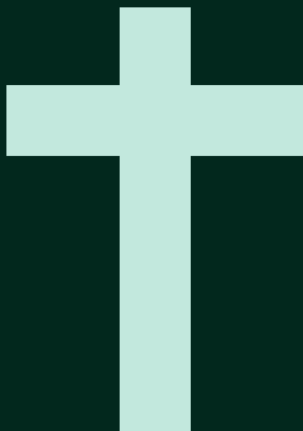

Deus ekawëntup Kawẽn
iisuat ekawẽn

New Testament in Mundurukú (BR:myu:Mundurukú)

Deus ekawěntup Kawěñ iisuat ekawěñ New Testament in Mundurukú (BR:myu:Mundurukú)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mundurukú

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mundurukú [myu], Brazil

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mundurukú

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
82289dff-6b79-5335-974c-563b93a888ae

Contents

Mateus	1
Marcos	69
Lucas	108
João	174
Atos	224
Romanos	294
1 Coríntios	325
2 Coríntios	353
Gálatas	372
Efésios	383
Filipenses	393
Colossenses	400
1 Tessalonicenses	407
2 Tessalonicenses	413
1 Timóteo	417
2 Timóteo	426
Tito	432
Filemom	436
Hebreus	438
Tiago	460
1 Pedro	467
2 Pedro	475
1 João	480
2 João	487
3 João	488
Judas	489
Apocalipse	492

JESUS CRISTO MUWĒĠAP EKAWĒNTUP—MATEUS EMÜDUPMUBARARAKTUP

¹ Kuyjeayū Jesus Cristo diwatwat. Ixe Jesus tiwat ijop'in ma Davi dak, Abraão dak. Ixe Davi Abraão naxegebit osunuy. Kuyjeayū osodop ip. Tobuyū osodop ip. Ite diwatwat ma. Ibürū ma osodop ip: ² Isaque ebay Abraão osunuy. Jacó ebay Isaque o'e. Judá ebay Jacó osunuy—Judá kitpiyū ebay dak. ³ Peres ebay Judá osunuy, Zera ebay dak. Ixi Tamar osunuy. Esrom ebay Peres osunuy, Zera ebay dak. Ixi Tamar osunuy. Esrom ebay Peres osunuy. Arão ebay Esrom osunuy. ⁴ Aminadabe ebay Arão osunuy. Nasom ebay Aminadabe osunuy. Salmom ebay Nasom osunuy. ⁵ Boaz ebay Salmom osunuy. Raabe Boaz xi osunuy. Obede ebay Boaz osunuy. Obede xi Rute osunuy. Jessé ebay Obede osunuy.

Imĕn o'e. 14 em osodop—14 gerações osodop.

⁶ Davi ebay Jessé osunuy—kuyibit kukukat ebay. Salomão eba y Davi osunuy. Urias tayxibuk Salomão xi osunuy. ⁷ Roboão ebay Salomão osunuy. Abias ebay Roboão osunuy. Asa ebay Abias osunuy. ⁸ Josafá ebay Asa osunuy. Jorão ebay Josafá osunuy. Uzias ebay Jorão osunuy. ⁹ Jotão ebay Uzias osunuy. Acaz ebay Jotão osunuy. Ezequias ebay Acaz osunuy. ¹⁰ Manassés ebay Ezequias osunuy. Amom ebay Manassés osunuy. Josias ebay Amom osunuy. ¹¹ Jeconias ebay Josias o'e, Jeconias kitpiyū ebay dak.

Imĕn Josias o'e, itakomaayū Israel naxegebitbit tujowatwan pima Babilônia eipi be. Imĕn o'e dak. Wara'at 14 em osodop—14 gerações osodop.

¹² Tujowat puje, Salatiel ebay ixe Jeconias osunuy. Zorobabel ebay Salatiel osunuy. ¹³ Abiúde ebay Zorobabel osunuy. Eliaquim ebay Abiúde osunuy. Azor ebay Eliaquim osunuy. ¹⁴ Sadoque ebay Azor osunuy. Aquim ebay Sadoque osunuy. Eliúde ebay Aquim osunuy. ¹⁵ Eleazar ebay Eliúde osunuy. Matã ebay Eleazar osunuy. Jacó ebay Matã osunuy. ¹⁶⁻¹⁷ José Maria itop osunuy. Jacó Maria itop ebay osunuy. Jesus Maria'it osunuy. Cristo i ibutet, ixe Jesus putet.

Imĕn o'e dak. Warara'at 14 em osodop—14 gerações osodop. Ibürū ma Jesus tobuyū.

¹⁸ Jesus Cristo kapap. Jesus xi José wadip osunuy. Maria i ibutet osunuy. Yukreg o'e, jewebumün awap. Deus biõgbuk o'gu'ukreg.

¹⁹ Yukreg puje, José iboam itaybit o'e. Icĕmat osunuy José. Maria musūsün pin gu osunuy ibaripyū etabun. Imĕnpuye José ibu'u osunuy jewebumün. Iba'arĕm suiwat ojuy.

²⁰ José bit ijop i'e pin pima, Deus ekawĕn tojtjot'ukat ma oajĕm José kay, jexeyxey bima.

— José! — io'e. — Davi diwacat ĕn! Epararam gu juy Maria eju jewebumün ām—ewadip eju. Deus biõgbuk Xipan o'gu'ukreg. ²¹ I'it je'kap—agokatkat'it'it. Ibuten Jesus i esubutetmõg. I'it puten. Judeuyū bewi ikĕrĕat ju'uk je'e ipiat'ajoap puxim — io'e—Deus ekawĕn tojtjot'ukat o'e José be.

²² Soat ijop o'jebapuk. Deus o'e jekawĕn muwĕnuwĕn'ukayū be iap tag o'jebapuk. ²³ Imĕn ixe o'e apĕn Deus o'e iap tag:

Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop. Ayacat yukreḡ je'e. Ayacat i'it je'kap. Aḡokatkan je'e. Yaypan'isuat je'it ḡukap. Emanuel i ibuten je'e, i.
(Emanuel o'e Deus omuy wuyweju.)

²⁴ Jewurūḡ puje, José o'e soat Deus ekawēn tojtjot'ukato'e cebe. Deus ekawēn taḡ José o'jewebumūn Maria eju. ²⁵ I'it kap awap, o'jepo ḡu buk ceweju. Maria'it o'subutetmōḡ Jesus i, ikap puje.

2

¹ O'kap Jesus Belém ka be, Judéia eipi be. Gebuje itaybit cīcāyū oajēm Jerusalém ka kay. Kasopta jujuap itaybit cīcā ip. Herodes Judeuyū kukuk'ukat pima, oajēm ip. Kaxijēmap eipi bewi oajēm ip.

² — Poce bekicat omuy? — io'e ip. — Xeku Judeuyū kukuk'ukan em—ixe bekicat. Kasopta ocetajojo oceka be—kaxijēmap eipi be. Tawaru ma o'jedaebapuk. Imēnpuye ocetaybit bekicat o'kap iam. Ya'ōbacaat xeku. Ocajēm ixe mubuyxi am — io'e ip. ³ Imēnpuye Herodes yaḡuybabi'ūm o'e, Jerusalém ka watwat tak.

⁴ Judeuyū epaiyū kukukayū o'tomuwā Herodes. Moisés ekawēn imutay-bitbin'ukayū dak o'tomuwā ixe. O'je'awero ip Herodes kay.

— Poce Deus emunaē je'kap? — io'e cebe ip.

⁵ — Belém ka be, Judéia eipi be — io'e ip Herodes pe. — Imēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat kuy tupmubararaḡ o'e—Deus ekawēntup. ⁶ Kuy o'e:

Belém ka bewi eykukukat omuyku—Judá eipi bewi. Imēnpuye iboceayū je'e iboap ika muboḡubog. Eykukukat Israel naxegebitbit mujum je'e. Imēnpuye ikabog je'e iboka, i.

Imēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat kuy tupmubararaḡ o'e—Deus ekawēntup — io'e ip.

⁷ Gebuje Herodes itaybit cīcāyū o'tomuwā—kaxijēmap eipi bewiayū. Iba'arēm o'tomuwā. Oajēm ip, o'tomuwā buye.

— Puju ixe kasopta o'jedaebapuk kabī be—eyeipi be? — i biḡ ma o'e—Herodes o'e.

Kasopta muwēnuwēn o'e ip Herodes eju.

⁸ — Epeju Belém ka kay — Herodes o'e cebe ip. — Bekicat kudadam cīcā epeju. Tobuxik puje, ixe awēḡ cuy epeyawēḡmūwēn owebe, owebe ijo am, ixe mubuyxin am — Herodes o'e itaybit cīcāyū be.

Herodes pit bekicat mubuyxin oju ḡu.

⁹⁻¹⁰ Herodes ekawēn co buje, o'jēm ip. Belém ka kay o'ju ip. Cucum pima, kasopta o'ju cewap ip. Icockok cīcā ip o'e waram, tajojom puye. Cum. Cum. Cum. O'jedaecū. Bekicat tuk'a ase o'jedaecū.

¹¹ Oajēm ip uk'a kay. Oōm ip.

Gebuje bekicat o'jojojo ip. Ixi eju osunuy bekicat—Maria eju. O'jēḡ'aecōḡcōḡ ip bekicat topabe, imubuyxin am. Jebubut mūn'a o'yadomudip'uk ip. Ibubun o'ḡūm ip Maria be. Ouro o'ḡūm ip. Darut'a o'yaūm ip. Tade'oatup o'tupūm ip—mirradup. Soat o'ḡūm ip bekicat peam.

¹² Xet. O'jexeyxey ip, jexet pima.

— Epeyepit ḡu juy Herodes kay — Deus o'e cexey bi. Imēnpuye o'jepit ip jeipi kay wara'at e daḡwi ma.

¹³ Itaybit cīcāyū ijem puje, Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jebapuk José kay—Maria itop kay. Ixet pima, jexey bi o'jebapuk. O'jekawēn José eju.

— Ecenapōn cuy Egito eipi kay — io'e José be. — Bekicat etujupa'um, ixi dak. Bomaku epesop cuy — i'e'em cebe. — Ajēm puje, epesop cuy Egito eipi

be, Herodes bekicat kudadam puye. Ixe kudadam je'e yaokam — io'e José be. — Emukuyjo buje, epeju juy Egito eipi bewi — io'e Deus ekawên tojtjtot'ukat. — Hm hm — José o'e.

¹⁴ O'jenapõn. Egito eipi kay o'ju ip. Bekicat o'tujupa'um ixima dağ, ixi dak.

¹⁵ Oajëm ip. Osodop ip Egito eipi be Herodes itait pima, osodop ip. Ce'ũ buje, o'jepit ip joka be.

Deus ekawên muwënuwën'ukat cuk adi o'jekawên kuyjeayũ be.

Egito eipi bewi okpot otomuwã, i juk o'e Deus, io'e.

Imën Deus o'e. Ipot muwënuwën o'e. Jesus muwënuwën o'e. José itait pima, Deus ja'õ mucũğãm o'ğugë.

¹⁶ Wara'at e dağ itaybit cĩcãayũ epit puje, Herodes itaybit o'e jemuğuykuku iam. Cekay ip itakoma jĩjã o'e. Te'e ma o'e.

Kuy bima kasopta o'jedaebapuk—xepxep koato bima. Iboam osunuy itaybit Herodes. Imënpuye jebekitkit o'ğuju xepxep koatoayũ yaokam, pũğ koatoayũ dak yaokam. Kap'isuat tak ip o'yaokaka.

O'ğuju Belém ka be—Belém ka tẽğ ma dak. ¹⁷ Imën Deus tak o'ğugë. Ja'õ mucũğãm o'ğugë. Jeremias kuyje imën kawënuwën o'e Deus a'õ dağ.

¹⁸ Kuyje Jeremias o'e:

Raquel o'ya'ĩjojo ip—Rama ka becat. O'tõtõn cĩcã Raquel ya'õberen. Iğuycũğ cĩcã o'e ixex. Iba'ore iboceayũ be Raquel mucok am. Bekitkit'ũm'ũm kay o'tõtõn. O'tõtõn jenaxegebitbit oe'ũ'ũ buye, o'ğuy'ũm puye, i juk o'e Jeremias Deus a'õ dağ.

¹⁹ Herodes e'ũ buje, Deus ekawên tojtjtot'ukat waram o'jebapuk José kay. Ixet pima jexey bi o'jebapuk. Egito eipi be o'jebapuk.

²⁰ O'jekawên José eju.

— Kuy oe'ũ ip—bekicat aoka pinayũ — io'e cebe. — Bekicat etujowat, ixi dak. Israel eipi kay epeju juy — io'e José be.

— Hm hm — José o'e.

²¹ Aripit. O'jepit Israel eipi kay. Bekicat o'tujupit, ixi dak. O'jepit ip.

²² Imënpit iparara o'e José Herodes ipot puxim—Arquelau buxim. Judéia eipi kukukan o'e Herodes'ũm tieğ Arquelau. José iboam itaybit pima, iparara o'e Judéia eipi be jajëm am. Galiléia eipi be o'ju ip José jeparara pibun. O'ju ip, waram ma jexeyxey buye.

— Eğuy gu juy Judéia eipi be — Deus o'e José be, jexeyxey bima.

²³ Oajëm ip Nazaré ka kay. Osodop ip Nazaré ka be, Judéia eipi be. Imën Deus ekawên muwënuwën'ukayũ juk o'e ip bekicat muwënuwën pima.

Nazaré ka wat je'bapuk xeku, i.

Soat ma apën Deus ekawên muwënuwën'ukayũ o'e iap tag o'jebapuk. Imënpit soat etabun xipat'ũm cĩcã osodop ip—Nazaré ka wat.

3

¹ Gebujeat kabia João Batista o'ju. Judéia eipi be o'ju—Jordãodi be—uk'a'umat pe. O'ju, Jesus Nazaré ka be bima. Ipi juacat mutaybitbin oeku ixex João.

² — Epeyepere juy ikërëat muğëğëap. Deus soat kukanap kabia jajëm dao ma. Deus a'õbi ijoceyũ muju am jajëm — io'e ipi juacat pe.

³⁻⁴ Camelodap muğëğë osunuy João doti. Jekpumũnpu dak ixex muğëğë osunuy. Ixat osunuy arobidadek puximat, eit koğũnpi dağ tak.

Kuyje Isaias ixex João muwënuwën o'e Deus a'õbi Israel naxegebit pe.

Ağokatkat jewãwãwãm uk'a'umat pe, i. Imën jewãwãm: “Soat e juy epesue-mukacũğ wuykukukat ajëmãm,” i. “Te juy epesuemudim ceku am,” i, io'e.

Imĕn e'em Isaiás emudupmubararaktup.

⁵ Gebuje isu ma Jerusalém ka watwat o'ju ip João kay. O'ju João ekawĕn a'ĵjo am. Soat Jordāodi wābu korerenayū dak o'ju, Judéia eipi beacat tak.

⁶ Soat ip o'jewemubatisasan Jordāodi be. O'jewemubatisasan João be. O'gubatisasan ixe João.

— Deus etabun ikĕrĕat kuĝ oceju. Imĕnpit ikĕrĕat eperere pin oce'e. Imĕnpuye ocemubatisasan cuy ece — io'e ip João be.

Ijop ekawĕn muwĕnuwĕnayū o'gubatisasan João. ⁷ Fariseuyū cucum o'e ip jewemubatisasan Jordāodi be. Saduceuyū dak cucum o'e ip.

João o'jekawĕn cebe ip—Fariseuyū be, Saduceuyū be dak.

— Deus xewi eyenapōn pin, eykay itakoma buye. Eyenapōn pin ikĕrĕat ipi cīcāat puxixim. Abu jeymukūyjo eyenapōn ām? — io'e. — Puybu'it'it buxim eyju. Wuye'ūap mubapukatpu buxim eyju — io'e. — Apĕn puybu o'jenapōn wuykat pewi wuykat mupik pima, imĕn tak eyenapōn pin Deus o'supi'ajoiat pewi — io'e. ⁸ — Cūĝ ma juy epeku soat etabun. Ikĕrĕat cuy epeyepere — io'e. Imĕn soat itaybit e'em iĝuycūĝ cīcā ip ikĕrĕat e'e buye iam, ĝasū cūĝ ma je'ku ip iam tak.

⁹ — Tūibe Deus ipiat supi'ajoat ĝu wuywebe, wuyju Abraão naxeĝebitbit puye iān purut eyju e'em — io'e João cebe ip. — Cedaĝ ĝu eyju jewaĝuydadam. Iba'ore ĝu Deus pe wita'a muwexat am Abraão naxeĝebitbiyūm, jekay kūyjobitayūm — io'e. ¹⁰ — Gaxīn ma o'a kukat jajĕm ya'a'e'umat'ip takat am, yop xik am daxa be — io'e. — Ixe buxim Deus tak ĝaxīn ma ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be, eywebe — João o'e.

¹¹ — Wara'acat omuyku onomuju. Ixe obodi ma ya'ōbuyxi. Soat podi ma ya'ōbaca. Ōn pit ajo peĝap ĝu cebeam? Cedaĝ ĝu kuka oce ixe a'ōbuywatwat'ukan, oboĝ ĝu buye. Ōn ma eymubatisasan idibi be. Ixe bit Deus biōĝbuk ĝuōm eywebe, ya'ō daĝ eyeku am. Apĕn daxa be taixee mupik, imĕn tak Deus biōĝbuk pe ikĕrĕat guy'ū. ¹² Wuyju taixee xixxiĝ tumūntata mujĕm ām taixee bewi. Tumūntata muxipanpan wuyju tamūn'a be. Taixee mupikpiĝ daxa be. Imĕnpuxim Deus kūyjobicayū muwajejĕm kūyjobit'ūmayu xewi. Kūyjobicayū ixe xe jeedop soat em. Kūyjobit'ūmayū bit soat em ipiat supi'ajojo — João o'e cebe ip—Fariseuyū be, Saduceuyū be dak.

¹³ Jesus oajĕm Jordāodi be, ixe jemubatisaan João be. João bit ibu'u o'e Jesus mubatisasan.

¹⁴ — Okay du ejut? — João o'e Jesus pe. — Ōn ĝu bit. Ĕn acā juy ece omubatisan — io'e João Jesus pe.

¹⁵ — Ĝasū ma — io'e João be. — Omubatisasan cuy ece. Imĕn cuy ace, cūĝ ma wuyeku am Deus etabun.

— Xīpat — João o'e.

O'gubatisan.

¹⁶ Idibi bewi o'jeu Jesus. Kabi ma o'jekoce. Pukaso jo'iat o'jojojo pupum—Ibiōĝbuk xipacat. Jesus kay oajĕm. Ōm Ibiōĝbuk xipacat cebe—Jesus pe.

¹⁷ Gebuje Deus o'jekawĕn kabi bewi.

— Ite okpot—wemukupinput — io'e. — Soat em ocokcok cīcā cekay — Deus o'e.

4

¹ Gaxīn ma Ibiōĝbuk xipacat Jesus o'tujowat uk'a'umat pe. O'tujowat, ibiōĝbuk kĕrĕayū kukukat pe ibuyxijo am. ² Uk'a'umat pe osunuy Jesus ade

kabia—40 kabia. 40 ixima dak osunuy. Jekōnkōn ġu osunuy. Repi'ajojom cīcā osunuy.

³ Ibiōġbuk kērēayū kukukat oajēm Jesus kay.

— Jesus — io'e. — Deus ipot ěn pima, a'ōbi ma wita'a juy eyamuwexat pāo'am, ere jījā buye — io'e.

⁴ — Ap! — io'e. — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Wuyetabēġ wuyxat o'om puye ġu—Deus wuymutaicin puye, i. Wuyju jekukum, Deus a'ōbuyxi buye acā, i — io'e Jesus.

⁵ Gebuje ibiōġbuk kērēayū kukukat Jesus o'tujowat Jerusalēm ka be, Deus a'ōbi ika xipacatka be.

Deus eju kawēnwēnap'a kay oajēm ip—yaboġat'a kay. O'jeu ibo uk'a jeje. Uk'a yaberenat'a o'yadop. O'jomōġ ibo uk'abi jeje.

⁶ — ěn Deus ipot pima, ecewemuy'at ijop'abi jejewi ipi ju — io'e. — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus ekawēn tojtjot'ukayū ġuju xipan ekuk am, i. Ixeyū jeak ekay wita'a be ei mucakcakap puxim, i — io'e.

— Imēn e'em Deus ekawēntup — io'e Satanás. — Deus ekawēntup tomuju ecewemuy'at — io'e.

⁷ — Ap! — io'e Jesus.

“Cēm paxi Deus ja'ō daġ e'em?” i'ümġu juy epe'e, i — io'e Jesus.

— Imēn tak e'em Deus ekawēntup — io'e Jesus.

⁸⁻⁹ Gebuje ibiōġbuk kērēayū kukukat Jesus o'tujowat co'a kay—yaberenat'a kay.

Ibocewi soat o'ġubapuk Jesus pe. Jebacaap, ipi juacat, ipi juacat muju'ukayū; soat ip o'jojojo. Idip cīcā ma osodop ip. Ixe biōġbuk kērēat kukukat ja'ōbuyxi ojuy Jesus pe. Imēnpuye ixe o'e Jesus pe:

— Soat kuka ijop o'ġūm ewebe, owap ěn a'ecūġcūġ puje, omubuyxin puje dak — io'e.

¹⁰ — Ap! — io'e Jesus. — Ecenapōn oxewi, Satanás! Deus ekawēntup e'em: “Xipat ěn” i juy epe'e Deus pe acā, i. Deus a'ō kay acā epesop kūyjobin—eykukukat a'ō kay, i — Jesus o'e.

¹¹ Imēneju o'jenapōn ibiōġbuk kērēayū kukukat Jesus xewi. Deus ekawēn tojtjot'ukayū oajēm ip Jesus buywat am ġebuje bit.

¹² Itaybicayū Jesus pe o'ġuwēn ip João omuy daomūnmūnap'a be iam. Imuwēn puje, o'ju Galiléia eipi be Jesus.

¹³ Jesus o'ju Cafarnaum ka kay. Nazaré ka bewi o'ju. Oajēm. Osunuy Cafarnaum ka be iodi xe—Galiléiadi xe. Zebulom eipi be osunuy, Naftali eipi be dak.

¹⁴ Kuyje Isaías juk o'e Deus a'ōbi:

¹⁵ Judeu'ūmayū kabiaat cīcāt o'jojojo ip—yobogāt. Jeipi be o'jojojo ip—Galiléia watwat, iodi wābu watwat, Jordāodi winabuat ka watwat tak. Zebulom watwat o'jojojo ip, Naftali watwat tak. ¹⁶ Kabiokboġ pe kaxixik'īayū kabiaat o'jojojo. Kabiaat cīcāt oajēm kuy je'ū ojuyayū kay, i juk o'e Isaías.

O'jekawēn kuyjeayū be.

¹⁷ Ibocewi Jesus kawēnwēn o'e adeayū be.

Ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyepere! Eyġuycūġ cuy epesop, ikērēat kuġ puye. Deus soat kukanap kabia jajēm dao ma—kabi beat soat kukanap — io'e.

Imēn soat em kawēnwēn o'e Jesus.

18 Pũğ kabia Jesus Pedro o'jojoho, André dak. André Pedro kitpit osunuy. Pedro butet osunuy Simão Pedro i. Ixeyũ o'jojoho Jesus. Xĩğxĩğ'i bima Galiléiadi wābu be o'jojoho. Axima bubuap xixkiğ ip o'e iodi be, axima bubu'ukayũ osodop ip puye.

19 — Epesot okay, oweju jekuku am — Jesus cebe ip. — Axima bubu'ukayũm cuk adi epesop. Iğasũ kawēn idipat epeğuwēnuwēn ijodiat pe imutabun ip okay — io'e Jesus cebe ip.

20 Axima bubuap o'suiwat ip dao ma.

O'ju ip Jesus kay, ceweju jekuku am.

21 Jesus wara'acayũ o'jojoho—xepxepayũ—Tiago, João dak. O'jojoho, ibocewi cucum pima. João Tiago kitpit osunuy. Zebedeu ipotpoyũ osodop ip. Kobe be osodop ip Zebedeu eju. Axima bubuap muwaketken o'e ip.

— Epesot okay, oweju jekuku am — Jesus o'e Zebedeu ipotpoyũ be.

22 Kobe o'suiwat ip, jebay dak. O'suiwat ip cekobe be.

O'ju ip Jesus kay. Dao ma o'ju ip, Jesus eju jekuku am.

23 O'ju Jesus soat tağ—Galiléia eipi dağ. Adeayũ mutaybitbin o'e Deus eju kawēnwēnap'a be. Kawēn idipat muwēnuwēn o'e adeayũ be. Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e. Iwātaxipiyayũ o'ğ'u'ada'ada. Ibaca'umayũ mubacacan o'e Jesus.

24 Imēneju itaybicayũ Jesus awēğ o'ğuwēnuwēn. Soat Síria eipi beacat o'jekũyjojo. Soat iwātaxipiyayũ: ipi kuğayũ, ibiōğbuk kērēat kuğayũ, yağuybabĩ'um'ukayũ, ijebit e'uat puximayũ; soat ip o'tujowat Jesus kay. Soat ip o'ğ'u'ada. 25 Adeayũ o'ju ip Jesus tomuju—ade jĩjā. Galiléia eipi bewiyayũ, Dez Cidades ka bewiyayũ, Jerusalém ka bewiyayũ, Judéia eipi bewiyayũ, Jordāodi winabu wiayũ; soat ip o'ju Jesus tomuju.

5

1 Adeayũ jojom pima, o'ju Jesus, ade jĩjā ip puye. Co'a kay o'ju. O'jeu co'a dağ. Obabik iboce. Cebekitkit oajēm Jesus kay—ceweju etaybitbinayũ.

2 Gebuje o'jekawēn jebekitkit pe. Imutaybitbin o'e Jesus.

3 — Icokcok okay itabutpinayũ, jetaybicap puye — io'e Jesus. — Itaybit ip Deus oce mubacanucan pima acā, Deus a'ō dağ oceku iam. Icokcok ip, soat em Deus xe jeedop puye.

4 — Waayũ dak icokcok ip — Jesus o'e. — “Epetōtōn ġu juy epesop,” Deus waayũ be e'em. Imēnpuye icokcok cĩcā je'e ip — io'e Jesus.

5 — Icokcok ya'ōkadidim warara'cat kukayũ. Xipacat je'jat ip Deus xewi—apēn Deus o'e'e iap tağ.

6 — Icokcok cĩcā jeedop ip—Deus xe cũğ cĩcāyũ. Apēn idibi kay wuyju, wuybipuruk pima, imēn tak Deus bikuyap kay ixeyũ dak jajēm. Apēn puybit kay dak wuyrere bima, imēn tak Deus bikuyap tağ jeku pin ip. Imēnpuye Deus ibikuyap je'ğũm cebe ip—cũğ cĩcāyũ be. Icũğ cĩcā e'em ip — io'e Jesus.

7 — Icokcok cĩcā jeedop wara'acat kay itabotaidabotocayũ — io'e. — Deus tak itabotaidabotbot jeenuy cekay ip — io'e Jesus.

8 — Icokcok cĩcā jeedop ip—yağuy'isuayũ. Deus cocom jeedop ip — io'e Jesus.

9 — Icokcok itakomaat mudinudin'ukayũ. Jekpotpoyũ buxim Deus tak jukuk ip — io'e Jesus.

10 — Icokcok cĩcā jeedop ip—Deus bikuyap tağ jekuku'ukayũ. Ipiat ajojom ip, Deus bikuyap tağ jekukum puye. Imēnpit soat em Deus xe jeedop ip — io'e.

11 — Okay eyetabut puye, adeayū itakoma jeedop eykay. Imēnpit eycokcog ma epesop — io'e cebe ip. — Eycokcog ma epesop, eymuymuy ip pima, xipat'ūm eykuk ip pima dak, eyawēg mukērērēm ip pima dak. Eycokcog ma epesop itakomaayū imēn jeykuk, okay eyetabut puye — Jesus o'e. ¹² Imēn tak kuyjeayū Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū xipan gu o'jukuk ip. Eycokcog cīcā epesop. Kabi be bit, Deus xe bit, ade kuḡ epesop—idipat kuḡ — io'e Jesus.

¹³ O'jekawēn jebekitkit pe. Wuymutaybinap muwēnuwēn o'e Jesus—imēnpuximap ekawēn.

— Ipi juacat pima eyju, kawta buxim epesop — io'e. — Kawta tayu buye, xipat cīcā. Imēnpit takō'om puje, xipat gu kuka. Te'e ma kuka atakuk. Apēgām tak takuḡ kuka acesop? Taxik am acā. Taxik puje, tamucakucaḡ kuka wuyju — io'e Jesus.

Imēnpuximap kawēnuwēn o'e Jesus. Kawta wuyxat mukun. I'o pin wuyju, wuyxat pe kawta opop puye. Imēnpuxim Jesus kay itabucayū ekukuap cuy ipi juacat mudim. Jekuku ojuy ipi juacat Deus a'ō daḡ, Jesus kay itabucayū ekukuap jojo buye.

Tayu'ūm pima bit, xipat gu kuka kawta. Acetaxik kuka, tamucak am. Imēnpuxim tak cebekitkit Jesus kay itabut'ūm'ūm jekukum pima bit, xipat gu kuka, ipi juacat mudim'ūm kuka buye.

¹⁴⁻¹⁶ Ipi juacat etabixe kabiahamat puximayū epesop — io'e Jesus. — Xipan eyekukuap cocom pima ip, Deus awēg mubuyxin jeedop ip—wuyebay awēg—kabi beat awēg — io'e Jesus. — Apēn e daḡ wuyjojo but, kabiaham pima; imēnpuxim Deus awēg buxin put warara'acayū, xipan eyju jekukum pima — io'e Jesus.

— Ipi juacat eyju bima, kabiaat puxim epesop — io'e. — Agokaxiri co'a be wuysukamuy bima, ika ba'arēm gu o'sukadop. Ikamunēm pa'ore. Kuy bi ma ikabapuk soat pe, co'a jeje buye — io'e. — Eyju dak iba'arēm gu epesop, xipan epekuku bima. Soat pe eyekukuap je'hapuk. Imēn ipi juacat pe kabiaat puxim eyju, itaybit ip puye ajo xipat Deus xe iam, eyekukuap cocom ip pima — io'e.

— Lamparina musop puje, ico diotpe gu ajomuy. Uk'a be acejomōḡ imūn ceje. Um ma ajomuy kabia i'e am soat uk'a beat kay, soat ijo but am.

¹⁷ O'jekawēn Jesus jebekitkit pe.

— Epewewaḡuy gu juy “Osodot teku Moisés ekawēn mu'ūm ām, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat imutaybitbinap mu'ūm ām tak” i. Imēgām gu ojet. Ojet ma imutaybit am apēn ape iboap ekawēn osodop iam — io'e Jesus. ¹⁸ — Moisés ekawēn i'ūm pa'ore cebe ip. Soat Deus o'e iap taḡ je'hapuk — io'e Jesus. — Kabi oi'ūm kuka, ipi dak. Deus ekawēn pit i'ūm gu. Pūḡ a'ō dak ka'ūma ma i'ūm. Soat epa'ūmap jajēm. Iboap ekawēn tak jeedop—Moisés ekawēn. Iboap kay ḡebum cuy epesop — io'e.

¹⁹ — Imēnpit pūḡpūḡ Moisés ekawēn kay gu. Kūyjobit gu ip Moisés ekawēn kay. Warara'acayū mutaybitbin ip kūyjobit'ūm ām Moisés ekawēn kay. Kabi be bima, Deus xe bima, “Teku Deus a'ō kaysū ā. Xipatput acā teku,” i je'e soat kūyjobit'ūmayū be.

— Pūḡpūḡ ma Moisés ekawēn kay jījā. Kūyjobit cīcā ip. Warara'acayū mutaybitbin ip kūyjobit am Moisés ekawēn kay. Kabi be bima, Deus xe bima, “Teku Deus a'ō kay jījāat. Xipacat teku,” i je'e soat kūyjobicayū be.

²⁰ — Oḡuwēn eywebe: Deus bikuyap taḡ eyeku bimap acā, eywebe ajēm put Deus kay. Fariseuyū bodi ma Deus bikuyap taḡ eyeku'ūm pima, Deus xe gu epesop soat em—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū bodi ma dak — io'e Jesus.

²¹ — Eyju juk epeya'ijojo apēn Moisés o'e iam.

Epeyaoka gu juy. Pūg em tak ka'ūma. Wara'at o'yaokaiat epetujowat cuy ibimāmāat ekawēn coco'ukat pe, i — Jesus o'e.

22 — Ōn pit e'em eywebe: Soat cuy epetujowat ibimāmāat ekawēn coco'ukat kay—jewaḡo kay itakomaayū. Iboce ipiat supi'ajoat itakomaat pe. “Ka'ūmaat ma ēn,” i'e'e'ukat pe bit itakomaat podi ma ipiat supi'ajoat ibimāmāat ekawēn coco'ukayū kukukat a'ō dag. “Akpidaḡi,” i'e'e'ukat pit daxaboḡ kay je'ju—ipiat'ajoat ka kay — io'e.

23-24 — Imēneju eykitpit epeḡudin cuy, eykay itakoma bima. Iūmūmap epesuiwat Deus eju kawēnwēnap'a be. Ajo epetojot imōḡ ām Deus etabixeat'a be, ijop epesuiwat. Epeju juy eykitpit kay, imudin am — io'e Jesus. — Epeju juy, juk epeōm ma'ḡu Deus tuk'a be. Epeju juy, eyju ḡebum puye “Okitpit itakoma okay,” i — io'e Jesus.

— Eykitpit mudin puje acā, epeyepit iūmūmap ūm ām Deus pe — io'e Jesus.

25 — Eybure eymuymuy bima, eyweroap teida'um pima, dao ma juy epeḡudin eybure. Xipan epeyekawēn — io'e Jesus. — Cucum pima ibimāmāat ekawēn coco'ukayū kay, xipan epeyekawēn cebe — io'e. — Imēn eyekawēn'um pima, imudin'um pima, eymuymuyat eydujowan ibimāmāat ekawēn coco'ukayū xe. Ixeyū eydujowan daomūnmūnap'a kukat kay, eymōḡ ām daomūnmūnap'a be. Eyenapōn pa'ore kuka epe'e ibocewi bit — io'e.

26 — Icēmān ōn e'em eywebe. Daomūnmūnap'a be epesop soat em. Soat gu eyweroap teida'um pima, jeymujēm ḡu ip daomūnmūnap'a bewi — io'e Jesus cebe ip.

27 — Moisés o'jekawēn kuyjeacat pe — Jesus o'e.

Ecepo gu juy wara'at ayacat eju—etayxi eju acā. Aoyū dak jepo gu juy ip wara'at aḡokatkat eju—jektop eju acā, i — io'e.

— Eyetaybit iboam — io'e Jesus. 28 — Imēnpit ōn e'em eywebe: Ayacat kay aḡ pima eyju, dabi'o pin pima dak, kuy ceweju jepo iap co'i epe'e. Eyaḡuy be ma kuy ibapuk ayacat kay — io'e Jesus. 29 — Imēnpuye epeyepere juy jeakap ikērēat kay. Eyba'at kadiata'um pima bit purut, kuka ikērēat epeḡuḡē. Imēn ikērēat epeḡuḡē ḡu ipiat'ajoap puxixim — io'e—Jesus o'e.

Imēn Jesus o'e, Jesus xe wuyta wuybikuyap puxim. Wuybikuyap pewi wuyju ikērēat kay bima, iboap ibikuyap taḡ jekukum ḡu juy acesop. Puḡ ēm tak ka'ūma.

30 — Epeyepere juy ikērēat muḡeḡeap tak — io'e Jesus. — Eyba'at kadiatpu'um pima bit purut, kuka eybum ikērēat epeḡujurūḡ. Imēn ikērēat epeḡuḡē ḡu, ipiat'ajoap puxixim — io'e Jesus.

Imēn Jesus o'e, Jesus xe wuyba wuye'eap puxim. Wuye'eap pewi wuyju ikērēat mubapuk pima, iboap e'eap taḡ jekukum ḡu juy acesop. Jepere juy wuyju.

31 — Moisés o'jekawēn waram kuyjeacat pe.

Aḡokatkat jetayxi epere pin pima, otayxim ḡu ēn ḡasū bit iaptup cuy tupūm cebe. Imēn cuy etupūm cebe, cepere am, i — Jesus o'e.

32 — Ōn pit e'em eywebe: Aḡokatkat jetayxi epere buje, jetayxi wara'at eju o'jepo ḡun ma'ḡu, ixe aḡokatkat ikērēat kuḡ Deus xe. Ixe ayacat waram jewebumūn puje, ikērēat kuḡ Deus xe, itop ikērēat o'ḡuḡē buye. Wara'at aḡokatkat tak ixe ayacat eju jewebumūn puje, ikērēat kuḡ Deus xe — io'e Jesus.

33 — Moisés o'jekawēn.

Icēmān cuy epe'e. Eybu'um ḡu juy eytabucap kay epesop. Eya'ō dag cuy epeku soat em. Eya'ō kay juy epesop—ajo imuḡeap ojuy iap kay. Kuy juk epeyekawēn Deus pe: “Wa'ō kay'um pima, ipiat osupi'ajoat owebe,” i juk epe'e. Imēneju eya'ō kay juy epesop, i — io'e Jesus.

34 — Ōn pit e'em eywebe: Eyetabucap epe'e bima, epeyekawēn ġu juy Deus pe: "Wa'ō kay'ūm pima, ipiat osupi'ajoat owebe," i ġu juy epe'e. Pūġ em tak ka'ūma — io'e Jesus. — "Etaybit icēmān kabi kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe," i'ūmġu dak cuy epe'e warara'acat pe. Imēn epe'e bima, "Etaybit icēmān Deus kake," i bima bit purut ka epe'e, kabi Deus abikkikap puxim puye. Imēn pima pit purut ka epe'e, Deus kabi be omuyiat puye.

35 — "Etaybit icēmān ipi kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe," i'ūmġu dak cuy epe'e warara'acat pe. Imēn epe'e bima, "Etaybit icēmān ipi o'ġuġēiat kake," i bima bit purut ka epe'e, ipi Deus imūnka buxim puye. Imēn pima bit purut ka epe'e, Deus ipi o'ġuġē buye.

— "Etaybit icēmān Jerusalēm ka kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe," i dak ūmġu juy epe'e warara'acat pe. Imēn epe'e bima, "Etaybit icēmān Jerusalēm ka watwat kukukat kake," i bima bit purut ka epe'e, Deus Jerusalēm ka watwat kukukat cīcāat puye.

— Imēneju epe'e ġu juy soat pe. Pūġ em tak ka'ūma. Soat kake ip, Deus a'ōbiat ebapukpukap puye.

36 — "Etaybit icēmān wa'a kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe," i dak ūmġu juy epe'e warara'acat pe. Imēn ġu juy epe'e, eywebe iba'ore buye yaypan'isuat waram ebapuk am, yaypan cīcā buje; eywebe iba'ore buye dak yaypan cīcā ebapuk am, yaypan'isuat pima — io'e Jesus.

37 — I juy epe'e, "Icēmān," i. I dak epe'e, "Ka'ūma," i. Imēn acā epeyekawēn cuy, ibiōġbuk kērēayū kukukat pewi beku wara'at ekawēn ajēmjēm puye—dapxi iap ekawēn ajēmjēm puye — io'e.

38 — Moisés cuk o'jekawēn.

Agokatkat ta'ūm pima, eyju dak wara'at epesutamu'ūm, i. Agokatkat tūy'uk puje, wara'at tak epetūy'uk cuy, i — io'e Jesus.

39 — Ōn pit e'em eywebe: Ikērēm eykukayū eyba'at kadi eydopaoka buje ip, wara'at kadi koreren epe'e eydopa, wara'at kadi eydopaoka am — io'e Jesus. — Ikērēm ġu juy ip epejukuk — io'e. 40 — Eyekamixa kay ip pima, ibimāmāayū kay eydujowan pima, epeġūm cuy cebe ip. Eyekabek tak epeġūm — io'e Jesus. 41 — Wara'at ka bewiat sorara a'ōbi pūġ kilometroat taġ jebubut ey mudujowan puje, epeyetujowat cuy xepxep kilometroat taġ.

42 — Eyxewi iojuy buje, epeġūm cuy cebe. Eyweju o'jekawēn pima: "Eybutut epeġūm cuy owebe darem. Waram iūmūm eywebe ma," i; darem cuy epeġūm cebe — io'e Jesus.

43 — Kuyje Moisés o'jekawēn.

Eyduk'a xeayū xipan epejukuk, i. Eykay itakomaayū bit xipan ġu juy epejukuk, i — io'e Jesus.

44 — Gasū oce eywebe: Eykay itakomaayū xipan cuy epejukuk. Xipan ġu eykukayū beam cuy epeyekawēn Deus eju — io'e Jesus. — "On odin ip cekay," i juy epe'e, kawēnwēn pima Deus pe.

45 — Imēn jekukum pima, kabi beat ipotpoyūm epe'e. Soat peam Deus kaxi o'ġuju kabi be—xipacayū beam, xipat'ūmayū beam tak — io'e Jesus. — Soat peam tak Deus muba'at o'ġuju ipi kay—icūġat peam, cūġ'umat peam tak — io'e. 46 — Eykayayū acā ikukpin eyxe bima, imēn xipat Deus xe du? Ka'ūma. Apēnpuye Deus a'ōbi xipacat ūmap wiwim eyju? Jeyipi iecūġap peam dinheiro bubu'ukayū imēn tak ixeyū xe jekayayū ikukpin jekuku ip—eyxe jekay'ūm cīcāayū imēn jekuku ip. Eykay'ūmayū dak xipan cuy epejukuk — io'e Jesus.

47 — Eybureyū eju acā eyekawēn puje, ajo ġu e'em cīcā eyju. Imēn tak Deus kay itabut'ūmayū jekuku ip.

48 — Wuyebay xipat cīcāat soat em. Ixe buxim cuy epesop—wuyebay icēmat puxim cuy epesop—kabi beat puxim — io'e Jesus.

6

1 O'jekawēn Jesus jebekitkit pe.

— Eyday'em'um cuy epesop — io'e Jesus. — Wara'acayū be eyjojoap puxim gu cūg ma epekuku — io'e. — Imēn cuy epeguḡē gu ixeyū be eyjojoap puxim. Imēn epeguḡē bima, Deus xewi ka'ūmḡu jeyjat, eye'eap puye. Ixe kabi beat xewi ka'ūmḡu epejat — io'e ya'ījojo'ukayū be. ² — Imēnpuye ibubutbet'umat kay eyetabotaidabotbot pima, cebe eyebutbut'in ūmūm pima, eyawēg epeyawēgmupōḡpōḡ ḡu juy — Jesus o'e. — Eymuḡuykuku'ukayū jawēg mupōḡpōḡ ojuy ip imēn ma. Deus uk'a be jawēg mupōḡpōḡ ip, e daḡ tak. Jebureyū ekawēn kay jījā ip, “Xipat cīcāat ēn,” i bima cebe ip. Iboap ekawēn kay jījā ip. Icēmān oce eywebe. Jebikuyap taḡ je'jat ip. Imēnpit ka'ūma ma je'jat Deus xewi — io'e Jesus ya'ījojo'ukayū be.

³ — Eyju bit ibubutbet'umat pe iūmūm pimāp, iba'arēm ma juy epeḡūm, jebure jījāat cuy itaybit ḡu iūm ām je'e — io'e cebe ip. ⁴ — Iba'arēm iūmūm pima eyju, ixe kabi beat o'jojo—wuyebay. Xipacat je'ḡūm eywebe. “Xipat ēn oxe,” Deus e'em eywebe — io'e Jesus.

⁵ — Eyju bit warara'acat muḡuykuku'ukat puxim ḡu juy epesop. Soat etabutpe ip kawēn pin Deus eju. Deus eju kawēnwēnap'a be kawēn pin ip soat etabutpe—uk'a ukpibubu daḡ tak. Warara'acat pe jejojoan acā ip kawēnwēn Deus eju. Warara'acat kawēn ām ojuy ip. “Xipat ip. Deus kay jījā ip,” i. Warara'acat o'jewāḡuy cebe ip ojuy ip. Warara'acat ijojom ip iap acā je'jat ip. Deus xewi bit ka'ūma ma je'jat ip.

⁶ — Eyju bit eyduk'a be juy epeōm, Deus eju kawēn ām — Jesus o'e cebe ip. — Eyduk'a exīntabi juy epetomudip, warara'acat pe eyjojoap puxim. Épetomudip, kawēn ām kabi beat eju—ijo ba'oreat eju—wuyebay eju. Deus imēn eyjojo. Xipacat je'ḡūm eywebe. “Xipat ēn oxe,” i'e'em tak eywebe — io'e Jesus cebe ip. ⁷ — Deus eju kawēnwēn pima, eyejoojuyp ade em ḡu juy epeyekawēn — io'e. — Imēn Judeu'ūmayū o'jekawēn ip Deus baroyū be. Tūybe ocekawēn kay ya'ījojo je'e oceju ade ma kawēnwēn puye iān je'e ip. ⁸ — Eyju bit ka'ūma. Imēn epeyekawēn ḡu juy Deus eju. Deus eyebay buxim. Kabi beat teku. Eyekawēn awap, itaybit ajo-kuḡ ḡu eyju iam — io'e.

⁹ — Imēn cuy epe'e, Deus eju kawēnwēn pima: “Bay!” i juy epe'e kabi beat pe. “Soat cuy ibuyxin ebutet kuḡ jeenuy,” i. ¹⁰ “Gaxīn ma juy soat kukukan eguy,” i dak. “Soat kukukan eguy bima, ipi juacat cuy jekukum jeedop ip ebikuyap taḡ apēn kabi beacat cucum ip ebikuyap taḡ,” i. ¹¹ “Gasū ocecan cuy eḡūm ocewebe,” i. ¹² “Apēn oceju ḡebum ḡu apēn warara'acayū be juk adi warēmtaḡ ocejuk iap kay; imēn tak ḡebum ḡu juy eguy apēn cuk adi ikērēat oceḡujurūḡrūḡ iap kay,” i dak. ¹³ “Oca'ō mubacanuan cuy eguy ocewebe ikērēat mujurūḡap puxim. Ikērēat tak eju'uk cuy ocewebewi,” i dak cuy epe'e — io'e Jesus.

— Imēn ma juy epe'e Deus eju kawēnwēn pima — io'e. ¹⁴ — Eyju ḡebum'um pima apēn warara'acayū be juk adi ikērēm eykuk iap kay; ikērēat epeḡujurūḡrūḡ cīcā ma ḡu, Deus tak jeḡebu ḡu apēn juk adi ikērēat epeḡuḡēḡē iap kay. Kabi beat jeḡebu ḡu—wuyebay — io'e. ¹⁵ — Eyju ḡebum pima bit apēn warara'acayū be juk adi ikērēm eykuk iap kay, Deus tak jeḡebu apēn juk adi ikērēat epeḡuḡēḡē iap kay. Wuyebay xeku — io'e Jesus.

¹⁶ — Deus kay ḡebumap kay jekōnkōn'um pima eyju, eyḡuycūḡcūḡ ḡu juy epesop. Eymuḡuykuku'ukayū iḡuycūḡcūḡ oekuku ip, Deus kay ḡebumap kay

jekōnkōn'ūm pima ip. Iḡuycūḡcūḡ oekuku ip, soat itaybit ojuy, “Teku Deus kay ḡbumap kay jekōnkōn ḡu iam. Jebureyū juk o'jekawēn ip. “Deus kay jīāat teku,” i. Imēnpuye jebikuyap taḡ cuk o'jat ip—soat ma. Iboap kay ḡbum cuy eyju — io'e Jesus. ¹⁷ — Eyju bit Deus kay ḡbumap kay jekōnkōn'ūm pima, epeyewedopawuywuy juy. Epeyewedapmusem cuy dak — io'e. ¹⁸ — Imēn wara'acayū itaybit ḡu ip teku jekōnkōn ḡu iam. Deus acā je'e itaybit iba'arēm jekōnkōn ḡu teku iam. Ijo ba'oreat acā itaybit. Xipacat je'ḡūm eywebe. “Xipat ēn oxe,” i dak e'em Deus eywebe — io'e Jesus.

¹⁹ O'jekawēn jebekitkit pe.

— Eywebeam ade bubut epeḡuxipan ḡu juy epesop — Jesus o'e. — Ijoce imuxipan ḡu juy. Ijoce kopi'i eybubut jo'o. Hi'ep eybubut iokok an e'em Ibukurukat eyduk'a be ōm'ōm eybubut tujupa'am am — io'e. ²⁰ — Kabi be bit Deus xe epesop soat em. Eycokkok cīcā epesop. Kopi'i kake ḡu Deus xe. Hi'ep kake ḡu dak. Ibukurukayū kake ḡu dak — io'e. ²¹ — Eybubut ijodi bima soat em ḡbum epesop eybubut kay. Kabi be eyḡuy pin pima bit, ḡbum epesop kabi beat kay. Imēnpuye eycōkōk cīcā epesop Deus xe soat em — io'e Jesus.

²² — Wuyeta kabiaap puxim. Wuyjebit peam ixē kabiaap. Wuyetadip pima soat ijo be wuywebe. Kabia daḡ ajeku. Soat ijobucap wuyekukuap puxim—Deus xe cūḡ ma wuyekukuap puxim. ²³ — Wuyetakērē bima bit, ijo ba'ore wuywebe. Kabiok taḡ ajeku. Kabiok taḡ jekukuap ikērēat mujurūḡrūḡap puxim. Imēnpuye kabiaap kabiok e'em pima, kabiok cīcā e'em wuywebeam. Ikērēat mujurūḡrūḡ cīcā wuyjuyū.

²⁴ — Pūḡ'a be, uk'a be bima, iba'ore ibuywatwat'ukat pe xepxepayū beam kapik am. Kariwayayū wara'at taḡtaḡtaḡ e'em pima, itakoma kuka o'e pūḡ kay, jekariwa kay, wara'at jekariwa ikuk pin cīcā bima. Kūyjobit kuka o'e pūḡ a'ō kay, wara'at a'ō kay kūyjobit'ūm pima. Imēnpuxim dinheiro kay jījā bima, Deus kay jījā ḡu epe'e — io'e Jesus. ²⁵ — Imēnpuye oḡuwēn eywebe: Eyaḡuy'ūm ḡu juy epesop eybubut kay — Jesus o'e cebe ip. — “Ajo paxi acejo'o?” i'ūmḡu juy epe'e — io'e. — “Ajo paxi acetikōn?” i'ūmḡu dak cuy epe'e — io'e. — “Ajo paxi aceḡuōm wuydotim?” i'ūmḡu dak cuy epe'e. Xipat eyxat kuḡ pima, eydoti kuḡ pima dak. Imēnpit ibodi ma xipat soat em Deus xe eydop am — io'e.

²⁶ — ḡbum cuy epesop wasū kay — io'e Jesus. — Pupum ip kabi be. Taidadam ḡu ip. Jeku beat tak pupum ḡu ip, jeku bewiat mūn'a be imōḡ ām. Imēnpit Deus ixat ūmūm cebe ip—wasūyū be. Deus xe wasū teiboḡ ḡu—wuyebay xe—kabi beat xe. Imēnpit aḡ cekay ip. Imēnpuxim wuykay dak soat em aḡ. ²⁷ Ade koato mabuk wetabēḡ oḡuy iap kay ḡbum cīcā bima, eyetabēḡ xe'e? Ka'ūma. Gaxīn ma aco'i epe'ū.

²⁸ — Pām eydoti dak? Apēnpuye eyaḡuybabi'ūm eydoti kay? Eyaḡuybabi'ūm ḡu juy. ḡbum cuy epesop apēn tūmūntitit aypapan iap kay. Tūmūntitit kapikpiḡ ḡu. Jesay muḡēḡēm ḡu dak ip. ²⁹ Icēmān ōn e'em eywebe. Salomāo ibubut adeat osunuy. Idip cīcāat kuḡ osunuy—jesay kuḡ. Salomāo dipap podi ma bit titip tip taḡatip. ³⁰ Gasū ma tūmūntitit titetabēḡ e'em. Kuyaje bit tite'ū e'em. Titip Deus a'ōbi. Imēnpuxim ja'ōbi dak eyemukaypinut je'ḡūm eywebe. Eyetabutsu ma'ḡu cekay — io'e Jesus.

³¹ — Imēnpuye eyaḡuybabi'ūm ḡu juy epesop. “Ajo paxi acejo'o?” i'ūmḡu juy epe'e. “Ajo paxi acetikon?” i dak. “Ajo paxi aceḡuōm?” i dak — io'e.

³² — Judeu'ūmayū yaḡuy'ūm iboap kay—soat kay. Eyebayat pit itaybit eyju ikuḡ'ūm pima iam—kabi beat.

33 — Koap ġebum cuy epesop Deus soat kukan je'e iap kay—Deus ebikuyap kay dak. Imēn ġebum pima, Deus soat je'ġūm eywebe. Eyxan je'ġūm, eydotim tak — io'e.

34 — Imēneju eyaġuybabi'ūm ġu juy epesop kuyajeat kabia kay. Kuyaje jajēm pima, eyetaybit epe'e ajo o'ġebapuk ixe kabia iam—ajo xipāt, ajo xipātput tak. Gasū bit eyaġuybabi'ūm ġu juy epesop kuyajeat kabia kay — io'e Jesus.

7

1 O'ġekawēn jebekitkit pe.

— “Eykērē ġjā Deus xe,” i'ūmġu juy epe'e warara'acat pe. Imēn tak Deus “Eykērē oxe,” i'ūmġu je'e eywebe. 2 “Ikērēat kuġ ēn,” i'ūmġu juy epe'e warara'acat pe. Imēn e'em'ūm pima, Deus “Ikērēat kuġ eyju,” i'ūmġu dak je'e eywebe. Apēn warara'acat pe eyekawēnap puxim Deus tak je'e eywebe ajo xipāt jexe, ajo xipāt ġu jexe. Warara'acat pe epeġūm pima, Deus tak je'ġūm eywebe. Apēn cuk epeġūm iap puxim epejat — io'e Jesus.

3 Wuymutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn o'e Jesus—imēnpuximap ekawēn. Jebekitkit pe imuwēnmuwēn o'e, itaybit am ip. Warara'acat ekukuap mukorēm ām, wuyekuku bima, imukorēmap tōm puxim Jesus xe, ip puxim tak cexe. Imēnpuye Jesus o'ġekawēn jebekitkit pe.

— Te'e ma eyju jeakaġ eybure eta beatōmtōm kay, eyeta beap'ip cocom'ūm pima. 4 Te'e ma eyju e'em cebe: “Ma. Otōmtōm'uk eta bewi,” i, eyeta beap'ip cocom'ūm pima — io'e Jesus. 5 — Eyju jewemuġuykukukum. Koam eyeta beap'ip cuy epeyop'uk.

— Yop'uk puje, iba'ore ġu je'e eyewebe tōmtōm'uk am eybure eta bewi. Yop'uk puje, xipan epe'e ijojōm — io'e.

Imēn Jesus wuymutaybitbin warara'acat kay ġu juy acejeak iam—wuyekay acā juy acejeak ikērēat muġē buje iam—yopit ma ikērēat muġē buje iam yoboġ ma ikērēat muġē buje iam tak.

6 — Wekawēn icēmān — io'e Jesus. — Soat pe ġu juy epeġuwēn wekawēn. Akurice buximayū be ġu juy epeġuwēn, wa'ō kay ġu ip puye. Ya'ōpuruġ jede ip. Warēmtag webekitkit o'jukuk ip — Jesus o'e. — Xipāt ma wekawēn. Soat pe ġu juy wekawēn epeġuwēn. Dajebaro buximayū be dak ġu juy epeġuwēn. Itaybit ġu ip ya'ōdip ma iam. Ixeyū be wekawēn kawēn te'e maap puxim — Jesus o'e cebe ip.

7 O'ġekawēn jebekitkit pe.

— Deus xewi juy epejoojuy. Iojuyjuy bima, epejat. Ixe xewi juy epejokudada. Ikudadam pima, epetobuxik. Ixe xewi iojuyjuyap xīntabi be taġtagtag'iap puxim. Xīntabi be taġtagtag'i bima, tomudip'uk ip eymuōm ām. 8 Soat ojujuy'ukat je'jat; soat kudada'ukat tobuxik; xīntabi taġtagtag'iat pe xīntabi tomudip'uk ip — io'e.

9 — Wita'a ġu epeyaūm eyipotpot pe “Pā'o'a kay ōn,” i'e buje. Ka'ūma ma ey'in wita'a o'yaūm kuka cebe pā'o'a yaūmap tieġ. 10 Puybu ġu epesubuūm cebe, “Axima kay ōn” i'e buje. Ka'ūma ma ey'in puybu o'subuūm kuka cebe aximaūmap tieġ. 11 Eyju ikērēat kuġ. Imēnpit eyju ma xipacat ūmūm eyipotpoyū be. Apēn eyju lūmūmap podi ma eyebayat pit xipacat ūmūm jexewi iojuyjuy'ukayū be—kabi beat pit. 12 Eybikuy warara'acat pe xipan eykuk am. Imēnpuye xipan cuy warara'acat epejukuk. Iju Moisés ekawēn, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emumutaybitbinap tak.

13 Jesus tak o'ġekawēn.

— Epeōm cuy xīntabi itok'īt tag. Xīntabi itokboġ pit daxaboġ kay wuymujujuap e ma—ipiat'ajojoap kay. E pa'ore'umat e. Xīntabi itokboġ. Ade wuyjuyū

ie dag jekukum. ¹⁴ Xĩntabi itok'ĩt pit e pa'oreat e xĩntabi. Wuytait'icap e. Pũgpũg ma wuyjuyũ ie dobuxikxiğ.

¹⁵ Jesus dak o'jekawẽn jebekitkit pe.

— Eyday'em'um cuy epesop eymuğuykuku ojuyayũ kay—jewexe Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ kay. Omuyku ip. Ovelha jo'i ma'gu ip jajẽm, badi bit ip ika'uayũ buxim, akurice buxim. Eykay itakomaayũ ma ip, xipacat co'iyayũ ma'gu ip jajẽm — io'e. ¹⁶ — Eyetaybit widaõhõ ya'a'e gu e'em—uva'a iam. Eyetaybit tak aru'ip tag figo'a'e gu e'em iam. Imẽn eyetaybit widaõhõ, aru'ip tak. Ya'a nomuju eyetaybit iboyũm. Imẽn puxim tak eyetaybit je'e abuyũ jewexe Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ iam. Xipat'ũm cekukuap tomuju eyetaybit ixeyũm.

¹⁷ — Yopxipacat'ip ya'a xipat e'em. Yopxipat'ũmat'ip ya'a dak xipat gu ma e'em. ¹⁸ Yopxipacat'ip pit yaku'ũm an gu aypatpan. Yopxipat'ũmat'ip tak yaku an gu aypatpan. ¹⁹ Yop yaku'ũmat'ip soat wuyju ixikxiğ, takatkan daxa be ixik am. ²⁰ Apẽn yopxipat'ũmat'ip ya'a dak xipat gu ma e'em; imẽn puxim jewexe Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ xipat gu jeku.

— Imẽnēju eyetaybit epe'e pebicayũ jewexe Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ xipat'ũm cekukuap tomuju — io'e Jesus.

²¹ — Deus soat kukanap kabia je'e ip owebe: “Èn ocekekukat,” i. Soat pit jeõm gu Deus xe kabi be—webay ibikuyap tag cekuibiyũ acã—kabi be omuyat aõ kayayũ acã — Jesus o'e.

²² — Gebujeat kabia Deus abuyũ ikẽrẽat kuğ iap guwẽn. Adeayũ je'e'e ip owebe: “Ocekekukat! A'õbi ocekuu. Xipacap oceguwẽnuwẽn—Deus soat kukukaniap muwẽnuwẽn oceju,” i. “A'õbi ibiõgbuk kërẽayũ ocegujẽmujem wuyjuyũ xewi,” i dak je'e. “A'õbi ocewebe i'e ba'oreat oceğubapukpuk,” i dak je'e.

²³ — Gebuje õn je'a'õbu.

— “Wetaybit gu oğuy eyjum. Pũğ em tak ka'ũma,” ioce'e — Jesus o'e. — “Wede epe'e oxewi. Ikẽrẽat muğẽğẽm acã epekuku,” ioce'e dak — Jesus o'e.

²⁴ — Wa'õkayayũ itaybicat puxim ip—agokatkat puxim ixeyũ wekawẽn coco'ukayũ. Ixe agokatkat uk'a o'yamuy wita'a jeje. Uk'a'abi'ip o'yopmuy wita'a jeje. ²⁵ Muba'at oajẽm wita'a jejeiat'a kay—muba'atxixi. Muba'at idibi o'timubog. O'tiajẽm. Kabidoxixi dak o'subidoakaka. Imẽnpit o'ya'at gu yacem puye, wita'a jeje buye — io'e Jesus cebe ip.

²⁶ — Wa'õ dag gu jekuku'ukayũ itaybit'ũmat puxim—waramtag ma uk'a o'yamuyiat puxim ip—wekawẽn kay'ũmayu. Wa'ĩjojom ip. Inaka kũyjobit gu ip wa'õ kay. Warẽmtağ uk'a o'yamuyiat puxim—agokatkat puxim—yağuyba'arẽmat puxim. Ixe agokatkat uk'a o'yamuy ipi ju, ka'oririt pe. Cem gu o'yamuy.

²⁷ — Muba'at oajẽm ka'oririt peat'a kay. Idibi o'tiajẽm—tibogati. Kabido dak o'subidoajẽm. O'subido'at bidobog ya be. O'ya'at. Iğo'a o'ya'ũm cĩcã, o'ya'at puye — io'e Jesus.

²⁸ Soat yağuybabi'ũm ip osodop, Jesus ekawẽn epere buje.

— Wara'an wuymutaybitbin Jesus — io'e ip. — Idim cĩcã teku wuymutaybitbin — io'e ip.

²⁹ Ja'õbi imutaybitbin Jesus osunuy. Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ buxim gu imutaybitbin osunuy.

8

¹ Guyjom o'kop Jesus co'a bewi. Ade dak o'kop ip Jesus tomuju. ² Kopkom pima, ierepat oajēm Jesus kay, jemu'ada am. O'jeg'aecōgōcōg cewap, Jesus ya'ōbuyxiat puye.

— Kariwa — io'e Jesus pe. — Ebu'u'ūm pima, omu'adam ece — io'e Jesus pe.

³ — Obu'u'ū. Jemu'ada ōn — Jesus o'e. O'jebaepucūg. O'gucay. O'je'ada dao ma. Ierep topibit xipat o'e.

⁴ — E'adaap cuy eguwēn gu warara'acat pe — io'e. — Paī kay juy eju — io'e. — Ecewemubapuk cebē emu'adaam itaybit am — io'e. — Xepxem cuy pukaso egūm paī be Moisés ekawēn tağ. Imēn ece'e soat ijoceayū itaybit am Jesus ierepat o'gu'ada iam. Ēn pit eguwēn gu e'adaap. Paī ma juy guwēn e'adaap — Jesus o'e ierep tūbit pe.

— Hm hm — io'e.

⁵ Cafarnaum ka be Jesus ajēm puje, sorarayū kukukat oajēm. Jesus kay oajēm.

— Kariwa! — io'e Jesus pe. ⁶ — Obuywatwat'ukat opop oduk'a be. Ipi jījā opop. Jebit oe'ūat puxim. Iwātaxipi jījā ma. Ikop pa'orean — io'e Jesus pe.

⁷ — Ijom puk ōn pit, imu'ada am — Jesus o'e.

⁸ — Ka'ūma, Kariwa — io'e. — Eju gu juy oduk'a kay, wa'ōbuyxi'ūm puye, Judeu'umat ōn puye. A'ōm ma juy egu'ada. "Ece'ada juy," i ēn e'em pima, obuywatwat'ukat je'ada — io'e Jesus pe.

⁹ — Ōn tak warara'acat mujum. Wa'ō kay kūyjobit ip wesorarayū. Pūğ pe ōn e'em, "Ejēm," i bima, je'jēm. Wara'at pe ōn e'em, "Ejot," i bima, je'dot. Obuywatwat'ukat pe ōn e'em, "Imēn cuy ece," i bima, imēn je'e.

— Apēn wesorarayūm wa'ō kay, imēn tak a'ōbi ma obuywatwat'ukat je'ada — io'e Jesus pe.

¹⁰ Iboap co buje, Jesus itabēğ o'e.

— Soat Judeuyū etabucap podi ma itabut okay iğo sorarayū kukat, Judeu gu ma'gu — io'e Jesus jenomujuacayū be. ¹¹ — Adeayū jajēm ip Deus dopap pe—Judeu'ūmayū, mesa koreren jabik ām Abraão eju, Isaque eju dak, Jacó eju dak. Soat eipi bewi jajēm ip. Pūğ ixeyū'in kaxijēmap ka bewi jajēm ip. Wara'acayū ixeyū'in kaxiajēmap ka bewi jajēm ip, kabi beat soat kukan pima. Icocok cīcā e'em ip — io'e Jesus. ¹² — Ajēmjēm ip pima, Deus Israel naxegebitbit joxik ip wūy ma kabiokboğ pe. Iboce ma tōtōn jeedop. Tūy yēyēy ipi bun jeedop — io'e Jesus jenomujuacayū be.

Ipiat'ajoap ka be iap muwēnuwēn o'e Jesus—kabiokat ka be iap.

¹³ — Eju eduk'a kay — Jesus o'e sorarayū kukukat pe. — Kuy ebuywatwat'ukat o'je'ada, okay etabut puye — io'e Jesus.

O'je'ada gēbuje bit. Ibuywatwat'ukat o'je'ada.

¹⁴ O'ju. Jesus oajēm Pedro duk'a be. O'ōm. Pedro daxijo o'jojojo. Ipa'i jījā opop xeku. ¹⁵ Jesus o'gucay ipa'iat. O'subaixik. Imēnpuye ipa'i'ūm o'e. Xipat o'e. O'kop cama bewi. Jesus xat o'guğē cebeam.

¹⁶ Katpuje ma iboceayū ibiōğbuk kērēat kuğayū o'tujowat ip Jesus kay. Imu'ada am, o'tujowat ip. Ade osodop ip—iwātaxiplayū. Ibiōğbuk kērēayū o'gujēm Jesus ikukayū bewi.

— Epejēm — io'e cebe.

O'ajēm ip Jesus a'ōbi. Iwātaxiplayū dak o'gu'ada'ada.

¹⁷ Isaías juk o'jekawēn kuyjeayū be. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat juk o'jekawēn. Jesus muwēnuwēn o'e.

Iwãtaxipipiayũ o'gu'ada xeku, ibaca'ũmayũ dak, i juk o'e kuyjeayũ be.

Jesus o'gũjẽm xipat'ũmayũ jemumukukukayũ xewi—ibiõgbuk kërëayũ. Imẽn Jesus e'eap puye, soat itaybit o'e icẽmãn Isaias'ũm ekawẽn iam.

¹⁸ Adeayũ o'je'awero ip Jesus kay. Timudek pin Jesus, ade buye.

— Ga'a — io'e. — Iodi atimudek cuy.

¹⁹ Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukat tak oajẽm.

— Omutaybitbin'ukat — io'e cebe. — Soat ka dağ ojekuku eweju ejuap tag — io'e.

²⁰ — Tapu — Jesus o'e. — Oweju jekukuayũ ya'ũmũ jedopdopap'a — io'e cebe—Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukat pe. — Kak ikũykẽy. Wasũ dak topipe. Õn pit ka'ũma. Ya'ũmũ odopdopap'a — io'e—Jesus o'e—soat wağo o'e.

²¹ — Kariwa! — io'e wara'at Jesus pe. — Koap webay'ũm ojokot. Gebuje cum puk õn eweju — io'e Jesus eju jekukuat.

²² — Kã'ã. Ejot cuy okay — Jesus o'e cebe. — Deus ekawẽn kay'umat jebadipyũ'ũm'ũm jokot. Ën pit ka'ũma. Oweju juy ejekuku — io'e.

²³ Kobe be oõm Jesus. O'timukek ip, wĩnãbu o'timudek ip—Jesusyũ.

²⁴ Timudekdeğ pima ip, kabidoxixi oajẽm. Oajẽm iodi kay. Topapũn kobe o'e idibim, kabidoxixi ajẽm puje. Kobe dağacat iparara ip o'e kabido buxixim. Jesus pit ixet kobe be. ²⁵ Jesus o'guwurũğ ip—ceweju etaybitbinayũ.

— Kariwa! — io'e ip. — Ocedaxijom ece. Akõm wuyju!

²⁶ O'jewurũğ Jesus.

— Apẽğãm puxim eyparara? — io'e. — Apẽnpuye eyetabutbũt okay? — io'e ipararaayũ be. — Eypararam gu juy eposod. Okay juy eyetabut cĩcã.

— Ebidopon! — io'e kabido be. — Edipon! — io'e iodi be. Imẽnpuje kabidoxixi o'subido'ũm. Iodi dak tistem cĩcã o'e Jesus a'õbi.

²⁷ — Apen ibo o'jebapuk? — io'e ip. — Abu sute? Kabidoxixi o'subido'ũm ya'õbi. Iodi dak kũyjobit ya'õ kay — io'e ip. Jesus muwẽnuwẽn o'e ip jewewebe.

²⁸ Kabido'ũm puje, o'timudek ip. Gadara eipi dağ oeku Jesus. Xepxep osodot ip—ibiõgbuk kërëat kuğayũ. Ika'u jĩã o'e ip. Ce'ũ'ũayũ mõğmõğap pewi osodot ip. Bomaku nuynuy soat em. Ixeyũ buxixim, e dağ kapkap gu o'e ip—ibo ka watwat—Gadara ka watwat.

²⁹ — Deus ipot ãn — io'e ip Jesus pe. — Ağ cuy ocesũy. Jajẽm gu juy ocekey ipiat'ajoan ocewebe ipi ùm awap ma — io'e ip Jesus pe.

³⁰⁻³¹ — Ite ağokatkayũ xewi ocemujẽm puje, ocemujom ece dajebaro be—ibiõgbuk kërëayũ o'e cebe. Imẽn ma o'e ip, dajebaro bomaku wurũrũğ puye—ade dajebaro.

³² — Epejẽm — Jesus o'e.

O'jẽm ip ağokatkayũ xewi.

O'ju dajebaro kay. Oõm. Imẽnpuje dajebaroyũ daudaum o'jenapõn co'a pẽnpẽn tag. Iodi be o'kop ip. Oakõmkõm ip. Jeabokaboğ ip oap.

³³ Dajebaro kukukayũ owatwat ip. Soat muwẽnuwẽn o'e ip ağoka watwat pe. Dajebaro aokaap awẽğ muwẽnuwẽn o'e ip ağoka be. Ibiõgbuk kërëat kug topibiyũ awẽğ tak yawẽğ muwẽnuwẽn cĩcã o'e ip.

³⁴ Gebuje Jesus o'topabe ip—ağoka watwat—soat.

— Ejẽm cuy oceka bewi — io'e Jesus pe.

9

¹ O'jẽm. O'jepit Jesus. Jeipi be o'jepit—Cafernaum ka be. O'jepit, waram timudek puje.

² Agoka watwat ijebit e'uat o'tujowat Jesus kay. Ixexecap pe ixe ijebit e'uat o'tujowat ip. Jesus itaybit o'e cekay itabut ip iam. Imēnpuye o'jekawēn ijebit e'uat pe:

— A'ōcam cuy — io'e cebe. — Ikērēat kuy oju'uk ewebewi, tapu. Iboap ikērēat kay gebum gu oce, i'uk puje — io'e. — Pūg em tak ka'ūma — io'e — Jesus o'e ijebit e'uat pe.

³ — Ite Jesus “Deus co'i ōn,” i napa ma teku e'em — Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū napa ma o'e.

Pūgpūg ixeyū'in napa ma o'e jewewebe.

⁴ Jesus itaybit o'e apēn jewaguydadam ip iam.

— Apēnpuye ikērēm epewaguy? — io'e Jesus Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be. ⁵ — “Ikērēat oju'uk ewebewi,” i kuy oce cebe — io'e. — Imēnpit eyetabut gu ikērēat'uk put owebe iap kay — io'e. — “E'āy,” i oce ibima, “Ecxīxīg,” i dak, eyetabut gu kuka epe'e okay — io'e.

⁶ — Soat wago ōn — Jesus o'e. — Wa'ōbi teku ogu'ada. Imu'adaap co buje, “Ja'ōbi ma teku o'gu'ada,” i epe'e — io'e cebe ip.

Gebuje Jesus o'jekawēn ijebit e'uat pe.

— E'āy — io'e cebe. — Eju eduk'a kay. Exexecap cuy etujowat eweju — io'e.

⁷ O'āy. Jexexecap kuḡ o'ju jeduk'a kay.

⁸ Adeayū iparara jījā o'e ip, iboap tobuxik puje.

— Ka'ūmḡu xipacat Deus co'iat — io'e ip. — Deus Jesus a'ō mubacaat puye. Imēnpuye ixe Jesus pe ikērēat i'uk put wuyxewi — io'e ip.

⁹ Ibocewi Mateus o'jojjo Jesus.

Oajēm Jesus Mateus kay. Ixe Mateus xik'i osunuy jekapikipikap'a be—iecuḡap edinheiro bubuap'a be.

— Ejot. Oweju ejeku — io'e Mateus pe.

O'āy. Oeku Jesus eju.

¹⁰ Mateus tuk'a be oajēm ip—adeayū, jekōn ām. Oabikbik mesa koreren iecuḡap edinheiro bubu'ukayū, Deus xe ikērēan e'e'ukayū dak, Jesus tak, Jesus eju etaybitbinayū dak. Soat ip oabikbik mesa xe jekōn ām.

¹¹ — Apēnpuye ixeyū eju eymutaybitbin'ukat jekōnkōn—iecuḡap edinheiro bubu'ukayū eju? Ikērēat muḡēḡe'ukayū eju dak? — Fariseuyū o'e Jesus etaybitbinayū be. Imēn kawēnwēn o'e ip, Jesus jekōnkōn o'jojjo ip puye.

¹²⁻¹³ O'jede gu imutaybitbinayū. Jesus pit Fariseuyū o'ya'ījojo. O'jekawēn.

— Iwātaxipi'ūmayū wuyanūgtata'ukat kay je'ju gu—iwātaxipipiyū acā — io'e. — Imēnpuxim ōn tak jewexe xipacayū nomuwā ām gu ojot—xipat'ūmayū nomuwā ām acā. Ikērēat uk am ixeyū bewi ojot. Imēnpuye cekōn ikērēat muḡēḡe'ukayū eju — io'e.

— Cum cuy eyju eymutaybitbinayū kay — io'e — eytaybit am apēn Deus ekawēntup e'em iam — io'e Jesus Fariseuyū be. — Imēn opop ibararakat:

Idip ma oxe warara'acayū eyetabotaidabotbot pima. Imēnpit idip gu oxe warara'acayū kay gu eyetabotaidabotbot pima, obuyxi am carneiroyū mupīḡ ma'gu eyju, i — io'e.

— Imēnpuye ijoce jewexe xipacayū nomuwā ām gu ojot—xipat'ūmayū nomuwā ām acā — io'e Jesus.

¹⁴ João Batista eju etaybitbinayū oajēm ip Jesus kay.

— Apēnpuye Fariseuyū jekpiwan ma jewemureren Deus eju kawēn ām—ojeju dak, eweju etaybitbinayū bit jekōnkōn ip pima? — io'e ip.

¹⁵ — Oweju etaybitbinayū jekōnkōn, ōn ceweju ip puye. Ōn pit ceweju ip'ūm pima, jekōnkōn gu ip. Jekpiwan ma jewemureren ip Deus eju kawēn ām. Imēn soat itaybit e'em iḡuycūḡ cīcā ip iam. Ōn iwadip puxim. Iwadip cexe

ip pima, abu ixeyū'in iḡuycūḡ e'em—jewebumūnap epeta be tomuwāibiyū'in? Ka'ūma ma! Imēnpuxim oweju etaybitbinayū jekōnkōn ip. Jewebumūnap epeta be tomuwāibiyū buxim ip — io'e Jesus.

¹⁶ Jesus wuymutaybinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip—imēnpuximap ekawēn. Imēn o'ḡuwēn.

— Paḡo iisuan ḡu imuwaketken wuyju—toti iorokat muwaketken. Iisuat pit imuwaket puje, jewa'i'in biḡ ma idieḡboḡ e'em — io'e Jesus.

¹⁷ — Uva'abidi tiisuati dak acetimōḡ yayisuat'a daḡ — io'e Jesus. — Ya iisuat taḡ'ūm pima, o'jeabaḡ kuka — io'e. — Imēnpuye uva'abidi tiisuati acetimōḡ timūn'a be—yaiisuat'a be, uva'abidi cediepuayat puxixim, tiporoyat puxixim, timun'a'ūmap puxixim — io'e Jesus João Batista eju etaybitbinayū be. Iboam e'em pima, “Wekawēn paḡo iisuat puxim, uva'abidi tiisuati buxim tak,” i'e ojuy osunuy. Imēn Jesus o'e. Kawēn iisuat ma Jesus ekawēn o'e ḡasū bit. Fariseuyū ekawēn taḡ ḡu o'e, Saduceuyū ekawēn taḡ ḡu o'e dak.

¹⁸ Judeuyū kukukat tak oajēm Jesus kay. Ixe osunuy Deus eju kawēnwēnap'a kukukat. O'jēḡ'aecōḡcōḡ Jesus topa be, ibuyxi am.

— Odaxit ḡaxīn ma oe'ū — io'e Jesus pe. — Ejot pima bit, eḡu'ada. Jetait — io'e Jesus pe. — Ebuesubumōḡ ijeje bima, je'ada odaxit — io'e.

¹⁹ — Ga'a — io'e.

O'ju ip—Jesusyū. ²⁰⁻²¹ Cucum pima, pūḡ ayacat oajēm Jesus tomuju, cesay mucay am—Jesus ekabek ukpu mucay am. 12 koato bun ma ixē ayacat iwātaxipipin o'e, doybucukcuḡ ḡu buye.

— Cesay mucay buje ma, oce'ada — ixē ayacat o'e jewebe ma.

Jesus ekabek o'ḡucay. ²² O'jekorepēn Jesus.

Gebuje Jesus ayacat o'jojojo.

— A'ōcam cuy — io'e ayacat pe. — Etabut okay. Imēnpuye ḡaxīn ma eceje'ada — io'e.

Dao ma o'je'ada ixē ayacat.

²³ Oajēm ip Judeuyū kukukat tuk'a kay. Ade wāwām ip osodop. Jebubut'uk muydedeayū dak o'jojojo Jesus. Imuydedem ip Judeu babi daḡ. Cebabi daḡ tak wāwā ip osodop.

²⁴ — Ce'ū ḡu teku. Yaypan'isuat ixet ā — io'e Jesus wāwāyū be. Jesus itaybit o'e yaypan'isuat'ūm oe'ū iam. Inaka waram imutain. Imēnpuye “Ixtet ā,” io'e. Wāwāibiyū bit jewaywayway ip o'e Jesus kay. Jesus o'e cebe ip:

— Epejēm uk'a bewi — io'e.

O'ḡujēm.

²⁵ Ijēm puje, Jesus oōm yaypan'isuat kay. O'subaixik. Dao ma o'je'ada. Itait o'e waram ḡuto ce'ū topibit, Jesus o'subaixik puye. Ixe o'kop—ce'ū topibit.

²⁶ Ipi juayū ce'ū topibit awēḡ o'yawēḡmupōḡ ip. Jekawēnwēn o'e ip soat taḡ—soat ibo eipi daḡ.

²⁷ Jesusyū eipi kukukat ka bewi cēm puje, xepxep o'ju Jesus tomuju—ita'ūmayū.

— Etabotaidabothon cuy eḡuy ocekey — io'e ip. — Ocemu'ada am — io'e ip Jesus pe—Davi'ūm naxeḡebit pe—Judeuyū ajojoyū'ūm'ūm kukukat naxeḡebit pe.

²⁸ Oajēm ip Jesus kay, ixē jeduk'a be ḡmōm pima.

— Eyetabut tu okay—eyemu'ada ḡn iap kay? — io'e Jesus cebe ip.

— Hm hm — io'e ip. — Ocetabut, kariwa.

²⁹⁻³⁰ O'sutamucay Jesus ita'ūmayū. O'je'ada.

— Eyju eyetabut okay buye, ḡn jeymu'ada — io'e Jesus itā'ūm topibiyū be. Itate o'e, Jesus o'sutada buye.

— Eymu'adaap epeḡuwēn ḡu juy eybureyū be—ka'ūma be ma — io'e Jesus.

³¹ Imēnpit je'adaap o'guyppōḡpōḡ ip soat kaka daḡ.

³² Jesusyū uk'a be cēmcmēm pima, iboceayū ibiōḡbuk kērēat kuḡat o'tujowat Jesus kay. Cekawēn pa'oreat o'e ixe, ibiōḡbuk kērēat kuḡ puye. O'tujowat ip Jesus pe, imu'ada am. ³³ O'je'ada Jesus a'ōbi. Aḡokatkat pewi ibiōḡbuk kērēat cēm puje, xipan o'jekawēn ma, o'je'ada buye.

— Abu yaḡuyḡuy imēn o'jebapuk iam? — adeayū o'e ip jewewebe. — Ka'ūma ma ijo'iat imēn wuyjojojo ḡu Israel eipi be—wuyeipi be — io'e ip.

³⁴ Imēnpit Fariseuyū o'jekawēn. Napa ma o'jekawēn ip.

— Jesus ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm cebewi ibiōḡbuk kērēayū kukukat a'ōbi—Satanás a'ōbi — io'e ip napa ma.

³⁵ O'ju Jesus ikabogatika daḡ, ika'icatka dāḡ tak. O'ju aḡoka watwat mutaybitbin. Judeuyū Deus eju kawēnwēnap'a be imutaybitbin o'e. Deus soat kukanap o'ḡuwēnuwēn soat pe—kawēn idipat. Imēn ma imutaybitbin ip oeku. Ibomaayū mu'ada'adam oeku: iwātaxipipiyū, ibaca'ūmayū dak—soat mu'ada'adam oeku. ³⁶ Itabotaidabotbot ma iboka watwat kay Jesus osunuy, yaḡuybabi'ūm osodop puye. Ovelha buxim ip, jekukat'ūm pima ip. Imēnpuxim ika becat ikukuk'ukat'ūmayu osodop ip, ka'ūmḡu ibuywatwat'ukat puye.

³⁷ Imēneju Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū be.

— Kadai ya ade opop—kadai'a—yaopat'a. Pūḡpūḡ pit omuyku ip yabu am — io'e cebe ip. ³⁸ — Epeyekawēn cuy kapik'pik'ukayū kukukat pe. I juy ep'e cebe: “Kapik'pik'ukayū eḡuju juy kadai'a bu am,” i — io'e Jesus jeweju etaybitbinayū be.

Imēn Jesus kawēnwēn o'e, Jesus eju adeayū ceku pin ip puye. Apēn kadai ya ade o'yadop—kadai'a yaopat'a; imēn tak adeayū ceku pin ip Deus emunaē eju. Imēnpit pūḡpūḡ oekuku Jesus kawēn muwēnuwēn ijodiact pe. Imēnpuye imuwēnuwēn'ukayū kukat eju juy jekawēn ip Deus eju.

— Adeayū juy eḡuju ekawēn muwēn ām — i juy e'em ip cebe.

10

¹ Jesus 12 beayū o'tomuwā—jeweju etaybitbin'ukayū. O'tomuwā, ja'ōbi soat mu'ada am—iwātaxipipiyū mu'ada am, ibiōḡbuk kērēayū mujēm ām tak—ja'ōbi imujēm ikuḡayū bewi—soat ip pewi. Ja'ōbacaap o'ḡūm cebe ip—12 beayū be.

²⁻⁴ 12 beayū ibutet 12 butet pe osodop ip. Ibūrū ma ibutet osodop ip—Jesus emumujuyū butet: Koapat Simão i, André i, Tiago i, João i, Filipe i, Bartolomeu i, Tomé i, Mateus i, wara'at Tiago, Tadeu i, wara'at Simão, Judas Iscariotes i. Ibūrū ma ibutet osodop ip.

Wara'at putet Pedro i ibutet osunuy—Simão butet. André Pedro kitpit osunuy. Tiago, João dak, Zebedeu ipotpoyū osodop. João Tiago kitpit osunuy. Mateus iecuḡap peam Israel naxeḡebitbit xewi dīnheiro bubu'ukat osunuy. Wara'at Tiago Alfeu ipot osunuy. Wara'at Simão Israel eipi kay cīcāat osunuy. Judas Iscariotes ḡuyjom Jesus o'ḡūm cekay itakomaayū be yaoka am. Ibūrū ma osodop ip—12 beayū—Jesus eju jekuku'ukayū.

⁵⁻⁶ 12 beayū o'ḡuju Jesus.

— Epeju Israel naxeḡebitbit kay — io'e cebe ip. — Itabidaoyū buxim ip — io'e. — Ovelhayū buxim ip — io'e Jesus. — Wara'at eipi bewiyū kay epeju ḡu — io'e 12 beayū be. — Israel naxeḡebitbit kay acā juy epeju. Judeu'ūmayū kay ḡu epeju, Samaria eipi beayū kay ḡu dak — io'e. ⁷ — “Ijasun Deus soat kukan je'e,” i juy epe'e Judeuyū be, Israel naxeḡebitbit pe cucum pima eyju — Jesus o'e 12 beayū be.

8 — Iwātaxipipiyū epeḡu'ada juy ip — io'e cebe ip. — Ce'ū'ūayū dak epeḡutait. Waram jetait ip — io'e Jesus. — Ierepayū epeḡu'ada juy — io'e cebe ip. — Ibiōḡbuk kērēayū dak epeḡujēm cuy ibiōḡbuk ikērēat kuḡayū bewi — io'e Jesus. — Imēn epe'e juy wa'ōbi—ce'adaap epe'e juy. Epeteida ḡu juy. Imēn am cuk oḡum wa'ōbacaap eywebe teidam ḡu — io'e Jesus cebe ip.

9 — Dinheiro epetujowat ḡu juy eyweje. Ouro epetujowat ḡu, prata dak ka'ūma. Cobre dak ka'ūma. Epetujowat ḡu juy dinheiro mūn'a be. ¹⁰ Cucumap pubut mūn'a dak epeyadujowat ḡu juy. Xepxem cuy epetujowat ḡu—eydoti, pūḡ ma acā. Sandália dak ka'ūma. Eyba'ip tak epeyoptujowat ḡu juy. Eybuywacayū ma juy eyxan je'ḡūm. Imēnpuye eybubut epetujowat ḡu juy — io'e Jesus.

11 — Ajēm pima aḡoka be jeduk'a be eyḡuyḡuy pinat epetobuxik cuy. Ixe duk'a be juy epesopsop, ibo aḡoka be bima — io'e Jesus. ¹² — Ixeyū duk'a be omōm pima, epeyekawēn tuk'a beayū eju. Kato juy epe'e cebe ip — io'e Jesus.

13 — Gebuje eyekawēn kay ya'ōpīcūḡcūḡ je'e ip. Ya'ōpīcūḡcūḡ je'e ip, eyekawēn kay buye. Imēnpit wara'acayū eyekawēn kay'ūm pima bit, ya'ōpīcūḡcūḡ ḡu je'e ip. Epajēm cexe ip. Imēnpit te'e ma epe'e, “Wuykabia,” cebe ip. “Epeōm,” i ḡu je'e ip, eyekawēn kay'ūm puye.

14 — Eykay'ūmayū bewi epejēm cuy, eyekawēn kay'ūmayū bewi dak. Cēm pima eyesandália epeḡupoyoy, “Deus ipiat supi'ajoat eywebe ya'ō kay'ūm puye” iap mubapuk am ibo ka watwat pe. Imēn cuy epe'e cebe ip, aḡoka bewi wan pima, uk'a bewi wan pima — Jesus o'e 12 beayū be.

15 — Deus kūyjobit'ūmayū be ipiatpi'ajoap kabia bima, Sodoma ka watwat pe ipiat supi'ajoat, Gomorra ka watwat pe dak. Ixeyū be iap podi ma bit ibo ka watwat pe ipiat supi'ajoat, eyekawēn com ip ibu'u buye. Iboap kay ḡebum cuy epesop — io'e.

16 — Ya'ōpīcūḡ cuy epesop — io'e cebe ip. — Eymujum ōn. Ovelha buxi-mayū eyju. Widayū parakpe eyju ovelhayū buxim. Imēnpuxim eykay itako-maayū parakpe eyju. Ovelhayū be bit i'e ba'ore akuriceyū be. Imēnpuxim eywebe i'e ba'ore eykay itakomaayū be.

— Wa'ōbi eyju buje, itaybit cīcāyūm epesop. Aḡ cīcā juy epesop. Dao ḡu juy eyetakomām cekay ip — io'e Jesus.

17 — Aḡ cuy epesop — io'e. — Eykay itakomaayū jeydaomūn. Jeydujowat ip wuyekawēn cocō'ukayū be. Jeymupokupok ip Deus eju kawēnwēnap'a be jetakomaap kay. Ixee bum jeymupokupok ip — Jesus o'e. ¹⁸ — Eyju webekitkit puye eydujowat ip ipi kukayū be, kariwayayū be dak. Jeydu-jowat itaybit am eyetabucap xipat cexe ip iam ma, eyetabucap xipat'ūm cexe ip iam pit. Kawēn idipat epeḡuwēn cebe ip, Judeuyū'ūmayū be dak — io'e Jesus. ¹⁹ — Eyaguybabi'ūm ḡu juy epesop, eyetaybit'ūm puye ajom epeyekawēn iam, apēn epeyekawēn iam tak. Eydujowatwan pima ip, Deus o'ḡuwēn eywebe ajom epeyekawēn iam. Imēn jeymutaybin. ²⁰ Wa'ōbi juy epeyekawēn. Imēn epeyekawēnwēn Deus biōḡbuk ma kawēnwēn je'e eywebewi—Wuyebay biōḡbuk — Jesus o'e cebe ip.

21 — Adeayū jebadipyū kay itakoma je'e, ixeyū webekitkit puye. Iwaḡo jekitpit tujowat cekay itakomaayū be yaoka am. Ikitpit tak jewaḡo tujowat yaoka am. Ipotpet tak itakoma jījā je'e jebay kay. Jebay tujowat cebe ip, yaoka am — io'e. ²² — Soat ixeyū itakoma jījā je'e eykay, eyju webekitkit puye. Ipiat pibun eyetati bima, Deus a'ō daḡ jekukum cuy eyju. Guyjom Deus jeymuy, cexe soat em eyedop am — io'e.

23 — Eywebe ipiat supi'ajojo bima, epeyenapōn cuy. Imēn e'e ip pima pūḡ ka be, epeyenapōn cuy wara'at ka be—aḡoka be — io'e cebe ip. — Soat

wago ðn — Jesus o'e. — Waram wajēm awap, ade agoka dag epeju—Israel naxegebitbit eipi dag — io'e Jesus.

²⁴ — Imutaybitbin'ukat podi gu je'e jeweju etaybitbinayū itaybit ip. Kariwa dak podi gu dak je'e jekapikpig'ukayū kapikpig ip. ²⁵ Imēnpuye kapikpig'ukayū icokcoğ cuy jeedop ip, jekariwa buximayū ip puye. Itaybitbinayū dak icokcoğ cuy jeedop ip jemutaybitbin'ukat buximayū ip puye. Ijoceayū cekariwa a'ō ya'ōmuy ip pima, “Belzebu teku,” i bima ip, cebekitkit a'ō dak ijo'i ma ya'ōmuy je'e ip. Cekariwa omuymuy ip pima, cebekitkit tak imuymuy ip cekariwa muymiyap podi ma — io'e Jesus.

²⁶ — Eypararam gu juy epesop ixeyū e'eap puxixim — io'e jebekitkit pe. — Yajuyuyat jewedobuxik gujyom. Iba'arēmat ibapuk je'e soat xe. ²⁷ Imēnpuxim ajo oğuwēn eywebe, kawēnwēn wuyeweweju ma, ijop epeğuwēn soat pe gujyom — io'e. — Ibidadaap kay epeya'ijojo, ijop soat pe epeğuwēn gujyom — Jesus o'e.

²⁸ — Eypararam gu juy epesop eyaoka ojuyayū buxixim — io'e jebekitkit pe. — Wuyejebit aoka but ip. Imēnpit wuybiōğbuk aoka ba'ore cebe ip — io'e. — Deus puxim pit cuy eypararam epesop. Wuyejebit muy'um put cebe, wuybiōğbuk tak. Ipiat'ajojoap pe imu'um put — Jesus o'e.

²⁹ — Xepxep pe pidiwe dei tei'it ma—pūğpūğ centavo ma—wasū yopīcat tei. Imēnpit pūğ wasū yopīcat at'an pima, Deus itaybit ixewasū o'at iam. Deus a'ōbi acā je'at — Jesus o'e. ³⁰⁻³¹ — Deus xe teibōğ gu wasūdei. Imēnpit ağ cekay. Imēnpuxim wuykay dak ağ soat em. Deus itaybit wuyadap peburūdap iam. Imēneju eyağuybabi'um'um gu juy epesop. Deus soat itaybit wuyekuku iam — io'e.

³² — Eyju “Jesus ebekitkiyū oceju,” i soat pe e'em pima, ðn tak “Teyūku webekitkit,” i oce webay be—kabi beat pe — io'e Jesus jeweju etaybitbinayū be. ³³ — Eyju bit e'em warara'acayū be, “Jesus bureyū gu oceju,” i bima, ðn tak “Iteyū bure gu ðn,” i oce Webay be—kabi beat pe — io'e Jesus.

³⁴ — Epeyewağuy gu juy: “Jesus osodot kaba'um wuydop am,” i. Ojot puye, ipi watwat pe wara'at tağtağtağ ma jekuku. Itakoma je'e ip jewewekay. Pajam jewaokakam je'e ip — Jesus o'e. ³⁵⁻³⁶ — Ibadipyū itakoma cīcāyū je'e jewewekay, pūğpūğ ixeyū'in okay itabut puye — Jesus o'e. — Cebay ma okay je'e. Ipot pit okay gu je'e. Ixi ma okay je'e. I'iyū okay gu je'e—ayacayū. I'it tayxi okay gu je'e. Yuktayxi okay je'e. Imēneju wara'at tağtağtağ ma jeku ip — Jesus o'e cebe ip.

³⁷ — Eyebay kayap podi ma okay'um pima, oweju jekukuayū gu epesop, eyxi kayap podi ma dak, eyekpotpoyū kayap podi ma dak, eydaxityū kayap podi ma dak. ³⁸ Owebeam je'ū ibu'u'umat puximayū acā webekitkit ma oxe. Korosa jeje je'ū ām, korosa dujuwatwan ðn pima, webekitkit tak cucum onomuju. Cucum ip korosa kuğ, je'ū ām. Apēn ağokatkat korosa dujuwatwan cucum, korosa jeje jebamuyam je'ū ām; imēnpuxim cuy epeku soat em owebeam je'ū ibu'u'umat puxim.

³⁹ — Eye'ū bima, ðn ma obuyxi eyxe buye, ibin ma soat em eyetabēğ epesop Deus xe. Eywebe ma jewağuyğuy: “Ōn ma obuyxiat,” i bima bit, soat em ipiat'ajojoap pe epesop eye'ū buje — Jesus o'e cebe ip.

⁴⁰ — Gasū epeju Israel naxegebitbit kay. Wa'ōbi epeju — Jesus o'e jeweju etaybitbinayū be. — Pūğ ixeyū'in eywebe je'e, “Epeōm,” i. Imēnpuxim ma owebe dak je'e ip — io'e Jesus. — Imēnpuxim ma oğuyuiat pe dak je'e ip — io'e. ⁴¹ — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pe dak je'e, “Eōm,” i. Ixe dak iōm pin, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat puye. Iōm pin. Imēnpuye Deus cekapikaptei je'ğūm cebe, kapikaptei umūm pima jekawēn muwēnuwēn'ukat pe.

— Cũğ cĩcāt pe dak je'e, "Eõm," i. Ixe dak iõm pin, cũğ cĩcāt puye. Iõm pin je'e. Imẽnpuye Deus cekapikaptei je'gũm cebe, kapikaptei ùmũm pima cũğ cĩcāt pe. ⁴² Wara'acat webekit'isuat pe idibi ma tiũm ticukati, ixe webekit puye, Deus tak xipacat je'gũm idibiũmat pe — io'e. — Iboap kay gẽbum cuy epesop — io'e Jesus.

11

¹ Ibocewi o'ju Jesus ağokaxiriyũ be. Wũy ɣu osodop boyũku. 12 beayũ muju bujep, ağokaxiri beayũ mutaybit am o'ju. Deus ekawẽn muwẽnũwẽn oeku Jesus.

² João Batista Cristo awẽğ o'yawẽğcoco daomũnmũnap'a be. Bekitkit o'guju Jesus kay. Jeweju etaybitbinayũ o'guju João. O'guju, ja'õ daxijo am.

³ — "Deus emumuju ajẽmap wiwim oceju," i juy epe'e cebe — io'e João. — "Ën ma du ixe? Wara'at ɣu xe'e ocejowiwi?" i juy epe'e cebe — io'e João.

— Hm hm — io'e ip.

João a'õ daxijo am o'ju ip.

Oajẽm ip cekay—Jesus kay.

— Ën ma du omuykuiat? Wara'at ɣu xe'e ocejowiwi? — io'e ip Jesus pe.

⁴ — Epeyepit cuy João kay — io'e cebe ip. — Epejojoiap cuy epeɣuwẽn João be, epekũyjoioiap tak — io'e. ⁵ — Ita'ũm topibiyũ o'e itate ɣasũ. Taokẽrẽ topibiyũ dak xipan ip o'e jexĩɣxĩɣ ɣasũ. Ierep topibiyũ dak xipan o'e ɣasũ. Ya'õpi'ũm topibiyũ dak ya'õpipe o'e ip. Jekũyjojom ip o'e. Ce'ũ topibiyũ dak waram itabẽğ o'e ɣasũ. Tadaibotbocayũ dak kawẽn idipat cocom ɣasũ—Deus ipot awẽğ cocom.

⁶ — Imẽnju: "Ecokcoğ eɣuy okay etabut am ebu'u'ũm pima. 'Ite ɣu omuykuiat,' ie'em pima bit, ecokcoğ ɣu eɣuy," i juy epe'e João be — io'e Jesus.

— Hm hm — io'e ip.

⁷ Cẽmcẽm ip pima, Jesus João o'ɣuwẽn ibo ka beayũ be.

— João jom cuk epeku uk'a'umat pe — io'e Jesus. — Pãm ixe João? Ajo-buxim ixe o'e? Ip'ũn'ũn kay kabido ajẽm puje, je'ipe'adedem. Yaɣuykorerenayũ ite'ip puxim, soat em jeweɣuy muwarurururun puye. João bit yaɣuykoreren ɣu. Ite'ip puxim ɣu. ⁸ João doti teibog ɣu. Teibogat kukayũ adeayũ kukat tuk'a be opop ip—ibubut adeayũ. ⁹ João bit ibubut adeat ɣu. Deus ekawẽn muwẽnũwẽn'ukat xeku. Wara'acat podi ma João ya'õbuyxi—Deus ekawẽn muwẽnũwẽn'ukayũ bodi ma.

¹⁰ — Imẽn Deus ekawẽntup e'em—João muwẽğaptup:

Ağ cuy epesop, ie'em Deus, i. Wemumuju oɣuju ewap ajẽm puje, emuxipan am, i.

Imẽn e'em Deus ekawẽntup—João muwẽğaptup — io'e.

¹¹ — Kuyjeayũ bodi ma João ya'õbuyxi. Ka'ũma ma omuy João Batista jo'i ya'õbuxian. Deus xe bit—kabi beat xe bit—yopĩcat João bodiat ya'õbuyxiat wekawẽn kayayũ'in — Jesus o'e. ¹² — Ixe João Deus awẽğ o'yawẽğtojojot ipi juacat kay—Deus soat kukanap awẽğ. Iboap awẽğcocom pima ip, cekay jĩjã ip, Deus xe nuynuy pin cĩcã ip puye. Imẽn ɣasũ dak cekay jĩjã ip — io'e. — Deus xe ajẽm pin ip — io'e.

¹³ — João ajẽm awap, Deus ekawẽn muwẽnũwẽn'ukayũ dak iboap awẽğ cuk o'yawẽğtojojot—soat ip. Imẽn tak Moisés ekawẽn tup e'em — io'e Jesus. ¹⁴ — Iboap awẽğ kay eyetabut pima, eyetabun tak Elias jãjẽmiap João jo'i ma oajẽm.

¹⁵ Epeya'õpicũğcũğ cuy epesop — io'e Jesus cebe ip.

¹⁶ Jesus waram o'jekawẽn adeayũ eju.

— Oġuwēn eywebe, abu-buxim ġasuacat iap iam eyetaybit am. Bekitkit puxim ixeyū—pasiaham ip iap pe pubutbucayū buxim. Jewāwāwām ip jebureyū—bekitkiyū. ¹⁷ “Tēġtēġ’a oceyamuyde eywebe ya’ġjo am. Eydaobu’u’u eyju bit da’i’in,” ie’em ip. “Wa ocesop jewexe i’ūmcocom. Eybu’u eyju bit oceweju totōn,” ie’em ip. Iġoyū buxim ġasūacat — io’e Jesus.

¹⁸ — João Batista oajēm eykay. Ixe vinhodi o’tikōn ġu. Ire oeku Deus eju jekawēn ām. Soat pit napa ma e’em João muwēnuwēn: “Ibiōġbuk kērēat kukat teku,” i.

¹⁹ — Soat waġo ðn. Ojot eykay. Soat xat o’om ojeku, soat tikōnkōn tak. Soat pit napa ma e’em omuwēnuwēn: “Ika’o’on’ukat teku,” i. “Teku iecugap peam dinheiro bubu’ukat pure,” i dak. “Teku ikērēat mujurūġrūġ’ukat pure,” i dak — io’e. — Wuyju Deus emumutaybitbinap taġ jekukum pima bit, warara’acayū je’e omuwēnuwēn, João muwēnuwēn tak, “Deus xē cūġ ma wuyrmutaybitbin,” i — Jesus o’e.

²⁰ Jesus tak o’jekawēn iboceat pe. Ikērēan e’e’ukayū muwēnuwēn o’e Jesus. Ikērēat eperē’ūmayū muwēnuwēn o’e. Ikērēat kuġ o’e ip. Imēnpit iġuycūġ ġu ip ikērēat kay. Jesus a’ōbi iba’oreat cuk o’jebapuk ixeyū etabun. Jesus a’ōbi o’jebapuk. Imēnpit ikērēat mujurūġrūġ. Imēn o’e—Corazim ka watwat o’e, Betsaida ka watwat tak, Cafarnaum ka watwat tak.

²¹ — Karem ma ipiat epesupi’ajo jġjā, Corazim ka watwat! — Jesus o’e. — Karem ma ipiat epesupi’ajo jġjā, Betsaida ka watwat — io’e. — Ka’ūma buk epejojoioiap cuk adi oġubapukpuk eyetabut pe eyka be bima — io’e. — Tiro ka be iboap mubapuk pima, Sidom ka be dak, kajuk ikērēat mujurūġrūġap o’jepere ip—ibo ka watwat. Itabut kajuk ip Deus kay — io’e. — Ibo ka be iboap mubapuk pima, kajuk ikurususucacat o’ġuōm ip jedotim. Daxa daypibewiaptōm tak kajuk o’tōmōġ ip jabi jeje. Imēn kajuk o’e ip, “Oceġuycūġ cīcā ikērēat kuġ oceju buye” iap mubapuk am; “Ġasū bit ikērēat aġuġē ġu” iap tak mubapuk am jebureyū be — io’e.

²² — Deus kūyjobit’ūmayū be ipiat supi’ajoat iap kabia bima, Tiro ka watwat pe ipiat supi’ajoat, Sidom ka watwat pe dak. Imēnpit Tiro ka be iap podi ma, Sidon ka be iap podi ma dak eywebe ipiat supi’ajoat. Iboap kay ġebum cuy epesop — io’e Jesus Corazim ka watwat pe, Betsaida ka watwat pe dak.

²³ — Cafarnaum ka watwat! — io’e. — Deus jeymuyu ġu kabi kay — io’e Jesus. — Jeymukop ipiatpi’ajojoap kay bit. Ka’ūma buk epejojoioiap cuk adi oġubapukpuk eyetabut pe eyka be bima oce — io’e. — Iboap mubapuk pima Sodoma ka be, ikērēat kajuk o’jepere ip. Deus kajuk aġoka o’sukamupik ġu — io’e Jesus.

²⁴ — Deus kūyjobit’ūmayū be ipiat supi’ajoat iap kabia bima, Sodoma ka watwat pe ipiat supi’ajoat, Tiro ka watwat tak. Imēnpit Sodoma ka be iap podi ma Deus ipiat supi’ajoat eywebe. Iboap kay ġebum cuy epesop — io’e Jesus Cafarnaum ka watwat pe.

²⁵⁻²⁶ — Jesus o’e ġebuje bit.

— Bay — io’e. — Ēn acā soat kukukat—kabi beacat kukukat, ipijuacat kukukat tak — io’e. — Apēn ēn e’em iap mubapukpug ēn jewexe itaybit cīcāyū be ġu—imutaybitbin’ūmayū be acā — io’e. — Ixeyū acā wekawēn imutaybitbin ēn. Imēn xipat oxe. Ocokcok cīcā imēn ebikuy buye. Ocokcok cīcā xipat exe buye dak — io’e Deus pe.

²⁷ — Soat ma juk Webay o’ġūm owebe — io’e cebe ip. — Warara’acat ġu itaybit abu Deus ipot iam—cebay acā. Imēnpuxim warara’acat ġu itaybit abu ipote bay iam—ipot acā. Jebay mubapuk am, ipot ibikuy bima acā warara’acat itaybit je’e abu Deus iam — Jesus o’e cebe ip.

²⁸ — Okay epesot. Ikērēat oju’uk eywebewi — io’e Jesus cebe ip.

Deus a'õ kay kũyjobit ojuy ip. Imēnpit kũyjobit ɣu ip.

²⁹ — Eymutaybitbin oce. Webekitkit e'em. Wa'õpurug'ũmat õn. Waguybabibi. Yoboɣat pin ɣu owexe. Eywebewi ikērēat oju'uk. ³⁰ Wa'õ kayap iba'ore ɣu imugē am. Kũyjobit am okay dak iba'ore ɣu eywebe. Wara'at ikērēat kay eyebu'um epe'e, eywebewi ikērēat oju'uk puye — Jesus o'e soat pe.

12

¹ Gebuje Jesusyũ o'ju trigodip taɣ. Sábado bima o'ju, Judeuyũ jebodoydoyap kabia bima. Trigodadot o'tadot'uk ceweju etaybitbinayũ. Trigoda o'tabu ip, jerere buye. O'ta'o'o ip. ² Ta o'om pima, Fariseyũ ixeyũ o'jojojo. Jesus eju etaybitbinayũ o'jojojo ip.

— Ak'! — Fariseyũ o'e Jesus pe. — Eweju etaybitbinayũ Moisés ekawēn taɣ ɣu jekuku ip. Jebodoydoyap kabia be kapikpiɣ ip. Cũɣ ma ɣu e'em ip. Trigodadot uk'uɣ ip. Imēnpuye ikērēat kuɣ ip, wuywebe jebodoydoyap kabia be kapikpi buye — io'e cebe.

³⁻⁴ — Tã. Ikērēat kuɣ ɣu ip — io'e Jesus. — Kuyje Davi oõm Deus eju kawēnwēnap'a be. Ire bima, oõm Davi, cewejuyũ dak. Deus emesa bewi paõ'a o'ya'o'o ip—Deus etabixe o'yamõɣ ip iat'a—paĩyũ be acã ya'o pi ɣu iat'a. Moisés ekawēn taɣ ɣu ijop'a o'ta'o'o ip—Daviyũ. Apēn Davi o'e'e iaptup opop Deus ekawēntup pe. Kuy epetupcoco—iboaptup — io'e Fariseuyũ be.

⁵ — Deus eju kawēnwēnap'a be paĩyũ kapikpiɣ ip soat kabia. Jebodoydoyap kabia jekukum ip Moisés ekawēn taɣ ɣu yaboɣat'a be. Wara'at taɣ jekukum ip, kapikpiɣ puye. Imēnpit ikērēat kuɣ ɣu ip Deus xe. Iboaptup ekawēn eyetaybit—Deus ekawēntup. Kuy epetupcoco—iboaptup tak — io'e Jesus.

⁶ — Icēmãn ocekawēn eywebe. Deus eju kawēnwēnap'a Israel naxegebitbit o'yamuy—yaboɣat'a. O'yamuy ip, wuyju yamubuyxin am. Imēnpuye Deus eju kawēnwēnap'a kukukayũ ya'õbacaayũ. Imēnpit ya'õbaca jĩjãat omuy ijoce ɣasũ — io'e Jesus cebe ip.

Jewebe ma o'e Jesus, “ya'õbaca jĩjãat” i'e'em pima.

⁷ Warara'acayũ kay eyetabotaidabotbocap kay õn, i Deus juk o'e — io'e Jesus cebe ip. Owebeam carneiro mupikap kay ɣu bit õn—eyetabotaidabotbotap kay acã, i — io'e Jesus.

Ijoptup ekawēn eyetaybit pima, “Ikērēat kuɣ ip,” i kajuk epe'e ɣu ikērēat kuɣ'ũmayũ muwēnuwēn pima — io'e Jesus Fariseyũ be. ⁸ — Soat waɣo õn. “Epeyekapik cuy,” i õn e'em pima jebodoydoyap kabia be dak, cedaɣ kuka o'e eyekapikap Deus xe — Jesus o'e.

⁹ O'ju Jesus ibocewi. Oajēm Deus eju kawēnwēnap'a kay—Judeuyũ e'aweroroap'a kay. Oõm.

¹⁰ Gebuje aɣokatkat o'tobuxik iɣo'a be. Pũɣbũnũ'a o'subũnũ'anũy ibũnũ'akērē.

Pũɣpũɣ o'je'aweroiayu'in Jesus muymuy ojuy ip.

— Jesus Moisés ekawēn taɣ ɣu jekukum — i'e ojuy ip warara'acayũ be. Imēnpuye:

— Jebodoydoyap kabia bima, xipat tu exe ibũnũ'a kērēat mu'ada am? Imēn tu Moisés ekawēn taɣ ma? — io'e ip Jesus pe.

¹¹⁻¹² — Xipat Moisés ekawēn taɣ warara'acayũ ikukpin wuyxe bima — Jesus o'e Fariseuyũ be. — Jebodoydoyap kabia bima eyõhõ o'at pima ipikũykũy be i'uk'uɣ ip ipikũykũy bewi—ixe ovelha — io'e. — Abũ jeõhõyũ uɣ ɣu? Ka'ũma ma. Ovelha ikukpin ip, jeõhõyũ buye. Imēnpuye i'uɣ ip. Imēn tak

wuyju ovelha bodi ma wuykukpin Deus xe. Imēnpuye xipat Moisés ekawēn taḡ wuywebe xipacat muḡē ām jebodoydoyap kabia be — io'e Jesus.

¹³ — Paya'i ece ebu — io'e ibūnū'a kērēat pe. O'jewebūmupaya. O'je'ada ibūnū'a kērē topibit. Wara'atpunu'a jo'i o'e. Ibūnū'adip o'e.

¹⁴ Fariseuyū bit o'jēm yabewi. O'jewede ip Jesus xewi. O'jewawē ip Jesus aoka am, kapikipiḡ Sábado kabia be buye. ¹⁵ Imēnpuye Jesus o'ju ibocewi. Fariseuyū ekawēn itaybit puye, o'ju. Adeayū o'ju Jesus tomuju. Iwātaxipipiyū o'gu'ada'ada—soat ip.

¹⁶ — Wawēḡ epeyawēḡmuwēn ḡu juy. Pūḡ em tak ka'ūma — io'e cebe ip.

¹⁷ Ibo o'jebapuk apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'e iap taḡ—apēn Isaías kuyje o'e iap taḡ.

¹⁸ Deus o'e: Ija otaēiat—obuywatwat'ukat—ōn cekay jījāiat—omucocokkok'ukat. Obiōḡbuk ojomōḡ cebe. Ajo cūḡ ma oxeiap ḡuwēn soat pe—Judeu'ūmayū be. ¹⁹ Ya'ōxikxiḡ ḡu je'ku. Jewāwām ḡu je'ku. Soat ka daḡ tak kawēnwēn ḡu je'ku. ²⁰ Ikērēan e'e jījāyū daxijo xeku ikērēat pewi. Okay itabut cīcā'ūmayū ḡutabut cīcā okay. Imēn ma je'kuku soat pewi ikērēat uk'uḡ—Deus kayayū bewi. ²¹ Soat ipi juacat Deus emunaē kay je'e, i.

Imēn Isaías o'ḡuwēn kuyjeayū be.

²² Gebuje iboceayū aḡokatkat o'tujowat. Ita'ūmat osunuy ixē aḡokatkat. Cekawēn pa'oreat tak o'e ixē, ibiōḡbuk kērēat imuyde'ūm'ūmm puye. O'tujowat ip. O'je'ada Jesus a'ōbi. Ijojom o'e, o'je'ada buye. Xipan kawēnwēn o'e—ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit o'e, o'je'ada buye. ²³ Iboceayū yaḡuybabi'ūm o'e ip—soat ip.

— Davi naxeḡebit paxi sute? — io'e ip.

Jesus muwēnuwēn o'e ip.

²⁴ Fariseuyū bit Jesus awēḡ o'yawēḡcoco.

— Ixe Jesus ibiōḡbuk kērēayū o'ḡujēm aḡokatkayū bewi Belzebu a'ōbi—ibiōḡbuk kērēayū kukukat a'ōbi—Satanás a'ōbi ma — i napa ma o'e ip.

²⁵ Jesus itaybit osunuy apēn ixeyū jewaḡuyḡuy iam.

— Pūḡ eipi watwat jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ūm ip. Pūḡ ka kukukat jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma. Pūḡ tiwat kukakat pe jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma — io'e Fariseuyū be. ²⁶ — Imēnpuxim Satanás pe jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma. Imēn Satanás a'ōbacaap mu'ūm kuka o'e. Imēneju Satanás ja'ōbacaap ūmūm ḡu owebe ibiōḡbuk kērēayū mujēm ām—jebekitkit mujēm am — io'e Jesus. ²⁷ — Belzebu a'ōbi ōn ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm pima, abu a'ōbi dak eyebekitkiyū imujēmjēm ip? Jewemuḡuykukukum eceju iap mubapukpuḡ cīcā eyebekitkiyū.

²⁸ — Deus biōḡbuk a'ōbi ibiōḡbuk kērēayū oḡujēm. Belzebu a'ōbi ḡu oḡujēm. Ibiōḡbuk kērēayū o'jēm ip puye, kuy eyetaybit Deus soat kukukan je'e iap mubapukpuḡ ōn eywebe iam — io'e cebe ip.

²⁹ — Wuyōm pa'ore wuykay isapka'oreat tuk'a be ibubut pu am. Imukiriḡ acā koam — io'e. — Imukirik puje bit, wuyōm put soat pu am—uk'a beap pu am — io'e Jesus.

Imēn Jesus o'e, jebacaap Satanás ebacaap podi ma buye. Ibodi ma buye, Jesus pe ibiōḡbuk kērēayū mujēm put ikukayū xewi.

³⁰ — Imēn tak okay'ūmat itakoma okay — io'e Jesus. — Webekitkit mu'awerom obuywatwat'ūmat imuypōḡpōḡpōḡ—webekitkit muypōḡpōḡpōḡ

— io'e. ³¹ — Imēnpuye oġuwēn eywebe. Ipi juacayū be Deus muymuy buje, iboap imuymuyap kay soat em Deus ġebum ġu je'e. Deus iboap ju'uk cebewi ip. Ixeyū be Deus biōġbuk muymuy buje bit, iboap imuymuyap kay soat em Deus ġebum je'e. Cebewi ip iboap i'uk pa'ore Deus pe; apēn eyju napa ma e'em, "Ijop e'eap Satanás a'ōbi o'jebapuk," i. Imēn tak kuy eyetaybit Deus a'ōbi ijop e'eap o'jebapuk iam — Jesus o'e.

³² — Soat waġo ōn — io'e Jesus. — Omuymuy puje ip, Deus jeġebu ġu iboap kay soat em. Iboap ju'uk cebewi ip. Deus biōġbuk muymuy ip pima bit, Deus jeġebu iboap kay soat em—ġasū, waram tak ġebum je'e. Iboap kuġ jeedop ip soat em—ikērēat kuġ—Deus biōġbuk muymuyap kuġ — io'e Jesus.

³³ — Wuyetaybit yopkērēat'im. Yopkērēat'ip puye, ya'a e'em yakērēat'a. Wuyetaybit yoptipāt'im tak. Yoptipāt'ip puye, ya'a e'em yadipāt'a. Yoptipāt'ip, ya'a dak soat em jeenuy yaku. Yapkērēat'ip pit, ya'a dak soat em jeenuy yakērēat'a. ³⁴ Imēn puybu tuypiatpu buximayū eyju, ikērēat kuġ cīcā buye. Iba'ore dak eywebe idipat ekawēn muwēn ām. Apēn wuyju jewaġuyġuy wuywebe, imēn wuyju e'em. Imēn tak iba'ore ġasūacat pe idipat ekawēn muwēn ām, yaġuykērē buye. ³⁵ Apēn xipacat idipap uk'uġ imuxipanpanap'a bewi, imēn tak wuyāġuydip pima, wuyekawēn tak idip ma e'em, wuye'eap tak. Wuyāġuy nomuju ma wuyju jekawēnwēn. Xipāt'ūmat idi'ūmap uk'uġ imuxipanpanap'a bewi. Imēn tak wuyāġuydip'ūm pima, wuyekawēnkērē e'em, wuye'eap tak — io'e Jesus cebe ip.

³⁶⁻³⁷ — Oġuwēn eywebe. Wuyekawēntip pima, "Idip ma eyju oxe," i je'e Deus wuywebe kūyjobit'ūmayū be ipiat supi'ajoap kabia. Wuyekawēnkērē bima bit, "Ikērēat kuġ eyju oxe," i je'e Deus wuywebe.

— Deus ipiatpi'ajoan kūyjobit'ūmayū be iap kabia bima te'e ma juk adi acekawēn iap aġuwēn Deus pe — io'e Jesus.

³⁸ — Ocekukukat! — Fariseuyū o'e cebe. — Ka'ūma buk ocejojoioiap eġubapuk cuy ocewebeam — io'e ip.

Imēn tak Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū o'e Jesus pe.

³⁹ — Ka'ūma — io'e. — Ikērēat kuġ eyju. Deus kay eyetabut ġu. Ka'ūma buk eyejojoioiap co pin eyju. Imēnpit oġubapuk ġu eywebeam. Jonas awēġ acā ka'ūma buk eyejojoioiap tieġ e'em eywebeam—Deus ekawēn muwēnwēn'ukat awēġ — Jesus o'e.

⁴⁰ — Soat waġo ōn — io'e Jesus. — Ixe Jonas osunuy ebapūġ kabia axima yobogāt uk pe. Ebapūġ ixima osunuy dak. Apēn Jonas osunuy axima yobogāt uk pe, imēnpuxim ma oġuy ebapūġ kabia ipi be, ebapūġ ixima dak — io'e Jesus. — Deus a'ōbi ixie Jonas o'jēm axima yobogāt uk pewi. Cejēmap Nínive ka watwat pe ka'ūma buk o'jojoioiap osunuy. Ōn tak imēnpuxim Deus a'ōbi waram ocefait we'uap tomukadi — io'e Jesus.

⁴¹ — Kuyje Nínive ka watwat iġuycūġ o'e ip ikērēat kuġ puye ip — Jesus o'e. — Ikērēat mujurūġrūġap o'jepere ip—ikērēat e'e'ukayū. O'jepere ip, Jonas pe Deus ekawēn o'tojot puye. Deus ipiatpi'ajoan kūyjobit'ūmayū be iap kabia Nínive ka watwat je'bapuk soat etabut pe. Ixeyū je'e ġasūacat pe: "Eyju ikērēat kuġ Deus xe," i, eyju wekawēn kay'ūm puye. Jonas kay o'e ip Deus ekawēn muwēnwēn pima Jonas. Ōn pit Jonas etaybicap podi ma wetaybit cīcā Deus ekawēn muwēn ām. Imēnpit eyju wekawēn kay ġu — Jesus o'e.

⁴² — Kuyje kaxi etajoreġat ka kukat oajēm wūyat ka bewi. Ayacat oajēm Salomāo ekawēn co am—itaybit cīcāt ekawēn co am.

— Deus ipiat'ajoan kūyjobit'ūmayū be iap kabia ixie ayacat je'bapuk soat etabi xe. "Ikērēat kuġ eyju Deus xe," i je'e ġasūacat pe, eyju wekawēn kay'ūm puye. Salomāo kay o'e ixie, taybit cīcāp muwēnwēn pima Salomāo. Ōn pit

Salomão etaybicap podi ma wetaybit cīcā. Imēnpit eyju wetaybicap kay gu — Jesus o'e.

⁴³ — Ağokatkat pewi ibiōgbuk kērēat cēm puje, ixē ibiōgbuk jekukum idibi'umat tağ, jebodoyap kudadam. Jebodoyap pit tobuxik'um pima kuka o'e jewe be ma: ⁴⁴ “Jepin ma òn kuy bima onuyap kay,” i — Jesus o'e. — Jepitpin.

— Yajēm puje, ixē ağokatkat tobuxikxiğ. Ka'umğu ibiōgbuk kērēat opop ixē ağokatkat pe ğasū. Ixē ağokatkat uk'a buxim—yabuk'a buxim—yabi'ōğ'ōğat'a buxim—yaxipanat'a buxim. ⁴⁵ Imēnpuye ixē ibiōgbuk kērēat cēm cēm ma'guto. 7 beayū dobuxikxiğ—ibiōgbuk kērēayū dobuxikxiğ—ibodi ma xipat'umayū dobuxikxiğ. Ixeyū dak òmòm ixē ağokatkat pe—7 beayū. Òmòm koapat ibiōgbuk kērēat eju. Kuy bima ixē ağokatkat tadaybot osunuy. Ğasū bit ibodi ma tadaybot o'e. Imēnpuxim ma dak ğasūayū jeedop. Ikērēat gubapukpuk cīcā ip — io'e Jesus.

⁴⁶ Ixi oajēm Jesus kay—ikitpitpit tak. Warara'acat pe kawēnwēn pima oajēm ip. Akiju osodop ip.

— Ocekawēn pin Jesus eju — io'e ip iboceayū be.

⁴⁷ — Exi oajēm, ekipityū dak — io'e—puğ ağokatkat o'e Jesus pe. — Akiju opop ip. Cekawēn pin ip eweju — io'e Jesus pe.

⁴⁸ — Icēmān iğo oxiat. Boyūku okitpitpicat — io'e Jesus.

⁴⁹ Pacuğ'i o'e jebekitkit kay.

— Webekitkit pit oxi jo'i oxe, okitpitpit co'i dak — io'e. ⁵⁰ — Kabi beat a'ò kay buye, okitpitpit co'i oxe, wuyixit co'i dak ip, oxi jo'i dak ip—Deus bikuyap tağ jekuku'ukayū — io'e Jesus.

13

¹ Ixē kabiam ma Jesus o'jēm uk'a bewi. Iodi kay oajēm. Oabik iodi wābu be. ² Ade jījā o'je'awero Jesus xe. Imēnpuye kobe be oòm ixē. Oabik kobe be. Adeayū bit kapurūğ pe ma osodop ip kacūğcūğ'i.

³ Gebuje o'jekawēn adeayū be. Wuymutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn o'e adeayū be. Adeap muwēnuwēn o'e. Koap imēn o'e:

— Ağokatkat o'ju — Jesus o'e. — Jekadai damuduudu am o'ju.

⁴ Tamududum pima, xepxepa o'ta'at. E bitako dağ o'ta'at — io'e Jesus. — Ixeda wasūyū o'ta'o'o, ajēmjēm pima ip — io'e Jesus.

⁵ — Wara'ata karatūğ'a parak tağ o'ta'at. Ade gu ka'wi o'e iboce. Ierūn ma o'e ka'wi. Imēnpuye dao ma kadai o'tanokap — io'e Jesus. ⁶ — Imēn tak kaxiepiat e ajēm puje, kaxie o'guy'ū ibo kadai — io'e. — Ikaraw o'e. Oe'ū tābuju ba'ore buye — io'e Jesus.

⁷ — Wara'ata widaohoda picūğ pe o'ta'at. Widaoho yaypan pima, iğo kadai o'tipmu'um.

⁸ — Wara'ata ma katō be o'ta'at. Iğoda o'ta'acog. Katō be o'ta'acog — io'e Jesus. — Ta'ade o'e. Pūğpūğ kadai be ta'adesu o'e—30 be o'e ta—katō peata. Wara'at kadai be ta'ade o'e—60 be o'e ta. Wara'at kadai be ta'ade jījā o'e—100 be o'e ta — io'e. ⁹ — Wekawēn eyetaybit pin pima, eya'òpicūğcūğ cuy wa'ò kay — io'e.

¹⁰ Gebuje 12 beayū oajēm Jesus kay.

— Apēnpuye ocmutaybitbinap ekawēn acā ecekawēn ijoceayū eju? — io'e ip.

¹¹ — Itaybit gu ip puye Deus soat kukan je'e iam. Iba'arēm ijoceayū be. Eyju bit eymutaybitbin òn, eyetaybit am kabi beat soat kukan je'e iam — io'e Jesus. ¹² — Xipan'um ya'İjo buje, yopit ma juy eyetaybin. Xipan ya'İjo buje bit,

yobog cuy eyetaybin—ade jĳā. ¹³ Imēnpit ijoceayū mutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn ōn cebe ip. Jeakaĳ ip. Inaka ijojom ġu ip. Wekawēn pa'arēm cexe ip, wekawēn cocom ma'ġu ip — io'e Jesus 12 beayū be.

¹⁴ — Isaiās cuk o'jekawēn apēn ġasū o'jebapuk ġasūacat pe iam. Gasūacat muwēnuwēn o'e kuyje.

Ya'ĳojom je'e ip iboceayū. Imēnpit itaybit ġu ip je'e. Ijojom je'e ip. Imēnpit itaybit ġu je'e ip ajom sute e'em iam. ¹⁵ Jaġuymu'ūm ojuy ip: Ja'ōpi o'jewa'ōpinomudip ya'ĳoap puxim. Jeta o'sutanomudip ijoap puxim. Imēn'ūm pima bit kadi ijojom ip, ya'ĳojom tak. Imēn'ūm pima bit kadi ip itaybit o'e. Okay itabut kuka o'e ip. Ōn kuka adi ip oġu'ada, ikērēat uk'uġ cewebewi, io'e Deus, i juk o'e Isaiās — io'e Jesus.

— Gasūacat muwēnuwēn pit o'e — Jesus o'e.
Imēn Jesus o'e itaybit ġasūacat itaybit pin pima, ip kajuk iġuycūġ ikērēat kuġ puye iam—ikērēat kajuk o'jere ip, kajuk Deus ikērēat o'ju'uk ixeyū bewi buye iam.

¹⁶ — Eyju bit eycokkok epesop. Eyju ijojo pin. Ya'ĳo pin tak. Eyeta itaisuata jo'i — Jesus o'e 12 beayū be. — Wekawēn kayap eyeta itaisuatate iap puxim. Eya'ōpipe iap puxim tak. Imēnpuye soat wekawēn epeya'ĳojo. Imēnpuye eyetaybit soat wekawēn. Soat epjojojo, apēn cuk ocece iap.

¹⁷ — Kuyje ajo eyju ijojom iap co pin cĳā osodop ip ade Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū, Deus xe cūġ cĳāyū dak. Imēnpit o'jojojo ġu ip. Ajo eyju kūyjojom iap co pin cĳā ip osodop. Imēnpit o'jekūyjo ġu ip. Gebu'i juy epe'e iboap kay — Jesus o'e.

¹⁸ — Epeya'ĳojo juy kadaida mududumap ekawēn kay, eyetaybit am apēġape ibo wekawēn iam — io'e 12 beayū be. ¹⁹ — Deus ekawēn a'ĳojoayū iġoda buxim—e be ta'at'anata buxim. Deus soat kukan ekawēn ya'ĳojo ip. Imēnpit itaybit ġu ip apēġape Deus ekawēn iam. Satanás oajēm cekay ip—Deus ekawēn a'ĳojoayū kay. Yaġuyba'ūm'ūm ip cekawēn kay—Deus ekawēn kay, Satanás oajēm ip cekay buye — io'e Jesus cebe ip.

²⁰ — Wara'acayū Deus ekawēn o'ya'ĳojo ip. Ixeyū iboapta buxim ip—karatūġ'a parak taġata buxim ip. Dao ma Deus ekawēn cocom o'e ip. Koap icokkok cĳā e'em ip—iĳojoayū. ²¹ Imēnpit kadai tabue'ūmat puxim ip. Deus ekawēn badi ġu ōmōm cebe ip. Ibureyū itakoma cekay ip. Ipiat supi'ajoat cebe ip. Imēneju ibu'u ip jetabut am Deus kay.

²² — Warara'acayū o'ya'ĳojoayū widaoho parak taġata buxim. Ixeyū Deus ekawēn o'ya'ĳojo ip. Imēnpit soat em ġebum ip jemukaypinput kay. Tuybe ocokkok cĳā oce dinheiro kuġ pima iān e'em ip. Deus ekawēn kay ip yopit ma itabut. Deus ekawēn muwēnuwēn ġu ip warara'acayū be—jebureyū be — io'e.

²³ — Warara'acayū o'ya'ĳojoayū iġoda buxim—katō beata buxim. Ixeyū Deus ekawēn kay jĳā ip. Apēġape Deus ekawēn iam ip itaybit. Deus ekawēn taġ jekukum ip. Ixeyū duk'a xeayū dak Deus ekawēn taġ jekukum, Deus ekawēn a'ĳojom pima. Ade Deus ekawēn kay itabut jeedop ip. Ade ip e'em soat ka daġ—Deus kay itabucayū. Kadai'ip puxim ixeyū—ya'a'eat'ip puxim. 30 be o'e takuġ'iat'ip puxim ip, 60 be o'e takuġ'iat'ip puxim tak, 100 be o'e takuġ'iat'ip puxim tak — io'e Jesus jeweju etaybitbinayū be.

²⁴ Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e Jesus. Imēnpuye wara'acat tak imuwēnuwēn o'e iboceayū be—wuymutaybitbinap—imēnpuximap ekawēn.

— Deus soat kukanap muwēnuwēn pimap, kat pe wuyju tiotatam pimap puxim — io'e Jesus. — Wuyju tiotatam pimap tiotataat jekat pe xipacata o'taida.

25 — Ixet. Ixima dag oajēm ip—itakomaayū. Ixidipta o'tadum ip trigoda paraktağ—trigoda jo'iaata. O'tadum ip. O'jenapōn itakomaayū — Jesus o'e.

26 — Gebuje ixidip o'jedipuk kadai paraktağ, yaypapan pima. 27 Imēnpuye ibuywatwat'ukayū o'jekawēn ip jekariwa be.

— “Kariwa,” io'e ip. “Xipacata du etadum ekat pe?” io'e ip.

— “Hm hm,” io'e.

— “Abu ixidipta o'tadum kadai paraktağ?” io'e ip.

28 — “Okay itakomaayū o'tamudu,” io'e.

— “Ixidip tu acetip'uk tu?” io'e ip.

29 — “Iba'ore,” io'e cebe ip. “Trigodip kuka epetip'uk, ixidip uk'uğ pima. Imēnpuye trigodip'ukap puxixim tip uğ ğu eyju,” io'e.

30 — “Imēneju ixidip tiptop cuy trigodip'ukap puxim. Yaypan pima, tip pupu'ukayū be ocekawēn: ‘Koap ixidip puk epetip'uk tipmūnmūn ām, daxa be tip mupik am. Trigodip pit epetipu, ta'uk am tip pewi, oduk'a be tamōğ ām,’ ioce'e tip pupu'ukayū be. Soat tarun pimap, tip pupum ip,” i — io'e Jesus. Imēn Jesus iboceayū mutaybitbin o'e.

31 Jesus waram o'jekawēn iboceayū be. Wuymutaybitbinap o'ğuwēn—imēnpuximap ekawēn. Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e.

— Deus soat kukanap mostardada buxim — io'e Jesus. 32 — Iboda wuykat pe atadaida. Ta'icata mostardada, taidadam pima. Warara'ata bodi ma ta'it ma. Imēnpuxim Deus soat kukanap koap ma pūğpūğ ma ikukan. Ade ğu cekay itabucayū. Mostardada bit aypapan cīcā, taida buje. Wara'at kadai bodi ma aypapan e'em. Wasū ajēmjēm jedopi mōğ ām tāku jeje, yaypan pima. Imēnpuxim Deus soat kukanap ğuyjom pit ade jījā ikukan. Ade cekay itabucayū — io'e Jesus.

33 Jesus waram o'jekawēn—wuymutaybitbinap—imēnpuximap ekawēn. Imēn o'jekawēn.

— Deus soat kukanap pāo'a muyhuhauptōm puxim — io'e Jesus iboceayū be. — Trigonōm kuğ osunuy ayacat—ebapūğ copo. Ixe ayacat pāo'a muyhuhauptōm o'tōmpu. O'tōmōğ trigonōm pe. O'tōmupinā. Soat tağ o'jenōmupōğpōğ—trigonōm tağ. Imēnpuxim soat ka watwat Deus soat kukukan je'e iap awēğ coco—kabi beat soat kukan je'e iap awēğ — io'e Jesus.

34 Imēn o'jekawēn Jesus iboceayū be. Wuymutaybitbinap ekawēn acā o'jekawēn cebe ip. Soat em o'jekawēn Jesus imēn ma.

35 Imēn o'jebapuk apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'e'e iap. O'jekawēn ixe:

Wuymutaybitbinap ekawēn acā ceweju ip o'ğuwēnwēn. Ya'ōba'arēm ipi ebapuk ebi kaap ekawēn o'ğuwēnwēn, i.

Imēn cuk o'e Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat.

36 Gebuje Jesus o'ju uk'a be. Adeayū xewi o'ju. Imutaybitbin'ibiyū oajēm ip Jesus kay.

— Iba'arēm ocewebe. Ocewebe juy e'ğuwēn apēğape—ixidip muwēnuwēn iape — io'e ip Jesus pe.

37 — Kā — io'e. — Ağokatkat co'iat ōn. Xipacata o'taidaiat co'i ōn. Soat wağo ōn. 38 Ikat soat ipi beayū co'i. Xipacata Deus kay itabucayū jo'iat. Ixidip Satanās kay itabucayū jo'iat—ibiōğbuk kērēat kukukat kay itabucayū jo'i.

39 Itakomat ibiōğbuk kērēat kukukat co'i. Tabubuap co'i ipi jucayū'ūmap. Tip pupu'ukayū Deus ekawēn tojtot'ukayū jo'iaiyū — io'e Jesus.

40 — Imēn e'em ipi'ūmat kabia, ipi juacat'ūmap. Apēn wuyju ixidip pupum pima, tip mupik am; imēnpuxim je'e ipi juacat'ūmap. 41 Soat wağo ōn. Wa'ō

dojotjot'ukayū oce'gudot, soat xipat'ūmayū uk am xipacap pewi, wara'acat pe xipat'ūmat muḡēḡē'ukayū dak.

⁴² — Gebuje jomōḡ ip daxaboḡ pe, ipiat'ajojoap pe. Iboce ip jeedop jetōtōn. Tūy yeiyei je'e ip ipi bun.

⁴³ — Soat Deus a'ō kay kūyjobit pin pima, Deus ebekitkit jeedop ip isop Deus xe. Kaxi buxim ip isop jeedop, Deus soat kukan pima. Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — io'e Jesus.

⁴⁴ Jesus iboceayū mutaybitbin o'e. Deus soat kukanap kabia muwēnwēn o'e.

— Deus soat kukanap kabia teiboḡat puxim—xipacap puxim — io'e Jesus. — Ikat pe iba'arēmat puxim — io'e. — Aḡokatkat ibo xipacap o'tobuxik wara'at kat pe. Cekay jījā o'e. Imēnpit waram o'ḡunēm. Icockok cīcā o'e. Soat ikuḡat o'ḡūm wara'acat pe dinheiro bu am ma.

— Waram o'jepit. Ibō kat o'jat kat iwat xewi. Imēnpuxim wuywebe ḡasū dak ajo wuyju ikuḡiat iūm put, Deus xe wuynuy am. Soat iūm put wuywebe, wuynuy pin cīcā cexe buye — io'e Jesus.

⁴⁵ — Deus soat kukanap kabia wara'acat puxim tak—aḡokatkat jekukuap puxim — io'e Jesus. — Pérola'a kudadamat ixe. Teiboḡat'a kudadam o'e.

⁴⁶ — Ixe aḡokatkat pérola'a o'yadobuxik—yaboḡat'a. Ade dinheiro o'ḡūm yadeim—perola'a deim. Soat ikuḡat o'ḡūm wara'acat pe, dinheiro bu am ma — io'e Jesus.

— Ibocewi oajēm perola'a kukukat pe. Yaboḡat'a o'yabu yakukat xewi. Imēnpuxim wuyju dak. Wuybikuyap pupum Deus xewi. Wuywebe ajo wuyju ikuḡiat iūm put Deus pe, cexe wuynuy am, Deus soat kukan pima wuynuy pin cexe buye — io'e Jesus.

⁴⁷ — Deus soat kukanap axima bubuap puxim tak — io'e Jesus. — Aḡokatkayū ixe axima bubuap o'joxik iodī be. Ade o'jat ip ibubuap pe—axima — io'e Jesus. ⁴⁸ — Ibbuap topapūn pima, ixe aḡokatkayū tojojon ka'oririt kay, axima naē ām. Kaxikxik'i o'e ip ibubuap akokoreren. Taēhēm o'e ip ibubuap pewi. Xipacat ico be ip mōḡmōḡ. Xipat'ūmat ixikxiḡ ip — Jesus o'e.

⁴⁹⁻⁵⁰ — Imēn je'e ipi'ūmat kabia — io'e. — Deus ekawēn tojotjot'ukayū jajēm ijodi wuyjuyū naēm—xipat'ūmayū naēm xipacayū xewi. Jajēm ip xipat'ūmayū xik am daxaboḡ pe, ipiat'ajojoap pe. Ibocewi jeedop ip tōtōn xipat'ūmayū. Tūy yeiyei ip je'e ipi bun — io'e.

⁵¹ — Ijop ekawēn eyetaybit tu—soat? — io'e jewēju etaybitbinayū be.

— Hm hm — io'e ip. — Kuy ocetaybit.

— Xipat — io'e Jesus.

⁵² — Deus soat kukan pima, Moisés ekawēn imutaybitbinayū webekitkin je'e—soat ip. Bekicat ebay buxim ip. Ibbut muxipanpanap'a bewi iisuat uk'uḡ, kuyat uk'uḡ tak xeku. Imēnpuxim ixeyū dak itaybit cīcā Moisés ekawēn. Ijop ekawēn kuyat uk'uḡap puxim. Wekawēn pit iisuat uk'uḡap puxim — io'e Jesus cebe ip.

⁵³ Imutaybitbinap epere buje, Jesus o'ju jeka kay—Nazaré ka kay. ⁵⁴ Oajēm. Iboceayū mutaybitbin o'e Deus eju kawēnwēnap'a be. O'yaḡuybabi'ūm iboceayū.

— Apēn sute soan itaybit imēn? — io'e ip. — Apēn xe'e sute o'ḡubapuk wuywebe i'e ba'oreap? — io'e ip jewewebe.

⁵⁵ — José ipot ḡu du sute? — io'e ip jewewebe.

— Karepiḡa ipot ḡu du sute? — iboceayū o'e. Tūybe Jesus José ipot iān o'e ip.

— Maria i ixi butet ġu du? — io'e ip. — Ikitpityū butet Tiago i, José i, Simon i, Judás i. Soat ip ikitpityū ġu du? — io'e ip jewewebe. ⁵⁶ — Iixityū dak ijoce ma ġu du wuyweju—soat iixityū? — io'e ip. — Apēn cuk sute itaybit cīcā ġasū? — io'e ip.

⁵⁷ Itakoma ip o'e cekay.

— Wuyju bit kūyjobin ġu juy ajop ixe a'ō kay, ixe wuyjo'iat puye — i napa ma o'e ip.

— Soat ka daġacat ibuyxim ma Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat kuġ. Jaypanap ka beayū bit ibuyxim ġu ikuġ—ipi beayū bit, uk'a beayū bit tak — io'e Jesus.

⁵⁸ Ade ġu o'ġubapuk Jesus—Deus a'ōbacaap. Iba'ore o'e, ipi beayū itabut'ūm cekay buye.

14

¹ Herodes Jesus awēġ o'yawēġcoco. Ipi kukukat osunuy ixe Herodes iġebujeat—Galiléia eipi kukukat.

² — Ixe aġokatkat João Batista i ibutet — Herodes o'e, tūybe iboap icēmān iān o'e buye.

Imēn kawēnwēn o'e jebuywatwat'ukayū be. Jesus muwēnuwēn o'e.

— Waram ġuto o'jetait João je'ūap tomukadi — i cedaġ ġu o'e. — Imēnpuye Deus a'ōbaca am wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ teku — Herodes o'e.

³ Kuy bima Herodes jebekitkit o'ġuju João kay. João uk puje, o'ġukirikirik. O'ġukirikirik imōġ ām daomūnmūnap'a be. Ayacat cekayap puye, o'jomōġ—Herodías cekayap puye. Herodes kitpit tayxi osunuy ixe ayacat—Filipe tayxi. Imēn daomūnmūnap'a be Herodes João o'ġuōmat, João ekawēn puye.

⁴ — Cūġ ġu ewebe ixe ayacat kuk am. Deus xe cedaġ ġu ekitpit tayxi eju jewewbumūn ām—ixe Herodías eju jewebumūn ām — i juk o'e João ipi kukukat pe—Herodes pe.

⁵ Imēnpuye Herodes João aoka ojuy. Imēnpit Judeuyū xe João Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Imēnpuye Herodes iparara o'e Judeuyū buxim.

⁶ Peta bima bit Herodías it o'jebapuk da'in Herodesyū etabut pe. O'jebapuk Herodes kapap epeta buye. Cekay jījā o'e Herodes—ayacat yaypan'isuat kay.

⁷ — Da'i'iap kay jījā ōn — io'e yaypan'isuat pe. — Emukaypinput eguwēn owebe — io'e. — Deus etabun ōn e'em ewebe emukaypinput oġūm ewebe — Herodes o'e. — Deus cuy ipiat supi'ajoat owebe, wa'ō daġ ġu iūm pima — io'e.

⁸ — Ijoce ma João Batista a prato be eyaūm owebe — io'e.

Imēn yaypan'isuat o'e.

— Imēn ece, o'it — i juk o'e cebe ixi.

Imēnpuye yaypan'isuat o'e imēn ma. ⁹ Yaūm pin ġu o'e Herodes. Ibu'u o'e. Iġyucūġ o'e, yaypan'isuat imēn o'e buye. O'yaūm an pit cebe, jekawēn puye, itakoyiayū buye dak—jewejuayū buye. Jekawēn taġ o'yaūm.

¹⁰ — Daomūnmūnap'a kay eju — io'e sorara be. — João a eya'uk — io'e cebe.

¹¹ — Hm hm — sorara o'e.

O'ju. O'ya'uk. O'yadojot prato be. O'yaūm ayacat'isuat pe. Imēn Herodes juk itaybit João oe'ū iam.

O'yadujowat jexi kay ixe.

Imēneju Herodes tūybe João'ūm waram o'jetait iān o'e, Jesus awēġ yawēġcocom pima.

¹² João eju oekuku'iaiyū oajēm João'ūm kay. Ijebit o'tujowat witabikūy be, ikot am.

Jebabim ikot puje, o'ju ip. Oajēm Jesus kay. João'ūm awēg muwēnuwēn o'e ip.

¹³ Tobuxik puje, o'jēm Jesus adeayū xewi. O'ju kobe dağ ağoka'ūmat kay. Oajēm. Adeayū dak o'ju ip. E dağ pit o'ju ip, Jesus cucumap awēg cuk o'yawēg coco ip puye. Oajēm ip ağoka'ūmat pe, Jesus ajēm awap.

¹⁴ Kobe bewi cēm puje, Jesus ade jījā o'jojojo. Itabotaidabotbot o'e cekay ip.

Gebuje iwātaxipipiyū o'gu'ada Jesus.

¹⁵ Jesus eju etaybitbin'ukayū o'jekawēn cebe.

— Katpuje ma oexe buye, jexat pupu am ip eguju ağoka kay — io'e ip. — Ijoceayū eguju juy. Ka'ūmgu ixtat ijoce, ağoka'ūmat puye — io'e ip. — İteyū juy eguju jexat pupu am dinheiro deim — io'e ip Jesus pe.

¹⁶ — Ka'ūma — Jesus o'e. — Je'ju gu juy ixeyū, jexat pum. Eyju ma ixan epeğm cebe ip — io'e.

¹⁷ — Pūğpūğ ma ixtat kuğ oceju — io'e ip. — Cinco be ma pāo'a opop. Axima dak opop—xepxep ma — io'e ip.

¹⁸ — Pāo'a epeyadojot, axima dak — io'e jeweu etaybitbinayū be.

¹⁹ — Soat epabikbik. Xikxikxik'i — io'e warara'acayū be—adeayū be.

Kaxikxik'i osodop ip. Pāo'a o'yabu Jesus. Axima dak o'jat. Xepxep ma o'jat.

Gebuje Deus eju o'jekawēn. Jeapūnpūn o'e kabi kay.

— Bay, ēn xipāt — io'e. — Pāo'a eyaūm ocexat'am — io'e. O'yadakat jebum. O'yaūmūm jeweu etaybitbinayū be. O'yaūmūm ip iboceayū be. Imēn Jesus o'yamu'acog. Ya'ade jījā o'e. Ceweu etaybitbinayū o'yaūm adeayū be.

²⁰ O'jo'o'o soat ip. Ibēgbēg ip o'e.

Cepoyat puje, Jesus eju etaybitbinayū o'jat ico be. 12 be ico o'gunopapūn ip cepoyat—pāo'a epoyan, axima epoyan tak. ²¹ Ağokat kayū 5 mil be osodop ip. Aoyū dak bekikkit eju, ade ip osodop. Adeayū osodop ip—jekōnkōnayū.

²² — Owap cuy wīnābu epeju kobe dağ — io'e jeweu etaybitbinayū be. — Eyju cucum pima, ijoceayū mujum puk ōn ika be — io'e.

— Hm hm — io'e ip.

Ōmōm ip kobe be. O'ju. ²³ Warara'acayū o'guy pit Jesus ika be.

Co'a kay jağepūg ma o'ju, jekawēn ām Deus eju. Oajēm. Kabiok pima co'a jeje osunuy jağepūg ma.

²⁴ Kobe dağayū bit iodi bicūgpe o'e ip. Wūy ma ipi bewi o'e ip. Tipodoy tibog cīcā o'e. Kobe mupokupoğ o'e kabidoxixi buye. Kopūg. Kopūg. Kopūg. O'subidoajēm topabe.

²⁵ Xaxi jēm awap ma xīgxīg o'e. Idibi adopa dağ xīgxīg o'e.

Oajēm jeweu etaybitbinayū kay. ²⁶ Iparara jījā o'e ip. Tūybe axik sute iān o'e ip iodi adopa dağ xīgxīg puye.

— Axik tu sute? — io'e ip.

O'jewāwā ip, iparara jījā buye.

²⁷ — Axik ma gu ōn. Eya'ōcam cuy epesop. Eypararam gu juy. Ōn ā — Jesus o'e cebe ip.

²⁸ — Kariwa! — Pedro o'e. — Ēn pima, “Ejot idibi jeje,” i ece owebe. “Ejot ijodi,” i juy ece owebe — Pedro o'e cebe.

²⁹ — Ejot — io'e.

O'jēm kobe bewi. Xīgxīg o'e idibi adopa dağ, ajēm ām Jesus kay. ³⁰ Iparara bit o'e tipodoy buye. Imēnpuye oakōm pīn.

— Kariwa! — io'e. — Odaxijom ece iodi bewi — io'e ya'ōberen.

31 O'jebumupaya Jesus dao ma. O'subuijik Pedro. O'jat. Jesus Pedro o'jat.
— Etabutbūt ma okay — io'e cebe. — Etabun cīcā juy okay — io'e Jesus.

32 Kobe be oōm—xepxem. Kabido o'subido'ūm gēbuje bit.

33 — Icēm. Deus ipot ēn — kobe beayū o'e ip Jesus pe.
Jesus oibuyxin ip.

34-35 Iodi mudək puje, Genesaré eipi kay oajēm Jesusyū. Jesus itaybit o'e ip—Genesaré watwat. O'ju ip eipi dag—soat tag. Iwātaxipiapiayū dakoykoy o'e ip—soat. Iwātaxipiapiayū o'tojotjot ip Jesus kay.

36 — Iwātaxipiapiayū esay ukpi mucay pin cīcā je'ada am — io'e ip Jesus pe.
Genesaré watwat o'e ip.

— Ha'a — Jesus o'e.
O'je'ada ip—soat o'gucay'iyū—soat iwātaxipi topibiyū.

15

1 Fariseuyū oajēm Jesus kay Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū eju.
Jerusalém ka bewiyū osodop ip—soat ip.

(Kuyje Fariseuyū oekuku ip aypapayū'ūm'ūm ekawēn tag.

— Jekōn awap jewebuwyuywuy'uk'ūm pima, xipat gu wuyxe — io'e ip kuyje. Imēnpuye Fariseuyū oajēm Jesus kay.)

2 — Apēnpuye eweju etaybitbinayū jewebu wuywuy'uk gu ip, jekōn awap? — io'e ip Jesus pe. — Xipat gu imēn — io'e ip. — Wuyajojoyū'ūm'ūm ekawēn tag gu ip jekukum, jewebuwyuywuy gu ip puye — io'e ip cebe.

3 — Pām eyju? — Jesus o'e. — Apēneju Deus ekawēn tag gu eyju jekukum? Apēneju wuyajojoyū'ūm'ūm ekawēn tag acā eyju jekukum? Deus ekawēn tag gu eyju jekukum — io'e Jesus cebe ip.

4 — Xipan cuy ebay ejukuk, exi dak, i.
Imēn Deus ma juk o'e — io'e Jesus.

Jebay muymuy'ukat cuy epeyaoka, jexi muymuy'ukat tak, i.
Imēn Deus o'e — io'e Jesus. 5 — Eyju warara'acat mukūyjojom pima bit, e'em: “ ‘Dinheiro kuka adi oğūm eywebe eybuywat am,’ i juy epe'e eybay be,” ie'em eyju bit warara'acat mukūyjojom — io'e Jesus. 6 — Eyju dak e'em warara'acat pe: “Gebuje cūg ma e'em ewebe ebay jukukuk xipan'ūm pima,” i — io'e Jesus. — Imēn ma ajojoyū'ūm'ūm ekawēn tag ip jekukum, Deus a'ō mubuyxi'ūm'ūmay eyju — Jesus o'e Fariseuyū be.

7 — Wuyjuyū muğuykuku'ukayū eyju — io'e Fariseuyū be. — Kuyje ma juk Isaías emuwēn icēmān. Imēn o'e:

8 “ ‘Deus kay oceju,’ i napa ma e'em iteyū wuyjuyū,” i. “Imēnpit okay gu ip,” i'e'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus. 9 “ ‘Ēn xipat,’ i te'e ma e'em ip,” i. “Imēnpit xipat gu ōn ip cexe,” io'e Deus, io'e Isaías. “ ‘Deus ekawēn eymutaybitbin oceju bit,’ i napa ma e'em ip. Imēnpit wuyjuyū ekawēn acā adeayū mutaybitbin ip,” ie'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus.

10 Gebuje Jesus adeayū o'tomuwā. Oajēm ip.
— Ya'ōpicūgčūg cuy epesop, eyetaybit am — io'e cebe ip. 11 — Ajo ōmōm eybi be iap gu eymukērērērēn gu — io'e. — Ajo cēmcēm eybi bewi acā eymukērērērēn — io'e. — Iboap kay juy epegebu — io'e cebe ip.

12 — Etaybit tu Fariseuyū itakoma ekay iam—ekawēn puye, itakoma iam? — ceweju etaybitbinayū o'e Jesus pe.

13 — Wetarybit — Jesus o'e. — Kadaidip webay o'taidaguiaptip ju'uk Deus. Apēn wuyju tipkērēatip ju'uk ku bewi; imēnpuxim Deus fariseuyū emumutaybitbinap ju'uk wuyaguy bewi — io'e Jesus.

14 — Eyağuybabi'üm ğu juy itakomaayū kay — io'e. — Ikukukat ita'umat puxim ip—Fariseuyū. Ikukukat ita'umat pima, jekukukat tomuju wara'at ita'umat cucum pima, xepxem ma ip at'an je'e ipikūykyū be, ita'umayū ma ip puye.

15 Ibocewi Pedro o'e:

— Wuywebe òmòmáap ğu wuymukêrêrêrên—wuybinün peat acā iat ekawên iba'arêm ocexe. I juy ece ocewebe apêğape ekawên, iba'arêm puye — io'e Jesus pe.

16 — Eyju adeayū buxim: ka'ümğu eyetaybit — io'e Jesus. 17 — Ajo òmòm eybi be, ijop kapkam eydada be. Guyjom cêmcêm eywebewi — io'e.

18 — Ajo cêmcêm eybi dagwi, ixe eymukêrêrêrên, eybinün pewi cêmcêm puye — io'e. 19 — Soat em ijodiat jewağuydadam ikêrêat kay: warara'acat aokakam ip, warara'acat tayxi kaykay'uk ip, aoyū kaykay'uk ip, warara'acat pubut tujupa'üm'üm'uk ip, warara'acat awêğ mukêrêrên 'uk ip, warara'acat awêğtatam ip. Soat eybinün pewi jebapukpuğ, soat em ikêrêat kay ğebum puye acā — Jesus o'e. 20 — Ijodiatat ikêrêat mujurüğrüg'uk, aypapa'üm'üm ekawên tağ jewebu wuywuy'üm puye ğu—soat em ikêrêat kay ğebum puye acā. Iğo ağuykêrêat acā eymukêrêrêrên. Iboam eytaybit ğu buk? — io'e jeweu etaybitbinayū be.

21 Ibocewi o'ju. Jesus Tiro ka tēğ ma o'ju. Sidom ka tēğ ma dak oeku.

22 Ayacat oajēm Jesus kay—Canaā eipi wat—Judeu'umat.

— Kariwa! — io'e ya'öberen. — Etabotaidabotbon cuy okay. Ibiöğbuk kêrêat kuğ o'it, ipiat'ajojom cîcā ibiöğbuk kêrêat kuğ puye — io'e Jesus pe—Davi diwacat pe.

Ayacat ma i't osunuy. 23 O'jede ğu Jesus. Imēnpuye Jesus eju etaybitbinayū o'jekawên ip Jesus pe.

— Soat em ixe ayacat wuynomuju ma ya'ökarey. Esu'it mu'ada juy. Gebuje juy eğunapön — io'e ip Jesus pe.

24 — Iba'ore — io'e. — Deus omuju Israel naxeğebitbit kay acā — Jesus o'e. — Itabidaoat puximayū kay—ovelha buximayū kay — io'e.

25 Jesus wap o'jêğ'aecöğcöğ ayacat.

— Kariwa — io'e. — Obuywan ece — io'e.

26 — Ka'üma. Xipat ğu oxe, bekicat xat'a yaxikxiğ pima, akurice be ya'om — io'e.

27 — Icēmān, Kariwa — io'e. — Imēnpit akuriceyū wuyxat epoyat o'om. Mesa bewi i'at puje, akurice io'om.

28 — Ka — io'e. — Wetaybit ğasū okay etabut cîcā iam — io'e. — Ebikuyap tağ e'it mu'ada oce — io'e.

Ġasū ma je'it o'je'ada.

29 Ibocewi o'ju iodi be—Galiléiadi be. O'jeu. Oajēm co'a jeje Jesus. Oabik.

30 Jesus kay oajēm ip—ade jīāayū. Taokêrēayū dujotjon ajēmjēm o'e ip, ita'umayū dak, jekawên pa'oreayū dak, warara'acayū iwātaxipi piayū dak. Jesus kay imu'ada am ip o'tojot.

Oajēm ip. O'jomöğ Jesus wap. Soat ip o'jomöğ. Soat ip o'je'ada.

31 Yağuybabi'üm o'e ip—adeayū, xīğxīğ pa'ore topibiyū o'jojojo ip puye. Yağuybabi'üm o'e ip, kawên pa'ore tūbiyū dak o'jojojo ip puye. Ita'üm topibiyū tate o'e.

— Ka'ümğu xipacat Deus co'iat. Israel naxeğebitbit Deus mubuyxi. Ixe a'öbi o'je'ada ip — io'e yağuybabi'umayū.

32 Gebuje Jesus jeweu etaybitbinayū o'tomuwā.

— Wetabotaidabotbot adeayū kay — io'e Jesus. — Ibacā'ūm ip, ixat'ūm puye. Irere ip. Xepxep xet oweju ip jekukum. Gasū bit ixat'ūmḡu ip o'e. E daḡ jeku am iba'ore e'em cebe ip, irere jīā buye, ibacā'ūm puye ip. E daḡ ma ip kuka o'tao'ūm'ūm repibun puye dak — Jesus o'e jewēju etaybitbinayū be. — Obu'u kawēn ām cebe ip: “Eyduk'a kay juy epeyēpit,” i, irere buye — io'e.

³³ — Pomawi pāo'a oceyabu soat muykōn ām? — io'e ip. — Ya'ūmḡu uk'a iḡo ka be. Iba'ore yabu am — io'e ip.

³⁴ — Pebūrū pāo'a opop? — io'e cebe ip.

— 7 be — io'e ip. — Pūḡpūḡ ma axima'it'it tak — io'e ip.

³⁵ — Kaxikxik'i epabik — Jesus o'e iboceayū be—adeayū be.

Oabikbik ip ipi ju.

³⁶ Pāo'a o'yabu Jesus—7 beat'a. Axima dak o'jat. O'jekawēn Jesus Jebay be—Deus pe.

— Bay! — io'e. — Xipat ēn, ocewebeam ocexat egūm — io'e.

Soat xat o'takat Jesus—pāo'a, axima dak. O'yamu'acoḡ cīcā. Ya'ade jīā o'e. Ade axima dak, imu'acoḡ puye. Iūmūm o'e jewēju etaybitbinayū be. Cexat ūmūm o'e ip iboceayū be. ³⁷ Soat ip o'jo'o'o ip. Ibeḡbeḡ iboceayū o'e. Ixat o'jepoyat. 7 beap ico be o'ḡunopapūn ip cepōyan—axima epoyan, pāo'a epoyat'am tak. Jesus ewēju etaybitbinayū o'ḡunopapūn. O'tujowat ip. ³⁸ 4000 beayū o'jekōn ip—agokatkayū. Bekitkiyū dak o'jekōn ayacayū eju.

³⁹ Gebuje Jesus ixeyū ibeḡbeḡayū o'ḡuju. Kobe daḡ Jesus pit o'ju Magadā ka kay.

16

¹ Fariseuyū oajēm ip, Saduceuyū dak. Oajēm ip Jesus kay. Pūḡpūḡ ajēmjēm o'e Jesus eju kawēn ām.

— Ocewebe i'e ba'oreat egubapuk cuy ocewebe — io'e ip Jesus pe. — Deus a'ōbacaap co buje, acetabun ēn Deus xewiat iap kay — io'e ip. Iboap muwēn o'e ibuyxijo am.

²⁻⁴ — Ogubapuk ḡu juy — Jesus o'e cebe ip. — Gasūacat ikērēat kuḡayū ip. Deus kay itbut'ūmayū ip. Eywebe i'e ba'oreat ogubapuk ḡu.

— Kan pima eyju e'em, “Kuyajeat kabia idip ma e'em, kabi ipakpuk puye,” i. Kabia isum pima eyju e'em, “Muba'at oajēm ḡasū, kabi ipakpuk puye, kabikerere buye dak,” i. Eyetaybit cīcā apēnape kabi ipakpukat iam, kabi kay aḡ puye. Imēnpit eyetaybit ḡu apēnape oce'e'ep iam. Ajo juk o'jebapuk Jonas pe iap puxim pit ḡuyjom je'hapuk eyetabun — io'e Jesus.

Imēn Jesus o'jekawēn cebe ip, itaybit puye ip apēnape kabi ipakpukat iam, ijojom pima ip. Imēnpuxim Jesus e'e'ap cuk o'jojoho ip. Itaybit kuka o'e ip Jesus bācaap Deus xewi osunuy iam.

— Kuyje Jonas o'jēm axima boḡat uk pewi. Icēmān kuyjeacat pe i'e ba'oreat o'e. Imēnpuxim ḡasū agokatkat waram ḡuto itait je'e, ce'ū'ūayū dopap pewi cēm puje xeku. Gasūacat pe i'e ba'oreat je'e xeku waram itaicap. Wara'at ḡu eywebe i'e ba'oreat ḡubapuk eyetabun—xeku waram itaicap acā Deus ḡubapuk — io'e Jesus.

Ibocewi Jesusyū o'ju ip wara'at ka be.

⁵ O'timudek ip. Oajēm wara'at ka be.

Pāo'a o'yadujowat ḡu Jesus eju etaybitbinayū, ḡebum'ūm puye ip.

⁶ — Aḡ cuy epesop Fariseuyū epāo'a muyuhuhuptōm kay, Saduceuyū enōm kay dak — Jesus o'e cebe ip.

⁷ Gebuje o'jekawēn ip jewewebe.

— Jesus imēn o'jekawēn wuywebe, pāo'a wuyadojot ḡu buye — io'e ip. Cedaḡ ḡu o'e ip. ⁸ Jesus pit ixeyū ekawēn o'ya'ijojo.

— Yopit ma eyetabut okay — io'e cebe ip. — Apēnpuye eyewewebe kawēnwēn eyju: “Imēn xeku o'e, wuyju pāo'a kuḡ ḡu buye,” i? Imēn ḡu juy epe'e — io'e Jesus. ⁹ — Eyetaybit ḡu buk? — io'e cebe ip. — Gebum ḡu du eyju 5 be pāo'a oyaūm 5000 beayū xat'am iap kay? Gebum cuy epesop iboap kay — io'e. — Gebum ḡu du eyju pebūrū ico epeḡunopapūnpūn yaepoyan? Gebum cuy epesop iboap kay dak — io'e.

¹⁰ — Gebum ḡu du eyju 7 be pāo'a oyaūm 4000 beayū xat'am iap kay? Gebum cuy epesop iboap kay dak. Gebum ḡu du eyju pebūrū ico epeḡunopapūnpūn yaepoyan? Gebum cuy epesop iboap kay dak.

¹¹ — Eyetaybit ḡu buk tu pāo'a muwēnuwēn ḡu ōn iam? Eyetaybin cuy. Aḡ cuy ixeyū be pāo'a muyuhuhaptōm kay—Fariseuyū epāo'a muyuhuhaptōm kay, Saduceuyū epāo'a muyuhuhaptōm kay dak — io'e cebe ip.

¹² Imēneju itaybit ip Jesus pāo'a muyuhuhaptōm i'e buje, Fariseuyū emutaybitbinap i'e ojuy osunuy, Saduceuyū emutaybitbinap tak. Imēn ip o'ḡukūyjo. Xipat ḡu cemumutaybitbin ip. Deus xe cedaḡ ḡu ip imutaybitbin—Fariseuyū, Saduceuyū dak. Wuyjuyū muḡuykuku'ukayū ip osodop.

¹³ O'ju ip Cesaréia eipi tēḡ ma—Filipe eipi tēḡ ma. Oajēm.

— Abu xe'e ōn wuyjuyū xe? — io'e cebe ip—soat waḡo o'e.

¹⁴ — “Teku waram ḡuto o'jetait'iat,” i'e'em ip—pūḡpūḡ e'em ip — io'e ip. — “Teku João Batista—waram ḡuto o'jetait'iat,” pūḡpūḡpūḡ e'em — io'e ip. — “Teku Elias—waram ḡuto o'jetait'iat,” i'e'em warara'acayū — io'e ip. — “Teku Jeremias—waram ḡuto o'jetait'iat,” i'e'em warara'acayū — io'e ip. — “Teku kuyjeat—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat—waram ḡuto o'jetait'iat,” i'e'em warara'acayū — io'e ip.

¹⁵ — Pām eyju? — io'e. — Abu ōn eyxe bit? — io'e.

¹⁶ — Cristo ēn — Simão Pedro o'e Jesus pe. — Deus emunaē ēn. Soat em itaicat ipot ēn—Deus ipot ēn — io'e Jesus pe.

¹⁷ — Icēmān, Simão — Jesus o'e. — Ijoceayū dak iboap ekawēn o'ḡuwēn ḡu ip ewebe—Deus acā—webay acā—kabi beat acā. Ecokcok ēn, João ipot, — io'e.

¹⁸ — Icēmān oḡuwēn ewebe: Ēn Pedro. “Deus ipot ēn,” exe iap ekawēn kay itabucayū webekitkin e'em ip, itabut puye ip. Okay itabucayū oe'ū ip ma'ḡu, jetait waram, ibaca jījā buye. Satanás ebekitkit bacaap podi ma e'em okay itabucayū bacaap.

¹⁹ — Ajo cūḡ ma exe ijoce, iboap tak cūḡ ma je'e Deus xe kabi be — io'e Pedro be. — Ajo bit cūḡ ḡu exe ijoce, iboap tak cūḡ ḡu je'e Deus xe kabi be. Imēnpuye a'ōbi Deus emunaē kay itabucayū jeedop ip Deus xe—okay itabucayū. Deus soat kukan pima, cexe jeedop ip — Jesus o'e Pedro be.

²⁰ — Gasū dak cuy omuwēnuwēn epekuku ḡu wara'acayū be. “Teku Deus emunaē,” i'ūmḡu juy epeku — io'e jeweju etaybitbinayū be.

²¹ Jesus jeweju etaybitbinayū mukūyjojo o'e apēn kuka o'jebapuk cebe iam.

— Jerusalém ka be oju — io'e cebe ip. — Ika watwat xipan ḡu okuk soat ip—Judeuyū kukukayū, paīyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū. Ipiat'ajom ōn, ixeyū buye — io'e jeweju etaybitbinayū be. — Waoka ip — io'e Jesus. — Imēnpit xepxep xet kap puje bit, waram ocetait — io'e Jesus.

²² Pedro ibodi ma o'tujowat jeweju, kawēn ām.

— Jaoka ḡu ip. Deus bikuyap tomuju ḡu, Kariwa — io'e Pedro. — Je'bakuk'ūma — io'e.

Imĕn Pedro o'e Jesus pe. Imukorĕm pin, Pedro xe xipat ġu kuka o'e imĕn pima bit.

²³ O'jekorepĕn Jesus.

— Mūġ ece! — io'e Pedro be. — Satanás ekawĕn puxim ĕn kawĕnwĕn. Satanás tak ibu'u owebe we'ū ām adeayū beam. Deus aġuy daġ ġu ĕn jewaġuyġuy—ipi juacat aġuy daġ acā ĕn. Imĕnpuye Deus bikuyap taġ jekuku am, ĕn omubu'un ojuy — io'e Jesus Pedro be.

²⁴ Gebuje Jesus o'jekawĕn jeweju etaybitbinayū eju.

— Oweju jeku pin pima, eywekay ma eyaġuyba'ūm cuy; eybu'um ġu dak cuy eye'ū ām owebeam; wa'ō daġ tak cuy epeku — io'e cebe ip.

²⁵ — Imĕneju owebeam eye'ū buje, soat em eyetait epesop Deus xe eye'ūap tomukadi. Eybu'u eye'ū ām owebeam pima bit, epajĕm ġu Deus kay — io'e. ²⁶ — Ajo-kuġ tak epesop soat tarekrek kuġ ipi juat kuġ, eybiōġbuk ipiatpi'ajojoap pe imĕnpit? Ka'ūma kuġ ma! — Jesus o'e cebe ip. Tei'ūmġu soat em Deus xe wuydopaptem — io'e.

²⁷ — Soat waġo ōn — Jesus o'e, kawĕnwĕn pima jewebeap pe ma. — Ocepit ma wekawĕn tojotjot'ukayū eju, webay a'ōbacaap eju dak, idip cīcāap eju dak. Yajĕm puje, teim je'ġūm soat pe—apĕn oekuku iaptem — io'e. — ²⁸ Pūġpūġ pit jeedop wajĕmap wiwim itabĕġ—ijodiat. Oxe xe ma jeedop ip, soat kukan ōn pima. Wajĕmap co'ūm puje, je'ū ġu ip — io'e Jesus—soat waġo o'e.

17

¹ 5 xet kap puje, o'ju ip co'a kay—yaumat'a kay. Jesus ebapūġ ma o'tujowat—Pedro, Tiago dak, João dak. Tiago kitpit osunuy ixex João. Jaġepūġ ma o'tujowat ip.

Oajĕm ip. ² Co'a jeje Jesus o'jewemuwarurun ebapūġayū wap. Kaxi sopesepap puxim topasopsep o'e—Jesus topa. Iisuat puxim jekabek—Jesus ekabek. Irut cīcā o'e.

³ Gebuje Moisés'ūm o'jebapuk, Elias'ūm tak. O'jebapuk ebapūġayū wap. Jesus eju jekawĕn ām o'jebapuk ip. O'jekawĕnwĕn ip Jesus eju.

⁴ Kawĕnwĕn epere buje, Pedro o'e Jesus pe:

— Kariwa — io'e. — Xipat ma wuyju ijoce am. Xipat exe bima, xijap ojomōġ ijoce. Pūġ edopam ojomōġ. Wara'at Moisés'ūm dopam ojomōġ, wara'at Elias'ūm dopam — io'e Jesus pe.

⁵ Kabikerereat tak oajĕm cekay ip—Jesusyū kay. Isopsepat osunuy. Ixeyū dak o'yajuy isopsepan. Deus isopsepat pidasewi o'jekawĕn—kabikererereat pidasewi.

— Teku okpot. Ikukpin cīcāat oxe. Omucokkokap cīcā okpot. Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop ya'ō kay — io'e—Deus o'e. Imĕn kawĕnwĕn o'e Deus. Jesus muwĕnuwĕn o'e.

⁶ Ijo buje, ebapūġayū o'jĕġ'aecōġcōġ ip. Iparara ijā o'e ip Deus kabikerereat pidasewi o'jekawĕn puye. ⁷ Jesus pit o'jĕġ'aecōġcōġ'iyayū o'ġucay.

— Epe'āy juy — io'e cebe ip. — Eypararam ġu juy epesop — io'e.

⁸ Jeakaġ ip pima, Jesus ma o'jojo ip. Ka'ūmġu warara'acayū o'jojo ip. O'āy ip. O'kop ip Jesus eju. O'kop ip co'a jejewi. ⁹ Kopkom pima, Jesus o'jekawĕn ebapūġayū eju.

— Gasū ġu juy epejojojiap epeġuwĕn warara'acayū be — io'e cebe ip. — Guyjom pit epeyawĕġmuwĕnuwĕn put, waram wetait puje — io'e—soat waġo o'e.

¹⁰ — Apĕnpuye Moisés ekawĕn ocemutaybitbin'ukayū e'em, “Koap Elias'ūm omuyku,” i? — io'e ebapūġayū Jesus pe.

Imēnpuye Jesus kawēnuwēn o'e. Elias muwēnuwēn o'e.

11 — Elias'ūm awēg itaybit gu buye ip — io'e Jesus. — Elias'ūm co'iat kuy oajēm, soat muxipan am—wajēmap peam imuxipan. Adeayū aḡuyмуwarurun itabut am ip Deus kay — io'e Jesus. 12 — Imēn Elias'ūm co'iat kuy oajēm ma ijoceayū kay. Ixeyū bit ixem itaybit gu o'e—Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū. Warēmtaḡ ma ip o'jukuk. Ikērēm cicā ip o'jukuk. O'ḡudadaibotbon cīcā ip. Imēn ma ōn tak ipiat osupi'ajojo, xipan gu ip okuk puye — io'e Jesus—soat waḡo o'e.

13 Imēn Jesus eju etaybitbin'ukayū itaybit o'e Jesus ekawēn—João Batista ajēmap ekawēn.

14 Jesusyū oajēm adeayū kay. Iboceat o'jēg'aecōḡcōḡ—aḡokatkat. O'jēg'aecōḡcōḡ Jesus wap.

15 — Okpot kay etabotaidabotbon cuy, Kariwa — io'e. — Axik opop cebe. Ipiat'ajojom ibiōḡbuk kērēat pibun — io'e aḡokatkat Jesus pe. — Ade em o'at'at daxa be. Ade em oakōmkōm idibi be — io'e.

16 — Eweju etaybitbin'ukayū kay otojot. Okpot otojot. Imēnpit itaybit gu ip ibiōḡbuk kērēat mujēm ām. Iba'ore cebe ip okpot mu'ada am — io'e Jesus pe.

17 — Deus kay itabut'ūmayū eyju! — Jesus o'e. — Soat em wara'at taḡ epeyaḡuyḡuy buye, eyetabut'ūm Deus kay. Soat em ikērēan e'e buye dak. Puḡūn oḡuy eyxe? Ade koato eyxe oḡuy bima dak, kuka eyeabut'ūm ma epesop okay. Imēnpit ekpot etojot cuy okay ḡasū — io'e cebay be. O'tojot.

18 Ibiōḡbuk o'ḡukorēm Jesus.

— Ejēm — io'e Jesus ibiōḡbuk kērēat pe. O'jēm jekukat xewi—aḡokatkat ipot xewi. O'je'ada ḡaxīn ma ibiōḡbuk kērēat kuḡ topibit.

19 Yaḡepūḡ ma bima, oajēm ip Jesus kay. Jesus eju etaybitbinayū oajēm.

— Apēnpuye ocewebe ibiōḡbuk kērēat mujēm pa'ore? — io'e ip cebe.

20 — Deus kay eyetabutbūt puye — Jesus o'e. — Deus kay eyetabucap yopīt pima, ka'ūmḡu iba'ore kuka eywebe. Eyetabucap yopīt pima, mostardada buxim acā okay eyetabucap pima, kuka epe'e co'a be: “Ecenapōn ijocewi. Wara'at ka be eju juy,” i. Iḡo'a dak o'jenapōn kuka wara'at ka be — io'e cebe ip.

21 — Deus a'ōbi'ūm pima bit, o'jēm gu kuka ip—ibiōḡbuk kērēayū. O'jēm gu kuka ip ikukukayū bewi. Deus kay ḡebum pima, wuyju jekōnkōn gu e'em acā o'jēm ip, Deus eju wuyekawēnwēn'uk pima dak — io'e Jesus.

22 Gebuje o'je'aweroro Jesusyū Galilía eipi be.

— Soat waḡo ōn — Jesus o'e cebe ip. — Ipi juacayū odujowan ip oaoka pinayū kay. 23 Okay itakomaayū oaoka ip. Imēnpit ebapūḡ kabia kap puje, ōn pit waram ocetaīt Deus a'ōbi — io'e aweroayū be. Imēn Jesus o'e buye, iḡuycūḡcūḡap kuḡ ma acā ip o'e—aweroayū o'e.

24 Cafarnaum ka kay oajēm ip. Israel naxeḡebitbit pewi dinheiro bubu'ukayū osodop ibo ka be. Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū beam ibubum o'e ip.

— Emutaybitbin'ukat dinheiro jeḡūm tu ibubu'ukayū be Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū beam? — io'e ip Pedro be.

25 — Hm hm — Pedro o'e. — Jeḡūm — io'e.

O'jepit. Dexe. Jesus o'jekawēn Pedro eju.

— Apēn xipat exe, Simāo? — io'e. — Abu-bewi ipi kukukayū dinheiro je'jat ip? Jekpotpoyū bewi du? Wara'acayū bewi gu xe'e? — io'e Pedro be.

26 — Jekpotpoyū bewi gu—wara'acayū bewi acā — io'e.

— Hm hm — Jesus o'e. — Imēnpuye ipi kukukat ipotpoyū dinheiro je'gūm gu ip dinheiro bubu'ukayū be — io'e Jesus. — Imēnpuxim Deus ipot tak dinheiro je'gūm gu juy Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū be.

²⁷ — Inaka wuyju dinheiro aḡūm cebe ip — Jesus o'e. — Itakomān gu juy ip wuykay. Eju iodi kay — io'e Pedro be. — Piḡa ejoxik cuy idibi be — iē'em. — Axima juy eju'uk piḡa bewi koap ma. Axima bi i'zik puje, dinheiro'a eyadobuxik axima bi be. Axima bi bewi eyabu juy — io'e.

— Ibo'a eyadujawat dinheiro bubu'ukayū kay Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū beam—dinheiro'a. Yamuxipanpanayū dei je'e owebewi, ewēbewi dak — io'e Jesus Pedro be.

— Hm hm — io'e Pedro.

O'ju. O'yabu. O'yaūm.

18

¹ Gaxīn ma oajēm ip—imutaybitbinayū. Oajēm Jesus kay, Pedro cēm awap. — Abu je'e ya'ōbuyxian wuy'in warara'acat podi ma, Deus xe acesop pima? — io'e ip Jesus pe.

² Imēnpuye Jesus bekicat o'tomuwā jekadi am. Jesusyū bidase cūḡ'i osunuy bekicat.

³⁻⁴ — Wara'acat podi ma wuyetabun ibuyxiat pin'ūmat. Bekicat puxim ixe. Iḡasū xipacat xeku Deus xe, soat kukan pima ḡn. Iboap kay juy ḡebum epesop — io'e Jesus cebe ip. — Wara'at taḡ jekukum epesop — io'e cebe ip. — Bekicat puxim cuy epesop. Apēn ite bekicat ya'ōbaca pin ḡu, imēn tak eyju eya'ōbaca pin ḡu juy epesop. Eya'ōbaca pin'ūm pima, xipan epeyeku Deus xe. Eya'ōbaca pin pima, Deus xe ḡu epesop, soat kukan pima ḡn — io'e Jesus.

⁵ — Eyju xipan bekitkit kuḡ pima, xipan okuḡ tak epesop — io'e Jesus. Ijop bekicat Jesus itabun'isuat puxim. Jesus tieḡ Jesus kay itabun'isuat ju'kuk xipan pima, Jesus tak ju'kuk xipan ijo'iat.

⁶ — Bekicat mubu'un puje okay itabut am, ikērēat mujurūḡrūḡ eyju, okay itabucat mubu'un puje. Imubu'un puje, Deus cuy ipiat supi'ajoat eykay. Imēn ey'e awap, xipat kuka juk o'e wita'a yaboḡat'a mukirik am eyaḡobu eju iodi be eymuakōm — io'e cebe ip. ⁷ — Oḡuycūḡ cīcā, eyju wara'acat mubu'un pima, okay jetabut am. Okay itabucat ikērēan e'e ip, warara'acat cocom ip pima—ikērēan e'e'ukayū jojom ip pima. Imēnpuye ikērēan e'e'ukayū itabotaidadotbot cīcā jeedop ip, wara'at osubuyxijo buye.

⁸ — Epeyepere juy ikērēat muḡuḡēap eybōmbicuk pima bit purut ka. Eybu'ūm pima bit purut ka, ikērēat epeḡuḡē ḡu. Imēn eyajēm Deus kay, ikērēat muḡeḡēm ḡu buye. Xipat kuka o'e eyōm ām Deus kay pūḡpu bima dak. Xipat ḡu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajojoap pe xepxepu ma—daxa epirēm'ūmap pe.

— Epeyepere juy ikērēat mujurūḡrūḡap. Eyī'ūm pima bit purut ka, ikērēat epeḡujurūḡrūḡ ḡu. Imēn kuka eywebe ipiat'ajoap puxixim, daxa epirēm'ūmap pe eyjuap puxixim. Imēn eyajēm Deus kay, ikērēat kay ḡu epekuku buye. Xipat kuka o'e eyōm ām Deus kay taokērēat pima dak. Xipat ḡu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajojoap pe taokērēat'ūmat ma—daxa epirēm'ūmap pe.

⁹ — Epeyepere juy jeakap ikērēat kay. Eyeta'ūm pima bit purut ka, ikērēat epeḡeḡē ḡu, ipiat'ajoap puxixim, daxa epirēm'ūmap pe eyjuap puxixim. Imēn ikērēat muḡeḡē'ūm pima, eyajēm Deus xe, ikērēat kay ḡu buye. Xipat kuka o'e eyōm ām Deus kay pūḡta bima dak. Xipat ḡu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajojoap pe xepxepu ma—daxa epirēm'ūmap pe.

10 — Eyday'em'um cuy epesop — io'e jeweju etaybitbinayū be. — Okay itabun'isuayū mubekitkin ġu juy epesop. Ioce eywebe, Deus ekawēn to-totjot'ukayū ixeyū kuġ soat em. Deus ekawēn to-totjot'ukayū jebikuyap taġ cepit put ip Deus kay, ceweju kawēn ām—webay eju—kabi beat eju. Imēnpuye eyday'em'um cuy epesop — io'e Jesus cebe ip. 11 — Soat wago ōn. Ijodi o-jot ikērēat mujurūgrūġ'ukat taxijo am — Jesus o'e. — Imēnpuye okay itabun'isuayū mubekitkin ġu juy epesop — io'e cebe ip.

12 Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip ġebuje bit.

— Apēn kuka o'e jeōhōyū kukukat, iōhō oitabidao bima? Jeōhō kudadam je'e xeku. 100 be iōhōyū—ovelha. Pūġ ixeyū'in pit oitabidao bima, kudadam je'e. Co'a koreren taġ warara'acat kōnkōn pima, je'ju itabidaoat kuda am. 99 beayū bewi je'ju — io'e.

13 — Icēmān ōn e'em eywebe, itabidao topibit tobuxik puje, icokcok cīcā ma je'e, jeōhō o'tobuxik puye. Icockok cīcā je'e itabidaoat kuġ oexe buye. Itabidao'ūmayū kay icokcokap podi ma je'e itabidaoat kay icokcokap — Jesus o'e cebe ip. 14 — Jeōhōyū kukukat ibu'u jeōhō be itabidao am. Imēnpuxim Deus ibu'u pūġ pe ma okay itabun'isuayū be ma wūy ma jedop am jexewi—wuyebay xewi—kabi beat xewi — io'e Jesus.

15 — Eykitpit ikērēat eywebe e'em pima, epeyekawēn ceweju. Iboap ikērēat muwēnuwēn cuy epesop. Eyaġuy pūġ ma epeyekawēn eykitpit eju. Eyekawēn kay bima, eyburem epesop—eykitpit, eyju dak — io'e Jesus. 16 — Eyekawēn kay'ūm pima bit, eyweju epetujowat pūġ, xepxep eyekawēn co am. Waram cuy epeyekawēn eykitpit eju. Eywejuayū juy imēn e'e'eap ya'ġjo.

— Ya'ġjo buje, soat jekawēn put wuyjuyū be: “Aceya'ġjo soat e'e'eap. Imēn o'e,” i. Imēn xepxep ekawēn taġ, ebapūġ ekawēn taġ ġu xe'e'i. Imēn opop ibararak Deus ekawēntup pe — io'e Jesus.

17 — Ixeyū ekawēn kay'ūm pima dak, okay itabucayū mukūyjom cuy eyju, jeawero puje ip. Ixeyū ekawēn kay'ūm pima bit, Judeu'ūmat puxim epejukuk—eykipit epejukuk. Wuyebewi iecugaġ peam dinheiro bubu'ukat puxim epejukuk—cekay'ūmat puxim — io'e cebe ip.

18 — Icēmān e'em ōn eywebe. Ipi juacat pe, “Deus xe cūġ ma ekukuap,” i ey'e buje, kabi be bima iboap kukuap cūġ ma je'e. Ipi juacat pe, “Deus xe cūġ ġu ekukuap,” i ey'e buje bit, kabi be bima iboap kukuap cūġ ġu je'e Deus xe — Jesus o'e cebe ip.

19 — Xepxem kawēnwēn pima eyju Deus eju pūġ taġ ma, eybikuyap taġ ma webay je'e eywebeam—kabi beat je'e — io'e cebe ip. 20 — Xexep xe'e, ebapūġ ma xe'e omubuyxi am jewaterom pima, ōn tak e'em ixeyū xe — io'e.

21 Ġebuje Pedro o'jekawēn Jesus eju.

— Ocexe ibuyxiat — io'e. — Pebūrū em cuy oceġebu ġu ikērēat kay? — owebe okitpit ikērēan e'eap kay? 7 em ma du? — io'e Jesus pe.

22 — Ka'ūma — Jesus o'e. — 7 em ġu ma. Ade em ma—490 em ma — io'e Pedro be.

23 Pedro ekawēn buye, Jesus o'jekawēn iboceayū be. Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e. O'jekawēn iboceayū mutaybitbin.

— Webay ipi kukukat puxim — io'e Jesus. — Kabi beat webay. Imēnpit ipi kukukat puxim. Ipi kukukat oajēm jekapik'ukayū kay. Kapik'ukayū bewi ceweroaptei bu am, oajēm ipi kukukat.

24 — Koap em kapik'uk'ukat o'tujot ip jekariwa be. Ade jġjā ceaweroap o'e—mil be dinheiro'a—prata muġġēat'a. 25 Imēnpit ixē kapik'uk'ukat kaka ġu dinheiro. Cedinheiro o'e ġu ceaweroap teida am. Imēnpuye jekariwa ja'ōbi

o'guju soat tuk'a beat ūm ãm, teida am—itayxi ūm ãm, ipotpoyū ūm ãm tak.

²⁶ O'jēg'aecōgcōg cewap.

— “Imēnpuk,” io'e jekariwa be. “Oteida guyjom soatei,” io'e kapikpik'ukat.

²⁷ Kapikpik'ukat a'ō buye, cekariwa itabotaidabotbot o'e cekay.

— “Eaweroaptei eġūm ġu juy owebe,” cekariwa o'e cebe. “Pūg em tak ka'ūma,” io'e kapikpik'ukat pe.

— “Xipat cīcāat ēn,” io'e kapikpik'ukat.

²⁸ — O'ju. Kapikpik'ukat o'ju jebureyū kay—kapikpik'ukayū kay. Dao ma o'topabijuk jekapikap peayū. Pūg ma ceaweroap 100 dinheiro osunuy. Yopit ma dinheiro osunuy. O'jat jebure yaġobu eju.

— Gebuje o'yaġobuaha.

— “Eaweroap owebe eteida,” io'e.

²⁹ O'jēg'aecōgcōg cewap.

— “Obure!” io'e. “Etabotaidabotbot okay,” io'e. “Ōn soat oteida guyjom—weaweroap,” io'e jebure be.

³⁰ — Ixe imēnpit: “Ap!” io'e. “Gaxi ma ōn cekay,” io'e.

— “Iba'ore. Dinheiro kuġ ġu ōn,” io'e.

Imēnpuye ibure daomūnmūnap'a be o'guju.

— “Eaweroap teida buje acā, ecejēm,” io'e ibure.

³¹ Warara'acat kapikpik'ukayū itakoma ip o'e jebure awēg cocom pima.

— Gebuje ip jeipi kukukat pe o'ju. Soat o'guwēn ip jeipi kukukat pe — io'e Jesus.

³² — Gebuje kapikpik'ukat ekariwa o'tomuwā.

— “Kapikpik'ukat,” io'e. “Xipat'ūmat,” io'e cebe. “Juk ece owebe, 'Imēnpuk. Guyjom cuy oteida,' i. Imēnpuye eteida'ūmap kay kuy ġebum ġu oce.

³³ Wetabotaidabotbot oġuy ekay ōn pit. Imēnpuxim ma juy eġuy ēn tak ebure kay,” io'e — io'e Jesus.

³⁴ — Kariwa itakoma jījā o'e kapikpik'ukat kay. Imēnpuye o'guju daomūnmūnap'a be ipiat'ajo am.

— “Teida buje acā dak ecejēm,” io'e cebe. ³⁵ Eyju dak eyetabotaidabotbot'ūm pima eywaġoyū kay, ikērēat kay ġebum puye; imēnpuxim webay dak—kabi beat tak itabotaidabotbot ġu je'e eykay, ikērēat kay ġebum puye — io'e Jesus cebe ip.

19

¹ Jekawēn epere buje, Jesus Galiléia eipi bewi o'ju. Jepitpin o'e Jesusyū. Judéia eipi kay oajēm. Wara'at kadi be ma oeku. Jordāodi wīnābu ma oeku.

² Adeayū o'ju Jesus tomuju. Ade jījā. O'ju ibo ka beayū—iwātaxipiyayū Soat o'ġu'ada. Judéia eipi be o'ġu'ada Jesus.

³ Fariseuyū oajēm ip cekay waram. Jesus a'ō muwarurunap ojuy ip.

— Wuyawēwēap tag tu wuytayxi epereperem, wuyxe cūg'ūmap tag jekukum pima xeku? — io'e ip cebe.

⁴ — Epetupco juy Deus ekawēntup — Jesus o'e cebe ip. — Imēn ibodup e'em: Kuyje soat muġēgē'ukat agokatkat o'ġugē, ayacat tak. Ixeyū o'ġugē xepxem ma jekuku am, i — io'e Jesus.

⁵⁻⁶ — Imēnpuye Deus o'jekawēn cebe ip—agokatkat pe, ayacat pedak.

Jetayxi bu buje, agokatkat cēm cēm jebay duk'a bewi, jetayxi eju cucum.

Jektop pu buje, ayacat tak jektop eju cucum, i.

Xepxep ma ip. Imēnpit pūġat puxim ip o'e jewekuġ soat em jeweweju ip cucum puye. Imēnpuye eytayxi juy epayepere ġu. Pūġat puxim eyju Deus a'ōbi. Deus xe eyju pūg ma — io'e Jesus.

7 — Apēneju Moisés o'e: “Eytaixi epere pin pima, ‘Otaixim gu ece gasū bit’ iaptup cuy epetupmubararak. Gebuje ibodup epetupūm ayacat pe, epere am,” i?

8 — Moisés imēn o'e, eybu'u jījā buye ya'ō dağ jeku am. Kuyje bit imēn gu o'e. Kuyje Deus soat o'gugē.

9 — Ibocewi e'em ōn eywebe. Ağokatkat jetayxi epere buje, wara'at pu am pima, ikērē cīcāat muğēğēm. Itayxi koapat jektop eju acā o'jepo. Imēn pima, ixe ağokatkat ikērēat muğēğēm itayxi be. Imēnpuye ikērēat o'gubapukpuk ixe ağokatkat — Jesus o'e.

10 — Ibu'u'u ip pima jewewekay, xipat kuka o'jewebumūn gu — io'e ip—Jesus eju etaybitbinayū o'e cebe.

11 Gebuje Jesus o'jede.

— Soat pe gu ōn e'em imēnpit. Pūğpūğ ma iğo ekawēn tağ jekukum. Deus ixeyū mubacan'ūm pima, iba'ore cebe ip jağepūğ ma jeku am.

12 — Iğo ekawēn tağ jewebumūnmūn gu ip Deus a'ōbi. Deus soat kukanap kay jījā ip. Imēnpuye jewebumūnmūn gu ip. Warara'acat pit jewebumūnmūn gu ip—ağokatkayū. Jewebumūnmūn gu jekapap pibun; iba'ore cebe ip ayacat mu'ukreğ am. Warara'at tak jewebumūnmūn gu pūğ ma o'subudakacap pibun; iba'ore cebe dak.

— Imēneju soat pe gu ōn e'em. Iğo ekawēn kayayū be acā ōn e'em. Cekay butayū iğo ekawēn tağ cuy jekukum ip — io'e.

13 Gebuje iboceayū bekitkit o'tojot ip Jesus kay. Bekicat yabi jeje jebumōğ ām, o'tojot Jesus kay. Bekicat peam kawēn ām Deus eju, o'tojot ip.

— Bekicat cuy epetojot gu juy Jesus kay — io'e ceweju etaybitbinayū iboceayū be. Imēn iboceayū o'ğukorēm ip.

14 — Āğ jeedot ip bekitkit okay — Jesus pit o'e. — Imubu'un gu juy okay imudot am. Ixe bekitkit oxe yajēm pin ip. Imēnpuxim Deus soat kukanap kabia soat ip yajēm pin oxe—okay itabucayū — io'e. — Imēnpuye epegudot cuy okay — io'e.

15 O'jebumōğ bekitkit abi jeje, bekicat peam kawēn ām Deus pe. O'ju.

16 Pūğ em ibubut adeat oajēm Jesus kay.

— Omutaybitbin'ukat! — io'e Jesus pe. — Soat em Deus xe oğuy pin wetait. Apēn xipacat oce'e juy, soat em cexe oğuy am? — io'e.

17 — Apēnpuye ecekawēn owebe, “Apēn xipacat oce'e juy?” i. Pūğ acā xipat cīcāat. Deus xeku. Apēn wuye'ajojoyū'ūm'ūm pe Moisés o'e iap tağ cuy jekukum ecesop — io'e. — Imēn jekukum pime, etait eğuy cexe soat em.

18 — Ajo a'ō dağ cuy oceku Moisés ekawēn'in? — io'e.

— Iğo a'ō dağ — io'e Jesus.

Warara'acat epeyaoka gu juy, i. Wara'acat tayxi kay gu juy, i dak. Eybukurug gu juy epesop, i dak. Warara'at awēğ mukērērērēn gu juy epesop, i dak.

19 Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak, i dak. Eyxeat ikukpin epejukuk eyewekukap puxim, i dak — io'e Jesus.

20 — Ijop ekawēn tağ ojekukuku—soat tağ — io'e. — Ajo dak ğuto oğūğē? — io'e.

21 — Soat tağ oweju jekuku am, ebubut cuy eteida—soat ma. Ibo juy dinheiro tei'ūma eğūm tadaibocayū be — io'e. — Imēn e'e buje, ade je'e ebubut kabi be — io'e.

— Gebuje ejot okay, oweju jekuku am soat em — io'e Jesus.

— Iba'ore — io'e.

22 Iğuycūğ cīcā o'e, Jesus ekawēn puye, ibubut ade jījā buye. Tacup o'e jebubun. O'jenapōn ixe.

²³ Gebuje Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju.

— Iba'ore jīā ibubut adeat ōm ām Deus xe kabi be — io'e cebe ip. — Ibu'u jīā ip Deus a'ō kay ām, itabut cīcā ip jebubut kay buye. ²⁴ Camelo ikap pa'ore awi daobi'atok tag. Imēnpit ibodi ma iba'ore ibubut adeat ōm ām Deus xe, kabi be — io'e.

²⁵ Jewaḡuy muḡēḡēm o'e ip, iboap co buje.

— Abu jewedaxijo but? — io'e ip.

²⁶ Imēnpuye Jesus o'jeak cekay—iboceayū kay.

— Wuywedaxijo ba'ore soat em Deus xe wuydop am — io'e cebe ip. — Deus pe bit soat i'e but — io'e. — Deus pe soat daxijo but — io'e Jesus.

²⁷ — Pām oceju? — Pedro o'e. — Kuy soat ocesuiwat ewēju jeku am. Ajo dak ocejat? — io'e.

²⁸ — Icēmān ōn e'em eywebe. Soat waḡo ōn — io'e Jesus. — Ipi be wepit puje, iisu e'em soat ma ipi daḡ. Xik'i e'em ōn. Israel diwacayū kay ya'ījojo oce'e. Wa'ōbuyxi jīāat oce'e. Ajo xipat Deus xe iap oḡuwēn cebe ip—ajo xipat'um Deus xe iap tak. Eyju ma dak Israel diwacayū epeyewede—12 beayū diwacayū. Eyju dak xikxik'i epesop. Epeḡuwēn cebe ip ajo xipat Deus xe iap, ajo xipat'um Deus xe iap tak.

²⁹ — Owebeam soat xewi o'juaiyū ade jīā je'jat ip. 100 beat je'jat ip. Jeduk'a bewi o'juaiyū, jeipi bewi o'juaiyū dak, jebadipyū xewi o'juaiyū dak; jewaḡo xewi o'juaiyū, jekitpit xewi o'juaiyū, jebay xewi o'juaiyū, jexi xewi o'juaiyū, jekpotpoyū xewi o'juaiyū, jedaxityū xewi o'juaiyū—soat ip ade jīā xipacat je'jat ip. Deus xe dak itait jeedop ip soat em — io'e Jesus. ³⁰ — Ade ya'ōbuyxiayū'in yopīcayūm jeedop ip. Ade yopīcayū'in ya'ōbuyxiayūm jeedop ip — io'e Jesus.

20

¹ Deus soat kukan pima, uva'a kuḡ jekat peat puxim ixē. Xeku kapikpikayū kudadam o'e, jewebeam kapik am. Imēn Jesus ekawēn o'e jewējuacat mutaybit am. Wuymutaybitbinap muwēnuwēn o'e—imēnpuximap ekawēn.

— Ixē uva kuḡ jekat peat o'ju jebuywatwacayū kudadam. Kabia isum o'ju, jekat pe tujowat am — io'e. — O'ju — io'e.

² — “Gasū epeju, okat pe obuywat am,” io'e cebe ip—soat pe. “Pūḡ kabia oteida—eyekapikapteim. Okat pe eyepere buje, oteida. Pūḡ isurūḡat'a eyekapikaptei e'em—prata'a,” i.

Imēn o'e cebe ip, iboaptei ibabi daḡ o'e buye—jeka beacat pabi daḡ.

— “Xipat,” io'e ip.

Imēnpuye soat o'ju ip ikat pe, ibuywan.

³ — Kabia isusu ma o'ju waram kapikpikayū kuda am. 9 hora bima o'ju. O'tobuxik warara'acayū—xerem gu pēnpēnayū.

— Oajēm ka'ūmḡu pēnpēnayū kay. Ceaweroroap pe oajēm—tarekrek muxipanap'a be.

⁴ — “Epeju okat pe. Oteida eywebe eykapikaptei—ajo cūḡ ma iaptei,” io'e cebe ip.

— “Hm hm,” io'e ip. “Ebuywan oceju.”

⁵ Imēnpuye ip o'ju.

— Kariwa waram o'ju. Kaxicuḡ ma waram o'ju. Uvadip kat iwat o'ju. Warara'acayū o'tujowat jekat pe, kapik am.

— Katpujesu warara'acayū o'ḡuju jekat pe, kapik am tak. 3 hora bima o'ḡuju.

⁶ — Katpuje oeku. 5 hora bima, oeku. Warara'acayū o'tobuxik—ka'ūma pēnpēnayū. Ceaweroroap pe ip o'e.

— “Apēnpuye eyju kabia bun kapikpig gu?” io'e cebe ip.

7 — “O'e gu ocewebe buye, oceju gu,” io'e ip.

— “Gasū bit eyju dak ōn jeymuju. Oteida eywebe,” io'e.

— “Hm hm,” io'e ip.

Imēnpuye o'tujowat jekat pe, kapik am.

8 — Kaxi cēm pima, ixē uvadip kat iwat jedinheiro kukukat o'tomuwā.

— “Kapikpikibiyū etomuwā juy, cekapikaptei ūm ām,” io'e. “Katpuje ajēmibiyū ekapikaptei juy eḡūm cebe koam. Gebuje katpujesu ajēmibiyū be juy eḡūm. Gebuje kaxicug ajēmibiyū be. Gebuje kabia isusu ajēmibiyū be. Kabia isu ajēmibiyū ekapikaptei eḡūm kanomūm,” io'e cebe.

— “Hm hm,” io'e jekariwa be.

9 — Katpuje ajēmibiyū o'tomuwā 5 hora be ajēmibiyū. Cekapikaptei o'ḡūm cebe ip, ajēm puje. Pūḡ kabia ekapikaptei o'ḡūm cebe ip. O'jat. O'ju ip.

10 — Kabia isu ajēmibiyū ekapikaptei o'ḡūm kanomūm. Tūybe ade ocejat ocekapikaptei iān o'e ip. Imēnpit ibitbit ma ip o'jat jedinheiro—jekapikaptei—katpuje ma ajēmibiyū ekapikaptei, kabia isu ajēmibiyū ekapikaptei dak. 11 Imēnpuye uvadip kat iwat kay ip o'e jemāmāmām.

12 — “Katpuje acā kapikpig o'e ip—wara'acayū. Cūḡ gu o'e tei jo'iat kuka ocedeī,” io'e ip. Jemāmāmā ip. “Pūḡ hora acā kapikpig o'e ip. Oceju bit kapikpig soat em ma—kabia isum pima, kaxicug pima dak. Kajepi kuḡ cīcā oceju, kapikpig puye,” io'e ip.

13 — “Obure,” io'e uvadip kat iwat jemāmāmāmaat pe. “Xipat ōn. Oḡūm ekapikaptei wa'ō daḡ. Cūḡat ōn.

— “Pūḡ kabia ekapikaptei oteida—eyekapikapteim,' i'e buje, ēn tak 'Xipat,' icece owebe,” io'e jemāmāmāmāat pe. 14 “Imēn eywebe oḡūm, katpuje ma ajēmibiyū be dak oḡūm,” io'e. “Teku ekapikaptei,” io'e. “Etujopit eduk'a kay,” io'e.

15 — “Etakoma gu okay eḡuy, odacup gu buye,” io'e cebe. “Wedinheiro ma beku,” io'e. “Ōn būrūku poro teida pin,” io'e uvadip kat iwat jemāmāmāmāat pe.

16 — Imēntak — Jesus o'e. — Deus icēmat cīcāat. Ajo xipat cexe iam, ajo xipat gu cexe iam kawēnwēn je'e soat pe. Soat ijo'in ma je'e — io'e Jesus. — Imēnpuye ade ya'ōbuyxiayū'in yopīcayūm jeedop ip. Ade yopīcayū'in ya'ōbuyxiayūm jeedop ip — io'e.

17 Jerusalēm ka kay cucum pima, Jesus jeweju etaybitbinayū jewekay o'tomuwā adeayū parakpewi. O'jekawēn cebe ip.

18 — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop! — io'e cebe ip. — Jerusalēm ka kay cum wuyju — io'e Jesus. — Soat waḡo ōn. Iboceayū osubamukirik, okay itakomaayū be odujowat am—paīyū kukukayū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. “Ikērēat kuḡ ēn ocexe,” i je'e ip owebe — io'e Jesus. — “Eje'ū juy,” i je'e ip owebe — io'e.

19 Judeu'ūmayū be odujowat ip — io'e. — Owaywayway jījā je'e ip. Omupokupok ip. Korosa jeje oba mupaya ip. Oaoka ip. Imēnpit xepxep xet kap puje, waram guto ocetait — io'e 12 beayū be.

20 Gebuje Zebedeu tayxi oajēm Jesus kay. Je'iyū eju oajēm—aḡokatkayū eju. Ojēḡ'aecōḡcōḡ Jesus wap. Ibikeyap kay o'e Jesus xewi.

21 — Ajo-kay ēn? — io'e Jesus cebe.

— O'iyū dak imēn cekay, pūḡ xik'i eba'at kadi, wara'at eba'ūḡat kadi. Imēn ōn cekay, ēn soat kukan puje — io'e. — I juy ece owebe: “Ekawēn taḡ oce'e ewebe,” i — io'e Jesus pe.

²² — Iba'ore — Jesus o'e cebe ip. — Eyetaybit pūn'ūma eyju iboap ojuyuy oxewi. Apēn owebe ipiat o'supi'ajoat ip iap puxim tu eywebe dak ipiatsupi'ajoat ip? — io'e.

— Hm hm — io'e ip. — Ocewebe dak ipiatsupiajoat ip apēn ewebe ipiat o'supi'ajoat ip iap puxim — io'e Zebedeu ipotpoyū.

²³ — Ha'a — io'e Jesus. — Apēn owebe ip ipiat o'supi'ajo iap puxim ma eyju dak ipiat epesupi'ajojo — io'e cebe ip. — Imēnpit wa'ōbi ḡu jeedop ip oba'at kadi—webay a'ōbi acā jeedop ip. Wa'ōbi ḡu jeedop ip oba'ūḡat kadi—webay a'ōbi acā jeedop ip. Deus a'ōbi acā ixeyū iboka kaxikxik'i jeedop—Deus o'taēiyū — io'e Jesus.

²⁴ Warara'acat iboam co buje bit, itakoma o'e ip xepxepayū kay—Zebedeu ipotpoyū kay. 10 beayū itakoma o'e ip.

²⁵ Imēnpuyē Jesus:

— Epesot cuy okay — io'e cebe ip—soat pe. — Eyetaybit Judeu'ūmayū kukukayū soat em ya'ōpuruḡ jebekitkiyū mujujum iam — io'e cebe ip. — Ikukukayū soat em big ma jebekitkiyū mukapikpig'uk ip iam — io'e. — “Oca'ōbuyxi jījā,” i'e'em ip jebekitkit pe soat em. ²⁶ Eyju bit ka'ūma. Imēn ḡu juy epeyewekuk. Eyju bit kariwaboḡ pin pima, warara'acat puywatwan cuy epesop. ²⁷ Ya'ōbuyxian pin pima, eybureyū beam tei'ūma epeyekapikpik cuy — io'e Jesus.

²⁸ — Imēntak soat waḡo ōn — Jesus o'e. — Warara'acat pe obuywat am ḡu ojot ijodi. Warara'acat puywatwat'ukan ojot. Adeayū daxijo am ma ojot. Soat em itabēḡ jeedop ip kabī be, cewebeam oje'ū buye — io'e Jesus.

²⁹ Jericó ka bewi o'ju ip—Jesusyū—adeayū. Jesus tomuju o'ju ip.

³⁰ Xepxepayū oabik e bitako dag—ita'ūmayū.

— Jesus ijoma kapkam — adeayū o'e ita'ūmayū be.

Gebuje ya'ōberen o'tomuwā ip Jesus kay.

— Davi naxeḡebit ēn. Etabotaidabotbon cuy eḡuy ocekey — ita'ūmayū o'e Jesus pe.

³¹ — Mūḡ'i juy epesop! — io'e adeayū.

O'ḡukorem. Imēnpit big ma o'jewāwā ya'ōberen.

— Kariwa! — io'e ma'ḡuto. — Davi naxeḡebit ēn. Etabotaidabotbon cuy eḡuy ocekey — io'e ip Jesus pe.

³² O'jecū Jesus.

— Epesot okay — io'e ita'ūmayū be.

O'ju ip cekay—Jesusu kay.

— Ajo-kay eyju oxewi? — io'e cebe ip.

³³ — Ocetadam ece — io'e ip jekariwa be.

— Jetada ōn — io'e Jesus. ³⁴ — Ita'ūmayū kay wetabotaidabotbot — io'e. Ita o'sutamucay itamudim am.

Iboap e isum ma o'jewetada. O'jecoan ip. Jesus tomuju o'ju ip, o'je'ada buye.

21

¹ Jerusalēm ka tēḡ pima Jesusyū, oajēm ip Betfagé ka kay. Co'a bicūḡpe osunuy—Oliveiradip'a bicūḡpe.

Ibocewi jewēju etaybitbinayū o'ḡuju Jesus. Xepxep o'ḡuju. Wara'at aḡoka kay o'ḡuju.

2 — Epeju juy aḡoka kay—wuywapat ka kay — io'e. O'ḡukūyjo.

— Bomaku epeju. Dao ma jumenta epetobuxik. I'tit'it eju ma juy epetobuxik — io'e. — Ikirikirik opop ip. Epeḡuwekap cuy.

— Imuwekap puje, epetojot okay jumenta, i'tit tak — io'e Jesus xepxepayū be.

— Hm hm — io'e ip. — Ocetojot cuy.

3 — “Ajo pēnpēn eyju?” i'e'em iboceayū eywebe bima, “Ikuḡ'ūm puye, ocekarīwa jumenta kay, i'tit'it kay dak,” i juy epe'e cebe ip — io'e Jesus. — “Ha'a. Epetujowat ḡaxīn ma,” iboceayū je'e eywebe — Jesus o'e. — Okay imujum je'e — Jesus o'e.

— Hm hm — io'e ip.

4¹¹ Jesus a'ōbi o'ju ip. Jumenta o'tobuxik ip. Ikirikirik osunuy. O'ḡuwekap ip. I'tit'it tak o'ḡuwekap ip.

Jesus kay o'tujuaḡēm. Jeekabek jumento ukxabi jeje o'jomōḡ ip. Oabik Jesus iekabek ceje jumento ukxabi jeje. Ade jījā iboceayū jeekabek o'ḡupayapaya ip Jesus wap e daḡ, ya'ōbuyxi ceze ip puye.

— Xipat cīcāat Jesus — io'e adeayū—Jesus wap cuibiyū, tomujuayū dak. — Davi naxeḡebit teku. Deus kuy imucokcokcoḡ, Deus a'ōbi oajēm teku wuykay buye. Deus ya'ōbuyxi jījā. Idip cīcā — io'e ip ya'ōberen, icokcok cīcā buye.

Jerusalém ka kay oajēm Jesus. Soat Jerusalém watwat yaḡuybabi'ūm o'e ip, jetabiba'arēm puye.

— Abu sute? — io'e ip.

— Jesus teku — adeayū o'e cebe ip. Itaybicayū o'e. — Nazaré ka wat teku.

Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat teku—Galilēia eipi bewiat — io'e ip.

Imēn soat o'jebapuk apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'tupmubarak Deus a'ōbi. Imēn juk adi o'jekawēn:

Jerusalém watwat cuy epeḡukūyjo: “Eykekukat omuyku. Jumento ukxabi jeje xik'i omuy—jumenta'it'it ukxabi jeje. Ya'ōdidiat eykekukat je'e,” i juy epe'e — i juk o'e—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'e.

12 Oajēm Jesus puca deidada'ukayū kay. Deus eju kawēnwēnap'a be osodop ip, puca ḡubu'ukayū dak. Yabogat'a be osodop ip. Dinheiro mutrokakan'ukayū emesa o'ḡuy'at. Wūn'il Pukaso deidada'ukayū abikbikap o'ḡudu'udu. Batku! Yabikbikap o'ḡuy'at Jesus. O'ḡujēm soat ip.

13 — Deus ekawēntup e'em:

Oduk'a soat ka daḡwacat oweju kawēnwēnap'am je'e, i'e'em Deus ekawēntup.

Eyju bit Deus tuk'a epeyamuwexat ibukurukat dopdopap'am Jesus o'e cebe ip.

Imēn o'e Jesus, dinheiro bu am, Deus tuk'a be ajēmjēmayū muḡuykukum ip puye.

14 Taokērēayū oajēm Jesus kay. Ita'ūmayū oajēm. Deus eju kawēnwēnap'a be osodop ip. Soat o'ḡu'ada Jesus—ita'ūm topibiyū, taokērē topibiyū dak.

15 — Xipat cīcāat teku — bekicat o'e, Jesus muwēnuwēn o'e. — Davi naxeḡebit teku — i'e'em ip.

Idip ma o'jekawēn ip. Paiyū kukukayū bit itakoma o'e ip Jesus kay, Deus eju kawēnwēnap'a be ma bekicat o'jekawēn puye, ade o'ḡu'ada buye dak. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak itakoma o'e.

16 — Eya'ījojo ḡu du bekitkit ekawēn? — io'e ip Jesus pe.

— Hm hm — Jesus o'e. — Oya'ījo ma. Imēn taḡ Deus ekawēntup e'em:

Deus bekitkit o'ḡutaybit cedag ma jawēḡmudim am—yopīcat tak, i. Iboaptup cuk epetupcoco ḡu du? — io'e Jesus. — Iboam eyetaybit — io'e paiyū kukukayū be.

17 O'ju Jesus Jerusalém ka bewi. Betânia ka kay oajëm. Jexecap ka kay oajëm.

18 Kabia bima, o'jepit Jerusalém ka be. Jepitpin pima, ire o'e Jesus.

19 Figueira'ip o'yopcoco, jepitpin pima. E bidase osunuy ibo figueira'ip.

Oajëm yopkay—figueira'ip kay. O'yadobuxik gu figueira'a. Ya'ümgu figueira'a. Tup açã o'tuptobuxik. Tòh!

— A'a'e gu ece'e — io'e Jesus figueira'ip pe. — Waram ma dak ka'üma — io'e.

Gebuje figueira'ip dao ma o'je'ip'e'ü.

20 Jesus eju etaybitbinayü yopco buje, yağuybabi'üm o'e ip.

— Apëneju dao ma iğo'ip yoporo gasü? — io'e ip.

21 — Soat em eyetabut okay bima, eyju dak kuka epe'e apën figueira'ip pe oce iap puxim. Epeyopmupuruk kuka — Jesus o'e cebe ip. — Ka'üma ibo bit. Eywebe dak i'e but ite co'a be: “Wede ece ijocewi. Aakôm cuy idixidi be,” i. Imën yaakôm, Deus yamuakôm puye, Deus kay eyetabut puye. 22 Deus kay eyetabut pima, epejoojoy epejat, Deus eju kawënwën pima dak — io'e Jesus.

23 Jay. Waram oajëm ip Jerusalém ka be. Deus eju kawënwën'ap'a be oöm ip. Adeayü mutaybitbin o'e Jesus yaboğat'a be. Imutaybitbin pima, païyü kukukayü oajëm, Judeuyü kukukayü dak.

— Abu-a'öbi ën jekukum? Deus a'öbi du? Abu-a'öbi ijop e'eap tağ jekukum ën? — païyü kukukayü o'e cebe.

Imën tak Judeuyü kukukayü o'e cebe.

24 — Koap cuy eyju ma omuküyjom cuy epe'e apën oce — Jesus o'e. — Iboap muwën puje, òn tak ocede eywebe eyetaybit am abu-a'öbi jekukum òn iam.

25-27 — Abu-a'öbi juk oeku João Batista? Abu-a'öbi juk ocemubatisasan o'e xeku? Deus a'öbi ma du eyxe? Ijodiat a'öbi gu xe'e eyxe? — io'e Jesus cebe ip.

— Ocetaybit gu — io'e ip Jesus pe.

Imën o'jekawën ip Jesus pe, jeyağuy dağ.

— Cebe wuy'e buje, “Deus a'öbi,” i, “Apënpuye dak eyetabut gu João kay?” i kuka o'e wuywebe — io'e ip jewewebe.

— “Ijodiat a'öbi,” i wuy'e bima bit, adeayü itakoma kuka o'e ip wuykay, ixeyü xe João Deus ekawën muwënuwën'ukat puye — io'e ip jewewe be.

Imëneju o'jekawën ip Jesus pe: — Ocetaybit gu — io'e ip.

— Kã — io'e. — Abu-a'öbi João Batista oeku iap epeğuwen gu owebe. Òn tak oğuwën gu eywebe abu-a'öbi òn jekukum iap — io'e Jesus.

28 Jesus o'jekawën tak.

— Eya'öpücügçüg cuy epesop wekawën kay — Jesus o'e iboceayü be. Wuymutaybinap ekawën o'ğuwën. Uvadip kat iwat muwënuwën o'e.

— Ixe uva'a kukat xepxep ipotpoyü osodop. Koapat pe o'jekawën: “Okpot,” io'e cebe. “Kapiğ cuy ën gasü okat pe.”

29 — “Ap!” io'e.

Imënpit gūyjom o'jewağuy: “Kapiğ cuy òn webay beam,” i.

Imënpuye o'ju jebay kat pe kapiğ.

30 — Wara'at pe o'jekawën—cebay o'jekawën: “Okpot,” io'e wara'at pe. “Kapiğ cuy gasü okat pe.”

— “Hm hm,” io'e. “Kapiğ puk òn. Cum puk òn,” io'e jebay be.

Imënpit o'ju gu jebay kat pe.

31-32 — Pebicat jebay hikuyap tağ oeku? — Jesus o'e iboceayü be.

— Koapat ma — io'e ip.

— Cüg ma epeyekawën — Jesus o'e. — Yapoayü ixe koapat puxim ip, iecugap peam dinheiro bubu'ukayü dak. Ibuxim ip, João kay itabut puye ip. Deus soat kukan pima, ixeyü dak Deus xe jeedop ip. Eyju bit ka'üma! João

oajēm imuwēn ām apēn cūg ma Deus etabun iap. Eyju bit eyetabut gu cekay. Cekay itabucayū epejojo. Imēnpit eyetabut gu João kay — io'e Jesus. — Ikērēāt kuḡ epesop. Imēnpit eyguycūg gu epesop ikērēāt kay—eyetabut ūmap kay. Deus a'ō kay jekuku pin gu eyju — Jesus o'e paīyū kukukayū be, Judeuyū kukukayū be dak.

³³ Waram tak o'jekawēn Jesus—wuymutaybitbinap ekawēn—imēnpuximap ekawēn. Aḡokatkat jekat o'tiotaap muwēnuwēn o'e.

— Aḡokatkat uva bune o'subunedaída — io'e Jesus. — Pere ḡebujep — Jesus o'e.

— Gebuje korara o'ḡuḡē jekat etako daḡ. Uvadip koreren o'jomuy. Pere. Uva'abidi muwesogsoḡap tak o'ḡuḡē jekat pe.

— Gebuje uvadip wiwimap'a o'yamuy jekat pe—kadaidip wiwiap'a—umat'a. Pere. O'jepere.

— Gebuje uvadip wiwimayū o'jomuy jekat pe, uvadip wiwi am bomaku. Uva'a o'yaūm cuy ip ikat iwat pe. Imēn teim ip iūm cuy uvadip iwat pe.

— Ikat iwat wara'at eipi kay o'ju. Iboma omuy wara'at eipi be.

³⁴ — Yabubuap ekaxi ajēm puje, jebuywatwat'ukayū o'ḡuju jekadai'a bu am—pūḡpūḡ'a jekat peat'a'in.

³⁵ — Oajēm ip uvadip wiwiayū kay.

— "Ijo'a bum ocesot," io'e ip. "Ikat iwat a'ōbi ocesot," io'e ip.

— "Ap!" uvadip wiwiayū o'e.

Ibu'u ip o'e yaūm ām. Uvadip wiwiayū oajēmiayū o'jat ip. Pūḡixeyū'in o'yaoka ip. Poḡ. Wara'acayū ixeyū'in o'yabuḡbuḡ ip wita'am. Warara'acayū ixeyū'in yaokakam ip. O'jenapōnpōn ip—ikat iwat buywatwat'ukayū.

³⁶ — Waram ḡuto wara'acayū o'ḡuju ixē kadaidip iwat. Jebuywatwat'ukayū o'ḡuju cekay ip—uvadip wiwiayū kay. Ade o'ḡuju.

— Oajēm ip. Uvadip wiwiayū bit oajēmiayū o'jat ip. Pūḡpūḡ o'yaokaka ip. Wara'acayū o'yaoka ip. Warara'acat o'yabuḡbuḡ ip. Imēnpuye ibuywatwat'ukayū o'jepit jekariwa kay—ikat iwat kay.

³⁷ — Imēneju ikat iwat jekpot o'ḡuju cekay ip—uvadip wiwiayū kay. Tūybe ibuxim ip okpot jukuk iān o'e—ikat iwat o'e. O'ḡuju. Jekpot o'ḡuju.

³⁸ — Oajēm ipot cekay ip. Ajēmjēm pima, o'jojo ip.

— "Ga'a," io'e ip jewewebe. "Ayaoka. Ikat iwat ipot teku. Cebay e'ū buje, ite ma uvadip iwan je'e. Ayaoka juy. Imēn tip iwacayūm acesop!" io'e ip — io'e Jesus. ³⁹ — Ipot o'jat ip. O'tujowat ip. Ikat etako be o'yaoka ip. Poḡ.

⁴⁰ — Ikat iwat waram ajēm puje, apēn je'e jekat peayū be? — Jesus o'e ya'Jojoayū be.

⁴¹ — Uvadip wiwiayū aokam — io'e ip. — Ajēm puje, yaoka. Ipiat supi'ajoat cebe ip, yaoka ip. Wara'acayū jomuy tip wiwi an. Gebuje ixeyū uva'a yaūm ip, yarum puje — io'e ip Jesus pe.

⁴² — Imen e'em Deus ekawēntup:

Uk'a muymuy'ukayū o'e, "Ite'a xipat gu wita'a," i, i. Yakērē o'e cexe ip, i. O'yaxik ip, i. Warara'acat pit o'e, "Ite'a yadip ma," i, i. Uk'a muycemucemat'am o'e, i. Iboap xipat cīcā wuyxe, Deus imēn o'e buye, i'e'em Deus ekawēntup.

Iboaptup epetupcoco gu du? — io'e Jesus cebe ip.

Iḡo'a Cristo buxim—yamuycemucemat'a.

⁴³ — Juk epetupcoco — io'e Jesus.

— Imēneju Deus soat kukan pima, ixē xe gu epesop. Ixē bikuyap e'e'ukayū acā ixē xe jeedop ip — io'e Jesus paīyū kukukayū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak.

44 — Igo'a jejewi je'at puje, o'jewenōmnōmnōm kuka. Ijodiat ceje i'go'a at puje, tōm a kuka o'e ip — io'e Jesus.

Iboap ekawēn o'guwēn Deus a'ōbi ōn jekukum iam ixeyū mukūyjoap ojuy.

45 Paīyū kukukayū Jesus ekawēn o'ya'ījojo ip, Fariseuyū dak. Ade wuymutaybitbinap ekawēn o'ya'ījojo. Deus ekawēn itaybit o'e ip ixeyū muwēnuwēn o'e iam.

— Jesus ijop ekawēn o'guwēn wuymukorēm ām — io'e ip jewewebe.

46 Jesus daomūn ojuy o'e ip. Iparara bit o'e ip adeayū buxixim. Adeayū xe Jesus Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'e, ibuye iparara o'e ip Jesus daomūn ām.

22

1 Waram Jesus o'jekawēn jewejuayū be. Wuymutaybitbinap ekawēn o'guwēn—imēnpuximap ekawēn. Ipi kukukat muwēnuwēn o'e jewejuayū mutaybit am.

2 — Deus wuynomuwā jewekay iap ipi kukukat adeayū o'tomuwā jekpot ewebumūnap epeta kay iap puxim. Ixe ipi kukukat peta o'guḡē, jekpot o'jebumūn puye — io'e Jesus.

3 — Jebuywatwat'ukayū o'tomuwāiyū be o'guju tomuwā ām, jekpot epeta beam ip tomuwā ām, puybit o am. O'ju ip. O'tomuwā. Imēnpit o'takoyiyū oajēm ḡu ip, taobu'u ip puye.

4 — Wara'acayū o'guju ḡuto—jebuywatwat'ukayū.

— “Ijuy epe'e o'tomuwāiyū be: ‘Kuy biopak oyaoka—biopak'it'it tak. Soat ma opop, peta be i'o am. Epesot cuy,’ i. ‘Ade puybit puye,’ i,” ixe o'e—ipi kukuk'ukat o'e jebuywatwat'ukayū be.

O'ju ip.

5 — O'tomuwāiyū bit osodot ḡu. O'taobu'un ip. Jewaywayway ip o'e. Oajēm ḡu ip peta kay. O'ju ip wara'at ka be. Pūḡ ixeyū'in kadaidip pe o'ju. Wara'acayū tarekrek mūn'a be o'ju ip. O'ju ḡu peta be. Peta iwat ekawēn kay ḡu o'e ip.

6 — Gebuje wararar'acat ixeyū'in ibuywatwat'ukayū o'jat ip. Xipan ḡu o'jukuk ip. O'yaoka ip. Oe'ū. Poḡ. ⁷ Ipi kukukat itakoma jīā o'e ibuye. Sorarayū o'guju, jemunomuwāyū aokam, aḡokaxirixiri kasukamuy'ūm ām.

8 — Gebuje jebuywatwat'ukayū be o'jekawēn. “Kuy peta opop, okpot jebewumūn puye. Imēnpit wemunomuwāyū xipat'ūmayū. Imēnpuye ixeyū ajēmap cūḡ ḡu oxe,” io'e.

9 — “Epeju juy e daḡ, uk'a ukpibubu daḡ tak,” io'e jebuywatwat'ukayū be. “Wara'acayū epetakoy—e daḡayū. Soat cuy epetakoy—epetobuxikiayū,” io'e.

— “Hm hm,” io'e ip.

10 O'ju ip. O'takoy. E daḡayū o'takoy. Soat pupum ip o'e—o'tobuxikiayū—xipacayū, xipat'ūmayū dak.

— O'tujowat ip jekariwa kay. Imēnpuye yanopapūn o'e jebewumūnap'a cemudakoyūm.

11 — Gebuje jemudakoyayū kay oajēm. Ipi kukukat oajēm, ijo am. Jewebumūnap ekabek kuḡ'ūmat o'tobuxik.

12 — “Apēnpuye juk eōm, obure?” io'e. “Jebewumūnap ekabek kuḡ ḡu ēn,” io'e cebe.

O'jede ḡu, yaḡuybabi'ūm o'e buye.

13 — “Epesubamūnmūn cuy—ceba, sui dak epesuimūnmūn,” io'e ipi kukukat jebikuyap e'e'ukayū be. “Epejoxik cuy kabiokboḡ pe, wuy Deus wī,”

io'e ixe ipi kukukat. “Bomaku agokatkayū tōtōn jeedop. Tūy dak ip jenūy yeiyei je'e ip ipi bun,” io'e — io'e Jesus, o'ya'ījoioiyū be imutaybitbin pima.

¹⁴— Ade ma o'takoyiyū e'em ip. Pūḡpūḡ pit o'taēiyū e'em ip—Deus o'taēiyū — io'e Jesus ixeyū be.

Ibūrū ma o'e Jesus ekawēn. Imēn o'jekawēn Jesus ade ma Deus kay o'takoy buye. Imēnpit pūḡpūḡ acā ip Jesus eju jekukum. Pūḡpūḡ acā Deus xe.

¹⁵ Fariseuyū o'jeawero ip, Jesus a'ō muwarurun ojuy ip puye.

— Apēn Jesus ekawēn agukorēm? — io'e ip jewewebe.

¹⁶ Jewewebe imēn kawēn puje, Fariseuyū jeweju etaybitbinayū o'ḡuju ip Jesus kay. Herodes ebekitkit tak o'ḡuju ip. Oajēm soat ip.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip Jesus pe. — Soat em ēn icēmān e'em. Apēn Deus ibikuy ocewebe jeku am iam ēn ocemutaybitbin. “Iḡo du xipat exe?” i'ūmḡu ēn e'em warara'acat pe emutaybit am. Kacūḡ kadiat cocoop tomuju ḡu ēn e'em “Teku xipat,” i — io'e ip.

¹⁷ — Cedaḡ tu exe dinheiro ūmūm oceju bima Roma ka kukukat peam? — César peam? Ixe wuyedinheiro ojuyjuy cebeam teidadam—César beam. Teida buje, wuyawēwēap ekawēn taḡ ḡu kuka ajeku? — io'e ip.

¹⁸ Imēnpit Jesus itaybit ikērēm okuk pin ip iam.

— Apēnpuye eyju wa'ōmuwarurun ojuy? — io'e. — Omuykukum ojuy eyju — io'e cebe ip. ¹⁹ — Dinheiro isurūḡat cuy epetojot owebe—pūḡ'a'in—dinheiro'a yaūm Roma ka kukukat peat'a'in — io'e cebe ip.

O'yadojot ip dinheiro isurūḡat'a—yopīcat'a—prata muḡēḡēat'a.

²⁰ — Abu-biōḡbuk ija'a be—dinheiro'a be? — io'e. — Abu-butet tak ija'a be?

²¹ — César biōḡbuk, ibutet tak — io'e ip.

— Imēnpuye iḡo'a César pubut'a—dinheiro'a — io'e. — Cemuojujuy epeḡūm César be wuyeipi kukat pe — io'e. — Deus pe dak cuy epeḡūm cemuojujuy — io'e.

²² Iboap ekawēn buye, mūḡ ma osodop ip. O'jēm ma ip Jesus xewi. O'yaḡuybabi'ūm ip.

— Ya'ōmuyipit pa'ore wuywebe — io'e ip jewewebe.

²³ Ixe kabiam Saduceuyū oajēm Jesus kay. Judeuyū osodop ip. Tūybe wuyē'ū buje waram ḡuto acejetait ḡu iān o'e ip.

²⁴ — Ocemutaybitbin'ukat! — io'e ip Jesus pe. — Moisés juk kuyjeayū mutaybitbin osunuy:

Iwaḡo e'ū buje, jekitpit jewebumūn cuy jewaḡo'ūm tayxibuk eju, itayxibuk i'it'et'ūm pima, i. I'it'et pima, iwaḡo'ūm tieḡ ipotpot kuka o'e i'it, i.

— Imēneju ocetaybit ḡu abu-tayxim e'em ixe ayacat iam, waram ce'ū'ūayū etait puje — io'e ip cebe. ²⁵ — 6 beayū osodop ip iwaḡo kitpityū. Iwaḡo jewebumūnat o'e. Oe'ū, jekpotpet'ūm puxe ma. Imēnpuye pūḡ ixeyū'in o'jewebumūn jewaḡo'ūm tayxibuk eju—jewaḡo nomujuat. ²⁶ Oe'ū ixe dak. Jekpotpet'ūm puxe ma. Imēnpuye wara'acat o'jewebumūn itayxibuk eju—pūḡ ixeyū'in. Oe'ū ixe dak. Jekpotpet'ūm puxe ma. Imēn o'jewebumūn ip—ikitpipiyū—soat ip. Pūḡpūḡpūḡ ma o'jewebumūn ip itayxibuk eju. Soat oe'ū ip—pūḡpūḡpūḡ ma.

²⁷ Ibocewi ixe ayacat i'it'et puxe ḡu ma ixe dak oe'ū. ²⁸ Imēn pima, ajo cūḡ ma exe? Abu-tayxim je'e ixe ayacat waram ḡuto wuyetait puje? Soat ip o'jewebumūn ixe eju—7 beayū — io'e ip Jesus pe.

29 — Cedāḡ ḡu eyju jewaḡuyḡuy — Jesus o'e. — Tūybe waram acetait ḡu iān eyju. Eyetaybit ḡu Deus ekawēn iam. Deus bacaam tak eyetaybit ḡu. Deus warara'acat podi ma jebacaap kuḡ iam — Jesus o'e.

30 — Waram jetait puje, wuyjuyū jewebumūnmūn ḡu ip. Kabi beat co'i ip je'e—Deus ekawēn tojotjot'ukat co'i — Jesus o'e cebe ip.

31-32 — Imēntak Deus oe'ūiyū kukukat ḡu—itabēḡayū kukukat acā. Imēnpit juk o'jekawēn ixē:

Ōn Deus, i. Abraão itabut mabuk okay, Isaque dak, Jacó dak, i. Imēn Deus cuk o'e. "Itabut ip okay," io'e Deus, waram ḡuto ip o'jetait puye. Ce'ū'ūayū ḡu itabut Deus kay—itabēḡayū acā.

— Imēneju wuyetaybit ce'ū'ūayū waram ḡuto itabēḡ jeedop ip iam. Wuyetaybit tak Deus ce'ū'ūayū kukukat ḡu iam, Deus ekawēntup e'em. Epetupco — io'e Jesus.

33 Adeayū iboap co buje, yaḡuybabi'ūm o'e ip, imutaybitbinap puye.

34 Fariseuyū bit Saduceuyū o'ḡuymūḡ iap awēḡ co buje, o'jeawero ip Jesus pe. 35 Pūḡ ixeyū'in o'jekawēn Jesus eju. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat osunuy xeku. Jesus a'ōmuwarurun ojuy xeku.

36 — Cecemutaybitbin'ukat! — io'e Jesus pe. — Pu-ḡu Moisés ekawēn'in yoboḡ cīcā wuymukūyjobit am? — io'e Jesus pe.

37 — Iḡo ekawēn:

Deus cuy ikukpin cīcā epejukuk, i. Warara'acat kukpinap podi ma juy epejukuk. Eyxe ikukpin cīcā buye, ibikuyap taḡ cuy epeku soat em; xipacat kay dak cuy epesop ḡebum, i.

38 — Imēn imubarakap opop Deus ekawēn tup pe. Iḡodup kay kūyjobin cīcān ma epesop. Iḡodup wara'atup podi ma — io'e cebe ip. 39 — Wara'at tak ixē ekawēn'in yobōḡ cīcā wuymukūyjobit am.

Imēn e'em:

Xīpan cuy warara'acat epejukuk eyewekupak puxim ma, i.

40 Iḡodup pewi soat tup o'jebapuk—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emutaybitbinaptup, Moisés ekawēntup tak, soat o'jebapuk iḡodup pewi.

41 Fariseuyū eawero buje, Jesus o'jekawēn cebe ip.

42 — Abu ipot ixē Cristo? Abu Deus emunaē? — Jesus o'e cebe ip.

— Davi naxeḡebit xeku — io'e ip.

43-44 — Apēnpuye ixē Davi kuyje o'jekawēn Deus biōḡbuk a'ōbi: "Cristo okukukat," i? Imēn o'tupmubarak kuyje:

Cristo okukat—Deus emunaē, i. Deus o'jekawēn Cristo be, i. "Xik'i. "Ekay itakomaayū a'ōbacaap cuy oḡuy'ūm," io'e, i. "A'ō kay kūyjobin jeedop ip," io'e, i. "Ēn ixeyū kukan'ūm pima, oxe ma juy eḡuy," io'e, i.

45 Davi juk o'e Cristo be—Deus emunaē be: "Ēn ma okukukat," io'e. Imēnpuye ibapuk ma wuyxe Davi naxeḡebit acā ḡu Cristo osunuy—Davi kukukat tak osunuy — io'e Jesus.

46 Ibocewi ka'ūmḡuat o'jede Jesus pe. Cede ba'ore osodop ip Jesus pe. Ya'ōbabi'ūm ip o'e Jesus a'ōbu am.

23

1 Gebuje Jesus o'jekawēn adeayū be, jeweju etaybitbinayū be dak.

2 — Fariseuyū itaybit cīcā ip Moisés ekawēn imutaybit am, Moisés ekawēn itaybitbin'ukayū dak itaybit. Imutaybitbin cuy ip ja'ōbi, itaybit puye Moisés ekawēn muwēn ām — io'e Jesus. 3 — Imēnpuye soat cuy epe'e ya'ō daḡ kūyjobin cuy epeku soat i'e'e iap taḡ. Imēnpit cekukuap taḡ ḡu juy epeku,

Deus kay kũyjobit'ũm ip puye. Deus ekawẽn imutaybitbin ip. Deus a'õ kay bit kũyjobit'ũm — io'e Jesus cebe ip.

4 — Ixeyũ e'em warara'acayũ be: “Moisés ekawẽn tağ cuy epeku—soat tağ,” i. Imẽnpit soat tağ ğu ixeyũ dak jekukum Moisés ekawẽn tağ — io'e. — Eybuywatwan ğu ip Moisés ekawẽn tağ eyeku am. Pũğ em tak ka'ũma — io'e Jesus.

5 — Soan ma e'em ip warara'acat pe jejojan. Deus ekawẽn tupat ekawẽn mubarararağ ip wara'atup pe. Ibo dup mõğmõğ ip tupmũn pe—tuperenaptup. Igo mũn pe mõğmõğ ip jedopa'a dağ, jeba dağ tak warara'acat pe tup mũn jojan. Imẽn ojuy ip ixeyũ kay warara'acat aguy dağ, “Deus kay cĩcãa teku,” i warara'acat pe i'e am.

— Jesay iwaruat kuğ ip jekukum warara'acat muak am jekay. Jesay ukpi mubõğubõğ ip warara'acat pe jejojo an.

6 — Petatam pima kariwayayũ nuyap pe abik ojuy ip. Ya'õbuyxiat tũyap pe abik ojuy ip Deus eju kawẽnwẽnap'a be, jebureyũ be jejojo am. 7 Icockok cĩcã ip warara'acat “Eya'õbuyxi jĩã” i'e buje cebe ip, adeayũ etabixe tarekrek pupuap pe. Icockok warara'acat “Omutaybitbin'ukat” i'e buje cebe ip. Imẽn icokkok cĩcã ip warara'acat pe ibuyxim ikuk am soat etabut pe.

8 — Ikitpitpiyũ buximayũ eyju bit—soat — io'e Jesus jewejuayũ be. — Õn ma eykukukat. Wara'acat pit ka'ũma. Imẽnpuye i'ũmğu juy warara'acayũ eywebe, “Ocemutaybitbin'ukat,” i, eyju ikitpitpiyũ buxim puye — io'e Jesus.

9 — Ipi ju bima, “Warara'acat podi ma ya'õbuyxiat ãn,” i'ũmğu juy epe'e. Pũğ ma soat podi ma ya'õbuyxiat—kabi beat acã—wuyebay acã — io'e. 10 — Warara'acayũ “Okukukayũ eyju,” i'ũmğu juy ip eywebe. Imẽn cuy ğu ip, ãn acã eykukukat puye. Õn Deus emunaẽ — io'e Jesus. 11 — Ya'õbuyxiat podi ma eyeweweju, eybuywatwat'ukat ma e'em — io'e. 12 — Ya'õbuyxi pin'umat yobog e'em Deus xe — io'e.

13 O'jekawẽn Jesus Fariseuyũ be, Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ be dak.

— Karem ma ipiat epesupi'ajo! Ipi juacat muğyukuku'ukayũ eyju! Iba'ore warara'acat pe itaybit am ajo xipat Deus xe iam. Xipat Deus xep ekawẽn itaybit ğu ip. Deus kay kũyjobit ğu ip, iboap ekawẽn epeguwẽn ğu buye. Deus kay eyju kũyjobit ğu. Warara'acat mubu'u'un tak eyju Deus xe wuynũyap puxixim—Deus kay wuyjuap puxixim.

(14 — Karem ma ipiat epesupi'ajo! Ipi juacat muğyukuku'ukayũ eyju — io'e Jesus Fariseuyũ be, Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ be dak. — Itayxibuk muğyukukum eyju, ibubut pu am — io'e. — Ibum ma eyju jewexe kawẽnwẽn Deus eju, “Teku ya'õbuyxiat,” i'e ojuy eyju warara'acat pe. Deus pit ipiat supi'ajoat eywebe warara'acat pe ipiat supi'ajoat podi ma — io'e Jesus.)

15 — Karem ma ipiat epesupi'ajo, Fariseuyũ, Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak — io'e Jesus. — Soat tağ jekukum eyju wara'acat kudadam. Ikudadam cĩcã eyju, imutabun am—Deus kay imutabun am—eyetabucap puxim imutabun am.

— Imutabun puje, imuwexaxan eyju ikërëat mujurũğrũğ'ukayũm. Ipiat'ajojoap kay cumayũm ip imuwexaxan eyju. Eybodi ma xipat ğu ip — io'e.

16 — Karem ma ipiat epesupi'ajo. Ya'õpi'umat puximayũ eyju. Imẽn ma warẽntağ ma warara'acat mutaybitbin eyju — Jesus o'e cebe ip. — Warara'acat mutaybitbin eyju: “ ‘Etyabit icẽmãn De us eju kawẽnwẽnap'a omuy iam. Imẽnpuxim cuy etaybit icẽmãn e'em ãn ewebe iam tak,’ i epe'e

bima, cedaḡ ma epesop Deus xe eya'õ daḡ ḡu ma'ḡu epekuku," i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

— Wara'at imutaybitbin eyju dak. “'Etaybit icēmān Deus eju kawēnwēnap'a be ouro opop iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān õn e'em ewebe iam tak,' i epe'e bima, cedaḡ ḡu kuka epe'e Deus xe, eya'õ daḡ ḡu epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

17 — Eyetaybit ḡu! Ajom xe'e eyetaybit? Ka'ũma ma! Ya'õpi'umat puximayũ eyju. Ajo yoboḡ Deus xe—ceweju kawēnwēnap'a du? Yabeat ouro ḡu xe'e? Deus eju kawēnwēnap'a yaboḡ ma. Ouro xipat Deus eju kawēnwēnap'a be buye — io'e.

18 — Warēmtaḡ ma eyju warara'acat mutaybitbin. Warara'acat pe e'em eyju, “Wara'at pe epe'e bima, 'Etaybit icēmān wũnca mupikpikap'a caixa'a opop Deus eju kawēnwēnap'a be iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em õn ewebe iam tak,' i. Imēn e'em pima, cedaḡ ma epesop Deus xe eya'õ daḡ ḡu ma'ḡu epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

— Warara'acat pe e'em eyju dak: “Wara'at pe epe'e bima, 'Etaybit icēmān wuyju wũnca ũmũm paĩ be imupik am iḡo'a be iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em õn ewebe iam tak,' i. Imēn e'em pima, cũḡ ma kuka epesop Deus xe, eya'õ daḡ ḡu ma'ḡu epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

19 — Ya'õpi'umat puximayũ eyju! Abuat ḡasũ ma ibaca eyxe? Wũnca mupikpikap'a ma du? Ya'a jeje imõḡap ḡu xe'e? Wũnca mupikpikap'a ma yabaca — io'e. — Ajo-mõḡ'i buje iat Deus pubut ma e'em. Imēnpuye imõḡap bacaap podĩ ma wũnca mupikpikap'a ma ibaca — io'e Jesus.

20 — Imēneju wuyekawēn taḡ cuy ace'e, “Oce'e xe'e Deus eju kawēnwēnap'a be, wũnca mupikpikap'a be,” i bima. Imēn ma kawēnwēn pima, wũnca mupikpikap'a muwēnwēn tak wuyju—soat imõḡap tak — io'e Jesus.

21 — Imēneju warara'acat pe e'em pima: “Apēn etaybit icēmān Deus eju kawēnwēnap'a oyamuy iam; imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em õn ewebe iam,” i bima, eya'õ daḡ cuy epeku. Imēn Deus eju kawēnwēnap'a muwēnuwēn pima, Deus muwēnuwēn tak, Deus omuy buye ibo'a be.

22 — Imēneju warara'acat pe e'em pima: “Apēn etaybit icēmān kabi kake iam; imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em õn ewebe iam,” i bima, eya'õ daḡ cuy epeku. Imēn kabi muwēnuwēn pima, Deus abikbikap muwēnuwēn tak, Deus muwēnuwēn tak, Deus omuy jabikbikap ceje xik'i buye — io'e.

23 — Karem ma ipiat epesupi'ajojo! Ipi juacat muḡuykuku'ukayũ eyju! — i dak o'e cebe ip. — Soat em eybubut mu'awerorom 10 be, pũḡat ũm ām eyju Deus pe. Wara'at pit eyju imuxipanpan eybubun. Eyju puybit mukunuku-naptup ũmũm Deus pe, erva-doce dak ũmũm, puybit mude'o'onaptup tak ũmũm. Xipat eywebe iboap ũmũm Deus pe. Imēnpit soat Moisés ekawēn kay kũyjobit ḡu eyju, soat Deus a'õ kay'ũm puye. Soat ḡu cũḡ ma epeḡuḡē Deus etabun. Deus a'õ kay juy epe'e. Warara'acayũ xipan cuy epejukuk. Warara'acayũ kay eyetabotaidabotbon cuy. Soan cuy epe'e cũḡ ma Deus etabun. Cũḡ ma jĩã epeḡũm puybit mukunuku-naptup pewi—yopĩcat pewi. Imēnpit soat em epekuku Deus kay kũyjobitsũ ma — io'e Jesus.

24 — Warara'acayũ kukuk'ukayũ eyju! — io'e Jesus. — Imēnpit ya'õpi'umat co'iyayũ eyju. Tikõnkõnat puxim eyju. Tikõnkõnapti mukapkam teku paḡo daḡ, ikoẽro uk am tikõnkõnapti bewi. Imēnpit camelo uk pin ḡu tikõnkõnapti bewi — Jesus o'e.

Imēn o'jekawēn Jesus itaybit am ip. Ikoẽro yopĩcat ũmũmap puxim. Deus xe yoboḡ pit warara'acayũ xipan ajukuk iap. Imēnpuye camelo Deus xe yoboḡat puxim.

25 — Karem ma ipiat epesupi'ajojo! — Jesus o'e Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbinayū be dak. Ipi juacat muḡuykuku'ukayū eyju. Kopo iokokat puxim eyju. Kacūḡ kadi acā eyju kopo wuywuy, prato wuywuy dak. Yabi bit ka'ūma. Yabi okok cīcā. Prato buxim eyju dak. Eyokok. Ade bubut epejat. Iparaḡ epejat warara'acat pubut, ibui bewi ip. Ade eybubut imēn ibi bit. Eydacup puye, epejat. Imēnpuye prato iokokat puxim eyju.

26 — Ya'lopi'umat puximayū eyju! Ikērēān ḡu juy epesop. Epejat ḡu juy wara'acayū bubut. Eydacum ḡu juy epesop. Xīpan ma epeku — io'e Jesus fariseuyū be.

27 — Karem ma epesupi'ajojo! — io'e Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. — Ce'ūat topap puxim eyju, ce'ū'ūayū dao kuḡ ibima. Yarucat'a ika beat'a—wita'a. Yadi'p'a o'yajojoiyū xe. Ikūydidp ḡu iḡo'a'a binūn pe, wita'bi'kūy be. Ikūykerē jījā badi, ce'ūat tao opop puye. Iḡēmat tak — io'e. 28 — Imēnpuxim badi ma eyju ikērēat kuḡ cīcā, dapxi jījāyū dak eyju. Kacūḡ kadi bit eyju xipacayū jo'i — io'e Jesus cebe ip.

29 — Karem ma ipiat epesupi'ajojo! — io'e Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. — Eyju Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm etaypi mubapukap'a epeyamuy wita'a. Ixeyū'ūm'ūm kay ḡebum am epeyamuy—Deus xe xīpan e'e'ukayū'ūm'ūm kay. Idip cīcāat epeḡuḡē — io'e Jesus.

30 — Epekawēn: “Kuyje ocetai't pima, kajuk Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat oceyaoka ḡu,” i'e'em eyju te'e ma. “Ocedobuyū'ūm'ūm ekukuap tag ḡu kuka ocejuku,” i dak e'em eyju te'e ma.

31 Te'e ma imēn e'em eyju. Ibpuk e'em soat xe eyju eydobuyū'ūm'ūm naxeḡebitbit—o'yaokaiayū naxeḡebitbit, cekukuap co'i eyju dak jekukum puye.

32 — Karem ma ipiat epesupi'ajojo! — io'e cebe ip. — Ikērēat cuy epeḡuḡē eydobuyū'ūm'ūm co'i ixeyū ekapikap. Ikērēat co'i juy epeḡuḡē. Eydobuyū'ūm'ūm ekapikap muḡēḡē juy epe'e. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū aokaap muḡēḡē juy epe'e — io'e. — Imēn cuy epeḡēḡē kuyjeayū'ūm'ūm ekapikap epe'e am — io'e.

33 — Puybu buxim eyju—wuye'ūap puybu tūy'p'iat puxim, ikērē jījāat kuḡayū eyju buye. Puybu'it'it puxim tak. Iba'ore eywebe ipiat'ajojoap ka bewi eyenapōn ām — io'e Jesus.

34 — Ōn e'em eywebe: Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū oḡuju eykay, itaybit cīcāyū dak, wekawēn imutaybitbin'ukayū dak, i. Pūḡpūḡ epeyaoka—ixeyū'in. Wara'acayū epesubamupaya korosa be, ce'ū ām. Wera'acayū epeḡupokupok Deus eju kawēnwēnap'a be. Ixeyū epeḡuḡē soat ka bewi. Wara'at ka kay, wara'at ka kay epeḡuju ip — io'e Jesus cebe ip.

35 — Imēneju soat ibapuk je'e eywebe. Ipiat'ajojoap pe ibapuk je'e. Eydobuyū'ūm'ūm ikērēat kuḡ'ūmayū o'yaoka ip. Koap Abel'ūm o'yaoka ip. Ikērēat o'ḡuḡē ḡu Abel'ūm. Kanomūm Zacarias'ūm o'yaoka ip—Baraquiās ipot. Deus eju kawēnwēnap'a be bima, o'yaoka ip, wūnca mupikapupikap'a xe bima. Eyju eyukpiwat ma soat ixeyū'ūm'ūm aoka am. Soat ibapuk je'e eywebe ipiat'ajojoap pe — io'e Jesus.

36 — “Eyju ma karem ma ipiat epesupi'ajojo,” i ōn e'em. Gasūayū be ipiat supi'ajojoat Deus—soat supi'ajojoat — io'e Jesus.

37 — Jerusalēm ka watwat! — io'e cebe ip. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū aokakam eyju—Deus emumujuyū. Yabuḡbuḡ tak eyju ip wita'am. Sapokay'it'it jexi kay. Jedaudaum jexi eḡebadap tiotpe kajuk pibun. Eyju bit okay ḡu. Eybu'u jījā eyetabut am okay, eykukpin cīcā aḡu

oxe — Jesus o'e. ³⁸ — Jeywat òn aḡokatkat jeduk'a iwacap puxim — Jesus o'e. ³⁹ — Imēnpuye icēmān òn e'em eywebe. Waram ojo ḡu eyju waram wajēm'um pima. Wajēm puje: “Deus xipan wuykukukat a'òbi yajēm'ibit jukuk,” i epe'e — Jesus o'e.

24

¹ Gebuje o'jēm Jesus. Deus eju kawēnwēnap'a bewi o'jēm—yabogat'a bewi. Ijēm puje, imutaybitbin'ukayū oajēm Jesus kay.

— Ak'i — io'e ip Jesus pe. — Uk'a yadipat'a ijoceat'a. Eyajo juy — io'e ip. Imēn ip kawēnwēn o'e ade o'yadop ibo ka be buye—Deus tuk'a'ayū.

² — Soat ma epejojo ḡu du? — io'e Jesus. — Ya'ade opop ijoce. Imēnpit ya'dop ḡu ḡuyjom pit — io'e. — Soat' je'aedu. Xepxep'a jewa'atēgtēḡ ḡu je'e—wita'a — io'e Jesus.

³ O'ju Oliveira'a be—co'a be. Xik'i osunuy iboma. Oajēm ip cekay—Jesus kay. Ceweju etaybitbinayū oajēm. Jaḡepūḡ pima, oajēm ip cekay.

— Puḡūn soat'a je'aedu? — io'e ip Jesus pe. — Puḡūn je'bapuk? Pām ēn? Puḡūn ajēm waram? Puḡūn Deus ipi ḡu'um? — io'e ip.

⁴ — Guyjomsūm — io'e Jesus. — Koap ma eymuḡuykuku pinayū jajēm ip eykay. Kawēnwēn jajēm ip. Epeya'ḡojo ḡu juy iboap ekawēn. Eyday'em'um epesop ixeyū be eymuḡuykukuap puxixim — io'e. ⁵ — Adeayū omuyku. “Cristo òn ma—Deus emunaē,” i napa ma je'e ip. Warara'acayū itabun je'e ip. Ixeyū ade ḡuḡuykuku — io'e Jesus. ⁶ — Jenopaḡoḡōmap muwēnuwēn e'em ip. Yaokakaap epeya'ḡojo. Eypararam ḡu juy epesop. Imēn cuy je'bapuk. Imēnpit soat puk oi'um ḡu. ⁷ Pūḡ eipi watwat nopapaḡoḡōm je'e wara'at eipi watwat eju. Pūḡ ka watwat nopapaḡoḡōm je'e wara'at ka watwat eju. Pūḡ ka daḡ ipi jexixim. Wara'at ka beayū iren je'ku ip — Jesus o'e cebe ip. ⁸ — Yopit ma ipiat supi'ajojo ip koam—ipi juayū. I'itpin'isumapi jo'i ma je'e koam. Guyjom pit ipiat supi'ajo jījā ma ip — io'e.

⁹ — Gebuje ipiatpi'ajojoap kay jeydujowat ip. Jeydujowat ip eyaokam. Kawēnwēn je'e ip eymuwēnuwēn: “Ocexe yukpiwan teku. Oe'ū juy ocexe,” i. Soat itakoma je'e eykay—wuyjuyū, pariwayū, warara'acayū. Soat ma ipi juacayū. Soat eykay ḡu jījā je'e okay eyetabut puye — io'e Jesus cebe ip—jeweju etaybitbinayū be.

¹⁰ — Ixe kabia ade ip wuywat. Itabut okayayū oibu'un okay. Eymuwēnuwēn je'e ip eykay itakomayū be, ipiat'ajoan eywebe. Eykay'um cīcā je'e ip. ¹¹ Jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū jajēm ip—ade. Imēnpuye ade ḡuḡuykuku ip. Imuḡuykuku'ukayū e'em ip. ¹² Imēn ikērēat ade e'em iboce.

— Imēneju xipan ḡu ip jewekuk. Xipan warara'acat kukap suiwat ip.

¹³ Pūḡpūḡ okay itabucayū jeedop ip, wajēm puje. Ipiatpi'ajojom ma'ḡu ip okay ibu'u'um pima, ixeyū idaxijo Deus itakomaayū xewi — io'e Jesus.

¹⁴ — Wawēḡ muwēnuwēn je'e ip—Jesus soat kukukat awēḡ. Kawēn idipat muwēnuwēn je'e ip. Soat eipi daḡ ijop awēḡ muwēnuwēn je'e ip—soat eipi watwat itaybit am. Icēmān itaybit ip — io'e Jesus cebe ip. — Imēn soat mu'umap kabia jajēm — io'e Jesus cebe ip.

¹⁵ — Imēneju ipararu jījāat epejojo Deus eju kawēnwēnap'a be—yabogat'a be—bodiat'a be—Deus nuynuyap'a be. Daniel'um ekawēn taḡ epejojo—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ekawēn taḡ. (Eyetaybin cuy epesop ijoptup coco'ukayū!).

¹⁶ — Ipararu jījāat iḡo'a be bima, jenapōn cuy ip co'a bicūḡ kay—Judéia eipi watwat — io'e.

Imên kawênwên o'e Jesus. Apên je' bapuk guyjom iap muwênuwên o'e Jesus, itaybit puye.

17 — Eyduk'a eakiju bima, epeôm gu juy eyduk'a be eybubut pum—yabeat pum — io'e. 18 — Eykat pe bima, epeyepit gu juy eyduk'a kay eyeekabek pum — io'e. — Epejat gu juy. Dao ma epeyenapôn — io'e Jesus. 19 — Ixeyû kabia dağ iba'ore jîjâ je'e yukregayû enapôn âm, je'it mutitnayû enapôn âm tak. 20 “Ihi bima gu juy ocenapônap, tirem puye, kajuk puye dak,” i juy epe'e Deus pe. “Sábado bima gu dak cuy, jebodoydoyap kabia buye,” i — io'e Jesus.

21 — Ixeyû kabia dağ soat ipi juayû ipiat supî'ajojo jîjâ. Ibiatpi bit ipiat asupî'ajojo, Deus pe ipiat mubapuk'isum — io'e. — Waram pit ibiatpi gu acesupî'ajo—ixeyû kabia dağ acâ — io'e. 22 — Deus pe ipiatpi'ajojoap kabia mu'um'um pima, ka'ûma ma kuka o'jewedaxijo. Imênpit: “Pûğpûğ kabia ipi watwat supî'ajojo,” i'e'em Deus. “Pûğpûğ kabia acâ,” i'e'em Deus, jemunaëyû daxijo am, ikukpin cîcâ cexe buye — io'e.

23 — Wara'acat je'e eywebe napa ma: “Ak'! Goku Cristo—wuydaxijojo'ukan—Deus emunaë,” i. “Ak'! Goku ixë,” i dak. Imên i'e buje, eyetabun gu juy epesop ixeyû ekawên kay — io'e. 24 — Jewexe Deus emunaëhyû je'bapuk, jewexe Deus ekawên muwênuwên'ukayû dak. Wuymucoatcoanap gu' bapuk ip Deus ebekitkiyû muğuykuku ojuy. Eywebe i'e ba'oreat gu' bapuk ip imuguykuku ojuy. 25 Apên guyjom jajêm ip adeayû muğuykuku ojuy iap kuy oğuwên eywebe. Gebu' i epe'e wekawên kay, ixeyû be eymuğuykukuap puxim — io'e. 26 — Ixeyû je'e napa ma: “Ak'! Teku uk'a'umat pe,” i. Imên i'e buje, epeju gu juy uk'a'umat pe. Ixeyû je'e dak napa ma: “Ak'! Teku ikaba'arêmatka be,” i. Imên i'e buje, eyetabun gu juy iboap kay — io'e Jesus jeweju etaybitbinayû be.

27 — Soat wago òn. Xiririkxiririkiat jesopsom kaxijêmap kadiwi i'acap kadibe. Iboap co' òn oajêm. Imên wajêm puje, soat itaybit je'e ip. Iba'arêm gu wajêmap je'e. 28 Urupuyû je'awerorom iğêmat kay i'o am. Imên puxim Deus jajêm ipiatpi'ajojoan ikêrêat mujurûgrûğ'ukayû be — io'e Jesus.

29 — Ipiatpi'ajojoap kabia kap puje, kabi beacat muycêmcêmap iaruaru je'e — io'e. — Kaxiepiat kaxiepi gu je'e. Kabiok je'e. Kaxiamat tak kaxiam gu je'e. Kabiok je'e. Kasoptayû dak ida'at kabi kadiwi — io'e.

30 — Gebuje okop ipi kay. Soat tötôn je'e ip—ipi juacayû—soat ip. Soat wago òn. Ojojo ip kabikerereat tagwi kopkom. Wa'obacaap kuğ okop, odipap kuğ tak. 31 Parasuy jo'iat Deus gujde—yobogat. Jekawên tojtjot'ukayû guju soat tagwi. Cemunaëhyû gu'awero ip. Soat tagwi gu'awero ip—ipi dagwi — io'e Jesus.

Imên Jesus waram jeedocap o'ğuwên jeweju etaybitbinayû be.

32 — Gebum cuy epesop wajêmap kay, figueira'ip kay gebum pima. Figueira'a bikit cêm puje, “Koato ijasun ma,” i'e'em eyju, dup cêm pima — io'e. 33 — Imên puxim ipiat'ajojoap kabia ajêm pima, “Gaxîn ma Deus emunaë jajêm,” i juy epe'e. Wekawên puye, eyetaybit epe'e — io'e Jesus.

34 — Gasûayû'in iboap coco je'û awap, soat pe wekawên jebapug—soat ma. Gebum cuy epesop iboap kay — io'e Jesus jewejuacat pe. 35 — Kabi i'um, ipi dak; wekawên pit i'um gu. Wekawên kayayû bit soat em jeedop — io'e Jesus.

36-37 — Soat wago òn. Waram oajêm òn. Abu itaybit wajêm âm? Ka'ûma ma itaybit ip wajêm âm. Deus ekawên tojtjot'ukayû itaybit gu—kabi beayû. Òn tak wetaybit gu. Webay acâ itaybit. Ka'ûma ma owiwim pima, oajêm. Imên puxim tak Noé kabia be ka'ûma ma iwiwim pima muba'atxiri oajêm kuyje — io'e Jesus. 38 — Muba'atxiri ajêm awap, soat ip tikônkôn'uk osodop. Jekônkôn'uk ip osodop. Jewebumünmün'uk ip osodop. Imên ma osodop,

kobexixi be Noé òm awap. ³⁹ Itaybit ãu osodop ip ajo je' bapug iam. Kobexixi be Noé òm puje acã, muba' atxiri ajẽm puje acã itaybit o'e ip. Itabut ãu ip Noé kay osodop. Imẽnpuye muba' atxiri wiwim ãu ip. Imẽnpuye dak soat ip oakõm. Wajẽm puk pima, imẽn ma dak. Ka' ùma ma wajẽmap wiwim je'e — io'e Jesus.

⁴⁰ — Wajẽmap kabia be xepxep kapikpig e'em jekat pe—agokatkayũ. Pũg ixeyũ'in tujowat jeweju—Deus emunaẽ eju. Wara' acat tujowat ãu. ⁴¹ Trigo muãgẽgẽap ka be xepxep trigo muãgẽgẽm e'em—aoyũ. Imuãgẽgẽm pima, puãg ixeyũ'in tujowat jeweju—Deus emunaẽ eju. Warara' acat tujowat ãu — io'e.

⁴² — Aã cuy epesop — io'e cebe ip. — Eyetaybit ãu buye pujuat kabia eykukukat jajẽm iam — io'e Jesus.

⁴³⁻⁴⁴ — Ixima dag uk'a beat iwiwim pima, ibukurukat ajẽmap puxim, iõmap puxim; ixet ãu kakuk ixe uk'a beat — io'e Jesus cebe ip. — Imẽnpuxim wuyju wuykukukat wiwim' ùm pima, ixe dak imẽnpuxim jajẽm — io'e Jesus.

⁴⁵ — Kariwa jekapikpik' ukat kay pimaap, itaybit cĩcãat kudadam je'e. Xipacat muãgẽgẽ' ukat kudadam je'e. Igo kapikpik' ukat warara' acayũ kukuk' ukat kariwa a' õbiat. Irere bima ip, soat em ixat je' gũm ip cebe—warara' acayũ be—kapikpik' ukayũ be. Jexat o am awero am ip cebe, icũg ãm je' gũm. ⁴⁶ Jekariwa a' õ kay kũyjobin pima, igo kapikpik' ukat icokcok je'e jekariwa ajẽm puje. ⁴⁷ Icẽmãn õn e'em eywebe — io'e. — “Obubut kukukan cuy ece—soat ma.” i je'e cekariwa igo kapikpik' ukat pe. ⁴⁸ Imẽnpit je' gũm ãu wara' at pe—kapikpik' ukat pe, “O' jekuyan ma wekariwa,” i'e'em puye. Ikẽrẽat kuã xeku. ⁴⁹ Ibureyũ mupokupoã je'e. Tikõnkõn je'e ika' oayũ eju. Jekõnkõn tak je'e ceweju ip. ⁵⁰ Jekariwa wiwim ãu xeku. Itaybit ãu je'e pu kabia wekariwa jajẽm iam, pu ehora iam tak.

⁵¹ — Iwiwim' ùm pima, je' pit cekariwa. Ipiat supi' ajoat jekapikpik' ukat pe. Jekapikpik' ukat ipiat supi' ajo wuyjuyũ muãguykuku' ukayũ ipiat supi' ajojoap co'i. Ixeyũ tõtõn cĩcã ip je'e ipiat' ajojoap ka be. Ipi kuã puye, tũy yeiyei ip je'e dak — io'e Jesus jeweju etaybitbinayũ be.

25

¹ Deus soat kukuanap kabia muwẽnuwẽn o'e Jesus o' ya' Ijojoiaiyũ mutaybitbin pima. Imẽnpuye wuymutaybitbinap muwẽnuwẽn o'e itaybit am ip. Imẽnpuximap ekawẽn muwẽnuwẽn o'e.

— Deus soat kukanap kabia ayacayũ cucumap kabia buxim — io'e Jesus. — Ixe ayacayũ yappan' isuyũ osodop ip—10 beayũ. Jewebumũnat kay o'ju ip lamparina kuã. Jewebumũnat dopabijuk am o'ju ip. ² 5 beayũ ixeyũ'in yaãguysacayũ osodop ip. Warara' acayũ 5 beayũ yaãguyba' arẽmayũ osodop — Jesus o'e. ³ — Yaãguyba' arẽmayũ o' tidujowat ãu ip daxadi—lamparina beapti. O' tidujowat ãu ip timũn' a be. ⁴ Yaãguysacayũ acã o' tidujowat daxadi timũn' a be.

⁵ — Ixet pin ip. Etapok' i e'em. Ixet osodop ip—10 beayũ. Ixet, ibun jewebumũnat puye. Xet.

⁶ — Iximadakpe iboceayũ o' tomuwã 10 beayũ be.

— “Ak' i!” io'e ip. “Jewebumũnat oajẽm,” io'e ip. “Epeju cekay, topabijuk am,” io'e ip 10 beayũ be.

⁷ — O' guwurũg ip. O' kop ip—10 beayũ. Lamparina mudipudim osodop ip, imusopusop am.

⁸ — Gebuje yaãguyba' arẽmayũ o' jekawẽn yaãguysacayũ be.

— “O' ti' ùm. Imẽnpuye iba' ore ocewebe lamparina musop am. Daxadi epetiũm cuy ocewebe,” i ip o'e.

9 — “Ap!” yağuyſacayũ o'e. “Iba'ore ocewebe tiũm am eywebe. Pũgti ma ocedaxadi. Epeju, ti buam. Dinheiro juy epeğũm warara'acayũ be—tideim,” io'e ip.

O'ju ip, tibu am.

10 — Jewebumũnat oajẽm peta muğẽğẽat tuk'a kay. Cucum pima ip daxadi bum, oajẽm. O'ju jewebumũnat eju yağuyſacayũ. O'ju ceweju, kuy buye ip. Oõm ip ceweju.

— Bik. O'tomudip ip xĩntabi.

11 — Oajẽm ġuyjom. Yağuyba'arẽmayũ oajẽm. O'tomuwã.

— “Kariwa!” io'e ip. “Xĩntabi etomudip'uk ocewebeam,” io'e ip.

12 — “Wetaybit ġu ma eyjum,” io'e cebe ip — io'e—Jesus o'e.

Pere. Imẽn 10 beayũ be kawẽnwẽnap pi o'jepere Jesus. Apẽn ixẽ jewebumũnat kay 10 beayũ oekuku, imẽnpuxim wuyju be jekukum, Deus soat kukan pima. Pũğ wuy'in iwiwim je'e Deus soat kukanap kabia bima. Warara'acayũ wuy'in iwiwim ġu je'e.

13 — Ağ cuy epesop ekariwa jajẽmap kay — io'e Jesus iboceayũ be. — Eyetaybit ġu buye puju eyekariwa jajẽm iam. Ajo hora iam eyetaybit ġu. Ajo kabia iam eyetaybit ġu. Ağ cuy! — io'e cebe ip.

14 Waram Jesus o'jekawẽn iboceayũ be. Deus soat kukanap kabia muwẽnuwẽn o'e.

— Deus soat kukanap kabia ağokatkat cuap kabia buxim — io'e Jesus. — Ixe cucum o'e wũy ma. Wara'at eipi be cucum o'e. Cucum awap, kapikpik'ukayũ o'tomuwã—jebuywatwat'ukayũ. Jebubut o'ğũm cebe ip. O'ğũm imuxipanpan am. ¹⁵ Dinheiro'a o'yaũm cebe ip. Ajo-xe imuxipanpan pucut o'yaũm cebe ip. Pũğ ixeyũ be 5 mil iat'a o'yaũm. Wara'acat pe 2 mil iat'a o'yaũm. Warara'at pe pũğ mil iat'a o'yaũm—dinheiro'a.

— Ibocewi o'ju wara'at eipi be.

16 — Gebuje 5 mil iat'a juk o'yabuiat wara'at dinheiro'a o'yabu—wara'at 5 mil iat'a. Imẽnpuye 10 mil iat'a kuğ o'e. ¹⁷ Wara'at ibuywatwat'ukat ijo'i ma o'ğugẽ dinheiro'am—ibo 2 mil iat'am. Imẽnpuye 4 mil iat'a kuğ o'e. ¹⁸ Yabi beat pit ibo pũğ mil iat'a o'yamõğ ipikũykũy be. O'jokot. Batku. O'yamõğ. Pere.

19 — Ade xet kap puje, oexe. Cekariwa oexe. O'jekawẽn jekapikpik'ukayũ be. Jedinheiro'a muwẽnuwẽn o'e. ²⁰ Imẽnpuye 5 mil iat'a juk o'jat iat dinheiro'a o'yadojot jekariwa be—10 mil iat'a o'yadojot.

— “Juku, Kariwa,” io'e. “Ijoce edinheiro'a—5 mil iat'a. Wara'at oyabu—wara'at 5 mil iat'a. Soat ebubut'a. Edinheiro'am ġasũ—10 mil iat'a. Wara'at 5 mil oyabu ibo 5 mil iap,” io'e jekariwa be — io'e Jesus.

21 — “Xipat,” cekariwa o'e cebe. “Xipacat ẽn. Wedinheiro'a muxipan cĩcã ẽn. Yopit ma o'e. Ẽn pit wa'õ dağ imuxipanpan cĩcã owebeam.

— “Imẽnẽju ade obubut muxipan ece owebeam,” io'e — io'e Jesus.

— “Ga'a! Peta oğugẽ ġasũ. Acekõnkõn,” io'e cekariwa.

22 — Imẽnpuye dak 2 mil iat'a juk o'yabuiat dinheiro'a oyadojot dojot ixẽ be—jekariwa be. 4 mil iat'a o'yadojot.

— “Juku, Kariwa!” io'e. “Ijoce edinheiro'a—2 mil iat'a. Wara'at'a oyabu—wara'at 2 mil iat'a. Soat edinheiro'am ġasũ. 4 mil iat'a oyabu ibo 2 mil iap,” io'e cebe — io'e Jesus.

23 — “Xipat,” cekariwa o'e cebe. “Xipacat ẽn. Wedinheiro'a muxipanpan cĩcã ẽn. Yopit ma o'e. Wa'õ dağ imuxipanpan cĩcã eguy owebeam.

— “Imẽnẽju ade bubut cuy eguxipan owebeam,” io'e — io'e Jesus.

— “Ga'a! Peta oğugẽ ġasũ. Acekõnkõn,” io'e cekariwa.

24 — Gebuje pūḡ mil iat o'yabuiat o'jekawēn ixe be—jekariwa be.

— “Kariwa!” io'e. “Kuy juk wetaybit edacup iam—warara'at ekat pewi ejat iam—etiotata'ūmap kat pewi,” i napa ma o'e cebe. “Kuy juk wetaybit ekapikap'ūmat pewiata etabu iam,” i napa ma o'e dak. ²⁵ “Oparara ebuxim ibuye. Edinheiro'a oyamōḡ ipikūykūy be—mil iat'a. Juku,” io'e. “Edinheiro'am—ebubut'am.”

26 — “Ibu'u'uat ēn,” cekariwa o'e. “Ikērēat kuḡ ēn. Etaybit tu warara'at ekat pewi ojat iam? Wekapikap'ūmat pewiata etabu iam etaybit tu? ²⁷ Imēn etaybit pima, wedinheiro'a eyaūm cuy dinheiro'a muxipanpan'ukat pe wara'at dinheiro'a bu am owebeam,” io'e. “Wepit puje, eyaūm kuka owebe,” io'e.

28 — “Dinheiro'a juy epeyabu cebewi—pūḡ mil iat'a,” cekariwa o'e warara'acayū be. “Epeyaūm cuy wara'at pe—10 mil iat'a kuḡat pe,” io'e kapikpikayū be. ²⁹ “Imēn ma. Adeat kukat pe wara'at je'ḡum ip. Imēnpuye ade jīā ikuḡ e'em. Imēnpit yopīcat kukat xewi ixe yopīcat je'jat ip,” io'e cekariwa. ³⁰ “Ite ibu'u'uat tak epejoxik cuy kabiokboḡat ka be—tōtōnap ka be—tūy yeiyeiat ka be,” io'e cekariwa — io'e Jesus. Imēn Jesus soat o'e iboceayū imutaybit am. Cekariwa dinheiro muxipatpan cīcāyū o'ju ip peta be ceweju. Imēnpuxim Deus a'ō kayayū jeedop ip Deus xe soat em. Ipikūykūy be cekariwa dinheiro mōḡat pit o'joxik ip kabiokboḡat ka be. Imēnpuxim Deus ipiat supī'ajoat ja'ō kay'ūmayū be. Imēn Jesus imutaybitbin o'e.

³¹ Jesus o'jekawēn waram iboceacat pe.

— Soat waḡo ōn. Odipap kuḡ wajēm puje, soat kukan oce'e. Deus ekawēn tojtjot'ukayū jajēm ip oweju. Jay. Ajo xipat Deus xe iap oceḡuwēn, ajo xipat ḡu iap tak.

³²⁻³³ — Ipi juacayū je'awero owap. Apēn ovelha kukuk'ukat ovelhayū o'taē bodeyū bewi, imēnpuxim ōn tak ipi juacayū bewi wa'ō kayayū otaē—kūyjobitbicayū. Kacūḡcūḡ'i jeedop ip oba'at kadi. Kūyjobitbit'ūmayū bit oba'ūḡ kadi kacūḡcūḡ'i jeedop ip.

³⁴ — Cūḡ'i buje, ocekawēn oba'at kadiayū be.

— “Deus kuy eymucokcok cīcā. Webay kay juy epesot! Eyka be juy epeōm—kuy osukamuxipaniap ka be. Deus kuy ipi muḡēḡēm pima, cuk eyka muḡē dak,” ioce'e cebe ip. ³⁵ “Epeōm! Xipan cīcā juk adi eyju okuk. Ore bima, puybit cuk adi epeḡum owebe. Obipuruk pima, idibi juk adi epetiūm owebe. Oka be'ūm pima, xipan cuk adi eyju okuk eyduk'a be. ³⁶ Ka'ūmḡu wekamixa bima, kamixa juk epeḡum owebe. Owātaxipi bima, epajēm obuywat am. Ōn daomūnmūnap'a be bima, epajēm okay,” ioce'e cebe ip.

³⁷ — “Kariwa!” Deus xe cūḡ cīcāyū e'em. “Ere jekukum ejojo ḡu oceju. Puybit cuk oceḡum ḡu owebe. Ebipurug jekukum tak ejojo ḡu oceju. Idibi juk ocetiūm ḡu owebe,” i'e'em ip. ³⁸⁻³⁹ “Ewātaxipi ḡu ejojo oceju. Cuk ocajēm ḡu ekay ebuywat am, ēn daomūnmūnap'a be bima,” i. “Eduk'a'e'ūma jekukum ejojo ḡu oceju. Oceju ḡu xipan ekuk cuk acesop oceduk'a be. Kamixa dak cuk oceḡum ḡu owebe,” i'e'em ip.

⁴⁰ — “Owebe epeḡum ḡu,” ioce'e cebe ip. “Imēnpit webekitkit pe epeḡumiap owebe epeḡumiap puxim. Imobuyxin cīcā webekitkit. Yopīt mā ip ipi juacat etabun. Imēnpit ixeyū be epeḡumiap, owebe epeḡumiap puxim mā,” ioce'e. — Soat kukan oce'e — io'e.

⁴¹ — Gebuje ōn e'em cebe ip—oba'ūḡ kadiayū be. “Deus xe ikērēat muju-grūḡrūḡ'ukayū eyju. Imēnpuye Deus jajēm eykay ipiat'ajoan eywebe. Epeyanpōn cuy oxewi. Ipiatpi'ajojoap pe soat em epesop—daxabog pe—ibiōḡbuk kērēayū kukukat ka be. Deus o'ḡuḡē ibiōḡbuk kērēayū kukukat kam—ixe ekawēn tojtjot'ukayū kam tak,” ioce'e — io'e Jesus. ⁴² — “Xipan ḡu juk adi

okuk epesop. Ore bima, puybit cuk adi epegūm gu owebe. Obipuruk pima, idibi juk adi epetiūm gu owebe. ⁴³Oka be'ūm pima, xipat gu juk adi eyju okuk eyduk'a be. Ka'umngu wekamixa bima, kamixa juk adi epegūm gu owebe. Owātaxipi bima, kuy obuywatwan gu epesop. Ōn daomūnmūnap'a be bima, epajēm gu okay," ioce'e cebe ip — Jesus o'e.

⁴⁴ — “Kariwal!” Deus xe ikērēat mujurūgrūg'ukayū e'em. “Ere jekukum ejojo gu oceju. Imēnpuye puybit cuk ocegūm gu ewebe. Ebipurug jekukum ejojo gu oceju. Imēnpuye idibi juk ocetiūm gu ewebe. Ewātaxipi gu ejojo oceju. Imēnpuye juk ocajēm gu ekay ebuywat am. Ēn daomūnmūnap'a be gu eguy. Imēnpuye juk ocajēm gu ekay,” i. “Eduk'a'e'ūma jekukum ejojo gu oceju. Imēnpuye oceju gu xipan ekuk cuk acesop oceduk'a be. Ejojo gu oceju, ekamixa'ūm pima. Imēnpuye kamixa juk ocegūm gu ewebe,” i'e'em ip.

⁴⁵ — “Webekitkit pe gu epegūm iap, owebe gu epegūm iap puxim,” ioce'e cebe ip. “Ipi juacat etabun webekitkit yopit ma. Imēnpit ixeyū be gu epegūm iap, owebe gu epegūm iap puxim,” ioce'e—soat kukan oce'e — Jesus o'e. ⁴⁶ — Imēntak ixeyū je'ju ipiatpi'ajojoap pe jedop am — io'e Jesus. — Deus xe cūg cīcāayū acā jeedop ip Deus tēg ma—itait jeedop ip soat em Deus xe — io'e Jesus jewējuayū be.

26

¹ Wuymutaybinap ekawēn mutaybitbin epere buje, Jesus o'jekawēn jewējuacat pe.

² — Eyetaybit xepxep xet kap puje, Páscoa epeta jajēm iam. Ijop Páscoa bima, ijocēat odujowat okay itakomaayū kay obamupaya am. Korosa be oba mupaya ip. Waoka ip — io'e Jesus—soat wago o'e.

³ Gebuje paīyū kukukayū o'jeawero ip uka yaboḡ cīcāat'a be—ibuyxi jījāat tuk'a be—Caifás tuk'a be. Judeuyū kukukayū dak o'jeawerowero. ⁴O'jewaḡuyda soat ip. Jesus daomūnūnap muwēnuwēn o'e ip. Apēn oce'e iam kawēnuwēn o'e jewewebe. Yaoka ojuy ip iba'arēm.

⁵ — Páscoa bima bit Jesus ataomūn gu, adeayū be wuyaokaap puxim — io'e ip jewewe be.

Ixe Páscoa epeta bima Judeuyū pāo'a o'o'uk ip osodop—yamuyuhuhaptōmtēm'ūmat'a. Ijop epeta muḡēḡēm pima, apēn Deus wuye'ajojoyū'ūm'ūm o'ḡujēm Egito eipi bewi iap kay gebum'uk ip osodop.

⁶⁻⁷ Ierep tūibit tuk'a be ayacat oajēm—Simāo duk'a be. Jesus xik'i o'e jekōnkōn jewēju itaybitbinayū xe. Tide'oati kuḡ oajēm Jesus kay. Jesus'a abi be o'timōḡ Betānia ka be. O'timōḡ timūn'a bewi—wita'a muḡēḡē'a bewi—alabastro'a muḡēḡē'a bewi. Tideiboḡ cīcā ixedi tide'oati. ⁸ Imēnpuye itakoma ip o'e ayacat kay Jesus eju etaybitbinayū.

— Te'e ma iḡodi tide'oati mu'ūm teku — io'e ip. ⁹ — Tide'oati deida buje, kajuk teiboḡ o'jat! Ade kuka juk dinheiro isurūḡat o'jat prata muḡēḡē. Tadaybotbocayū be kuka juk dinheiro o'ḡūm — io'e ip. ¹⁰ Jesus itaybit apēn kawēnuwēn ip iam. Imēnpuye o'jekawēn cebe ip.

— Ite mukorēmrmēm gu bit cuy epe'e — io'e cebe ip. — Xipacan ma teku o'e owebe. Apēnpuye eyetakoma itē kay? Eyetakoma gu juy epesop cekay — io'e Jesus cebe ip. ¹¹ — Tadaybotbocayū soat em ma eyxe — io'e. — Eybikuy bima, ixeyū buywan put eywebe. Ōn pit soat em gu oguy eyxe. Soat em gu xipacan ey'e but owebe — io'e. ¹² — Ite ayacat ojebit o'ḡude'on, oje'ū gu buk ma'ḡu. Wetabēḡ pima ma kuy omude'on witabikūy be omōḡ awap — io'e.

13 — Okay itabucayū ijop ekawēn ġuwēnuwēn soat kaka daġ—kawēn idipat. Apēn ite ayacat o'tidi wa be iap ġuwēnuwēn tak ip soat kaka daġ. Soat ka watwat ġebum je'e apēn ixē o'e iap kay. Ġebum cuy epsop iboap kay — io'e cebe ip.

14 Gebuje Judas Iscariotes oajēm paīyū kukukayū kay. Pūġ 12 beayū'in ixē Judas osunuy. 15 Ixē o'jekawēn paīyu kukukayū be.

— Pebūrū epeteida owebe Jesusūmap teim? — Judas o'e.

— 30 be prata'a — io'e ip.

— Xipat — Judas o'e.

O'yaūm ip. 16 Imēnpuye Judas oeku:

— Pu kabia Jesus puap kabia? — io'e jewebe ma.

Imēn oekuku kudadam.

Gebuje bit ma aġu Judas oeku Jesus pu ojuy itakomaayū be iūm ām.

17 Oajēm ip Jesus kay—12 beayū. Páscoa epeta osunuy. Iboap epetam Judeuyū pāo'a o'o'uk—yamuyuhuhuptōmtēm'ūmat'a. Ovelha dak aokaka'uk osodop ip Páscoa epeta bima—koapat kabia bima.

— Poce ovelha ocejoyoy peta ajēm pima? — io'e ip Jesus pe.

18 — Epeju juy okay itabucat pe—aġokatkat pe — io'e. — Jerusalém ka be zeku omuy. I juy epé'e cebe: “ ‘Omuyku eduk'a kay,' wuymutaybitbin'ukat o'e ewebe. 'Páscoa be i'o am omuyku, oweju etaybitbin'ukayū dak,' io'e ewebe.” i. “ ‘On oje'ū ġasū,' io'e dak ewebe,” i dak. Imēn cuy epe'e cebe — io'e Jesus jeweju etaybitbinayū be.

19 — Hm hm — io'e ip.

O'ju ip Jerusalém ka be.

Oajēm. Jesus kay itabucat tuk'a oōm. Apēn cuk ixē o'e, Jesus kay itabucat pe o'e ip—soat ma. Iġo'a be ovelha o'joyoy ip peta ajēm pima. Soat muxipanpan o'e ip peta beam.

20 Katpuje ma Jesus oajēm. Oabik mesa koreren 12 beayū eju. O'jekōnkōn ip iġo'a be. 21 Jekōnkōn pima ip, o'jekawēn 12 beayū eju.

— Icēmān ōn e'em eywebe. Pūġ ey'in jekawēn okay itakomaayū be. Poce oġuyiap ġuwēn ixeyū be, odobuxik am. Imēn oūm epe'e okay itakomaayū be waoka am — io'e cebe ip.

22 Iġuycūġcūġ cīcā ip o'e.

— Kariwa! Ōn xe'e? — io'e'e ip pūġpūġpūġ.

23 — Oweju pāo'a mudirem pūġ pe ma prato be cekōnkōnat okay itakomaayū be oūm waoka am. 24 Soat waġo ōn. Apēn oje'ū iap tup taġ oje'ū—Deus ekawēntup taġ — io'e Jesus. — Karem ġu ipiāt supi'ajo oūmat pit. Xipat kuka adi aġu ixē bit o'jebapuk'ūma — io'e Jesus.

25 — Omutaybitbin'ukat! — Judas o'e—itakomaayū be Jesusūmat o'e. — Ōn tu jeūm itakomaayū be?

— Hm hm. Ēn ma — io'e Jesus jeūmat pe.

26 Jekōnkōn ip pima, Jesus pāo'a o'yabu.

— Bay! Xipat ēn — io'e Deus pe. — Ocexat'am eyaūm ocewebe — io'e.

O'yamuweka. O'yaūm jeweju etaybitbinayū be.

— Juku — io'e Jesus. — Epeya'o. Ijop'a ojebit — io'e cebe ip. — Pāo'a muwekaap puxim ip obamupaya — io'e.

27 Uva'abidi dak o'timōġ tikōnkōnap pe.

— Bay! Xipat ēn — io'e Deus pe. — Ocexati etiūm ocewebe — io'e.

O'tiūm cebe ip.

— Juku — io'e. — Ijopti juy epetikōn—soat eyju juy epetikōn — io'e 12 beayū be.

28 — We'ū buje jedoyekereren oce “Adeayū bewi ikērēat oju'uk,” io'e Deus puye. Imēnpuye Deus ijop kērēat kay gebum gu. Adeayū guisun Deus ekawēn iisuat xe. Cūg ma jeedop ip cexe—Deus xe — io'e. 29 — Waram gu otikōn uva'abidi soat ipi watwat webay a'ō kay kūyjobit'ūm pima. Soat ipi watwat ya'ō kaykūyjobin pima bit, tiisuati otikōn uva'abidi — io'e Jesus.

30 Jekōn puje, jebibododon ip o'e Deus kay. O'ju ip.

Oajēm ip—soat ip. Co'a kay oajēm—Oliveiradip'a kay. Jay. Jesus o'jekawēn cebe ip—jewejuayū be. Xīgxīg pima co'a jeje, Jesus o'jekawēn.

31 — Ijop exima eyju operem — io'e. — Epeyenapōn okay itakomaayū buxixim. Imēn Deus ekawēntup omuwēnuwēn:

Ovelha kukuk'ukat oyaoka, i. Soat ip jepōgpōg iōhōyū, i.

Imēn Deus ekawēntup omuwēnuwēn — io'e.

Imēn kawēnwēn o'e Jesus jeweju etaybitbinayū kukukat puye. Imēnpuxim ovelha kukukat Jesus puxim. Jesus eju etaybitbinayū ovelha buxim kuka ip. Ovelha jepōgpōg ip jekukukat'ūm pima. Jesus etaybitbinayū jepōgpōg kuka ip, Jesus e'ū buje.

32 — Imēnpit we'ūap tomukadi Deus waram guto omutait. Oju eywap Galiléia eipi be — io'e Jesus cebe ip.

33 — Soat ip jepere—ebureyū. Ekay itakomaayū buxixim iparara buye, ip jepere. Ōn pit jepere gu. Pūg em tak ka'ūma — Pedro o'e.

34 — Tapu, icēmān ōn e'em ewebe — io'e Jesus Pedro be. — Ijop exima ma “Obure gu teku,” i napa ma ece'e ebapūg em — io'e. — Sapokay ede awap “Obure gu teku,” i napa ma ece'e — io'e Jesus.

35 — Oce gu ma buk, “Obure gu teku,” i, eweju waokaap puxim — io'e Pedro. Soat cewejuayū imēn o'e'e.

36 Gebuje Jesusyū o'ju kadaihiaptip kay—Getsēmani ka kay.

— Jocebuku epabikbik — io'e jewejuayū be. — Bomaku buk ōn cum, Deus eju jekawēn ām — io'e cebe ip.

Oabik ip.

37 Pedro o'tujowat, Zebedeu ipotpoyū dak. Ebapug o'tujowat. Iguycūg cīcā Jesus o'e.

38 — Oguycūgāp pibun je'ūmat co'i ōn — io'e ebapūgāyū be. — Epabik — io'e. — Aḡ cuy epesop — io'e. — Oweju epeyeak cuy.

39 Bosusu o'ju, jebay eju jekawēn ām. O'jepo ipi ju jeḡuycūgāp pibun.

— Bay! — io'e. — Ewebe iba'ore'ūm pima, omuwedem ece, owebe ipiat'ajoap puxim. Wa'ōbi bit we'ū pin gu. Ēn ebikuy bima bit oje'ū — io'e Deus pe.

40 Aripit. O'jepit. Oajēm ebapūgāyū kay. Ixet ip osodop.

— Pedro — io'e Jesus. — Eywebe iba'ore du eyguy pūg hora ma oweju jeak am? 41 Aḡ cuy epesop! — io'e cebe ip — ebapūgāyū be. — Xen gu juy epesop. Deus eju juy epeyekawēn eywebe ikērēat mujurūgāp puxim—eywebe Satanas a'ō kay kūyjobicap puxim — io'e. — Eybu'u jījā ikērēat muḡē ām. Imēnpit ikērēat epeḡḡē eya'ōbaca'ūm puye. Imēneju Deus eju juy epeyekawēn, ixe a'ōbacaap kuḡ eyeku am — io'e Pedro be.

42 O'ju waram.

— Bay! — io'e waram Deus pe. — Ewebe iba'ore'ūm pima, omuwedem ece, ip owebe ipiat'ajoap puxim. Ēn ebikuy bima bit, oje'ū — io'e Deus pe.

43 Aripit. Jesus waram o'jepit ebapūgāyū kay. Ixet ma'guto ip osodop. Itaxebaca o'e ip, xet pibun.

44 Waram o'ju jebay kay, jekawēn ām. Kuyat ekawēn puxim waram o'jekawēn Deus eju.

45 Aripit. O'jepit ebapūgayū kay.

— Eyxet mabuk gu du? — io'e cebe ip. — Jebodoydoy mabuk gu du eyju? — io'e. — Soat waḡo ōn. We'ūap kabia kay ōn ajēm — io'e. — Gasū okay itakomaayū oūm ip ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū be waoka am. 46 Epe'āy! — io'e cebe ip. — Ak'i juy epe'e! Itakomaayū be oūmat omuyku. Gā'ā okay itakomaayū atopabijuk — io'e cebe ip.

47 Jesus kay Judas oajēm. Kawēnwēn pima, oajēm. 12 beayū'in osunuy Judas. Jesus eju jekuku'uk osunuy. Ade oajēm ip—paja kukuḡayū, jeba'ip kukuḡayū dak. Oajēm ip, Jesus kudadam Judeuyū kukukayū a'ōbi, paīyū kukukayū a'ōbi dak.

48 — Oyaḡobukōn'ibit cuy epejat. Ixe Jesus — Judas juk o'e cebe ip—Jesusūm cekay itakomaayū beiat.

— Ocejat cuy — i juk o'e ip—Judas ejuayū.

49 Isum yajēm:

— Wuykat, omutaybitbin'ukat! — Judas o'e Jesus pe. O'yaḡobukōn.

50 — Obure — io'e Jesus. — Apēn ēn e'em iap, ḡasū ma juy ece — io'e. Oajēm ip Jesus xe, ibu am. 51 Imēnpuye Jesus ejuat jepaja o'ju'uk iyuk pewi. O'suḡuybu'uk pajam paīyū kukukat ebekit ḡuybu ikibi.

52 — Paja ejomōḡ cuy iyuk pe — Jesus o'e. — Pajam wara'at o'yaokaiat ixe dak pajam yaoka ip — io'e Jesus.

53 — Ōn cekay bima, webay 12 mil beat o'ḡuju kuka—jakawēn tojtot'ukayū. Gaxīn ma kuka o'ḡuju okay itakomaayū buxim — io'e jewejua-cat pe. 54 — Deus ekawēn tojtot'ukayū ajēm puje bit, iba'ore kuka o'e owebe we'ū ām Deus a'ō daḡ pit. Imēn put ma owebe—we'ū but ma — io'e Jesus.

55 Ixe ehora bima, Jesus o'jekawēn yajēmibiyū be—adeayū be.

— Ade kabia juk adi oḡuy Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. Imukūyjojom cuk adi oḡuy. Eyju bit odaomūn iḡo'a be ḡu bit. Eyju dak epesot odaomūn ām paja kukuḡ, eyba'ip kukuḡ tak, ibukurukat taomūḡap puxim — io'e cebe ip. — Ibukurukat gu on pit! — io'e cebe ip.

56 — Kuy bima o'tupmubararak ip Deus ekawēntup apēn ip odaomūniaptup — io'e. — "Ibukurukat taomūḡap puxim ixe taomūn ip," i'e'em iḡodup — io'e. Imēn ma odaomūn ip ḡasū dak — io'e Jesus.

Soat ip Jesus o'jepere ceweju etaybitinayū. Soat ip o'watwat.

57 O'jacayū o'tujowat ip. Jesus o'tujowat ip Caifás kay—paīyū kukukat kay. Iboceayū juk o'jeawero ip Caifás tuk'a be. Judeuyū kukukayū o'jeawero ip, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. 58 Pedro bit Jesus nomuju o'ju. Wūy ma o'ju. Paīyū kukukat tuk'a naxīnōm pe oajēm. Oabik sorarayū parakpe. Oabik, ijo am—apēn je'bapuk Jesus pe iap co am.

59 Paīyū kukukayū o'je'awero ip, yawēḡ mukērērērēn'ukayū kudadam, pūḡ taḡ ma Jesus muymuy am, Jesus aokam dapxi a'ō nomuju. Soat o'je'awero ip—paīyū kukukayū, Judeuyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak—soat o'je'aweroiayū.

60 Oajēm ip je'aweroayū kay. Ade oajēm—yawēḡ mukērērērēn'ukayū. Imēnpit iba'ore o'e Jesus awēḡ mukērē ām. 61 Xepxep oajēm ḡejuje bit—wuymuḡuykuku'ukayū.

— Ite agokatkat o'e: “Deus eju ekawēnwēnap'a oyamuy'ūm put—yaboğat'a. Imēnpit oyamuy put waram ebapūğ kabiam,” i — io'e xepxepayū—dapxiyū.
⁶² Imēnpuye paīyū kukukat ma o'āy, jekawēn ām.

— Apenpuye ecede ğu awēğ mukērērēnayū be? — io'e. — Icēm tu ip e'em? — io'e Jesus pe.

⁶³ Jesus mūğ ma osunuy.

— Deus emunaē ēn pima, eġuwēn cuy ocewebe — koapat paīyū kukukat o'e Jesus pe. — Deus a'ōbi—soat em itaicat a'ōbi eġuwēn cuy. Deus emunaē ēn tu? Deus ipot tu ēn? — io'e.

⁶⁴ — Hm hm. Ixe ipot ma òn — io'e. — Soat wağo òn. Guyjom ojojom epe'e. Xik'i oğuy Deus xe iba'at kadi. Ixe Deus soat pòdi ma ya'òbacaat. Cexe òn pima ojojom epe'e. Soat kukukan oce ixe eju. Guyjom ijodi waram ojet. Kabikerereat tagwi okop — io'e Jesus.

⁶⁵ Imēneju jeekabek o'ġuwek paīyū kukukat, jetakoma pibun.

— Deus muymuy teku — i napa ma o'e.

Jesus muwēnuwēn o'e.

— Epeya'İjojo kuy ixe ekawēn. Wara'acayū ğu ajokudada Jesus awēğ mukērērēn ām — io'e cebe ip—o'je'aweroweroiyū be. ⁶⁶— Ajo cūğ ma eyxe? Apēn tak ace'e Jesus pe? — io'e cebe ip.

— Ikērēat kuğ teku Deus xe — i napa ma o'e ip—ibimāmāyū ekawēn coco'ukayū. — Imēnpuye ayaoka — io'e ip.

⁶⁷ O'je'aweroiyū o'ġuxiuxi Jesus dopa be—jebidi. Jetakoma pibun o'ġuxiuxi. O'yaokaka ip.

Pūğ ixeyū'in Jesus dopa o'topaoka.

⁶⁸ — Cristo! — io'e ip cebe. — Abu edopaoka oce'in?

Imen o'jekawēn ip, kuy Jesus o'topamuekabek pağōm puye.

⁶⁹ Pedro dak xik'i osunuy uk'a daxirōğ pe. Paīyū kukukat ebuywatwat oajēm—ayacat'isuat. Oajēm Pedro kay.

— Ēn tak mo Jesus eju ejeku—Galiléia eipi bewiat eju — io'e Pedro be.

⁷⁰ — Ōn ğu. Apēn ēn e'em? Ixe bure ğu òn — i napa ma o'e Pedro, soat ya'İjojom pima.

⁷¹ O'ju yanaxīnōm pe. Wara'at ayacat'isuat ixe Pedro o'jojojo.

— Ite Jesus ejuibit — io'e iboceayū be. — Nazaré wat ejuibit — i.

⁷² — Ixe eju ocekuku ğu — Pedro o'e. — Ixe bure ğu òn. Deus itaybit Jesus wetaybit ğu iam — i napa ma o'e Pedro.

⁷³ Ibunbun pima, oajēm cekay iboceayū.

— Icēman — io'e ip. — Apēn ēn kawēnwēn, imēntak Galiléia watwat kawēnwēn ip. Imēnpuye ocetaybit Jesusyū'in ēn iam — io'e ip Pedro be.

⁷⁴ — Dapxiyū eyju! — i napa ma o'e Pedro. — Ixe bure ğu òn! Ceweju òn pit ocekuku ğu — i napa ma o'e. — Ōn icēmān e'em'ūm pima, Deus cuy ipiat supi'ajoat owebe — Pedro o'e. Sapokay o'jede ğebu je bit.

⁷⁵ Jesus a'ō kay Pedro o'jeġebu.

— Sapokay ede awap, abapūğ em ece'e, “Jesus bure ğu òn,” i — i juk o'e Jesus Pedro be.

Iboap kay o'jeġebu Pedro. O'ju uk'a naxīnōm pewi. O'tōn cīcā Pedro. İğuycūğ cīcā o'e, ikērēat o'ğugē buye.

27

¹ Kabia isum soat o'je'awero ip—Judeuyū kukukayū, paīyū kukukayū dak. O'je'awero ip, Jesus aokaap muwēnuwēn ām.

² Jesus o'jacayū o'subamukirik ip jekukukat a'ōbi. O'tujowat ip. O'ju ip Jesus eju.

Pilatos kay o'ju ip—ipi kukukat kay.

³ Judas pe itakomaayū Jesus dujowat aokam iap co buje, o'ju waram Judas paīyū kukukayū kay. O'yadujowat dinheiro'a—prata'a—30 beat'a. Iguycūg o'e, o'gūgēap puye. Oajēm cekay—paīyū kay, Judeuyū kukukayū kay dak. Itakomaayū be Jesusūmat oajēm. ⁴⁻⁵ O'yaxik prata'a Deus ekawēnwēnap'a be—yabogāt'a be. Batku!

— Ikērēat kuḡ ḡu Jesus. Ōn ma ikērēat kuḡ, Jesus omuyap oḡuwēn eywebe buye. Iḡasū bit ip kuy o'tujowat yaoka am. O'tujowat, cekay itakomaayū be ōn iūm puye — io'e.

— Ēn ma ikērēat kuḡ a'ōbi ma—oceju ḡu bit. Ekpiwan ma — io'e ip. O'jenapōn Judas. Oe'ū Judas'ūm. O'jewagobumukirik. O'jewemuturo. Oe'ū.

⁶ Gebuje: dinheiro'a o'yabu ip.

— Ijop'a yamōḡ pa'ore wuywebe Deus edinheiro mūn'a be — io'e paīyū kukukayū. Jewewebe o'e ip. — Cūḡ ḡu kuka o'e Moisés ekawēn taḡ ijop'a Jesus aokaap ma dei an puye — io'e ip.

⁷ Imēneju o'je'awewero ip. Apēn xe'e ace'e iap muwēnuwēn o'e ip. Imēnpuye iḡo'a yaūm ip itīḡ'a buximat'a muḡēḡē'ukat pe jekat teim. Imēn iboap kat o'jat ip. O'jat ce'ū'ūayū kot am iboce—Jerusalēm ka bewi'ūmayū kot am. ⁸ Jesus aokaapteim ip o'jat iapka i osunuy ika butet. Gasū dak imēn ibutet. ⁹ Imēn o'jebapuk Jeremias ekawēn taḡ—Deus a'ō muwēnuwēn'ukat ekawēn taḡ. Kuyje Jeremias o'e:

Israel naxegebitbit kukukayū dinheiro'a o'yadujowat ip—prata'a—30 beat'a. Ijop edinheiro juk o'ḡuwēn ip itakomaayū be Deus emunaē oḡūm iaptei o'e iap, i. ¹⁰ O'yaūm ip itīḡ'a buximat'a muḡēḡē'ukat pe ikat teim. Deus a'ōbi o'yaūm ip, i juk o'e Jeremias.

¹¹ Oajēm Pilatos kay Jesus o'jaciayū—ipi kukukat kay.

— Judeuyū kukukat tu ēn? — io'e Pilatos Jesus pe.

— Ēn ma iboam e'em — io'e Jesus.

¹² Jesus tak o'jomuymuy ip—Judeuyū kukukayū, paīyū kukukayū dak. Jesus o'jede ḡu bit ixeyū be.

¹³ — Soat eya'ḡjojo ḡu du ixeyū o'e iap? — Pilatos o'e Jesus pe.

¹⁴ O'jede ḡu bit. Pūḡ em tak ka'ūma. Pilatos yaḡuybabi'ūm cīcā o'e, Jesus o'jede ḡu buye.

¹⁵⁻¹⁷ Gebuje soat o'je'awero ip Pilatos xe. Judeuyū o'je'awero ip.

— Abu oḡujēm cuy daomūnmūnap'a bewi? — Pilatos o'e cebe ip. — Barrabás ma du? — io'e. — Jesus Cristo ḡu xe'e? — io'e. — Pebicat oḡujēm cuy? Cristo butetecat tu? io'e Judeuyū be—adeayū be.

Imēn Pilatos o'e, imēn ibikuy buye. Páscoa epeta bima ipi kukukat Judeuyū emunaē mujēmjēm'uk osunuy daomūnmūnap'a bewi. Imujēmjēm'uk, jekpiwan ma. Ikērēat kuḡ cīcāt osunuy daomūnmūnap'a be iboap Páscoa bima. Barrabás i osunuy ibutet. Soat ma itaybit ip ixem. ¹⁸ Imēnpit Pilatos itaybit paīyū kukukayū itabutkarey o'e ip Jesus kay iam. Itaybit jetabutkarey pibun Jesus o'tujowat ip iam.

¹⁹ Pilatos tayxi dak ja'ō dujowacat o'guju. Ja'ōdaxijom o'guju jektop kay. Ipi kukukat pe iboceacat aweroroap pe o'guju. Iboce Pilatos xik'i osunuy Jesus awēg co am. Oajēm ya'ōdujowacat.

— “Ixe Jesus cūgāt,” etayxi o'e — ya'ōdujowacat o'e itop pe. — “Jesus oajēm wexeybi,” i. “Ipiat osupi'ajo jīā wexey ixē buye,” i — io'e ya'ōdujowacat. — “Ikērēat cuy egūgē gu cebe—Jesus pe,” i dak — ya'ōdujowacat o'e Pilatos pe.

²⁰⁻²¹ — Pebicat ogujēm cuy daomūnmūnap'a bewi? — Pilatos o'e waram o'je'aweroiayū be.

— Barrabás — io'e ip.

Imēn o'je'aweroiayū o'e paīyū kukukat ekawēn puye, Judeuyū kukukayū ekawēn puye dak.

— “Barrabás,” i juy epe'e Pilatos pe — paīyū kukukayū juk o'e o'je'aweroiayū be. — “Jesus cuy esubamupaya korosa be,” i juy epe'e Pilatos pe — i juk o'e ip.

Imēnpuye o'je'aweroiayū o'jekawēn ip Pilatos pe.

— Barrabás egujēm cuy daomūnmūnap'a bewi — io'e o'je'aweroiayū.

²² — Pam Jesus? Ite butet Cristo i. Apēn tak oce cebe? — Pilatos o'e o'je'aweroiayū be.

— Esubamupaya juy korosa jeje, yaoka am — io'e ip.

²³ — Ikērēat o'jukuk gu teku—pūg em tak ka'ūma! — io'e Pilatos. Imēnpit big ma ya'ōberen o'jewāwā ip.

— Esubamupaya juy korosa be, yaoka am.

²⁴ O'je'aweroiayū mukaba'ūm pa'ore o'e Pilatos pe. Jekaba'ūm gu o'je'aweroiayū.

Ibuje, Pilatos idibi o'tibu. O'jewebuwyuywuy o'je'aweroiayū etabun, imu-taybit am ip ōn gu okpiwat iam.

— Ōn gu okpiwat Jesus aoka am. Eyju ma epeyaokaat — io'e Pilatos.

²⁵ — Ipiat acesupi'ajo — io'e ip. — Wuyipotpot tak, yaokaap puye — io'e ip.

²⁶ Gebuje Pilatos Barrabás o'gujēmat daomūnmūnap'a bewi. Jesus pit imupokupoḡ ip o'e ixee muḡēgēbum Pilatos a'ōbi. Ya'ōbi Jesus o'tujowat ip o'je'aweroiayū be, yaoka am, korosa be ibamupaya am.

²⁷ Gebuje sorarayū Jesus o'tujowat iecugap tuk'a be. Pilatos a'ōbi o'tujowat ip. O'je'awero ip warara'acayū xe—o'tomuwāayū—sorarayū—jewējuacat'in ma. O'je'awero ip iwaywayway am—Jesus waywayway am. Soat ip sorarayū oajēm. ²⁸ Jesus esay o'ju'uk ip. Iekabek o'guōm ip—ipakpukat—iecuḡap eekabek puximat. ²⁹ Widaohobune o'subunemuwakēn ip yakoreren ma. O'jomōḡ ip yakoreren. Imēn o'gugē ip Jesus pe, Judeuyū kukukat puximan imubapuk am, iwaywayway am. Iba'ip o'yopmōḡ ibui be, iba'at kadi. O'jēḡ'aecōḡcōḡ ip cewap iwaywayway am.

— Ēn ma Judeuyū kukukat! — io'e ip, iwaywayway am. — Warara'acat podi ma ēn a'ōbuyxi — io'e ip, iwaywayway am.

³⁰ O'guxiuxi ip Jesus ceje. O'yamupāupā ip iba'im. Iwaywayway o'e ip. Pere.

³¹ Gebuje iekabek ipakpukat o'ju'uk ip. Cesay ip waram o'guōm. O'tujowat ip yaokam—iba mupaya am korosa be.

³²⁻³³ O'ju ip co'a kay—Gólgota'a kay. Gólgota'a “ce'ūat aririt'a” iape. Cucum pima ip, Cirene ka wat o'topabijuk. Simāo i ibutet osunuy. Ixe Simāo o'guju ip ibuywat am—Jesus puywat am, korosa dujowat am. ³⁴ Vinhodi tiūm ojuy ip Jesus pe. Iboceat o'tupmuwekoy uva'abidi be wuypipimu'ūmapti be. O'tikō'ajo Jesus. Tikōn pin ḡu o'e.

— Ap! — io'e.

³⁵ Gebuje sorarayū Jesus o'subamupaya ip korosa be. Cesay bubum o'e ip—sorarayū. Dado xikxiğ o'e ip Jesus tiotpe.

— Abu cesay je'jat? — io'e ip jewewebe.

³⁶⁻³⁸ Tupmubararakatup kuğ o'e ip sorarayū. Tupmubarararağ o'e ip Jesus puten. Tübye ajo-ikêrēan ip o'e iān tak ip o'tupmubararak: “Ibutet Jesus i. Judeuyū kukukat teku,” i. Ibodup tupararakatup o'tupmōğ ip korosa be, Jesus abi ase.

Gebuje xepxep o'subamupaya ip wara'at korosa be. Ibukurukayū osodop ip—xepxep. Jesus pa kadi o'subamupaya ip. Pūğ ma Jesus pa'at kadi osunuy; wara'at iba'ūğat kadi.

Oabik ip Jesus kay jeak am. Iwiwim o'e ip. ³⁹ Wara'acayū kapkam o'e ip korosa etako dağ. Yaaruaru. Iwaywayway o'e ip.

⁴⁰ — “Deus eju kawēnwēnap'a oyamu'üm—yaboğat'a,” i juk ece — io'e jewaywaywayayū Jesus pe. — “Ebakūğ kabiam wara'at'a kuka oyamuy,” i juk ece — io'e ip. — Ecewe daxijo juy — io'e ip. — Deus ipot ēn pima, ekop korosa ejuwi — io'e ip Jesus pe.

⁴¹ Paiyū kukukayū dak Jesus kay jewaywayway o'e ip. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak ixe kay jewaywayway ip, Judeuyū kukukayū dak. Soat ip jewaywayway o'e ip.

⁴² — Teku wara'acayū daxijojo'uk osunuy — io'e ip. — Imēnpit jewedaxijo ba'ore cebe je'ūap puxim. Israel eipi kukukat gu du? Gaxin ma korosa ejuwi kop puje, ocetabuf oce'e cekay — io'e ip.

⁴³ — Deus kay itabut teku. Deus cekay bima, Deus o'taxijo juy ġasū — io'e ip. — O'taxijo juy teku o'e buye, “Deus ipot ōn,” i — io'e ip.

⁴⁴ Ibukurukayū dak imēn o'e Jesus pe—ceweju ibamupaya'ibiyū.

⁴⁵ Kaxi wuyase bima, kabiok o'e ibo kabia—Jesus e'ūap kabia. Soat tağ o'e kabiok—Judeia eipi dağ. Kaxicuğ pima, katpuje bima dak. Ebakūğ hora bun kabiok oeku.

⁴⁶ Katpuje ya'ōberen o'jewāwā Jesus.

— Eli, Eli, léma sabactani? — io'e.

“Deus, apēnpuye ēn opere?” iboap ekawēn iape. ⁴⁷ Iboceayū Jesus ekawēn o'ya'ijojo ip.

— Elias nomuwāwām teku — io'e ip, xipan gu ip o'jekūyjo buye.

⁴⁸ Iboceat o'jedau idibi bubuap munopapūn ām uva'abidim—tideibog'ūmatim. Ixe dak idibi bubuap o'jomōğ ip'abi be.

Gebuje o'yopmuyu Jesus pe imutitit am.

⁴⁹ — Mēnpuk — warara'acayū o'e. — Omuyku paxi Elias taxijo am — io'e ip.

⁵⁰ Waram o'jewāwā Jesus ya'ōberen. Oe'ū ġebuje. Jekpiwan ma oe'ū.

⁵¹ (Oe'ū bima pağo Deus eju kawēnwēnap'a be osunuy—yaboğat'a be—uk'a exintabi nomudipap epağo. Jekpiwan ma ixe pağo o'jewek, Jesus e'ū buje. O'jewek kabi kadi wi ipi kay. Ipi o'jexixi ibo ka be. Wita'a o'je'aewekkek. Jesus oe'ū bima, o'je'aewekkek ip.)

⁵²⁻⁵³ Jesus waram ġuto itait puje, ce'ū'ūayū dopap o'tomodip'uk ip, ipi jexixixi buye. O'tomodip'uk ġuyjom. Oe'ūiyū itait o'e waram—Deus kay itabucayū'üm'üm. O'jēm jedopap pawi.

O'ju ip Jerusalém ka kay—Deus xe xipacat ka kay.

Adeayū kay o'jebapuk ip—ce'ū osodopiyū.)

⁵⁴ Sorarayū kukukat o'jojoko, cewejuayū dak. Soat o'jebapukiap o'jojoko ip, Jesus oe'ū bima. Ipi jexixixim o'jojoko ip. Soat o'jojoko ip—Jesus kay jeakayū. Iparara jījā o'e ip.

— Icēmān — io'e ip. — Ite aḡokatkat'ūm Deus ipot osunuy — io'e ip.

⁵⁵ Aoyū dak o'jojoko ip wūy wi—Jesus nomuju tūibiyū—ibuywatwat tūibiyū. Cēmēm pima Galiléia eipi bewi ibuywatwan ip o'e. Ade osodop ip. ⁵⁶ Ixeyū aoyū parakpe ebapūḡ aoyū osodop ip. Ibūrū mā ip osodop: Maria Madalena, wara'at Maria dak, Zebedeu ipotpoyū xi dak. Wara'at Maria Tiago xi osunuy, José xi dak.

⁵⁷⁻⁵⁸ Katpuje ma Arimatéia ka wat oajēm Pilatos kay. José i ibutet osunuy—adé ibubutbecat—Jesus kay itabucat.

— Jesus'ūm jebit mukop pin oce — io'e Pilatos pe.

— Ha'a — io'e. — Ijebit cuy eḡukop — io'e.

⁵⁹ O'ju José korosa ka. Ijebit o'ḡukop korosa ejuwi. Jesus'ūm o'ḡukabekbek paḡōm—irucan—iisuan.

⁶⁰ O'tujowat ce'ū'ūay'ū dopap kay. Ixe'ūm o'jomōḡ witabikūy be—jemukūymuḡēkūy be. Kuy o'sukūymuḡē je'ūap puxim.

Gebuje wita'a o'yamuypen witabikūy nomudip'am. Yaboḡat'a o'yamōḡ.

Gebuje José o'jenapōn. ⁶¹ Maria Madalena dak xik'i o'e witabikūy xe, wara'at Maria dak.

⁶² Kuyaje paīyū kukukayū o'je'awero Pilatos wap Sábado bima. Fariseuyū dak o'je'awero.

⁶³ — Kariwa! — io'e ip Pilatos pe. — Itait pima, Jesus cuk o'e: “Ehapūḡ kabia bima, waram wetait oce. Ojebapuk ḡto,” i — io'e ip. — Imēn wuymuḡuykukum xeku — i napa ma o'e ip.

Itabut'ūm ip. Tūybe napa ma e'em iān o'e ip.

⁶⁴ — Imēnpuye juy esukūywiwiat. Sorarayū eḡuju juy ebapūḡ kabia topam ip, witabikūy wiwi am — io'e ip. — Imuju'ūm pima, Jesus kay itabucayū jajēm ip ixima daḡ ijebit pu am. Gebuje ip napa ma jījā je'e: “Jesus o'je'ada,” i. Xeku juk o'e: “Deus emunaē oce,” i — io'e ip Pilatos pe. — Koapat podi ma je'e ip napa jījā ma — io'e ip.

⁶⁵ — Ma — io'e. — Sorarayū oḡuju eyweju ikūy wiwi am — io'e Fariseuyū be.

— Hm hm — io'e ip. — Cum oceju.

⁶⁶ O'ju ip Jesus'ūm topap kay. Wita'a mudek bōrōbu o'subumupaya ip Pilatos a'ōbi—ikūy nomudipap'a pidase. Sorarayū o'jomōḡ ip. Ikūy wiwiayū o'jomōḡ ip.

Aripit. O'jepit ip jeduk'a be—Fariseuyū, paīyū kukukayū dak.

28

¹ Domingo bima Maria Madalena o'ju, wara'at Maria dak. Jesus'ūm dopap kay oajēm ip. Oajēm kabia isum. ² (Kuy o'jebapuk Deus ekawēn tojtjot'ukat kabi bewi. Jesus'ūm dopap pe o'jebapuk. Imēnpuye ipi o'jexixi. Wita'a o'ya'uk Jesus'ūm dopap pewi. Oabik ibo yaboḡat'a jeje. ³ Osusuy isopsep ān. Xiririkxiririkiap puxim osunuy. Kabidiḡ buximat co'i iekabek. Irut cīcā osunuy. ⁴ Sorarayū iparara jījā o'e ip—topap wiwimayū. Ce'ū'ūayū buxim ip o'e iparara. Jexixixim ip Deus ekawēn tojtjot'ukat puxixim.)

⁵ Oajēm ip. Maria Madalena oajēm, wara'at Maria dak. O'jekawēn cebe ip. Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jekawēn.

— Eypararam ḡu juy epesop. Epeyepere. Wetaybit Jesus'ūm kudadam eyju iam—ibamupaya'ibit kudadam iam.

6 — Ijoco gu bit xeku. Itait waram guto xeku apên cuk o'e iap tag — io'e. — Epesot. Epejojojo Jesus'um topap — io'e.

7 — Ijo buje, dao ma epeju juy Jesus eju etaybitbit topibiyũ kay — io'e aoyũ be. — I juy epe'e cebe ip: “Jesus waram guto o'jetait. Cum eywap Galiléia eipi be. Iboce ixe juy epejojojo,” i. Wekawên kay gebum cuy eyju — io'e cebe ip—Deus ekawên tojot'ot'ukat o'e.

— Hm hm — io'e ip.

8 Dao ma o'ju ip witabikũy bewi. O'ju Jesus eju imutaybitbit topibiyũ kay. Iparara o'e ip. Imênpit icokcok cîcã o'e ip. O'jedau ip, imukũyjo am.

⁹ Daudaum pima ip, Jesus aoyũ o'tobede.

— Wuykabia — io'e.

O'jêga'ecôgcôg ip Jesus wap. O'suibu ip, ibuyxim ikuk am.

¹⁰ — Eypararam gu juy — io'e cebe ip. — Okitpitpiyũ be epeyekawên cuy: “Epeju juy Galiléia eipi kay, ijo am,” i — io'e aoyũ be.

¹¹ Cucum o'e ip imuwên am cebe ip.

Sorarayũ dak o'ju ip Judeuyũ epaiyũ kukukayũ kay. Pũg o'ju—iwiwim topibiyũ'in. O'ju ip Jerusalém ka be. Soat o'guwên ip paĩyũ kukukayũ be o'jebapukiap.

¹² Gebuje paĩyũ kukukayũ o'je'awero ip—Judeuyũ kukukayũ dak. Jesus awêg o'yawêgmuwên ip.

Gebuje dinheiro o'gũm ip sorarayũ be—Jesus'um topap wiwim topibiyũ be.

¹³ — I juy epe'e Jesus awêg tobuxik pinayũ be: “Jesus'um o'tujowat ip ixima be ma. Jesus eju jekukuk topibiyũ o'tujowat ip. Ocexet pima, o'tujowat ip,” i juy epe'e — io'e ip sorarayũ be.

¹⁴ — Ipi kukukat iboap co buje, ocejekawên ceweju. “Ocecokcok cekapikap kay—sorarayũ ekapikap kay,” ioc'e cebe. Imên itakoma gu je'e eykay — io'e ip—paĩyũ kukukayũ o'e sorarayũ be.

¹⁵ — Ha'a — io'e ip. — Ocejũ dak imên Jesus awêg oceyawêgmuwên. Dinheiro o'jat ip paĩyũ kukukayũ xewi, o'gũm puye. Apên paĩyũ kukukayũ o'e iap tag o'e ip. Imênpit iboap ekawên napaat acã o'e.

Imêneju ibo awêg te'e ma o'yawêgmuyppôgpôg soat Judeuyũ dag. Gasũ dak o'yawêgmuyppôgpôg ip—ibo awêg.

¹⁶ Galiléia eipi be onze beayũ o'ju ip. Jesus o'e iap tag o'ju ip. Oajêm ip co'a kay, Jesus dobede am.

¹⁷ Iboce Jesus o'jojojo ip. O'jêga'ecôgcôg ip o'e, ibuyxin ikuk am. Pũgpũg pit o'jetabiebarêm.

¹⁸ Oajêm Jesus ixeyũ têg ma.

— Wa'ôbi soat cucum ip—soat ipi juacayũ, soat kabi beayũ dak — io'e Jesus cebe ip—jejojoayũ be.

¹⁹ — Epeju juy soat kay—soat ipi juayũ kay — io'e cebe ip. — Imutaybit am ip, epeju juy. Wawêg cuy epeyekũyjo imutaybitbin ip. Imubatisasan ip epeju juy wa'ôbi, webay a'ôbi dak, Ibiôgbuk Xipacat a'ôbi dak—Deus biôgbuk a'ôbi — io'e.

²⁰ — Soat cuk adi oce eywebe iap cuy epe'e soat pe—ipi juacayũ be — io'e Jesus onze beayũ be. — Okay soat ip imukũyjobit am, wawêg epe'e — i dak o'e cebe ip. — Ipi opop pima, oju gu eywebewi. Soat em o'guy eyxe. Eyxe o'guy iap kay gebum cuy epesop — io'e Jesus.

— Xipat — io'e ip Jesus pe. — Ên ma ejekuku oceweju soat em — io'e ip.

Ibũrũ ma

JESUS CRISTO MUWĒĠAPTUP—MARCOS EMUDUPMUBARARAKTUP

João Batista wara'acat awēwēap ekawēn

¹ Ijoptup pe ibararak opop Jesus Cristo ekawēn—kawēn idipat ekawēn—Deus ipot ekawēn. ² Ixe o'jebapuk ijodi apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup ekawēn tağ—Isaiás emudupmubararaktup ekawēn tağ.

Deus o'e: wemumuju oġuju ewap emubapuk am ewebeam, i. ³ Ixe wemumuju jewāwāwām uk'a'ūmat pe: E juy epesuemudim wuykukukat kap am, i'e'em. Epesuemucūġcūġ cuy ixē em, i'e'em.

⁴ Ibo ekawēn tağ João Batista o'jebapuk uk'a'ūmat pe. O'jebapuk ijodiat mubatisasan, Deus ekawēn muwēnuwēn tak.

— Ikērēat mujurūgrūġap cuy epeyepere — io'e ijodiat pe. — Epeyewemubatisaan cuy “Ikērēat o'ġujurluġ ġu ġasū bit” i'e am soat pe. Imēn ey'e buje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi — io'e.

⁵ Ade ma o'ju João kay cekawēn co am. Judéia eipi beayū o'ju, Jerusalém ka beayū dak.

— Ikērēat cuk adi oġujurūgrūġ — io'e ip. — ġasū bit cuy oġujurūġ ġu — io'e ip.

Imēnpuye ip o'ġubatisaan Jordāodi be. ⁶ Ixe João doti camelodap muġēġē. Yukpumūnpu kuġ oeku ixēe muġēġē. Arobidadek puximat o'o'uk osunuy. Eit koġūpni daġat o'o'uk tak osunuy João. ⁷ Imēn o'e ijodiatat pe:

— Wara'at omuyku onomukadi. Ixe ġu itaybitbit cīcā obode ma. Owebe bit suiuk'uk pa'ore ka'ūma ma ōn puye — io'e. ⁸ — Idibi be ōn eymubatisasan. Ixe bit Ibiōġbuk xipacat ġuōm eywebe eykukan — io'e.

⁹ Jesus oajēm João kay. Nazaré ka bewi o'jēm—Galiléia eipi beatka bewi, ika'itcatka bewi. Oajēm João kay jemubatisasan am. João Jesus o'ġubatisasan Jordāodi be. ¹⁰ Idibi daġwi jēu isum kabi ikoce o'jojojo. Deus biōġbuk o'jojojo. Pukaso buxim o'kop jekay. ¹¹ Deus o'jekawēn kabi kadiwi.

— Okpot ēn—oxē ikukpin cīcāt! — io'e. — Ocokcok cīcā ekay — io'e Jesus pe.

¹² Gebuje Deus biōġbuk Jesus o'ġuju uk'a'ūmat kay. ¹³ Quarenta kabia bun oeku iboce. Satanás te'e ma ikērēat o'ġujurūġat cebe. Puca dak oeku iboce—ika'uayū. Deus ekawēn tojtjot'ukayū bit oajēm Jesus buywan. Ibuywatwan ip osodop.

¹⁴ Daomūnmūnap'a be ip João muōm puje, Jesus Deus ekawēn muwēnuwēn o'e. Galiléia eipi daġ oeku imuwēnuwēn. Kawēn idipat muwēnuwēn oeku soat kaka daġ.

¹⁵ — ġaxīn ma Deus soat ijodiatat kukukan je'e — io'e. — Ixe be soat kukukat iap ehora oajēm. Imēnpuye ikērēat mujurūgrūġap cuy epeyepere! Eyetabun cuy kawēn idipat kaywuydaxijojoap ekawēn kay — io'e.

¹⁶ Gebuje Jesus xepxep axima bubu'ukayū o'jojojo. Galiléiadi wābu daġ cūġcūġ pima ip o'jojojo iodi wābu daġ. Simāo o'jojojo, André dak. André Simāo kitpit osunuy. Axima bubum ip osodop ūrūm. ¹⁷ Jesus o'e cebe ip:

— Epesot cuy oweju — io'e. — Axima bubu'ukayūm cuk adi epesop. ġasū bit kawēn idipat epeġuwēnuwēn ijodiat pe imutabun ip okay — io'e.

¹⁸ Imēnpuye ip dao ma jēgrū o'suiwat axima bubuap. Jesus eju ix o'ju.

¹⁹ Bosusu o'ju gebuje Jesus. Xepxep o'jojojo—Tiago, João dak. João Tiago kitpit osunuy. Zebedeu ipotpoyū osodop ip. Jakobe be ip osodop axima bubuap muwaketken axima bu ojuy. ²⁰ Ijo isum ma Jesus o'tomuwā ip.

— Epesop cuy oweju — io'e.

Jebay o'suiwat ip. Ceweju ip kapikpik'ukayū dak o'suiwat ip jebay xe kobe be. Jesus eju ip o'ju soat em jeku am ceweju.

²¹ Jesus o'ju Cafarnaum ka kay ebadipdipayū eju—jeweju etaybitbinayū eju.

Jebodoydoyap kabia bima oōm ip Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Igo'a beayū o'gutaybinbin.

²² — Idim cīcā teku wuymutaybitbin! — io'e ip. — Moisés ekawēn wuymutaybitbin'ukayū buxim gu ite wuymutaybitbin. Wuyejajoyū'ūm'ūm a'ōbi wuymutaybitbin ixeyū ma. Jesus pit ja'ōbi ma wuymutaybitbin — io'e ip jewewebe.

²³ Gebuje agokatkat oōm igo'a be ibiōgbuk kērēat kukat. Ibiōgbuk kērēat cebe osunuy. O'jewāwā ya'ōberen Jesus kay.

²⁴ — Jesus, Nazarēka bewiat, apēn ēn em ocewebe? — io'e. — Ocemuy'ūm tu ejot? — io'e. — Wetaybit abu ēn iam. Ēn Deus emumudot. Ikērēat kuḡ gu ēn—soat taḡ eisu — io'e.

²⁵ Imēnpit Jesus ibiōgbuk kērēat o'ḡukorēm.

— Ecemūḡ cuy! — io'e. — Ejēm cuy cebewi! — Jesus o'e.

²⁶ Gebuje ibiōgbuk kērēat agokatkat o'ḡukutukutu jījā. O'jewāwāwā ya'ōberen. O'jēm cebewi. ²⁷ Imēnpuyē o'jojojo'iyū o'jewetakaka jījā ip.

— Ajo sute? — io'e ip. — Ya'ōbuyxiat teku! — io'e ip. Ibiōgbuk kērēat kūyjobit ixe a'ō kay. Ixe itaybit ibiōgbuk kērēat mujēm am wuyjuyū jebit pewi! — io'e ip. — Kawēn iisuan tu ite wuymutaybitbin? — io'e ip jewewebe.

²⁸ Imēneju soat Galiléia eipi daḡayū Jesus awēḡ o'yawēḡcoco ip.

²⁹ Gebuje Jesus o'jēm igo'a bewi. O'ju Simão duk'a kay, André duk'a kay. Pūḡ'a uk'a iwat osodop ip—Simão, André dak. O'ju Tiago eju, João eju dak.

³⁰ Simão daxijo ipa'i jījā opop.

— Simão daxijo ipa'i jījā — io'e ip Jesus pe.

³¹ Jesus o'ju cekay. O'subaixik. O'ḡu'agobucēḡ. Ipa'iat oi'ūm gebuje bit. Xipat o'e. Ipa'i topibit ixan o'ḡūm cebe ip—Jesusyū be.

³² Katpuje ade iwātaxipipiyū o'tujowat Jesus kay ibo ka watwat. Axik kukukayū dak o'tujowat cekay. ³³ Soat aḡoka watwat o'je'awero ip uk'a esūntabi be.

³⁴ Gebuje Jesus o'ḡu'ada'ada ip iwātaxipipiyū. Kiiih. Ade osodop ip iwātaxipipiyū. Soat iwarururu osodop iwātaxipi cexe ip. Ade axik o'ḡujēmjēm cebewi ip. Itaybit axik osodop ip Jesus Deus emunaē iam. Jesus pit ixeyū be o'ḡuwēnat gu.

— Abu ōn iam cuy epeḡukūyjo gu ip — io'e cebe ip.

³⁵ Gebuje Jesus o'kop kuyḡu. Kaxi jēm awap o'kop. O'jēm uk'a bewi. O'ju uk'a'ūmat kay. Iboce o'jekawēn Deus eju.

³⁶ Gebuje Simão o'jēm uk'a bewi. O'ju Jesus kudadam, cewejuayū dak. O'tobuxik ip.

³⁷ — Soat ijoceayū ekudadam! — io'e ip cebe.

³⁸ — Ijoce gu oguy — io'e Jesus pit. — Ga'a juy wara'at ka watwat kay — io'e. — Kawēn idipat muwēn pin ōn wara'at ka watwat pe. Ixeyū be dak ejot imuwēn am — Jesus o'e cebe ip.

³⁹ Ibocewi soat kaka dağ oekuku ip Jesusyū—Galiléia eipi dağ. Deus ekawên muwênuwên oekuku ip Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawênwênap'a be. Axik mujêmujêmu oekuku ip ibo eipi watwat pewi.

⁴⁰ Ağokatkat oajêm Jesus kay ierepat. O'jêg'aecôgôg cewap Jesus ya'ôbuyxiat puye.

— Omu'ada pin pima, iba'ore gu ewebe — io'e Jesus pe.

⁴¹ Gebuje Jesus itabotaidabotbot o'e ierepat kay. O'jebaepacûg cekay. O'gucay.

— Emu'ada pin òn — io'e. — Kuy òn emu'ada — io'e.

⁴² Ierep tûibit o'je'ada gëbujë bit. Xipat o'e.

⁴³ — Eduk'a kay juy eceptit — io'e Jesus ya'ôpuruğ cebe. ⁴⁴ — E'adaap cuy eguwên gu warara'acat pe — io'e. — Paï kay juy eju — io'e. — Ecewemubapuk cebe — io'e. — Xepxem cuy pukaso egûm paï be Moisés ekawên tağ. Imên ece'e soat ijoceayû itaybit am Jesus ierepat o'gu'ada iam. Ên pit eguwên gu e'adaap. Paï ma juy guwên e'adaap — io'e ierep topibit pe.

⁴⁵ Imênpit ierep tûibit kûyjobit'um osunuy. Jesus a'ô kay gu osunuy. O'jêm Jesus xewi. Je'adaap o'guwênuwên soat pe jebureyû be. Imênpuye soat kaka dağ o'yawêgcu ce'adaap awêg. Imênpuye Jesus pe ibapuğ ceku ba'ore o'e ikaboğatka be. Uk'a'umat tağ acâ oeku. Ade ma'gu o'ju ip cekay soat kaka dağwi je'adaap ojuy.

2

¹ Xepxep kabia kap puje, Jesus o'jepit Cafarnaum ka kay.

— Jesus jeduk'a be omuy — io'e ibo ka beayû jewewebe.

² Imênpuye adeayû o'je'awero ip Jesus duk'a etakobe. Ka'umgu topap o'e warara'acat pe iôm âm uk'a be. Ade osodop ip uk'a be, uk'a esûğtabi xe dak. Jesus Deus ekawên ixeyû mukûyjojom o'e.

³ Gebuje ebadipdip ağokatkayû oajêm Jesus kay. Jebure dujuajêm ojuy ip—ijebit e'uat. ⁴ Imênpit tujuajêm pa'ore o'e ip Jesus kay ade jîjâ Jesus akokoreren ip puye. Imênpuye ebadipdipayû o'jeu uk'a abi jeje. Uk'a ip o'yabimutok Jesus ase. Ijebit e'uat o'gukop ip ixexecap pe. O'gukop ip Jesus wap.

⁵ — Teyûku itabut okay — io'e Jesus jewebe ma.

Gebuje Jesus o'jekawên ijebit e'uat pe.

— Tapu, ikêrêat kuy oju'uk ewebewi — io'e.

⁶ Pûğpûğ Moisés ekawên imutaybitbin'ukayû kaxikxik'i osodop ip i'go'a be. Jewağuydadam osodop ip.

⁷ — Teku napa ma e'em! — io'e ip jewewebe. — “Deus co'i òn,” i napa ma teku e'em — io'e ip. — Abu-be ikêrêat uk put wuywebewi—Deus pe acâ — io'e ip jewewebe.

⁸ Jesus itaybit o'e apên jewağuydadam ip o'e iam.

— Apênpuye dak eyju imên jewağuydadam? — io'e. ⁹ — “Ikêrêat oju'uk ewebewi,” i kuy oce cebe — io'e. — Imênpit eyetabut gu ikêrêat'uk put owebe iap kay — io'e. — “E'ây,” i oce ibima, “Ecexîğxîğ,” i dak, “Exexecap cuy etujuxe eduk'a be,” i dak, eyetabut gu kuka epe'e okay — io'e. ¹⁰ — Soat wağo òn — io'e. — Wa'ôbi teku oğ'u'ada. Imu'adaap co buje, “Ja'ôbi ma teku o'gu'ada,” i epe'e — io'e cebe ip.

¹¹ Gebuje Jesus o'jekawên ijebit e'uat pe.

— E'ây — io'e cebe. — Exexecap cuy ejat — io'e. — Eju juy eduk'a be — io'e Jesus cebe.

¹² Gebuje ijebit e'ũ topibit o'ã. Jexexecap o'jat. O'jẽm soat etabun. Imẽneju soat itabẽgbẽg o'e ip ijojom.

— Ajojojo gu buk imẽgat — io'e ip jewewebe — Ka'ũmgu xipacat Deus co'iat — io'e ip.

¹³ Jesus waram o'jẽm. O'ju iodi kay—Galilẽadi kay. Adeayũ o'ju ikudadam. O'tobuxik ip. Ixeyũ mutaybitbin o'e.

¹⁴ Kapkam pima Jesus Levi o'jojojo. Levi Alfeu ipot osunuy. Iecugap edinheiro bubu'ukat osunuy. Xik'i osunuy dinheiro bubuap'a be.

— Ejot. Oweju ejeku — Jesus o'e cebe.

Levi o'jẽm dinheiro bubuap'a bewi. O'ju Jesus eju.

¹⁵ Gebuje Jesus o'ju Levi duk'a kay. O'jekõn ceweju. Ade iecugap edinheiro bubu'ukayũ awerom osodop ip igo'a be. Jekõnkõn ip o'e Jesus eju, ceweju etaybitbinayũ eju dak, ade ikẽrẽat mugẽgẽ'ukayũ dak. Ade jĩã osodop ip Jesus eju jekuku'ukayũ. ¹⁶ Pũgpũg Fariseuyũ'in ixeyũ o'jojojo—Moisẽs ekawẽn imutaybitbin'ukayũ. Ikẽrẽan e'e'ukayũ eju Jesus jekõnkõn o'e iap o'jojojo ip—iecugap edinheiro bubu'ukayũ eju iap tak.

— Apẽnpuye ekariwa jekõnkõn ikẽrẽat mugẽgẽ'ukayũ eju, iecugap edinheiro bubu'ukayũ eju dak? — io'e ip Jesus eju etaybitbinayũ be. Imẽn xipat gu — io'e ip.

¹⁷ Iboap co buje, Jesus o'jekawẽn ceweju ip.

— Iwãtaxipi'ũmayũ bit wuyanũgtata'ukat kay je'ju gu—iwãtaxipipiyũ acã — io'e. — Imẽnpuxim õn tak jewexe xipacayũ nomuwã ãm gu ojot—xipat'ũmayũ nomuwã ãm acã. Ikẽrẽat uk am ixeyũ bewi ojot — io'e.

¹⁸ Koap pima João Batista eju etaybitbinayũ jekpiwan ma jewemureren ip osodop Deus eju kawẽn ãm, Fariseuyũ dak. Imẽnpuye ade o'ju Jesus kay.

— João eju etaybitbinayũ jekpiwan ma jewemureren Deus eju kawẽn ãm, Fariseuyũ eju etaybitbinayũ dak — io'e ip. — Eweju etaybitbinayũ bit jekõnkõn. Apẽnpuye dak? — io'e ip cebe.

¹⁹ Gebuje Jesus o'jekawẽn ceweju ip.

— Oweju etaybitbinayũ jekõnkõn, õn ceweju ip puye — io'e. — Tomuwã'ibiyũ cucum pima jewebumũnap epeta kay, jekõnkõn cĩcã ip. Iwadip cexe ip pima, jekõnkõn cĩcã ip — io'e. ²⁰ — Guyjom pit iwadip ju'uk ip ceparakpewi — io'e. — I'uk puje, jekõn gu ip — io'e. — Imẽnpuxim, õn ixeyũ eju'ũm pima, oweju etaybitbinayũ jekpiwan ma jewemuren ip Deus eju jekawẽn ãm — io'e. ²¹ — Paço iisuat ajoinũm gu toti iorokat eju—iwekwekat eju imuwaket am — io'e Jesus. — Paço iisuat inũm puje paço iorokat eju, big ma kuka o'jewekwek. Iwekat big ma kuka o'e yobog — Jesus o'e ma'guto. ²² — Uva'abidi tiisuati atimuõm gu ixee mugẽgẽ'a be—timũn'a be—yaokokat'a be — io'e. — Yaokokat'a be tiisuati muõm puje, kuka o'jeapaw. Uva'abidi kuka o'jediepu. Uva'abidi mũn'a dak kuka o'jeawenõmnõm. Imẽnpuye tiisuati atimuõm timũn'a be yaisuat'a be — io'e Jesus.

Iboam e'em pima, “Wekawẽn paço iisuat puxim, uva'abidi tiisuati buxim tak” i'e ojuy osunuy.

²³ Gebuje Jesus kapkam o'e trigodip tag Sábado kabia be—jebodoydoyap kabia be. Kapkam o'e jeweu etaybitbinayũ eju. Kapkam pima ceweju etaybitbinayũ o'tadot'uk, jere buye. ²⁴ Imẽnpuye Fariseuyũ o'jekawẽn Jesus eju.

— Ak'i juy ece! — io'e ip. — Eweju etaybitbinayũ kapikpig Sábado kabia be! Trigo dadot uk'ug ip! — io'e ip. — Cũg gu e'em ip! — io'e ip. — Imẽn e'em Moisẽs ekawẽntup: jebodoydoyap kabia be juy epeyekapik gu, i — io'e ip.

²⁵ Gebuje Jesus o'jede Fariseuyũ be.

— Epetupcoco gu du apĕn Davi o'e'e iaptup—Deus ekawĕntup? — io'e cebe ip. — Ire bima, Davi oĕm Deus eju kawĕnwĕnap'a be jebureyū eju. ²⁶ Ixe kabia be Abiatar paīyū kukukat osunuy. Pāo'a o'ya'o Daviyū—igo beat'a—Deus etabixe o'yamōg ipi iat'a. Moisés ekawĕntup e'em: Deus etabixeat'a ya'opi, i — io'e. — Paīyū be acā ya'opi gu — i'e'em Deus ekawĕntup — io'e. — Imĕnpit Davi o'ya'o, paī gu ma'gu. O'yaūm jebureyū be dak — io'e. — Deus pit “Ekĕrĕ oxē,” io'e gu cebe ya'o buje. Apĕnpuye dak eyju e'em owebe “Eweju etaybitbin'ukayū cūg gu e'em,” i? — io'e Jesus. ²⁷ — Te'e gu Deus o'e: Pūg kabia be juy epeyekapik gu, i. Imĕn ixe o'e ijodiat ebodoy am — io'e. ²⁸ — Soat waḡo ōn. “Epeyekapik cuy,” i ōn e'em pima Sábado kabia be dak, cedaḡ kuka o'e Deus xe — Jesus o'e.

3

¹ Sábado kabia be Jesus oĕm ma'guto Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawĕnwĕnap'a be. Igo'a be aḡokatkat osunuy. Pūgĕbūnū'a o'subūnū'anūy ibūnū'akĕrĕ. ² Fariseuyū o'jeak cīcā Jesus kay Jesus ibūnū'a kĕrĕat gu'ada paxi jebodoydoyap kabia be iap com. Jesus muymuy ojuy ip. “Moisés ekawĕn tag gu ĕn jekukum” i'e ojuy ip Jesus pe. “Jesus kapikpiḡ jebodoydoyap kabia be—Sábado kabia be” i'e ojuy ip Jesus muymuy am.

³ — Ejot cuy ijoce — Jesus o'e ibūnū'a kĕrĕat pe.

⁴ Jesus o'jekawĕn Fariseuyū eju ḡebuḡe bit.

— Wuyeaypapayū'ūm'ūm xe cedaḡ tu osunuy wuywebe xipacat muḡĕ ām jebodoydoyap kabia be? — io'e cebe ip. — Cūg gu xe'e wuywebe ikĕrĕat muḡĕ ām? Cedaḡ tu warara'acat aoka am? Cedaḡ gu xe'e warara'acat daxijo am Sábado kabia be? — io'e. Mūḡ. O'jemūḡ ip. Cede ba'ore ip o'e.

⁵ Gebuḡe Jesus o'jeak cekay ip. Itakoma o'e cekay ip, Fariseuyū itabotaid-abotbot'ūm ibūnū'a kĕrĕat kay buye. Iguycūḡ tak o'e ibu'u ip jemutaybin jekawĕn puye.

— Paya'i ece ebu! — io'e ibūnū'a kĕrĕat pe.

Gebuḡe o'jewebumupaya. Ibūnū'adip o'e. ⁶ Imĕnpuye Fariseuyū o'jĕm yabewi. O'jewede ip Jesus xewi. O'je'awero ip Herodes ebekitkit eju—Judeuyū kukukat ebekitkit eju. O'jewawĕ ip Jesus aoka am kapikpiḡ Sábado kabia be buye.

Jesus o'ju iodi wābu be jewēju etaybitbin'ukayū eju—Galiléiadi wābu be.

⁷ Gebuḡe ade o'ju ip Jesus kay. Soat ka daḡwi o'ju ip: Galiléia eipi daḡwi, Judéia eipi daḡwi dak, ⁸ Jerusalém ka bewi dak, Iduméia eipi daḡwi dak, Jordāodi wīnābu wi dak, Tiro ka tĕḡatka bewi dak, Sidom ka tĕḡatka bewi dak. Jesus idipat o'ḡuḡĕ iam o'jekūyjo ip. Imĕnpuye ade jġā ma o'ju ip cekay. Kiiiii.

⁹ Jesus o'jekawĕn jewēju etaybitbin'ukayū eju.

— Kobe epeḡudim owebeam adeayū be omukuḡap puxim — io'e cebe ip.

¹⁰ Kuy bima Jesus ade ma o'gu'ada'ada. Imĕnpuye soat iwātaxipipiayū ajĕm ojuy ip osodop imucay ojuy.

— Omu'ada paxi ixe? — io'e ip jewebe ma.

¹¹ Jesus dobuxik puḡe ip ibiōḡbuk kĕrĕayū kukukayū o'jĕḡ'aecōḡcōḡ cewap “Teku ya'ōbuyxiat,” i'e'em jewebe ma buye. O'jewāwā ip ya'ōberen:

— Ēn Deus ipot — io'e ip.

¹² — Epeḡuwĕn gu juy warara'acat pe: “Teku Deus ipot” i — Jesus pit o'e ya'ōpuruḡ cebe ip.

¹³ Gebuje Jesus o'jeu co'a dag. Jemukaypinayū o'taē jewēju jeku am. Oajēm ip cexe. ¹⁴ 12 beayū o'taē.

— Soat em cuy epeku oweju — io'e cebe ip. — Deus wuydaxijojom iap ekawēn cuy epeḡuwēnuwēn soat ka dag — io'e cebe ip. ¹⁵ — Wa'ōbacaap oḡūm eywebe ibiōḡbuk kērēat mujēm ām ikukukayū bewi — io'e.

¹⁶ Ibūrū ma ibutet osodop ip—taē'ibiyū butet: Simão, i, Tiago i, João i ¹⁷⁻¹⁹ André i, Filipe i, Bartolomeu i, Mateus i, Tomé i, wara'at Tiago i, Tadeu i, Simão i, Judas Iscariotes i. Ibūrū ma ibutet ip. Jesus wara'at o'subutetmōḡ Simão buten. Wara'at ibutet Pedro i osunuy. João Tiago kitpit osunuy. Jesus wara'at o'subutetmōḡ João buten—Tiago buten tak. Boanerges i wara'at ibutet ip osunuy. Boanerges ibaca ip xiririkiap puxim iape. Zebedu ipotpoyū ip osodop xepxep. Wara'at Tiago Alfeu ipot osunuy. Simão jeipi kay jījāat osunuy. Judas Iscariotes ḡuyjom Jesus o'ḡūm cekay itakomaayū be yaoka am. Ibūrū ma osodop ip 12 beayū—Jesus emumujuyū. ²⁰ Ibocewi Jesus o'ju jebure duk'a be.

Ade ma'ḡuto oajēm ip Jesus kay. Cekōn pa'ore o'e cebuxim ip, ceweju etaybitbinayū dak. ²¹ Ibadipyū iboam jekūyjo buje, o'ju ip Jesus dujupit ojuy jekuk'a be. Tūybe Jesus yakpidapin iān o'e ip jekōnkōn'ūm puye.

²² Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū oajēm cekay—Jerusalém ka bewiayū. Jesus ip o'jomuymuy adeayū be.

— Jesus jekukum ibiōḡbuk kērēayū kukukat a'ōbi—Belzebu a'ōbi—Satanás a'ōbi — i napa ma o'e ip Jesus muymuy. — Ixe ja'ōbacaap ūmūm Jesus pe ibiōḡbuk kērēat mujēm ām adeayū bewi — io'e ip napa ma.

²³ Imēnpuye Jesus jemuymuy ojuyayū o'tomuwā jewekay—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū. O'jekawēn ceweju ip. “Napa ma eyju e'em” i'e ojuy. Wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

— Satanás a'ōbi ḡu ōn imujēmujēm — io'e. — Satanás owebe ibiōḡbuk kērēat mujēmujēmān pima, jebekitkit kuka juk ixē o'ḡujēm! Imēnpit Satanás a'ōbi ḡu ōn imujēmujēm — io'e. ²⁴ — Pūḡ ka kukat jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma! — io'e. ²⁵ — Pūḡti watwat kukat jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma! — io'e. ²⁶ — Imēnpuxim Satanás jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma! Imēneju Satanás ja'ōbacaap ūmūm ḡu owebe ibiōḡbuk kērēat mujēm ām—jebekitkit mujēm ām — io'e Jesus. ²⁷ — Wuyōm pa'ore wuykay isapka'oreat tuk'a be ibubut pu am. Imukiriḡ acā koam — io'e. — Imukirik puje bit, wuyōm put soat pu am—uk'a beat pu am — io'e. — Imēnpuxim Satanás a'ōbacaap mu'ūm'ūm pima, iba'ore kuka o'e wuywebe Satanás ebekitkit a'ōbacaap mu'ūm ām — io'e Jesus.

²⁸ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus. — Wuywebe ikērēat muḡē buje, Deus iboap ju'uk wuywebewi—ikērēat ju'uk — io'e. — Wuywebe Deus muymuy buje dak, Deus iboap ju'uk wuywebewi—ikērēat ju'uk — io'e. ²⁹ — Wuywebe Deus biōḡbuk muymuy buje bit, Deus iboap ju'uk ḡu wuywebewi. Iboap i'uk pa'ore Deus pe. Iboap kuḡ acesop soat em—ikērēat kuḡ, ibiōḡbuk muymuyap kuḡ — Jesus o'e.

³⁰ — Ēn ibiōḡbuk kērēat a'ōbi jekukum — i juk o'e ip Jesus pe. Imēnpuye Jesus imēn o'ya'ōbu ip imukūyjojom ip.

³¹ Ixi o'ju Jesus kay, ikitpitpit tak. Akiju osodop ip.

— Jesus etomuwā — io'e ip kakijuayū be. — Ceweju ocekawēn pin — io'e ip. Kaxixkik'i osodop ip Jesus akokoreren akijuacat.

³² — Exi akiju omuy, ekitpitpit tak — io'e ip Jesus pe. — Eweju cekawën pin ip — io'e ip cebe.

³³ — Icemân igo oxiat. Boyûku okitpitpicat — io'e Jesus.

³⁴ Jesus o'jeak jexeayû kay. O'jekawën ceweju ip.

— Warara'acayû bit oxi jo'i oxe, okitpitpit co'i dak — io'e. ³⁵ — Deus bikuyap tağ jekuku'ukayû okitpitpit co'i oxe, oixit co'i dak ip, oxi jo'i dak ip — io'e.

4

¹ Jesus waram adeayû o'gutaybin iodi wâbu be. Ade jÿjâ o'je'awero ip cexe. Imênpuje Jesus oôm kobe be. Oabik kobe bitakobu jeje iwâbu tēğ. Adeayû bit kapurûğ pe osodop ip ya'ïjojom. ² Wuymutaybitbinap ekawën o'ğuwën Jesus. Ade o'gutaybin ip.

³ — Eya'ôpicûğcûğ cuy epesop wa'ô kay — io'e cebe ip. — Ağokatkat o'ju jekat pe jekadai damuduudu am. ⁴ Tamududum pima xepxepa o'ta'at ipi ju e bitako dağ — io'e.

— Wasûyû oajëm. O'ta'o'o ip taduduata—cekadaida—e bitako dağata — io'e Jesus.

⁵ — Ibocewi wara'ata o'ta'at karatûğ'a paraktağ. Ade gu ka'wi o'e iboce. Ierûn ma o'e ka'wi. Dao ma o'tanôkap ka'wi ierûn puye — io'e. ⁶ — Imênpit kaxiepi bima kaxie kadai o'ğukaraw. O'ğuy'û. Oe'û tâbujû ba'ore buye — io'e.

⁷ — Wara'ata o'ta'at widaoho parakpe. Yaypan pima widaoho kadai o'ğ'u'um. Oe'û. O'jew'a'ada gu — io'e.

⁸ — Wara'ata bit o'ta'at katô be. O'tanôkap. Xipan o'yaypan. Ta'ade o'e. Pûğpûğ kadai be ta'adesû o'e—30 be o'e ta—katô peat. Wara'at kadai be ta'ade o'e—60 be o'e ta. Wara'at kadai be ta'ade jÿjâ o'e—100 be o'e ta — io'e. Jesus imên wuymutaybitbinap ekawën o'ğuwën.

⁹ — Wekawën eyetaybit pin pima, eya'ôpicûğcûğ cuy epesop wa'ô kay — io'e.

¹⁰ Adeayû epit puje, pûğpûğ o'ya'ïjojo'iyayû oajëm Jesus kay. 12 beayû eju oajëm ip.

— Iba'arêm ekawën ocexe — io'e ip cebe. — Apên ocemutaybin ojuy eguy kadaida mududuap ekawën muwënuwën? — io'e ip.

¹¹ — Kawën ibapukan ôn eymutaybitbin — io'e. — Iba puğ ma apên Deus soat ipi dağayû kukukan je'e iap muwënuwën ôn eywebe — io'e. — Kuy bima iboam o'gutaybin gu. Warara'acayû mutaybitbin pit ôn iba'arêmân, wa'ô kayküy ip puye — io'e. ¹² — Iba'arêmân ôn ixeyû mutaybitbin. Ya'ïjojom ip. Imênpit itaybit gu ip. Jekÿyjojom ip. Imênpit wekawën pa'arêm cexe ip. Itaybit pima bit kuka juk iguyçûğ o'e ip ikêrêat kuğ puye. Ikêrêat tak kuka juk o'jepere ip. Ikêrêat epere buje ip kuka juk Deus ikêrêat o'ju'uk ixeyû bewi — io'e. ¹³ — Kadai damuduuduap ekawën iba'arêm eyxe. Apëntak eyetaybit epe'e owebe wara'at muwën puje wuymutaybitbinap ekawën muwën puje? Wara'at muwën puje dak, wekawën pa'arêm je'e eyxe — io'e.

¹⁴ — Apêğape ibo wekawën iam ôn jeymutaybin. Kadaida mududuap Deus ekawën muwënuwën puxim — io'e. ¹⁵ — Deus ekawën coco'ukayû kadaida buxim — io'e. — Pûğpûğ cekawën coco'ukayû e bitako dağata buxim — io'e. — Deus ekawën co isu, Satanás ajëmjem cekay ip — io'e. — Yağuyba'um'um ip cekawën kay—Deus ekawën kay — io'e.

¹⁶ — Warara'acayû karatûğ'a paraktağata buxim—Deus ekawën coco'ukayû — io'e Jesus. — Koap icokcok e'em ip Deus ekawën co am.

¹⁷ Kadai tâbube'umat puxim Deus ekawën badi gu ômôm cebe ip. Ibureyû

e'em: "Teyūku Deus ekawēn kay," i, iwaywayway am. Ibureyū itakoma cekay ip. Ipiat supi'ajoat cebe ip. Imēneju ibu'u ip jetabut am Deus kay — io'e.

¹⁸— Warara'acayū widaoho parak tağata buxim Deus ekawēn coco'ukayū. Deus ekawēn cocom ip — io'e. ¹⁹— Imēnpit soat em ġebum ip jemukaypinput kay. Tūybe ocokcok cīcā oce dinheiro kuğ pima iān e'em ip. Itabikuku ip soat kay jebubun. Deus ekawēn kay bit ip yopīt ma itabut, soat kay itabikuku jebubun puye. Deus ekawēn muwēnuwēn ġu ip warara'acat pe jebureyū be — io'e.

²⁰— Warara'acayū bit katō dağata buxim Deus ekawēn coco'ukayū — io'e. — Cekawēn co buje, cekawēn kay jījā ip. Idipat mujurūğrūğ ip soat peam. Kadai'ip puxim ixeyū—ya'a'eat'ip puxim. 30 be o'e takuğ'iat'ip puxim ip, 60 be o'e takuğ'iat'ip puxim tak, 100 be o'e takuğ'iat'ip puxim tak — io'e.

²¹ Jesus wara'at kawēn o'ğuwēn jewēju etaybitbinayū be—12 beayū be dak—wuymutaybitbinap ekawēn.

— Lamparina musop puje, ico diotpe ġu ajomuy — io'e. — Wuyxexecap tiotpe ġu dak ajomuy. Um ma ajomuy kabia i'e am wuykay—soat ijo but am — io'e. ²²— Soat wuyxe iba'arēmat ibapuk je'e. Gasū ade ma wuyetaybit'umat. Guyjom pit wuyetaybin ace'e soan ma — io'e. ²³— Wekawēn co pin pima, eya'ōpicūğcūğ cuy — io'e.

Imēn o'ğuwēn "Wekawēn eyetaybin puje, warara'acat pe juy epeğuwēn dao ma eyağuyba'ūmap puxim" i'e ojuy.

²⁴— Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Xipan'ūm ya'ġjo buje, yopīt ma juy eyetaybin. Xipan ya'ġjo buje bit, yobog cuy eyetaybin — io'e.

²⁵— Wara'an eyetaybit pin pima, wara'an ma eyetaybit epesop. Ya'ġjom eybu'u buje bit, kuy juk epeya'ġjoiap kay jeyağuyba'ūm — io'e.

²⁶ Jesus waram wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn.

— Deus soat ipi dağacat kukukan iap kadai aypapanap puxim — io'e. — Ağokatkat o'taida jekat pe — io'e. ²⁷— Taida buje, soat exima xexen ma. Kabia isum kopkom. Nōjēmjēm. Aypapan. Ağokatkat pit itaybit ġu apēn aypapan iam. ²⁸ Kadai jekpiwan ma jewa'adadam. Koap dupcēmēm. Taipuk cēmēm guyjom. Kanomūm dajēmjēm taipuk tağ—tajakata — io'e. ²⁹— Tarum'isum kadai bubum kat iwat kadai bubuap kaxi oajēm puye — io'e. — Imēnpuxim eya'ōbi ġu warara'acayū itabut je'e Deus kay—Deus a'ōbi acā — io'e. Jesus imēn wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn.

³⁰ Jesus waram o'jekawēn.

— Deus ade jījāyū kukukan je'e — io'e. — Ajo-buxim xe'e je'e? Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop iboap ekawēn kay — io'e. ³¹— Deus soat ipi dağacat kukukan iap mostardada buxim—e da jo'iat puxim. Ipi be taida buje, ta'īt ma mostardada. Warara'ata bodi ma ta'īt ma. Aypapan cīcā taida buje bit. ³² Wara'at kadai bodi ma aypapan e'em. Tākubog e'em. Wasū jedopi mōğmōğ tāku jeje — io'e. — Imēnpuxim ġasū Deus pūğpūğayū kukukat. Guyjom pit adeayū kukukan je'e — io'e.

³³ Jesus ibo ekawēn puximat o'ğuwēnuwēn adeayū be. Deus soat kukukan je'e iap ekawēn o'ğuwēnuwēn cebe ip. Imēnpuye itaybit put ip. ³⁴ Adeayū mutaybitbin pima wuymutaybitbinap ekawēn acā o'ğuwēn—kawēn iba'arēmat acā. Jewēju etaybitbinayū mutaybitbin pima bit, ibapuğ ma o'ğutaybin ip. Kawēn iba'arēmat ġu o'ğuwēn cebe ip—ibapukat ma.

³⁵ Ixe kabia kabiogkabiog'i bima, Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinay'u be.

— Ga'a iodi wīnābu aju — io'e.

³⁶ Ceweju etaybitbinayū o'jewemuwēn ip adeayū be. Jesus kuy kobe be osunuy. Jeweju etaybitbinayū o'tujowat jeweju. Warara'acayū dak o'timudek jekobe daḡ ma ip.

³⁷ Gebuje kabidoxixi oajēm cekobe kay. O'subidoajēm cekay ip—Jesus kay, jewejuayū kay dak. Kobe be diōmōm o'e tipodoyat. Kobedi tibog o'e. Kobe munopapūn ojuy o'e idibim. ³⁸ Imēnpit Jesus ixet osodop kobe ukpu be. Ixet jadipi jeje.

Gebuje ceweju etaybitbinayū Jesus o'ḡuwurūḡ.

— Ocemutaybitbin'ukat! Ak'adit ma du ēn oceyay? — io'e ip. — Je'ūm wuyju! — io'e ip cebe.

³⁹ Jesus o'āy.

Gebuje Jesus kabidoxixi o'ḡukorēm.

— Ebidopon! — io'e kabidoxixi be. — Edipon! — io'e iodi be.

Kabido dao ma o'subido'ūm. Tipo o'e iodi. ⁴⁰ Imēneju Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju.

— Apēnpuyē dak eyparara? Eyetabut ḡu du Deus kay? — io'e.

⁴¹ Iparara jījā ip o'e.

— Abu dak sute? — io'e ip jewewebe. — Cekawēn acā kabido o'subidomu'ūm! Dao ma o'timupon iodi! — io'e ip.

5

¹ Jesus wīnābu oajēm jeweju etaybitbinayū eju. Oajēm ip Gerasa eipi be.

² Kobe bewi Jesus cēm puje, aḡokatkat osodot ce'ū'ūayū mōḡmōḡap pewi. Ibiōḡbuk kērēat kukat osunuy. ³ Ixe ukā be ḡu osunuy—ce'ū'ūayū mōḡmōḡap pe acā, ibiōḡbuk kērēat kuḡ puye.

⁴ Ade em Gerasa eipi watwat cuk adi ibiōḡbuk kērēat kuḡat o'taomūnmūn ip. Correntebum cuk adi o'taomūnmūn ip, cabobum tak. Gasū bit taomūn pa'ore ip osodop. Iba'ore osodop ip correntebum tak. Ade em ma juk adi o'taomūnmūn ip correntebum, cabobum tak. Imēnpit ixe aḡokatkat correntebu o'subumuwekapkap. Ixe cabobu o'subudakatkat. Ixe muwaḡōn pa'ore o'e soat pe. ⁵ Kabia bun, ixima bun tak e'ū'ūayū mōḡmōḡap taḡ oekuku ibiōḡbuk kērēat kuḡat. Co'a daḡ tak oekuku. Soat em jewāwāwām oekuku. Jewemuwerikweriḡ wita'am oekuku. Jewemudadaibotbon oekuku.

⁶ Wūywi ma Jesus co buje, ibiōḡbuk kērēat kuḡat o'jedau Jesus kay. O'jēḡ'aecōḡcōḡ Jesus wap ya'ōbuyxi cexe buye.

⁷⁻⁸ — Ibiōḡbuk kērēat, ejēm cuy aḡokatkat pewi — Jesus o'e.

Ibiōḡbuk kērēat kuḡat o'jewāwā ya'ōberen.

— Jesus, apēn ēn em owebe? — io'e. — Ēn Deus ipot—soat podi ma ya'ōbacaat ipot! — io'e. — Ipiat'ajoan ḡu juy ēn owebe, Deus etabutpe wuyju buye — io'e Jesus pe.

⁹⁻¹⁰ — Apēn ebutet? — Jesus o'e.

— Obutet Ade i, ade oceju buye — io'e. — Ijop ka bewi ḡu juy ibiōḡbuk kērēat eḡujēm — io'e aḡokatkat Jesus pe.

¹¹ Ade jījā dajebaroyū wurūrūrūḡ osodop ip iboce co'a daḡ.

¹² — Dajebaroyū be juy eḡuōm — io'e. — Āḡ ocemuōm cebe ip — aḡokatkat o'e.

¹³ — Ha'a — io'e. — Epeōm cuy cebe ip — Jesus o'e.

Ibocewi ibiōḡbuk kērēayū o'jēm aḡokatkat pewi. Oōm ip dajebaroyū be.

Ade jījā osodop ip dajebaroyū. Kīiīih. 2000 be acō'i osodop ip. Daudaum o'jenapōn ip co'a pēnpēn taḡ. O'kop ip iodi be. Oakōm ip. Jeabokaboḡ oap ip iodi be. Poḡ. Oe'ū'ū ip. ¹⁴ Imēneju dajebaroyū kukukayū owatwat ip.

— Jesus ibiōḡbuk kērēayū o'ḡuōm dajebarayū be — io'e ip warara'acayū be. — Oap ip ade — io'e ip. O'ḡuwēn ip ikaboḡatka watwat pe, koḡūnpi watwat pe dak. Ade o'ju ip apēn o'jebapuk iap com.

¹⁵ O'ju ip Jesus kay. Ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit o'jojojo ip. Gasū bit tadaibot ḡu o'e. Xik'i osunuy. Totite o'e gasū bit. Yaguysat o'e gasū bit. Imēneju itabēḡbēḡ ip o'e ijojom.

¹⁶ Ibocewi o'jojojo'iaiyū apēn o'jebapuk iap o'ḡuwēn oajēm'iaiyū be.

— Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm aḡokatkat pewi — io'e ip. — O'ḡuōm dajebarayū be — io'e ip. — Oakōm ip iodi be. O'jebokabok ip. Oap ip — io'e ip.

¹⁷ Imēneju:

— Ejēm cuy oceka bewi — io'e ip Jesus pe Gerasa eipi watwat.

¹⁸ Imēnpuye Jesus oōm kobe be jejēm ām.

Kobe be iōm puje ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit o'ju Jesus kay.

— Eweju ōn tak cum — io'e. — Exe ma onuy pin — io'e Jesus pe.

¹⁹ — Ap — io'e Jesus pit. — Oweju ḡu ejot. Eduk'a be juy eju, ebureyū kay — io'e Jesus cebe. — “Kariwa ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm owebewi,” i juy ece cebe ip — Jesus o'e. — “Kariwa juk xīpan okuk,” i juy ece cebe ip — Jesus o'e.

— Ha'a — io'e.

²⁰ Gebuje o'ju jeka kay. 10 beatka daḡ oekuku: — Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm owebewi — i'e'em soat pe. Iboam jekūyo buje:

— Ajo iba'ore cekay—Jesus kay? — io'e jewewebe.

²¹ Gebujep Jesus iodi o'timudek ma'ḡuto kobe daḡ. Timudek puje, ade jījā ip o'ju topabe ka'oririt pe. Kiiih.

²² Judeuyū e'aweroroap'a kukukat o'ju Jesus kay—Deus eju kawēnwēnap'a kukukat. Ibutet Jairo i osunuy. Taxitxet osunuy. Taxit 12 koato osunuy. Jesus dopabijuk puje, o'jēḡ'aecōḡcōḡ cewap, Jesus ya'ōbuyxi cexe buye.

²³ — Tapu, odaxit oe'ū pin — io'e. — Ejot cuy oduk'a be — io'e. — Ebu juy esubumōḡ cebe imu'ada am. Esubumōḡ cuy cebe ce'ūap puxim — io'e Jesus pe.

²⁴ Imēnpuye Jesus o'ju ceweju—Jairo eju.

Ibocewi ade ip o'ju Jesus nomuju. Icēḡsūḡ ip o'e ade jījā buye. ²⁵ Iboce ayacat tak osunuy. Ade koato ma toybucukbucukḡ ḡu osunuy—12 koato ma.

²⁶ Ade wuyanūḡtata'ukayū ixe ayacat anūḡtata'uk ip osodop. Imēnpit biḡ ma xīpat'ūm cīcā o'e. Soat jedinhoiro o'ḡu'ūm janūḡtataapteim. O'jexere ḡu. Biḡ ma xīpat'ūm cīcā o'e.

²⁷⁻²⁸ Ixe ayacat Jesus iwātaxipipi mu'ada'adaap awēḡ o'yawēḡcoco.

— Jesus esay mucay buje, oce'ada — ayacat o'e jewebe ma.

Gebuje o'ju Jesus tēḡ adeayū parakpe—aweromayū parakpe. ²⁹ Jesus esay o'ḡucay warara'acat eta'ūmpi. Cesay mucay'isum ma o'toybucuk. Xīpat o'e ḡebuje bit. ³⁰ Wa'ōbacaan aco'i oḡu'ada iam itaybit o'e Jesus pit. O'jekorepēn adeayū parakpe ḡebuje bit.

— Abu wesay o'ḡucay? — io'e.

³¹ — Tā! — io'e ceweju etaybitbinayū. — Adeayū wuymukuḡukuḡ iap cocom ḡu du ēn? — io'e ip. — Apēnpuye ēn e'em “Abu wesay o'ḡucay?” ĩ? — io'e ip.

³² Imēnpit Jesus o'jeakak soat kay. Abu wesay o'ḡucay iat kudadam o'jeakak. ³³ Ayacat itaybit o'e Jesus omu'ada iam. Imēnpit iparara o'e

Jesus itakoma je'e okay iap puxixim. Ikarabakbak tak o'e jeparara pibun. O'jēg'aecōgcōg Jesus wap.

— Ōn ma esay oꝓucay — io'e cebe. — Ēn cuk omu'ada — io'e.

³⁴ Imēnpuye:

— Tū'ū, kuy ece'ada etabut okay buye — io'e Jesus. — Ecepit cuy eduk'a be — io'e. — Ecokcoꝓ cuy eꝓuy — io'e. — Kuy ece'ada. Xipat ecesūy ḡasū bit — io'e.

³⁵ Jesus puk kawēnwēn ma ayacat eju bima, Jairo duk'a bewiyū oajēm cekay—Jairo kay.

— Iꝓuje, edaxit'ūm kuy oe'ū — io'e ip. — Wuymutaybitbin'ukat eꝓuwa'ūm ḡu ḡasū bit — io'e ip.

³⁶ Imēnpit Jesus ak'adit ma o'e oe'ū iap awēḡ kay.

— Eꝓuycūḡ ḡu juy eꝓuy — Jesus o'e Jairo be. — Etahun pit cuy eꝓuy okay — io'e.

³⁷ Gebuje Jesus ebapūḡayū acā o'tujowat jeweju. Pedro o'tujowat jeweju, Tiago dak, João dak. João Tiago kitpit osunuy. Ibūrū ma o'tujowat jeweju.

³⁸ O'ju ip Deus eju kawēnwēnap'a kukukat tuk'a kay—Jairo duk'a kay. Ade osodop ip tuk'a be. Wawa ip osodop. Jewāwāwām ya'ōberen ip osodop yaypan'isuat'ūm cocom. ³⁹ Uk'a be jeōm puje, Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Apēnpuye eyju wawa? Eya'ōkarey jījā oxe! — io'e cebe ip. — Yaypan'isuat ce'ū ḡu—ixet ā! — Jesus o'e wawaayū be.

Jesus itaybit o'e yaypan'isuat'ūm oe'ū iam. Inaka waram imutain. Imēnpuye:

— Ixet ā — io'e.

⁴⁰ Wawaayū itaybit o'e yaypan'isuat'ūm oe'ū iam. Imēnpuye Jesus o'jowayway ip. Jesus soat ip o'ḡujēm uk'a bewi.

Ibocewi Jesus yaypan'isuat'ūm ebay o'tujowat jeweju, ixi dak, ebapūḡayū dak—jeweju etaybitbin'ukayū. O'ju ip ce'ūat kay. Oajēm. ⁴¹ Ce'ūat o'subaixik.

— Talitá cumi — Jesus o'e ja'ōm cebe.

(Talitá cumi “Tu'ū, aḡobucēḡ ece” i ōn e'em ewebe iape wuya'ōm).

⁴² Ce'ū topibit waram o'jetait. O'je'aḡobucēḡ ḡebuje bit. O'kop. O'jexīḡxīḡ. Imēnpuye o'jojo'iyayū itabēḡbēḡ o'e ip ijojom.

⁴³ — Ixan cuy eḡūm cebe — Jesus o'e ixi be. — “Jesus waram odaxit'ūm o'ḡutait” i'ūmḡu juy epe'e warara'acayū be — io'e cebe ip.

6

¹ Jesus o'ju ibocewi. O'ju jaypanapka kay. Oajēm Nazaré ka be jeweju etaybitbin'ukayū eju. ² Sábado bima ade o'gutaybin Deus eju kawēnwēnap'a be. Jebodoydoyap kabia be ip o'ḡutaybin.

Ade ixē ekawēn o'ya'Jojo ip. Ya'ōpicūḡcūḡ ip o'e cekawēn kay.

— Apēntak iḡo aḡokatkat itaybit soan kawēn? — io'e ip jeweweju. — Abu dak ixē o'ḡutaybitbin? Wuywebe i'e ba'oreap mubapukpuḡ ḡoku — io'e ip.

³ — Iḡo ḡu du karepiḡa? — io'e ip. — Maria it ma ḡoku. Tiago waḡo ma ḡoku. José waḡo dak. Judas waḡo dak. Simāo waḡo dak — io'e ip. Iixītyū dak ijoce ma wuyweju ma — io'e ip. — Wuyju bit kūyjobin ḡu juy ajop ixē a'ō kay, ixē wuyjo'iat puye — i napa ma o'e ip.

⁴ Imēnpuye Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Soat ka daḡacat ibuyxim ma Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat kuḡ — io'e. — Jaypanap ka beayū bit ibuyxim ḡu ikuḡ — Jesus o'e cebe ip.

⁵⁻⁶ Nazaré ka be bima ade em ḡu Deus a'ōbacaap o'ḡubapuk, itabut'ūm ip puye.

— Itabut'üm cĩcã ip okay — Jesus o'e jewebe ma.

Warara'acayũ bit ixe kay jĩã o'e. Imēnpuye jebu o'jewebumōg̃ cebe ip—iwātaxipiayũ be. O'gu'ada'ada ip.

Guyjom wuyjuyũxirixiri daḡ oekukuku. Imutaybitbin ip oekukuku.

⁷ Jesus 12 beayũ o'tomuwã jewekay. Xepxepxem ip o'gujuju warara'acat ka daḡ.

Gebu je o'jekawēn ceweju ip.

— Wa'ōbi ma ibiōgbuk kērēat epeḡujēmjēm ikugayũ bewi — io'e cebe ip. ⁸— Eyba'ip acã epeyoptujowat eyjuap taḡ — io'e cebe ip. — Eyxan pit epetujowat ḡu, sacola dak ka'ũma, dinheiro isurūḡat tak ka'ũma. ⁹ Eyesandália dak epetujowat — io'e. — Eyewebeat acã eydoti epetujowat—xepxem pit ka'ũma — io'e. ¹⁰— Pũḡka be eyajēm puje, pũḡ'a be ma epesopsop uk'a be. Pũḡ'a be ma epesop iḡo ka be bima — io'e. ¹¹— Pũḡka be eyajēm puje, ibo ka watwat pe eykukpin'üm pima, wara'atka kay juy epeju — io'e. — Ibo ka watwat eya'ĩjo pin'üm pima, epejēm cuy ibo ka bewi. Cēm pima eyesandália epeḡupoyoy “Deus pe ipiat pi'ajoat puje eywebe, ocekwiatpi ḡu oce'e,” i'e'em cebe ip — io'e. — “Eyju ma eyukpiwat Deus ekawēn kay'üm puye,” i juy epe'e cebe ip — io'e Jesus.

¹² Imēneju 12 beayũ o'ju. Ade mukũyjom oekukuku ip kawēn idipan.

— Ikērēat muḡēḡēap epeyepere juy — io'e ip. — Cũḡ ma juy epeku — io'e ip adeayũ be.

¹³ Ibiōgbuk kērēat o'ḡujēmujēm ip soat pawi. Ixepiti o'timōgmōḡ ip iwātaxipiayũ a jeje imu'ada am.

¹⁴ Gebu je ipi kukukat Herodes Jesus awēḡ o'yawēḡtobuxik soat kaka daḡ o'jawēḡepōḡpōḡ puye. Tũybe waram ḡuto o'jetait'iat teku iãn o'e ip adeayũ.

— João Batista teku — io'e ip pũḡpũḡ. — Waram ḡuto o'jetait teku je'ũap tomukadi — io'e ip. — Imēnpuye Deus a'ōbacaam wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuḡ teku — io'e pũḡpũḡpũḡ.

¹⁵ — Ka'ũma — io'e warara'acat pit. — Elias'üm teku — io'e ip. — Waram ḡuto o'jetait — io'e ip.

— Ka'ũma — io'e warara'acayũ bit. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat'üm teku — io'e ip. — Waram ḡuto o'jetait'iat teku — io'e ip. — Kuyje osunuyiat teku — io'e ip.

¹⁶ Imēnpit ipi kukukat Herodes Jesus awēḡ co buje, imēn o'jekawēn.

— Oxe bit teku João Batista — io'e. — Kuy bima wemu'a'uk teku. Imēnpit waram ḡuto o'jetait — io'e.

¹⁷⁻¹⁹ Kuy bima Herodias Filipe tayxi osunuy. Ikuakat Herodes kitpit tayxi osunuy. Herodes pit Herodias o'jat jetayxim. Imēnpuye João Batista o'e Herodes pe:

— Deus xe cedaḡ ḡu ewebe jewebumün ãm ekitpit tayxi eju — i. Imēnpuye Herodias itakoma jĩã o'e João kay. João aoka ojuy o'e. Imēnpuye Herodes João o'ḡuōmat daomünmünap'a be jetayxi be yaokaap puxim. Herodias pe João aoka ba'ore o'e, Herodes xe João ya'ōbuyxi buye.

²⁰ — João cũḡ cĩcã — io'e Herodes. — Xipat cĩcã ixe—ikērēat kuḡ ḡu — io'e.

Herodes João muxipanpan osunuy daomünmünap'a be yaokaap puxim. Herodes pe João ekawēn co buje, yaḡuybabi'üm'üm osunuy. Inaka João ekawēn co pin cĩcã osunuy.

²¹ Gebu je Herodes peta o'ḡuḡē jekapap kabia kay ḡebum am. Peta boḡ cĩcã o'ḡuḡē ip. Herodes ya'ōbuyxiayũ o'tomuwã peta kay jebekitkiyũ. Sorarayũ kukukayũ dak o'tomuwã, Galiléia eipi beayũ dak—kariwawa ecuḡapap. Peta kabia bima Herodias o'e jewebe ma:

— Gasū ma João oyaokaat — i.

²² Ibocewi Herodias it oōm peta muḡēḡēap'a be. Ayacat osunuy yaypan'isuat. O'jeda'i'in Herodes etabutpe, ceweju jekōnkōnayū etabutpe dak. Da'i'iap co buje, icokcok o'e ip. Imēnpuye:

— Ajo-kay ēn oxewi? — io'e Herodes yaypan'isuat pe. — Emukaypin cuy oḡūm ewebe — io'e. — Ade obubut weipi be. Ipidaseat ma oḡūm ewebe — io'e. ²³ — Deus etabun ōn e'em ewebe — io'e. — Soat emukaypin cuy oḡūm ewebe — io'e. — Ipidase juy oḡūm ewebe obubut. A'ō kay je'e ip webekitkiyū — Herodes o'e.

²⁴ Ixe yaypan'isuat o'jēm. O'ju jexi kay.

— Mamāi, ajo dak ojoojuy? — io'e jexi be.

— “João Batista a juy eya'ukat. Eyaūm owebe,” i juy ece cebe — io'e ixi.

²⁵ Herodes kay yaypan'isuat o'jepit ipi kukukat kay ḡe buje bit.

— João Batista a juy eyaūm owebe parato be — io'e ipi kukukat pe. — Gaxīn ma juy eyaūm owebe — io'e jexi a'ōbi.

²⁶ Ipi kukukat Herodes iḡuycūḡ o'e. Ibu'u jījā ya'uk an osunuy.

— Soat emukaypin cuy oḡūm ewebe — i juk o'e yaypan'isuat pe jeweju jekōnkōnayū etabutpe. Imēnpuye isūsūn o'e jebureyū buxim. “Oyaūm ḡu ewebe” i'eap puxim isūsūn o'e.

²⁷ Gebuje o'jekawēn sorara be.

— João a juy eya'uk — io'e. — Eyadojot cuy owebe — io'e sorara be ipi kukukat.

Sorara o'ju. João a o'ya'uk daomūnmūnap'a be. ²⁸ O'yadujupit parato be. O'yaūm yaypan'isuat pe. Yaypan'isuat o'yadujowat jexi be. O'yaūm cebe.

²⁹ João'ūm e'ū ām jekūyo buje, ceweju oekuku'iyū o'ju Herodes kay. João'ūm jebit o'tujowat ip. Jebabim o'jomōḡ ip witabikūy be.

³⁰ Ixe be juk o'ḡuju'iyū o'jepit Jesus kay. Soat cuk o'e'e ip iat o'ḡuwēn ip cebe, soat cuk o'ḡutaybitbin iap tak. ³¹ Ade jījā ajēmjēm ip o'e Jesus kay, ceweju etaybitbin'ukayū dak. Cēmcm tak o'e ip cexewi ip. Ixeyū dak cekōn pa'ore o'e ade ip puye.

Imēnpuye Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Eydaobire jījā — io'e. — Ga'a aju uk'a'ūmat kay jebodoy am. Wuyju acā aju — Jesus o'e cebe ip.

— Ga'a — io'e ip.

³² Gebuje o'ju ip uk'a'ūmat kay. Kobe daḡ ip o'ju. Ixeyū acā o'ju jebodoy am.

³³ Ijēm puje ip, ade kapurūḡ taḡayū Jesusyū o'jojojo.

— Jesus o'jēm jeweju etaybitbinayū eju — io'e ip jewewebe. — Ga'a aju kapurūḡ taḡwi ixeyū dopabe — io'e ip.

Imēnpuye o'jedau ip kapurūḡ taḡ. O'jedau ip Jesusyū dopabijuk am. Soat kaka daḡwi o'ju ip. Jesus ajēm'ūm awap ma oajēm ip.

³⁴ Kobe bewi jejēm puje, Jesus ade jījā o'jojojo. Itabotaidabotbot o'e cekay ip.

— Teyūku ovelhayū buxim oxe—jekukat'ūmayū buxim — Jesus o'e jewebe ma.

Ade ma ip o'ḡutaybin.

³⁵ Kaxi ipi tēḡ pima ceweju etaybitbinayū o'ju Jesus kay.

— Ijocce ya'ūmḡu uk'a — io'e ip. — Ka'ūmḡu wuyxan. Kuy katpuje jījā — io'e ip. ³⁶ — Adeayū juy eḡuy pit aḡoka kay — io'e ip. — Eḡuy pit ip ikatēḡatka be jexat pu am — io'e ip.

³⁷ — Eyju ma ixan epeḡūm cebe ip — Jesus o'e cebe ip.

— Apēntak pāo'a oceyabu soat xat'am? — io'e ip. — Pāo'a deim kuka o'e teibog cīcā. 200 dinheiro isurūgat kuka o'e—prata muḡēḡē — io'e ip.

(Pūḡ dinheiro isurūgat prata muḡēḡē pūḡ kabia ekapikapteim osunuy).

38 — Pebūrū'a eyju pāo'a kuḡ? Epeju buk eyetaybit am — Jesus o'e.

O'ju ip jetaybit am. Itaybit puje ip o'jepit.

— 5 be pāo'a kuḡ oceju, xepxep axima kuḡ tak — io'e ip Jesus pe.

39 — Epe'e juy adeayū be “Epabik cuy tip kireat ceje,” i — Jesus o'e.

40 Soat ip awerom oabikbik. Ade jījā osodop ip. Pūḡ eawero 50 be wuyjuyū osodop ip. Wara'at eawero 100 be osodop ip. Wara'at eawero 50 be osodop ip. Wara'at eawero 100 be osodop ip. Ade jījā osodop ip. 5000 aḡokatkat osodop ip—pāo'a omayū. Ixeyū tayxiyū dak ya'om, ipotpoyū dak, taxityū dak.

41-44 Gebuje Jesus o'jekawēn jebay eju—Deus eju. Pāo'a o'yabu. Axima dak o'jat xepxep. Ixe dak o'jeapūn kabi kay. O'jekawēn Deus eju.

— Bay, ēn xīpat — io'e. — Pāo'a eyaūm oceyat'am — Jesus o'e Deus pe.

Pāo'a o'yadakat.

— Juku pāo'a — io'e jeweju etaybitbinayū be.

Cinco be pāo'a o'yadap. Imēnpit Jesus o'yamu'acoḡ. Ya'ade jījā o'e. Ceweju etaybitbinayū o'yaūm adeayū be. Xepxep axima osodop. Jesus pit axima o'ḡu'acoḡ. Imēnpuye ade jījā o'e. Axima dak o'ḡūm jeweju etaybitbinayū be. O'ḡūm ip adeayū be. Soat ip o'jo'o'o—5000 beayū—aḡokatkayū. Soat ip ibeḡbeḡ o'e, Jesus o'ḡu'acoḡ puye.

Ibocewi ceweju etaybitbinayū cepoyat o'jat. Ico be ip o'ḡuōm. 12 be o'ḡunopapūn ip cepoyan—pāo'a epoyat'am, axima epoyan tak.

45 Gebujeap tomukadi:

— Epeōm cuy kobe be — Jesus o'e jeweju etaybitbinayū be. — Wīnābu epeju owap. Betsaida ka kay juy epeju — io'e.

Jesus “Eyduk'a be juy epeyepit,” i'e'em pima adeayū be, ceweju etaybitbinayū o'ju wīnābu.

46 Tuk'a be adeayū muju buje, Jesus o'ju co'a kay jekawēn ām Deus eju.

47 Kabiok pima Jesus jaḡepūḡ ma o'e kapurūḡ pe. Imēnpit kobe daḡayū iodi bicūḡ pe o'e ip—ceweju etaybitbinayū. 48 Jesus ip o'jojojo—kobe daḡayū—tibicūḡ peayū. Pipim jekoykoy o'e ip kabido o'subidoajēm topabe buye.

O'ju cekay ip kabiakabia'i bima—kaxi jēm awap ma. Kuyḡu o'ju tibicūḡ peayū kay. O'kop co'a daḡwi. Idibi adopa daḡ xīḡxīḡ o'ju. Cekay ip o'ju.

49 Jesus o'jojojo ip idibi adopa daḡ xīḡxīḡ pima. Tūybe ite axik iān o'e ip. Jesus co buje soat ip o'jewāwā jeparara pibun. 50 Iparara jījā ip o'e.

— Eya'ōcam cuy epesop! Eypararam ḡu juy! Ōn ā! — Jesus o'e.

51 Ibocewi Jesus oōm kobe be ceweju ip. Kabido o'subido'ūm ḡebuje bit. Dao ma o'tipon. Imēnpuye o'jekuy ip. Yaḡuybabi'ūm o'e ip. O'jojojo ḡu buk ip imēḡat. 52 Ixe kabido o'subidomupon iap o'jojojo ip. Inaka teku Deus a'ōbacaap kuḡ jekukum iap kay itabut ḡu ip. Pāo'a o'yamu'acoḡ iap o'jojojo ip. Inaka:

— Ka'ūma ma ite jo'i ya'ōbuyxi — i'ūmḡu o'e ip.

Itabut ḡu o'e ip cekay.

53 Iodi mudek puje ip, Jesusyū oajēm Genesaré eipi be. O'jemūḡ ip ebikopap pe. Kobe ip o'ḡukirik ka'oririt pe.

54 Kobe bewi ijēm isum ma ip itaybit o'e teyūku Jesusyū iam ibo ka watwat.

55 Daudaum o'ju ip uk'a'a daḡ iwātaxipipiayū dakoykoy. O'tujowat ip Jesus kay. Dobaptup ceje o'tujowat ip. Iwātaxipipiayū o'tujowat ip adeayū o'e

“Jesus omuyku ijoce” iap pe. ⁵⁶ Agoka dag Jesus oeku, ikabogatika dag tak, biopak kukukayū ka dag tak. Yajēm puje jebureyū iwātaxipiayū o'jomōg je'aweroroap pe.

— Āg esay ukpi oceḡucay — io'e ip Jesus pe. Soat ip o'je'ada o'ḡucay'iyū. Soat iwātaxipiayū xipat o'e.

7

¹ Fariseuyū o'je'awero ip Jesus kay, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak—Jerusalēm ka bewiyū. ²⁻⁴ Aypapayū'ūm'ūm ekawēn taḡ jekuku'uk osodop ip Fariseuyū, soat warara'acayū Judeuyū dak. Jebu'isu bima dak ip jebuwuywuy'uk ma osodop. Tūybe ade em wuybuwuy'ūm pima wuykērē Deus xe iān o'e ip. Imēnpuye ade em jebuwuy'ūm pima, o'jekōn ḡu ip. Tarekrek pupuap pewi jepit puje, o'jekōn ḡu ip ade em jebuwuy'ūm pima. Ade ma ajojoyū'ūm'ūm ekawēn taḡ jekuku'uk osodop ip—kuyjeayū'ūm'ūm ekawēn taḡ. Imēnpuxim soat em ma kopo'abi wuywuy'uk ip osodop, kamuti'abi wuywuy'uk tak ip osodop, kajarāo'abi wuywuy'uk tak ip osodop. Jesus eju etaybitbinayū bit ade em'ūma o'jewebuwywuy jekōn pima—pūḡ em ā. Fariseuyū iboap o'jojojo.

⁵ Gebuje Fariseuyū o'jekawēn Jesus eju, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

— Eweju etaybitbinayū wuyajojoyū'ūm'ūm ekawēn taḡ ḡu jekukum — io'e ip cebe. — Cedaḡ ḡu ip jekukum. Ade em'ūma jewebuwywuy'uk ip jekōn ān — io'e ip imuymuy ip.

⁶ Gebuje Jesus o'jekawēn ceweju ip. Ixeyū o'ḡukorēm.

— Kuyje ma juk Isaías emuwēn icēmān — io'e. — Imēn o'e jemudupmubararaktup pe:

Deus e'em:

“Deus kay oceju” i napa ma e'em iteyū wuyjuyū, i. Imēnpit okay ḡu ip, i'e'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus. ⁷ “Ēn xipat,” i te'e ma e'em ip owebe, i. Imēnpit xipat ḡu ōn ip cexe, io'e Deus, io'e Isaías. “Deus ekawēn eymutaybitbin oceju bit,” i napa ma e'em ip. Imēnpit wuyjuyū ekawēn acā adeayū mutaybitbin ip, i'e'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus.

⁸ — Eyju Deus ekawēn iwatiwan aypapayū'ūm'ūm ekawēn taḡ eyeku am — io'e Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. ⁹ — Deus ekawēn kay ḡu eyju—aypapayū'ūm'ūm ekawēn kay acā! Jewexe eyetaybit cīcā! — io'e. ¹⁰⁻¹³ — Moisés o'e kuyje:

Xipan cuy eyebay epejukuk, eyxi dak, i.

Waram o'e ḡuto:

Jebay muymuy'ukat cuy epeyaoka—jexi muymuy'ukat tak, i.

Imēn Moisés o'e — io'e. — Imēn eyju warara'acayū muwa'ūm'ūm cebay buywat am, ixi buywat am tak. “Dinheiro kuka adi oḡūm eywebe eybuywat am,” i juy epe'e eyebay be,” i eyju bit e'em warara'acat mukūyjojom — io'e Jesus. “Imēnpit ibo edinheiro oḡūm cuy Deus pe,” i juy epe'e eyebay be,” i'e'em eyju bit warara'acat mukūyjojom — io'e Jesus. — “Ḡasū iba'ore owebe eybuywat am,” i juy epe'e cebe ip,” i eyju e'em imukūyjojom ip — io'e Jesus. — Imēn eyju Deus ekawēn kay ḡu. Deus ekawēn ḡu warara'acayū mutaybitbin eyju—eyekawēn acā. Deus ekawēn taḡ ḡu eyju jekukum—eyekawēn taḡ acā. Soan eyju e'em cedaḡ'ūmān — Jesus o'e Fariseuyū be.

¹⁴ Gebuje Jesus waram adeayū o'tomuwā jewekay.

— Eya'ōpicūḡcūḡ cuy apēn ōn em iap kay — io'e cebe ip. — Eyetaybin cuy epesop! — io'e. ¹⁵ — Wuywebe iōmōmap ḡu wuymukērērērēn—wuybinūn

peat acã! — io'e. ¹⁶ — Wekawên eyetaybit pin pima, xipan cuy eya'ôpicũgũg! — io'e.

¹⁷ Jesus o'jêm adeayũ xewi.

Gebuje oôm uk'a be jewēju etaybitbinayũ eju. O'jekawên ip ceweju—Jesus eju.

— “Wuywebe iômômap gu wuymukêrêrêrên—wuybinün peat acã,” i kuy ece adeayũ be — io'e ip. — Iba'arêm ekawên ocexe — io'e ip.

¹⁸⁻¹⁹ — Eyju dak eyetaybit gu du wekawên? io'e. — Adeayũ—buxim wekawên pa'arêm tu eyxe? — Jesus o'e. — Eya'ôpicũgũg cuy epesop wa'ô kay. Eyxat ômôm eybinün pe gu—eydada be acã! Guyjom cêmcêm gu to eywebewi — io'e. — Imêneju eyxat gu ey mukêrêrêrên — io'e.

Jesus iboam i'e buje “Soat i'opi gu wuywebe” iam imutaybin ojuy ip o'e.

²⁰ — Ixat gu ijodiacat mukêrêrêrên — io'e. — Ijodiacat ikêrêat mujurũgrũg soat em ikêrêat kay gebum puye — io'e. ²¹ — Soat em ijodiacat gebum ikêrêat kay. Imênpuye soat em ikêrêat kay jewağuydadam ip: aoyũ kaykay dak ip, warara'acat pubut tujupa'um'um tak ip; warara'acat aokakam tak ip, ²² warara'acat tayxi kaykay dak ip; itabikuku dak ip warara'acat pubut kay; ikêrêat mujurũgrũg tak ip; napapa'uk tak ip; warara'acat muğuykuku ojuy dak ip; cekawênkêrê dak ip; itabutkarey dak ip; warara'acat awêğtatam tak ip; yoboğan pin tak ip; yağuyba'arêm tak ip — io'e Jesus. ²³ — Ijodiacat ikêrêat mujurũgrũg jexat o'om puye gu—soat em ikêrêat kay gebum puye acã — Jesus o'e.

Imên Jesus jewējuayũ o'ğutaybitbin

²⁴ Ibocewi Jesus o'ju Tiro ka kay, iğo ka têtatka kay dak. Oôm uk'a be jenuy âm. Ibu'u osunuy warara'acat pe itaybit am Jesus omuy ijoce iam. Imênpit cemunêm pa'ore osunuy.

²⁵ Gebuje Jesus uk'a be omuy iam o'jekũyjo ayacat. Ixe ayacat it axik kuğ osunuy jewebe—ayacat'it'it. Je'it mu'adaap ojuy o'ju Jesus kay. O'jêğ'aecôğcôğ cewap. ²⁶ Grego a'ôm kawênwên'ukat osunuy ayacat. Judeu gu osunuy. Sirofenícia eipi bewiat osunuy.

— O'it axik kuğ — io'e. — Eğujêm cuy cebewi — io'e Jesus pe.

²⁷ — Ap! — io'e. — Judeu gu ên — io'e. — Koap puk ôñ webekitkit puywan—Judeuyũ buywan. Guyjom acã Judeu'umayũ osubuywan — io'e. — Cedağ gu wuywebe webekitkit xat pum iũm âm akurice be. Icêm gu du? — io'e Jesus lbuyxijojom.

²⁸ — Icêmân ên e'em, Kariwa — ayacat o'e. — Imênpit akuriceyũ bekitkit pi nômnoâm acap wiwim mesa diotpe — io'e. — Ôñ tak ewebe obuywacap wiwim akurice be ibi nômnoâm acap wiwiap puxim — io'e ayacat.

²⁹ — Icêmân ên e'em — io'e. — Imênpuye juy eceptit eduk'a kay — io'e. — Axik kuy oğujêm e'it pewi — io'e.

³⁰ O'jepit je'it kay. Je'it o'tobuxik po'i jexexcap pe. Axik kuy o'jêm cebewi. Xipat o'e.

³¹ Gebuje Jesus o'jêm Tiro ka têtatka bewi. Jepitpin pima o'kap Sidom ka dağ, 10 beatka dağ tak. O'ju iodi kay Galiléia eipi beati kay.

³² Gebuje ibureyũ ya'ôpi'umat o'tujowat Jesus kay. Ya'ôpi'umat ya'ôbabi'um tak osunuy.

— Ebu juy esubumôğ ya'ôpi'umat pe imu'ada am — io'e ip Jesus pe.

³³ Gebuje Jesus ya'ôpi'umat o'tujowat adeayũ parakpewi. Jağepũğ ma o'tujowat. O'jewebumuy ya'ôpi'umat a'ôpi be. O'jexi. Jebidim ya'ôpi'umat kô o'sukômucay. ³⁴ Kabi kay jeapünapün pima, o'jepidowat.

— Efatá! — Jesus ja'ôm o'e cebe.

(Efatá “a’ōpi juy ja’ōpietok” iape). ³⁵ Ya’ōpi’ūmat o’jea’ōpietok ġebuje. O’jekōewut tak. Xipan o’e jekūyjojom. Xipan o’e kawēnwēn tak. Jesus o’jepit adeayū kay ya’ōpi’ūm tūibit eju.

³⁶ — Jesus ya’ōpi’ūmat a’ōpi o’ya’ōpimutok iap awēġ epeguwēn ġu warara’acayū be — io’e Jesus adeayū be.

Imēnpit big ma ip o’ġuwēnuwēn yawēġ.

³⁷ Yawēġ coco’ukayū itabēġbēġ o’e ip ijojom.

— Xipan acā xeku e'em — io’e ip jewewebe. — Ixe a’ōbi ya’ōpi’ūm tūibiyū jekūyjojom o’e ġasū bit. Ixe a’ōbi ya’ōkērē tūibiyū xipan kawēnwēn o’e ġasū bit — io’e ip.

8

¹ Guyjom ġuto adeayū oajēm Jesus kay. Ebaṗūġ kabiabun ixeyū mutaybitbin osunuy Jesus. Ixat ip oi’ūm. Jesus jewēju etaybitbinayū o’tomuwā jewekay.

² — Wetabotaidabotbot iteyū kay — io’e. — Xepxep xet oweju ip jekukum. ġasū bit ixat’ūmġu ip o’e — io’e. ³ — Jeduk’a kay ip imuyjit puje, e daġ ma kuka juk ip o’tao’ūm’ūm repibun — io’e. — Pūġpūġ wūywi oajēmjēm — Jesus o’e jewēju etaybitbinayū be.

⁴ — Apēn iteyū xan acejat? Ka’ūmġu ijoce — io’e ip Jesus pe.

⁵ — Pebūrū’a eyju pāo’a kuġ? — Jesus o’e.

— 7 be ma — io’e ip.

⁶ — Ebaṗik cuy ipi ju — Jesus o’e adeayū be—jexat kuġ’ūmayū be o’e.

ġebuje Jesus ixan o’jat. 7 be o’yabu pāo’a.

— Bay, ēn xipat — io’e. — Eyaūm ocexat’am pāo’a — Jesus o’e Deus pe.

Pāo’a o’yadakat. O’yamu’acog cīcā. Ya’ade jījā o’e.

— Juku. Epeyaūm cuy adeayū be — io’e Jesus jewēju etaybitbinayū be.

Yaūmūm o’e cebe ip ixeyū be yamu’ē’ē am adeayū be. O’yamu’ē’ē ip cebe ip.

⁷ Axima kuġ o’e ip pūġpūġ ma.

— Bay, ēn xipat — io’e. — Axima eġūm ocewebe — Jesus o’e Deus pe.

— Judaku — io’e. — Epeġūm cuy adeayū be — io’e jewēju etaybitbinayū be.

O’yamu’ē’ē ip adeayū be.

⁸ ġebuje soat ip o’jo’o’o adeayū. Ibeġbeġ o’e ip Jesus pāo’a o’yamu’acog puye. Ceweju etaybitbinayū cepoyat o’jat ip. Axima epoyat o’jat ip, pāo’a epoyat’a dak. 7 be o’yamunopapūn ip cepoyan yoba’a. ⁹ Ade jījā wuyjuyū o’jo’o’o. Ebadipdip mīl o’jo’o’o.

ġebuje Jesus adeayū o’ġuyjit ip tuk’a kay. ¹⁰ Ixe oōm kobe be jewēju etaybitbinayū eju. O’ju ip Dalmanuta eipi be.

¹¹ Fariseuyū o’ju Jesus kay. Jesus buyxijo ojuy ip o’ju.

— Ocewebe i’e ba’oreat cuy eġubapuk ocewebe — io’e ip. — Iboap co buje, acetabun ēn Deus xewiat iap kay — io’e ip cebe.

¹² Imēn o’e ip Jesus buyxijoap ojuy. Jesus iġuycūġ o’e jekay itabut am ibu’u ip puye.

— Ap! — io’e cebe ip. — Eyju e'em “Ocewebe i’e ba’oreat cuy eġubapuk ocewebe,” i — io’e. — Imēnpit eybu’u’u eyetabut am okay. Imēnpuye eywebe i’e ba’oreat oġubapuk ġu eywebe — io’e.

¹³ Ibocewi Jesus Fariseuyū o’suiwat. Oōm kobe be. O’ju wīnābu jewēju etaybitbinayū eju. ¹⁴ Pūġ’a ma pāo’a kuġ o’e ip kobe be. O’yaġuyba’ūm ip wara’at’a dujowat am jexat’am. ¹⁵ Jesus o’jekawēn ceweju ip.

— Fariseuyū epāo'a muyuhuhuptōm kay ġu juy epesop, Herodes ebekitkit epāo'a muyuhuhuptōm kay ġu dak — Jesus o'e.

¹⁶— Apēnpuye dak ixē kawēnwēn oceweju pāo'a muyuhuhuptōm? — io'e ip jewewebe. — Imēn kawēnwēn oceweju pāo'a kuġ'ūm puye wuyju — io'e ip.

¹⁷ Jesus itaybit o'e apēn ip o'jekawēn jewewebe iam. Imēnpit pāo'a muyuhuhuptōm i'e bujē, Fariseuyū emumutaybitbinap i'e ojuy osunuy.

— “Pāo'a kuġ'ū wuyju,” i'ūmġu juy epe'e! — io'e. — Wekawēn pa'arēm tu eyxe? Eyetaybit ġu du? — io'e. ¹⁸— Eyetaybit ġu eyetate ma'ġu. Jekūyjojom ġu eyju, eya'ōpiehe ma'ġu — io'e. — Eyaġuyba'ūm wa'ōbacaam ma pāo'a oyamu'acoġ iap kay — io'e. ¹⁹— Pāo'a oyaūm 5000 beayū xat'am iap kay ġebum ġu du eyju? Pebūrū'a yoba'a epeyamunopapūnpūn yaepoyan? — io'e cebe ip.

— 12 beat'a yoba'a — io'e ip.

²⁰— ġebum ġu du eyju 7 be pāo'a oyaūm 4000 beayū xat'am iap kay? — io'e. — Pebūrū ico epeġunopapūnpūn yaepoyan? — io'e.

— 7 be ico — io'e ip.

²¹— Eyetaybit ġu du ka'ūmān ma iba'ore owebe iam? — io'e Jesus.

²² Jesus oajēm Betsaida ka be jewēju etaybitbinayū eju. Iġo ka watwat aġokatkat o'tujowat Jesus kay—ita'ūmat.

— Ita'ūmat cuy eġucay imu'ada am — io'e ip Jesus pe.

²³ ġebuje Jesus ita'ūmat o'subaixik. O'tujowat aġoka bewi. Jebidi o'timōġ ita'ūmat eta be. Jebu o'subumōġ cebe.

— Ijojom tu ēn? — io'e.

²⁴ Ita'ūmat o'jeak.

²⁵ Aġokatkayū jojom ōn — io'e. — Imēnpit awaydip co'i ip cūġcūġ oxe — io'e.

²⁶ Jesus jebu o'subumōġ ma'ġuto ita be xipan ġu ijojom puye. Kabia o'e ijojom ġebuje bit. Xipan o'e ijojom.

²⁷ ġebuje Jesus ita'ūm tūbit o'ġuypit tuk'a kay.

— Ecepit cuy eduk'a be — io'e. — Eju ġu juy ikaboġatka kay — io'e.

²⁸ ġebuje Jesus o'ju jewēju etaybitbinayū eju. O'ju ip aġoka kay ika'icatka kay. Cesaréia eipi daġ o'kap ip—Filipe eipi daġ. E daġ pima ip o'jekawēn ceweju ip.

— Abū xe'e ōn wuyjuyū xe? — Jesus o'e cebe ip.

²⁹ — “Teku waram ġuto o'jetait'iat,” i'e'em ip soat wuyjuyū — io'e ip. — “Teku João Batista—waram ġuto o'jetait'iat,” i pūġpūġpūġ e'em — io'e ip. — “Teku Elias—waram ġuto o'jetait'iat,” i'e'em warara'acayū — io'e ip. — “Teku kuyjeat—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat—waram ġuto o'jetait'iat,” i'e'em warara'acayū — io'e ip.

³⁰ — Abu ōn eyxe bit? — io'e.

— Ēn Cristo—Deus emunaē ēn — Pedro o'e.

³¹ — Omuwēn ġu juy epe'e — io'e Jesus. — Adeayū be: “Teku Deus emunaē,” i ġu juy epe'e cebe ip — io'e.

³² Jesus jaokaap o'ġuwēn jewēju etaybitbinayū be.

— Soat waġo ōn — io'e. — Ipiatpi'ajom cīcā ōn — io'e. — Judeuyū kukukayū okay'ūm cīcā je'e, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, Judeuyū epaiyū kukukayū dak — io'e. — Oaokaat ip. Xepxep xet kap puje waram ocetait — io'e Jesus.

³³ Cekawēnbapuk cīcā o'e cebe ip.

ġebuje Pedro Jesus o'tujowat warara'acayū xewi.

— “Oaokaat ip,” i'ümġu juy ece! — io'e Jesus pe.

³³ Jesus o'jekorepën. Warara'acayū jojom pima, jewēju etaybitbinayū jojom pima dak, Pedro o'ġukorēm.

— Mūġ ece! — io'e. — Satanás ekawën puxim ěn kawënwën. Satanás tak ibu'u owebe we'ū ģm adeayū beam! Deus aġuy daġ ġu ěn jewaġuyġuy—Satanás aġuy daġ acā — io'e.

³⁴ Gebuje Jesus adeayū o'tomuwā jewekay, jewēju etaybitbinayū dak. O'jekawën cewēju ip.

— Oweju jeku pin pima, eywekay ma eyaġuyba'üm cuy; eybu'um ġu dak cuy je'ū ģm owebeam; wa'ō daġ tak cuy epeku — io'e. ³⁵— Eybu'u je'ū ģm owebeam pima, epe'ū'ū. Owebeam ey'ū buje bit, soat em eyetait epesop kabi be eye'ūap tomukadi, kawën idipat muwën ģm eye'ū buje dak — io'e. ³⁶— Ajo-kuġ tak epesop soat tarekrek kuġ ipi daġat kuġ, eybi'ōġbuk ipiatpi'ajojoap pe imēnpit? Ka'ūma kuġ ma! — io'e. ³⁷— Tei'ümġu soat em Deus xe wuydopaptem. ³⁸Gasūacat ikērēat mujurūġrūġ. Deus kay jetabucap o'jepere ip. Okay'üm cīcā ip. Wa'ō kay ġu dak. Soat waġo ōn. “Jesus ebekitkiyū ġu oceju bit,” i'e'em ip. Wepit puje ōn tak “Webekitkiyū ġu eyju,” i oce'e cebe ip. Ocepit ma. Idip cīcā je'e wepicap. Deus ekawën tojotjot'ukayū eju ocepit—idip cīcāyū eju — io'e.

9

¹ — Deus soat kukukan pima ka'ūma ma ixē jo'ian je'e ya'ōbacaan. Ixe xe ma epesop ixē soat kukukan pima. Ijo'üm puje epe'ū'ū ġu pūġpūġ ey'in — io'e Jesús.

² 5 xet kap puje Jesus Pedro o'tujowat jewēju, João dak, Tiago dak. O'ju ip co'a kay—yaumat'a kay. Oajēm ip. O'jeu ip.

Gebuje Jesus o'jewemuwarurun itabun ip. ³ Cesay isopsep cīcā o'e. Irut cīcā o'e. Iba'ore wuywebe say murun am cesay rucap co'iam.

⁴ Gebuje aypapayū'üm'üm o'jebapuk iboce. Kabi kadiwi o'jebapuk ip. Moisés o'jebapuk, Elias dak. ⁵ Kawënwën osodop ip Jesus eju. Pedro o'jekawën Jesus eju.

— Ocemutaybitbin'ukat, xipat wuyju ijoceam — io'e Pedro. — Ehapūġ xijap cuy ocejomōġ—pūġ edopam, wara'at Moisés dopam, wara'at Elias dopam — io'e.

⁶ Itaybit ġu o'e jede am jeparara pibun. Pedro bureyū dak iparara ip o'e.

⁷ Kabikerereat o'jebapuk. O'guba'arēm ip Jesusyū.

Gebuje Deus o'jekawën kabikerereat pewi.

— Teku okpot — io'e. — Ikukpin cīcā oxe. Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop ya'ō kay — io'e.

⁸ Cewēju etaybitbinayū jeakaġ pima, xepxepayū o'jeu ma'ġuto—kabi kadiwi oajēm'iaiyū. Wara'acat ġu o'jojojo ip—Jesus acā.

⁹ Gebuje Jesus o'jekawën jewēju etaybitbinayū eju. Co'a daġwi kopkom pima o'jekawën cewēju ip.

— Gasū ġu juy epejojojoiap epeġuwën adeayū be — io'e. — Soat waġo ōn — io'e. — We'ū buje waram ocetait. Waram wetait puje acā juy epeġuwën epejojojoiap — io'e.

¹⁰ Imēneju kūyjobit osodop ip Jesus a'ō kay. O'jojojoiap o'ġuwën ġu ip warara'acat pe. Imēnpit jewewēju ma ip o'jekawën.

— Apēnpuye ixē o'e “Waram ġuto ocetait,” i? — io'e ip jewewebe ma.

¹¹ — Apēnpuye Moisés ekawën ocemutaybitbin'ukayū e'em “Elias koam omuyku,” i? — io'e ip Jesus pe.

12 — Icemān ōn e'em eywebe — Jesus o'e. — Elias co'iat koam omuyku adeayū muisun ām. Adeayū aḡuyмуwarurun je'e itabut am ip Deus kay — io'e. — Kuyje omuwēḡaptup ip o'tupmubararak. Imēn e'em ibodup:

Ite ipiat supi'ajo jījā, i. Warēmtaḡ ma ip ixē jukuk, i. Itakoma jījā je'e ip cekay, i'e'em ibodup — io'e Jesus.

13 — Icemān ōn e'em eywebe. Elias co'iat kuy oajēm. Warēmtaḡ ma ip o'jukuk. Ikērēm cīcā ip o'jukuk — io'e Jesus. — O'ḡudadaibotbon cīcā ip. Kuyjeatup ekawēn taḡ ikērēm ip o'jukuk — io'e.

14 Warara'acayū kay, jewēju etaybitbinayū kay yajēm puje, ade jījā wuyjuyū o'jojō yakokorenen ip. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū Jesus eju etaybitbinayū a'ōxikxiḡ o'e ya'ōberen.

15 Jesus co buje adeayū itabēḡbēḡ o'e ip ijojōm. O'jedau ip cekay—Jesus kay. — Ajēm tu? — io'e ip Jesus pe.

16 — Oajēm — io'e Jesus. — Apēnpuye eyju oweju etaybitbinayū a'ōxikxiḡ? — io'e.

17 — Ocemutaybitbin'ukat, axik opop okpot pe — io'e pūḡ. — Ixe axik okpot a'ōmu'ūmu'ūm, ya'ōpimu'ūmu'ūm tak. 18 Axik pe ixē bu buje, okpot muy'at'an. Ibidopabok cēmcmēn ibi bewi dak, jenūyekūnūyūyū dak, ibaca'ūm e'em tak — io'e cebay. — Imēnpuye okpot otojot ekay. Ajēm awap “Axik cuy epeḡujēm okpot pewi,” i juk oce ewēju etaybitbinayū be. Imēnpit iba'ore o'e cebe ip imujēm ām — io'e Jesus pe.

19 — Eyetabut ḡu Deus kay — io'e adeayū be. — Puḡūn oḡuy eyxe? Ade koato eyxe oḡuy bima dak, kuka eyetabut'ūm ma epesop okay — io'e. — Yaypan'isuat cuy epetojot okay — io'e Jesus cebe ip.

20 Imēnpuye yaypan'isuat o'tujowat ip.

Jesus co buje, axik yaypan'isuat o'ḡukutukutu jījā. Ipi ju o'at. O'jejorojoro dak ipi ju. Ibidopabok o'jēm ibi bewi.

21 — Puju ku ite ekpot o'e imēn? — io'e Jesus cebay be.

22 — Bekin pin ma — io'e. — Ade em imuy'at'an daxa be. Imu'akōmkōm idibi be imuy'ūap ojuy. Etabotaidabotbon cuy eḡuy ocekey — io'e. — Ocebuyan cuy ece ewebe i'e but pima — io'e.

23 — “I'e but ewebe bima,” i'ūmḡu juy ece! Okay etabut pima etaybit ece'e soat i'e but owebe iam — io'e Jesus.

24 — Wetabut cīcā ḡu — io'e cebay. — Wetabutsū ma. Obuyan cuy ece wetabut cīcā am — io'e ya'ōberen ḡe buje bit.

25 Adeayū o'jedau cekay ijo am. Ixeyū jo buje, Jesus axik o'ḡukorēm.

— Ejēm cuy cebewi — io'e wuyjuyū a'ōmu'ūmu'ūm'ukat pe, ya'ōpimu'ūmu'ūm'ukat pe. — Waram pit eōm ḡu juy cebe — io'e.

26 Gebuje axik o'jewāwāwā ya'ōberen. Ixe dak yaypan'isuat o'ḡukutukutu jījā. O'jēm cebewi. Yaypan'isuat ce'ūat puxim o'e. Imēnpuye:

— Oe'ū teku — io'e adeayū.

Tūybe ce'ū iān o'e ip.

27 Imēnpit Jesus yaypan'isuat o'subaixik. O'ḡu'aḡobucēḡ. Yaypan'isuat o'āy. Xipat o'e.

28 Ukā be Jesus ōm puje, ceweju etaybitbinayū o'jekawēn ceweju.

— Apēnpuye ocewebe axik mujēm pa'ore o'e? — io'e ip.

29 — Soat em ma Deus eju kawēnwēn'uk'ūm pima, iba'ore wuywebe ite buximat mujēm ām — Jesus o'e.

30-31 Jesus waram ḡuto je'ūap o'ḡuwēn je'ūm awap. Jesus Galilēia eipi dag oeku jewēju etaybitbinayū eju. Imutaybin ojuy ip oeku. Imēnpuye ibu'u o'e warara'acayū be itaybit am poce omuy iam.

— Soat waḡo òn — io'e. — Oũm ip okay itakomaayũ be — io'e Jesus. — Oaokam ip. Xepxep xet kap puje bit, waram ocetaít — io'e Jesus.

³² Imēn imutaybin ojuy o'e. Imēnpit pēḡape ite o'e iam itaybit ḡu o'e ip. Ade em cuk adi o'e'e cebe: — Ekawēn pa'arēm ocexe — i. Imēnpuye ibisũsũn o'e ip “Pēḡape ēn e'em” i'e am cebe.

³³⁻³⁴ Ibocewi Jesus o'ju Cafarnaum ka be jewēju etaybitbinayũ eju.

E daḡ pima jewa'òxixkiḡ ip.

— Òn ma warara'acat podi ma wa'òbuyxiat! — io'e ip soat.

Oexexe ip Cafarnaum ka be.

Gebuḡe Jesus o'jekawēn ceweju ip. Ukā be bima o'jekawēn ceweju ip.

— Apēn cuk epe'e eyewewebe e daḡ pima? — io'e.

O'jede ḡu ip, e daḡ pima “Òn ma warara'acat podi ma wa'òbuyxiat,” i juk o'e ip puye. O'jewemusũn ip jede am.

³⁵ Jesus oabik.

— Eya'òpicũcũḡ cuy — io'e. — Yobogan pin pima, yopican cuy epesop. Soat puywatwan tak cuy epesop — io'e Jesus.

³⁶ Ixe dak bekicat o'subuiuxik. O'tujuajēm cepidase ip. O'yakobot. O'jekawēn maḡuto jewēju etaybitbinayũ eju.

³⁷ — Bekitkit xipan cuy epejukuk, eyju webekitkit puye — io'e. — Xipan bekitkit kuḡ pima, xipan okuḡ tak epesop. Xipan okuḡ pima, xipan omudocat kuḡ tak epesop — io'e Jesus.

³⁸ Gebuḡe João o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Aḡokatkat cuk ocejojojo — io'e. — Ibiòḡbuk kērēat mujēmujēm o'e ijodiacyu bewi “Jesus a'òbi òn jemujēm,” i'e'em — io'e. — “Imēnmēn ḡu bit,” i juk oce cebe, ixe wuyweju jekuku'uk'ũm puye — io'e.

³⁹ Imēnpit Jesus o'jede:

— “Imēnmēn ḡu bit,” i'ũmḡu juy epe'e cebe — io'e. — Wa'òbi wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuḡ pima, dao ḡu kuka omuy — io'e. ⁴⁰ — Wuykay itakoma'umat wuykadiat — io'e. ⁴¹ — Icēmān òn e'em eywebe. Wara'acat idibi tiũm eywebe tikõn ām eyju Cristo ebekitkit puye. Deus tak xipacat je'ḡũm cebe — io'e.

⁴² — Bekicat mubu'un puje okay itabut am, ikērēat mujurũḡrũḡ eyju, okay itabucat mubu'un puje. Imubu'un puje, Deus cuy ipiat supi'ajoat eykay. Imēn ey'e awap, xipat kuka juk o'e wita'a yabogat'a mukirik am eyaḡobu eju idibi be eymuakõm. Imubu'un'ũm piam Deus kuka juk ipiat o'supi'ajoat ḡu eywebe — io'e. ⁴³ — Eybum ikērēat mujurũḡrũḡ pima, epeyewebudakat cuy — io'e. — Xipat kuka o'e eyõm ām kabi be pũḡpu bima dak. Xipat ḡu kuka o'e eyõm ām ipiat'ajoap pe xepxepu ma—daxa epirēm'ũmap pe — io'e.

⁴⁴ — (Iboce iohe ḡu—soat em ma ierep. Daxa dak jepirēm'rēm ḡu). ⁴⁵ Ikērēat mujurũḡ ām soat em eyju buje, epeyeweidakat cuy — io'e cebe. — Xipat kuka o'e eyõm ām kabi be eyeicuḡ tak. Xipat ḡu kuka o'e eywebe eyxik am ipiat'ajoap pe xepxep im ma — io'e. ⁴⁶ — (Iboce iohe ḡu—soat em ierep. Daxa dak jepirēm'rēm ḡu). ⁴⁷ Eyetam ikērēat mujurũḡrũḡ pima, epeyeweta'uk cuy! — io'e. — Xipat kuka o'e eyõm ām kabi be pũḡ etam tak—soat ma Deus a'ò kay iap pe. Xipat ḡu kuka o'e eywebe eyxik am daxaboḡ pe xepxep eta bima — io'e. ⁴⁸ — (Iboce iohe ḡu—soat em ierep. Daxa dak jepirēm'rēm ḡu. Iboceayũ soat em ipiatpi'ajojom e'em) — io'e Jesus.

⁴⁹ — Wuyju puybit muyunuyun iḡēmap puxim. Imēnpuxim Deus tak ipiat pi'ajoan wuywebe, wuywebe ikērēat mujurũḡap puxixim — io'e. ⁵⁰ — Kawta tayu bima, xipat cica. Tayu'ũm pima bit, xipat ḡu. Apēḡām tak takuḡ kuka

acesop? Taxik am acã. Kawta tayuat pit xipat. Xipan cuy epeyewekuk eyju dak — io'e.

10

¹ Jesus oajëm Judéia eipi kay. Jordãodi wĩnãbu oajëm.

Gebuje ade jĩã wuyjüyü o'je'awero ma'guto Jesus kay. Adeayü mutay-bitbin'uk osunuy iap puxim imutaybitbin ma'guto o'e waram. ² Fariseuyü oajëm. O'jekawën ip ceweju ya'õmukorëm ojuy.

— Wuyawëwëap ekawën tag tu wuytayxi epereperem? — io'e ip Jesus pe.

³ — Apën wuy'ajore Moisés o'e kuyje? — io'e.

⁴ — “Eytayxi epere ojuy bima otayxim gu ece gasü bit iaptup cuy epetup-mubararak cekay,” i juk o'e Moisés — io'e ip. — “Epetupüm cebe eytayxi be. Tup üm puje, xipat eytayxi epere am,” i juk o'e Moisés — io'e ip Jesus pe. — Itayxi epereap cüg ma osunuy Moisés xe. Pãm exe? — io'e ip cebe ya'õmuwarurunap ojuy.

⁵ — Moisés imën o'e eybu'u jĩã ya'õ dag jekum puye — io'e Jesus. ⁶ — Kuyje bit imën gu o'e. Kuyje Deus soat o'gugë — io'e. — Ağokatkat o'gugë, ayacat tak. Ixeyü o'gugë xepxem ma jekuku am. ⁷⁻⁸ Imënpuye jetayxi bu buje, ağokatkat cëmcëm jebay duk'a bewi. Jetayxi eju cucum. Jektop pu buje ayacat tak cëmcëm jexi duk'a bewi. Jektop eju cucum. Xepxep ma ip. Imënpit pügat puxim ip o'e jewekug soat em jeweweju ip cucum puye. ⁹ Deus xe ip püg ma. Imënpuye eytayxi juy epeyepere gu — io'e Jesus.

¹⁰ Guyjom uk'a be oõm ma'guto Jesus, ceweju etaybitbinayü dak.

— Ekawënpa'arëm ocexe — io'e ip Jesus pe. — Ocetayxi epeream cuy ocemutaybin — io'e ip cebe.

¹¹ — Ağokatkat jetayxi epere buje wara'at pu am jetayxim, ikërëãn e'em koapat pe—jetayxi be — io'e. ¹² — Imënpuxim ayacat jektop epere buje wara'at pu am jektom, ikërëãn e'em koapat pe jektop pe — io'e cebe ip.

¹³ Iboceayü je'iyü o'tujowat ip Jesus kay Deus cuy xipan jeykuk i'e am.

— Bekitkit gu juy epetujowat Jesus kay — io'e ceweju etaybitbinayü bit cebe ip.

¹⁴ Jesus itakoma o'e jeweu etaybitbinayü kay bekitkit tujowat ojuyacat o'gukorëmrëm ip puye.

— “Bekitkit gu juy epetujowat Jesus kay,” i'ümgu juy epe'e — io'e cebe ip. — Ağ jeedot ip okay — io'e. — Ixeyü buximayü jeeõm kabi be soat Deus a'õ kay küyjobit pima. Jeeõm ip ibu'u'üm puye ip Deus pe jekukan — io'e. ¹⁵ — Icëmãn õn e'em eywebe. Bekitkit ibu'u gu Deus pe jekuk an. Deus pe eykuk an eybu'u bima, Deus xe gu epesop soat Deus a'õ kay küyjobit pima — io'e.

¹⁶ Bekicat o'yakobot. O'jekawën Deus eju.

— Bay, xipan cuy iteyü bekitkiyü ejukuk — io'e.

¹⁷ Ibutup adeat o'ju Jesus kay. Jesus cu ojuy bima ağokatkat daudum oajëm cekay—yaypan'isuat. O'jég'aecõgcõg cewap, Jesus ya'õbuyxi cexe buye.

— Kariwa, — io'e. — Ën xipat cĩcã. Soat em Deus xe onuy pin wetait. Apëntak oce soat em cexe onuy am? — io'e Jesus pe.

¹⁸ — Apënpuye ãn e'em owebe “Xipat cĩcã ãn,” i? — io'e. — Ka'ümgu xipacat—Deus acã — io'e. ¹⁹ — Kuy etaybit apën Moisés o'e wuye'ajojoyü'üm'üm pe iam — io'e. — Imën o'e: warara'acat epeyaoka gu juy, i; wara'acat tayxi kay gu juy, i dak; eybukurug gu juy epesop, i dak; napa gu juy epe'e, i dak; warara'acat epeguguykukuku gu juy, i dak; xipan cuy eyebay epejukuk, eyxi dak, i dak. Imën Moisés o'e kuyje. Kuy etaybit ijom soan — io'e Jesus.

20 — Kariwa, soat ijop ekawën tag ojekukuku bekin pin ma — io'e.

21 Jesus xe ibubut adeat ikukpin cîcã o'e.

— Wara'an puk ece gu — io'e. — Eju — io'e ibubut adeat pe. — Soat ebubut cuy eteida. Ibo juy dinheiro tei ùma egũm tadaybocayũ be — io'e. — Imën e'e buje, ade je'e ebubut kabi be — io'e. — Imën e'e buje juy ejot oweju — io'e Jesus.

22 Cekawën co buje iguycũg cîcã o'e. Itakoma dak o'e. Iguycũg ma o'jëm Jesus xewi ibubut ade jîjã buye. Tacup o'e jebubun. O'ju gu Jesus eju.

23 Imënpuye Jesus jakokoreren o'jeak adeayũ kay. Ixe dak o'jekawën jeweju etaybitbinayũ eju.

— Iba'ore jîjã ibubut adeat òm ãm kabi be — io'e. — Ibu'u jîjã ip Deus a'õ kay am, itabut cîcã ip jebubut kay buye — io'e.

24 Ceweju etaybitbinayũ itabëgbëg o'e ip ijojom cekawën co buje.

Imënpuye Jesus o'jekawën ma'guto ceweju ip.

— Tapupuyũ, iba'ore jîjã ijodiakat òm ãm kabi be. Ibu'u ip Deus a'õ kay am — io'e. 25 — Camelo ikap pa'ore awi daobi'atok tag. Imënpit ibodi ma iba'ore ibubut adeat òm ãm kabi be — io'e.

26 Jewaguymugëgëm o'e ip.

— Abu be dak jewedaxijo but? — io'e ip.

27 Gebuje Jesus o'jeak cekay ip.

— Wuywedaxijo ba'ore soat em Deus xe wuydop am — io'e cebe ip. — Deus pe bit wuydaxijo but. Soat i'e but Deus pe — io'e Jesus.

28 — Kariwal! Kuy soat ocesuiwat eweju jeku am — io'e Pedro.

29-30 — Icëmãn òn e'em eywebe — io'e Jesus. — Eyju okay jîjã. Eyju kawën idipat muwën pin cîcã soat kaka watwat pe. Imuwëgãp ojuy eybubut epere buje, ade epejat wara'at eybubun. Eyduk'a epere buje, ya'ade epeyabu eyduk'am—100 beat'a. Eywaço epere buje, “owaço” i epe'e adeayũ be—100 beayũ be. Eykitpit epere buje, “okitpit” i epe'e adeayũ be—100 beayũ be. Eyxi epere buje “oxi” i epe'e adeayũ be—100 beayũ be. Eyebay epere buje “webay” i epe'e adeayũ be—100 beayũ be. Eyebekitkit epere buje, “webekitkit” i epe'e adeayũ be—100 beayũ be. Eykat epere buje ade epejat eykan—100 be. Warara'acayũ je'e itakoma eykay. Ipiat supi'ajoat ip eywebe. Guyjom pit Deus xe epesop kabi be. Soat em epesop cexe eyetabëg — io'e.

31 — Ade ya'õbuyxiayũ'in yopicayũm jeedop ip. Ade yopicayũ'in ya'õbuyxiayũm jeedop ip — io'e Jesus.

32 Waram Jesus je'umap o'guwën. Jeweju etaybitbinayũ eju cum o'e e dag Jerusalém ka kay. Jesus o'ju koap. Gasũ ixeyũ o'ju tomuju. Yaguybabi'um'um ip osodop. Iparara osodop ip warara'acayũ ixeyũ nomujuayũ. Jesus 12 beayũ o'tomuwã jewekay.

33 — Eya'õpicũgũg cuy epesop! — io'e cebe ip. — Jerusalém ka kay cum wuyju. Soat waço òn. Oũm ip okay itakomaayũ be, paĩyũ kukukayũ be, Moisés ekawën imutaybitbin'ukayũ be dak. “Ikêrëat kuğ ën Deus xe, ocexe dak,” i je'e ip owebe — io'e. — “Eje'ũ juy,” i je'e ip owebe — io'e. — Judeu'umayũ be oũm ip — io'e. 34 — Owaywayway jîjã je'e ip. Jetakomaap pibun ip omuxi. Omupokupok ip. Gebuje oaoka ip — io'e. — Xepxep xet kap puje bit, waram guto ocetaat — io'e Jesus.

35 Gebuje Tiago oajëm Jesus kay, João dak. Zebedeu ipotpoyũ osodop ip.

— Kariwa — io'e ip. — Ocemuojuyjuy egũm ocewebe — io'e ip.

36 — Ajo ojuyjuy eyju oxewi? — io'e Jesus.

37 — Soat kūyjobit a'ōkay bima āḡ ocabik exe ixeyū kuk am eweju—pūḡ oce'in eba'at kadi, wara'at eba'ūḡat kadi — io'e ip. — Soat kūyjobit a'ō kay iap idip cīcā je'e — io'e ip.

38 — Ap! — io'e. — Eyetaybit pun'ūma eyju iboap ojuyjuy oxewi. Apēn osupi'ajo iap puxim tu eyju dak epesupi'ajo? — io'e.

39 — Hm hm — io'e ip. — Oceju dak ipiat ocesupi'ajo ebuxim ma.

— Imēn ma — io'e. — Ipiatpi'ajojom pima bit, "Ipiat esupi'ajoat ḡu juy ocewebe," i du epe'e? — io'e Jesus.

— Ap! "Ipiatpi'ajoat ḡu juy ocewebe," i'ūmḡu oce'e! — io'e ip.

40 — Ha'a — io'e Jesus. — Obuxim ma eyju dak ipiat epesupi'ajo — io'e. — Ōn ḡu bit e'em: "Abik cuy oba'at kadi oba'ūḡat kadi," i. Webay imēn i'e but. Ixe ma oweju adeayū kukayū nuy ām o'ḡuxipan. Ixe ma je'e abuyū jabik iboce iap — io'e Jesus.

41 Xepxepayū ekawēn co buje, warara'acayū ceweju etaybitbinayū itakoma o'e ip cekay ip—Tiago kay, João kay dak. 42 Imēnpuye: — Epesot cuy okay — io'e Jesus cebe ip.

— Eyetaybit Judeu'ūmayū kukukayū soat em ya'ōpuruḡ jebekitkiyū mujum iam — io'e cebe ip. — Ikukukayū soat em e'em "Oca'ōbuyxi jījā," i. Biḡ ma ip jebekitkiyū mukapikpiḡ," io'e. 43 — Eyju bit—imēn ḡu juy epeyewekuk. Kariwaboḡ pin pima, warara'acat puywatwan cuy epesop! — io'e. 44 — Ya'ōbuyxian pin pima, tei'ūma epeyekapik cuy warara'acat peam — io'e Jesus. 45 — Imēntak soat waḡo ōn. Warara'acat pe obuywat am ḡu ojot ijodi. Warara'acat puywatwat'ukan ojot. Adeayū daxijo am ma ojot. Soat em itabēḡ jeedop ip kabi be, oje'ū buye — io'e.

46 Ibocewi Jesus oajēm Jericó ka be jeweju etaybitbinayū eju. O'jēm ip Jericó ka bewi wuyjuyūxirixiri eju.

Gebuje Jesus oajēm ita'ūmat kay. Ita'ūmat xik'i osunuy e bitakobe. Ibutet Bartimeu i osunuy. Timeu ipot osunuy. Kapkamayū xewi dinheiro ojuyjuy'uk osunuy ita'ūm puye.

47 — Jesus Nazareno omuyku — io'e ip kapkamayū Bartimeu be.

Iboap co buje, ita'ūmat o'jewāwā Jesus kay. O'jewāwā ya'ōberen.

— Jesus! Ēn Davi'ūm naxeḡebit — io'e — wuye'ajojoyū'ūm'ūm kukukat naxeḡebit — io'e. — Etabotaidabotbon cuy eḡuy okay! — i o'jewāwā ya'ōberen.

48 Imēnpuye adeayū ita'ūmat o'ḡukorēm.

— Ecemūḡ! — io'e ip. — Ecewāwā ḡu juy! — io'e adeayū Bartimeu be.

Imēnpit biḡ ma o'jewāwā ya'ōberen.

— Jesus! Davi'ūm naxeḡebit! Etabotaidabotbon cuy eḡuy okay — io'e.

49 Ibocewi Jesus o'jecū e bidase.

— Ita'ūmat cuy etomuwā — io'e Jesus adeayū be. Ita'ūmat o'tomuwā ip.

— Epararam ḡu eḡuy! — io'e ip cebe. — E'āy. Jesus enomuwāwām — io'e ip ita'ūmat pe.

50 Bartimeu jeekabek o'joxik ḡebuje jecokcok pibun. Dao ma o'āy. Jesus kay o'jedau.

51 — Ajo-kay ēn oxewi? — io'e Jesus ita'ūmat pe.

— Ocemutaybitbin'ukat, wecoat pin oce! — io'e ita'ūmat.

Gebuje Jesus o'jekawēn ita'ūmat eju.

52 — Eceptuy cuy eduk'a kay — io'e. — Kuy ece'ada okay etabut puye — io'e Jesus.

Ita'ūm tūibit o'jecoan ḡebuje bit. Dao ma o'e ijojom. Xipan o'jojjo. Ixe dak o'ju Jesus eju e daḡ.

11

1 Jesusyū oajēm Jerusalén ka be. Jerusalém ka tēg pima ip oajēm Betfagé ka tēg Betânia ka tēg tak, Oliveira dip'a tēg tak. Jesus xepxep jeweju etaybitbinayū o'guju ikabogatika be—Jerusalém ka be.

2 — Epeju juy aḡoka kay—wuywapatka kay — io'e cebe ip. — Eyajēm'isu ma jumento epetobuxik—yaypan'isuat, ikirikat, yakpi jeje ibit'umat. Epeḡuwekap cuy — io'e. — Epetojot cuy okay — io'e cebe ip. 3 — “Apēnpuye eyju jumento dujowan?” i'e buje eywebe ijoceat, “Ocekariwa buk cekay darem ma,” i juy epe'e cebe. “Gaxīn ma waram ocetujupit eykay,” i juy epe'e cebe — io'e Jesus.

4 O'ju ip. Oajēm ip jumento kay. Jumento o'tobuxik ip—yaypan'isuat. Uk'a ukpibubū be o'tobuxik ip. Ikirikat xintabi be o'tobuxik ip. O'ḡuwekap ip.

5 — Apēnpuye eyju jumento dujowan? — io'e iboceayū cebe ip.

6 — Ocekariwa buk cekay darem ma — io'e ip. — Gaxīn ma waram ocetujupit eykay — io'e xepxepayū cebe ip.

— Ha'a. Epetujowat — io'e iboceayū xepxepayū be.

7 Jumento o'tujowat ip Jesus kay. Jeekabek ip o'jomōḡ jumento ukxabi jeje. Jesus oabik iekabek ceje jumento ukxabi jeje. 8 Adeayū jeekabek o'ḡupayapaya ip Jesus ajēmap taḡ e daḡ. Warara'acayū uktup o'tuptakat kogūnpi daḡatup. O'tupmōḡmōḡ ip e daḡ.

— Wuyekabek ajomōḡ cuy e daḡ — io'e ip. — Ya'ōbuyxiat omuyku! Uktup atupmōḡ ixē dobede am — io'e ip jewewebe.

9 Jesus wap iju'ibiyū o'jewāwā ya'ōberen icokkok cīcā buye, tomujuayū dak.

— Deus xipat cīcā! — io'e ip. — Teku omuyku Deus a'ōbi! — io'e ip ya'ōberen.

— Deus a'ōbacaap kuḡ teku! Teku xipat cīcā — io'e ip. 10 — Teku ijodiakat kukukan jeenuy apēn cuk adi Davi wuy'ajoreyū kukukan osunuy iap puxim. Deus ya'ōbuyxi jījā. I dip cīcā! — io'e ip Jesus mucokkokḡ.

11 Gebuje Jesus oajēm Jerusalém ka be. Oōm Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. O'jeak soat kay—uk'a beat kay. O'ju jeweju etaybitbinayū eju, Betânia ka be jexet am. O'ju ip katpuje jījā buye. Xet. O'xet ip Betânia ka be.

12 Kuyaje Jesusyū o'jēm Betânia ka bewi. Cucum pima Jesus ire o'e. 13 Wūy wi figueira'ip o'yopcoco—yoptuptepat'ip. Yajom o'ju ya'a'e paxi iam. Yop xe yajēm puje o'yadobuxik ḡu. Tup acā o'tuptobuxik ya'a'e ḡu buk puye.

14 Gasū bit a'a'e ḡu ecesūy wuyjuyū be ya'oaḡ puxim! — io'e Jesus yop pe.

Ceweju etaybitbinayū iboaḡ o'ya'ījojo ip.

15 Gebuje Jesusyū oajēm ma'ḡuto Jerusalém ka be. Oōm ip Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. Itakoma o'e wuyjuyū muḡuykukuku'ukayū kay—uk'a eaki korerenayū kay. Puca deidada'ukayū o'ḡujēm uk'a bewi, puca bubu'ukayū dak. Wūn'i. Jesus dinheiro mutrokakan'ukayū emesa o'ḡuy'at. Wūn'i. Pukasō deidada'ukayū abikbikap tak o'ḡuy'at jetakoma pibun.

16 — Gasū bit cuy eybubut epetujupak ḡu Deus eju kawēnwēnap'a daḡ—yaboḡat'a daḡ — io'e ya'ōpuruḡ cebe ip.

17 Uk'a beayū mutaybitbin o'e.

— Imēn e'em Deus kawēntup:

Oduk'a soat ka daḡwiacat oweju kawēnwēnap'am je'e, i'e'em Deus ekawēntup.

Imēn e'em Deus ekawēntup — io'e Jesus. — Eyju bit oduk'a be ajēmjēmayū muḡuykukukum dinheiro bu am. Imēn oduk'a epeyamuwexat ibukurukat dopdopaḡ'am — io'e.

¹⁸ Jesus ekawēn o'ya'ŕjojo paīyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybit-bin'ukayū dak. Itakoma jĭjā o'e ip cekay. “Apēntak Jesus aceyaoka?” iap kay ip o'jewaguy. Adeayū bit “Jesus itaybit cĭcā Deus ekawēn ocemutaybit am” i'e'e'uk osodop ip. Imēnpuye paīyū kukukayū iparara o'e ip Jesus aokaap puxim.

— Apēn tak iba'arēm ma Jesus aceyaoka? — io'e ip jewewebe.

¹⁹ Katpuje Jesusyū o'jēm ikabogatka bewi. O'jepit ip Betânia ka be jexet am. Xet. O'xet ip.

²⁰ Kabia'isu ma o'kop ip. O'jēm ip ma'guto. O'kap ip figueira'ip tēg ma. O'yopkaraw gāsū bit tābu dagwi. ²¹ Pedro gebum o'e “Gāsū bit a'a'e gu ecesū” io'e iap kay.

— Ocemutaybitbin'ukat, ak'i ece! — io'e Pedro. — Eyopmukorēmiat'ip o'yopkaraw—figueira'ip — io'e.

²² — Eyetabun cuy epesop Deus kay! — io'e Jesus. ²³ — Deus kay eyetabut pima, “Wede ece ijocewi” i'e but eywebe co'a be, “Idixidi be juy aakōm” i dak — io'e. — Eyetabut pima, Deus co'a yamuakōm idixidi be — io'e. — “Yaakōm paxi?” i ey'e'ūm pima, yamuakōm tak — io'e. ²⁴ — Deus xewi iojuy buje, eyetabun cuy epesop “Ite ma Deus je'gūm owebe” iap kay. Eyetabut pima, epejat ma — io'e. ²⁵ — Deus eju kawēnwēn pima, eyaguyba'ūm cuy epesop apēn cuk adi wara'acat pe ikērēm eykuk iap kay. Eyağuyba'ūm puje, eyebay dak kabi beat yağuyba'ūm apēn cuk adi ikērēat epeğugē iap kay. Ikērēat ju'uk eywebewi — io'e Jesus. ²⁶ — Apēn cuk adi warara'acat pe ikērēm eykuk iap kay eyağuyba'ūm'ūm pima bit, Deus tak yağuyba'ūm gu apēn cuk adi ikērēat epeğugēgē iap kay — io'e Jesus.

²⁷ Oajēm ma'guto ip Jerusalém ka be. Deus eju kawēnwēnap'a ekorara be xĭğxĭğ pima paīyū kukukayū o'ju Jesusyū kay, Moisés ekawēn imutaybit-bin'ukayū dak, Judeuyū kukukayū dak.

²⁸⁻³⁰ — Abu-a'ōbi ija'a beacat egujēm? — io'e ip Jesus pe. — Abu dak “Eğujēm cuy,” i juk o'e ewebe? — io'e ip cebe.

— Abu-a'ōbi João Batista'ūm ijoceacat mubatisasan'uk osunuy? — io'e Jesus. — Deus a'ōbi du? Ijodiat a'ōbi gu xe'e? — io'e cebe ip. — Eywebe iboap muwēn puje, ōn tak abu-a'ōbi ōn jekukum iap oğuwēn eywebe — io'e Jesus.

³¹ Iboap co buje o'jekawēn cĭcā ip jeweweju.

— Apēn kuka ace cebe? — io'e ip jewewebe. — “Deus a'ōbi” i wuy'e buje, “Apēnpuye dak eyetabut gu epesop cekay?” i kuka o'e Jesus wuywebe — io'e ip jewewebe. ³² — “Ijodiat a'ōbi,” i wuy'e buje bit, adeayū kuka itakoma jĭjā o'e wuykay — io'e ip. — Soat ip itabut João Batista'ūm Deus a'ōbi oekuku iap kay — io'e ip jewewebe.

³³ Imēnpuye:

— Ocetaybit gu — io'e ip Jesus pe.

— Ka — io'e. — Abu-a'ōbi João Batista oeku iap epeğuwēn gu owebe. Ōn tak abu-a'ōbi ōn jekukum iap oğuwēn gu eywebe — io'e.

12

¹ Guyjom Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn cebe ip.

— Ağokatkat uvadip o'tiptaida — io'e Jesus. — Tiptaida buje, korara o'ğugē. Uvadip koreren korara o'jomuy. Uva'abidi muwesōgšōgāp o'ğugē. Uvadip wiwiap'a o'yamuy—umat'a. Warara'acayū o'jomuy tip wiwi an. Uva'a'in kuka o'ya'ūm tipwiwi'ukayū be ya'ade tip wiwiapteim. Wara'at'a'in kuka o'yabu jexat'am. Kadai iwat wara'at ka kay o'ju.

2 — Yabubuap ekaxi ajēm puje, kadai iwat jebuywatwat'ukayū o'guju tip wiwi'ukayū kay jekadai'a bu am.

— “Oxat'a juy epeyadujupit okay,” io'e cebe ip — io'e Jesus.

3 — Imēnpit tip wiwi'ukayū ibuywatwat'ukayū o'jat. O'yaokaka ip. Ibuti puḡ ma ip o'guyipit kadai iwat kay. Oajēm ip — io'e Jesus.

4 — Waram ḡuto wara'at jebuywatwat'ukat o'guju. O'yamupāupā ip. Warēmtaksuḡ ip o'e cebe. O'jepit ip jebui puḡ ma kadai iwat kay — io'e Jesus.

5 — Waram ḡuto warara'acayū jebuywatwat'ukayū o'gujuju. Pūḡpūḡpūḡ ma imujujum. Imēn ma ikērēm ip o'jukuk. Pūḡpūḡ o'yamupāupā ip. Warara'acayū o'yaokaka ip. Poḡ. Oe'ū'ū ip. O'jepit ip jebui puḡ ma kadai iwat kay — io'e Jesus.

6 — Pūḡ ma o'jepoyat cexe—ipot acā — io'e Jesus. — Cexe ikukpin cīcā osunuy. Amām jekpot ma o'guju.

— “Ibuyxim ip okpot jukuk,” kadai iwat o'e jewebe ma — io'e Jesus.

7 — Imēnpit uvadip wiwi'ukayū o'jekawēn jeweweju. “Ak'i! Kadai iwat ipot omuyku!” io'e ip jewebe. “Cebay e'ū buje, ite ma kadai iwan je'e. Ga'a ayaoa. Wuyju ma uva dip iwan ace'e!” io'e ip jewebe — io'e Jesus.

8 — Gebuje ipot o'jat ip. O'yaoka ip. Poḡ. Oe'ū. Xik. Ijebit o'joxik ip uva dip pewi — io'e Jesus.

Imēn wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

9 — “Āḡ puk jeedop ip,” i du je'e uva dip iwat? — io'e Jesus Judeuyū kukukayū be. — Imēn ḡu je'e! Ixe je'ju jekadaidip wiwi'ukayū aoka am — io'e. — Warara'acayū jomuy uva dip wiwian — io'e. ¹⁰ — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Uk'a muymuy'ukayū o'e “Ite'a xipat ḡu wita'a” i, i. Yakērē o'e cexe ip, i. O'yaxik ip, i. Warara'acat pit o'e “Ite'a yadip ma” i, i. Uk'a muymuy'ucemap'am o'e, i. ¹¹ Iboap xipat cīcā wuyxe, Deus imēn o'e buye, i'e'em Deus ekawēntup.

Iboaptup epetupcoco ḡu du? — io'e Jesus cebe ip—Judeuyū kukukayū be.

¹² Iboap ekawēn co buje:

— “O'yaxik'iyū buxim eyju!” i'e ojuy osunuy Jesus wuywebe — io'e ip jewebe. — “Tip ipot o'yaoka'iyū buxim eyju” i'e ojuy osunuy wuywebe — io'e ip jewebe.

Jesus daomūn ojuy o'e ip. Imēnpit iparara o'e ip ixe daomūnap puxim adeayū buxim iparara buye. Imēnpuye Jesus o'suiwat ip—taomūn ojuyayū. Ixeyū dak o'jēm.

¹³ Gebuje Judeuyū kukukayū Fariseuyū o'guju ip Jesus kay. Iecuḡap Herodes ebekitkit tak o'guju ip cekay. Ixeyū o'guju ip Jesus a'ōmuwarurun ojuy. “Ēn iecuḡap muymuy” i'e ojuy osodop ip. ¹⁴ Oajēm ip.

— Kariwa — io'e ip. — Soat em ēn icēmān e'em — io'e ip. — Apēn Deus ibikuy ocewebe jeku am iam ēn ocemutaybitbin — io'e ip. — “Iḡo du xipat exe?” i'ūmḡu ēn e'em warara'acat pe emutaybit am. Kacūḡ kadiat cocoap tomuju ḡu ēn e'em “Teku xipat” i — io'e ip. — Roma ka kukat wuyedinheiro ojuyjuy cebe teidadam—César be. Teida buje wuyawēwēap ekawēn taḡ ḡu kuka ajeku? ¹⁵ Aceteida xe'e? Aceteida ḡu xe'e? — io'e ip.

César ip o'jomuyat pin Jesus pe. Imēnpit Jesus itaybit o'e wa'ōmuwarurun ojuy ip iam.

— Apēnpuye eyju wa'ōmuwarurun ojuy? — io'e. — Dinheiro isurūḡat cuy epetojot owebe. Ojojo buk — io'e Jesus.

¹⁶ Dinheiro isurūḡat o'tojot ip cekay.

— Abu-biōḡbuk ija be dinheiro be? — io'e. — Abu-butet tak ija be? — Jesus o'e.

— César biōḡbuk, ibutet tak — io'e ip.

¹⁷ — Cemuojuyjuy epeḡūm César be—wuyeipi kukat pe — io'e. — Deus pe dak cuy epeḡūm cemuojuyjuy — io'e Jesus.

— Itaybitbin ma o'jede — io'e ip jewewebe.

Iba'ore o'e ip cebe ya'ōbu am.

¹⁸ Saduceuyū o'ju Jesus kay ḡbuje bit. Tūybe wuye'ū buje waram acejetait ḡu iān o'e ip. O'jekawēn ip ceweju.

¹⁹ — Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Imēn Moisés wuymutaybitbin:

Iwago e'ū buje, jekitpit jewebumūn cuy jewago'ūm tayxibuk eju itayxibuk i'it'e'ūm pima, i. I'itkap puje, iwago'ūm ipot tieḡ kuka o'e i'it, i.

Imēn Moisés o'ḡutaybin kuyje — io'e ip. — Imēn e'em Deus ekawēntup — io'e ip. ²⁰ — 7 be ikitpitpiyū osodop ip — io'e ip. — Koapat o'jewebumūn.

Ixe koapat'ūm jekpotpet'ūm puxen ma oe'ū — io'e ip. ²¹ — ḡbuje ikitpit o'jewebumūn jewago'ūm tayxibuk eju. Ixe tomjuat'ūm tak jekpotpet'ūm puxen ma oe'ū. Imēnpuxim ma oe'ū wara'at'ūm ikitpit'ūm tomjuat'ūm — io'e ip. ²² — Ibocewi 7 beayū soat o'je webumūnmūn ip jewago'ūm tayxibuk eju—pūḡ eju ma. Soat ip oe'ū'ū jekpotpet'ūm puxen ma. Soat oe'ū ip pima, ayacat'ūm tak oe'ū — io'e ip. ²³ — Waram ce'ū'ūayū etait puje, abu-tayxim xe'e je'e? — io'e ip. — Soat 7 beayū o'jewebumūnmūn ip ceweju — io'e ip

Jesus pe ya'ōbuap ojuy.

²⁴ — Ijo'i ḡu eyju e'em iboam — io'e Jesus. — Cedaḡ ḡu eyju jewaḡuyḡuy. Eyetaybit ḡu Deus ekawēn. Eyetaybit ḡu Deus warara'acat podi ma ja'ōbacaap kuḡ iam — io'e. ²⁵ — Waram jetait puje, wuyjuyū jewebumūnmūn ḡu ip — io'e. — Kabi beat co'i ip je'e—Deus ekawēn tojtot'ukat co'i — io'e Jesus.

²⁶ — Moisés emutp mubararaktup epetupcoco ḡu du—wuye'ū buje waram acejetait iatup? — io'e. — Deus ekawēn ibararak opop kadai o'jedipesop iaptup pe. Deus o'e Moisés pe:

Ōn Deus, i. Abraão itabut mabuk okay, Isaque dak, Jacó dak, i.

Imēn Deus o'e Moisés pe. Kuyje ixeyū'ūm'ūm oe'ū—Abraão'ūm, Isaque'ūm tak, Jacó'ūm tak. Imēnpit: “Itabut mabuk ip okay,” io'e Deus — io'e Jesus. ²⁷ — “Itabut ip okay,” io'e Deus, waram ḡuto ip o'jetait puye. Ce'ū'ūayū ḡu itabut Deus kay—itabēḡayū acā. Cedaḡ ḡu jījā eyju e'em. “Wuye'ū buje waram ḡu acejetait,” i te'e ma eyju e'em — io'e.

²⁸ Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat kuyjuk oajēm Jesus kay. Jesus ekawēn o'ya'ījo—ya'ōbu ojuyayū eju iap ekawēn.

— Aiyuuui! Itaybitbin cīcā o'jede — io'e jexeayū be. — Moisés ade ma wuymutaybitbin cedaḡ wuyekū am Deus etabutpe iam — io'e Jesus pe. — Pu ḡu ixe ekawēn'in yobog cīcā wuymukūyjobit am? — io'e.

²⁹ — Imēn Moisés o'e — io'e Jesus.

Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop, Israel naxeḡebitbit, i. Pūḡ ma Deusat, i. Ixe kay wuyetabut, i. Ka'ūmḡu wara'at deus, i. ³⁰ Deus cuy ikukpin cīcā epejukuk, i. Warara'acat kukpinap podi ma juy epejukuk. Eyxe ikukpin cīcā buye, ibikuyap taḡ cuy epeku soat em; xipacat kay dak cuy epesop ḡebum; kapikpiḡ tak cuy epesop cebeam, i.

Imēn Moisés wuymutaybitbin — io'e Jesus. ³¹ — Wara'at tak ixe ekawēn'in yobog cīcā wuymukūyjobit am. Imēn o'e:

Xipan cuy warara'acat epejukuk eyewekukap puxim ma, i — io'e Jesus.

— Ade ma Moisés wuymutaybitbin. Ijop ekawēn'in kay bit cuy kūyjobit cīcā ma epesop — io'e Jesus.

³² Gebuje Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat o'e:

— Kariwa — io'e Jesus pe — Etaybitbit ma ēn e'em — io'e. — Icēmān ēn e'em — io'e. — Pūg ma Deusat omuy. Ka'ūmḡu wara'at deusat — io'e. ³³ — Ikukpin cuy Deus ajukuk warara'acat kukpinap podin ma — io'e. — Wuyxe ikukpin puye, ibikuyap taḡ cuy ajeku soat em; xipacat kay dak cuy ajop ḡebum; kapikpiḡ tak cuy ajop cebeam — io'e. — Xipan tak cuy warara'acat ajukuk wuyewekukap puxim — io'e. — Deus icokcok e'em wuywebe wūnca ūm puje paīyū be imupik am cetabixe. Ibodi ma bit icokcok e'em wuywebe xipan warara'acat kuk puje wuyewekukap puxim — io'e. — Wuyxe ikukpin cīcā bima dak icokcok cīcā e'em — io'e.

³⁴ Ya'ōetaybit o'jede iap co buje, Jesus o'e cebe:

— Wūy ḡu ēn Deus ka wi — io'e. — Jekūyjobin ojuy ēn Deus a'ō kay — io'e.

— Abu be jede but Jesus pe? — io'e ip soat ya'ījo'ibiyū Jesus edeap co buje.

³⁵ Ibocewi Jesus wuyjuyū mutaybitbin o'e Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be.

— Apēnpuye “Cristo Davi naxeḡebit—Deus emunaē,” i'e'em Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū? — io'e Jesus. ³⁶ — Davi o'jekawēn Deus biōḡbuk a'ōbi. Imēn ixe e'em ixe emudupmubararaktup pe:

Cristo okukat—Deus emunaē, i. Deus o'jekawēn Cristo be, i. Xik'i Ekay itakomaayū a'ōbacaap cuy oḡūm, io'e, i. A'ō kay kūyjobin jeedop ip, io'e, i. Ēn ixeyū kukan'ūm pima oxema juy eḡuy, io'e, i.

Imēn Davi kuyje o'tupmubararak Deus biōḡbuk a'ōbi — io'e Jesus. ³⁷ — “Ēn ma okukukat,” io'e Davi Cristo be—Deus emunaē be. Imēnpuye ibapuk ma wuyxe Davi naxeḡebit acā ḡu Cristo osunuy—Davi kukukat tak osunuy — io'e Jesus.

Adeayū icokcok cīcā ip o'e Jesus ekawēn co buje.

³⁸⁻³⁹ — Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū ekukuap puxim ḡu juy epeku — io'e Jesus adeayū be. — Eymuḡyukukukum ip. Jesay iwaruat kuḡ ip jekukum warara'acat muyak am jekay. Jewexe ip ya'ōbuyxi jījā. Soat etabutpe ce'aweroroap pe warara'acayū ya'ōbuyxim jewēju ip kawēnwēn pima, icokcok e'em ip — io'e. — Kariwawayū abikbikap pe yabik pin ip Deus eju kawēnwēnap'a be. Petatam pima icokcok e'em ip koap jekōn ām kariwawa ekōn'ūm awap ma — io'e. ⁴⁰ — Itayxibuk muḡyukukukum ip ibubut pu am — io'e. — Ibun ma ip jewexe kawēnwēn Deus eju “Teku ya'ōbuyxiat” i'e ojuy warara'acat pe. Deus pit ipiat supi'ajoat ixeyū be warara'acat pe ipiat supi'ajoat podi ma — io'e Jesus.

⁴¹ Gebuje Jesus oajēm dinheiro mūn'a kay. Ya tēḡ ma oabik Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. Iboce ajēmjēmayū jojom o'e ya be jedinheiro mōḡmōḡayū jojom. Ibubat adeayū dinheiro mōḡmōḡ ip o'e ade.

⁴² Gebuje itop'ūm e'ū'ibit oajēm—ibubut kuḡ'umat. Dinheiro isurūḡat o'jomōḡ ya be xepxep. Ixeyū xepxep isurūḡat tei'īt ma osodop. ⁴³⁻⁴⁴ Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju.

— Ak'i juy epesop ixe ayacat kay—ibubut kuḡ'umat kay—itop'ūm e'ū'ibit kay — io'e. — Ixeyū ma ade jexewiat'in o'jomōḡ dinheiro ibubut adeayū — io'e. — Deus xe bit ade ḡu o'jomōḡ ip. Ade kuḡ mabuk ip. Ixe ayacat yopīt ma o'jomōḡ jedinheiro. Deus xe bit ade jījā o'jomōḡ, soat jexewiat o'jomōḡ puye—jexat puap ojuy ma o'jomōḡ puye — io'e. — Ajo-kug ḡasū ixe ayacat? Ka'ūma kuḡ ma! Imēnpuye Deus xe ixe ayacat warara'acat pe o'jomōḡiap podi ma o'jomōḡ — io'e Jesus.

13

1 Deus eju kawēnwēnap'a bewi Jesus cēm puje, ceweju etaybitbinat o'jekawēn ceweju uk'a jojom pima.

— Kariwa, ak'i juy ece! — io'e. — Wita'a yaboğ cīcā ğu du? Uk'a yadip cīcā! — io'e.

2 — Ite'a yadip cīcā du exe? Xipat cīcā du ite'a exe? — io'e Jesus. — Xepxep'a jewa'atēğtēğ ğu je'e wita'a. Soat'a je'aedu — io'e Jesus.

3 Guyjom Jesus oabik Oliveira dip'a bicūğpe—co'a bicūğpe. Oabik Deus eju kawēnwēnap'a weğün—yaboğat'a weğün. Ebadipdip ceweju etaybitbinayū o'jekawēn ceweju. Jağepūğ pima Pedro o'jekawēn ceweju, Tiago dak, João dak, André dak—ebadipdip.

4 — Puğün soat'a je'aedu? Ajo je'bapuk iboap em pima? Ajo ğubapuk Deus je'aedu awap? — io'e ip.

5-6 Gebuje Jesus ixeyū o'gutaybin.

— Adeayū omuyku “Deus omudot,” i napa ma e'em warara'acayū be. “Jesus Cristo òn,” i napa ma je'e ip soat pe. Ixeyū ade ğuguykuku. Imēneju eyday'em'um cuy epesop ixeyū be eymuğuykukuap puxim! — io'e. 7 — “Jenopağōğōm ip ijoxin ma,” i warara'acayū e'em pima, “Jenopağōğōm ip wūyat eipi be,” i'e'em pima dak, eypararam ğu juy epesop. Imēn cuy je'bapuk. Imēnpit soat puk oi'üm ğu — io'e. 8 — Pūğ eipi watwat nopagağōğōm je'e wara'at eipi watwat eju. Pūğ ka watwat nopagağōğōm je'e wara'at ka watwat eju. Ipi jexixi ijoce, iboce dak soat ka dağ. Reren cīcā je'e ip soat ka dağ. Yopit ma ipiat supi'ajo ip koam ipi dağayū. I'itpin'isumapi jo'ma je'e koam. Guyjom pit ipiat supi'ajo jijā ma ip — io'e. 9 — Eyday'em'um cuy epesop ixeyū be eymuğuykukuap puxim — io'e. — Eykay itakomaayū jeydaomün. Jeydujowat ip ibimāmāayū ekawēn coco'ukayū be. Jeymupokupok ip Deus eju kawēnwēnap'a be. Jeydujowat ip iecugağyū etabixe, ipi kukukayū etabixe dak, eyetabut okay buye. Kawēn idipat epeğuwēn cebe ip — io'e.

10 — Kawēn idipan soat ka dağayū mukūyjojom'üm pima, ipi buk i'üm ğu. 11 Jeydaomün ip. Ika kukukayū etabixe ip eydujowat puje, eyağuybabi'üm ğu juy epesop. “Apēn paxi oce'e?” i'ümğū juy epe'e. Ixeyū etabixe buje, Deus ma jeymutaybin apēn epe'e iam. Eya bewi ğu juy epeğuwēn. Deus biōğbuk cuy jeymutaybin imuwēn ām — io'e. 12 — Ixe kabia bima adeayū jebadipyū kay itakoma je'e, ixeyū webekitkit puye. Iwağo jekitpit je'ğüm cekay itakomaayū be yaoka am. Ikitpit tak jewağo je'ğüm yaoka am. Cebayū dak jekpot je'ğüm cebe ip yaoka am. Ipotpetayū dak itakoma je'e jebay kay. Jebay je'ğüm ip cebe yaoka am — io'e. 13 — Soat itabut'ūmayū itakoma jijā je'e eykay, eyetabut okay buye. Ipiatpi'ajojom ma'ğū eybu'u ğu okay bima, Deus jeydaxijo. Jeydakoy jexeam — io'e.

14 — Ipararu jijāat epejojo — io'e. — Imōğpiat pe jeedop—Deus eju kawēnwēnap'a be — io'e. — (Eyetaybin cuy epesop ijudup coco'ukayū!). Ipararu jijāat iğo'a be bima, jenapōn cuy ip co'a bicūğ kay Judéia eipi watwat — io'e. 15 — Eyduk'a eakiju bima, epeōm ğu juy eyduk'a be yabeat pum — io'e. 16 — Eykat pe bima, epeyepit ğu juy eyduk'a kay eyesay bum — io'e. 17 — Ixeyū kabia dağ iba'ore jijā je'e yukregayū enapōn ām, je'it mutitinayū enapōn ām tak. 18 “Ihi bima ğu juy ixeyū egudot ipiatpi'ajo an ocewebe,” i juy epe'e Deus pe. 19 — Ixeyū kabia dağ soat ipi dağayū ipiat supi'ajo jijā. Ibitpi bit ipiat asupi'ajo ğu Deus pe ipi mubapuk isum — io'e. — Waram pit ibitpi ğu acesupi'ajo—ixeyū kabia dağ acā — io'e. 20 — Deus pe ipiatpi'ajojoap kabia mu'üm'üm pima, ka'ūma kuka o'jewedaxijo. Imēnpit: “Pūğpūğ kabia acā ipi

watwat supi'ajojo,” io'e Deus kuy bima. “Pũgũg kabia acã,” io'e Deus, taxiyo am o'taẽ'iaiyũ ikukpin cĩcã cexe buye — io'e.

21 — Wara'acat je'e eywebe napa ma “Ak'! Teku Cristo—wuydaxijojo'ukan Deus emunaẽ,” i. “Ak'! Goku Cristo,” i dak je'e. Imẽn i'e buje, eyetabun gu juy epesop ixeyũ ekawẽn kay — io'e. 22 — Jewexe Deus emunaẽhẽyũ jebapuk, jewexe Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ dak. Wuymucoatcoanap gubapuk ip Deus emunaẽhẽyũ muğuykuku ojuy. Deus a'õbacaap gubapuk ip imuğuykuku ojuy. 23 Guyjom jajẽm ip adeayũ muğuykuku ojuy iap kuy oğuwẽn eywebe. Gebu'i epe'e wekawẽn kay ixeyũ be eymuğuykukuap puxim — io'e.

24-25 — Ipiatpi'ajojoap kabia kap puje kabi becat muycemcemap iaruaru je'e — io'e. — Kaxiepiat kaxiepi gu je'e. Kabiok je'e. Kaxiamat tak kaxiam gu je'e. Kabiok je'e. Kasopta dak ida'at kabi kadiwi — io'e. 26 — Gebuje okop ipi kay. Kabikerereat tagwi okop. Soat wağo õn. Wa'õbacaap kuğ okop, odipap kuğ tak. Soat ipi dağayũ je'e “Jesus warara'acat podi ma ya'õbaca,” i. “Warara'acat podi ma idip,” i je'e ip. “Abu ixẽ jo'iat? Ka ũma ma,” i je'e ip — io'e. 27 — Gebuje Deus jekawẽn tojtot'ukayũ guju soat tagwi. Ixeyũ guju jemunaẽhẽyũ kay. Jemunaẽhẽyũ ip gu'awero soat tagwi. Kabi dağwi ixeyũ gu'awero ip, ipi dağwi dak — io'e. Jesus waram jedocap o'ğuwẽn jewēju etaybitbinayũ be.

28 — Gebum cuy epesop wajẽmap kay figueira'ip kay gẽbum pima — io'e. — Figueira'a bikit cẽm puje, “Koato ijasũn ma,” i'e'em eyju, dup cẽm pima dak — io'e. 29 — Imẽnpuxim soat ipi dağayũ ipiatpi'ajom pima, “Gaxĩn ma Jesus jajẽm,” i juy epe'e — io'e. 30 — Gasũayũ'in iboap coco ip je'ũ awap. Gebum cuy epesop iboap kay! — io'e. 31 — Kabi i'ũm, ipi dak. Wekawẽn pit i'ũm gu. Wekawẽn kayayũ bit soat em jeedop — io'e.

Imẽn Jesus o'jekawẽn jewēju etaybitbinayũ eju.

32 — Itaybit gu ip wajẽmap kabiam, ipiatpi'ajojoap kabiam tak — io'e. — Deus ekawẽn tojtot'ukayũ itaybit gu ibo kabiam. Õn Deus ipot. Õn tak wetaybit gu ibo kabiam. Wabay acã itaybit — io'e. 33 — Eyetaybit gu puje oajẽm iam. Imẽnēju epejowiwi juy ağ. Wajẽmap wiwim cĩcã juy epesop — io'e. 34 — Wajẽmap kariwa epicat puxim — io'e. — Kariwa o'jẽm jeduk'a bewi. “Ijoce ma epesop,” io'e jebuywatwat'ukayũ be — io'e. — “Epeyekapik oka be,” io'e cebe ip — io'e. — Jeduk'a exĩntabi wiwi'ukat pe “Ijoce ma eguy warara'acat pe obubat tujupa'umap puxim,” io'e kariwa — io'e. — “Wepicap wiwim cuy epesop,” io'e cebe ip — io'e Jesus. 35 — Ixe kariwa buxim õn tak — io'e. — “Puğũn paxi waram wekariwa je'pit?” i eyju e'em. Katpuje paxi ocepit. Iximadakpe paxi ocepit. Kabiakay paxi ocepit. Kabia'isu paxi ocepit. Eyetaybit gu puğũn ocepit iam — io'e. 36 — Imẽnpuje juy epejowiwi ağ. Ocepicap wiwim cuy epesop. Obu'u jĩjã eyxen ma eydobuxik am wepit puje! — io'e. 37 — “Epejowiwi juy ağ,” i õn e'em soat pe. “Epejowiwi juy ağ,” i õn e'em eywebe dak — io'e Jesus jewēju etaybitbinayũ be.

14

1 Xepxep kabia peta e awap cekay itakomaayũ Jesus daomũn ojuy ip—Pãscõa epeta e awap. Ixe epeta bima Judeuyũ pã'o'a o'o'uk ip osodop—yamuyuhuhaptõmtẽm'ũmat'a. Ijop epeta muğẽgẽm pima apẽn Deus wuydobuyũ'ũm'ũm o'tujujẽm Egito eipi bewi iap kay gẽbum'uk ip osodop. Iba'arẽm Jesus daomũn ojuy ip. Paĩyũ kukukayũ Jesus aoka ojuy osodop ip, Moĩsẽs ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak. Jesus kay itakoma osodop ip.

2 — Petatam pima bit Jesus ataomün ġu adeayū be wuyaokaap puxim — io'e ip jewewebe.

3 Jesus Betânia ka be osunuy. Simão duk'a be osunuy—ierep tūibit tuk'a be. Jekōnkōn pima ayacat oajēm Jesus kay. Timūn'a kuġ oajēm—wita'a muġēġē'a kuġ. (Wita'a butet alabastro i osunuy). Tide'oati otinuy ya be. (Tide'oati butet nardo i osunuy). Judeuy'u ce'ūat mude'o'o'uk ip osodop nardodim. Tideiboġ cīcā otinuy. Ayacat oajēm Jesus kay. Timūn'a ū o'su'ūkaka. Tideo'ati o'tidi Jesus a be Jesus ikukpin cīcā cexe buye. 4 Iboceayū bit pūġpūġ itakoma o'e ayacat kay ixē o'tidi buye.

— Ak'! Etidi! — io'e ip. — Etimukereren — io'e ip ayacat pe. 5 — Tide'oati deida buje, kajuk teiboġ ejat! Ade kuka juk dinheiro isurūġat ejat prata muġēġē — io'e ip. — 300 be kuka juk ejat! Tadaybotbocayū be kuka juk dinheiro eġūm — io'e ip cebe.

Ya'ōpuruġ ip ayacat o'ġukorēm o'timukereren puye.

6 — Āġ jeenuy ayacat jekpiwan — Jesus pit o'e. — Epeġukorēm ġu juy — io'e. — Cekaykay ġu! Xipacan ma teku o'e owebe! — io'e. 7 — Tadaybotbocayū soat em ma eyxe — io'e. — Eybikuy bima, ixeyū buywan put eywebe. Ōn pit soat em ġu oġuy eyxe. Soat em ġu xipacan ey'e but owebe — io'e. 8 — Ite ayacat tide'oati kuġ osunuy. Tiūm put owebe. Ojebit o'ġude'on, oje'ū ġu buk ma'ġu. Wetabēġ pima ma kuy omude'on okot awap — io'e. 9 — Okay itabucayū kawēn idipat ġuwēnuwēn soat kaka daġ. Apēn ite ayacat o'tidi wa be iap ġuwēnuwēn tak ip soat kaka daġ. Soat ka watwat ġebum je'e apēn ixē o'e iap kay. Ġebum cuy epesop iboap kay — io'e Jesus.

10 Ġebuje Judas Iscariotes o'ju paīyū kukukayū kay.

— Jesus cuy oġūm eywebe yaoka am — io'e cebe ip.
Ixe Judas Iscariotes 12 beayū'in osunuy.

11 Ixe ekawēn co buje, icokcok cīcā o'e ip paīyū kukukayū.

— Dinheiro juy oceġūm ewebe iūmapteim — io'e ip Judas pe.

Imēnpuye “Ġasū du Jesus ūm put owebe paīyū kukukayū be?” i'e'em jewebe ma oeku. Cekay itakomaayū be Jesus ūmap kudadam oeku.

12 Jesus o'jekōn jewēju etaybitbinayū eju Páscoa epeta bima. Páscoa epeta bima Judeuyū ovelha aokaka'uk osodop ip—koopat kabia bima. Soat ip pā'o'a o'o'uk osodop—yamuyuhuhuptōmtēm'ūmat'a. Ixe kabia be ceweju etaybitbinayū o'jekawēn Jesus eju.

— Poce wuyxan oceġuġē Páscoa epeta be i'o am? — io'e ip.

13 Ġebuje Jesus xepxepayū o'ġuju Jerusalēm ka kay jewēju etaybitbinayū.

— Epeju juy ikaboġatka be — io'e cebe ip. — Aġokatkat epetobuxik—idibi mūn'a kuġat. Ceweju juy epeju — io'e. 14 — Uk'a be iōm puje, epeōm cuy ceweju — io'e cebe ip. — “Ocekariwa e'em: ‘Apu'a be juy oceġōn Páscoa kabia oweju etaybitbinayū eju?’ i,” i juy epe'e iġo duk'a iwat pe — io'e Jesus. 15 — Ixe jeduk'a yabimubapuk eywebe—umat'abi, yabiboġat'abi — io'e. — Kuy mesa kake iġo'abi be, abikbīkap tak. Soat ixipan je'e kuy — io'e. — Iġo'abi be ovelha juy epejoyoy wuywebe i'o am Páscoa kabia be — io'e.

— Ha'a — io'e ip.

16 Ġebuje ceweju etaybitbinayū o'ju ikaboġatka be. Soat o'tobuxik ip apēn cuk cebe ip Jesus o'e iap taġ. Iġo'a be ovelha ip o'joyoy Páscoa kabia be i'o am.

17 Kabiōġ pima Jesus oajēm iġo'a be jewēju etaybitbinayū eju—12 beayū eju. Oabik ip mesa akokoreren. 18 Jekōnkōn pima Jesus o'jekawēn ceweju ip. — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Pūġ ey'in oūm okay itakomaayū be waoka am—oweju jekōnkōnat ma — io'e.

19 Iguyçũgũgũ o'e ip.

— Ōn xe'e? — io'e'e ip pũgũgũgũgũ.

20 — Pũg eyju'in — io'e Jesus. — Oweju prato be pão'a o'yamuerep'iat ma — io'e. 21 — Soat wago ðn. Apên oje'ũ iaptup tag oje'ũ—Deus ekawëntup tag — io'e. — Karem gu ipiat supi'ajo oũmat pit. Xipat kuka adi a'gu ixẽ bit o'jebapuk'ũma — io'e Jesus.

22 — We'ũap kay gẽbum cuy epesop — io'e Jesus cebe ip.

Jekõnkõn o'e jewẽju etaybitbinayũ eju. Jekõnkõn pima Jesus pão'a o'yabu.

— Bay, ên xipat — io'e. — Pão'a eyaũm ocewebe — io'e Jesus Deus pe.

O'yamuweka. O'yaũm cebe ip.

— Juku, epeya'o — io'e cebe ip. — Ite ojebit — Jesus o'e. — Pão'a muwekaap puxim ip obamupaya — io'e.

23 Tikõnkõnap o'jat. Uva'abidi o'tinuy tikõnkõnap pe.

— Bay, ên xipat — io'e. — Uva'abidi etiũm ocewebe — io'e Deus pe.

Tikõnkõnap o'gũm cebe ip. Soat ip o'tikõn.

24 — Juku. Epetikõn. Ite odoy — io'e Jesus. — We'ũ buje odoy jedoyekor-eren “Adeayũ bewi ikêrêat oju'uk,” io'e Deus puye — io'e. — Imênpuye Deus adeayũ guisun. Cũg ma jeedop ip cexe—Deus xe — io'e. 25 — Icêmãn ðn e'em eywebe. Waram gu otikõn uva'abidi soat ipi watwat Deus a'õ kay kũyjobit'ũm pima. Soat ipi watwat ya'õ kay kũyjobin pima bit, tiisuati otikõn uva'abidi — io'e Jesus. Imên Jesus o'e cebe ip: — We'ũap kay gẽbum cuy epesop — i.

26 Gebuje soat ip o'jebibodon Deus kay. Umat'a bewi ip o'kop. O'ju ip co'a bicũgpe—Oliveira dip'a bicũgpe.

27 Oajẽm ip Oliveira dip'a bicũgpe. Jesus waram o'jekawẽn ceweju ip.

Soat eyju operem — io'e. — Epeyenapõn — io'e. — Imên Deus ekawëntup omuwẽnuwẽn:

Ovelhayũ kukukat oyaoka, i. Soat ip jepõgõpõg iõhõyũ, i.

Imên Deus ekawëntup omuwẽnuwẽn — io'e Jesus. 28 — Imênpit we'ũap tomukadi Deus waram guto omutait. Ōn ovelha kukukat puxim. Okay itabucayũ ovelhayũ buxim. Oju eywap Galiléia eipi be — io'e.

29 — Soat ip jepere obureyũ. Ōn pit jepere gu — io'e Pedro.

30 — Tapu, icêmãn ðn e'em ewebe — io'e Jesus Pedro be. — Ijop exima ma: “Obure gu teku,” i napa ma ece'e ebapũg em — io'e. — Xepxep em sapokay ece awap: “Obure gu teku,” i napa ma ece'e — io'e Jesus.

31 — Oce gu ma buk “Obure gu teku,” i, eweju waokaap puxim — io'e Pedro. Ya'õpurũg o'jede. Soat cewejuayũ imên o'e'e.

32 Gebuje o'ju ip kadaihiaptip kay. Kadaihiaptip putet Getsẽmani i osunuy.

— Jocebuku epabikbik — io'e Jesus. — Deus eju buk ðn jekawẽn — io'e jewẽju etaybitbinayũ be.

33 Ibocewi Jesus o'ju kawẽn âm Deus eju. Pedro o'tujowat jewẽju, Tiago dak, João dak. Iguyçũg cica' o'e. Yaguy'ũm o'e ipiatpi'ajoap kay.

34 — Je'ũmayũ jo' i ðn ogyuçũgãp pibun — io'e. — Aã cuy epesop ijoce — io'e.

35 Bosusu Jesus o'ju. Iboce o'jepo ipi ju jẽguyçũgãp pibun.

Gebuje o'jekawẽn Deus eju.

— Bay — io'e. — Odaxijom ece we'ũap puxim, ên odaxijo pin pima — io'e Deus pe. — Ipiat esupi'ajoat gu owebe — io'e. 36 — Bay — io'e. — Webay ên. Soat iba'ore gu ewebe. Omuwedem ece ip owebe ipiat'ajoap puxim. Wa'õbi bit we'ũ pin gu. Ên ebikuy bima bit, oje'ũ — io'e Deus pe.

37 Gebuje ebapũgãyũ kay o'jepit—Pedro kay, Tiago kay dak, João kay dak. Ixet ma ip o'tobuxik.

— Simão Pedro — io'e. — Exet ma du? — io'e. — Pūg hora dak tu ag pa'ore ewebe? ³⁸ Ag cuy epesop! — io'e cebe ip ebapūgayū be. — Xen gu juy epesop. Deus eju juy epeyekawēn eyewebe ikērēat mugēap puxim—eywee Satanás aō kay kūyjobicap puxim — io'e. — Eybu'u jījā ikērēat mugē am. Imēnpit ikērēat epegugē eya'ōbacā'ūm puye. Imēneju Deus eju juy epeyekawēn ixe a'ōbacāan kuḡ eyeku am — io'e cebe ip.

³⁹ Gebuje bosusu o'ju waram. Kuyat ekawēn puxim waram o'jekawēn Deus eju. ⁴⁰ Jesus waram o'jepit ebapūgayū kay. Ixet ip o'tobuxik maḡuto. Itaxeebaca o'e ip xet pibun.

— Apēn tak Jesus pe acejede? Wuyxexet teku wuydobuxik — io'e ip jewewebe.

⁴¹ Jesus waram o'jepit bosusu. Waram o'jekawēn Deus eju. Waram ḡuto o'jepit ebapūgayū kay.

— Eyxet mabuk tu? — io'e cebe ip. — Jebodoydoy mabuk tu eyju? — io'e. — Kuy o'e xexecap! Soat waḡo ōn. We'ūap kabia kay ōn ajēm — io'e. — Gasū oūm ip ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be waoka am. ⁴² Epe'āy! — io'e cebe ip. — Ak'i juy epe'e! Oūmat omuyku! Ga'a atopabijuk ip — io'e.

⁴³⁻⁴⁴ Judas oajēm Jesus kay. Yajēm puje, Jesus kawēnwēn mabuk osunuy jeweju etaybitbinayū eju. Ixe Judas 12 beayū'in osunuy. Jesus eju jekuku'uk osunuy.

— Wuyajēm puje juy owebe yaḡobukōn'ibit cuy epeḡat — i juk o'e ixe Judas jewejuayū be—Jesus aoka ojuyayū be. — Cem ma juy epetujowat — i juk o'e cebe ip.

Ixe Judas oajēm Jesus kay. Ceweju adeayū oajēm paja kukuḡ, jeba'ip kukuḡ tak. Paīyū kukukayū ixeyū o'ḡuju Jesus daomūn am, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, Judeuyū kukukayū dak. ⁴⁵ Yajēm'isum ma Judas o'ju Jesus kay.

— Ocemutaybitbin'ukat! — io'e Jesus pe.

⁴⁶ Judas eju oajēmiayu Jesus o'jat. Cem ma o'taomūn ip. ⁴⁷ Imēnpuye Jesus ejuat jepaja o'ju'uk iyuk pewi. Paīyū kukukayū ebekit gyybuikibi o'suguybuikibika. O'suguybu'uk pajam.

⁴⁸ Gebuje Jesus o'jekawēn oajēmiayu eju.

— Eyju dak epesot odaomūn am paja kukuḡ, eyba'ip kukuḡ tak ibabikurukat taomūnap puxim — io'e cebe ip. — Ibukurukat ḡu ōn pit! — io'e.

⁴⁹ — Ade kabia adi oḡuy eyxe. Imukūyjojom'uk cuk adi oḡuy Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be — io'e. — Iḡo'a be ḡu bit eyju odaomūn. Kuy bima o'tupmubarak ip Deus ekawēntup apēn ip odaomūn iaptup — io'e. — “Ibabikurukat taomūnap puxim ixe taomūn ip,” i'e'em iḡodup — io'e. — Imēn ma odaomūn ip ḡasū dak — io'e Jesus.

⁵⁰ Gebuje soat ip Jesus o'jepere ceweju etaybitbinayū. Soat ip o'watwat.

⁵¹ Jesus daomūnmūn ip pima aḡokatkat o'ju Jesus nomuju—yaypan'isuat. Jeekabek kuḡ acā oeku. Iekabek o'jat ip Jesus daomūnayū. Yaypan'isuat taomūn ojuy ip. ⁵² Imēnpit jeekabek o'suiwat jedaomūnap puxim. Toti'ūm ma o'jenapōn jeparara pibun.

⁵³⁻⁵⁴ Gebuje taomūn'ibiyū Jesus o'tujowat paīyū kukukat kay.

Wūy ma Pedro o'ju Jesus nomuju jeparara pibun. O'ju paīyū kukukat tuk'a kay. Imēnpit tuk'a naxīnōm pe osunuy. Xik'i osunuy sorarayū parakpe. Jewewewem o'e daxa etako be.

Gebuje paīyū kukukayū o'je'awero ip Judeuyū kukukayū dak, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Ixeyū ma ibimāmāyū coco'ukayū osodop ip. O'je'awero ip ibimāmāyū ekawēn cocoap'a be. O'je'awero ip Jesus

xipat ġu iap mubapukap ojuy yaoka am. ⁵⁵ Ibimãmãayũ ekawën coco'ukayũ warara'acayũ kudadam o'e ip Jesus muymuy am. Ibikuy o'e ip xepxepayũ be pũġ taġ ma Jesus muy am. Jesus aoka ojuy ip. ⁵⁶ Adeayũ napa ma ip Jesus o'yawëġmukërërëren. Imënpit pũġ taġ ġu o'yawëġmukërërëren ip—wara'at taġtaġtaġ ma. Jesus muymuy jġã o'e ip. ⁵⁷ Warara'acayũ imën napa ma Jesus o'yawëġmukërërëren soat etabutpe.

⁵⁸ — “Tjop'a Deus eju kawënwënap'a oyamu'üm—ijodiat emuamuy'a oyamu'üm,” i kuy juk o'e ite ma — i napa ma o'e ip. — “Xepxep xet kap puje wara'at'a oyamuy,” i kuy juk o'e ite — io'e ip napa ma. — “Ijodiat emuamuy'am ġu je'e,” i juk o'e — i napa ma o'e ip. — Imën ixë ekawën oceya'ġjojo — io'e ip napa ma.

⁵⁹ Imënpit pũġ taġ ġu ip o'yawëġmukërërëren—wara'at taġtaġtaġ ma.

⁶⁰ Ixeyũ ekawën co buje paĩyũ kukukat o'ãy soat wap jekawën ãm Jesus eju. — Apënpuyë ecede ġu awëġmukërërënayũ kay? — io'e. — Icëm tu ip e'em? — io'e Jesus pe.

⁶¹ Imënpit Jesus mũġ ma osunuy. O'jede ġu.

— Ĕn tu Deus emunaë? — io'e. — Soat wuyju e'em: “Ĕn xipat cġcã,” i Deus pe. Ixë ipot tu ën? — io'e Jesus pe.

⁶² — Hm hm — io'e Jesus. — Ixë ipot ma ðn — io'e. — Soat waġo ðn — io'e. — Ojojom epe'e. Xik'i oġuy Deus xe ibaat kadi. Ixë Deus soat podi ma ya'òbacaat. Cexe ðn pima ojojom epe'e. Soat kukukan oce ixë eju. Guyjom ijodi waram ojot. Kabikerereat taġwi okop — io'e Jesus.

⁶³⁻⁶⁴ Iboap co buje paĩyũ kukukat jesay o'ġuwek jetakoma pibun.

— Tũybe Deus jo'i ðn iãn teku e'em — io'e. — Kuy epeya'ġjojo ixë ekawën — io'e. — Warara'acayũ ġu ajokudada ixë awëġ mukërërëren ãm. Deus muymuy teku — io'e. — Apëntak ace'e cebe? — io'e cebe ip.

— Ga'a ayaokaat — io'e ip. — Ikërëat kuġ teku Deus xe — i napa ma o'e ip ibimãmãayũ ekawën coco'ukayũ.

⁶⁵ Jesus o'ġuxiuxi ip pũġpũġ ixeyũ'in jetakoma pibun ma. Jesus o'topamuekabek ip paġôm. O'yaokaka ip.

— Abu aokakam i ece! — io'e ip iwaywayway am.

Jesus pu buje sorarayũ dak jebum o'yaokaka. Soat taġ ma o'yaokaka ip.

⁶⁶ Pedro mabuk uk'a daxirõġ pe bima, paĩyũ kukukat puywatwat'ukat o'ju Pedro kay. Ayacat o'ju cekay. ⁶⁷ Ixë ayacat Pedro o'jojojo jewewewem daxa etako be. O'jeak cġcã cekay.

— Ĕn tak mo Jesus eju ejeku—Nazaré ka bewiat eju — io'e Pedro be ayacat.

⁶⁸ — ðn ġu! Apën ën e'em? Ixë bure ġu ðn! — i napa ma o'e Pedro.

Ibocewi Pedro o'ju uk'a ekorara exĩntabi be. Sapokay o'jede ġebu be bit.

⁶⁹ Ixë ibuywatwat'ukat waram Pedro o'jojojo iboce.

— Jesus bure tedaku! — io'e iboceayũ be.

⁷⁰ Imënpit Pedro napa ma o'e ġuto:

— Ite bure ġu ðn — i.

Ibũnbũn pima iboceayũ o'jekawën Pedro eju.

— Oceletaybit ën. Ejojo oceju ceweju. “Ite bure ġu ðn,” i'ũmġu juy ece! — io'e. — Ĕn tak Galilía epi bewiat! — io'e.

⁷¹ — Dapxi ën! — i napa ma o'e Pedro. — Ixë bure ġu ðn! Ceweju ðn pit oceku ġu — i napa ma o'e. — ðn icëmãn e'em'üm pima, Deus cuy ipiat supi'ajoat owebe — Pedro o'e.

⁷² Sapokay waram o'jede ġebu be bit. Pedro Jesus a'ò kay o'jeġebu.

— Ijop exima ma: “Ite bure gu òn,” i napa ma ece'e ebapũğ em — i juk o'e Jesus cebe. — Xepxep em sapokay ede awap: “Ite bure gu òn,” i napa ma ece'e — i juk o'e Jesus cebe.
Iboap kay o'jeğebu Pedro. O'jewemuğuycũğ cĩcã. O 'tõn.

15

¹ Kabia isum paĩyũ kukukayũ o'je'awero ip, Judeuyũ kukukayũ dak, Moisés ekawèn imutaybitbin'ukayũ dak, ibimãmãayũ ekawèn coco'ukayũ dak. O'je'awero ip jewawẽ ãm apèn Jesus aceyaoka iam. Jesus o'subamukirikat ip.

O'tujowat ip Pilatos kay—Judéia eipi kukat kay. Pilatos o'jekawèn Jesus eju.

²— Èn tu Judeuyũ kukukat? — io'e Pilatos Jesus pe.

— Èn imèn e'em owebe — io'e Jesus.

³ Jesus o'jomuymuy jĩjã ip Pilatos pe paĩyũ kukukayũ.

⁴— A'õpicũğ cuy ece! Emuymuy jĩjã ip — io'e Pilatos Jesus pe. — Apènpuye èn jedem gu? — io'e Jesus pe.

⁵ Imènpit Jesus mũğ ma osunuy. Imènpuye Pilatos yağuyabi'ũm o'e.

— Apènpuye mũğ ma teku e'em? — io'e jewebe ma.

⁶⁻⁷ Agokatkat daomũnmũnap'a be osunuy—iecuğap ebekitkit eju jenopağogo'ibiyũ xe. Ibutet Barrabás i osunuy. Soat ip cuk wara'acat o'yaoka daomũnmũnap'a beayũ iecuğap ebekitkit eju jenopağogõm pima. Páscoa epeta bima iecuğap pũğ ma taomũnmũnat mujèmjèm'uk osunuy daomũnmũnap'a bewi. Adeayũ emuojujuy mujèmjèm'uk osunuy.

⁸⁻¹¹ Gebuje adeayũ o'je'awero Pilatos xe—iecuğap xe.

— Ijop epeta bima taomũnmũnat mujèmjèm'uk eğuy — io'e ip. — Pũğ cuy eğujèm gasũ dak ocewebe, — io'e ip Pilatos pe.

Paĩyũ kukukayũ itabutkarey o'e ip Jesus kay adeayũ cekay jĩjã buye. Imènpuye o'tujowat ip Pilatos pe. Pilatos itaybit osunuy paĩyũ kukukayũ itabutkarey Jesus kay iam. Paĩyũ kukukayũ kuy o'e adeayũ be: — Barrabás cuy epejoojuy Pilatos pe imujèmãn daomũnmũnap'a bewi — i.

— Judeuyũ kukukat mujèmãn pin tu eyju owebe? — io'e Pilatos Judeuyũ be.

— Ap! — io'e ip paĩyũ kukukayũ.

¹²— Apèntak oce ite agokatkat pe—Judeuyũ kukukat i eyju e'emat pe? — io'e ma'guto Pilatos adeayũ be.

¹³— Esubamupayaat korosa be imuy'ũ ãm — io'e ip.

¹⁴— Apènpuye osubamupayaat? Ikêrëat o'jukuk gu teku—pũğ em tak ka'ũma! — io'e Pilatos.

Imènpit big ma ya'õberen o'jewãwã ip:

— Esubamupayaat korosa be imuy'ũ ãm — i.

¹⁵ Imènpuye Pilatos Barrabás o'ğujémat daomũnmũnap'a bewi. O'ğujémat adeayũ mucokcokap ojuy. Jesus o'tujowacat sorarayũ be.

— Jesus cuy epeğupok ixee muğëğëbum — io'e sorarayũ be. — Epesubamupaya korosa be imuy'ũ ãm — io'e cebe ip.
Imèn Pilatos o'e adeayũ mucokcokap ojuy.

¹⁶ Gebuje sorarayũ Jesus o'tujowat iecuğap tuk'a kay. Tuk'a eaki be o'tujowat. Warara'acayũ o'takoy ip sorarayũ—jewejuacat'in ma.

— Ga'a ite ma ajowaywayway — io'e ip jebureyũ be.

¹⁷ Iwaywayway am iekabek ip o'ğũm cebe—ipakpukgũğũnat. Widao-hobune o'subunemuwakèn ip yakoreren am. O'jomõğ ip yakoreren.

18 — Ĕn ma Judeuyū kukukat! — io'e ip iwaywayway am. — Warara'acat podi ma ĕn a'ōbuyxi — io'e ip iwaywayway am.

19 O'yamupāupā ip im. O'guxiuxi ip. O'jĕğ'aecōğcōğ ip cewap iwaywayway am: — Soat podi ma ĕn a'ōbuyxi — i'e'em cebe. 20 Iwaywaywayap epere buje iekabek o'ju'uk ipakpukğūğūnat. Cesay ip waram o'ğūōm cebe. O'tujujĕm ip uk'a eaki bewi ibamupaya am korosa be imuy'ū ām.

21 Tujujĕm pima oajĕm ip agokatkat kay. Agokatkat ajĕmjĕm o'e koğūnpi bewi. Ibutet Simāo i osunuy. Cirene ka bewiat osunuy. Alexandre ebay osunuy, Rufo ebay dak.

— Korosa juy ejukuk Jesus pe ikukap puxim — io'e sorarayū ixe Simāo be.

22 Jesus o'tujowat ip co'a kay. Gólgota i co'a butet osunuy. (Gólgota ce'uat aririt'a iape wuya'ōm). Oajĕm ip. 23 Iboceat mirradup o'tupmuwekoy uva'abidi be wuypipimu'ūmaptim.

— Juku! Etikōn — io'e ip Jesus pe.

— Ap! — io'e bit.

O'tikōn ġu.

24 Gebuje sorarayū Jesus o'subamupaya ip korosa be. Tapoa o'jomōğ ip Jesus bu be, sui be dak. Korosa o'jomōğ ip ipikūykūy be. Imĕn ma o'subamupaya ip. Karatūğ'a buximat'a ip o'yamuju ipi ju—yabarakat'a. O'yamuju ip Jesus esay bu am. Imĕn Jesus esay o'ğū'ĕ'ĕ'ĕ ip jewewedağ.

25 Kaxi jeum pima Jesus o'subamupaya ip korosa be—9 hora bima.

26 — “Apĕnpuye dak o'subamupaya ip imuy'ū ām?” i je'e ip kapkapayū — io'e Pilatos jewebe ma.

Imĕnpuye o'tupmubararakat apĕnpuye o'subamupaya ip iaptup. “Judeuyū kukukat teku” iaptup o'tupmubararakat Pilatos. O'tupmōğ ip korosa be Jesus abi ase. 27 Jesus pa mupayapayam pima xepxep ibukurukayū dak o'subamupaya ip wara'at korosa be. Pūğ ma Jesus pa'at kadi osunuy. Wara'at iba'ūğat kadi osunuy. 28 Deus ekawĕn tup o'tupmubararak ip kuyje. Imĕn e'em ibodup:

Ikĕrĕat mujurūğrūğ'ukat kukap puxim ixe dak o'jukuk ip, i.

Jesus pa o'subamupaya ip ijoptup ekawĕn tağ.

29 Gebuje korosa etako dağ kapkapayū Jesus muymuy o'e. Jesus o'jowaywayway jĭjā ip.

— “Deus eju kawĕnwĕnap'a oyamu'ūm—yabogat'a,” i juk ece — io'e ip cebe. — “Xepxep xet kap puje, wara'at'a oyamuy,” i juk ece — io'e ip Jesus pe iwaywayway am. 30 — Ecewedaxijo juy! Etaybitbit pima juy korosa ejuwi ekop e'ūap puxim — io'e ip cebe iwaywayway am.

31 Imĕnpuxim paĭyū kukukayū dak Jesus o'jowaywayway jeweweju ma ip, Moisés ekawĕn imutaybitbin'ukayū dak.

— Teku warara'acayū daxijojō'uk osunuy. Imĕnpit jewedaxijō ba'ore je'ūap puxim — io'e ip jewewebe. 32 — Teku juk o'e: “Deus emunaĕ ōn,” i, “Judeuyū kukukat ōn,” i dak — i napa ma o'e ip. — Teku Deus emunaĕ bima, juy je'kop korosa ejuwi je'ūap puxim — io'e ip. — Ikop puje, bit kuka wuyetabut ace'e cekay — io'e ip jewewebe.

Ceweju ibamupaya'ibiyū dak Jesus o'jomuymuy jĭjā ibukurukayū.

33 Kaxi wuyase bima kabiok o'e soat tağ Judĕia eipi dağ. Ibum ma kabiok oeku. Ebapūğ hora bun kabiok oeku.

34 Katpuje Jesus o'jewāwā ya'ōberen.

— Eloí, eloí, lemá sabactani? — io'e ja'ōm.

(Ijop ekawĕn, Deus, Deus, apĕnpuye ĕn opere iape wuya'ōm).

³⁵ Iboap o'ya'ijojo ip iboceayũ.

— Eya'õpicũgũg cuy epesop! Elias nomuwãwãm teku! — io'e ip, xipan gu ip o'jekũyo buye.

³⁶ Iboceat o'jedau idibi bubuap munopapũn ãm uva'abidim—tideibog'ũmati. Ixe dak idibi bubuap o'jomõg ip'abi be.

Gebuje o'yopmuyu Jesus pe timutitit am.

— Mẽnpuk! — io'e. — Omuy paxi Elias imukop am korosa ejuwi — io'e.

³⁷ Jesus o'jewãwã ya'õberen. Poğ. Oe'ũ. ³⁸ Pağo Deus eju kawẽnwẽnap'a be osunuy—yaboğat'a be—uk'a exĩntabi nomudip epa'go. Jekpiwan ma ixe pağo o'jewek Jesus e'ũ buje. O'jewek kabi kadi wi ipi kay. ³⁹ 100 be sorarayũ kukat cũg'i osunuy Jesus wap. Apẽn Jesus oe'ũiap o'jojojo.

— Icemãn ite'ũm Deus ipot osunuy — io'e.

⁴⁰ Jesus korosa eju bima, aoyũ dak iboce ijojom osodop. Wũy wi ip ijojom osodop—Jesus cocom. Ixeyũ aoyũ parakpe ebapũg aoyũ osodop ip. Ibũrũ ma ip osodop: Maria Madalena, Salomé, wara'at Maria dak. Wara'at Maria José xi osunuy—Tiago xi dak—yaypan'isuat xi. ⁴¹ Ixeyũ aoyũ Jesus eju oekuku Galiléia eipi dağ pima. Ibuywatwan oekuku ip. Ade warara'acayũ aoyũ dak osodop ip korosa xe. Jerusalém ka be oajẽm ip ceweju kuy bima. Soat ip Jesus kay jeakag osodop.

⁴² Katpuje jĩã o'e. Kuyaje Sábado je'e—Judeuyũ xe jebodoydoyap kabia. Kabiogkabiog'i bima jexat tata'uk ip osodop Judeuyũ Sábado bima jekapikap puxim. ⁴³ Kabiogkabiog'i bima José o'ju Pilatos kay. Ixe José Arimatéia ka bewiat osunuy. Ixe ibimãmãayũ ekawẽn coco'ukat osunuy. Ya'õbuyxi jĩã dak osunuy soat xe. Deus pe soat kukukan iap wiwim osunuy. Iparara'ũm o'ju Pilatos kay. Oajẽm.

— Jesus'ũm jebit mukop pin oce — io'e Pilatos pe.

⁴⁴ — Kuy du ixe'ũm oe'ũ? — io'e Pilatos. Imẽnpuye 100 be sorarayũ kukat o'tomuwã.

— Kuy ma du oe'ũ Jesus? — io'e sorarayũ kukukat pe.

⁴⁵ — Hm hm. Kuy ma — io'e sorarayũ kukukat.

— Ha'a — io'e José be. — Ijebit cuy eğukop — io'e.

⁴⁶ Gebuje José Jesus'ũm jebit o'ğukop korosa ejuwi. Kuy juk pağo o'jat—xipacat—irucat. Ijebit o'ğukabekbek ixem pağõm. O'jomõg witabikũy be.

Wita'a yabo'gat'a o'yamuypen witabikũy nomudip'am. ⁴⁷ Xepxep Mariayũ osodop iboce. Maria Madalena iboce osunuy. Wara'at Maria José xi osunuy—yaypan'isusu xi. Poce Jesus'ũm jebit o'jomõg ip iap o'jojojo ip.

16

¹ Sábado jebodoydoyap kabia Judeuyũ xe. Kaxi at puje, waram ip jekapikipiğ ma'ğuto.

Kaxi at puje ebapũg aoyũ tide'oati o'tibu. O'tibu ip Jesus'ũm jebit mude'on am. Ebapũg aoyũ o'ju: Maria Madalena, Salomé dak, wara'at Maria dak—Tiago xi. Ixeyũ ebapũğayũ o'ju.

² Domingo bima o'ju ip witabikũy kay—kabia'isum ma—kaxi jẽm'isum ma.

³ — Abu wita'a uğ ocewebe—witabikũy nomudip'a? — io'e ip jewewebe.

⁴ Imẽn o'jekawẽn ip ikũynomudip'a yaboğ cĩcã buye. O'jeak ip witabikũy kay. Kuy wita'a yawede o'yadobuxik ip. ⁵ Oõm ip witabikũy be. Deus xewiat o'jojojo ip—yaypan isuat. Xik'i osunuy iba'at kadi. Cesay irut cĩcã osunuy.

Gebuje o'jewetakaka ip aoyũ.

6 — Epeyekuy gu! — io'e cebe ip. — Wetaybit Jesus kudadam eyju iam. Nazaré ka bewiat kudadam eyju—korosa be ibamupaya'ibit kudadam — io'e. — Ijoce gu opop. Kuy o'jetait waram — io'e. — Ak epe'e topap kay. Topap acā — io'e. 7 — Epeju juy gasū bit — io'e aoyū be. — Ceweju etaybitbin oekuku'iyū juy epegukūyjo — io'e. — Pedro dak cuy epegukūyjo. “Kuy o'jetait waram,” i juy epe'e cebe ip. “Cum eywap Galiléia eipi kay,” i juy epe'e cebe ip — io'e. — “Iboce ma epetobuxik apēn íxe kuy o'e eywebe iap tağ,” i juy epe'e cebe ip — io'e. — “Waram o'jetait'iat cuy epetobuxik,” i juy epe'e cebe ip — io'e—yaypan'isuat o'e.

8 Gebuje o'jēm ip. Owatwat ip witabikūy bewi jeparara pibun. Ikarabakbak o'e ip jeparara pibun. Kabi bewiat ekawēn o'ğuwēn ğu ip warara'acayū be iparara jĵā ip puye.

9 Jesus waram o'jetait kabi'isum. Waram o'jetait Domingo bima. Koam o'jebapuk Maria Madalena kay—kuy bima cebewi 7 be ibiōğbuk kērēayū o'ğujēmiat kay. 10-11 Jesus eju oekukuiayū wawa o'e ğuykitkit ip Jesus kay buye. Wawa ip pima Maria Madalena o'ju ixeyū mukūyjom.

— Wuyekariwa waram o'jetait! — io'e cebe ip. — O'jebapuk okay. Ojojojo — io'e Maria.

Imēnpit itabut'ūm o'e ip Maria ekawēn kay.

— Dapxi ēn — io'e ip Maria be.

12 Guyjom Jesus o'jebapuk xepxepayū kay. Iwarun ma o'jebapuk cekay ip. O'jebapuk cekay ip cucum pima koğūmpi be. 13 Imēnpuye ixeyū o'jepit warara'acayū kay—jebureyū kay.

— Wuyekariwa itabēğ ma'guto! Ocejojojo! — io'e ip cebe ip.

— Dapxi eyju — io'e ip xepxepayū be.

Itabut'ūm o'e ip ixeyū ekawēn kay.

14 Guyjom o'jebapuk 11 beayū kay. Jekōnkōn ip pima, o'jebapuk cekay ip. O'ğukorēm ip itabut'ūm puye waram o'jetait iap ekawēn kay.

— Apēnpuye eyetabut ğu okay? — io'e. — Oweju oekukuiayū kuy o'e eywebe: “Wuyekariwa waram o'jetait,” i — io'e. — Eyetabut ğu ixeyū ekawēn kay. Eybu'u jĵā eyetabut am waram ocetait iap ekawēn kay — io'e. Imēn ip o'ğukorēm.

15 — Epeju juy soat kaka dağ — io'e Jesus. — Soat ka dağayū be juy kawēn idipat epeğuwēn — io'e. 16 — Okay itabut pima, jemubatisasanan pima dak, Deus taxijo — io'e. — “Eykerē oxē,” i je'e Deus okay itabut'ūmayū be bit. “Soat em ğpiat epesupi'ajo,” i dak je'e — io'e. 17 — Deus ja'ōbacaap je'ğūm okay itabucayū be ka'ūma ma ajojojoiap mubapuk am soat etabutpe — io'e. — Iboap a'ōbacaam ibiōğbuk kērēayū ğujēmjēm ip ikuğayū bewi — io'e. — Warara'acat a'ōm jekawēn ip iisuan — io'e. 18 — Itaybit'ūma puybu tūypiatpu mucay buje, je'ū ğu ip — io'e. — Itaybit'ūma tipiati kōn puje, je'ū ğu ip — io'e. — Iwātaxipipiyū jeje jebu mōğ puje, je'ada ip — io'e Jesus.

19 Kariwa Jesus imēn o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju.

Cekawēn epere buje, Deus Jesus o'ğuyu kabi kay. Oabik Deus xe ixē eju soat kukukan.

20 Ibocewi ceweju etaybitbinayū o'jēm. Soat ka dağ o'ju ip. Kawēn idipat muwēnuwēn oekuku ip. Wuyekariwa Jesus ixeyū buywatwan osunuy. Soat etabutpe ka'ūma buk ajojojoiap mubapukpuğ oekuku ip ixē a'ōbi. Imēneju adeayū itabut o'e ip ixeyū ekawēn kay.

JESUS CRISTO MUWĒĠAPTUP LUCAS EMUDUPMUBARARAKTUP

1-2 Teofilo, ên a'ôbuyxi soat xe ocexe. Ōn ijudup mubararaġ ewebeaptum—apĕn cuk adi Jesus Cristo o'e'e wuyetabutpe iaptup. Kuy bima warara'acayū apĕn ixe Jesus Cristo o'e'e iaptup o'tupmubararak. Koap o'jekawĕn ip ixe eju oekuku'iaiyū eju ixe e'eap o'jojo'iaiyū eju dak. Ixeyū a'ôbi juk ixe e'eaptup o'tupmubararak ip. 3 Ōn pit cuk oce owebe ma:

— Ōn tak cuy ocekawĕn ceweju ip — i. — Soat eju ixeyū ejujuy ocekawĕn — i juk oce owebe ma. — “Apĕn ixe Jesus o'e'e?” i juy oce cebe ip — i juk oce owebe ma.

Imĕnpuye ixeyū eju juk ocekawĕn. Soat cuk o'ġuwĕn ip owebe. Ōn tak apĕn o'e'e ip iaptup otupmubararak ewebeaptum ġasū bit, Teófilo. 4 Ijudup co buje, ên tak ece:

— Ixeyū juk adi icĕmān omutaybitbin apĕn Jesus Cristo o'e'e iam — i.

5 Teófilo, koam apĕn o'jebapuk Zacarias pe iap oġuwĕn ewebe, apĕn o'jebapuk itayxi be iap tak. Herodes Judéia eipi watwat kukukat pima, Zacarias itabĕġ osunuy. Judeuyū epai osunuy ixe Zacarias. Kapikpik'uk osunuy Abias ebekitkit eju Deus eju kawĕnwĕnap'a be. Abias ebekitkit tak paīyū osodop ip. Zacarias tayxi Arāo badip osunuy—paīyū kukukat badip. Itayxi butet Isabel i osunuy. 6 Ixeyū xepxepayū cūġ ma ip osodop Deus xe. Kūyjobit ip osodop soat Deus a'ô kay. Deus bikuyap taġ jekuku'uk ip osodop. 7 Bekicat kuġ ġu ip osodop, itayxi i'it ta ba'ore buye. Yabut osunuy. Zacarias tak aypa osunuy.

8 Gebuje Zacarias o'ju Deus eju kawĕnwĕnap'a kay—yaboġat'a kay. Ibo'a be kapikpiġ osunuy Deus etabixe paī buye. Kapikpiġ osunuy Abias ebekitkit eju. 9 Jebabi daġ ibadipyū juk Zacarias o'taĕ iôm ām badiat'a be. 10 Oôm tômte'oatôm mupik am Deus etabixe. Adeayū dak Deus eju kawĕnwĕnap'a eakiju ip osodop. Akiju kawĕnwĕn ip osodop Deus eju, Zacarias badi tômte'oatôm mupikupiġ pima.

11 Gebuje Deus ekawĕn tojtjot'ukat oajĕm Zacarias kay. Cūġ'i osunuy tômte'oatôm mupikupikap'a ba'at kadi—caixa'a jo'iat'a ba'at kadi. 12 Zacarias yaguy'um o'e ixe Deus ekawĕn tojtjot'ukat co buje. Iparara jġā o'e.

13 Gebuje Deus ekawĕn tojtjot'ukat o'jekawĕn Zacarias pe.

— Tapu, epararam ġu juy eġuy — io'e. — Apĕn cuk adi ece cebe iap o'ya'ġjojo Deus — io'e. — ġasū ma emumuojuy je'ġūm ewebe — io'e. — Etayxi ekpon ġukap. João i juy ibuten je'e — io'e. 14 — Eycokcoġ cĭcā ma epesop bekicat kap puje. Adeayū dak icokkok cĭcā je'e eyweju. 15 Ekpot ya'ôbuyxian je'e Deus xe. Uva'abidi juy idikōn ġu, wuymuka'o'onapti dak. Ibiôġbuk xipacat a'ôbi ixe jeku jekap'isum piap — io'e. 16-17 — Ekpot Judeuyū aġuymuwarururun je'e ixeyū be Deus kay am, wuykukukat kay am tak. Deus biôġbuk a'ôbacaap kuġ ixe jeku Elias ekukuap puxim. Ka'ūma buk ocejojojoiap mubapukupuġ jeku. Ixe omuyku wuykukukat ajĕm awap. Ixe cebayū aġuymuwarururun je'e ixeyū be waram ġuto jebekitkiyū kay am. Ixe Deus a'ô kay'umayū aġuymuwarururun je'e ixeyū be waram ġuto kawĕn icĕmat taġ jeku am. Ixe ijodiadat ġubikuy wuykukukat ajĕmap wiwi am — io'e.

Imĕn Deus ekawĕn tojtjot'ukat o'jekawĕn Zacarias pe.

18 Gebuje Zacarias o'jekawĕn Deus ekawĕn tojtjot'ukat pe.

— Iba'ore ma owebe okpotpet am — io'e. — Kuy aypa oce. Otayxi dak yabut kuy — io'e.

¹⁹ — Gabriel i obutet — io'e. — Deus etabixe cūg'i ōn nuynuy. Deus ma omudot jekawēn ām eweju. Ixe omudot iboap awēg muwēn ām ewebe—yawēg tipatawēg muwēn ām ewebe. ²⁰ Ēn pit etabut gu wa'ō kay — io'e. — Imēnpuye ekōmbicaca ecesūy. Ede ba'ore ecesūy. Wekawēn taḡ cebapuk puje bit, waram guoto ede but ece'e. Soat ma je'hapuk ixe kabia be apēn ōn e'em ewebe iap taḡ — io'e.

²¹ Adeayū dak Deus eju kawēnwēnap'a bewi Zacarias jēmap wiwim ip osodop.

— Apēnpuye dak Zacarias ibun cīcā Deus eju kawēnwēnap'a be? — io'e ip jewewebe kakijuayū.

²² Gebuje Zacarias oajēm akijuayū kay. Cekawēn pa'ore o'e cebe ip. Imēnpuye itaybit ip o'e Deus eju kawēnwēnap'a be bima Zacarias jexey jo'iat o'jojoho iam. Jekawēn ojuy akijuayū eju. Cekawēn pa'ore bit o'e. Imēnpuye jebum acā o'jekawēn ceweju ip.

²³ Deus eju kawēnwēnap'a be jekapikap epere buje, Zacarias o'jepit jeduk'a kay.

²⁴ Guyjom ma itayxi o'yukreḡ—Isabel. Pūḡpōḡbi kaxi jeduk'a be ma osunuy Isabel.

²⁵ — Okukukat xipat cīcā oxe! — io'e Isabel. — Koap cuk adi oguy osūsūn, o'it'et'ūm puye — io'e. — Gasū bit osūsūn gu oce o'ukreḡ puye — io'e Isabel jewebe ma.

²⁶⁻²⁷ Gebuje Deus jekawēn tojtjot'ukat o'ḡuju yaypan'isuat kay—agokatkat eju o'jepo gu'iat kay. O'ḡuju cekay Isabel 6 kaxi yukeḡ puje. Deus ekawēn tojtjot'ukat putet Gabriel i osunuy. Oajēm agokatkat eju o'jepo gu'iat kay. Ixe ayacat Galilēia eipi be osunuy. Nazarē ka be osunuy. Maria i ibutet osunuy. José wadip osunuy. José Davi badip osunuy. ²⁸ Oajēm Deus ekawēn tojtjot'ukat Maria kay.

— Tū'ū, ecokcoḡ cuy eguy — io'e. — Deus xipat cīcāt je'ḡūm ewebe. Wuykukukat soat em jekukum eweju — Gabriel o'e.

²⁹ Maria yaḡuybabi'ūm o'e cekawēn co buje.

— Apēnpuye dak imēn teku odobededem? — io'e Maria jewebe ma.

³⁰ — Tū'ū, epararam gu juy eguy — io'e. — Deus xe ekukpin cīcā — io'e. ³¹ — Je'ukreḡ. Agokatkat eceḡukap e'in. Jesus i juy esubuteta — io'e. ³² — Ya'ōbuyxian je'e e'it — io'e. — “Deus ipot teku,” i je'e soat ijodiat. “Soat podi ya'ōbacaat ipot teku,” i je'e ip. Deus ixe jomuy Judeuyū kukukan. Kuy bima Davi Judeuyū kukukat osunuy—Jesus eajot. Imēnpuxim Jesus Judeuyū kukukan je'e. ³³ Soat em ma imēn Jacō naxeḡebitbit kukukan jeenuy. Wara'at gu jomuy ixe dieḡ ixeyū kukukan — Gabriel o'e Maria be.

³⁴ — Apēn xe'e dak osu'itkap? Ocepo gu mabuk a'ḡu agokatkat eju — io'e Maria Deus ekawēn tojtjot'ukat pe.

³⁵ — Ibiōḡbuk xipacat jajēm ekay — io'e. — Je'ukreḡ soat podi ma ya'ōbacaat a'ōbi—Deus a'ōbi. Imēnpuye bekicat ikēreāt kuḡ gu je'e. Deus ipon je'e.

³⁶ Gebum cuy eguy ebadip kay—Isabel kay — io'e. — Ixe Isabel o'yukreḡ yabut ma'ḡu. Kuy agokatkat opop yuk pe. “I't ta ba'ore teku,” io'e'e ip kuy bima. Gasū bit 6 kaxi yukreḡ. ³⁷ Ka'ūma ma iba'ore Deus pe — io'e.

³⁸ — Ha'a — Maria o'e. — Deus okukukat. Deus a'ōbi soat je'hapuk owebe apēn ēn e'em owebe iap taḡ — Maria o'e. Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jēm cexewi.

³⁹ Gaxīn ma Maria o'ju Isabel kay. Dao ma o'ju co'a'uat kapēn pe. Judéia eipi be o'ju. Isabel ka be o'ju. Jay. Oajēm. ⁴⁰ Oōm Zacarias duk'a be—Isabel duk'a be. Isabel o'tobede. ⁴¹ Joroh. Isabel ukpeat o'jeoro yuk pe Maria be Isabel dobede buje. Ibiōgbuk xipacat a'ōbacaap kuḡ osunuy Isabel.

⁴² Gebuje Isabel o'jekawēn ya'ōberen Maria eju.

— Deus xipat cīcā! — io'e. — Deus xipacat ūmūm ewebe. Ecokcok soat cokcokap podi ma—aoyū cokcokap podi ma. “Ēn xipat cīcā,” i je'e adeayū e'uk peat pe. ⁴³ Deus xipacan e'em owebeam tak! Ēn okukukat xi. Inaka okay ajēm, wa'ōbuyxi ḡu ma'ḡu — io'e. ⁴⁴ — Ewebe odobede buje, o'uk peat o'jeoro jecokcok pibun — io'e. ⁴⁵ — “Soat je'hapuk owebe apēn okukukat e'em owebe iap taḡ,” i ēn e'em. Imēnpuye Deus xipacan e'iam ewebeam — Isabel o'e.

⁴⁶ Gebuje Maria o'jekawēn Isabel eju.

— “Wuykukukat soat podi ma xipat,” i ōn e'em — io'e.

⁴⁷ — Ocokcok cīcā Deus xipan okuḡ puye—odaxijojo'ukat xipan okuḡ puye — io'e.

⁴⁸ — Ixe acā okukukat. Odadaybot ma dak. Imēnpit ixe soat em aḡ okay — Maria o'e. — “Deus xipacan ixe ayacat o'jukuk,” i je'e soat ka watwat omuwēnuwēn — io'e. — Gasū imēn je'e ip, ḡuyjom tak — io'e.

⁴⁹ — Ixe ka'ūma buk ocejojoioip o'ḡubapuk owebe. Soat podi ma ixe ya'ōbaca — io'e. — Ibuyxim cuy ibutet ajukuk — io'e.

⁵⁰ — Deus itabotaidabotbot cīcā ibuyxim jekukayū kay. Wuydobyū'ūm'ūm kay itabotaidabotbot cīcā osunuy. Gasūayū kay dak itabotaidabotbot—soat kay. Guyjomayū kay dak itabotaidabotbotn jeedop — io'e.

⁵¹ — Deus ja'ōbacaap o'ḡubapukpuk. Yobogan pinayū o'ḡuypōḡpōḡ. Ixeyū e'eap o'ḡu'ūm — io'e.

⁵² — Ika kukukayū o'ḡujēm jenuyap pewi. Ya'ōbuyxi'ūmayūm o'e ip. Ya'ōbuyxi'ūmayū o'jomuy ixeyū nuyap pe. Ya'ōbuyxiayūm o'e ip — io'e.

⁵³ — Tadaybotbocayū be xipat cīcāat o'ḡūmḡūm. Soat kuḡ ip o'e. Ibutut adeayū bit ibuipuk o'ḡujēmjēm — io'e.

⁵⁴ — Ixe Israel naxeḡebitbit o'subuywatwan cīcā—ja'ō kay kūyjobicayū o'subuywatwan cīcā. Xipan wuydobyū'ūm'ūm o'jukukuk apēn cuk adi o'e'e iap taḡ — io'e.

⁵⁵ — Xipan wuydobyū'ūm'ūm o'jukukuk—Abraão'ūm o'jukukuk, ce-naxeḡebitbit'ūm'ūm tak o'jukukuk. Ja'ō daḡ soat em ḡebum osunuy ixeyū kay. Soat em ixe ḡebum osunuy ixeyū kay xipan ikuk am — io'e—Maria o'e.

⁵⁶ Ebapūḡ kaxi Maria Isabel xe osunuy.

Ibocewi o'jepit jeduk'a be.

⁵⁷ Ija kaxi ajēm puje, Isabel o'su'itkap aḡokatkat.

⁵⁸⁻⁵⁹ Bekicat 8 kabia bima ibadipyū oajēm ixe duk'a xeyū dak. Oajēm ip ikap'isuat taypu'agobixeedakat am “Deus ebekit teku” i'e am. Soat ibadipyū cokcok cīcā o'e ip.

— Deus xipan cīcā ija xi o'jukuk — io'e ip. Ibutetaat ojuy ip.

— Zacarias i juy asubutetaat cebay butet kadin ma — io'e ip jewewebe.

⁶⁰ — Ap! — ixi bit o'e. — Ibo gu je'e ibutet—João i acā — io'e ixi.

⁶¹ — Ebadipyū butet João i'ūmḡu — io'e ip ixi be.

⁶² Gebuje o'jekawēn ip cebay eju.

— Apēn ekpot puten je'e? — io'e ip cebay be.

Jebum acã o'jekawên cebay, cekawên pa'ore buye. ⁶³“Taperadup cuy etupũm owebe” iape, cebay o'e jebum cebe ip. O'tupũm ip cebe.

Ibocewi o'tupmubararak cebay. Ibutet João i iaptup o'tupmubararak. Soat ip itabëgbëg o'e ijojom. Zacarias i cebay je'e tũybe iãn o'e ip.

⁶⁴ Cebay cekawên put o'e gëbuje bit. Xipan o'jekawên guto.

— Deus xipat cĩcã — io'e. — Ka'ũma ma ixex jo'iat ya'õbuyxiat — io'e.

⁶⁵ Imëneju yağuybabi'ũm o'e ip tuk'a xeyũ. João kapap awëğ o'yawëğmuwënuwën ip soat ka dag—Judëia eipi dag, co'a'uat kapën tag tak. ⁶⁶ O'yawëğtobuxik'iyũ jewağuydadam ip osodop João kapap awëğ kay.

— Apën xe'e je'e ite bekicat yaypan pima? — io'e ip jewewebe. Imën o'jekawên ip, João Deus a'õbacaap kuğ oeku buye.

⁶⁷ Gëbuje Zacarias apën ġuyjom je'bapuk iap o'ğuwën—ikap'isuat ebay. Iboap o'ğuwën Ibiõğbuk xipacat a'õbi.

⁶⁸ — Ga'a ace Deus pe “Ka'ũmğũ ejo'iat,” i. Ixe Deus kay itabut ip osodop Israel naxegebitbit. Jebekitkiyũ o'subuywan. Jebekitkiyũ o'taxijo — io'e.

⁶⁹ — Deus wuydaxijojo'ukat o'ğudot wuykay. Ya'õbacaat o'ğudot wuykay. Wuydaxijojo'ukat Davi naxegebit—Deus a'õ kay kũyjobicat naxegebit — io'e.

⁷⁰ — Ixe wuydaxijojo'ukat ya'õbacaat jĩjã. Ka'ũma ma ixex jo'i ya'õbaca. Imënpuxim kuyje Deus ekawên muwënuwën'ukayũ o'e'e Deus a'õbi—soat tag iisuayũ o'e'e — io'e.

⁷¹ — “Deus wuydaxijo wuykay itakomaayũ be wuyaokaap puxim. Ixe wuykay'ũmayũ a'õbacaap ġu'ũm ixeyũ be wuyaokaap puxim,” i'e'e'uk osodop ip — io'e Zacarias.

⁷² — Deus itabotaidabotbot osunuy wuydobuyũ'ũm'ũm kay apën kuy o'e'e iap tag. “Wekawên tag oce,” io'e Deus. Jekawên tag o'e'e soat em ma. Cekawënkërë ġu osunuy—cekawëntip cĩcã — io'e.

⁷³ — Ixe o'jekawên wuydabu'ũm eju—Abraão'ũm eju. “Jedaxijo õn ekay itakomaayũ bewi; ebekitkiyũ dak otaxijo,” io'e Abraão be — io'e.

⁷⁴ — “Jeybuywan õn eypararam ġu kapik am owebeam,” io'e Abraão be — io'e.

⁷⁵ — “Cũğ ma epesop oxex,” io'e. “Ikërëat kuğ ġu epesop oxex,” io'e. “Soat em epesop oxex eyetai,” io'e. Ixe o'e apën cuk adi o'e'e iap tag — io'e Zacarias.

⁷⁶ — Bekit — Zacarias o'e jekpot pe—ikap'isuat pe — Wuykukukat wap eceju soat muxipan am ixex mudot am. Deus ekawên muwënuwën'ukan ece'e—soat podi ma ya'õbacaat ekawên muwënuwën'ukan — io'e.

⁷⁷ — Adeayũ be ece'e “Deus ikërëat ju'uk eywebewi,” i. “Deus jeydaxijo,” i ece'e cebe ip — io'e Zacarias.

⁷⁸ — Imën Deus itabotaidabotbot cĩcã wuykay. Yukpiceğë ġu wuykay. Wuydaxijojoap kabia jajëm ixex a'õbi. Ixe jajëm kabia buxim.

⁷⁹ — Ixe kabiok pe jekuku'ukat puximayũ ġukabia. Je'ũap puxim ipararaayũ ġukabia. Ixe wuymutaybitbin je'e wuywebe xipan jëwewekuk am. Kaba'ũm acesop wuyeweweu.

— Imëneju adeayũ je'e ewebe: “Ën Deus ekawên muwënuwën'ukat,” — io'e ikap'isuat ebay.

Imën Zacarias apën ġuyjom je'bapuk iap o'ğuwën Deus a'õbi.

⁸⁰ Bekicat o'yaypan. Kũyjobit osunuy Deus a'õ kay. Uk'a'ũmat pe osunuy Judeuyũ kay jeju'ũm pima—Judeuyũ mutaybitbin'ũm pima.

2

1 Ixeyū kabia be Augusto cartadup o'tupmubararak—soat ka kukat. O'tupmuju soat pe jebekitkiyū be. Bekitkit, eykapap ka kay juy epeju eybutet mubararak am taperadup pe i'eaptup o'tupmuju. 2 Ka'ūma ma iġo eipi watwat o'ġuwegūn ijoptup muju awap. Jebekitkit o'ġuwegēgāt Cirēnio Síría eipi watwat kukat pima. 3 Imēnpuye soat ixe ebekitkit o'ju jebutet mubararak am taperadup pe. Jekapap ka be ip o'ju.

4 Imēnpuye José dak o'jēm Galiléia eipi bewi—Nazaré ka bewi. O'ju Judéia eipi be—Belém ka be—Davi osunuyiat ka be. Ixe José o'ju Davi diwat osunuy buye. 5 O'ju jebutet mubararak am Maria eju—jetayxi eju. Maria yukreg osunuy. 6 Ixeyū Belém ka be bima, Maria o'yukpasuk.

7 Gebuje Maria o'su'itkap koapat—agokatkat. Ikap'isuat o'yamuekabek pagōm. O'guyxet biopak xat mūn pe—cucuayū nuyap'a be topap'ūm puye.

8-9 Kabi bewi Deus ekawēn tojtjt'ukat tak o'kop ovelha kukukayū kay. Kogūnpi be osodop ip Belém ka tēg ma. Ovelha kukuġ ip osodop ixima be. Deus o'ġukabria ovelha kukukayū akokoreren. Iparara jġā ip o'e kabia jo buje, idip cġcā ma'ġu kabia.

10 Gebuje Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jekawēn ceweju ip.

— Eypararam ġu juy epesop — io'e. — Kawēn idipat otojot imuwēn ām eywebe eymucokkok am. Kawēn idipat otojot soat pe imuwēn ām ijodiat pe.

11 Eydaxijojo'ukat o'kap ġasū. Davi osunuyiat ka be o'kap — io'e. — Soat kukat ixe—ipi daġat kukat. Cristo i ibutet — io'e Deus ekawēn tojtjt'ukat.

12 — Ixe ikap'isuat iekabek pagōm. Po'i biopak xat mūn pe. Imēn ōn eymukūyjojom eywebe tobuxik am — io'e cebe ip.

13 Gebuje warara'acayū o'jebapuk kabi kadiwi Deus ekawēn tojtjt'ukayū.

— Ka'ūma ma Deus co'iat — io'e ip. — Soat podi ma ixe ya'ōbuyxi — io'e ip.

14 — Ka'ūmġu Deus co'iat xipacat — io'e kabi kadiwiayū. — Kaba'ūm jeedop ip soat ijodiakat—Deus emumukukpinyū — io'e ip.

15 Waram ip o'jeu kabi kay Deus ekawēn tojtjt'ukayū.

Cexewi Deus ekawēn tojtjt'ukayū cēm puje, o'jekawēn ip jeweweju ovelha kukukayū.

— Ga'a aju — io'e ip. — Belém ka kay juy aju — io'e ip. — Apēn Deus o'e wuywebe iap cuy ajojo — io'e ip jewewebe.

16 Dao ma ip o'ju.

Oajēm ip. Ixeyū dak ikap'isuat o'tobuxik José eju, Maria eju dak. Po'i osodop biopak xat mūn pe.

17 Ikap'isuat tobuxik puje, ikapap awēg muwēnuwēn oekuku ip soat ka daġ. Apēn Deus ekawēn tojtjt'ukayū bekicat kapap o'ġuwēn cebe ip iap muwēnuwēn oekuku ip soat ka daġ. 18 Itabēgbēg ip o'e cēm paxi iam o'ya'ġojoiajū ma. 19 Maria bit soat em ġebum osunuy apēn je'it o'kap iap kay. Iboap kay jewaġuymuġēgēm osunuy. 20 Ovelha kukukayū o'jepit kogūnpi be.

— Ēn xipat cġcā — io'e ip Deus pe. — Idip cġcāt ocejojo — io'e ip. — Idim cuk ēn ocēmukūyjo — io'e ip.

Soat o'tobuxik ip apēn Deus ekawēn tojtjt'ukat o'e cebe ip iap taġ. Imēnpuye:

— Ka'ūma ma ejo'iat xipacat — io'e ip.

21 8 xet kap puje cebaydaap Jesus daypu'agobuxee o'suxeedakacat Judeuyū babim. Yukreg awap Deus ekawēn tojtjt'ukat o'e Maria be: — Jesus i ibuten je'e — i. Imēnpuye Jesus i o'subutetaat ip.

22-23 Gebuje cebaydaap Jesus o'tujowat Jerusalém ka kay. Jetayxi eju o'tujowat. O'tujowat ip ikap'isuat mubapuk am paï be Moisés ekawên tag. Ibararak opop wuykukukat ekawêntup pe:

Agokatkat kap puje—koopat kap puje, ixé ikap'isuat Deus ebekit ma, i.

Imêneju cebaydaap Jesus o'tujowat Jerusalém kay imubapuk am Deus etabixe Deus eju kawênwênap'a be. 24-30 Imên e'em wuykukukat ekawêntup:

Bekicat kap puje, wūnca juy egūm paï be ixé be imupik am Deus etabixe, i.

Xepxep pukaso juy egūm, i. Pukaso kuġ'ūm pima, xepxep coot cuy egūm, i. Imên e'em wuykukukat ekawêntup. Imêneju cebaydaap oajēm Jerusalém ka be ikap'isuat mubapuk am Deus etabixe.

Gebuje Ibiōgbuk xipacat Simeão oōmat Deus eju kawênwênap'a be—yabogāt'a be. Cebaydaap tak Jesus o'tujuajēm Deus eju kawênwênap'a be pukaso ūm ām paï be Moisés ekawên tag. Simeão Jesus o'takoy jebakopixirik ceje.

Ixe Simeão Jerusalém ka be osunuy. Cūġ cīcā osunuy Deus xe. Itabut cīcā osunuy Deus kay. Judeuyū daxijojo'ukat ajēmap wiwim osunuy. Ibiōgbuk xipacat ixé mutaybitbin'uk osunuy. Ibiōgbuk xipacat o'e Simeão be kuy bima:

— Eje'ū ġu wuykukukat co'ūm pima—soat taxijo am Deus emunaē jo'ūm pima — i.

Gebuje Simeão Deus o'ġuwēnuwēn xipan.

— Okukukat — io'e. — Gasū ōn iju jojom — io'e. — Soat taxijo am etaēiat cocom ōn — io'e. 31 — Soat etabixe juk etaēiat cocom ōn — io'e. — Gasū bit we'ū but ocokcog — Simeão o'e. — Ēn acā okukukat — io'e. — Gasū ōn iju jojom apēn cuk ece owebe iap tag — io'e. 32 — Kabiaap puxim je'e ixé. Judeu'ūmayū mutaybitbin je'e — io'e. — Ebekitkiyū dak kūyjobin jeedop ip warara'acat a'ō kay ġu—ixé a'ō kay acā—Israel naxegebitbiyū — io'e. — Ēdipap kuġ jeedop ip — io'e Deus pe.

33 Cebaydaap, ixī dak itabēġbēġ ip osodop Simeão ekawên cocom—bekicat muwēnuwēn'uk cocom.

34-38 — Xipan cuy ikap'isuat ebayū ejukuk — Simeão o'e Deus pe.

Gebuje Simeão o'jekawēn Maria eju—ikap'isuat xi eju.

— A'ōpicūġ cuy eguy — io'e. — Deus cuk ixé bekicat o'taē — io'e. — Inaka adeayū iju kay ġu jījā je'e Judeuyū'in. Deus pit ixeyū ġu'ūm. Ēn tak eguycūġ cīcā ece'e — io'e. — Ipiat ecesupi'ajo jījā paja ewebe ōmap puxim — Simão o'e Maria be. — Warara'acayū bit iju kay jījā je'e. Icokcok cīcā jeedop ip cekay. Deus imēn adeayū aguyumubapukpuġ je'e soat pe — io'e Simeão Maria be.

Bekicat ebayū Deus eju kawênwênap'a be bima, Ana oajēm cekay ip. O'jekawēn Deus eju.

— Bay, ēn xipacat cīcā — io'e Deus pe—Ana o'e.

Ixe Ana bekicat o'kapiap o'ġuwēn adeayū be Jerusalém ka watwat pe—Deus jebekitkit taxijoap wiwi'ukayū be. Ixe Ana Deus ekawên muwēnuwēn'uk osunuy. Fanuel daxit osunuy. Aser diwat osunuy. Yabut cīcā osunuy. Yaypan'isu bima juk o'jewebumūn. 7 koato jektop xe osunuy. Kuy ma itop'ūm oe'ū. Ixe Ana 84 koato osunuy ġasū. Deus eju kawênwênap'a bewi o'jēm ġu. Soat em ma iġo'a be nuynuy—kabiam, ixima daġ tak. — Ēn xipacat cīcā — i'e'e'uk osunuy Deus pe soat em. Deus eju kawênwēn'uk osunuy. Jekpiwan ma jewemurere'n'uk osunuy ceweju jekawēn ojuy.

39 Deus ekawên tag paï be bekicat mubapuk epere buje, cebayū Jesus o'tujupit jeka kay. Nazaré ka kay ip o'jepit—Galiléia eipi be. 40 Bekicat

o'yaypan. Ibacaan o'e. Jebadipyū bodi ma itaybican o'e. Deus xipacat ūmūm'uk osunuy cebe.

⁴¹ Jesus ebayū waram o'ju ip Jerusalém ka kay. Soat em Páscoa epeta be cucu'uk ip osodop Jerusalém ka kay. ⁴² 12 koato bima, Jesus o'ju ġuto jebaydaap, ixi iat eju, peta be cucu'uk puye.

⁴³ Peta epere buje, cebayū ma o'jepit ip jeka be. Jesus pit o'jecū Jerusalém ka be. Itaybit ġu ip osodop cecūam. ⁴⁴ Tūybe Jesus wuybadipyū eju o'jepit iān o'e ip cebayū. Jepitpin o'ju ip e daġ jeka kay. O'xet ip e bidase. Jesus o'jokudada ip jebadipyū daġ, jebureyū daġ tak. ⁴⁵ Ka ūmġu. O'tobuxik ġu ip. Imēnpuye ikudadam o'jepit ġuto ip Jerusalém ka be. Ebapūġ kabia ikudadam oekuku ip.

⁴⁶ Gebuje Jesus o'tobuxik ip Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboġat'a be. Xik'i osunuy Moisés ekawēn Judeuyū mutaybitbin'ukayū xe—aypapayū xe. Cekawēn cocom osunuy. Kawēnwēn osunuy ceweju ip. ⁴⁷ Jesus kay jġā ip o'e soat cekawēn cocoayū, itaybit cīcā buye, cūġ cīcā jededem puye dak.

⁴⁸ Jesus tobuxik puje, cebayū itabēġbēġ ip o'e ijojom.
— Tapu — io'e ixi Jesus pe. — Eḏaobu'u du eġuy jepin? — io'e. — Ocaġuybabi'ūm cīcā ocesop ekudadam—ōn, ebaydaap tak — io'e—jekpot pe o'e.

⁴⁹ — Aī, apēnpuye dak okudadam epeku? — io'e. — Eyetaybit ġu du webay duk'a be juy ōn iam—Deus eju kawēnwēnap'a be? — io'e—jexi be o'e.

⁵⁰ Imēnpit Jesus ekawēn iba'arem o'e cexe ip.

⁵¹ Ibocewi o'jepit jebayū eju Jesus. Oajēm jeka be—Nazaré ka be. Jebaydaap a'ō kay kūyjobit osunuy. Ixi dak soat em ġebum asunuy apēn Jesus cuk adi o'e'e cebe iap kay. ⁵² Ixe Jesus tak jebureyū bodi ma itaybican o'e. O'yaypan. Ikukpin cīcā osunuy Deus xe, jexeayū xe dak.

3

¹⁻² Gebuje Deus o'jekawēn João Batista eju—Zacarias ipot eju. João uk'a ūmat pe osunuy.

— Wekawēn cuy eġuwēnuwēn itaybit'ūmayū be — Deus o'e João be.

O'jekawēn João eju Tibério Roma ka kukat pima. 15 koato kuy ika kukat osunuy. O'jekawēn ceweju Pōncio Pilatos Judéia eipi kukat pima dak, Herodes Galiléia eipi kukat pima dak, Lisânia Abilene eipi kukat pima dak, Filipe Ituréia eipi kukat pima dak. Ixe Filipe Traconites eipi kukat tak osunuy. Filipe Herodes kitpit osunuy. O'jekawēn João eju Anás Judeuyū epaīyū kukat pima. Caifás tak Judeuyū epaīyū kukukat osunuy. ³ Imēnpuye Jordāodi wābu daġ oeku João.

Guyjom João Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn adeayū be.

— Eyġuycūġcūġ cuy epesop ikērēat kuġ puye — io'e cebe ip. — Ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyepere — io'e. — Epeyewemubatisasanat cuy — io'e. — Imēn ey'e buje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi — io'e. ⁴ — Imēntak e'em Isaiás emudupmubararaktup—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup:

Aġokatkat jewāwāwām uk'a ūmat pe, i. Imēn jewāwāwām:

Soat e juy epesuemukacūġ wuykukukat ajēmap em, i. Ie juy epesuemudim ceku am, i. ⁵ Kabioreġreġat cuy epeġudim, i. Ipiwegūn je'e, i. Co'a dak epeyamuwegūn, i. Iebixirik tag cuy epesuemujēm, i. Wakenat e be epesuemujēm, i. Soat iekērēate iedip cīcā je'e, i. ⁶ Wuydaxijo am Deus emunaē coco ip soat ijodiacat, i.

Imēn e'em Isaiás emudupmubararaktup — io'e João adeayū be.

7 Imēnpuye adeayū o'ju João be jemubatisanan.

Gebuje João adeayū o'gukūyo.

— Deus itakoma eykay, ikērēat kuḡ cīcā buye — io'e. — Ipiat supi'ajoat eywebe, ikērēat kuḡ puye — io'e. — Eynapōn pa'ore Deus xewi — io'e.

8 — Cūḡ ma juy epeku kuy ikērēat mujurūḡrūḡap ocepere iap mubapuk am warara'acayū be — io'e. — Tūybe Deus ipiat supi'ajoat ḡu wuywebe wuyju Abraão naxeḡebitbit puye iān purut eyju e'em — João o'e. — Imēn ḡu juy epe'e — io'e. — Iba'ore ḡu Deus pe wita'a muwexat am Abraão naxeḡebitbiyūm — io'e. 9 — Gaxīn ma o'a kukat jajēm ya'a'e'ūmat'ip takat am yop xik am daxa be — io'e. — Ixe buxim Deus tak ḡaxīn ma ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be — João o'e.

10 — Apēntak oce'e ipiat pi'ajoap puxim? — io'e ip João be.

11 — Xepxep eyekabek kuḡ pima, pūḡ cuy epeḡūm ikuḡ'ūmat pe — io'e. — Puybit kuḡ pima, epeḡu'e'ē juy ikuḡ'ūmat pe — io'e.

12 Iecugap peam dinheiro bubu'ukayū dak oajēm João be jemubatisanan.

— Pām oceju? Apēntak oce'e? — io'e ip João be.

13 — Iecugap emumubudei bodi ḡu juy epejat cebekitkit pewi—ixē emumubudei acā — io'e João.

14 — Pām oceju? — io'e ip sorarayū dak.

— Puyxibun ḡu juy dinheiro epejat warara'acat xewi — io'e. — Napa ḡu juy epe'e dinheiro bu am warara'acat xewi. Jemāmāmām ḡu juy epesop eyekapikapteī kuḡ—eycōkcoḡ acā — io'e.

15 Soat ḡebum cīcā o'e ip João ekawēn kay.

— Ite dū Deus emunaē soat taxijo am? — io'e ip jewewebe.

16 Gebuje João o'jekawēn soat pe.

— Ōn ma eymubatisasan idibi be — io'e. — Wara'acat pit omuyku. Obodi ma ixē ya'ōbuyxi. Soat podi ma ya'ōbaca. Ōn pit ajo pēḡap ḡu cebeam? Cedag ḡu kuka oce ixē a'ōbuywatwat'ukan, obog ḡu buye. Ōn ma eymubatisasan idibi be. Ixe bit Deus biōḡbuk ḡuōm eywebe ya'ō daḡ eyeku am. Ixe dak ipiat supi'ajoat eywebe cūḡ ma eyeku am. 17 Wuyju taixee xixkiḡ tūmūntata mujēm ām taixee bewi. Tūmūntata muxipanpan wuyju tamūn'a be. Taixee mupikpiḡ daxa be. Imēnpuxim Deus kūyjobicayū muwajejem kūyjobit'ūmayū xewi. Kūyjobicayū ixē xe jeedop soat em. Kūyjobit'ūmayū bit soat em ipiat supi'ajojo — io'e João.

18 Imēn adeayū awēwēm oeku João. Kawēn idipat muwēnuwēn oeku.

19-22 Adeayū mubatisasan eperē buje, João Jesus o'ḡubatisanan.

Gebuje Jesus kay Ibiōḡbuk xipacat o'kop. Jesus Deus eju kawēnwēn pima, o'kop. Pukaso jo'i o'kop Ibiōḡbuk xipacat.

Gebuje Deus o'jekawēn kabi kadiwi.

— Ēn okpocat — io'e. — Ocokcok cīcā ekay — Deus o'e Jesus pe.

Guyjom Herodes João o'ḡuōmat daomūnmūnap'a be. Ixe Herodes Galilēia eipi kukat osunuy. Kuy bima João o'e Herodes pe:

— Cedag ḡu ewebe ekitpit taxyi bum etayxim—Herodias bum — i. — Ēn ikērēat kuḡ — io'e Herodes pe.

Herodes ikērēat kukuk'uk osunuy. Waram ikērēat o'jukuk ḡasū dak. João ikērēat o'jukuk ḡu. Inaka Herodes João o'ḡuōmat daomūnmūnap'a be.

23 Jesus 30 koato bima ijodiadat mutaybitbin o'e. — Jesus José ipot — io'e'e ip adeayū. 24 José ebay butet Eli i osunuy. Eli ebay butet Matate i osunuy. Matate ebay butet Levi i osunuy. Levi ebay butet Melqui i osunuy. Melqui ebay butet Janai i osunuy. 25 Janai ebay butet José i osunuy. José ebay butet

Matatias i osunuy. Matatias ebay butet Amós i osunuy. Amós ebay butet Naum i osunuy. Naum ebay butet Esli i osunuy. Esli ebay butet Nagai i osunuy. Nagai ebay butet Maate i osunuy. ²⁶ Maate ebay butet Matatias i osunuy. Matatias ebay butet Semei i osunuy. Semei ebay butet José i osunuy. José ebay butet Joda i osunuy. ²⁷ Joda ebay butet Joanã i osunuy. Joanã ebay butet Resa i osunuy. Resa ebay butet Zorobabel i osunuy. Zorobabel ebay butet Salatiel i osunuy. Salatiel ebay butet Neri i osunuy. Neri ebay butet Melqui i osunuy. ²⁸ Melqui ebay butet Adi i osunuy. Adi ebay butet Cosã i osunuy. Cosã ebay butet Elmãdão i osunuy. Elmãdão ebay butet Er i osunuy. ²⁹ Er ebay butet Josué i osunuy. Josué ebay butet Eliézer i osunuy. Eliézer ebay butet Jorim i osunuy. Jorim ebay butet Matate i osunuy. Matate ebay butet Levi i osunuy. ³⁰ Levi ebay butet Simeão i osunuy. Simeão ebay butet Judá i osunuy. Judá ebay butet José i osunuy. José ebay butet Jonã i osunuy. Jonã ebay butet Eliaquim i osunuy. ³¹ Eliaquim ebay butet Meleá i osunuy. Meleá ebay butet Mená i osunuy. Mená ebay butet Matata i osunuy. Matata ebay butet Natã i osunuy. ³² Natã ebay butet Davi i osunuy. Davi ebay butet Jessé i osunuy. Jessé ebay butet Obede i osunuy. Obede ebay butet Boaz i osunuy. Boaz ebay butet Salá i osunuy. Salá ebay butet Nasson i osunuy. Nasson ebay butet Aminadabe i osunuy. ³³ Aminadabe ebay butet Admim i osunuy. Admim ebay butet Arni i osunuy. Arni ebay butet Esrom i osunuy. Esrom ebay butet Peres i osunuy. Peres ebay butet Judá i osunuy. ³⁴ Judá ebay butet Jacó i osunuy. Jacó ebay butet Isaque i osunuy. Isaque ebay butet Abraão i osunuy. Abraão ebay butet Tera i osunuy. ³⁵ Tera ebay butet Nacor i osunuy. Nacor ebay butet Seruque i osunuy. Seruque ebay butet Ragaú i osunuy. Ragaú ebay butet Faleque i osunuy. Faleque ebay butet Éber i osunuy. Éber ebay butet Sala i osunuy. ³⁶ Sala ebay butet Cainã i osunuy. Cainã ebay butet Arfaxade i osunuy. Arfaxade ebay butet Sem i osunuy. Sem ebay butet Noé i osunuy. Noé ebay butet Lameque i osunuy. ³⁷ Lameque ebay butet Matalalém i osunuy. Matalalém ebay butet Enoque i osunuy. Enoque ebay butet Jarete i osunuy. Jarete ebay butet Maleleel i osunuy. Maleleel ebay butet Cainã i osunuy. Cainã ebay butet Enos i osunuy. ³⁸ Enos ebay butet Sete i osunuy. Sete ebay butet Adão i osunuy. Adão Deus ipot osunuy, Deus o'gugê buye.

4

¹ Jordãodi bewi Jesus epit puje, Ibiõgbuk xipacat o'tujowat uk'a'umat pe. Jesus aguydada'uk osunuy Ibiõgbuk xipacat. ² Uk'a'umat tag oeku 40 kabia. Jesus Ibiõgbuk xipacat a'õbacaap kuḡ osunuy. Ibiõgbuk kērēayũ kukukat tak Jesus o'subuyxijo iboce. Te'e ma ikērēat mujurūgat ojuy Jesus pe iboce. 40 kabia Jesus jekõnkõn ḡu osunuy. Ire jĩjã osunuy.

³ Gebuje ibiõgbuk kērēayũ kukukat o'jekawēn Jesus eju.

— Ēn Deus ipot pima, a'õbi ma wita'a juy eyamuwexat pã'o'am — io'e Jesus pe.

⁴ — Ap! — io'e Jesus. — Imēn e'em Deus ekawēntup: “Wuyetabēḡ wuyxat o'om puye ḡu—Deus wuymutaicin puye acã,” i — io'e.

⁵ Ibocewi ibiõgbuk kērēayũ kukukat Jesus o'tujowat umat pe. Soat eipi o'ḡubapuk cebe. Dao ma soat eipi daḡacat o'ḡubapuk cebe. Soat ip o'jojojo.

⁶ — Ōn cuy emuy soat eipi watwat kukukan — io'e. — Wa'õbi soat eipi watwat kukukan ecesũy — io'e. — “Ēn acã oceukukat,” i je'e ip ewebe —

io'e. — Ibutut adeayũ kukukan ecesũy wa'õbi — io'e. — Soat ma iũm put owebe omunaẽ be, soat podi ma õn wa'õbaca buye — io'e napa ma. ⁷ — “Èn xipat,” i èn e'em owebe ãima, soat oõũm ewebe — io'e. — A'õbuyxian ecesũy wa'õbi — io'e Satanás Jesus pe.

⁸ — Ap! — io'e Jesus. — Imèn e'em Deus ekawẽntup: “ ‘Xipat èn,’ i juy epe'e Deus pe acã,” i. “Deus a'õ kay acã epesop kũyjobin—eykukukat a'õ kay,” i — Jesus o'e Satanás pe.

⁹ Ibocewi o'tujowat Jerusalém ka be. O'jomõg Deus eju kawẽnwẽnap'abi jeje—yaboãat'abi jeje.

— Èn Deus ipot pima, ecewemuy'at ijop'abi jejewi ipi ju — io'e Satanás.

¹⁰ — Imèn e'em Deus ekawẽntup: “Deus jekawẽn tojtõt'ukayũ guju xipan ekuk am,” i. “Ixeyũ jedaxijo ewebe xipat'ũmat ebapukap puxim,” i. ¹¹ “Ixeyũ jeak ekay wita'a be eimucakcakap puxim,” i — io'e Satanás.

¹² — Ap! — io'e Jesus. — “Cẽm paxi Deus ja'õ dag e'em?” i'ũmgu juy epe'e — io'e Jesus.

¹³ Gebuje ibiõgbuk kërẽayũ kukukat o'jewede Jesus xewi. O'jẽm cexewi Jesus puyxijojoap eperẽ buje. Te'e ma Jesus pe ikërẽat mujurũgat ojuy. O'jẽm. — Waram gũto osubuyxijo jĩã — io'e jewebe ma ibiõgbuk kërẽayũ kukukat—Satanás.

¹⁴ Jesus o'jepit Galiléia eipi kay. Ibiõgbuk xipacat a'õbacaap kuã oeku. Soat ibo eipi watwat yajẽmap awẽg o'yawẽgtobuxik.

¹⁵ Gebuje Jesus kawẽn idipan ip o'gutaybitbin Deus eju kawẽnwẽnap'a be.

— Soat podi ma Jesus xipan wuymutaybitbin — io'e ip ya'õjoayũ. — Ka'ũmgu ixẽ jo'iat xipacat — io'e ip.

¹⁶ Jesus o'ju jaypanap ka kay—Nazaré ka kay. Jay. Oajẽm. Jebodoydoyap kabia bima Judeuyũ õmõm'uk ip osodop Deus eju kawẽnwẽnap'a be. Sábado bima ip õmõm'uk osodop. Jesus oõm jewēju ip iõgo'a be. O'ãy Deus ekawẽntup com iõgo'a beacat pe ya'õjo am.

¹⁷ Gebuje iõgo'a kukukat Deus ekawẽntup o'tupũm Jesus pe—Isaías emudup-mubararaktup—Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat emudupmubararaktup. Jesus o'tupmupaya. Pũgtup o'tuptobuxik. Imèn e'em itedup:

¹⁸ Deus biõgbuk owebe nuynuy, i. Imẽnpuye ixẽ onaẽ owebe kawẽn idipat muwẽn ãm tadaybotbocayũ be, i. Ixẽ omuju owebe: “Taomũnmũnayũ daomũnmũnap'a bewi gujẽm ip” i'e am taomũnmũnayũ be, i. Ixẽ omuju owebe: “Ita'ũmayũ itate je'e ip” i'e am ita'ũmayũ be, i. ¹⁹ Ixẽ omuju owebe tadaybotbocayũ mujẽm ãm imudadaybotbot'ukayũ xewi, i. Ixẽ omuju owebe: “Gaxĩn ma Deus jebekitkidaxijo” i'e am soat pe, i.

²⁰ Imèn e'em itedup. Jesus ibodup o'tupcoco ya'õberen. Otopmupirik. Waram o'tupũm yakukukat puywatwat'ukat pe. Oabik.

Soat iõgo'a beacat o'jeak cĩcã Jesus kay.

— Apẽntak teku? — io'e ip jewewebe.

²¹ Gebuje Jesus o'jekawẽn cewēju ip.

— Gasũ bit soan o'jebapuk ijudup peat ekawẽn taã—gasũ otupcociatup ekawẽn taã — io'e.

²² Soat xe Jesus xipat cĩcã osunuy iõgo'a beacat xe.

— Jesus ekawẽn soat podi ma cekawẽntip! — io'e ip jewewebe. — Teku José ipot gu du? — io'e ip jewewebe.

²³ Jesus o'jekawẽn cewēju ip.

— “Tapu, ecewanũãta juy,” i wuyju e'em wuyanũãtata'ukat pe — io'e. — Iboap kuka epe'e owebe dak. “Ocejojojo gu bukiap cuy egubapuk ocewebe

ijo am apēn cuk adi egubapukpuk Cafarnaum ka be bima,” i aco'i eyju e'em owebe — Jesus o'e. ²⁴ — Icēmān ōn e'em eywebe. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat jaypanap ka be bima, ibo ka watwat ixe ekawēn kay gu — io'e. ²⁵ — Icēmān ōn e'em eywebe. Kuyje Deus Elias o'guju pūg kay itop e'ū'ibit kay—Sarepta ka beat kay—Judeu'umat kay—Sidom eipi beat kay. Ixeyū kabia daḡ soat kaka beayū irere oekuku. Ka'ūmḡu muba'at osodop ebapūg koato, ipidaseat koato dak. Soat ip irere jījā osodop. Imēnpuye ade itop e'ū'ibiyū tadaibotbot cīcā osodop ixeyū kabia daḡ—Judeuyū. ²⁶⁻²⁷ Imēnpit Deus Elias o'guju Judeuyū kay gu—Sarepta ka beacat kay acā—Sidom ka tēḡatka beacat kay acā — Jesus o'e. — Deus Eliseu o'guju Naamā kay imu'ada am. Eliseu Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Naamā ierepat osunuy. Ade ierepayū Judeuyū eipi daḡ osodop ip ixeyū kabia daḡ. Imēnpit Eliseu warara'acat gu o'gu'ada. Naamā acā o'gu'ada — Jesus o'e.

²⁸⁻²⁹ Iboap ekawēn co buje oitakomān cīcā ip Jesus kay Deus eju kawēnwēnap'a beayū. Jesus o'tujujēm ip jeka bewi.

Jesus o'tujuu ip co'a bicūḡ kay yaoka am. Agoka ibo'a pēnpēn taḡ o'sukadop. Co'a bicūḡ pewi yabitorom Jesus muy'at ojuy ip. ³⁰ Imēnpit Jesus o'kap cepidase ip. Jeju pinap taḡ o'ju.

³¹ Jesus o'ju Cafarnaum ka kay—Galiléia eipi beat ka kay, ikaboḡatka kay. Judeuyū o'gutaybitbin Deus eju kawēnwēnap'a be jebodoydoyap kabia be. Soat esemana imutaybitbin'uk ip osunuy.

³² — Cūḡ cīcā ma Jesus wuymutaybitbin — io'e ip. — Jesus ja'ōbi ma wuymutaybitbin — io'e ip.

³³ Gebuje aḡokatkat o'jewāwā iḡo'a beat—ibiōḡbuk kērēat kukat. O'jewāwā ya'ōberen ibiōḡbuk kērēat cebe buye.

³⁴ — Jesus, apēn ēn em ocewebe? — io'e Jesus pe—Nazaré ka bewiat pe. — Ocemuy'ū ām tu ejot? — io'e. — Wetaybit ēn — io'e. — Ēn Deus ipot—ikērēat kuḡ'umat ipot — io'e.

³⁵ Gebuje Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡukorēm.

— Ecemūḡ — io'e Jesus cebe. — Ejēm cuy aḡokatkat pewi — io'e ibiōḡbuk kērēat pe.

Aḡokatkat pewi o'jēm ipi ju imuy'at'an pima. Imēnpit warēmtaḡ ḡu aḡokatkat o'jukuk cēm̄cēm̄ pima. ³⁶ Imēnpuye itabēḡbēḡ o'e ip ijojom—ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm iap cocomayū.

— Jesus ibiōḡbuk kērēat mujēm̄jēm̄ ja'ōbi — io'e ip. — Ya'ōbacaat teku — io'e ip jewewebe. — Itaybit ibiōḡbuk kērēat mujēm̄ ām — io'e. — Imēnpuye cēm̄cēm̄ ip ya'ōbi — io'e ip.

³⁷ Soat ka daḡ Jesus awēḡ o'yawēḡcu—Galiléia eipi korerenat ka daḡ.

³⁸ Ibocewi Jesus o'jēm̄ Deus eju kawēnwēnap'a bewi.

O'ju Simāo Pedro duk'a kay. Oajēm̄. Cereḡ. Oōm̄. Simāo daxijo osodop ibo'a be. Ipa'i jījā osodop.

— Ipa'iat egu'ada — io'e ip Jesus pe.

³⁹ Gebuje Jesus o'ju ipa'iat kay. Pa'i o'ḡukorēm̄.

— Ejēm̄ cebewi — Jesus o'e pa'i be.

Imēnpuye pa'i o'jēm̄. Xipat o'e. Ipa'i topibit o'kop ḡebuje bit. Ixat o'ḡuḡē Jesus peam, cewejuayū beam tak.

⁴⁰ Kaxi at puje ibo ka watwat iwātaxipiyayū o'tujowat Jesus kay imu'ada am. Soat kuḡ ip osodop iwātaxipi. Jesus o'jewebumōḡ cebe ip—soat pe. Soat ip o'gu'ada'ada. Adah. ⁴¹ Ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm̄jēm̄ ikukayū bewi. Poxerewun. O'jēm̄.

— Ën Deus ipot — io'e ip ya'õberen—ibiõg̃buk kërëayũ o'e. Itaybit ip osodop Jesus Deus emunaẽ iam. Inaka Jesus ibu'u osunuy ixeyũ be iboap muwën ãm.

— Õn Deus emunaẽ iap epeguwën gu juy — io'e cebe ip.

⁴² Kabia'isum Jesus o'jẽm Simão Pedro duk'a bewi. Poxerewun. O'ju uk'a'umat pe. Jay. Oajẽm. Adeayũ Jesus kudadam o'e ip. Jay. Oajẽm ip Jesus kay.

— Ejẽm gu juy ocexewi. Ijoce ma juy egũy — io'e ip Jesus pe.

Gebuje o'jekawën ceweju ip.

⁴³ — Warara'acayũ be dak kawën idipat oguwën—wara'atka watwat pe dak — io'e. — “Deus soat kukukan je'e,” i juy oce cebe ip — io'e. — Deus cuk omudot ibo ekawën muwën ãm — io'e Jesus.

⁴⁴ Imẽnpuye kawën idipat muwënuwën oeku Deus eju kawënwënap'a be. Judéia eipi dağ imuwënuwën oeku—soat kaka dağ.

5

¹ Adeayũ o'jewemuwunuwun ip Jesus ekawën co pin cĩcã buye. Jesus cũg'i osunuy iodi wãbu ka'oririt pe. Iodi Genesaré eipi be o'tinuy. Genesaré i tibutet osunuy. Adeayũ jewemuwunuwun ip Deus ekawën co pinayũ.

² Gebuje Jesus xepxep kobe o'jojojo kapurũg pe. Axima bubu'ukayũ jekobe be gu ip osodop. Kuy o'jẽm ip. Axima bubuap wuywuy ip osodop kapurũg pe.

³ Jesus oãm pũg pe ixeyũ ekobe be—Simão ekobe be.

— Kobe eguwun — io'e. — Eguwun cuy kapurũg pewi — io'e Jesus Simão be.

Xik. Jesus oabik kobe be. Kobe be bima adeayũ o'gutaybin—kapurũg peayũ o'gutaybin.

⁴ Imutaybin pu'u bima, o'jekawën Simão eju—kobe iwat eju.

— Tibucũg pe aju axima bum — io'e.

Tibucũg pe ip o'ju.

— Axima bubuap cuy eguakõm tibucũg pe axima bu am — io'e Simão be.

⁵ — Kariwa, ixima bun oceku axima bu ojuy — io'e Simão. — Ocejat gu. Imẽnpit waram oceguakõm imën ën e'em ocewebe buye — io'e.

Sa. Axima bubuap o'guakõm.

⁶ Gebuje axima o'jat ade. Xeresu gu axima. Kurekoh. Axima bubuap jewek ojuy axima poxi pibun. ⁷ Wëgwëg'i o'e ip jebureyũ kay—wara'at kobe beacay kay. Jebureyũ o'takoy yajẽm ãm jebuywat am. Ibureyũ oajẽm ibuywat am. Xepxep kobe o'guporan ip aximãm. Imẽnpuye kobe jepirig ojuy axima poxi pibun.

⁸ Iboap co buje, Simão Pedro o'jẽg'acẽõg̃cõg̃ Jesus wap jexe ya'õbuyxi buye.

— Okukukat, wede ece oxewi — io'e. — Õn ma ikërëat kuğ. Ën pit a'õbuyxi. Oxe gu juy egũy — io'e—Simão o'e.

⁹ Simão itabëg o'e ijojom, soat cewejuayũ dak. Itabëgbëg ip o'e ijojom ade jĩjã axima buye. ¹⁰ Warara'acayũ dak itabëgbëg ip o'e ijojom—Tiago, João dak. Ixeyũ xepxepayũ Zebedeu ipotpoyũ ip osodop. Simão eju kapikpik'uk ip osodop axima bubum.

Gebuje Jesus o'jekawën Simão eju.

— A'õ'cam cuy egũy — io'e Simão be. — Gasũ bit axima bubu'ukan gu juy egũy, — io'e. — Kawën idipat muwënuwën'ukan cuy egũy adeayũ be imutabut am ip Deus kay — io'e.

— Ha'a — io'e.

¹¹ Gebuje Simão o'ju Jesus kay, cewejuayū dak. Putwedu'i. Jekobe o'tujuu ip kapurūg pe. Soat o'suiwat ip ibun Jesus eju jeku am. Soat em Jesus eju oekuku ip.

¹² Ikabogotka be bima agokatkat oajēm Jesus kay—ierepat. O'jēg'aecōgōcōg cewap jexe ya'ōbuyxi buye.

— Kariwa! — io'e Jesus pe. — Ebu'u'ūm pima, omu'adam ece — ierepat o'e.

¹³ Pucūg. Jesus o'jebaepucūg cekay.

— Obu'u'ū emu'adam — io'e. — Gaxīn ma ōn jemu'ada — io'e.

Jesus a'ōbi ierep topibit dao ma o'je'ada. Xipat o'e.

¹⁴ — Emu'adaap eguwēn gu juy warara'acayū be — io'e Jesus cebe. — Gasū bit paī kay juy eju — io'e. — Eōhōyū'in cuy egūm paī be imupik am Deus etabixe ece'ada buye. Egūm cuy cebe Moisés ekawēn taḡ. Eōhōyū'in cuy egūm cebe e'adaap mubapuk am soat ka watwat pe — io'e.

¹⁵ Imēnpit soat ka watwat Jesus awēg o'yawēg'tobuxik ip—ierepat o'gu'ada iap awēg. Imēnpuye adeayū o'je'awero ip ixē ekawēn co am. O'je'awero ip Jesus pe jewemu'ada am tak. ¹⁶ Jesus pit o'jēm cexewi ip. Poxerwun. Cexewi ip cēmēm'uk osunuy jekawēn ām Deus eju. Uk'a'ūmat pe kawēnwēn'uk osunuy Deus eju.

¹⁷ Gebuje Jesus adeayū o'gutaybitbin kawēn idipan. Fariseuyū kaxikxik'i osodop iboce, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Judeuyū osodop ip. Jesus ekawēn co ojuy osodop ip. Oajēm ip soat kaka daḡwi—Galilēia eipi daḡwi, Judēia eipi daḡwi dak, Jerusalēm ka bewi dak. Jesus iwātaxipipiyū mu'ada'adam osunuy Deus a'ōbacaap kuḡ puye.

¹⁸ Gebuje agokatkayū oajēm Jesus kay. Cexīgxiḡ pa'oreat o'tujuajēm ip Jesus kay. Jay. Uk'a be tujuōm ojuy ip cexīgxiḡ pa'oreat mōḡ ām Jesus wap.

¹⁹ Imēnpit tujuōm pa'ore ip o'e uk'a yapora buye. Imēnpuye o'jeu ip uk'a abi jeje. Weru. Kawi'a'a o'ya'uk ip. Cabobum cexīgxiḡ pa'oreat o'gukop ip yabitokat taḡwi. Kop. O'gukop ip ixexcaptup pe. O'gukop ip Jesus wap imu'ada am. Uk'a beayū parakpe o'gukop ip. ²⁰ Jesus itaybit o'e teyūku itabut okay iam.

Gebuje Jesus o'jekawēn cexīgxiḡ pa'oreat pe.

— Tapu — io'e. — Ikērēat kuy oju'uk ewebewi — io'e.

²¹ Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū, Fariseuyū dak jewaguydadam o'e ip Jesus ekawēn kay.

— Ite be ikērēat'uk pa'ore wuywebewi. Deus pe acā i'uk put — io'e ip jewewebe. — Teku Deus muymuy — io'e ip napa ma.

²² Jesus itaybit o'e apēn ip o'e jewaguydadam iam.

²³ — Apēnpuye dak eyju imēn jewaguydadam? — io'e. — Iba'ore gu owebe “Ikērēat kuy oju'uk ewebewi” i'e am cebe — io'e. — Iba'ore gu dak owebe “E'āy” i'e am cebe, “Ece'ada,” i dak — io'e. — Ka'ūma ma iba'ore owebe — io'e. ²⁴ — Soat waḡo ōn. Gasū cexīgxiḡ pa'oreat eju ocekawēn eymutaybit am owebe ikērēat'uk put ijodiat pewi iam. Deus a'ōbacaap kuḡ ōn ijodi bima dak — io'e cebe ip.

— E'āy! Ecexiḡxiḡ cuy — Jesus o'e cexīgxiḡ pa'oreat pe. — Cūgōcūg cuy eju — io'e. — Exexcaptup cuy etupu — io'e. — Eju juy eduk'a be — io'e cebe.

²⁵ Cexīgxiḡ pa'ore topibit o'je'ada. O'āy. Cūgōcūg ma o'e adeayū etabutpe. Jexexcaptup o'tupu. Kuruk. “Ka'ūmgu ejo'iat xipacat,” i'e'em Deus pe bima, o'ju jeduk'a be. ²⁶ Imēneju ibo ka watwat itabēgbēg ip o'e ijojom, o'jexīgxiḡ puye.

— O'je'ada xeku — io'e ip. — Xīg̃xīg̃ o'e xeku — io'e ip.
Yağuybabi'üm ip o'e.

— Ka'üma buk cexīg̃xīg̃ pa'oreat o'gu'ada wuyetabutpe — io'e ip jewewebe.
— Gasū acā cexīg̃xīg̃ pa'oreat mu'adaap ajojojo — io'e ip jewewebe.

²⁷ Gebuje Jesus o'jēm. Porewuh. Cucum pima Levi o'jojojo. Levi dinheiro bubu'uk osunuy iecuğap peam. Ixe Levi kapikpiğ osunuy iecuğap pe teidadaap'a be.

— Ejot cuy okay — io'e Jesus. — Oweju juy ejeku — io'e.

²⁸ Imēnpuye o'ju Jesus kay. Soat o'suiwat ibun Jesus eju jeku am.

²⁹ Gebuje Levi Jesus o'takoy jekōn ām jewēju. O'ju. Oajēm. Jay. Adeayū awerom osodop Levi dukta be—iecuğap peam dinheiro bubu'ukayū, warara'acayū dak. Jesus o'jekōn ceweju ip.

³⁰ Gebuje Fariseuyū Jesus o'jomuymuy Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak—Fariseuyū ebekitkit.

— Apēnpuye dinheiro bubu'ukayū eju eyju jekōnkōn, ikērēat mujurūgrūg'ukayū eju dak? — io'e ip Jesus eju etaybitbinayū be.

³¹ Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Iwātaxipi'umat gu cucum wuyanūgtata'ukat kay—iwātaxipiat acā — io'e. ³² — Imēnpuxim cūg ma jekuku'ukayū nomuwā ām gu ojot—ikērēat mujurūgrūg'ukayū nomuwā ām acā — io'e. — Ojot “Eyğuyçūg̃cūg̃ cuy epesop ikērēat kuğ puye” i'e am cebe — io'e Jesus. — “Ikērēat mujurūgrūg̃ap cuy epeyepere” i'e am tak ojot — io'e Jesus.

³³ — João eju etaybitbinayū soat em jekpiwan ma jewemureren xipat je'e am Deus xe — io'e ip Jesus pe. — Deus eju kawēnwēn tak ip soat em — io'e ip cebe. — Fariseuyū eju etaybitbinayū dak ade em ip jekpiwan ma jewemureren jekawēn ām Deus eju — io'e ip. — Eweju etaybitbinayū bit repi'ajojom gu. Jekōnkōn ip — io'e ip. — Apēnpuye ip repi'ajojom gu? — io'e ip. Jesus muymuy ojuy osodop ip.

³⁴ — Iba'ore oweju etaybitbinayū be jekpiwan ma repi'ajo am òn ceweju ip puye — io'e Jesus. — Òn iwadip puxim — io'e. — Iwadip cexe ip pima, ka'üma ma jekpiwan ma repi'ajojom jewebumūnap epeta be tomuwa'ibiyū. Jekōnkōn acā ip — io'e Jesus. ³⁵ — Guyjom pit iwadip je'jēm cexewi ip. Ijēm puje bit, jekpiwan ma repi supi'ajo ip — io'e. — Òn ixeyū xe'üm pima, oweju etaybitbinayū dak jekpiwan ma repi ip supi'ajo — io'e Jesus.

³⁶ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'guwēn cebe ip. Imēn o'guwēn.

— Iwuywuy'umat gu ajoinūm iokokat muwaket am — io'e. — Iwuywuy'umat inūm pima, kuka o'jewek. Iwuywuy'umat kuka o'jewa'i — io'e. ³⁷ — Uva'abidi atimuōm yaokokat'a be gu timun'a be tiisuati—yaisuat'a be acā — io'e. — Yaokokat'a be timuōm puje, tidai e'em — io'e. — Yaokokat'a timun'a kuka o'jeaebağ. Uva'abidi dak kuka o'jediepu — io'e. — Timūn'a dak kuka o'ya'üm — io'e. ³⁸ — Imēnpit tiisuati atimōğ̃ yaisuat'a be timūn'a be — Jesus o'e. ³⁹ — Uva'abidi kōn puje kuyati kōn puje, tiisuati kay gu ace'e — io'e. — “Kuyati tiku e'em uva'abidi,” i wuyju e'em — Jesus o'e. — Imēnpuxim kuyjeat ekawēn kay bima, wekawēn kay gu kuka epe'e — io'e.

6

¹ Jebodoydoyap kabia be ceweju etaybitbinayū trigodadot o'tadot'uk cucum pima ku dağ Jesus eju. ² O'tamukitikitik ip jebui be. O'ta'o'o ip.

— Apēnpuye eyju ta'uk'uğ? — io'e Fariseuyū cebe ip. — Kapikpi wuywebe jebodoydoyap kabia be — io'e ip.

Tamukitikitikap kapikap osodop Fariseuyū xe. Imēnpuye Jesus o'jomuymuy ip.

³ — Apēn cuk o'e Davi, ibureyū dak, irere bima? — io'e Jesus. — Iboap ekawēntup epetupco ġu du? — io'e Jesus Fariseuyū be. ⁴ Ixe Davi o'om Deus eju kawēnwēnap'a be. Pāo'a o'yabu—Deus etabixe yamōgmōg'ibit'a. O'ya'o. O'yaūm jebureyū be ya'opiat'a. Paiyū be acā ġu o'yadop — io'e. — Iboap ekawēntup epetupco ġu du? ⁵ Soat waġo ōn — Jesus o'e Fariseuyū be. — Ōn pit e'em apēn i'epi wuywebe jebodoydoyap kabia be iap, apēn i'epi ġu iap tak — io'e Jesus.

⁶ Gebuje Jesus ibakērēat o'tobuxik. Jebodoydoyap kabia be o'tobuxik. O'om ma'ġuto Deus eju kawēnwēnap'a be. Ibo'a be o'ġutaybitbin. Ibo'a be aġokatkat osunuy. Pūġpa ibakērē osunuy—ibaatpa. ⁷ Jesus kay aġ cīcā o'e ip Fariseuyū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

— Jebodoydoyap kabia be dak paxi ġu'ada? — io'e ip jewewebe.

Fariseuyū “Jesus Moisés ekawēn taġ ġu jekukum” i'e ojuy napa ma.

⁸ — Omuymuy pin teyūku — io'e Jesus pit jewebe ma.

Gebuje Jesus o'jekawēn ibakērēat pe.

— E'āy — io'e. — Ejot cuy ijoce soat pe ejo am — io'e.

Ibakērēat o'āy. O'ju ibo'a beayū wap.

⁹ Gebuje Jesus o'jekawēn Fariseuyū eju, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū eju dak.

— Jebodoydoyap kabia be Moisés ekawēn taġ tu wuywebe xipan i'e am? Ikērēan i'e am ġu xe'e? — io'e. — Warara'acat taxijo am cekawēn taġ tu? Warara'acat aoka am ġu xe'e? — io'e.

¹⁰ Gebuje Jesus o'jeak soat kay.

— Pacūġ ece eba — Jesus o'e ibakērēat pe.

O'jepacūġ. Ibadip o'e. ¹¹ Imēnpuye Fariseuyū itakoma jġā ip o'e Jesus kay, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, jebodoydoyap kabia bima o'subamudim puye. O'je'awero ip. O'jewawēwē ip pēn paxi ace'e Jesus pe i'e am.

¹² Guyjom Jesus o'ju co'a be jekawēn ām Deus eju. Ixima bun o'jekawēn cewēju.

¹³ Gebuje 12 beayū o'taē jewēju etaybitbinayūm. Kabia'isum ixeyū o'taē.

— Wa'ōbi epeju wekawēn muwēn ām soat pe — io'e ixeyū be—12 beayū be.

¹⁴⁻¹⁶ Ibūrūn ma ip ibutet osodop: Simāo i, André i, Tiago i, João i, Filipe i, Bartolomeu i, Mateus i, Tomé i, wara'at Tiago i, wara'at Simāo i, Judas i, wara'at Judas i. Ibūrūn ma ip ibutet osodop. Ibūrūn ma o'taē jewēju etaybitbinayūm. Tiago Alfeu ipot osunuy. Jesus Simāo wara'an o'subuteta. Pedro i wara'at ibutet osunuy. Xepxep putet osunuy Simāo butet. Jeipi kay jġāat i dak ibutet osunuy. André Pedro kitpit osunuy. Judas Tiago ipot osunuy. Xepxep putet osunuy Judas putet. Iscariotes i dak ibutet osunuy. Ixe Judas guyjom Jesus o'ġūm cekay itakomaayū be yaoka am.

¹⁷ Ibocewi Jesus co'a daġwi o'kop jemunaēyū eju—12 beayū eju.

Gebuje adeayū oajēm Jesus kay. Warara'acayū kuy Jesus xe osodop ip—ceweju etaybitbinayū. Adeayū kawēġūnat pe o'je'awero Jesus xe. Wūywi ip oajēm. Judéia eipi daġwi oajēm ip, Jerusalém ka bewi dak, Tiro ka bewi dak, Sidom ka bewi dak. ¹⁸ Oajēm ip Jesus ekawēn co am, jemu'ada am tak. Ibiōġbuk kērēat kukayū dak oajēm cekay imujēm ām. Jesus ibiōġbuk kērēat o'ġujēmujēm ikukayū bewi. Imēnpuye Jesus mucay ojuy ip imu'ada am. ¹⁹ Ixe be imu'ada but osunuy Deus a'ōbacaap kuġ puye. Soat o'ġu'ada'ada iwātaxiipiayū.

²⁰ Jesus o'jeak jeweju etaybitbinayū kay. O'jekawēn cebe ip. Koap o'jekawēn tadaybotbocayū be.

Eycokcok cīcā eyju — io'e. — Eybubutbet gu gasū. Imēnpit Deus eykukukat — io'e. ²¹ — Eycokcok cīcā eyju. Gasū acā eyrere. Guyjom pit eybegbeg epesop — Jesus o'e. — Eycokcok cīcā eyju. Gasū acā eyju wa. Guyjom pit jewaywayway epesop. ²² Eycokcok cīcā juy epesop warara'acat itakoma eykay bima, eywebe “Oceweju gu juy epeku—eyju soat waḡo ebekitkit puye” i'e buje dak, warara'acat eymuymuy bima dak, warara'acat eyawēgmukērērērēn pima dak — io'e. ²³ — Eycokcoḡ cīcā juy epesop warara'acat warēmtaḡ eykuḡ pima eyju webekitkit puye — io'e. — “Eycokcoḡ cuy epesop,” i òn e'em eywebe — io'e. — Kabi be ade kuḡ epesop idipat kuḡ. Warēmtaḡ ma Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kukuk'uk osodop ip eydobuyū'um'um kuyje — Jesus o'e.

²⁴ Gebuje Jesus o'jekawēn ibubut adeayū be.

— Karem gu eydadaybot epesop — io'e. — Gasū eybubut ade — io'e. — Kapikpig'um pima dak soat kuḡ eyju gasū ma. ²⁵ Karem gu eydadaybot epesop. Gasū acā eybegbeg. Guyjom pit eyrere epesop. Karem gu eydadaybot epesop. Gasū acā eyju jewaywayway. Guyjom pit wawa epe'e. Eyḡuycūḡcūḡ epesop — io'e. ²⁶ — Karem gu eydadaybot epesop, warara'acat xipan eymuwēnuwēn pima. Imēnpuxim xipan jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kukuk'uk ip osodop eydobuyū'um'um kuyje — Jesus o'e.

²⁷ Gebuje soat pe o'jekawēn.

— Òn kawēnwēn soat eju eyweju—soat wa'ŋojoayū eju — io'e. — “Eykyak itakomaayū burem cuy epesop,” i òn e'em eywebe — io'e. — “Xipan cuy ixeyū epejukuk,” i òn e'em — io'e. ²⁸ — “Xipan cuy omuymuy'ukayū ejukuk,” i juy epe'e Deus pe. Deus eju juy epeyekawēn warēmtaḡ eykukayū beam — io'e.

²⁹ — Pūḡ kadi warara'acat pe eydopaoka buje, epeyaoka gu juy. Āḡ puk wara'at kadi jeydopaoka. Warara'acat pe eyekabek pu buje, āḡ cuy eyekamixa dak ju'uk. ³⁰ Eyxewi iojuy buje, epeḡum cuy soat pe. Warara'acat pe darem eybubut pu buje, “Obubut cuy epetujupit okay,” i'umḡu juy epe'e cebe ip. ³¹ Eybikuy warara'acat pe xipan eykuk am. Imēnpuye xipan cuy warara'acat epejukuk — io'e.

³² — Eykayayū acā ikukpin eyxe bima, “Deus cuy xipacat je'ḡum ocewebe,” i'umḡu juy epe'e. Cekayayū ikukpin ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū xe dak. ³³ Xipan eykayayū kuḡ acā bima, “Deus cuy xipacat je'ḡum ocewebe,” i'umḡu juy epe'e. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū dak xipan jekayayū kuḡ — io'e.

³⁴ — Eyju darem iūmūm warara'acat pe waram tujupit okay iam eyetaybit puye. Imēn iūmūm pima, “Deus cuy xipacat je'ḡum ocewebe,” i'umḡu juy epe'e. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū dak darem ma iūmūm wara'at ikērēat mujurūḡrūḡ'ukak pe dinheiro buap ojuy cexewi — io'e. ³⁵ — Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū ekukuap puxim gu juy epeku! — io'e. — Warēmtaḡ gu juy eykay itakomaayū epejukuk. Xipan cuy ip epejukuk. Darem ma epeḡum cebe ip ibubut puap ojuy gu. Imēn eyeku buje, ade xipacat kuḡ epesop kabi be. Deus ebekitkiyūm epesop. Soat podi ma ya'ōbacaat ebekitkiyūm epesop. “Ēn xipat,” i'umḡu e'em adeayū Deus pe. Deus pit soat em xipacat iūmūm cebe ip—soat pe—ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be dak. ³⁶ Wuyebay itabotaidabotbot soat kay wuykay. Ixe buxim eyju dak eyetabotaidabotbon cuy epesop warara'acat kay — io'e.

37 — “Ekērē jījā Deus xe,” i’ūmḡu juy epe’e warara’acat pe. Iboap e’em’ūm pima, Deus tak “Eykērē oxē,” i’ūmḡu je’e eywebe. “Ikērēat kuḡ ēn,” i’ūmḡu juy epe’e warara’acat pe. Imēn e’em’ūm pima, Deus “Ikērēat kuḡ eyju,” i’ūmḡu dak je’e eywebe. Gebum ḡu juy epesop apēn cuk adi warara’acat warēmtaḡ eykuk iap kay. Gebum’ūm pima, Deus tak ḡebum ḡu je’e apēn cuk adi warēmtaḡ wara’acat epejukuk iap kay — io’e.

38 — Warara’acat pe epeḡūm pima, Deus tak je’ḡūm eywebe. Apēn cuk epeḡūm iap puxim epejat. Yoboḡat epeḡūm pima, eyju dak yoboḡat epejat. Topapūn epejat—iwajem, ibikbiḡ tak, kutukutu’i ma dak, cūḡ’i ma dak. Apēn warara’acat pe eyju iūmap puxim Deus tak je’ḡūm eywebe — io’e.

39 Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o’ḡuwēn cebe ip.

— Ita’ūmat pe emubapuk pa’ore wara’at ita’ūmat pe — io’e. — Ita’ūmat pe wara’at ita’ūmat tujowat puje, xepxem ma kuka ip o’at ipikūykūy be. 40 Eyetaybitbin pima, eyemutaybitbin’ukak podi ḡu eyetaybit. Eyewemutaybitan cīcā bima bit, eyemutaybitbin’ukak co’i eyetaybit epe’e — io’e.

41 — Te’e ma eyju jeakaḡ eybure eta beatōmtōm kay, eyeta beap’ip cocom’ūm pima. 42 Te’e ma eyju e’em cebe: “Tapu, ma, otōmtōm’uk eta bewi,” i, eyeta beap’ip cocom’ūm pima. Eyju jewewemuḡuykukukum. Koam eyeta beap’ip cuy epeyop’uk. Yop’uk puje, iba’ore ḡu je’e eywebe tōmtōm’uk am eybure eta bewi — io’e.

43 — Yoptipat’ip pe yakērēat’a’e ḡu—yadipat’a’e acā. Imēnpuxim yopkērēat’ip pe yadipat’a’e ḡu—yakērēat’a’e acā. 44 Yajo buje, wuyetaybit ace’e pubeat’ip poro iam. Asāo’a bubum wuyju widaoho’ip taḡwi ḡu—asāo’ip taḡwi acā. Banka’a bubum wuyju arū’ip taḡwi ḡu—banka’ip taḡwi acā. 45 Imēnpuxim xipacayū ma xipacat mujurūḡrūḡ. Xipat’ūmayū bit ikērēat mujurūḡrūḡ. Apēn wuyju jewaḡuyḡuy iap puxim wuyju kawēnwēn. Ikērēat kay jewaḡuyḡuy bima, ikērēan wuyju e’em. Idipat kay jewaḡuyḡuy bima bit, xipacan wuyju e’em — io’e.

46 — Eyju te’e ma e’em owebe “Ēn ocekekuk,” i, wa’ō kay kūyjobit’ūm pima — io’e. 47 — Abu-buxim okay ajēmjēmāyū iap oḡuwēn eywebe—abu-buxim wa’ō kayayū iap tak, ajo-buxim wa’ō daḡ jekuku’ukayū iap tak. 48 Itaybicat puxim ip—aḡokatkat puxim. Ixe aḡokatkat uk’a o’yamuy. Koap ipikūykūy o’sukūykot. Ikūyberen o’sukūykot. Wita’a o’yadobuxik badi. Uk’a’abi’ip o’yopmuy iḡokūy be badiat’a jeje—wita’a jeje. Cem uk’a o’yamuy. Kabidoxixi oajēm iḡo’a kay, muba’atxiri dak. Muba’at idibi o’timubog. O’tiajēm iḡo’a kay. Imēnpit o’ya’at ḡu yacem puye—wita’a jeje buye. Wa’ō kayayū ixe aḡokatkat puxim—cem jeduk’a o’yamuy’iat puxim — Jesus o’e.

49 — Wa’ō daḡ ḡu jekuku’ukayū bit warēmtaḡ uk’a o’yamuy’iat puxim—wa’ō kay’ūmayū. Wa’ijojom ip. Inaka kūyjobit ḡu ip wa’ō kay. Warēmtaḡ uk’a o’yamuy’iat puxim ip—aḡokatkat puxim. Ixe aḡokatkat uk’a o’yamuy ipi ju. Cem ḡu o’yamuy. Idibi o’tiajēm iḡo’a kay—tibogati. Dao ma o’ya’at. O’ya’ūm cīcā. Wa’ō daḡ ḡu jekuku’ukayū ixe aḡokatkat puxim—wa’ō kay kūyjobit’ūmayū. Cem’ūma jeduk’a o’yamuy’iat puxim ip — Jesus o’e.

7

1 Adeayū be jekawēn epere buje, Jesus o’ju Cafarnaum ka kay. Oajēm. Sorarayū kukat ibo ka be osunuy. 2 Ixe ibuywatwat’ukak iwātaxipi o’e—kariwa xe ikukpinat. Oe’ū pin ibuywatwat’uikat.

3 Gebuje sorarayū kukat pūḡpūḡ Judeuyū kukukayū o’ḡuju Jesus kay. O’ḡuju ip Jesus Cafarnaum ka be iam o’jekūyjo buye.

— “Ejot cuy obuywatwat'ukat mu'ada am,” i juy epe'e Jesus pe — io'e sorarayū kukat ixeyū be.

O'jēm ip. Poxerewun. Jay. ⁴Oajēm ip. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Cemuojuyjuy juy egūm ixē sorarayū kukat pe — io'e ip Jesus pe. — Xipat cīcā ixē ocexe — io'e ip. ⁵— Ocebadiپیū ikukpin cīcā ixē xe — io'e ip. — Deus eju kawēnwēnap'a o'yamuyat ocewebeap'am — io'e ip.

⁶Imēnpuye Jesus o'ju ceweju ip.

Sorarayū kukat tuk'a wi wūy'ūm pima, sorarayū kukat jebureyū o'guju Jesus dopabe. O'guju ip ja'ōmuwēn am cebe. O'jēm ip. Poxerewu. Jay. Ibureyū oajēm Jesus kay. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Ocebure ocemudot ja'ōmuwēn am ewebe — io'e ip Jesus pe. — A'ōmudodon ewebe — io'e ip Jesus pe.

— “ ‘Kariwa, ecewemuwa'ūm gu juy oduk'a kay edot am,’ i juy ece,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — “ ‘Osūsūn emudon oduk'a be. ⁷Cedag gu emudot am oduk'a be wa'ōbuyxi'ūm puye,’ i juy ece cebe,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — “ ‘“Ece'ada juy,” i ēn e'em pima, obuywatwat'ukat je'ada. ⁸Ōn tak warara'acat mujujum. Wa'ō kay kūyjobit ip wesorarayū. Pūg pe ōn e'em “Ejēm” i bima, je'jēm. Wara'at pe ōn e'em “Ejot” i bima, je'dot. Obuywatwat'ukat pe ōn e'em: “Imēn cuy ece,” i bima, imēn je'e,' i juy ece Jesus pe,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — Imēn ja'ōmudodon ewebe — io'e ip Jesus pe.

⁹Iboap co buje Jesus itabēg o'e ixeyū ekawēn cocom. O'jekorepēn adeayū kay.

— Soat Judeuyū etabucap podi ma itabut okay iḡo sorarayū kukat, Judeu gu ma'gu — io'e.

¹⁰Gebuje Jesus kay o'guju'iaiyū o'jepit sorarayū kukat tuk'a kay. Ibuywatwat'ukat o'tobuxik ip—iwātaxipi topibit. Kuy xīpat o'e Jesus a'ōbi.

¹¹O'ju jeweju etaybitbinayū eju. Ade warara'acayū dak o'ju ceweju. Naim ka be o'ju ip. ¹²Jesusyū oajēm ikaboḡatka exīntabi be—Naim ka exīntabi be. Jay.

Ibocewi aḡokatkayū yaypan'isuat'ūm tujujēmjēm ip o'e ikaboḡatka bewi ikot am. Ce'ūat xibuk i'it'et et gu osunuy wara'at. Jaḡepūg ma dak osunuy ce'ūat xibuk. Itop'ūm e'ū'ibit osunuy. Adeayū o'ju ce'ūat xibuk eju ibo ka watwat.

¹³Wuykukukat Jesus ite jo buje, itabotaidabotbot cīcā o'e ce'ūat xibuk kay. — Wa gu, tū'ū — Jesus o'e ce'ūat xibuk pe.

¹⁴O'ju ce'ūat kay. Ce'ūat tujujēmjēmap o'ḡucay. Ce'ūat tujujēmjēmayū o'jecū ip e bidase.

— Tapu — Jesus o'e. — Aḡobucēg ece — io'e ce'ūat pe.

¹⁵Gebuje ce'ū topibit itabēg o'e. O'je'aḡobucēg. O'jekawēn.

Gebuje Jesus o'jekawēn ce'ū topibit xi eju.

— E'it waram ḡuto o'jetait — Jesus o'e cebe.

¹⁶Imēnpit soat imu'adaap cocoayū yaḡuybabi'ūm cīcā ip o'e.

— Ka'ūmḡu ejo'iat xipacat — io'e ip Deus pe. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat wuykay osodot—ya'ōbuyxiat — io'e ip jewewebe. — Deus osodot jebekitkit com — io'e ip.

¹⁷Ibocewi Judéa eipi watwat Jesus ce'ūat o'ḡu'ada iap awēg o'yawēḡtobuxik—soat ka watwat.

¹⁸Ceweju etaybitbinayū be Jesus ce'ūat o'ḡu'ada iam João mukūyjo buje, João xepxepayū o'tomuwā jewekay—jeweju etaybitbinayū. ¹⁹Ixeyū o'guju ja'ōmuju am wuykukukat Jesus kay.

— “Deus emunaẽ ajẽmap wiwim oceju,” i juy epe'e cebe — io'e João. — “Ën tu ixẽ? Wara'at ẽu xe'e ocejowiwi?” i juy epe'e cebe — io'e João.

Poxerewun. O'jẽm ip.

²⁰ Jay. Oajẽm ip Jesus kay.

— João Batista ocemudot ekay — io'e xepxepayũ Jesus pe. — “Ën tu omuykuiat? Wara'at ẽu xe'e ocejowiwi?” i juk o'e João ocewebe — io'e ip Jesus pe.

²¹ Gasũ Jesus tak adeayũ o'ẽu'ada'ada João emumudotyũ etabutpe. Iwãtaxipiplayũ o'ẽu'ada'ada. Ibiõgbuk kẽrẽat o'ẽujẽmujẽm ikugayũ bewi. Ita'ũmayũ o'sutada. Irepayũ o'ẽu'ada'ada. Jesus tak o'jekawẽn xepxepayũ eju—João emumudotyũ eju.

²² — Epeyepit cuy João kay — io'e cebe ip. — Epejojojoiap cuy epeguwẽn João be, epeyekũyjojoiap tak — io'e. — Ita'ũm topibiyũ itate o'e gasũ. Taojere topibiyũ dak xipan ip o'e xĩgĩgĩ gasũ. Irep topibiyũ dak xipat o'e gasũ. Ya'õpi'ũm topibiyũ dak ya'õpipe o'e ip. Jekũyjojom ip o'e. Ce'ũ topibiyũ dak waram itait o'e gasũ. Itadaybotbocayũ dak kawẽn idipat cocom gasũ — io'e.

²³ — Imẽneju eycockoẽ epesop okay eyetabut am eybu'ũm pima — io'e Jesus. — “Ite ẽu omuykuiat,” i'e'em pima bit, eycockoẽ ẽu epesop — io'e xepxepayũ be—João emumudotyũ be.

²⁴ Jesus João o'ẽguwẽn adeayũ be, cemumudotyũ jẽm puje.

— João jom cuk epeku uk'a'ũmat pe — io'e Jesus. — Ipi'ũn'ũn kay kabido ajẽm puje je'ipe'adedem. Yaẽuykorerenayũ ite'ip puxim, soat em jewaguyмуwarururun puye. João bit yaẽuykoreren ẽu. Wita'a buxim pit ixẽ. ²⁵ João doti teiboẽ ẽu. Teiboẽgat kukayũ adeayũ kukat tuk'a be opop ip—ibubut adeayũ. ²⁶ João bit ibubut adeat ẽu—Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat acã. Wara'at Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ bodi ma João ya'õbuyxi. ²⁷ Imẽn Deus ekawẽntup e'em—João muwẽngaptup:

Ag cuy epesop, i'e'em Deus, i. Wemumuju oẽuju ewap soat ajẽm puje emuxipan am, i.

Imẽn e'em Deus ekawẽntup—João muwẽngaptup — io'e. ²⁸ — Ka'ũma ma omuy João jo'i ya'õbuyxian. Deus xe bit, yopĩcat João bodiat ya'õbuyxiat cebekitkiyũ'in — Jesus o'e.

²⁹ Ihoap ekawẽn co buje, — Cũg cĩcã Deus — io'e soat ma, iecugap peam dinheiro bubu'ukayũ dak. João ixeyũ o'gubatisasan. ³⁰ Fariseuyũ bit ibu'u jĩjã osodop ip Deus bikuyap tag jeku am, Moises ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak. Ixeyũ ẽu bit o'ju João kay jemubatisan am—wara'acat acã—iecuẽgap peam dinheiro bubu'ukayũ acã, wara'at ikẽrẽat mujurũgrũg'ukayũ dak.

³¹ Gebuje Jesus waram o'jekawẽn adeayũ eju.

— Abu-buxim gasũacat? Ajoap oẽuwẽn eywebe abu-buxim ip iap mubapuk am eywebe? ³² Bekitkit puxim ixeyũ—pasiaham ip iap pe pubutbucayũ buxim. Jewãwãwãm ip jebureyũ kay bekitkiyũ.

— “Tẽgtẽg'a oceyamuyde eywebe ya'jõ am. Eydaobu'u'u eyju bit da'in,” i'e'em ip. “Wa ocesop jewexe i'ũmcom. Eybu'u eyju bit oceweju tõn,” i'e'em ip. Ijoyũ buxim gasũacat — Jesus o'e.

³³ — João Batista oajẽm eykay. Ixe jekpiwan ma irere oeku Deus eju jekawẽn am. Eyju bit napa ma e'em ixẽ muwẽnuwẽn: “Ibiõgbuk kẽrẽat kukat teku,” i. ³⁴ Soat waõ õn. Ojot eykay. Soat xat o'om ojeku, soat tikõnkõn tak. Eyju bit napa ma e'em omuwẽnuwẽn: “Ka'o'on'ukat teku,” i. “Teku iecugap peam dinheiro bubu'ukat pure,” i dak. “Teku ikẽrẽat mujurũgrũg'ukat pure,” i dak — io'e. ³⁵ — Wuyju Deus emumutaybitbinap tag jekukum pima bit, warara'acayũ je'e “Deus cũg ma wuymutaybitbin,” i — Jesus o'e.

³⁶ Gebuje Fariseu Jesus o'tomuwā jeweju jekōn ām. Simāo ibutet osunuy. Jesus o'ju Fariseu duk'a be. Oajēm. Oabik jekōn ām ceweju.

³⁷ Gebuje ayacat oajēm Jesus kay. Ixe ayacat ibo ka wat osunuy. Ikērēat mujurūgrūg'ukat osunuy. Ixe itaybit o'e Jesus jekōnkōn Fariseu duk'a be iam. Imēnpuye tide'oati o'tidojot Jesus kay timūn'a be. Timūn'a waenōm mugēgē jo'i osunuy—alabastro mugēgē osunuy. ³⁸ Oajēm Jesus kay. Xik'i osunuy Jesus nōgpikadi, sui xe. Wa osunuy. Iguycūg osunuy juk adi ikērēat o'gugē iap kay. Jesus i o'suimubot jetadim. O'suisup jadam. O'suikōn. O'suimude'o'on tide'oatim. Imēn o'e Jesus ikukpin cīcā cexe buye. ³⁹ Iboap o'jojojo Fariseu—Jesus emunomuwā.

Gebuje Fariseu o'jekawēn jewebe ma.

— Teku Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tu? — io'e jewebe ma. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pima, itaybit kuka o'e abu ite ayacat wuimurerem iam — io'e. — “Ejēm cuy oxewi,” i kuka o'e cebe — io'e te'e ma. — Ite ayacat ikērēat mujurūgrūg'ixiat — io'e Fariseu jewebe ma.

⁴⁰ Gebuje Jesus o'jekawēn Fariseu be.

— Simāo — io'e. — Kawēn puk ōn eweju — io'e.

— Ha'a — io'e. — Ecekawēn puk, kariwa — io'e.

⁴¹ — Xepxep aḡokatkat cewero ip osodop jekariwa eju. Pūg ixeyū'in ceweroap boḡ jījā osunuy. 500 dinheiro osunuy cewero. Wara'acat ixeyū'in ceweroap boḡbuḡ ā osunuy. 50 dinheiro isurūḡat osunuy cewero. ⁴² Xepxem ma teida ba'ore o'e ip jekariwa be. Ixe kariwa bit o'e cebe ip: “Teidam ḡu eyju owebe,” i. “Ka'ūmḡu ḡasū bit je'e oweju eyeweroap,” i. Abu-xe ixe kariwa ikukpin cīcā je'e ixeyū'in? — Jesus o'e. — 500 dinheiro isurūḡat cewero tūbit xe xe'e? 50 dinheiro isurūḡat tūbit xe ḡu xe'e? — Jesus o'e.

⁴³ — 500 dinheiro isurūḡat cewero tūbit xe acō'i — Simāo o'e. — Cekariwa o'e ixe be: “Teidam ḡu eyju owebe,” i. “Ka'ūmḡu ḡasū bit je'e oweju eyeweroap,” i. Imēnpuye ixe xe acō'i cekariwa ikukpin cīcā je'e — Simāo o'e.

— Hm hm — Jesus o'e. — Ixe xe ma ikukpin o'e cekariwa — io'e.

⁴⁴ Jesus o'jekorepēn ayacat kay. Waram o'jekawēn Simāo be bit—Fariseu be.

— Ak'i juy ece ite ayacat kay — io'e. — Eduk'a be oōm puje, ēn ma idibi etiūm ḡu wuiwuyaptīm wuybabi daḡ — io'e. — Ite bit wui o'suimubot jetadim. Wui o'suisup jadam — io'e. ⁴⁵ — Ēn ma waḡobu eyaḡobukōn ḡu wuybabi daḡ. Ite bit oibu'un ḡu wuikōn ām — io'e. ⁴⁶ — Ēn ma wa'a eyamude'on ḡu aseptīm wuybabi daḡ. Ite bit wui o'suimude'on tide'oatim — io'e. ⁴⁷ — Icēmān ōn e'em ewebe. Ite ayacat ikērēat kuḡ—ade jījāat kuḡ. Imēnpit Deus soat o'ju'uk. Ikērēat o'ju'uk cebewi, cexe Deus ikukpin cīcā buye. Wuywebewi Deus yopīt ma ikērēat uk puje, ikukpin cīcā ḡu Deus wuyxe—ikukpinpūn ā — Jesus o'e. — Ade ikērēat uk puje bit, ikukpin cīcā e'em wuyxe — Jesus o'e Fariseuyū be.

⁴⁸ Gebuje Jesus o'jekawēn ayacat eju.

— Ikērēat kuy oju'uk ewebewi — Jesus o'e cebe.

⁴⁹ Imēneju ceweju jekōnkōnayū o'jekawēn jeweweju.

— Abu ite ikērēat'uk'uk'ukan! — io'e ip jewewebe.

⁵⁰ — Deus kuy edaxijo, cekay etabut puye — Jesus o'e ayacat pe. — Kaba'ūm cuy eḡuy ḡasū bit — io'e.

8

¹ Ibun'ūm pima Jesus kawēn idipat o'ḡuwēnuwēn. Ikabogatka daḡ oeku ika'icatka daḡ tak. Deus soat kukukan je'e iap muwēnuwēn oeku. ²⁻³ 12 beayū

Jesus eju oekuku ip, aoyū dak. Jesus cuk ixeyū aoyū o'gu'ada. Ibiōḡbuk kērēat tak cuk o'ḡujēm cebewi ip. Maria Jesus eju oeku, Joana dak, Susana dak, ade warara'acayū dak. Madalena i osunuy wara'at Maria butet. 7 be ibiōḡbuk kērēat cuk o'ḡujēm ixē Maria bewi. Joana Cuza tayxi osunuy. Herodes pubut kukukat ixē Cuza osunuy—Galiléia eipi kukat pubut kukukat. Ixeyū aoyū jehubut'in iūmūm'uk osodop ip Jesus pe, 12 beayū be dak. Jesus eju oekukuku ip Jesus xat muḡēḡēm.

⁴Ade ka bewi o'je'awero ip Jesus kay cekawēn com. Adeayū e'awero buje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

⁵— Aḡokatkat kadaida o'tamudu jekat pe — io'e Jesus. — Tamududum pima, ta'ade ḡu o'ta'at e bitako daḡ. Cūḡcūḡayū o'tamucakucak e bitako daḡ puye — io'e Jesus.

⁶— Ibocewi wasūyū ixeda o'ta'o'o. Tamududum pima wara'ata o'ta'at karatūḡ'a jeje. O'jedae'ū idibi'ūm puye. O'tanokap ḡu. ⁷Tamududum pima wara'ata o'ta'at widaoho nuybi be. Da aypapan o'e widaoho nuybi be — io'e Jesus.

⁸— Ibocewi widaoho kadai o'ḡu'ūm. Wara'ata bit o'ta'at katō be. Imēnpuye xipan o'yaypan. Kadaim o'e. Pūḡ pe kadai be ta'ada jījā o'tadop—100 be o'tadop — io'e Jesus. — Wa'ījo pin pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — Jesus o'e adeayū be.

⁹Gebuje ceweju etaybitbinayū o'jekawēn Jesus eju.

— Apēnape ibo kawēn? — io'e ip.

¹⁰— Deus soat kukukan je'e — Jesus o'e. — Deus ibikuy eywebe eyetaybit am iboam. Imēnpuye ibapuḡ ma ḡn eymutaybitbin. Warara'acayū be bit imutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn ḡn. Jeakaḡ ip. Inaka ijojom ḡu ip. Wekawēn pa'arēm cexe ip wekawēn cocom ma'ḡu ip — Jesus o'e.

¹¹— Apēnape ibo kawēn jeymukūyo ḡn. Deus ekawēn kadaida buxim—tamudu'ibita buxim — Jesus o'e. ¹²— Deus ekawēn cocomayū'in e bitako daḡata buxim. Deus ekawēn cocom ip. Cekawēn co'isum pit Satanás ajēmjēm cekay ip ibiōḡbuk kērēayū kukukat. “Te'e ma eyju iboap cocom,” i napa ma e'em Satanás cebe ip. “Iboap ekawēn kay eyetabun ḡu juy epesop,” i napa ma e'em. Imēn Satanás imubu'u'un ip itabucap puxim Deus kay. Ixeyū mubu'u'un Deus pe ixeyū daxijoap puxim — io'e Jesus.

¹³— Warara'acat karatūḡ'a jejeata buxim Deus ekawēn cocomayū — io'e Jesus. — Cekawēn co buje, icokcok e'em ip. Wekawēn kay jījā ip. Imēnpit darem ma itabut ip tābube'ūmat puxim. Deus kay jetabucap epererem ip. Warara'acat ixeyū be ikērēat mujurūḡat puje, ibu'un ip Deus kay jetabut am — Jesus o'e.

¹⁴— Warara'acat widaoho daḡata buxim Deus ekawēn cocomayū. Wekawēn cocom ip. Guyjom pit soat em ḡebum ip jemukkaypin kay. Adem ibu pin ip jebubun. Jebikuyap taḡ ip jeku ojuy, jemucokcokcōḡ. Warēmtaḡ ip jeku ojuy. Imēnpuye ibu'u ip jetabut am Deus kay — Jesus o'e.

¹⁵— Warara'acat katō beata buxim Deus ekawēn cocomayū. Deus ekawēn cocom ip. Cekawēn kay jījā ip. Oibu'un ḡu ip jetabut am Deus kay. Ixeyū xipat Deus xe. Cūḡ ma ip cexe ixeyū. Cekawēn muwēnuwēn ip warara'acayū be imutabut am ip Deus kay. Warara'acat mutabunat kadai buxim—ya'a'eat puxim — Jesus o'e.

¹⁶Gebuje Jesus wara'at kawēn o'ḡuwēn.

— Imusop puje lamparina kuka ajomuy ḡu ico'a'a diotpe — io'e. — Ajomuy ḡu dak kuka wuyxexecap tiotpe. Ūm kuka ajomuy uk'a be ḡmōm'ukayū be

kabiok tağ iōmap puxixim. ¹⁷ Imēnpuxim soat imunēm'ibit kuka o'tobuxik ip. Wara'acat pe ya'ījoap puxim kawēnwēn ām tak itaybit je'e soat — io'e.

¹⁸ — Imēneju juy eya'ōpicūgčūg epesop wa'ō kay — io'e. — Eyağuyba'ūm ğu juy epesop wekawēn kay. Xīpan eya'ōpicūg pima, waram jeyetaybin wekawēn. Xīpan'ūm pima bit, jeyağuyba'ūm wekawēn kay — io'e.

¹⁹ Ixi ajēm ojuy oeku Jesus kay jekawēn ām, ikitpitpiyū dak. Cekay yajēm pa'ore o'e ip adeayū buye.

²⁰ — Exi omuy akiju, ekitpitpiyū dak — io'e ip. — Ejo pin ip — io'e ip.

²¹ Gebuje Jesus o'jekawēn adeayū be.

— Deus ekawēn coco'ukayū oxi jo'i oxe, okitpitpiyū jo'i dak — io'e. — Kūyjobicayū oxi jo'i oxe, okitpitpiyū jo'i dak — io'e.

²² Guyjom Jesus oām kobe be jewēju etaybitbinayū eju. Xik. Oabik.

— Ga'a wīnābu aju — io'e cebe ip.

Timudek ojuy o'ju ip. ²³ Timudekdeğ pima, Jesus o'xet. Tibicūğ pe bima kabidoxixi oajēm iodi kay. Idibi o'tiōm kobe be tipodoy buye. Kobe ipoxi o'e idibim. Jepiriğ ojuy o'e ip. Jakōmap puxixim iparara ip o'e. ²⁴ Imēnpuye cewēju etaybitbinayū Jesus o'ğuwurūğ.

— Kariwa! — io'e ip. — Akōm wuyju!

Wūrūh. O'jewurūğ. Jewurūğ puje, Jesus kabido o'subidomukorēm. Tipodoyat o'tipon. Iodi tipo o'e.

²⁵ Imēnpuye itabēğbēğ ip o'e ijojom dao ma o'tipon iap cocom.

— Apēnpuye eyetabut ğu Deus kay? — io'e Jesus cebe ip.

— Abu dak sute? Kabido kūyjobit ya'ō kay. Tipodoyat tak kūyjobit ya'ō kay — io'e ip jewewebe.

²⁶ Oajēm ip wīnābu—Gerasa eipi watwat kay, o'timudek puye. Gerasa eipi Galiléia eipi weğūn opop. Jesusyū oajēm.

²⁷⁻²⁹ Gebuje Jesus o'jēm kobe bewi. Oajēm ağokatkat kay. Ikaboğatka wat osunuy ixe. Ibiōğbuk kērēat kukat osunuy ixe. Ika'uat puxim osunuy. Toti'ūm jekuku'uk osunuy kuy bin ma. Uk'a be ğu osunuy. Ce'ū'ūayū mōğmōğap tağ ma oeku.

— Ejēm cuy ağokatkat pewi — io'e Jesus ibiōğbuk kērēat pe.

Imēn Jesus o'e ibiōğbuk kērēat pe ağokatkat kuku'uk puye. Ixe ağokatkat daomunmun'uk osodop ip ibo ka watwat cabobum, correntebum tak kuy bin ma. Imēnpit cabobu, correntebu dak o'subudakatkat ixe. Ibiōğbuk kērēat ixe mujuju'uk osodop uk'a'ūmat pe. Jağepūğ ma oeku uk'a'ūmat tağ.

Jesus cocom pima, o'jewāwā ixe ağokatkat. O'jēğ'aecōğcōğ Jesus wap, jexe ya'ōbuyxi buye.

— Apēn ēn em owebe, Jesus? — io'e. — Ēn Deus ipot—soat podi ma ya'ōbacaat ipot — io'e ya'ōberen. — Ipiat esupi'ajoat ğu juy owebe — io'e cebe.

³⁰ Ibocewi Jesus o'jekawēn ağokatkat pe.

— Apēn ebutet? — io'e Jesus.

— Ade i — io'e.

Ade i ibutet osunuy ade ibiōğbuk kērēat cebe buye.

³¹ Gebuje ixeyū ibiōğbuk kērēayū o'jekawēn Jesus pe.

— Ocemujum ğu juy ipiat'ajojoap kay — io'e. — Dajebaroyū bu acā juy ocemujum ece — io'e ip Jesus pe.

³² Imēn o'e ip ade dajebaroyū co'a pēnpēn tağ wūrūrūrūğ puye.

— Ha'a — io'e Jesus.

³³ O'jēm ip aḡokatkat pewi Jesus a'ōbi. Oōm ip dajebaroyū be. Imēnpuye dajebaroyū daudau ip owat co'a pēnpēn taḡ. O'kop ip iodi be. Oakōmkōm ip. O'sūm ip. Poḡ. Oap ip.

³⁴ Dajebaroyū kukukayū iboap o'tobuxik tak. O'jenapōn ip. Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡuōm dajebaroyū be iap muwēnuwēn cekuku ip ikabogatika watwat pe, koḡūpi watwat pe dak.

³⁵ Gebuje o'jekūyjo'iyāyū o'ju dajebaroyū'ūm'ūm com. Oajēm ip Jesus kay. Jay. Ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit o'tobuxik ip Jesus xe. Xik'i osunuy Jesus xe. Totite o'e. Yaḡuysat o'e. Yaḡuyba'ūm o'e ip oajēm'iyāyū. ³⁶ Imēnpuye o'jojojo'iyāyū ma Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm iap o'ḡuwēn soat pe. ³⁷ Ibo eipi watwat pit Jesus o'ḡujēm jeka bewi—Geresa eipi watwat. Jesus o'ḡujēm ip jeparara pibun.

O'jēm Jesus ixeyū xewi. Porewuh. Oōm kobe be waram timudek am. Xik. Oabik.

³⁸ Ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit oajēm tak Jesus kay.

— Āḡ eweju oju — io'e Jesus pe. — Eweju ma ojeku — io'e.

³⁹ — Ap! Obu'u. Oweju ḡu juy. Ecepit cuy eduk'a be — io'e ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit pe. — “Deus xipan cuk okuk,” i juy ece cebe ip eduk'a beayū be — io'e cebe.

Gebuje ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit o'jepit jeduk'a kay. Soat kaka daḡ oeku.

— Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm owebewi — i'e'em oeku.

Jesusyū dak waram o'timudek.

⁴⁰ Waram Jesus epit puje, Galiléia eipi watwat icokcok o'e iwiwim ip puye. Aḡokatkat oajēm Jesus kay. ⁴¹ Jairo i ixē aḡokatkat putet osunuy. Deus eju kawēnwēnap'a kukuk'ukat osunuy ixē. O'jēḡ'aecōḡcoḡ Jesus topabe Jesus ya'ōbuyxi cebe buye.

⁴² — Ejot cuy oduk'a kay — io'e Jesus pe. — Odaxit ce'ū pin — io'e.

Doze koato Jairo daxit osunuy. Wara'at taxit ka'ūmḡu. Pūḡ ma osunuy.

— Ga'a — Jesus o'e.

E daḡ cucum pima, adeayū o'ju ip Jesus nomuju. Jesus o'ḡukugukug ip, ade buye.

⁴³ E daḡ cucum pima ayacat oajēm Jesus kay. Jesus tōḡpikadiwi oajēm. Ixe ayacat iwātaxipi o'e. Doybucukcuḡ ḡu osunuy 12 koato bun. Imēnpuye jedinheiro o'ḡu'ūm januḡtataapteim. Dinheiro kuḡ ḡu o'e. Ka'ūma ma kuka o'ḡu'ada ayacat. ⁴⁴ Jesus esay ukpu o'ḡucay ixē. O'toybucuk ḡebuje bit. O'je'ada.

⁴⁵ Gebuje Jesus o'e:

— Abu omucay? — i.

— Ōn ḡu — io'e soat.

— Kariwa — Pedro o'e. — Adeayū ekuḡukug — io'e. — Akokoreren ip ade — io'e.

⁴⁶ — Pūḡ'in ixeyū'in omucay — io'e. — Wetaybit iboam. Deus a'ōbacaap o'jēm owebewi — io'e.

⁴⁷ Imēneju ayacat o'e jewebe ma:

— Wemunēm pa'ore oce — i.

Ixe dak oajēm Jesus dopabe. Ikarabakbak o'e jeparara pibun. Tūybe Jesus omukorēm iān o'e. O'jēḡ'aecōḡcoḡ Jesus topabe.

Gebuje ixē ayacat je'adaap o'ḡuwēn soat etabun.

— Esay oḡucay omu'ada am — io'e Jesus pe. — Eekabek ukpu mucay buje, oce'ada — io'e cebe.

48 — Tū'ū — Jesus o'e. — Ece'ada, okay etabut puye. Kaba'ūm cuy eguy gasū bit — io'e ayacat pe.

49 Agokatkat oajēm tak Jairo kay—Jesus xeat kay. Jairo duk'a bewiat oajēm. Oajēm ayacat pe Jesus kawēnwēn pima.

— Edaxit'ūm kuy oe'ū — io'e. — Kariwa Jesus eguwa'ūm gu juy — io'e.

50 Jesus pit iboap co buje, o'jekawēn Jairo eju.

— Eguycūg gu juy eguy — io'e Jesus cebe. — Etabun cuy eguy okay — io'e. — Etabut pima, je'ada, oe'ū ma'gu edaxit — io'e.

51 Gebuje Jesus oajēm Jairo duk'a kay. Pūg̃pūg̃ ā o'guōmat jewēju. Pedro oōm ceweju, João dak, Tiago dak, yaypan'isuat'ūm ebay dak, ixi dak. 52 Soat ibo'a beayū dak wawa ip osodop yaypan'isuat'um cocom. Jewāwāwām ip osodop. Imēnpuye Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— “Wawa gu juy epesop,” i ōn e'em — io'e cebe ip. — Ixe ce'ū gu—ixet acā — io'e Jesus.

53 Waram guto ogu'ada iam itaybit puye, “Ixtet acā” io'e. Imēnpit Jesus o'jowayway ip, ixe'ūm oe'ū iam itaybit ip puye uk'a beayū.

54 Gebuje Jesus Jairo daxit'ūm pa o'subaixik.

— Tū'ū, agobucēg ece — io'e cebe.

55 O'gu'agobucēg gebuje bit waram guto o'jetait puye. Itabēg ma o'e gasū bit.

— Ixat epegūm cebe i'o am — Jesus o'e.

56 — Ak'i — io'e ip cebay. — Waram guto o'jetait — io'e ip.

— Waram guto imutaicap cuy epeguwēn gu warara'acayū be — Jesus tak o'e cebay be. Iccokcok cīcā o'e waram o'jetait puye.

9

1-2 Waram pima Jesus 12 beayū o'tomuwā jewēju etaybitbinayū. Ja'ōbacaap o'gūm cebe ip.

— Ibiōgbuk kērēat cuy epegujēm wa'ōbi — io'e cebe ip. — Iwātaxipiayū juy epegu'ada wa'ōbi — io'e cebe ip. — “Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e soat pe — io'e.

3 Ixeyū mujum pima o'jekawēn ceweju ip.

— Ade gu juy epetujowat eyjuap tag̃ — io'e cebe ip. — Eyba'ip gu epeyoptujowat, dinheiro mūn tak ka'ūma, eyxat tak ka'ūma, dinheiro dak ka'ūma. Eyekamixa dak pūg̃ ma epetujowat — io'e.

4 — Agoka be eyajēm puje, wara'at'a bebebe gu juy epesop—pūg̃'a be ma — io'e. 5 — Ibo ka watwat ibu'u eykuḡ pima, juy epejēm ibo ka bewi. Wara'at ka kay juy epeju. Eyjēm puje ka'wi epegudu eyei bewi “Deus ipiat supi'ajoat eywebe ya'ō kay'ūm puye” iap mubapuk am ibo ka watwat pe — io'e.

6 Imēneju 12 beayu o'jēm. Soat kaka daḡ oekuku ip. Kawēn idipat muwēnuwēn oekuku ip. Iwātaxipiayū mu'ada'adam oekuku ip.

7 Guyjom Herodes Jesus e'eap o'ya'ījojo—Galiléia eipi kukat. Tūybe Jesus waram guto o'jetaitiat iān o'e ip adeayū. Tūybe Jesus João Batista iān o'e ip pūg̃pūg̃ayū.

— João Batista waram guto o'jetait je'ūap tomukadi — i te'e ma o'e ip Jesus muwēnuwēn.

8 Tūybe Elias'ūm waram o'jebapuk ijodi je'ūap tomukadi iān o'e ip warara'acayū. Tūybe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat'ūm waram guto o'jetait—kuyjeat'ūm iān o'e ip warara'acayū. Imēnpuye Herodes yaḡuy'ūm o'e Jesus e'eap co buje.

9 — Abu sute? — io'e Herodes jewebe ma. — Õn ma João oya'ukat — io'e. — Soat ip ite e'eap muwēnuwēn — io'e jewebe ma.

Imñeju Herodes Jesus co pin cīcā osunuy.

10 Jesus emumujuyū epit puje, soat o'guwēn ip Jesus pe. Apēn cuk adi o'e'e ip iap o'guwēn ip cebe.

Ibocewi Jesus ip o'tujowat jeweju.

O'jēm ip adeayū xewi. O'ju ip Jesus eju Betsaida ka kay. 11 Adeayū bit o'ju Jesus nomuju, kuy o'jēm iam itaybit ip puye. Oajēm ip adeayū.

Gebuje Jesus icokok o'e jenomuju iju buje ip. Gaxīn ma Deus soat kukukan je'e iap o'guwēn cebe ip. Iwātaxipiayū o'gu'ada. 12 Imēnpit katpuje jījā o'e. Imēnpuye 12 beayū o'ju kawēn ām Jesus eju.

— Ajo kuka o'jo'o ip? Ka'ūmḡu puybit ijoce — io'e ip Jesus pe. — Eḡuypit cuy ip tomukay ma. Ikatēgatka kay juy ip eḡuju ixat pu am — io'e ip cebe. — Ixeyū juy eḡuju ixet am — io'e ip. — Ijoce bit ya'ūmḡu uk'a ixet am ip — io'e ip.

13 — Eyju ma ixat epeḡūm cebe ip — io'e Jesus pit jeweju etaybitbinayū be.

— Apēntak suteyū xan acejat? — io'e ip Jesus pe. — Cinco be ma pāo'a kuḡ oceju. Axima kuḡ tak xepxep ma oceju — io'e ip. — O'e ḡu kuka cebeam ip. Pomawī dak puybit suteyū xan acejat? — io'e ip Jesus pe.

14 Imēn o'e ip ade jījā buye. 5000 aḡokatkayū osodop ip Jesus ekawēn cocom.

— Adeayū epeḡuabik — Jesus o'e cebe ip.

— Ha'a — io'e ip.

15 Soat oabik ip. Kaxikxik'i ip o'e.

16 Gebuje Jesus ixat o'jat. Akoh. Pāo'a o'yabu—cincos beat'a. Axima o'jat xepxepat. Ixe dak o'jeapūn kabi kay. Apūn.

— Bay, xipat cīcā ēn — Jesus o'e Deus pe. — Ocexan eḡubapuk ocewebe i'o am — io'e.

Ixat o'takatkat jebum. Pāo'a o'yadakatkak. Pan. O'yaūmūm 12 beayū be yaūm ām adeayū be. Iūmūm pima o'ḡu'acoḡ axima. 12 beayū ixat o'ḡūmḡūm adeayū be. Soat ip o'jo'o. Ibegbeḡ ip o'e. 17 12 beayū cepoyat o'ḡuxipan. O'jomōḡ ip ico be. 12 be ico o'ḡunopapūn ip cepoyan. Imēn Jesus yopīcat o'ḡu'acoḡ adeayū xan.

Gebuje Jesus adeayū o'ḡuypit tuk'a kay. Irerem ḡu ip o'ḡuypit—ibegbeḡ acā.

18 Waram pima Jesus o'jekawēn Deus eju. Jaḡepūḡ ma kawēnwēn o'e ceweju. Ceweju osodop ip 12 beayū.

Gebuje Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju.

— Abu dak òn adeayū xe? — io'e Jesus cebe ip.

19 — Ēn João Batista pūḡpūḡayū xe — io'e ip. — “Teku João Batista,” i te'e ma e'em ip. “Teku Elias,” i te'e ma e'em warara'acat — io'e ip. — “Teku Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat—waram ḡuto o'jetaitiat,” i te'e ma e'em warara'acat — io'e ip.

20 — Pām eyju? Abu dak òn eyxe? — io'e.

— Ēn Cristo ma — io'e Pedro. — Deus pe wuydaxijo am taē'ibit ēn — Pedro o'e.

21 — Iboap pit cuy epeḡuwēn ḡu warara'acayū be — Jesus o'e cebe ip. 22 — Soat waḡo òn. Õn pit ipiat osupi'ajo — io'e. — Paīyū kukukayū itakoma jījā je'e okay, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, Judeuyū kukukayū dak. Waoka o'juy je'e ip. Waoka ip ḡuyjom. Xepxep xet kap puje bit, waram ocetait — Jesus o'e.

23 Gebuje Jesus o'jekawēn soat eju—cekawēn cocomayū eju.

— Oweju jeku pin pima eybikuyap tağ ğu juy epeku—obikuyap tağ acâ — io'e. — Wekawên tağ cuy epeku — io'e. — Eybu'um ğu juy epesop eye'ũ âm owebeam — io'e. ²⁴— Obikuyap tağ eyeku buje, soat em Deus xe eyetait epesop eye'ũ buje — io'e. — Eybikuyap tağ eyeku buje bit, wũy ma Deus wi epesop — io'e. ²⁵— Eye'ũ buje soat em wũy ma Deus wi epesop pima, te'e ma eyju soat pupum ijodi eybubun. ²⁶Soat wago ðn. Waram ojet ijodi Deus ekawên totojot'ukayũ eju—ikêreat kuğ'ũmayũ eju. Waram ojet webay a'ðbi. Soat je'e owebe: “Ka'ũmġu ejo'iat ya'ðbuyxiat,” i. “Ka'ũmġu ejo'iat idipat,” i dak. Okay eybu'u bima, ðn tak obu'un ma oce eykay wedot puje. Wa'ġjo am eybu'u bima, ðn tak obu'un ma oce eya'ġjo am — io'e. ²⁷— Icêmân ðn e'em eywebe — io'e. — Deus soat kukukan je'e. Pũğpũğ puk ijodiatat je'ũ ğu iboap com'ũm pima — Jesus o'e.
Jesus imên waram jedocap o'ğuwên cebe ip.

²⁸8 xet kap puje, Jesus o'ju Pedro eju, João eju dak, Tiago eju dak. O'ju ip co'a kay jekawên âm Deus eju.

²⁹Oajêm ip. Jay. Jesus o'jekawên Deus eju. Kawênwên pima o'jedopaewarurun. Iekabek irut cîcâ o'e. Isopsep cîcâ o'e. ³⁰Xepxep ağokatkayũ dak o'jekawên Jesus eju—kuyayũ, kuy oe'ũ'iyayũ. Moisés o'jekawên, Elias dak. ³¹Idip cîcâ osunuy cebapukap. O'jekawên ip jeweweju. — Jesus je'ũ Jerusalém ka be Deus bikuyap tağ — io'e ip jewewebe.

³²Imênpit Pedro o'xet, Tiago dak, João dak. O'xet ip itaxet pinpin ip puye. Jewurũğ puje, Jesus o'jojojo ip. Idip cîcâat o'jojojo ip. Ixeyũ dak xepxep ağokatkayũ o'jojojo—Jesus eju kawênwênayũ.

³³Gebuje Pedro o'jekawên Jesus eju xepxepayũ cêm pima.

— Kariwa! — io'e Pedro. — Xipat cîcâ wuyju ijoceam. Xijap cuy ocejomõğ ebapũğ — io'e. — Pũğ ewebeam je'e, wara'at Moisés peam je'e. Wara'at Elias peam je'e — io'e.

Pedro imên o'e itaybit'ũm apên oce iam puye. Yağuybabi'ũm o'e.

³⁴Kabikerereat tak Pedro o'ğuba'arêm, Tiago dak, João dak. Kabidiğ pe ip o'e. Iparara ip o'e kabidiğ pe jeba'arêm puye.

³⁵Gebuje kabikerereat pewi Deus ekawên ip o'ya'ġjojo.

— Xeku okpot — io'e Deus. — Wemunaê xeku — io'e. — Kũyjobin cuy epesop ya'ð kay — io'e Deus.

³⁶Ibocewi Jesus acâ o'jojojo ip. Kuy o'jêm xepxepayũ. Warara'acat pe ğu apên cuk o'jojojo ip iap o'ğuwên ip—jewewebe acâ. O'jojojo ma'ğuy ip. O'ğuwên ğu bit ip.

³⁷Kuyaje Jesus co'a bewi o'kop ebapũğayũ eju. ³⁸Adeayũ oajêm Jesus kay. Ağokatkat o'jekawên Jesus eju—ceparakpeat ip.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e. — Okpot cuy esubuywan! ³⁹Pũğ ma okpot. Axik pe ikukuk puje, pipim imuy'at'an ipi ju, jewâwâwâm ya'ðberen, ibidopabokbek e'em, imuwerikweriğ — io'e. — İbu'u o'e cêm cebewi — io'e. ⁴⁰— “Axik cuy epeğujêm okpot pewi,” i kuy oce eweju etaybitbinayũ be. Imênpit imujêm pa'ore o'e cebe ip — cebay o'e Jesus pe.

⁴¹— Tâh! — io'e. — Eyetabut'ũm cîcâ okay — io'e Jesus iboceayũ be. — Xipat ğu eyju — io'e. — Puğün tak oğuy eyxe? İbun ma okpiceğê eyetabut'ũmap cocom! — Jesus o'e. — Ekpot cuy etojot okay — Jesus o'e cebay be.

⁴²Gebuje axik pipim ağokatkat'it'it o'ğuy'at Jesus kay ajêmjêm pima. O'ğuerik cîcâ.

— Ejêm cuy ağokatkat'it'it pewi — io'e axik pe.

Ağokatkat'it'it pewi o'ğujêm. Waram ğuto o'ğũm cebay be.

43 — Soat podi ma Deus ya'ōbaca — io'e ip soat o'jojoho'iaiyū.

Gebuje Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju. Adeayū itabēgbēg ip o'e ijojom, axik o'gūjēm puye. Gebum osodop ip apēn Jesus o'gūjēm iap kay.

44 — Eyaguyba'ūm gu juy wa'ō kay — io'e cebe ip. — Soat wago ōn. Warara'acayū oūm okay itakomaayū be — io'e. — Gebum cuy epesop wa'ō kay — io'e cebe ip.

45 Imēnpit cekawēn pa'arēm o'e ceweju etaybitbinayū xe.

— Apēgape dak cekawēn? — io'e ip jewewebe ma. Imēnpit isūsūn ip o'e “Apēgape dak ekawēn?” i'e am cebe.

46 Ibocewi jewa'ōxikxiḡ o'e ip ceweju etaybitbinayū.

— Abu omuy ya'ōbuyxiat wuy'in warara'acat podi ma? — io'e ip jewewebe.

47 Jesus itaybit osunuy yaguy ip iam. Imēnpuye bekicat o'tojot jexe am.

48 Gebuje o'jekawēn ceweju ip.

— Cexe okukpin puye xipan ite bekicat kuḡ pima, xipan okuḡ tak epe'e — io'e. — Xipan okuḡ pima, omudocat kuḡ tak xipan epe'e — io'e. — “Ōn pit wa'ōbuyxi” i'e em'ūmat ya'ōbuyxi Deus xe — io'e Jesus.

49 Gebuje João o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Agokatkat cuk ocejojoho. A'ōbi ma ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm'Uk osunuy — io'e. — “Imēn gu bit cuy,” i juk oce cebe, wuyweju'ūm puye — io'e João.

50 — Imukorēmrmēm gu juy — io'e Jesus pit. — Wuykay itakoma'ūmat wuykadiat — Jesus o'e.

51 Kabi kay waram Jesus euap ekabia ajēm pin pima: — Jerusalém ka kay juy oju — io'e Jesus jewēju etaybitbinayū be. Iju pin o'e ibo ka kay.

52 Ja'ōdujowacayū o'guju jewap. O'ju ip. E dag pima agoka be oajēm ip Jesus nuyap'a muxipan am—Samaria eipi watwat ka be.

53 Ibo ka watwat pit Jesus kay gu o'e, Jerusalém ka kay cum puye. Ibu'u o'e ip imu'abiḡ jeka be. 54 Imēnpuye Tiago o'jekawēn Jesus eju, João dak.

— Kariwa — io'e ip. — Ebikuy du ocewebe daxa mudot am kabi bewi ijop ka watwat muy'ū ām? — io'e ip.

55 — Ap — io'e Jesus pit cekay ip jekorepēn puje. — Epeguy'ū gu juy ip — io'e.

O'jēm ip ibo ka bewi.

56 Soat kaka dag oekuku ip wara'atka dag. 57 E dag cucum pima, agokatkat oajēm Jesus kay.

— Soat ka dag ojekuku ewēju ejuap tag — io'e Jesus pe.

58 — Oweju du eku pin? — io'e Jesus. — Kak ikūykēy — io'e. — Wasū topipe. Soat wago ōn. Imēnpit ya'ūmḡu odopopap'a. Eku pin tu oweju? — io'e cebe.

59 Gebuje Jesus oajēm wara'at agokatkat kay.

— Oweju juy ejeku — io'e cebe.

— Gasū ḡu. Guyjom acā — io'e. — Āḡ webay'ūm ojokot — io'e cebe.

60 — Āḡ Deus ekawēn kay'ūmat jebadipyū'ūm'ūm jokot — io'e. — Ēn pit oweju juy ejeku — io'e. — Deus soat kukukan je'e i'e'e'ukan cuy eguy — io'e cebe.

61 Wara'at agokatkat oajēm Jesus kay.

— Kariwa, ewēju juy ejeku — io'e. — Oduk'a beat pe buk ōn jekawēn. “Cum puk ōn,” i buk oce cebe ip — io'e Jesus pe.

62 — Biopak kuḡ ipi kotkon pima cekorepēn puje, ipi kocap wakēnwakēn'i kuka o'e — io'e Jesus pit. — Imēnpuxim etabut am ebū'u bima, te'e ma kuka ece Deus soat kukukan je'e iap ekawēn muwēnuwēn'ukan — io'e Jesus.

10

¹ Iboap tomukadi wuykukukat Jesus 70 beayū o'taē kawēn idipat muwēn ām adeayū be. Xepxepxem ma ip o'gūju jewap.

— Soat kaka daḡ cuy epeju — io'e cebe ip. — Ōn tak oju eynomuju — io'e cebe ip. ² — Jeymuju ōn apēn aḡokatkat jekat peat'a bum jebuy-watwat'ukat mujuap puxim — io'e. — Apēn ya'ade opop kat pe kadai'a yaopat'a iap puxim ade opop ipi ju Deus ekawēn itaybit'ūmayū. Ade ḡu bit Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Imēnpuye imuwēnuwēn'ukayū kukat eju juy epeyekawēn—Deus eju. “Adeayū juy eḡuju ekawēn muwēn ām,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e.

³ — Epeju juy ḡasū — io'e. — Ōn ma dak jeymuju. Deus ekawēn muwēnuwēn pima, ovelha'it'it puxim epesop—widayū pidaseat puxim, ikērēat kay jījāyū pidase buye — io'e.

⁴ — Sacola ḡu juy epetujowat eyjuap taḡ, dinheiro mūn tak ka'ūma, eyeiuk tak ka'ūma — io'e. — Ibun ḡu juy epesop kawēnwēn warara'acat eju e bidase — io'e.

⁵ — Uk'a be eyōm puje, “Deus cuy ija'a watwat jukuk kaba'ūm ip jedop am,” i juy epe'e — io'e. ⁶ — Xipan jewewekuḡ ip pima, kaba'ūm ip jeedop iḡo'a watwat. Jewewekay itakōma ip pima bit, te'e ma “Deus cuy ija'a watwat jukuk kaba'ūm ip jedop am,” i epe'e — io'e cebe ip.

⁷ — Iḡo'a be ma epesop uk'a be — io'e. — Soat cuy epejo'o ajo ip o'ḡūm eywebe iap. Soati juy epetikōn ajo ip o'tiūm eywebe iapti. Eysūsūn ḡu juy epesop eyxat pu am cexewi ip. Cekapikaptei juy ateida kapikpik'ukat pe — Jesus o'e.

⁸ — Aḡoka be eyajēm puje juy ajo ip o'ḡūm eywebe iap epejo'o xipan ip eykuḡ pima. ⁹ Iwātaxipipiyū juy epeḡu'ada—ibo ka watwat. “Gaxīn ma Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e cebe ip — io'e.

¹⁰ — Aḡoka be eyajēm puje, “Epeōm cuy oduk'a be,” i'e'em'ūm ip pima uk'a ukpibubu daḡ cuy epeju. ¹¹ “Ka'wi opop ocei eju—eyka beat ka'wi,” i juy epe'e cebe ip. “Ka'wi mududum ocei bewi eyukpiwat puye, Deus ekawēn cō pin'ūm puye,” i juy epe'e cebe ip. “Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e. “Eyetaybit ḡu iboam, wekawēn kay'ūm puye,” i juy epe'e cebe ip — io'e Jesus.

¹² — Icēmān ōn e'em eywebe. Deus kūyjobit'ūmayū be ipiatpi'ajoap kabia bima, Sodoma ka watwat pe ipiat supi'ajoat. Ixeyū be iap podi ma bit ibo ka watwat pe ipiat supi'ajoat, eyekawēn com ip ibu'u buye — io'e Jesus.

¹³ Gebuje Jesus wara'at kaka watwat o'ḡuwēn.

— Karem ma ipiat epesupi'ajo jījā, Corazim ka watwat — Jesus o'e. — Karem ma ipiat epesupi'ajo jījā, Betsaida ka watwat — io'e. — Ka'ūma buk epejojoiap cuk adi oḡubapukpuk eyetabutpe eyka be bima — io'e. — Tiro ka be iboap mubapuk pima, Sidom ka be dak, kajuk ikērēat mujurūḡrūḡap o'jepere ip ibo ka watwat. Itabut kajuk ip o'e Deus kay — io'e. — Ibo ka be iboap mubapuk pima, kajuk ikurususucat o'ḡuōm ip jedotim. Daxadaypi be dak kajuk o'e ip kaxikxik'i. Imēn kajuk o'e ip oceḡuycūḡ cīcā ikērēat kuḡ puye iap mubapuk am jebureyū be, ḡasū bit ikērēat aḡujurūḡ ḡu iap mubapuk am tak — io'e.

¹⁴ — Deus kūyjobit'ūmayū be ipiatpi'ajoap kabia bima, Tiro ka watwat pe ipiat supi'ajoat, Sidom ka watwat pe dak. Ixeyū be iat podi ma bit eywebe ipiat supi'ajoat — io'e Jesus.

¹⁵ — Cafarnaum ka watwat — io'e. — Deus jeymuyu ḡu kabi kay — io'e Jesus. — Jeymukop ipiat'ajojoap kay — io'e.

16 — Eyekawēn kayayū wekawēn tak ip cekay — io'e jewēju etaybitbinayū be. — Eykay'ūmayū ōn tak ip okay gu. Okay'ūmayū omudocat tak ip cekay gu — Jesus o'e. — Epeju juy gasū — io'e. — Wekawēn cuy epeguwēnuwēn soat ka watwat pe — io'e.

— Ha'a — io'e ip.

Ibun cīcā ip oekuku kawēn idipat muwēnuwēn.

17 Gebuje icokcok cīcā ip o'jepit Jesus kay — 72 beayū. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Kariwa, ibiōḡbuk kērēayū kūyjobit oca'ō kay, a'ōbi oceju jekukum puye — io'e ip Jesus pe.

18 — Hm hm — io'e Jesus. — Kabi bewi Satanás at'anap ojojoho. Dao ma o'at xiriririkiat puxim — Jesus o'e.

19 — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — Jesus o'e. — Wa'ōbacaap cuy oḡūm eywebe. Wa'ōbi juy epeku soat em. Puybu epesubumucak tūypiatpu. Dat tak epeḡucak. Ka'ūma bit jeyaoka. Eykay itakomaayū dak o'e gu eywebe, wa'ōbi eyju jekukum puye. 20 Imēnpit eycokcoḡ cuy epesop ibiōḡbuk kērēat cēm cēm eya'ōbi iap kay gu—kabi beatup pe eybutet ibararak opop iap kay acā — Jesus o'e.

21 Jesus Ibiōḡbuk xipacat a'ōbi icokcok cīcā o'e ḡebuje bit.

Gebuje Jesus o'jekawēn Deus eju.

— Bay — io'e. — Ēn acā soat kukukat—kabi becat kukukat, ipi juacat kukukat tak — io'e. — Jewexe itaybit cīcāyū xewi eḡunēmiap eḡubapuk itaybit'ūmayū be — io'e. — Ixeyū be acā iboap eḡubapuk, imēn ebikuy buye, xipat exe buye dak — io'e Deus pe.

22 — Soat ma juk webay o'ḡūm owebe — io'e. — Warara'acat gu itaybit cīcā abu Deus ipot iam—cebay acā. Imēnpuxim warara'acat gu itaybit cīcā abu ipot ebay iam—ipot acā. Iboap mubapuk am ipot ibikuy bima acā, warara'acat itaybit je'e abu Deus ipot iam — Jesus o'e cebe ip.

23 Gebuje Jesus jebidadam o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju warara'acat pe ya'ḡjoap puxim.

— Eycokcok wekawēn cocom puye — io'e. 24 — Kuyje ajo eyju ijojomap co pin cīcā osodop ip ade Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū, ika kukukayū dak. Imēnpit o'jojoho gu ip. Eymukūyjojomap co pin cīcā ip osodop. Imēnpit o'jekūyjo gu ip — Jesus o'e.

25 Gebuje Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat oajēm Jesus kay. O'jekawēn Jesus eju cekawēn puyxijo oju.

— Kariwa — io'e. — Apēntak oce soat em Deus xe onuy ām? — io'e.

26 — Apēn e'em wuyawēwēap ekawēntup? Apēn iboaptup wuymutaybitbin exe? — Jesus o'e.

27 — Imēn e'em wuyawēwēaptup — io'e aḡokatkat.

— Deus kay jījā juy epesop, i. Ixe Deus eykukukat, i. Ixe bikuyap taḡ jekukum pima, ixe kay jījā epesop; soat em xipacat kay ḡebum pima dak; ya'ō kay kūyjobit pima dak; ixe aḡuy daḡ jewaḡuyḡuy bima dak, i. Imēn cuy epeku, i. Xipan cuy eyxeat epejukuk eyewekukap puxim, i.

Imēn e'em wuyawēwēap ekawēntup — io'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat.

28 — Icēmān ēn e'em — Jesus ma o'e. — Imēn eku buje, soat em Deus xe ecesūy etait — io'e.

29 — Abu oxeat pit? — io'e ixe bit jewedayo oju.

30 Imēnpuye Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn abu wuyxeat iam imutaybit am.

— Ağokatkat kopkom o'e Jerusalém ka bewi — Jesus o'e cebe. — Ixe ağokatkat cu ojuy Jericó ka kay. Judeu osunuy. Cucum pima ibukurukayū ixe o'topabijuk e dağ.

— Oajēm ip cekay. Toti o'ju'uk ip. Soat o'jat ip cexewi ibubut. O'yaokaka jījā ip. Je'ūje'ūm ip o'suiwat ebidakpe.

³¹ — Paī cucum o'e ixe e dağ. Je'ūje'ūmat co buje, o'kap wara'at e bitako dağ. O'subuywan ġu — Jesus o'e. ³² — Imēntak paī buywatwat'ukat oajēm ixe e dağ cucum pima. Je'ūje'ūmat co buje, o'kap wara'at e bitako dağ—paī buywatwat'ukat. O'subuywan ġu — io'e.

³³ — Gebuje bit Samaria eipi bewiat oajēm cucum pima ixe e dağ. Samaria eipi watwat Judeuyū kay'ūm cīcā ip. Ixe jo buje, itabotaidabotōt o'e je'ūje'ūmat kay. O'ju cekay taxijo ojuy. ³⁴ Posūğti o'timōğ werowero be—uva'abidi, ixepti dak. Werowero o'jomūnmūn pağōm.

— Je'ūje'ūmat o'tujowat powatwat ajēmjemap'a kay. Jejumlahto akpi jeje o'tujowat. Xipan ixe o'jukuk iğo'a be.

³⁵ — Kuyaje xepxep jedinhoiro o'jat isurūğat, teiboğat, prata muğēğē. O'ğūm uk'a iwat pe je'ūje'ūmat kukapteim.

— “Xipan cuy ite ejukuk,” io'e uk'a iwat pe — io'e Jesus. — “Ijop edinheiro'ūm pima, wara'at oğūm ewebe wedinhoiro wepit puje,” Samaria eipi bewiat o'e — io'e Jesus.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn.

³⁶ — Ebağūğayū je'ūje'ūmat o'jojojo—ibukurukayū emuaokaka — io'e. — Abu xipan o'jukuk jexeat kukap puxim? — Jesus o'e.

³⁷ — O'subuywan'iat — io'e Jesus pe.

— Ixe ekukuap co'i juy ejeku — Jesus o'e. — Warara'acat puywatwat'ukan cuy eguy — io'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat pe.

O'jēm Jesus xewi.

³⁸ Waram pima Jesus oōm ağoka be jewēju etaybitbinayū eju. O'ju ip ayacat kay—Marta kay.

— Oduka be juy epesop — Marta o'e Jesusyū be.

— Ma — io'e ip.

³⁹ Marta duk'a be ip osodop. Marta kibit tak uk'a be osunuy. Ikibit putet Maria i osunuy.

Gebuje Maria Jesus ekawēn o'ya'ījojo jījā jewemutaybin ojuy. Maria ma xik'i osunuy Jesus xe cekawēn cocom. ⁴⁰ Marta bit kapikpiğ osunuy ixat tatam, ixat tojtōjon tak. Yağuybabi'ūm o'e jekapikap kay cekapikap ade buye.

Gebuje Marta o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Ak'gu du ēn okay? Okibit oibu'un obuywat am. Wağepūğ ma ōn wuyxat tatam, wuyxat tojtōjon — io'e. — “Ewağo juy esubuywan,” i juy ece cebe — io'e Jesus pe.

⁴¹ — Ap — io'e Jesus Marta be. — Gebum cīcā ēn wuyxataap kay—ekapikap kay. Ağuykoreren soat kay ekapikap kay. ⁴² Maria bit wekawēn co pin cīcā. Soat em ġu wuyxat dopdom. Soat em pit Maria ġebum wekawēn kay jeenuy — io'e Jesus.

11

¹ Waram pima Jesus o'jekawēn Deus eju. Perēh. O'jepere.

Gebuje ceweju etaybitbinat o'jekawēn ceweju—12 beayū'in.

— Kariwa — io'e. — João kuy jewēju etaybitbinayū o'gutaybin kawēn ām Deus eju. Imēnpxim oceju dak cuy ocemutaybin ece — io'e Jesus pe.

² — Imēn cuy epe'e, Deus eju kawēnwēn pima — Jesus o'e.

— “Bay, soat cuy ip jeedop ibuyxim ebutet kuḡ,” i juy epe'e Deus pe—kabi beat pe — io'e. — “Gaxīn ma juy soat kukukan eḡuy,” i dak cuy epe'e cebe — io'e.

3 — “Soat kabia ocezan cuy eḡūmgūm ocewebe,” i dak.

4 — “Oceju ḡebum ḡu apēn wara'acat cuk adi warēmtaḡ ocezukiap kay,” i dak. “Imēnpuye ḡebum ḡu juy eḡuy apēn cuk adi ikērēat oceḡujurūḡrūḡ iap kay,” i dak cuy epe'e cebe.

— “Oca'ōmubacacan cuy eḡuy ocewebe ikērēat kukap puxim,” i dak cuy epe'e — io'e.

— Imēn ma juy epe'e Deus eju kawēnwen pima — Jesus o'e.

5 Gebuje Jesus waram adeayū o'ḡutaybin.

— Apēn kuka epe'e powatwat ajēm puje pāo'a kuḡ'ūm pima? — io'e. — Cum aco'i eyju eybure kay iximadakpe. “Obure, pāo'a kay ōn pūḡ'a ma,” i aco'i epe'e cebe. 6 “Wara'at obure oajēm oduk'a be jekuap taḡwi,” i aco'i epe'e cebe.

7 “Ya'ūmḡu pāo'a. Ya'a'e bima oyaūm kajuk,” i aco'i epe'e cebe. Ixe eybure je'e eywebe badiwi: “Okaykay ḡu juy,” i. “Kuy oduk'a exīntabi otomodup,” i du je'e? “Webekitkit kuy ixexet,” i du je'e eywebe? “Kuy ōn po'i” i du je'e? “Okop pa'ore yaūm ām ewebe,” i du je'e? Imēn tu je'e eywebe? — Jesus o'e.

8 — Ka'ūma! Imēn ḡu je'e — io'e. — Eybure je'kop yaūm ām eywebe. Eybure buye ḡu yaūm eywebe. Ibun eyju yaojujuy buye bit kuka o'yaūm — io'e.

9 — Icemān ōn e'em eywebe — io'e. — Deus xewi juy epejojuy. Iojuyjuy bima, epejat. Ixe xewi juy epejokudada. Ikudadam pima epetobuxik. Ixe xewi iojujuyap xīntabi be taḡtaḡtaḡ'iap puxim. Xīntabi be taḡtaḡtaḡ'i bima, tomudip'uk ip eymuōm ām. 10 Soat ojujuy'ukat je'jat; soat kudada'ukat tobuxik; xīntabi be taḡtaḡtaḡ'iat pe xīntabi tomudip'uk ip — io'e.

11 — Puybu ḡu juy epe-subūm eyipotpot pe “Axima kay ōn” i'e buje.

12 “Sapokay dopsa kay ōn” i'e buje, dat epeḡūm ḡu cebe. 13 Eyju ma xipacat ūmūm eyipotpoyū be ikērēat kuḡ ma'ḡu eyju. Eyju xipacat ūmūmap podi ma eyebayat pit xipacat ūmūm eywebe—kabi beat. Ibiōḡbuk xipacat je'ḡūm soat pe jexewi iojujuy'ukat pe — io'e Jesus. Imēn Jesus ijodiacat o'ḡutaybin.

14 Gebuje Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm aḡokatkat pewi. Ixe ibiōḡbuk kērēat aḡokatkat muyde'ūm'ūm'uk osunuy. Cekawēn pa'ore osunuy aḡokatkat.

Aḡokatkat pewi ibiōḡbuk kērēat cēm puje bit, xipan o'jekawēn. Imēnpuye adeayū icocok cīcā ip o'e. 15 Warara'acayū bit o'jekawēn ip jewewebe.

— Belzebu a'ōbi Jesus ibiōḡbuk kērēat mujēmjmēm cebewi—ibiōḡbuk kērēayū kukat a'ōbi—Satanás a'ōbi — io'e ip napa ma.

16 — Ka'ūma buk ocejojojoiap cuy eḡubapuk ēn Deus a'ōbi ibiōḡbuk kērēat mujēmjmēm iap mubapuk am ocewebe — io'e ip warara'acat warēmtaḡ cekuap ojuy.

17 Imēnpit Jesus itaybit osunuy apēn ixeyū jewaḡuyḡuy iam.

Gebuje Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Pūḡ eipi watwat jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ūm ip. Imēnpuxim pūḡ'a watwat uk'a watwat jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ūm ip — io'e.

18 — Imēnpuxim Satanás ebekitkit jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ūm ip. Jawaoka buje, ikoro ḡu ip je'e. Imēnpuye “Belzebu a'ōbi ēn ibiōḡbuk kērēat mujēmjmēm ijodiacat pewi,” i eyju e'em napa ma owebe — io'e. 19 — Belzebu a'ōbi ōn ibiōḡbuk kērēat mujēmjmēm pima, abu a'ōbi dak eyebekitkiyū imujēmjmēm ip? Jewemuḡuykukukum eyju iap mubapukpuḡ cīcā eyebekitkiyū. 20 Belzebu a'ōbi ḡu ōn ibiōḡbuk kērēat mujēmjmēm—Deus a'ōbi acā. Deus soat kukukan je'e iap mubapukpuḡ ōn eywebe imujēmjmēm pima — io'e Jesus.

21 Gebuje Jesus meḡapekawēnku boku iap o'ḡubapuk cebe ip.

— Ibacaat nobano kuḡ jeduk'a wiwim pima, ibukurukat pe iōm pa'ore tuk'a be ibubut pu am. 22 Ibacaat podiat ajēm puje bit ixē kuka ibacaat o'ḡuwun pipim jeōm ām. Ibaca jīāat o'e kuka cebe. Cenobano kuka o'jat. Soat ibubut kuka o'jat. Ibubut kuka o'ḡu'ē'ē jebureyū be — iō'e.

23 — Okay'umat itakoma okay. Imu'awerom obuywatwat'uk'umat imuyyōḡpōḡpōḡ — iō'e.

24 — Aḡokatkat pewi ibiōḡbuk kērēat cēm puje, idibi'umat taḡ jekukum jebodoyap kudadam. Jebodoyap tobuxik'ūm pima kuka o'e jewebe ma “Jepin ma ōn kuy bima onuyap kay,” i — Jesus o'e.

25 — Jepitpin. Yajēm puje, ixē aḡokatkat tobuxikxiḡ. Ka'ūmḡu ibiōḡbuk kērēat opop ixē aḡokatkat pe ḡasū. Ixē aḡokatkat uk'a buxim—yabi'ōḡ'ōḡat'a buxim—yaxipanat'a buxim — iō'e.

26 — Ibocewi ixē ibiōḡbuk kērēat cēm cēm ma'ḡuto. 7 beayū dobuxikxiḡ—ibiōḡbuk kērēayū dobuxikxiḡ—cebodi ma xipāt'ūmayū dobuxikxiḡ. Ixeyū dak ōmōm ixē aḡokatkat pe 7 beayū. Kuy bima ixē aḡokatkat tadaybot osunuy. ḡasū bit ibodi ma tadaybot o'e — Jesus o'e.

27 Iboam i'e buje ayacat o'jewāwā Jesus kay—adeayū parakpe at.

— Icocok cīcā juy exi—emukapat—emuytitit'ukat! — iō'e Jesus pe.

28 — Hm hm — Jesus o'e. — Deus ekawēn coco'ukat pit oxi cocokap podi ma icocok—cekawēn taḡ jekuku'ukat tak — iō'e.

29 Gebuje Jesus o'jekawēn adeayū be—jakokoreren je'aweroromayū be.

— Xipāt'ūm cīcā ḡasūacat! — iō'e Jesus. — “Ka'ūma buk ocejolojiap cuy eḡubapuk ocewebe,” i eyju e'em owebe — iō'e. — “Ēn Deus a'ōbi jekukum iap cuy eḡubapuk ocewebe,” i eyju te'e ma e'em. Ade ḡu oḡubapuk eywebe epejojo ḡu buk iap. 30 Pūḡ ma oḡubapuk eywebe. Jonas kay juy ḡebum epesop. Kuy bima Deus Jonas o'ḡuju Deus soat podi ma ya'ōbaca iap mubapuk am Nīnive ka watwat pe. Deus Jonas waram ḡuto o'ḡutait ce'ūap tomukadi soat podi ma wa'ōbaca iap mubapuk am iḡo ka watwat pe. Imēnpuxim Deus omudot eykay ḡasū dak. Ōn soat waḡo — iō'e.

31 — Kaxi etajoreḡata kukat je'ḡapuk soat etabixe—ayacat — iō'e. — “Teyūku ikērēat kuḡ oxe,” i Deus e'emap kabia bima, ixē ka kukat je'ḡapuk — iō'e. — ḡasūacat tak je'ḡapuk ixē kabia be. “Ikērēat kuḡ eyju Deus xe,” i je'e ibo ka kukat ixeyū be. Ixē ayacat oajēm wūyatka bewi Salomāo ekawēn co am—itaybit cīcāt ekawēn co am. Ōn eyxe ḡasū. Salomāo etaybicap podi ma ōn wetaybit cīcā. Imēnpit eyju wekawēn kay ḡu — Jesus o'e.

32 — “Teyūku ikērēat kuḡ oxe,” i Deus e'emap kabia bima, Nīnive ka watwat je'ḡapuk soat etabutpe. Ixeyū je'e ḡasūacat pe: “Eyju ikērēat kuḡ Deus xe,” i. Nīnive ka watwat oibu'un ikērēat mujurūḡ ām. Ikērēat mujurūḡrūḡap o'jepere ip Jonas pe Deus ekawēn muwēn puje. Ōn eyxe ḡasū. Jonas etaybicap podi ma wetaybit cīcā Deus ekawēn muwēn ām. Imēnpit eyju wekawēn kay ḡu — Jesus o'e.

33 — Imusop puje, lamparina aḡunēm ḡu ico diotpe. Ipiḡyūkyū be ḡu ajomuy. Um acā ajomuy uk'a be ōmōmayū be soat co am — Jesus o'e.

34 — Imēnpuxim wuyeta lamparina buxim. Wuyetadip pima, soat ijo but wuywebe. Kabia daḡ ajeku. Wuyetakērē bima, ijo ba'ore wuywebe. Kabiok taḡ ajeku. Kabiok taḡ jekukuap ikērēat mujurūḡrūḡap puxim. 35 Aḡ cuy epesop ikērēat mujurūḡap puxim. 36 Ikērēat mujurūḡrūḡ'ūmap kabia be jekukuap puxim. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ūm pima, kabia buxim wuyju — Jesus o'e.

³⁷ Jesus ekawēn epere buje Fariseu o'jekawēn ceweju.

— Ejut cuy oduk'a be jekōn ām — io'e.

O'ju ceweju. Oabik jekōn ām. ³⁸ Jekōn pima Jesus Judeuyū babi daḡ ḡu o'jewebuwy. Imēnpuye Fariseu itabēḡ o'e ijojom.

³⁹ Gebuje Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Fariseuyū — io'e. — Kacūḡkadi acā eyju kopo wuywuy, prato wuywuy dak. Yabi bit ka'ūma. Yabiokok cīcā. Prato buxim eyju dak eyokok, eyetabikuku jījā buye, ikērēat mujurūḡxi buye dak — io'e. ⁴⁰ — Eyaguyba'arēm! Kacūḡkadiat o'ḡugēiat badiat tak o'ḡugē. ⁴¹ Eybubut'in cuy epeḡūm tadaybot-bocayū be. Iūmūm pima, xipat epesop Deus xe — io'e.

⁴² — Karem ma ipiat epesupi'ajojo — Jesus o'e Fariseuyū be. — Soat em eybubut mu'awerorom 10 be. Pūḡat ūmūm eyju Deus pe. Wara'at pit eyju imuxipanpan eybubun. Eyju puybit mukunukunaptup ūmūm Deus pe, arrudadup ūmūm tak, posūḡ puximatup ūmūm tak, puybit peaptup ūmūm tak. Xipat eywebe iboap ūm ām Deus pe. Imēnpit cedaḡ ḡu warara'acat kuḡ eyju—warēmtaḡ ma! Deus ikukpin ḡu eyxe. Imēn xipat ḡu! Xipan cuy warara'acat epejukuk. Ikukpin cuy Deus epejukuk — io'e.

⁴³ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo, Fariseuyū — Jesus o'e. — Eyju abik ojuy ya'ōbuyiat tūyap pe Deus eju kawēnwēnap'a be. Eycokcok cīcā warara'acat pe ibuyxim eykuk am soat etabutpe — io'e.

⁴⁴ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo, Fariseuyū — Jesus o'e. — Eyetaybit Judeu be ce'ūat etaypi jeje cexiḡxiḡpi iam. Eyju wuyjuyū'ūm'ūm etaypi buxim iba'arēmat puxim. Wuyju itaypi daḡ kapkam itaypi opop ijoce iam wuyetaybit'ūm puye. Imēnpuxim eyju warara'acat pe ikērēat mujurūḡan — io'e.

⁴⁵ Gebuje Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat o'jekawēn Jesus eju.

— Tapu, ēn oceju dak ocemukorēmrmēm imēn e'em Fariseuyū be bima — io'e.

⁴⁶ — Hm hm — Jesus o'e. — Eyju dak karem ma ipiat epesupi'ajojo — io'e. — Warara'acat ukxabi be ipoxiat mōḡmōḡat puxim eyju. Eyju e'em warara'acat pe: “Moisés ekawēn taḡ cuy epeku—soat taḡ” i. Imēnpit soat taḡ ḡu eyju dak jekukum ixe ekawēn taḡ — io'e.

⁴⁷ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo — io'e. — Eydobuyū'ūm'ūm ade Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm o'yaoka. Ixeyū'ūm'ūm etaypi mubapukap'a epenyum wita'a yadipat'a. ⁴⁸ Iḡo'a muymuy bima, “Ocedobuyū'ūm'ūm cūḡ ma oekuku,” i eyju e'em napa ma. Ixeyū'ūm'ūm ekukuap taḡ eyju dak warēmtaḡ ma jekukum. ⁴⁹ Imēnpuye kuyje Deus o'e:

Wekawēn muwēnuwēn'ukayū juy oḡuju cekay ip wa'ōdujowatwat'ukayū dak, i. Pūḡpūḡ ip yaoka ixeyū'in, i. Ipiat supi'ajoat ip warara'acayū be dak, i — Jesus o'e.

— Imēn Deus o'e kuyje, itaybit soan puye. ⁵⁰⁻⁵¹ Deus ipiat supi'ajoat ḡasūacat pe cekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm o'yaoka buye. Kuy jījā ixeyū'ūm'ūm o'yaoka ip. Deus ipi mujurūḡ puje, ixeyū'ūm'ūm o'yaoka ip. Koap Abel'ūm o'yaoka ip. Kanomūm Zacarias'ūm o'yaoka ip. Deus eju kawēnwēnap'a be bima o'yaoka ip, iōhō mupikupikap xe bima. Deus ipiat supi'ajoat ḡasūacat pe ikērēat o'ḡujurūḡrūḡ ip puye — io'e.

⁵² — Karem ma ipiat epesupi'ajo — Jesus o'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be. — Eyju warara'acat muḡuykukukum kawēn icēmān itaybicap puxim ip. Eyetabut ḡu kawēn icēmat kay. Eyju warara'acat mubu'u'un tak kawēn icēmat kayap puxim — io'e.

⁵³ Ibocewi Jesus cēm puje itakoma jĭjā o'e ip Jesus kay Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū, Fariseuyū dak. Jesus o'jomuymuy ip. Jawa'ōmukorēmrmēm o'e ip. Ixe ekawēn cocom cĭcā ip o'e. Yawēgmukērērēn ojuy ip. Cekawēn puyxijo ojuy ip. ⁵⁴ Ixe warēmtağ e'em pima, kuka o'jomuymuy ip. Warēmtağ e'em pima, kuka o'yawēgmukērērēn ip.

12

¹ Tak ġu ip o'ju Jesus kay—ade jĭjā. Jewemucakucakan ip o'e, ade buye.

Gebuje Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū be—12 beayū be.

— Ağ cuy epesop Fariseuyū be eymuğuykukuap puxim — io'e. — Ixeyū emumutaybitbinap pāo'a muyuhuaptōm puxim. Ixeyū emumutaybitbinap tağ ġu juy epeku — io'e. — Jewexe ip xipat. ² Yajuyjuyat jewedobuxik gujyom. Iba'arēmat ibapuk je'e soat xe. ³ Kabiok tağ epeyekawēn iap ya'ĭjojo ip kabiam. Badiat'a be eybidadadam epeyekawēn iap ġuwēn ip soat a'ōpiju — io'e. — Imēneju warara'acat muğuykukukum ġu juy epesop xipat oceju iam. Fariseuyū ekukuap puxim ġu juy epeku — io'e.

⁴ — Obureyū — io'e. — Eyaoka ojuyayū buxim ġu juy eypararam epesop. Ixeyū be eyaoka but ma. Guyjom pit eybiōğbuk mu'ūm pa'ore cebe ip. ⁵ Deus buxim acā juy eypararam epesop. Ixe be bit wuyaoka pi ġu. Wuye'ū buje dak ipiat'ajojoap pe wuybiōğbuk xik put cebe. Imēneju juy ixe buxim eypararam epesop — io'e.

⁶ — 5 be pidiwe dei tei'it ma—pūğ centavo ma. Deus pit yağuyba'ūm ġu wasūyū kay. Pūğ kay dak yağuyba'ūm ġu. ⁷ Deus itaybit wuyadap pebürūdap iam. Deus xe teiboğ gu wasūdei. Imēnpit ağ cekay. Imēnpuxim wuykay dak ağ soat em. Imēneju eyağuybabi'ūm'ūm ġu juy epesop — io'e.

⁸ — Icēmān ōn e'em eywebe. Soat wağo ōn. Eyju “Jesus ebekitkiyū oceju,” i'e'em pima, ōn tak “Teyūku webekitkit,” i oce Deus ekawēn tojtōt'ukayū be. ⁹ Eyju e'em warara'acayū be “Jesus bure ġu oceju,” i bima, ōn tak “Iteyū bure ġu ōn,” i oce Deus ekawēn tojtōt'ukayū be. ¹⁰ Soat wağo ōn. Omuymuy bima, eyju ikērēat kug Deus xe. Deus iboap ju'uk eywebewi ikērēat. Ibiōğbuk xipacat muymuy bima bit, Deus iboap ju'uk ġu eywebewi ikērēat — io'e.

¹¹ — Warara'acayū jeydujowat Deus eju kawēnwēnap'a be ipi kukukayū dopabe dak, iecugağ dopabe dak. Eydujowat puje, eyağuybabi'ūm ġu juy epesop eywedayo am. “Pēn paxi oce,” i'ūmġu juy epe'e — io'e. ¹² — Ixeyū dopabe eydujowat puje Ibiōğbuk xipacat jeymukūyo jekawēn ām — io'e.

¹³ Gebuje ağokatkat o'jekawēn Jesus eju adeayū parakpeat.

— Tapu — io'e. — “Ebay'ūm pubut cuy eġu'e'ē ekitpit pe,” i juy ece owağo be — io'e Jesus pe.

¹⁴ — Ap! — io'e. — Deus cuk omudot eykay eyemāmāap coco am ġu, ce'ūat pubut mu'ē'ē ām ġu dak — io'e.

¹⁵ — Eyetabikukum ġu juy epesop! Soat em Deus xe wuyetait acesop ade wuybubut pupum puye ġu—cekay wuyetabut puye acā — io'e.

¹⁶ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn aweromayū be.

— Ibubut adeat kat katō be osodop. O'jewa'ada jĭjā. Ya'ade o'e — io'e. ¹⁷ — Imēnpuye ibubut adeat o'jekawēn jewebe ma.

— “Okat pewiat mūn'a yaboğ ġu,” io'e. “Apēntak oce? Je'e ġu, ya'ade jĭjā buye,” io'e jewebe ma — io'e Jesus. ¹⁸ — “Imēn ma oce. Okat pewiat mūn'a oyamuy'at—yaboğbuğat'a. Yaboğat'a oyamuyat,” io'e jewebe ma. “Yamuyisuat'a be okat pewiat oğuxipan, soat obubut tak,” io'e jewebe ma. ¹⁹ “ ‘Cocokcoğ oğuy, ade obubut puye,’ i juy oce owebe ma,” io'e jewebe ma.

“‘Soat kuḡ oḡuy,’ i juy oce owebe ma,” io'e jewebe ma. “‘Kapikipiḡ ḡu oḡuy jebodoydoy acā, jekōnkōn acā dak, tikōnkōn acā dak,’ i juy oce owebe ma,” io'e jewebe ma ibubut adeat — Jesus o'e.

20 — Imēnpit Deus o'jekawēn ixē ibubut adeat pe.

— “Aḡuyba'arēm!” io'e. “Ade jījā juk adi eḡuxipan ewebeam ma,” io'e Deus. “Jip kabiok ma ece'ū,” io'e. “Abu je'jat ebubut e'ū buje?” io'e Deus — io'e Jesus.

21 — Pūḡpūḡayū soat em ḡebum apēn xe'e wara'at'in ojat obubun iap kay. Deus kay ḡebum ḡu ma'ḡu ip. Ixe aḡokatkat puxim ip—yadaodaot puxim — Jesus o'e.

22 — Imēnpuyē eyaḡuy'ūm ḡu juy epesop eybubut kay — io'e jewēju etaybitbinayū be. — “Ajo paxi acejo'o?” i'ūmḡu juy epe'e — io'e. — “Ajo paxi aceḡuōm wuydotim?” i'ūmḡu dak cuy epe'e. 23 Xipat eyxat kuḡ pima, eydoti kuḡ pima dak. Ibodi ma bit xipat soat em Deus xe eydop am — io'e.

24 — ḡebum cuy epesop wasū iokat kay — io'e. — Taidadam ḡu ip. Jeku beat pupum ḡu dak ip. Jeku bewiat mūn'a'e ḡu ip. Imēnpit Deus ixať ūmūm cebe ip—wasūyū be. Deus xe teibog ḡu wasū. Imēnpit aḡ cekay ip. Wuykay dak aḡ soat em ma. 25 Ade koato mabuk wetabēḡ oḡuy iap kay ḡebum cīcā bima, eyetabēḡ xe'e? Ka'ūma. Gaxīn ma aco'i epe'ū. 26 Iboap iba'ore eywebe bima, te'e ma eyaḡuy'ūm ijodiap kay—eydoti kay, eyxat kay dak — io'e.

27 — ḡebum cuy epesop koḡūnpi dagatit kay, apēn dit aypapan iap kay. Kapikipiḡ ḡu tūmūntitit. Jedoti muḡēḡēm ḡu dak ip. Icēmān ōn e'em eywebe. Salomāo ibubut adeat osunuy. Idip cīcāat kuḡ osunuy jesay kuḡ. Salomāo dipap podi ma bit titip tip taḡatip. 28 Gasū ma tūmūntitit titetabēḡ e'em. Kuyaje bit tite'ū e'em. Deus a'ōbi titip. Ja'ōbi dak eyemukaypinput je'ḡūm eywebe eyetabutsū ma'ḡu cekay — io'e Jesus.

29 — “Ajo paxi acejo'o,” i'ūmḡu juy epe'e, “Ajo paxi aceḡuōm,” i dak — io'e. 30 — Deus kay itabut'ūmayū yaḡuy'ūm iboap kay. Wuyebayat pit itaybit wuyju ikuḡ'ūm pima iam—kabi beat. 31 ḡebum cuy epesop Deus acā wuykukukat iap kay. Iboap kay ḡebum pima, Deus soat je'ḡūm eywebe. Eyxan je'ḡūm, eydotim tak — io'e.

32 — Eypararam ḡu juy epesop — io'e. — Wuyebay Deus eykukukat ovelha kukuk'ukat puxim. Ixe ibikuy eywebe jekukan — Jesus o'e.

33 — Eybubut'in cuy epeteidaat eyedinheiro bu am — io'e. — Ixe dinheiro juy epeḡūm tadaybothocayū be. Iūmūm pima eybubut ade epe'e kabi be. Eybubut iwekwek ḡu je'e kabi beat. I'ūm ḡu dak. Ka'ūmḡu ibukurukat kabi be eybubut tujupa'um am. Kopi'i eybubut jo'o ḡu kabi be. 34 Eybubut ijodi bima, soat em ḡebum epesop eybubut kay. Kabi be bima bit ḡebum epesop kabi beat kay — io'e.

35-36 — Kariwa ajēmap wiwimap puxim cuy epesop wajēmap wiwim — io'e. — Ixe kariwa juk o'ju jewebumūnap epeta kay. Cepicat wiwim ibuywatwat'ukayū. Lamparina kuḡ ip—isopsepat kuḡ. Jekariwa ajēmap wiwim ip xīntabi nomudip'uk am cebeam wajēm puje, cetaḡtaḡ puje. 37 Aḡ ip tobuxik puje icokcok je'e ip ixeyū ibuywatwat'ukayū jekariwa ajēm puje. Icēmān ōn e'em eywebe. Ixe kariwa jeōm jeduk'a be. Ixat je'ḡūm cebe ip. “Ga'a acekōn,” i je'e jebuywatwat'ukayū be. 38 Iximadak pe, iximadak pepu i aco'i jajēm. Yajēmap wiwim ip tobuxik puje, icokcok je'e ip ixeyū ibuywatwat'ukayū. 39-40 Imēnpuxim cuy aḡ epesop wepicap wiwim—soat waḡo epicap wiwim. Ocepit eyju wepicap wiwim'ūm pima, aḡ'ūm pima dak. Ibukurukat ajēmap ehoram itaybit pima, jeduk'a kajuk o'yaiwat ḡu uk'a iwat.

O'yaiwat ġu puyxibut'um iõmap puxim. Imēnpuye juy aġ epesop wepicap kay — io'e Jesus.

⁴¹ Gebuje Pedro o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Ēn ijop ekawēn muwēnuwēn ocewebe ya'ġjo am acā du? Soat pe ya'ġjo am ġu xe'e? — io'e.

⁴² — Ōn ijop ekawēn muwēnuwēn xipan jekariwa bubut kukayū be ya'ġjo am—itaybicayū be ya'ġjo am — io'e. — “Obubut kukukan cuy ece,” i'e'em kariwa cebe ip. “A'õ kay jeedop ip kūyjobin warara'acayū obuywatwat'ukayū,” i'e'em kariwa. “Ixe'yū xan cuy eġūmġūm,” i'e'em cebe, cedaġ kapikpiġ puye — io'e. ⁴³ — Jekariwa a'õ kay kūyjobin pima, ixe ibuywatwat'ukat icokcok je'e jekariwa aġem puje. ⁴⁴ Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — “Obubut kukukan cuy ece,” i je'e kariwa ixe jebuywatwat'ukat pe. ⁴⁵ — “O'jekuyan ma wekariwa,” i'e buje bit, ġebuje'isum ma jajēm cekariwa. Kapikpiġ'um pima jajēm. Ixe ibuywatwat'ukat warara'acayū kaykay bima, jajēm. Jekpiwan ma jekōnkōn cīcā bima jajēm. Ika'o bima, jajēm. ⁴⁶ Jebuywatwat'ukat yajēmap wiwim'um pima jajēm, yajēmam itaybit'um pima dak. Imēnpuye cekariwa ipiat supi'ajoat jebuywatwat'ukat pe. Jebuywatwat'ukat ġuju kūyjobit'umayū dopap pe jenuy am. ⁴⁷ Apēn jekariwa ibikuy osunuy jekapikam iam itaybicat yobog ipiat supi'ajojo jewemuxipan'um pima, kūyjobit'um pima dak. Yobog ipiat supi'ajojo itaybit puye. ⁴⁸ Apēn jekariwa ibikuy osunuy iam itaybit'umat pit yopit ma ipiat supi'ajojo kūyjobit'um pima. Yopit ma ipiat supi'ajojo itaybit'um puye. Ade ikugāt cuy ade je'ġūm warara'acat pe. Ade o'jatiat xewi juy ade acejoojuy — io'e.

⁴⁹ — Daxa buxim okop ijodiadat pe wara'at taġtaġtaġ ma jewaġuy am — Jesus o'e. — Iboap wekapikap. Wekapik epere ojuy ōn. ⁵⁰ “Warara'acat ipiat supi'ajoat ewebe,” i juk o'e Deus owebe. “Aokam ip,” i juk o'e. Deus bikuyap taġ weku pin cīcā soat em. Soat em ġebum ōn iboap kay. ⁵¹ Tūybe teku osodot kaba'um wuydop am iān eyju e'em. Imēġām ġu ojot. Ojot ijodiadat pe wara'at taġtaġtaġ ma jeku am. ⁵² Ibadipyū wara'at taġtaġtaġ ma jeku ōn ojot puye. Xepxepayū pūġ taġ ma jeku ip. Ixe'yū badipyū bit wara'at taġ ma jeku ip ebapūġayū. ⁵³ Cebay ma okay je'e. Ixe ipot pit okay ġu je'e. Ixi ma okay je'e. Ixe'it pit okay ġu je'e. Yuktayxi ma okay je'e. Ixe ayacat uktayxi bit okay ġu je'e. Imēneju wara'at taġtaġtaġ ma jeku ip — Jesus o'e.

⁵⁴ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn adeayū be.

— Kaxi'acap pewi kabikereretat ebapuk puje “Muba'at omuyku,” i eyju e'em. Icēmān ajēmjēm. ⁵⁵ Kaxietajoreġat pido ajēm puje “Kaxiepi jġā ġasū,” i eyju e'em. Icēmān kaxiepi je'e. ⁵⁶ Eyetaybit muba'at ajēm iam kabi kay aġ puye. Eyetaybit kaxiepi je'e iam kabido jojom puye. Imēnpit eyetaybit ġu ajo ġuyjom je'hapuk eywebe iam wekawēn cocom ma'ġu eyju. Wekawēn pa'arēm eyxe — io'e.

⁵⁷ — Eyju jewawēwēm ġu dak cedaġ ma eyeku am. ⁵⁸ Eykay itakomaat e'em eywebe “Eyweroap cuy epeteida owebe,” i. “Teida'um pima, jeydujowan ōn ibimāmāyū ekawēn coco'ukat kay,” i. Imēn i'e buje, ixe juy epeġudin e daġ pima. E daġ pima itakomaat mudin'um pima, ixe jeydujowat ibimāmāyū ekawēn coco'ukat kay. Iximāmāyū ekawēn coco'ukat tak jeydujowat sorarayū kay. Sorarayū jeymuōm daomūnmūnap'a be. ⁵⁹ Soat ġu eyweroap teida'um pima, jeymuġēm ġu ip daomūnmūnap'a bewi — Jesus o'e.

13

¹ Gebuje pūġpūġayū o'jekawēn Jesus eju.

— Iecugaḡap Pilatos Galiléia eipi watwat'in o'yaokaat — io'e ip. — O'yaokaat ip Deus eju kawēnwēnap'a be bima, wūnca ūmūm pima pa'i be imupik an Deus etabixe — io'e ip.

² — “O'yaokaat ixeyū aḡokatkayū warara'acat podi ma xipat'ūm puye—Galiléia eipi watwat podi ma,” i du eyju e'em? ³ Imēn ḡu juy epe'e'e! Īcēmān ōn e'em eywebe. Ikērēat epe're'ūm pima, Deus kay eyetabut'ūm pima dak, ipiat'ajojoap kay epeju eyju dak — io'e. ⁴ — Waram pima oap ip Siloé ka watwat 18 beayū. Oap ip uk'a o'je'aedu buye—umat'a. O'ḡucak ip. “Oap ip soat podi ma xipat'ūm puye—Jerusalém ka watwat podi ma,” i du eyju e'em? Imēn ḡu juy epe'e'e! ⁵ Ikērēat epe're'ūm pima, Deus kay eyetabut'ūm pima dak, ixeyū buxim epeju ipiat'ajojoap kay eyju dak — io'e Jesus.

⁶ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn adeayū be—figueira'ip ekawēn.

— Aḡokatkat figueira'ip o'yoftaida jekat pe, uvadip pe — io'e Jesus. — Oajēm figueira'ip kay figo'a kudadam. ⁷ O'yadobuxik ḡu. Imēnpuye o'jekawēn uvadip wiwi'ukat pe — io'e.

— “Tapu, ebaḡūḡ koato juk adi oajēm ija'ip kay figueira'ip kay”, io'e cebe — io'e. — “Yaopap ekaxi bima juk adi oajēm figo'a kudadam,” io'e — io'e. — “Ya'ūmḡu. Oyadobuxik ḡu. Te'e ma ijop'ip omuy. Eyopxik cuy,” io'e uvadip wiwi'ukat pe — io'e.

⁸ — Gebuje tipwiwi'ukat o'jekawēn tip iwat pe — io'e Jesus.

— “Kariwa, jewebuixijo buk,” io'e. “Ijop koato ḡu eyopxikat,” io'e. “Oyokobidog cuy yokobi koreren. Tūmūntūntūn otūnmōḡ yokobi koreren,” io'e. ⁹ “Wara'at koato bima ya'a'e bima, xipat je'e. Ya'a'e'ūm pima bit oyopxik,” io'e tip iwat pe — Jesus o'e.

¹⁰⁻¹² Waram pima Jesus Deus eju kawēnwēnap'a beayū o'ḡutaybin. Sábado bima ip o'ḡutaybin jebodoydoyap kabia bima. Jesus ayacat o'jojojo iḡo'a be. Ixe ayacat ikokpiwakun osunuy ade koato—18 koato bun. Ikokpiwakun osunuy ibiōḡbuk kērēat a'ōbi. Ce'aḡobucēḡ pa'ore osunuy ibiōḡbuk kērēat a'ōbi. Jesus ixē o'ḡudot jekay.

— Tū'ū — io'e. — Ōn jemu'ada — io'e.

¹³ O'jewebumōḡ ixē jeje. O'ḡu'ada ḡebuje bit. O'sukokpimucūḡ. O'sukokpimudim. Ikokpicūḡ o'e.

— Bay, xipat cīcā ēn owebeam — io'e Deus pe. ¹⁴ Deus eju kawēnwēnap'a kukuk'ukat pit itakoma o'e Jesus kay, jebodoydoyap kabia bima ayacat o'ḡu'ada buye. Tūybe imu'ada pi jebodoydoyap kabia be iān o'e. Imu'adaap kapikap co'i osunuy cexe.

— Seis kabia bima cūḡ ma wuywebe wuyekapik am — yakukuk'ukat o'e iḡo'a beayū be. — Jebodoydoyap kabia be bit epesot ḡu jemu'adaan—wara'at kabia be acā — io'e cebe ip.

¹⁵ Gebuje Jesus o'jekawēn iḡo'a beayā be.

— Tūybe imu'ada pi wuywebe iān eyju e'em — io'e. — Jebodoydoyap kabia bima epeḡuwekap ḡu du ehōyō—biopak? — io'e. — Jumento dak epeḡuwekap ḡu du tujjēm ām korara bewi idibi kōn ām? Soat eyju eyōhō muwekapkam soat kabia bima—jebodoydoyap kabia bima dak. ¹⁶ Imēnpuye cedaḡ ma owebe ixē ayacat mu'ada am ḡasū. Abraão naxeḡebit puxim itabut ixē. 18 koato bun Satanás ixē ayacat kokpi muwakunkun'uk osunuy—ibiōḡbuk kērēayū kukukat — io'e Jesus.

¹⁷ Cekay itakomaayū ma isūsūn o'e ip Jesus edeap co buje. Warara'acayū bit icokcok o'e ip Jesus kay.

— Ka'ūma buk ocejojojoiap mubapukpuḡ Jesus wuyetabutpe — io'e ip. — Idid cīcāat mubapukpuḡ wuyetabutpe — io'e ip.

¹⁸ Gebuje Jesus waram wuyumtaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn.

— Apēn je'e Deus soat kukukan pima? — io'e. — Apu ekawēn tak oḡuwēn iboam eymukūyjo am? — io'e.

¹⁹ — Agokatkat mostardada o'taida jekat pe. Mostardada ta'īt ma. O'yaypan cīcā bit. Mostarda'im o'e. Yoboḡ o'e. Wasūyū jedopi o'jomōḡmōḡ takū daḡ. Imēnpuxim koap Deus ade'ūmayū kukukan je'e. Guyjom pit soat kukukan je'e — Jesus o'e.

²⁰ — Apu ekawēn tak oḡuwēn waram eymukūyjo am Deus soat kukukan je'e iam? — io'e. ²¹ — Trigonōm kuḡ osunuy ayacat—ebapūḡ copo. Ixe ayacat pāo'a muyuhuhuptōm o'tōmpu. O'tōmōḡ trigonōm pe. O'tōmupinā. Soat taḡ o'jenōmepōḡpōḡ trigonōm taḡ. Imēnpuxim soat ka watwat Deus soat kukukan je'e iap awēḡ coco — io'e.

²² Gebuje Jesus o'ju Jerusalém ka kay. Cucum pima soat ka daḡ oekuku—ika'īcatka daḡ, ikaboḡatka daḡ tak. Soat kaka daḡ imutaybitbin oekuku.

²³ Gebuje aḡokatkat o'jekawēn Jesus pe.

— Kariwa, taxijoyo'ibiyū xepxep ma du je'e? — io'e. ²⁴ — Tapu, okay eyetabucap xīntabi be wuyōmap puxim. Eyetabun cuy epesop okay! — io'e. — Kabi kayat exīntabi itokboḡ gu—itok'īt ma — io'e. — Soan cuy epe'e kabi be eyōm ām! Icēmān ōn e'em eywebe. Adeayū ōm ojuy je'e. Imēnpit iōm pa'ore je'e ip. ²⁵ Uk'a iwat je'kop xīntabi nomudim. Tomudip puje, eyōm pa'ore epesop. Kacūḡkadi epesop. Xīntabi be taḡtaḡtaḡi epesop. “Kariwa, ocewebe xīntabi etomudip'uk oceōm ām,” i epe'e. Imēnpit kariwa je'e eywebe “Wetaybit ḡu pomawiacat eyju iam,” i — Jesus o'e. ²⁶ — “Jekōnkōn tak ocesop eweju,” i epe'e cebe. “Ocemutaybitbin cuk ejeku oceka daḡ,” i epe'e. ²⁷ Imēnpit kariwa je'e eywebe: “Icēmān ōn e'em eywebe. Wetaybit ḡu dak pomawiacat eyju iam,” i. “Eyōm pa'ore ijoce eyju ikērēat kuḡ oxē buye. Epejēm,” i je'e — io'e Jesus. ²⁸ — Gebuje epetōtōn. Eyḡuycūḡcūḡ cīcā ma epesop. Deus soat kukukan pima, Abraão cexe jeenuy, Isaque dak, Jacó dak. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak Deus xe jeedop ip. Wūy wi ixeyū epejojjo. “Wūy ma juy epesop owi,” i je'e Deus eywebe. ²⁹ Adeayū jajēm soat eipi daḡwi—kaxijēmap kadiwi, kaxi'acap kadiwi dak, kaxijēmapcoreḡwi dak, kaxiejoreḡwi dak. Soat ip jabik jekōn ām Deus ka be Deus soat kukukan pima — Jesus o'e.

³⁰ — Koapayū kanomūmayūm je'e. Imēnpuxim kanomūmayū koapayūm je'e — Jesus o'e.

³¹ Gebuje isum ma Fariseuyū oajēm Jesus kay.

— Aoka ojuy Herodes—oceipi kukat — io'e ip Jesus pe. — Ecenapōn cuy ijocewi ixe be aokaap puxim — io'e ip.

— Ocenapōn ḡu — io'e. — Deus ibikuy bima acā oje'ū. Herodes ey-muḡyukukuku'ukat kak puxim — Jesus o'e. — Epeju juy cekay. Wa'ō juy epeya'ōmuwēn cebe. ³² “Gasū, kuyaje dak ibiōḡbuk kērēat oḡujēmjēm ijodiat pewi,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e. — “Iwātaxipipiayū oḡu'ada'ada,” i juy epe'e. “Kuyajebusu wekapikap oḡu'ūm,” i. ³³ “Oje'ū. Imēnpit wekupinap taḡ ojeku gasū, kuyaje dak, kuyajebusu dak,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e. — “Eka be ḡu oje'ū, Jerusalém ka be acā,” i juy epe'e Herodes pe — io'e Jesus.

³⁴ — Jerusalém ka watwat, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū aokakam eyju — io'e Jesus. — Yabuḡbuḡ tak eyju ip wita'am. Sapokay'it'it jexi kay.

Jedaudaum jexi egebadap tiotpe kajuk pibun. Eyju bit okay gu. Eybu'u jĳjā eyetabut am okay, eykukpin cĳcā a'gu oxe — Jesus o'e.

³⁵ — Eya'ōpicūgĳcūg cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Jeywat ōn aĳokatkat jedukā iwacap puxim — Jesus o'e. — Icēmān ōn e'em eywebe. Waram ojo gu eyju waram wajēm'ūm pima. Wajēm puje, “Deus xipan wuykukukat a'ōbi wajēm'ibit jukuk,” i epe'e — Jesus o'e.

14

¹ Jebodoydoyap kabia bima Jesus o'ju aĳokatkat tuk'a kay—Fariseu duk'a kay—ya'ōbuyxiat tuk'a kay. Sábado bima o'ju. Jekōn ām ceweju o'ju.

² Iyehuhuat Jesus xe osunuy. Uk'a beayū o'jeak Jesus kay. Tūybe imu'ada pi osunuy jebodoydoyap kabia be iān o'e ip. Imu'ada buje, kuka o'jomuymuy ip.

³ Gebuje Jesus o'jekawēn Fariseuyū eju, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū eju dak.

— Wuyawēwēap ekawēn taĳ tu iwātaxipiat mu'ada am jebodoydoyap kabia bima? Cedaĳ gu xe'e? — Jesus o'e.

⁴ Ya'ōbu'u osodop ip jedem. Mūg ma ip osodop.

Gebuje Jesus iyehuhuat o'subaixik. O'gu'ada. Iyehuhu gu o'e. Xipat o'e. O'guypit tuk'a be.

⁵ Gebuje waram o'jekawēn Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak.

— Soat eyju kapikpig jebodoydoyap kabia be — io'e. — Ipikūykūy be eyipot at puje, epeju'uk gu du kuka jebodoydoyap kabia bima? Eyeōhō biopak at puje dak, epeju'uk gu xe'e kuka? Dao ma kuka epeju'uk! Imēnpuye te'e ma eyetakoma okay — io'e.

⁶ Ya'ōbu ba'ore o'e ip cebe.

⁷ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'guwēn jekōn ām takoy'ibiyū be. Ixeyū takoy'ibiyū kariwa bogat nuyap pe abik ojuy ip o'e. Imēnpuye ijop ekawēn o'guwēn cebe ip.

⁸ — Jewebumūnap epeta be eydakoy buje, kariwa yoboĳat tūyap pe gu juy epabik—ka'ūmaap tūyap pe acā — io'e. — Kariwa yoboĳat acō'i o'takoy ip—eybodiat. ⁹ Kariwa yoboĳat tūyap pe eyabik puje, eydakoyat jajēm eykay.

“Wede'i ece. Ēn kariwa gu,” i je'e eywebe — io'e. — “Iĳo bit kariwa. Iĳo abik pin enūyap pe,” i je'e eywebe — io'e. — Imēn i'e buje, eysūsūn epe'e. Jeymuabik ka'ūmaap tūyap pe — io'e. ¹⁰ — Eydakoy buje juy epeju. Ka'ūmaap tūyap pe juy epabik. Eydakoyat pe iboap co buje, jajēm eykay. “Obure,

kariwa yoboĳat tūyap pe juy abik, ēn kariwa buye,” i je'e eywebe — io'e. — Imēn i'e buje, eyweju jekōnkōnayū xe eya'ōbuyxiayūm epe'e — io'e. ¹¹ — Eya'ōbuyxian pin pima, Deus xe eya'ōbuyxi gu epesop. Eya'ōbuyxian pin'ūm pima bit, cexe eya'ōbuyxiayūm epesop — io'e Jesus.

¹² Gebuje Jesus o'jekawēn jedakoyat pe.

— Peta muĳēĳēm pima, ibubut adeayū acā gu juy etomuwā. Ibubut adeayū acā gu juy etomuwā, ebureyū acā gu dak, ewaĳoyū acā gu dak, ebadipyū acā gu dak, eduk'a xeacat kariwaat acā gu dak. Ixeyū waram cuy jenomuwā apēn cuk ixeyū enomuwāap puxim. Apēn cuk eĳūm iap puxim ejat. ¹³ Peta muĳēĳēm pima tadaybocayū dak etomuwā, taokērēayū dak, taojereayū dak, ita'ūmayū dak. ¹⁴ Ixeyū be waram iūm pa'ore ewebe apēn cuk cebe ip eĳūm iap puxim. Deus pit xipacat je'ĳūm ewebe. Waram ĳuto cūĳ ma jekuku'ukayū'ūm'ūm etait puje, Deus xipacat je'ĳūm ewebe — io'e.

15 Ceweju jekōnkōnat o'jekawēn Jesus eju ibo ekawēn co buje.

— Deus soat kukukan pima icokcok cīcā je'e ceweju cekōn'ibit — io'e.

16 — Hm hm — Jesus o'e. — Abuyū jekōn Deus eju iap o'gūwēn eywebe — io'e. — Agokatkat petaboğ o'gūgē. Jebureyū o'tomuwā—ibubut adeayū — io'e.

17 — Soat ixipan pima jebuywatwat'ukat o'gūju jemunomuwayū dakoy am. O'ju.

— “Kuy soat ixipan,” io'e. “Epesop cuy wekariwa epeta be,” ibuywatwat'ukat o'e tomuwā'ibiyū be — io'e Jesus.

18 — Imēnpit tomuwā'ibiyū “Ocedaobu'u,” io'e ibuywatwat'ukat pe. O'taobu'un ip peta kay.

— “Ipi ojat okat mōğ ām,” io'e ibuywatwat'ukat pe — io'e Jesus. — “Cum puk ōn ipi jom,” io'e. “Imēnpuye odaobu'u ekariwa epeta be,” io'e. “Imēn cuy ece ekariwa be,” io'e — io'e Jesus. 19 — “10 be ojat biopak,” wara'acat o'e. “Cum puk ōn ibuyxijom ip,” io'e. “Imēnpuye odaobu'u ekariwa epeta be. Imēn cuy ece ekariwa be,” io'e — io'e Jesus.

20 — “Kapusu ma juk ocewebumūn ayacat eju,” wara'acat o'e. “Oju ba'ore ekariwa epeta be. Imēn cuy ece cebe,” io'e — io'e Jesus.

21 — Imēneju ibuywatwat'ukat o'jepit jekariwa kay—peta iwat kay. Taobu'u'uyū a'ō o'ya'ōmuwēn jekariwa be — Jesus o'e. — Iboap co buje cekariwa itakoma jījā o'e. — “Tadaybocayū juy etojot wepeta kay taobu'u'uyū dieğ,” io'e jebuywatwat'ukat pe. “Cexīğxīğ pa'oreayū juy etojot, taokēreayū dak, ita'ūmayū dak,” io'e. “Dao ma eju ikaboğatka kay,” io'e. “Uk'a ukpibubu dağ cuy eju, e dağ tak,” io'e. “Soat ip etojot wepeta kay,” io'e cebe — io'e Jesus.

22 — O'ju ikaboğatka kay. Tadaybocayū o'tojot jekariwa duk'a be.

— “Kariwa,” io'e. “Otojot ip a'ōbi,” io'e. “Imēnpit eduk'a be wuydop pun mabuk,” io'e — io'e Jesus.

23 — “Waram cuy eju tadaybocayū kay,” io'e cebe. “E dağ cuy eju, koğūnpi dağ tak. Eguōm ip oduk'a be yamuporan am. ‘Epesot cuy wekariwa epeta be,’ i juy ece cebe ip,” io'e — Jesus o'e. 24 — “Ōn soat kukukan pima koap tomuwā'ibiyū jekōn ğu oweju—pūğ tak ka'ūma,” io'e peta iwat — io'e Jesus. Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'gūwēn jewēju jekōnkōnat pe.

25 Waram pima Jesus o'jekawēn adeayū be. Ceweju jekuku'uk osodop ip. O'jekawēn ceweju ip.

26 — Oweju eyeku pin pima, okay jījā ma juy epesop — io'e. — Eyebay kayap podi ma okay'ūm pima, webekitkin ğu epe'e, eyxi kayap podi ma dak, eytayxi kayap podi ma dak, eybekitkit kayap podi ma dak, eywağo kayap podi ma dak, eykibit kayap podi ma dak, eykīpit kayap podi ma dak. Jewekayap podi ma okay'ūm pima dak, webekitkin ğu epe'e — io'e. 27 — Owebeam je'ū ām eybu'u bima, webekitkin ğu epe'e, oweju jekum eybu'u bima dak — io'e Jesus.

28 — Yaberenat'a muy pin pima, koam kuka yamuyapte epeğuwēğūn — io'e. — “Je'e paxi wedinheiro?” i juy epe'e eyewewebe ma. 29 Imuwēğūn'ūm pima yamuy epere ba'ore kuka o'e eywebe. Imuwēğūn'ūm pima eyedinheiro kuka oi'ūm ipi kayat muy buje. Ipi kayat'a jojoayū kuka eywaywayway — io'e. 30 — “Ak'i juy epe'e iğo'a kay,” i kuka o'e ip. “Yaberenat'a muy ojuy. Imēnpit o'yamuy ğu cedinheiro oi'ūm puye,” i kuka o'e ip eywaywayway — io'e Jesus.

— Uk'a muy pin pima wuyju e'em "Je'e paxi wedinheiro?" i. Imēnpuxim eyju dak webekitkit pin pima, "Ipiat'ajojom pima paxi kuka ocebu'un?" i juy epe'e eyewewebe ma — io'e Jesus.

³¹ — Wara'at ka kukat eju jenopağōğō ojuy bima, ağoka kukat koam kuka o'jewawē jebureyū eju—itaybit cīcāayū eju. "Wuyesorarayū adesū—10,000 beayū," i kuka o'e cebe ip. "Wuykay itakomaayū esorarayū bit ade jījā—20,000 beayū," i kuka o'e cebe ip. "O'e paxi wuywebe ixeyū mu'ūm ām?" i kuka o'e — io'e. ³² — Itaybit cīcāayū be: "Iba'ore wuywebe" i'e buje, ipi kukukat iparara kuka o'e. Oibu'un kuka jenopağōğōm. Jexewi wūy bima, jebekitkit kuka o'guju cekay ip jekay itakomaayū mudin am — io'e. — "Ga'a juy acenopağōğōm gu," i kuka o'e cebe — io'e Jesus.

— "O'e paxi wesorarayū be itakomaayū mu'ūm ām?" i'e'em ipi kukukayū. ³³ Imēnpuxim eyju dak webekitkit pin pima, "Guyjom paxi ocebu'un?" i juy epe'e eyewewebe ma. Soat eybubut iwan eybu'u bima, webekitkin gu epesop — Jesus o'e.

³⁴ — Kawta xipat. Imēnpit takō'ōm puje, te'e ma kuka atakuk. ³⁵ Tamuyun pa'ore wuywebe. Taxik am acā xipat. Imēnpuxim okay eybu'u bima, te'e ma kuka epe'e: "Cristo ebekit ōn," i. Wekawēn a'ījo pin pima juy xipan epeya'ījo.

15

¹ Gebuje iecuğap peam dinheiro bubu'ukayū o'ju Jesus kay, warara'acayū ikērēat mujurūgrūğ'ukayū dak. O'ju ip Jesus ekawēn com.

² Gebuje Fariseuyū Jesus o'jomuymuy Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

— Ite ağokatkat ikērēat mujurūgrūğ'ukat purem. Jekōnkōn ceweju ip — io'e ip.

³ Iboap co buje, Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'guwēn cebe ip jemuy-muyayū be.

⁴ — Eyju 100 be eyōhō kuğ aco'i—ovelha kuğ — io'e. — Pūğ oitabidao bima, wara'acat eyōhō kuka epesuiwat kogūmpi dağ itabidaoat kuda am. Tobuxik'ūm pima kuka epeju itabidaoat kuda am. Epejokuda kuka tobuxik puje. ⁵ Tobuxik puje, eycockok kuka epe'e. Eya'ōpi'a jeje kuka epejomōğ. Eyduk'a be kuka epetujuxe. ⁶ Eyduk'a be eyōm puje, eybureyū kuka epetomuwā, eyduk'a xeyū dak. "Oceōhō ocetobuxik! Eycokcoğ cuy oceweju," i kuka epe'e cebe ip — io'e. — "Ovelha ocetobuxik—tabidao oekuiat," i kuka epe'e. ⁷ Icēmān ōn e'em eywebe. Itabidao oekuiat puxim ikērēat mujurūgrūğap o'jepere iat—ovelha buxim — io'e. — Imēnpuye Deus icockok e'em ade cūğayū kay. Imēnpit jekay ikērēat mujurūgrūğ'ukat etabun puje, ibodi ma icockok e'em Deus, ikērēat mujurūgrūğap epepe buje dak — io'e Jesus. Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'guwēn cebe ip.

⁸ Gebuje Jesus wara'at ekawēn o'guwēn cebe ip.

— Ayacat 10 be dinheiro kuğ—isorūğat kuğ—teiboğat kuğ—prata muğēğē kuğ. Pūğ ma o'jepa'ūm. Imēnpuye ixe ayacat lamparina o'ğusop jedinheiro kuda am.

— Jedinheiro o'jokudada. Jedukā o'yabi'ōğ jedinheiro kudadam. Tobuxik'ūm pima ikudadam mabuk — io'e.

⁹ — Tobuxik puje, jebureyū o'tomuwā ayacat, jeduk'a xeyū dak. "Wuy-cokcoğ cuy ajop wedinheiro otobuxik puye—isorūğat—cepa'ūm'ibit," i'e'em ixe ayacat cebe ip.

10 — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Deus ekawēn tojotjot'ukayū icokcok e'em pūg ma itabun Deus kay buje—ikērēat mujurūgrūgāp eperē buje dak. Ixe ayacat cokcokap puxim icokcok e'em — io'e Jesus. Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'guwēn adeayū be.

11 Gebuje Jesus wara'at ekawēn o'guwēn cebe ip.

12 — Ağokatkat xepxep ipotpot kuḡ osodop. Ikitpit o'jekawēn jebay be. “Bay,” io'e. “Ebubutei'in cuy eḡūm owebe obubuteim,” io'e. “E'ūap wīwim gu ōn obubut pu am,” io'e Jesus. — Imēnpuye cebay jēbubutei o'gu'ē'ē jekpotpoyū be—xepxepayū be. Ade ma o'ḡūm cebe ip — Jesus o'e.

13 — Ibun'ūm pima ikitpit jebubut o'jat. O'ḡuxipan. Oibu'un jebay xe. O'jenapōn jebay xewi. Poxerewun. O'jēm jebay duk'a bewi. O'ju wūyatka kay. Jay. Oajēm. Ibo ka be te'e ma jebubut o'ḡu'ūm. 14 Ūm. O'ḡu'ūm. Warēmtaḡ ma o'ḡu'ūm soat — Jesus o'e. — Muba'at'ūmḡu oeku. Ibun cīcā oeku. Imēnpuye ibo ka watwat irere jījā ip o'e. 15 Ikitpit tak ire jījā o'e ibubut oi'ūm puye — Jesus o'e. — Ikitpit o'ju ibo ka beat kay. O'jekapik ixe ağokatkat eju. Ixe ağokatkat ikitpit o'ḡuju jēdhō muykōn ām—dajebaro muykōn ām — Jesus o'e. 16 — Ikitpit dajebaro xat'a kay o'e jexat'am, reren cīcā buye. Imēnpit o'ḡūm gu cebe — Jesus o'e. 17 — Gebuje ikitpit o'yaḡuysan. O'jewaguy. O'jekawēn jewebe ma.

— “Webay eju kapikpik'ukayū ma soat kuḡ jexat kuḡ,” io'e jewebe ma. “Ōn pit ijoce oje'ū repibun,” io'e jewebe ma — io'e Jesus. 18 — “Jepin puk ōn webay kay,” io'e jewebe ma. “Ocekawēn webay eju,” io'e. “ 'Bay,' i juy oce cebe. 'Ikērēat kuḡ ōn Deus xe, exe dak,' i juy oce cebe,” io'e. 19 “ 'Ōn ekpot. Imēnpit ekpon gu juy oce ḡasū bit, a'ōmubuyxi'ūm'ūm ojeku buye. Eweju ocekapik acā dinheiro bu am,' i juy oce webay be,” io'e ikitpit jewebe ma — io'e Jesus.

20 — Gebuje o'jēm wūyat ka bewi. O'jepit jebay kay. Cebay duk'a wi wūy bima, cebay bit ikitpit o'jojojo. Tadaybot cīcā o'e jekpot ibubut kuḡ'ūm puye. Itabotaidatbot cīcā o'e jekpot kay — io'e.

— Gebuje cebay o'jedau jekpot kay. O'topabijuk. O'yakobot. O'yaḡobukōn jecokcokap kuḡ. 21 Ipot o'jekawēn jebay eju. “Bay,” io'e. “Ikērēat kuḡ ōn Deus xe, exe dak, a'ōmubuyxi'ūm'ūm ojeku buye,” io'e. “Ekpon gu oce ḡasū bit. Eweju ocekapik acā,” io'e ipot jebay be — io'e Jesus. — “Ka'ūma!” io'e cebay bit. “Okpon ma ēn soat em,” io'e — io'e Jesus. 22 — Cebay o'jekawēn jebuywatwat'ukayū be gebuje bit. “Daosuw!” io'e. “Xipacat cuy oḡūm okpot pe,” io'e cebay. “Iekabek cuy epetojot—xipacat,” io'e. “Epeḡuōm cuy okpot pe,” io'e cebay. “Ibumūn cuy epeḡuōm ibu be,” io'e. “Suiyuk cuy epeḡuōm sui be,” io'e cebay. 23 “Biopak'it'it cuy epejat—kuy aḡuxep'iat,” io'e. “Epeyaoka juy,” io'e. “Ga'a peta aḡuḡē,” io'e. “Ga'a acewemucocḡ,” io'e. 24 “Tūybe okpot'ūm oe'ū iān cuk oce,” io'e. “Ḡasū bit wetaybit oce itabēḡ ma iam,” io'e. “Warēmtaḡ ma oeku wūyat ka daḡ,” io'e. “Ḡasū bit cexe,” io'e cebay. “Ga'a peta aḡuḡē,” io'e. Icocok cīcā o'e ip — Jesus o'e. — Petatam o'e ip. Jeda'i'in o'e ip — io'e.

25 — Tuk'a be jewemucocḡ ip pima, wara'at ipot tak jekat pe osunuy kapikpig—koapat. Oexe jebay duk'a be. Uk'a wi wuy'ūm pima, cedarukrekat'a a'ō o'ya'ōdobuxik, da'i'iyay a'ō dak. 26 Jebay eju kapikpik'ukat o'tomuwā. “Ajo pēnpēn i'eyay?” io'e iwago cebe. 27 “Petatam ip ekpitip oexe buye,” io'e kapikpik'ukat. “Ebay biopak'it'it o'yaokaat—kuy aḡuxep'iat,” io'e. “O'yaokaat, xipan oexe buye,” io'e — Jesus o'e.

28 — Imēnpit iwago itakoma o'e. Taobu'u jĳā o'e uk'a be jeōm ām jekitpit tobede am — Jesus o'e. — Gebuje cebay oajēm jekpot kay akiju—koapat kay. “Eōm cuy,” io'e cebay jekpot pe—koapat pe — io'e Jesus. 29 — “Ap!” io'e. “Ade koato juk adi ocekapikpik cĳā eweju,” io'e. “Puju oġuy kųyjobit'ūm a'ō kay? Soat em cuk adi a'ō kay oġuy,” io'e. “Imēnpit cuk bode'it'it eyaokaat ġu owebe peta muġē ām obureyū beam,” io'e jebay be iwago — io'e Jesus. 30 — “Ite ekpot peam pit eyaoka,” io'e. “Soat edinheiro o'ġu'ūm yapoyū eju jepoaptem,” io'e jebay be — io'e Jesus. — “Cexe buje bit, ēn peta muġēġēm!” io'e. “Biopak'it'it aokakam ēn,” io'e iwago — Jesus o'e.

31 — “Tapu,” io'e. “Soat em ēn oweju. Obubut ebubin je'e soat,” io'e. 32 “Tųybe okpot'ūm oe'ū ekitpit'ūm iān cuk oce,” io'e. “Gasū bit wetaybit oce itabēg ma iam. Warēmtaġ ma oeku wųyatka daġ,” io'e. “Gasū bit xipan oexe,” io'e. “Imēneju cedaġ ma wuywebe peta muġē ām, wuymucokcok am tak,” cebay o'e — Jesus o'e. — Ikērēat mujurūġrūġap o'jepereiat jebay kay o'jepit'iat puxim — io'e Jesus.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak.

16

1 Gebuje Jesus wara'at ekawēn o'ġuwēn jeweju etaybitbinayū be.

— Ibutut adeat jedinheiro o'ġūm aġokatkat pe imuxipan am jewebeam — io'e.

— “Warēmtaġ ebubut mu'ūmu'ūm edinheiro kukat,” io'e ibureyū ibubut adeat pe — Jesus o'e.

2 — Imēnpuye ibubut adeat jekaxero o'tomuwā. “ ‘Warēmtaġ ebubut mu'ūmu'ūm edinheiro kukat, i'e'em obureyū owebe,” io'e ibubut adeat — io'e Jesus. — “Cųġ ġu ēn oubut kuġ,” io'e. “Imēnpuye soat ip cewero oweju iaptup etupmubararak omutaybit am,” io'e. “Gasū bit ēn kapiġ ġu oweju,” io'e — io'e Jesus. — “Wara'at ma ojomuy edieg,” io'e. Cekaxero o'jēm.

3 — Gebuje cekaxero o'jekawēn jewebe ma.

— “Apēntak oce ġasū bit?” io'e jewebe ma. “Wekariwa o'e owebe ‘Gasū bit ēn kapiġ ġu oweju, i,’ io'e jewebe ma. “Iba'ore owebe kapik am kat pe, obaca'ūm puye,” io'e. “Osūsūn oce warara'acat xewi dinheiro ojuy am,” io'e jewebe ma. “Wetaybit apēn oce iam,” io'e. 4 “Wekariwa oġuġuykuku,” io'e jewebe ma. “Ixe eju ōn kapikpiġ'ūm pima, warara'acayū je'e owebe: ‘Eōm cuy oduk'a be eġuy am, i,’ io'e jewebe ma cekaxero — io'e Jesus.

5 — Imēneju cekaxero ceweroap kuġayū o'tomuwā. Pųġpųġpųġ ma ip o'tomuwā. Pųġpųġpųġ ma ip ceweu o'jekawēn.

— “Pebųrū eweroap wekariwa eju?” io'e koap oajēmiat pe.

6 — “Ade jĳā omuyku ixepiti weweroap teida am—100 be bahi'uk,” io'e.

— “Juku. Eweroaptup etupu,” io'e. “Ade ġu omuyku bahi'uk ixepitim weweroap teida am—50 ma iam cuy eġubararak tup pe,” io'e cekaxero koap oajēmiat pe — Jesus o'e.

7 — “Pām ēn? Pebųrū eweroap wekariwa eju?” io'e warara'acat pe.

— “Ta'ade omuyku weweroap teida am trigoda—1000 be trigoda,” io'e.

— “Juku. Eweroaptup etupu. “Ade ġu omuyku weweroap teida am trigoda—800 be iam cuy eġubararak,” cekaxero o'e cebe — Jesus o'e.

8 — Imēnpuye kaxero itaybit cĳcāat osunuy jekariwa xe, imuġuykuku'uk ma'ġu — io'e Jesus.

— “Etaybit cīcā,” io'e cekariwa jekaxero be — Jesus o'e. — Itaybit cīcā gu Deus ekawēn kayayū jebubut kuḡ. Cekawēn kay'ūmayū bit itaybit cīcā jebubut kuḡ — Jesus o'e.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'guwēn cebe ip.

⁹ — Ceweroap teibubu'ukat ekukuap puxim gu juy epeku — io'e Jesus. — Eybubut'in cuy epegūm tadaybotbocayū be iburem am ip. Cebe ip iūmūm pima, ixeyū eybureyū jeydobede kabi be eyexe buje. Soat em kabi be epesop — Jesus o'e. ¹⁰ — Eyju cedaḡ yopīcat kuḡ pima, cedaḡ ma yobogāt tak epejukuk. Warēmtaḡ yopīcat kuḡ pima bit, warēmtaḡ ma yobogāt tak epejukuk — io'e. ¹¹ — Eyju warēmtaḡ ijodiap kuḡ pima—dinheiro kuḡ, Deus kabi beat je'gūm gu eywebe—idip cīcāat. ¹² Eyju warēmtaḡ wara'acat pubut kuḡ pima, ka'ūma ma wara'at je'gūm eywebe eybubun. ¹³ Pūḡ'a be uk'a be bima, iba'ore ibuywatwat'ukat pe xepxepayū beam kapik am. Kariwawayū wara'at tagtagtag e'em pima, itakoma kuka o'e pūḡ kay jekariwa kay, wara'at jekariwa ikukpin cīcā bima. Kūyjobit kuka o'e pūḡ a'ō kay wara'at a'ō kay kūyjobit'ūm pima. Imēnpuxim dinheiro kay jījā bima, Deus kay jījā gu kuka epe'e — io'e Jesus.

¹⁴ Soat Fariseuyū iboap o'ya'ījojo. Ixeyū Jesus o'jowaywayway dinheiro kay jījā ip puye.

¹⁵ Gebuje Jesus o'jekawēn Fariseuyū eju.

— “Cūḡ ma oceju Deus xe,” i napa ma eyju e'em warara'acat pe — io'e. — Deus pit itaybit ajo kay eyju ḡebum iam. Ijodiat xe xipāt cīcāat Deus xe xipāt gu — io'e.

¹⁶ — Moisés ekawēn tag jekuku'uk osodop ip kuyjeayū, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak. Guyjom pit João Batista o'e'e adeayū be: “Deus soat kukukan je'e,” i. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū imēnpuxim imuwēnuwēn ḡasū dak soat ip. ḡasū adeayū ibikuy Deus pe jekukan. ¹⁷ Kabi i'ūm, i'pi dak. Deus pe wuyawēwēap ekawēn pit i'ūm gu—pūḡ em tak ka'ūma — io'e. — Soat em cedaḡ cīcā wuywebe wuyeku am ixe ekawēn tag — io'e Jesus.

¹⁸ — Agokatkat jetayxi epere buje, wara'at pu am jetayxim, ikērēat kuḡ Deus xe. Imēnpuxim ceperē'ibit eju jewebumūn puje, ikērēat kuḡ Deus xe agokatkat — io'e cebe ip.

¹⁹ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'guwēn cebe ip.

— Agokatkat jexāt o'jo'o'o—iku jījāat o'jo'o'o — io'e. — Ibutut adeat osunuy. Ixat ku jījā osunuy. Jesay idip cīcāat kuḡ osunuy. ²⁰ Tadaybocat tak oabik ixe ibubut adeat tuk'a exīntabi be—agokatkat. Xīntabi xe abikbik'uk osunuy soat kabia. Lázaro i tadaybocat putet osunuy. Ade werowero kuḡ osunuy ixe Lázaro daḡ soat tag. ²¹ Oabik iboce ibinōmnōm kay itabiku buye, cemesa be jedudumat o pin puye. Imēntak akuriceyū oajēm cewerowero kēmōn ām.

²² — Lázaro'ūm e'ū buje, Deus ekawēn tojtjot'ukat ixe'ūm o'tujuu Abraão kay—Deus xeat kay. Iku jījāat o'om osunuy Abraão eju. Ixe ibubut adeat'ūm pit oe'ū. Agokatkayū ixe'ūm o'jokot.

²³ — Gebuje ibubut ade osunuyiat Abraão o'jojojo wūy wi. Ipiat'ajojoap pewi o'jojojo. Lázaro dak o'jojojo Abraão xe.

²⁴ — “Ajoj!” io'e ibubut ade tūibit Abraão be. “Etabotaidabotbon cuy eguy okay,” io'e ya'ōberen. “Lázaro juy egudot okay idibi be ibu'abi muakōm ām okō mucuk am idibim,” io'e. “Ipiat'ajojom cīcā ōn daxa be,” io'e.

²⁵ — “Ka'ūma, oḡuju gu,” io'e Abraão bit. “Etabēḡ pima, ade idip cīcāat kuḡ cuk adi eguy. Lázaro bit ikērēat kuḡ cuk adi osunuy itabēḡ pima. Ēn ma

ecokcok cuk adi eguy. Ixe bit tadaybot osunuy. Gebum cuy eguy iboap kay. Gasū bit ixē ma icokcok. Ēn pit ipiat'ajojom," io'e.

26 — "Imēntak katek omuy wuypidase. Itediakat pe iju ba'ore igodi kay eykay. Ibodiakat pe dak tot pa'ore ijodi ocekap. Iba'ore cebe ip katek puye," Abraão o'e.

27 — "Ajojot," io'e Abraão be. "Eya'opicūg cuy wa'ō kay! Lázaro juy eguju webay duk'a kay, okitpitpiyū kay," io'e. 28 5be opop ip webay duk'a be. Eguju ixeyu mukūyjo am ipiat'ajojoap pe tocap puxim," io'e.

29 — "Ka'ūma," io'e. "Ogūju gu," io'e Abraão. "Ekitpitpiyū Moisés ekawēntup kuḡ, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararakup kuḡ tak," io'e. "Kūyjobin cuy ekitpitpiyū jeedop ibo dup a'ō kay," io'e.

30 — "Ajojot, ebu'un gu juy ixē muju am," io'e. "Ce'ūat tomukadi waram o'jetait'iat co buje bit, iguycūg je'e ip ikērēat kuḡ puye," io'e. "Ikērēat mujurūgrūḡap jepere ip," io'e ibubut ade tūbit.

31 — "Ka'ūma. Ogūju gu," Abraão o'e. "Ekitpitpiyū kūyjobit'ūm Moisés a'ō kay. Kūyjobit'ūm tak ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū a'ō kay. Ce'ū'ūayū dopdopap pewiat tobuxik puje dak, waram guto o'jetait'iat tobuxik puje, itabut gu je'e ip. Imēnpuye oguju gu cekay ip," Abraão o'e — Jesus o'e.

Gebum gu juy epesop apēn ixē juk adi ikērēat o'gūjurūgrūḡ iap kay iap ekawēn

17

1 Gebuje Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju.

— Adeayū wuymubu'un wuyetabucap eperē am — io'e. — Imēnpit Deus ixeyū guju ipiat'ajojoap kay. 2 Warara'acat pe okay itabut'isuat mubu'un puje, ikērēat kuḡ ip Deus xe. Imēnpuye imutabut'ūm awap xipat kuka wuywebe ixeyū aoka am—yagobu eju wita'a mukirik am yapoxiat'a mukirik am ticōḡ pe imuakōm ām. Xipat gu wuye'ū ām. Ibodi ma xipat gu wuyju am ipiat'ajojoap kay. Ikērēm gu juy epesop eyewebe—idim acā — io'e.

3 — Eybure be ikērēat mujurūḡ puje juy epegukūyjo. Ikērēat kay iguycūḡ pima, ḡebum gu juy epesop apēn cuk adi ikērēat o'gūjurūḡ iap kay. 4 Sete em aco'i ikērēat mubapukpuḡ eywebe pūḡ kabia. 7 em tak "Oguycūḡ ikērēat oḡubapuk ewebe buye" i'e buje, juy ḡebum gu epesop apēn cuk adi ikērēat o'gūjurūgrūḡ iap kay — io'e Jesus.

5 Gebuje cemumujuyū o'jekawēn jekukukat eju—Jesus eju.

— Ocebuyan cuy ece biḡ ma ocetabut am Deus kay — io'e ip cebe.

6 — Deus kay eyetabutbūt pima, eyemuojuy je'ḡūm eywebe — io'e. — "Ixe- ip cuy eyop'uk tābu daḡwi" i'e buje cebe, Deus yop'uk. "Eyoptaida juy ticōḡ pe" i'e buje, Deus yoptaida — io'e.

7 — Eya'ōpuruḡ eybuywatwat'ukat kuḡ—eykat kotkot'ukat kuḡ—eyōhō kukuk'ukat kuḡ—ovelha kukuk'ukat kuḡ — io'e. — Jekapikap pewi yajēm puje, "Xik'i buk. Ecebodoy," i'ūmḡu eyju e'em cebe. 8 "Oxan cuy ejoda," i'e'em eyju cebe. "Dao ma egudot okay," i dak. "Wekōn eperē buje acā ecekōn," i'e'em eyju cebe. 9 Eybuywatwat'ukat eya'ō daḡ kapikpiḡ pima, "Xipat cīcā eyju," i'ūmḡu eyju e'em cebe. 10 Deus a'ō daḡ jekukum pima, "Xipat cīcā oceju," i'ūmḡu juy epe'e eyju dak. "Ocekukat a'ō daḡ ocekuku," i acā juy epe'e — Jesus o'e.

Imēn Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju.

11 Jesus o'ju Jerusalēm ka kay. Kapkam o'e Galiléia eipi daḡ, Samaria eipi daḡ tak.

12 Gebuje 10 be ierepayū Jesus o'topabijuk ağoka be yajēm pima. Kacūgcūg'i osodop ip bosusu cewi.

13 — Jesus! Kariwa! — io'e ip y'ōberen. — Etabotaidabotbon cuy eguy ocekey! — io'e ip Jesus pe.

14 Ixeyū jo buje, o'jekawēn ceweju ip.

— Epeju juy pai kay, ixe be eyjo am — io'e ierepayū be.

O'ju ip.

Jeju buje ip o'je'ada ierep topibiyū. Xipat o'e ip.

15 Gebuje pūg ma o'jepit Jesus kay ixeyū'in je'adaap tobuxik puje.

— Deus, ēn xipat cīcā — io'e.

16 O'jēg'aecōgcōg Jesus topabe ya'ōbuyxi jexe buye.

— Xipat cīcā ēn, Kariwa — io'e. — Ēn omu'ada — io'e ya'ōberen.

Samaria eipi beat osunuy ixe o'jepitiat.

17 Gebuje Jesus o'jekawēn ceweju.

— Dez be gu du ogu'ada? — io'e. — Pu warara'acayū—9 beayū? — io'e Jesus. 18 — 9 beayū gu o'jepit “Xipat cīcā ēn omu'ada” i'e am Deus pe. Ite Samaria eipi beat acā o'jepit — io'e jexeayū be. 19 — E'āy — Jesus o'e cēg'aecōgcōg'ibit pe. — Ōn emu'ada, etabut okay buye — io'e.

20 Waram pima Fariseuyū o'jekawēn Jesus pe.

— Puḡūn Deus soat kukukan je'e? — io'e ip.

— Ixe soat kukukan pima, ibapuk gu je'e wuyxe — io'e. 21 — “Bomaku Deus soat kukukan,” i'ūmgu ace'e, “Jodiku Deus soat kukukan,” i'ūmgu dak — io'e. — Ibpuk gu warara'acat xe. Deus wuykukukan pima, wuywebe nuynuy — io'e Jesus.

22 Gebuje Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju—12 beayū eju.

— Guyjom ojo pin cīcā epesop—soat waḡo jo pin. “Ocebikuy jījā ḡaxīn ma soat waḡo jajēm ocekey,” i epe'e — io'e. — “Ocebikuy pūg kabia ocexe am,” i epe'e — io'e Jesus. — Imēnpit eyxe gu oguy — Jesus o'e.

23 — Warara'acayū napa ma je'e eywebe “Ak'i juy epe'e,” i, “Soat waḡo o'jepit,” i, “Bomaku omuy,” i. “Soat waḡo o'jepit,” i je'e ip eywebe. “Joceku omuy,” i napa ma je'e ip. Epeju gu juy okudadam ya'ōbi ip. Eyetabun gu juy epesop ixeyū a'ō kay — Jesus o'e.

24 — Wepit puje, eyetaybit epesop—soat waḡo epit puje — io'e. — Xiririkiat soat taḡ kabiam. Jodiwiku kabiam, bodiwidaku. Soat ijodiat xiririkiat com. Imēnpuxim soat ijodiat wepicap jojo. 25 Imēnpit koam cuy ipiat osupi'ajo — io'e. — Ade ḡasūacat okay gu je'e — io'e.

26 — Wepit puje, ijodiat jeku apēn Noé kabia be juk adi oekuku ip iap puxim. 27 Jekōnkōn'uk osodop ip Noé itabēg pima, tikōnkōn'uk tak, jebumūnmūn'uk tak. Aḡ'ūm pima, dao ma muba'atxiri oajēm — io'e.

— Kobexixi be Noé ōm puje, muba'atxiri oajēm soat kay ipi juacat kay. Soat ipi juacat o'gu'ūm. Oe'ū'ū ip — io'e. 28 — Imēnpuxim ip oekuku Ló itabēg pima — io'e. — Jekōnkōn'uk osodop ip, tikōnkōn'uk tak, jebubut pupu'uk tak, teidada'uk tak, taidada'uk tak, uk'a muymuy'uk tak. Sodoma ka watwat aḡ'ūm pima dao ma Deus daxa o'ḡudot i'ḡo ka kay. 29 Sodoma ka bewi Ló jēm puje, Deus daxa isopat o'ḡudot kabi kadiwi daxa daxik tak. Soat ibo ka watwat'ūm'ūm o'gu'ūm — io'e. 30 — Soat waḡo ōn. Wepit puje ka'ūma ma wepicatp wiwim je'e. Apēn kuyje oekuku ip iap puxim jeku ip ijodiat — io'e.

31 — Wepit puje, jeduk'a be gu juy jeōm akijuat yabeat pu am — io'e. — Jepit gu juy jeduk'a kay jekat peat. 32 Gebum cuy epesop Ló tayxi epit ojuyap kay — io'e. 33 — Oburemap tomuju eybu'u je'ūm pima, soat em ipiat'ajojoap pe

epesop eye'ū buje. Je'ūm eybu'u'ūm pima bit, soat em Deus xe epesop eye'ū buje — io'e.

34 — Wepicap exima be xepxepayū i xet ip jeedop pūg pe ma kama be. Deus pūg ma tujowat jewēju. Wara'at pit suiwat. 35 Imēnpuxim xepxep aoyū tadedem ip jeedop. Deus pūg ma tujowat jewēju. Wara'at pit suiwat. 36 Xepxep aḡokatkat jekat pe kapikipiḡ ip je'e. Deus pūg ma tujowat jewēju. Wara'at pit suiwat — io'e.

37 — Poma ip tujowat, Kariwa? — io'e ip Jesus pe.

— Urupuyū je'awerorom iḡemat kay i'o am. Imēnpuxim Deus ja'jēm ipiatpi'ajoan ikērēat mujurūgrūg'ukayū be — io'e Jesus.

18

1 Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn jewēju etaybitbinayū be soat em cuy epyekawēnwēn Deus eju iam ixeyū mutaybit am, eybu'un ḡu juy epesop Deus eju jekawēn ām iam tak.

2 — Iximāmāmāat ekawēn coco'ukat osunuy ikaboḡatka be — io'e Jesus. — Tūybe Deus ya'ōbuyxi ḡu iān o'e. Warara'acat kuḡ tak ibuyxim ḡu osunuy — Jesus o'e.

3 — Itop'ūm e'ūibit ade em ma ajēmjēm ixe ibimāmāmāat ekawēn coco'ukat kay — io'e. — O'taobu'un ḡu cekay. — “Obuywan cuy ece okay itakomaat pe okaykayap puxim,” io'e'e itop'ūm e'ūibit — Jesus o'e.

4 — Ade kabia ibimāmāmāat ekawēn coco'ukat ibu'u osunuy itop'ūm e'ūibit puywan. Guyjom pit o'jekawēn jewebe ma. “Deus ya'ōbuyxi ḡu oxe,” io'e jewebe ma — io'e. — “Warara'acat tak ibuyxim ḡu ojukul,” io'e jewebe ma — io'e. 5 — “Imēnpit ixe itop'ūm e'ūibit cuy osubuywan ixe be omu'ukpiceḡḡap puxim,” io'e jewebe ma — io'e. — “Ibuywan'ūm pima, soat em kuka oajēmjēm okay, omu'adaodao kuka,” io'e jewebe ma — Jesus o'e.

6 — Ixe ibimāmāmāat ekawēn coco'ukat itop'ūm e'ūibit o'subuywan jemu'ukceḡḡap puxim cūḡ ḡu ma'ḡu jekukul — io'e. 7 — Pām Deus? Eyxe Deus ibu'u du jemunaēhēyū buywan—soat kabia, soat ixima be dak jekay jewāwāwā'ukayū buywan— “Obuywatwan cuy ece” i'e'e'ukayū buywan? 8 Ibu'u ḡu ixeyū buywan — io'e. — Soat em aḡ cekay ip. Gaḡin ma ixeyū buywan — io'e. — Soat waḡo ḡn. Ocepit cuy ijodi. Wepit puje Deus kay itabucayū xe'e otobuxik? Tobuxik pin cīcā oxe. Imēnpuye juy eybu'un ḡu epesop Deus eju jekawēn ām — Jesus o'e.

9 Gebuje Jesus wara'at ekawēn o'ḡuwēn jewexe xipacayū be—warara'acat mubuyxi'ūm'ūmayū be— “Oceju acā xipat Deus xe” i'e'e'ukayū be.

10 — Xepxep aḡokatkat o'ju Deus eju kawēnwēnap'a kay—yaboḡat'a kay — io'e. — Oajēm ip Deus eju jekawēn ām. Pūḡ Fariseu osunuy. Wara'at iecuḡap peam dinheiro bubu'ukat osunuy — io'e.

11 — Gebuje Fariseu o'jekawēn Deus eju. Jaḡepūḡ ma cūḡ'i osunuy. Jewexe ya'ōbuyxi jījā osunuy. Imēn o'jekawēn:

— “Deus,” io'e. “Ococok oce warara'acat puxim ḡu ḡn etabixe buye,” io'e. “Ixe'yū ma itabikuku warara'acat pubut kay. Ḳn pit ka'ūma,” io'e. “Ixe'yū ma warēmtaḡ ma jekukul. Ḳn pit ka'ūma,” io'e. “Ixe'yū ma jepopom warara'acat tayxi eju. Ḳn pit ka'ūma,” io'e. “Iḡo buxim ḡu dak ḡn—iecuḡap peam dinheiro bubu'ukat puxim ḡu,” io'e. 12 “Pūḡ semana be xepxep kabia okpiwat ma ḡn jewemureren kawēn ām ewēju,” io'e Deus pe. “Wedinheiro'in ḡn iūmūm ewebe,” io'e. “10 be ikuḡ pima, pūḡ ma ḡn iūmūm ewebe,” io'e — Jesus o'e.

13 — Iecuḡap peam dinheiro bubu'ukat pit cūḡ'i osunuy wūy ma Fariseu wi. Isūsūn osunuy kabi kay jeak am ya'ōbuyxi'ūm cexe buye. Yatoro ma o'jekawēn Deus eju. O'jewekūmpioakaka jeḡuycūḡap pibun, ikērēat kuḡ puye — io'e. — “Deus,” io'e — io'e. — “Ikērēat kuḡ ōn,” io'e — io'e. — “Imēnpuye etabotaidabotbon cuy eguy okay,” io'e — io'e Jesus.

14 — Icēmān ōn e'em eywebe — Jesus o'e. — Jeduk'a be ixeyū epit puje, Fariseu ḡu cūḡ ma o'e Deus xe—iecuḡap peam dinheiro bubu'ukat acā — io'e. — Eya'ōbuyxian pin cīcā bima, eya'ōbuyxian ḡu epesop Deus xe. Eya'ōbuyxian pin'ūm pima bit, eya'ōbuyxian epesop cexe — Jesus o'e.

15 Gebuje Jesus eju etaybitbinayū warara'acat o'ḡukorēm. O'ḡukorēm ip Jesus kay mucayan bekitkit tojtjon puye. 16 Imēnpit:

— Ebekitkit cuy epetojot okay — io'e Jesus cebayū be ip.

Gebuje Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju—12 beayū eju.

— Bekitkit mubu'un ḡu juy okay imudot am — io'e. — “Epeju ḡu juy Jesus kay,” i'ūmḡu juy epe'e cebe ip. Deus ixeyū buximayū kukukan je'e soat kukukan pima. 17 Icēmān ōn e'em eywebe. Bekitkit ibu'u ḡu Deus pe jekukan. Imēnpuxim Deus pe eykukan eybu'u'ūm pima, cexe epesop ixē soat kukukan pima — io'e.

18 Gebuje aḡoka kukat oajēm Jesus kay. O'jekawēn Jesus eju.

— Tapu — io'e. — Ēn xipat, cedag ocemutaybitbin puye — io'e. — Apēntak oce soat em Deus xe onūy ām? — io'e Jesus pe.

19 — Apēnpuye dak ēn e'em owebe “Ēn xipat,” i? — Jesus o'e. — Ka'ūmḡu xipacat—Deus acā — io'e. 20 — Etaybit Deus pe wuyawēwēap ekawēn — io'e. — “Warara'acat tayxi kaykay ḡu juy epesop,” io'e Deus. “Warara'acat epayaoka ḡu juy,” i dak. “Eyetabikum ḡu juy warara'acat pubut kay,” i dak. “Napa ḡu juy epe'e,” i dak. “Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak,” i dak o'e Deus wuywebe — Jesus o'e.

21 — Soat taḡ ibiat ekawēn taḡ cuk adi ojekuku bekin piman ma — io'e.

22 Iboap co buje, Jesus waram o'jekawēn cebe.

— Pūḡ ma buk omuy ewebe i'e am — io'e. — Soat ebutuy cuy eteida dinheiro bu am. Dinheiro juy eḡūm ikuḡ'ūmayū be — io'e. — Iūm puje, ebutuy ade ece'e kabi be — io'e. — Gebuje juy ejot. Oweju juy ejeku — io'e Jesus.

23 Iḡuycūḡ cīcā o'e iboap co buje, ade jījā ibubut puye. Tacup osunuy. Ibu'u o'e jebubut ūm tadaybotbocayū be. Xerewun. O'jēm Jesus xewi.

24 Aḡoka kukat cemap co buje, Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju—iḡuycūḡat cēmap co buje.

— Iba'ore jījā ibubut adeat Deus pe jekukan — io'e Jesus. 25 — Iba'ore camelo be ikap am awi daobi'atog. Imēnpuxim iba'ore jījā ma ibubut adeat Deus pe jekukan, ibu'u ip puye — io'e.

26 — Abu be dak kuka o'e taxijo but? — io'e o'ya'ījojo'iyayū.

27 — Ijodiat pe jewedaxijo ba'ore — io'e. — Deus pe bit iba'ore ḡu soat ma — Jesus o'e.

28 Gebuje Pedro o'jekawēn Jesus eju.

— Ocejū bit soat ocesuiwat ewēju am — Pedro o'e Jesus pe.

29 — Icēmān ōn e'em eywebe — Jesus o'e. — Deus bikuyap taḡ eybadip iwat puje, eywebe epesuiwat podi ma epejat — io'e. — Eyduk'a beayū aco'i epesuiwat, eytayxi dak, eywaḡo dak, eyebay dak eyxi dak, eybekitkit tak.

30 Deus bikuyap taḡ iwat puje, eywebe epesuiwat podi ma epejat — io'e. — Eyetait pima Deus xipacat je'ḡūm eywebe. Eye'ū buje dak waram guto epeyetai — io'e. — Soat em Deus xe epesop — Jesus o'e.

³¹ Adeayū parakpewi Jesus 12 beayū o'tujowat. O'jekawēn ceweju ip.

— Eya'ōpicūg̃cūg̃ cuy epesop wa'ō kay — io'e cebe ip. — Jerusalēm ka kay aju — io'e. — Soat waḡo òn. Kuyjeayū emudupmubararaktup ekawēn taḡ adeayū warēmtaḡ ma ip okuk — io'e. ³² — Ixeyū oūm Judeu'ūmayū be okay itakomaayū be. Owaywayway ip je'e. Warēmtaḡ ma ip okuk. Omuxixuxi ip. Omupokupok ip. ³³ Oaoka ip. Imēnpit xepxep xet kap puje, waram ḡuto ocetai — io'e Jesus cebe ip—12 beayū be.

³⁴ Imēnpit 12 beayū xe cekawēn pa'arēm osunuy Jesus ekawēn.

— Apēnape ite e'em? — io'e ip jewewebe. — Cekawēn pa'arēm ocewebe — io'e ip.

³⁵ Jericó ka be Jesus ajēm pima, ita'ūmat dinheiro o'joojuy kapkapayū xewi.

³⁶ E bitako daḡ xik'i bima kapkapayū daobiwēḡ cocom ixe ita'ūmat.

— Apēnpuye eyju kapkam ijoma? — io'e kapkapayū be.

³⁷ — Jesus ijoma kapkam puye—Nazaré ka bewiat — io'e ip cebe.

³⁸ Gebuje ita'ūmat o'jewāwā Jesus kay.

— Jesus! — io'e. — Davi naxeḡebit ēn! — io'e. — Etabotaidabotbon cuy eḡuy okay — io'e ya'ōberen.

³⁹ Imēnpuye kapkapayū ita'ūmat o'ḡukorēm.

— Ecemūḡ cuy! — io'e ip.

Imēnpit big ma o'jewāwā ya'ōberen.

— Jesus! — io'e ma'ḡuto. — Davi naxeḡebit ēn! Etabotaidabotbon cuy eḡuy okay — io'e.

⁴⁰ Jesus oajēm ita'ūmat kay. O'jecū e bidase.

— Ixe ita'ūmat epetojot okay — io'e jexeacat pe.

O'tojot. O'jekawēn cebe, yajēm puje.

⁴¹ — Ajo-kay ēn oxewi? — io'e—Jesus o'e.

— Wetadam ece — io'e.

⁴² — Jetada òn — io'e Jesus. — Estate ece'e Deus kay etabut puye — io'e.

⁴³ Jesus iboap e isum ma o'jewetada. Jecoatcoan o'e. Ixe dak o'ju Jesus eju.

— Ka'ūmḡu ejo'iat xipacat — io'e Deus pe.

Imēneju soat o'jojojo'iaiyū:

— Ka'ūmḡu ejo'iat xipacat — io'e ip Deus pe.

19

¹ Jesus oajēm ikaboḡatka kay—Jericó ka kay. Kapkam oeku ibo ka daḡ. ² Ibo ka be aḡokatkat osunuy. Ibuetet Zaquēu i osunuy. Iecugap peam dinheiro bubu'ukat osunuy. Ibubut adeat osunuy.

³ Ixe dak Jesus co ojuy o'e. Imēnpit Jesus co ba'ore osunuy taoapīn puye. Ijo ba'ore osunuy adeayū Jesus akokoreren oekuku buye.

⁴ Imēnpuye Zaquēu o'jedau Jesus topabe. Jesus co am o'jeu figueira'ip eju. O'jeu ijop'ip tēḡ ma je'kap iam itaybit puye.

⁵ Ibo'ip tiotpe yajēm puje, Jesus o'jeapūn Zaquēu kay.

— Zaquēu — io'e. — Ekop cuy! — io'e. — Daosuw! — io'e. — Eduk'a be òn cum — Jesus o'e.

⁶ Zaquēu dao ma o'kop ip ejuwi. Icocok o'e Jesus tuk'a be cu ojuy buye.

— Ejot cuy oduk'a be — io'e Jesus pe.

⁷ Iboap o'jojojo'iaiyū Jesus o'jomuymuy ip jeweweju.

— Jesus o'ju Zaquēu duk'a be — io'e ip jewewebe. — Ixe Zaquēu ikērēat mujurūḡrūḡxi! — io'e ip jewewebe.

⁸ Gebuje Zaquēu o'jekawēn Jesus eju jeduk'a be.

— Kariwa — io'e. — A'ōpicūg cuy eguy. Ikērēat cuk adi ogujurūgrūgiap cuy ocepere. Obubut'in ogūm ikuḡ'ūmayū be. Ipidase ogūm cebe ip — io'e. — Adeayū muguykukukum cuk adi oguy dinheiom — io'e. — Ebadipdip dinheiro juy ogūm pūg dinheiro ojat'iat pe soat pe — io'e Zaqueu.

9 — Zaqueu, Deus edaxijo ḡasū bit — io'e Jesus. — Xipat ixe be edaxijo am ēn Abraão naxeḡebit puye. 10 Soat waḡo ōn. Ijodi ojat ikērēat muxurūgrūḡ'ukat kudada am. Ixeyū daxijo am ojat — io'e Jesus.

11 Adeayū be iboap co buje, Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip. Jerusalēm ka be Jesus oajēm pin. Tūybe ḡaxīn ma Deus soat kukukan je'e iān o'e ip adeayū. Imēnpuye iboap ekawēn o'ḡuwēn Jesus.

12 — Kariwa yoboḡat cu ojuy wūyatka kay — io'e Jesus. — Wūyatka watwat ixe kariwa yoboḡat muy ojuy jekukan. 13 Iju'ūm pima 10 beayū o'ḡudot jewekay jebuywatwat'ukayū. Pūḡpūḡpūḡ ma o'ḡūm soat pe dinheiro isurūḡat. Soat ip pūḡpūḡpūḡ o'e ikuḡ. “Ōn ijoce'ūm pima, epeyekapik ijop kuḡ dinheiro kuḡ wara'at pu am—dinheiro bu am,” io'e ixe kariwa cebe ip. 14 Imēnpit cebekitkityū'in itakoma osodop ip jekariwa yoboḡat kay. Imēnpuye itakomaayū jebureyū o'ḡuju jekariwa nomuju jekawēn ām ceweju. E daḡ ip o'e cebe: “Ekay ḡu oceju,” i. “Ocekukat pin ḡu ewebe,” io'e ip cebe e daḡ — Jesus o'e.

15 — Gebuje o'ju wūyat ka kay — io'e. — Wūyatka be bima ibo ka watwat ixe kariwa yoboḡat o'jomuy jekukan. Ade ka kukan ip o'jomuy. O'jēm wūyatka bewi. Jay. Oajēm ḡuto jeka be — io'e. — Jebuywatwat'ukayū o'tomuwā jewekay. 10 be dinheiro o'ḡūmgūm cebe'iaiyū o'tomuwā. Itaybit pin o'e pebūrū paxi ip dinheiro o'jat wara'at iam — io'e Jesus.

16 — Gebuje ibuywatwat'ukat oajēm jekariwa kay — io'e. — “Kariwa,” io'e. “Pūḡ dinheiro eḡūm owebe isurūḡat. 10 be ojat wara'at,” io'e — Jesus o'e.

17 — “Xipat ēn,” io'e. “Xipan cīcā juk adi ecekapik,” io'e. “Xipan cuk adi ecekapik pūḡat kuḡ ewebe ogūm'iat kuḡ—dinheiro kuḡ—yopicat kuḡ,” io'e. “Imēnpuye 10 be aḡoka kukan ecesūy,” io'e kariwa cebe — Jesus o'e.

18 — Ibocewi wara'at oajēm ibuywatwat'ukat — io'e. — “Kariwa,” io'e. “Ixaat kuḡ pima, 5 be ojat wara'at,” io'e wara'acat — Jesus o'e.

19 — “5 be ikaboḡatka kukan ecesūy—wūyat eipi ka kukan,” io'e kariwa cebe — Jesus o'e.

20 — Ibocewi wara'at oajēm ibuywatwat'ukat — io'e. — “Juku, kariwa,” io'e. “Edinheiom. Pūḡ ma,” io'e. “Ocekapik ḡu wara'at pu am. Oguekabek pit paḡōm,” io'e. 21 “Oparara ebuxim, ēn warara'acat mudadaybotthon puye,” io'e. “Ēn ibubum warara'acat xewi iūmūm ḡu ma'ḡu,” io'e. “Ēn ibubum cexewi ip taidadam ḡu ma'ḡu,” io'e ibuywatwat'ukat — Jesus o'e.

22 — “Xipat'ūm cīcā ēn,” io'e kariwa. “Ajo pēḡap ḡu ēn?” kariwa o'e ya'ōberen jebuywatwat'ukat pe. “ ‘Ocekapik ḡu wara'at pu am,’ i ēn e'em owebe. ‘Oguekabek paḡōm,’ i ēn e'em owebe,” io'e. ‘Ēn warara'acat mudadaybotthon,’ i ēn e'em owebe,” io'e. ‘Ēn ibubum warara'acat xewi iūmūm ḡu ma'ḡu,’ i ēn e'em owebe,” io'e. “ ‘Ēn ibubum cexewi ip taidadam ḡu ma'ḡu,’ i ēn e'em owebe,” io'e. 23 “Apēnpuye dak dinheiro eḡūm ḡu dinheiro muxipanpan'ukat pe ixe be wara'at pu am? Ixe be iūm puje, wara'at kuḡ kajuk ece'e dinheiro kuḡ,” io'e kariwa — Jesus o'e.

24 — “Pūḡ ma ikuḡat pui bewi juy cedinheiro epejat,” io'e kariwa jexeayū be. 10 be ikuḡat pe juy epeḡūm,” io'e — Jesus o'e.

25 — “Kariwa, imēn ġu bit,” io'e ip. “Teku kuy 10 be ikug!” io'e ip kariwa be.

26 — “Imēn ma ðn e'em,” io'e kariwa bit. “Adeat kukat pe wara'at je'ġūm ip. Ade'ūmat kukat xewi bit je'jat ip,” io'e kariwa — Jesus o'e.

27 — “Okay itakomaayū juy epetojot ijoce,” io'e. “‘Ocekukat pin ġu ewebe,’ i juk o'e ip owebe,” io'e. “‘Ixe'yū juy epetojot ijoce,’ io'e. “‘Ixe'yū ma epeyaoka wetabixe,” io'e kariwa — Jesus o'e.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

28 Jesus iboap e buje, o'ju Jerusalēm ka kay. Jeweju etaybitbinayū wap o'ju Jesus. 29 Oajēm ip Betfagē ka xe, Betānia ka xe dak, co'a xe. Co'a butet Oliveira dip'a i osunuy. Ajēm pima xepxepayū o'ġuju wara'atka be jeweju etaybitbinayū.

30 — Epeju juy aġoka kay—wuywapatka kay — io'e xepxepayū be. — Iboce jumento'it'it epetobuxik—ikirikat—yakpi jeje'ibit'ūmat. Ixe jumento'it'it epeġuwepak — io'e cebe ip. 31 — Ixe juy etojot ijoce — io'e. — “Apēnpuye dak eyju jumento'it'it muwekapkam?” i'e buje ip, “Ocekariwa cekay, ikug'ūm puye,” i juy epe'e cebe — io'e cebe ip.

32 O'ju ip xepxepayū.

Oajēm ip jumento'it'it kay. O'tobuxik ip apēn cuk Jesus o'e iap taġ.

33 Imuwekapkam pima ðhō iwat o'jekawēn cebe ip.

— Apēnpuye eyju jumento'it'it muwekapkam? — io'e ðhō iwat.

34 — Ocekariwa cekay, ikug'ūm puye — io'e xepxepayū.

— Ha'a — io'e.

35 O'tujowat ip Jesus kay. Oajēm. Jumento'it'it akpi jeje jeekabek o'jomōġ

ip. Ceweju etaybitbinayū Jesus o'ġuju jumento'it'it akpi jeje—iekabek ceje. 36 Jerusalēm ka xe Jesus ajēm pima, adeayū jeekabek o'ġupayapaya ip Jesus wap e dag ya'ðbuyxi cexe ip puye. 37 Jesus o'tobede jġā ip ġebujje. Icockok cġā ip o'e Oliveira dip'a pēnpēn taġ kopkom pima—soat cebekitkit. O'jewāwā ip Jesus kay.

— Deus xipat cġā — io'e ip ya'ðberen. — Teku ka'ūma buk ajojoiap mubapukpuġ jekukum — io'e ip. 38 — Wuykukat omuyku Deus a'ōbi — io'e ip jewewebe. — Ka'ūma ma ixe jo'iat idipat! — io'e ip. — Kaba'ūm jeedop ip kabi watwat — io'e ip. — Deus cuy xipacat je'ġūm cebe — io'e ip Jesus cocom pima.

39 Imēneju Fariseuyū o'jewāwā Jesus pe adeayū parakpewi.

— Tapu — io'e ip. — “Epeyemūġ cuy,” i juy ce eweju etaybitbinayū be, warēmtaġ ma ip e'em puye — io'e ip.

40 — Iteyū mūġ' i bima, wita'a ma kuka o'jeawāwā odobede am — io'e.

41 Jajēm puje, Jerusalēm ka kay o'jeak Jesus. O'tōn ika jojom pima ade ika watwat kūyjobit'ūm puye. O'jekawēn ika jojom pima.

42 — Jerusalēm ka watwat, Deus omudot eydaxijoap ojuy kaba'ūm eydop am — io'e Jesus. — Obikuy jġā ġasū ma eymutaybit am iboam. Eyju bit eybu'u ixe be eydaxijo am. Imēnpuye wekawēn ba'arēm eyxe — io'e. 43 — Imēnpuye ġuyjom eykay itakomaayū korara jo'iat jomuy ip eyka koreren jeðm ām eyaokaka am — io'e. — Ka'wi muġēġē ip jomuy. Jeymukoreren ip eyenapōnap puxixim. Jeyakodip ip — io'e. 44 — Jeymu'ūm ip. Soat eyka watwat ġu'ūm ip. Ka'ūma ma jepoyat. Ikabogatka sukamu'ūm cġā ip. Wita'a yamudu ip—soat'a uk'a muġēġēap'a. Pūġ'a iwat ġu ip wara'at'a jeje. Deus omudot eydaxijo am. Eyju bit okay ġu. ġasū ocedaxijo pin Deus iam eyetaybit ġu. Imēnpuye soat ip jeymu'ūm. Pūġ tak epeyepoyat ġu. Soat ip jeymu'ūm — io'e Jesus.

⁴⁵ Jesus oajēm Deus eju kawēnwēnap'a kay—yaboḡat'a kay. Ya be oōm. Aḡokatkayū o'ḡujēm uk'a ekorara bewi—ōhō deidada'ukayū.

⁴⁶ — Imēn e'em Deus ekawēntup: “Oduk'a bit cuy yanuy Deus eju kawēnwēnap'am” i — io'e cebe ip. — Eyju bit epeyamuwxat ibukurukayū munēmap'am — io'e cebe ip.

⁴⁷ Jesus adeayū mutaybitbin osunuy soat kabia Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be.

Gebuje paīyū kukukayū Jesus aoka ojuy oeku ip—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, warara'acayū dak—Judeuyū kukukayū. Jesus aoka ojuy osodop ixeyū ma.

⁴⁸ Adeayū bit Jesus ekawēn kay jĵā osodop. Imēnpuye Jesus aoka ba'ore o'e cekay'ūmayū be.

20

¹ Jesus imutaybitbin pima paīyū kukukayū oajēm cekay. Oajēm ip Jesus kawēn idipat muwēnuwēn pima Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. Oajēm ip Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū eju, Judeuyū kukukayū eju dak.

² Soat ip o'jekawēn Jesus eju.

— Abu-a'ōbi juk ija'a beayū eḡujēm? — io'e ip. — Abu-a'ōbi ēn jekukum? — io'e ip. — Iboam cuy ocemukūyjom ece — io'e ip.

³ — Eyju ma omukūyjom cuy epe'e — Jesus o'e. ⁴ — Abu-a'ōbi ḡu juk Joāo ijodiat mubatisasan oeku? Deus a'ōbi du? Ijodiat a'ōbi ḡu xe'e? Iboam cuy epe'e omukūyjom — io'e cebe ip.

⁵ Gebuje o'jewa'ōxikxik ip jeweweju.

— Apēn xe'e acejede? — io'e ip. — “Deus a'ōbi” i'e buje cebe, “Apēnpuye juk eyetabut ḡu Joāo kay?” i je'e Jesus wuywebe — io'e ip. ⁶ — “Ijodiat a'ōbi,” i'e buje bit cebe, adeayū wuyabuḡuḡ je'e wita'am, ixeyū xe Joāo Deus a'ōbi juk adi oeku buye — io'e ip jewewebe.

⁷ Imēnpuye:

— Ocetaybit ḡu abu-a'ōbi juk Joāo ijodiat mubatisasan oeku iam — io'e ip cebe.

⁸ — Ōn tak jeymukūyjo ḡu abu-a'ōbi ōn jekukum iam — io'e Jesus.

⁹ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn adeayū mukūyjo am Deus a'ōbi ōn jekukum iam.

— Aḡokatkat ibune'īcatpune o'taida uvabune — io'e Jesus. — Ixe uvadip iwat aḡokatkayū o'jomuy tip wiwi an. “Wekadaidip cuy epetipwiwi,” io'e cebe ip. O'ju wara'at ka be ixeyū aḡokatkayū tip wiwim pima. Ibun cicā osunuy wara'at ka be — io'e. ¹⁰ — Yaopap ekaxi bima tip iwat uva'a kay o'e. Jebuywatwat'ukat o'tomuwā.

— “Eju juy wekadaidip kay,” io'e. “Uva'a juy eyadojot oxat'am,” io'e. Imēn jebuywatwat'ukat o'ḡuju uva'a bum. O'jēm. Jay. Oajēm uvadip pe. Imēnpit tip wiwi'ukayū ibuywatwat'ukat o'yamupāupā tip iwat buywatwat'ukat. O'ḡujēm ip tip pewi. Ibui puḡ ma o'ḡujēm ip. Pūḡ'a dak ip o'yaūm ḡu cebe. Jebui puḡ ma o'jepit tip iwat pe — Jesus o'e.

¹¹ — Ibocewi tip iwat wara'at o'ḡuju uva'a kay jebuywatwat'ukat.

— “Eju juy uvadip kay wekadaidip kay,” io'e wara'at pe. “Uva'a juy eyadojot oxat'am,” io'e.

— Xerewun. O'jēm ibuywatwat'ukat. Jay. Oajēm uvadip pe. Imēnpit ixe wara'acat tak o'ḡujēm ip. Ixe dak ip o'yaokaka jĵā. Warēmtaḡ ma o'jukuk ip. Ibui puḡ ma o'ḡujēm ip. Pūḡ'a dak ip o'yaūm ḡu cebe. Jebui puḡ ma o'jepit kada iwat pe — io'e.

12 — Ibocewi wara'at o'guju uva'a kay jebuywatwat'ukat. Ixe wara'acat oajēm tip pe. Ixe dak ip o'yamupāupā. Ixe dak o'gūjēm ip tip pewi. Jebui puḡ ma o'jepit tip iwat pe — io'e.

— Imēn kadaidip wiwi'ukayū ebaḡūḡayū o'gūjēm tip pewi. Tip iwat buywatwat'ukayū o'gūjēm ip. Ebaḡūḡ em ip ibui puḡ ma o'guypit kadaidip iwat kay.

13 — Imēneju tip iwat o'jekawēn jewebe ma.

— “Apēn paxi oce?” io'e jewebe ma. Okpot cuy o'guju tip kay yabum,” io'e. “Oxe ikukpin cīcāat cuy o'guju. Ibuyxim ma ip okpot jukuk,” io'e jewebe ma.

14 — Kadaidip tip iwat jekpot o'guju tip kay. Xerewun. O'jēm. Jay. Oajēm tip pe. Imēnpit ipot co buje, tip wiwi'ukayū o'jekawēn jewebebe.

— “Ga'a tip iwat ipot ayaoka,” io'e ip jewebebe. “Cebay e'ū buje, teku soat je'jat jebay'ūm pubut,” io'e ip. “Tip kukan je'e,” io'e ip. “Ga'a ayaoka. Wuyju ma ibubut ajat. Wuyju ma tip kukan acesop,” io'e ip jewebebe.

15 — Tip iwat ipot o'tujujēm ip tip pewi. Kacūḡ kay o'tujowat ip. Ipot'ūm o'yaoka ip — io'e Jesus imutaybitbin.

— Apēn je'e tip iwat jekpot'ūm o'yaoka'iaiyū be? — io'e Jesus ja'ījojomayū be. 16 — Oḡuwēn eywebe. Kadaidip iwat je'ju tip wiwi'ukayū kay. Yaoka ip. Warara'acayū jomuy ixeyū'ūm'ūm tieḡ jekadaidip wiwi an — io'e.

— Cēm tu? — io'e Jesus ekawēn cocoayū. — Imēn xe'e je'e? — io'e ip Jesus pe.

17 — Icēmān — io'e Jesus. — Omuwēḡaptup imēn e'em:

“Ite'a wita'a xipat ḡu,” io'e uk'a muymuy'ukayū jewebebe, i. Ite'a o'yaxik ip, i. Imēnpit o'yaxikiat'a xipat cīcāat'am o'e, i. Wara'at'a muycemap'am o'e ce'aeduap puxim, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup—omuwēḡaptup — io'e Jesus. 18 — Iḡo'a jejewi je'at puje, o'jewenōmnōmnōm kuka. Ijodiat ceje iḡo'a at puje, tōm ā kuka o'e ip — io'e.

Iboap ekawēn o'ḡuwēn Deus a'ōbi ōn jekukum iam ixeyū mukūyjoap ojuy.

19 O'ya'ījojo'iaiyū oitakomān Jesus kay ibo ekawēn cocom puye—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū, paīyū kukukayū dak.

— Jesus ijop ekawēn o'ḡuwēn wuymukorēm ām — io'e ip jewebebe.

Imēnpuye Jesus pu ojuy o'e ip. Imēnpit iparara o'e ip adeayū buxim. 20 Ixeyū dak dinheiro o'ḡūm aḡokatkayū be Jesus ekawēn puyxijo am.

— Jewexe juy Jesus ekawēn kay epeku — io'e ip. — Ixe dobatban cuy epeku — io'e ip cebe. — Ixe ekawēn puyxijojom cuy epeku — io'e ip. — Warēmtaḡ ma acō'ī jekawēn — io'e ip. — Warēmtaḡ ma cekawēn puje, iecuḡap kay juy atujowat — io'e ip. — Iecuḡap a'ōbi acā yaoka but wuywebe — io'e ip.

O'ju ip Jesus kay. Jay. Oajēm ip.

21 — Tapu — io'e ip. — Ocetaybit cedaḡ ma ēn kawēnwēn iam. Cedaḡ ma ēn ocemutaybitbin tak — io'e ip cebe. — Kocūḡ kadi kay ḡu ēn aḡ—badiat kay acā — io'e ip.

Imēn o'e ip ya'ījojoayū muḡuykuku ojuy Jesus kay oceju iam.

22 — Cedaḡ tu exe wuywebe dinheiro ūm ām soat xe ya'ōbuyxiat pe—wuyeipi kukat pe—César be? Aceḡūm ḡu xe'e? — io'e ip Jesus pe.

23 Jesus pit o'e jewebe ma: — Iteyū wekawēn puyxijo ojuy — i.

24 — Dinheiro isurūgat cuy epetojot okay — io'e Jesus cebe ip—jedobatbanayū be—jekawēn puyxijojoo ojuyacat pe.

— Juku — io'e ip.

O'ḡubapuk cebe.

— Abu-biōḡbuk ija cebe? — io'e. — Abu-butet tak? — io'e.

— César biōḡbuk—soat xe ya'ōbuyxiat biōḡbuk — io'e ip. — Ixe butet tak opop cebe — io'e ip.

²⁵ — César emukaypin cuy epeḡūm cebe — io'e. — Deus emukaypin pit cuy epeḡūm cebe — io'e Jesus.

²⁶ Jesus ekawēn puyxijo ba'ore o'e cebe ip soat etabun. Cede ba'ore o'e ip. Mūḡ ma osodop ip.

— Itaybit cīcā teku jede am — io'e ip. — Ya'ōmuyyit pa'ore wuywebe — io'e ip jewewebe.

²⁷ Saduceuyū oajēm Jesus kay. Saduceuyū Judeuyū dak osodop ip. Tūybe wuye'ū buje acejetait'ūma waram iān o'e ip. O'jekawēn ip Jesus eju.

²⁸ — Tapu — io'e ip. — Moisés Deus pe wuyawēwēaptup cuk adi o'tupmubararak ocewebeaptum — io'e ip. — Imēn e'em ibodup:

Aḡokatkat waḡo'ūm e'ū buje, ikitpit puk cuy jewebumūn jewaḡo'ūm tayxibuk eju itayxibuk i't'et'ūm pima, i. Jewebumūn cuy imu'ukreg am, bekicat muaypan am jewaḡo'ūm tieḡ, i.

²⁹ Imēn Moisés o'tupmubararak — io'e ip.

Gebuje 7 beayū o'ḡuwēn ip Jesus pe—ikitpitpiyū.

— Koapat o'jewebumūn. Ixe koapat'ūm oe'ū jekpotpet'ūm pima ma — io'e ip. ³⁰ — Gebuje jewaḡo'ūm tomujuat o'jewebumūn jewaḡo'ūm tayxibuk eju.

Ixe tomujuat'ūm oe'ū jekpotpet'ūm pima maḡuto — io'e ip. ³¹ — Ibocewi warara'acayū o'jewebumūnmūn jewaḡo'ūm tayxibuk eju 5 beayū—koapat tayxibuk eju—pūḡ eju ma. Soat ip o'jewebumūnmūn ceweju. Jekpotpet'ūm

pima ma oe'ū'ū ip soat ma — io'e ip. ³² — Soat ip ce'ū buje, ayacat'ūm tak oe'ū. ³³ Soat o'jewebumūnmūn ceweju 7 beayū. Imēneju waram wuyetait

puje, abu-tayxim xe'e je'e? — io'e ip Jesus pe.

³⁴⁻³⁵ Gebuje Jesus o'jekawēn Saduceuyū be.

— Ijodiat ma jewebumūnmūn — io'e. — Waram o'jetait'iaiyū bit jewebumūnmūn ḡu. Deus ixeyū o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Jewebumūnmūn ḡu

ip. ³⁶ Waram o'jetait'iaiyū waram ḡu je'ū, Deus ekawēn tojotjot'ukat puxim ip puye. Deus ipotpoyū ip, Deus ixeyū o'ḡutait ce'ūap tomukadi buye — io'e

Jesus. ³⁷ — Napa ma eyju e'em "Waram acejetait ḡu," i. Waram epeyetai — io'e. — Waram acejetait wuye'ū buje iam cuk adi o'ḡutaybitbin Moisés — io'e.

— Ixe Moisés tipsopat ekawēntup o'tupmubararak. "Deus Abraão kukukat, Isaque kukukat tak, Jacó kukukat tak," i juk o'e Moisés, ce'ū'ū ip puje. ³⁸ Deus ce'ūat kukukat ḡu—itaicat kukukat acā. Imēnpuye wuyetaybit ixeyū'ūm'ūm

waram o'jetait ce'ūap tomukadi iam. Soat itait Deus xe—itaicayū, waram o'jetait'iaiyū dak — Jesus o'e.

³⁹ — Etaybit cīcā ma jede am — io'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat.

⁴⁰ Ya'ōbabi'ūm ip o'e Jesus a'ōbu am.

⁴¹ Jesus pit o'e cebe ip:

— Addeayū e'em "Deus emunaē Davi naxeḡebit," i — io'e Jesus cebe ip.

⁴² — Imēn e'em Davi Salmidup pe:

Deus o'e okukukat pe: "Xik'i abik oba'at kadi," i. ⁴³ "Ekay itakomaat a'ōbacaap oḡu'ūm," i. Kūyjobit jeedop ip a'ō kay, i — io'e.

⁴⁴ — Imēn Davi e'em Salmidup pe—jebibododonaptup pe — io'e. — Davi o'e Deus emunaē be "Okukukat" i. Imēnpuye Deus emunaē Davi naxeḡebit acā ḡu osunuy. Davi kukukat tak osunuy — io'e Jesus cebe ip.

⁴⁵ Gebuje Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju. 12 beayū eju o'jekawēn adeayū a'ōpiju.

⁴⁶ — Eyday'em'um cuy epesop Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū be eymuḡuykukuap puxim — io'e. — Tūybe soat podi ma oca'ōbuyxi iān e'em ip

— io'e. — Jesay ukpi wēnēḡwēnēḡān ip jekukum soat pe jejojoan. Icockok cīcā ip warara'acat pe ibuyxim ikuk am soat etabutpe — io'e. — Kariwa yoboḡat tūyap pe abik ojuy ip Deus eju kawēnwēnap'a be. Peta kabia be dak cucum ip kariwa yoboḡat tūyap kay yabikap ojuy. ⁴⁷ Aḡokatkat'ūm e'ū buje, itayxibuk pubut pupum ip. Cekawēn wa'ūm cīcā ip Deus eju warara'acat pe “Eyetaybit cīcā Deus eju kawēn ām” i'e am cebe ip. Jewexe Deus eju ip kawēnwēn. Deus xe ḡu ip ya'ōbuyxi—jewexe acā. Imēnpuye soat podi ma ipiat supi'ajo ip — io'e Jesus.

21

¹ Gebuje Jesus o'jeak dinheiro mūn'a kay—isurūḡat mūn'a kay. Dinheiro mūn'a Deus eju kawēnwēnap'a be o'yanuy. Ibubut adeayū dinheiro mōḡmōḡ ip o'e iḡo'a be. Xeresu ḡu o'jomōḡmōḡ ip ya be.

² Gebuje Jesus ayacat o'jojo—itop'ūm e'uubit—tadaybocat. Ixe ayacat dinheiro isurūḡat o'jomōḡ iḡo'a be—xepxep ā o'jomōḡ. Xepxepatei teiboḡ ḡu osodop—tei't ma.

³⁻⁴ — Icēmān ōn e'em eywebe — Jesus o'e jexeayū be. — Ibubut adeayū ma ade o'jomōḡmōḡ ip. Yopit ma bit jexewiat'in o'jomōḡmōḡ ip ya be jedinheiro'in. Ixe ayacat pit soat jexewiat o'jomōḡ jedinheiro. Ka'ūma ma o'jepoyat cebe. Tei'icat o'jomōḡ. Inaka soat o'jomōḡ jedinheiro. Jexat pu ojuyap tak o'jomōḡ. Imēnpuye Deus xe ayacat teiboḡ o'jomōḡ tei't maḡu wuyxe. Deus xe warara'acat podi ma o'jomōḡ — io'e Jesus.

⁵ Gebuje ceweju etaybitbinayū o'jekawēn Jesus eju.

— Tapu, ak'i juy ece — io'e ip. — Deus eju kawēnwēnap'a yadip cīcā! — io'e ip. — Wita'a muḡēḡe'a yadip cīcā! — io'e ip. — Adeayū juk adi jedinheiro o'ḡūmḡum yamudipapteim — io'e ip.

⁶ — Icēmān — io'e Jesus cebe ip. — Yadip cīcā ḡasū. Gaxīn ma bit soat'a je'aedu. Xepxep'a jewa'awebotbon ḡu je'e wita'a — io'e Jesus.

⁷ — Tapu, puḡūn xe'e je'aedu? — io'e ip. — Ajo je'babuk ḡasū je'aedu iam ocemutaybit am? — io'e ip.

⁸ — Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymuḡuykukuap puxim! — io'e. — Napapa'ukayū jajēm. “Cristo ōn,” i napa ma je'e ip warara'acat pe. “Ijodiat taxijojo'ukan Deus emunaē ōn,” i napa ma je'e ip. “Gaxīn ma Deus soat kukukan je'e,” i napa ma je'e ip. Eyetabun ḡu juy epesop ixeyū ekawēn kay — io'e. ⁹ — Soat kaka daḡ nopaḡōḡōm je'e ip—ijoxīn ma, wūy dak. Nopaḡōḡōmap awēḡ tobuxik puje, eyaḡukorereren ḡu juy epesop. Imēn cuy je'e koam. Imēnpit soat i'ūmap kabia oajēm ḡu buk.

¹⁰ — Pūḡ eipi watwat nopaḡōḡōm je'e wara'at eipi watwat eju. Pūḡ ka watwat nopaḡōḡōm je'e wara'at ka watwat eju. ¹¹ Soat kaka daḡ ipi jexixi. Soat ka daḡ je'e reap. Soat ka daḡ je'e iwātaxipipi ade. Xipat'ūm cīcāt je'babuk. Wuymparararanap tak je'babuk kabi be — io'e.

¹² — Iboap ebapuk awap itakomaayū jeydaomūn. Ipiat supi'ajoat ip eywebe. Jeydujowat ip Deus eju kawēnwēnap'a be Judeyū be eymuymuy am. Daomūnmūnap'a be ip jeymuōm. Jeydujowat ip iecuḡap dopabe ika kukukayū dopabe dak, okay eyetabut puye. ¹³ Ixeyū dopabe hima juy kawēn idipat epeḡuwēn cebe ip — io'e. ¹⁴ — “Apēn paxi oce'e cebe ip?” i'ūmḡu juy epe'e. “Apēn paxi ocedewayo?” i'ūmḡu dak cuy epe'e. Eyaḡuybabi'ūm'ūm ḡu juy epesop apēn paxi ocedewayo iap kay. ¹⁵ Ōn ma jeymutaybin jedem ixeyū dopabe hima. Eya'ōmuypit pa'ore je'e cebe ip eykay itakomaayū be — io'e. ¹⁶ — Eyebay ma jeyūm eykay itakomaayū be eyaoka am, eywaḡoyū dak, eybadipyū dak, eybureyū dak. Ixeyū ma ey'in yaoka pūḡpūḡ. ¹⁷ Soat eykay

gu jĳā je'e okay eyetabut puye — io'e. ¹⁸ — Ōn pit soat em aḡ oḡuy eykay. Soat em ōn xipan jeykuk. ¹⁹ Eyetabun cuy epesop okay ipiat'ajojom ma'gu eyju. Soat em Deus xe epesop eye'ū buje — io'e Jesus.

²⁰ — Sorarayū be Jerusalém ka mukoreren puje, eyetaybit epesop ḡaxĳn ma ip ikamu'ūm iam. ²¹ Jerusalém ka koreren pima, jewat cuy ip co'a kay jaokaap puxim Judéia eipi watwat. Jeka bewi juy ip je'jēm gu ikabogatka watwat. Ikabogatka kay gu juy ip jenapōn kogūnpi watwat. ²² Jenapōn gu juy ip ixe kabia be Deus jekay itakomaayū be jeweiḡ puye. Ixe soat pe jeweiḡ jemudupmubaraktup ekawēn tag—kuyjeatup ekawēn tag — io'e.

²³ — Yukreḡayū ipiat supi'ajojo jĳā ixe kabia be, jekūm pe je'it kukayū dak. Judéia eipi watwat ipiat supi'ajojo jĳā. Deus ipiat supi'ajoat Judeuyū be itakoma jĳā buye. ²⁴ Cekay itakomaayū Judeuyū yaokaka pajam. Warara'acat ip taomūn. Taomūnmūn ip tujowat wara'at ka daḡ. Jerusalém ka sukamu'ūm Judeu'ūmayū. Imēn je'ḡapuk Judeu'ūmayū soat kukukan pima — Jesus o'e.

²⁵ — Iwaruat je'ḡapukpak kaxiepiat pe, kaxiaat pe dak, kasopta be dak. Soat ka watwat yaḡuybabi'ūm'ūm cĳcā je'e. Yaḡuybabi'ūm'ūm je'e ip soati jediexixi jĳā buye, tipodoy jĳā buye dak. ²⁶ Soat kabi beacat muycemcemap jearere. Soat ya'ōca'ūm je'e jeparara pibun. Ya'ōca'ūm je'e ip ipararuat ebapuk puje — io'e.

²⁷ — Gebuje ip ojo — io'e Jesus. — Kabikerereat eju oajēm puje ip ojo — io'e Jesus. — Soat waḡo ōn. Ixeyū ojo. “Ka'ūma ma ejo'iat ya'ōbacaat,” i je'e ip owebe — io'e Jesus. — “Soat podi ma edip,” i je'e ip owebe — io'e Jesus.

²⁸ — Iboap ebapuk puje, ḡaxĳn ma taxijojom epe'e. Imēnpuye eycockoḡ cuy epesop. Eya'ōcam cuy epesop — io'e. Imēn Jesus o'jekawēn cebe ip.

²⁹ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn jexeayū be.

— Figueira'ip cuy epeyopcoco, wara'at'ip tak. ³⁰ Tupkireatup cēm puje, eyetaybit ḡaxĳn ma koato je'e iam. ³¹ Imēnpuxim iparuarat ebapuk puje, eyetaybit epe'e ḡaxĳn ma Deus soat kukukan je'e iam — io'e.

³² — Icēmān ōn e'em eywebe. Soat ḡasūacayū e'ū awap soat je'ḡapuk wekawēn tag. ³³ Kabi i'ūm, i'pi dak. Wekawēn pit i'ūm ḡu. Soat em wekawēn kay itabut jeedop ip adeayū — io'e.

³⁴ — Aḡ cuy epesop wajēmap kay — io'e. — Puybitxim gu juy epesop kawedixim gu dak, tarekreḡ pupuxim gu dak — io'e. — Aḡ cuy epesop wepit pujeap kay. ³⁵ Aḡ'ūm pima epeyekuy wepit puje puca ekuyap puxim ibu buje.

³⁶ Imēnpuye soat em ma aḡ cuy epesop wepicap kay. Soat em cuy epeyekawēn Deus eju — io'e. — “Bay, ocemutaxin cuy eḡuy ipiat'ajoap puxim,” i juy epe'e Deus pe. “Bay, ocebuywatwan cuy eḡuy soat waḡo kay ocajēm puje ocesūnāp puxim,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e.

³⁷⁻³⁸ Soat kabia Jesus adeayū mutaybitbin'uk osunuy Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. Kabia'isum adeayū je'aweroro'uk ip osodop iḡo'a be Jesus ekawēn com. Kabioḡkabioḡ'i bima o'jepitpit Jesus Oliveira dip'a bicūḡpe xexen.

22

¹ Peta ajēm pima paīyū kukukayū Jesus aoka ojuy ip, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Peta butet Páscoa i osunuy. ² Ixe epeta bima Judeuyū pāo'a o'a ok osodop—yamuyuhuhuaḡtōmtēm'ūmat'a. Soat kabia Jesus aoka ojuy oekuku ip paīyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

— Apēn ḡu xe'e aceyaoka? — io'e ip jewewebe. Adeayū eta'ūm pima ip yaoka ojuy oekuku, adeayū buxim iparara ip puye.

3-4 Gebuje Judas o'ju païyu kukukayû kay oibu'un Jesus kay buye. Kûyjobit o'e Satanás a'õ kay. Ixe Judas xepxep putet osunuy. Iscariote i wara'at ibutet osunuy. 12 beayû'in osunuy ixe. Deus eju kawênwênap'a wiwi'ukayû kukukayû kay dak o'ju. Jekawên âm ceweju ip o'ju. Oajêm cekay ip. Jay.

— Õn ma Jesus ogûm eywebe yaoka am — io'e. — Apên xe'e ogûm eywebe? — io'e Judas.

5 Icockok cîcâ ip o'e païyû kukukayû, Deus eju kawênwênap'a wiwi'ukayû kukukayû dak.

— Ocewebe Jesus ûm puje, dinheiro oce'gûm ewebe iûmapteim — io'e ip Judas pe.

6 — Ha'a, dinheiro juy egûm owebe — io'e cebe ip.

Imêneju soat kabia païyû be Jesus ûm ojuy oeku Judas. Adeayû eta'ûm pi iûm ojuy oeku.

7-8 Peta ajêm puje, Jesus Pedro o'gûju ikabogatka be, João dak. Ixe epeta bima Judeuyû pão'a o'o'uk osodop ip yamuyuhuhuptômtêm'ûmat'a. Ovelha aokaka'uk ip osodop Páscoa epeta bima. Imênpuye Jesus Pedroyû o'gûju soat muxipan am.

— Îkabogatka be juy epeju — io'e. — Ovelha juy epejat. Epeyaoka juy. Epejoyoy juy wuywebe i'o am Páscoa kabia be — io'e cebe ip—Pedro be, João be dak.

9 — Pu'a be xe'e oceyoyoy wuyxat? — io'e ip.

10 — Eya'õpicûgçûg cuy epesop! — io'e. — Ikabogatka be eyôm puje, agokatkat eydopabijuk—idibi mûn'a kukat. Ixe nomuju juy epeju — io'e. — Ixe be uk'a be iôm puje, eyju dak epeôm igô'a be — io'e. 11 — Uk'a iwat pe juy epeyekawên. “Ocemutaybitbin'ukat o'jew'a'õmudot ewebe,” i juy epe'e cebe. “Pu'abi be ebikuy omujum jekôn âm oweju etaybitbinayû eju Páscoa kabia bima,” i juk o'e ocemutaybitbin'ukat,” i juy epe'e uk'a iwat pe — io'e Jesus. 12 — Uk'a iwat yabimubapuk eywebe umat'abi, yabogat'abi, soat opop iat'abi — io'e. — Ibo'abi be juy ovelha epejoyoy wuyxan — io'e cebe ip.

13 O'ju ip ikabogatka be. Apên cuk adi Jesus o'e cebe ip iap tag o'tobuxik ip soat tag. Ovelha o'joyoy ip igô'abi be.

14 Jekôn pima Jesus o'jekawên jemumujuyû eju—12 beayû eju. Kaxikxik'i osodop ip mesa be.

15 — Páscoa xat o pin cîcâ ãn eyweju ijop epeta bima — io'e. — Gaxîn ma juy ãn ipiat'ajom — io'e. 16 — Deus soat kukukan'ûm pima Páscoa xat ojo'o'gu. Imênpit Deus soat kukukan pima, ojo'o waram — io'e.

17 Gebuje Jesus uva'abidi o'timuôm tikônkôgâp pe.

— Bay, ên xipat cîcâ — io'e Deus pe.

Tikônkôgâp o'gûm jeweu etaybitbinayû be.

— Juku — io'e. — Epetikôn. Epetimu'ê'ê eyewewebe — io'e. 18 — Ijodi gu waram uva'abidi otikôn. Deus soat kukukan pima bit, waram otikôn — io'e Jesus.

19 Gebuje pão'a o'yabu.

— Bay, ên xipat — io'e Deus pe.

O'yadakat. O'yaûm cebe ip.

— Iju'a ojebit — io'e. — Eywebeam oje'û. Ya'o buje we'ûap kay juy gebum epesop — io'e cebe ip.

20 Jekôn epere buje, uva'abidi o'tiûm cebe ip.

— Ijudi kôn puje, odoymukererenap kay juy gebum epesop — io'e. — Gasû Deus ikêrêat ju'uk eywebewi odoymukereren puye, oje'û buye. Ikêrêat ju'uk eywebewi apên kuyje ixe o'e iap tag — io'e Jesus. 21 — Mesa be xik'i owejuat

ma oũm okay itakomaayũ be — io'e. ²² — Soat waĝo ðn. Oje'ũ apẽn cuk adi webay ibikuy osunuy iap taĝ. Imẽnpit Deus ipiat supi'ajoat oũmat pe — io'e.

²³ — Abu xe'e wuy'in kuka Jesus o'ĝũm cekay itakomaayũ be? — io'e ip jewewebe Jesus eju jekõnkõnayũ.

²⁴ Gebuje Jesus eju etaybitbinayũ o'jewa'õbubu jeweweju.

— Abu wuy'in soat podi ma ya'õbuyxian je'e? — io'e ip jewewebe.

O'jewa'õxikxik ip. ²⁵ Jesus o'jekawẽn cebe ip.

— “Kũyjobin cuy epesop wa'õ kay,” i'e'em ijodiat kukukayũ jebekitkit pe.

“Kariwa yobogat ðn,” i'e'em ip — io'e. — Ijodiat bure ip adeayũ xe. ²⁶ Eyju bit imẽn ĝu juy epesop. Kariwa yobogat pin pima, ya'õbuyxi'ũmat puxim cuy epeku — io'e Jesus cebe ip. — Warara'acat kukukat pin pima juy ibuywatwan ip epesop — io'e cebe ip. ²⁷ — Abu kariwa yobogat? — io'e.

— Jekõn ãm mesa be xik'iat tu? Ixat tojtot'ukat ĝu xe'e? Jekõn ãm mesa be xik'iat ma kariwa yobogat. Imẽnpit eyxe bima wuyxat tojtot'ukat puxim cuk adi ojekuku. Warara'acat puywatwan cuk adi ojekuku — io'e Jesus.

²⁸ Eybu'un ĝu juk adi epesop okay, warara'acat a'ĝu ipiat o'supi'ajoat owebe — io'e. ²⁹ — Kuy bima webay o'e owebe “Soat kukukan ecesũ,” i. Imẽnpuxim

“Eyju dak soat kukukayũm epesop oweju,” i ðn e'em eywebe. ³⁰ ðn soat kukukan pima, wemesa be epeyekõn oweju — io'e. — “Eyju ikērēat kuĝ Deus xe,” i epe'e kũyjobit'ũmayũ be. “Eyju ikērēat kuĝ ĝu Deus xe,” i dak cuy epe'e kũyjobicayũ be. Imẽn epe'e Israel naxeĝebitbit pe—12 be tiwatwat pe — io'e Jesus jewēju etaybitbinayũ be.

³¹ — Simão — io'e Jesus Simão Pedro be. — Eya'õpicũĝ cuy — io'e. — Satanás kuy o'e owebe “Simão buyxijo pin ðn, itabut paxi je'e wa'õ kay iam,” i — io'e Jesus Simão be. — Satanás itabucayũ xewi emujēm pim apẽn wuyju tarekrekata mujēmjēm taixee bewi iap puxim — io'e. — “Ha'a. Esubuyxijo,” i juk oce Satanás pe — io'e Jesus. — “Soat cuy esubuyxijo oweju etaybitbinayũ,” i juk oce cebe — io'e Jesus. ³² — Imẽnpit kuy ocekawẽn Deus eju ewebeam. “Simão juy esubuywan itabucap epereap puxim,” i oce Deus pe — Jesus o'e. — Waram okay etabun pima, eykitpitpiyũ juy esubuywan itabut cĩcã am ip okay — io'e Jesus.

³³ — Kariwa, jeiwat ĝu ðn — io'e Simão Jesus pe. — Obu'un ĝu ekay — io'e. — Daomũmũnap'a be dak cuy oju eburem. We'ũap kay ma juy oju eburem — io'e Pedro.

³⁴ — Pedro — io'e. — Sapokay ede'ũm awap, ebapũĝ em “Ixe bure ĝu ðn,” i ece'e — io'e Jesus pit.

³⁵ Gebuje o'jekawẽn wara'acayũ eju—jeweju etaybitbinayũ eju.

— Patorõn kuĝ'ũm cuk adi ðn eymuju, sako kuĝ'ũm tak, bolsa kuĝ'ũm tak, eyiuk kuĝ'ũm tak — io'e. — Irerem tu juk adi epekuku? — io'e.

— Ka'ũma. Xipan cuk adi oceku — io'e ip.

³⁶ — Gasũ bit — io'e cebe ip — patorõn kuĝ pima juy epetujowat eyekuap taĝ — io'e. — Sako kuĝ pima juy epetujowat. Payao kuĝ'ũm pima juy eyeekabek epeteida ibu am — io'e. ³⁷ — Imẽn e'em Deus ekawěntup—omuwěĝaptup:

“Ikērēat muĝēĝe'ukat ěn,” i napa ma ijodiat e'em Deus emunaē be, i. Ibdup ekawẽn taĝ je'e ip owebe ĝasũ — io'e Jesus.

³⁸ — Kariwa, ak'i ece — io'e ip. — Xepxep oceju payao kuĝ — io'e ip.

— O'e ma burut — io'e.

³⁹ Ibocewi o'jēm ip jekõnkõnap'a bewi umat'abi bewi.

Jesus o'ju co'a kay—Oliveira dip'a kay—cucu'uk osunuyiap'a kay. Ceweju etaybitbinayũ dak o'ju tomuju. ⁴⁰ O'jekawẽn ceweju ip yajēm puje.

— Epeyekawēn cuy Deus eju eywebe ikērēat kukap puxim — io'e.

⁴¹ Jesus o'jewerūg jewēju etaybitbinayū xewi. Bosusu o'ju. Jagēpūg ma o'e. Gebuje Jesus o'jekawēn Deus eju. Jēg'aecōgōg o'jekawēn.

⁴² — Bay, ebu'u bima bit ipiat esupi'ajoat gu owebe — io'e Deus pe. — Imēnpit obikuyap tag gu juy ece—ebikuyap tag acā — io'e.

⁴³ Ibocewi Deus ekawēn tojtōt'ukat o'kop kabi kadiwi Jesus a'ōmucan am.

⁴⁴ Big ma ja'ōbuyxim o'jekawēn Deus eju. Jeguycūgat pibun ma oe'ū pin. Topa'adiayey o'e toy buxim, iguycūg cīcā buye. O'jedopadoyebot ipi ju.

⁴⁵ Deus eju jekawēn epere buje o'āy. Kirik'āy. Jewēju etaybitbinayū kay oajēm. Jay. Ixexet ma ip o'tobuxik. Ixexet ip jeguycūgap kuḡ ip yoboḡ cīcā buye.

⁴⁶ — Apēnpuye eyxexet? — io'e. — Epeyewurūg cuy! — io'e cebe ip. — Epeyekawēn cuy Deus eju eywebe ikērēat kukap puxim — io'e.

⁴⁷ Warara'acayū dak oajēm Judas eju. Ixe Judas warara'acayū wap oajēm jaku Jesus iam imutaybin am ip. Ixe 12 beayū'in osunuy.

Oajēm Jesus kay Judas. Oajēm Jesus aḡobu kōn ām tobede am.

⁴⁸ — Judas — io'e Jesus. — Soat waḡo ōn — io'e. — Waḡobu kōn tu ēn oīm ām okay itakomaayū be? — io'e.

⁴⁹ Gebuje Jesus eju etaybitbinayū itaybit o'e Jesus pum ip iam.

— Kariwa, oceyaoka du ip pajam? — io'e ip Jesus pe.

⁵⁰ Pūg ixeyū'in tak paīyū kukukat puywatwat'ukat o'suḡuybu'uk pajam. Tep. Iba'at kadiat ḡuybu o'suḡuybu'uk.

⁵¹ — Imēn gu bit epesop! — io'e Jesus jewēju etaybitbinayū be. Cay. O'suḡuybumucay. O'suḡuybumuwedap. Guybudip o'e.

⁵² Gebuje Jesus o'jekawēn Judas ejuayū eju—paīyū kukukayū eju, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukayū eju dak, Judeuyū kukukayū eju dak.

— Epajēm odaomūn ām ibukurukat taomūnap puxim — io'e. — Eyba'ip kukuḡ epajēm — io'e Jesus. ⁵³ — Soat kabia Deus eju kawēnwēnap'a be juk adi oḡuy. Epesot gu juk adi odaomūn ām iḡo'a be bima — io'e. — Gasū bit okup put eywebe eybikuyap tag. Eybikuyap tag eyeku but gasū. Kabiokboḡ tag jekuku'ukayū kukat ijodiat kukat ḡasū. Satanás ijodiat kukat ḡasū. Eyju dak kūyjobit ixe a'ō kay — io'e Jesus.

⁵⁴ Judas ejuayū Jesus o'jat. O'tujowat ip paīyū kukukat duk'a kay. Pedro dak o'ju Jesus nomuju. Wūy ma oeku Jesus nomuju. Oajēm ip.

⁵⁵ Gebuje daxa o'ḡusop ip paīyū kukat tuk'a xe, uk'a ekorara be. Oabikbik ip daxa etako be. Pedro xik'i o'e ixeyū parakpe.

⁵⁶ Gebuje ayacat Pedro o'jojojo—yaypan'isuat—paīyū kukukat puywatwat'ukat. O'jojojo Pedro daxa ekabia daḡ puye. O'jeak cekay.

— Ixe dak Jesus eju oeku — io'e ixe ayacat.

⁵⁷ — Ka'ūma — Pedro bit o'e napa ma. — Tū'ū, ixe bure ḡu ōn — io'e napa ma jebuap puxim.

⁵⁸ Wara'acat Pedro o'jojojo ibun'ūm pima aḡokatkat.

— Ēn tak ejeku Jesus eju — io'e cebe.

— Ka'ūma — Pedro o'e. — Jekukum ḡu ōn ceweju. Ojeku ḡu ōn pit ceweju — io'e napa ma.

⁵⁹ Pūḡ hora kap puje, wara'acat o'jekawēn.

— Icēmān ēn ma Jesus eju ejeku — io'e. — Galiléia eipi bewiat ēn — io'e Pedro be.

⁶⁰ — Tapu — Pedro bit o'e. — Wetaybit ḡu apēn ēn e'em iam — io'e napa ma. — Ixe bure ḡu ōn pit — io'e napa ma.

Sapokay o'jede iboam i'e buje. Kariwa Jesus o'jekorepēn.

⁶¹ Gebuje o'jeak Pedro kay. Pedro dak o'jegebu Jesus a'ō kay—kuy bimaap a'ō kay.

— Ebpūg em napa ma ece'e “Jesus bure gu ōn,” i — i juk o'e Jesus Pedro be.

⁶² Kacūg kay Pedro o'ju. Jesus bure gu ōn iap kay o'jegebu. Imēnpuye o'tōn cīcā.

⁶³ Iwiwi'ukayū Jesus o'jowayway—o'jat'iyū. Jesus o'gūpokupok ip.

⁶⁴ Jesus eta o'sutamuekabek ip paḡōm.

— Abu emupok exe? — io'e ip cebe iwaywayway am.

⁶⁵ Jesus o'jomuymuy jījā ip. Warēmtaḡ ma ip Jesus o'jukuk.

⁶⁶ Gebuje Judeuyū kukukayū o'je'awero ip, paīyū kukukayū dak, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Judeuyū awēwē'ukayū yobogayū ip osodop. Kabia'isum ip o'je'awero. Jesus o'tujowat ip ixeyū kay. Waram guto Jesus o'jowaywayway ip.

⁶⁷ — Ēn tu Deus emunaē? — io'e ip. “Cemunaē bima bit cuy ece ocewebe,” io'e ip Jesus pe.

— Ōn eymukūyo bima, okay eyetabut gu kuka epe'e — io'e Jesus pit. ⁶⁸ — Omukūyjom cuy epe'e i ōn e'em eywebe bima, kuka omukūyjom gu epe'e.

⁶⁹ Imēnpit soat waḡo ōn. Gaxīn ma oabik Deus ba'at kadi—soat podi ma ya'ōbacaat ba'at kadi. Ixe jo'i wa'ōbaca oḡuy — io'e Jesus. — Jewejojo'i ma ocesop oca'ōbacaap kug — io'e.

⁷⁰ — Deus ipot tu ēn? — io'e ip Jesus pe.

— Eyju ma iboam e'em — io'e.

⁷¹ — Apēḡām kuka warara'acat atakoy Jesus muy am? Kuy o'e! Kuy ixe ekawēn oceya'ijojo — io'e Judeuyū kukukayū. Deus muymuy xeku — io'e ip napa ma.

Oibu'un ip awerom.

23

¹ Gebuje Jesus o'tujowat ip Pilatos kay—iecuḡap kay. Jesus o'jomuymuy ip Pilatos pe.

² — Ite aḡokatkat warēmtaḡ ma ocemutaybitbin — io'e ip Pilatos pe napa ma. — “Kūyjobin gu juy epesop wuyeipi kukat a'ō kay,” i'e'em Jesus ocewebe — io'e ip napa ma. — “Eyedinheiro juy epeḡūm gu César be—wuyeipi kukat pe,” i'e'em ocewebe — Judeuyū napa ma o'e Pilatos pe. — “Adeayū kukukat ōn,” i'e'em teku — io'e ip napa ma Judeuyū. — “Deus emunaē ōn,” i'e'em teku — io'e ip.

³ — Judeuyū kukukat tu ēn? — Pilatos o'e Jesus pe.

— Ēn ma iboam e'em — io'e Jesus.

⁴ — Ite aḡokatkat ikērēat kuḡ gu oxe bit — io'e Pilatos soat pe paīyū kukukat pe, je'awero'ibiyū be dak.

⁵ — Warēmtaḡ ma teku ebekitkit mutaybitbin — io'e ip napa ma Pilatos pe. — Koap warēmtaḡ ma Galiléia eipi watwat mutaybitbin oekuku. Soat taḡ imutaybitbin oekuku—Judéia eipi daḡ. Gasū ijoce oajēm. Teku ebekitkit mubu'u'un César a'ō kayap puxim — io'e ip napa ma.

⁶ — Teku Galiléia eipi bewiat tu? — io'e Pilatos cebe ip.

— Hm hm — io'e ip.

⁷ Imēnpuye Pilatos Jesus o'ḡuju Herodes kay, Herodes Galiléia eipi kukukat puye, Jesus tak Galiléia eipi bewiat puye dak. Ixe Herodes Jerusalém ka be osunuy ixeyū kabia be.

⁸ Oajēm ip Herodes kay. Herodes Jesus o'jojjo. Icockok cīcā o'e ijjom pima. Kuy bima Herodes ijo pin osunuy Jesus awēg o'yawēgtobuxik puye.

— Wuywebe i'e ba'oreat paxi gubapuk wetabutpe? — io'e jewebe ma.

⁹ O'jekawēn Jesus eju.

— Abu-a'ōbi ēn kukukum? — io'e cebe. — Ojojjo gu buk iat mukapuḡ tu ebu'u wetabutpe? — io'e cebe.

Mūḡ ma osunuy Jesus pit. ¹⁰ Paīyū kukukayū dak Jesus o'jomuymuy jījā, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

¹¹ Herodes tak Jesus o'jowayway jījā. Warēmtaḡ ma Jesus o'jukuk, cesorarayū dak. Cesay idipat o'ḡuōm ip Jesus pe iwaywayway am.

Gebujep waram Jesus o'ḡuju Pilatos kay. ¹² Ixe kabia dak Herodes Pilatos burem o'e. Kuy bima itakoma jījā osodop ip jewewekay.

¹³ Gebuje Pilatos paīyū kukukayū o'tomuwā, Judeuyū kukukayū dak, warara'acat tak Judeuyū. ¹⁴ O'jekawēn cebe ip.

— Ite aḡokatkat epetojot okay — io'e. — “Ite aḡokatkat warēmtaḡ ma ocemutaybitbin,” i juk epe'e owebe — io'e. — Kuy ocekawēn ceweju eyetabun — io'e. — Oxe bit ikērēat o'ḡujurūḡ ḡu—pūḡ em tak ka'ūma — io'e. — Te'e ma eyju e'em “Ikērēat kuḡ teku,” i — io'e. ¹⁵ — Herodes tak o'jekawēn ceweju — io'e. — Herodes xe dak ikērēat kuḡ ḡu — io'e. — Imēnpuye waram Jesus o'tujupicat ip ocekey. Cedaḡ ḡu ocewebe bit yaoka am. ¹⁶ Imēnpuye imupok puje oḡuwekap jekpiwan ma iju am — io'e Pilatos.

¹⁷⁻¹⁸ — Ap! — io'e adeayū ya'ōberen Pilatos pe — Ite aḡokatkat eḡujēm ḡu — io'e ip. — Eyaoka ma! — io'e ip. — Barrabás pit eḡujēm daomūnmūnap'a bewi. Ite aḡokatkat pit eḡujēm ḡu — io'e ip ya'ōberen.

Iḡo epeta bima Pilatos pūḡ ma daomūnmūnap'a beat mujēmjēm'uk osunuy. Ixe Barrabás daomūnmūnap'a be osunuy. ¹⁹ Kuy bima ixe Barrabás iecuḡap ebekitkit eju o'jenopaḡōḡōm. Jenopaḡōḡōm pima wara'acat o'yaoka. Imēnpuye daomūnmūnap'a be osunuy.

²⁰ Gebuje Pilatos ma Jesus muwekap ojuy o'e.

— Jesus ma oḡuwekap — io'e adeayū be.

²¹ Adeayū bit Jesus pamupayaat ojuy korosa be ce'ū ām.

— Jesus cuy epeyaokaat! — io'e ip Pilatos pe. — Jesus juy esubamupayaat korosa be ce'ū ām — io'e ip ya'ōberen.

²² — Apēnpuye dak osubamupayaat? — io'e Pilatos. — “Ikērēat o'ḡujurūḡ ḡu,” i ōn e'em — io'e. — Cedaḡ ḡu wuywebe yaoka am — io'e. — Oḡupokupokat acā. Imupokupok puje, juy oḡuwekap — io'e.

²³ — Ap! — io'e ip. — Jesus esubamupayaat korosa be — ixeyū bit o'e. Imēn o'e ip ade em ma. Ya'ōberen o'jewāwā ip. Imēnpuye:

²⁴ — Iteyū bikuyap taḡ oce, biḡ ma cewāwāwāap puxim ip — io'e Pilatos jewebe ma. — Ixeyū etabun imuwekap pa'ore owebe — io'e jewebe ma.

— Ha'a — io'e adeayū be—aweromayū be. — Eybikuyap taḡ cuy oce — io'e Pilatos cebe ip.

²⁵ Imēnpuye Pilatos Barrabás o'ḡujēmat daomūnmūnap'a bewi—iecuḡap ebekitkit eju o'jenopaḡōḡōm'iat o'ḡujēmat—wara'acat o'yaoka'iat o'ḡujēmat—adeayū o'joojuy imujēm ām'iat o'ḡujēmat. Jesus pit o'ḡūm adeayū be.

— Eybikuyap taḡ cuy epe'e cebe — io'e Pilatos. Jesus o'jat ip.

²⁶ Gebuje sorarayū Simāo o'jat. Cirene ka bewiat o'jat ip—kogūnpi bewi ajēm'ibit. O'jat ip Jesus korosa dujowan co'a kay bima. Korosa o'jomuy ip Simāo a'ōpi'a jeje. O'tujowacat Jesus nomuju. ²⁷ Adeayū dak o'ju Jesus nomuju.

Aoyũ dak o'tõn cĩcã Jesus kay. Iḡuycũḡ cĩcã ip o'e Jesus kay.

²⁸ Imēnpit Jesus o'jekorepēn cekay ip.

— Tũ'ũ'ũyũ — io'e cebe ip—Jerusalēm ka watwat pe—aoyũ be. — Eye-wewekay acã juy epetõtõn—okay bit ka'ũma — io'e. — Ey'iyũ kay dak cuy epetõtõn — io'e. ²⁹ — Ipiat epesupi'ajojo. Ipiat'ajojom pima soat je'e "Icokcok e'em i'it kapkap'ũmayũ, i'it'if'ibit'ũmayũ dak, i'it muytin'ũm'ibiyũ dak," i — io'e Jesus. ³⁰ — Adeayũ ce'ũ pin je'e ixē kabia be ipiat'ajojom puye. "Ocejeje juy a'a'at ocemuy'ũ ãm," i je'e ip co'a be. "Ocemunēm cuy," i je'e ip co'a'ũn'a be — io'e. ³¹ — "Imēn yopkicat'ip kukuḡ pima, apēn xe'e kuka yopkarawat'ip o'jukuk ip?" i'e'em eyju — io'e Jesus waayũ be.

Imēn Jesus o'e cebe ip warēmtaḡ ip jekuḡ puye.

³² Xepxepayũ dak o'tujowat ip Jesus eju yaoka am—iecuḡap a'õ kay'ũmayũ.

³³ Co'a be yajēm puje Jesus pa o'subamupaya ip korosa jeje. Ce'uat'a ririt'a i omuy co'a butet. Iecuḡap a'õ kay kũyjobit'ũmayũ dak o'subamupaya ip wara'at pe korosa be—xepxepayũ. Pũḡ korosa o'jomuy ip ipikũyũy be Jesus ba'at kadi. Wara'at o'jomuy ip iba'ũḡat kadi. Jesus tak o'jekawēn Deus eju.

³⁴ — Bay — io'e. — Gbum ḡu juy apēn ip warēmtaḡ okuk iap kay, itaybit ḡu ip ajo pēnpēn oceju iam puye — io'e Jesus.

Gēbuje dado o'joxikxik ip Jesus pa o'subamupaya'iyũ. Jesus esay mu'ē'ē ãm jewewebe o'joxikxik ip ipi ju. Dado karatũḡ'a buxim o'yanuy. Ibararuk o'yanuy. ³⁵ Adeayũ dak osodop Jesus cocom. Judeuyũ kukukayũ bit warēmtaḡ o'e ip Jesus pe iwaywayway am.

— Teku warara'acat o'taxijo — io'e Judeuyũ kukukayũ. — Teku Deus emunaē bima, juy jewedaxijo — io'e ip iwaywayway am. — Deus pe wuydaxijo am o'taē'ibit pima juy jewedaxijo — io'e ip.

³⁶ Sorarayũ dak Jesus o'jowaywayway. Uva'abidi ũm ojuy ip o'e cebe tikõn ãm—tideibog'ũmat.

³⁷ — Ēn Judeuyũ kukukat pima juy ecedaxijo — io'e sorarayũ.

³⁸ Taperadup toro'i oeku korosa eju Jesus abi ase—tupararukatup—Judeuyũ kukukat teku iap mubapukatup.

³⁹ Gēbuje wara'at korosa ejuat Jesus o'jomuyumuy—iecuḡap a'õ kay kũyjobit'ũmat.

— Ēn Deus emunaē bima, ocedaxijom cuy ece — io'e ya'õberen Jesus pe. — Ecedaxijo dak cuy — io'e.

⁴⁰ Wara'at ejuat pit jebure o'ḡukorēm korosa ejuat.

— Eparara ḡu du Deus puxim? — io'e jebure be. — Wuyeweweju ma wuyju je'ũm korosa eju. ⁴¹ Cedaḡ wuywebe je'ũ ãm ikērēat cuk adi aḡujurũḡrũḡiap teim — io'e. — Ite bit o'ḡujurũḡrũḡ ḡu ikērēat — io'e.

⁴² — Jesus — io'e ixē wara'at. — Gbum cuy okay eguy ěn soat kukukan pima — io'e Jesus pe.

⁴³ — Icēmãn õn e'em ewebe, ḡasũ ma ěn oweju ecesũy onuyapka be—idip cĩcãatka be — io'e Jesus ixē wara'at pe.

⁴⁴⁻⁴⁵ Paḡo oicuk jekpiwan ma—Deus eju kawēnwēnap'a beat epaḡo—xĩntabi nomudip epaḡo. Oicuk ipidase ixē paḡo bit.

Kaxi wuyase bima kabiok o'e soat taḡ i'pi daḡ. Kaxiepiat o'jepirēm. O'jekabia ḡu. Ibum ma kabiok oeku—ebapũḡ ehora.

⁴⁶ Gēbuje Jesus o'jekawēn Deus pe.

— Bay — io'e. — Aḡ cuy eguy okay. Je'ũm cuy õn ebikuyap taḡ — io'e ya'õberen.

Oe'ũ. ⁴⁷ 100 be sorarayũ kukat o'jeak cekay. Apēn oe'ũ iap o'jojojo.

— A'ōbuyxi soat podi ma — io'e Deus pe. — Icēmān ite aḡokatkat ikērēat kuḡ gu osunuy — io'e.

⁴⁸ Korosa be ce'ūap com o'je'awero'iaiyū dak o'jepit ip jeduk'a be. O'jepit ip jewekūmpi okakam jeḡuycūḡap pibun. ⁴⁹ Jesus bureyū dak wūywūy ma korosa wi ip osodop, aoyū dak—Galiléia eipi bewi Jesus eju yajēm'ibiyū. Kacūḡcūḡ'i osodop ip Jesus e'ūap cocom.

⁵⁰ Gebuje José o'ju Pilatos kay—Arimatéia ka bewiat—Judéia eipi bewiat. Ixe Judeuyū awēwē'ukat yoboḡat osunuy. Xipat cīcā osunuy. Cūḡ cīcā osunuy. Soat xe ya'ōbuyxi osunuy. ⁵¹ Warara'acayū juk adi Jesus aoka ojuy osodop ip Judeuyū awēwē'ukayū yobogayū. José bit ka'ūma. Deus soat kukukan iap wiwim osunuy José bit. ⁵² Oajēm Pilatos kay ixe José.

Gebuje korosa ejuwi Jesus'ūm jebit mukop ojuy o'e.

— Jesus'ūm jebit cuy oju'ukat — io'e Pilatos pe.

— Eju'uk cuy — io'e Pilatos.

⁵³ O'ju i'ug. Oajēm. Jesus'ūm jebit o'ju'uk korosa ejuwi José. Jesus'ūm jebit o'jomūnmūn pagōm—idip cīcāan, irucan. Imūnmūn epere buje, o'tujowat witabikūy kay. Jesus'ūm jebit o'jomōḡ witabikūy be ikūykot'isuatkūy be.

⁵⁴ Sexta-feira osunuy. Katpuje jījā o'e. Gaxīn ma jebodoydoyap kabia Judeuyū be.

⁵⁵ Aoyū o'ju José eju—Galiléia eipi bewiaiyū. Witabikūy o'sukūyjojo ip. Apēn Jesus'ūm jebit o'jomōḡ'iap o'jojo ip.

⁵⁶ Ibocewi o'jepit ip jeduk'a be. Tōmte' oatōm o'tōmuwekoy ip Jesus'ūm jebit mude'onap ojuy. Kuyaje acā ijebit mude'on ojuy ip osodop, kuy jebodoydoyap kabia buye. Kapikpi kuka o'e kuyaje.

24

¹ Judeuyū ebodoydoyap kabia bima aoyū o'jebodoy jawēwēap ekawēn taḡ. Kabia'isum pit waram o'ju ip witabikūy kay. Domingo bima ip o'ju. Tōmte' oatōm tujowan o'ju ip Jesus'ūm mude'on ojuy. Jay. Oajēm ip.

² Yajēm puje wita'a o'yadobuxik ip yawede—ikūynomudip'a. ³ Oōm ip witabikūy be. Jesus'ūm jebit o'tobuxik gu ip. ⁴ Yaḡuybabi'ūm cīcā ip o'e tobuxik'ūm puye.

— Apēn xe'e ixe o'e? — io'e ip jewewebe.

Xepxep aḡokatkayū dak o'jebapuk aoyū wap—kabi bewiaiyū. Cesay kuḡ osodop ip isopsupat kuḡ. ⁵ Jeparara pibun ma ip o'jēḡ'aecōḡcōḡ cewap ip. Aḡokatkayū dak o'jekawēn aoyū be.

— Tū'ū'ūyū — io'e ip. — Apēnpuye eyju itaicat kudadam ce'ūat topapkūy be? — io'e ip. ⁶ — Ixe ijoce ḡu. Deus ixe o'ḡutait waram. O'ḡuyu kabi kay — io'e ip. — Gebum cuy epesop ixe a'ō kay—Galiléia eipi be bima iap a'ō kay. ⁷ “Soat waḡo ōn,” i mo o'e eywebe. “Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be oūm ip,” i mo o'e eywebe — io'e ip. — “Obamupaya ip korosa be. Oje'ū. Imēnpit xepxep xet kap puje waram ocejetai,” i mo o'e eywebe — io'e aoyū be ixeyū aḡokatkayū.

⁸ Gebuje Jesus a'ō kay o'jeḡebu ip. O'jēm ip witabikūy bewi. ⁹ Aripit. O'jepit onze beayū mukūyjo am apēn cuk ip o'jojojo iam. Jay. Oajēm ip. Soat o'ḡuwēn ip onze beayū be—Jesus eju oekuku'iaiyū be, warara'acayū be dak.

¹⁰ Maria Madalena soat o'ḡuwēn Jesus emumujuyū be, Joana dak, Tiago xi dak, warara'acayū dak. Tiago xi butet Maria i osunuy. Soat o'ḡuwen ip Jesus emumujuyū be. ¹¹ Warēmtaḡ ma tūybe aoyū kawēnwēn iān o'e ip. Itabut ḡu ip o'e cekawēn kay.

¹² Pedro bit dao ma o'ju witabikūy kay. Oajēm. O'jeerot. Itaburuh. O'jetaburut witabikūy kay. Paḡo acā o'jojo—idip cīcāat—irucat. Wara'at pit o'jojo ḡu.

— Ka'ūmḡu Jesus! — io'e.

Ibocewi o'jepit jeduk'a be. Yaḡuybabi'ūm cīcā o'e.

— Apen xe'e o'e ip Jesus'ūm jebit pe? — io'e jewebe ma. — Poma xe'e ijebit o'tujowat ip? — io'e.

¹³ Ixe kabia be xepxep Jesus eju oekuku'iaiyū o'ju Emaús ka kay. Emaús ka 10 kilometros osunuy Jerusalém ka wi. ¹⁴ É daḡ ip kawēnwēn oeku. Apēn Jesus'ūm o'tobuxik ḡu ip witabikūy be iam kawēnwēn ip oeku. ¹⁵ Kawēnwēn pima Jesus oajēm ixeyū kay—xepxepayū kay. Ceweju ip o'ju e daḡ. ¹⁶ Jesus o'jojo ip. O'jetabiebarēm ip Jesus teku iam. Tūybe Jesus ce'ū mabuk opop iān o'e ip.

¹⁷ — Apēn eyju kawēnwēn e daḡ? — io'e Jesus cebe ip.

Topaḡuycūḡcūḡ o'jecūcū ip. ¹⁸ Ixeyū'in o'jede Jesus pe. Cleopas i ibutet osunuy.

— Soat Jerusalém ka watwat itaybit apēn o'jebapuk ibo ka be ḡasū iam. Ēn acā etaybit ḡu! — io'e.

¹⁹ — Apēn xe'e o'jebapuk? — io'e Jesus cebe ip.

— Apēn Jesus pe o'e ip iap awēḡ eyawēḡtobuxik ḡu du—Nazaré ka bewiat pe iap awēḡ? — io'e. — Ixe Jesus Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Soat xe ya'ōbuyxi osunuy. Ocejajojo ḡu iap mubapukpuḡ oekuku Deus a'ōbi. Ixe juk cedaḡ ocemutaybitbitbin — io'e. ²⁰ — Paīyū kukukayū wuyka kukukayū dak Jesus o'ḡūm Judeu'ūmayū be yaoka am. Jesus pa o'subamupaya ip korosa be — io'e. ²¹ — Ocejju bit tūybe ixē Judeuyū taxiḡo iān cuk adi oce'e — io'e. — Inaka ebapūḡ kabia kuy o'kap ce'ūap kabia. ²² Imēnpit oce'in ip ocagaymubabi'ūm aoyū — io'e. — Witabikūy be o'ju ip kabia'isum. Ikudadam ip oeku — io'e. ²³ — Jesus'ūm jebit o'tobuxik ḡu ip ikūy be — io'e. — Ocekay o'jepit ip — io'e. — “Deus ekawēn tojtot'ukayū ocejajojo,” i mo o'e ip ocewebe — io'e Jesus pe. — “Kabi bewiat ocejajojo,” i mo o'e ip ocewebe — io'e. — “Jesus waram o'jetai,” i mo o'e ip ocewebe — io'e Jesus pe. ²⁴ — Wara'at ocebureyū o'ju witabikūy kay — io'e. — Apēn aoyū o'e iap taḡ o'tobuxik ip — io'e. — Jesus pit o'jojo ḡu ip — io'e Jesus pe.

²⁵ — Eyetaybin wa'ūm cīcā Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm ekawēn — io'e Jesus cebe ip. — Eyetabun wa'ūm cīcā! ²⁶ Cedaḡ osunuy Deus xe Cristo imēn ipiat'ajo am, je'ū ām tak—wuydaxiḡo am Deus emunaē. Cedaḡ osunuy waram kabi kay jeu am soat kukukan—Deus co'i ya'ōbacaan—Deus co'i idipan — io'e Jesus cebe ip.

²⁷ Jemuwēnuwēḡaptup ekawēn o'ḡukūyjojo ip soatup ekawēn—Deus ekawēntup ekawēn—Moisés emudupmubararaktup ekawēn, soat Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup ekawēn tak. Iboaptup ekawēn o'ḡukūyjojo ip.

²⁸ Imēn oajēm ip jejuapka kay—Emaús ka kay.

— Bosusu ma buk oju — Jesus o'e cebe ip.

²⁹ — Ocexe juy eḡuy — ixeyū bit o'e. — Katpuje jījā o'e kuy. Kabiḡ wuyju — io'e xepxepayū Jesus pe. Imēnpuye Jesus o'ju ceweju ip cexe ip jenūy ā. Oōm ip tuk'a be.

³⁰ Gebuje Jesus pāo'a o'yabu jekōn pima ceweju ip.

— Bay, ēn xipat — io'e Deus pe.

O'yadakatkat. O'yaŭm cebe ip. ³¹ Jetaan ip o'jeak. Teku Jesus iam itaybit ip o'e. Imēnpit Jesus o'jepa'ŭm.

³² — Oca'ōxabida karabakbakān oce'e e dag oceweju kawēnwēn pima, Deus ekawēn muwēnuwēn pima — io'e ip jewewebe.

³³ Gebuje o'jēm ip mesa bewi. Aripit. O'jepit ip Jerusalēm ka kay. Jay. Oajēm ip.

Gebuje onze beayū o'tobuxik ip—jebureyū. Awerom ip o'tobuxik.

³⁴ — Wuykukukat waram o'jetait — io'e ip xepxepayū be. — Simão itaicat o'jojo — io'e ip.

³⁵ Gebuje xepxepayū apēn Jesus o'e cebe ip iap o'guwēn jebureyū be.

— Jesus o'jebapuk oce kay e dag — io'e ip. — Pāo'a dakat puje, ocetaybit oce'e teku Jesus iam — io'e xepxepayū cebe ip.

³⁶ Dao ma Jesus o'jebapuk aweromayū kay imēn kawēnwēn pima ip.

— Kaba'ŭm cuy epesop — io'e.

³⁷ O'jekuy ip. Iparara jīā ip o'e. Tūybe axik iān o'e ip.

³⁸ — Apēnpuye eykuykuykuy? — io'e Jesus. — Apēnpuye eyju e'em “Cēm tu Jesus waram o'jetait?” i? Apēnpuye eyetabut gu okay? — Jesus o'e. ³⁹ — Ak epe'e obu kay, wui kay dak. Goku tapoa kuybut — io'e. — Obu kukuḡ cuy epe'e — io'e. — Wui kukuḡ tak cuy epe'e. Asubit'ŭm! Axik tu ōn eyxe? Axik taohe gu. Ōn pit odaohe — io'e Jesus.

⁴⁰ Imēn e'em pima, o'jewebumubapuk cebe ip. O'jeweimubapuk.

⁴¹ Imēnpit itabut gu ma buk o'e ip Jesus kay jecokcok pibun, yaḡuybabi'ŭm'ŭm ip puye.

— Ajo opop eyxe i'o am? — Jesus tak o'e cebe ip.

⁴² Axima yoyoy o'gūm ip cebe i'o am. ⁴³ O'jat. Etabutpe ip o'jo'o.

⁴⁴ Gebuje o'jekawēn ceweju ip.

— Moisés apēn warēmtaḡ itakomaayū okuk iaptup o'tupmubararak, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ŭm'ŭm tak — io'e. — Davi dak apēn warēmtaḡ ip okuk iaptup o'tupmubararak Salmidup pe—jebibododonaptup pe — io'e. — Ixeyū'ŭm'ŭm emudupmubararakatup pe iap taḡ ma ip okuk ikērēm — io'e. — Eyweju ōn pima iboap oḡuwēn eywebe — io'e Jesus.

⁴⁵ Ixeyū mutaybitbin o'e apēnape Deus ekawēn iam.

⁴⁶ — Imēn e'em iḡodup:

Deus emunaē juy ipiāt supi'ajo, i. Je'ū juy, i. Xepxep xet kap puje, waram jetait guto, i. ⁴⁷ Ixe a'ōbi itabucayū juy kawēn idipat guwēn soat ka watwat pe, i. Koap Jerusalēm ka watwat pe juy guwēn ip, i. Guyjom wara'atka watwat pe juy guwēn ip, i. “Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere,” i juy je'e ip, i. “Ikērēat mujurūḡrūḡap epere buje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi,” i juy je'e ip, i.

Imēn e'em iḡodup, — io'e Jesus. ⁴⁸ — Wekawēn epeya'ījojo. We'ūap tak epejojojo ma. Soat ka watwat pe juy iboap epeḡuwēn — io'e Jesus cebe ip. ⁴⁹ — “Jeya'ōmucan ōn,” io'e webay eywebe — io'e. — Webay a'ōbi ōn jeya'ōmucan — io'e Jesus. — Deus pe eya'ōmucanap wiwim cuy epesop ikaboḡatka be—Jerusalēm ka be — io'e. — Gaxīn ma juy jeya'ōmucan — io'e cebe ip.

⁵⁰ Jesus ixeyū o'tujowat Betānia ka be.

Gebuje o'jekawēn Deus eju cebeam ip.

— Bay, xipan cuy teyūku ejukuk — io'e Deus pe.

⁵¹ Bosusu o'ju cexewi ip Deus eju kawēnwēn pima.

Gebuje Deus o'tujowat jewekay, kabi kay.

⁵² — Bay, ěn xipat cĩcã — io'e ip Deus pe tujowacap cocoayũ. — Ka'ũma ma ejo'iat ya'õbacaat — io'e ip cebe.

Gebuje o'jepit ip Jerusalém ka kay. Icocok cĩcã ip osodop. ⁵³ Deus eju kawēnwēnap'a be osodop ip soat em—yabogāt'a be. — Bay, ka'ũma ma ejo'iat ya'õbuyxiat — i'e'em ip osodop.

JESUS CRISTO MUWĒĠAP EKAWĒNTUP—JOÃO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹ Jesus Cristo oajēm Deus mubapuk am ijodiayū be. Ipi muġē awap Deus mubapukpuk'ukat kuy osunuy. Deus xe osunuy. Deus co'i osunuy. ² Ixe Deus xe osunuy ipi muġēm pima. ³ Deus eju ixe soat o'guge—ipi daġat, kabi beat tak. Ka'ūma ma kajuk o'e ipi daġ ixe imujurūġ'ūm pima. ⁴ Ja'ōbi dak ixe itabēġayū mujurūġrūġ'uk osunuy. Ixe icēmān wuymutaybitbin'uk osunuy Deus ekawēn—apēn kaxi wuy mukabiahapam puxim. ⁵ Ixe oajēm ijodi Deus ekawēn wuy mutaybin am. Ade jījā ikērēat mujurūġrūġ'ukayū osodop ijodi. Imēnpit ixe ekawēn muwēnmu'ūm pa'ore osodop ip.

⁶ Ixe ajēm awap Deus warara'acat o'ġudot ijodi aġokatkat. Ja'ōbi o'ġudot. João i ibutet osunuy. ⁷ Oajēm Jesus Cristo muwēn ām—kabiaap puximat muwēn ām ijodiayū be. Ixe o'ġuwēnuwēn adeayū mutabun am cekay. ⁸ João ma ixe Deus mubapukpuk'ukat ġu osunuy. Oajēm ixe muwēn ām acā.

⁹ — Ixe kawēn icēmat wuy mutaybitbin je'e — io'e João. — Ixe jajēm ijodi — io'e João. — Soat mutaybitbin jeku Deus ekawēn — io'e João.

¹⁰ Deus mubapukpuk'ukat oajēm ipi kay. Ijodi oekuku. Soat ipi daġacat ixe emumuġē osodop ip. Inaka ibu'u o'e ip jetabun cekay. ¹¹ Jeadipyū kay oajēm—Judeuyū kay. Inaka itabut ġu o'e ip cekay. ¹² Warara'acayū bit ixe kay osodop ip. Itabut ip osodop ixe kay. Imēnpuyē:

— Deus ebekitkiyū eyju ġasū, okay eyetabut puyē — io'e cebe ip.

¹³ Bekitkit jebapukpuġ ijodi ayacat'uk pewi kapkam puyē; aġokatkat aoyū dabi'o pin e'em puyē dak; aġokatkat jekpot mujurūġ pin puyē dak. Imēn ġu bit wuyju Deus ebekitkin e'em. Ijodiayū Deus ebekitkin e'em Deus ibikuy buye acā. ¹⁴ Deus mubapukpuk'ukat ijodian o'e. Jesus Cristo ijodian o'e. Wuyxe osunuy. Pūġ ma Deus ipot osunuy. Wara'at ka'ūmġu—ixē acā. Ijodiayū ikērēat mujurūġrūġ oekuku. Inaka ixe xe ikukpin cīcā osodop ip. Icēmān ixe Deus ekawēn wuy mutaybitbin'uk osunuy. Imēnejū:

— Warara'acat podi ma teku idip — i juy ace'e'e wuyewewebe.

¹⁵ João Batista abu Deus mubapukpuk'ukat iap muwēnuwēn oeku adeayū be. Ixe imēn o'e:

Omuykiuat ma ya'ōbuyxi, i. Ōn pit ka'ūma, i. Okap awap ixe itabēġ osunuy iwago ma'ġu ōn, i. Imēnpuyē obodi ma ya'ōbuyxi ixe ma, i. Ixe kuy oġuwēn eywebe, io'e — João o'e.

Imēn abu Deus mubapukpuk'ukat iap muwēnuwēn oeku João Batista.

¹⁶ Soat kabia ixe xe wuykukpin cīcā ikērēat mujurūġrūġ ma'ġu wuyju. Soat podi ma xipan wuykuġ, ixe xe wuykukpin puyē.

¹⁷ — Eyju cūġ ma Deus xe cekawēn taġ jekukum pima — i juk adi o'e'e Moisés'ūm wuydobuyū'ūm'ūm pe. — Deus xe eykukpin cīcā ikērēat mujurūġrūġ ma'ġu eyju — i juk adi o'e'e Jesus Cristo bit.

Ixe kawēn icēmat muwēnuwēn oekuku. ¹⁸ Ka'ūma ma Deus o'jojoko buk. Ixe ipot pūġ ma. Ipot acā o'jojoko. Ipot ikukpin cīcā jebay mubapukpuk'uk osunuy wuywebe. Deus mubapukpuk'ukat ixe.

¹⁹⁻²⁸ Judeuyū kukukayū jepaiyū o'ġuju João Batista kay. O'ġuju ip jekawēn ām ceweju. Jerusalēm ka beayū osodop ip ixeyū Judeuyū kukukayū. Paīyū buywatwat'ukayū dak o'ġuju ip. Levitayū i ibuywatwat'ukayū butet osunuy. Fariseuyū ixeyū o'ġuju João kay. Betânia ka xe o'jekawēn ip. Jordāodi wīnābu

o'jekawên ip. João iboceayũ mubatisasan osunuy ijudi be. Oajêm ip João kay. Jay. João ibu'u gu o'e jekawên âm ceweju ip.

— Abu ên? — io'e ip João be.

— Cristo gu òn — io'e João. — Ijodiayũ daxijojo'ukan Deus emunaẽ gu òn.

— Abu ên? — io'e ma'guto ip. — Elias du ên? — io'e ip. — Deus ekawên muwênuwên'ukat tu ên? Waram guto du ekop oce kay? Kuyjeat tu ên? — io'e ip cebe.

— Ka'ũma — io'e. — Elias gu òn.

— Deus ekawên muwênuwên'ukat tu ên—ocemumuwiwiiat? — io'e ip.

— Ka'ũma — io'e. — Eyemumuwiwiiat gu òn — io'e.

— Abu ên? — io'e ma'guto ip. — Abu ên iap cuy eguwên oce webe. Abu ên iap muwên pin oceju ocemudocayũ be — io'e ip João be.

— Uk'a'umat pe wuyjuyũ mukũyjojom pit òn — io'e João. — “Ikêrêat mujurũgrũgap cuy epeyepere,” i òn e'em cebe ip. “Wuykukukat jajêm,” i òn e'em. “Kũyjobin cuy epesop ya'õ kay,” i òn e'em cebe ip — io'e. — Imên òn e'em cebe ip Isaías ekawên tag—kuyat ekawên tag—Deus ekawên muwênuwên'ukat ekawên tag — io'e.

— “Deus ekawên muwênuwên'ukat gu òn,” i juk ece oce webe, “Eymumuwiwiiat gu òn,” i dak, “Elias gu òn,” i dak — io'e ip. — Apênpuye dak ên wuyjuyũ mubatisasan? — io'e ip.

— Òn ma ijodiayũ mubatisasan idibi be — io'e João. — Wara'at pit omuy wuyparakpe. Eyetaybit gu ixem. Deus ekawên eymutaybitbin cuk adi ojekuku. Gasũ bit ixem jeymutaybin. Omuykuat ya'õbuyxiat. Òn pit ixem jo'i'ũmgu. Wa'õbuyxi gu òn pit ixem buxim — io'e João.

²⁹ Kuyaje João jekay Jesus ajêmap o'jojo.

— Ak'i juy epe'e! — io'e João adeayũ be. — Teku Deus emunaẽ. Paĩyũ cordeiro aokaka'uk osodop ip ikêrêat uk am wuydobuyũ'ũm'ũm pewi — io'e. — Imênpuxim teku je'ũ ikêrêat uk am wuywebewi — io'e. ³⁰ — Ixe oguwên eywebe kapusu — io'e. — “Gasũ bit wara'at Deus ekawên jeymutaybin,” i juk oce eywebe. “Okap awap ixem kuy itabêg osunuy iwaگو ma'gu òn,” i juk oce eywebe. “Imênpuye ixem ya'õbuyxiat. Òn pit ixem jo'i'ũmgu. Wa'õbuyxi gu òn pit” i juk oce eywebe — io'e. ³¹⁻³³ — Òn pit wetaybit gu oguy abu ixem osunuy iam. Imênpit Israel naxegebbitbit mutaybin ojuy oguy abu Deus emunaẽ iam. Imênpuye ojet ijodiacat mubatisasan — io'e. — Òn pit wetaybit gu oguy abu ixem iam — io'e João. — Imênpit Deus cuk o'e owebe: “Obiõgbuk je'kop wemunaẽ kay,” i. “Ixe be jeedop,” i. “Ixe epejojo,” i. “Ixe jebiõgbuk guõm jemoceayũ be,” i. Imên omudocat cuk o'e owebe — io'e—João o'e. Imên João Jesus muwênuwên oekuku.

— Deus biõgbuk ojojo — io'e João. — O'kop kabi kadiwi. Pukaso jo'i osunuy ibiõgbuk. Jesus abi jeje o'jecũg — io'e João. ³⁴ — Ixe ma ojojo. Ixe Deus ipot. Iboap oguwên eywebe — io'e João iboceayũ be.

³⁵ Kuyaje João Batista waram Jesus o'jojo. João cũgi osunuy jeweu etaybitbinayũ eju—xepxepayũ eju. ³⁶ Jesus cũgcũg o'e cewap ip.

— Ak'i juy epe'e! — io'e João. — Teku Deus emunaẽ — io'e. — Cordeiro e'ũap co'i teku je'ũ ikêrêat uk am wuywebewi — io'e.

³⁷ Iboap co buje, Jesus kay o'ju ip João eju etaybitbinayũ—xepxepayũ. João ip o'suiwat Jesus kay jeju am.

³⁸ Jesus o'jekorepên.

— Ajo-kudadam eyju? — io'e Jesus.

— Ocemutaybitbin'ukat, poce ên? — io'e ip.

³⁹ — Ga'a onuynyap'a kayaju — io'e Jesus.

O'ju ip Jesus eju. Oajēm ip Jesus nuynuyap'a be. Katpuje ip oajēm—16 hora bima. Uk'a be ip oöm. Jesus eju ip osodop ixē kabia. ⁴⁰ Pūg ma ixeyū'in André i osunuy—xepxepayū'in. André kuy João ekawēn itaybit osunuy. Imēneju Jesus eju o'ju. Ixe André Simão kitpit osunuy.

⁴¹ Gebuje André o'ju Simão kay—jewaḡo kay.

— Cristo očetobuxik — io'e Simão be.

(Wuydaxijo am Deus emunaē iape Cristo.)

⁴² O'tujowat Jesus kay. Jesus Simão o'jojojo.

— Ēn aco'i Simão — io'e. — João ipot aco'i ěn. Wara'at ebuten ḡasū — io'e.

— Ojomōḡ ebuten. Céfo i ebuten je'e — io'e Jesus.

(Céfo Pedro iape Grego a'öm, wita'a iape Mundurukú a'öm).

⁴³ Kuyaje:

— Cum puk ōn Galiléia eipi kay — io'e Jesus.

Jesus Filipe o'tobuxik e dāḡ pima.

— Filipe, oweju juy ejeku — io'e.

⁴⁴ Filipe Betsaida ka bewiat osunuy, André dak, Simão Pedro dak. Pūḡka bewiat ip osodop.

⁴⁵ Gebuje Filipe Natanael o'tobuxik.

— Deus emunaē očetobuxik — io'e Natanael be. — Moisés ixē muwēḡaptup o'tupmubararak kuyje — io'e. — Deus a'ōbi o'tupmubararak. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'üm'üm tak ixē muwēḡaptup o'tupmubararak. Jesus i ibutet. José'üm ipot ixē, Nazaré ka bewiat — io'e.

⁴⁶ — Apēn ěn e'em? — io'e Natanael. — Nazaré ka bewi ḡu Deus emunaē jajēm — io'e.

— Ejot cuy ijom — io'e Filipe bit.

⁴⁷ Jesus Natanael o'jojojo ajēm pima.

— Ak'i juy epe'e — Jesus o'e jewējuacat pe. — Teku Israel naxeḡebit — io'e.

— Wuymuḡuykukuku'ukat ḡu teku! Icēmān e'e'ukat ma teku! — io'e.

⁴⁸ — Ēn pit ojojo ḡu buk — io'e. — Apēntak ěn etaybit ōn? — io'e Natanael.

— Filipe be enomuwā buje ōn ejojo wūy ma ḡu ěn — io'e Jesus. — Ēn figueira'ip kabicuk pe bima ejojo ōn — io'e. — Wa'ōbacaam ōn ejojo — io'e.

⁴⁹ — Ocemutaybitbin'ukat — io'e. — Ēn ma Deus ipot — io'e. — Icēmān ěn ma Israel naxeḡebitbiyū kukukat — io'e.

⁵⁰ — Etabut okay, “Ēn figueira'ip kabicuk pe bima ejojo ōn,” i juk oce buye. “Jesus itaybit cīcā,” i ěn e'em. Guyjom pit obacaap ojomōḡ ijodiacyū be. Iboap epejojo. “Soat podi ma Jesus ya'ōbaca,” i ece ḡebuje bit — io'e. ⁵¹ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus soat pe ijodiacyū be. — Soat waḡo ōn — io'e. — Koce'i je'e kabi. Deus ekawēn tojtot'ukayū je'kop okay. Jeu dak ip oxewi. Soat iboap epejojo — io'e Jesus cebe ip.

2

¹ Xepxep xet kap puje Jesus o'ju jewēbumūnap epeta kay. O'ju jewēju etaybitbinayū eju—12 beayū eju. Judeuyū peta muḡēḡē'uk osodop ip jewēbumūn puje. Caná ka be peta o'ḡuḡē. Ibo ka Galiléia eipi be o'sukadop. ² Jesusyū juk o'tomuwā ip. Ixi dak o'ju ceweju ip.

³ Gebuje uva'abidi kay o'e ip o'ti'üm puye.

— Uva'abidi o'ti'üm — io'e ixi Jesus pe.

⁴ — Aī — io'e Jesus. — I'e but ḡu iboap owebe. Gasū bit cūḡ ḡu owebe Deus a'ōbacaap mōḡ ām.

5 Gebuje ixi o'ju peta iwat a'öbuywatwat'ukayü kay.

— O'it a'ö kay juy epe'e — io'e cebe ip.

6 Idibi mün'a o'yadop iboce 6 be. Wita'a muğëgë o'yadop yabogat'a. 80 litro opop püg'a be idibi, 100 litro dak. Judeuyü jewebuwyuy'uk ip osodop jekõn puje, jekõn epere buje dak. Jevasilía wuywyuy'uk osodop ip soat em. Imënpuye ti'ade o'tidop iğo'a be.

7 O'jekawën ibuywatwat'ukayü be ixë Jesus.

— Idibi juy epetibu ite'a munopapün ãm—pote'a munopapün ãm — io'e. — Epeyamunopapünpün cuy ip idibim — io'e.

Idibi o'eimuõm ip pote'a be. Yanopapün o'e.

8 — Ti'in cuy epeti'uk yabewi — Jesus o'e cebe ip. — Eyekariwa kay juy epetidujowat — io'e.

O'ti'uk ip yabewi. O'tidujowat ip jekariwa kay.

9 Idibim gu o'e. Uva'abidim o'jediewexat. Peta iwat o'tikõn. Peta iwat ma itaybit gu o'e abu o'timuwexat uva'abidim iam. O'ti'uk'iyü bit itaybit o'e.

Gebuje peta iwat jewebumüniat o'tomuwã.

10 — Soat oceju koam tikujjãti ümüm ocebureyü be. Ibeğbeğ ip pima, oceju tikõõmati ümüm cebe ip. Ën pit imën gu e'em. Gasü acã tikujjãati ümüm ën ocewebe! — io'e.

11 Imëneju ceweju etaybitbinayü oitabun cekay.

— Deus a'öbacaap kuğ teku — io'e ip.

Jesus idibi o'timuwexat uva'abidim. Jesus koam wuywebe i'e ba'oreat o'gubapuk Canã ka beayü etabutpe Galiléia eipi be. Õn Deus a'öbacaap kuğ iap o'gubapuk adeayü be.

12 Iboap tomukadi Jesus o'ju Cafarnaum ka be. O'ju jexi eju, jekitpityü eju dak, doze beayü eju dak. Ade xet gu osodop ip iğo ka be—pügüpüg ä.

13 Gebuje o'ju Jerusalém ka kay jewēju etaybitbinayü eju. O'ju ip Judeuyü epeta kay. Peta mujurügrüğ'uk osodop ip Judeuyü jeğebu am Egito eipi bewi Deus wuydobuyü'üm'üm o'tujujëm iap kay. Páscoa i iğo epeta butet osunuy.

14 O'ju Deus eju kawënwënap'a kay—yabogat'a kay. Oajëm. Oõm. Adeayü o'jojojo ya be. Biopak teidada'ukayü o'jojojo uk'a naxirõğ pe. Carneiro teidada'ukayü dak o'jojojo. Pukaso deidada'ukayü dak o'jojojo. Soat ip o'jojojo yanaxirõğ pe. Ajëmjemayü edinheiro mutrokakan ip osodop warara'acayü.

15 Jesus oitakomãn uk'a beacat kay. Ixibu o'subumukirik hõrõbum. Iõhõyü o'guwat ya bewi soat. Bioooh. Aki kay o'gujëm. Dinheiro mutrokakan'ukayü dak o'gujëm. Biopak deidada'ukayü dak o'gujëm. Carneiro deidada'ukayü dak o'gujëm. Soat ip o'gujëm. Buğ. Dinheiro mutrokakan'ukayü emesa o'guy'at. Duoõooh. O'jedu. Soat o'gudu dinheiro isurüğat mesa bewi.

16 — Soat cuy epetujujëm ite'a naxirõğ pewi! — io'e Jesus pukaso deidada'ukayü be. — Webay duk'a be gu juy epeteidada! — io'e.

17 O'jeğebu ip Deus ekawën kay doze beayü. Ibodup pe ibararak opop:

Bay, ijop'a eduk'a! i. Inaka warëmtağ e'em ip ite'a be, i. Imënpuye wetakoma jjã, i.

18 Gebuje Judeuyü kukukayü o'jekawën Jesus eju.

— Abu-a'õbi iteyü egujëm Deus eju kawënwënap'a bewi? — io'e ip Jesus pe. — Deus a'öbacaap cuy ejomõğ ocewebe — io'e ip. — Iboap mõğ puje, “Cüğ ma cebe iteyü mujëm ãm,” i kuka oce'e — io'e ip.

19 — Eywebe Deus eju kawënwënap'a muy'at puje, wara'at'a juy oyamuy õn ma — io'e Jesus. — Xepxep xet kap puje, wara'at'a oyamuy uk'a — io'e Jesus cebe ip.

20 — Iba'ore ewebe wara'at'a muy ãm xepxep xet — io'e ip. — Oceuju ite'a muymuy ade koato—46 koato — io'e ip Jesus pe.

21 Jesus ekawên cekawên pa'arêm o'e cexe ip. “Uk'a” i'e buje, jejebit o'g'uwên Jesus. 22 Ce'û'üayû xewi Deus pe Jesus muyu buje, Jesus ekawên kay o'jegebu ip doze beayû.

— Deus ekawêntup pe ibararak icêmân — io'e ip. — Jesus icêmân o'e'e ocewebe — io'e ip jewewebe.

23 Adeayû oitabun Jesus kay ixé Jerusalém ka be bima—Judeuyû Páscoa epeta muğëğëm pima. Òn Deus a'òbacaap kuğ iap o'gubapukpuk Jesus. Iboap co buje itabut o'e ip cekay. Imênpit Püğpüğayû yopit ma itabut o'e.

24 Jesus pit itaybit osunuy apên ixeyû jewağuyğuy iam. Imênpuye ibapuğ ğu o'jewemuwên cebe ip. 25 Abu-be Jesus e'em: — Apên teku jewağuyğuy — i? Ka'üma be ma. Jewewebe ma itaybit osunuy.

3

1-2 Ixima be Nicodemos oajëm Jesus kay. Nicodemos ya'òbuyxiat osunuy. Judeu osunuy. Fariseu osunuy.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e Jesus pe. — Ocetaybit ên ocemutaybitbin'ukat iam. Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk'ukat ên. Deus a'òbacaap mômôm'ukat ên. Abu-be Deus a'òbacaap môm put? Deus bikuyap tağ jekuku'ukat pe acâ! Ocexe ên Deus xewiat — io'e Nicodemos.

3 — Icêmân òn e'em ewebe — io'e Jesus. — Waram eykap'üm pima, iba'ore Deus pe eykukan — io'e.

4 — Apên kuka dak waram akap aypa bima? Iba'ore! — io'e Nicodemos. — Waram xe'e kuka aôm wuyxi uk pe? Iba'ore! — io'e.

5-6 — Aoyû uk pewi wuykap puje, wuyebay ipotpoyüm acesop — io'e Jesus. — Deus biögbuk a'öbi bit Deus ebekitkiyüm acesop. Wuyaguyisum aceku. Icêmân òn e'em ewebe — io'e Jesus. — Idibi be eymubatisasan'üm pima Deus eykukukan ğu je'e, Deus biögbuk eywebe'üm pima dak — io'e. 7 — “Deus ebekin cuy eguy,” i òn e'em ewebe — Jesus o'e. — “Ağuyisum cuy ejeku,” i òn e'em ewebe. Ağuyabi'üm ğu juy eguy wa'ò kay — io'e Nicodemos pe. 8 — Kabido jekpiwan ma pidojulum. Kabido a'Ëjom pit wuyju. Eyetaybit ğu poma pidojulum iam, pomawi o'subidodot iam tak. Imênpuxim eyetaybit ğu dak apên kuka Deus ebekitkiyüm acesop ibiögbuk a'öbi iam — io'e.

9 — Apên paxi kuka o'jebapuk? Ekawên pa'arêm oxe — io'e Nicodemos.

10 — Ên Israel naxegebitbit mutaybitbin'ukat—Judeuyû mutaybitbin'ukat — io'e Jesus. — Ên pit a'òbuyxi adeayû xe. Apênpuye dak wekawên pa'arêm exe? — io'e. 11 — Icêmân òn e'em ewebe — io'e Jesus. — Wetaybicap muwênuwên òn. Kuy ojojoiat muwênuwên òn. Inaka ên wekawên kay ğu — io'e. 12 — Ipi dagayû e'eap muwênuwên pima, etabut ğu wekawên kay. Kabi beayû e'eap muwên puje, iboap kay dak etabut ğu kuka epe'e — io'e. 13 — Warara'acat ğu o'kop kabi kadiwi o'jojoiap muwên ãm ipi dağacat pe. Òn acâ okop — io'e. — Soat wağo òn — io'e. 14 — Moisés puybujo'iatpu o'subumu'ây ip-takûbi dağ—bronze muğëğëbu. Uk'a'umat pe o'subumu'ây kuyje. Iğobu kya ceak'ibiyû oe'ü ğu puybu nuy pibun. O'je'ada ip soat. Imênpuxim itakomaayû obamupaya korosa be we'ü ãm. Soat wağo òn — io'e. 15 — Okay itabucayû yayuyisum jeku gasû—soat ip. Soat em itait jeedop ip Deus xe je'ü buje dak — io'e Jesus. 16 — Deus xe wuykukpin cîcâ ajop. Imênpuye jekpot o'ğudot wuykay. Püğ ma ipot. Ixe ipot kay wuyetabut pima, soat em ğu wuye'ü acesop. Ce'ü'üayüm ğu acesop. Waram acejetait. Soat em

wuyetai acesop Deus xe — io'e. ¹⁷ — “Ipiat osupi'ajoat eywebe ikêrêat kuḡ eyju oxe buye,” i'e oju ḡu Deus. Imênpuye jekpot o'ḡukop ipi kay. O'ḡudot ipi daḡayū daxijo am ipiatpi'ajoap kay cuap puxim — io'e. ¹⁸ — Deus ipot pūḡ ma. Deus e'em ḡu “Ikêrêat kuḡ eyju oxe,” i jekpot kay itabucayū be. Deus kuy o'e “Ikêrêat kuḡ eyju oxe,” i itabut'umayū be bit, jekpot kay itabut'um puye. ¹⁹ Deus ipot osodot ipi kay apên ikêrêat Deus xe iap mubapuk am wuywebe, apên cūḡ ma iap mubapuk am tak. Ixe kabiaap puxim. Ijodiayū bit ikêrêat mujurūḡrūḡ. Kabiok taḡ jekuku'ukat puxim ip. Imênpuye ip ibu'u jetabut am Deus ipot kay — io'e. ²⁰ — Ikêrêat mujurūḡrūḡ'ukayū ibu'u jījā jemutaybinan ajo ikêrêat Deus xe iam. Imênpuye Jesus ekawên a'ījojom ḡu ip. Ibu'u jījā ip warara'acat pe itaybit am ikêrêat mujurūḡrūḡ teyūku iam. Kabiok taḡ jekuku'ukat puxim ip — io'e. ²¹ — Idipat mujurūḡrūḡ'ukayū bit itabut Deus ipot kay, ōn pit Deus ekawên taḡ jekukum iap mubapuk am warara'acat pe. Kabia daḡ jekuku'ukat puxim ip — io'e. Imên Jesus o'jekawên Nicodemos eju.

²² Guyjom Jesus o'ju Judéia eipi kay. Jeweju etaybitbinayū eju o'ju—doze beayū eju. Iboceayū mubatisasan osodop ip. ²³ João Batista dak Enom ka be osunuy. Imubatisasan ip osunuy iboceayū mutaybit am teyūku João Batista ebekitkiyū iam. Salim ka xe osunuy tibog puye. Adeayū cucum o'e João kay. Imên João imubatisasan ip osunuy, ²⁴ daomūnmūnap'a be ḡu buk puye. ²⁵ João eju etaybitbinayū o'jewa'ōxikxik ip Judeu eju.

— Abu ḡu cūḡ ma wuyjuyū mubatisasan teyūku webekitkiyū iap mubapuk am? — io'e ip jewewebe. — Jesus ḡu xe'e? — io'e ip. — João Batista ḡu xe'e? — io'e ip jewewebe.

²⁶ Imênpuye o'jekawên ip João eju.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Aḡokatkat iboceayū mubatisasan ḡasū! Kuy bima ixe oceweju oeku Jordāo winābu bima — io'e ip. — Ixe juk adi eḡuwên ocewebe — io'e ip. — Soat iboceayū cum cekay acā oceju ixe ebekitkiyūm ḡasū bit i'e am — io'e ip.

²⁷ — Ocokcok cīcā adeayū cum Jesus kay buye — io'e João bit. — Deus acā wuymōḡmōḡ wuya'ōbuyxian — io'e. ²⁸ — “Ōn pit Cristo ḡu—Deus emunaē ḡu ōn,” i juk adi oce eywebe — io'e João. — “Deus acā omudot tot awap,” i juk adi oce eywebe. Kuy wekawên epeya'ījojo — io'e João. ²⁹ — Wuyewebumūn puje jewebumūnat jetayxi bum — io'e João. — Jewebumūnat pure bit jewebumūnat xe nuynuy. Ibure icokcok e'em jewebumūnat icokcok puye. Jewebumūnat pure buxim ōn — io'e João. — Ōn tak ocokcok cīcā adeayū cum Jesus kay ya'ōkayayūm — io'e. ³⁰ — Ade jījā je'e ip Jesus a'ō kayayūm. Wa'ōkayayū bit ade ḡu je'e ip—pūḡpūḡ ā. Imênpit ocokcok cīcā — io'e João. Imên João o'jekawên jeweju etaybitbinayū eju.

³¹ Kabi kadiwi oajēmiat itaybit cīcā. Soat podi ma itaybit. Ipi daḡat pit ka'ūma. Itaybit ipi daḡayū e'e am. Ipi daḡayū e'e am acā kawēnwēn. Kabi bewiat pit itaybit cīcā. ³² O'jojoiap muwēnuwēn ixe. O'ya'ījojoiap muwēnuwēn tak. Inaka pūḡpūḡ acā itabut ya'ō kay. ³³ Ixe a'ō kay itabucat pit e'em: — Deus cūḡ wuykuḡ — i soat pe jebureyū be.

³⁴ Deus emumudot Deus ekawên muwēnuwēn. Cebay tacup ḡu. Jebiōḡbuk muōmōm jekpot pe. Imênpuye soat em jebay biōḡbuk a'ōbi jekukum ipot.

³⁵ Deus xe jekpot kukpin cīcā. Imênpuye soat ja'ōbacaap o'ḡūm jekpot pe.

— Okpot pit wa'ōbaca jo'i — io'e Deus.

³⁶ Deus ipot kay itabucac yağuyisum jeku ijodi bima. Ce'ũ buje itait jeenuy Deus xe. Itabuf'umat pit Deus xe ğu ma jeenuy itait. Soat em Deus itakoma jĵã cekay—ja'õ kay kũyjobit'umat kay.

4

¹⁻³ Ibocewi Jesus o'jẽm Judéia eipi bewi, Fariseuyũ Jesus awẽğ o'yawẽğtobuxik puye. Adeayũ juk Fariseuyũ o'ğukũyjojo.

— Ade ğu João Batista eju etaybitbinayũ — io'e Fariseuyũ be. — Jesus eju etaybitbinayũ bit ade jĵã — io'e ip. — Ade ibocecat mubatisasan Jesus — i napa ma o'e ip.

Imẽnpit Jesus ğu ibocecat mubatisasan osunuy idibi be—ceweju etaybitbinayũ acã.

Jesus epit ojuy Galiléia eipi kay jewēju etaybitbinayũ eju.

⁴ — Ga'a aju Samaria eipi dağ — io'e Jesus.

— Ga'a — io'e ip.

⁵ Ibocewi oajem ip ağoka be—Sicar ka be. Kuyje Jacó jekat o'ğũm jekpot pe—José be. Sicar ka José katpuk tẽğ ma o'sukadop.

⁶ Jesus o'ju idibikũy kay. Iğokũy Jacó juk o'sukũykocat kuy bima. Jesus taopipi o'e cũğcũğãm. Jebodoy am oabik. Oabik idibikũy xe o'sukopibareren puye. Kaxicuğ o'e. ⁷⁻⁸ Jesus eju etaybitbinayũ o'ju ağoka be jexat pum.

Ijẽm ip puje, ayacat oajẽm ikũy be—Samaria eipi beat. Idibi bu ojuy oajẽm.

Gebuje Jesus o'jekawẽn ayacat eju.

— Etibu buk wekõnaptim — io'e Jesus.

⁹ — Ap! — io'e. — Ên Judeu. Õn pit Samaria eipi beat — io'e ayacat. — Apẽnpuye ên e'em owebe “Etibu buk wekõnaptim,” i? — io'e.

Judeuyũ ibu'u jĵã osodop Samaria eipi beat ewa'e bewi jekõn ãm. Imẽnpuye ayacat o'e ibu'u jewa'e beati ùm Jesus pe.

¹⁰ — Deus tei'ũma iũmũm wuywebe. Etaybit ğu iboam — io'e. — “Etibu buk wekõnaptim,” i oce ewebe. Etaybit ğu dak abu õn iam — io'e. — Etaybit õn ibima, “Etibu buk wekõnaptim,” i kuka ece owebe. Oxewi tiojuyjuy bima, ekõnaptim kuka otĩum ewebe. Itedi kõn puje, ağuyisum eceku. E'ũ buje dak soat em etait ecesũy Deus xe — io'e Jesus.

¹¹ — Tapu — io'e. — Tibubuap kuğ ğu ên — io'e. — Ikũyberen cĩcã idibikũy. Pomawi kuka iğodi etibu—wuymutaitcapti? — io'e. ¹² — Ocedobu'ũm ya'õbuyxi osunuy—Jacó'ũm — io'e ayacat. — Soat xe ya'õbuyxi osunuy. Ixe'ũm itekũy o'sukũykocat ocewebeam kuyje. Ixe Jacó'ũm tikõnkõn'uk osunuy itekũy bewiati. Cebekitkiyũ dak tikõnkõn'uk osodop, iõhõyũ dak. Ya'õbuyxi osunuy ix'e'ũm Jacó'ũm. Ên pit ibodi ma'ğu a'õbuyxi? — io'e Jesus pe.

¹³ — Itekũybewiati kõn puje, waram tak ebipuruk ece'e — io'e Jesus. ¹⁴ — Wemudiũmti kõn puje bit, waram ebipuruk ğu ece'e—pũğ em tak ka'ũma — io'e. — Wemudiũmti bit tiwaru. Idi'a buxim je'e ewebe—tiapep'ũmati buxim. Imẽnpuxim je'e wemudiũmti. Tiapap ğu je'e. Wemudiũmti kõn puje, waram eybipuruk ğu epe'e. Itedi kõn puje, eyağuyisum epeku ijodi. Soat em eyetait epeşop Deus xe eye'ũ buje dak — Jesus o'e cebe.

¹⁵ — Tapu — io'e. — Itedi buk etiũm owebe! — io'e. — Etiũm waram obipurukap puxim — io'e. — Etiũm puk waram ijoce tĩbum wajẽmap puxim — io'e Jesus pe.

¹⁶ — Ektop cuy eğudot okay — io'e cebe. — Ektop eju juy eceptit — io'e.

¹⁷ — Tã — io'e. — Oktoptep ğu — io'e.

— Icēmān ēn e'em "Oktoptep ġu," i — io'e. ¹⁸ — Cinco beayū eju juk a'ġu ecewewumūn—emumukukukyū eju — io'e. — Gasū ewejuat ektop ġu — io'e. — Imēn ikērē Deu xē — io'e. — Icēmān ēn e'em pit "Oktoptep ġu," i — io'e.

¹⁹ — Tapu — io'e. — Gasū bit iba'arēm ġu o'e oxe. Ēn Deu ekawēn muwēnuwēn'ukat ma — io'e ayacat. ²⁰ — "Cūġ ma wuywebe Deu kay ġebum ma ijoce ma—co'a be—Gerazim'a be," i juk adi o'e ocedobuyū'ūm'ūm. Eyju bit Judeuyū. "Cūġ ma wuywebe Deu kay ġebum am wara'atka be ġu—Jerusalēm ka be acā," i eyju e'em — io'e. — Abuyū icēm ġu e'em exe? — io'e Jesus pe.

²¹⁻²² — Tū'ū, eya'ōpicūġcūġ cuy wa'ō kay — io'e Jesus. — Eyju Samaria eipi beayū — io'e. — Eyju e'em Deu pe "Ēn ma ocekkukat," i. Imēnpit eyetaybit ġu abu ixe iam. Ocejū bit Judeuyū. Ocejū bit ocetaybit abu ixe iam. Deu Judeu o'taē ijodiayū daxijojo'ukan, — io'e. — Guyjom ma "Ēn ocekkukat," i juy ace'e wuyebay be Gerazim'a be acā," i'ūmġu epe'e; "Jerusalēm ka be acā," i'ūmġu dak. Soat ka daġ "Ēn ocekkukat," i epe'e'e cebe — io'e. ²³ — Gaxīn ma Deu pe eykukukan epesop — io'e. — Ixe bikuyap taġ epeku. Ixe ekawēn kay kūyjobin epesop. Imēn eyeku buje, Deu kay ġebum epesop soat em. Eyebay ibikuy imēn ma eyeku am — io'e Jesus. ²⁴ — Deu ijebitbet ġu. Ijo ba'ore eywebe — io'e. — Ixe kay juy ġebum epesop ijojom ġu ma'ġu. Ixe biōġbuk a'ōbi juy epesop ġebum cekay. Cekawēn taġ fak cuy epesop ġebum cekay—kawēn icēmat taġ — io'e Jesus.

²⁵ — Wetaybit Cristo omuyku iam. Wuydaxijo am Deu emunaē omuyku — io'e ayacat. — "Deu emunaē ixe," i wuyju e'em, "Wuydaxijo ixe," i dak — io'e. — Yajēm puje soan ocemutaybin ixe — io'e.

²⁶ — Ōn ma Cristo — Jesus o'e ayacat pe. — Ōn ma kawēnwēn eweju — io'e.

²⁷ Iboam e buje, ceweju etaybitbinayū o'jepit Jesus kay jexat kuġ. Yaġuybabi'ūm o'e ip ibapuġ ma Jesus ayacat eju kawēnwēn puye. Imēnpit: — Ajo-kay ēn ayacat xewi? — i'ūmġu o'e ip Jesus pe.

— Apēnpuye ēn kawēnwēn ayacat eju? — i'ūmġu dak ip o'e cebe.

²⁸ Gebuje ayacat o'jepit jeka kay. O'ju jeka beacat kay. Timūn'a o'yaiwat idibikūy xē. Jay. Oajēm.

²⁹ — Epesot cuy aġokatkat com — io'e cebe ip—jeka beacayū be. — Idibikūy xē omuy — io'e. — "Ēn cuk adi ikērēat eġujurūġrūġ," i juk o'e owebe — ayacat o'e. — Ixe xē'e Cristo? — io'e. — Ixe xē'e Deu emunaē? — io'e ayacat.

³⁰ O'ju ip Jesus kay. O'jēm ip aġoka bewi.

³¹ Aġoka bewiayū ajēm awap ceweju etaybitbinayū o'jekawēn Jesus eju. — Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Juku wuyxat — io'e ip. — Ga'a acekōn! — io'e ip.

³² — Oxat ġu omucokcokcoġ—wara'at acā. Eyetaybit ġu iboam — io'e—Jesus o'e.

³³ — Warara'acat xē'e ixat o'tojot cebe? — io'e ip jeweweju.

³⁴ — Eyju ma eycokcok eyxat kuġ pima. Ōn pit ocokcok omudocat bikuyap taġ weku am — io'e. — Omudocat kapikap o'ġūm owebe. Ocokcok oce wekapikap mu'ūm ām — Jesus o'e cebe ip. ³⁵ — "Ebadipdip kaxi kap puje, wuyku beat'a yaop je'e," i eyju ma e'em. "Gaxīn ma yaop," i ōn pit e'em eywebe. Imēnpuxim eyxe adeayū ibu'u jemutabun am okay. "Ak'i epe'e iteyū kay—ajēmjēmayū kay," i ōn pit e'em — Jesus o'e. — "Gaxīn ma ip itabun okay," i — io'e. ³⁶ — Kadaidaidada'ukat jekapikaptei bubum, jeku beat'a bubu'ukat tak. Icokcok e'em ip jeku beat'a kuġ pima. Imēnpuxim omuwēnuwēn'ukat

icokcok je'e warara'acat pe itabut puje, warara'acat mutabunbun'ukat tak. Itabucayũ soat em itait jeedop ip webay xe kabi be — Jesus o'e. ³⁷⁻³⁸ — Õn cuk eymuju omuwën ãm adeayũ be. Icêmãn wuyju e'em "Wara'at taidadam. Wara'at pit yabubum," i. Imênpuxim pügüpügayũ omuwënuwën. Warara'acayũ itabut'ũmayũ mutabunbun. Adeayũ epegutabun gasũ cebe ip omuwën puje. Itabut je'e ip warara'acayũ kuy omuwën puye — Jesus o'e.

³⁹⁻⁴⁰ Gebuje agoka bewiyũ oajëm cekay—Jesus kay. Oitabun ip cekay. Ade oitabun Samaria eipi watwat. Itabut ip o'e ayacat o'jewemuwën puye.

— "Ikêrêat egujurũgrũgrũg," i juk xeku o'e owebe — i juk ayacat o'e cebe ip.

Itabut ip o'e cekay.

— Ocexe juy eguy — io'e ip Jesus pe.

— Ha'a. Oğuy — io'e.

Xet. Xet. Xepxep xet osunuy iğo ka be. ⁴¹ Warara'acayũ Jesus kay itabut o'e cekawën co buje. Ade jĩjã itabut o'e cekay.

⁴² — Koap ma ekawën oceya'ĩjojo. Imênpuye ocetabut cĩcã ixex kay — io'e ip ayacat pe. — Ixe ekawën oceya'ĩjojo gasũ bit. Ixe ipi dağacat taxijojo'ukat wuyxe — io'e ip.

⁴³ Xepxep xet o'kap. Jesus waram o'ju Galiléia eipi kay. Ixe ka Galiléia eipi be o'sukadop—Nazaré ka.

⁴⁴ — Warara'acayũ xe Deus ekawën muwënuwën'ukat ya'õbuyxi. Jeka becat xe bit ka'ũma — i juk o'e Jesus.

⁴⁵ Galiléia eipi watwat pit Jesus o'topabijurũg. Icokcok ip o'e. Jesus osunuy ya'õbuyxi cexe i Peta muğëğëm ip osodop Jerusalém ka be. Jerusalém ka be bima Jesus e'eap o'jojojo ip. Ja'õbacaap mōğmōğap o'jojojo ip. Imênpuye icokcok ip o'e Jesus dopabijurũg puje.

⁴⁶ Jesus o'jepit Caná ka kay—idibi o'timuwexat uva'abidim iat ka kay. Caná ka Galiléia eipi be o'sukadop. Ipi kukat ebekit iğoka be osunuy—Caná ka be. Ixe ipot iwãtaxipi jĩjã osunuy. Po'i osunuy ipot Cafarnaum ka be. Oe'ũ pin ipot jewãtaxiapi pibun.

⁴⁷ — Jesus oajëm ijoce, adeayũ o'e ipi kukat ebekit pe. Oajëm Judéia eipi bewi — io'e ip cebe.

Ipi kukat ebekit o'ju Jesus kay. Jay. Oajëm.

— Ejot cuy oduk'a be — io'e. — Okpot egu'ada! — io'e Jesus pe. — Oe'ũ pin okpot — io'e.

⁴⁸ — Deus ja'õbacaap mōğmōğap coco'ũm puje, kuka eyetabut gu epe'e okay — io'e Jesus — wuywebe i'e ba'oreat mubapukpukap coco'ũm puje dak.

⁴⁹ — Kariwa — io'e. — Ejot cuy okpot e'ũ awap — io'e.

⁵⁰ — Ecepit cuy eduk'a be — io'e Jesus. — Ekpot kuy o'je'ada. Oe'ũ gu — io'e.

Iwãtaxipi topibit ebay itabut o'e Jesus a'õ kay. Aripit. O'jepit jeduk'a kay. Jesus eju gu o'jepit—jağepũğ ma. ⁵¹ Jeduk'a be kapikpik'ukayũ ixex o'topabijuk e dağ—jeduk'a be yajëm pima.

— Ekpot oe'ũ gu — io'e ip. — O'je'ada jĩjã — io'e ip cebay be.

⁵² — Poce kaxi bima o'je'ada? — io'e.

— Wuyase bima o'je'ada kapusu — io'e. — Ipa'iat oi'ũm — io'e ip cebay be.

⁵³ — Wuyase bima ma Jesus o'jekawën oweju — io'e cebay. — "Ekpot kuy o'je'ada," io'e owebe — io'e.

Imêneju itabut o'e Jesus kay. Tuk'a becat tak itabut o'e ip cekay—soat ip.

⁵⁴ Imên Jesus waram wuywebe i'e ba'oreat o'gubapuk adeayũ etabutpe—Galiléia eipi beacat etabutpe. O'gubapuk Judéia eipi bewi ijêm puje.

5

¹ Guyjom Jesus waram o'ju Jerusalém ka kay. Oajêm. Judeuyũ peta mugêgêm osodop ibo ka be. ² Jerusalém ka be idibi'it'iti o'tinuy. Betesda i tibutet osunuy Judeuyũ a'ôm. Ovelha muômômap exĩntabi xe o'tinuy ixedi—agoka ekorara exĩntabi xe. Pũgpõgbi iwãtaxipiat nuyap'a o'yadop idibi'it'iti akokorenen. ³ Ade iwãtaxipiyũ kapopo'i osodop joyũ'abeku. Ita'umayũ osodop ip, cexĩgxĩg pa'oreayũ dak, ijebit e'ũayũ dak. Timukoruyap wiwim ip osodop iwãtaxipiyũ. ⁴ Deus ekawên tojtot'ukat ajêmjêm'uk osunuy igodi be. Idibi mukoruy buje, iwãtaxipiyũ kopkop'uk ip osodop idibi kay. Koap kopat acã o'je'ada. ⁵ Jesus oajêm igodi xe.

Gebuje Jesus agokatkat o'jojojo igodi xe. Ixe agokatkat ade koato iwãtaxipi osunuy. ³⁸ koato iwãtaxipi osunuy. ⁶ Ade koato po'i osunuy jewãtaxipiap kuğ. Jesus itaybit o'e iboam.

— Tapu, e'ada pin tu? i — io'e Jesus cebe.

⁷ — Hm hm — io'e agokatkat. — We'ada pin oce. Imênpit ka'umgũ obure odujukop am idibi kay timukoruy buje — io'e. — Okop pa'ore. Okop pin pima, warara'acat ma kom. Ixe ma o'je'ada — io'e. — Ōn pit ka'ũma — io'e.

⁸ — E'ãy — io'e Jesus. — Exexecaptup cuy etupu — io'e. — Xĩgxĩg ece — io'e.

⁹ O'je'ada gebuje bit agokatkat. Jexexecaptup o'tupu. Xĩgxĩg o'e. Xipat o'e. Judeuyũ xe jebodoydoyap kabia osunuy. Sábado osunuy. ¹⁰ Imênpuye Judeuyũ kukayũ o'jekawên agokatkat eju—ce'ada'ibit eju.

— Jebodoydoy oceju ijop kabia. Cũgcũg gu — io'e ip. — Ka'umgũ wuyekapikap gasũ. Wuymutaybitbinap tag gu ên e'em — io'e ip. — Cũg gu ewebe exexecaptup tujowat am gasũ. Kapikpig ên exexecaptup tujowatwan — io'e ip.

¹¹ — “Exexecaptup cuy etupu,” i juk o'e owebe omu'adaat — io'e. — “Xĩgxĩg ece,” io'e owebe — io'e ce'ada'ibit.

¹² — Abu o'e ewebe “Exexecaptup cuy etupu,” i; “Xĩgxĩg ece,” i dak? — io'e ip. — Apên ibutet? — io'e ip.

¹³ Imênpit ce'ada'ibit itaybit gu o'e jemu'adaat puten. Imu'ada buje, Jesus dao ma o'jêm adeayũ parakpewi. Imênpuye ce'ada'ibit itaybit gu o'e ibuten.

¹⁴ Jesus ce'ada'ibit o'tobuxik guyjom. Deus eju kawênwênap'a be o'tobuxik—yabo'gat'a be.

— Kuy ece'ada — io'e. — Ikêrêat cuy egujurũg gu waram ewãtaxipinap puxim — io'e Jesus imu'ada'ibit pe.

— Hm hm. Ikêrêat ogujurũg gu — io'e.

¹⁵ Ce'ada'ibit o'jêm. O'ju Judeuyũ kukukayũ kay.

— Kuy bima wetaybit gu oguy abu omu'ada iam — io'e. — Gasũ bit wetaybit oce ibuten — io'e. — Jesus i ibutet — io'e cebe ip.

¹⁶ Imênpuye Judeuyũ kukukayũ Jesus kaykay o'e ip. Yaoka ojuy ip Jesus agokatkat o'gu'ada jebodoydoyap kabia be buye.

¹⁷ Imêneju Jesus o'jekawên cebe ip.

— Webay soat kabia jekapikap kuğ e'em. Imênpuxim òn tak wekapikap kuğ e'em — io'e Jesus cebe ip.

¹⁸ Imênpuye Jesus aoka ojuy ip Judeuyũ kukukayũ.

— Jesus o'jekapik jebodoydoyap kabia be. Ağokatkat o'gu'ada — io'e ip. — Imēn cūg ğu Deus xe — i napa ma ip o'e. — Jesus o'e “Deus webay,” i — io'e ip. — “Deus webay” i'e'em pima, “Deus a'ōbacaap co'i ōn tak wa'ōbaca,” i'e'em tak — io'e ip. — Imēnpuye juy ayaoka — io'e ip. Imēn o'jekawēn ip jeweweju.

¹⁹ Gebuje Jesus o'jekawēn Judeuyū kukukayū eju.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Deus ipot ōn. Wa'ōbi ğu ōn e'em—webay a'ōbi acā. Webay e'eap cocom ōn. Webay e'eap tag acā ōn e'em, ixe ipot puye — io'e. ²⁰ — Webay xe okukpin cīcā. Webay a'ōbi iwātaxipiat mu'ada'ada'uk oguy. I dip cīcā o'e iwātaxipiat mu'adaap. Iboap podi ma idipat ğubapuk webay — io'e Jesus. — Eyetabēġbēġ epe'e iboap cocom—webay e'eap cocom — io'e. ²¹ — Webay ce'ū'ūayū mutaicin. Waram ip itait. Kabi kay ixeyū muyuhum. Ōn tak waram ce'ū'ūayū mutaicin. Obikuy bima waram imutaicin ōn ixe ipot puye — io'e. ²² — Deus ğu e'em ijodiadat pe “Eykērē oxe,” i. Owebe ma webay e'em “Ēn ma ece 'Ikērēat kuġ eyju Deus xe,' i ijodiadat pe — io'e Jesus. ²³ — Imēnpuye adeayū je'e owebe “Ēn Deus ipot,” i. “A'ōbuyxi jījā ēn,” i. “Deus tak ya'ōbuyxi jījā,” i je'e ip. Warara'acayū xe wa'ōbuyxi'ūm pima, webay dak kuka o'e ya'ōbuyxi ğu. Omudocat tak kuka o'e ya'ōbuyxi ğu cexe ip — io'e Jesus. ²⁴ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Wa'ō kay kūyjobicayū yaġuyisum jekukum—omudocat kay itabucayū — io'e. — Soat em Deus xe jeedop ip itait — io'e. — “Ikērēat kuġ eyju oxe,” i'ūmġu je'e Deus okay itabucayū be. “Soat em ipiat osupi'ajoat eywebe,” i'ūmġu dak je'e cebe ip — io'e Jesus. — “Soat em ipiatpi'ajoap pe juy epesop,” i'ūmġu je'e cebe ip — “Soat em oxe ma juy epesop,” i acā — io'e Jesus. ²⁵ — Icēmān ōn e'em eywebe. Deus ipot ōn. Gaxīn ma oġem eyxewi. Oaġēm waram. Waġēm puje, wa'ōberen ocewāwā. Ce'ū'ūayū wa'ījojo. Waram ġuto jetait ip wa'ōberen wewāwā buje. ²⁶ Warara'acat Deus mutaicin ğu. Ja'ōbi ma itabēġ e'em. Wa'ōbi ma ōn tak wetait — io'e. — Ōn tak webay jo'i — io'e. ²⁷ — Soat wago ōn. Webay a'ōbi acā ōn e'em pūġpūġayū be “Eykērē ğu Deus xe,” i. Ya'ōbi acā “Eykērē Deus xe,” i ōn e'em warara'acayū be — io'e. ²⁸ — Eyaġuybabi'ūm ğu juy epesop wekawēn kay. Guyjom ma ce'ū'ūayū wa'ījojo — io'e. ²⁹ — Ce'ū'ūayū xewi jeu ip jedopap pewi. Xipacat mujurūġrūġ'ukayū jeu kabi kay. Soat em Deus xe jeedop ip. Ikērēat mujurūġrūġ'ukayū dak jeu. “Eykērē oxe,” i je'e Deus cebe ip. Ixeyū ġuju ipiat'ajojoap pe — io'e.

³⁰ — Wa'ōbi ğu ōn kawēnwēn—pūġ em tak ka'ūma. Obikuyap tag ğu ōn jekukum—omudocat bikuyap tag acā. Kuy owebe Deus e'eap tag acā ōn kawēnwēn. Imēneju cūġ ma owebe “Ikērēat kuġ eyju Deus xe” i'e am pūġpūġayū be; “Xipat eyju Deus xe” i'e am warara'acayū be — io'e. ³¹ — Ōn acā omuwēnuwēn pima, “Deus a'ōbi ōn e'em,” i'e'em pima, “Dapxi ēn,” i kuka juk epe'e. Wa'ō kay eyetabut ğu kuka epe'e — io'e Jesus. ³² — Wara'acat tak omuwēnuwēn. Webay dak omuwēnuwēn. Ixe icēmān e'em. Wetaybit icēmān ixe omuwēnuwēn iam — io'e. ³³ — Eybureyū juk epeġuju João Batista kay — io'e Judeuyū kukukayū be. — Ixe João icēmān omuwēnuwēn oeku. ³⁴ — “Xipap cuy epe'e omuwēnuwēn,” i'ūmġu ōn pit e'em warara'acayū be. “João icēmān omuwēnuwēn oeku,” i ōn e'em eywebe, eydaxijo ojuy ōn puye — io'e Jesus. ³⁵ — Lamparina kuġ pima wuyetaybit poma aju iam. João Batista lamparina buxim osunuy. João Deus ekawēn muwēnuwēn oeku. Imēnpuye eyetaybit cūġ ma jeku am Deus xe iam. Darem ma eycokoġ epesop ixe ekawēn com — io'e. ³⁶ — João omuwēnuwēn oeku. Adeayū okay itabut o'e. Webay a'ōbi wa'ōbacaap mōġmōġ ojeku eyetabutpe. Iboap tobuxik puje adeayū e'em owebe “Ebay juk

omudot oce kay,” i. ³⁷ Webay omuwēnuwēn. Omudocat omuwēnuwēn. Eyju bit kūyjobit gu webay a’ō kay. Webay kay eyetabut gu dak — io’e Jesus. ³⁸ — Webay juk omudot ijodi. Webay a’ōmupubutbun eyju bit, eybu’u jĵā eyetabut am okay buye — io’e. ³⁹ — Eyju Deus ekawēntup cocom cĳcā. “Deus ekawēn taĝ jekukum pima, cebekitkiyūm acesop,” i eyju e’em. “Soat em Deus xe acesop wuyetai,” i dak eyju e’em. Imēnpit Deus ekawēntup tak omuwēnuwēn — io’e. ⁴⁰ — Inaka eybu’u jĵā eyetabut am okay. Okay eyetabun pima, soat em epesop eyetai Deus xe — io’e. ⁴¹⁻⁴² — Wetaybit apēn eyju jewaĝuyĝuy iam. Wetaybit cĳcā eyju Deus kay gu jĵā iam — io’e Jesus.

— Imēnpuye eywebe ibuyxim okukap kudadam gu ōn — io’e Jesus. ⁴³ — Webay a’ōbi oĝot. Imēnpit eyju eyetabut gu jĵā okay. Ja’ōbi warara’acat tot puje bit, ixe kay kuka eyetabut epe’e — io’e. ⁴⁴ — Pūĝ ma Deusat. Kaūmĝu wara’at. Eyju bit Deus pe xipan eymuwēnuwēnap kudadam gu—wuyjuyū be xipan eymuwēnuwēnap kudadam acā. Imēneju eybu’u jĵā eyetabut am okay — io’e. ⁴⁵⁻⁴⁶ — Eyju te’e ma e’em “Moisés emudupmubararakup tag oceju jekukum,” i. “Imēnpuye oceju cūĝ cĳcā Deus xe,” i eyju te’e ma e’em — io’e. — Moisés cuk adi omuwēnuwēn Deus ekawēntup pe. Imēnpuye Moisés a’ō kay eyju kūyjobit pima, wa’ō kay dak kuka juk kūyjobit epe’e. “Teyūku ikērē,” i’ūmĝu ōn pit e’em webay be. Deus acā je’e eywebe “Eykērē oxe, Moisés a’ō kay kūyjobit’ūm puye,” i. ⁴⁷ Moisés emudupmubararakup kay eyetabut gu. Imēnpuye wa’ō kay dak iba’ore eymutabut am — io’e Jesus Judeuyū kukukayū be.

6

¹ Ibocewi Jesus iodi o’timudek—Galiléia eipi beati. Tiberiades tibutet osunuy.

² Gebuje adeayū o’ju Jesus kay.

— Jesus juk adi iwātaxipipiyū o’ĝu’ada’ada. Wuywebe i’e ba’reat o’ĝubapukpuk — io’e ip. — Waram tak paxi iwātaxipiat gu’ada? — io’e ip jewewebe.

Imēnpuye o’ju ip tomuju. ³ O’jeu Jesus co’apēn pe. Jeweju etaybitbinayū eju oabik—doze beayū eju. ⁴ Judeuyū epeta wap osodop ip—Páscoa epeta wap.

⁵⁻⁶ Gebuje Jesus adeayū o’jojojo.

— Teyūku oĝubegbeĝ ixan — io’e jewebe ma. — Filipe du itabut adeayū mubegbeĝ put Jesus pe iap kay? — io’e Jesus jewebe ma.

Imēnpuye:

— Apēn xe’e juy pāo’a aceyabu iteyū xat’am—soat xat’am? — io’e Jesus Filipe be.

⁷ — 6 kaxi be wuyekapikap teim pāo’a bu buje, kuka o’e ĝu adeayū xat’am — io’e Filipe.

⁸ Wara’acat o’jekawēn Jesus eju jeweju etaybin’ibiyū’in. André o’jekawēn ceweju. Simão Pedro waĝo osunuy André.

⁹ — Ak’i! — io’e André. — Yaypan’isuat otobuxik. Cinco be pāo’a kuĝ. Axima kuĝ tak xepxep — io’e. — Imēnpit apēĝam kuka ajat cexewi? O’e ĝu kuka adeayū xat’am — io’e.

¹⁰ — “Ebabik cuy,” i juy epe’e adeayū be — Jesus o’e jeweju etaybitbinayū be.

O’jekawēn ip adeayū be. Oabikbik ip adeayū kapī’idip ceje, tip’ade o’tiptop puye. Ade jĵā ip osodop. Cinco mĳl aĝokatkayū osodop aoyū parakpe, bekitkiyū parakpe dak.

¹¹ Gebuje Jesus pāo’a o’yabu. O’jekawēn Deus eju.

— Bay, ên xipat — io'e cebe. — Ocexat'am eyamudot ocewebe — io'e.

O'yaũm doze beayũ be pã'o'a. Yaũmũm pima o'yamu'aren cĩcã. Ya'ada jĩjã o'e. Doze beayũ pã'o'a o'yaũmũm kaxikxik'iaiyũ be. Axima dak o'gũm doze beayũ be. Iũmũm pima o'gu'aren cĩcã. Doze beayũ o'gũmũm cebe ip—kaxikxik'iaiyũ be. Kuy jemu'opinput o'jat ip. Ibegbeg ip o'jekõn. ¹² Soat ip ibegbeg o'e Jesus ixat o'gu'aren cĩcã buye.

— Ceaepoyat'a juy epeyabu — io'e Jesus doze beayũ be. — Epeyamuxipan — io'e. — Axima epoyat tak cuy epejat. Epeğuxipan cuy — io'e. — Epejat cuy ierepap puxim — io'e cebe ip.

¹³ Soat cepayat ip o'jat. Pağeiro'a jo'iat'a be o'guõm ip. O'yamuporan ip cepoyan. Doze be o'yamunopapũn pağeiro'a jo'iat'a.

¹⁴ Imẽn Jesus wuywebe i'e ba'oreat o'ğubapuk soat etabutpe. Ixat o'gu'aren cĩcã. Imẽnpuye:

— Ite ma Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat! — io'e ip jewewebe o'jojojo'iaiyũ. — Ade koato ma ixe ajẽmap wiwĩm ocesop — io'e ip jewewewbe ma.

¹⁵ Jesus dakoy ojuy ip o'e. “En ma juy ocejukan ece” i'e ojuy ip cebe.

— Odakoy ojuy ip jekukukan — io'e. — Gasũ bit obu'u ixeyũ kukukan — io'e Jesus jewebe ma.

Imẽnēju o'jepit jenomukay ma. Jağepũğ ma o'ju co'a dağ.

¹⁶ Kabiogkabiog'i bima ceweju etaybitbinayũ o'kop iodĩ kay—doze beayũ.

¹⁷ Iodi mudek ojuy ip.

— Ga'a acepit Cafarnaum ka be — io'e ip jewewebe.

Kobe be ip oõm. Kabiok o'e. Jesus oajẽm gu buk. ¹⁸ Tipodoyboğ cĩcã o'e kabidobog puye. Daum cĩcã kobe tipodoy dağ. ¹⁹ Wũy jĩjã o'jekoykoy ip. 5 kilometro o'jekoykoy ip. Jesus o'jojojo ip. Xĩğxĩğ oeku idibi adopa dağ Jesus. Yakõmkẽm gu tipodoy dağ. Xĩğxĩĩĩĩ. Ti'adopa dağ cũğcũğ ma oajẽm. Oajẽm pin kobe kay. Iparara jĩjã ip o'e ti'adopa dağat tobuxik puje—xĩğxĩğat tobuxik puje.

— Ajo xe'e teku ti'adopa dağat? — io'e ip jewewebe.

²⁰ — Eypararam gu juy epesop — io'e. — Wara'at gu õn. Õn ma — io'e Jesus.

²¹ Iparara gu ip o'e doze beayũ Jesus ekawẽn co buje. Icocok cĩcã ip o'e. Imẽnpuye:

— Eõm kobe be — io'e ip cebe.

Kobe dak o'jemũğ wĩnãbu. Jejuap ojuy ka be o'jemũğ. Muğ.

²² Kuyaje tomukudadaayũ Jesus o'tobuxik gu.

— Apu Jesus? — io'e ip jewewebe. — Pũğ ma juk kobe ijoce osodop kapusu — io'e ip. — Jesus pit oõm gu ibo be kobe be — io'e ip. — Ceweju etaybitbinayũ acã juk oõm kobe be. Ixe bit ka'ũma — io'e ip. — Apoma o'ju? — io'e ip jewewebe.

²³ Kawẽnwẽn pima wĩnãbuayũ oajẽm jekobe dağ. Tiberiades ka bewi ip oajẽm. O'jemũğ ip. Muğ. Wuyjuyũ be pã'o'a o'oap pe o'jemũğ ip. Jebay eju kapusu wuykukukat Jesus o'jekawẽn iap pe o'jemũğ ip.

²⁴ — Jesus pit ijoce gu omuy — io'e ip—tomukudadaayũ o'e yajẽm'ibiyũ be. — Ceweju etaybitbinayũ dak ijoce gu omuy — io'e ip. — Ga'a atimudek eyekobe dağ — io'e ip.

— Ga'a — io'e ip.

Imẽnpuye ip oõm kobe be—Tiberiades ka bewiyũ ekobe be. Poroğ. Oõm ip soat. Toktek. O'timudek ip wĩnãbu. Cafarnaum ka ebikopap pe ip o'jemũğ Jesus kudadam.

— Ga'a Jesus ajokudada!

— Ga'a! — io'e ip.

²⁵ O'tobuxik ip. Wĩnãbu ip o'tobuxik.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Puje ajēm ijoce? — io'e ip. — Ekudadam oceku — io'e ip Jesus pe.

²⁶ Gebuje Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus cebe ip. — Kapusu pāo'a epeyabu oxewi. Eybeḡbeḡ epesop oxewiat'am. Gasū epesot okudadam “Ēn xipat cīcā” i'e am ḡu—pāo'a o pin puye acā — io'e Jesus cebe ip. ²⁷ — Eyxat kay acā ḡu juy epeyeḡebu. Eybeḡbeḡ eyxan ijodi bima acā — io'e. — Wara'at tak opop eyxat eyaḡuyumisusunap xat — io'e. — Ixe xat o buje, eyaḡuyisum epeku ijodi bima. Soat em epesop eyetai't Deus xe eye'ū buje dak — io'e. — Soat wago ōn. Deus webay. “Obikuyap taḡ ēn jekukum soat em,” i juk o'e Deus owebe — io'e. — “Imēnpuye ēn mā ibiat xat ūmūm'uk eḡuy wuyjuyū be,” i juk o'e owebe — io'e. — Eyju dak Deus bikuyap taḡ cuy epekuku soat em ma — io'e.

²⁸ — Apēn xe'e oceku soat em Deus bikuyap taḡ? — io'e ip Jesus pe.

²⁹⁻³¹ — Deus e'em “Wemumudot kay eyetabun cuy epesop,” i — io'e. — Ōn ma Deus emumudot — io'e. — Okay eyetabut puje, Deus bikuyap taḡ eyju jekukum — io'e Jesus.

— Ocedobuyū'ūm'ūm pāo'a jo'iat'a o'o'uk ip osodop uk'a'ūmat taḡ pima — io'e ip Jesus pe. — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Moisés pāo'a mudodot'uk osunuy cekay ip—kabi bewiat'a, i — io'e ip.

— Deus a'ōbi Moisés ja'ōbacaap mōḡmōḡ'uk osunuy pāo'a jo'iat'a mudodon — io'e ip. — Pām ēn? A'ōbacaap cuy ejomōḡ ocetabutpe — io'e ip. — Imōḡ puje ocetabut oce'e ekay — io'e ip.

³² — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus cebe ip. — Ja'ōbi ḡu Moisés pāo'a jo'iat'a mudodot'uk osunuy eydobuyū'ūm'ūm pe—Deus a'ōbi acā. Moisés Deus xewiatxat ḡu imudodot'uk osunuy cekay ip. Deus pit jexewiatxat mudodon eywebe—eyaḡuyumisusunap xat — io'e Jesus. ³³ — Deus cuk omudot jexewi kuyje pāo'a jo'iat'a mudocap co'i — io'e. — Ōn kabi kadi wiatxat co'i ojot ijodiat aḡuyumisun am — io'e. — Okay itabucayū yaḡuyisum jeku — io'e. — Ōn ijodiat aḡuyumisusun'ukat — io'e.

³⁴ — Kariwa — io'e ip Jesus pe. — Ibiatxat cuy eḡūm ocexan. Soat em cuy eḡūmḡūm ocewebe.

³⁵ — Ōn Deus xewiatxat — Jesus o'e. — Ōn ma ijodiat aḡuyumisusun — io'e. — Okay eyetabut puje, soat em eycokcoḡ epesop ibeḡbeḡat co'i. Okay eyetabut puje soat em eycokcoḡ epesop ibipuruk'ūmat co'i — io'e Jesus.

³⁶ — “Eybu'u eyetabut am okay,” i juk adi ocece eywebe — io'e Jesus. ³⁷ — Webay pūḡpūḡayū mutabunbun okay. Imēnpuye itabut ip okay. “Eyetabun ḡu juy epesop okay,” i'ūmḡu ōn pit e'em cebe ip—itabun ojuyayū be—pūḡ pe dak ka'ūma — io'e. ³⁸ — Kabi kadiwi juk oajēm obikuyap taḡ weku am ḡu. Omudocat bikuyap taḡ weku am oajēm — io'e. ³⁹ — Soat em aḡ ōn okay itabucayū kay. Imēnpuye jetabucap epereperem ḡu ip—pūḡ tak ka'ūma. Waram ixeyū oḡuyu kabi kay ce'ū'ūayū muyuap kabia be. Oḡuyu ip omudocat bikuyap taḡ — io'e Jesus. ⁴⁰ — Okay itabucayū oḡuyu ce'ū'ūayū xewi, webay soat ce'ū'ūayū muyuap kabia be — io'e. — Soat ip jeedop itait Deus xe soat em—abu ōn iam itaybicayū. Imēn webay ibikuy — io'e Jesus.

⁴¹ Imēneju Jesus ekawēn kay ḡu ip o'e Judeuyū kukayū. Jawa'ōxixkiḡ o'e ip jeweweju.

— “Ōn Deus xewiat,” i teku e'em — io'e ip. — “Kabi kadiwiat xat co'i ōn,” i teku e'em — io'e ip. ⁴² — Jesus ma teku! — io'e ip jewewebe. — José'ūm

ipot teku — io'e ip te'e ma. — Wuyetaybit ixim, cebay'üm tak. Apēntak “Deus xewi ojut,” i teku e'em? Dapxi teku — io'e ip te'e ma.

43 — Wa'ōxixkiğ ğu juy epesop — io'e Jesus. 44 — Webay wuyjuyū mutabunbun okay—omudocat — io'e. — Imutabun'üm pima, kuka itabut ğu ip o'e okay. Okay itabucayū acā oğuyu kabi kay. Webay soat ce'ü'üayū muyuap kabia be ip oğuyu. Soat em jeedop ip webay xe — io'e. 45 — Kuyje Deus ekawēn müwēnuwēn'ukayū o'tupmubararak. İmēn ibararak opop tup pe:

Deus soat wuyjuyū ğutaybin, i.

İmēn e'em iğodup pe — io'e. — Webay ekawēn co buje, itabut ip okay ijodiakat, webay be imutaybin puje dak — io'e. 46 — Pūğ ma webay o'jojojo. Warara'acat pit ka'ūma — io'e. — Ōn acā webay o'jojojo — io'e. 47 — İcēmān ōn e'em eywebe — io'e—Jesus o'e. — Okay eyetabut pima, soat em epesop eyetait Deus xe eye'ü buje — io'e. 48 — Ōn ma Deus xewiatxat — io'e. — İjodiat ağuymuisusun ōn — io'e. 49 — Wuydobuyū'üm'üm mana'a o'o'uk osodop uk'a'umat pe bima. İnaka oe'ü'ü ip. 50 Kabi bewiat kay eyetabut puje, Deus wi wūy ğu epesop — io'e. 51 — Ōn ma kabi bewiat — io'e. — Kabi bewi ojut ijodiat ağuymuisusun am. Okay itabucayū yağuyisum jeku ijodi bima. Soat em jeedop ip itait Deus xe ce'ü buje. We'ü buje, oēn osuēnüm ijodiat xatēn — io'e.

52 İboap co buje jewa'ōxixkiğ ip o'e Judeuyū kukukayū.

— Apēntak sute jeēn iēnüm wuywebe iēn'o am? — io'e ip jewewebe.

Jesus ekawēn cekawēn pa'arēm osunuy ixeyū xe—Judeuyū kukayū xe. (Ōēn'ot okay itabucat iape. İmēnpit itaybit ğu ip osodop iboam.)

53 — İcēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus. — Soat wağo ōn. Oēn'o'üm pima Deus ebekitkin ğu epe'e. Odoy kōn'üm pima dak cebekitkin ğu epe'e — io'e.

54 — Oēn'o buje bit, Deus ebekitkin epesop. Odoy kōn puje dak, cebekitkin epesop. Soat em epesop Deus xe eyetait — io'e. — Oēn'ot oğuyu kabi kay webay ce'ü'üayū muyuap kabia be. Odoy kōnat oğuyu ibo kabia be — io'e.

55 — Wuyjuyū mutaicinatēn oēn. Odoy wuyjuyū mutaicinatoy — io'e Jesus.

56 — Obiōğbuk omuy oēn'ot pe—odoykōnat pe — io'e. — Obiōğbuk a'ōbacaap kuğ jekukum ip. Ōn tak pūğ tağ ma jekukum ceweju ip — io'e Jesus. 57 —

Webay ja'ōbi ma itabēğ soat em ma. İxe ma omudot. Ōn tak wetabēğ ijodi webay a'ōbi — io'e. — İmēnpuxim ōn ma okay itabucayū ağuymuisusun.

Yağuyisum jekukum ip wa'ōbi—oēn'oayū — io'e—Jesus o'e. 58 — İmēn ma kabi kadi wiatxat — io'e. — Pāo'a jo'iat'a buxim ğu—wuydobuyū'üm'üm xat puxim ğu. Wuydobuyū'üm'üm pāo'a jo'iat'a o'o'uk ip osodop — io'e. — Oe'ü'ü ip—ya'o'o'ukayū'üm'üm ma. Kabi bewiat xat ōn. Soat em jeedop ip itait Deus xe oēn'o'oyū — io'e—Jesus o'e.

59 Jesus iboam o'e Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. İğo'a beacat mutaybinbin osunuy Cafarnaum ka be. Oēn'ot okay itabucat iape. Odoykōnat tak okay itabucat iape. İmēnpit cekawēn pa'arēm osunuy ixeyū xe. 60 İmēneju:

— Cekawēn pa'arēm cīcā wuyxe — io'e ip jewewebe cekawēn o'jojojo'iyayū. — Cekawēn kay ğu wuyju — io'e ip.

61 Warara'acayū be jemüküyo'üm pima, Jesus itaybit o'e ixeyū ekawēn. İmēnpuye o'jekawēn ceweju ip.

— Wekawēn pa'arēm tu eyxe? — io'e. — Eybu'u du eyetabut am okay wekawēn kay'üm puye? — io'e Jesus. 62 — Soat wağo ōn. Wekawēn pa'arēm eyxe bima, eyetabut ğu okay — io'e. — Kabi kay waram omuyuap tobuxik puje dak eyetabut ğu kuka epe'e okay — io'e. — Oka kay wepicap co buje

dak kuka eyetabut gu epe'e okay — io'e Jesus. ⁶³ — Ijodiat aguyumisusun oën o'o am gu — io'e. — Deus biögbuk acã ijodiat aguyumisusun — io'e. — “Oën cuy epesuën'o,” i juk oce eywebe — io'e. — Imënpit okay eyetabun cuy epesop iam eymutaybin ojuy oguy — io'e. — Wekawën kay eyetabut pima, obikuyap tag epeku—eyaguyisum epeku — io'e Jesus. ⁶⁴ — Imënpit pügüpüg ey'in itabut gu okay — io'e Jesus.

(Jesus kuy itaybit o'e abuyü ibu'u osodop itabut am okay iam. Itaybit o'e abu oüm okay itakomaayü be iam tak. Kuy bima itaybit o'e iboam doze beayü naë buje.)

⁶⁵ — Soat gu eyetabut okay — io'e. — Webay emumutabunbunyü acã itabut je'e okay. Kuy iboap oöguwën eywebe — io'e.

⁶⁶ Kuy bima ceweju oekuku'iyü Jesus kay ip ibu'u o'e, cekawën kay'üm puye.

Gebuje oibu'un ip Jesus eju jeku am. ⁶⁷ Jesus o'jekawën doze beayü eju—jeweyu etaybitbinayü eju.

— Päm eyju? — io'e. — Eyju dak tu eybu'un oweju? — io'e.

⁶⁸ — Kariwa — io'e Simão Pedro. — Abu-eju kuka oceku? — io'e Jesus pe. — Ën acã apën itabucayü yaguyisum jekukum iap ekawën muwënuwën ocewebe — io'e. — Ën acã Deus xe epesop iap ekawën muwënuwën ocewebe — io'e. ⁶⁹ — Ekay acã ocetabut — io'e. — Ocexe ën acã Deus emumudot — io'e. — Ocexe ën acã xipacat — io'e. — Ën acã ikërëat ejukuk gu — io'e—Simão Pedro o'e.

⁷⁰ — Ön cuk eynaë — io'e Jesus. — Doze beayü juk otaë — io'e. — Imënpit püg ey'in Satanás a'ökayan o'e — io'e.

⁷¹ Jesus Judas o'öguwën—Simão Iscariotes ipot o'öguwën. Ixe Judas doze beayü'in osunuy. Inaka Jesus üm ojuy o'e cekay itakomaayü be yaoka am.

7

¹ Ibocewi Jesus Galiléia eipi dag oeku. Judeuyü kukukayü Judéia eipi be osodop ip. Ixeyü Jesus aoka ojuy. Imënpuye Judéia eipi dag o'ju gu Jesus.

² Judeuyü epeta wap osunuy. Cepetaboğ cícã osunuy. Xijap mögmög'uk ip osodop. Xijap pe dopdom osodop ip iğo epeta bima.

³ Gebuje ikitpiyü o'jekawën Jesus eju.

— Ejëm cuy ijocewi — io'e ip Jesus pe. — Judéia eipi kay juy eju — io'e ip. — A'öbacaap cuy ejomög a'ö kayayü etabutpe ixeyü be “Teku ya'öbaca jïjã” i'e am — io'e ip. ⁴ — Iba'arëm gu wuyju e'em xipan jewemuwën pin pima. Eju juy — io'e ip. — Ka'üma buk ocejojojoiap cuy egubapuk — io'e ip. — Xipan jewemuwënat cuy soat pe — io'e ip.

⁵ Jesus kitpityü imën o'e itabut'üm cekay buye.

⁶ — Cüg gu mabuk oju am peta kay — io'e Jesus. — Cüg ma bit eyju am. Soat em cüg ma eyju am. ⁷ Deus kay'ümayü eykay gu itakoma ip. Okay bit itakoma jïjã ip “Ikërëat mujurügrüg eyju,” i ön e'em cebe ip puye — io'e. ⁸ — Eyju ma peta kay epeju — io'e jekitpiyü be. — Ön pit oju gu iğo epeta kay. Cüg gu mabuk oju am — io'e Jesus.

⁹ Jesus imën o'e jekitpitpiyü be. O'jëm ip ikitpitpiyü. Jesus pit Galiléia eipi be osunuy pügüpüg xet.

¹⁰ Ebapüg xet kap puje, Jesus o'ju peta kay. Soat eta'ümpi ma o'ju. Iba'arëm ma o'ju.

¹¹⁻¹³ Gebuje Jesus o'jokudada ip Judeuyü kukukayü. Petatam pima o'jokudada ip.

— Apu Jesus? — io'e ip jewewebe.

Adeayū ibidadada ma jekawēnwēn osodop Judeuyū kukukayū be ja'ōdobuxikap puxim. Jesus peam jewa'ōxikxiğ ip osodop.

— Xipat cīcā teku — io'e pūğpūğ ixeyū'in.

— Ka'ūma — io'e warara'acayū bit. — Wuymuğuykukuku'ukat teku — io'e ip napa ma.

Adeayū imēn ibidadada ma jekawēnwēn ip o'e.

¹⁴ Jesus o'ju Deus eju kawēnwēnap'a kay—yaboğat'a kay. Peta muğēğēm pima o'ju. Iğo'a beacat mutaybitbin osunuy.

¹⁵ Judeuyū kukukayū Jesus ekawēn kay gu ip o'e.

— Apēnpuye dak sute itaybit? — io'e ip. — Wuymutaybitbin'ukat xe gu osunuy jemutaybinan. Cūğ gu cexe wuyjuyū mutaybin am — io'e ip soat pe iğo'a beacat pe.

¹⁶ — Wa'ōbi gu òn adeayū mutaybitbin—omudocat a'ōbi acā — io'e Jesus.

¹⁷ — Wa'ōbi du eyxe òn eymutaybitbin? Pām guto Deus a'ōbi? — io'e. — Deus bikuyap tag jeku ojuyat itaybit je'e Deus a'ōbi òn eymutaybitbin iam — io'e cebe ip. ¹⁸ — Pūğpūğayū Deus a'ōbi gu ijodiat mutaybitbin—ja'ōbi acā. Cūğ gu imutaybitbin ip. “Xīpan omuwēnuwēn cuy epe'e,” i'e'em ip ya'ŷjojo'ibiyū be.

Warara'acayū bit Deus a'ōbi ijodiat mutaybitbin—jemudocat a'ōbi. “Xīpan Deus muwēnuwēn cuy epe'e,” i'e'em ip. İcēmān e'em ip. Napa gu ip e'em.

¹⁹ Moisés soat eyju kuyjobit gu iboap ekawēn kay. Abu ey'in iboap ekawēn kay kuyjobit? Ka'ūma ma! Eyju dak waoka ojuy. Apēnpuye? — io'e Jesus.

²⁰ Adeayū Jesus ekawēn o'ya'ŷjojo Deus eju kawēnwēnap'a beacayū.

— Akpidapi ēn — io'e ip napa ma adeayū Jesus pe. — Ka'ūma ma aoka ojuy — io'e ip Jesus pe.

İtaybit gu ip osodop adeayū Jesus aoka ojuy iam Jerusalem ka be powat-wat.

²¹ — Jebodoydoyap kabia be wa'ōbacaap ojomōğ pūğ em ma — io'e Jesus. — “Cūğ gu teku e'em,” i juk adi epe'e iboap co buje. “Sábado be kapikpiğ teku,” i juk adi epe'e — io'e. ²² — “Wuydobuyū'üm'üm ekawēn tağ ağokatkat'it'it epetaypu'agobixeedakat,” io'e Moisés kuyje. “İkap'isuat epetaypu'agobixeedakat teku Deus ebekit iap mubapuk am,” io'e Moisés kuyje.

Jebodoydoyap kabia bima dak eyju ixeedakatkan Moisés ekawēn mupubutbunap puxim — io'e. ²³ — Sábado bima eyju ixeedakatkan Moisés ekawēn mupubutbunap puxim. Sábado bima owebe iwātaxīpiat mu'ada buje bit, eyetakoma juk adi epe'e okay! “Ēn jebodoydoy gu! Kapikpiğ ēn,” i eyju e'em owebe.

“Ēn Moisés ekawēn mupubutbun,” i eyju e'em owebe. “İkērēat mujurūğrūğ ēn,” i eyju e'em owebe — io'e Jesus. ²⁴ — Dao gu “Ēn ikērēat mujurūğrūğ,” i juy epe'e warara'acat pe — io'e. — Tūybe teku ikērēat mujurūğrūğ iān eyju e'em. Cekuku am eyetaybit'üm pima, “Ēn ikērēat mujurūğrūğ,” i'ümgu juy epe'e'e — io'e Jesus.

²⁵ — İte aoka ojuy gu du wuyka kukayū? — io'e ip Jerusalem ka watwat jewewebe. ²⁶ — Ak'i juy epe'e — io'e ip. — İjocce ma omuy — io'e ip. — Soat etabutpe teku kawēnwēn — io'e ip. — İmēnpit ka'ūma ma ibubum — io'e ip. — Wuyka kukayū dak itabut xe'e Jesus Deus emunaē iap kay? — io'e ip jewewebe. ²⁷ — Teku Deus emunaē gu wuyxe — io'e ip Jerusalem ka watwat'in. — Deus emunaē ajēm puje, abu xe'e İtaybit je'e pomawı osodot iam? Ka'ūma ma! İmēnpit wuyetaybit pomawı teku osodot iam — io'e ip.

²⁸ Jesus adeayū mutaybitbin mabuk osunuy Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboğat'a be.

— Eyetaybit ãu abu ðn iam — io'e Jesus. — Eyetaybit ãu pomawi ojot iam. Wa'õbi ãu ojot—omudocat a'õbi acã. Ixe icẽmãn e'em soat em. Eyetaybit ãu abu ixe iam — io'e. ²⁹ — Õn pit wetaybit ixem — io'e. — Ojot cexewi. Ixe ma omudot ijoce — io'e Jesus.

³⁰ Imẽneju itakomaayũ Jesus daomũn ojuy ip. Deus pit jewebe ma o'e: — Jesus daomũn ãu buk ip — i. Imẽnpuye ka'ũma ma o'jat.

³¹ Tak ãu o'ya'ĩjojo'iaiyũ bit itabut o'e ip Jesus kay. Ade jĩã itabut o'e.

— “Deus emunaẽ ja'õbacaap jomõg,” i wuyju e'em — io'e ip. — Ite agokatkat ja'õbacaap mõgmõg cĩcã. Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuã ite ma. Imẽneju ite ma Deus emunaẽ ocexe — io'e ip.

³² Imẽnpuye Jesus daomũn ojuy o'e ip Fariseuyũ. Adeayũ Jesus muwẽnuwẽn iam o'jekũyo ip Fariseuyũ. Fariseuyũ eju paĩyũ kukukayũ Deus eju kawẽnuwẽnap'a wiwi'ukayũ o'ãuju Jesus daomũn ãm.

³³ — Darem ma buk ðn eyxe — io'e Jesus adeayũ be. — Gaxĩn ma ocepit omudocat kay — io'e. ³⁴ — Okudadam epeku. Odobuxik ãu eyju. Ojuap kay eyju ba'ore — io'e.

³⁵ — Apoma sute je'ju? — io'e Judeuyũ kukukayũ. — Poce iba'ore kuka wuywebe tobuxik am? — io'e ip. — Je'ju du sute Judeuyũ xe jenuy ãm Grécia eipi watwat xe jenuy ãm? — io'e ip. — Ipõgpõgãyũ kay du sute je'ju Judeu'ũmayũ mutaybit am? — io'e ip. ³⁶ — “Okudadam epeku,” i juk o'e ocewebe — io'e ip. — “Imẽnpit eyju odobuxik ãu,” i juk o'e — io'e ip. — “Ojuap kay eyju ba'ore,” i juk o'e — io'e ip. — Cekawẽn pa'arẽm ocexe — io'e ip Fariseuyũ, paĩyũ kukukayũ dak.

³⁷ Waram Jesus o'jekawẽn peta muãgẽãyũ be. Peta epere buje o'jekawẽn cebe ip. Ibo kabia yoboã cĩcã osunuy Judeuyũ xe.

— Wuybipuruk pima, idibi kay jĩã wuyju — io'e. — Abu yaãuyisum ceku pin cĩcã? — io'e Jesus ya'õberen. — Eyetabun cuy epesop okay! — io'e. — Okay eyetabut pima, eyaãuyisum epeku — io'e Jesus. ³⁸ — Okay itabucayũ be idibi buxim jeenuy badĩ — io'e. — Imẽnpuye yaãuyisum ip jeku — io'e. — Imẽn e'em Deus ekawẽntup — io'e—Jesus o'e.

³⁹ Imẽn e buje Deus biõgbuk o'ãuwẽn Jesus. Deus biõgbuk õmõm Jesus kay itabucayũ be. Jesus iboam o'e ipi kay Deus biõgbuk ajẽm awap. Ixe oajẽm ãu buk, Jesus jebay xe jenuy ãm o'jeu ãu buk puye.

⁴⁰ Jesus ekawẽn co buje pũã tag ãu o'jekawẽn ip adeayũ—wara'at taãtaãtaã ma.

— Teku Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat—ocemumuwiwiĩat ma — io'e pũãpũã ixeyũ'in.

⁴¹ — Deus emunaẽ teku — io'e warara'acayũ.

— Ka'ũma — io'e warara'acayũ bit. — Deus emunaẽ ãu teku. Teku Galiléia eipi bewiat! — io'e ip. — Deus emunaẽ Galiléia eipi bewi ãu jajẽm — io'e ip.

⁴² — Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Davi naxeãebit Deus emunaẽ, i. Belém ka be je'kap—Judéia eipi be, i. Davi osunuyiat ka be je'kap, i — io'e ip.

— Imẽn e'em Deus ekawẽntup — io'e ip.

⁴³ Pũã tag ãu ip o'jekawẽn adeayũ Jesus muwẽnuwẽn. Jawa'õdawunuwun ip osodp. ⁴⁴ Jesus daomũn ojuy ip yawiwi'ukayũ. Imẽnpit o'taomũn ãu buk ip.

⁴⁵ Jesus kug ãu yawiwi'ukayũ o'jepit. Oajẽm ip kuy o'ãuju'iaiyũ kay—paĩyũ kukukayũ kay, Fariseuyũ kay.

— Apẽnpuye Jesus epetojot ãu? — io'e ip yawiwi'ukayũ be.

46 — Ixe ekawên kawëntip cîcã ocexe! Abu-buxim ixe kawênwên? Ka'ûma buxim â! — io'e ip.

47 — Eyju dak eymuğuykuku du ixe? — io'e ip Fariseuyü. 48 — Ya'öbuyxiayü itabut ğu ip cekay—püğ tak ka'ûma — io'e ip. — Oceju dak ocetabut ğu cekay—püğ tak ocetabut ğu ma — io'e ip. 49 — Adeayü bit itaybit ğu Moisés ekawên. Imênpuye Deus e'em cebe ip “Eykêrê oxe,” i, “Ipiat osupi'ajoat eywebe,” i — io'e ip. — Iteyü acâ itabut cekay—Moisés ekawên itaybit'ûmayü acâ — io'e ip Fariseuyü yawiwi'ukayü be.

50 Nicodemos pit o'jede Fariseuyü be—jebureyü be. Ixe Nicodemos ibimãmãmâyü ekawên coco'ukat osunuy. Kuy bima o'ju Jesus kay jekawên âm ceweju.

51 — Jesus puk atujuajêm ğu wuykay cekawên co am, imuymuy'ukayü ekawên co am tak — io'e Nicodemos. — Cekawên co'üm pima, “Ite juy ayaokaat, ikêrêat kuğ puye,” i'ümğü juy ace'e. Imên Moisés cuk adi wuymu-taybitbin — io'e Nicodemos.

52 — Galiléia eipi bewiat co'i ên kawênwên. Deus ekawên itaybit'ûmat co'i ên kawênwên — io'e ip Nicodemos wayway. — Ite ağokatkat napa ma e'em “Deus ekawên muwênwên'ukat ôn,” i. Deus ekawëntup cuy etupco! — io'e ip Nicodemos pe. — “Ka'ümğü Deus ekawên muwênwên'ukat Galiléia eipi beat,” i'e'em ibiatup — io'e ip Nicodemos pe.

53 Soat ip o'jepit jeduk'a be.

8

1 Jesus pit o'ju co'a kay—Oliveira dip'a kay.

2 Kabia isum Jesus waram o'jepit Deus eju kawênwênap'a be—yabog'a be. Adeayü o'je'awero Jesus ekawên co pin puye. Ixe oabik. Adeayü mutaybitbin o'e.

3 Gebuje Fariseuyü eju Moisés ekawên imutaybitbin'ukayü ayacat o'tojot Jesus kay. Ayacat itoptep ma'ğu osunuy. Inaka warara'acat itop kay itabiku osunuy. Warara'acat itop eju o'tobuxik ip Fariseuyü. O'tojot ip Jesus kay. Adeayü etabutpe ip o'tojot.

4 — Kariwa — io'e ip Jesus pe. — Ite ayacat ocetobuxik wara'acat itop eju. Imênpuye ocetotot ekay — io'e ip. 5 — Moisés o'e wuydobuyü'üm'üm pe: “Wara'acat itop eju jepopomat cuy epeyabuğbuğ wita'am,” i. Imên Moisés ocemutaybitbin. Pâm ên? Apên ên ece'e? — io'e ip Jesus pe.

6 Imên o'e ip Jesus pe. Tübye cüğ'ûma jede iân o'e ip. “Cüğ ğu ên e'em,” i'e ojuy ip Jesus pe. “Moisés ekawên tağ ğu ên e'em,” i'e ojuy ip cebe.

Jesus o'je'aetoro. Ipi mukorepkorem o'e jebum. Koreh. Yatoroh ipi mukorepkorem o'e.

7 — Apên ên ece'e? — io'e ip waram.

Kirik'ây. O'ây.

— Ey'inat ikêrêat kuğ'üm pima, ixe juy koam wita'a yamuju cekay ayacat abuğ am — io'e Jesus cebe ip.

8 Waram o'je'aetoro. Waram jebum ipi mukorepkorem. Koreh.

9 O'jêm ip cekawên co buje. Koap aypapayü o'jêm ôn tak ikêrêat kuğ iam itaybit puye. Warit. Xerewun. Wara'at. Xerewun. Wara'at. Xerewun. Guyjom warara'acayü o'jêm yaypan'isuayü. Warit. Xerewun. Wara'at. Xerewun. Soat ip o'jêm. Jesus acâ o'jepoyat. Ayacat Jesus xe o'e cüğ'i.

10 Kirik'ây. Jesus o'ây. O'jeak ayacat kay.

— Tü'ü — io'e. — Apõma o'ju ip “Ën ma ikêrêat kuğ cîcã Deus xe,” i'e ojuyayü? “Ga'a ayaoka wita'am,” i'e ojuyayü? — io'e—Jesus o'e.

11 — Kariwa — io'e. — Ka'ümġu ip — io'e. — O'jëm ip — io'e. — Weiwat xeyüku.

— “Ikêrêat kuġ cîcã ên,” i'ümġu òn tak e'em ewebe — io'e Jesus. — Eju juy — io'e. — Waram pit eġujurüġ ġu ikêrêat — io'e Jesus.

12 Waram pima Jesus o'jekawên adeayü eju.

— Kabia buxim òn — io'e. — Deus ekawên eymutaybitbin òn cüġ ma eyeku am. Okay itabucayü kabiok taġ jekuku'ukayü buxim ġu. Ikêrêat mujurüġrüg'uk ġu ip. Cüġ ma ip jekukum kabia daġ jekuku'ukat puxim. Yaġuyisum jekukum ip — io'e.

13 — Ên acã xipan jewemuwênuwên — io'e Fariseuyü. — Cüġ ġu ên kawênwên — io'e ip napa ma.

14 — Cüġ ma òn kawênwên — io'e Jesus. — Eyetaybit ġu pomawi ojot iam, poma òn cum iam tak — io'e. — Òn pit wetaybit pomawi ojot iam, poma òn cum iam tak — io'e. — Cüġ ma òn kawênwên wetaybit puye — io'e. 15 — Eyju e'em “Cüġ ma ên kawênwên,” i, eyxe warara'acat e'eap ibapuk'üm ma'ġu. Imên ġu òn pit e'em — io'e. 16 — “Cüġ ġu ên kawênwên,” i òn e'em pima bit, cüġ ma kuka oce. Cüġ ma kuka oce, omudocat tak imên e'em puye. Webay omudot. Püġ taġ ma oceju e'em — io'e. 17 — Imên e'em Moisés ekawêntup:

Xepxepayü püġ taġ ma kawênwên pima, “Teyüku icêmân e'em,” i kuka o'e ip ya'ïjojo'ibiyü, i — io'e Jesus.

18 — Òn ma xipan jewemuwênuwên. Webay dak xipan omuwênuwên—omudocat. Püġ taġ ma omuwênuwên oceju—òn, webay dak — io'e.

19 — Poce omuy ebay? — io'e ip Jesus pe.

— Etetaybit ġu abu òn iam, abu webay iam tak — io'e. — Abu òn iam eyetaybit pima, abu webay iam tak kuka eyetaybit epe'e — io'e.

20 Imên Jesus o'e Deus eju kawênwênap'a be—yaboġat'a be. Adeayü mutaybitbin osunuy. Dinheiro muômômap'a xe imutaybitbin osunuy. Cekay itakomaayü Jesus daomün ojuy. Imênpit o'taomün ġu ip taomünap kabia ġu buk puye.

21-24 Waram Jesus o'jekawên Judeuyü kukukayü eju.

— Gaxîn ma ojëm ijocewi — io'e Jesus. — Te'e ma epeku okudadam eydaxijoap ojuy. Epe'ü Deus pe eywebewi ikêrêat uk'üm pima. Ojuap kay eyju ba'ore — io'e. — “Epe'ü Deus pe ikêrêat uk'üm pima,” i kuy oce eywebe. Òn Deus xewiat ip kay eyetabut'üm pima, epe'ü Deus pe eywebewi ikêrêat uk'üm pima — io'e Jesus.

— “Ojuap kay eyju ba'ore,” i teku e'em — io'e ip Judeuyü kukayü. — Jewaoka du sutê? — io'e ip jewewebe.

— Eyju ma ipi daġacat. Òn pit kabi bewiat — io'e Jesus. — Eyju ma jewaġuyġuy ijodiat aġuy daġ. Òn pit ka'üma.

25 — Abu ên? — io'e ip.

— Iebikam piman ma juk ocevemuwên abu òn iam — io'e. 26 — Adeat muwên pin mabuk òn eywebe. “Cüġ ġu eyju kawênwên” i'e pin mabuk oce eywebe. Omudocat ekawên muwênuwên acã òn. Ixe icêmân e'em — io'e Jesus.

27 Jesus jemudocat muwên puje, jebay o'ġuwên. Iboap ekawên pit Judeuyü kukayü itaybit ġu.

28 — Soat waġo òn — io'e Jesus. — Obamuapay epe'e we'ü am korosa be. Obamupaya buje, “Icêmân xeku kabi bewiat,” i epe'e. “Ja'öbi ġu xeku oeku—jebay a'öbi acã,” i epe'e — io'e. — “Wuyebay e'eap muwênuwên xeku

oeku,” i epe'e — io'e Jesus. ²⁹ — Soat em omudocat bikuyap tağ òn jekukum. Imēnpuye soat em ağ okay. Ixe opere gu — io'e Jesus.

³⁰ Imēneju ade oitaban Jesus kay—ya'ŋjojo'ukayū'in.

³¹ Jesus waram o'jekawēn Judeuyū kukukayū eju. Pūğpūğ ixeyū'in o'e: — Teku icēmān e'em — i.

— Wekawēn kay kūyjobit pima, oweju etaybitbinayūm epesop — io'e Jesus.

³² — Kawēn icēmat muwēnuwēn òn eywebe — io'e. — Kawēn icēmān eyetaybit pima cekariwa be imudadaybotbot'ibiyū buximayūm gu epesop — io'e cebe ip.

³³ — Abu ocemudadaybotbot'uk osunuy? Ka'ūma ma! — io'e ip. — Abraão naxegebitbit oceju! — io'e ip. — Apēnpuye ēn e'em ocewebe “Cekariwa be imudadaybotbot'ibiyū buximayūm gu epesop,” i? — io'e ip.

³⁴ — Icēmān òn e'em eywebe — io'e Jesus. — Cekariwa be imudadaybotbot'ibiyū be iba'ore jekariwa epere am. Imēnpuxim ikērēat mujurūğrūğ'ukat pe iba'ore ikērēat mujurūğrūğ'ap epere am, Satanás ixe ekariwa buye — io'e. ³⁵ — Cekariwa be imudadaybotbot'ibit ma soat em gu cekariwa duk'a be dopdom. Kariwa imujēm pin pima, gujēm. Kariwa ipot pit, soat em jebay duk'a be dopdom. Cebay ixe gujēm gu — io'e. ³⁶ — Ōn ma Deus ipot. Owebe eydaxijo buje, Satanás gu eykukukan jeenuy — io'e. — Imēnpuye ikērēat mujurūğrūğ'ap epere but epesop — io'e. ³⁷ — Icēmān eyju Abraão naxegebitbit — io'e. — Inaka eyju oaoka ojuy wa'ō kay kūyjobit'ūm puye — io'e—Jesus o'e. ³⁸ — Webay be omutaybitbinap muwēnuwēn òn eywebe. Satanás ebekitkit eyju. Ixe ekukuap tağ eyju dak jekukum — io'e Jesus.

³⁹⁻⁴⁰ — Ka'ūma! Ocedobu'ūm ekukuap co'i oceju jekukum—Abraão'ūm ekukuap co'i — io'e ip te'e ma.

— Deus kawēn icēmat o'ğuwēn owebe — Jesus o'e. — Iboap ekawēn acā oğuwēn eywebe. Inaka eyju ma oaoka ojuy kawēn icēmat kay'ūm puye — io'e. — Abraão bit kawēn icēmat kay kūyjobit cīcā osunuy. Abraão naxegebitbit eyju. Ixe'ūm ekukuap co'i gu bit eyju jekukum — Jesus o'e. — Apēnpuye dak? — io'e. ⁴¹ — Satanás ekukuap co'i eyju jekukum — io'e.

— Satanás ekukuap co'i gu oceju jekukum—Deus ekawēn tağ ma — io'e ip. — Deus acā ocebay — io'e ip.

⁴² — Deus xewi ojut. Wa'ōbi gu ojut. Ixe ma omudot — io'e Jesus. — Deus eyebay bima, kajuk okukpin eyxe ogyu — io'e. ⁴³ — Wekawēn kay jekūyjobin pin gu eyju. Imēnpuye wekawēn pa'arēm eyxe — io'e. ⁴⁴ — Ibiōğbuk kērēayū kukat ebekitkiyū eyju—Satanás ebekitkiyu — io'e—Jesus o'e. — Apēn ixe ikērēat mujurūğrūğ iap co'i eyju dak ikērēat mujurūğrūğ — io'e. — Ixe warara'acat aokaka'uk osunuy ipi mujurūğ isum. Gasū dak wuyjuyū muy'ū'ū'uk ixe — io'e. — Kawēn icēmat kay kūyjobit'ūm osunuy ixe — io'e. — Iba'ore ixe be kawēn icēmat kay kūyjobit am. Icēm gu teku e'em. Napa ma e'em. Napa ma e'em pima, je'e pinap tağ e'em cexe. Dapxi teku — io'e. — Icēm'ūmān e'em ip ixe ebekitkiyū. ⁴⁵ Icēmat òn pit e'em eywebe — io'e. — Inaka eyetabut gu wekawēn kay — io'e. ⁴⁶ — Ka'ūma ma icēmān e'em owebe “Ikērēat mujurūğrūğ ēn” i — io'e. — Icēmān wekawēn. Apēnpuye eyetabut gu wekawēn kay? — io'e. ⁴⁷ — Kūyjobit ip cekawēn kay Deus ebekitkit. Eyju bit Deus ebekitkit gu. Imēnpuye Deus ekawēn kay gu eyju — io'e Jesus Judeuyū kukukayū be.

⁴⁸ — Icēmān oceju e'em ewebe “Ibiōğbuk kērēat a'ōbi ēn e'em” i, “Akpidaeipi ēn,” i dak — io'e ip. — “Cūğ'ūma ēn jekukum Samaria eipi wat puxim,” i oceju e'em ewebe. Icēmān oceju e'em — io'e ip.

49 — Icēm ġu eyju e'em — Jesus o'e. — Ibiōġbuk kērēat a'ōbi ġu òn e'em. Webay kuġ òn ibuyxim. Eyju bit obuyxim ġu okuġ — io'e. 50 — Òn ma obuyxim okuġap kudadam ġu — io'e. — Webay bit obuyxim okuġ. Ixe obuyxim ġu okukat ġuju ipiat'ajojoap pe — io'e. 51 — Icēmān òn e'em eywebe — io'e. — Wekawēn taġ jekuku'ukat soat em ġu jeedop ce'ū'ūayū xe — io'e Jesus.

52 — Ibiōġbuk kērēayū kukat a'ōbi ēn kawēnwēn — i napa ma o'e ip Judeuyū kukukayū. — Abraão'um oe'ū. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'um'um tak oe'ū'ū. “Wekawēn taġ jekuku'ukat soat em ġu jeedop ce'ū'ūayū xe,” i ēn pit e'em — io'e ip. 53 — Ocedobu'um oe'ū—Abraão'um. Abraão bit toto osunuy ya'ōbuyxiat. Ixe'um podi du a'ōbuyxi? — io'e ip. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'um'um tak oe'ū'ū. Ixeyū'um'um pit toto osodop ya'ōbuyxiayū. Ixeyū'um'um podi du a'ōbuyxi? — io'e ip. — Abu dak ēn? — io'e ip Jesus pe.

54 — Òn ma xipan jewemuwēnuwēn pima, abu kuka wa'ō kay o'e? Ka'ūma ma! — io'e. — Webay bit xipan omuwēnuwēn. “Ka'ūmġu okpot co'iat ya'ōbuyxiat,” i'e'em ixe. “Ēn acā ocekekukat,” i te'e ma eyju e'em webay be — io'e Jesus. 55 — Eyju ma eyetaybit ġu abu ixe iam. Òn pit wetaybit ixem. “Wetaybit ġu ixem,” i òn e buje, napa ma kajuk oce. Eybuxim kajuk oce dapxi. Imēnpit wetaybit cīcā ixem. Kūyjobit òn cekawēn kay — io'e. 56 — Wuydobu'um Abraão'um itaybit o'e ipi kay teku jajēm wuydaxijojo'ukan iam. Imēnpuye icokkok o'e — io'e Jesus.

57 — Aypa ġu ēn — io'e ip. — Cinquenta koato ġu buk ēn — io'e ip. — Abraão ejojo ġu! — io'e ip. — Icēm ġu ēn e'em — io'e ip Jesus pe.

58 — Icēmān òn e'em eywebe — io'e Jesus. — Abraão kap awap ma kuy wetabēġ oġuy — io'e.

59 Gebuje wita'a o'yabu ip Jesus kay yamuju am Judeuyū kukukayū. Yaoka ojuy ip napa ma tūybe e'em iān. Jesus pit o'jemunēm adeayū parakpe. Xerewun. O'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi—yaboġat'a bewi. Akiju o'jēm.

9

1 Gebuje Jesus ita'ūmat o'jojojo doze beayū eju cūġcūġ pima. Ikap puje ma ita'um osunuy. Dinheiro ojuyjuy'uk osunuy ita'um puye.

2 — Ocemutaybitbin'ukat — io'e ceweju etaybitbinayū. — Apēnpuye ite ita'um o'kap? Ita'um o'kap ite ma ikērēat mujurūġrūġ puye du? — io'e ip. — Pām ġuto cebay ikērēat mujurūġrūġ puye du? Pām ġuto ixi ikērēat mujurūġrūġ puye du? — io'e ip.

3 — Ita'um ma o'kap ikērēat mujurūġrūġ puye ġu, cebay ikērēat mujurūġrūġ puye ġu dak, ixi ikērēat mujurūġrūġ puye ġu dak — io'e Jesus. — Deus ja'ōbacaap jomōġ wuyetabutpe jabeku. Imēnpuye ita'um o'kap — io'e. 4-5 — Apēn kaxi wuyemukabiahān iap puxim òn tak Deus ekawēn ijodiat mutaybitbin ijodi bima cūġ ma ceku am ip. We'ū buje kabiok je'e — io'e. — Deus omudot kapik am jewebēam ja'ōbacaap mubapukpuk am. Deus peam cuy acejekapik wuyekapik put pima. Guyjom iba'ore je'e wuywebe wuyekapik am cebeam.

6 O'jexi ipi ju. Xih. A'a'a. Ka'wi o'ġu'a'a jebidim. Wūnxik. Porōġ. Ka'wi'a'a o'yamuy ita'ūmat eta be imu'ada am. (14) Judeuyū ebodoydoyap kabia be o'yamuy ita be imu'ada am.

7 — Eju juy idibi'ti'ti be—Siloédi be — io'e Jesus. — Ecededopawuy juy idibim — io'e.

(Siloé timudot'ibiti iape wuya'ôm).

Xìgxìg. O'ju jewedopawuy.

Jay. Oajēm idibi'ti'ti kay. O'jewedopawuywuy. Boroboro'i. Itate o'e. O'jeu. Jecoatcoan o'e.

⁸ Imēnpuye ita'üm tūbit tuk'a etakobeayū o'jekawēn ip jeweweju, ita'üm tūbit o'jojo'oyayū dak.

— Ijocē dinheiro ojuyjuy'uk osunuyiat ġu du sute? — io'e ip jewewebe.

⁹ — Ijocē osunuyiat teku — io'e ip pūġpūġpūġ.

— Ka'ūma. Ijocē osunuyiat ġu teku — io'e warara'acayū. — Ixe-buximat acā teku — io'e ip.

— Ōn ma ijocē dinheiro ojuyjuy'uk oguy — io'e ita'üm tūbit. ¹⁰ — Apēn etate ġasū? — io'e ip cebe.

¹¹ — Aġokatkat oajēm okay — io'e ita'üm tūbit. — Ibutet Jesus i — io'e. — Ka'wi o'ġu'a'a. O'yamuy weta be weta mu'ada am. “Eju juy Siloédi be,” i juk o'e owebe — io'e. — “Ecedopawuy juy,” i dak — io'e. — Imēnpuye oju. Ocedopawuy. Wetate oceu — io'e ita'üm tūbit. — Wecoan put oce — io'e.

¹² — Poce omuy ixe Jesus? — io'e ip.

— Iye. Wetaybit ġu — io'e.

¹³ Gebuje Fariseuyū kay tuk'a etakobeayū ita'üm tūbit o'tujowat.

¹⁴⁻¹⁶ — Apēn ecedetada ġasū? — io'e ip Fariseuyū ita'üm tūbit pe. — Ka'wi'a'a o'yamuy weta be — io'e. — Ocedopawuy. Wetate ġasū oce — io'e.

— Itadaat o'jekapik jebodoydoyap kabia be—Sábado bima — io'e ip Fariseuyū. — Moisés ekawēn taġ ġu ite jekukum. Deus a'ōbi ġu ite e'em — i napa ma o'e ixeyū Fariseuyū.

— Ikērēat mujurūġrūġ'ukat ġu itadaat! Apēn kuka ikērēat mujurūġrūġ'ukat pe wuywebe i'e ba'oreat mubapak put? — io'e warara'acayū.

Imēneju pūġ taġ ġu ip Jesus muwēnuwēn o'e Fariseuyū. Wara'at taġtaġtaġ ma kawēnwēn ip o'e.

¹⁷ — Pām ēn? — io'e ip ita'üm tūbit pe. — Ixe etadaat. Abu ixe exe? — io'e ip.

— Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat xeku — io'e ita'üm tūbit.

¹⁸ Judeuyū kukuk'ukayū ibu'u ip o'e jetabut am ita'üm tūbit a'ō kay. — Ita'üm ġu teku osunuy — io'e ip itabut'üm puye.

Imēnpuye ita'üm tūbit ebay o'ġudot ip, ixi dak. O'jekawēn ip ceweju ip yajēm puje.

¹⁹⁻²⁰ — Ekpot tu iġo? — io'e ip cebay be.

— Hm hm. Okpot iġo — io'e cebay.

— Ita'üm tu o'kap? — io'e ip.

— Hm hm, ita'üm ġoku o'kap.

— Apēn tak o'jewetada ġasū? — io'e ip cebayū be.

²¹ — Wetaybit ġu bit apēn xe'e o'jewetada iam — cebay o'e. — Wetaybit ġu abu ixe o'ġu'ada iam — io'e. — Iġo eju ma juy epeyekawēn — io'e ip Judeuyū kukukayū be. — Ite ma jewetadaap ġuwēn eywebe. Bekit ġu ġoku — io'e ip.

²² Imēn o'jede ip, Judeuyū kukukayū buxim iparara buye. Judeuyū kukukayū juk o'e jebekitkit pe:

— “Jesus Deus emunaē,” i eyju e'em pima, eymuōmat ġu kuka oce'e Deus eju kawēnwēnap'a be — i.

²³ Imēnpuye iparara o'e ip Judeuyū kukukayū buxim. Imēnpuye ixeyū o'e:

— Bekit ġu ġoku — i. — Je'adaap ġuwēn eywebe — i. — “Apēn ece'ada?,” i juy epe'e cebe — io'e ip.

²⁴ Fariseuyū waram ita'üm tūbit o'tojocat jewekay.

— Deus etabutpe wuyju nuynuy — io'e ip. — Imēnpuye icēmān ma juy ece — io'e ip Fariseuyū. — Etadaat ikērēat mujurūgrūg'ukat — io'e ip napa ma. — Ocetaybit iboam — io'e ip.

25 — Wetaybit gu ikērēat kuḡ xe'e ixe iam — io'e ita'ūm tūibit. — Wetaybit wetate gu ojop iam. Gasū bit wetate ma oce — io'e.

26 — Apēn sute o'e ewebe? — io'e ip. — Apēn etada? — i waram o'e ip.

27 — Kuy juk iboap oḡuwēnuwēn eywebe — io'e. — Eyju bit eyetabut ḡu wa'o kay. Apēn eyju dak waram wa'ijo pin eyxe? — io'e ita'ūm tūibit. — Ixe ebekitkiyūm pin paxi eyju dak? — io'e cebe ip.

28 — Ap! Ixe ebekitkiyūm pin ḡu oceju! — io'e ip. — Ekawēnkērē jījā ocexe! — io'e ip.

Oitakomān ip ita'ūm tūibit kay. O'ḡukorēm cīcā ip.

— Ēn ma ite ebekit — io'e ip. — Oceju bit Moisés ebekitkit — io'e ip. 29 — Ocetaybit Deus a'ōbi Moisés e'e'uk osunuy iam. Ocetaybit ḡu abu a'ōbi sute e'em iam — io'e ip.

30 — “Abu-a'ōbi sute e'em?” i eyju e'em — io'e. — “Deus a'ōbi ite wetada,” i ōn pit e'em — io'e. — Iboap iwaru jījā oxe — io'e. 31 — Wuyetaybit Deus ikērēat mujurūgrūg'ukat ekawēn a'ijojom ḡu ibuywat am iam. Jebikuyap taḡ jekuku'ukat ekawēn a'ijojom pit ibuywat am. Jebuyxim jekukat ekawēn a'ijojom Deus. 32 Ka'ūma ma teku ita'ūm o'kap'iat o'sutada iap awēḡ o'yawēḡtobuxik. Kuyje dak iboap awēḡ o'yawēḡtobuxik ḡu — io'e. — Gasū bit Jesus wetada — io'e. 33 — Deus a'ōbi'ūm pima, iba'ore kajuk o'e cebe wetada am. Deus a'ōbi ma ite wetada — io'e ita'ūm tūibit.

34 — Warara'acat podi ma ikērēat kuḡ ēn! Eta'ūm ekap ikērēat kuḡ cīcā buye! — io'e ip napa ma. — Ēn tu ocemutaybin pin? Ejēm cuy ocexewi! — io'e ip. — Ejēm cuy Deus eju kawēnwēnap'a bewi! — io'e ip. — Waram cuy eōm ḡu ijop'a be — io'e ip.

O'ḡujēm ip itakoma ita'ūm tūibit kay buye.

35 Gebuje Jesus ita'ūm tūibit o'tobuxik. O'tobuxik Fariseuyū be ixe mujēm iap awēḡ tobuxik puje. O'jekawēn ceweju.

— Tapu, ēn pit tu etabut Deus ipot kay? — io'e Jesus.

36 — Abu sute, Kariwa? — io'e ita'ūm tūibit. — Ixe juy eḡubapuk omutabut am — io'e.

37 — Ixe jojom ēn ḡasū—eweju kawēnwēnat cocom — io'e. — Ōn ma ixe — io'e Jesus.

38 O'jēḡ'aecōḡcōḡ Jesus wap Jesus ya'ōbuyxi cexe buye.

— Kariwa, wetabut oce ekay ḡasū bit — io'e.

39 — Pūḡpūḡ ipi daḡayū'in cūḡ ma Deus xe wedot puye. Okay itabucayū cūḡ ma cexe. Itateayū buxim ip — io'e Jesus. — Warara'acayū bit ikērē cexe. Itabut'ūmayū ikērē cexe — io'e. — “Wetaybitsū mabuk Deus ekawēn. Imēnpit wetaybin pin cīcā,” i e'em warara'acayū. Guyjom ixeyū itabut je'e okay — io'e Jesus. — Warara'acayū bit te'e ma e'em “Wetaybit Deus ekawēn,” i. Itabut ḡu je'e ip okay. Ita'ūmayū buxim ip — io'e.

40 — Te'e ma du oceju e'em “Ocetaybit Deus ekawēn,” i? — io'e ip Jesus pe, pūḡpūḡ Fariseuyū'in.

41 — “Ocetaybitsū ma Deus ekawēn. Imēnpit ocetaybin pin cīcā,” i ey'e buje, ikērēat kuḡ ḡu kajuk epe'e Deus xe. Imēnpit te'e ma eyju e'em “Ocetaybit cīcā Deus ekawēn,” i. Imēnpuye ikērēat kuḡ eyju cexe — io'e Jesus.

10

¹ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawën o'guwën adeayü be. Ovelha ekawën o'guwën cebe ip.

— Icēmān òn e'em eywebe — io'e. — Ovelha ekorara be iòm pinat, xīntabi be gu òmòm pima. “Teku ovelha bu pin,” i wuyju e'em. “Teku ovelha dujupa'um'um'ukat,” i wuyju e'em — io'e Jesus. ² — Ovelha kukuk'ukat pit korara exīntabi be òmòm — io'e. ³ — Korara exīntabi wiwi'ukat xīntabi muywekweğ ovelha kukat òm ām. Ovelha jekukat a'ŕjojom. Ikukat jeòhò nomuwāwām ibuten e'em. Jeòhò mujēmjem akiju korara exīntabi be jekorara bewi — io'e. ⁴ — Imujēm puje cucum jeòhōyü wap. Ovelha jekukat nomuju cucum jekukat a'òm itaybit ip puye. ⁵ Wara'acat nomuju bit taobu'u ip cum. Itaybit gu ip wara'acat a'òm. Jekukat a'òm acā itaybit ip. Wara'acat puxim pit jenapōnpōn ip itaybit'üm ya'òm puye — io'e Jesus.

⁶ Ovelha ekawën o'guwën Jesus. Xepxep pe o'jekawën. Ovelha muwēnuwën pima, jekay itabucayü dak o'guwën. Imēnpit cekawën pa'arēm o'e cexe ip—adeayü xe.

⁷ Waram Jesus o'jekawën cebe ip.

— Icēmān òn e'em eywebe — io'e. — Xīntabi dağ ovelha òmòm korara be. Korara be bima abu-be ixeyü muy'ü but? Ka'üma be ma. Imēnpuxim soat em ağ òn okay itabucayü kay — io'e Jesus. ⁸ — Ovelha itaybit gu dujupa'um'um'ukat a'òm. Imēnpuxim okay itabucayü itabut gu icēm'üma wuymutaybitbin'ukayü ekawën kay. Wajēm awap osodot'iyäyü icēm gu wuyjuyü o'gutaybitbin — Jesus o'e. ⁹ — Xīntabi dağ ovelha òmòm korara be. Cēmçēm ip jexat kudadam. Korara be bima abu-be ixeyü muy'ü but? Ka'üma be ma! Imēnpuxim wuyjuyü okay itabun puje soat em ağ òn ixeyü kay. Abu-be ixeyü muy'ü but? Ka'üma be ma! — io'e Jesus. ¹⁰ — Tujupa'um'um'ukat ma ajēmjem ovelha dujupa'um ām, ixeyü aoka am tak. Òn pit ojot ijodiat ağıyuisun am. Okay itabucayü yağuyisum jekukum. Ojot ixeyü mucok-cok am — io'e. — Okay itabucayü icokcok cīcā — io'e. ¹¹ — Okay itabucayü kuğ òn xipan ikukat jeòhò kuğ xipan iap puxim — io'e. — Ovelha kukat puxim òn. Obu'u gu we'ü ām warara'acat pe okay itabucayü aokaap puxim — io'e. ¹² — Ovelha kukukat a'òbuywatwat'ukat ikukukat gu. Dinheiro bu am acā kapikpig. Ovelha iwat gu—ibuywatwat'ukat acā. Ovelha iwatiwan kak ajēm puje. Jenapōnpōn kak puxim iparara buye. Kak ovelha bubum. Ovelha muwatwan soat tağ. ¹³ — Ibuywatwat'ukat jenapōnpōn dinheiro bum acā kapikpig puye. Ibu'u ovelha kuğ, cexe ikukpin'üm puye. ¹⁴⁻¹⁵ Ovelha kukukat puxim òn—xipacat puxim — Jesus o'e. — Wetaybit webay. Webay dak itaybit òn. Imēnpuxim òn tak wetaybit okay itabucayüm. Ixeyü dak itaybit òn — io'e. — Obu'u gu we'ü ām okay itabucayü e'üap puxim — io'e Jesus. ¹⁶ — Soat gu ovelha püğ ekorara be. Imēnpuxim soat ka dağacat itabut je'e okay — io'e Jesus. — Wa'ò kay je'e ip küyjobit. Püğ tağ ma ip jeku — io'e. — Soat ixeyü kukan oguy — io'e Jesus. ¹⁷ — Oje'ü okay itabucayü e'üap puxim. Waram guto òn pit ocetai we'ü buje. Imēneju webay xe okukpin cīcā obu'u'üm puye we'ü ām — io'e. ¹⁸ — Obu'u we'ü ām pima, iba'ore kajuk o'e warara'acat pe bit oaoka am. “Ece'ü” i juk o'e webay owebe. “Waram guto etait ece'e,” i dak. Wukpiwatpi ma oje'ü, webay ukpiwatpi dak. Wukpiwatpi ma waram guto wetait oce'e, webay ukpiwatpi dak — io'e Jesus.

¹⁹ Imēneju püğ tağ gu ip Jesus ekawën o'guwën—wara'at tağtağtağ ma Judeuyü kukukayü.

²⁰ — Ibiòğbuk kērēat kuğ teku — io'e ip napa ma ade ixeyü'in. — Imēnpuye yukpidapi — io'e ip napa ma. — Apēnpuye dak eyju ixē a'ŕjojom? — io'e ip.

21 — Ibiōgbuk kērēat kukat pit imēn cekawēn pa'ore! — io'e warara'acayū bit. — Apēn kuka ibiōgbuk kērēat kukat ita'ūmat o'sutada? — io'e ip Jesus pe jededem. — Iba'ore itada am ibiōgbuk kērēat kukat pe — io'e ip.

22-24 Waram pima Judeuyū kukukayū o'ju Jesus kay. Jerusalém ka beayū peta muḡēḡēm ip osodop Judeuyū. Peta muḡēḡēm ip osodop apēn kuy-jeayū Deus eju kawēnwēnap'a o'yamudim iap kay ḡebum am. Ihi bima peta mujurūrḡḡ'uk osodop ip. Jesus Deus eju kawēnwēnap'a etaybu daḡ cūḡcūḡ o'e—Salomāo emuamuy'a etaybu daḡ. Oajēm ip Jesus kay Judeuyū kukukayū. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Ēn tu Cristo—Deus emunaē? — io'e ip. — Ibaḡuy cuy eḡuwēn ocewebe — io'e ip. — Ade kabia emuwēnap wiwim ocesop — io'e ip. — Iba'arēm acā ēn kawēnwēn ocewebe. Ēn Deus emunaē bima, Cristo bima, ibaḡuy cuy eḡuwēn ocewebe — io'e ip.

25 — Kuy juk adi ocevemuwēnuwēn eywebe—ade em ma — io'e Jesus. — Imēnpit eyetabut ḡu wa'ō kay — io'e. — Webay a'ōbi wa'ōbacaap ojomōḡmōḡ eyetabutpe — io'e. — Teku Deus emunaē iap mubapukḡuy oḡuy eywebe — io'e. 26 — Imēnpit eyetabut ḡu wa'ō kay, okay eyetabut'ūm puye — io'e. 27 — Okay itabucayū kūyjobit wa'ō kay ovelha jekukat a'ō kayap puxim — io'e Jesus. — Wetaybit ixeyū e'eam. Wekawēn taḡ jekukum ip ovelha jekukukat a'ōm itaybicap puxim — io'e. 28 — Ixeyū aḡuymuisusun ōn. Warara'acayū bit ixeyū ju'uk ḡu obuwi—pūḡ tak ka'ūma. Soat em itait jeedop ip Deus xe je'ū buje — io'e. 29 — Webay ixeyū o'ḡutabun okay weōhōyū buximayūm. Warara'acat podi ma ja'ōbacaap kuḡ webay. Abu-be ixeyū uk put webay bui bewi—weōhōyū uk put? Ka'ūma be ma! — io'e. 30 — Jawa'ōca jojo'i oceju webay eju — io'e Jesus.

31 Iboap co buje, waram wita'a o'yabu ip Jesus abuḡ ojuy am Judeuyū kukukayū.

32 — Webay a'ōbi juk adi wa'ōbacaap ojomōḡmōḡ eyetabutpe—ade ma — io'e Jesus. — Apēnpuye dak eyju wabuḡ ojuy wita'am? — io'e Jesus.

33 — “Ekērē Deus xe, juk adi a'ōbacaap ejomōḡmōḡ puye,” i'ūmḡu oceju e'em ewebe — io'e ip. — “Ekawēnkērē Deus xe,” i acā oceju e'em ewebe — io'e ip. — Ēn ijodiat acā. Imēnpit “Oceju jewa'ōca jojo'i ma webay eju,” i napa ma ēn e'em — io'e ip jetakoma pibun. — Imēneju abuḡ ojuy oceju — io'e ip Jesus pe.

34 — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Eyju dak Deus a'ōbiayū — io'e Deus kuyje, i.

Deus kuyje o'e “Deus a'ōbiayū eyju” i jekawēn muwēn ām taēhē'ibiyū be — io'e. 35 — Deus ekawēntup napa ḡu e'em—pūḡ em tak ka'ūma. Icēmān e'em. Wuyetaybit iboam — io'e Jesus Judeuyū kukukayū be. 36 — Ōn ma Deus kuk onaē ijodiat taxiyo am. Ōn ma ixe omudot — io'e Jesus. — Apēnpuye eyju napa ma e'em “Ekawēnkērē Deus xe,” i, “Jewa'ōca jojo'i oceju webay eju,” i ōn e'em puye? — io'e Jesus. 37 — Webay a'ōbi'ūm pima, eyetabun ḡu juy epesop okay — io'e. 38 — Wekawēn coco am eyetabut'ūm pima, eyetabun cuy epesop wa'ōbacaap mōḡmōḡap coco am — io'e. — Eyetabun puje “Jesus ya'ōbaca cebay a'ōbacaap co'i,” i epe'e — io'e.

39 Imēneju Jesus daomūn ojuy maḡuto ip Judeuyū kukukayū. Jesus pit o'jenapōn jenaomūnap puxim.

40 Wara'at ka kay o'ju Jesus. Toktek. Jordāodi waram o'timudek. Jay. Oajēm João Batista be adeayū mubatisasan osunuy iatka kay. Wīnābu osunuy.

41-42 Gebuje ade ibo ka watwat o'tabun Jesus kay—Jordāodi wīnābuayū.

— João Batista ma wuywebe i'e ba'oreat o'gubapukpuk gu — io'e ip adeayū jewewebe. — Imēnpit ixe aḡokatkat muwēnuwēn'uk osunuy ocewebe. Icēmān João ixe o'guwēnuwēn — io'e ip. Imēnpuye Jesus kay itabut o'e ip adeayū.

11

¹ Lázaro iwātaxipi o'e. Maria kipit iwātaxipi o'e—Betânia ka beat. Imēnpuye iixiyū Lázaro wātaxipiap awēḡ o'yawēḡmuju Jesus kay. Betânia ka watwat osodop ip—Maria, Marta dak, Lázaro dak.

² Guyjom ixe Maria wuykukukat i o'suimude'on tide'oatim. Ixe o'suimupuruk jadam. Imēn o'e jexe Jesus ikukpin cīcā buye.

Yawēḡtujowacat oajēm Jesus kay. Jay.

³⁻⁴ — Kariwa — io'e Jesus pe. — Lázaro iwātaxipi jījā — io'e. — Exe ikukpinat iwātaxipi o'e — io'e.

— Kuy wetaybit — io'e Jesus. — Iwātaxipi jījā opop — io'e. — Ce'ū buje dak jeedop gu ce'ū'ūayū xe. Guyjom adeayū je'e “Deus soat podi ma ya'ōbaca; soat podi ma idip,” i — io'e. — “Deus ipot tak ya'ōbaca—soat podi ma ya'ōbaca,” i je'e ip — io'e Jesus.

⁵ Jesus xe Marta ikukpin cīcā osunuy. Maria dak ikukpin cīcā osunuy, Lázaro dak. ⁶ Inaka Jesus xepxep xet osunuy jenuyap ka be iwātaxipiat awēḡ tobuxik puje. O'ju gu buk Lázaro kay. Xet. Xet.

⁷ Gebuje Jesus o'jekawēn 12 beayū eju—jeweju etaybitbinayū eju.

— Ga'a bukto acepit Judéia eipi kay waram — io'e.

⁸ — Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Iboceat abuḡ ojuy ḡaxīn ma wita'am—Judeuyū kukukayū. Waram tak tu iboce eju pin? — io'e ip Jesus pe.

⁹⁻¹⁰ — Hm hm — io'e. — Wekapik put mabuk owebe. Pūḡ kabia be doze hora kabiaham wuyju — io'e. — Ixima be cūḡcūḡat kuka o'at kabiok puye. Kabia daḡ cūḡcūḡat pit kuka o'at gu kaxi imukabiaham puye. Imēnpuxim Deus bikuyap taḡ jekuku'ukat je'ū gu jekapikap mu'ūm'ūm pima. Ga'a aju. Oaokam gu buk ip, we'ūap kabia oajēm gu buk puye — io'e.

¹¹ Waram Jesus o'jekawēn ceweju ip—doze beayū eju.

— Wuybure, Lázaro opop ixet — io'e—Jesus o'e. — Ōn pit cum ixe muwurūḡ am — io'e.

¹² — Kariwa — io'e ip. — Ixet pima, kuka o'je'ada — io'e ip.

¹³ Jesus itaybit o'e Lázaro'ūm oe'ū iam. Imēnpit — Lázaro ixet — io'e cebe ip. Imenpuye tūybe Lázaro ixet iān o'e ip 12 beayū. ¹⁴ Imēnpuye Jesus ibapuḡ o'jekawēn cebe ip.

— Lázaro'ūm oe'ū — io'e.

Imēn o'e ixeyū mutaybit am.

¹⁵ — Oju gu cekay ce'ū awap — io'e. — Gasū bit wa'ōbacaap oḡubapuk eywebe eymutabun am okay. Wa'ōbacaap kay eyetabut cīcā bima, ocokcok oḡuy. Ga'a aju ixe'ūm kay ḡasū bit — io'e doze beayū be.

¹⁶ — Ga'a wuyju dak aju ceweju. Ḃḡ itakomaayū wuyju dak wuyaoka Jesus aoka buje — io'e Tomē—jebureyū be o'e, xepxem ikap'ibit.

O'ju ip Lázaro'ūm com.

¹⁷⁻¹⁸ Jesusyū oajēm Betânia ka xe. Betânia ka Jerusalém ka etako o'sukadop. Ebapūḡ kilometro o'sukadop Jerusalém ka bewi. Lázaro'ūm kay yajēm awap oe'ūiap awēḡ o'yawēḡtobuxik Jesus.

— Lázaro'üm o'guõm ip witabikũy be — io'e ip Jesus pe. — Ebadipdip xet omuy ikũy be — io'e.

¹⁹ Lázaro'üm ixĩtyũ mudiu ip o'e—Marta, Maria dak. Ade ibureyũ ixeyũ muğuycũğap mu'üm ojuy ip o'e. ²⁰ Jesus omuyku iap awẽğ Marta o'yawẽğtobuxik.

Gebuje Marta o'ju Jesus dopabe. Jesus e dağ mabuk oeku. Maria bit jeduk'a be osunuy. ²¹ Jay. Oajẽm Jesus kay.

— Kariwa — io'e Marta. — Ën ijoce bima, okipit'üm kajuk oe'ũ gu — io'e. ²² — Imẽnpit Deus emujoojuyjuy je'ğũm ewebe. Wetaybit iboam. Deus eju okipit'üm peam ekawẽn puje, Deus jekawẽn a'ĩjojo — io'e.

²³ — Ekipit'üm waram jeu ce'ũ'ũayũ xewi — io'e Jesus Marta be.

²⁴ — Wetaybit ix'e'üm waram jeu iam — io'e Marta. — Waram wuyeu buje, ix'e'üm tak jeu—wuyebay soat ce'ũ'ũayũ muyuap kabia be — io'e Marta.

²⁵ — Õn ma ce'ũ'ũayũ mutaicit'ukat — io'e Jesus. — Wa'õbi ce'ũ'ũayũ waram guto jetaıt — io'e. — Okay itabucat e'ũ buje, waram guto jetaıt. Soat em jeedop ip itait Deus xe — io'e Jesus. ²⁶ — Okay itabucat ce'ũ'ũayũ xe ğu jeenuy—Deus xe acã. Etabut tu iboap kay? — io'e Jesus Marta be.

²⁷ — Hm hm, wetabut, Kariwa — io'e. — Ën Deus emunaẽ oxe — io'e. — Deus ipot ãn — io'e. — Ocemumuwiwi ãn. Wetabut iboap kay — io'e Marta.

²⁸ Jesus eju jekawẽn epere buje, Marta o'jepit jekibit tomuwã ãm. Ya'õapĩn ma Maria o'tomuwã uk'a beacat pe ja'ĩjoap puxim.

— Tũ'ũ — io'e. — Ejot puk — io'e. — Wuyekariwa omuyku jexem — io'e. — E dağ omuyku — io'e. — Enomuwãwãm — io'e jekibit pe, Maria be. — Ejot puk — io'e.

²⁹ Maria o'ju Jesus dopabe e dağat topabe. ³⁰ Jesus ağoka be oexe ğu mabuk. Wũy mabuk oeku. E dağ mabuk oeku. Marta be jedopabijukap pe mabuk osunuy. ³¹ Judeuyũ o'ju Maria nomuju—Lázaro'üm duk'a beacat—ixĩt muğuycũğap mu'üm ojuyayũ. Ixeyũ etabixewi Maria o'jẽm jeduk'a bewi. Imẽnpuye o'jẽm ip ix'e nomuju. Tũybe ite witabikũy be cum wa am iãn o'e ip. ³² Jay. Maria oajẽm Jesus kay. O'jẽğ'aecõğcõğ cewap.

— Kariwa — io'e. — Ën ijoce bima, okipit'üm kajuk oe'ũ gu — io'e Maria.

³³ Maria o'tõn. Maria eju yajẽm'ibiyũ dak wawa osodop ip Lázaro'üm cocom. Jesus iğuycũğ cĩcã o'e wawaayũ jojom. Tadaybotbot cĩcã ip cexe o'e wawaayũ.

³⁴ — Poce ix'e'üm epeğũõm? — io'e Jesus.

— Kariwa, ejot puk — io'e ip. — Ejojo buk — io'e ip.

³⁵ Jesus o'tõn gebuje bit. Ah. Wa. Imẽnpuye:

³⁶ — Ak'i cekay — io'e ip Judeuyũ. — Lázaro'üm ikukpin cĩcã osunuy cexe — io'e ip.

³⁷ — Ita'üm tũbit o'sutadada teku — io'e warara'acayũ ixeyũ'in. — Iba'ore ğu du juk o'e cebe Lázaro mu'ada am ce'ũap puxim? — io'e ip jewewebe.

³⁸ Gebuje Jesus o'ju witabikũy kay—Lázaro'üm muõmapkũy kay. Iğuycũğ cĩcã o'e. O'ju Marta eju, Maria eju, Lázaro'üm cocoayũ eju dak. Yaboğat'a o'yanuy wita'a ikũy nomudip'am. Ikũynomudip cem osunuy.

³⁹ — Ikũynomudip'a juy epeyamuwede — io'e Jesus.

— Kariwa, eyamuwedeat ğu juy — io'e Marta. — Iğẽm xeku opop. Ebadipdip xet opop witabikũy be — io'e.

⁴⁰ — “Okay etabut pima, Deus ja'õbacaap kuka o'jomõğ etabutpe,” i kuy oce ewebe — Jesus o'e. — Etabun cuy eğuy — io'e.

41 Ikũynomudip'a o'yamuwede ip ikũy etako bewi. Jesus o'jekawẽn Deus eju.

— Bay — io'e. — Soat em ẽn wa'ŕjojom — io'e. — Imẽnpuye “Ën xipat cĩcã,” i õn e'em ewebe — io'e Jesus jebay be. 42 — Bay, soat em wekawẽn cocom ẽn — io'e. — Eweju õn kawẽnwẽn ijoceayũ be wa'ŕjo am—ixeyũ mutabut am teku Deus emumudot iap kay — io'e Jesus Deus pe, jebay be.

43 Jebay eju jekawẽn epere buje, Jesus ya'õberen o'jewãwã Lázaro'ũm kay.

— Lázaro, ejẽm cuy! — io'e.

44 Ce'ũ topibit o'jetait waram. O'jẽm witabikũy bewi. Soat tag ijebit tag imũnmũn mabuk oeku pağõm. Yamũnmũn mabuk oeku.

— Eju'uk cuy pağo cebewi — io'e Jesus.

O'ju'uk ip pağo.

45 Imẽnēju oitabun ip Jesus kay Judeuyũ ma—Maria ejuacayũ ma—adeayũ—Jesus Lázaro'ũm o'ğutait iap o'jojojo'iyayũ ma. 46 Warara'acayũ bit o'ju Fariseuyũ kay.

— Jesus Lázaro'ũm o'ğutait waram — io'e ip Fariseuyũ be.

47 Gebuje paĩyũ kukukayũ o'je'awero ip Fariseuyũ eju, jewãwẽwẽ'ukayũ eju dak. O'jewãwẽ ip jeweweju.

— Apẽn kuka dak ace Jesus pe? — io'e ip jewewebe. — Wuywebe i'e ba'oreat mubakupug adeayũ etabutpe. Imẽnpuye ade itabut cekay — io'e ip. 48 — Apẽn kuka dak ace cebe ja'õbacaap mõğap puxim? — io'e ip jewewebe. — Apẽn kuka dak ace adeayũ be jetabucap puxim? — io'e ip. — Itabut puje ip Jesus pe jekukukan je'e ip. Jesus pe jekukukan pima, Roma ka kukat jebekitkit kuka o'ğudot wuykay — io'e ip. — Wuyka kuka ip o'sukamu'ũm. Deus eju kawẽnwẽnap'a dak kuka ip o'yamu'ũm. Soat ka dağ kuka ip wuymuypõğpõğpõğ. Wuydobuyũ'ũm'ũm ekawẽn tag ğu kuka ajeku — io'e ip jewewebe.

49 Caifás o'jekawẽn warara'acat eju—jawẽwẽ'ukayũ eju. Ixe Caifás paĩyũ kukukat osunuy ixe koato be.

— Eyetaybit'ũmãn! — io'e Caifás jeweweju jewawẽwẽ'ukayũ be. 50 — Cũğ ma ixe ağokatkat e'ũ ãm. Xipat kuka o'e pũğ pe ağokatkat pe je'ũ ãm soat e'ũap tieğ—wuye'ũap tieğ — io'e—Caifás o'e.

51 Deus ibikuy osunuy Jesus e'ũ ãm soat e'ũ'ũap puxim. Caifás pit itaybit ğu osunuy imẽn Deus ibikuy iam.

— Xipat kuka o'e pũğ pe ağokatkat pe je'ũ ãm soat e'ũap puxim—wuye'ũap tieğ — i juk o'e itaybit ğu ma'ğ.

Caifás jağuy dağ ğu imẽn o'e—Deus ağuy dağ acã. 52 Ixe je'ũ Judeuyũ e'ũ'ũap tieğ. Warara'acayũ e'ũ'ũap tieğ tak je'ũ. Je'ũ Deus ebekitkiyũ be pũğ tag ma jeku am. 53 Imẽnēju apẽn paxi Jesus aceyaoka iam jekawẽnwẽn oekuku ip jeweweju Judeuyũ kukukayũ.

54 Imẽnpuye Jesus ibapuğ ğu oeku Judeuyũ kukukayũ etabun Judéia eipi dağ. O'jẽm ibocewi. Wara'atka be o'ju—Efraim ka be. Ibo ka uk'a'umat xe o'sukadop. Iboka be osunuy doze beayũ eju—jeweju etaybitbinayũ eju.

55 Ade Judeuyũ o'ju Jerusalém ka kay. Peta muğẽm ip o'ju. Igo epeta bima apẽn Deus wuydobuyũ'ũm'ũm o'tujujẽm Egito eipi bewi iap kay gebũm ip osodop. Soat ka dağwi o'ju ip Jerusalém ka kay. Peta muğẽ awap o'ju ip jewemuisun am jebabi dağ.

— Jewemuisun puje, xipat acesop Deus xe — io'e ip jewewebe.

56-57 Paĩyũ kukukayũ o'jekawẽn peta muğẽğẽayũ eju—Fariseuyũ dak.

— Poce Jesus nuyãm eyetaybit pima, epeguwën cuy ocewebe — io'e ip. Iboam o'e ip Jesus daomün ojuy buye. Imënpuye Jesus ajëmap wiwim cîcâ osodop ip adeayũ.

— Jesus omuyku du peta kay? — io'e ip jewewebe. — Omuyku gu xe'e? — io'e ip. Deus eju kawënwënap'a be o'jekawën ip jewewebe adeayũ—yabogat'a be.

12

¹ Jesus waram o'ju Lázaro kay—waram guto o'jetait'iat kay. Betânia ka be osunuy Lázaro. O'ju peta mugë awap. Seis kabia kuka Páscoa epeta ip o'guy'at. Oajëm doze beayũ eju. ² Marta puybit mōgmōg o'e Jesus pe i'o am, doze beayũ be dak. Lázaro jekōnkōn o'e Jesusyũ eju.

³ Gebuje Maria tide'oati o'tibu. Ti'ade o'tibu. Nardo i tibutet osunuy. Tiwekoykeyati gu o'tinuy—nardodi acã. Tideibog cîcâati o'tinuy. Puy. O'suiabi Jesus i. O'suisup jadam. Tide'okuati o'tinuy. Soat tag o'e uk'a yabi de'o. De'oooh. Imën o'e Maria ma. ⁴ Judas Iscariotes pit Maria o'gukorëm—Simão ipot. Ixe Judas doze beayũ'in osunuy. Ixe Judas Jesus o'gũm cekay itakomaayũ be gũyjom Jesus aoka am cebe ip. Ixe bit Maria o'gukorëm.

⁵ — Apënpuye igodi o'tideida gu dinheiro bu am? — io'e—Judas o'e jebureyũ be. — 300 dinheiro isurũgat kuka tidei o'e! — io'e. — Tidei kajuk aũm ibubut'ũmayũ be — io'e Judas Iscariotes. (Pũg dinheiro isurũgat pũg kabia be wuyekapikaptei osodop).

⁶ Judas Iscariotes doze beayũ edinheiro mün kuğ oeku. Imün pewi i'uk'uk'uk osunuy jewebe ma.

— Apënpuye dak o'tideida gu? — io'e dinheiro kay pin puye. Itabotaidabotbot gu osunuy ibubut'umat kay.

⁷ — ãg cuy Maria jeenuy kaba'ũm — io'e Jesus Judas pe. — Ijudi o'timuxipan we'ũ awap ojebit mude'onaptim — io'e. ⁸ — Soat em eybubut'in iũm put epesop ibubut'ũmayũ be — io'e. — Owebe bit ka'ũma. Darem ma eyxe oğuy — io'e.

⁹ Gebuje ade Judeuyũ o'ju Jesus kay. Jesus Betânia ka be omuy iap awëğ o'yawëğcoco ip. Imënpuye ip o'ju Jesus com. O'ju ip Lázaro jom tak—Jesus o'gutait'iat com—waram o'jetait'iat com.

¹⁰⁻¹¹ Ade Judeuyũ oibu'nun paĩyũ kukukayũ aõ kay kũyjobit am. Jesus aõ kay acã kũyjobit o'e ip Lázaro'ũm waram o'gutait puye. Imënpuye o'jewawë ip paĩyũ kukukayũ.

— Ga'a Lázaro ayaoka! — io'e ip.

¹²⁻¹⁹ O'jojojo'ibiyũ Jesus e'eap o'gũwënuwën warara'acayũ be—Jerusalém ka beayũ be.

— Icëmãn Jesus Lázaro'ũm o'tomuwã witaibikũy bewi — io'e'e ip adeayũ be. — Icëmãn Jesus waram Lázaro'ũm o'gutait — io'e'e ip. — Jesus ma ja'õbacaap mōgmōg — io'e'e ip.

Jerusalém ka be õm pasuğ pima Jesus jumento'it'it o'tobuxik. Deus ekawën tag e ojuy—kuyjeatup ekawën tag. Xik. Oabik jumento'it'it akpi jeje. Imën e'em Deus ekawëntup—kuyjeatup:

Jerusalém ka watwat, eygũcũcũg gu juy epesop, i. Eykukukat omuyku jexem eykay, i. Jumento'it'it akpi jeje omuyku jexem, i.

Imën e'em Deus ekawëntup. Imënpuye Jerusalém ka be Jesus oajëm jumento'it'it akpi jeje Deus ekawën tag.

Gebuje Jesus kay o'ju Jerusalém ka beayū. Ade ma ip o'ju, Jesus omuyku iap awēg o'yawēgtobuxik puye. Kuy ip oajēm Páscoa epeta mugē ām. O'ju ip Jesus dopabijug, Jesus wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuḡ iap awēg o'yawēgtobuxik puye. Namusudup o'tupupu ip. Jesus kay o'ju ip tup kukug. Imēn Judeuyū ya'ōbuyxiat tobedede'uk ip osodop kuyje.

— Deus xipat cīcā! — io'e ip Jesus pe. — Ēn ma omuyku ya'ōbi! — io'e ip. — Ēn ma ocekkukat—Israel naxegebitbit kukukat! Deus cuy xipacat je'gūm ewebe! — io'e ip Jesus pe.

Jumento'it'it akpi jeje Jesus oajēm Jerusalém ka be Deus ekawēntup pe ibararak iap puxim—kuyjeatup puxim. Iboap iba'arēm osunuy doze beayū xe Jesus ōm puje. Waram kabi be Jesus eu buje bit o'jegebu ip igodup peap ekawēn kay.

— Igodup peap ekawēn puxim Jesus jumento'it'it akpi jeje oajēm Jerusalém ka be — io'e ip jewewebe. — Ixe juk ocemuju jumento'it'it tobuxik — io'e ip jewewebe.

Fariseuyū bit o'e jewewebe:

— Ak'i juy epe'e! — io'e ip. — Soat ma cekay itabut — io'e ip. — Te'e ma wuyju e'em adeayū be “Ixe kay eyetabun ḡu juy epesop,” i — io'e ip jewewebe.

²⁰ Gebuje Gregoryū Jesus co pin o'e—Grécia eipi watwat. Adeayū eju kuy oajēm ip Jerusalém ka be peta mugē ām. ²¹ O'ju ip Filipe eju kawēn ām. Ixe Filipe Betsaida ka bewiat osunuy. Galiléia eipi bewiat osunuy. O'ju ip Filipe be.

— Tapu — io'e ip Filipe be. — Jesus co pin oceju — io'e ip.

²² Filipe o'ju André mukūyjo am.

— Gregoryū Jesus co pin — io'e Filipe André be.

Xepxem ip o'ju Jesus mukūyjo am. Oajēm ip cekay.

— Gregoryū ejo pin — io'e ip Jesus pe.

²³ Gebuje Jesus o'jekawēn xepxepayū be. Adeayū etabutpe o'jekawēn ceweju ip.

— Soat waḡo ōn — io'e Jesus. — Gaxīn ma oje'ū. Guyjom pit waram ḡuto ocetait. “Soat podi ma a'ōbuyxi!” i je'e adeayū we'ūap puye, waram ḡuto wetaicap puye dak — io'e Jesus. ²⁴ — Kadaida taida buje, ipi be atamōḡ — io'e. — Tamōḡ puje, tae'ūata jo'i tadop ipi be ma. Pūḡta ma tadop ipi be. Kadai aypan puje bit, ta'ade tadop kadai daḡ — io'e.

Imēn Jesus o'jekawēn je'ūām, waram jetaicam tak, ḡuyjom ade tiwatwat itabut je'e okay iam tak.

²⁵ — “Ocebu'u jījā ipiat'ajom,” i wuyju e'em pima, “Ocebu'u jījā oce'ū ām,” i dak, “Imēnpuye ocekinap taḡ acā oceju,” i dak, ace'ū. “Ocebu'u ḡu ipiat'ajom,” i wuyju e'em pima bit, “Ocebu'u ḡu oce'ū ām,” i dak, “Deus bikuyap taḡ acā oceku,” i dak, wuyaguyisum aceku ijodi. Soat em Deus xe ososop wuye'ū buje dak — io'e Jesus. ²⁶ — Obikuyap taḡ jeku ojuyat kūyjobin cuy wa'ō kay. Obikuyap taḡ jekuku'ukat oxe ma jeenuy. Webay dak je'e cebe “Ēn xipat oxe,” i — io'e Jesus.

²⁷ — Waḡuybabi'ūm cīcā oce — Jesus o'e jewebe ma. — “Bay, obuywan ece we'ūap puxim,” i du oce webay be? — io'e jewebe ma. — Ka'ūma! Imēn ḡu juy oce cebe. We'ū ām ma ojet ijodi — io'e jewebe ma. ²⁸ — Bay — io'e Deus pe. — Edipap cuy eḡubapuk soat pe ijodiat pe “Deus idip cīcā” i'e am ip — io'e jebay be.

Deus o'jekawēn kabi kadiwi gebuje bit.

— Odipap kuy oğubapuk cebe ip — io'e jekpot pe—Jesus pe. — Gasū adeayū e'em owebe “Soat podi ma edip,” i. Waram tak oğubapuk warara'acayū be “Soat podi ma edip” i'e am owebe — io'e Deus.

²⁹ Adeayū kacūğcūğ'i osodop iboce. Tūybe o'jexirikxirik iān o'e ip pūğpūğ ixeyū'in. Tūybe Deus ekawēn tojtot'ukat o'jekawēn cebe iān o'e ip warara'acat ixeyū'in.

³⁰ Gebuje Jesus o'jekawēn ijoceat eju.

— Ixe o'jekawēn kabi kadiwi omukūyjo am ġu—eymukūyjo am acā — io'e Jesus. ³¹ — Gaxīn ma Deus je'e soat pe okay itabut'ūmayū be: “Eyju ikērēat kuğ oxe,” i. Gaxīn ma itabut'ūmayū kukukat a'ōbacaap o'gu'ūm. Abu-kukukan je'e? Ka'ūma ma! — io'e. ³² — Okay itakomaayū omuyu korosa eju oaoka am — io'e. — Omuyu buje adeayū itabut je'e okay — io'e Jesus ijoceat pe.

³³ Jesus iboam o'e imutaybin am ip osubamupaya ip korosa eju we'ū ām iam.

³⁴ — Moisés ekawēntup e'em:

Cristo je'ū ġu—Deus emunaē, i.

Soat em itabēğ e'em, i.

Imēn Moisés ekawēntup e'em — io'e ip ya'ījojo'ibiyū. — Ēn pit e'em “Soat wağo ōn,” i, “Soat wağo subamuyu ip ce'ū ām,” i dak. Deus emunaē du soat wağo? — io'e ip Jesus pe.

³⁵ — Ōn kabiaap puxim — io'e. — Ojot ijodiat mutaybin am Deus ekawēn — io'e. — Darem ma ijodi oğuy eymutaybinbin. Okay eyetabun cuy epesop eyetabun put pima. Eyetabun cuy epesop ipiatpi'ajojoap pe eyjuap puxim. Kabiok tağ jekuku'ukayū itaybit ġu poma oceju iam. Imēnpuxim itabut'ūmayū itaybit ġu ipiatpi'ajojoap kay oceju iam — Jesus o'e. ³⁶ — Ōn eyxe bima, eyetabun cuy epesop okay — io'e. — Eyetabun puje webekitkiyūm epesop. Kabia dağ jekuku'ukayū buximayūm epesop. Ikērēat mujurūğrūğ'ug ġu epesop. Eyağuyisum epeku — io'e.

Jesus o'jem adeayū xewi iboam e buje.

³⁷ Soat em ma Jesus wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk'uk osunuy adeayū etabun. Inaka ibu'u jījā ip osodop jetabut am cekay. ³⁸ Imēn cuk adi o'tupmubararak Isaías'ūm kuyje—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat'ūm:

Kariwa, kawēn icēmat muwēnuwēn ocekukuku adeayū be, i. Imēnpit itabut ġu ip o'e ocekawēn kay, i. Soat podi ma a'ōbaca ēn iap iba'arēm o'e cexe ip, i.

Imēn ibararak opop tup pe. Itabut ġu ip o'e Jesus kay apēn kuyjeayū Isaías'ūm ekawēn kay itabut'ūmap puxim.

³⁹ Judeyū kukukayū ibu'u o'e jetabut am Jesus kay, Isaías'ūm emudup-mubararaktup e'eap puxim o'jebapuk cebe ip puye. ⁴⁰ Imēn Isaías'ūm ekawēn:

Deus iteyū adeayū o'yağuy mubabi'ūm, i. Imēnpuye itabut ġu osodop ip, Deus a'ōbacaap co ma'gu ip, i. Itabut ġu osodop ip Deus ekawēn co ma'gu ip, i. Ikērēat mujurūğrūğap o'jepere ġu ip, i. Itabut ġu osodop ip Deus kay ixe be ikērēat uk am cebewi ip, i.

Imēn Isaías'ūm ekawēn. ⁴¹ Isaías'ūm iboam o'e kuyje Jesus soat podi ma idip iam itaybit puye. Imēnpuye Jesus o'ğuwēnuwēn.

⁴² Ade Judeyū kukukayū oitabun ip Jesus kay. “Jesus kay ocetabut,” i'ūmğū bīt e'em oekuku ip Fariseuyū buxim jeparara pibun. Jetabucap muwēnuwēn ġu ip oekuku Fariseuyū be ixeyū mujēmap puxim Deus eju kawēnuwēnap'a bewi. ⁴³ Deus mucokcok pin ġu ip osodop—ijodiat mucokcok pin acā. Fariseuyū mucokcok pin ip osodop.

44 Gebuje Jesus o'jekawēn adeayū be.

— Okay itabucayū omudocat kay dak itabut ip — io'e. 45 — “Deus ipot teku” i'e'e'ukat “Deus o'gudot ijodi.” i'e'em tak. 46 Ijodi juk ojut Deus ekawēn eymutaybin am. Okay itabucayū ikērēat mujurūgrūg gu. Yağuyisum jeku ip — io'e. — Kabiok tağ jekuku'ukayū buxim gu ip—kabia dağ jekuku'ukayū buxim acā — io'e. 47 — Wa'ŋjo buje, kūyjobit'um wa'ō kay bima, “Ikērēat kuğ eyju Deus xe” i'umgu ōn pit e'em eywebe. Ijodi ojut “Ikērēat kuğ eyju Deus xe” i'e am gu adeayū be. Adeayū daxijo am acā ojut — io'e. 48 — “Ikērēat kuğ eyju Deus xe,” i ōn gu e'em okay'umayū be, wa'ō kay'umayū be dak. Warara'acat pit imēn je'e ixeyū be webay soat ce'ū'ūayū muyuap kabia be — io'e. — Deus acā “Ikērēat kuğ eyju oxe,” i je'e ixeyū be. Imēn Deus je'e cebe ip wekawēn tağ gu ip puye — io'e Jesus. 49 — Wa'ōbi gu juk adi ojekukuku — io'e. — Owebe webay e'eap acā juk adi oğuwēnuwēn eywebe. Wara'acat gu oğuwēnuwēn eywebe. Iboap acā oğuwēnuwēn — io'e. 50 — Deus ekawēn tağ eyeku buje, eyağuyisum epeku ijodi. Deus xe epesop eye'ū buje dak. Wetaybit iboam — io'e. — Owebe webay o'e'e iap acā ōn e'em — io'e Jesus.

13

1 Jesus jebekitkiyū kay jījā osunuy soat kabia ipi dağ pima. Jesus itaybit o'e gaxīn ma oje'ū iam, gaxīn ma oceu webay kay iam tak. Eykukpin cīcā oxe iap o'ğubapuk cīcā jebekitki be je'ū awap.

Páscoa epeta ajēm pima, 2 Jesus jekōnkōn o'e doze beayū eju. Judas Iscariotes Jesus ūm ojuy o'e cekay itakomaayū be. Ixe Judas Simão Iscariotes ipot osunuy. Ibiōğbuk kērēayū kukukat a'ōbi Jesus ūm ojuy yaoka am. 3 Soat em Jesus itaybit osunuy webay soat ja'ōbacaap o'jomōğ owebe iam. Deus xewi ojut iam tak itaybit osunuy. Gaxīn ma ocepit Deus kay iam tak itaybit osunuy.

4 Je'ūap muwēnuwēn pima, kirik'āy, o'āy. Jesus o'āy mesa xewi. Jeekabek o'ju'uk. Kuruk. Toaya o'jat. Mūn. O'jomūn jekpu dağ. 5 Jeweju etaybitbinayū i wuy am o'ju. Wa'e co'iat'a be idibi o'timōğ. O'suiwuy koapat i. O'suisup toayam. Pereh. Wara'acat o'suiwuy. O'suisup. Pereh.

6 Oajēm Simão Pedro kay. Simão ibu'u o'e Jesus pe jeiwuy an.

— Kariwa — io'e Simão. — Ēn tu wuiwuy? — io'e.

7 — Hm hm. Etaybit gu buk apēnpuye paxi ite wuiwuywuy iam — io'e Jesus Simão be. — Guyjom pit etaybit ece'e — io'e.

8 — Ap! Wuiwuy gu juy ece—pūğ em tak ka'ūma! — io'e Simão bit.

— Eiwuy'um pima, obuerm gu eguy — io'e Jesus.

9 — Kariwa — io'e. — Wuiat gu esuiwuy — io'e. — Wa'a dak eyawuy — io'e. — Oba dak — io'e Simão Pedro Jesus pe.

10 — Oajok'iat iokok gu—iisu ma! — io'e. — Dao gu jajok waram. Jeiwuy acā — io'e. — Wuyjuyū bewi Deus pe ikērēat'uk puje, iisuat puxim ip. Deus kuy ikērēat o'ju'uk eywebewi. Pūğ pewi bit ka'ūma. Ite ikērēat kuğ mabuk jewebe. Ixe iokokat puxim — io'e.

11 Jesus kuy itaybit o'e abu oūm ixeyū'in okay itakomaayū be iam. Imēnpuye: — Pūğ pit ey'in ikērēat kuğ mabuk jewebe — io'e.

12 Ixeyū i wuy buje, Jesus jeekabek o'guōm waram. O'jepit ip mesa kay. Oabik ma'guto jeweju etaybitbinayū eju.

— Eyetaybit gu du apēnpuye ōn eyeiwuywuy iam? — io'e Jesus. 13 — “Ēn ocekekukat,” i eyju e'em owebe, “Ēn ocemutaybitbin'ukat,” i dak. Cūğ ma eywebe iboam e'em — io'e. 14 — Ōn eykukukat. Eymutaybitbin'ukat tak ōn — Jesus o'e. — Inaka eyeiwuywuy oce warara'acat puywatwat'ukat co'i —

io'e. ¹⁵ — Õn eyeiwuywuy, eykukukat ma'gu òn. Eyju dak obuxim eybu'um gu juy epesop warara'acat puywatwat am. ¹⁶ Eykukukat warara'acat puywatwan pima, eyju dak eybu'um gu juy epesop warara'acat puywatwat am. Eymujuat warara'acat puywatwan pima, eyju dak eybu'um gu juy epesop warara'acat puywatwat am — io'e. ¹⁷ — Õn eykukukat. Inaka juk eyeiwuywuy oce. Jewebuywatwan cuy epesop obuxim. Jewebuywatwan pima, eycokcoğ epesop. ¹⁸ Soat pe gu eywebe iboap muwēnuwēn òn. Wetaybit cîcā wemunaēyū ekukuam. Pūğ ey'in oūm okay itakomaayū be waoka am. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Obiwağodada'ukat ma ikērēm cîcā okuk, i.
Imēn ibararak opop Deus ekawēntup pe. Gaxīn ma je'hapuk owebe igodup ekawēn puxim — io'e.

¹⁹ — Iboap muwēnuwēn òn eywebe waoka awap — io'e. — Imēğap ebapuk puje ibodi ma eyetabun epesop soat em wa'ò dağ òn e'em iap kay — io'e. ²⁰ — Icēmān òn e'em eywebe — io'e. — Wemumujuyū kay itabucat okay dak itabut. Okay itabucat omudocat kay dak itabut — io'e Jesus doze beayū be.

²¹ Iboam buje, Jesus iguycūğ cîcā o'e.
— Icēmān òn e'em eywebe — io'e jewēju etaybitbinayū be. — Ey'inat oūm okay itakomaayū be — io'e ibapug ma.

²² O'jeakakak ip jewewekay.
— Abu paxi kuka o'ğūm cekay itakomaayū be? — i'e'em ip jewewebe ma. ²³ Doze beayū'inat xik'i osunuy Jesus tēğ ma—Jesus emumukukpinput.

²⁴ Simão Pedro jebum o'jewēğwēğ Jesus tēğat pe.
— “Abu eūm ekay itakomaayū be?” i juy ece cebe — io'e.

²⁵ Jesus tēğat wurūğ'i o'ju Jesus kay iboap muwēn ām cebe.

— Kariwa, abu sute? — io'e Jesus pe.

²⁶ — Minka'o be pāo'a oyamuakōm — io'e Jesus. — Pūğ pe oyaūm. Ixe ma oūm okay itakomaayū be — io'e.

Kuruko. O'yabu. O'yamuakōm. Wūntok. Yadirem pima, o'yaūm Judas pe—Simão Iscariotes ipot pe.

²⁷ Pāo'a bu buje, Judas Jesus kay oibu'un. Satanás a'ōkayan o'e.

— Dao ma juy ece e'e pinap tağ — Jesus o'e Judas pe.

²⁸⁻²⁹ Tūybe Judas o'ju Jesus a'ōbi wuyxat pum peta be wuyemumu'om iān o'e ip pūğpūğ mesa watwatyū'in. Tūybe Judas o'ju wuyedinheiro'in iūm ām ibubut'ūmayū be iān o'e ip warara'acayū ixeyū'in. Jesus ekawēn pa'arēm o'e mesa watwat pe.

³⁰ Pāo'a o'yabu Judas. Kurukoh. O'jēm ġebu je bit. Warara'acat xewi o'jēm. Xerewun. Cūh. Kabiok tağ o'jēm.

³¹ Judas cēm puje, Jesus o'jekawēn onze beayū eju.

— Soat wağo òn — io'e. — Gaxīn ma oje'ū. Odipap ġasū webay ġubapuk. Soat je'e “Jesus idip cîcā,” i. “Deus idip cîcā,” i we'ūap puye — io'e. ³² — Owebe “Deus idip cîcā” i'e buje, Deus tak e'em “Okpot idip cîcā,” i. Gaxīn ma imēn je'e — io'e. ³³ — Bekitkit — io'e. — Ibun gu oğuy eyxe. Okudadam epuku. “Ojuap kay eyju ba'ore epesop,” i kuy oce Judeuyū kukukayū be — io'e. — Imēn eywebe dak òn e'em — io'e. ³⁴ — Wara'an ma òn jeymutaybin ġasū bit — io'e Jesus. — Eykukpin cîcā juk adi epesop oxe. Imēnpuxim cuy eyju dak eykukpin ma epewekuk — io'e Jesus. ³⁵ — Eykukpin jewewekuğ pima, “Teyūku Jesus ebekitkiyū,” i je'e soat ijodiayū — io'e.

³⁶ — Kariwa — io'e Simão Pedro. — Poma ģn cum? — io'e.

— ġasū eyju ba'ore ojuap kay — io'e Jesus. — Guyjom pit epesot okay — io'e.

37 — Kariwa — io'e ma'guto Simão. — Apēnpuye oju ba'ore ejuap kay gāsū? Ekay jījā ōn. Obu'u gu we'ū ām owebe epereap puxim. Warara'acayū “Jesus eju ejeku bima, jaokam oce'e,” i'e'em pima dak, jeiwat gu ōn — io'e.

38 — Ebu'u gu du e'ū ām ewebe opereap puxim? — io'e Jesus. — Icēmān ōn e'em ewebe. Ebapūg em “Jesus ejuat gu ōn pit,” i napa ma ece'e. Sapokay ede awap imēn ece'e — io'e. — Gaxīn ma napa ma imēn ece'e — io'e.

14

1 — Eyaḡuykorereren gu juy epesop — Jesus o'e onze beayū be. — Eyguycūgūcūgū gu juy epesop — io'e. — Kuy eyetabut Deus kay. Okay dak cuy eyetabun epesop — io'e. 2 — Ya'ade opop webay ka be uk'a—ijodiadat dopdop'am — io'e. — Cum ōn eydopdopap'a muxipan am. Icēmān ōn e'em eywebe. Icēm'ūm pima, iboam kajuk oce gu eywebe — io'e. 3 — Cum ōn. Eydopdopap'a oyamuxipan eyajēmjēmap'am — io'e. — Eydakoy ocepit eydopdopap'a muxipan puje — io'e. — Onuyapka kay ōn jeydujuxe. Onuyapka be epesop soat em — io'e. 4 — Eyetaybit poma ōn cum iam — io'e Jesus. — Eyetaybit tak apēn iboce epeju iam — io'e.

5 — Kariwa — io'e Tomé. — Poma eju? Ocetaybit gu. Apēn tak ocetaybit oce'e enuyap ka kay oceju am? — io'e Tomé.

6 — Okay itabucat mujujum ōn webay nuyap ka be — io'e. — Okay itabucat mutaybitbin ōn kawēn icēmān—Deus ekawēn. Okay itabucat yaḡuyisum jekukum wa'ōbi — io'e. — Abuyū je'ju webay kay? Okay itabucayū acā! Ōn ma okay itabucat oḡuju webay kay—warara'acat pit ka'ūma — io'e. 7 — Eyetaybit abu ōn iam pima, eyetaybit kuka juk epesop abu webay iam — io'e. — Gasū bit kuy eyetaybit webay e'eam, apēn cuk adi ocece iap epejojo buye — io'e Jesus.

8 — Kariwa — io'e Filipe. — Ebay juy egubapuk ocewebe. Wuyebay juy ejojoat ocewebe. O'e kuka ocewebe ixe jo am — io'e Filipe.

9 — Pūg xet gu oḡuy eyxe — io'e Jesus. — Eyetaybit gu buk tu abu ōn iam, Filipe? — io'e. — Abu ōn iam itaybicat itaybit abu webay iam tak — io'e. — Apēnpuye ēn pit e'em “Ebay juy ejojoat ocewebe,” i? — io'e. 10 — Pūg taḡ ma oceju jekukum—ōn, webay dak — io'e. — Filipe, eyetabut gu du iboap kay? — io'e Jesus. — Wekawēn muwēnuwēn'uk gu oḡuy eywebe—webay ekawēn muwēnuwēn acā — io'e. — Pūg taḡ ma kawēnwēn oceju—ōn, webay dak. Wa'ōbi gu ōn jekukum—webay a'ōbi acā — io'e. 11 — “Pūg taḡ ma oceju jekukum—ōn, webay dak,” i ōn e'em eywebe. Eyetabun cuy epesop wekawēn kay. Wekawēn kay eyetabut'ūm pima, eyetabun cuy epesop okay wa'ōbacaap coco am — io'e. 12 — Icēmān ōn e'em eywebe. Okay itabucayū wekukuap puxim jeku. Owebe Ja'ōbacaap mōḡmōḡap podi ma wa'ōbacaap jomōḡ ip, webay kay oju buje — io'e. 13 — Eyju e'em owebe “Ebikuyap taḡ cuy ece owebe,” i bima, eyemuojuyuy oḡūm eywebe—soat oḡūm eywebe — io'e. — Imēnpuye “Ka'ūmḡu Deus co'iat xipacat,” i je'e soat ijodiadat. 14 Eyju e'em owebe “Ebikuyap taḡ cuy ece owebe,” i bima, soat eyemuojuyuy oḡūm eywebe — io'e Jesus.

15 — Eyxe okukpin pima, kūyjobin cuy epesop wa'ō kay — io'e. 16 — Ōn kawēnwēn webay eju. “Ibuywatwat'ukan cuy eḡuju okay itabucayū kay,” i oce webay be — io'e. — Ixe jebiōḡbuk gudot eykay eybuywatwat'ukan. Soat em ixe jeenuy eyxe. Icēmān eymutaybitbin jeenuy. 17 Itabut'ūmayū be iba'ore ixe ekawēn kay kūyjobit am. Ixe e'eap iba'arēm cexe ip. Itaybit gu ip ixe e'eam. Eywebe bit ixe nuynuy. Imēnpuye eyxe ixe e'eap ibapuk — io'e.

18 — Jeypere ġu ðn. Ocepit eykay — io'e. — Eyaġuyagepūġ ġu epesop — io'e. 19 — Gaxīn ma Deus kay'ūmayū ojo ġu. Eyju bit waram ojo. Eyaġuyisum epeku, waram ġuto wetait puye — io'e. 20 — Pūġ tag ma ðn jekukum webay eju. Eyju dak pūġ tag ma jekukum oceweju. Ocejju dak pūġ tag ma jekukum eyweju. Eykay eybuywatwat'ukat ajēm puje, iboap iba'arēm ġu je'e eyxe — io'e. 21 — Wa'ō kay jījāyū xe okukpin—wa'ō kay kūyjobicayū xe. Webay xe dak ixeyū ikukpin je'e. Oxe dak ikukpin cīcā oce'e. Abu ðn iam ixeyū oġutaybin. Itaybit cīcā je'e ip abu ðn iam — io'e Jesus.

22 — Kariwa — io'e Judas — Apēn tak ēn iboam očetaybin itabut'ūmayū mutaybin'ūm pima? — io'e.

(Iscariotes ġu osunuy ixē Judas—wara'at Judas acā).

23 — Wa'ō kay jeedop ip kūyjobin okayayū — io'e. — Webay xe ixeyū ikukpin je'e. Ojot ixeyū kay webay eju. Soat em ixeyū xe ocesop—ðn, webay dak — io'e. 24 — Okay'ūmayū bit kūyjobit ġu wa'ō kay. Wa'ōbi ġu ðn iboap muwēnuwēn eywebe—webay a'ōbi acā. Ixe juk omudot ijodi — io'e. 25 — Iboap muwēnuwēn ðn eywebe eyxe bima. 26 Webay jebiōġbuk ġudot eykay. Obikuyap tag ġudot. Ixe eybuywatwat'ukat. Ixe xīpat cīcāt. Soan ma eymutaybin jeenuy. Ade ma ðn cuk adi eymutaybinbin oġuy. Ixe eybuywatwan jeenuy wekawēn kay eyaġuyba'ūmap puxim — io'e. 27 — Itabut'ūmayū be eyaġuyukorerenapmu'ūm pa'ore. ðn pit waġuykorereren ġu. Imēnpuye eyaġuykorerenap oġu'ūm. Eyaġuykorereren ġu juy epesop ojuap kay. Eyġuycūġcūġ ġu juy epesop — io'e. — Eypararam ġu juy epesop — io'e. 28 “Cum ðn,” i juk oce eywebe — io'e. — “Waram tak eykay ocepit,” i juk oce. Iboap kuy epeya'ījojo. Webay kay ðn cum. Wa'ōbuyxi. Webay bit obodi ma ya'ōbuyxi. Imēnpuye eycokcoġ cuy epesop cekay ojuap kay. Eyxe okukpin pima, eycokcoġ kuka epesop ojuap kay — io'e. 29 — Oju awap iboap muwēnuwēn ðn eywebe. “Icēmān adi xeku o'e ocewebe,” i epe'e oju buje — io'e. 30 — Gaxīn ma Deus kay'ūmayū kukukat omuyku — io'e. — Imēneju buk eyweju ðn kawēnwēn darem. Ixe wa'ōbacaap mu'ūm pin. Imēnpit itaybit ġu — io'e. 31 — Ga'a aju. Apēn webay o'e owebe iap tag ðn jekukum, oxe ikukpin cīcā buye. Itabut'ūmayū oġutaybin webay a'ō dag ðn jekukum iam — io'e.

15

1 — ðn uvabune buxim — io'e Jesus. — Webay uvadip puxim. 2 Okay itabucayū ibune'īcat puxim. Webay bikuyap tag jekum ibu'u'uyū ya'ūmatpune buxim. Ya'a'e'ūm pima ibune'īcat uk'ūġ tip kukat. Imēnpuxim webay jebikuyap tag jekum ibu'u'uyū mujēmjmēm itabucayū xewi. Kadaidip iokokatpune xixxiġ ya'ade i'e am. Imēnpuxim webay itabucayū mukūyjojom ixeyū be ikērēat mujurūġap puxim. Ixeyū mukūyjojom biġ ma jebikuyap tag jeku am — io'e. 3 — Webay kuy ikērēat o'ju'uk eybewi, wekawēn kay kūyjobit puye — io'e. 4 — Mūġ'i juy epeku oweju — io'e. — Oweju jekukum pima, ðn tak eyweju mūġ'i ojeju. Ibune'īcatpune uvabune be'ūm pima, kuka o'yajēm ġu uva'a. Imēnpuxim mūġ'i oweju eyeku'ūm pima, webay bikuyap tag ġu epeku — io'e. 5 — Uvabune buxim ðn — i waram o'e Jesus. — Eyju ibune'īcatpune buxim. Obikuyap tag jekukum pima, xīpan ma epeku Deus xe. Mūġ'i eyweju ðn tak jekukum. Obikuyap tag jekukum'ūm pima bit, ajo eye'e'eap xīpat je'e Deus xe? Ka'ūma ma! — io'e. 6 — Mūġ'i oweju jekum eybu'u bima, apēn uvadip iwat ya'ūmatpune kukap puxim Deus tak jeykuk—ya'ūmatpune xīkap puxim. Wūn. Ibune xix puje ibunekaraw e'em. Ibune e'ūatpune mu'awerorom uvadip kukat. Aweroh. Ibunemupikupīġ daxa be. Wūn. Pik.

Hoğ. ⁷ Mũg'i juy epeku oweju! Wa'õ dak juy kũyjobin epesop! Oweju eyeku buje, Deus soat epejoojuyiat je'gũm eywebe — io'e. ⁸ — Deus bikuyap tağ eyju jekukum pima, soat ijodiat je'e webay be: "Ka'ũmgu ejo'iat xipacat," i — io'e. — Itaybit je'e ip eyju webekitkiyũ iam — io'e. ⁹ — Eyju eykukpin cĩcã oxe webay xe okukpinap co'i. Eycokcoğ cuy epesop Jesus xe ocekukpin iap kay gebum. ¹⁰ Webay a'õ kay õn kũyjobit. Imẽnpuye ocokcok soat em webay xe okukpin iap kay gebum. Imẽnpuxim wa'õ kay kũyjobit pima, eycokcoğ epesop Jesus xe ocekukpin iap kay gebum — io'e.

¹¹ — Iboap oğuwẽn eywebe eymucokcok am. Wa'õcokcok cĩcã. Obu'u eywebe eycokcoksũ ãm. Obikuy eywebe eycokcok cĩcã ãm wa'õcokcokap puxim — io'e. ¹² — "Oxe xipan eykukap puxim cuy xipan epewewekuk," i õn e'em eywebe — io'e. ¹³ — Wuybureyũ e'ũap puxim wuye'ũ ãm wuybu'u'ũm pima, soat ijodiat je'e "Ak'i juy epe'e! Teyũxeku ibureyũ ikukpin cĩcã," i. "Warara'acat podi ma ikukpin cexe ip," i je'e ip — io'e. ¹⁴ — Wa'õ kay kũyjobit pima, obureyũm epesop — io'e. ¹⁵ — "Eyju oweju kapikpik'ukayũ ã," i'ũmgu õn e'em gasũ eywebe. Kapikpik'ukat itaybit gu jekariwa e'am. Webay owebe ie'eap pit oğuwẽn eywebe soat. Iboap oğuwẽn eywebe eyju obureyũ buye — io'e. ¹⁶ — Eyju ma onaẽ gu eykukan. Õn pit eynaẽ obureyũm. Õn cuk eymuju omuwẽn ãm warara'acayũ be imutabun am ip okay. Okay jetabucap jepere gu ip. Ibu'u gu ip je'e itabut am okay. Obikuyap tağ webay eju kawẽnwẽn pima, soat epejoojuyiat je'gũm eywebe — io'e. ¹⁷ — Imẽnpuye "Xipan cuy epewewekuk," i õn e'em eywebe — io'e.

¹⁸ — Deus kay'ũmayũ itakoma eykay. Koap pit okay itakoma ip osodop. Iboap kay gebum cuy epesop — io'e. ¹⁹ — Eyju Deus kay'ũmayũ kadi bima, eykay kuka ip o'e. "Teyũdaku wuykadiacat," i kuka ip o'e. Imẽnpit õn eymuwe'uk Deus kay'ũmayũ xewi. Deus kay'ũmayũ kadi gu eyju. Imẽnpuye itakoma jĩjã ip eykay — io'e. ²⁰ — Kuy juk ocece eywebe iap kay gebum cuy epesop. "Ikẽrẽm cĩcã ip wuyekariwa o'jukuk. Wuyju bit ikẽrẽm gu wuykuk ip," i'ũmgu juy epe'e eyewewebe. Deus kay'ũmayũ ipiat o'supi'ajoat owebe. Imẽnpuye eywebe dak ip jopi'ajoat. Yopit ma wa'õ kay ip osodop. Imẽnpuye dak eya'õ kay je'e ip yopit ma — io'e. ²¹ — Eywebe ipiat supi'ajoat ip, eyju webekitkit puye. Eywebe ipiat supi'ajoat ip, omudocat kay itabut'ũm puye — io'e. ²² — Ijodi oajẽm. Deus ekawẽn cuk adi oğuwẽnuwẽn ixeyũ be. Wekawẽn kay gu bit ip o'e. Odot'ũm pima, "Ikẽrẽat kuğ eyju oxe, wekawẽn kay'ũm puye ya'ĩjojom ma'gu," i'ũmgu kajuk o'e Deus ixeyũ be. Gasũ bit "Ikẽrẽat kuğ gu oceju" i'e ba'ore cebe ip Deus pe. ²³ Okay itakomaat webay kay dak itakoma — io'e. ²⁴ — Wa'õbacaap mõgmõğ cuk adi ojekuku soat etabutpe. Soat a'õbacaap podi ma wa'õbacaap mõgmõğ ojekuku. Okay gu bit ip o'e. Imõgmõğ'ũm pima, "Ikẽrẽat kuğ eyju oxe, okay eyetabut'ũm puye, wa'õbacaap mõğap cocom ma'gu eyju," i'ũmgu kajuk o'e Deus ixeyũ be. Gasũ bit ikẽrẽat kuğ ip cexe. Inaka itakoma jĩjã ip okay, webay kay dak — io'e. ²⁵ — Ixeyũ muwẽnuwẽn Deus jekawẽnup pe—kuyatup pe:

Ikẽrẽm'ũm a'gu ip ojukuk, i.

Inaka ip oitakomãn okay, i.

Itakoma ip okay igodup ekawẽn puxim — Jesus o'e.

²⁶ — "Ebiõgbuk cuy eguju okay itabucayũ kay," i oce'e cebe—webay be — io'e Jesus. — Ixe gudot eybuyawatwat'ukan. Ixe icẽmãn e'e'ukat. Ixe ma omuwẽn eywebe — io'e. ²⁷ — Eyju dak cuy epesop omuwẽnuwẽn ijodiayũ be. Õn ijodiat mutaybitbin pima, oweju juk adi epekuku. Imẽnpuye juy epesop omuwẽnuwẽn gasũ bit — io'e.

16

1 — Imên òn e'em eywebe okay eyetabucap epereap puxim — io'e. 2 — Eykay itakomaayū jeymuōmat gu Deus eju kawēnwēnap'a be. Jeyaoka ip. Eyaoka buje, tūybe Deus bikuyap tag wuyju jekukum iān je'e ip — io'e. 3 — Ikērēm jeykuk ip abu òn iam itaybit'ūm puye, abu webay iam tak. 4 Gasū ihoap muwēnuwēn òn guyjom eyegebu am apēn òn eymukūyjojo iap kay — io'e. — Warēntag eykuk puje, “Imên kuka ip wuykuk,” i juy epe'e eyewewebe — io'e Jesus jewēju etaybitbinayū be.

— Kuy bīma a'gu eyxe ma o'guy — io'e. — Imēnpuye juk iboam gu òn eymukūyjo. 5 Gasū bit ocepit omudocat kay. Ka'ūma ma ey'in pit e'em owebe “Poma ēn cum?” i. 6 Eyguycūgcūg cīcā imēn òn e'em puye. 7 Wepit'ūm pīma, xīpat gu kuka o'e eywebe. Wepit pīma bit, xīpat je'e eywebe. Wepit'ūm pīma kuka eybuywatwat'ukat osodot gu. Oju buje bit ixe o'gudot eykay. Imēnpuye eycokcog cuy epesop ojuap kay — io'e. 8 — Ixe dot puje, “Soat eyju ikērēat kuḡ Deus xe,” i je'e soat pe ipi dagayū be. “Deus acā itaybit eymucūg ām,” i dak je'e. “Ipiat supī'ajoat Deus ikērēat mujurūgrūg'ukayū be,” i dak je'e — io'e. 9 — “Soat eyju ikērēat kuḡ Deus xe,” i je'e, okay itabut'ūm ip puye — io'e Jesus. 10 — Eyju ojo gu waram, Deus jewekay odujuu buye — io'e. — Imēnpuye “Deus acā itaybit eymucūg ām,” i je'e Deus biōḡbuk — io'e. 11 — Deus kuy o'e “Deus kay'ūmayū kukukat soat em jeenuy ipiatpī'ajoap pe—Satanás,” i. Imēnpuye “Ipiat supī'ajoat ikērēat mujurūgrūg'ukayū be Deus,” i je'e Deus biōḡbuk — io'e Jesus.

12 — Ade mabuk òn imuwēn pin eywebe. Gasū bit iba'ore eywebe eyetaybin am wekawēn, eyguycūgcūg cīcā buye — io'e. 13 — Ibiōḡbuk xīpacat icēmān e'e'ukat. Ixe ajēm puje soan kawēn icēmān eymutaybin jeenuy. Ja'ōbi gu ixe ḡuwēn. Kuy o'ya'ījoioiap acā ḡuwēn. Guyjom acejebapukiap tak ḡuwēn eywebe — io'e. 14 — Ixe obuyxim okuk. Itaybit wekawēn je'e. Icēmān soat wekawēn ḡuwēn eywebe — io'e. 15 — Webay e'eap tag òn tak e'em. Imēnpuye cuk adi ocece eywebe “Deus biōḡbuk wekawēn ḡuwēn eywebe,” i — io'e.

16 — Gaxīn ma eyju ojo gu. Guyjom pitapit waram eyju ojo — io'e Jesus.

17 — Apēn ite e'em wuywebe? — io'e ip jewewebe jewēju etaybitbinayū. — Ite e'em “Gaxīn ma eyju ojo gu,” i. “Guyjom pitapit eyju waram ojo,” i — io'e ip. — “Imên je'bapuk webay kay oju buye,” i teku e'em wuywebe — io'e ip jewewebe. 18 — Apēnpuye ite e'em “Guyjom pitapit waram eyju ojo,” i? — io'e ip. — Cekawēn pa'arēm cīcā wuyxe — io'e ip jewewebe.

19 Jesus itaybit o'e teyūku “Apēn tak ēn e'em ocewebe?” i'e ojuy owebe iam. Imēnpuye waram o'jekawēn ceweju ip.

— “Apēn ēn ocemutaybin pin?” i du eyju e pin owebe? — io'e Jesus. — “Gaxīn ma eyju ojo gu,” i juk oce eywebe — io'e. — “Guyjom pitapit waram eyju ojo,” i dak cuk oce — io'e. — Wekawēn pa'arēm tu eyxe? — io'e Jesus. 20 — Icēmān òn e'em eywebe. Wawa jījā juy epesop we'ū buje — io'e. — Itabut'ūmayū bit wa gu je'e. Darem ma eyguycūgcūg epesop. Guyjom pit eyguycūgcūg gu epesop—eycokcok ā — io'e. — Eyguycūgāp i'ūm — io'e. 21 — I'it kam pīma, ayacat iḡuycūg e'em je'it pibun. Je'it kap puje bit, ipiat kay gebun gu e'em. Icockok e'em je'it kuḡ puye. 22 Imēnpuxim eyju dak. Gasū eyguycūgcūg oju buye. Guyjom pit waram eyjom oce. Eycokcok cīcā ma epe'e ḡejuje bit. Abu-be eycokcokap mu'ūm put ixe kabia be? Ka'ūma be ma! — io'e. 23 — Eybuywatwat'ukat ajēm puje bit, ixe ma jeymutaybin — io'e. — Imēnpuye “Ocemutaybin cuy ece,” i'ūmḡu epe'e owebe ma — io'e. — “Ekawēn pa'arēm ocexe,” i'ūmḡu dak epe'e owebe — io'e Jesus. — Icēmān òn e'em

eywebe. Obikuyap tağ cexewi iojuyjuy bima, webay soat eyemuojuyjuy je'gũm eywebe — io'e. ²⁴ — Obikuyap tağ epejoojuy gu buk. Pũğ em tak ka'ũma — io'e. — Gasũ bit cuy epejoojuy cexewi! — io'e. — Eyemuojuyjuy epejat. Ibu buje, eycokcoksũ gu epesop—eycokcok cĩcã ma — io'e.

²⁵ — Koap puk cuk adi ibapuğ gu ocekawẽn eywebe — io'e. — Ijodiat mutaybitinap ekawẽn acã oğuwẽnũwẽn eywebe. Guyjom pit ibapuğ ma webay ekawẽn oğuwẽn eywebe — io'e. ²⁶ — Ibapuğ owebe imuwẽn puje, obikuyap tağ cuy epejoojuy webay xewi. Õn acã gu webay xewi ojojuy eywebeam — io'e. ²⁷ — Eyju dak cuy epejoojuy. Webay eyekawẽn ya'ŕjo, ixex eykukpin cĩcã buye. Webay xey eykukpin cĩcã, eyxey okukpin puyey; "Icẽmãn Jesus osodot Deus xewi," i eyju e'em puyey dak — io'e. ²⁸ — Icẽmãn webay xewi juk ojot. Ipi kay juk ojot—ijodi. Oje'ũ. Ipi dagwi ojẽm gasũ. Webay kay juy ocepit — io'e Jesus.

²⁹ — Gasũ bit ẽn iba'arẽm gu kawẽnwẽn ocewebe — io'e onze beayũ Jesus pe. — Ibapuğ ma ẽn kawẽnwẽn gasũ bit — io'e ip. ³⁰ — Etaybit soan ma. Etaybit apẽn oceju jewaguyguy iam. Ẽn ocemukũyjojom, "Apẽn ẽn e'em ocewebe," i'ũmũ ma'gu oceju e'em — io'e ip. — Imẽnpuyey "Deus xewi teku osodot," i oceju e'em gasũ — io'e ip.

³¹ — Eyetabut tu epe'e okay? — io'e Jesus. ³² — Gaxĩn ma bit epewatwatwat eydukã dag. Opere eyju eyaokaap puxim. Wağepũğ ma oğuy opere buje. Imẽnpit odadaybot gu oğuy, webay soat em oxey buyey — io'e. ³³ — Itabut'ũmayũ ma ipiat supi'ajoat eywebe. Õn pit kuy Deus kay'ũmayũ kukat a'õbacaap oğũ'ũm. Imẽnpuyey eya'õcam cuy epesop! Imẽn õn e'em eywebe eypararaap puxim. Eyağuykorereren gu, mũğ'i oweju buyey — io'e.

17

¹ Iboam e buje, Jesus o'je'apũn kabi beat kay—jebay kay. O'jekawẽn jebay eju.

— Bay — io'e. — Gaxĩn ma oje'ũ. Õn ma ekpot. Odipap cuy egubapuk adeayũ be. Õn tak edipap cuy oğubapuk cebe ip — io'e. ² — Pũğpũğpũğayũ juk egutabun okay ipi dagayũ'in. A'õbacaap cuk egũm owebe. Imẽnpuyey okay itabucayũ yağuyisum jekukum wa'õbi — io'e jebay be. ³ — Ẽn acã Deusat. Ka'ũmũ wara'at. Õn ma emumudot—Jesus Cristo. Ijodiat yağuyisum jeku okay itabun puje, ekay itabun puje dak — io'e. — Soat em exey ma jeedop ip ce'ũ buje — io'e. ⁴ — Wekapikap cuk adi egũm owebe. Ipi dag pima abu ẽn iap cuk adi oğuwẽnũwẽn edipap mubapukpuğ. Gasũ wekapikap oğũ'ũm — io'e Jesus.

⁵ — Bay — io'e Jesus. — Exey bima soat kabi beacat odipap mubapukpuk'uk ip osodop—ekawẽn tojtot'ukayũ. Ipi mujurũğ awap odipap mubapukpuk'uk ip osodop. Waram cuy odipap mubapukpuğ ip jeenuy, exey wajẽm puje — io'e.

⁶ Jesus jekay itabucayũ o'ğuwẽn jebay be gebuje bit.

— Pũğpũğayũ juk egutabun okay ipi dagayũ'in — io'e. — Ebekitkiyũm osodop ip. Ixeyũ egutabun okay. Ixeyũ itabucayũ be emuwẽnũwẽn ojekuku. Kũyjobit o'e ip a'õ kay — io'e Jesus jebay be. ⁷ — Itaybit ip gasũ a'õbi acã õn emuwẽnũwẽn iam — io'e. ⁸ — Apẽn cuk adi ecce iap ma oğuwẽnũwẽn soat pe okay itabucayũ be. Wa'õ kay ip osodop. Itaybit o'e ip icẽmãn Deus xewi Jesus osodot iam. Itabut o'e ip Deus ma Jesus o'ğudot iap kay — io'e Jesus.

⁹ — Bay, ixeyũ beam ma õn kawẽnwẽn eweyju—onzey beayũ beam — io'e. — Itabut'ũmayũ beam gu õn kawẽnwẽn—okay emumutabunyũ beam acã

— io'e. — Ebekitkiyū ixeyū. ¹⁰ Soat okay itabucayū ebekitkiyū. Imēnpuye webekitkiyū dak ip. Adeayū odipap cocom webekitkiyū cūg ma jekukum puye — io'e.

¹¹ — Bay, soat podi ma a'ōbaca. A'ōbacaap cuk adi egūm owebe. A'ōbacaap co'i wa'ōbaca. Gaxīn ma oajēm ma'guto ekay. Ōn ma ipi daḡ ḡu ojeku. Okay itabucayū bit ipi daḡ ip jeku.

— Bay — io'e. — Pūg em ikērēat ejukuk ḡu. Imēnpuxim aḡ cuy eguy ixeyū kay cūg ma ip ceku am wekuap co'i, ekuap co'i dak — io'e. ¹² — A'ōbacaap cuk adi egūm owebe. Ōn ixeyū xe bima, a'ōbi ma juk adi aḡ oḡuy cekay ip itabucap epereap puxim. Ka'ūma ma ixeyū'in oibu'un okay. Pūḡ acā oibu'un—jetabucap epereperemxi acā. Apēn ixē jetabucap o'jepere iap ibararak opop Deus ekawēntup pe. Iḡodup ekawēn taḡ jetabucap jepere ḡasū — io'e.

¹³ — Bay, ḡaxīn ma'guto ocepit ekay — io'e Jesus. — Ijocē bima bit ōn kawēnwēn ewebe onze beayū beam ixeyū mucokcok am ocokcokap co'i. Obu'u icokcoksū ām ip. Obikuy icokcok cīcā ām ip ocokcokap co'i — io'e.

¹⁴ — Ekawēn cuk adi oḡuwēnuwēn cebe ip. Ekay'ūmat ekukuap puxim ḡu ōn jekukum. Ixeyū dak ekay'ūmat ekukuap puxim ḡu jekukum. Imēnpuye ixeyū kay itakoma o'e ip itabut'ūmayū, ekay'ūmayū — io'e. ¹⁵ — Bay, “Okay itabucayū juy etujujēm ipi daḡwi,” i'ūmḡu ōn pit e'em ewebe. “Ixeyū juy eguxipan ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū kukukat xewi,” i ōn pit e'em ewebe — io'e. ¹⁶ — Itabut'ūmat ekukuap puxim ḡu ōn jekukum. Imēnpuxim itabut'ūmat ekukuap puxim ḡu jekukum ip okay itabucayū — io'e. ¹⁷ — Bay, ixeyū juy eguwexat soat em ebikuyap taḡ jekuku'ukayūm. Ekawēn cocoam cuy ip eguwexat. Ekawēn acā kawēn icēmāt — io'e. ¹⁸ — Ēn cuk omudot ijodiat mutaybin am kawēn icēmān. Imēnpuxim ixeyū oḡuju ijodiat mutaybin am kawēn icēmān — io'e. ¹⁹ — Oḡe'ūn'ūn ḡasū, oxe ixeyū ikukpin puye. Ebikuyap taḡ oje'ū ixeyū dak ebikuyap taḡ ceku am — io'e. ²⁰ — Onze beayū beam acā ḡu ōn kawēnwēn eweju, Bay. Warara'acayū itabut je'e okay, ixeyū omuwēnuwēn puye. Ixeyū beam tak ōn kawēnwēn eweju—guyjom itabunayū beam — io'e. ²¹ — Bay, “Ixeyū juy esubuywan pūḡ taḡ ma ip ceku am,” i ōn e'em ewebe. Bay, pūḡ taḡ ma ēn jekukum oweju. Ōn tak pūḡ taḡ ma eweju jekukum.

— Bay — io'e. — Obikuy wuyekukuap co'i ceku am ip. Wuyekukuap taḡ jekukum pima, itabut'ūmayū je'e “Deus Jesus emumudot,” i — io'e. ²² — Bay, a'ōbacaap cuk adi ejomōḡ owebe. “Ojo'i ēn tak a'ōbaca,” i juk adi ece owebe, Bay. Imēnpuxim “Ojo'i eyju dak eya'ōbaca,” i ōn e'em okay itabucayū be. Imēn ōn e'em cebe ip pūḡ taḡ ma ceku am ip wuyekukuap co'i — io'e Jesus. ²³ — Pūḡ taḡ ma ōn jekukum ixeyū eju. Ēn tak oweju pūḡ taḡ ma jekukum. Imēneju pūḡ taḡ ma jekukum ip wuyekukuap co'i. Wuyekukuap co'i jekukum pima, itabut'ūmayū itabut je'e ēn ma omudocat iap kay. Deus xe wuyekukpin apēn jekpot ikukpin cexe iap co'i iap kay dak itabut je'e ip — io'e. ²⁴ — Exe okukpin cuk adi oḡuy ipi mujurūḡ puje. “Wa'ōbacaap co'i ēn tak a'ōbaca,” i juk adi ecece owebe.

— Bay — io'e. — Onze beayū juk adi egutabun okay. Obikuy wuydopap pe ixeyū dop am okpot wa'ōbacaap co'i ya'ōbaca iap co am — io'e. ²⁵ — Bay — io'e. — Soat em ēn cūg ma e'em. Ikērēat ejukuk ḡu—pūḡ em tak ka'ūma. Itabut'ūmayū itaybit ḡu abu ēn iam. Ōn pit wetyabit cīcā abu ēn iam. Onze beayū itabut cebay teku o'ḡudot ijodi iap kay — io'e. ²⁶ — “Webay xe eykukpin cīcā,” i juk adi ocece cebe ip. Iboap oḡuwēn cebe ip cewemukupin

am ip exe okukpinap co'i. Iboap oġuwēn cebe ip pūġ taġ ma weku am ceweju ip — io'e Jesus.
Imēn Jesus o'jekawēn cīcā jebay eju.

18

¹ Jebay eju jekawēn epere buje, Jesus o'jēm Jerusalém ka bewi. Jeweju etaybitbinayū eju o'jēm. Kadidi daġwi o'ju ip—Cedromti daġwi. Kadaidip o'tiptop kadidi wīnābu. Jesus o'ju ibodip pe onze beayū eju. Oajēm ip kadaidip kay. ² Ade em Jesus cuk adi oekukuku ibodip taġ doze beayū eju. Imēnpuye Judas itaybit osunuy ibodim Cedromtim. Judas Jesus ūm ojuy cekay itakomaayū be.

³ Judas o'ju Jesus kay. O'ju kadaidip pe. O'ju sorarayū eju, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū eju dak. O'ju ip paīyū kukukayū a'ōbi, Fariseuyū a'ōbi dak. O'ju ip lamparina'a kukug jebui be, jeba'ip kukug tak, wexiktak kukug tak. Oajēm ip cekay—Jesus kay. ⁴ Jesus kuy itaybit o'e soan—apēn owebe je'hapuk iam. O'ju ajēmayū dopabe—Judasyū dopabe. O'jekawēn ceweju ip.

— Abu-kudadam epesot? — io'e—Jesus o'e.

⁵ — Jesus kudadam oceju — io'e ip. — Nazaré ka bewiat kudadam oceju — io'e ip.

— Gebujeat ma'ġu ōn — io'e Jesus.

⁶ “Gebujeat ma'ġu ōn” i'e buje, soat ip o'jewede cexewi ajēm ojuyayū. O'at ip ipi ju Jesus ekawēn co buje. Waram Jesus o'e:

— Abu-kudadam eyju? — i cebe ip.

⁷ Waram ip o'e:

— Jesus kudadam oceju — i. — Nazaré ka bewiat kudadam — i.

⁸ — “Gebujeat ma'ġu ōn,” i kuy oce eywebe — Jesus o'e. — Ōn ma eyju okudadam. Owejuayū bit cuy epejat ġu. Āġ cuy je'jēm ip — io'e.

⁹ — Bay, juk eġutabun'iaiyū jeta Bucap jepere ġu—pūġ tak ka'ūma — i juk Jesus o'e. Imēnpuye — Āġ cuy je'jēm ip — io'e Judasyū be jeweju etaybitbinayū daomūnap puxim, ixeyū be ipiat supi'ajoacap puxim).

¹⁰ Iboap co buje, Simão Pedro jepaja o'ju'uk iyuk pewi. Kiririk. Paīyū kukukat puywatwat'ukat ġuybu o'suġuybu'uk iġuybuikibi daġ pajam. Tēġwūn. Iba'at kadiat ġuybu o'suġuybu'uk. Ibuywatwat'ukat putet Malco i osunuy.

¹¹ — Odaxijom ġu juy paja kuġ! Ipiat osupi'ajo webay bikuyap taġ—kuyjeat ekawēn taġ — io'e Simão Pedro be.

¹² Jesus o'jat ip Judasyū, sorarayū dak, sorarayū kukukayūdak, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū dak. O'subamukirik ip.

¹³ Koam Jesus o'tujowat ip Anás kay. Ixe Anás Caifás tadop osunuy. Caifás paīyū kukukat osunuy ixe koato.

¹⁴ — Xiapat wuywebe ite aġokatkak aoka am wuymuy'ū'ūap puxim — i juk o'e ixe Caifás Judeuyū kukukayū be.

(24) Anás Jesus o'ġujuat Caifás kay—paīyū kukukat kay. Ibōġbikiriġ o'ġujuat.

¹⁵ Simão Pedro o'ju Jesus nomuju. Warara'acat tak o'ju ceweju. Ixe dak onze beayū'in osunuy. Ixe wara'acat ma Jesus eju oōm paīyū kukukat tuk'a ekorara be. Oōm paīyū kukukat itaybit cīcā ixem puye. ¹⁶ Pedro bit uk'a ekorara exīntabi xe osunuy. Oōm ġu buk uk'a ekorara be. Warara'acat o'jepit korara exīntabi be. O'jekawēn xīntabi wiwi'ukat pe—ayacat pe.

- Āḡ jeōm obure — io'e ayacat pe.
- Xipat — io'e cebe.
- Eōm cuy — iwiwi'ukat o'e Pedro be.

Oōm uk'a ekorara be.

¹⁷ — Jesus eju etaybitbinat ḡu du ēn? — ayacat o'e Simão Pedro be—xīntabi wiwi'ukat o'e.

— Ka'ūma — i napa ma o'e Simão Pedro. — Ceweju etaybitbinat ḡu ōn — io'e napa ma jebuap puxim.

¹⁸ Kajuk kuḡ osunuy. Paīyū kukukat puywatwat'ukayū daxanabōē o'tabōēmusop jeweweam. Daxa etako be kacūḡcūḡ'i ip osodop daxae o'om jewewewem ibuywatwat'ukayū, sorarayū dak. Pedro dak o'ju daxa etako be. Jewewewem ip osodop.

¹⁹ Gebuje paīyū kukukat o'jekawēn Jesus eju.

— Eweju etaybitbinat e'ap cuy eḡuwēn owebe — io'e Jesus pe. — Apēḡap ekawēn ixeyū eḡutaybitbitbin? — io'e cebe.

²⁰⁻²¹ — Apēnpuye ēn e'em owebe ma “Apēḡap ekawēn ixeyū eḡutaybitbitbin?” i? Soat em ibapuḡ ma ijoceat oḡutaybitbitbin — io'e Jesus. — Adeayū etabutpe oḡutaybitbitbin Deus eju kawēnwēnap'a be, yaboḡat'a be dak — io'e. — Iba'arēm ḡu oḡutaybitbitbin—pūḡ em tak ka'ūma — io'e. — Wemumutaybitbinū be juy ecekawēn. “Apēn eymutaybin Jesus?” i juy epe'e cebe ip — io'e. — Itaybit ip — io'e Jesus.

²² Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukat Jesus dopa o'topaokaka jebum cekawēn co buje.

— Imēn tu ēn kawēnwēn paīyū kukukat eju? — io'e. — Cedaḡ ḡu ēn kawēnwēn! — io'e.

²³⁻²⁴ — Wekawēn cūḡ'ūm pima, iboap cuy eḡuwēn soat pe, ijocecat pe — io'e Jesus. — Wekawēn cūḡ ma bima bit, apēnpuye dak ēn odopaokaka? — io'e.

Mūḡ ma o'e. Jededem ḡu.

²⁵ Pedro jewewewem mabuk o'e daxa etakobe. Cūḡ'i osunuy warara'acayū parakpe.

— Ibakirikat eju etaybitbinat ḡu du ēn? — io'e ip Pedro be.

— Ōn ḡu — io'e Pedro napa ma. — Iḡo ejuat ḡu ōn — i napa ma o'e.

²⁶ Warara'acat o'jekawēn Pedro be gebuje bit. Ixe wara'acat paīyū kukukat puywatwat'ukat osunuy. Pedro emuguybu'uk badip osunuy.

— Ōn ma ejojo iḡo eju kadaidip pe! — io'e wara'acat.

²⁷ — Ōn ḡu—warara'acat acā — io'e Pedro napa ma.

Gebuje isum ma sapokay o'jede.

²⁸ Jesus o'tujujēm ip Caifás tuk'a bewi ceweju jekawēn epere buje.

Gebuje Caifás Jesus o'tujowacat iecuḡap tuk'a kay—Pilatos tuk'a kay. O'tujowat ip kabia isum. Judeuyū oōm ḡu iecuḡap tuk'a be Pilatos Judeu'ūm puye. Tuk'a akiju ma ip osodop. Cedaḡ ḡu kuka o'e ōm ām Judeu'ūmat tuk'a be Páscoa epeta muy'an pima. Ōm pima:

— Wuyisu ḡu Deus xe — i kajuk o'e ip. — Peta xat o ba'ore wuywebe — i kajuk o'e ip.

Imēneju oōm ḡu ip iecuḡap tuk'a be—Pilatos tuk'a be.

²⁹ Imēnpuye Pilatos o'jēm jeduk'a bewi. O'ju Judeuyū kukukayū eju jekawēn ām.

— Jesus ikērēat kuḡ tu eyxe? — io'e Pilatos Judeuyū kukukayū be.

³⁰ — Hm hm — io'e ip. — Ocexe ma ite ikērēat cuk adi o'jukuk. Ocedobuyū'ūm'ūm ekawēn taḡ ḡu teku jekukum. Ēn cuy ite eyaokaat — io'e ip.

31 — Eyju ma juy epetujujēm oxewi — io'e Pilatos. — Eyju ma juy ipiat epesupi'ajoat cebe eydobuyū'ūm'ūm ekawēn tağ — io'e.

— Ap! — io'e ip. — Oca'ōbi gu oceju ibamupaya ojuy ce'ũ ãm—a'ōbi acã — io'e ip Pilatos pe—iecuğap pe. ³² (Jesus cuk adi o'e — Obamupaya ip we'ũ ãm — i. Itaybit'ūm pima Judeuyū kukukayū o'jekawēn Pilatos pe kuy o'e'e iap co'i—Jesus pe o'e'e iap co'i).

³³ Pilatos oōm ma'ğuto jeduk'a be. Jesus o'ğudocat jewekay.

— Judeuyū kukukat tu ěn? — io'e Jesus pe.

³⁴ — Ağuy dağ tu iboam ěn e'em owebe? — io'e. — Warara'acat ağuy dağ gu xe'e? — io'e Jesus.

³⁵ — Wağuy dağ gu! — io'e—Pilatos o'e. — Judeu gu òn pit — io'e Pilatos. — Judeuyū ma edojot okay. Apěn ěn tak ece ikěrěan? — io'e Jesus pe. — “Judeuyū kukukat òn,” i du ěn eēm? — io'e Jesus pe.

³⁶ — Eybuxim gu òn ijodiatat kukukat — io'e. — Őn ijodiat puximan pima kuka adi webekitkit o'jewaokaka okay itakomaayū eju. O'jewaokaka kuka adi ip Judeuyū be obuap puxim. Iměnpuye ijodiat a'ōbi gu òn warara'acayū kukukat — io'e Jesus.

³⁷ — Ijodiat kukukat tu ěn? — io'e Pilatos.

— Hm hm. Ikukukat òn — io'e. — Kawēn icěmat muwēn ãm okop ijodi. Kawēn icěmat muwēn ãm okap. Kawēn icěmat kay kŭyjobicayū wekawēn kay dak kŭyjobit — io'e Jesus.

³⁸ — Ka'ūmğu kawēn icěmat! — io'e Pilatos.

Gebuje Pilatos Jesus eju jekawēn o'jepere. O'jēm ma'ğuto jeduk'a bewi. O'jēm jekawēn ãm ma'ğuto Judeuyū kukukayū eju. Akiju ip osodop.

— Oxe ma ite ağokatkat ikěrěat o'jukuk gu. Pŭğ em tak o'jukuk gu ma — Pilatos o'e cebe ip. — Cŭğ gu kuka o'e wuywebe yaoka am — io'e. ³⁹ — Páscoa epeta bima pŭğ ma òn imujěmjěm'uk daomŭnmŭnap'a bewi jekpiwan ma ceku am. Eybikuy du owebe eykukukat mujēm ãm jekpiwan ma ceku am—Jesus mujēm ãm? — io'e Pilatos.

⁴⁰ — Ap! — io'e ip. — Ixe gu juy egujěmat — io'e ip ya'ōberen. — Barrabás pit egujěmat — io'e ip. — Barrabás kay oceju! — io'e ip ya'ōberen. (Ixe Barrabás jebureyū aokakaxi osunuy).

19

1 — Jesus cuy epeyukxabimupokupok wuyukxabimupokupokapxeem — io'e Pilatos sorarayū be.

O'yukxabimupokupok ip sorarayū. ² Jesus waywayway pin ip osodop. Jesus ijodiat kukat iap waywayway pin osodop ip. Iměnpuye widaohobune o'subunemuwakěn ip yabeam. O'jomōğ ip ya be ijodiat kukat a beat mōğap co'i. Iekabek o'ğuoēm ip Jesus pe ijodiat kukat ekabek co'iat. O'ğuoēm ip iberenat—iremrumğugŭnat. O'ğuoēm ip iwaywayway am.

³ — Ak'i! Teku Judeuyū kukukat! — io'e ip Jesus waywayway am. Warara'acat ma ip o'topaokaka jebum.

⁴ Pilatos waram o'ju jeduk'a ekorara be. Judeuyū kukukayū kay o'ju.

— Ak'i! — io'e. — Waram ixē otojocat eyetabixe am — io'e. — “Oxe bit ite ikěrěat o'jukuk gu—pŭğ em tak ka'ūma,” i òn e'em eywebe — io'e Pilatos.

⁵ Iměnpuye ixē Jesus o'jēm uk'a bewi. Xerwun. O'ju Pilatos xe. Oajēm adeayū wap. Yabeat kuğ mabuk osunuy—widaohobune kuğ. Iekabek kuğ mabuk osunuy—iremrumğugŭnat kuğ.

— Ak'i juy epe'e — io'e Pilatos adeayū be. — Ijoce ma ağokatkat — io'e cebe ip.

6 — Ite ba juy esubamupayaat korosa be ce'ũ ãm — io'e ip ya'õberen paĩyũ kukukayũ, Deus eju kawẽnwẽnap'a wiwi'ukayũ dak.

O'jewawã ip. Imẽn o'e ip Jesus co buje.

— Ite ba juy esubamupayaat korosa be ce'ũ ãm — io'e ip ya'õberen.

— Eyju ma juy epejat — io'e Pilatos cebe ip. — Eyju ma juy epesubamupaya korosa be — io'e. — Oxe bit cũg ģu wuywebe yaoka am. Oxe ikērēat o'jukuk ģu—pũg em tak ka'ũma — io'e.

7 — Cũg ma ocexe bit yaoka am cekawẽnkērē buye — io'e Judeuyũ kukukayũ. — “Deus ipot òn,” i juk adi o'e teku — io'e ip. — Imẽnpuye ocedobuyũ'ũm'ũm ekawẽn tag̃ oceju yaokam — io'e ip.

8 Pilatos iparara jĩjã ma o'e “Deus ipot òn,” i teku e'em iap tobuxik puje.

9 Waram oõm jeduk'a be Jesus eju kawẽn ãm.

— Apomawi ejot? — io'e Pilatos Jesus pe.

Imẽnpit Jesus jededem ģu.

10 — Ede pin ģu du owebe? — io'e Pilatos. — Wa'õbuyxi òn. “Iteba juy epesubamuwekap,” i òn e'em pima, jebamuwekap ip. Ekupinap tag̃ eceku — io'e Pilatos. — “Epesubamupaya korosa be ce'ũ ãm,” i òn e'em pima bit, jebamupaya ip e'ũ ãm — io'e—Jesus pe o'e.

11 — A'õbuyxi ěn Deus cuk a'õbuyxian emuy buye — io'e Jesus. — Emuy'ũm pima, apẽn kuka ece owebe? Ka'ũma ma! — io'e—Jesus o'e. — Ewebe oaokaan puje, ikērēat kuğ ece'e Deus xe. Ebodi ma bit ekay odojocat pit ikērēat kuğ je'e cexe — io'e.

12 Iboap co buje, Pilatos Jesus pa muwekap ojuy jĩjã o'e.

— Jesus pa muwekap ojuy oce — io'e Pilatos jewebe ma.

— Roma ka kukat itakoma soat kay— “Òn ma ijodiat kukat,” i'e'e'ukayũ kay — io'e Judeuyũ kukukayũ Pilatos pe. — César itakoma cekay ip — io'e ip. — Ewebe ibamuwekap puje, César kuka itakoma o'e ekay dak — io'e ip Pilatos pe.

13 Pilatos waram Jesus o'tujowat jeduk'a eakiju. O'tujowat adeayũ wap iboap co buje. Pilatos oabik ibimãmãmãat ekawẽn coco'ukap pe. Gabatá i uk'a eakijuat putet osunuy. Gabatá wita'a muğēğē iape wuya'õm. 14 Sexta-feira kaxicuğ osunuy. Sábado emap kabia Judeuyũ jekaxipanpan ip o'e peta muy'an—Páscoa epeta muy'an.

— Ak'i juy epe'e — io'e. — Teku eykukukat — io'e Pilatos Judeuyũ kukukayũ be.

15 — Ite ģu cekukukat! i o'jede paĩyũ kukukayũ. — Ite juy eyaokaat! — io'e ip ya'õberen. — Ite juy eyaokaat — io'e ip. — Esubamupayaat korosa be ce'ũ ãm — io'e ip jetakoma pibun.

— Eykukukatpa du osubamupayaat korosa be? — io'e Pilatos.

— Pũg ma wuykukukat — io'e ip. — César acã wuykukukat — io'e ip paĩyũ kukukayũ.

16 Imêneju Pilatos jesorarayũ o'tomuwã.

— Ite juy epejat — io'e cebe ip. — Epesubamupaya korosa be — io'e cebe ip.

17 Jesus o'jat ip. Ibocewi o'jēm ip Pilatos duk'a bewi.

Gebuje Jesus o'tujowat ip co'a kay. Wuyjuyũ'aririt'a i co'a butet osunuy. (Gólgota i co'a butet osunuy Judeuyũ a'õm). Korosa kuğ o'ju Jesus. Jay. Oajēm ip. 18 Iğo'a be sorarayũ Jesus pa o'subamupaya ip korosa jeje ipiju. Tag̃tag̃tag̃'i tapoam o'e ip. Ibudida be tapoa o'jomuy ip. Cēh. Korosa o'ģu'agobucēğ ip ipikũkyũ be. Bēğ. Warara'acayũ be dak o'subamupaya ip korosa eju xepxepayũba. Wara'acat ceje o'subamupaya ip korosa jeje. Pũğ

korosa o'jomuy ip ipikūykūy be Jesus ba'at kadi. Wara'at o'jomuy ip iba'ūgāt kadi. Jesus ixeyū parakpe osunuy korosa eju. Toro'ih.

¹⁹ Pilatos tak taperadup o'tupmubararakat. O'tupmōgāt korosa eju. Tupararakatup o'tupcoco ip kapkamayū “Jesus teku,” io'e taperadup pe. “Nazaré ka bewiat—Judeuyū kukukat” io'e taperadup pe. ²⁰ Iboaptup o'tupmubararak ip Judeuyū a'ōm, Romanoyū a'ōm tak, Gregoyū a'ōm tak. Jesus o'subamupayaiait ka Jerusalém ka tēg ma o'sukadop. Imēneju iboaptup o'tupcoco Jerusalém ka be powatwatyū. ²¹ Imēneju paīyū kukukayū o'jekawēn Pilatos eju.

— “Teku Judeuyū kukukat osunuy” iaptup gū juy etupmubararak, “ ‘Ōn Judeuyū kukukat, ’ i juk adi o'e teku” iaptup acā — io'e ip paīyū kukukayū.

²² — Ap! — io'e Pilatos. — O'tupmuwarurun gū juy wemudupmubararak-tup — io'e.

²³ Korosa eju Jesus pa mupaya buje sorarayū cesay mu'ē'ē ojuy ip jewewebe. Cesay osodop ebadipdip. Sorarayū dak ebadipdip osodop. Ibinūnpeat pit pūg ma imugēgē osunuy pagōm. Iinūmnūm gū ikuḡ osunuy. Soat iinūmnūm'ūmat kay o'e ip sorarayū.

²⁴ — Ibinūnpeat aḡuwek gū juy — io'e ip jewewebe. — Ga'a karatūḡ'a jo'iat'a ayaxik ipi ju. Ya'at puje pūg ma je'jat. Ya'at puje wuyetaybit ace'e abu je'jat iam — io'e ip jewewebe.

O'yaxik ip ipi ju. Deus ekawēntup e'em—kuyjeatup:

Wesay o'ḡu'ē'ē ip jewewebe, i. Karatūḡ'a jo'iat'a o'yaxik ip obinūnpeat pu am, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup. Sorarayū be yaxik puje Jesus ekabek pu am, iboaptup ekawēn taḡ ip o'e.

²⁵ Gebuje Jesus jexi o'jojajo. Jesus xi korosa xe osunuy. Ixi kibit tak iboce osunuy. Maria Madalena dak iboce osunuy korosa xe. Wara'at Maria dak iboce osunuy—Clopas tayxi.

²⁶ Jesus jexi o'jojajo. Doze beayū'inat ixi xe osunuy. Ixe Jesus emu-mukukpinput osunuy. Ixe dak Jesus cocom o'e.

— Tū'ū — io'e. — Teku jekuk ḡasū jexi kukap co'i — io'e. ²⁷ — Tapu — io'e jemumukukpinput pe. — Oxi juy ejukuk ḡasū exi kukap co'i — io'e Jesus.

Ixe aḡokatkat Jesus xi o'ḡuōm jeduk'a be gebuje bit. Jesus e'ū buje jexi kukap co'i ma xipan o'jukuk.

²⁸ Jesus itaybit o'e soat wekapikap oḡu'ūm iam.

— Obipuruk — io'e Jesus.

Iboam o'e Deus ekawēntup ekawēn taḡ.

²⁹ Uva'abidi o'tinuy iboce wa'e jo'iat'a be—tideibog'ūmati. Iboceat tibubuap o'ḡuakōm iḡodi be. O'jomuy ip ip'abi be hissopo'ip abi be. Bēḡ'i. O'yopmuyu Jesus pe tikōn ām. ³⁰ O'tikōn tibubuap pawi. Korotkorot'i.

— Soat wekapikap oḡu'ūm — io'e Jesus.

O'je'aetore. Jekpiwan ma oe'ū.

³¹ Gebuje Judeuyū kukukayū ibamupaya'ibit mukop ojuy korosa ejuwi. O'ju ip kawēn ām Pilatos eju—iecuḡap eju.

— Ocebu'u jījā jebodoydoyap kabia be korosa eju ce'ū'ūayū nuy ām — io'e ip. — Ibamupaya'ibit tao juy etaodakacat dao ma ce'ū ām — io'e ip Pilatos pe. — Ixeyū'ūm'ūm tayo eḡukopat Sábado ajēm awap — io'e ip Pilatos pe.

Imēn o'e ip sexta-feira buye. Kuyaje Sábado—jebodoydoyap kabia. Judeuyū xe petabog cīcā osunuy. Imēneju ibu'u jījā ip osodop ixeyū'ūm'ūm nuy ām korosa eju Sábado bima—jebodoydoyap kabia bima.

³² Imēneju sorarayū o'ju korosa ejuayū kay. Wēg. Pa. Koapatao o'taodakat ip korosa ejuatao. Wēg. Pa. Wara'acatao dak o'taodakat ip—Jesus eju ibamupaya'ibitao. ³³ Sorarayū oajēm Jesus'um kay.

— Kuy oe'ū — io'e ip jewewebe.

Imēnpuye Jesus'umtao o'taodakat gu ip. ³⁴⁻³⁷ Imēn e'em Deus ekawēntup: Ixe dao taodakat gu ip—pūgtao dak ka'ūma, i.

Tik. O'ya'ōxamutik. Sorara Jesus'um o'ya'ōxamutik obukaka'ukren. Wara'atup imēn e'em—Deus ekawēntup:

Ya'ōxamutik'ibit kay jeakak ip wuyjuyū, i.

Kuyjeatup ekawēn tağ o'jebapuk Jesus e'ū buje—Deus ekawēntup ekawēn tağ. Jesus'um oe'ūiap o'jojoiat ce'ūap o'guwēn ocewebe. Ocefaybit ixe icēmān e'em iam. Ocejū dak Jesus'um e'ūap muwēnuwēn eywebe dak eye-tabun cekay am.

³⁸ José o'ju Pilatos kay Jesus'um jebit mukopap ojuy korosa ejuwi. Ari-matēia ka bewiat osunuy ixe. Jesus kay itabut osunuy. Iba-puğ gu bit Jesus kay wetabut i'e'e'uk osunuy warara'acayū be—iba'arēm mabuk. Iba-puğ gu i'e'e'uk osunuy Judeuyū kukukayū buxim jeparara buye.

— Jesus'um jebit mukop ojuy ōn pit korosa ejuwi — io'e José Pilatos pe.

— Ha'a — io'e Pilatos. — Esujebitmukop — io'e.

José o'ju Jesus'um kay—korosa ejuat'um kay. Ijebit o'gukop korosa ejuwi.

O'tujowat witabikūy kay. ³⁹ Nicodemos o'ju Josē eju. Imude'o'onap kuğ o'ju. Ade ikuğ o'ju—45 kilo ikuğ. Iwekoykeyap osunuy imude'o'onap. Mirra'ip peati tiwekoykey o'e aloé'ip peati eju. Jesus'um jebit mude'o'on ojuy iğēmap puxim. Ixe Nicodemos kuy bima Jesus eju o'jekawēn ixima be. ⁴⁰ Xepxepayū Jesus'um jebit o'jat—José, Nicodemos tak. Imude'o'onap o'guwedī ip pağo dağ—xipacat tağ. Ijebit o'jomūnmūn ip ixem pağōm. Pereh. Imēn ma Judeuyū wuyjuyū'um'um muxipanpan'uk ip osodop witabikūy be imuōm ām. ⁴¹ Kadaidip o'tiptop Jesus pamupayaap pe. Iğodip pe witabikūy o'sukūynuy—wuyjuyū'um'um muōmuōmapkūy. Ikūyisuatkūy o'sukūynuy. Ikūyisuatkūy be ce'ūat o'jomōğ gu buk ip. ⁴² Sexta-feira osunuy. Sexta-feira bima jexat muxipanpan'uk ip osodop Judeuyū Sábado bima i'o'ibin. Sábado bima jebodoydoy'uk ip osodop. Witabikūy ibamupayaap tēg ma o'sukūynuy. Imēneju Jesus'um o'jomōğ ip iğokūy be.

20

¹ Domingo bima Maria Madalena o'ju witabikūy kay. Kabiakabia'i bima o'ju. Kabiok ma bima buk o'ju. Ikūynomudip'a o'yajojo wita'a. Yaboğat'a o'yajojo. Tūybe wuyjuyū o'tujupa'am ijebit iān o'e Maria. Yawede o'yadobuxik tomudip'a. ² O'jedau Pedroyū kay. Oajēm cekay ip. Pūğ ixeyū'in Simão Pedro osunuy. Wara'acat Jesus emumukukpinput osunuy. Ixe dak Jesus eju etaybitbinat osunuy.

— Wuykukukat'um o'tujupa'am ip witabikūy bewi — io'e Maria xepxepayū be. — Poce xe'e ip ixe'um o'jomōğ? Ocefaybit gu — io'e.

³ O'jēm Pedroyū jeduk'a bewi. O'ju ip witabikūy kay. ⁴ Xepxem ma o'ju ip daudaum. Warara'acat pit dao ma o'jedau. Koap oajēm witabikūy be. Jay. ⁵ Atoroh. O'je'atoro ikūy kay. Etaburut. O'jetaburut. Pağo o'jojojo irucat. Ijebit mūnmūn o'jojojo. Imēnpit oōm gu ikūy be. ⁶ Kanomūm Simão Pedro oajēm. Jay. Oōm witabikūy be Simão Pedro. Cereğ. Bodiku pağo osodop irucat xipacat. Ibo o'jojojo. ⁷ Wara'at pağo o'tobuxik—Jesus'um a dağ osodopiat. Yadağ osodopiat ijebit mūnmūnap epağo xe gu osodop. Wara'at pe ma osodop. Iekabek acā osodop ya'a o'yadopiat pe. Ka'umgu ijebit pit.

⁸ Wara'acat tak oôm gasũ—Jesus eju etaybitbinat—Jesus emumukukpinput. Badi o'jeak.

— Ak'i ece! Ka'ũmgu ijebit! — io'e jewebe ma. — Waram Jesus o'jetait! — io'e jewebe ma.

⁹ Deus ekawẽntup imẽn e'em:

Deus ixẽ guyu ce'ũ'ũayũ xewi, i.

Kuy bima ibodup ekawẽn cekawẽn pa'arẽm osodop cexe ip. Gasũ bit ibapuk o'e Jesus eju etaybitbinayũ xe.

¹⁰ Xepxepayũ ma o'jepit jeduk'a be.

¹¹ Maria Madalena bit waram o'ju witabikũy jom. Jay. Oajẽm. Ikũy jojom osunuy itabẽg ikũy etakobe. Wa osunuy. O'je'atoro. Atoroh. Axih. Wa o'e. O'jetaburut ikũy be.

¹² Deus ekawẽn tojtot'ukayũ o'jojoko xepxepayũ—kabi kadiwiayũ. Cesay irucat kuğ ip osodop. Kaxikxik'i osodop ip Jesus'ũm osodopiap pe. Pũğ ixeyũ'in ya'a o'yadopiap pe osunuy. Wara'acat ixeyũ'in sui o'suidopiap pe osunuy.

¹³ — Tũ'ũ — io'e ip Maria be. — Abu-kay ẽn wa? — io'e ip.

— Okukukat'ũm kay — io'e. — Okukukat'ũm o'tujupa'um ip — io'e. — Imẽnpuye õn wa. Wetaybit gu poce ip o'jomõğ iam — io'e.

¹⁴ O'jekorepẽn imẽğap e buje. Jesus cũğ'i osunuy tõğpikadi. Jesus o'jojoko. Imẽnpit itaybit gu o'e ixem. O'jetabieba'arẽm ixem. Tũybe ija gu iãn o'e.

¹⁵ — Tũ'ũ — io'e Jesus. — Abu-kay ẽn wa? — io'e cebe. — Abu-kudadam ẽn? — io'e.

Tũybe sute kadaidip wiwi'ukat iãn o'e Maria cebe.

— Okukukat'ũm kudadam õn — io'e. — ẽn tu ixẽ'ũm etujujẽm? Poce ejomõgiap cuy eguwẽn owebe! — io'e. — ẽn ma oju ixẽ'ũm tujupit am — io'e.

¹⁶ — Maria! — io'e.

O'jekorepẽn Jesus kay.

— Raboni — io'e ja'õm—Judeuyũ a'õm.

(Raboni wekariwa iape).

¹⁷ — Obaixig gu ece — io'e. — Webay kay buk oceu gu — io'e Jesus. — Eju juy okitpiyũ kay—oweju etaybitbinayũ kay — io'e. — “Webay kay waram oceu—eyebay kay,” i juy ece cebe ip — io'e. — “Wuyebay Deus oxe, eyxe dak,” i juy ece cebe ip — io'e Jesus Maria be.

— Hm hm — io'e—Maria o'e.

¹⁸ Maria Madalena o'ju Jesus eju etaybitbinayũ kay.

— Wuykukukat ojojoko! — io'e cebe ip. — Waram o'jetait! — io'e.

Jewebe Jesus o'e'e iap o'ğuwẽn cebe ip.

¹⁹ Kabiog pima Jesus o'jebapuk jeweju etaybitbinayũ kay. Ixe Domingo bima o'jebapuk cekay ip. Awerom ip osodop uk'a be. Cem ma'gu tomudipdip osunuy xĩntabi, Judeuyũ kukukayũ buxim iparara buye. Inaka Jesus o'jebapuk cekay ip.

— Kaba'ũm cuy epeyewekuk — io'e cebe ip.

²⁰ O'jewebumupaya cekay ip. O'jewa'õxamubapuk cekay ip. Icocok cĩcã ma ip o'e jekukukat tobuxik puje.

²¹ — Kaba'ũm cuy epeyewekuk — io'e waram Jesus. — Webay juk omudot ijodi. Imẽnpuxim õn tak jeymujũ omuwẽn ãm ijodiat pe — io'e.

²² Jebido o'subidomuju cekay ip. Puw io'e.

— Obiõğbuk oğũm eywebe — io'e. — Xipacat oğũm eywebe — io'e cebe ip. ²³ — “Deus ikẽrẽat ju'uk eywebewi” i ey'e buje, ikẽrẽat ju'uk ixeyũ bewi

— io'e. — “Deus ikêrêat ju'uk gu eywebewi” i ey'e buje bit, ju'uk gu ikêrêat ixeyü bewi — io'e Jesus.

²⁴ Gebuje Jesus o'ju Tomé kay—jeweju etaybitbinat kay. Ixe Tomé doze beayü'in osunuy. Xepxem ikap'ibit i ixé butet osunuy wara'at ibutet. Warara'acayü eju gu ixé Tomé osunuy ixeyü kay Jesus ebapuk puje. Jesus o'jojojo gu buk waram cetait puje. ²⁵ Imênpuje warara'acayü o'jekawên Tomé eju—ceweju etaybitbinayü.

— Tapu, wuykukukat ma ocejojojo! — io'e ip. — Waram guto o'jetait! — io'e ip.

— Dapxi eyju! — io'e. — Wetabut gu oce waram ixé'üm o'jetait iap kay — io'e. — Tapoa küybut cocom'üm pima, wetabut gu oce — io'e. — Tapoa küybut pe osubumöğ'üm pima dak, wetabut gu oce — io'e. — Ya'öxatikat pe osubumöğ'üm pima, wetabut gu oce — io'e Tomé.

²⁶ 7 xet kap puje Jesus eju etaybitbinayü waram awerom osodop ip uk'a be. Tomé dak cexe ip o'e. Uk'a exîntabi tomudipcêm cîcâ osunuy. Jesus pit oôm iğ'o'a be. Onze beayü kay waram o'jebapuk.

— Kaba'üm cuy epeyewekuk — io'e Jesus cebe ip.

²⁷ Jesus dao ma o'jeak Tomé kay. Ak'i o'e. O'jekawên ceweju—Tomé eju.

— Ak ece obubida kay — io'e Tomé be. — Tapoa küybut cuy ejojojo obubida be — io'e. — Tapoa küybut pe juy ebu esubumuôm — io'e. — Wa'öxatikat pe juy ebu esubumuôm itikatküybut pe icêmâm poro iam — io'e Jesus. — “Ixe'üm waram o'jetait gu,” i'ümgu juy ece — io'e. — Etabun cuy eğuy! — io'e.

²⁸ — Kariwa, wetabut ekay — io'e Tomé. — “Ën ma Deusat,” i òn e'em — io'e—Tomé o'e.

²⁹ — Etabut ojojom ên puye — io'e Jesus. — Warara'acayü bit ojojo gu. Inaka itabut je'e ip okay. Icockoc cîcâ ma ip je'e — io'e.

³⁰ Jesus ja'öbacaap o'jomöğmöğ jeweju etaybitbinayü etabixe. Soat gu ya'öbacaap möğmöğap mubarararağ òn ijudup pe. ³¹ Püğpüğ â òn imubarararağ ijudup pe Jesus pe o'gubapukpukiap. Iboap oğubararak eymutabut am Jesus Deus emunaë iap kay, Jesus Deus ipot iap kay dak. Iboap kay eyetabun pima, ixé a'öbi eyaguyisum epeku ijodi; eyetait epesop cexe eye'ü buje dak.

21

¹ Guyjom Jesus waram o'jebapuk jeweju etaybitbinayü kay. Iodi xe o'jebapuk cekay ip. Iodi butet Tiberiades i osunuy. O'je'awero ip 7 beayü ceweju etaybitbinayü. Iodi xe o'je'awero ip. Püğ em gu o'jebapuk ce'ü'ü'ibiyü xewi jeu buje. ² Ibürü ma ibutet osodop ip: Simão Pedro i, Tomé i, Natanael i, Zebedeu ipotpoyü xepxep, warara'acayü dak xepxep. Xepxem ikap'ibit i Tomé butet osunuy wara'at ibutet. Natanael Caná ka bewiat osunuy—Galiléia eipi bewiat. Ibürü ma o'je'awero ip.

³ — Cum puk òn axima bum — io'e Simão Pedro jebureyü be.

— Ha'a — io'e ip. — Ocejú dak cum eweju ocexat pum — io'e ip.

Ixima dağ axima bubum ojuy ip. Kobe be ip oôm axima bu pinayü. Haham oeku ip. Imênpit o'jat gu ip. Te'e ma ip oeku.

⁴ Jesus o'jebapuk iodi wābu be kabia buje. Imênpit teku wuyekariwa iap iba'arêm o'e 7 beayü xe. Itaybit gu o'e ip teku wuyekariwa iam. Wîñābu wî o'jewāwā cebe ip.

⁵ — Tapupuyü — io'e Jesus cebe ip. — Peburü axima epejat?

— Ka'ūma ma — io'e ip. — Ocejat gu! Te'e ma oeku — io'e ip.

— Eyba'at kadi ma ūrū epeguakōm — io'e Jesus. — Gebuje bit ade ma epejat — io'e.

— Hm hm — io'e ip.

⁶ Tok. Ūrū o'guakōm ip jeba'at kadi. Ade o'jat ip axima. Ūrū mupuxik pa'ore o'e cebe ip axima poxi pibun.

⁷ — Ak'i juy gokayku! Wuykukukat ma goku! — io'e Jesus emumukukpin-put Simão Pedro be.

Simão Pedro jeekabek o'guōm jekukukat topabe jejuam. Jeekabek kuḡ ḡ kapikpik'uk osodop ip. Tip. O'jetip iodi be dao ma Jesus kay jajēm ām. ⁸ Warara'acayū Jesus kay oajēm kobe daḡwi. Oajēm ip ūrū mupuxikpuxiḡ kobe ukpu bewi. Ade jījā osodop axima ūrū be. Wūy ḡu ip osodop kapurūḡ pewi—100 metros acā. ⁹ Jay. Muḡ. Jesus o'jojojo ip. Axima yoyoy o'e daxa be. Pāo'a kuḡ tak osunuy.

¹⁰ — Axima'in epetotot—ḡasū epejat'iat'in — io'e Jesus cebe ip.

— Hm hm — Pedro o'e.

¹¹ Oōm kobe be axima bum. Ūrū o'ḡuwekap. O'tujuu kapurūḡ kay. Jay. Axima o'tojot. Ade osodop ūrū be axima yoboḡat. 153 osodop ip. Inaka ūrū o'jewek ḡu.

¹² — Ga'a acekōn — io'e jewēju etaybitbinayū be.

— Ga'a — io'e ip.

— Abu ēn? — io'e ḡu ma cebe.

Itaybit o'e ip wuykukukat teku iam—waram o'jetaitiat teku iam.

¹³⁻¹⁴ Jesus pāo'a o'yabu. Axima dak o'jat. O'ḡūm cebe ip ixan.

¹⁵ Gebuje Jesus o'jekawēn Simão Pedro eju—João ipot eju. O'jekawēn ceweju jekōn epere buje.

— Simão — io'e Jesus. — Warara'acat kukpinap podi ma du okukpin exe? — io'e.

— Hm hm, Kariwa — io'e Simão. — Etaybit ebure ōn iam — io'e.

— Wekawēn cuy eḡutaybin itabun'isuayū — io'e Jesus. — Xipan cuy ixeyū ejukuk apēn ovelha kukat xipan jeōhō'it'it kukap puxim — io'e.

¹⁶ — Simão — io'e Jesus waram. — Okukpin tu exe?

— Hm hm, wekariwa — io'e. — Etaybit ebure ōn iam.

— Wekawēn cuy okay itabucayū eḡutaybin — io'e. — Xipan cuy ixeyū ejukuk apēn ovelha kukat jeōhōyū kukap puxim — io'e.

¹⁷ — Simão — io'e Jesus waram. — Ebure du ōn? — io'e.

Ebapūḡ em imēn o'jekawēn Simão eju. Imēnpuye Simão iḡuycūḡ o'e Jesus e'eap kay.

— Kariwa — io'e. — Etaybit soan. Etaybit ōn ebure iam.

— Wekawēn cuy itabucayū eḡutaybin — io'e Jesus. — Xipan cuy ixeyū ejukuk apēn ovelha kukat jeōhōyū kukap puxim — io'e. ¹⁸ — Simão, icēmān ōn e'em ewebe. Jaypan'isum ekiwiat ma jekuku'uk eḡuy. Esay muōm puje, ekupinap taḡ acā jekuku'uk eḡuy. Aypa bima bit ecejebaepacūḡ warara'acat pe ebamūn ām correntebum. Warara'acat jedujowat edaobu'unap taḡ — io'e Jesus.

¹⁹⁻²⁴ Imēn Jesus apēn Pedro je'ū iam o'ḡukūyjo. Apēn Pedro Deus dipap ḡubapukpuk iam tak o'ḡukūyjo.

— Obikuyap taḡ cuy ejeku — io'e Jesus Pedro be.

Jekorepēn puje Pedro Jesus emumukukpinput o'jojojo. Cemumukukpin-put doze beayū'in osunuy. Pedro nomuju o'e.

— Kariwa — io'e. — Apēn je'bapuk guyjom gobeku? — io'e Simão Pedro Jesus emumukukpinat co buje.

— “Apēn je'hapuk ġobeku ġuyjom,” i'ũmġu juy ece owebe — io'e. — “Ōn tu wekariwa bikuyap taġ jekukum?” i acā ece ewebe ma — io'e Jesus. — Obikuy bima bit kuka adi teku oe'ũ ġu — io'e. — Obikuy bima, ijoce mabuk teku kuka adi osunuy waram wajēmap com — io'e. — Imēn obikuy bima, ak'adit ma'ġu kuka eġuy iboap kay — io'e Jesus.

Imēneju itabucayũ o'Jekawēn cīcā jeweweju. Tūybe je'ũ ġu iān o'e ip. Imēnpit:

— Teku je'ũ ġu — i'ũmġu o'e Jesus. — Obikuy bima kuka adi teku ijoce mabuk jeenuy waram wajēmap com — i juk o'e Jesus.

Jesus eju oekukuiat ma apēn Jesus cuk adi o'e'e iap o'ġuwēn ocewebe—Jesus xe ikukpinat. Jesus tēġ ma osunuy doze beayũ eju jekōnkōn pima Jesus e'ũ awap.

— Kariwa, abu oce'in je'ũm ekay itakomaayũ be? — i juk o'e ce'ũ awap. Ixe ma Jesus o'e'eiap o'ġuwēn ocewebe. Wuyetaybit ixe icēmān e'em iam. Ixe ekawēn mubarararaġ ōn ijudup pe—cartadup pe.

²⁵ Ade jījā ma osunuy Jesus e'eap. Soat ġu ixe e'eap o'ġubararak cemudup-mubararaktup pe—ijudup pe. Soat pit ixe o'e'e iap mubarararaġ pima, apoce dak kuka atupmōġ? Tup ade jījā ma kuka o'e ibiatup. O'e ġu kuka ipi daġ wuywebe ibiatup mōġ ām. Imēn kuka o'e wuyxe. Ibūrũ ma.

JESUS CRISTO EMUMUJUYŪ E'EAP EKAWĒN

¹ Teófilo, kuy bima livrodup otupmubararak ewebeaptum. Apĕn ijodi bima Jesus cuk adi o'gutaybitbiniaptup otupmubararak, apĕn ixē juk adi o'e'eiaptup tak. Soat iboap o'gubararak kuyatup pe ewebeaptup pe.

² Kabi kay jeu awap Jesus doze be o'taē a'gokatkayū. O'taē jeweju itaybin'ibiyūm. Taē'ibiyū o'gutaybin Deus biōgbuk a'ōbi jeu awap. ³ 40 kabia ijodi oeku waram jetai puje. Ade em o'jebapukpuk jeweju etaybitbinayū kay. Itaybit cicā ip o'e Jesus waram o'jetai iam, ade em ixē o'jojo buye.

— Deus soat kukukan je'e — io'e ixē cebe ip.

⁴ Awerom pima Jesus o'jekawĕn ġuto ceweju ip.

— Epewatwat ġu juy Jerusalém ka bewi — Jesus o'e. — Ijop ka ma epesop. Ibiōgbuk xipacat a'jĕm pit cuy epejowiwi. Webay ixē ġudot eykay apĕn eywebe juk adi ocece iap taġ — io'e. ⁵ — Kuy bima João ijodiat mubatisasan osunuy idibi be — io'e cebe ip.

— Ga'xin ma bit Deus biōgbuk jajĕm eykay. Ibiōgbuk xipacat je'om eywebe — io'e Jesus.

Jesus imĕn o'jekawĕn jeweju etaybitbinayū eju.

⁶ Waram Jesus emumujuyū o'je'awero ip. O'jekawĕn ip Jesus eju.

— Kariwa — io'e ip. — Ga'sū du ocebadipyū'in ecejomuy ocekekukan—Judeuyū kukukan? — io'e ip.

⁷ — Eyetaybicap ġu iboam — io'e Jesus. — Webay acā itaybit. Ixē ja'ōbi ixeyū'in eykukukan iap kabia o'ġuwegūn. ⁸ Imĕnpit eywebe Ibiōgbuk xipacat om puje, Deus a'ōbacaap kuġ epekuku. Eya'ōcam omuwĕnuwĕn epekuku soat kaka dag. Omuwĕnuwĕn epekuku Jerusalém ka watwat pe, Judĕia eipi watwat pe dak, Samaria eipi watwat pe dak, wūyatka watwat pe dak — io'e.

⁹ Iboap muwĕn puje, Deus Jesus o'tujowat jewekay. Ceweju etaybitbinayū etabutpe o'tujowat. Aġ ip o'e cekay. Ceuap o'jojo ip. Pa'ūm. O'jepa'ūm kabikerereat pe Jesus. Iba'arĕm o'e.

¹⁰ Kabi kay apūn pima a'gokatkayū oajĕm Jesus eju oekuku'iaiyū kay—xepxepayū—cesayrucayū.

¹¹ — Tapupuyū — io'e ip. — Apĕnpuye dak eyju jeapūnapūn kabi kay? — io'e ip Jesus emumujuyū be—Galiléia eipi bewiaiyū be. — Deus Jesus o'tujowat eyxewi. O'ġuyū kabi kay. Ceuap epejojo. Jeuap puxim waram je'pit — io'e a'gokatkayū.

¹² Jesus emumujuyū o'jepit Jerusalém ka kay. O'jĕm ip co'a bewi—Oliveira dip'a bewi. Oliveira dip'a Jerusalém ka tĕġ ma o'yanuy—pūġ kilometro ma.

¹³ O'jeawero ip uk'a be—umat'abi be—Jerusalém ka be—kuy bima osodop ip iat'a be. Ibūrū ma ibutet osodop ip; Pedro i, João i, Tiago i, André i, Filipe i, Tomé i, Bartolomeu i, Mateus i, wara'at Tiago i, Simão i, Judas i. Tiago Alfeu ipot osunuy. Judas Tiago ipot osunuy. Simão jeipi kay jġāat osunuy. Ibūrū ma awerom ip osodop umat'abi be. ¹⁴ Pūġ taġ ma ip jewaġuyġuy osodop. Soat em je'aweroro'uk osodop ip Deus eju kawĕn ām. Aoyū dak je'aweroro'uk ip osodop ceweju ip. Mariā cexe ip osunuy—Jesus xi. Jesus kitpitpiyū dak je'aweroro'uk ip osodop ceweju ip.

¹⁵ Awerom pima, Pedro o'āy itabucayū xewi. Ade jġā ip osodop Jesus kay itabucayū. 120 osodop ip. Pedro o'jekawĕn ceweju ip.

¹⁶ — Okitpitpiyū, eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Kuyje Davi apĕn Judas kuka o'e iap o'ġuwĕn Deus biōgbuk a'ōbi. Ixē Davi ekawĕn

ibarak opop Deus ekawēn tup pe. Ixe Judas Jesus pu ojuayū o'tujowat cekay. Gasū o'jebapuk ibiat tup ekawēn tağ—kuyatup ekawēn tağ — Pedro o'e. ¹⁷ — Jesus ixē Judas o'taē kapik am oceweju — io'e. — Oceweju juk adi oekuku. ¹⁸ Imēnpit ixē Judas Jesus o'gūm itakomaayū be. Dinheiro o'jat Jesus ūmap teim — io'e Pedro. — Ipi o'jat ixem dinheiro. Igo eipi be o'jewagobua. Yabitorom o'at. O'je'ukedēg. O'tūnpujēm ijebit pewi. Ōe'ū — io'e Pedro cebe ip. ¹⁹ — Soat Jerusalēm ka watwat ce'ūap awēg o'yawēgtobuxik ip. Imēnpuye ibo eipi butet Aceldama i o'subuteta ip ja'ōm. (Aceldama agokatkat toy o'toyjēmiap ka iape wuya'ōm). ²⁰ Imēn e'em Salmo dup:

Tuk'a juy yabibuğ, i. Ka'ūma ma juy je'e ya be, i.

Wara'at tup imēn e'em:

Wara'at cuy jeenuy tūyap pe kapik am ixē dieg, i — io'e Pedro.

²¹⁻²² Imēnpuye wara'at'in cuy ataē oceweju ceku am ixē'ūm tieg. Wara'at'in cuy ataē wuykukukat Jesus waram o'jetait iap muwēn ām soat pe — io'e. — Jesus ocexe bima oceweju juk adi oekuku'iyū'in cuy ataē — io'e. — Joāo'ūm imubatisasan pima oceweju juk adi oekuku'iyū'in cuy ataē—Deus Jesus muyu buje kabi kay oceweju oekuku'iyū'in — io'e.

— Ibiat cuy ataē — io'e ip.

²³ — José juy ataē — io'e pūg'pūg'ayū.

— Barsabás cuy ataē—cūg cīcāat — io'e warara'acayū Pedro be.

— Matias cuy ataē — io'e ip warara'acayū bit.

²⁴ Gebuje o'jekawēn ip Deus eju.

— Bay — io'e ip. — Etaybit apēn oceju jewaguyguy iam. ²⁵ Judas'ūm oibu'un oceweju jeku am — io'e ip. — Oibu'un ekpot eju am. Jekapikap o'suiwat jejuap ka kay jeju am — io'e ip. — Abu gū xe'e ocetaē oceweju jeku am Judas'ūm tieg? Barsabás tu ocetaē? Matias gū xe'e? — io'e ip Deus pe. Imēn o'jekawēn ip Deus eju.

²⁶ Gebuje yabararukat'a o'yaxik ip pūg'in ip taē ām. Imēn itaybit ip o'e abu Deus o'taē iam. Imēn Matias o'taē ip jewēju ip jeku am Judas'ūm tieg. Ixe Matias onze beayū eju oekuku gebuje bit.

2

¹ Deus biōgbuk o'kop Jesus eju etaybitbinayū kay. Pentecostes bima o'kop. Pentecostes i kabia butet osodop. Pentecostes ajēm puje pūg' pe ma ip osodop awerom itabucayū—Jesus eju etaybitbinayū dak—doze beayū. Judeuyū petata'uk osodop ip Pentecostes kabia be. ² Deus biōgbuk imēn o'kop cekay ip. Kabi bewiata'ō o'ya'ījojo ip. Kabidoxixi a'ō buxim o'e kabi bewiat'a'ō. Kaxikxik'i osodop ip uk'a be. Soat ip o'ya'ījojo. ³ Daxae jo'iat o'jebapuk cekay ip. Daxae jo'iat o'kop ceparakpe ip—soat parakpe. Soat pe o'sueabik cebe ip.

⁴ Deus biōgbuk imēn o'ōm soat pe cebe ip.

Gebuje itabucayū warara'acat'a'ōm ma o'jekawēn. Deus biōgbuk a'ōbi o'jekawēn ip warara'acat a'ōm. ⁵ Ade powatwat Jerusalēm ka be osodop ip—soat kaka dağwiayū. Judeuyū etabucap puxim itabut ip osodop Deus kay.

⁶ Ixeyū a'ōm ekawēn co buje, soat ip o'ju cekay ip ya'ījom powatwat. Yağuyūm ip o'e itabucayū soat a'ōm kawēnwēn puye. Soat ip ja'ō ma o'ya'ījojo.

⁷ Imēnpuye yağuyūm ip o'e.

— Eya'ōpicūg'cūg cuy epesop — io'e ip. — Soat ijoyū Galilēia eipi watwat ma — io'e ip. — Imēnpit ja'ōm gū kawēnwēn ip—wuya'ōm acā — io'e ip jewewebe. ⁸ — Apēntak soat wuyju wuya'ījom—bekin pima wuyju kawēnwēnap a'ījom? — io'e ip. — Wuya'ōm ma ip kawēnwēn! — io'e ip

jewewebe. ⁹ — Pártia eipi bewi ajot peta be, Média eipi bewi dak, Elão eipi bewi dak — io'e ip. — Mesopotámia eipi bewi dak ajot, Judéia eipi bewi dak, Capadócia eipi bewi dak, Ponto eipi bewi dak, Ásia eipi bewi dak, ¹⁰ Frígia eipi bewi dak, Panflia eipi bewi dak, Egito eipi bewi dak, Líbia eipi bewi dak, Cirene ka bewi dak, Roma ka bewi dak — io'e ip. ¹¹ — Pũğpũğ wuy'in Judeuyũ ma. Warara'acayũ ka'uma. Ixeyũ etabucap co'i wuyju dak wuyetabut Deus kay — io'e ip. — Creta eipi bewi dak ajot, Arábia eipi bewi dak. “Deus soat podi ma ya'õbaca,” i'e'em ip itabucayũ wuywebe. “Soat podi ma xipat ixé,” i'e'em ip wuywebe. Wuya'õm ma kawẽnwẽn ip — io'e ip jewewebe.

¹² Imẽn o'e ip yağuy'ũm puye. Yağuybabi'ũm'ũm o'e ip.

— Apẽnpuye wuya'õm ip kawẽnwẽn? Ajom Deus wuymukũyjo ojuy? — io'e pũğpũğ ce'in ip.

¹³ — Ika'o'o ip — io'e ip napa ma warara'acayũ bit Jesus eju etaybitbinayũ waywayway am.

¹⁴ Kirik'ây. Pedro o'ây jekawen am je'awero'ibiyũ be. O'ây onze beayũ eju. O'jekawẽn ya'õberen adeayũ be.

— Tapupuyũ Judeuyũ, Jerusalém ka wat, eya'õpicũğcũğ cuy epesop wa'õ kay — io'e Pedro. ¹⁵ — Oceka'o'o ğu. Tũybe ip ika'o'o iãn eyju e'em. Kaxicuğ mabuk 9 horas açã. Kabiam pit oceju uva'abidi kõnkõn ğu. Õn jeymukũyjo apẽnpuye oceju eya'õm ma kawẽnwẽn iam — io'e.

¹⁶ — Apẽn Joel juk adi o'e'e iap tağ oceju eya'õm kawẽnwẽn ğasũ. Soat a'õm kawẽnwẽn. Imẽn e'em Joel emudupmubararaktup—Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat emudupmubararaktup:

¹⁷ “Ipi'ũm awap obiõğbuk oğuju eykay,” i'e'em Deus, io'e Joel. “Soat pe oğũõm,” i'e'em, io'e. “Enaxeğebitbit wekawẽn ğuwẽn,” i'e'em, io'e. “Ağokatkayũ oğuyxeyxey wekawẽn,” i'e'em, io'e. “Aypapayũ dak oğuyxeyxey,” i'e'em, io'e. ¹⁸ “Obiõğbuk oğuju obuywatwat'ukayũ kay—ağokatkayũ kay, aoyũ kay dak,” i'e'em Deus, io'e Joel. “Imẽnpuye wekawẽn ğuwẽn ip,” i'e'em, io'e. ¹⁹ “Te ba'oreat oğubapuk kabi be. Oğubapuk ipi juayũ ağıy mubabi'ũm âm,” i'e'em, io'e. “Soat podi ma wa'õbaca iap oğubapuk adeayũ be,” i'e'em, io'e. “Doy jedoyebapuk. Daxa dak je'hapuk. Daxidiğ tak jediğebapuk,” i'e'em, io'e. ²⁰ Kaxiepiat kabiok je'e. Kaxi ipakpuk je'e doy-buxim. Imẽn je'hapuk wuykukukat ajẽm awap, io'e Joel. Ixe ajẽmap kabia idip cĩcã je'e. Yajẽm puje ixé soat kukukan je'e—ipi juacayũ kukukan, io'e Joel. ²¹ “Kariwa, odaxijom cuy ece” i'e'e'ukat ma Deus idaxijo, io'e Joel — io'e Pedro.

— Imẽn Joel o'e Deus a'õbi — Pedro o'e.

²² — Israel naxeğebitbit — io'e. — Eya'õpicũğcũğ cuy wekawẽn kay — io'e. — Jesus cuy oğuwẽn eywebe—Nazaré ka bewiat. Ixe Jesus Deus a'õbi wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ oeku. Wuymucoatcoanap mubapukpuğ oeku. Deus a'õbacaap mubapukpuğ oeku. Eyetaybit iboam eyetabutpe ixé oeku buye — io'e Pedro adeayũ be.

²³ — Ikẽrẽat mujurũğrũğ'ukayũ Jesus o'jat. O'jat ip apẽn Deus ibikuy osunuy iap tağ. Eyju ma ikẽrẽat mujurũğrũğ'ukayũ be Jesus epesubamupayaat korosa be ce'ũ âm—Judeuyũ kukukayũ be. ²⁴ Deus pit Jesus o'ğutait waram. Ce'ũ buje Jesus o'ğuy ce'ũap pewi ibun topap puxim — io'e.

²⁵ — Deus a'õbi Davi Jesus o'ğuwẽn wuydobuyũ'ũm'ũm pe kuyje — io'e.

— Imẽn Davi o'e:

Okukukat, oparara ğu, soat em ên ağ okay ibuye, soat em ên obuywatwan ibuye dak, i. ²⁶ Ocokcok cĩcã ma õn e'em, io'e. Soat em “Deus, ên xipat cĩcã

oxe” i òn e'em, i. Wetaybit soat em exe oꝒuy iam, i. We'ũ buje dak a'gu oꝒuy ewiwim, i. ²⁷ Okukukat, obiòꝒbuk esuiwat ɔu ce'ũ'ũayũ dopap pe, i. Wetabut cĩcā iboap kay, i. Ēn ojebit iwan ɔu ierepap puxim, òn xipat exe buye—òn ekpot puye dak, i. ²⁸ Okukukat, waram adi ěn omutait, i. Ēn ma'ɔu omukũjjo soat em wetabẽꝒ oꝒuy exe iam, i. OmucokcokcoꝒ ece'e soat em exe oꝒuy buye, io'e—o'e Davi Deus a'òbi — io'e Pedro.

²⁹ — Tapupuyũ, ibapuɔ ma juy Davi oꝒuwẽn eywebe — io'e Pedro jebadipyũ be. — Kuyje ma wuy'ajore'ũm oe'ũ—ya'òbuyiat'ũm oe'ũ. O'jomòꝒ ip witabikũy be. Gasũ dak puk ix'e'ũm mòꝒapkũy omuy ma. ³⁰ Ixe Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat osunuy. “Enaxegebit wemunaẽm je'e,” io'e Deus cebe. “Wemunaẽ soat kukukan je'e—Israel eipi watwat kukukan,” io'e Deus cebe. Soat em Davi iboap ekawẽn kay ɔebum osunuy. ³¹ Itaybit osunuy Deus jemunaẽ ɔutait ce'ũap tomukadi iam. Imẽn Cristo mutaicap o'ɔuwẽn imutait awap. Imẽn o'e:

Deus jemunaẽ biòꝒbuk o'suiwat ɔu ce'ũ'ũayũ dopap pe, i. Ijebit oierep ɔu, i — io'e Pedro.

³² — Deus ix'e Jesus waram o'ɔutait ce'ũap tomukadi — io'e Pedro. — Waram cetait puje ocejojojo. Imẽnpuye oceju iboap muwẽnuwẽn eywebe — io'e Pedro. ³³ — Deus Jesus o'ɔuyu kabi kay—jenuyap kay. Deus xe Jesus omuy ɔasũ. Soat kukukan Deus eju. Deus co'ĩ ya'òbaca. “ObiòꝒbuk oꝒuòm itabucayũ be,” io'e Deus Jesus pe. Gasũ Jesus IbiòꝒbuk xipacat o'ɔudot ijodi apẽn Deus cuk adi o'e'e iap taɔ — io'e Pedro. — Ixe a'òbi oceju eya'òm ma kawẽnwẽn. Imẽnpuye eyju eya'ljojom ɔasũ — io'e Pedro.

³⁴ — Davi'ũm jebit ɔu o'jeu kabi kay ce'ũ buje. Imẽnpuye Davi o'e:

“Oxe juy eꝒuy,” io'e Deus wuykukukat pe, i. ³⁵ “Gasũ bit ekay itakomaayũ a'òbacaap oꝒu'ũm,” io'e, i. “Kũyjobin jedop ip a'ò kay,” io'e Deus, io'e Davi ajore wuydobuyũ'ũm'ũm pe — io'e Pedro.

— Davi o'jewemuwẽn ɔu—Jesus acā o'ɔuwẽnuwẽn — io'e Pedro.

³⁶ — Wa'ò kay bit cuy eya'òpicũꝒcũꝒ epesop — io'e. — Eyju ma ocejukukat Jesus epesubamupayaat korosa be ce'ũ ãm, Israel naxegebitbit ma'ɔu eyju. Deus pit ix'e o'jomuy wuykukukan. Deus ix'e o'taẽ soat taxijo am—wuydaxijo am. Icẽmãn òn e'em eywebe — io'e Pedro.

³⁷ Iboap co buje iꝒuycũꝒcũꝒ cĩcā ip o'e.

— Tapupuyũ, apẽn oce'e ɔasũ? — io'e ip Pedroyũ be—Jesus emumujuyũ be.

³⁸ — EyꝒuycũꝒcũꝒ cuy epe'e ikẽrẽat kuɔ puye — io'e. — Ikẽrẽat murjũrũɔap cuy epeyepere — io'e Pedro. — Jewemubatisasaan cuy epesop “Gasu bit Jesus Cristo ebekitkiyũ oceju” i'e am soat pe — io'e. — Imẽn cuy epe'e Deus pe ikẽrẽat'uk am eywebewi. Imẽn ey'e buje IbiòꝒbuk xipacat jeòm eywebe—Deus emumudot — io'e. ³⁹ — “ObiòꝒbuk muòm pin òn eywebe,” io'e wuykukukat Deus kuy bima — io'e. — “ObiòꝒbuk oꝒuòm eywebe, eybekitkiyũ be dak, eybadip'ũmayũ be dak—soat wemunomuwayũ be,” io'e Deus — io'e Pedro.

⁴⁰ Pedro imẽn ip o'yawẽwẽ.

— Gasũacat ikẽrẽat murjũrũɔrũɔ cĩcā — io'e. — Imẽnpuye Deus xe ɔu ip jeedop ce'ũ buje. Eyju bit ixeyũ ekukuap puxim ɔu juy epeku — io'e. — Wũy ɔu juy epesop Deus wi eye'ũ buje — io'e Pedro. Imẽn Pedro ip o'yawẽwẽ.

⁴¹ Imẽneju adeayũ itabut o'e Jesus kay, Pedro Jesus o'ɔuwẽn puye. Tak ɔu ip oitaban—3000 beayũ. O'jewemubatisasaan ip. Jesus a'òkayayũ eju ip oekuku ɔebuje bit. ⁴² Itabun'isuayũ mutaybitbin'uk ip osodop Jesus a'òkayayũ. Jewemukũyjojo'uk ip osodop. Jeburerexi osodop ip itabucayũ.

Jeweweju ip jekōnkōn'uk osodop. Jekawēnwēn'uk ip osodop Deus eju. Pāo'a o'o'uk osodop ip Jesus e'ūap kay ġebum am.

⁴³ Jesus emumujuyū Deus a'ōbacaap mubapukpuġ oekukuku soat etabut pe. Wuymucoatcoanap mubapukpuġ ip oekukuku. Imēnpuye adeayū itabēġbēġ o'e ip ijojom — Deus acā ya'ōbaca — i'e'em.

⁴⁴ Soat jeburerexi ip osodop Jesus kay itabucayū. Jebubut mu'ē'ē'uk osodop ip jewewebe. ⁴⁵ Ka'ūma ma tacup o'e jebure be. Jebubut taidada'uk ip osodop dinheiro bu am, jeipi dak. Ixe dinheiro ūmūm'uk ip osodop tadaybocayū be—ibubut'ūmayū be. ⁴⁶ Soat kabia Deus eju kawēnwēnap'a be je'aweroro'uk ip osodop—yaboġat'a be. Jeweweju ip jekōnkōn'uk osodop jeduk'a be. Awerom jekōnkōn'uk ip osodop jebureyū eju. Imēneju icokkok cīcā ip osodop. Ka'ūma ma jewexe ya'ōca osunuy. Jewekay ġu ġebum osodop ip—jebure kay acā.

⁴⁷— Ēn xipat cīcā ocewebe — i'e'e'uk ip osodop Deus pe. Soat itabut'ūmayū xe cūġ ma ip oekukuku.

Soat kabia Deus warara'acayū o'ġutabun Jesus kay. Ixeyū dak wara'acayū itabucayū burem o'e.

3

¹ Pedro o'ju Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboġat'a be. João eju o'ju. Katpujesu ip o'ju. Ixe ehora bima Judeuyū kawēnwēn'uk ip osodop Deus eju iġo'a be. ² Aġokatkat iboce osunuy—taojereat. Jekap'isum piap ma taojere osunuy. Soat kabia ibureyū tujowatwat'uk ip osodop iġo'a exīntabi be. Xīntabi butet Idīpat i osunuy. Xīntabi be taojereat dinheiro ojujuy'uk osunuy iġo'a be ōmōmayū be. ³ Ixe taojereat Pedroyū o'jojajo. Iġo'a be ōm pima o'jojajo ip.

— Dinheiro'in — io'e cebe ip.

⁴ Pedroyū o'jeak cīcā cekay.

— Ak'i juy ece cekay — Pedro o'e.

⁵ Taojereat o'jeak cīcā cekay ip. Tūybe dinheiro ūm ip owebe iān o'e.

⁶ Pedro o'jekawēn be.

— Dinheiro kuġ ġu ōn — io'e. — Okukukat pit ja'ōbacaap ūmūm owebe. Ixe a'ōbi jemu'ada ōn. Edaadip ece'e Jesus a'ōbi—Nazaré ka bewiat a'ōbi. E'āy — io'e Pedro.

⁷ Gebuje Pedro taojereat pu o'subuijik iba'at kadi. O'ġu'āy. Dao ma ikaġobidip o'e. Sui dak suidip o'e. ⁸ Ixe taojere osunuy'ibit o'jejero. Icocok o'e jedaadip puye. O'jexīġxīġ. Ōm Deus eju kawēnwēnap'a be Pedroyū eju. O'jecūġcūġ iġo'a be. Jerojorom o'e jecokkokap pibun.

— Ēn xipat cīcā — i'e'em Deus pe o'jejere. — Odaomudim ēn — i'e'em.

⁹ Soat iġo'a beayū taojere tūibit o'jojajo ip cūġcūġ pima. Deus pe “Ēn xipat cīcā” i'e'em pima, o'jojajo ip. O'jekawēn ip jewewebe.

¹⁰— Ixe bit mo a'ġu taojere osunuy — io'e ip. — Ixe bit xik'i mo a'ġu nuynuy ijop'a exīntabi be—Idīpat pe. Ixe bit mo a'ġu dinheiro ojujuy'uk osunuy — io'e ip. — Apēnpuye dak ixe xipat o'jexīġxīġ? — io'e ip.

Taojere tūibit mu'adaap tobuxik puje itabēġbēġ o'e ip ijojom. Taojere tūibit ibu'u jījā o'e Pedroyū nomu eperem.

¹¹ Soat iġo'a beayū dak o'jedau ebapūġayū kay—Pedroyū kay, taojere tūibit kay dak.

— Ak'! — io'e ip. — Pedroyū taojereat o'taomudim — io'e ip jewewebe.

Pedroyū Deus eju kawēnwēnap'a ekorara be osodop ip—yaboġat'a ekorara be. Ixe korara butet Salomāo ekorara i osunuy.

¹² Adeayū jo buje, Pedro o'jekawēn cebe ip, Israel naxegebithiyū be.

— Tapupuyū, wekawēn kay eya'ōpicūgcūg cuy epesop — io'e. — Apēnpuye eyju dak eyetabēgbēg ocejojom? “Ite aḡokatkat taojereat o'taomudim ya'ōbaca jījā buye, cūg ma Deus xe buye,” i te'e ma eyju e'em. Oca'ōbi ḡu o'je'ada—Jesus a'ōbi acā — io'e. ¹³ — Ixe Jesus soat em ma kūyjobit Deus a'ō kay. “Ka'ūmḡu ixe jo'iat xipacat” i'e'em Deus Jesus muwēnuwēn. Wuyetabut ixe Deus kay. Wuy'ajojoyū'ūm'ūm tak itabut osodop ip cekay—Abraão'ūm, Isaque'ūm tak, Jacó'ūm tak. Eyju ma a'ḡu ixe Jesus epeḡūm cekay itakomaayū be yaoka am. Pilatos ma o'e “Jesus oyaoka ḡu ōn pit,” i. “Imujēm ōn eywebe yaokaap puxim,” io'e. Eyju bit “Ixe juy eḡujēm ḡu,” i mo a'ḡu epe'e iecugap pe—Pilatos pe. “Xipat ḡu teku,” i mo a'ḡu epe'e cebe. Jesus mo a'ḡu epejomuymuy jījā. ¹⁴ Ixe Jesus Deus bikuyap taḡ acā oekukuku. Ikērēat kuḡ ḡu osunuy Deus xe. Eyxe bit ikērēat kuḡ. “Ixe juy eyaokaat,” i mo a'ḡu epe'e Pilatos pe. Wara'acat o'yaoka'iat mujēm ojuy epesop daomūnmūnap'a bewi. ¹⁵ Wuymutaicit'ukat pit mo a'ḡu epeyaokaat—wuymuisusun'ukat. Deus pit ixe o'ḡutait waram. Jesus ocejojomo waram cetait puje. Imēnpuye oceju waram cetaicap muwēnuwēn eywebe. ¹⁶ Ite taojere osunuyiat cocom eyju. Eyetaybit cīcā ixem. Jesus a'ōbi oceju ocetaomudim. Soat etabutpe ocetaomudim Jesus kay ocetabut puye — io'e.

¹⁷ — Obadipyū, wa'ō kay eya'ōpicūgcūg cuy epesop — io'e. — Eyju mo a'ḡu Jesus epeyaokaat eyetaybit'ūm puye. Wuyeipi kukukayū dak itaybit ḡu osodop ip. Eyju mo a'ḡu eyetaybit ḡu ikērē jījā Jesus aokaam iam. Wetaybit iboam. ¹⁸ Imēnpit kuyje “Deus emunaē juy ipiat supi'ajo,” io'e'e'e Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Imēn cuk adi o'e ip Deus a'ōbi itaybit ḡu ma'ḡu ip — io'e. — Gasu bit kuy Jesus ipiat o'supi'ajo apēn cuk adi o'e'e ip iap taḡ. ¹⁹ Gasū bit eyguycūgcūg cuy epesop ikērēat kuḡ puye. Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere Deus pe ikērēat uk am eywebewi — Pedro o'e. — Eywebe ikērēat mujurūḡrūḡap epere buje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi. Ixe jeydaxijo. ²⁰ Wuybipuruk'ūmap puxim eycokcoḡ epesop Deus pe eydaxijo buje. Guyjom Deus waram Jesus ḡudot ijodi—jemunaē ḡudot—wuydaxijoj'ukat ḡudot. ²¹ “Deus soat ḡuisun,” i juk adi o'e'e Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kuyje—ikērēat kuḡ'ūmayū. Deus soat ḡuisun. Imuisun'ūm pima Jesus kabi be mabuk jeenuy — io'e. ²² — Kuyje Moisés imēn o'e:

Deus wuybadipyū'in ḡuju eykay, i. Ixe Deus ekawēn ḡuwēn eywebe, i.

Omudocap puxim ixe aḡokatkat ḡudot, i. Eya'ōpicūgcūg cuy epesop soat cekawēn kay, i. Ixe a'ō daḡ cuy epeku, i. ²³ Deus ipiat'supi'ajoat ixe a'ōkay'ūmayū be, i. Deus ebekitkiyū wi wūy ma jeedop ip ce'ū buje, i.

Imēn Moisés o'jekawēn kuyje — Pedro o'e. ²⁴ — “Deus emunaē omuyku—ocebodi ma ya'ōbuyxiat,” i juk adi o'e'e ip soat Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Samuel imēn o'e'e tomujuayū dak. ²⁵ Deus o'e Abraão be “Xipacat oḡūm soat ipi juacat pe, enaxegebithit cūg ma oxe buye,” i. Deus imēn jekawēn o'ḡuwēn eydobuyū'ūm'ūm pe ā ḡu—eywebe dak. Deus je'e eywebe apēn cuk adi o'e'e jekawēn muwēnuwēn'ukayū be iap taḡ — io'e. ²⁶ — Gebuje Deus jekpot o'ḡudot eykay—ja'ō kay kūyjobicat o'ḡudot. Ibikuy osunuy eywebe ikērēat mujurūḡrūḡap epere am. Ibikuy osunuy xipacat ūm ām eywebe. Imēneju jekpot o'ḡudot eykay — io'e.

Pedro imēn Israel naxegebithit o'ḡukūyjo.

4

¹ Deus eju kawēnwēnap'a beayū mukūyjojom pima, Judeuyū epaiyū oajēm Pedroyū kay. Iḡo'a wiwī'ukayū kukat tak oajēm cekay ip, Saduceuyū dak.

² Pedroyū kawēnwēn mabuk o'e iḡo'a beayū be.

— Wuye'ū buje waram acejetait Jesus waram o'jetait je'ūap tomukadi buye — io'e ip cebe ip.

Itakoma ip o'e Pedroyū kay iboam iḡo'a beayū mukūyjom puye. ³ Imēnpuye o'jat ip. Daomūnmūnap'a be ip o'ḡuōm. Ixe exima be jeperem ojuy ip daomūnmūnap'a be, kuy katpuje jījā buye. ⁴ Cekawēn cocoayū dak itabut o'e ip Jesus kay. Ade jījā ip itabut o'e. 5000 be aḡokatkayū oitabun.

⁵ Kuyaje o'je'awero ip Jerusalém ka be ya'ōbuyxiayū, Judeuyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Jewawēwē'ukayū yoboḡayū ip osodop. ⁶ Ana tak oajēm. Ixe Judeuyū epaiyū kukukat osunuy. Caifás tak oajēm, Alexandre dak, João dak. Warara'acayū dak oajēm paīyū kukukat badipyū. Soat ip o'je'awero. ⁷ Pedroyū o'tojocat ip jewekay.

— Abu-a'ōbi taojere tūbit epeḡu'ada? — io'e ip Pedroyū be. — Abu-a'ōbacaam epeḡu'ada? — io'e ip cebe ip.

⁸ Gebuje Pedro o'jede jewawēwē'ukayū yoboḡayū be. Deus biōḡbuk cebe jījā osunuy. Imēnpuye ya'ōbacam o'jede cebe ip—Judeuyū kukukayū be.

⁹ — Tapupuyū — io'e. — “Abu-a'ōbi taojere tūbit epeḡu'ada?” i eyju e'em ocewebe, “Apēntak ixe epeḡu'ada?” i dak — io'e. ¹⁰ — Eyetaybin cuy epesop Jesus Cristo a'ōbi o'je'ada iam—Nazaré ka bewiat o'je'ada iam. Ixe xipat omuy eyetabutpe ḡasū, Jesus Cristo a'ōbi o'je'ada buye. Eyju ma juk ixe Jesus epesubamupayaat korosa be ce'ū ām. Deus pit ixe o'gutait waram. O'ḡuyū ce'ū'ūayū dopap pewi. Jesus a'ōbi ma ite taojere tūbit xipat cūḡ'i ijoce ḡasū.

¹¹ Imēn e'em Deus ekawēntup pe:

Uk'a muymuy'ukayū ite'a kay ḡu osodop ip—wita'a kay ḡu, i. Ite'a bit uk'a muycemap'am o'e, i.

Jesus muwēnuwēn iḡodup — io'e Pedro. — Uk'a muymuy'ukayū ite'a kay'ūmap puxim eyju dak Jesus kay ḡu — io'e. ¹² — Deus Jesus acā o'ḡudot wuydaxijō am. Ka ūmḡu wara'at wuydaxijō'ukat soat kaka daḡ—Jesus acā — Pedro o'e.

Pedro imēn Judeuyū kukukayū o'ḡukūyjo—jewawēwē'ukayū yoboḡayū. ¹³ Ja'ōca o'jede ip Pedroyū. Iparara ḡu ip o'e Judeuyū kukukayū buxim. Ya'ōca o'e ip. Imēnpuye Judeuyū kukayū itabēḡbēḡ o'e ip ijojom.

— Apēn tak iteyū oitaybitbin? — io'e ip. — Itaybit ḡu ip apēn Deus ekawēntup e'em iam. Ya'ōbuyxi ḡu ip. Apēnpuye dak iteyū xepxepayū iparara ḡu wuybuxim? — io'e ip.

Itaybit o'e ip Jesus eju oekuku ip iam.

¹⁴ Imēntak taojere tūbit ceparakpe ip cūḡ'i osunuy. Imēnpuye Pedroyū imuymuy ba'ore o'e ip cebe. ¹⁵ Pedroyū o'ḡujēm ip jexewi.

— Epejēm cuy ijocewi ḡasū bit — io'e ip Pedroyū be. Imujēm puje ip o'jewawē ip jeweweju.

¹⁶ — Apēntak ace'e iteyū aḡokatkayū be? — io'e ip jewewebe. — Icēmān wuywebe i'e ba'oreat o'ḡubapuk ip — io'e ip. — Soat Jerusalém ka watwat itaybit taojere tūbit o'ḡu'ada ip iam. “O'ḡu'ada ḡu ip” i'e ba'ore wuywebe.

¹⁷ Jesus awēḡ jawēḡepōḡpōḡpōḡ je'e soat ka daḡ — io'e ip. — Apēntak ace'e yawēḡmupōḡpōḡ'ūm ām? — io'e ip jewewebe. — “Jesus cuy epeḡuwēn ḡu warara'acat pe,” i juy ace cebe ip wuya'ōpuruḡ — io'e ip. — “Waram warara'acayū be Jesus muwēn puje, ipiat cuy ocesupi'ajoat eywebe,” i juy ace cebe ip — io'e ip jewewebe.

¹⁸ Gebuje waram Pedroyū o'tojocat ip jewekay. Ya'ōpuruḡ o'jekawēn ip ceweju ip.

— Jesus cuy epeḡuwēn ḡu warara'acat pe — io'e ip. — Waram cuy epeḡuwēn ḡu cekawēn — io'e ip Pedroyū be.

19 — Apēntak cedaḡ eyxe? — io'e Pedroyū bit cebe ip. — Eya'ō kay du oce'e? Deus a'ō kay ḡu xe'e? Apēn ḡu cedaḡ eyxe? — io'e ip. 20 — Mūḡ ḡu juy ocesop. Jesus cuy oceḡuwēn. Jesus ocejojojo ce'ūap tomukadi — io'e. — Jesus emūmutaybithinam cuk adi ocejekūyjojo — io'e. — Imēnpuye cedaḡ ḡu ocewebe imuwēn'ūm ām warara'acat pe. Mūḡ ḡu ocesop. Ixe juy aḡuwēn — io'e Pedroyū.

21-22 Taojere tūibit ade koato osunuy—40 koato. Imēnpuye jewawēwē'ukayū yoboḡayū ipiat o'supi'ajoat ḡu Pedroyū be.

— Ēn xipat cīcā — i'e'em o'e ip Deus pe adeayū, taojere tūibit o'je'ada buye. Imēnpuye:

— Pedroyū be ipiat'ajoan pima, kuka oitakomān ocekey adeayū — io'e ip jewewebe jewawēwē'ukayū yoboḡayū.

Pedroyū bit waram o'ḡujēm jexewi ip.

— Jesus cuy epeḡuwēn ḡu warara'acat pe — io'e ip Pedroyū be. — Jesus muwēn puje, ipiat cuy ocesupi'ajoat eywebe — io'e ip waram Pedroyū be.

23 Pedroyū o'ju jebureyū kay—itabucayū kay. Apēn cuk ya'ōpuruḡ paīyū kukukayū o'jekawēn cebe ip iap o'ḡuwēn cebe ip, apēn Judeuyū kukukayū o'jekawēn cebe ip iap tak.

24 Iboap co buje soat Jesus a'ōkayayū o'jekawēn ip Deus eju.

— Ocekkukat — io'e ip. — Soat muḡēat ēn. Kabi eḡuḡē, ipi dak, idibi dak, tibōḡ cīcāati dak — io'e ip. — Soat kaka daḡat tak eḡuḡē — io'e ip. 25 — A'ōkay osunuy kuyje Davi ajore — io'e ip Deus pe. — A'ōmuwēnuwēn'uk osunuy. Jekawēnwen'uk osunuy Ibiōḡbuk xipacat a'ōbi. Ixe imēn o'e kuyje:

Apēnpuye dak Judeu'ūmayū itakoma jījā o'e ip? i. Apēnpuye dak te'e ma ixe aoka ojuy ip osodop? i. 26 Ipi kukukayū o'je'awero ip soat ka kukukayū eju—ya'ōbuyxiayū eju, i. O'je'awero ip wuykukat Cristo aoka am—emunaē aoka am, i.

Imēn Davi o'e kuyje — io'e ip Deus pe. 27 — Ibo dup ekawēn taḡ ḡasū dak o'je'awero ip ijopka be — io'e ip. — Herodes o'je'awero Pōncio Pilatos eju, Judeu'ūmayū dak, Judeuyū dak — io'e ip Deus pe. — O'je'awero ip ekpot aoka am—Jesus aoka am—soat taḡ iisuat aoka am—a'ō kay kūyjobicat aoka am—wuydaxijo am emunaē aoka am — io'e ip. 28 — Ixeyū Judeu'ūmayū itaybit ḡu Moīses ekawēn. Imēnpit apēn kuyje juk adi ecece iap taḡ e'em ip — io'e ip Deus pe.

29 — Bay, aḡ cuy eḡuy ocekey — io'e ip Deus pe. — Jewawēwē'ukayū yoboḡayū itakoma jījā ocekey — io'e ip. — Ipiatpi'ajoat pin ip ocewebe — io'e ip. — Oceju ebekitkiyū. Imēnpuye ocebuywan cuy eḡuy — io'e ip. — Oca'ōmucanucan cuy eḡuy oceparara'ūm ma kawēn idipat muwēn ām soat ka daḡ — io'e ip Deus pe. 30 — A'ōbacaap cuy eḡūm ocewebe a'ōbi iwataxipiayū mu'ada am — io'e ip. — A'ōbacaap cuy eḡūm ocewebe i'e ba'oreat mubapuk am soat etabutpe Jesus a'ōbi—ekpot a'ōbi—soat taḡ iisuat a'ōbi—a'ō kay kūyjobicat a'ōbi — io'e ip Deus pe.

Imēn o'jekawēn ip Deus eju. 31 Je'aweroroap'a o'jeaexixi ceweju cekawēn eperē buje. Ibiōḡbuk xipacat osodot soat kay ip. Ixe Ibiōḡbuk xipacat o'om soat pe ixeyū be. Imēnpuye ip iparara'ūm cīcā oekuku Deus ekawēn muwēnuwēn soat itaybit'ūmayū be.

32 Soat Jesus kay itabucayū xipan ip o'e jewewekuḡ. Ade jījā ip osodop. Pūḡ taḡ ma ip jewaḡuyḡuy osodop.

— Ijop owebeam acā — i'ümġu o'e ip. Tacup ġu ip osodop jewewebe. Soat ip jebubut mu'ē'ē'uk osodop. ³³ Soat Jesus emumujuyū “Ocekukukat Jesus waram o'jetait je'ūap tomukadi,” i'e'e'uk osodop soat pe. Deus xipacat o'ġümġüm soat pe ixeyū be. ³⁴ Ka'ümġu tadaybocat o'e ceparakpe ip ka'ümān ma tacup puye. Ipi kukayū jeipi o'teida dinheiro bu am. Jeduk'a dak o'teida ip dinheiro bu am. Tei'üm'uk ip osodop Jesus emumujuyū be—doze beayū be. ³⁵ Ixe dinheiro mu'ē'ē'uk ip osodop tadaybotbocayū be.

³⁶ Gebuje José dinheiro o'ġüm Jesus emumujuyū be. José jeipi kuġ osunuy. Jesus emumujuyū wara'at o'jomōġ ibuten. Wara'at ibutet Barnabé i osunuy. Barnabé wuya'ōmucanucan'ukat iape. Ixe Levi badip osunuy. Tip'aroro bewiat osunuy—Chipre eipi bewiat. Ixe jeipi kuġ osunuy. ³⁷ Jeipi o'teida dinheiro bu am. José ma soat ixe edinheiro o'ġüm Jesus emumujuyū be—Pedroyū be.

5

¹ Ananias pit te'e ma Deus muġuykuku ojuy o'e. Ixe Jesus kay itabut osunuy. Itayxi butet Safira i osunuy. Dinheiro o'jat. Ananias jeipi o'teida ixe dinheiro bu am. ² I'in o'ġuxipan jewebeam. Itayxi itaybit o'e i'in o'ġuxipan jewebeam iam. Soat ġu jedinheiro o'tujowat Pedroyū be i'üm ām. I'in ā o'tujowat.

— Juku — io'e Pedroyū be. — Weipi dei. Soat tei — i napa ma o'e cebe ip.

³ Gebuje Pedro ya'ōpuruġ o'jede cebe.

— Ananias — io'e. Satanás a'ō kay ěn ġasū — io'e. — Apēnpuye Deus biōġbuk muġuykuku ojuy ěn? — io'e. — Apēnpuye eipi dei'in eġuxipan ewebeam? — io'e. ⁴ — Koap pit a'ġu eipin ma osodop. Eipi dei i'üm pima, xipat kuka o'e. I'üm'üm pima dak xipat kuka o'e — io'e. — Ka'uma ma o'e ewebe “Eipi juy eteida dinheiro bu am,” i — io'e. — Apēnpuye dak ikērēat eġujurūġ? Ocemuġuykuku ojuy ġu ěn. Deus muġuykuku ojuy acā ěn — io'e Pedro. — Ocewebe ġu ěn napa e'em—Deus pe acā — io'e Pedro.

⁵ Ananias dao ma oe'ū iboap co buje. Poġ. Imēnpuye ce'ūap awēġ to-buxikayū iparara jġā ip o'e Deus muġuykukuap puxim.

⁶ Aġokatkayū oajēm yaypan'isuayū. Ananias'üm o'ġuekabek ip paġōm. O'tujowat ip i'bocewi. O'jomōġ ip witabikūy be jebabim.

⁷ Ananias'üm kot isum Safira oajēm Pedro kay—ebapūġ ehora kap puje—Ananias'üm tayxibuk. Itaybit ġu mabuk osunuy jektop'üm oe'ū iam.

⁸ — Bürūnmaku du eipi dei osodop? — Pedro o'e Safira be. — Ektop o'e iat tei jo'i ma du ijop? — io'e.

— Hm hm. Ibo jo'in ma ipi dei — io'e napa ma Safira.

⁹ — Apēnpuye dak mo a'ġu ikērēat epeġujurūġ? — Pedro o'e. — Apēnpuye dak eyju te'e ma mo a'ġu Deus biōġbuk muġuykuku ojuy? Imēn mo a'ġu epeyewawē eyeweweju. Ak'i juy ece — io'e. — Witabikūy be ektop'üm o'jomōġ'iyayū omuyku ijoce — io'e. — Omuyku ip uk'a exīntabi be — io'e. — ġasū ip jedujowat tak — io'e.

¹⁰ Gebuje'isum ma Safira dak oe'ū. Poġ. Ce'ū o'at Pedro i xe.

Gebuje yaypan'isuayū oajēm waram. Ce'ūat o'jojojo ip. O'tujujēm ip. O'jomōġ ip witabikūy be itop'üm xe. ¹¹ Soat Jesus kay itabucayū o'jekūyo Ananias'üm e'ūām, Safira'üm e'ūām tak. Warara'acayū dak ixeyū'üm'üm e'ūām o'jekūyo ip. Imēnpuye iparara jġā ip o'e Deus xe ikērēat mujurūġap puxim. Ibu'u o'e ip ikērēat mujurūġ ām.

12-14 Soat Jesus emumujuyū je'aweroro'uk ip osodop Deus eju kawēnwēnap'a ekorara be—yaboġat'a ekorara be. Ijop ekorara butēt Salomāo ekorara i osunuy. Jesus ebekitkit cūġ ma oekuku ip soat xe. Ade jġā itabut o'e ip wuykukukat Jesus kay—aġokatkayū, aoyū dak. Warara'acayū itaparara o'e ip Jesus kay jetabut am. Imēnpuye o'je'awero ġu ip Jesus ebekitkit eju. Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ ip oekuku Jesus emumujuyū. Ajojojo ġu buk iap mubapukpuġ oekuku ip Deus a'ōbi. Adeayū etabutpe Deus a'ōbacaap mubapukpuġ ip oekuku.

15 Gebuje ade iwātaxipipiayū o'tujowat ip uk'a ukpibubu daġ. Iboce iwātaxipipiayū o'jomōġ ip jexexecap pe, jedipidup ceje dak. Jebureyū iwātaxipipiayū o'jomōġ ip Pedro kapap pe. Iwātaxipipiayū o'jomōġ ip Pedro ekabicuk pe imu'ada am. 16 Ade o'jēm ip Jerusalēm ka tēġatka bewi. Iwātaxipipiayū o'tujowat ip Pedro kapap pe. Soat ip o'ġu'ada'ada. Ibiōġbuk kērēat kukayū dak o'tujowat ip. Ibiōġbuk kērēat o'ġujēmjēm. Xipat o'e ip—soat.

17 Judeuyū epaiyū kukukat pit itabutkarey o'e Jesus emumujuyū kay. Paīyū kukukat ejuayū dak itabutkarey o'e ip cekay ip—Saduceuyū. Jesus emumujuyū o'taomūnat ip. 18 Daomūnmūnap'a be ip o'ġuōmat. O'ġuōmat ip ikērēat mujurūġrūġ'ukayū eju ikērēat mujurūġrūġ ġu ma'ġu ip.

19 Ibocewi Deus ekawēn tojtjtot'ukat oajēm daomūnmūnap'a be Jesus emumujuyū kay. Ixima be oajēm. Xintabi o'tomudip'uk—yaboġat—ipoxiat. Jesus emumujuyū o'tujujēm iġo'a bewi. Tujujēm puje o'jekawēn ceweju ip.

20 — Deus eju kawēnwēnap'a be juy epeju—yaboġat'a be — io'e Jesus emumujuyū be. — Jesus kayayū yaġuyisum jekukum iam cuy iġo'a beayū epeġukūyjo. Soat em Deus xe jeedop ip je'ū buje iam cuy ip epeġukūyjo. Soan cuy ip epeġukūyjo — io'e cebe ip.

— Imēn cuy oce'e — io'e ip.

21 Deus tojtjtot'ukat ekawēn co buje Jesus emumujuyū kawēn idipat o'ġuwēn yaboġat'a beayū be.

— Jesus kayayū yaġuyisum jekukum — io'e ip imukūyjojom.

O'ju ip Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboġat'a be. Kabia'isum ip o'ju. Kawēn idipan ip iġo'a beayū o'ġukūyjojo.

Iboam e'em pima jewawēwē'ukayū yoboġayū te'e ma Jesus emumujuyū o'ġudocat jewekay daomūnmūnap'a bewi. Tūybe daomūnmūnap'a be ma ip opop iān o'e ip. Paīyū kukukat o'je'awero jebureyū eju. Judeuyū kukukayū o'tomuwā je'awero am—Israel naxeġebitbit kukukayū, aypapayū dak. Ixeyū aġokatkayū jewawēwē'ukayū yoboġayū ip osodop.

— Jesus emumujuyū juy epeġujēm daomūnmūnap'a bewi — io'e ip te'e ma Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū be. — Epetojot ip ocekey — io'e ip te'e ma.

22 Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū o'ju daomūnmūnap'a be. Jesus emumujuyū o'tobuxik ġu ip. O'jepit ip paīyū kukukat pe. Te'e ma o'ju ip Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū.

23 — Daomūnmūnap'a be ġu ip Jesus emumujuyū — io'e ip. — Daomūnmūnap'a exintabi cem cīcā ocetobuxik — io'e ip. — Yawiwim mabuk ip osodop yawiwi'ukayū. Kacūġcūġ'i osodop ip xintabixixi weġūn. Ocetomudip'uk. Ka'ūma ma ocetobuxik badi. Jesus emumujuyū ocetobuxik ġu — io'e ip ika kukukayū be—jewawēwē'ukayū yoboġayū be.

²⁴ Iboap co buje yağuy'üm o'e ip jewawêwê'ukayū yoboğayū, paīyū kukukayū dak, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukat tak, warara'acayū dak paīyū yoboğayū.

— Apēn o'jebapuk cebe ip? — io'e ip jewewebe. — Apēntak ace'e ġasū? — io'e ip. — O'jēm ip iap awēğ jeawēğepōğpōğ soat ka dağ — io'e ip.

²⁵ Ağokatkat tak oajēm.

— Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Epetaomūnmūn'iaiyū Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboğat'a be opop ip. Iğo'a beayū mutaybitbin ip — io'e jewawêwê'ukayū yoboğayū be.

²⁶ Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukat o'ju Deus eju kawēnwēnap'a be Jesus emumujuyū kay. O'ju jebekitkit eju—yawiwī'ukayū eju. Waram ġuto Jesus emumujuyū o'taomūn ip. Imēnpit iparara ip o'e adeayū be jaokaap puxim.

— Oceju warēmtağ iteyū kuğ pima, adeayū kuka ocabuğbuğ iteyū kay jījā ip puye — io'e ip jewewebe.

Imēnpuye xipan ip o'jukuk taomūnmūn pima. ²⁷ Waram Jesus emumujuyū o'tujowat ip jewawêwê'ukayū yoboğayū be.

Gebuje paīyū kukukat o'jekawēn Jesus emumujuyū eju.

²⁸ — Kuy mo a'ğu oca'ōpuruğ oce'e eywebe “Jesus cuy epeğuwēn ġu warara'acat pe,” i — io'e. — Eyju bit kūyjobit ġu oca'ō kay — io'e. — Soat Jerusalēm ka watwat mutaybitbin eyju. “Jewawêwê'ukayū yoboğayū Jesus o'yaokaat,” i'e'em eyju napa ma — io'e.

²⁹ Gebuje Pedroyū o'jede cebe ip.

— Deus a'ō kay juy oceju kūyjobit — io'e. — Ocewebe iwarum ey'e buje eya'ō kay ġu oce'e Deus a'ō kay acā — io'e. ³⁰ — Eyju ma Jesus epesubamupayaat korosa be. Eyju ma epeyaokaat — io'e. — Deus pit waram ġuto ixe o'ğuita ce'ūap tomukadi. Wuydobyū'üm'üm tak itabut osodop ip Deus kay — io'e. ³¹ — Deus a'ōbi ixe ya'ōbuyxian o'e ġasū. Imēnpuye Deus xe omuy ġasū. Wuykukukan o'e Deus a'ōbi. Wuydaxijojō'ukan o'e Deus a'ōbi. Deus ibikuy osunuy Israel naxeğebitbit pe iğuycūğ i'e am ikērēat kuğ puye. Ibikuy osunuy ikērēat mujurūğrūğap eperē am cebe ip. Ibikuy osunuy ikērēat uk am cebewi ip. Imēnpuye Jesus wuydaxijojō'ukan o'e Deus a'ōbi. Oceju dak ocetaybit apēn Deus cuk adi o'e'e iam — io'e. ³² — Imēnpuye oceju ixe e'eap muwēnuwēn eywebe. Ibiōğbuk xipacat tak iboap muwēnuwēn. Deus jebiōğbuk muōmōm ja'ōkayayū be — Pedro o'e.

³³ Iboap co buje jewawêwê'ukayū yoboğayū itakoma jījā o'e ip Jesus emumujuyū kay. Yaokaat ojuy ip.

³⁴ Gebuje ağokatkat o'āy—jewawêwê'ukat yoboğat. O'jekawēn jebureyū eju. Ixe Fariseu osunuy. Moisés ekawēn imutaybitbin'uk ip osodop Fariseuyū. Ixe butet Gamaliel i osunuy. Ya'ōbuyxi jījā osunuy soat xe jeka watwat xe. Imēn o'jekawēn jebureyū be.

— Taupuyū — io'e. — Koam puk ip ağıjēm — io'e. — Ga'a acewawē — io'e.

Jesus emumujuyū o'ğujēm ip jewewāwā ap'a bewi. ³⁵ Gamaliel jebureyū o'yawē.

— Israel naxeğebitbiyū — io'e. — Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Eyday'em'um cuy epesop! Xipan cuy iteyū ağokatkatyū epejukuk. Eyaguysan cuy epesop — io'e. ³⁶ — Kuy'üm'üm ma wara'at ağokatkat osunuy. Ibutet Teudas i osunuy. “Soat podi ma wa'ōbuyxi,” i napa ma o'e'e warara'acat pe. Adeayū ceweju oekuku ip—400 beayū. Imēnpit wara'acat ixe Teudas o'yaoka. O'jepōğpōğpōğ ixe a'ō kayayū. Soat oi'üm ixe ekapikap — io'e.

³⁷ — Gebuje wara'at agokatkat tak osunuy. Ibutet Judas i osunuy. Galiléia eipi bewiat osunuy. Wuyeipi kukayū jebekitkiyū o'guwegūn ixeyū kabia dag. Ade oeku ip ixé Judas eju. Ixe Judas'ūm tak oe'ū. O'jepōgōpōgōg ip ixé a'ō kayayū. Soat oi'ūm ixé ekapikap — io'e.

³⁸ — Gasū dak imēn ma. Ka'ūmā ma juy ace'e iteyū agokatkayū be. Ijodiat a'ōbi jekukum pima, soat iteyū e'eap tak i'ūm. ³⁹ Deus a'ōbi jekukum pima bit, iteyū e'eap mu'ūm pa'ore wuywebe — io'e. — Iteyū e'eap mu'ūm pin pima, Deus eju kuka jewaokakam ace — io'e Gamaliel. Gamaliel ekawēn kay o'e ip jewewāwā'ukayū yoboğayū. ⁴⁰ Waram Jesus emumujuyū o'gudocat ip. Sorarayū be ip o'yukxabiokakaat ixee muğēğēm.

— Jesus cuy epeğuwēn gu warara'acat pe — io'e ip cebe ip. Waram o'ğujēm ip jexewi.

⁴¹ Ibocewi Jesus emumujuyū o'jēm jewewāwā'ukayū yoboğayū xewi. Ico-cok cīcā o'jēm ip.

— Deus xe oceku-kpin cīcā — io'e ip jewewebe. — Cedağ Deus xe ixeyū agokatkayū be oce'ukxabiokakaan. Ipiat ocesupi'ajo Jesus kay ocetabut puye — io'e ip.

⁴² Jesus o'ğuwēnuwēn ip adeayū be. “Jesus wuydaxijo am Deus emunaē.” i'e'e'uk osodop ip. Soat kabia Deus eju kawēnwēnap'a be imutaybitbin'uk osodop ip, jeduk'a be dak.

6

¹ Pūğpūğ itabucayū'in o'jemāmāmā ip jebureyū kay. Jesus kayayū biğ ma oiacoğ. Soat ip Judeuyū osodop. Grego a'ōm kawēnwēn'uk osodop ip pūğpūğ ixeyū'in. Hebraico a'ōm kawēnwēn'uk osodop ip warara'acayū. Ixeyū parakpe osodop ip itop'ūm e'ū'ibiyū tadaybotbocayū. Imēnpuye pūğpūğ itabucayū'in o'jemāmāmā ip jebureyū kay.

— Oce-xat ūmūm gu ip oce-webe — io'e ip aoyū itop'ūm e'ū'ibiyū. — Jewewebe acā ip imu'ē'ē'ēm — io'e ip.

— Dapxi eyju! Eywebe dak oceju iūmūm! — io'e ip warara'acayū bit.

² Imēnpuye Jesus emumujuyū soat itabucayū o'tomu-wā je'awero am. O'je'awero ip. Doze beayū o'jekawēn warara'acayū eju—Jesus kay itabucayū eju.

— Oceju Deus ekawēn muwēnuwēn — io'e ip. — Ibo ma ocekapikap — io'e ip. — Xīpat gu oce-webe Deus ekawēn muwēnap epere am itop'ūm e'ū'ibiyū xat mu'ē'ē ām — io'e ip. ³ — Imēnpuye, tapupuyū, 7 be agokatkayū'in ataē i-xat mu'ē'ē ām itop e'ū'ibiyū be — io'e ip. — Wuybadipyū'in cuy ataē—itabut cīcāyū—itaybit cīcāyū—Deus biōğbuk a'ōkay jījāyū — io'e. — Ibiayū ma ataē — io'e. — Ijop ocekapikap oceğūm taē'ibiyū be. Ixeyū ma itop e'ū'ibiyū xat gu'ē'ē'ē — io'e ip. ⁴ — Oceju bit soat em Deus eju kawēnwēn'uk ocesop — io'e. — Soat em ixé ekawēn imutaybitbin oce-kuku — io'e ip.

⁵ Doze beayū ekawēn kay o'e ip soat itabucayū. Cekawēn tağ e ojuy ip.

Gebuje Jesus kay itabucayū 7 beayū o'taē. Ibūrū ma ibutet osodop ip—taē'ibiyū butet: Estêvão i, Filipe i, Prócoro i, Nicanor i, Timom i, Pármenas i, Nicolau i. Estêvão Deus kay itabut cīcāat osunuy. Deus biōğbuk a'ō dag jekuku'uk osunuy. Nicolau Antioquia ka bewiat osunuy. Judeu gu osunuy. Deus kay Judeuyū etabucap puxim pit itabut osunuy. Ibūrū ma ip osodop taē'ibiyū.

⁶ Jesus kay itabucayū ixeyū 7 beayū o'tujowat Jesus emumujuyū kay—doze beayū kay. Jesus emumujuyū o'jekawēn Deus eju ixeyū beam—7 beayū beam. O'jewebumōğ ip yabi jeje.

— Iteyū juy ixať ġu'ē'ē'ē itop e'ū'ibiyū be — io'e ip soat a'ōpiju.

⁷ Imēneju adeayū oitabun ip Jesus kay. Deus a'ō kay oitabun ip. Deus ekawēn taġ oekuku ip. Ade jġā Jerusalēm ka beayū itabut o'e ip Jesus kay, ade Judeuyū epaiyū dak.

⁸ Estêvão wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ oeku Deus a'ōbi. Adeayū o'ġucoatcoan Deus a'ōbacaap kuġ puye. Deus Estêvão buywatwan osunuy. ⁹ Pūġpūġayū bit Estêvão o'jomuymuy jġā Judeuyū'in. Ixe'yū Judeuyū je'aweroro'uk ip osodop je'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Ce'aweroroap'a butet jekupinap taġ jekuku'ukayū e'aweroroap'a i osunuy. Cirene ka bewi osodop ip ixeyū Judeuyū, Alexandria ka bewi dak. Cilícia eipi bewi ip osodop, Ásia eipi bewi dak. Estêvão a'ōxik o'e ip iġo'a be. ¹⁰ Deus biōġbuk pit Estêvão mukūyjom osunuy. Imēnpuye ya'ōxik pa'ore ip osodop. ¹¹ Imēnpuye ya'ōxik ojuyayū dinheiro o'ġūm warara'acat pe napaap muwēġapteim—Estêvão awēġ mukērērēnapteim.

— “Estêvão cūġ'ūma wuybadipyū mutaybitbin,” i juy epe'e napa ma — io'e. — “Estêvão Deus muymuy,” i juy epe'e napa ma — io'e ip cebe ip.

¹² Imēnpuye ixeyū napapa'ukayū Estêvão awēġ o'yawēġmukērērēn soat a'ōpiju. Ya'ōxik ojuyayū adeayū o'ġutakomān Estêvão kay. Judeuyū kukukayū o'ġutakomān ip, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

Soat ixeyū o'ju Estêvão kay. Estêvão o'jat ip. O'tujowat ip jewawēwē'ukayū yobogayū etabutpe. ¹³ Napapa'ukayū dak o'tujowat ip. Estêvão a'ō o'ya'ōdada jġā ip.

— Soat em teku Deus eju kawēnwēnap'a muymuy—ikērēat kuġ ġu iat'a muymuy — io'e ip napa ma. — Soat em teku Moisés ekawēn mupubutbun — io'e ip napa ma. ¹⁴ — Cekawēn cuk adi oceya'ġojo! “Jesus Deus eju kawēnwēnap'a ġu'ūm yabogāt'a. Nazaré ka bewiat iġo'a ġu'ūm,” io'e ite napa ma — io'e ip napa ma. — “Moisés wuyawēwēap ekawēn ġuwarurun,” i juk adi o'e'e — io'e ip napa ma.

Estêvão a'ō o'ya'ōdada jġā ip.

¹⁵ Jewawēwē'ukayū yobogayū o'jeak Estêvão kay ġejuje bit. Estêvão dopa Deus ekawēn tojotjot'ukat topa jo'i o'e. Imēn o'jojojo ip jewawēwēap'a beayū.

7

¹ — Icēm tu ixeyū e'em? — io'e paīyū kukukat Estêvão be.

² Estêvão o'jekawēn iboceayū be. Apēn Deus xipan je'ajoyōyū'ūm'ūm kukuġ osunuy iap o'ġuwēn cebe ip.

— Okotkotyū, owaġoġoyū, baybayū, wa'ō kay juy epesop — io'e. — Deus soat podi ma ya'ōbuyxi — io'e. — Soat podi ma idip — io'e. — Ixe o'jebapuk wuydobu'ūm kay—Abraão'ūm kay kuyje. O'jebapuk cekay Mesopotāmia eipi be bima. O'jebapuk cekay Hará ka be ajēm awap. ³ “Ejēm cuy eka bewi, ebadipyū xewi,” i mo a'ġu o'e Abraão be Deus. “Ekam osukamubapuk'iat ka be juy eju,” i mo a'ġu o'e. ⁴ Imēnpuye Abraão o'jēm jeipi bewi—Mesopotāmia eipi bewi—Caldéia eipi bewi. Hará ka kay o'ju jenuy ām — Estêvão o'e.

— Guyjom Abraão ebay'ūm oe'ū. Ce'ū buje Deus Abraão o'ġudot ijop ipi kay—wuyeiipi kay. ⁵ Deus ipi o'ġūm ġu Abraão be. Yopit tak o'ġūm ġu ipi. Imēnpit “Soat ijop ipi eipim je'e,” i mo a'ġu o'e Deus Abraão be. “E'ū buje enaxeġebitbit eipim je'e,” io'e. Deus iboam o'e Abraão be ipotpet'ūm pima — io'e.

⁶ — Deus imēn o'jekawēn Abraão eju. Deus o'e cebe:

Obure, warara'acat eipi be jeedop ip enaxegebitbit, i. 400 koato jeedop ip iboce, i. Iboceayū warēmtaḡ cīcā enaxegebitbit jukuk, i. Enaxegebitbit gudadaybotbon ip, i. ⁷ Enaxegebitbit gupokupok ip yaoka am, i. Imēnpit ipiat osupi'ajoat warēmtaḡ ixeyū kukayū be, i. Guyjom ibo eipi bewi je'jēm ip enaxegebitbit, i. Gebuje ijoce ma “Ēn xipat cīcā,” i je'e ip owebe, i mo a'ḡu o'e Deus Abraão be — io'e Estêvão.

⁸ — Deus waram o'jekawēn Abraão eju.

— Aḡokatkat'it'it epetaypu'aḡobixeedakacat ikap'isum, i. Epetaypu'aḡobixeedakacat “Oceju Deus ebekitkit” i'e am soat pe warara'acat pe, i mo a'ḡu o'e Deus Abraão be — io'e Estêvão.

— Guyjom Isaque o'kap—Abraão ipot. ⁸ kabia bima ikap'isuat o'taypu'aḡobixeedakat Deus a'ōbi. Isaque yaypan puje o'jewebumūn. Guyjom ixē ipot o'kap. Ibutet Jacó i osunuy — io'e Estêvão adeayū be.

— Jacó ipotpoyū ade osunuy. Doze be osodop ip ipotpoyū. Ixeyū doze beayū Judeuyū dobyū'ūm'ūm osodop ip. Wuyēipi kukukayū osodop ip — io'e Estêvão.

⁹ — José Jacó ipotpoyū'in osunuy. Iwaḡoyū itabutkarey jījā o'e ip jekitpit kay—José kay. José o'teida ip Egito eipi kay cuayū be dinheiro bu am — io'e.

— Ibocewi José o'tujowat ip Egito eipi be teihem ḡu kapik am — io'e. — Teihem ḡu kapikpik'uk osunuy Egito eipi kukukat peam—Faraó beam.

— Soat em Deus osunuy aḡ José kay. ¹⁰ Deus José buywatwat'uk osunuy ipiatpi'ajojom ma a'ḡu. José itaybit cīcāan o'e Faraó xe, Deus ixē o'gutaybitbin pucey. Imēnpuyē Faraó José kay jījā o'e. “Gasū ēn tak Egito eipi kukukan cesēy oweju,” io'e Faraó José be. “Oduk'a kukukan tak cesēy,” io'e cebe — io'e Estêvão.

¹¹ — Guyjom Egito eipi daḡayū jexat o'jokudada jījā, Canaā eipi daḡayū dak. Ka'ūmḡu ixat osodop Egito eipi daḡ, Canaā eipi daḡ tak. Soat kaka daḡ ire oekuku ip. Ixat tobuxik pa'ore o'e ip wuydobuyū'ūm'ūm, oi'ūm puye — io'e.

¹² — Jacó o'jekūyjo tūmūntata kake Egito eipi be iam. Iboam jekūyjo buje jekpotpoyū o'ḡuju iboce—wuydobuyū'ūm'ūm o'ḡuju. Trigoda bu am ip o'ḡuju Egito eipi kay. Xepxep ekum o'ju ip trigoda bum. ¹³ José o'jebapuk jewaḡoyū kay xepxep em oeku ibima. “Ōn eykitpit José,” io'e cebe ip. Faraó itaybit o'e ixeyūm—José waḡoyūm — Estêvão o'e.

¹⁴ — Imēneju José o'jewa'ōmujū jebay be soat jewaḡoyū badipyū be dak. Ade osodop ip José badipyū—75 be osodop ip. “Epesot cuy Egito eipi be soat eyju,” io'e José cebe ip — io'e Estêvão.

¹⁵ — Soat ip o'ju Egito eipi kay. José ebay o'ju, soat iwaḡoyū dak. O'ju ip jebadipyū eju. Iboce osodop ip. Jacó'ūm oe'ū iboce. Soat Jacó'ūm ipotpoyū'ūm'ūm tak oe'ū'ū iboce. Oe'ū'ū ip wuydobuyū'ūm'ūm. ¹⁶ Ibocewi jebayū'ūm'ūm tao o'taodujowat ip jaka be taokt am ade koato kap puje. Wuydobubuyū'ūm'ūm tao o'taodujowat ip Jacó ka be—Siquēm ka be Canaā eipi be. Kuy bima Abraão ibo eipi o'jat. Emor ipotpoyū xewi. Dinheiro o'ḡūm isurūḡat cebe ip ipi deim. Ibo ka be wuydobubuyū'ūm'ūm tao o'taomōḡ ip witabikūy be — io'e Estêvão.

¹⁷ — Egito eipi be bima wuydobubuyū'ūm'ūm ade jījā ip osodop—Judeuyū. Pūḡ koato gw ip osodop Egito eipi be—ade koato. GaXin ma je'jēm ip Egito eipi bewi apēn Deus o'e Abraão be iap taḡ. ¹⁸ Wara'acat Egito eipi kukukan o'e. Ixē ipi kukukat itaybit ḡu o'e José'ūm, kuy ma ixē'ūm oe'ū buye. Kuyjeayū mudadaybotbon cīcā o'e ip. ¹⁹ Kuyjeayū o'ḡuḡuykukuku

ip. Ipiat o'supi'ajojoat cīcā cebe ip. “Soat ikap'isusuaryū epejomōg akiju ce'ū ām eyipotpoyū,” io'e kuyjeayū be Egito eipi kukukat. Imēn o'e wuydobuyū acogap puxim — io'e Estêvão.

²⁰ Moisés o'kap gēbuje. Idip cīcā osunuy. Ebaṗūg kaxi acā Moisés jexi xe osunuy. ²¹ Bekicat o'gūjēm ip jeduk'a bewi. Imēnpit oe'ū gu — io'e.

— Imujēm puje Faraó daxit Moisés o'tobuxik—Egito eipi kukukat taxit. O'tujoōm jeduk'a be. Moisés o'guaypan je'it muaypanap puxim. ²² Imēnpuye Moisés itaybit o'e soan. Egito eipi watwat o'gutaybitbitbin. Ya'ōbacaan o'e. Itaybit cīcāan o'e kawēn ām, soat muḡē ām tak — io'e Estêvão.

²³ — Moisés oajēm jebadipyū kay. Oajēm jebadipyū jo pin cīcā buye—Israel eipi watwat co pin cīcā buye. 40 koato osunuy.

²⁴ — Egito eipi wat warēm taksuḡ Israel eipi bewiat o'jukuk yukpiwat gu ma'gu. Moisés o'jojo ip. Jebadip kay itabotaidabotbot o'e. Egito eipi wat'ūm o'yaoka jebadip kay jeweik pin puye. ²⁵ “Obadipyū itaybit Deus omudot tujujēm ām ip Egito eipi bewi iam,” io'e Moisés jewebe ma. Imēnpit ibadipyū itaybit gu o'e iboam — Estêvão o'e.

²⁶ — Kuyaje Moisés o'ju waram jebadipyū jom. Xepxepayū o'tobuxik jebadipyū. Jewaokakam o'e ip. O'ju jewaokakaayū mubu'un am. “Tapupuyū, apēnpuye dak eyju jewaokakam—ibadipyū eyju!” io'e cebe ip. ²⁷ Jebadip aokakaat pit Moisés o'guwun. Ixe dak o'e Moisés pe: “Abu dak emudot ocekekukan?” i. “Abu dak emudot ‘Cūg gu eyju jekukum’ i'e am ocewebe?” io'e Moisés pe. ²⁸ “Kapusu Egito eipi wat eyaoka iat puxim tu ēn oaoka oju?” io'e Moisés pe. ²⁹ Imēnpuye Moisés o'jenapōn Egito eipi bewi jaokaap puxim — io'e.

— Midiā eipi kay o'ju. Osunuy. O'jewebumūn iboceat eju. Koapat o'kap ipot. Guyjom wara'at o'kap ipot. Moisés 40 koato osunuy Midiā eipi be — Estêvão o'e.

³⁰ — Gebuje Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jebapuk Moisés kay. Uk'a'ūmat pe osunuy co'a xe. Co'a butet Sinai'a i osunuy. Moisés tip'aroro'it'it o'jojojo. Tipsop o'e. O'tipik gu bit. ³¹ Imēnpuye Moisés itabēg o'e ijojom. “Ajo xe'e ijop?” io'e jewebe ma. O'ju cetēg ma xipan tip co am. Deus o'jekawēn ceweju tip'aroro'it'it pewi. ³² “Ōn Deus,” io'e Moisés pe. “Edobuyū'ūm'ūm itabut osodop ip okay—Abraão, Isaque dak, Jacó dak,” io'e Deus cebe. Moisés ikarabakbak o'e jeparara pibun. Ibu'u o'e ijom iparara buye. ³³ Deus waram o'jekawēn ceweju. “Eyuk eju'uk ei bewi wa'ōbuyxi exe iap mubapuk am,” io'e Deus cebe. “Xipat cīcātka mucakucaḡ ēn, ōn ijoce buye,” io'e. ³⁴ “Egito eipi watwat ikērēm cīcā webekitkit kuḡ,” io'e. “Ipiatpi'ajojom cīcā ip. Imēnpuye je'ūhū'ūm cīcā ip. Wetaybit iboam,” io'e Deus. “Ōn ma okop Egito eipi watwat xewi ixeyū dujujēm ām,” io'e. “Ga'a aju,” io'e. “Ōn jemuju webekitkit tujujēm ām Egito eipi watwat xewi,” io'e Deus Moisés pe. Imēn Deus o'jekawēn Moisés eju — Estêvão o'e.

³⁵ — Deus Moisés o'guypit Egito eipi be. Moisés o'guypit ixe be jebekitkit tujujēm ām Egito eipi bewi—Judeuyū dujujēm ām. Deus ixe o'guypit jekawēn tojtjot'ukat ebapuk puje cekay tip'aroro'it'it pewi. Deus ma ixe o'guypit. Judeuyū bit ixe a'ō kay gu ip osodop. Judeuyū ma o'e Moisés pe: “Abu-dak emudot ocekekukan?” i. “Abu-dak emudot ‘Cūg gu eyju jekukum’ i'e am ocewebe?” io'e ip Moisés pe. Deus pit ixe o'jomuy Judeuyū kukukan, Egito eipi bewi Judeuyū dujujēm jēm'ukan tak — io'e Estêvão.

36 — Guyjom ixe Moisés wuywebe i'e ba'oreat o'gubapukpuk Egito eipi be bima, tibog cīcāati mudeg pima dak. Tibog cīcāati butet Tipakpekati i osunuy. Ixe Moisés Judeuyū o'tujujēm Egito eipi bewi. Ade koato uk'a'ūmat tag oekuku ip—40 koato. Wuywebe i'e ba'oreat o'gubapukpuk iboce dak.

37 — Ixe Moisés o'e Israel naxegebitbiyū be: “Deus jekawēn muwēnuwēn'ukat gudot eykay,” i. “Omudocap puxim ixe gudot,” i. “Eybadipyū'in gudot,” i.

38 — Ixe Moisés Israel naxegebitbiyū xe osunuy uk'a'ūmat pe. Israel naxegebitbiyū o'je'awero ip Sinai'a etakobe. Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jekawēn Moisés eju iḡo'a jeje — io'e.

— Iḡo'a be Moisés o'jekawēn wuydobuyū'ūm'ūm eju—Israel naxegebitbi'ūm'ūm eju. Deus ekawēn o'guwēn cebe ip—wuyawēwēap ekawēn. Moisés iboap ekawēn o'gubararak witadopa be topa'erūnat topa be guyjom ocetaybit am iboam — Estêvão o'e.

39 — Guyjom wuydobuyū'ūm'ūm oibu'un Moisés a'ō kay. Moisés kay'ūm cīcā ip o'e. Egito eipi kay jepit ojuy o'e ip. 40 Imēnpuye o'jekawēn ip Arāo eju. O'jekawēn ip Moisés co'a jeje ibun pima.

— “Wuyedeusyūm cuy eḡugē,” io'e ip Arāo be. “Ixe'yū je'ju wuywap Egito eipi kayate mubapuk am wuywebe,” io'e ip. “Poce paxi omuy Moisés—Egito eipi bewi wuydujūjēmat?” io'e ip. “Ocetaybit ḡu poma paxi o'ju iam,” io'e ip Arāo be napa ma.

41 — Imēnpuye biopak'it'it co'iat o'ḡugē ip ourom. Ovelha o'yaoka ip imōḡ ām biopak'it'it co'iat wap “Teku Deus” i'e am. Petatam o'e ip jedeusbaro kuḡ puye, jemumugē kuḡ puye. Icockok ip o'e. 42 Imēnpuye Deus ibu'u o'e cekay ip itabut ip biopak'it'it co'iat kay buye. Tūybe biopak'it'it co'iat Deus iān o'e ip. Tūybe kaxiepiat Deus iān o'e ip, kaxiamat tak, kasoptayū dak iān o'e ip. Deus kay wuyetabucap puxim itabut o'e ip ixe'yū kay. Imēn cedaḡ'ūm cīcā o'e Deus xe. Imēn e'em Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararakup:

“Bekitkit, owebe ḡu ovelha ūmūm'uk epesop uk'a'ūmat pe bima—40 koato bima,” i'e'em Deus Israel naxegebitbit pe, i. “Eyedeusbaroyū be acā iūmūm'uk epesop—eyemumugē be acā,” i'e'em, i. 43 “Ibiōḡbuk epeḡugēḡē,” i'e'em, i. “‘Ocexe eyju acā deus,’ i epe'e napa ma cebe ip,” i'e'em Deus, i. “‘Ocetabut eykay,’ i epe'e'e,” i'e'em Deus, i. “Tūybe Moloque eyedeus iān epesop, Renfā dak,” i'e'em, i. “Moloque duk'a dujowatwan epekuku—torojo'a dujowatwan—ya'icat'a dujowatwan,” i'e'em, i. “Moloque biōḡbuk iḡo'a be osunuy,” i. “Tūybe kasopta jo'iat tak deus iān epesop,” i'e'em, i. “Renfā i kasopta jo'iat putet osunuy,” i'e'em, i. “Imēnpuye ipiat osupi'ajoat eywebe,” i'e'em, i. “Wūyat eipi kay jeymuju ōn,” i. “Ōn jeymuju Babilōnia eipi weḡūnat ka kay,” i.

Imēn e'em Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararakup — Estêvão o'e.

44 — Uk'a'ūmat tag jekukum pima wuydobuyū'ūm'ūm Deus eju kawēnwēnap'a dujowatwan oekuku ip—ixee'a'a dujowatwan. Witadopa o'topadop iḡo'a be—xepxoptopa—topaerūnatopa. Deus ekawēn ibararak osodop ixe dopa be. Iḡo'a o'yamugē ip apēn Deus o'e Moisés pe iap tag — Estêvão o'e.

45 — Moisés'ūm e'ū buje Josué wuydobuyū'ūm'ūm kukukan o'e. Josuéyū Deus eju kawēnwēnap'a o'yadujujēm uk'a'ūmat pewi torojo'a—ixee mugēḡē'a. O'yadujujēm ip Canaā eipi be. Judeu'ūmayū osodop ip iboce yajēm puje ip. Deus ixe'yū Judeu'ūmayū o'ḡujēm ibo ipi bewi wuydobuyū'ūm'ūm top am.

Deus eju kawēnwēnap'a o'yadujuajēm ip jewēju Canaã eipi be — io'e adeayū be.

⁴⁶ — Guyjom Davi o'e Deus pe: “Uk'a muy ojuy a'gu òn ewēju kawēnwēnap'am,” i — io'e. — Canaã eipi be bima Davi wuydobuyū'üm'üm kukukan o'e. Davi ikukpin cīcā osunuy Deus xe. Deus soat em idi-pat o'gudotdot cekay. Davi o'e: “Deus, uk'a muy ojuy a'gu òn ewēju kawēnwēnap'am,” i. “Jacó itabut osunuy ekay,” i. “Òn tak wetabut ekay,” i. “Imēnpuye uk'a muy ojuy a'gu òn—ewebeap'am,” i. Imēn Davi o'e Deus pe. ⁴⁷ Imēnpit Deus o'yamuyat Davi be gu. Davi gu Deus eju kawēnwēnap'a o'yamuy—ipot acā. Salomão o'yamuy. ⁴⁸ Deus pit uk'a be gu nuynuy—ijodiat emuamuy'a be gu. Ixe Deusat. Soat podi ma ya'òbacaat. Kabi be bit nuynuy. Deus imēn o'e jekawēn muwēnuwēn'ukayū ekawēn tağ:

⁴⁹ Kabi wabikbikap puxim, i'e'em Deus. Ipi wuimōğmōğap puxim, i'e'em. Soat kuğ òn kabi beacat kuğ—ipi dağacat kuğ tak, io'e. Apēntak ijodiat emuamuy'a be oğuy? i. ⁵⁰ Òn ma soat oğugē. Ipi oğugē, ipi dağacat tak, kabi dak, kabi beacat tak, i.

Imēn Deus o'e ixeyū ekawēn tağ — Estêvão o'e.

⁵¹ — Tapupuyū, eya'òpicūğcūğ cuy epesop wa'ò kay — Estêvão o'e jebadipyū be. — Kūyjobit'üm cīcā eyju! — io'e. — Eybu'u jījā Deus ekawēn com. Deus kay itabut'üm co'i eyju. Eybu'u jījā Deus a'ò dağ eyeku am. Eyebayū ekukuap puxim eyju dak jekukum. ⁵² Warēmtağ cīcā Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'jukukuk ip eyebayū. Ka'ūma ma ixeyū'in xipan ip o'jukuk! Pūğ tak ka'ūma. “Cūğ cīcāat omuyku,” io'e'e ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Imēn o'e'e ip yajēm awap. Imēn e'e'ukayū o'yaoka ip eyebayū — io'e Estêvão.

— Gasū ma ixē cūğ cīcāat epeğüm cekay itakomaayū be. Jesus i ixē butet. Ixe epesubamupaya korosa eju. ⁵³ Kuy juk Deus ekawēn epeya'ījojo Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pi bewi. Imēnpit ya'òkay'üm cīcā eyju — Estêvão o'e adeayū be, jebadipyū be.

⁵⁴ Ya'ījo'ibiyū oitakomān Estêvão kay. Cekawēn co buje ip oitakomān. Yaoka pin o'e ip jetakoma pibun. ⁵⁵ Estêvão bit Deus biōğbuk kuğ cīcā osunuy. O'jeapūn kabi kay. Deus dipap o'jojojo. Jesus tak o'jojojo. Cūğ'i osunuy kabi be Deus xe soat kukukan. Estêvão o'jekawēn ixē jojom pima.

⁵⁶ — Ak'i juy epe'e — io'e. — Kabi ikoce òn ijojom — io'e. — Soat wağo jojom òn. Cūğ'i Deus xe soat kukukan — io'e.

⁵⁷ Iboap co buje, ya'ījo'ibiyū biğ ma oitakomān cekay. O'jewāwā ip ya'òberen. — Ga'a yaoka — io'e ip ya'òberen.

O'jewa'opinomudipdip ip waram ya'ījoap puxim. Adedem ip o'jedau cekay. ⁵⁸ Kururug o'tujowat ip ikaboğatka eakiju. Jeekabek ip o'ju'uk'uk. O'jomōğ ip Saulo be imuxipan am. Ixe Saulo yaypan'isuat osunuy. Estêvão o'yabuğ ip wita'am.

⁵⁹ Yabuğbuğ pima Estêvão o'jekawēn Jesus eju.

— Okukukat Jesus, oje'ū — io'e. — Ekay ojot — io'e.

⁶⁰ O'jēğ'aecōğcōğ. Waram o'jewāwā ya'òberen.

— Okukukat Jesus — io'e. — Ipiat cuy ecesupi'ajoat gu teyūbeku wabuğbuğapteim — io'e Deus pe.

8

¹ Oe'ū. Saulo dak Estêvão aokaap ojuy.

² Xipat cīcāyū Estêvão'üm jebit o'jomōğ witabikūy be—Jesus kay itabucayū. I'ümcocom cīcā o'e ip.

O'jepōḡpōḡpōḡ ip soat ka daḡ Jesus kay itabucayū. Pūḡpūḡ ixeyū'in o'jepōḡpōḡpōḡ ip Judéia eipi daḡ. Warara'acayū ixeyū'in o'jepōḡpōḡpōḡ ip Samaria eipi daḡ. Jesus emumujuyū bit o'jepōḡpōḡpōḡ ḡu—doze beayū. Jerusalém ka be ip osodop.

³ Saulo dak Jesus kay itabucayū mu'ūm ojuy oekuku. Taomūn ām ōmōm'uk osunuy ixeyū duk'a be. Agokatkayū o'taomūnmūn, aoyū dak. Daomūnmūnap'a be ip o'ḡuōmōm. Saulo ipiat o'supi'ajoat cīcā cebe ip.

⁴ Imēnpit Deus ekawēn muwēnuwēn oekuku ip o'jepōḡpōḡ'iyayū—Jerusalém ka bewiyayū. Soat ka daḡ ip oekuku Deus ekawēn muwēnuwēn.

⁵ Jesus kay itabucayū Deus ekawēn o'ḡuwēnuwēn Samaria eipi watwat pe. Filipe o'ju ikabogatka be Samaria eipi beatka be. Ixe o'jepōḡpōḡpōḡ'iyayū'in osunuy. Ibo ka be Deus ekawēn o'ḡuwēnuwēn.

— Deus Jesus o'taē soat taxijo am — io'e ibo ka watwat pe.

⁶ Ibo ka watwat itabut cīcā o'e ip Filipe a'ō kay—Deus a'ōbacaan wuywebe i'e ba'oreat o'ḡubapukpuk puye.

⁷ Ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēmjēm adeayū bewi. Ya'ōberen jewāwāwām o'jēm ip cebewi. Ade ijebit e'ū topibiyū dak o'ḡu'ada'ada. Ade taojere topibiyū dak o'ḡu'ada'ada. ⁸ Imēneju icokcok cīcā ip o'e ibo ka watwat. Itabut o'e ip Jesus kay.

⁹ Kuy bima Simão kay itabut cīcā ip osodop ibo ka watwat. Ixe Simão ya'ōbuyxiat osunuy adeayū xe, wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuḡ wamoat puxim puye.

— Soat podi ma wa'ōbacaap kuḡ ōn — io'e soat pe napa ma.

¹⁰ Imēnpuye tūybe teku ya'ōbaca jījā iān o'e ip. Soat Samaria eipi watwat itabut cīcā o'e Simão kay—ya'ōbuyxiayū, tadaybotbocayū dak.

— Teku ya'ōbaca jījā, Deus ja'ōbacaap o'ḡūm cebe buye — io'e ip napa ma. —

Teku Deus a'ōbi jekukum — io'e ip napa ma.

¹¹ Ade koato Simão wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuḡ oekukuku ibo ka beayū etabutpe. Imēnpuye adeayū itabut o'e ip cekay.

¹² Gebuje Filipe Deus ekawēn o'ḡuwēnuwēn ibo ka watwat pe—Simão nuyapka watwat pe.

— Deus soat kukukan je'e — io'e cebe ip.

Jesus Cristo o'ḡuwēnuwēn cebe ip. Kawēn idipat o'ḡuwēnuwēn. Imēnpuye itabut o'e ip Jesus kay. O'jewemubatisanat ip—agokatkayū, aoyū dak.

¹³ Simão dak itabut o'e Jesus kay—wamo tūbit. O'jewemubatisanat. Filipe eju oeku. Filipe Deus a'ōbacaan wuywebe i'e ba'oreat o'ḡubapukpuk adeayū etabutpe. Deus a'ōbacaap o'ḡubapukpuk cebe ip. Simão lboap o'jojojo. Itabēḡ cīcā o'e Filipe jojom.

¹⁴ Jesus emumujuyū Jerusalém ka be osodop ip. Samaria eipi watwat awēḡ o'yawēḡtobuxik ip.

— Samaria eipi watwat itabut o'e Deus ekawēn kay — io'e ip.

Imēnpuye ixeyū Pedro o'ḡuju Samaria eipi kay. João dak ip o'ḡuju.

¹⁵ Pedroyū oajēm Samaria eipi watwat kay—Jesus kay itabucayū kay. O'jekawēn ip Deus eju.

— Ebiōḡbuk cuy eḡuōm cebe ip — io'e Deus pe, ¹⁶ ibiōḡbuk oōm ḡu buk cebe ip puye.

“Wuykukukat Jesus ebekit ōn ḡasū” i'e am o'jewemubatisanaan ip. Imēnpit Deus biōḡbuk oōm ḡu buk cebe ip.

¹⁷ Gebuje jebu o'subumōḡ ip itabucayū abi jeje. Deus biōḡbuk oōm cebe ip gebuje bit. ¹⁸ Pedroyū ixeyū abi jeje jebu mōḡ puje Deus biōḡbuk oōm cebe ip

iap o'jojjo Simão. Imēnpuye ixē Simão dinheiro ūm ojuy o'e Pedro be ibubabi bu ojuy.

19 — Eubababi bu pin ōn — Simão o'e Pedro be. — Juku. Edinheiro — io'e cebe ip. — A'ōbacaap cuy eḡūm owebe dak imēn e'e am — io'e. — Wetarybit pin Deus biōḡbuk muōm ām wara'acat pe — io'e Pedro be.

20 Pedro itakoma o'e Simão kay. Ya'ōpuruḡ o'jede cebe.

— Tūybe Deus emumuūm ojat wedinheirom iān ēn e'em — io'e Simão be. — Deus cuy jemuju ipiat'ajojoap kay edinheiro kuḡ! — io'e ya'ōpuruḡ.

21 — Iba'ore ewebe kapik am Deus beam oceweju. Ikērēat kuḡ ēn Deus xe.

22 Eḡuycūḡ cuy eḡuy, ikērēat kuḡ puye — io'e cebe. — Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy ecepere — io'e cebe. — “Ikērēat mujurūḡ ojuy ōn,” i juy ece Deus pe. “Ikērēat cuy eju'uk owebewi,” i juy ece cebe. Imēn e'e buje Deus ḡebum ḡu je'e apēn cuk adi ikērēat eḡujurūḡrūḡ iap kay. 23 Ēn pit etabutkarey jījā warara'acat kay. Ikērēat kay acā ēn — io'e Pedro ya'ōpuruḡ Simão be.

24 Simão iparara o'e Pedro ekawēn co buje.

— Owebeam cuy ecekawēn Deus eju — Simão o'e. — Ecekawēn cuy ceweju owebe apēn cuk ece iap ebapukap puxim — io'e Pedroyū be.

— Ha'a. Ocekawēn cuy — io'e.

25 Pedroyū o'jepit Jerusalém ka kay. Deus ekawēn muwēnuwēn oekuku ip Samaria eipi watwat pe jaka kay jexexem pima—Jerusalém ka kay. Wuykukukat o'e'e iap muwēnuwēn oekuku ip, apēn cuk adi o'jebapuk cebe ip iap muwēnuwēn tak. Ade ka daḡ ip oekuku Samaria eipi daḡ. Ade ka watwat pe Deus ekawēn muwēnuwēn oekuku ip jexexem pima.

26 Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jekawēn Filipe eju—kabi kadi wiat.

— Ecewemuxipan cuy — io'e. — Kaxietajoreḡat ka kayat e daḡ cuy eju—Jerusalém ka bewiat e daḡ, Gaza ka kayat e daḡ. Ixe e uk'a'ūmat taḡ opop — io'e Filipe be.

— Hm hm — io'e. — Cum puk ōn — io'e.

27 Dao ma o'ju. Ixe e daḡ o'ju.

Etiópia eipi bewiat Deus ekawēntup cocom oeku ixē e daḡ. Jepitpin o'e jeipi kay—Etiópia eipi kay. Ya'ōbuyxi jījāat osunuy. Etiópia eipi kukukat buywatwat'ukat osunuy. Etiópia eipi kukukat ayacat osunuy. Ipi kukukat putet Candace i osunuy. Etiópia eipi kukukat edinheiro kukukat osunuy. Kuy bima o'ju Jerusalém ka be “Ēn xipat cīcā oxē” i'e am Deus pe. 28 Jepitpin o'e Jerusalém ka bewi. Jeipi kay jepitpin o'e—Etiópia eipi kay. Cavallo emumupuxikpuxik taḡ oeku. Xik'i osunuy jabikbikap pe Deus ekawēntup cocom ya'ōberen. Kuyjeatup cocom oeku Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup cocom—Isaías emudupmubararaktup cocom.

29 — Ixe ecarro juy etomuixik — Deus biōḡbuk o'e Filipe be.

30 Filipe o'jedau carro nomuju. Aḡokatkat a'ō o'ya'ījojo ya'ōberen tupcocom puye. Isaías emudupmubararaktup cocom oeku.

— Ibapuk tu exe iḡodup ekawēn? — io'e Filipe Etiópia eipi bewiat pe.

31 — Ka'ūma. Cekawēn pa'arēm oxē — io'e. — Apēntak kuka cekawēn pabuk o'e oxē? — io'e. — Kaka ḡu omutaybinat ijoce — io'e. — Ejot cuy ijoma — io'e. — Eōm cuy wecarro be — io'e. — Xik'i abik oxē — io'e Filipe be.

32 Jesus muwēḡaptup cocom oeku. Imēn e'em iḡo dup:

Yaoka am tujowan pima, ovelha wa ḡu, i. Imēnpuxim ixē dak o'tōn ḡu, i. Mūḡ ma e'em cordeiro jexeedap'uk'uḡ pima, i. Imēnpuxim ixē dak mūḡ ma osunuy ikērēm cīcā ip o'jukuk pima, i. 33 Warēmtaḡ cīcā ip o'jukuk, i.

“Ikērēat kuḡ teku” io'e ip napa ma, i. Ka'ūma ma o'e “Ikērēat kuḡ ḡu” i. O'jomuyumuy jījā ip, i. Ipotpet ḡu jeenuy, o'yaoka ip puye, i.

Imēn e'em iḡo dup. Iḡo dup cocom oeku ixe Etiópia eipi bewiat.

³⁴ — Apēḡape ijop ibararakat ijudup pe? — io'e. — Abu-muwēnuwēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukak ijudup pe? — io'e. — Jewemuwēnuwēn tu? Wara'ecat muwēnuwēn ḡu xe'e? — io'e Filipe be.

³⁵ Filipe o'ḡukūyjo mēḡapeku tedupeku ibararak opop iam. Kawēn idipat o'ḡuwēn cebe. Jesus o'ḡuwēn cebe.

³⁶ Gebuje idibi o'tidobuxik ip e daḡ cucum pima.

— Ak'i juy ece — io'e Etiópia eipi bewiat Filipe be. — Jodiku idibi! — io'e. — Cedaḡ tu ewebe omubatisaan? — io'e.

³⁷ — Jesus kay etabut pima, cedaḡ kuka o'e — io'e.

— Wetabut Jesus Cristo Deus ipot iap kay — io'e.

³⁸ Etiópia eipi bewiat jecarro o'ḡuycū. O'kop Filipe eju. O'kop ip idibi be. Filipe Etiópia eipi bewiat o'ḡubatisaan.

³⁹ Idibi bewi ceu buje ip Deus biōḡbuk Filipe o'tujujēm ibocewi. Imēnpuye Etiópia eipi bewiat waram ḡu Filipe o'jojojo. Inaka o'ju maḡuto e daḡ jeka kay. Icockok cīcā osunuy. ⁴⁰ Filipe o'jebapuk Azoto ka be. Ibocewi puḡ ka daḡ ḡu oeku—ade ka daḡ. Kawēn idipat muwēnuwēn oekuku soat kaka daḡ. Cesaréia ka be o'ju ibocewi.

9

¹ Saulo o'ju Judeuyū epaiyū kukukat kay, itakoma jījā wuykukukat Jesus a'ōkayayū kay buye. Warēmtaḡ suykukukat Jesus a'ōkayayū kuḡ oekukuku. Taomūn ojuy ip oekukuku. Soat aokaka ojuy oekukuku. Imēnpuye o'ju Judeuyū epaiyū kukukat kay. O'jekawēn ceweju.

² — Cum ōn Damasco ka kay — io'e cebe. — Cartadup cuy etupūm owebe — io'e. — Damasco ka be bime otuptujowat Judeuyū e'aweroroap'a kukayū be—Deus eju kawēnwēnap'a kukayū be. Ixeyū acō'i Jesus a'ōkayayū ḡubapuk owebe carta dup ūm puje — io'e. — Tobuxik puje otujupit ip ijoce Jerusalém ka be — io'e. — Ekay ip otujupit. Taomūnmūn ip otujupit—aḡokatkayū, aoyū dak — Saulo o'e.

— Ha'a — io'e. — Eyju juy — io'e. — Imēn cuy ece — io'e.

³ Damasco ka kay Saulo o'ju. E daḡ pima Damasco ka tēḡ pima, dao ma kabi bewiat ekabia oikabia. Yakokoreren kabia jījā o'e. ⁴ Akoh! O'jeako. O'at ipi ju jeakoat pibun.

Gebuje wuykukukat o'jekawēn Saulo eju. Saulo kabi kadiwiat a'ō o'ya'ījojo.

— Saulo — io'e. — Apēnpuye ēn warēmtaḡ okuḡ? — io'e—kabi beat o'e.

⁵ — Abu ēn tak, Kariwa? — io'e.

— Ekukukat Jesus ōn — io'e. — Warēmtaḡ ma ēn okuḡ — io'e. — Ēn ma juk adi ipiat esupi'ajojoat owebe — io'e. ⁶ — E'āy — io'e Saulo be. — Ikabogatka be juy eōm. Iboka be bima, aḡokatkat ogudot ekay. Apēn ēn em iam cuy jemukūyjo — io'e wuykukukat. Imēn kabi beat o'jekawēn Saulo eju.

⁷ Imēnpuye cewejuayū o'jecūcū jījā ip. O'jekōbidaekuḡ ip jeparara pibun. Mūḡ ma ip o'e. Kabi kadiwiat a'ō o'ya'ījojo ip. Imēnpit o'jojojo ḡu ma ip. ⁸ Saulo o'āy ipi juwi. Wedak. O'jetaewedakwedak. Imēnpit ijojom ḡu. Imēnpuye cewejuayū iba com ma o'tujowat Damasco ka be. ⁹ Ebapūḡ kabia ibo ka be osunuy ijojom ḡu. Jekōnkōn ḡu osunuy, tikōnkōn ḡu dak.

¹⁰ Wuykukukat o'jebapuk Ananias kay cexeybi. Ananias Damasco ka be osunuy. Jesus kay itabut osunuy. Wuykukukat o'jekawēn cebe cexeybi.

— Ananias — io'e.

— Ajo, okukukat? — io'e.

11 — Uk'a ukpibubu dağ cuy eju—cūğat ka ukpibubu dağ — io'e. — Ağokatkat cuy ejokudada iboce—Tarso ka bewiat — io'e. — Ibutet Saulo i — io'e. — Judas duk'a kay juy eju — io'e. — Saulo omuy ixek duk'a be. Kawēnwēn oweju. 12 Ixe juk ağokatkat o'jojoko jexeybi. Ixe ağokatkat putet Ananias i osunuy cexeybi — io'e. — Ananias o'jewebumōğ yajeje itada am iap o'jojoko jexeybi — io'e. — Soat iboap o'jojoko jexeybi — wuykukukat o'e Ananias pe.

13 — Okukukat, odaobu'u — io'e. — Oparara oce. Obureyū kuy omukūyjo apēn ixek ağokatkat e'em iam — io'e. — “Saulo juk adi ipiat o'supi'ajojoat Jesus a'ōkayayū be—Jerusalēm ka watwat pe,” i juk o'e ip owebe — io'e. 14 — “Ixe Paulo oajēm ijoce paīyō kukukayū a'ōbi,” i'e'em ip owebe — io'e Ananias. — “Ixe oajēm wuydaomūn ām—Jesus eju kawēnwēn'ukayū daomūn ām,” i'e'em ip owebe — io'e Ananias.

15 — Epararam ġu juy eġuy — io'e. — Eju juy cekay — wuykukukat o'e. — Ōn ma ixek Saulo otaē kapik am owebeam. Gaxin ma ixek omuwēn adeayū be—Judeu'ūmayū be, ipi kukukayū be dak, Judeuyū be dak — io'e. 16 — “Ēn cuy ipiat ecesupi'ajo jījā ēn wekawēn muwēnuwēn puyē,” i oce kuy cebe — wuykukukat o'e Ananias pe.

17 Ananias o'ju Saulo kay. Judas duk'a be o'ju. Jay. Oajēm. Cereğ. Oōm. Jebu o'jebumōğ Saulo abi jeje.

— Tapu — io'e. — Ēn okitpit — io'e. — Wuykukukat a'ōbi ojot ekay — io'e. — Jesus o'jebapuk ekay ijop ka kay ajēm pima — io'e. — Ixe ma omudot ekay — io'e. — Waram etada am omudot. Deus biōğbuk muōm ām ewebe omudot — io'e Saulo be.

18 Axima xee jo'iat dao ma o'jedu Saulo eta bewi. Cecoat put o'e. O'āy Saulo. O'jewemubatisaat “Jesus ebekit ōn ġasū” i'e am soat pe. 19 Jexat o'om o'e waram. Oibacan waram.

Saulo Jesus o'ġuwēnuwēn Damasco ka watwat pe. Ade kabia osunuy Damasco ka be. Warara'acayū xe osunuy Jesus a'ōkayayū xe. 20 Itabun'isum Jesus o'ġuwēnuwēn soat pe ibo ka watwat pe. Jesus o'ġuwēnuwēn Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be.

21 — Jesus Deus ipot — io'e'e'e soat pe.

O'ya'ījoko'iyayū yaġuy'ūm o'e.

— Ite ağokatkat ġu xe'e juk adi Jesus a'ōkayayū taomūnmūn oekukuku? — io'e ip jewewebe. — Ite ağokatkat ġu xe'e juk adi ixeyū aoka ojuy oekukuku? — io'e ip jewewebe. — Itabucayū daomūn ām ġu xe'e osodot ijoce? Paīyō kukukayū kay wuydaomūnmūn wuydujupit am ġu xe'e osodot? — io'e ip.

— Ite ma burut — io'e ip.

22 Imēnpit Saulo Jesus o'ġuwēnuwēn cīcā Judeuyū be—Damasco ka watwat pe Deus biōğbuk a'ōbacaap kuğ puyē.

— Icemān Deus Jesus o'taē wuydaxijoko'ukan — io'e'e'e cebe ip.

Ibapug ip o'ġutaybitbin. Imēnpuyē cede ba'ore o'e ip Judeuyū.

23 Ade xet kap puje Judeuyū Saulo aoka ojuy o'e ip. O'je'awero ip.

— Apēn xe'e Saulo ayaoka? — io'e ip jewewebe. 24 Saulo bit jaoka ojuy ip iap awēğ o'yawēğtobuxik. Judeuyū soat em ağ ma osodop ip ikabogaṭka exīntabi be Saulo aokaap wiwim. Kabiam ip ağ ma osodop. Ixima be dak ip ağ ma. 25 Imēnpuyē Jesus a'ōkayayū Saulo o'ġukop aṭoka ekorara bodi yaokaap puxim. Ixima be o'ġukop ip. Paṭeiro'a boğ pe o'ġukop ip. Saulo imēn o'jenapōn Damasco ka bewi.

²⁶ Saulo o'ju Jerusalém ka be warara'acayū kay—Jesus a'ōkayayū kay. Jay. Oajēm. Jesus a'ōkayayū eju ceku pin o'e. Inaka soat ip iparara o'e Saulo buxim. Tūybe warēmtağ gasū dak wuykuk iān o'e ip. Tūybe Saulo itabut ғu Jesus kay iān o'e ip. ²⁷ Barnabé bit Saulo o'tujowat Jesus emumujuyū jom—doze beayū jom. Barnabé o'jekawēn Jesus emumujuyū eju.

— Saulo wuykukukat o'jojojo Damasco ka kayate dağ — io'e cebe ip. — Wuykukukat o'jekawēn ceweju. Saulo ya'ōcam Jesus o'ğuwēnuwēn Damasco ka watwat pe — io'e.

²⁸ Imēneju Jesus a'ōkayayū iparara ғu o'e ip Saulo buxim.

Gebuje Saulo ya'ōcam wuykukukat o'ğuwēnuwēn Jerusalém ka watwat pe. Jesus a'ōkayayū eju oekukuku. ²⁹ O'ğuwēnuwēn Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū be. Ixeyū Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū Saulo a'ō ya'ōdada. Te'e ma ip Saulo aoka ojuy o'e. ³⁰ Jesus a'ōkayayū bit itaybit o'e Saulo aoka ojuy ip iam. Imēnpuye ip Saulo o'tujowat Cesaréia ka kay yaokaap puxim.

— Xipat eju am Tarso ka kay—aypanap ka kay — io'e ip Saulo be.

³¹ O'ju. Imēneju itabucayū kaykay am ip oibu'un itabut'ūmayū. Ipiat o'supi'ajoat ғu cebe ip. Kaba'ūm ip osodop Judéia eipi watwat, Galiléia eipi watwat tak, Samaria eipi watwat tak. Warēmtağ itabucayū kukap o'jepere ip. Imēnpuye ip biğ ma oitabun Jesus kay. Deus a'ō dağ ip o'e jekukum. Deus biğbuk ixeyū buywatwan osunuy. Imēnpuye tak ғu ip oitabun wuykukukat Jesus kay. Ade jīā ip oitabun.

³² Pedro oajēm Enéias kay. Soat ka dağ oekukuku. Jesus a'ōkayayū jom oekukuku. Lida ka be dak o'ju Jesus a'ōkayayū jom. ³³ Enéias o'tobuxik iğo ka be. Enéias ibun po'i osodop jexexecap pe—oito koato bun, ijebit e'ū buye. Pedro o'ju cekay.

³⁴ — Enéias — io'e. — Jesus Cristo jemu'ada — io'e. — E'āy — io'e. — Exexecap cuy eğuxipan eduk'a be eju am — Pedro o'e cebe.

O'je'ada gebuje bit Enéias. Xipat o'e. ³⁵ O'āy. Adeayū ijebit e'ū topibit o'jojojo—iboceayū—Sarona ka watwat, Lida ka watwat tak. Imēnpuye kuyap jetabucap o'jepere ip. Wuykukukat Jesus kay acā oitabun ip.

³⁶ Jope ka be osunuy Jesus kay itabucat—ayacat. Ibutet Tabita i osunuy. Tabita Dorcas iape Grego a'ōm. Ixe soat em xipan warara'acat kukuk'uk osunuy. Xipat cīcā osunuy. Tadaybocayū buywatwat'uk osunuy soat em.

³⁷ Ixe ayacat oiwātaxipin. Oi'ū. Imēnpuye itabucayū ixe'ūm jebit o'jowuy jebabin. Dorcas'ūm o'tujowat ip umat'abi be.

³⁸ Gebuje o'jekūyjo ip Pedro omuy Lida ka be iam. Lida ka Jope ka tēğ ma o'sukadop. Xepxep ağokatkat o'ğuju ip Lida ka be Pedro dakoy am. O'ju ip. Jay. Itabucayū oajēm Pedro kay.

— Ejot cuy oceweju — io'e ip Pedro be. — Oceka be juy aju—Jope ka be — io'e ip.

— Ga'a — io'e.

³⁹ Pedro o'ju ceweju ip. Oajēm Dorcas'ūm kay. Jesus kay itabucayū Pedro o'tujuu umat'abi be ce'ūat kay. Itop'ūm e'ū'ibiyū osodop ip iğo'abi be ade—Dorcas'ūm pureyū. Wawa ip osodop i'ūmcocom. Jesay ip o'ğubapuk Pedro be.

— Dorcas'ūm ijop o'joinūm owebe — io'e ip Pedro be.

⁴⁰ Pedro soat ip o'ğujēm umat'abi bewi. O'jēm ip. O'jēğ'aecōğcōğ kawēn ām Deus eju. O'jekoreren ce'ūat kay.

— Tabita — io'e. — Ağobucēğ ece — io'e ce'ūat pe.

Ce'ũ topibit o'jetaewweak. Ak. O'jeak Pedro kay. O'je'agobucëg. Oabik. Xik'i o'e. ⁴¹ Pedro ce'ũ topibit o'subaixik.

— Kirik'ây'i — io'e.

O'gu'ây.

Gebuje Pedro warara'acayũ o'tomuwã—Jesus kay itabucayũ, itop'ũm e'ũ'ibiyũ dak.

— Epesot cuy ce'ũ topibit com — io'e. — Waram o'jetait — io'e cebe ip.

⁴² Waram o'jetait iap awëg o'jeawëgëpögpög soat tağ Jope ka watwat tağ. Imënpuye adeayũ itabut o'e ip wuykukukat Jesus kay. ⁴³ Pedro Jope ka be osunuy ade kabia. Simão duk'a be osunuy. Simão ixemuğëgë'ukat osunuy.

10

¹ Deus ekawën tojtot'ukat o'jebapuk Cornélio kay. Cornélio Cesaréia ka be osunuy. 100 be sorarayũ kukukat osunuy. Itália eipi bewiyũ osodop ip cesorarayũ. ² Cornélio xipat cîcã osunuy Deus xe. Itabut osunuy Deus kay Judeu gũn ma'gu. Ibadipyũ dak itabut osodop ip Deus kay, soat tuk'a beayũ. Ade dinheiro ùmũm'uk osunuy tadaybotbocayũ be. Deus eju kawënwën'uk osunuy. ³ Deus ekawën tojtot'ukat o'jebapuk Cornélio kay.

Katpuje o'jekawën Cornélio eju—15 hora bima. Deus ekawën tojtot'ukat o'jojojo. Cetëg ma oajëm.

— Cornélio — io'e.

⁴— Ajo, Kariwa? — io'e.

Ipararam o'jeak cekay.

— Ekawën cocom Deus jekawënwën ën ceweju bima — io'e Cornélio be.

— Deus itaybit ebubut'in iũmũm'uk eguy tadabotbocayũ be iam — io'e. — Imënpuye Deus gebum ekay — io'e.

⁵— Gasũ juy ebuywatwat'ukayũ'in eguju Jope ka be — io'e. — Ibo ka wat cuy etomuwã — io'e. — Pedro i ibutet. Ixe juy etomuwã — io'e. ⁶— Simão duk'a be omuy—ixemuğëgë'ukat tuk'a be—tiboğ cîcãati wãbu beat'a be — io'e. — Ixe juy etomuwã eduk'a be tot am — io'e.

⁷ Kabi kay Deus ekawën tojtot'ukat epit puje, Cornélio ebapũgayũ o'tomuwã jebuywatwat'ukayũ. Xepxep ixeyũ'in jeduk'a be kapikpik'ukayũ osodop. Wara'at ixeyũ'in sorara osunuy. Sorara Deus kay itabucat osunuy.

⁸ Cornélio Deus ekawën tojtot'ukat o'jebapuk cebe iap o'guwën cebe ip.

Iboap muwën puje ip o'guju Jope ka be Pedro dakoy am. Xerewun. Ebapũgayũ o'ju—Cornélio emumujuyũ. E bidase o'xet ip. Kuyaje o'ju ip.

⁹ Jope ka tëg o'e ip. Ijasũn ip pima Pedro jexey jo'iat o'jojojo kaxicug.

Pedro o'jekawën Deus eju. O'jeu uk'a abi jeje kawën ãm ceweju. Uk'a abi yabicug gu o'yanuy—yapo ma. ¹⁰ Ire jîjã o'e iboce. Cekõn pin o'e. Uk'a beayũ Pedro xat tatam pima, Pedro jexey jo'iat o'jojojo. ¹¹ Paço boğ kopkom o'e kabi kadiwi. Paço boğ o'jojojo Pedro jexey jo'iat pe. Paço kabi kadiwi kopkom cekay iap o'jojojo jexey jo'iat pe. Paço ierunboğ cîcã o'e. Ebadipdip abi eju yabikirikirik o'e. Ixe paço o'kop cexe. ¹² Warëmtaksug osodop paço be—cũgcũgayũ, wurürũgayũ dak, pupumayũ dak.

¹³ Gebuje Deus o'jekawen Pedro eju jexeybi.

— Pedro — io'e. — Ixeyũ juy eyaoka exan — io'e. — Yaoka buje juy ejo'o — io'e.

¹⁴— Ap! — io'e. — Ojo'o gu, Kariwa — io'e. — Oxat gu bit teku! — io'e. — I'o pi beku ocexe—Judeuyũ xe — io'e. — Õn pit beku ojo'o gu—pũg em tak ka'ũma! — io'e. — Gasũ dak ojo'o gu — Pedro o'e.

¹⁵ Deus waram o'jekawën ceweju.

— Exan ma teyūku! — io'e. — Ōn ma exan oġūm. Imēnpuye “Oxat ġu bit teku,” i'ūmġu juy ece owebe — io'e. — “To pi beku ocexe,” i'ūmġu juy ece owebe — io'e Pedro be. — Ōn ma exan oġūm — io'e. — Imēnpuye i'o pi ġu exe — Deus o'e.

¹⁶ Ebaṗūġ em Deus imēn o'jekawēn Pedro eju. Paġo o'jepa'ūm ibocewi. Waram o'jeu kabi kay.

¹⁷ Pedro o'jewaguyda jexey jo'iat kay.

— Apēn omutaybin ojuy o'e Deus? — io'e jewebe ma. — Apēġām iboap o'ġubapuk owebe? — io'e jewebe ma.

Ebaṗūġayū oajēm Pedro nuyap'a kay Pedro ġebap pima jexey jo'iat kay. Cornélio emumujuyū oajēm.

¹⁸ — Pu'a be Simāo Pedro omuy? — io'e ip.

Oajēm ip Simāo nuyap'a exīntabi be.

— Ijoce du Simāo Pedro omuy? — io'e ip uk'a beayū be.

¹⁹ Pedro uk'a abi jeje mabuk osunuy. Gebum mabuk osunuy jexey jo'iat kay. Gebuje Deus biōġbuk o'jekawēn Pedro be.

— Ebaṗūġ aġokatkayū ekudadam—Judeu'ūmayū — io'e. — Oajēm ip enuyap'a be. ²⁰ Ekop cuy ixeyū dopabe — io'e Pedro be. — Ceweju juy ip eju — io'e. — “Oju ġu xe'e ceweju ip?” i'ūmġu juy ece owebe ma — io'e. — Ōn ma ip oġuju edakoy am — io'e Pedro be.

²¹ O'kop. Ebaṗūġayū dobedem o'ju.

— Okudadam eyju — io'e. — Apēġām epesot ijoce? — io'e cebe ip.

²² — Cornélio ocemudot — io'e ip. — 100 be sorarayū kukukat ixē. Ixe cūġ cīcā Deus xe — io'e ip. — Itabut cīcā Deus kay. Ya'ōbuyxi soat xe Judeuyū xe. Deus ekawēn tojtojot'ukat mo a'ġu o'jekawēn Cornélio be—ocēkukukat pe — io'e ip. — “Pedro juy etomuwā,” i mo a'ġu o'e cebe — io'e ip. “Pedro juy jeedot eduk'a be,” i mo a'ġu oe cebe — io'e ip. “Cekawēn kay juy eya'ōpicūġ eguy,” i mo a'ġu o'e cebe — io'e ip Pedro be.

²³ — Ha'a — io'e. — Epeōm cuy oceduk'a be — io'e. — Ijoce juy epexet — io'e.

— Ma — io'e ip.

O'xet ip iġo'a be.

²⁴ Kuyaje Pedro o'kop. O'jewemuxipan. O'ju Cornélio emumujuyū eju. Cornélio kay ip o'ju Cesaréia ka be. Wara'acayū itabucayū dak o'ju Pedro eju—Jopé ka watwat. Xet. E bidase ip o'xet. Kuyaje o'ju ip. Jay. Oajēm ip Cesaréia ka be. Cornélio kuy jebadipyū o'tomuwā jeduk'a be, jebureyū dak. Pedro ajēmap wiwim ip osodop. Pedroyū oajēm tuk'a be. Cornélio kay oajēm.

²⁵ Pedro ōm pima, Cornélio o'ju cekay tobedeam. O'jēġ'aecōġcōġ Pedro wap. Tūybe Pedro Deus iān o'e. ²⁶ Dao ma Pedro Cornélio o'ġu'āy.

— Owap ġu juy ecēġ'aecōġcōġ — io'e. — E'āy — io'e. — Deus ġu ōn—aġokatkat acā — io'e.

²⁷ Gebuje oōm ip tuk'a be kawēnwēn. Tuk'a beayū adeayū o'je'aweroro'iyayū Pedro o'jojojo. Pedro o'jekawēn ceweju ip.

²⁸ — Oceju Judeuyū — io'e. — Eyetaybit ocexe oce'aweropi Judeu'ūmat eju iam. Imēnpit kapusu Deus mo a'ġu wara'an ma omukūyjojo. “Cedaġ ġu owebe 'Judeu'ūmat xipat ġu' i'e am,” i mo a'ġu Deus o'e owebe — io'e. ²⁹ — Imēnpuye ojot eykay, Judeuyū ġu ma'ġu eyju. Eywebe onomuwā buje dao ma ojot — io'e. — Odaobu'u ġu wedot am eykay — io'e. — Apēġām eyju onomuwā? — Pedro o'e.

³⁰ Cornélio o'jekawēn Pedro eju.

— Tapu, kapusukuruy ijoce ma mo a'gu o'guy ija'a be — io'e. — Katpu-jesū mo adi kawēnwēn o'guy Deus eju. Dao ma Deus ekawēn tojtot'ukat o'jebapuk okay—doti isopsepat kukat — io'e. ³¹ — O'jekawēn oweju. “Cornélio,” i mo a'gu o'e owebe. “Ekawēn cocom Deus, jekawēnwēn ēn ceweju bima,” i mo a'gu o'e owebe — io'e. — “Deus itaybit ebubut'in'in iūmūm'uk e'guy tadaybotbocayū be iam,” i mo a'gu o'e owebe — io'e. ³² — “Ebuywatwat'ukayū'in cuy e'guju Jope ka be,” i mo a'gu o'e owebe — io'e. — “Agokatkat cuy etomuwā. Pedro i ibutet. Simão duk'a be ixe omuy—ixee muḡēḡē'ukat tuk'a be—tiboḡ cīcāati wābu beat'a be,” i mo a'gu owebe — io'e. ³³ — Imēneju dao ma obuywatwat'ukat o'guju edakoy am — io'e. — Xipat cīcā ajēm okay — io'e. — Gasū soat wuyju ijoce Deus etabixe. Apēn Deus o'e owebe iap cuy e'guwēn ocewebe. Soat cuy e'guwēn ocewebe — io'e Pedro be.

³⁴ Pedro o'jekawēn ceweju ip—Judeu'ūmayū eju.

— “Judeuyū kay acā ōn,” i'e'em ḡu Deus. “Judeu'ūmayū kay ḡu ōn,” i'e'em ḡu Deus. Gasū bit wetaybit iboam — io'e. — Deus xīpan soat kuḡ ijodiat kuḡ. Pūḡ taḡ ma ip ikuḡ — io'e. ³⁵ — Soat Deus a'ō daḡ jekuku'ukayū cūḡ ma cexe—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Deus bikuyap taḡ jekuku'ukayū cūḡ ma cexe—soat ip — io'e.

³⁶ Gasu Deus kawēn idipat o'ḡudot ocewebe—Judeuyū be — io'e. — “Jesus Cristo kay eyetabut puje wetakoma ḡu oce eykay,” i'e'em Deus wuywebe. Ixe Jesus soat kukukat. ³⁷ “Gasū bit epeyewemubatisasaan cuy 'Waram ḡu ikērēat oceḡujurūḡ' i'e am eybureyū be,” io'e'e João Batista. Imēn o'e'e soat pe Judéia eipi watwat pe. Eyetaybit iboam — io'e.

³⁸ — Deus Jesus o'taē. Nazaré ka be osunuyiat o'taē. Deus jebiōḡbuk o'ḡuōm cebe—Jesus pe. Ja'ōbacaap o'ḡuōm cebe. Jesus soat ka daḡ oekukuku xipacat muḡēḡēm wara'acat peam. Ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēmjēm Satanás a'ō kayayū bewi. Jesus imēn oekukuku soat em Deus a'ōbi jekukum puye — io'e.

³⁹ — Apēn cuk adi Jesus o'e'e iap ocejojo Judéia eipi daḡ jekukum pima, Jerusalém ka be bima dak — Pedro o'e.

— Judeuyū kukukayū ma Jesus o'subamupaya korosa be yaoka am.

⁴⁰ Deus pit waram Jesus o'ḡutait — io'e. — Ebapūḡ kabia ce'ūap. Xepxep xet kap puje, Deus Jesus o'ḡutait waram — io'e.

— Jesus waram o'jebapuk jewekay itabucayū kay. Deus a'ōbi o'jebapuk.

⁴¹ Waram itait puje Jesus o'jebapuk soat kay ḡu—ocekay acā. Ocekay o'jebapuk kuy bima Deus ocenaē buye — io'e. — Deus cuk ocenaē ocewebe Jesus muwēn ām itaybit'ūmayū be — io'e.

— Deus pe waram imutait puje, oceweju Jesus o'jekōn, o'tikōn tak.

⁴² “Kawēn idipat cuy epeḡuwēnuwēn soat pe,” i mo a'gu o'e Jesus ocewebe — io'e Pedro. — “'Deus Jesus o'taē ixe be “Teyūku ikērēat kuḡ Deus xe,” i'e am kūyjobit'ūmayū be. “Teyūku xipat Deus xe” i'e am kūyjobicayū be,' i juy epe'e soat pe,” i mo a'gu o'e Deus ocewebe. “'Imēn ixe je'e soat pe—itabēḡayū be, ce'ū'ūayū be dak,' i juy epe'e soat pe,” i mo a'gu o'e ocewebe — io'e Pedro.

⁴³ — Kuyje dak Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū Jesus o'ḡuwēnuwēn. “Agokatkat omuyku,” io'e ip kuyje. “Cekay eyetabut pima, ja'ōbi Deus ikērēat ju'uk eywebewi,” io'e'e'e ip. Kuyje Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū imēn o'e'e'e Jesus muwēnuwēn — Pedro o'e.

⁴⁴ Pedro kawēnwēn pima Deus biōḡbuk o'kop Judeu'ūmayū kay.

Soat pe oōm—o'ya'ījojo'iyayū be—Judeu'ūmayū be. ⁴⁵ Yaḡuy'ūm cīcā ip o'e Judeuyū—Jesus kay itabucayū—Pedro ejuayū. Yaḡuy'ūm ip o'e Deus

jebiōḡbuk o'ḡuōm Judeu'ūmayū be buye. Tūybe wuywebe acā Deus jebiōḡbuk ḡuōm iān o'e ip. ⁴⁶ Ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn ip o'e Judeu'ūmayū.

— Deus, ēn xipat cīcā — io'e ip ya'ōba'arēmat'a'ōm.

Judeuyū iboap o'ya'ījojo. Imēneju Pedro o'jekawēn jebureyū eju—Judeuyū eju.

⁴⁷ — Deus jebiōḡbuk o'ḡuōm cebe ip — io'e. — O'ḡuōm cebe ip apēn cuk o'ḡuōm wuywebe iap co'ī — io'e. — Imēnpuye cedaḡ ḡu du ocewebe ixeyū mubatisaan? — io'e. — Abu dak kuka o'e ocewebe “Cedaḡ ḡu,” i? — Pedro o'e.

⁴⁸ O'jekawēn Judeu'ūmayū eju dak.

— Epeyewemubatisasaan cuy “Wuykukukat Jesus ebekitkit oceju ḡasū bit” i'e am soat pe eybureyū be — io'e cebe ip. O'jewemubatisaan ip.

— Ibun ma juy eḡuy ocexe — io'e ip Pedroyū be.

Imēnpuye Pedroyū ibun osodop ip cexe ip.

11

¹ Judéia eipi watwat o'yawēḡcoco ip—Jesus emumujuyū. Warara'acayū dak o'yawēḡcoco ip Jesus kay itabucayū. Judeu'ūmayū dak Deus ekawēn kay o'e iap awēḡ o'yawēḡcoco ip. ² Pūḡpūḡ Jesus a'ōkayayū'in iboap awēḡ kay ḡu o'e ip—Judeuyū. Tūybe soat Jesus kay itabucayū juy jedaypu'agobixeedakatkan iān o'e ip.

Jerusalém ka be Pedro ajēm puje ixeyū Judeuyū Pedro o'ḡukorēm.

³ — Pedro, apēn mo ēn tak ece? — io'e ip. — Apēnpuye mo ēn tak eōm Judeu'ūmat tuk'a be? — io'e ip. — Apēnpuye ēn tak mo ecekōn taypu'agobixeedakat'ūmayū eju? — io'e ip Pedro be.

⁴ Gebuje Pedro apēn o'jebapuk cebe ip iap o'ḡuwēn cebe ip.

— Mēnpuk, obureyū! — io'e. — Eya'ōpicūḡcūḡ puk! — io'e. ⁵ — Jope ka be bima kawēnwēn mo oce Deus eju. Wexey jo'iat ojojojo. Kabi kadi wi paḡo boḡ kopkom iap mo ojojojo wexey jo'iat pe — io'e. — Okay kopkom o'e. Yabikirikirik o'e ebadipdip abi eju. ⁶ Xipan mo oceak cekay. Puca mo ojojojo—cūḡcūḡayū, wurūrūḡayū dak, pupumayū dak, widayū dak. Soat ip i'opi wuyxe — Pedro o'e.

⁷ — Deus mo o'jekawēn oweju. “Pedro,” i mo o'e owebe. “Ixeyū juy eyaoka exan,” i mo o'e — io'e. ⁸ — “Ka'ūma, okukukat,” i mo oce cebe. “T'opi beku ocexe Judeuyū xe. Ojo'o ḡu buk,” i mo oce cebe — io'e Pedro. ⁹ — Imēnpuye Deus waram o'jekawēn oweju. “Exat ma ijop,” i mo o'e. “T'opiat beku' i'ūmḡu juy owebe,” i mo o'e owebe. “Ōn ma exan oḡūm. Imēnpuye i'opi ḡu ewebe,” i mo o'e owebe. ¹⁰ Ebaḡpūḡ em Deus imēn o'jekawēn oweju. Paḡo boḡ waram o'jepa'ūm kabi kay — io'e.

¹¹ — Gebuje ebaḡpūḡ aḡokatkayū oajēm ocesopiat'a kay. Cesaréia ka wat cuk ip o'ḡujuat odakoy am. Cornélio i ibutet — io'e.

¹² — Gebuje Deus biōḡbuk o'jekawēn oweju — io'e. — “O'ju xe'e Judeu'ūmat eju?” i'ūmḡu juy ece owebe,” i mo o'e owebe — io'e. — Imēnpuye oju ceweju ip — io'e.

— Cornélio duk'a kay oju—Judeu'ūmat tuk'a kay — io'e. — Iboceayū dak o'ju ip oweju—6 beayū—Jope ka watwat — io'e. — Soat mo ocajēm Judeu'ūmat tuk'a be—Cornélio duk'a be—omudocat tuk'a be — io'e.

¹³ — Cornélio mo apēn Deus ekawēn tojtjtot'ukat o'jebapuk jekay iap o'ḡuwēn ocewebe: “Deus ekawēn tojtjtot'ukat mo ojojojo,” i. “Cūḡ'ī mo oḡuy

oduk'a be," i. "Ixe mo o'e owebe: 'Ebuywatwat'ukayū'in cuy eguju Jope ka be,' i," i. " 'Simão Pedro juy etomuwā,' i," i. ¹⁴ " 'Ixe kawēn idipat guwēn eywebe,' i," i. " 'Kawēn idipat co buje, Deus jedaxijo—ebadipyū dak taxijo' i," i. Imēn Cornélio mo o'e ocewebe — Pedro o'e.

¹⁵ — Iboam Cornélio e buje, Jesus mo o'guwēn cebe ip—Judeu'ūmayū be — io'e.

— Ōn kawēnwēn pima Deus biōgbuk o'kop cekay ip—Judeu'ūmayū kay. Cebe ip o'om. Apēn wuywebe o'om koap iap puxim o'om cebe ip. ¹⁶ Imēneju wuykukukat ekawēn kay mo ocegebu. Wuykukukat mo o'e wuywebe: "João idibi be imubatisasan oeku," i. "Eywebe bit Deus biōgbuk jeōm," i mo o'e wuywebe — io'e Pedro. ¹⁷ — Deus ma jebiōgbuk o'guōm wuywebe wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Apēn kuy bima mo o'guōm wuywebe iap co'i jebiōgbuk o'guōm cebe ip gasū. Cedaḡ osunuy Deus pe jebiōgbuk muōm ām cebe ip. Imēnpuye "Cedaḡ gu Deus pe jebiōgbuk muōm ām cebe," i'ūmḡu oce ōn pit — Pedro o'e cebe ip.

¹⁸ Pedro a'ijo buje Jerusalém ka watwat o'jede ḡu Judeuyū. Pedro mukorēmap o'jepere ip.

— Ka'ūmḡu Deus co'iat xipacat! — io'e ip cebe. — Judeu'ūmayū dak ikērēat mujurūḡrūḡap epereap ojuy aco'i Deus — io'e ip. — Ibikuy aco'i ikērēat uk am cebewi ip. Soat em Deus xe jeedop ip je'ū buje — io'e ip. — Deus xipat cīcā! — io'e ip.

¹⁹ Estêvão e'ū buje o'jepōḡpōḡpōḡ ip itabucayū. O'jepōḡpōḡpōḡ ip warara'acayū ixeyū be ipiat o'supi'ajoat cīcā buye. Pūḡpūḡ ixeyū'in wūy ma o'ju. Fenícia eipi be o'ju ip. Chipre eipi be dak, Antioquia ka be dak. Ade kaka daḡ jekukum pima Jesus o'ḡuwēnuwēn ip jajēmapka watwat pe. Jesus o'ḡuwēnuwēn ip Judeu'ūmayū be ḡu—Judeuyū be acā.

²⁰ Pūḡpūḡ ixeyū'in o'ju Antioquia ka kay. Chipre eipi be osodopiyū o'ju ip Antioquia ka kay, Cirene eipi be osodopiyū dak.

Gebuje kawēn idipat o'ḡuwēnuwēn ip Judeu'ūmayū be—Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū be.

— Jesus acā oceukukukat — io'e ip cebe ip.

²¹ Deus ip o'subuywatwan cīcā wuykukukat Jesus muwēnuwēnayū. Imēneju adeayū oibu'un ip jetabut am jedobuyū'ūm'ūm ekawēn kay. Kuyap jetabucap o'jepere ip. Wuykukukat Jesus kay ip oitabun.

²² Gebuje Jesus kay itabucayū apēn Antioquia ka watwat itabut o'e iap awēḡ o'yawēḡtobuxik ip—Jerusalém ka watwat.

— Ade Judeu'ūmayū itabut o'e Jesus kay—Antioquia ka watwat — io'e itaybicayū.

Imēnpuye itabucayū kukukayū Barnabé o'ḡuju Antioquia ka be. ²³⁻²⁴ Xipat cīcāat osunuy Barnabé. Soat em Deus biōgbuk a'ō daḡ oekukuku. Wuykukukat Jesus kay itabut cīcā osunuy.

Barnabé oajēm Antioquia ka be itabucayū kay—Jesus kayayū kay. Apēn cuk adi Deus xipacat o'ḡūm iboceayū be iap awēḡ tobuxik puje icokcok cīcā o'e. Soat ip o'ḡutaybitin Deus ekawēn.

— Eyetabun cīcā juy epesop wuykukukat Jesus kay! — io'e cebe ip. — Ya'ō daḡ cuy epeku! Kūyjobin cuy epesop cekawēn kay — io'e cebe ip. Imēnpuye ade jījā oitabun wuykukukat Jesus kay.

²⁵ Gebuje Barnabé Saulo o'takoy. Tarso ka be o'uju Saulo dakoy am. O'takoy. O'tobuxik. O'jekawēn ceweju.

— Ga'a accepit Antioquia ka be — io'e.

— Ga'a — io'e.

²⁶ O'jepit ip—Barnabé, Saulo dak. Pũğ koato ibo ka be osodop ip. Je'aweroro'uk ip osodop itabucayũ eju. Ade itabucayũ mutaybitbin'uk ip osodop. Antioquia ka be bima soat em warara'acayũ o'e: — Cristo ebekitkit — i Jesus kay itabucayũ be.

²⁷ Pũğpũğ Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ oajẽm itabucayũ kay—Antioquia ka beayũ kay. Oajẽm ip Barnabé Antioquia ka be bima, Saulo dak. Jerusalém ka bewi ip oajẽm. O'je'awero ip itabucayũ eju. ²⁸ Pũğ ixeyũ'in o'jekawẽn itabucayũ eju. Ibutet Ágabo i osunuy. Deus biõğbuk ixẽ Ágabo o'gũkũyjo apẽn guyjom je'bapuk iam. Imẽnpuye o'jekawẽn ceweju ip. — Wuyrere jĩjã acesop! Wuyxat i'ũm soat ka dağ — io'e cebe ip.

Cláudio ipi kukukan pima oireren ip apẽn kuy bima Ágabo o'e iap tağ.

²⁹ O'je'awero ip Jesus kay itabucayũ.

— Ga'a dinheiro aguju warara'acayũ be—tabucayũ be—Judéia eipi watwat pe — io'e ip jewewebe. — Irere ip jekukum — io'e ip.

³⁰ Imẽn soat ip jedinheiro muxipanpan'uk osodop ikug pima. Imẽnpuye Barnabé o'guju ip Saulo dak. O'guju ip dinheiro ùm ãm itabucayũ kukukayũ be—irereayũ kukukayũ be.

12

¹ Ixeyũ ekabia be Herodes Judeuyũ kukukat osunuy. Ixe ipiat o'supi'ajoat Jesus kay itabucayũ be. ² Koap Tiago o'yaokaat pajam. Tiago'ũm oe'ũ—João wago'ũm. ³ Icockok o'e ip Judeuyũ o'yaokaat puye—itabut'ũmayũ. Imẽnpuye Herodes Pedro o'taomũnat. O'taomũnat Judeuyũ petatam pima. Ixe epeta bima pã'o'a o'o'uk ip osodop—yamuyuhuhuptõmtẽm'ũmat'a.

⁴ Taomũn puje Pedro o'guõmat daomũnmũnap'a be.

— Peta kap puje Pedro ogujẽm guto daomũnmũnap'a bewi — Herodes o'e jewebe ma. — Ixe ekawẽn cuy oya'ĩjo soat etabut pe — io'e jewebe ma.

Sorarayũ o'guju Pedro wiwi am. 16 be sorarayũ o'guju. Ebadipdipayũ iwiwim o'e kabia buje. Ebadipdipayũ guto iwiwim o'e ip kaxicuğ. Ebadipdipayũ guto iwiwim o'e ip katpuje. Ebadipdipayũ guto iwiwim o'e ip ixima be. ⁵ Sorarayũ ma xipan cĩcã Pedro wiwim ip o'e cenapõnap puxim. Itabucayũ bit kawẽnwẽn cĩcã o'e ip Deus eju Pedro mujẽm ãm.

⁶ Herodes ma kajuk Pedro o'gujẽm daomũnmũnap'a bewi kabia buje. Deus ekawẽn tojtõt'ukat pit o'gujẽm ixima be. Deus ekawẽn tojtõt'ukat oajẽm Pedro kay ixẽ exima be. Pedro ixet osunuy daomũnmũnap'a be. Ixet osunuy xepxep sorarayũ pidase. Cem ibakirik osunuy correntebum. Sorara ağ osunuy daomũnmũnap'a exĩntabi be—badiat exĩntabi be. Wara'at tak kacũğ kadiat exĩntabi be osunuy ağ. ⁷ Deus ekawẽn tojtõt'ukat o'jebapuk daomũnmũnap'a be. Dao ma oikabia. Jok. Pedro o'gujuk jebum. O'guwurũğ.

⁸ — Daosuw! E'ây! — io'e cebe. — Ekop cuy okay! — io'e. O'jebuedu ipi ju Pedro bakirikpu—correntebu. Waram o'jekawẽn Pedro eju Deus ekawẽn tojtõt'ukat.

— Ekamixa juy eguõm — io'e. — Eyuk cuy eguõm — io'e cebe. Pedro o'guõm.

— Eekabek cuy eguõm — io'e. — Ejot cuy onomuju — io'e cebe.

⁹ Gebuje o'jẽm ip—Pedro, Deus ekawẽn tojtõt'ukat tak. O'jẽm ip ya bewi. Pedro o'jẽm Deus ekawẽn tojtõt'ukat nomuju. Kacũğ kay ip o'ju. Pedro itaybit gu o'e apẽn o'jebapuk okay iam. Tũybe wexeybi Deus ekawẽn tojtõt'ukat cocom õn iãn o'e. ¹⁰ O'kap ip koapayũ değ sorarayũ değ. Waram o'ju ip. Ámap sorarayũ değ ip o'kap. Oajẽm ip kacũğ kadiat exĩntabi be. Yobog

cĩcã osunuy. Cem cĩcã osunuy. Icaat muḡēḡē osunuy. Ixe exĩntabi kacũḡ kay wuyjẽmjẽmap exĩntabi osunuy. Ixe exĩntabi jekpiwa ma o'jewenomudip'uk. O'kap ip cedaḡ. Kacũḡ pe ip o'jẽm. Uk'a ukpibubu daḡ ip o'kap. Deus ekawẽn tojtjt'ukat Pedro o'suiwat. ¹¹ Pedro apẽn o'jebapuk cekay iam o'yaḡuysan gebuje bit.

— Wetaubit ḡasũ apẽn o'jebapuk okay iam — io'e jewebe ma. — Deus jekawẽn tojtjt'ukat o'ḡudot omujẽm ãm daomũnmũnap'a bewi — io'e jewebe ma. — Ixe omujẽm Herodes pe waokaap puxim — io'e. — Judeuyũ ma waoka ojuy. Deus pit odaxijo ixeyũ be waokaap puxim — io'e jewebe ma.

¹² Pedro o'ju Maria duk'a kay. Ixe Maria João Marcos xi osunuy. Ade Jesus kay itabucayũ awerom osodop ip ixe duk'a be. Deus eju kawẽnwẽn o'e ip.

— Daomũnmũnap'a bewi Pedro juy eḡujẽm — i'o'e'e ip Deus pe.

¹³ Pedro o'ju xĩntabi be. Tagtagtag io'e xĩntabi be. O'tomuwa tomudip'ukan. Ayacat oajẽm xĩntabi be—yaypan'isuat. Rode i ibutet osunuy. Oajẽm abu tagtagtag io'e iap co am. ¹⁴ Ixe yaypan'isuat itaybit o'e Pedro a'õm. Icokkok cĩcã o'e. Xĩntabi o'tomudip'uk ḡu. Badi oõm jebureyũ mukũyjom—itabucayũ mukũyjom.

— Pedro omuy xĩntabi be — io'e cebe ip.

¹⁵ — Gujeat ḡu eku! — io'e ip. — Pedro ḡu eku. Adaodao ma ece — io'e ip.

— Pedro ma eku — io'e. — Wadaodao ḡu. Pedro ma.

— Pedro ḡu eku — io'e ip. — Pedro eju jekuku'ukat acã eku—Deus ekawẽn tojtjt'ukat acã — io'e ip.

¹⁶ Pedro tagtagtag'i mabuk osunuy. Iõm pin o'e. Ibun pima acã xĩntabi o'tomudip'uk ip. Pedro o'jojo ip. Itabẽḡbẽḡ ip ijojom o'e.

— Pedro ma! — io'e ip.

Yaḡuybabi'ũm ip o'e. ¹⁷ Imẽnpit Pedro jebum o'e wẽḡwẽḡ'i ya'õkareyap puxim.

Apẽn Deus o'ḡujẽmat daomũnmũnap'a bewi iap o'ḡuwẽn cebe ip Pedro.

— Deus omujẽmap cuy epeḡuwẽn Tiago be, warara'acayũ be dak wuykit-pitpiyũ be—itabucayũ be — io'e.

O'jẽm ibocewi. Wara'at ka kay o'ju.

¹⁸ Kabia buje Pedro o'tobuxik ḡu taomũnmũnyũ wiwi'ukayũ. Yaḡuybabi'ũm'ũm ip o'e Pedro ip o'tobuxik ḡu ya be buye.

— Poma xe'e o'ju Pedro? — io'e ip. — O'jenapõn xe'e? — io'e ip jewewebe.

¹⁹ Herodes Pedro o'ḡudocat jewekay. Te'e ma jebuywatwat'ukayũ o'ḡuju Pedro kudadam. Tobuxik pa'ore o'e ip.

Ibocewi Herodes o'jekawẽn Pedro wiwim osodop'iaiyũ be.

— Apẽn Pedro o'jẽm daomũnmũnap'a bewi? — io'e. Cede ba'ore o'e ip. Imẽnpuye Herodes jebuywatwat'ukayũ o'ḡuju Pedro wiwim osodop'iaiyũ aokaan.

Herodes o'jẽm Judéia eipi bewi. Cesaréia ka kay o'ju. Ibo ka be osunuy.

²⁰ Herodes itakoma o'e Tiro ka watwat kay, Sidom ka watwat kay dak. Kuy bima Herodes ebekitkiyũ ixat tujowatwat'uk ip osodop Tiro ka watwat xan, Sidom ka watwat xan tak, ixat'ũm ip ika be buye. ḡasũ bit oibu'un ip ixat tujowat am Herodes itakoma buye. Imẽnēju Tiro ka watwat o'je'awero ip Sidom ka watwat eju. Ixeyũ Herodes buywatwat'ukat purem o'e. Ibuy-watwat'ukat putet Blasto i osunuy. Ya'õbuyxiat osunuy. O'ju ip Blasto kay. O'jekawẽn ip Blasto eju.

— Ocebuywan cuy ece — io'e ip cebe. — Ecekawẽn cuy Herodes eju ocewebeam — io'e ip. — Ocebikuy ixe be waram oceburem i'e am — io'e ip. O'jekawẽn ceweju Herodes mudinap ojuy. Herodes tak kabia o'ḡuweḡũn jekawẽn ãm jebekitkiyũ eju.

²¹ Ixe ekabia bima ade jĵā iboceayū o'je'awero ip cekay. O'je'awero ip Herodes a'ĵo am. Herodes jesay o'ġuōm—idip cĳcāat. Oabik ipi kukukat abikbikap pe. Idip cĳcāat pe oabik. O'jekawēn cĳcā aweromayū be. Kawēnwēn pima aweromayū o'jewāwā ip ya'ōberen.

²²— Agokatkat ġu teku—oceweju kawēnwēnat—Deus acā! — i napa ma o'e ip.

Ixe Herodes jewexe ya'ōbuyxi jĵā.

— Deus ġu ōn. Deus kukap puxim ġu juy epe'e okuġ — i'ūmġu o'e. — Deus acā ya'ōbuyxi—ōn pit ka'ūma — i'ūmġu o'e cebe ip.

²³ Imēnpuye Deus ekawēn tojtjot'ukat Herodes o'ġuwātaxipin. Nasēġpu o'tūnpu'o'o. Oe'ū.

²⁴ Imēneju adeayū Deus ekawēn o'ya'ĵojo ip. Soat kaka daġayū o'ya'ĵojo ip.

²⁵ Barnabé, Saulo dak dinheiro o'tujowat Jesus ebekitkiyū be—Jerusalém ka beayū be.

13

¹ Dinheiro ūm puje ip o'jepit Antioquia ka kay. João Marcos o'ju ceweju ip. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū osodop ip Antioquia ka be, Deus ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Ibūrū ma ibutet osodop ip: Barnabé, i. Simão i, Lúcio i, Manaém i, Saulo i. Ibūrū ma ibutet osodop ip. Simão xepxep putet osunuy. Wara'at ibutet Topayōn i osunuy. Lúcio ĳirene ka bewiat osunuy. Manaém o'yaipan Herodes eju, Galiléia eipi kukukat eju.

² Deus biōġbuk o'jekawēn ixeyū aġokatkayū eju. Awerom ip osodop. Deus eju kawēnwēn pima, jekpiwan ma jewemurenuren pima dak, Deus biōġbuk o'jekawēn ceweju ip.

— Ōn ma kuy Barnabé otaē kapik am owebeam, Saulo dak — io'e. — Imēnpuye ixeyū juy epeġujēm kapik am owebeam — io'e cebe ip.

³ Deus eju kawēnwēn pima, jewemurenuren pima dak, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū Barnabé o'ġujēm ibocewi, Saulo dak. O'jewebumōġ ip Saulo abi jeje, Barnabé abi jeje dak. Imēn o'ġujēm ip Deus a'ōbi.

⁴⁻⁵ Imuju'ibiyū o'ju ĳipre eipi kay—tip'awerorobog kay. Tip'awerorobog putet ĳipre i osunuy. Saulo o'ju Barnabé eju. João Marcos o'ju ixeyū buywatwat'ukan. O'ju ip apēn Deus biōġbuk o'e cebe ip iap taġ. O'ju ip Selêucia ka daġ ĳipre eipi kay cum pima. Selêucia ka tibogcĳcāati wābū osunuy. Oajēm ip. Jay. Oōm ip kobexixi be Selêucia ka be bima. O'timudek ip kobexixi daġ. Oajēm ip Salamina ka be—tip'awerorobog pe.

Iboce yajēm puje Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn ip. Oōm ip Judeuyū e'aweroroap'a be Deus eju kawēnwēnap'a be. Deus ekawēn muwēn am ip oōm. ⁶⁻⁸ Soat tip'aweroro daġ oekuku ip Deus ekawēn muwēnuwēn. Pafos ka be ip oajēm. Wamoat o'tobuxik ip ibo ka be. Wamoat putet Barjesus i osunuy. Barjesus xepxep ibutet osunuy. Wara'at ibutet Elimas i osunuy. Judeu osunuy wamoat. Ibukaypat osunuy. Ixe Barjesus tip'awerorobog watwat muġuykuku'uk osunuy.

— Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ōn — io'e'e cebe ip napa ma.

Ixe wamoat Sérgio Paulo eju osunuy—iecuġap eju. Sérgio Paulo itaybit cĳcāat osunuy.

Gebuje Sérgio Paulo Barnabéyū o'tomuwā. Deus ekawēn co am o'tomuwā ip.

— Deus ekawēn cuy eġuwēn owebe — Sérgio Paulo o'e cebe ip.

Sérgio Paulo ma Deus ekawēn co pin cĳcā osunuy. Barjesus pit ibu'u o'e Sérgio Paulo be Deus ekawēn coan. Imēnpuye Barjesus Barnabéyū awēġ

o'yawēgmukērērēn. O'yawēgmukērērēn ibu'u jĭjā buye Sérgio Paulo be Jesus kay itabut am. Barjesus Sérgio Paulo mubu'un ojuy osunuy Jesus kay itabucap puxim.

⁹⁻¹² Gebuje Saulo o'jeak cĭcā wamoat kay—Barjesus kay. Kūyjobit cĭcā o'e Deus biōḡbuk a'ō kay. Ya'ōpuruḡ o'jekawēn Barjesus pe—wamoat pe.

— Satanás ebekit ēn — io'e. — Xipacat kay ḡu ēn—pūḡ em tak ka'ūma — io'e. — Wuymuḡuykukukum ēn — io'e. — Soat em ēn ikērēat mujurūḡrūḡ — io'e. — Deus e ie cūḡ. Ēn pit wara'acayū mubu'u'un Deus e daḡ cekuap puxim ip. Ēn ikērēat mujurūḡrūḡap epereperem ḡu. Imēnpuye Deus ipiat supi'ajoat ewebe ḡasū — io'e. — Deus jetamu'ūm cuk adi ikērēat egujurūḡrūḡ iap teim. Ade kabia ḡu eta'ūm ecesūy pūḡpūḡ ā — io'e wamoat pe—Barjesus pe.

Wamoat dao ma o'suta'ūm. Wuyjojom ḡu o'e. Warara'acat kudadam o'e jeba co am—jedujowat am. Imēneju iecuḡap Sérgio Paulo oitabun Deus ekawēn kay.

Deus ekawēn imutaybitbin osodop ip Barnabēyū. Paulo xepxep ibutet osunuy—Saulo i, Paulo i dak. Paulo i ibutet osunuy Grego a'ōm. Saulo i ibutet osunuy Hebreu a'ōm. Sérgio Paulo wuykukukat ekawēn kay jĭjā osunuy.

¹³ Gebuje Paulo o'jēm Pafos ka bewi, cewejuayū dak. O'ju ip Perge ka kay Panfilia eipi beatka kay. Kobexixi daḡ ip o'ju.

Gebuje João Marcos o'jepit Jerusalēm ka kay. Oibu'un Paulo eju, Barnabé eju dak. O'jeok cewejuwi ip.

¹⁴ Gebuje Paulo oajēm Antioquia ka kay, Barnabé dak. Ijop Antioquia ka Siria eipi be ḡu osunuy—Pisidia eipi be osunuy.

Sábado bima o'ju ip Judeuyū e'aweroroap'a kay—Deus eju kawēnwēnap'a kay. Oabik ip. ¹⁵ Moisés ekawēntup o'tupcoko ip, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū ekawēntup tak. Uk'a kukukayū o'jekawēn Pauloyū eju.

— Ocebureyū — io'e. — Wuymucokkok am Deus ekawēn muwēn pin pima juy epeyekawēn — io'e ip.

¹⁶ Gebuje Paulo o'āy jekawēn ām. Wēḡwēḡ'i o'e jebum iḡo'a beayū muymūḡ ām. O'jekawēn cebe ip.

— Tapupuyū — io'e. — Pūḡpūḡ ey'in Israel naxeḡebitbit—Judeuyū. Warara'acayū Deus kay eyetabut Judeuyū etabucap puxim — io'e. —

Eya'ōpicūḡcūḡ cuy wa'ō kay — io'e. ¹⁷ — Deus kuyjeayū o'taē wuy'in. Judeuyū ma o'taē jebekitkiyūm. Wuyetabut ixe Deus kay — io'e. — Deus ip o'ḡu'acoḡ cĭcā Egito eipi be bima — io'e. — Xipan cĭcā ip o'jukuk. Egito eipi bewi ip o'tujujēm, ya'ōbaca jĭjā buye. ¹⁸ Uk'a'ūmat taḡ oekuku ip pūḡ koato ḡu—40 koato bun. Deus yukpiceḡe ḡu bit ikuḡ ip osunuy kūyjobit ḡu ma'ḡu ip. ¹⁹ Deus 7 be ipi watwat o'ḡu'ūmu'ūm Canaā eipi watwat. Imu'ūm puje cebekitkit Canaā eipi o'jat jeipim — io'e.

²⁰ — Gebuje Deus ibimāmāmayū ekawēn coco'ukayū o'jomuy kuyayū kukukan. Canaā eipi be osodop ip ade jĭjā koato—450 koato. Jekawēn muwēnuwēn'ukayū o'jomuy ḡūyjom ixe'yū mukūyjojo'ukayūm. ²¹ Samuel koap osunuy Deus ekawēn muwēnuwēn'ukan. Guyjom kuyjeayū o'e Deus pe: “Aḡokatkat cuy ejomuy ocekukukan,” i — io'e Paulo.

— Imēnpuye Deus Saulo o'jomuy Canaā eipi watwat kukukan kuyayū kukukan. Saulo Quis ipot osunuy. Ixe Benjamin diwat osunuy. Ixe Canaā eipi watwat kukukat osunuy 40 koato. ²² Deus oibu'un Saulo be jebekitkiyū kukukan. Ixe o'ju'uk jebekitkit kukap puxim — io'e.

— Gebuje Deus Davi o'jomuy jebekitkit kukukan Saulo dieḡ. Davi Deus ebekitkit kukukat osunuy Deus bikuyap taḡ. Deus imēn Davi o'ḡuwēn:

Wetaybit Davi soat em obikuyap tağ jekukum iam, i. Ixe Jessé ipot wa'õ kay jekukum soat em ma, i.

²³ Deus imên Davi o'guwên. Deus o'e kuyje:

Davi naxegebitbit oğuju eydaxijo am, i — io'e Paulo.

— Gebuje Deus Jesus o'guju Judeuyû daxijo am apên cuk adi o'e'e'e iap tağ — io'e. — Jesus Davi naxegebit osunuy. ²⁴ João Batista oajêm Jesus adeayû mutaybitbin awap. Imubatisasan oeku. Ixe João Batista o'e Judeuyû be: “Eyğuyçüçüg çuy epesop ikêrêat kuğ puye,” i. “Ikêrêat mujurûğrûğap çuy epeyepere,” i. “Epeyewemubatisasaan çuy,” i.

²⁵ — João jekapikap eperem pima, imên o'e Judeuyû be: “Tÿybe ên Deus emunaê iân eyju e'em owebe,” i. “Eyxe òn Deus emunaê,” i. “Eyemuwiwi gu òn pit,” i. “Ya'òbuyxi jÿjâat omuyku onomuju,” i. “Òn pit wa'òbuyxi gu,” i. “Cedağ gu owebe we'ator am suuk muwekap am wa'òbuyxi'ùm puye,” i. João imên o'e — io'e Paulo.

²⁶ — Obureyû — io'e. — Pÿğpÿğ ey'in Abraão naxegebitbit. Warara'acat ey'in Judeuyû gu. Inaka eyetabut Deus kay Judeuyû etabucap co'i — io'e. — Deus wuydaxijojoap awêğ o'yawêğmuwên wuywebe — io'e.

²⁷ — Imênpit Jerusalém ka watwat itaybit gu o'e Jesus wuydaxijojo'ukat iam. Ika kukukayû dak itaybit gu o'e ip iboam. Soat jebodoydoyap kabia be Judeuyû ya'òberen tupcoco'uk ip osodop je'aweroroap'a—Deus ekawênmuwênuk'ukat emudupmubararakup. Soat Sábado bima ip tup-coco'uk osodop. Imênpit itaybit gu ip apêğape xe'e ijoptup ekawên iam. “Jesus cuy je'û ikêrêat kuğ puye,” io'e ip napa ma. Kuyje Deus ekawên muwênuk'ukatayû o'e'e'e iap tağ Jesus o'yaoka ip — io'e Paulo.

²⁸ — Ixeyû mo o'jekawên Pilatos eju—ieçugap eju. Jesus ikêrêat o'jukuk gu—pÿğ em tak ka'ûma. Inaka “Jesus cuy eyaokaat,” i mo o'e ip Pilatos pe.

²⁹ Imên ibararak opop Deus ekawên tup pe. Soan o'e'e ip Jesus pe apên Deus emunaê jukuk ip iaptup ekawên tağ. Apên ip o'tupmubararak iap ekawên tağ o'jebapuk gasû — io'e.

— Iğodup ekawên tağ soat ebapuk puje warara'acayû ma Jesus'ùm jebit mo o'ğukop korosa ejuwi. Witabikÿy be adi o'jomõğ ip. ³⁰ Deus pit waram Jesus o'ğutait. O'ğuyuy ce'û'üyayû dopap pewi — io'e.

³¹ — Gebuje waram o'jetait'iat o'jojojo ip Jesus eju oekukuiayû. Ibun oeku ip ceweju—Galilêia eipi bewi ceweju o'jêm'iyayû—Jerusalém ka kay ceweju o'ju'iyayû. Ade kabia ceweju oeku ip waram o'jetait'iat eju — io'e.

— Gasû ixeyû ma icêmân Jesus muwênuk'ukat Judeuyû be. O'jojojo ip iap muwênuk'ukat ip gasû. ³²⁻³³ Oeju dak kawên idipat muwênuk'ukat eywebe. “Waram wemunaê oğutait waram ce'ûap puxim,” io'e Deus kuyje wuydobuyû'ùm'ùm pe. Gasû Jesus o'ğutait apên cuk adi o'e'e'e iap tağ. Imên e'em Deus ekawêntup—Salmodup—jebidododonaptup—xepxepupatup:

“Ên okpot,” i'e'em Deus, i. “Gasû òn ebay oce,” i'e'em Deus, i.

Imên e'em Salmodup.

³⁴ — Kuyje Deus o'e: “Waram wemunaê oğutait waram ce'ûap puxim,” i. Imên e'em Deus ekawên tup:

“Xipacat oğûm ewebe,” i juk adi oce Davi be, i. “Obu'u gu xipacat ùm âm ewebe,” i juk adi oce Davi be, i. Xipacat oğûm ewebe apên cuk adi ocecece Davi be iap puxim, i.

³⁵ — Imên e'em wara'atup pe jebidododonaptup—Salmodup:

Wetaybit ekpot'ùm iwan gu ên ierepap puxim iam, i. A'õ kay kÿyjobit cÿcâat iwan gu ên, i.

Ixe imēn Jesus o'guwēn. Imēn e'em Salmidup — io'e. ³⁶ — Icēmān Davi'ūm oe'ū. Itabēg puje Deus ekawēn tağ oekukuku — io'e. — Icēmān Davi'ūm o'jomōğ ip witabikūy be jedobuyū'ūm'ūm etaypi tēğ. Davi'ūm ma oierep. ³⁷ Jesus'ūm pit oierep ġu Deus waram o'ğutait puye — io'e.

³⁸ — Obureyū — io'e. — Eyetaybin cuy epesop Deus ikērēat uk'uğ wuywebewi Jesus oe'ū buye iam. Ixe Jesus muwēnuwēn ōn eywebe. ³⁹ Moisés ekawēn tağ jekukum pima wuya'ōbaca ġu juk adi ajop waram ikērēat kukap puxim. Jesus kay wuyetabut pima bit Deus ja'ōbacaap ūmūm wuywebe waram ikērēat kukap puxim — io'e.

⁴⁰⁻⁴¹ Imēn e'em Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararak-tup—kuyayū emudupmubararak-tup:

Eyetabut'ūm cīcā eyju! i. Eybu'u jījā eyetabut am okay, i. Eyetabēgbēğ cuy epesop! Epeap eyetabut'ūm puye, i. Ōn Deus. Eywebe i'e ba'oreap oğubapuk eyetabutpe, i. Imēnpit eyetabut'ūm okay epe'e, i. Warara'acat pe eyemukūyjo buje dak, eyetabut'ūm okay epe'e, i.

Imēn e'em Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararak-tup — Paulo o'e.

— Eyday'em'um cuy epesop Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e'e iap tağ je'hapukap puxim eywebe — io'e cebe ip—Judeuyū be.

⁴² Je'awerorop'a bewi Pauloyū jēm puje, Judeuyū o'jekawēn ceweju ip.

— Waram cuy epe'e ocemukūyjom iboam — io'e ip. — Wara'at Sábado juy ejot ġuto — io'e ip Judeuyū.

⁴³ Ce'awero epepe buje tak ġu ip o'ju Pauloyū kay—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak—Judeuyū etabucap co'i Deus kayayū. Pauloyū o'jekawēn ceweju ip.

— Soat em ma Deus xipan wuykug — io'e ip. — Soat em cuy ġebum epesop iboap kay — io'e ip Pauloyū.

⁴⁴ Waram pimaat esábado tak ġu o'je'awero Deus ekawēn com iğo ka beayū.

⁴⁵ Adeayū e'aweroap tobuxik puje Judeuyū oitabutkarey Pauloyū kay. Paulo ip o'ya'ōmuwarururun—Jesus kay itabut'ūmayū. O'jomuyumy jījā ip.

⁴⁶ Gebuje Pauloyū iparara'ūm cīcā o'jekawēn ceweju ip—Judeuyū eju.

— Cedağ osunuy ocewebe koam Deus ekawēn muwēn ām eywebe, eyju Judeuyū buye — io'e. — Cekawēn kay ġu eyju bit — io'e. — Eybu'u Jesus pe eydaxijoan, eywebe ipiat'ajoap puxim — io'e. — Eybu'u eyağuyisum eyekuam — io'e. — Imēnpuye warara'acat pe juy oceğuwēn Deus ekawēn—Judeu'ūmayū be — io'e. ⁴⁷ — Imēğām Deus cuk ocemuju. Kuyje Isaísat Cristo o'guwēn. Imēn o'e:

Ōn cuk enaē wekawēn muwēn ām Judeu'ūmayū be, i. Kabia buje wuyetay-bit wuyeku am, i. Imēnpuxim wekawēn co buje Judeu'ūmayū itaybit je'e apēn Deus soat taxijojom iam, i. Soat wekawēn kayayū otaxijo, i.

Imēn Deus o'e kuyje — io'e Paulo. — Imēnpuye Judeu'ūmayū be juy oceğuwēn Deus ekawēn — Paulo o'e.

⁴⁸ Judeu'ūmayū icokcok cīcā ip o'e iboap co buje.

— Ka'ūmğu Deus ekawēn co'i xipat — io'e ip. Soat itabut o'e Jesus kay, jexe jenuy am Deus emunaēyū.

⁴⁹ Gebuje Jesus kay itabucayū wuykukukat ekawēn o'guwēnuwēn soat pe itaybit'ūmayū be. Soat ibo eipi dağ oekuku ip wuykukukat ekawēn muwēnuwēn.

⁵⁰ Judeuyū oitakomān Pauloyū kay. O'jewawē ip ağokatkayū eju—ibo ka kukukayū eju. Aoyū eju dak o'jewawē ip—ya'ōbuyxiayū eju. Ixeyū aoyū Deus a'ō kay ip osodop. Imēnpit itakoma ip o'e Pauloyū kay.

Pauloyū ip o'yawēgmukērērēn. Imēnpuye soat ip itakoma jīā o'e Pauloyū kay. Jeipi bewi ip o'gūjēm. ⁵¹ O'jēm Pauloyū. Jesandālia ip o'gūpoypoy ibo ka bewi jejēm puje “Eyukpiwat Deus xe ocekawēn co pin'ūm puye” i'e am ibo ka watwat pe. ⁵² Itabucayū bit icokcok cīcā o'e—Antioquia ka beayū. Ibiōgbuk xipacat cebe ip osunuy.

14

¹ Icônio ka kay ip o'ju Pauloyū. Oōm ip Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Kawēn idipat o'gūwēn ip i'go'a be. Imēnpuye tak gu ip oitabun Jesus kay—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. ² Judeuyū kukukayū bit Pauloyū o'yawēgmukērērēn—itabut'ūmayū. O'yawēgmukērērēn ip Judeu'ūmayū be cekayap puxim. Imēnpuye itakoma o'e ip Pauloyū kay Judeu'ūmayū.

³ Gebuje Pauloyū wuykukukat o'gūwēnuwēn soat pe—Icônio ka watwat pe. Ibun cīcā ip osodop ibo ka be. Pūg kabia gu ip osodop Icônio ka be, ade oitabun Jesus kay buye. Iparara'ūma wuykukukat o'gūwēnuwēn ip.

— Deus xipan soat kuḡ wuykuḡ — io'e'e ip. Wuywebe i'e ba'oreap o'gūbapukpuk ip Deus a'ōbi. Deus a'ōbacaap o'gūbapukpuk ip soat etabutpe. Deus ibo ka watwat o'gutabun Pauloyū ekajwēn kay.

— Paulo icēmān e'em — io'e ip.

⁴ Imēneju pūḡ tag gu o'e ip Icônio ka watwat—wara'at tagtagtag ma. Pūḡpūḡ ixeyū'in Judeuyū kay ip o'e. Warara'acayū bit Jesus emumujuyū kay o'e.

⁵ Gebuje pūḡpūḡ Icônio ka watwat o'jekawēn jaka kukukayū eju—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak.

— Ikērēm cuy ip ajukuk. Ayabuḡbuḡ cuy ip wita'am — io'e ip.

⁶ Pauloyū jaoka ojuyap o'yawēḡtobuxik. Imēnpuye dao ma o'jēm ip Icônio ka bewi. Wara'at ka kay ip o'ju. Litra ka kay ip o'ju Derbe ka kay dak, i'go ka korerenatka kay dak. Ixeyū ka Licaōnia eipi be opop. ⁷ Kawēn idipat muwēnuwēn oekuku ip soat kaka daḡ soat pe ya'ījo am.

⁸ Taokērēat kay Pauloyū oajēm. Taokērēat Litra ka be osunuy. Ikap'isum pin ma taokērē osunuy. Cexīḡxīḡ pa'ore osunuy. ⁹ Soat Paulo o'e'eiap o'ya'ījojo. Paulo o'jeak cīcā cekay.

— Deus kay teku itabut jemu'adaam — Paulo o'e jewebe ma.

¹⁰ O'jekawēn taokērēat pe.

— E'āy — io'e. — Cūḡ'i ece — io'e ya'ōberen cebe.

Taokērē tūibit o'āy. Xipan o'jexīḡxīḡ. ¹¹ Paulo be imu'ada buje, o'jewāwā ip ya'ōberen Litra ka watwat.

— Deusyū o'kop wuykay! — io'e ip ja'ōm. — Aḡokatkayū jojo'i ip! — io'e ip jewewebe.

Tūybe Pauloyū deusyū iān o'e ip. O'jewāwā ip Paulo a'ōm gu—ja'ōm ma.

¹² — Wuyedeus teku! — io'e ip napa ma. — Júpiter teku! — io'e ip Barnabé muwēnuwēn.

— Wuyedeus tedaku! — io'e ip napa ma. — Mercúrio teku! — io'e ip Paulo muwēnuwēn.

Imēn o'e ip Paulo cekawēnxi buye. Litra ka watwat edeusbaro butet Júpiter i osunuy, Mercúrio i dak.

¹³ Ixeyū edeusbaro duk'a kukukat oajēm Pauloyū kay—Júpiter tuk'a kukukat. Biopak o'tujuajēm. Yaoka ojuy ip imupik am Pauloyū wap. Tūybe deus iān o'e ip. Tumūntitit o'titujuajēm biopak akārāsū eju titmukirik am Pauloyū ya'ōbuyxi cekay ip puye. O'tujuajēm ip aḡoka ekorara exīntabi be.

Júpiter tuk'a iboce o'yanuy. Tÿbe teyûku wuyedeusyû iân o'e ip. ¹⁴ Apên e ojuy ip ocewebe iam jetaybin puje, yağuybabi'üm cîcâ Pauloyû o'e.

— Tÿbe oceju deusyû iân o'e ip — io'e Paulo jebure be—Barnabé be.

Jesay o'ğuwek ip jağuybabi'ümap mubapuk am ibo ka watwat pe.

Pauloyû o'jedau ajémayû kay. O'jekawên ceweju ip.

¹⁵ — Tapupuyû — io'e. — Imên ğu juy epe'e ocewebe! — io'e. — Deus ğu oceju—ağokatkayû acâ! — io'e. — Oceju dak eyjo'i ma — io'e. — Ocajêm ijoce kawên idipat muwên âm eywebe. Eymubu'un am eyedeusbaroyû kay ocajêm ijoce. Te'e ma eyetabut ixeyû kay — io'e ip Listra ka watwat pe. — Deusbaroyû kay eyetabucap cuy epeyepere! — io'e. — Deusat kay juy eyetabun epesop. Deusat soat em itait omuy. Ixe kay acâ eyetabun cuy epesop — io'e. — Ixe kabi o'ğugê, ipi dak. Tiboğ cîcâati dak o'timugê. Ixe soat o'ğugê—kabi dagat, ipi dagat tak, tibog cîcâat dagat tak — i'e'em ip. ¹⁶ — Deus kuyjeayû o'jepere jekpiwan ma ip jeku am—Judeuyû, Judeu'ümayû dak — io'e. ¹⁷ — Imênpit Deus xipacan e'e'uk osunuy soat peam jiodiat peam. Imên òn soat podi ma xipat iâm wuymutaybitbin. Ixe muba'at muajëmjëm kabi bewi wuywebe. Ixe kadai mu'aypapan wuywebe i'o am. Deus soat em wuyemukaypinpuy ûmüm wuywebe wuy mucokok am. Deus imên xipacan wuykuğ ibikuy wuywebe wuyetabut am cekay buye — io'e ip. Imên Paulo Listra ka watwat o'ğutaybin Deus ekawên.

¹⁸ Listra ka watwat biopak aoka ojuy jîjâ tÿbe Pauloyû deusyû iân o'e ip puye. Pauloyû bit o'ğubu'un ip biopak aoka am.

¹⁹ Judeuyû oajêm Pauloyû kay—itabut'ümayû. Oajêm ip Antioquia ka bewi, Icônio ka bewi dak. Listra ka be ip oajêm. Ade o'ğubu'un ip Pauloyû kay. O'ğutakomân ip cekay ip.

Imên puye Paulo o'yabuğbuğ ip yaokaap ojuy. Kururuğ Paulo o'tujjëm ip jeka bewi—Listra ka bewi. Kacüğpe o'jepere ip. Tÿbe oe'û iân o'e ip. ²⁰ Paulo bit o'ây Jesus kay itabucayû cekay ce'awero buje. Waram oôm Listra ka be.

Kuyaje Paulo o'kop Derbe ka be Barnabé eju. ²¹ Kawên idipat o'ğuwënuwën ip Derbe ka watwat pe. Imên puye tak ğu oitaban ip Jesus kay.

Gebuje o'jepit ip jedocap e dag ma. Listra ka dag ip o'jepit Icônio ka dag tak, Antioquia ka dag tak. ²² Jesus a'òkayayû jojom ip o'jepit. Ixeyû a'òmucanucan oekuku ip. Yawëwëm ip oekuku. Paulo o'jekawên ceweju ip.

— Jesus kay eyetabucap cuy epeyepere ğu — io'e. — Jesus kay wuyetabut pima, warara'acat ipiat supi'ajoat wuywebe — io'e.

— Guyjom pit Deus xe acesop. Ixe soat kukukan pima, cexe ma acesop soat ya'ò kay küyjobit pima — io'e cebe ip.

Paulo soat kaka dag oeku Barnabé eju.

²³ Ixeyû dak ağokatkayû o'taé Jesus day itabucayû kukukayûm. Soat kaka dagwî o'taé ip. Jekpiwa ma o'jewemurun ip jekawên âm Deus eju. Deus eju o'jekawên ip o'taé'ibiyû beam. Imên o'jekawên ip Deus eju:

— Ocekukukat — io'e ip Jesus pe. — Iteyû ağokatkayû juy ejukuk xipan, ekay itabut ip puye — io'e ip Deus pe.

²⁴ O'kop ip Panfilia eipi dag, Pisidia eipi dag tak.

²⁵ Gebuje waram Deus ekawên o'ğuwënuwën ip Perge ka be. Atália ka dag ip o'kop.

²⁶ Antioquia ka kay ip o'ju waram. Kobexixi dag ip o'ju. Koap jejëmmap ka be ip oajêm—Antioquia ka be.

— Xipan cuy ixeyû ejukuk kapikpig pima—ekawënuwënuwën pima — i mo o'e itabucayû Deus pe ibo ka be koap cëm pima.

²⁷ Oajêm ip ma'ğuto Antioquia ka be jekapikap o'jepere ip puye. Paulo ekawên co am o'je'awero ip soat Jesus a'òkayayû.

Gebuje Paulo apĕn Deus ixeyũ buywatwanap o'ġuwĕn cebe ip. Apĕn soat kaka daġ oekuku ip iap o'ġuwĕn.

— Deus juk adi oca'omucanucan osunuy Jesus muwĕnuwĕn pima — io'e. — Judeu'ũmayũ be ocemuju jekawĕn muwĕn ām — io'e. — Tak ġu ip oitabun Jesus kay — io'e cebe ip.

²⁸ Ibo ka be osodop ip ũm kaxi. Jesus a'okayayũ xe osodop ip ibun ma.

15

¹ Judeuyũ o'ju Antioquia ka kay—Judĕia eipi bewiayũ. Oajĕm ip.

Gebuje cedaġ ġu Jesus kay itabucayũ o'ġutaybin ip—Judeu'ũmayũ o'ġutaybin ip.

— Moisés ekawĕn taġ eyedaypu'aġobixeedakat'ũm pima, Deus jeydaxijo ġu — io'e ip napa ma itabucayũ be.

² Imĕneju Pauloyũ o'jewa'okixikik cĭcā ceweju ip Judĕia eipi bewiacat eju. Imĕnpuye Jesus a'okayayũ itaybin pin o'e ip apĕn ġu paxi cũġ ma wuyxe iam.

— Acesuxeedakat tu Moisés ekawĕn taġ? Acesuxeedakat ġu xe'e? — io'e ip jewewebe.

Imĕnpuye ip Paulo o'ġuju Jerusalĕm ka be, Barnabĕ dak, jebureyũ dak.

— Jerusalĕm ka be juy epeju — io'e ip. — Epeju juy jekawĕn ām Jesus emumujuyũ eju—itabucayũ kukukayũ eju dak — io'e ip. — Epeyewawĕ juy ceweju ip. “Acesuxeedakat tu Moisés ekawĕn taġ? Acesuxeedakat ġu xe'e?” i juy epe'e cebe ip — io'e ip.

³ Pauloyũ o'jewemuwĕn cebe ip. O'jĕm ip Antioquia ka bewi.

O'ju ip itabucayũ kukukayũ kay. Cucum pima Fenĭcia eipi daġ o'kop ip, Samaria eipi daġ tak. Soat ka daġ o'je'awero ip itabucayũ eju cucum pima.

— Ade jĭjā Judeu'ũmayũ kuyap jeta Bucap o'jepere ip — io'e ip. — Jesus kay ip oitabun — Pauloyũ — o'e cebe ip.

Icokcok cĭcā ip o'e itabucayũ iboap awĕġ tobuxik puje—Fenĭcia eipi watwat, Samaria eipi watwat tak.

⁴ Oajĕm ip Jerusalĕm ka be. O'ju ip itabucayũ kukukayũ kay. Itabucayũ kukukayũ ip o'tobede, Jesus emumujuyũ dak, wara'acayũ itabucayũ dak. Itabucayũ kukukayũ o'je'awero ip cexe.

Gebuje Paulo o'jekawĕn cebe ip.

— Deus cuk adi ocebuywatwatn kawĕn idipat muwĕn ām — io'e. — Pũġ ġu Judeu'ũmat oitabun Jesus kay—ade jĭjā ma! — io'e Paulo.

⁵ Pũġpũġ pit Fariseuyũ o'āy Paulo mukorĕm ām—Jesus kay itabucayũ.

— Ixeyũ dak cuy Moisés ekawĕn taġ jeku, itabut ma'ġu ip Jesus kay — io'e ip. — Jedaypu'aġobixeedakat cuy ip cekawĕn taġ — io'e ip te'e ma. Imĕnpuye Pauloyũ o'jewa'okixikik cĭcā Fariseuyũ eju.

⁶ Gebuje Jesus emumujuyũ o'je'awero ip Jesus kay itabucayũ kukukayũ eju. O'jewawĕwĕ jĭjā ip.

— Apĕntak cedaġ wuywebe Judeu'ũmayũ mutaybit am Jesus kay itabun ip puje? — io'e ip jewewebe. — “Moisés ekawĕn taġ cuy epeku,” i du ace'e cebe ip? Imĕn ġu xe'e ace'e cebe ip? — io'e ip jewewebe.

⁷ O'jekawĕn cĭcā ip jeweweju jewemudin ām. Ibun cĭcā ip o'jewa'okixikik wara'at taġtaġtaġ i'eap puxim.

Pedro o'jekawĕn soat pe aweromayũ be.

— Okitpitpityũ — io'e. — Eya'opĭcũġcũġ cuy epesop wekawĕn kay — io'e. — Kuy bĭma Deus onaĕ kawĕn idipat muwĕn ām Judeu'ũmayũ be. Eyetaybit iboam — io'e. — Ixe mo omuju ibikuy osunuy ixeyũ mutabut am jekay buye.

⁸ Deus itaybit apĕn wuyju jewaġuyġuy iam — io'e.

— Ixe mo jebidōgbuk o'gudot Judeu'ūmayū kay apēn wuykay o'gudot iap co'i. Imēn Judeu'ūmayū kay dak ōn iam wuymutaybitbin o'e Deus. ⁹ Soat ipi daḡayū ibit ma Deus xe. Soat jewejojo'i ma ip cexe. Imēnpuye Deus ikērēat o'ju'uk Judeu'ūmayū bewi Jesus kay ip itabut puye. O'ju'uk apēn wuywebewi ikērēat o'ju'uk iap co'i — io'e. ¹⁰ — “Cedaḡ ḡu Deus pe jebidōgbuk muōm ām cebe ip, Moisés ekawēn taḡ ḡu ip puye,” i du eyju e'em? — Pedro o'e. — Iba'ore osunuy wuydobuyū'um'um pe ixe ekawēn taḡ jeku am. Wuywebe dak iba'ore. Iba'ore kuka o'e Judeu'ūmayū be dak. Imēnpuye “Moisés ekawēn taḡ cuy epeku,” i'umḡu juy ace cebe ip—Jesus kay itabun'isuayū be. ¹¹ Wuykukukat Jesus wuydaxijojom cekay wuyetabut puye. Wuydaxijojom xipan wuykuḡ puye. Imēnpuxim Judeu'ūmayū dak idaxijo itabun puje ip — Pedro o'e.

¹² Guyjom Pauloyū o'jekawēn aweromayū be.

— Deus mo ocemuju kawēn idipat muwēn ām Judeu'ūmayū be — io'e. — Deus a'ōbi juk adi wuywebe i'e ba'oreat oceḡubapukpuk soat etabutpe — io'e. — Deus soat podi ma ya'ōbaca iap juk adi oceḡubapukpuk itabutpe ip — io'e ip aweromayū be. Soat ip mūḡ osodop ya'ijojom.

¹³ Guyjom Tiago o'jekawēn aweromayū be.

— Okitpitpityū — io'e. — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wekawēn kay. ¹⁴ Simāo Pedro ekawēn epeya'ijojom kuy — io'e. — Deus xipan Judeu'ūmayū kuḡ iam wuytukūyjojō — io'e. — Deus Judeu'ūmayū o'taē itabut am jekay. Ixeyū dak o'taē jebekitkiyūm — io'e. ¹⁵ — Iboap o'jebapuk kuyayū ekawēn taḡ—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararakup ekawēn taḡ — io'e. — Imēn e'em iboaptup:

¹⁶ “Ōn Deus,” i. “Waram ocepit ya'at'ibit'a mudim am—Davi duk'a mudim am,” i. “Yadipat'am je'e maḡuto,” i. “Soat xe ijodiat xe wa'ōbuyxian oḡuy apēn Davi ya'ōbuyxi osunuy iap co'i,” i. “Obikuyap taḡ jeku ip waram,” i. ¹⁷ “Soat kaka daḡacat itabut je'e okay Judeu'ūmayū,” i. “Webekitkiyūm je'e ip,” i. ¹⁸ Imēn wuykukukat e'em, i. Kuyje ma iboap o'ḡuwēn, i.

Imēn e'em iboaptup — io'e Tiago. — Imēn cuk adi Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e'e'e Deus a'ōbi — Tiago o'e.

¹⁹ — “Imēnpuye Judeu'ūmayū kaykay ḡu juy ajop,” i ōn e'em — io'e Tiago. — “Jesus kay itabun'isuayū kaykay ḡu juy ajop,” i ōn e'em — Tiago o'e. — Iboam acā juy ace Judeu'ūmayū be—itabun'isuayū be:

²⁰ Deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn cuy epesuēn'o ḡu, i. Wara'acat tayxi kaykay ḡu juy epesop, wara'at itop kaykay ḡu dak, i. Iēntoyteyatēn cuy epesuēn'o ḡu, i. Puca doy juy epetoykōnkōn ḡu, i. Iboam acā juy ace Judeu'ūmayū be—itabun'isuayū be — Tiago o'e.

²¹ — Kuy bin ma opop Moisés ekawēn wuymutaybitbin'ukayū soat kaka daḡ — io'e. — Gasū dak soat kaka daḡ opop ip. Soat Sábado cekawēntup cocom ip wuy'eawerorop'a be—Deus eju kawēnwēn'ap'a be. Iboam acā juy ace cebe ip — Tiago o'e.

— Imēn cuy ace! — io'e ip aweromayū.

²²⁻²³ Soat ce'awero'ibiyū Tiago be jawēwēap kay ip o'e—soat Jesus emumu-juyū, soat itabucayū kukukayū dak, soat itabucayū dak.

Gebuje Jesus emumujuyū cartadup o'tupmubararak itabucayū kukukayū. O'tupmubararak ip tup muju am warara'acayū awēaptum—itabucayū awēwēaptum—Antioquia ka watwat awēwēaptum. Xepxep aḡokatkayū o'ḡuju ip cartadup tujowat am Antioquia ka watwat pe. Judas o'ḡuju ip, Silas tak.

Judas xepxep ibutet osunuy. Wara'at ibutet Barsabás i osunuy. Ixeyū xepxepayū ya'ōbuyxi ip osodop soat xe. Ixeyū xepxepayū cartadup o'tuptujowat Antioquia ka watwat pe. O'ju ip Paulo eju, Barnabé eju dak.

Cartadup imēn o'e:

Oceju Jesus emumujuyū, itabucayū kukukayū dak, wara'acat itabucayū dak, i. Eykitpitpiyū oceju, i. Kato mujujum oceju soat pe eywebe Judeu'ūmayū be, i. Kato mujujum ocejū soat kaka daḡacat pe—Antioquia ka watwat pe, Siria eipi watwat pe dak, i. ²⁴ Kuy bima aḡokatnayū mo a'ḡu eyaḡuymubabi'ūm'ūm oce'in, i. Gasū eyetaybit ḡu apēn oceku cedaḡ iam, i. “Moisés ekawēn taḡ eyedaypu'aḡobixeedakat'um pima, Deus jeydaxijo ḡu,” io'e ip napa ma eywebe, i. Oceju ḡu mo a'ḡu ixeyū ocejuju eykay, i. Ja'ōbi ma mo a'ḡu ip o'ju eykay, i. ²⁵ Imēnpuye juk a'ḡu oceje'awero pūḡ taḡ ma eyawē ām, i. Gasū xepxep aḡokatnayū ocetaē imuju am eyjom, i. Ixeyū cum Barnabé eju, Paulo eju dak, i. ²⁶ Pauloyū o'yaoka pin kuy bima, i. Inaka iparara'um ma wuykukukat Jesus Cristo muwēnuwēn oekuku ip, i. Imēnpuye ikukpin cīcā ip ocexe, i. ²⁷ Xepxepayū ocejuju eykay—Judas, Silas tak, i. Ixeyū soat ḡuwēn eywebe ḡasū ocekawēn, i. ²⁸⁻²⁹ Iboam acā oceju e'em eywebe: Deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn cuy epesuēn'o ḡu, i. Puca doy juy epetoykōnkōn ḡu, i. Iēntoyteyatēn cuy epesuēn'o ḡu, i. Wara'at tayxi kaykay ḡu juy epesop, wara'at itop kaykay ḡu dak, i. Iboam acā juy oceju e'em eywebe, i. Iboap taḡ jekukum pima, cedaḡ epeku. Eywātaxipem ḡu juy epesop. Ibūrū ma oceju e'em eywebe eyawēwēm, Deus biōḡbuk tak eyawēwēm, i. Imēn o'tupmubararak ip Judeu'ūmayū awēwēaptup itabucayū kukukayū Jerusalém ka be awerom pima.

³⁰ Gebuje taē'ibiyū cartadup o'tuptujowat ip Antioquia ka watwat kay—itabucayū kay. Judas o'tuptujowat, Silas eju. O'ju ip Barnabé eju, Paulo eju dak.

Yajēm puje soat itabucayū o'tomuwā ip je'awero am.

³¹ Gebuje ip o'tupūm cebe ip. Itabucayū kukukayū ya'ōberen o'tupcoco soat pe ya'ḡo am. Soat ip icokcok o'e ibodup ekawēn co buje.

³² Judas Silas tak itabucayū o'yawēwē. Antioquia ka watwat o'yawēwē ip. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū osodop ip. Deus ekawēn ip o'ḡutaybitbin. Imēnpuye biḡ ma ip itabut o'e Jesus kay. Icokcok ip o'e jetabucap kuḡ. Pūḡ kabia ḡu osodop ip Antioquia ka be.

³³ Ibocewi o'jewemuwēn ip itabucayū be.

— Deus cuy xipan jeydujupit — itabucayū o'e cebe ip.

O'jepit ip Jerusalém ka be. Kuy bima o'ḡuju'iyayū kay ip o'jepit. ³⁴ Imēnpit Silas o'jepit ḡu.

— Ijoce ma oḡuy — io'e. — Ocepit ḡu juy — io'e.

³⁵ Paulo dak Antioquia ka be osunuy, Barnabé dak. Wuykukukat ekawēn aḡuwēnuwēn ip adeayū be. Jebureyū eju wuykukukat ekawēn o'ḡuwēnuwēn ip.

³⁶ Ibun'um pima Paulo o'jekawēn Barnabé eju.

— Ga'a juy aceptit — io'e. — Soat kaka daḡ cuy aju—kuy bima Deus ekawēn aḡuwēnuwēn iap kaka daḡ — io'e. — Wuynomukay juy aceptit waram Jesus a'ōkayayū jom — io'e. — Ga'a aceptit xipat paxi opop ip iam — io'e Barnabé be.

— Ga'a — io'e Barnabé.

³⁷ Barnabé ma João Marcos dujowat ojuy ceweju ip. ³⁸ Paulo bit ibu'u o'e tujowan.

— Oxe ma xipat gu João Marcos ju am wuyweju — Paulo o'e. — Koap pima mo wuyiwat — io'e. — Panfília eipi be bima, o'jepit — io'e. — Wuyweju bit mo oibu'un Deus ekawên muwên âm — io'e. — Obu'u oce ikug — Paulo o'e.

³⁹ O'jewa'ôixikxik cîcâ ip. Imênpuye o'jeok ip jewewejuwi oibu'un ikug puye.

Gebuje Barnabé João Marcos o'tujowat jewēju. Kobexixi be ip oôm. Tibog cîcâti o'timudek ip. Chipre eipi be ip o'ju—tip'awerorobog pe.

⁴⁰ Gebuje Paulo wara'at ma o'taê jewēju am. Silas o'taê jewēju am. Soat ikitpitpiyü o'jekawên Deus eju cebeam ip—Antioquia ka watwat.

— Bay, xipan soat kuğ ên — io'e ip. — Iteyü xepxepayü juy ejukuk xipan — io'e ip Deus pe.

⁴¹ Paulo o'ju Silas eju. Síria eipi dağ oekuku ip, Cilícia eipi dağ tak. Deus ekawên itabucayü mutaybitbin oekuku ip.

16

¹ Pauloyü o'ju Derbe ka be, Listra ka be dak. Listra ka be ağokatkat osunuy. Jesus a'ôkayat osunuy. Ibutet Timóteo i osunuy. Paulo o'ju Timóteo kay. Timóteo xi Judeu osunuy. Ixe ayacat Deus ekawên kay itabut osunuy. Cebay Judeu gu osunuy—Grego acâ. ² Jesus a'ôkayayü Timóteo o'ğuwên Paulo be—Listra ka watwat, Icônio ka watwat tak.

— Timóteo xipat cîcâ — io'e ip Paulo be.

³ Timóteo dujowat ojuy o'e jewēju jebuywatwat'ukan Paulo. Koap Paulo Timóteo o'taypu'agobixeedakat Judeuyü babi dağ, ade Judeuyü osodop ika kay ip cumiat ka be buye. Itaybit cîcâ osodop ip Timóteo Judeu'umat ipot iam, taypu'agobixeedakat'üm iam tak ixeyü Judeuyü.

⁴ Gebuje Paulo o'ju Silas eju, Timóteo eju dak. Soat kaka dağ ip oekuku Jesus kay itabucayü jojom. Jerusalém ka watwat pe jawêwêap muwênuwên oekuku ip. Jesus emumujuyü be jawêwêap muwênuwên oekuku ip—itabucayü kukukayü be jawêwêap muwênuwên. Mênku Judeu'umayü jakuku iap muwênuwên oekuku ip.

— Kÿyjobin cuy epesop eyawêwêap ekawên kay — io'e ip itabucayü be soat kaka watwat pe.

Soat kaka dağ oekuku ip imukÿyjojom.

⁵ Imêneju biğ ma itabut o'e Jesus kay. Soat kabia warara'acayü oitabun Jesus kay.

⁶ Deus biôğbuk Pauloyü o'ğujuat gu Ásia eipi be. O'ğujuat gu ip iboce Deus ekawên muwên âm. Imênpuye Frígia eipi dağ ip oekuku Galácia eipi dağ tak. Kapurüğ tağ ip oekuku.

⁷ Ibocewi oajêm ip Mísia eipi tēğ ma. Bitínia eipi be cu ojuy ip. Deus biôğbuk pit o'ğujuat gu ip. ⁸ Imênpuye Mísia eipi dağ o'timudek ip. Trôade ebikopap pe oajêm ip. Ibo ka tibog cîcâti xe osunuy.

⁹ Gebuje Paulo jexey jo'iat o'jojoho ixe exima. Trôade ka be bima o'jojoho. Ağokatkat o'jojoho jexey jo'iat pe. Macedônia eipi bewiat o'jojoho. Cÿğ'i osunuy.

— Macedônia eipi kay juy ejot — io'e Paulo be jexey jo'iat pe. — Ocebuiwan cuy ece — io'e Paulo be.

¹⁰ Paulo imên jexey jo'iat o'jojoho. Őn tak cuk Paulo xe oğuy Trôade ka be bima. Őn Lucas—ijudup mubarararagat. Macedônia eipi kay a'gu cu ojuy ocejewaguy Paulo exey jo'iat puye. Ocetaybit cîcâ Deus cuk ocemuju Macedônia eipi kay kawên idipat muwên âm iam.

11 Gebuje kobexixi be oceōm. Ocejēm Trôade ka bewi. Tibog cîcâati oacetimudek. Cûg ma oceju tip'aweroro kay Samotrâcia eipi kay. Kuyaje oceju Neápolis ebikopap kay.

12— Gebuje Filipos ka kay oceju. Filipos ka Macedônia eipi be opop. Ika bog cîcâ ma o'sukadop. Wara'atka bodi ma ikabog o'sukadop—Macedônia eipi beatka bodi ma. César ebekitkit ibo ka o'sukada Roma ka kukat ebekitkit.

13 Aġoka bewi ocejēm Sábado kabia.

Idîbi wâbû kay oceju.

— Judeuyû aco'i kawēnwēn Deus eju ijoce — i juk a'ġu oce'e.

Aoyû awerom osodop ip iboce. Ocabik ma a'ġu ceparakpe ip—aweroayû parakpe.

14 Gebuje Deus ekawēn oceġuwēn cebe ip. Ayacat iboce osunuy. Ibutet Lídia i osunuy. Tiatira ka bewiat osunuy. Paġo idîpat teidada'ukat osunuy. Deus kay itabucat osunuy. Deus Paulo ekawēn o'ġubapuk Lídia be itabut cîcâ i'e am. Imēnpuye itabut cîcâ o'e Jesus kay. 15 O'jewemubatisanat “Jesus ebekit ōn ġasû bit” i'e am soat pe. Lídia duk'a watwat tak o'jewemubatisanat ip, itabut puye. Lídia o'jekawēn ocewebe.

— Eyxe wuykukukat Jesus kay wetabut pima, oduk'a be juy epesop ġasû bit — io'e ocewebe.

Imēnpuye Lídia duk'a be ocesop Filipos ka be bima.

16 Gebuje ayacat ocedopabijuk—yaypan'isuat—cekariwa be imudadaybotbot'ibit. Deus eju Judeuyû kawēnwēn'uk osodop iap kay cum pima, ocedopabijuk. Ibiōġbuk kērēat kuġ osunuy jewebe. Ibiōġbuk kērēat a'ōbi yaypan'isuat apēn ġuyjom je'ġapuk iap muwēnuwēn'uk osunuy adeayû be. Aġokatkayû yaypan'isuat kukayû osodop ip. Ade dinheiro bubum ip osodop apēn ġuyjom je'ġapuk eykay iap muwēġap teim. Ixe yaypan'isuat ocedopabijuk. 17 Jewāwāwām oekuku ocenomuju soat kabia. O'jekawēn ocekawēn coco'ukayû be.

— Teyûku Deus a'ō kay kûyjobicayû — io'e'e'e. — Ixe Deus soat podi ma ya'ōbuyxiat — io'e'e'e. — Apēn wuyewedaxijo but iap muwēnuwēn wuywebe — io'e'e'e ya'ōberen ocekawēn coco'ukayû be.

18 Iboap muwēnuwēn oekuku ocedobatban yaypan'isuat. Wara'at kabia dak. Wara'at kabia dak. Ade kabia iboap muwēnuwēn oekuku ocenomuju. Imēnpuye Paulo yukpiceġēn o'e cekay. O'jekorepēn yaypan'isuat kay.

Gebuje Paulo o'jekawēn ibiōġbuk kērēat pe—yaypan'isuat peat pe.

— Ejēm cuy yaypan'isuat pewi — io'e. — “Ejēm cuy,” i ōn e'em ewebe Jesus a'ōbi — Paulo o'e.

Gebuje'isum ma o'jēm cebewi. Xipat o'e.

19 Cebewi ibiōġbuk kērēat cēmap co buje, yaypan'isuat kukayû oitakomān ip Paulo kay.

— ġasû bit ixe ibiōġbuk kērēat a'ōbi ġuwēn ġu — io'e ip. — Abu dinheiro je'ġūm ocewebe ġasû bit? — io'e ip.

Pauloyû o'jat ip. Akiju ip o'tujowat. Jeka kukukat topabe o'tujowat ip imuymuy am.

20 Gebuje o'jekawēn ip jeka kukukayû eju.

— Teyûku Judeuyû — io'e ip. — Wuyka watwat kaykay ip — io'e ip napa ma. — Iwaru ma ocemutaybitbin ip. Jebabim ip ocemutaybitbin — io'e ip.

21— Cedaġ ġu iteyû e'eap taġ wuyeku am, wuyju Roma ka kukukat ebekitkit puye — io'e ip napa ma.

22 Gebuje ibo ka watwat oitakomān ip Pauloyû kay, imuymuy buje. Ika kukukayû Pauloyû eekabek o'ġuwekuwek ip.

— Epeyukxabimupokupoġ cuy daxadaypam — io'e ip.

²³ O'yukxabimupokupok cīcā ip. Daomūnmūnap'a be o'guōm.

— Aḡ cuy epesop cekay — io'e ip daomūnmūnap'a kukukat pe. — Epejowiwi juy ip ijēmap puxim — io'e ip.

²⁴ Iboap co buje āmap'abi be Pauloyū o'guōm iḡo'a kukukat. Badiat'abi be ip o'guōm. “Xipan cīcā juy iteyū epejowiwi,” i juk o'e buye. Sui o'suimuōm ip iptok pe. O'jekagobiece ip parakpe. Cem cīcā o'e ip. Ceok pa'ore ip o'e.

²⁵ Iximadakpe Pauloyū o'jebibododon Deus kay. O'jekawēn ip Deus eju. Ibibodo a'ijjom o'e ip soat daomūnmūnap'a beayū. ²⁶ Ipi o'jexixi ḡe buje bit. Imēnpuye daomūnmūnap'abi'ip o'je'abi'ipekutu. Soat xīntabi dak jekpiwa ma o'jereok. O'tomudip'uk. Ikaḡobimuparakap'ip tak o'jeipeorek jekpiwan ma.

²⁷ Imēn cebapuk puje daomūnmūnap'a kukukat o'jewūrūḡ. Xīntabi tomudip'uk'uk o'jojjo. Tūybe taomūnmūnayū kuy o'jēm iān o'e. Imēnpuye jepaja o'ju'uk iyuk pewi jewaoka ojuy. ²⁸ Imēnpuye Paulo ya'ōberen o'jewāwā. — Ecewaoka ḡu juy — io'e ya'ōberen. — Ocejēm ḡu buk — io'e. — Soat oceju ijocce mabuk — io'e yakukukat pe.

²⁹ — Wexiktak cuy eḡūm owebe — io'e jebure be ya kukukat. — Etojot cuy kabia iam.

O'ḡūm cebe. Badi o'ju.

Pauloyū kay o'ju. Ikarabakbak o'e jeparara pibun. O'jēḡ'acēcōḡcōḡ Pauloyū dopabe. ³⁰ O'tujujēm ip yabewi.

— Obureyū — io'e. — Apēntak wewedaxijo but? — io'e.

³¹ — Etabun cuy eḡuy Jesus kay—wuykukukat kay — io'e. — Etabut pima Deus jedaxijo. Eduk'a watwat tak idaxijo — io'e ip.

³² Gebuje Paulo Deus ekawēn o'ḡuwēn yakukukat pe, soat tuk'a watwat pe dak. ³³ Soat ip oitabun wuykukukat Jesus kay. Daomūnmūnap'a kukukat Pauloyū o'yukxabiwuy iximadakpe ma.

Gebuje daomūnmūnap'a kukukat o'jewemubatisanat “Gasū bit Jesus ebekitkit oceju” i'e am jebureyū be. Soat tuk'a watwat tak o'jewemubatisanat.

³⁴ Pauloyū o'tujowat ip jeduk'a be. Puybit o'ḡūm cebe ip.

— Juku eyxan — io'e. — Epejo'o — io'e.

Soat ip icokcok cīcā o'e Jesus kay itabut puye.

³⁵ Kabia buje Filipos ka kukukayū te'e ma sorarayū o'ḡuju daomūnmūnap'a beayū dakoy am—Pauloyū dakoy am.

— Pauloyū juy epeḡujēm daomūnmūnap'a bewi — io'e ip sorarayū be.

³⁶ O'ju ip daomūnmūnap'a be. Ika kukukayū ekawēn o'ḡuwēn ip iḡo'a kukukat pe.

Ixe o'ju Pauloyū kay.

— “Pauloyū juy epeḡujēm daomūnmūnap'a bewi,” i juk o'e ip oceka kukukayū — io'e yakukukat Pauloyū be. — Epejēm cuy — io'e ip. — Eyekupinap taḡ cuy epeju — io'e Pauloyū be.

³⁷ Imēnpit Paulo ika kukukayū a'ō kay ḡu o'e.

O'jekawēn sorarayū be Paulo.

— Oceju soat eipi kukukat ebekitkit—César ebekitkit Roma ka kukat ebekitkit — io'e. — Soat etabutpe ip ocukxabiaokaka — io'e. — Ocedujowat ḡu ip ibimāmāmamayū ekawēn coco'ukat kay ocekawēn co am — io'e. — Itaybit ḡu mo a'ḡu ip Pauloyū ikērēat o'ḡujurūḡ iam, o'ḡujurūḡ ḡu iam tak, ocekawēn co'ūm puye. Jetaybitpun'ūma ip ocemuōm daomūnmūnap'a be — io'e. — Iba'arēm ma ip ocemuḡēm ojuy! — io'e. — Iba'arēm ḡu juy ip ocemuḡēm — io'e. — Soat etabutpe juy ip ocemuḡēm — Paulo o'e.

³⁸ Imēneju sorarayū o'jepit ika kukukayū kay. Paulo ekawēn o'ḡuwēn ip cebe ip.

— César ebekitkit teyūbitku — io'e ip. Imēnpuye ika kukukayū iparara jījā ip o'e César ebekitkit ukxabi mupok pi osodop buye.

³⁹ O'ju ip Pauloyū kay. Daomūnmūnap'a be ip o'ju.

— Ocejyuk a'gu xipan gu eykuk kapusu — io'e ip. — Imēnpit eya'gyu'ba'um cuy iboap kay — io'e. — “Filipos ka kukukayū juk a'gu ikērēm cīcā ocekek,” i'umgu juy epe'e — io'e ip. — Epejēm oceka bewi — io'e ip Pauloyū be.

⁴⁰ O'jēm ip daomūnmūnap'a bewi. O'ju ip Lídia duk'a be. Ixe duk'a be osodop ip kawēnwēn Jesus a'ōkayayū eju. O'yawēwē ip. O'jēm ip ibocewi.

17

¹ Pauloyū o'ju Tessalōnica ka kay. Cucum pima o'kap ip Anfípolis ka dağ, Apolōnia ka dağ tak. Oajēm ip Tessalōnica ka be. Eba'pūğ esemana ibo ka be ip osodop. Judeuyū e'aweroroap'a ibo ka be o'yanuy—Deus eju kawēnwēnap'a.

² Eba'pūğ Sábado bima iğo'a be o'jujuju ip. Oōm ip iğo'a be.

Gebuje Paulo Deus ekawēn o'guwēnuwēn iğo'a beacat pe. Imutaybitbin o'e ip.

³ — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū juk adi Jesus Cristo o'guwēnuwēn — io'e. — Imēn e'em ip:

Deus emunaē juy ipiat supi'ajo, i. Je'ū juy, i. Waram imēnpit jetait, i. Imēn e'em Deus ekawēn tup — io'e. — Ibodup ekawēn tağ o'jebapak Jesus pe — io'e. — Ōn ixe Jesus muwēnuwēn eywebe. Deus ixe Jesus o'taē wuydaxi'jo'ukan — Paulo o'e.

⁴ Iboap co buje ade Judeuyū oitabun Jesus kay. Pauloyū eju oekuku ip. Ade Grego a'om kawēnwēn'ukayū dak oitabun Jesus kay—Deus kay itabut osodop'iyāyū. Ade aoyū dak oitabun Jesus kay—Grego a'om kawēnwēn'ukayū—soat xe ibuyxiayū.

⁵ Warara'acayū bit oitabutkarey Pauloyū kay Judeuyū—itabut'ūmayū. Itabutkarey o'e ip ibadipdipyū oitabun Jesus kay buye. Itabutkareyayū ikērēat mujurūğrūğ'ukayū o'tomu'wā je'awero am. Ibukapik'ūmayū o'tomu'wā ip—kaycōm'ūmayū. O'je'awero ip itabutkareyayū Pauloyū o'jomuymuy buye. Itabutkareyayū warara'acayū o'gutakomān ip Pauloyū kay. Puyxibut'ūm ip oōm Jasão duk'a be Pauloyū bu ojuy. Pauloyū dujowat ojuy ip aweromayū kay. ⁶ Pauloyū bit o'tobuxik gu ip Jasão duk'a be. Imēnpuye Jasão o'jat ip Pauloyū nuyap pe, Pauloyū ka'um puye. Wara'acat itabucayū dak o'jat ip.

Ibocewi o'tujowat ip ika kukukayū kay. Pauloyū o'jomuymuy ip ika kukukayū be.

— Soat kaykay teyūku osodop! — io'e ip napa ma. — Soat kaka dağ ip oekuku wuybadipyū kaykay — io'e ip napa ma. — Wuyka be gasū ip oajēm — io'e ip. ⁷ — Jasão ixeyū o'tujuōm jeduk'a be tūy ām — io'e ip jeka kukukayū be. — Wuyeipi kukukat a'ōdadam ip—César a'ōdadam — io'e ip napa ma. — “César gu soat kukukat—Jesus acā,” i napa ma e'em ip ocewebe — io'e ip napa ma.

⁸ Iboap co buje ika kukukayū oitakomān Pauloyū kay Pauloyū wuyeipi kukukat a'ōdadam tūybe iān o'e buye. Adeayū dak oitakomān cekay ip.

⁹ Imēnpuye ika kukukayū dinheiro o'jat Jasãoyū xewi Pauloyū mujēmap teida am.

— Pauloyū juy epeğujēm wuyka bewi — io'e ip Jasãoyū be. — Ixeyū jēm puje waram eyedinheiro oceğūm eywebe — io'e ip.

Jasãoyū o'ğuypicat ip waram tuk'a be. ¹⁰ Imēnpuye Jasãoyū Pauloyū o'ğujēm jeka bewi. O'ğujēm ip ixima be. O'ğuju ip Beréia ka kay.

Pauloyū o'ju Beréia ka kay. Oajēm. Judeuyū e'aweroroap'a be ip oōm Deus eju kawēnwēnap'a be.

¹¹ Gebuje Pauloyū Deus ekawēn Beréia ka watwat o'gutaybitbin. Beréia ka watwat Tessalónica ka watwat puxim gu ip osodop. Itabut pin ip osodop icēmāt a'ō kay. Paulo ekawēn coco'uk ip osodop. Soat kabia Deus ekawēn tup coco'uk ip osodop jetaybit am Paulo icēmān paxi e'em iam, icēmān gu paxi iam tak. ¹² Imēneju ade ma oitabun Jesus kay. Ade Judeuyū itabut o'e ip cekay. Ade aoyū dak itabut o'e ip Jesus kay—Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū—soat xe ya'ōbuyxiayū. Ade aḡokatkayū dak itabut o'e Jesus kay—Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū.

¹³ Gebuje Judeuyū o'yawēḡtobuxik Paulo Deus ekawēn muwēnuwēn Beréia ka be iap awēḡ—Tessalónica ka watwat. Imēnpuye Paulo kay ip o'ju. Oajēm ip. Paulo awēḡ o'yawēḡmukērērēn ip Beréia ka watwat pe. O'jomuymuy jījā ip. O'gubu'un ip Paulo a'ījo am.

¹⁴ Gebuje itabucayū Paulo o'tujowat tibog cīcāati be. Silas pit Beréia ka be o'jecū, Timóteo dak. ¹⁵ Ibocewi Paulo o'tujowat ip Atenas ka be. Paulo dujowacayū o'jepit jeka be—Beréia ka be. Jepitpin pima, Paulo o'jekawēn ceweju ip.

— “Gaxīn ma juy epesot okay,” i juy epe'e Silasyū — io'e cebe ip. — “Ibun gu juy epesop Beréia ka be,” i juy epe'e cebe ip—Silas pe, Timóteo be dak — io'e Paulo cebe ip.

¹⁶ Paulo yaḡuybabi'ūm'ūm o'e Atenas ka watwat kuḡ. Silasyū ajēmap wiwim osunuy ibo ka be. Ade deusbaroyū kay itabut cīcā ip osodop Atenas ka watwat. Tūybe ade deusyū iān o'e ip Atenas ka watwat. Paulo o'yukpiceḡēn deusbaroyū biōḡbuk cocom puye. Atenas ka watwat kuḡ yaḡuybabi'ūm'ūm o'e.

¹⁷ Gebuje Paulo o'jekawēn Atenas ka watwat eju. O'jekawēn Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Judeuyū eju o'jekawēn Judeuyū'ūmayū eju dak—Deus kayayū eju. Wuyjuyū e'aweroroap pe dak o'jekawēnwēn soat kabia aweromayū eju. ¹⁸ Itaybit cīcāayū dak o'jekawēnwēn Paulo eju—Estóicoyū, Epicureuyū dak. Ixeyū aḡokatkayū itaybit cīcā osodop ip. Paulo o'ḡuwēnuwēn ip jeweweju.

— Apēntak sute e ojuy itaybit'ūmat? — io'e ip.

— Deus muwēnuwēn teku oxe bit — io'e warara'acayū. — Wuyju bit wuyetaybit gu i'em — io'e ip.

Imēn o'e ip, Paulo soat em Jesus muwēnuwēn oekukuku buye, wuye'ū buje waram acejetait iap muwēnuwēn oekukuku buye dak. Jesus buten itaybit gu ip osodop.

¹⁹ Gebuje itaybit cīcāayū Paulo o'tujowat je'aweroroap pe jeweweju kawēn ām. Je'aweroroap putet Areópago i osunuy.

²⁰⁻²¹ — Ekawēn iisuat cuy eḡḡuwēn ocewebe — i'e'e'uk osodop ip jewewebe Atenas ka watwat soat em.

Soat em iisuat muwēnuwēn oekuku ip iisuat cocom tak. Paulo o'ju je'aweroroap pe Atenas ka beayū eju.

— Ejot cuy oceweju ekawēn iisuat muwēn — io'e ip Paulo be. — Apēn etaybit iap cuy eḡḡuwēn ocewebe — io'e ip. — Ekawēn iisuat cuy ocemutaybin ece. Wara'an ma ēn ocemutaybitbin — io'e ip. — Oceya'ījojo gu buk iboap. Ocetaybin pin iboam — io'e ip Paulo be.

²² Gebuje Paulo o'jekawēn cīcā ceweju ip iboce Areópago be.

— Atenas ka watwat — io'e Paulo. — Eyetabut cīcā deusbaroyū kay. ²³ Deusbaroyū biōḡbuk cocom oekukuku ijoce. Pūḡ'a oyajojo wit'a

muğëğë—eyedeusbaroyū kay eyegebabuap'a. Ibararak opop iğo'a eju. Imën e'em: "Wara'at paxi omuy deus, i. Ocetaybit ğu buk ixem," i. Ijop'a oceyamugë cekay ocegebabuap'am," i. Imën ibararak opop iğo'a eju — Paulo o'e. — Őn pit wetabut ixekay. Ixe Deusat. Ka'ümğu wara'at. Őn wetaybit ixem, eyju bit ka'ūma. Te'e ma iğo'a mo a'ğu epeyamugë, eyetaybit ğu ixem puye. Ixe ekawën muwënuwën òn eywebe. ²⁴ Kuyje ixekay ipi o'ğugë, soat ipi dağacat tak. Ixe kabi beacat kukukat, ipi dağacat kukukat tak. Ixe bit wuyemu'amuy'a be ğu nuynuy. ²⁵ Ixe buywat pa'ore wuywebe. Ixe soatkuğ. Ka'ūma kay ixekay. Ixe wuymutaicin, wuymu'ada'adam tak. Ixe wuyxat ūmūm wuywebe. Wuydoti dak iūmūm. ²⁶ Soat ka dağacat o'ğu'acoğ pūğ ağokatkat pewi. Jebikuyap tağ ip o'ğujuju soat kaka dağ. Poce ixeyū jeedop iap o'ğuwënuwën, poce ixeyū cum iap tak — io'e Paulo. ²⁷ — Deus imën o'ğuwën ixeyū etaybit am ixem, jekay jetabut am tak. Wūy ğu wuywi nuynuy—wuytëğ ma. Deus dobuxik pin pima, iba'ore ğu wuywebe tobuxik am. ²⁸ Wuyetait ixekay itait puye. Soat tağ wuyju cūğcūğ cucum ixekay ağ wuykay buye. Ijop' kake ixekay kake buye — Paulo o'e. — Eybadipyū dak imën o'e—tupmubararak'ukayū: "Deus ebekitkit wuyju dak," i mo o'e ip. ²⁹ Deus ebekitkit wuyju. Imënpit xipat ğu wuywebe i'e am: "Deus wita'a muğëğë buxim" i, "Deus ouro muğëğë buxim" i dak, "Deus prata muğëğë buxim" i dak, "Wuyemu'amugëğë'a buxim" i dak — Paulo o'e.

³⁰ — Kuyje ma Deus ğebum ğu osunuy apën ipi dağacat ikërëat o'ğujurūğrūğ iap kay, kawën icëmān itaybit'ūm ip puye. Gasū bit "Ikërëat mujurūğrūğap cuy epeyepere," i'e'em Deus soat pe wuywebe — Paulo o'e.

³¹ — Deus ağokatkat o'taë—Jesus o'taë — io'e. — Kabia o'ğuwëğūn. Soat ijodiat je'babuk Deus wap ixekay kabia be. Abuyū ikërëat kuğ Deus xe iap Jesus ğuwën. Abuyū ikërëat kuğ ğu iap tak ğuwën. Cūğ ma ğuwën itaybit puye. Deus pe waram Jesus mutait puje soat iboap o'ğubapuk soat pe wuywebe — Paulo o'e Atenas ka watwat be.

³² "Deus ce'uat o'ğutait waram" i'e buje Paulo ekawën o'jowaywayway ip Atenas ka watwat'in. Warara'acat pit Paulo ekawën kay o'e ixeyū'in.

— Waram pima juy ğuto ejot iboam ocemutaybin am — io'e ip Paulo be.

³³ Paulo o'jëm cexewi ip.

³⁴ Pūğpūğ ağokatkayū oitabun ip Jesus kay. Paulo eju oekuku ip oitabun'iyū. Pūğ ma itabucat putet Dionísio i osunuy. Ixe Areópago be je'aweroro'ukat osunuy. Ayacat tak itabut o'e Jesus kay. Damáris i ibutet osunuy. Pūğpūğ ā oitabun Jesus kay.

18

¹ Guyjom Paulo o'jëm Atenas ka bewi. Wara'at ka kay o'ju—Corinto ka kay.

² Paulo oajëm ağokatkat kay—Áquila kay. Áquila Roma ka bewiat osunuy. Kuy mo o'jëm Roma ka bewi jetayxi eju. Itayxi butet Priscila i osunuy. Áquila Judeu osunuy. Bekin pi ma Ponto eipi be osunuy. Kuy ma mo o'jëm ip Roma ka bewi Itália eipi bewi. Soat kukukat putet Cláudio i osunuy. O'jëm ip ixekay Cláudio jeipi bewi Judeuyū o'ğujëmat puye. Oajëm Áquila kay Paulo. ³ Áquila torojo'a muğëğë'ukat osunuy—ixekay'a'a muğëğë'ukat. Paulo dak ixekay'a'a muğëğë'ukat osunuy. Ixekay'a'a deidada'uk ip osodop—Paulo, Áquila dak. Xepxem ip o'jekapikpik. Imënpuye Paulo Áquila duk'a be osunuy Corinto ka be bima.

⁴ Gebuje soat Sábado cucu'uk osunuy Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Ixe dak Jesus o'gūwēnuwēn iḡo'a be Judeuyū aḡuymuwarururun ojuy, Judeu'ūmayū aḡuymuwarururun ojuy dak.

— Icēmān Jesus acā Deus emunaē — i'e'e'uk osunuy cebe ip.

⁵ Silas tak oajēm Paulo kay, Timóteo dak. Macedónia eipi bewi ip oajēm. Jesus o'gūwēnuwēn cīcā ip Judeuyū e'aweroroap'a be.

— Deus Jesus acā o'taē wuydaxijo'ukan — io'e'e'cebe ip.

⁶ Pūḡpūḡ Judeuyū'in Paulo ekawēn kay'ūm cīcā o'e. Paulo o'jomuymuy jījā ip. O'ya'ōdada jījā ip. Imēneju Paulo oibu'un ceweju ip je'awero am.

— Jesus ekawēn oḡuwēn eywebe — io'e. — Inaka eyetabut ḡu wekawēn kay — io'e. — Ipiat'ajojoap pe eyju buje, ōn ma okpiwat ḡu Deus xe. Eyju bit eyukpiwat, cekay eyetabut'ūm puye — io'e Paulo. Paulo jesay o'ḡuxikxik ixeyū xewi ijēm puje okpiwat ḡu iap mubapuk am cebe ip.

⁷ Ibocewi o'jēm, Judeuyū cekawēn kay'ūm puye.

Tício Justo duk'a kay o'ju. Ixe duk'a Judeuyū e'aweroroap'a tēḡ ma o'yanuy—Deus eju kawēnwēnap'a tēḡ ma. Itabut osunuy Deus kay. Ixe duk'a be o'ju Paulo. Judeu'ūmayū be o'ju Jesus ekawēn muwēn ām.

Gebuje Paulo Jesus o'gūwēnuwēn Tício Justo duk'a be. ⁸ Crispo itabut o'e wuykukukat Jesus kay—ixe duk'a watwat tak. Ixe Crispo Judeuyū e'aweroroap'a kukukat osunuy. Itabut o'e Jesus kay ḡasū bit. Warara'acayū dak oitabun Jesus kay. Tak ḡu Corinto ka wat oitabun. Deus ekawēn co buje ip oitabun. O'jemubatisasanat ip “Jesus ebekitkiyū oceju ḡasū bit” i'e am jebureyū be.

⁹ Gebuje jexey jo'iat o'jojojo Paulo. Wuykukukat o'jebapuk Paulo kay jexey jo'iat pe. Ixima be o'jekawēn Paulo eju.

— Epararam ḡu juy eḡuy — io'e Paulo be. — Mūḡ ḡu juy eḡuy — io'e. — Ebibu'um ḡu juy eḡuy wekawēn muwēn ām — io'e. ¹⁰ — Ōn ma exe oḡuy — io'e. — Imēnpuye aoka ba'ore cebe ip — io'e. — Ade mabuk itabut je'e okay ijop ka watwat — wuykukukat o'e Paulo be jexey jo'iat pe.

¹¹ Imēnpuye Paulo ibun cīcā osunuy Corinto ka be. Pūḡ koato osunuy ibo ka be, koato ipidase dak. Soat em Deus ekawēn muwēnuwēn'uk osunuy ibo ka watwat pe.

¹² Gebuje Judeuyū Paulo kay ḡu o'e ip. Paulo o'jat ip taomūn ojuy. O'tujowat ip Gálio be ya'tjo am. Gálio Grécia eipi kukukat osunuy. Iecuḡap osunuy. Oōm ip ibimāmāyū ekawēn cocoap'a be. Paulo o'jomuymuy ip.

¹³ — Teku ocemubu'u'un kuyat ekawēn taḡ wuyeku am — io'e ip Gálio be. — “Xipat ma epesop Deus xe eydobuyū'ūm'ūm ekawēn taḡ jekukum ḡu ma'ḡu eyju,” i napa ma teku e'em wuywebe — io'e ip. — Eḡukorēm cuy! — io'e ip.

¹⁴ Paulo jede ojuy o'e jemuymuyayū be. Gálio bit:

— Ecede ḡu juy — io'e Paulo be.

Gálio bit o'jede Judeuyū be.

— Judeuyū — io'e. — Ōn pit ite aḡokatkat oḡukorēm ḡu — io'e. — Wuykukukat mupubutbun puje, ōn kajuk oḡukorēm, ikērēat kuḡ wuykukukat xe buje dak — io'e. ¹⁵ — Jawa'ōxikxikxi eyju. “Teku wuybadip ekawēn mukērērērēn,” i'e'em eyju — io'e. — “Teku wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn taḡ ḡu jekukum,” i'e'em eyju. Imēnpuye ōn pit oḡukorēm ḡu. Eyju ma juy epeḡukorēm — io'e Judeuyū be. — Eyxe ma ikērēat kuḡ. Oxe bit ikērēat kuḡ ḡu — io'e.

¹⁶ O'ḡujēm ip ibimāmāyū ekawēn cocoap'a bewi. ¹⁷ Imēneju Judeu'ūmayū itakoma o'e ip Judeuyū kay, Paulo o'tujujēm puye. Imēnpuye Sóstenes o'jat ip Judeu'ūmayū. O'jat ip ixe Judeuyū e'aweroroap'a kukukat puye.

O'gupokupok cīcā ip ibimāmayū ekawēn cocoap'a exīntabi wegūn. Gálio bit ak'adit'ūma osunuy ixeyū kay.

— Āg gupokupok ip — io'e jewebe ma. — Ōn gu wukpiwat. Wa'ōbi gu ip imupokupoḡ — io'e.

¹⁸ Pūḡ kabia gu Paulo Corinto ka be osunuy. Ibun ma osunuy Jesus a'ōkayayū eju. Guyjom o'jewemuwēn cebe ip. Corinto ka bewi o'jēm. Síria eipi daḡ cu ojuy.

¹⁹ Éfeso ka kay o'ju. Priscila o'ju ceweju, Áquila dak. Cencreía ka daḡ ip o'kap. Cencreía ka be bima Paulo o'jakoeat apēn kuy bima Deus pe o'e iap taḡ. Waram ip o'ju kobexixi daḡ. O'timudek ip. Oajēm ip Éfeso ka be. Paulo oibu'un cewejuwi ip—Áquila ejuwi, Priscila ejuwi dak.

Gebuje Paulo Judeuyū o'tobuxik. Oōm je'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Jesus o'guwēnuwēn cebe ip. O'jewa'ōxixik Judeuyū eju.

²⁰ — Ibunbun ma juy eguy ocexe — Judeuyū o'e cebe. Paulo bit ibu'u o'e cexe ip.

²¹ — Ka'ūma — io'e. — Deus ibikuy bima bit ocepit eykay — io'e cebe ip. O'jewemuwēn cebe ip. Éfeso ka bewi o'jēm. Kobexixi daḡ o'ju.

²² Cesaréia ka ebikopap pe cemūḡ puje o'ju Jerusalém ka be. Itabucayū kay o'ju. O'tobede ip.

Gebuje kapurūḡ taḡ o'ju Antioquia ka kay Síria eipi beat ka kay. ²³ Jay. Oajēm. Ibun ma osunuy ibo ka be.

Gebuje itabucayū o'gutaybinbin. Soat kaka daḡ imutaybitbin ip oekukuku. O'jēm Antioquia ka bewi. Kapurūḡ taḡ o'ju. Galácia eipi daḡ oekukuku, Frígia eipi daḡ tak. Jesus a'ōkayayū mutaybinbin oekukuku. Itabut cīcā ip o'e cūḡ ma o'gutaybinbin puye.

²⁴ Apolo oajēm Éfeso ka be. Apolo aḡokatkat osunuy. Judeu osunuy. Alexandria ka bewiat osunuy. Iđim cīcā o'jekawēnwēnwēn. Itaybit cīcā Deus ekawēn. ²⁵ Kuy bima wara'acat ixē o'gutaybitbin wuykukukat e daḡ wuyeku am iam. Jedokdokap kuḡ o'gutaybitbin ip. Cūḡ ma o'gutaybitbin apēn wuykukukat cuk adi oekuku iam. Itaybit osunuy apēn João Batista adeayū o'gubatisasan ikērēat mujurūḡrūḡap o'jepere ip iap mubapuk am iam. Itaybit gu bit osunuy apēn ḡasū wuyju jewemubatisasanan “Jesus ebekitkit oceju” i'e am wuybureyū be iam. ²⁶ Jecokokap kuḡ osunuy imutaybitbin Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Áquila, Priscila dak Apolo o'tujwat jeduk'a be cekawēn co eperē buje. Apēn wuykukukat e daḡ ajeku iam o'gutaybin ip. Itaybit'ūmapi o'gutaybin ip—ixē o'ya'ļjojo gu buk iam. Cūḡ cīcā ma o'gutaybin ip.

²⁷ Ibocewi Jesus kay itabucayū Apolo o'tomuwā ixē cu ojuy Grécia eipi kay buye.

— Cum puk ōn Grécia eipi kay — Apolo o'e.

— Ha'a — io'e ip.

Cartadup o'tupmubarak ip tupmuju am Apolo eju. O'tupmubarak ip Grécia eipi watwat peaptum—itabucayū beaptum. O'tupmubarak ip xipan cuy Apolo epejukuk iaptum.

Gebuje Apolo itabucayū o'gutaybitbin cīcā Deus ekawēn Grécia eipi be jajēm puje. Oitaban ip Jesus kay, Deus xe ikukpin ip puye. ²⁸ Apolo Judeuyū a'ōxixiḡ o'e soat etabuṭpe.

— Jesus acā Deus emunaē. Jesus acā o'taē wuydaxiwo'ukan — io'e cebe ip. — Imēn ibararak opop Deus ekawēn tup pe — io'e cebe ip.

Mũğ ma ip osodop. Ya'õmuypit pa'ore cebe ip.

19

¹ Apolo Corinto ka be bima Paulo o'kap soat kaka dağ. Éfeso ka kay o'ju. Jay. Oajēm Éfeso ka be.

Gebuje Jesus a'õkayayü o'tobuxik. Doze be ip osodop. João Batista imubatisasan oeku ikērēat mujurügrüğap epereap mubapuk am warara'acayü be. Itaybit o'e ip João emumutaybinbinam. ² Paulo o'jekawēn ceweju ip.

— Ibiõğbuk xipacat oõm tu eywebe, Jesus kay eyetabun puje? — io'e.

— Ka'üma. Oõm ğu — io'e ip. — Ajo xe'e Ibiõğbuk xipacat? Ocejeküjyo ğu buk ixem — io'e ip.

³ — Abu-a'õbi juk eymubatisasaan? — Paulo o'e.

— João Batista a'õbi juk ocemubatisasaan — io'e ip.

⁴ — João ikērēat mujurügrüğ o'jepere'iyü mubatisasan oeku — io'e. — Imubatisasan pima, “Wara'acat omuyku kanomüm. Ibutet Jesus i. Ixe kay juy eyetabun epesop,” i'e'e'uk osunuy João — io'e Paulo.

⁵ Iboap co buje o'jewemubatisasaan ip “Oceju Jesus ebekitkiyü ğasü bit—ixe acã ocekukukat” i'e am jebureyü be. ⁶ Paulo jebu o'subumõğ yabi jeje ip. Ibiõğbuk xipacat oõm cebe ip. Ya'õba'arēmat a'õm o'jekawēnwēn ip. Deus ekawēn o'ğuwēnuwēn ip. ⁷ Doze be osodop ip—Jesus kay itabucayü.

⁸ Gebuje Paulo Deus ekawēn o'ğuwēnuwēn Judeuyü e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be—Éfeso ka beat'a be. Ja'õcam Deus ekawēn muwēnuwēn'uk osunuy ibo ka watwat pe.

— Gaxın ma Deus soat kukukan je'e — io'e ibo ka watwat pe.

Ibn osunuy ibo ka be imutaybitbin—ebapüğ kaxi. ⁹ Püğpüğayü bit Paulo be jemutaybitbinap kay ğu o'e ip. Ibu'u ip o'e jetabut am Jesus kay. Jesus o'jomuymuy ip adeayü be. Imēnpuye Paulo o'jeok cexewi ip—Jesus kay jetabut am ibu'u uayü xewi.

Wara'at'a kay o'ju Jesus a'õkayayü eju. Igo'a wuymutaybitbinap'a o'yanuy. Soat kabia Paulo imutaybitbin osunuy iğo'a be. Igo'a be Tirano imutaybitbin'uk osunuy püğpüğ ehora dağ. Ixe imutaybitbin'üm pima Paulo Jesus ekawēn imutaybitbin'uk osunuy. ¹⁰ Imēn imutaybitbin'uk osunuy xepxep koato bun. Imēneju ade jįjã wuykukukat Jesus ekawēn o'ya'įjojo—Judeuyü, Judeu'ümayü dak. Soat Ásia eipi watwat o'ya'įjojo.

¹¹ Gebuje Deus ja'õbacaap o'ğüm Paulo be wuywebe i'e ba'oreat mubapuk am adeyü etabutpe—o'jojojo ğu buk ip iay mubapuk am. ¹² Imēnpuye adeayü Paulo epağo o'jat cexewi—pağonõmnõm, ikümpi ekabek tak. Ixe pağo o'jomõğ ip iwãtaxippiayü be. O'je'ada'ada ip ixe pağo mõğ puje. Xipat o'e ip. Ibiõğbuk kērēat tak o'jēmjem adeayü bewi ixe pağo mõğ puje.

¹³ Gebuje püğpüğ Judeuyü ibiõğbuk kērēat o'ğujēmjem warara'acat pewi. Püğ ka be ğu ip osodop. Soat kaka dağ oekukuku ip. Ibiõğbuk kērēat mujēmjem'uk oekukuku ip.

Paulo babim imujēm ojuy ip.

— Ocekukukat Jesus a'õbi oceju e'em ewebe “Ejem cuy cebewi,” i — io'e ip ibiõğbuk kērēat pe.

¹⁴ Imēn imujēmjem ip osodop 7 be ağokatkayü. Ikitpitpityü osodop ip. Cebay butet Ceva i osunuy. Ceva Judeu osunuy. Judeuyü epaiyü kukukat osunuy. Jesus a'õbi ibiõğbuk kērēat mujēmjem'uk osodop ip adeayü bewi ikitpitpityü.

¹⁵ Jesus a'õbi imujēm ojuy bima bit, ibiõğbuk kērēat o'jede cebe ip.

— Wetaybit Jesus — io'e. — Wetaybit Paulom tak — io'e. — Pām eyju? Abuyū eyju? Jesus a'ōkayayū gu eyju oxo bit — ibiōḡbuk kērēat o'e cebe ip.

¹⁶ Ibiōḡbuk kērēat kukat o'jajorojoro cekay ip—7 beayū kay. Toti ip o'ḡuwekuwek. O'watwat ip iḡo'a bewi 7 beayū. O'jenapōn ip soat iwekwek. Soat ip yaokaka o'jēm. Ibo o'jebapuk Éfeso ka be.

¹⁷ Iboap awēḡ o'yawēḡtobuxik ip—Éfeso ka watwat, Judeuyū, Judeuyū ūmayū dak. Iparara o'e ip te'e ma “Jesus a'ōbi ōn” i'eap puxim.

— Wuykukukat Jesus ya'ōbuyxi jījā — io'e'e ip. Ade ixeyū'in oitabun wuykukukat Jesus kay.

¹⁸ Ade wamomoyū dak oitabun Jesus kay. Apēn cuk adi ikērēat o'ḡujurūḡrūḡ ip iap o'ḡuwēn ip Paulo be. Itabut cīcā o'e ip Jesus kay. Jebukaypacap o'jepere ip.

¹⁹ Gebuje ibukaypacap ibararak osodop taperadup pe ibibodo. Oibu'un ip jebibododon. Warara'acat muyū ām ip oibu'un. Jebukaypacaptup o'tupmu'awero ip tupmupik am soatup. O'tupmupik ip soat etabutpē. Teibog cīcā osodop tuptei. Tuptei 50,000 dinheiro osodop isurūḡat prata muḡēḡē.

²⁰ Imēneju warara'acayū oitabun Jesus kay. Tak gu ip oitabun. Deus ekawēn kay jījā ip o'e, cūḡ cīcā cexe ip puye.

²¹ Gebuje Paulo co ojuy Jerusalém ka kay. Deus a'ōbi cu ojuy o'e Macedōnia eipi daḡ cu ojuy, Acaia eipi daḡ tak.

— Jerusalém ka kay oju pin — io'e jewebe ma. — Ibo ka be oju buje Roma ka kay dak oju pin — io'e jewebe ma.

²² Xepxep jewejuayū'in o'ḡuju jewap Macedōnia eipi be. Timóteo o'ḡuju, Erasto dak. Ixe bit Ásia eipi be ibunbun mabuk osunuy.

²³ Gebuje Demétrio adeayū o'ḡutakomān Jesus a'ōkayayū kay. O'ḡutakomān ip, soat kaka daḡayū oitabun Jesus kay buye. ²⁴⁻²⁵ Demétrio pratam ya-muḡēḡē'ukat osunuy. Diana kay je'e'eap'a'it'it'a muḡēḡē'ukat osunuy. Ade Éfeso ka watwat kapikpik'uk ip osodop Demétrio eju ibiat'a muḡēḡēm. Ade dinheiro bubu'uk ip osodop ibiat'a muḡēḡēapetim. Tūybe Diana Deus iān o'e ip Éfeso ka watwat. Imēnpuye te'e ma Diana kay jījā ip osodop. Demétrio ibiat'a muḡēḡē'ukayū o'tomuwā je'awero am soat jeweju kapikpik'ukayū dak.

Ibocewi o'jekawēn cebe ip.

— Oburereyū — io'e. — Eyetaybit ade dinheiro bubum wuyju wuyekapikapetim iam. ²⁶ Paulo bit adeayū mubu'u'un jetabut am Diana kay. “Ijodiat emumuḡē Deus gu,” i'e'em ixo soat pe. Imēnpuye adeayū pu'u'un ip jetabut am Diana kay. Jetabucap epereperem ip — io'e.

— Itabut o'e ip Paulo ekawēn kay—Éfeso ka watwat, soat Ásia eipi watwat tak — io'e. — Imēn xipat gu jījā wuywebe! ²⁷ Imēn ibun pima, ajo be acejekapik? Wuyekapikap ka'ūmḡu o'e. “Ibuyxim gu oce'e Diana duk'a!” i je'e ip adeayū—Ásia eipi watwat, soat ka daḡayū dak — io'e. — “Diana Deus gu,” i je'e ip — io'e.

²⁸ Imēneju Demétrio ekawēn cocoayū isapka'ore o'e Paulo kay.

Gebuje o'jewāwā ip ya'ōberen—Diana kay je'e'eap'a'it'it'a muḡēḡē'ukayū.

— Diana ya'ōbuyxi jījā! — io'e ip ya'ōberen. — Soat ka watwat itabut cekay! — io'e ip. — Diana kay acā wuyetabut! Diana acā Deus! — i te'e ma o'e ip ya'ōberen.

²⁹ Tūybe Diana Deus iān o'e ip. Imēnpuye soat'a'a daḡ ip ya'ōberen o'jewāwā.

Ade ip dao ma o'ju je'aweroroap'a kay—yabogat'a kay. Cum pima ip xepxepayū o'jat Paulo eju jekuku'ukayū—Macedônia eipi bewiyū. Gaio o'jat ip, Aristarco dak. O'tujowat ip je'aweroroap'a be—yabogat'a be. Tak gu ip o'je'awero iġo'a be. ³⁰ Paulo òm ojuy o'e iġo'a be. Imēnpit itabucayū o'ġuōmat gu. ³¹ Warara'acayū dak o'jewa'ōmuju Paulo be—Ásia eipi kukukayū—ibureyū.

— Eòm gu juy je'aweroroap'a be — io'e ip. — Aokam cuy ip — io'e ip Paulo be.

— Oòm gu — io'e.

³² Gebuje aweromayū warēmtaġ ma o'jewāwā. Wara'at taġtaġtaġ ma ip jewāwāwām. Apēġām ijoce awerom wuyju iam itaybit gu o'e ip. Inaka ya'ōberen ma jewāwāwām ip. Itakoma jġā ip o'e Paulo ejuayū kay, Judeuyū kay dak.

³³ Gebuje Judeuyū itakomaayū mudin ojuy o'e. Imēnpuye Alexandre o'ġuju ip jewāwāayū dopabe. Alexandre itakomaayū mudin ojuy o'e. O'jebaeuru mūġ ma epesop i'e am aweromayū be.

³⁴ Teku Judeu iam itaybit puje, biġ ma ip o'jewāwā.

— Diana ya'ōbuyi jġā! — io'e ip ya'ōberen. — Ixe Diana deus wuyxe soat xe, Éfeso ka watwat xe! — io'e ip ya'ōberen.

Ibun cġcā ip o'jewāwā. Xepxep hora ya'ōberen o'jewāwā ip. O'jewāwā ip tūybe Diana Deus iān o'e ip puye.

³⁵ Gebuje aġokatkat jewāwāwāayū o'ġuymūġ. Ixe aġokatkat Éfeso ka kukukayū'in sunuy. Pa'orem cġcā jewāwāwāayū o'ġuymūġ. O'jekawēn cebe ip.

— Éfeso ka watwat, eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wekawēn kay! — io'e. — Soat kaka daġayū itaybit ip Éfeso ka watwat Diana kay je'e'eap'a kukan iam—deus tuk'a kukan iam—kuy bima kabi bewi o'kopiat'a kukan iam. ³⁶ Abu kuka o'e: “Éfeso ka watwat itabut gu Diana kay,” i? Ka'ūma ma! — io'e. — Imēnpuye juy epeyewāwā gu — io'e. — Mūġ ma epesop! — io'e. — Warēmtaġ gu juy epe'e'e! — io'e cebe ip. ³⁷ — Te'e ma juk iteyū aġokatkayū epetojot ijoce — io'e. — Diana kay je'e'eap'a beat o'tujupa'um gu ip — io'e. — Diana nuyap'a o'jomuymuy gu ip — io'e.

³⁸ — Demétrio, ceweju kapikpik'ukayū dak warara'acat muy pin pima, cum ip ibimāmāat ekawēn coco'ukat topabe — io'e. — Ade ip wuyka be. Ijoce gu bit ip warara'acat jomuymuy—ibimāmāat ekawēn coco'ukat topabe acā — io'e. — Soat em ip je'awerorom. ³⁹ Ce'awero buje ip ceweju juy ip epeyekawēn — io'e. — Wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn taġ cuy ajeku — io'e. — Cedaġ'ūm cġcā wuyju e'em ġasū bit — io'e. — Warēmtaġ wuyju e'em ġasū bit — io'e.

⁴⁰ — César ebekitkit kuka o'e wuywebe: “Cedaġ gu juk adi epe'e'e,” i. “César a'ō daġ gu juk epeye'awero,” i kuka o'e ip wuywebe — io'e. — Ipiat kuka o'supi'ajoat ip wuywebe — io'e. — “Cedaġ ma mo a'ġu oceju e'em” i'e ba'ore wuywebe — io'e cebe ip.

⁴¹ Soat aweromayū o'ġuypit iboap epere buje. O'jepit ip jeduk'a be.

20

¹ Ce'aweroap epere buje Paulo Jesus kay itabucayū o'tomuwā je'awero am. O'jekawēn ceweju ip ya'ōmucan am. Guyjom:

— Cum puk òn — io'e cebe ip. — Macedônia eipi kay òn cum. Eybu'um gu juy epesop Jesus kay — io'e cebe ip.

O'jëm Éfeso ka bewi. O'ju.

² Gebuje Macedônia eipi dag' oeku. Soat kaka dag' oekuku itabucayū jojom. O'gubikuy ip big' ma itabut am Jesus kay.

³ Grécia eipi kay oajëm. Ebpūg kaxi ibo eipi be osunuy. Paulo ma tibog' cīcāat mudek ojuy o'e Síria eipi kay jeju am. Judeuyū bit Paulo aoka ojuy ip. O'jewawē ip Paulo aoka am.

— Ga'a juy ayaoka — io'e ip. — Kobexixi be iōm puje juy ayaoka — io'e ip. Paulo o'jekūyjo jaoka ojuy ip iam. Imēnpuye oibu'un tibog' cīcāati mudek am.

Filipos ka kay Paulo o'ju. Kapurūg tag' o'ju. Macedônia eipi dagwi o'ju. Warara'acayū o'ju ceweju itabucayū. ⁴ Ibūrū ma ip o'ju Paulo eju: Sópattro, Aristarco, Segundo, Gaio, Timóteo, Tíquico, Trófimo. Sópattro Beréia ka bewiat osunuy. Pirro ipot osunuy. Aristarco Tessalônica ka bewiat osunuy, Segundo dak. Gaio Derbe ka bewiat osunuy. Tíquico Ásia eipi bewiat osunuy, Trófimo dak. Ibūrū ma ip o'ju Paulo eju—7 beayū. ⁵ Jay. Oajëm ip. Ōn tak cuk adi oguy Filipos ka be. Ōn Lucas. Ijudup mubarararag' ōn.

Ibocewi 7 beayū o'ju ocewap Trôade ka be ocewiwi am. Paulo odopabijuk Filipos ka be. ⁶ Judeuyū peta muğēgēm osodop ixeyū kabia dag'. Imuğēgēm pima pāo'a o'o'uk osodop ip—yamuyuhuhuptōmtēm'umat'a.

Ixe epeta kap puje Trôade ka kay oceju. Ocejëm Filipos ka bewi. Kobexixi be oceōm. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Pūğpōgbi xet tibog' cīcāati dag' oceku. Warara'acayū ocenomuixik pūğpōgbi xet kap puje—itabucayū—7 beayū. Ocenomuixik ip Trôade ka be. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. 7 xet ibo ka be ocesop.

⁷ Katpuje oceje'awero soat itabucayū eju Sábado bima. Pāo'a o am oceje'awero Jesus e'ūap kay ocegebu am. Yaboğat'abi be oceje'awero—umat'abi be. Paulo ocemutaybitbin o'e umat'abi be, kuyaje wara'at ka kay cum puye. Ibum osunuy ocemutaybitbin. Iximadakpe mabuk ocemutaybitbin osunuy. ⁸ Torotoro'i oeku lamparina'a umat'abi dag' yabimukabia am.

⁹ Ağokatkat tak Paulo ekawēn o'jekūyjo iboce—yaypan'isuat. Ibutet Êutico i osunuy. Xik'i osunuy uk'aba'etatok pe. Xiiih. Oixet pin cīcā ibun osunuy kawēnwēn puye. Xet. O'xet. Wūn. Bēkū. Umwi o'at. O'gu'āy ip. Kuy ce'ū.

¹⁰ Paulo o'kop umat'abi bewi.

O'kop ce'ūat kay. Erot io'e. O'jeerot. Ce'ūat o'yakobut. O'jekawēn itabucayū eju.

— Epeyekuy gu juy — io'e. — Ce'ū gu teku! Itait ma — io'e.

¹¹ Gebuje umat'abi be guto ocejeu. Pāo'a oceyadakat iğo'abi be Jesus e'ūap kay ocegebu am. Ocejekōn. Paulo kabiam oibu'un kawēnwēnapi. Oikabia kawēnwēn. O'jëm kabia buje.

¹² Yaypan'isuat o'tujowat ip tuk'a be. Soat ip icokcok o'e i'at'ibit o'jetait puye.

¹³ — Cum ōn Assôs ka kay — Paulo juk o'e ocewebe. — Kapurūg tagwi ma ōn cum — io'e. — Iboce ōn jeydopabijuk. Kobexixi dagwi juy eyju bit epeju — io'e ocewebe.

¹⁴ Oceju Paulo wap. Kobexixi be oceōm. Oceju Assôs ka be. Paulo dak o'ju kapurūg tagwi Assôs ka be. Ibo ka bewi ixe dak oōm kobexixi be oceweju.

Gebuje oceju Mileto ka kay. Mitilene ka dag' oceku. ¹⁵ Ocejëm Mitilene ka bewi. Kuyaje ocajëm tip'aweroro wegūn. Tip'aweroro butet Quios i osunuy. Kuyaje ocejemūg wara'at tip'aweroro be. Ixe tip'aweroro butet Samos i osunuy. Kuyaje ocajëm Mileto ka be. ¹⁶ Paulo ibu'u osunuy ibun jenuy am

Ásia eipi be. Imēnpuye ocejecū gu Éfeso ka be. Ocekap ma. Jerusalém ka be yajēm pin o'e peta muḡē awap—Pentecostes ekabia awap.

¹⁷ Gebuje Paulo Éfeso ka watwat o'tomuwā Mileto ka be bima—Jesus kay itabucayū kukukayū. Mileto ka Efeso ka tēḡ ma o'sukadop. O'tomuwā ip tot am jekay.

¹⁸ Yajēm puje Paulo o'jekawēn ceweju ip.

— Oburereyū — io'e. — Ibon cuk oḡuy eyxe. Wuykukukat peam kapikpig pima cedaḡ ma juk adi ojekukuku. Ásia eipi bewi wajēm pujeap ojekukuku cedaḡ. Eyetaybit wekukuam. ¹⁹ “Soat podi ma wa'ōbuyxi ōn,” i'ūḡgu juk adi ocece eywebe. Oḡuycūḡ cuk adi ojekukuku warara'acayū ikērēat muḡēḡēm pima. Ipiat cuk adi osupiājojojo. Judeuyū oaoka ojuj bima. Kawēn idipat muwēnuwēn cuk adi ojekukuku soat pe. ²⁰ Obu'un gu adi kawēn idipat muwēn ām eywebe. Soan ōn eymukūyojo. Eymutaybitbitbin cuk adi je'aweroroap'a be, eyduk'a be dak.

²¹ — Jesus muwēnuwēn cuk adi ojekukuku soat pe eywebe—Judeuyū be, Judeu'ūmayū be dak. “Eyḡuycūḡcūḡ cuy epesop ikērēat kuḡ puye,” i juk adi ocece eywebe. “Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere,” i juk adi ocece eywebe. “Deus ekawēn taḡ cuy epekuku,” i juk adi ocece eywebe. “Jesus Cristo kay eyetabun cuy epesop—wuykukukat kay,” i juk adi ocece eywebe. Imēn cuk adi eymutaybitbin ojekukuku. Eyetaybit soat iboam — io'e.

²² — Gasū bit Jerusalém ka kay ōn cum. Deus biōḡbuk a'ōbi ōn cum. Wetaybit gu apēn je'bapuk owebe Jerusalém ka be iam. ²³ Ipiat cuy osupi'ajo ibo ka be. Obu ip ibo ka be. Omuōm ip daomūnmūnap'a be. Wetaybit iboam. Soat ka daḡ ōn cucum pima, Deus biōḡbuk kuy juk omukūyojojo iboam. ²⁴ Imēnpit omupararanan gu iboap. Waokapi gu. Obikuy jījā bit soat wekapikap mu'ūm ām—Jesus Cristo o'ḡūm owebe ip mu'ūm ām. Ixe juk o'e owebe “'Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere,' i juy ece soat pe,” i. “'Epepere buje Deus ikērēat ju'uk eywebewi,' i juy ece soat pe,” io'e owebe. “'Wuykukukat Jesus kay eyetabun puje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi,' i juy ece be ip,” io'e. “Deus soat em xipan jeykuy,” i juy ece be ip,” io'e. “Obikuy jījā wekapikap mu'ūm ām,” io'e.

²⁵ — “Soat ipi daḡacat je'e 'Deus acā wuykukukat,'” i juk adi ocece eywebe kuy bima. ²⁶⁻²⁷ Gasū bit wetaybit waram eyju ojo gu ijodi iam. Imēnpit Deus ekawēn cuk adi oḡuwēnuwēn eywebe. Deus pe eymukūyojoap ekawēn tak oḡuwēnuwēn soat pe eywebe. Abu be oḡuwēn'ūm? Soat pe ma oḡuwēn. Imēnpuye pūḡ ey'in Jesus kay itabut'ūm pima, ōn gu okpiwat. ²⁸ Deus ekawēn taḡ cuy epeku — io'e cebe ip. — Deus biōḡbuk cuk eynaē Jesus kay itabucayū kukukayūm. Jesus ebekitiyū ip, ixe o'jedoyekereren cebeam ip puye — io'e. — Xipan cuy ip epejuk ovelha kukuk'ukat puxim — io'e.

²⁹ — Wetaybit ōn ijocē'ūm pima aḡokatkayū jajēm eykay iam—ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū—ika'uat pūximayū. Napaap ip ḡuwēn eywebe Jesus kay eyetabucap epereap ojuj. Ovelha kay wida ajēmap puxim jajēm ip eykay. Adeayū ḡuḡyukukuku ip. Icēmān gu ip gutaybin—napaam acā. ³⁰⁻³¹ Warara'acayū ḡuḡyukukuku ip jetabucap epereap ojuj. Imēneju aḡ cuy epesop ixeyū be eymuḡyukukuap puxim. Pūḡpūḡ ey'in tak warara'acayū ḡuḡyukukuku jetabucap epereap ojuj — io'e cebe ip.

— Ebapūḡ koato ma juk adi eymutaybinbin oḡuyḡuyḡuy. Kawēn idipat muwēnuwēn cuk adi oḡuyḡuyḡuy eywebe kabiam, ixima daḡ tak — io'e. — Ekay wetabotaidabotbon kapikpig cuk adi oḡuyḡuyḡuy. Gebum cuy epesop iboap kay — io'e cebe ip.

³² — Deus pit xipan cīcā jeykuk — io'e cebe ip. — Deus ekawēn kay juy epesop — io'e. — Ixe ekawēn kay bima, eypararam ġu epesop. Deus ekawēn kay bima, jeybu'un ġu Jesus kay eyetabut am. Deus xipacat ūmūm jebekitkiyū be. Eywebe dak xipacat je'ġūmgūm — io'e. ³³ — Eyxe bima wetabikuku ġu juk oġuy eybubut kay eyxe bima, eyeprata kay dak, eyeuroo kay dak, eydoti kay dak. ³⁴ Ōn ma kapikpik'uk oġuy obubut pu am, odoti bu am tak, owejuayū bubut pu am tak, owejuayū doti bu am tak. Eyju dak eyetaybit iboam. Imēn cuk adi ojekuku eyxe bima. ³⁵ Eyju dak wekukuap puxim cuy epeku ġasū — io'e. — Acejekapik cīcā juy tadaybotbocayū buywat am. Kuy imēn adi eymutaybitbin oġuy — io'e. — Wuykukukat Jesus imēn o'e:

Ibubu'ukat cōcōkap podi ma iūmūm'ukat pit e'em, i.
Imēn o'e wuykukukat Jesus Cristo — io'e. — Čekawēn kay ġebum cuy epesop — io'e cebe ip.

³⁶ Paulo imēn o'jekawēn Jesus a'ōkayayū kukukayū eju—Éfeso ka bewiayū eju.

Iboap e buje Paulo o'jēġ'aecōġcōġ. O'jekawēn Deus eju. Soat Éfeso ka bewiayū dak o'jekawēn Deus eju. ³⁷ Soat ip wawa o'e Paulo cēm puye.

Gebuje Paulo ip o'yakobutbut. O'yagobukōnkōn ip cēm puye. ³⁸ Iġuycūġcūġ ip o'e Paulo ekawēn kay, “Waram eyju ojo ġu ijodi,” io'e buye.

21

¹ O'ju ip Paulo eju kobexixi kay. Ocejewemuwēn cebe ip. Ocejēm cexewi ip. Oceōm kobexixi be.

Tiro ka kay oceju. Cucum pima oceju tip'aweroro be. Ocajēm tip'aweroro be. Tip'aweroro butet Cós i osunuy. Kuyaje ocajēm Rodes ka ebikopap pe. Ibocewi ocajēm Pátara ka be.

² Wara'at kobexixi ocetobuxik. Oceōm cebe—Fenícia eipi kay cu ojuyat pe. Ocejek ebikopap pewi. ³ Wara'at tip'aweroro ocetipcoco ġebuje. Ibutet Čhpre i osunuy. Ocekap wuyba'ūġat kadi. Oceju Síría eipi be. Ocejemūġ Tiro ka ebikopap pe. Tiro ka Síría eipi be opop. Kobexixi be kapikpik'ukayū tarekrek tujujēm ojuy kobexixi bewi iboce. Imēn ocajēm Tiro ka kay.

⁴ Jesus kay itabucayū ocetobuxik ibo ka be. Ibun ma ocesop cexe ip. 7 xet ocesop cexe ip. Ixeyū o'jekawēn Paulo eju Deus biōġbuk a'ōbi.

— Eju ġu juy Jerusalém ka be — io'e ip Paulo be. — Jaoka ip itakomaayū — io'e ip.

⁵ Ocejēm puje, itabucayū o'je'awero ocewebe jewemuwēn ām—āġokatkayū, aoyū dak, bekkitkit tak. Oceweju o'ju ip ebikopap pe. Ocejēġ'aecōġcōġ ka'oririt pe. Deus eju ocejekawēn.

— Cum puk oceju — i oce Tiro ka bewiayū be.

— Ha'a — io'e ip. — Deus cuy je'ju eyweju — io'e ip ocewebe.

⁶ Ocejēm kobexixi be. Ixeyū bit o'jepit jeduk'a be. Imēn ocejēm Tiro ka bewi. ⁷ Kobexixi daġ oceju.

Ocejēm Ptolemaida ka kay. Itabucayū ocetobuxik. Pūġ kabia ocesop cexe ip.

⁸ Kuyaje ocajēm Cesaréia ka be. Filipe ocetobuxik. Filipe kawēn idipat muwēnuwēn'ukat osunuy. Kuy bima Jerusalém ka watwat Filipe o'jomuy itabucayū buywatwat'ukan 6 beayū eju. Ixe duk'a be ocesop. ⁹ Ixe ebadipdip taxit osunuy. Itoptep ġū ixeyū bit osodop. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū osodop ip. Puġ kabia ġū ixey duk'a be ocesop.

¹⁰ Āġokatkat tak oajēm ocekey. Oajēm Judéia eipi bewi. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Āġabo i ibutet osunuy. Apēn ġuyjom je'bapuk

iam Deus ocemutaybitbin'uk osunuy. ¹¹ Ixe Paulo ukpumünpu o'subu'uk. Jebögbi o'jomünmün Paulo ukpumünpum. Jekağobi dak o'jomünmün yukpumünpum.

Imünmün epere buje, o'jekawën Paulo eju.

— Deus biögbuk omuküyojom — io'e. — Jerusalém ka watwat jedaomün — io'e. — Jedaomün ip apën obögbi münmün iap puxim — io'e. — Jeüm ip Judeu'ümayü be—itakomaayü be — io'e.

Agabo imën o'e Paulo be. ¹² Gebuje oceju ocejekawën Paulo eju.

— “Eju gu juy Jerusalém ka kay,” — i juk ocece ewebe — ioce cebe. — Jedaomün ip — ioce.

— Eju gu juy — io'e warara'acayü dak yaokaap puxim.

Itabucayü o'tötön Paulo iju pin puye—Cesaréia ka watwat.

¹³ — Apënpuye eyju wawa? — io'e Paulo. — Cum cuy ön Jerusalém ka kay — io'e. — Omugüycügcüg eyju? Apënpuye eyju omudaobu'un ojuy? Wuykukukat Jesus ibikuy bima, obu'u gu oce ixeyü be odaomün âm. Obu'u gu dak we'ü âm. Wuykukukat Jesus a'öbi acä ojeku — io'e.

¹⁴ Paulo ağuyumuwarurun pa'ore o'e ocewebe. Imënpuye ocebu'un yağuyumuwarurun.

— Wuykukukat bikuyap tag cuy ejeku — i oce cebe.

¹⁵ Imëneju ocejewemuxipan Jerusalém ka kay oceju am. Oceju.

¹⁶ Jay. Ocajëm Jerusalém ka kay. Jesus kay itabucayü o'ju oceweju. Ocedujowat ip Menasom kay Cesaréia ka watwat. Menason Chipre eipi bewiat osunuy. Kuyje ma itabucat osunuy Jesus kay. Ixe duk'a be ocesop.

¹⁷ Jerusalém ka be ocajëm puje itabucyü jom oceku. Icocok o'e ip ocajëm puje.

¹⁸ Kuyaje Paulo o'ju Tiago kay oceweju. Tiago xe awerom osodop ip itabucayü kukukayü—Jerusalém ka watwat. ¹⁹ Paulo ixeyü o'tobede.

Gebuje:

— Deus ja'öbacaap o'ğubapukpukpuk Judeu'ümayü be ön ixeyü xe bima — io'e Paulo. — Tak gu ip oitabun Jesus kay Judeu'ümayü. Ade jÿjã ip oitabun — io'e Paulo cebe ip.

²⁰ — Ka'ümğu Deus co'iat xipacat! — io'e ip, iboap co buje.

Gebuje itabucayü kukukayü o'jekawën Paulo eju.

— Xipit ma, ocekitpit — io'e ip. — Imënpit etaybit ade Judeuyü itabut o'e Jesus kay iam — io'e ip. — “Jesus kay wuyetabut puje dak Moisés ekawën tag cuy ajeku,” i'e'em pit ip — io'e ip. ²¹ — “Paulo bit warëmtag ma Judeuyü mutaybitbin Judeuyü'ümayü ka be bima,” i'e'em ip napa ma — io'e ip Paulo be. — “‘Moisés ekawën tag gu juy epeku,’ i'e'em Paulo,” i'e'em ip — io'e ip. — “‘Eyipotpoyü juy epetaypu ağobixeedakat gu,’ i'e'em Paulo,” i'e'em ip — io'e ip. — “‘Aypapayü'üm'üm ekawën tag gu juy epeku gasü bit,’ i'e'em Paulo,” i'e'em ip napa ma — io'e ip Paulo be. — Imën emuymuy Judeuyü, itabut ma'gu ip Jesus kay — io'e ip. ²² — Kuy ip o'jeküyo ijoce ajëmap awëğ — io'e ip Paulo be.

²³ — Oce'e'ep tag cuy ece — io'e ip Paulo be. — Ebadipdip ağokat kayü jewemuisusun Deus xe, itabucayü — io'e ip. — “Ocewemuisun cuy,” i juk o'e ip Deus pe. ²⁴ Ixeyü ebadipdipayü juy etujowat eweju. Wuybabi dag cuy ecewemuisun ceweju ip — io'e ip Paulo be. — Dinheiro juy egüm ebadipdipayü be yakoeapteim, iöho buap teim tak. Iöho juy ip je'güm paÿyü be imupik am Deus etabixe. Imën e'e buje, soat itaybit je'e icëm gu e'em ip Paulo muymuy iam — io'e ip. — Itaybit je'e ip ën tak Moisés ekawën tag jekukum iam — io'e ip Paulo be.

25 — Kuy oceje'awero Judeu'umayũ awẽ ãm — io'e ip. — Cartadup ocetupmuju cebe ip—itabucayũ be. Imẽn e'em igodup: “Deusbaroyũ wap iẽnmõg'ibitẽn cuy epesuẽn'o gu,” i. “Puca doy juy epetoykõn gu,” i. “Iẽntoyteyatẽn cuy epesuẽn'o gu,” i. “Wara'at tayxi eju gu juy epeyepo, wara'at itop eju gu dak,” i. Ibiatup ocetupmubararak ixeyũ awẽaptum — io'e ip. — Ocewebe yawẽwẽap tag cuy jekup ip — io'e ip Paulo be.

— Ma — Paulo o'e. — Eyekawẽn tag cuy oce — io'e.

26 Paulo ixeyũ be jawẽap tag o'e. Ebadipdipayũ o'tujowat jeweju. Kuyaje o'ju jewemuisun am Deus xe ceweju ip. Oõm Deus eju kawẽnwẽnap'a be—yabogãt'a be.

— Gaxin ma oceisu oce'e — io'e ip paĩyũ be. — Oceisu bima, iõhõ ocegũm eywebe imupik am Deus etabixe — io'e ip paĩyũ be.

Paulo iõhõ kuka o'gũm ebadipdipayũ muisunapteim 7 xet kap puje. Iboap tak o'gũwẽn paĩyũ be.

27 7 xet kapap wi ijawũn pima Judeuyũ Paulo o'jojajo Deus eju kawẽnwẽnap'a be—Ásia eipi bewiyũ. Ixeyũ Judeuyũ adeayũ o'gutakomãn Pauloyũ kay. Ixeyũ Paulo o'jat. 28 O'jewãwã ip ya'õberen adeayũ be.

— Israel naxegebitbit! — io'e ip. — Ocebuywan cuy epe'e! — io'e ip. — Daosuw! — io'e ip. — Agokatkat cuy ajat — io'e ip. — Ixe warẽntag wuymutaybitbin jekukum soat kaka dağ — io'e ip napa ma.

— Ixe e'em adeayũ be: “Judeuyũ ikẽrẽat kuğ Deus xe,” i; “Moisės ekawẽn tag gu juy epeku,” i dak — io'e ip napa ma. — Ixe Deus eju kawẽnwẽnap'a muymuy — io'e ip napa ma. — Judeu'umayũ o'tujuõm ija'a be — io'e ip. — Ija'a mubuyxi'ũm'ũm cĩcã ip — Judeuyũ napa ma o'e—Ásia eipi bewiyũ.

29 Tũybe Paulo Judeu'umat o'tujuõm Deus eju kawẽnwẽnap'a be iãn o'e ip. Imẽnpuye oitakomãn ip Paulo kay. Ixe Judeu'umat putet Trófimo i osunuy. Êfeso ka bewiat osunuy. Koap pima Judeuyũ Paulo o'jojajo Trófimo eju. Xepxem oekuku ip Jerusalém ka be—Paulo Trófimo eju. 30 Imẽnēju ade Jerusalém ka watwat o'jedau Paulo kay. Soat tagwi o'jedau ip. Paulo o'jat ip. Kururuğ o'tujujẽm ip ija'a bewi. Akikay o'tujowat ip. Dao ma ija'a exĩntabi o'tomodip ip. 31 Paulo aoka ojuy ip.

Adeayũ dak o'jedau 1000 be sorarayũ kukukat kay imukũyjom—Jerusalém ka wiwi'ukayũ kukukat kay.

— Soat Jerusalém ka watwat jewaokakam! — io'e ip cebe. — Kawẽn ikẽrẽ jĩjã — io'e ip. — Jawaoka ojuy ip — io'e ip cebe.

32 Imẽnpuye sorarayũ kukukat dao ma o'jedau iğo'a be. Ade jĩjã jesorarayũ o'tujowat jeweju. 100 be sorarayũ kukukayũ dak o'tujowat jeweju.

O'jedau ip Paulo kay. Itakomaayũ Paulo mupokupoğ o'e. Oibu'un ip yaoka am sorarayũ dobxix buje. 1000 be sorarayũ kukukat oajẽm. Jesorarayũ o'guju Paulo bum iğo'a beayũ be yaokaap puxim.

33 — Epesubumukirik cuy correntebum—xepxepum — io'e sorarayũ be.

— Abu ite ağokatkan? — io'e yaoka ojuyayũ be. — Apẽn ite o'e eywebe? — io'e.

34 Gebuje yaoka ojuyayũ o'jewãwã ya'õberen. Wara'at tagtagtag ma ip o'jewãwã. Imẽnpuye 1000 be sorarayũ kukukat pe itaybit pa'ore o'e apẽnpuye Paulo aoka ojuy ip iam.

— Epetujowat cuy wuydopdopap'a be — io'e jesorarayũ be.

35 Sorarayũ Paulo o'tujowat jedopdopap'a kay. Toptopap'a ewadağgũn xe bima sorarayũ ja'õpi'a jeje Paulo o'tujuu itakomaayũ be yaokaap puxim.

36 Itakomaayũ nomuju o'jedau ip Paulo bu ojuy.

— Epeyaoka juy! — io'e ip ya'õberen.

³⁷ Gebuje Paulo o'jekawēn 1000 be sorarayū kukukat pe.

— Wekawēn put tu eweju? — io'e Grego a'ōm 1000 be sorarayū kukukat pe.

³⁸ — Etaybit tu Grego a'ōm? — io'e. — Egito eipi bewiat gu du ēn? — io'e. — Kuy bima ixē Egito eipi bewiat adeayū o'gu'awero jenopagoō am Roma ka kukukat esorarayū eju. 4000 aōokatkayū oekuku ip ceweju. 4000 beayū o'tujowat uk'a'ūmat pe. Warara'acat aoka ojuj ip o'e. Ēn ixē aōokatkat gu du? 1000 be sorarayū kukukat o'e Paulo be.

³⁹ — Ka'ūma — io'e. — Gujuat gu ōn — io'e. — Wara'at ma ōn pit. Judeu ōn. Tarso ka be okap—Cilícia eipi be — io'e. — Tarso ka waypanap ka—ikabogatika — io'e. — Wekawēn pin cīcā waoka ojujyū be. Āg puk ocekawēn ceweju ip — Paulo o'e.

⁴⁰ — Ha'a. Ecekawēn puk — io'e.

Paulo cūg'i osunuy sorarayū dopdopap'a ewadagūn ceje. Wēgwēg'i o'e jebum itakomaayū muymūg am.

Gebuje Paulo o'jekawēn itakomaayū be. Ya'ōm ma ip o'jekawēn ceweju ip—Judeuyū a'ōm—Hebreu a'ōm.

22

¹ — Tapupuyū okitpitpiyū, baybayū — io'e. — Eya'ōpicūgūcūg cuy epesop wa'ō kay. Ocedewayo juy eywebe wa'ījoam — io'e.

² — Wuya'ōm ma teku kawēnwēn! — io'e ip Judeuyū.

Mūg o'e ip ya'ījo am. Paulo o'jekawēn ceweju ip.

³ — Ocedewayo juy — io'e. — Judeu ōn. Tarso ka be okap Cilícia eipi be — io'e. — Ijop ka be ma bit owaypan—Jerusalém ka be Gamaliel be omutaybit am. Moisés ekawēn omutaybitbin osunuy. Ocedobuyū'ūm'ūm ekawēn omutaybitbin osunuy — io'e. — Kaypatpan gu ōn pit wetaybin. Soat eyju Deus bikuyap tag jeku ojuj. Ōn tak eybuxim cuk adi ibikuyap tag jeku ojuj oguy — io'e.

⁴ — Wetakoma jījā juk adi oguy Jesus a'ōkayayū kay—ieisuate dag jekuku'ukayū kay. Ixeyū kaykay jījā ma juk adi oguy. Ade ip otaomūnmūn. Daomūnmūnap'a be ip oguōmōm—aōokatkayū, aoyū dak. Ade ip oyaokaat ixeyū'in. ⁵ Paīyū kukukayū itaybit imēn cuk adi ojekuku iam, Judeuyū kukukayū dak — io'e. — Ixeyū juk cartadap o'tupūm owebe—Judeuyū beaptum—Damasco ka watwat beaptum — io'e.

— Damasco ka kay juk oju. Jesus kay itabucayū daomūn am oju. Ijoce taomūnmūn ip tujupit ojuj oju Jerusalém ka be. Ipiat pi'ajoat ojuj cebe ip oju.

⁶ E dag cucum pima juk oajēm Damasco ka tēg ma. Kaxicug oajēm. Dao ma oikabia jījā ma wakokoreren. ⁷ O'at ipiju wekuyap pibun.

— Gebuje kabi beat oya'ījojo. O'jekawēn oweju.

— “Saulo,” io'e. “Apēnpuye warēmtağ ma ēn okuğ?” io'e owebe.

⁸ — “Abu ēn tak, Kariwa?” i oce cebe.

— “Jesus ōn,” io'e. “Nazaré ka be tūibit ōn. Ēn ma ipiat esupi'ajojoat owebe,” io'e.

⁹ Oweju oekukuiayū o'jekuy jījā. Kabiaat o'jojojo ip. Oweju kawēnwēnat a'ō bit o'jojojo gu ip.

¹⁰ — “Apēntak oce, Kariwa?” i oce.

— “E'āy,” io'e. “Damasco ka be juy eju,” io'e. “Ibo ka be aōokatkat apēn Deus ibikuy ewebe eku am iap guwēn ewebe,” io'e — Paulo o'e.

11 — Gebuje wekabiokok ojekuku ixe kabiaat iepokat wetabimu'üm'üm puye. Owejuayü obacom okuğ. Imên ocajêm Damasco ka be — io'e.

12 Ibo ka be bima, agokatkat oajêm okay. Ibutet Ananias i osunuy. Moisés ekawên tag jekuku'ukat osunuy. Xipat cîcâ osunuy soat Damasco ka watwat xe—Judeuyü xe. 13 O'jekawên oweju.

— “Obure Saulo, ececoan waram,” i adi o'e owebe.

— Gebuje'isum ma ocecoan. Oceak cekay — io'e Paulo. — Waram wetate buje Ananias o'jekawên oweju.

14 — “Saulo,” io'e. “Kuyje Deus enaë,” i adi o'e Ananias. “Ocedobuyü'üm'üm itabut osodop ip ixe kay. Ixe juk enaë ixe bikuyam etaybit am. Ixe juk enaë ewebe ixe buywatwat'ukat co am—cüğ cîcâat co am. Ixe juk enaë ibuywatwat'ukat pe emuküyo am,” i adi o'e owebe. 15 “Ixe ekawên muwênuwên'ukan cuy eguy,” i adi o'e. “Apên ejojoiap cuy eguwênuwên, apên eya'ïjoiap tak,” i adi o'e Ananias owebe — io'e Paulo.

16 — “Ajo wiwim tak ên? E'ây!” i adi o'e owebe. “Ecewemubatisaan cuy!” i adi o'e. “'Ikêrêat cuy eju'uk owebewi,” i juy ece wuykukukat pe,” i adi o'e. “Imên e'e buje, Deus ikêrêat ju'uk owebewi,” i adi o'e owebe. Imên Ananias o'jekawên owebe — Paulo o'e.

17 — Jerusalém ka kay juk ocepit — io'e. — Deus eju kawênwênap'a be oju jekawên âm Deus eju. 18 Deus ekawên kay gebum pima wuykukukat ojojoho wexey jo'iat pe — Paulo o'e.

— Gebuje wuykukukat o'jekawên oweju.

— “Daosuw!” i adi o'e owebe. “Ejêm cuy Jerusalém ka bewi. Ijopka beayü itabut gu je'e ip ekawên kay cedağ ma'gu ên omuwênuwên,” i adi o'e owebe wexey jo'iat pe.

19 — “Ka'üma, Kariwa,” i adi oce. “Wekawên kay itabut je'e ip,” i adi oce. “Soat ip itaybit apên cuk adi ojekuku iam,” i adi oce cebe. “Itaybit ip apên soat kaka dağ ojekuku iam, apên Judeuyü e'aweroroap'a be juk adi oömôm itabucayü bu ojuy iam tak, apên taomünmün ip cuk adi otujupitpit ijop ka be iam tak, apên cuk adi ip oyaokaka iam tak, apên cuk adi daomünmünap'a be ip oğüdmöm iam tak,” i adi oce cebe. 20 “Estêvão aokam pima, ôn tak cuk ojojoho ip—ekawên muwênuwên'ukat aokam pima,” i adi oce cebe. “Tüybe xipat yaoka am iân mo oce. Estêvão'üm o'yaoka'iyü eekabek kuğ oguy,” i adi oce. “Gasü bit wağuyisun ma ôn jekukum. Soat ijoceayü itaybit iboam. Imênpuye wekawên kay je'e ip,” i adi oce wuykukukat pe.

21 — “Ka'üma,” i adi o'e. “Ejêm cuy ijocewi,” io'e. “Ewebe omuwên puje, itabut gu je'e ip ekawên kay,” i adi o'e. “Ôn ma wüy ma jemuju. Judeu'ümayü kay ôn jemuju,” i adi wuykukukat o'e owebe — Paulo o'e adeayü be.

22 Paulo ekawên cocom cîcâ ip osodop. “Judeu'ümayü kay ôn jemuju” i'e buje bit, oibu'n ip ya'ïjo am. O'jewāwā ip ya'öberen.

— Epeyaoka juy! — io'e ip ya'öberen. — Epeyaoka juy! — io'e ip. — Epejoxik akikay — io'e ip.

23 Ya'öberen jewāwāwā ip o'e. Jesay wêğwêğân ip jetakoma jîjā buye. Ka'wi o'joxikxik ip jetakomaap pibun. 24 1000 be sorarayü kukukat tak Paulo o'ğüömat sorarayü dopdopap'a be—yaboga'ta be. Itaybin pin o'e apênpuye adeayü ya'öberen o'jewāwā iam. Imênpuye o'jekawên sorarayü be.

— Epeğupokupok cuy ixee muğêğêbum — io'e. — Guwên paxi jekpiwacap jemupikupikap? Apênpuye o'jewāwā ip ya'öberen cekay iap guwên paxi? — io'e sorarayü be.

25 Sorarayü Paulo o'suböğbimukirik imupokupok am.

Gebuje Paulo o'jekawên 100 be sorarayü kukukat eju.

— César ebekit òn—Roma ka kukukat ebekit òn — io'e. — Cedağ tu eywebe César ebekit mupokupok am? — io'e. — Eyju odujowat gu buk ibimãmãmâ'ukat ekawèn coco'ukayũ dopabe — io'e. — Eyetaybit gu ma buk òn ma xe'e okpiwat iam, pãm guto ka'ũma iam — io'e.

²⁶ Imêneju 100 be sorarayũ kukukat o'jekawèn 1000 be sorarayũ kukukat eju. Apẽn Paulo o'e cebe iap ekawèn o'ğuwèn cebe.

— Apěntak ěn em cebe? — io'e. — Ixe ağokatkat César ebekit — io'e.

²⁷ 1000 be sorarayũ kukukat oajēm Paulo kay.

— Cēm tu ěn César ebekit? — io'e Paulo be.

— Hm hm — io'e.

²⁸— Òn tak cebekit ma — io'e. — Ade wedinheiro oğũ'ũm cebekin em pima — io'e.

— Òn pit cebekit okapap ma — Paulo o'e.

²⁹ Dao ma o'jewede ip cexewi sorarayũ—Paulo mupokupok ojuyayũ. 1000 be sorarayũ kukukat tak yağuybabi'ũm o'e. Yağuybabi'ũm o'e Paulo César ebekit iam itaybit puye, o'subõğbimukirikat puye dak. Soat ip oibu'un Paulo kaykay am.

³⁰ 1000 be sorarayũ kukukat itaybin pin o'e apẽnpuye Judeuyũ Paulo o'jomuymuy iam. Paulo bõğbikirikpu o'subumuwekap kuyaje. Judeuyũ ya'õbuyxiayũ o'tomuwã je'awero am. Paĩyũ kukukayũ dak o'tomuwã ibimãmãmãat ekawèn coco'ukayũ dak. Soat ip o'je'awero. 1000 be sorarayũ kukat Paulo o'tujowat aweromayũ dopabe—jewawěwě'ukayũ yobogaỹũ dopabe.

23

¹ Paulo o'jeak jewawěwě'ukayũ yobogaỹũ kay. — Oburereyũ — io'e. — Apẽn cedağ ma oxe iap tag cuk adi ojekuku. Cedağ ma gasũ dak òn jekukum Deus etabutpe — io'e.

² Iboap co buje paĩyũ kukukat oitakomãn Paulo kay. Paĩyũ kukukat putet Ananias i osunuy. Tũybe Paulo Deus muymuy iãn o'e.

— Esubioka juy — io'e Paulo xeayũ be. ³— Deus cuy ipiat supi'ajoat ewebe ma — Paulo o'e paĩyũ kukukat pe. — Ocemuğuykukuku'ukat ěn! — Paulo o'e.

— Ěn xik'i ijoce wa'jo am etaybit am wuydobuyũ'ũm'ũm ekawèn tag ocece iam pãm guto ka'ũma iam. Iměn pit wuydobuyũ'ũm'ũm ekawèn tag gu juk ěn tak obiokaat! — io'e Paulo.

⁴— Ěn Deus epaĩyũ kukukat muymuy — cexeat o'e Paulo be.

⁵— Obadipdipyũ — io'e. — Wetaybit gu juk ixe paĩyũ kukukat iam. Wetaybit pima bit iměn gu kajuk oce cebe. Iměn e'em Deus ekawèn tup:

Eybadipyũ kukukat cuy epejomuymuy gu, i.
Iměn Deus ekawèn tup e'em — Paulo o'e.

⁶ Paulo o'jeak Fariseuyũ kay. O'jewawã ya'õberen.

— Obadipdipyũ — io'e. — Fariseu òn! Webay dak Fariseu osunuy. Wetabut wuye'ũ buje waram guto acejetait iap kay. Iměnpuye eyju wa'jojom gasũ eyetaybit am okpiwat paxi iam — io'e cebe ip.

Pũğpũğ jewawěwě'ukayũ yobogaỹũ'in Fariseuyũ ip osodop. Warara'acayũ ixeyũ'in Saduceuyũ ip osodop. Paulo itaybit o'e iboam. ⁷ Imêneju o'jewawã ya'õberen — Fariseu òn — i. Ade osodop ip jewawěwě'ukayũ yobogaỹũ.

⁸ Fariseuyũ ma e'em — Wuye'ũ buje waram guto acejetait — i. Itabut ip wuybiõğbuk kake iap kay, Deus ekawèn tojtõt'ukayũ kake iap kay dak. Saduceuyũ bit napa ma e'em: — Wuye'ũ buje waram acejetait gu — i. Itabut gu ip wuybiõğbuk kake iap kay, Deus ekawèn tojtõt'ukayũ kake iap kay

dak. Paulo itaybit o'e pūg tag̃ gu ip itabut ip iam. Imēnpuye — Fariseu ñ — io'e cebe ip.

⁹ Iboap co buje o'jewa'ōxikxik cīcā ip jeweweju jewawēwē'ukayū yoboğayū. Wara'at tagtagtag ma o'e ip. Big ma ip o'jewāwā ya'ōberen. Fariseuyū Paulo dayoyom o'e—Moisés ekawēn imutaybitbit'ukayū.

— Ite ağokatkat ikērēat mujurūğrūğ gu ocexe — io'e ip. — Warēmtağ gu juy ajukuk! Ibiōğbuk xipacat acō'i o'jekawēn ceweju. Deus ekawēn tojtjot'ukat acō'i o'jekawēn ceweju — io'e ip.

¹⁰ Jewawēwē'ukayū yoboğayū o'jewa'ōxikxik cīcā. Imēnpuye jewaokaka ojuy ip.

— Paulo guwekap acō'i teyūku — io'e 1000 be sorarayū kukukat jewa'ōxikxikayū jojom.

— Paulo juy epejat — io'e jesorarayū be. — Epetojot cuy wuydopdopap'a be jewa'ōxikxik'ukayū be yaokaap puxim — io'e cebe ip.

Ya'ō dağ o'e ip sorarayū. O'tujowat ip jedopdopap'a be. Iğo'a be osunuy Paulo.

¹¹ Waram pimaat exima be wuykukukat o'jebapuk Paulo kay ya'ōmucan am. O'jekawēn ceweju.

— Paulo, a'ōcam cuy eguy — wuykukukat o'e cebe—Paulo be. — Apēn cuk adi Jerusalēm ka watwat pe ēn omuwēnuwēn iap puxim Roma ka watwat pe dak omuwēnuwēn cuy eguy — Jesus o'e Paulo be.

¹² Kabia buje Judeuyū'in o'je'awero jewawē ām apēn Paulo aceyaoka iam.

— Ga'a Paulo ayaoka — io'e ip. — Paulo aoka'ūm pima juy acejekōn gu, acetikōn gu dak — io'e ip. — Yaoka'ūm pima juy Deus ipiat supī'ajoat wuywebe — io'e ip jewewebe.

— Ga'a — io'e ip.

¹³ Imēn o'jekawēn ip jewewebe Deus etabutpe. 40 be osodop ip imēn o'e'e'iyayū ağokatkayū—Paulo aoka ojuyayū.

¹⁴ Imēn jewawē buje ip o'ju paīyū kukukayū kay, Judeuyū kukukayū kay dak.

— Deus etabutpe juk ocejekawēn — io'e ip. — Pūg tag̃ ma ocağuy — io'e ip. — “Paulo aoka'ūm pima juy acejekōn gu, acetikōn gu dak,” i juk oce — io'e ip. — Imēnpuye Paulo juy epetomuwā ocewebe jekawēn ām ceweju — io'e ip.

¹⁵ — “Paulo juy egudot ocekey—jewawēwē'ukayū yoboğayū kay,” i juy epe'e 1000 be sorarayū kukukat pe — io'e ip. — “Iwiwim oceju waram cekawēn co am,” i juy epe'e cebe — io'e ip. — “Cedağ ocewebe waram cekawēn co am,” juy epe'e cebe — io'e ip. — Imēnpit Paulo jajēm gu jījā. E dağ iwiwim oce'e yaoka am — io'e ip Paulo aoka ojuyayū paīyū kukukayū be—40 beayū o'e.

¹⁶ Imēnpit ağokatkat iboce osunuy—yaypan'isuat—Paulo ixīt'it. Apēn Paulo aoka ojuy ip iam o'jekūyjo.

Gebuje ixē yaypan'isuat o'ju Paulo kay imukūyjo am. O'om sorarayū dopdopap'a be. Apēn cuk o'ya'ījojoiap o'ğuwēn Paulo be. ¹⁷ Paulo 100 be sorarayū kukukat o'tomuwā.

— Ite yaypan'isuat cuy etujowat 1000 be sorarayū kukukat kay, yawēğ muwēn pin cebe — io'e 100 be sorarayū kukukat pe.

¹⁸ Yaypan'isuat o'tujowat.

— Taomūnmūnat Paulo juk onomuwā ite yaypan'isuat tojon ekay — io'e. — Yawēğ muwēn pin ewebe — io'e 1000 be sorarayū kukukat pe—Cláudio Lísias pe.

¹⁹ Cláudio Lísias yaypan'isuat pu o'subuiwik. Iba com o'tujowat jewēju. O'tujowat wara'acat xewi ixeyū be ya'ījoap puxim.

— Ajo-muwēn pin ēn owebe? — io'e.

²⁰ — Judeuyū o'jewawē — io'e. — Kuyaje je'e owebe ip: “Paulo juy egudot ocekey,” i — io'e. — “Kuyaje juy egudot ocewebe waram cekawēn co am,” i je'e ip owebe — io'e. ²¹ — Imēnpit emuḡuykuku ojuy ip. Etabun ḡu juy eguy apēn je'e ip owebe iap kay — io'e. — 40 aḡokatkayū ebitako be Paulo kapap wiwim. “Paulo aoka'ūm pima juy acejekōn ḡu, acetikōn ḡu dak,” i juk o'e ip jewewebe — io'e. — “Paulo aoka'ūm pima wuyekōn puje, Deus cuy ipiat supi'ajoat wuywebe,” i juk o'e ip jewewebe — io'e. — Gasū ma edeap wiwim ip — yaypan'isuat o'e Cláudio Lísias pe.

²² — Owebe eḡuwēn iap cuy eḡuwēn ḡu wara'acat pe — io'e yaypan'isuat pe.

Yaypan'isuat o'ḡuypit tuk'a be.

²³ Gebuje Cláudio Lísias xepxep 100 be sorarayū kukukayū o'tomuwā.

— 200 sorarayū juy epeḡuxipanat iju am Cesaréia ka kay — io'e cebe. — Iximadakpe juy epeju — io'e. — 70 cavalo akpi jejeayū juy je'ju. 200 warara'acayū dak je'ju sorarayū—obukaka'uk co'iat kukayū.

²⁴ Cavalo dak epeḡuxipan Paulo beam. Xipan cuy Paulo epetujowat Félix dopabe—wuyecuḡap dopabe — io'e 100 be sorarayū kukukayū be.

²⁵ Gebuje cartadup o'tupmubararak tupmuju am Félix mukūyjoaptum. Imēn e'em ibo dup:

²⁶ Félix, ocecuḡap ēn, i. Obutet Cláudio Lísias, i. A'ōbuyxiat oxe, i. Kato mujujum ōn owebe ijudup pe, i. ²⁷ Taomūnmūn aḡokatkat mujujum ōn owebe, i. Judeuyū ixē o'jat, i. Yaoka ojuy ip, i. Ixe César ebekit iam omutaybin puje wesorarayū eju oju cekay, i. Otujupa'um yaoka ojuy'iyāy xewi, i. ²⁸ Wetaybin pin oḡuy apēntak ite ikērēān o'e cebe ip iam, i. Imēnpuyē ixē otujowat Judeuyū kukukayū dopabe—jewawēwē'ukayū yobogayū dopabe, i. ²⁹ “Ite aḡokatkat wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn taḡ ḡu jekukum,” i juk o'e ip owebe, i. Imēnpit wuyēipi kukukat o'jomuymuy ḡu. Cedaḡ ḡu wuywebe imūōm ām daomūnmūnap'a be, yaoka am tak, i. ³⁰ Ibocewi ip omukūyjo Judeuyū Paulo aoka ojuy iam, i. Imēnpuyē ekay ōn Paulo mujujum, i. “Félix kayjuy epeju Paulo awēḡ mukērērēn ām,” i juk oce yawēḡ mukērērēn ojuyayū be, i. Bay'a, ewātaxipipem ḡu juy eguy, i. Imēn o'tupmubararak. O'tupūm sorarayū be tup tujowat am Félix pe.

³¹ Gebuje sorarayū Paulo o'tujowat Cesaréia ka be. O'tujowat ip apēn 1000 be sorarayū kukukat o'e cebe ip iap taḡ. O'ju ip cavalo akpi jeje. Ixima be ip o'ju. Ixima bun oeku ip cūḡcūḡ. Kuyaje dak cūḡcūḡ mā. Jay. Oajēm ip Antipátride ka be. ³² Ibocewi sorarayū o'jepit Jerusalém ka kay—cavalo akpi jeje'ūmayū.

Ibocewi cavalo akpi jejeayū Paulo o'tujowat kabia buje. ³³ Jay. Oajēm ip Cesaréia ka be. Iecuḡap tuk'a kay o'ju ip—Félix duk'a kay. O'tupūm ip Félix pe—Cláudio Lísias emudupmubararaktup. Paulo dak o'ḡūm cebe. ³⁴ Félix o'tupcoco.

Tupco buje Félix o'jekawēn Paulo eju.

— Ajo-eipi wat ēn? — io'e.

— Cilícia eipi wat ōn — io'e.

³⁵ — Awēḡmukērērēnayū ajēm puje jenomuwā ōn a'ḡjo am — io'e Paulo be.

— Paulo epeḡūm Herodes tūyap'a be—ika kukukat tūyap'a be—yaboga't'a be — Félix o'e jesorarayū be. O'tujōm ip.

24

¹ Judeuyū Paulo awēg o'yawēgmukērērēn Félix pe. 5 xet kap puje paīyū kukukat oajēm iecugaḡ kay—Félix kay. Cesaréia ka be oajēm. Ibutet Ananias i osunuy. Xepxep Judeuyū kukukayū dak oajēm ceweju. Ibimāmāat a'ōbuywatwat'ukat tak oajēm ceweju ip. Ibutet Tértulo i osunuy. Oajēm ip cekay. Paulo awēgmukērērēn ām ip oajēm. ² Félix Paulo o'tojocat.

Paulo ajēm puje Tértulo Paulo awēg o'yawēgmukērērērēn Félix pe.

— Félix — io'e. — Oecugaḡ ēn. A'ōbuyxi jījā ēn — io'e. — Soat em ēn xipacan e'em ocewebeam. Etaybit cīcā wuyeipi kukan. Imēnpuye ocecokcok cīcā ekay. Ade kabia ka'ūmḡu nopaḡo soat wuyeipi daḡ ēn xipan ocekuḡ puye. Ēn idipan e'em ocewebeam. ³ A'ōbuyxi jījā ēn ocexe. Ocecokcok ēn soan e'em ocewebeam puye. ⁴ Imēnpit ibun ḡu ocekawēn eweju. Imēnpuye eya'ōpicūḡ cīcā buk — io'e.

⁵ — Ocetaybit soat em ite aḡokatkat ocebadipyū kaykayxi iam. Itē aḡokatkat soat kaka daḡ jekukum—jewaoka ojuyap mubapukpuḡ. Iwarum ta Judeuyū mutaybitbin. Itē Nazaré ka be tūbit kay itabucayū kukukat—Jesus kay itabucayū kukukat — io'e.

⁶ — Deus eju kawēnwēnap'a mubuyxi'ūm ojuy—yaboḡat'a mubuyxi'ūm ojuy — io'e napa ma. — Judeu'ūmat tujowat ojuy iḡo'a be — io'e napa ma. — Imēnpuye ocejat — io'e. — Oceya'ījo kajuk ocetaybit am ocedobuyū'ūm'ūm ekawēn taḡ yukpiwat paxi iam, pām ḡuto ka'ūma ma iam — io'e.

⁷ — 1000 be sorarayū kukukat pit oajēm Paulo kay. Cláudio Lísias oajēm — io'e. — Puyxibut ḡu o'tujupa'um ocexewi — io'e. — “Félix kay juy epeju yawēḡ mukērērēn ām,” io'e Cláudio Lísias ocewebe. Imēnpuye ocajēm ekay — io'e Tértulo.

⁸ — Ēn tak cuy ecekawēn Paulo eju — io'e Félix pe. — Etaybit ece'e cedaḡ ma oceju Paulo awēḡ mukērērērēn iam — Tértulo o'e Félix pe.

⁹ — Tértulo icēmān e'em ewebe — soat warara'acayū Judeuyū dak o'e napa ma Félix pe.
Soat ma ip imēn o'e.

¹⁰ Félix o'jepacūḡ Paulo kay ēn pukto ecede iape. Paulo o'jewedayo Félix pe.
— Ocokcok cīcā wewedayo am ewebe, ade koato ēn ocekawēn coco'ukat puye—Judeuyū ekawēn coco'ukat puye ibimāmāat ekawēn coco'ukat puye — io'e.

¹¹ — Kuy jījā ḡu oajēm Jerusalém ka kay—doze kabia bima ma — io'e. — Wajēm “Ēn xipat cīcā oxe” i'e am Deus pe. Ēn tak etaybit icēmān ōn e'em iam. ¹² Abu-a'ōxikxiḡ a'ḡu oḡuy? Ka'ūma ma! Ka'ūma kaykay ma'ḡu oḡuy Deus eju kawēnwēnap'a be, Judeuyū e'aweroroap'a be — io'e. — Aḡoka daḡ tak ka'ūma kaykay ma'ḡu oḡuy — io'e. ¹³ — Imēneju wa'ōmukorēnrēnap mubapuk pa'ore cebe ip wukpiwat ḡu buye — io'e.

¹⁴ — Icēmān ōn e'em ewebe — io'e. — Wetabut Deus kay. Ixe kay dak ocedobuyū'ūm'ūm itabut osodop. Wetabut cekay apēn ḡasū o'e'e wuywebe iap taḡ. Judeuyū ḡaxīat ekawēn kay ḡu ip ḡebum. Kuyjeap ekawēn kay ma ip ḡebum. ḡaxīat ekawēn cedaḡ ḡu cexe ip. Wetabut Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup peat ekawēn kay. Wetabut soat Moisés pe wuyawēwēap ekawēn kay dak. ¹⁵ Wetabut wuye'u'ū buje waram ḡuto acejetait—xipacat mujurūḡrūḡ'ukayū, ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū dak iap kay. Obuxim iteyū Judeuyū dak itabut iboap kay — io'e.

¹⁶ — Apēn cedaḡ oxe iap taḡ ōn jekukum. Soan ōn e'em ikērēat kukap puxim Deus xe, ijodiacat xe dak. Deus itaybit wekuam, ijodiacat tak — io'e.

17 — Ade koato wūyat eipi daḡ ojekukuku. Gebuje ocepit oka kay. Kuy'ūm'ūm ma ocepit. Dinheiro ūm ām tadaybotbocayū be ocepit—Jerusalém ka watwat pe. Kuy bima Jesus kay itabucayū ixe dinheiro o'gūm owebe iūm ām cebe ip. Obubut'in kuka ōn tak o'gūm Deus pe — io'e.

18 — Gebuje xepxep Judeuyū odobuxik Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. Ásia eipi bewiayū odobuxik. Ocebabi daḡ jewemuisusun oḡuy Deus xe. Adeayū eju ḡu ip odobuxik. Iḡo'a beayū kaykay ḡu ip odobuxik. Deus eju kawēnwēnap'a be ip odobuxik Deus pe wedinheiro ūmūm pima. ¹⁹⁻²⁰ Odobuxikayū oajēm ḡu ijoce. Wawēḡ mukērērēn pin pima juy jajēm ip ijoce wawēḡ mukērērē ām ewebe — io'e. — Ajo oḡuḡē ikērēān cexe ip jewawēwē'ukayū yoboḡayū dopabe bima? — io'e Félix pe.

— Jajēm cuy ip ijoce iboap muwēn ām ewebe. ²¹ “Gasū eyju wa'ḷjom wuye'ū buje waram ḡuto acejetait iap kay wetabut puye,” i ōn pit mo oce cebe ip ya'ōberen. Iboap xe'e cedaḡ ḡu exe? — io'e Félix pe. — Wuye'ū buje waram acejetait iap kay wetabut. Imēnpuye Judeuyū wawēḡ mukērērēm ojuy — Paulo o'e. Imēn Paulo o'jewedayo Félix pe.

²² Félix itaybit cīcā kuy apēn Jesus a'ōkayayū itabut iam. Waram Paulo jo ojuy o'e. Wara'at kabia o'ḡuweḡūn waram Paulo a'ḷjo am.

— 1000 be sorarayū kukukat ajēm puje juy waram a'ḷjom oce—Cláudio Lísias ajēm puje — io'e Paulo be.

²³ — Xipan teku ejukuk — io'e 100 be sorarayū kukukat pe. — Xipan cuy ejowiwi uk'a be — io'e. — Ibureyū juy tot pi ḡu ijo am. Cemukaypinpuy cuy totoj pi ḡu cebe — io'e 100 be sorarayū kukukat pe.

²⁴ Pūḡpūḡ xet kap puje Félix oajēm jetayxi eju. Itayxi butet Drusila i osunuy. Itayxi Judeu osunuy. Ixe dak Paulo o'tojocat. Jekūyjo pin o'e apēn wuyetabut Jesus Cristo kay iam. Paulo o'jekawēn ceweju ip.

²⁵ — “Xipan cuy epeku wetabutpe,” i'e'em Deus wuywebe — io'e Paulo. — “Jewawēwēm cuy epesop ikērēat mujurūḡap puxim,” i'e'em — io'e. — Soat acejebapuk Deus xe — io'e. — Ixe kabia be abuyū ikērēat kuḡ jexe iap ḡuwēn, abuyū ikērēat kuḡ ḡu iap tak — Paulo o'e cebe ip.

Félix tak iparara o'e ikērēat mujurūḡrūḡ'uk osunuy buye.

— Gasū bit cuy ejēm oxewi — io'e Paulo be. — Oba'orere'ūm pima waram ōn jedojocat — io'e.

Ibocewi Félix Paulo o'ḡujuat ḡu jeju pinap taḡ iju am. Ade kaxi sorarayū Paulo wiwim osodop. ²⁶ Tūybe Paulo dinheiro je'ḡūm owebe jemujēmapteim iān o'e Félix. Imēnpuye ade em Paulo o'tojotjocat jekay. Ade em o'jekawēnwēn ceweju. ²⁷ Imēn osunuy xepxep koato. Pórcio Félix jebureyūm Judeuyū muwexat ojuy. Imēnpuye Paulo o'jepere daomūnmūnap'a be jejēm puje.

Wara'at aḡokatkat oajēm Cesaréia ka kay Félix dieḡ. Ibutet Pórcio Festo i osunuy. Judéia eipi kukukan o'e Félix dieḡ.

25

¹ Ebaḡūḡ xet kap puje Festo o'jēm Cesaréia ka bewi. Jerusalém ka be o'ju Judeuyū kay. ² O'jekawēn paīyū kukukayū eju, Judeuyū kukukayū eju dak. Ixeyū waram Paulo o'jomuyum cebe—Festo be.

³ — Paulo juy eḡudot ijoce Jerusalém ka be — io'e ip cebe. — Eḡudot cuy ocewebe waram ya'ḷjo am — io'e ip. Paulo aoka am ip o'jewawē. E daḡ iju buje yaoka ojuy ip. Imēnpit Festo o'jede cebe ip.

4 — Paulo taomūnmūn Cesaréia ka be — io'e. — Gaxīn ma ocepit iboce — io'e. 5 — Ey'in pit cuy je'ju oweju—iju pinayū—eykukukayū'in — io'e. — Paulo ikērēat o'gūjurūg pima, iboam cuy ip omukūyjo Cesaréia ka be — io'e.

6 Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Dez kabia Jerusalém ka be osunuy.

Gebuje Festo o'jepit Cesaréia ka kay. Pūgḡpūg Judeuyū kukukayū o'ju ceweju. Jay. Oajēm ip Cesaréia ka be.

Kuyaje Festo Paulo o'tojocat. O'ju ibimāmāat ekawēn cocoap'a be. Oabik ipi kukukat abikbikap pe. Judeuyū kukukayū o'je'awero cexe—Jerusalém ka bewi oajēm'iaiyū.

7 Yajēm puje Paulo awēg o'yawēgmukērērēn ip Jerusalém ka bewiaiyū.

— Paulo ikērē jījāān o'e — io'e ip napa ma. — Soat em ikērēat murūgḡrūg'uk osunuy — io'e ip napa ma. Imēnpit icēmān oceju e'em iap mubapuk pa'ore o'e cebe ip.

8 Gebuje Paulo o'jewedayo.

— Ikērēān oce ḡu — io'e. — Deus pe Judeuyū awēwēap ekawēn taḡ acā ōn jekukum. Deus eju kawēnwēnap'a ojomuymuy ḡu. Wuyeiipi kukukat César dak ojomuymuy ḡu — io'e Paulo.

9 Festo bit Judeuyū mucokcoḡ oju. Imēnpuye:

— Jerusalém ka be du eju pin? — io'e. — Jerusalém ka be du ixeyū be awēg mukērērēnap co pin oxe? — io'e Paulo be.

10 — Ap! — io'e. — Odaobu'u. Cūḡ'i oce ḡasū eyxe—César beam kapik'ukayū xe—Roma ka kukat ebekitkiyū xe — io'e. — Jerusalém ka be ḡu juy wawēg mukērērēnayū epeya'ḡjo—iyoce acā — io'e. — Ajom ḡu ikērēān oce Judeuyū be? Ka'ūma ma! Eyetaybit iboam. 11 Pūg em ma ikērēat oḡuḡē ibima acā kuka epe'e waokam. Eyxe cedaḡ waokam ip ibima, “Omujēm cuy ece,” i'ūmḡu kuka oce. Iteyū be wawēg mukērērēnap icēm'ūm pima bit, cedaḡ ḡu waram oūm ām cebe ip. César kay bit oju pin ixē be wawēg mukērērēnayū a'ḡjo am. Soat eipi kukukat kay bit oju pin — Paulo o'e Festo be.

12 O'jekawēn jeweweju jewawēwē'ukayū eju Festo. O'jekawēn Paulo eju.

— “César kay bit oju pin ixē be wawēg mukērērēnayū a'ḡjo am,” i ēn e'em owebe. Imēnpuye César kay ōn jemuju — io'e Festo.

13-14 Ibun'ūm pima wara'at eipi kukukat oajēm Cesaréia ka be. Ibutet Agripa i osunuy. Jetayxi eju oajēm. Itayxi butet Berenice i osunuy. Oajēm ip Festo jom. Ade kabia osodop ip iboce.

Gebuje Festo Paulo o'ḡuwēn Agripa be.

— Félix aḡokatkat taomūnmūn o'jepere iyoce—Paulo i ibutet — io'e. — O'jepere iecūgam oōm puje — io'e.

15 — Ōn Jerusalém ka be bima paīyū kukukayū Paulo o'ḡuwēn owebe Judeuyū kukukayū dak. Paulo kay ḡu jījā ip. “Teku ikērē jījāat o'gūjurūgḡrūg ocewebe,” i adi o'e ip owebe napa ma. “Paulo cuy eyaokaat,” i adi o'e ip owebe — io'e. 16 — Ōn cuk oce cebe ip “Cedaḡ ḡu wuywebe imēn e am Roma ka be,” i, “Wara'acat awēg mukērērēn puje, ikērēat o'gūjurūg'iat ekawēn cocom wuyju,” i. “Cekawēn cocom wuyju ixē aḡokatkat etabutpe, yawēgmukērērēnayū etabutpe dak,” i adi oce cebe ip. “Soat ip jekawēnwēn jeweweju bima, cekawēn cocom wuyju,” i adi oce cebe ip. “Yawēgmukērērēn'ibit jewedayo but,” i adi oce cebe ip — io'e Festo.

17 Gebuje Judeuyū oajēm iyoce okay. Obu'u ḡu oḡuy ya'ḡjo am ip — io'e. — Kuyaje oju ibimāmāat ekawēn cocoap'a be. Paulo otojocat — io'e.

¹⁸ Gebuje Paulo awëg o'yawëgmukërerëñ ip. Tübye “Paulo ikëreat o'gujurüg César be,” i je'e ip owebe iän oce. ¹⁹ Imënpit “Ocedobuyü'üm'üm ekawën tağ gu Paulo jekukum,” adi o'e ip owebe — io'e.

— Gebuje Jesus o'güwën ip owebe — io'e. — “Jesus'üm oe'ü,” i adi o'e ip owebe — io'e Festo. — “Inaka waram o'jetait,” i adi o'e ip — io'e. — Judeuyü Paulo o'yawëgmukërerëñ iboap o'güwënuwën puye. ²⁰ Imëneju “Apën xe'e kuka oce icëmān omuküyo am,” i adi oce owebe ma. Paulo eju adi ocekawën. “Jerusalém ka be du eju pin?” i adi oce cebe. “Ibo ka be du awëgmukërerëñayü oya'ïjo?” i adi oce cebe — io'e. — “Ibo ka be du ocejakawën eweju icëmān wetaybit am?” i adi oce cebe. ²¹ — Imënpit Paulo adi o'e owebe: “Odaobu'u. César kay bit oju pin ixè be wawëg mukërerëñayü a'ïjo am,” i. Imënpuye òn adi oce sorarayü be: “Taomünmünat cuy epejowiwi uk'a be,” i. “Guyjom o'guju César kay ya'ïjo am,” i adi oce — Festo o'e Agripa be.

²² Agripa o'jede Festo be.

— Òn tak ixè ağokatkat ekawën co pin — Agripa o'e.

— Ha'a. Kuyaje juy eya'ïjo — Festo o'e.

²³ Kuyaje Agripa oajëm ibimāmāat ekawën cocoap'a kay Berenice eju. Oajëm ip jedoti dip cīcāat kuğ—ipi kukukat toti kuğ. Oajëm ip 1000 be sorarayü kukukayü eju. Warara'acayü eju dak ip oajëm—ya'òbuyxiayü eju—Cesaréia ka watwat eju. Festo Paulo o'tojocat.

²⁴ Gebuje Festo o'jekawën Agripa eju aweromayü etabutpe.

— Agripa — io'e. — Soat ocewejuayü dak — io'e. — Ak epe'e ite ağokatkat kay — io'e. — Òn Jerusalém ka be bima ade Judeuyü oajëm okay ite ağokatkat muymuy am — io'e. — Oajëm ip ijoce dak imuymuy am. Soat em e'em ip: “Ite ağokatkat cuy eyaokaat,” i. ²⁵ Oxe bit ka'üma ma ikëreän o'e yaoka am — io'e.

— Gebuje Paulo adi o'e owebe: “César juy wawëg mukërerëñayü ya'ïjo—wuyeipi kukukat,” i. Imënpuye ijuju pin òn César kay. ²⁶ Imënpit apën otupmubararak iam wetaybit gu César muküyoaptum. Wetaybit gu apën ite o'e ikëreän iam tak — io'e.

— Paulo otojocat ewebe, Agripa — io'e. — Cüg'i ijoce exe. Èn tak a'òpicüğ cuy eguy ya'ò kay. Ewebe cekawën co buje, wetaybit oce tupmubararak am César muküyoaptum — io'e. ²⁷ — Apënpuye Judeuyü ixè o'jomuymuy iap muwën pa'ore owebe. Imënpuye cedag gu taomünmün imuju am César kay. Cedag'üm cīcā oxe — Festo o'e cebe ip.

26

¹ Gebuje Paulo o'jewedayo Agripa dopabe. Agripa koam o'jekawën Paulo be.

— Ecewedayo juy — io'e Paulo be.
Paulo o'jebueuru. O'jewedayo.

² — Agripa — io'e. — Ocewedayo edopabe — io'e. — Wuyeipi kukukat ëñ — io'e. — Judeuyü omuymuy ïjā. Napa ma e'em ip. “Ikëreän cīcā o'e'e teku,” i. Ocokcok cīcā wawëgmukërerëñayü a'òmuypit am edopabe ³ etaybit cīcā Judeuyü babim puye, Judeuyü be jewa'òixkikap ekawën tak. Imënpuye ekpicegëm gu juy wa'ïjo am — io'e.

⁴⁻⁵ Bekin pi ma òn adi ojekuku Fariseuyü etabucap kuğ — io'e. — Fariseuyü jekukum Moisés pe wuyawëwëap ekawën tağ cīcā ma. Soat Judeuyü itaybit apën ojekuku bekin pi ma iam, okapap ka be bima iam tak, Jerusalém ka

be bima iam tak. Imuwën pin pima iboap muwën put ip ewebe, ade koato itaybit ip iboam puye — io'e.

6 — Gasû ên wa'ïjijom ijoce Deus waram ce'û'üayû gutait iap kay wetabut puye — io'e. — “Waram ce'û'üayû oğutait,” io'e Deus kuyjeayû be. 7 Soat Judeuyû itabut Deus waram ce'û'üayû gutait iap kay—doze be tiwatwat — io'e. — Imênpuye “Ka'ûma ma ejo'iat xipacat,” i'e'em ip Deus pe. Imên e'em ip kabiam, ixima be dak. Agripa, Judeuyû ma wawëgmukêrêrên Deus waram ce'û'üayû gutait iap kay wetabut puye — io'e. 8 — Apênpuye eyetabut gu Deus waram ce'û'üayû gutait iap kay? — io'e ja'ïjijomayû be.

9 — Kuy bima ikêrêm cîcâ Jesus kay itabucayû ojukukuk. Tüybe xipacat cîcâ owebe imên ikuk am ip iân oce—Nazaré ka be tûbit ebekitkit kuk am. 10 Xipan'ûm cîcâ ip ojukukuk Jerusalém ka be bima. Ade itabucayû oğuwën daomûnmûnap'a be. Païyû kukukayû a'ôbi ocece iboam. “Ayaoka juy ip,” i'e'em pima ip, òn tak “Epeyaoka juy,” i oce. Ade em ipiat osupi'ajojoat cebe ip itabucap epereap ojuy. “Jesus Deus emunaë gu,” i'e'e an ip cebe oğuy. 11 Imên cuk adi ojekuku soat kaka dağ, soat Judeuyû e'awerorop'a dağ tak—Deus eju kawênwênap'a dağ. Wetakoma jîjâ juk adi oğuy cekay ip. Imênpuye tobatban ip oju wara'at ka kay. Ipiatpi'ajoan cebe ip oju taomûn am tak — io'e.

12 — Imênpuye Damasco ka kay oju. Païyû kukukayû a'ôbi oju. Ade itabucayû daomûnap ojuy oju. Apên o'jebapuk owebe iap cuy oğuwën ewebe, Agripa — Paulo o'e.

13 — Kabia yobogat ojojoko kaxicuğ. Kabi kadiwi ojojoko. Kabiam cîcâ o'e. Kaxie bodi ma isopsep o'e. Wakokoreren o'e kabia, owejuayû akokoreren tak. 14 O'at ipi ju. Owejuayû dak o'at ipi ju — io'e.

— Gebuje kabi kadiwiat o'jekawën oweju wa'ôm—Judeuyû a'ôm. “Saulo,” io'e. “Apênpuye ên ipiatpi'ajojoan owebe?” io'e. “Imên e'em pima jumentobuxim ên. Jumento jejorojorom jiewat jemuju am jekpiokakam pima,” kabi kadiwiat adi o'e owebe.

15 — “Abu ên, Kariwa?” i adi oce cebe.

— “Jesus òn,” i adi o'e owebe. “Ên ipiatpi'ajojoan owebe,” i adi o'e owebe. 16 “E'ây,” i adi o'e owebe. “Cûğ'i eguy edaocam,” io'e. “Òn ma ocebapuk ekay enaë am wekawën muwënuwën'ukan,” i adi o'e owebe. “Òn enaë ewebe apên gasû ejojoko iap muwën am wara'acat pe. Wara'at tak oğubapuk ewebe gujyom. Iboap tak cuy eguwënuwën wara'acat pe,” i adi o'e owebe. “Omuwënuwën'ukan eguy adeayû be. 17 Òn jekuk Judeuyû be aokaap puxim, Judeu'ûmayû be aokaap puxim tak,” i adi o'e owebe. “Gasû òn jemuju Judeu'ûmayû be. Òn jemuju ewebe cûğ ma ixeyû mutaybit am. 18 Òn jemuju cebe ip kabiok tağ cekup puxixim ip—kabia dağ ceku am acâ ip—Deus bikuyap tağ acâ. Òn jemuju Satanás a'ô dağ cekup puxixim—Deus kay itabut am acâ ip. Imên e'e buje Deus ikêrêat ju'uk cebewi ip. Deus pe o'taxijoyo'iyayû eju jeedop ip okay itabut ip puye,” Jesus adi o'e owebe — Paulo o'e.

19 — Imênpuye, Agripa — io'e. — Apên kabi kadiwiat o'jekawën owebe wexey jo'iat pe iap tağ ojekuku — io'e.

20 — Gebuje kawën idipat oğuwënuwën. Koam oğuwënuwën Damasco ka watwat pe. Jerusalém ka watwat pe dak oğuwënuwën, Judéia eipi watwat pe dak—soat pe. Judeuyû be oğuwënuwën, Judeu'ûmayû be dak. “Eygucûğcûğ cuy epesop ikêrêat kuğ puye,” i adi ocece cebe ip. “Ikêrêat mujurûğrûğap cuy epesopere,” i. “Eyetabun cuy epesop Deus kay,” i. “Cedağ cuy epekuku

warara'acat pe itaybit am kuy ikērēat mujurūrūgāp o'jepere ip iam," i adi ocece cebe ip. ²¹ Imēnpuye Judeuyū obu Deus eju kawēnwēnap'a be. Waoka ojuy ip o'e. Deus pit obuywatwan osunuy — io'e.

²² — Jesus muwēnuwēn ōn gāsū soat pe ijodiacat pe—ya'ōbuyxiayū be, ka'ūmaayū be dak. Imuwēnuwēn ōn cebe ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup ekawēn tağ. Imuwēnuwēn ōn Moisés ekawēntup ekawēn tağ tak. Iwarum gu imuwēnuwēn ōn. Cūğ ma imuwēnuwēn ōn.

²³ Imēn e'em kuyatup:

Cristo juy ipiat supi'ajo wuydaxijojo'ukan Deus emunaē, i. Je'ū juy, i. Ce'ū buje juy waram itait je'e, i. Ixe koapat je'e wuy'in waram itait, i. Wuyju waram acejetait Cristo o'jetait waram puye, i. Iboap icēmān, i. Cristo iboap o'ğuwēn Judeuyū be, Judeu'ūmayū be dak, i.

Imēn e'em kuyatup — Paulo o'e Festo be.

²⁴ Paulo imēn jewedayo buje, Festo o'jewāwā:

— Paulo, adaodao! — io'e napa ma. — Adaodao ēn tupcocom cīcā buye — io'e napa ma.

²⁵ — Ka'ūma! Wadaodao gu, Festo — io'e. — WağuySAT ma ōn. Icēmān ōn e'em ewebe — io'e.

²⁶ Gebuje Paulo o'jekawēn ipi kukukat eju—Agripa eju.

— Agripa, wa'ōcam ōn jewejom exe — io'e. — Etaybit icēmān ōn e'em iam. Soat oğuwēn Festo be iam kuy etaybit. Soat iboap o'jebapuk adeayū etabutpe — io'e. — Iba'arēm gu o'jebapuk — io'e. ²⁷ — Agripa — io'e. — Etabut tu Deus a'ōbi cekawēn muwēnuwēn'ukayū ekawēn kay? Wetaybit kuy etabut iam — io'e.

²⁸ — Tūybe dao ma Cristo kay oğutabun iān purut ēn — Agripa o'e Paulo be.

²⁹ — Xipat kuka o'e dao ma etabut am, dao'ūm pima dak — io'e. — Xipat cīcā kuka o'e soat eyju Cristo kay eyetabut am—ēn, soat wekawēn cocomayū dak — io'e. — Xipat kuka o'e eyju obuxim an. Xipat kuka o'e obuxim eyetabut pima. Obamūnmūnap puxim eybamūnmūn pima bit xipat gu kuka o'e — Paulo o'e.

³⁰ Iecuğap Agripa o'jēm ibocewi. Festo dak o'jēm, Berenice dak, soat cewejuayū dak. ³¹ Kawēnwēn ma o'jēm ip.

— Ite ağokatkat xipat — io'e ip jewewebe. — Wuyxe bit ka'ūma ma o'e ikērēān. Cūğ gu wuyxe taomūn ām, yaoka am tak — io'e ip.

³² — “César juy wawēgmukērērēnayū ya'ljo,” i juk o'e'ūm pima, kajuk oğujēmat daomūnmūnap'a bewi — Agripa o'e Festo be.

27

¹ Paulo muju ap ojuy ip Roma ka kay Festo, Agripa dak. Kobexixi dağ ip o'ğuju Roma ka kay—Itālia eipi beatka kay.

Gebuje Paulo o'ğūm ip 100 be sorarayū kukukat pe, wara'acayū taomūnmūnayū dak. 100 be sorarayū kukukat putet Júlio i osunuy. Cesorarayū ijop eipi kukukat esorarayū osodop—César esorarayū. Ōn tak oju Paulo eju.

Imēn oceju Roma ka kay. Aristarco eju oceju—Macedōnia eipi bewiat eju—Tessalōnica ka bewiat eju. ² Kobexixi be oceōm. Ixe kobexixi Adramítio ka ebikopap pewiat osunuy. Soat Ásia eipi ebikopap tağ cum. Purewuh. Ocejēm Cesaréia ka bewi. Tibog cīcāati očetimudek.

³ Kuyaje ocajēm Sidom ka be. Jay. Júlio xipan cīcā Paulo o'jukuk. Paulo iju pi gu o'e jebureyū jom. Paulo bureyū iju pi gu o'e Paulo buywat am.

⁴ Ibocewi waram oceju. Purewuh. Tibog cīcāati mudekdeg oceku. Kabido o'subidoajēm ocedopa bewi. Imēnpuye tip'awerorobog kay oceju wuyba'ūgat kadi. Tip'aweroro butet Chipre i osunuy. ⁵ Totek. Tibog cīcāati ocetimudek. Cilicia eipi weḡūn ocekap, Panfilia eipi weḡūn tak. Jay. Mirra ka be ocajēm Licia eipi beatka be. Ibo ka be bima ocekap koapat pewi kobexixi bewi. ⁶ 100 be sorarayū kukukat wara'at o'tobuxik kobexixi. Ixe kobexixi Alexandria ka ebikopap pewiat osunuy. Cum Itālia eipi kay. Poroḡ. Oceōm ixe kobexixi be waram oceju am. ⁷ Pūḡ kabia ḡu daodaodao ḡu oceju. Pa'orem cīcā Cnido ebikopap pe ocejemūḡ. Mūḡ.

Oooh. Kabidoxixi o'subido'at ocedopa bewi. Iba'ore o'e ocewebe oceju pinap taḡ kabidoxixi ocewap puye. Imēnpuye oceju tip'aweroro tēḡ ma. Tip'aweroro butet Creta i osunuy.

Iboce kabidoxixi'ūmḡu o'e—kabido'īt ma o'e. Purewuh. Salmona eipi tēḡ ma oceju. ⁸ Pa'orem cīcā oceju Creta eipi tēḡ ma.

Ibocewi ocejemūḡ ebikopap pe—Creta eipi be. Jay. Ebikopap putet Bons Portos i osunuy. Ika bogatka tēḡ ma osunuy—Laséia ka tēḡ ma. ⁹ Ibun cīcā ocesop ibo ka be. Judeuyū epeta kuy o'kap Deus xe jemuisusunap epeta. Imēnpuye oceku pi oce'e kobexixi dag. Kabidoxixi oeku kabiam, muba'atxiri dak.

Gebuje Paulo o'jekawēn kobexixi beayū eju.

¹⁰ — Obureyū — io'e. — Tibog cīcāati dag wuyju buje iba'ore jījā kuka o'e wuywebe. Wuyju buje bit soat wuybubut kuka oakōm, soat kobexixi beat tak — io'e. — Kobexixi dak kuka o'jepirig. Wuyju dak kuka aje'ū — io'e.

¹¹ Imēnpit 100 be sorarayū kukukat Paulo a'ō kay ḡu o'e—kobexixi iwat a'ō kay acā, kobexixi mujuju'ukat a'ō kay dak.

Kobexixi iwat a'ō kay o'e kobexixi mujuju'ukat a'ō kay dak. ¹² Ocesopiat ebikopap xipat ḡu osunuy ihi bun ocedop am kabidoxixi buye, muba'atxiri buye dak. Soat warara'acayū iju pin ibocewi. Wara'at ebikopap pe ajēm ojuy warara'acayū—Fenice ka ebikopap pe. Ibo ka dak Creta eipi be osunuy. Kabidoxixi ḡu ajēmjēm'uk Fenice ebikopap pe—kaxie tajoregatpido acā. Imēneju iboce ihi mukap ojuy ip.

— Fenice ebikopap pe juy aju — io'e ip. — Kabido'ūm puje juy aju — io'e ip.

¹³ Kaxietajoregatpido o'subidoajēm—ibidodipat. Kabido ibidobog ḡu o'e—ibido'īt ma. O'subidoajēm ocenomujuwi. Imēnpuye o'jekawēn ip jeweweju.

— Kabido ibidodipat ḡasū — io'e ip. — Ga'a aju — io'e ip. — Kabido juy wuydujowat wuyjupinap taḡ — io'e ip.

Kobexixi mucūcūap o'ḡuyu ip—ipoxiat, icaat muḡēḡē. Kabido xipan ocedujowatwan o'e. Oceju tiwābū etako dag—Creta eipi etako dag.

¹⁴ Guyjomsūm kabidoxixi o'subidoajēm ocekap. Oooxxx'i. O'subidoajēm ocedopa bewi jījā. O'subidoajēm kapurūḡ kadiwi—Creta eipi kadiwi.

¹⁵ O'subidoajēm kobexixi kay. Ixe kabido butet Nordeste i osunuy. O'subidoajēm ocedopa bewi jījā. Iba'ore o'e kobexixi mukorērēn am kabidoxixi dopabe. Imēnpuye ocebu'un kobexixi mukorērēn am. Kabido kobexixi o'tujowat. ¹⁶ Oceju wara'at tip'aweroro biōḡ kay. Tip'aweroro butet Cauda i osunuy. Kabidoxixi'ūmḡu o'e iboce—kabido'īt ma. ¹⁷ Kobe yopīcat kuḡ tak ocesop. Kururuḡ oeku kobexixi nomuju. Pa'orem kobe yopīcat oceḡuyu idibi bewi. Oceḡuyu kobexixi be.

Ibocewi kobexixi be kapikpik'ukayū correntebu o'subumukirik kobexixi koreren—ibubogatpu. O'subumukirik ip kobexixi ewekaap puxim.

— Ka'oririt ijoce ma opop Líbia eipi — io'e ip. — Pipim kobexixi kakam iboce! — io'e ip.

Iparara o'e ip ka'oririt pe kobexixi kakaap puxim. Imēnpuye kobexixi mujuuap epaḡo o'gukop ip kapurūḡ kay, kabidoxixi be kobexixi mujuuap puxim. Kabidoxixi kobexixi o'guju ijuap taḡ. Ocekat. Xet. Ocexet iboce.

¹⁸ Kuyaje tarekrek o'joxikxik ip idibi be—kobexixi be tujowat ojuyap. O'joxikxik ip kobexixi poxi mu'um ām. O'joxikxik ip tipodoyat oce-mudekudekun cīcā buye. Ocekat. Xet. Ocexet iboce.

¹⁹ Kuyajebusu kobexixi be kapikpik'ukayū kobexixi beat o'joxik ipoxiat. Jebum ip o'joxik. Xet. Xet. Xet. Xet.

²⁰ Ade kabia oceju kaxi jom ḡu, kasopta dak, kabidoxixi buye. Ocededaxijo ba'ore. ²¹ Ade kabia ocejekōnkōn ḡu.

Gebuje Paulo o'jekawēn kobexixi beayū eju.

— Oburereyū — io'e. — Eyuju juk adi wa'ō kay ḡu epesop. Creta ka be bima juk wa'ō kay ḡu epesop. Creta ka bewi wuyjuap ḡu.

— Wuyjēm'um pima kajuk te'e ma soat tarekrek aḡupa'um ḡu, xipat kajuk wuywebe dak — io'e.

²² — Gasū bit eya'ōcam cuy epesop — io'e. — Kobexixi juy jepirig. Ka'ūma ma wuy'in pit jeap — io'e.

²³ — Koapat exima Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jebapuk okay — io'e. — Deus ixe o'ḡudot okay. Ixe Deus okukukat. Ixe Deus ebekit ōn. Cekawēn tojtjt'ukat o'jekawēn oweju.

²⁴ — “Paulo, epararam ḡu juy eḡuy,” io'e owebe — io'e Paulo. “Ajēm cuy César kay—Roma ka kukukat kay,” io'e. “Ōn aḡ ekay, ewejuacat kay dak eye'ūap puxim, ēn cuk imēn ejoojuy oxewi buye,” io'e. “Deus je'e ewebeam apēn cuk ejoojuy cexewi iap taḡ,” Deus ekawēn tojtjt'ukat o'e owebe — io'e Paulo.

²⁵ — Imēnpuye, eya'ōcam cuy epesop, oburereyū — io'e. — Deus kay wetabut. Apēn je'hapuk wuywebe iap o'ḡuwēn owebe Deus imēn ebapuk awap. Imēn je'hapuk. ²⁶ Imēnpit pipim cuy acejemūḡ tip'aweroro be — Paulo o'e kobexixi beayū be.

²⁷ Xepxep semana kap puje:

— Kapurūḡ kay aco'ī ajēmjēm oceju — io'e kobexixi be kapikpik'ukayū.

Uhum oceju jekukum iximadakpe tibog cīcāati daḡ. Tibog cīcāati butet Mediterrāneodi i osunuy. ²⁸ Imēnpuye o'tibimuweḡūn ip tibimuweḡuḡūnām. Tibiraat 36 metros o'e. Bosusu oceju. Waram o'tibimuweḡūn ip. Tibiraat 27 metros o'e—tibira ḡūn ma.

²⁹ Iparara o'e ip wita'a be kobexixi kakaap puxim. Imēnpuye ebadipdip kobexixi muycūcūap o'ḡuakōm ip. O'ḡuakōm ip kobexixi ukpu bewi kobexixi muycū ām. O'jecū. Cucum ḡu o'e ḡasū—iwiwim acā. Kabia pin cīcā o'e ip.

³⁰ Gebuje kobexixi be kapikpik'ukayū kobexixi bewi jenapōn ojuy. Kobe'it'it o'ḡukop ip tibog cīcāati be jewexe kobexixi muycūcūap muakōmkōm pima.

— Kobexixi muycūcūap muakōmkōm oceju — io'e ip napa ma ocewebe.

³¹ Imēnpit kobexixi bewi jenapōn ojuy ip. Paulo o'jekawēn l00 be sorarayū kukukat pe—wara'acat sorarayū be dak.

— Ixeyū kobexixi be kapikpik'ukayū watwat puje wuyewedaxijo ba'ore ace'e — io'e.

³² Imēnpuye sorarayū kobe'it'it ekabobu o'subudakat. Kobe'it'it o'at idibi be. Uhum o'jewede kobexixi xewi.

³³ Kabia'isum Paulo o'jekawēn kobexixi beayū eju.

— Epeyekōn ḡasū bit — io'e. — 14 kabia eyaḡuybabi'ūm'ūm epeku. Jekōnkōn ḡu epeku — io'e. ³⁴ Epeyekōn cuy eybaca am — io'e. — Eyaḡuybabi'ūm'ūm ḡu juy epsop — io'e. — Ka'ūma ma wuy'in je'ū — io'e.

³⁵ Paulo pāo'a o'yabu. O'jekawēn Deus eju pāo'a kuḡ puye. Soat etabun o'jekawēn ceweju.

— Bay xipat cīcā ēn — io'e cebe.

O'yadakat. O'ya'o. ³⁶ Imēneju soat ip waram o'ya'ōcan—kobexixi beayū.

³⁷ Soat ip o'jekōn. Ade jījā ocesop kobexixi be. 276 be ocesop.

³⁸ Ibeḡbeḡ puje kobexixi be kapikpik'ukayū tarekrekata o'taxikxik ip idibi be—badī o'tadop'iata—trigoda. O'taxikxik ip kobexixi poxi mu'ūm ām. Jepiriḡap puxim ip o'taxikxik.

³⁹ Kabia buje tinebabaat o'tobuxik ip kobexixi be kapikpik'ukayū. Tinebabaat kay oceju. Itaybit ḡu o'e ip apoceat ipi iam. Ka'oririt ixe tinebabaat pe osodop. Adeḡu wita'a o'yadop iboce. Kobexixi muymūḡ ojuy ip iboce. ⁴⁰ Imēnpuye kobexixi muycūcūapu o'subudakat ip. O'subudakat ip tinebabaat xe hima. Pilatokukatpu o'subumurora ip. Kobexixi mujujuap epaḡo o'ḡupaya ip kabido at am. Kobexixi o'ju ka'oririt kay.

⁴¹ Imēnpit kabido kobexixi o'ḡuyjayjay tibacaat eweobotocap kay. Iboce kobexixi'a o'jeace. O'jecuḡ. Iju ba'ore o'e. Kobexixi ukpu o'jekpuewekap. Tipodoyat paca ma o'yukpumuweka. Imēn kobexixi o'jepiriḡ.

⁴² Sorarayū taomūnmūnayū aoka ojuy dokdoḡ jenapōnap puxim kapurūḡ kay. ⁴³ Imēnpit 100 be sorarayū kukukat ibu'u o'e Paulo e'ū ām. Taomūnmūnayū oyaokaat ḡu sorarayū be.

— Kapurūḡ kay epeyedok! — io'e taomūnmūnāyū be. — Epakōm! — io'e 100 be sorarayū kukukat itaybit jedoḡayū be.

⁴⁴ — Kobexixi baḡbaḡ epejat! — io'e. — Kapurūḡ kay juy epeju ip com! — io'e itaybit'ūm jedoḡayū be.

Imēneju soat oceju kapurūḡ pe.

28

¹ Tip'aweroro kay ocajēm. Iboce hima ocetaybit ocesop tip puten. Tip putet Malta i osunuy.

² Tip'aweroro watwat oajēm ocejay. Ocedobede ip. Xipan cīcā ip ocejuk. Daxa o'ḡusop ip ocewewe am kajuk kukuḡ puye, muba'at oeku buye dak.

³ Paulo daxadaypa o'taypabu. O'jomōḡ daxa be.

Gebuje puybu o'jēm daxadaypa diotpewi. Paulo o'subua. Tore iān oeku Paulo bu eju. ⁴ Iboceayū puybu o'subujojo tore iān Paulo bu eju. Imēnpuye o'jekawēn ip jeweweju.

— Wuyjuyū aokaka'ukat aco'i teku — io'e ip te'e ma. — Tiboḡ cīcāati be oe'ū ḡu. Puybu nuy pibun pit je'ū ikērēat o'ḡujurūḡ puye — io'e ip te'e ma jewewebe.

⁵ Imēnpit buḡ'i o'subuxik. Paulo o'subumuy'at daxa be. Iboceayū itabēḡbēḡ o'e ip Paulo jojom. ⁶ Ibu euhuap wiwim o'e ip, ce'ūap wiwim tak. Ibum ma iwiwim osodop ip Paulo jojom. Imēnpit Paulo bu o'jebuehu ḡu. Oe'ū ḡu dak. Xipat ma osunuy. Imēnpuye o'jeaḡuymuwarurun ip Paulo kay.

— Wuyjuyū ḡu teku—deus ma! — io'e ip napa ma jewewebe.

⁷ Gebuje Públjo oconomuwā jeduk'a kay. Públjo Malta eipi kukukat osunuy. Ixe ka oceweweweap tēḡ o'sukadop. Oceju cekay. Iboce ocesop ebaḡūḡ kabia. Xipan cīcā ocejuk. Ocesan o'ḡūm ocewebe, soat ocemukyḡpinput tak.

⁸ Paulo o'ju Públio ebay kay. Iwātaxipi osunuy. Ipa'i osunuy, yukpidi dak. Paulo o'jekawēn Deus eju Públio ebay beam. Jebu o'subumōg cebe. O'gu'ada. Xipat o'e.

⁹ Ce'adaap awēg tobuxik puje, ade iwātaxipiyāyū o'ju ip Paulo kay. Jay. Oajēm ip. Ixeyū dak o'gu'ada'ada Paulo. Xipat ip o'e. ¹⁰ Imēnpuye ade ip jebubut o'gūm ocewebe “Eyju xipat ocexe” i'e am ocewebe. Kobexixi be ōm ojuy bima ocemukaypinput o'jomōg ip kobexixi be. Purewuh. Ocejēm tip'aweroro bewi.

¹¹ Ebpūg kaxi kap puje oceju Roma ka kay. Ocejēm Malta eipi bewi. Wara'at tağ ocejēm kobexixi dağ. Ixe kobexixi Malta ebikopap pe osodop ihi bun. Ixe kobexixi Alexandria ebikopap pewiat osunuy. Kobexixi butet deusyū xepxem ikap'ibiyū i osunuy. ¹² Mūg. Ocejemūg Siracusa ebikopap pe. Iboce ocesop ebapūg kabia.

¹³ Ibocewi tiwābu dağ oceju. Mūg. Ocejemūg Régio ebikopap pe. Kabido o'subidoajēm kaxietajoregāt kadiwi kuyaje. Purewuh. Waram ocejēm ibocewi. Pozuoli ebikopap pe ocejemūg xepxep kabia kap puje. Jay. Kapurūg pe ocejeu ibocewi. ¹⁴ Jesus ebikitkit oacetobuxik. 7 xet ocesop ixeyū xe.

Purewuh. Ibocewi kapurūg tağ oceju. Roma ka kay oceju e dağ. ¹⁵ Jesus ebikitkit Pauloyū e dağ ajēmap awēg o'yawēgtobuxik Roma ka watwat. Imēnpuye o'jēm ip ebidase ocedopabijuk am. Ocedopabijuk ip oceju Roma ka wuy'ūm'ūm pima. Ocedopabijuk ip Praça de Ápio ka be, Três Tavernas ka be dak. Paulo icokkok cīcā o'e ixeyū jo buje.

— Bay, xipan cīcā ēn ocekug — io'e Deus pe. ¹⁶ Imēn ocajēm Roma ka be.

Gebuje 100 be sorarayū kukukat Paulo o'gūm 1000 be sorarayū kukukat pe. Ixe Paulo o'gūju daomūnmūnap'a be gu—uk'a be acā. Jağepūg ma osunuy uk'a be. Imēnpit pūg sorara ceweju osunuy soat em. Xet. Xet. Xet. Ebpūg xet o'kap.

¹⁷ Gebuje Paulo Judeuyū kukukayū o'tojocat jewekay Roma ka beayū.

Ce'awero buje Paulo o'jekawēn ceweju ip.

— Oburereyū — io'e. — Cedağ cuk adi ojekukuku. Deus pe ocemukūyojoap ekawēn tağ cuk adi ojekukuku, aypapayū'ūm'ūm ekawēn tağ tak. Ixeyū ekawēn ojomuymuy gu—pūg em tak ka'ūma — io'e. — Imēnpit Judeuyū obu Jerusalém ka be. Oūm ip César ebikitkit pe. César ebikitkit o'jekawēn oweju. Ixeyū xe ikērēat ogujurūg gu—pūg em tak ka'ūma. Cūg gu ixeyū xe odaomūn ām, waoka am tak — io'e cebe ip.

¹⁸ — César ebikitkit ma omajēm ojuy daomūnmūnap'a bewi. ¹⁹ Judeuyū bit ibu'u jījā osodop omujēm ām yabewi. Imēnpit “Judeuyū yukpiwat,” i ūmgu adi oce. “César wawēgmukērērēnayū ya'ījo,” i acā adi oce. ²⁰ Imēnpuye ōn eymudocat ijoce owebe eyjo am, eyweju jekawēn ām tak — io'e.

— Kuy bi ma wuydaxijo am Deus emunaē ajēmap wiwim Judeuyū. Ixe kay wetabut—Jesus kay. Imēnpuye obamūnmūn oce correntebum — Paulo o'e Judeuyū kukukayū be.

²¹ — Judéia eipi watwat cartadup o'tupmudot gu ocekay—apēn Paulo e'em iaptup — io'e ip Paulo be. ²² — Ijoce oajēmjēm'iaiyū dak “Paulo ikērēat o'gujurūg,” i juk o'e gu ip ocewebe—Judeuyū — io'e ip. — Imēnpit ekawēn co pīn cīcā oceju. Soat ka dağayū Jesus kay itabucayū muymuy. Imēnpuye etabucam cuy ocemukūyo — io'e ip Paulo be.

²³ Imēnpuye kabia o'guwegūn ip waram Paulo ekawēn co am.

Gebuje ade Judeuyū o'je'awero ip Paulo nuyap'a be ixe kabia. Kabia'isum Paulo apēn Deus soat kukukan o'e iap o'ḡuwēnuwēn cebe ip. Kabi'isum piap imuwēnuwēn osunuy. Oikat imuwēnwēn.

— Jesus ma Deus emunaē — io'e cebe ip. — Deus Jesus ma o'taē soat ipi dagat taxijo am — io'e. — Ixe muwēḡaptup Moisés emudupmubararaktup, soat Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup tak — io'e. — Jesus ma Deus emunaē — io'e.

²⁴ Xepxep ixeyū'in Paulo a'ō kay o'e. Itabut ip o'e Jesus kay. Warara'acayū bit itabut ḡu o'e. ²⁵ Wara'at taḡtaḡtaḡ ma jewaḡuyḡuy o'e ip.

Ade ixeyū'in Paulo a'ō kay ḡu ip o'e. O'āy ip jeduk'a be jepit ojuy. Paulo o'jekawēn cebe ip.

— Kuyje Isaiās icēmān o'e wuydobuyū'ūmūm pe — io'e. — Iboam Isaiās o'e Deus biōḡbuk a'ōbi. Imēn e'em ixe emudupmubararaktup:

²⁶ “Eju juy ixeyū wuyjuyū kay,” io'e Deus owebe, i. Imēn ece cebe ip: “Deus e'em: 'Jekūyjom cīcā eyju. Imēnpit eyetaybit ḡu. Jeakaḡ cīcā eyju. Ijjom eyju. Imēnpit iba'arēm cīcā eyxe,' i.” ²⁷ “Imēn ece cebe ip,” io'e Deus owebe, i. “Ixyū wuyjuyū itabut ḡu, ibu'u ip jetabut am puye. Ya'ōpicūḡcūḡ ḡu ip wa'ō kay jekūyjom'ūm puye,” io'e. “Ibu'u ip kawēn icēmat co am ibu'u ip jetabut am puye,” io'e. “Ibu'u ip ikērēat mujurūḡrūḡap epere am Deus pe ikērēat uk am cebewi,” io'e, i.

Imēn e'em Isaiās emudupmubararaktup—Deus ekawēntup — Paulo o'e.

²⁸ — Oburereyū — io'e Paulo Judeuyū be. — Eyetaybin cuy epe'e iboap ekawēn! Gasū bit Judeu'ūmayū be juy kawēn idipat oceḡuwēn. “Deus jeydaxijo,” i oce'e cebe ip. Ixyū bit xipan ya'ījo. Deus ixeyū acā idaxijo — io'e Judeuyū be.

²⁹ Imēneju Judeuyū o'jēm Paulo xewi. Jawa'ōxikxiḡ cīcā jeweweju ip o'jēm.

³⁰ Paulo kawēn idipat o'ḡuwēnuwēn Roma ka watwat pe. Xepxep koato Roma ka be osunuy. Ixe ma jedinheiro o'ḡūmḡūm uk'a be jenuyaptem. Icocok o'e warara'acayū ajēm puje jejo am.

³¹ — Deus soat tiwatwat kukukan je'e — io'e cebe ip.

Cūḡ ma ip o'ḡutaybitbin. Wuykukukat Jesus Cristo o'ḡuwēnuwēn cebe ip. Ka'ūma ma ixe o'ḡuymūḡ kawēn idipat muwēnap puxim. Soat pe wuykukukat Jesus Cristo ekawēn o'ḡuwēnuwēn.

PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP ROMA KA WATWAT BEAPTUP

¹ Cartadup mubarararağ òn eywebeaptum—Roma ka watwat peaptum. Òn Paulo. Jesus Cristo beam kapikpik'ukat òn. Jesus Cristo emumuju òn. Deus cuk onaë.

— Wa'òbi omuwënuwën cuy eguy soat ka watwat pe — i juk o'e owebe. — Kawën idipat acâ juy eguwënuwën — i juk o'e owebe.

²— Kawën idipat oğuwëğat soat pe ipi dağacat pe — io'e Deus kuyje. Kawën idipat muwënuwën osodop ip cekawën muwënuwën'ukayü. Iboap ekawën tak ibararak opop Deus ekawëntup pe. Wara'at ekawën podi ma iboap ekawën kawën idip. Ka'ümğü xipat'umat iboap ekawën'in. ³Iboap ekawën co buje wuyetaybit abu Deus ipot iam. Ixe ipot wuykukukat—Jesus Cristo. Deus ipot ijodian o'e. Davi naxeğebit osunuy—Judeuyü kukukat naxeğebit. ⁴Ixe Jesus Deus co'i osunuy. Imën ikërëat o'jukuk gu ipi ju bima—püğ em tak ka'üma. Deus ja'òbacaan jekpot o'ğutait ce'üap tomukadi. O'ğutait teku okpot iam wuymutaybit am, teku soat podi ma ya'òbaca iam wuymutaybit am tak. Ixe Jesus Cristo wuykukukat. ⁵Ixe xipan okuğ. Ixe dak cuk onaë kawën idipat muwën ãm soat kaka dağ. Ixe emumuju òn. Imënpuye soat ka dağayü'in itabut je'e Cristo kay—püğpüğpüğ. Cristo ekawën kay küyjobit je'e ip. Ibuyxin ip Cristo jukuk. ⁶Eyju dak Deus cuk eynaë, Roma ka watwat. Jesus Cristo kadiayüm cuk eynaë. Gasü bit ixe kadiayüm epesop.

⁷Imëneju cartadup mubarararağ òn soat peaptum eywebeaptum, Roma ka watwat. Deus xe eykukpin cîcâ. Ixe juk eynaë jebekitiyüm.

— Bay, xipan cuy Roma ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak, wuykukukat pe. — Ixeyü ağuy mubabibin cuy eguy — i òn e'em cebe ip.

⁸Roma ka watwat itabut cîcâ Jesus Cristo kay iap awëğ o'yawëğtobuxik ip soat ka watwat. Imënpuye ocokcok cîcâ eykay. Imënpuye:

— Bay, ên xipat cîcâ — i òn e'em Deus pe.

⁹Deus itaybit soat kabia òn ãbum eykay iam. Kapikpiğ cîcâ òn Deus peam ocokcok cekay buye. Kawën idipat muwënuwën òn soat kaka dağ. Ixe ipot ekawën muwënuwën òn. ¹⁰⁻¹¹Eyjo pin cîcâ oce. Deus biöğbuk omutaybitbin iam eymuküyo pin cîcâ òn. Ibiöğbuk a'òbi eya'òmucan ojuy òn biğ ma eyetabut am Jesus kay. Imëneju:

— Roma ka watwat com cuy omujum ece — i òn e'em cebe. — Ebikuy bima juy omujum ece — i òn e'em cebe.

Soat em imën òn e'em Deus eju kawënwën pima. ¹²Òn acâ gu jeya'òmucan eywebe biğ ma eyetabut am. Jewewa'òmucanucan pit acesop biğ ma wuyetabut am cekay. Biğ ma eyetabut epe'e wetabucap co buje. Òn tak biğ ma wetabut oce eyetabucap co buje.

¹³Okitpitpiyü, soat em cuk adi cu ojuy oğuy eykay. Iboam eymuküyo pin òn. Imënpit soat em omuju'üm'üm osunuy. Eywebe Deus ekawën muwën pin cuk adi oğuy biğ ma eyetabut am Jesus kay apën eybadipyü oitabun iap co'i—Judeu'umayü oitabun iap co'i.

¹⁴— Omuwënuwën cuy eguy soat kaka dağayü be — i juk o'e Jesus Cristo owebe.

Imënpuye Cristo juy oğuwënuwën soat pe—cewağönayü be, cewağön'umayü be dak. Deus ekawën cuy oğuwënuwën itaybicayü be, itaybit'umayü be

dak. ¹⁵ Imēnpuye obicokkok cīcā kawēn idipat muwēn ām eywebe, Roma ka watwat.

¹⁶ Deus ja'ōbacaan kawēn idipat kay itabucayū daxijojom. Koap Judeuyū daxijojom itabut puje ip. Judeu'ūmayū dak taxijojom itabut puje ip. Imēneju obisūsūn gu kawēn idipat muwēn ām soat ka watwat pe—obicokkok cīcā ma.

¹⁷ Kawēn idipat co buje, wuyetaybit apēn Deus wuymucūgucūg iam.

— Jesus Cristo kay itabucayū acā cūg ma oxe — i'e'em Deus. Soat kabia: — Big ma itabut ip cekay — i'e'em Deus.

Imēn e'em Deus ekawēntup: — Deus emumucūgyū soat em itait jeedop ip Deus xe itabut ip puye, — i.

¹⁸ Deus kabi be omuy. Ixe itakoma jījā jekay'ūmayū kay, ikērēat mujurūgrūg'ukayū kay. Ibu'u jījā ip Deus ekawēn co am—kawēn icēmat co am, ikērēat mujurūgrūg' ojuy jījā ip puye. Ikērēat mujurūgrūg'ukayū kawēn idipat muwēnap muba'oreren tak ip ibu'u warara'acayū dak itabut am ibuye.

¹⁹ Deus kuy apēn ixe e'em iam o'gutaybin ijodiacat. Imēn apēn Deus e'em iam itaybit put cebe ip. Inaka cekay gu jījā ip. Imēnpuye Deus ipiatpi'ajojoan cebe ip. ²⁰ Deus ma ijo ba'ore wuywebe. Ixe bit soat o'gugē ipī dağacat. Ixe emumugē jo buje, wuyetaybit soat podi ma Deus ya'ōbaca iam—ya'ōbacaap i'ūm gu iam. Wuyetaybit tak ixe acā Deusat iam. Kuyje itaybit osodop ip iboam ipi dağacayū. Imēnpuye “Deus kake iap iba'arēm wuyxe” i'e ba'ore cebe ip. ²¹ Itaybit ma'gu ip Deus kake iam. Imēnpit ibuyxim gu ip ikuğ.

— Ēn acā Deusat — i'e'em gu ip. — Ēn xipat cīcā — i'e'em gu ip Deus pe. Cūg'ūma jewaguyguy ip. Kabiok tag jekuku'ukat itaybit gu poma oju iam. Imēnpuxim itaybit'ūma jewaguyguy ip. Yağuy'ūm ip.

²² — Ocetaybit cīcā ma oceju bit — i te'e ma e'em ip.

Deus xe bit itaybit gu jījā ip. ²³ Imēnpit Deus acā je'ū gu. Soat em itait nuynuy. Ixeyū bit ibu'u jījā ibuyxim Deus kuk am, ijo ba'ore buye. Imēneju ijodiat co'iat muğēgēm ip wita'am, im tak, ourom tak. Soat ijodiacat pit je'ū. Soat em gu itait nuynuy ip. Wasū jo'iat tak imugēgēm ip, puca jo'iat tak, jwururugaat co'iat tak. Jemumugē wap jēg'aecōgōg ip “Eyju acā Deusyū ocexe” i'e am cebe.

²⁴ Ikērēat mujurūg pin acā ip. Imēnpuye jekupinap tag ceku am ip Deus o'jepere. Imēnpuye yukpiwatpi ma ip jekukum ikērēat mujurūgrūg. Isūsūn'ūma ip jekukum jeweweju ikērēat muğēgēm. ²⁵ Imēnpuye kawēn icēmat ip ibu'u napak ekawēn kay am.

— Ēn acā a'ōbuyxi — i'e'em ip soat muğēgē'ukat pe gu—cemumugē be acā. Deus pe acā wuye'e but:

— Soat podi ma ēn a'ōbaca — i.

Soat em ma juy imēn acece cebe.

²⁶ Soat muğēgē'ukat kuğ gu ip ibuyxim—jemumugē kuğ acā. Imēnpuye Deus o'jepere ip ikērēat muğē ān. Imēnpuye ağokatkat kay oibu'un ip aoyū. Jewenuy'ūnakēm ā ip o'e jeweweju. ²⁷ Imēnpuxim ağokatkayū aoyū aoyū kay oibu'un. Ağokatkayū acā o'e ip cekay jījā. Jewenūn'o'om ā o'e ip. Imēğap pit ikērē jījā Deus xe. Imēneju jeweweju ma ip ipiat'ajojom xipat'ūm cīcā ip puye.

²⁸ Deus ekawēn kay pin gu ip. Itaybin pin gu ip kawēn icēmān. Imēnpuye Deus ip o'jepere ikērēat kay gēbum am, warēmtağ ceku am tak.

²⁹ Imēnpuye ka'ūma ma ixeyū'in cūg ma jekukum. Soat kabia warēmtağ cīcā ip jekukum Deus etabutpe, jebureyū etabutpe dak. Ikērēat mujurūgrūgxi ip. Itabikuku ip soat kay jebubun. Ikērēm warara'acat kuğ ip. Itabutkarey ip

warara'acat kay. Warara'acat aokakaxi ip. Dapxixi'uk cīcā ip. Warara'acat muḡuykukukuxi ip. Soat em itakoma ip warara'acat kay. Warara'acat ekawēn mukērērērēnxi ip. ³⁰ Warara'acat muymuyxi ip. Itakoma jījā ip Deus kay. Ibuyxim ḡu warara'acat kuḡ ip. Jewexe ip ya'ōbuyxi.

— Oceju acā oca'ōbaca — i napa ma e'em ip jewawēḡmuboḡ am jewexe. Soat em: — Apēn ḡuto ace'e ikērēan? — i'e'em ip jewewebe.

Kūyjobit'ūm cīcā ip jebay a'ō kay. ³¹ Itaybit'ūm cīcā ip apēn cūḡ ma iam, apēn cūḡ ḡu iam tak. Ja'ō daḡ ḡu ip jekukum. Ka'ūma ma ikukpin cexe ip. Itabotaidabotbot ḡu ip warara'acat kay.

³² — Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū je'ju ipiat'ajojoap kay — i'e'em Deus. — Soat em jeedop ip ipiat'ajojom — i'e'em.

Itaybit ip iboap ekawēn. Inaka ip biḡ ma buk ikērēat kay. Icockok ip e'em warara'acat pe ikērēat mujurūḡ ām, jebuxim i'eat pin ip puye.

2

¹ Eyju bit acō'i e'em eyewewebe: — Ocebuxim'ūma ixeyū ikērēat kuḡ Deus xe — i.

Imēnpit ixeyū ekukuap co'i eyju dak jekukum. Imēnpuye eyju dak ikērēat kuḡ cexe. “Ikērēat kuḡ ḡu oceju bit” i'e ba'ore eywebe.

² — Ipiat osupi'ajoat eywebe, ikērēat kuḡ eyju buye — i'e'em Deus pit ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be.

Deus soat em cūḡ ma e'em. Imēnpuye wuyetaybit cūḡ ma ixē ipiatpi'ajoan ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be iam. ³ Ōburereyū, tūybe Deus ocewebe ḡu ipiat supi'ajoat warara'acat pe acā iān eyju e'em. Inaka ixeyū ekukuap co'i eyju dak jekukum. Imēneju Deus ipiat supi'ajoat eywebe ixeyū beap co'i. Tūybe ocenapōn ipiatpi'ajoap puxim iān eyju e'em.

⁴ — Gaxīn ma acō'i ikērēat muḡēḡēap jepere ip — i'e'em Deus jewebe ma. Imēnpuye soat em xipan eykuḡ. Yukpiceḡe ḡu eykuḡ.

— Ipiat osupi'ajoat ḡu buk cebe ip — i'e'em jewebe ma.

Ixe xipan eykuḡ ibikuy eywebe ikērēat mujurūḡrūḡap eperē am puye. Eyju bit e'em:

— Ga'a ikērēat aḡujurūḡrūḡ — i. — Deus ipiat supi'ajoat ḡu wuywebe — i napa ma eyju e'em.

⁵ Guyjom Deus jetakomaap ḡubapuk ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be. Ibo kabia be ipiat supi'ajoat ixeyū be. Cūḡ ma ipiat supi'ajoat cebe ip. Eyju bit eybu'u jījā ikērēat mujurūḡrūḡap eperē am. Eybu'u jījā kūyjobit am ixē a'ō kay. Imēneju ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be ipiatpi'ajoat puje, warara'acat podi ma eywebe ipiat supi'ajoat. ⁶ Guyjom Deus apēn cuk adi oekuku ip iapteideida soat pe ijodiacat pe. ⁷ Pūḡpūḡ ijodiacyū'in xipacat mujurūḡrūḡxi. Deus bikuyap taḡ ceku pin cīcā ip. Deus co'ian jedipap kudadam tak ip. Deus e'em cebe ip: “Eyju xipat oxe” iap kudadam tak ip. Deus xe jedop ip iap kudadam tak ip. Soat em itait jeedop ip cexe je'ū buje ixeyū ma. ⁸ Warara'acayū bit jewekay acā ḡebum jewemucokcokap ojuy. Cūḡat o'jepere ip xipat'ūmat kay je'e am. Deus itakoma jījā jeenuy ixeyū kay. Ipiat supi'ajoat cebe ip. ⁹ Deus ipiat supi'ajoat soat pe ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be. Warara'acat podi ma ipiat supi'ajoat Judeuyū be. Judeu'ūmayū be dak ipiat supi'ajoat. Ipiatpi'ajojom cīcā jeedop ip. Imēn Deus warēmtaḡ ip cuk adi oekuku iapteideida cebe ip. ¹⁰ Deus xipacat mujurūḡrūḡ'ukayū ḡuwarurun. Jesus Cristo jo'iyūm jeedop ip jedipap kuḡ, ja'ōbuyxiap kuḡ tak. Yaḡuybabibi jeedop ip soat em. Deus ixeyū aḡuymubabibin jeenuy. Imēn Deus apēn

cūg ma ip cuk adi oekuku iaptei ideida cebe ip. Koap Judeuyū be ideida. Kanomūm Judeu'ūmayū be ideida. ¹¹ Imēn Deus cūg ma soat kuḡ—Judeuyū kuḡ, Judeu'ūmayū kuḡ tak.

¹²⁻¹⁵ Judeu'ūmayū ma Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ ḡu ip, Deus Moisés pe o'ḡuwēn iap ekawēn tup kuḡ ḡu. Imēnpuye itaybit ḡu ip ixē ekawēn. Ikērēat mujurūḡrūḡ ip. Inaka Deus ixeyū ḡuju ipiat'ajojoap kay ikērēat mujurūḡrūḡaptei. Imēnpit:

— Wekawēn taḡ ḡu juk adi epekuku — i'ūmḡu je'e cebe ip, ixē ekawēn tup kuḡ'ūm puye. — Cūg ma eyju oxe — i je'e Deus jekawēn coco'ukayū be ḡu—jekawēn taḡ jekuku'ukayū be acā. Imēn je'e. Judeu'ūmayū Moisés ekawēn tup kuḡ ḡu. Jekpiwatpin ma aco'i cekawēn taḡ jekukum ip itaybit ḡu ma ḡu ip cekawēn. Cekawēn taḡ jekuku'ukat co'i ip ḡebuḡe bit. Ixeyū ekukuap co buje, warara'acayū e'em:

— Jebinūn pewi ma teyūku Deus pe wuyawēwēap ekawēn taḡ jekukum cekawēn tup kuḡ ḡu ma ḡu — i.

Jebinūn pewi ma ip itaybit apēn cedaḡ iam, apēn cedaḡ ḡu iam tak. Ikērēat mujurūḡ puje, "Ikērēat oḡujurūḡ," i'eēm ip jewebe ma. Cūg ma jeku buje dak, "Cūg ma ōn jekukum," i'e'em ip jewebe ma. Judeuyū bit Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ. Itaybit ip ixē ekawēn. Inaka ikērēat mujurūḡrūḡ ip. Imēnpuye Deus ixeyū ḡuju ipiat'ajojoap kay.

— Wekawēn taḡ ḡu juk adi epekuku — i je'e cebe ip.

¹⁶ Guyjom Deus Jesus Cristo jomuy apēn cuk adi oekuku ip iaptei teida am soat pe. Xipacat je'ḡūm xipacayū be xipacat muḡēḡēaptei. Kūyjobit'ūmayū bit ḡuju ipiat'ajojoap kay kūyjobit'ūmaptei.

¹⁷ Pām eyju? Ajo-kay eyju jegebubum?

— Ocejū bit Judeuyū — i eyju e'em. — Ocejū acā cūg ma Deus xe ixē be wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ puye — i eyju e'em. Jewexe eya'ōbuyxi.

— Ocejū acā Deus ocenaē jebekitkiyūm — i'e'em eyju te'e ma. ¹⁸ — Ocejū acā ocetaybit apēn Deus ibikuy iam — i te'e ma eyju dak e'em. — Ocejū acā ocetaybit apēn cūg ma iam, apēn cūg ḡu iam tak, Deus pe wuyawēwēap ekawēn coco'uk puye — i te'e ma eyju e'em. ¹⁹ — Warara'acayū itaybit ḡu apēn cūg ma iam, apēn cūg ḡu iam tak — i eyju e'em. — Ocejū acā ocetaybit — i te'e ma eyju e'em. — Warara'acayū itaybit ḡu Deus ekawēn — i dak eyju e'em. — Soat podi ma ocejū bit ocetaybit — i te'e ma eyju e'em. — Ocejū acā warara'acayū oceḡutaybitbin — i te'e ma eyju e'em. ²⁰ — Ocejū acā itaybit'ūmayū mutaybitbin kawēn icēmān — i te'e ma eyju e'em. — Kawēn icēmān yaypan'isuayū mutaybitbin tak ocejū bit — i te'e ma eyju e'em. — Ocejū acā ocetaybit kawēn icēmān, kawēn cūḡan, Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ puye — i te'e ma eyju e'em.

²¹ Warara'acayū mutaybitbin acā eyju jekukum. Jewemutaybitbin'ūma eyju bit jekukum.

— Warara'acat pubut epetujupa'um ḡu juy — i eyju e'em warara'acat pe ma. Eyju dak tujupa'um'um ma.

²² — Warara'acat tayxi kaykay ḡu juy epesop — i eyju e'em warara'acayū be. Eyju dak warara'acat tayxi kaykay ma.

— Deusbaroyū kay ḡu juy epeku — i eyju e'em warara'acayū be. Eyju bit ijodiat kay jījā Jesus Cristo kayap podi ma.

²³ — Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ ocejū bit — i eyju e'em soat pe te'e ma.

Cekawēn taḡ ḡu eyju bit jekukum. Imēnpuye Judeu'ūmayū cekawēn tup kuḡ'ūmayū Deus mubuyxi'ūm'ūm cūḡ'ūma eyju jekukum puye. ²⁴ Imēn e'em Deus ekawēn tup: Judeuyū, Judeu'ūmayū Deus muymuy eyju cūḡ'ūma jekukum puye, i.

²⁵ Imēntak Deus pe wuyawēwēap ekawēn kay kūyjobit pima, cūḡ ma eywebe ikap'isuat taypu'aḡobixeedakat am tekū Deus ebekit iap mubapuk am soat pe—Judeu'ūmayū be. Eyju ixeedakatkan oceju Deus ebekitkiyū iap mubapukpuḡ soat pe. Deus ekawēn kay kūyjobit'ūm pima bit, te'e ma ixeedakatkan eyju, Deus ebekit'ūmat co'i eyju jekukum puye. ²⁶ Judeu'ūmayū bit jedaypu'aḡobixeedakatkan ḡu. Deus pe wuyawēwēap ekawēn kay kūyjobit pima bit, Judeuyū jo'i e'em ip Deus xe—jebekitkiyū jo'i—kūyjobicayū jo'i.

— Eyju webekitkit — i'e'em Deus cebe ip ixeedakat ḡu ma'ḡu ip.

²⁷ Eyju ma eyxeadakatkan. Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ eyju. Imēnpuye eyetaybit cūḡ ma jeku am Deus xe iam. Inaka eyju kūyjobit'ūm cekawēn kay. Judeu'ūmayū bit ixeedakacap ḡu ip. Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ ḡu ip. Inaka cekawēn kay kūyjobit pima, ikērēat kuḡ ḡu ip Deus xe—Kūyjobicayū—Judeu'ūmayū. Eyju bit ikērēat kuḡ cexe kūyjobit'ūm puye, Judeuyū. ²⁸ Wuyju Deus ebekitkit wuyxeadakacap tomuju ḡu—ixe ekawēn kay kūyjobicap tomuju acā. Pūḡpūḡayū te'e ma e'em:

— Deus ebekitkit oceju — i. Te'e ma ip jexeedakatkan.

Te'e ma ip Deus ekawēn tup kuḡ, kūyjobit'ūm ip puye.

— Webekitkiyū ḡu eyju — i'e'em Deus ixeyū be, kūyjobit'ūm puye.

²⁹ Warara'acayū cūḡ ma e'em:

— Judeuat oceju bit — i. — Deus ebekitkiyū oceju — i dak.

Jebikuyap taḡ ḡu ip jekukum—Deus bikuyap taḡ acā. Deus biōḡbuk nuynuy cebe ip.

— Eyju ma webekitkiyū — i'e'em Deus ixeyū be, jexeedakatkanat ḡu ma'ḡu ip. — Xipat cīcā eyju — i'e'em Deus cebe ip.

“Eyju xipat oxe” i'eap kudadam ḡu ip ijodiat pe. Deus pe acā “Eyju xipat oxe” i'eap wīwim ip. Soat Deus ekawēn kay kūyjobicayū cebekitkiyū—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak.

3

¹ — Jewewejo'i kūyjobicayū Deus ebekitkiyū bima, apēḡām paxi wuyju judeuyū? — i du eyju e'em owebe? — Apēḡām paxi wuyju wuydaypu'aḡobixeedakatkan? — i du eyju e'em owebe? — Xipat ḡu aco'i wuyju Judeuyū iap — i du eyju e'em owebe?

² — Xipat cīcā ma wuyju Judeuyū iap — i ōn pit e'em eywebe. Deus jekawēn o'ḡuwēn Judeu'ūmayū be ḡu—wuy'ajojoyū'ūm'ūm pe acā. Imēnpuye wuyju Judeuyū iap xipat cīcā. Jekawēn o'ḡuwēn cebe ip ixeyū be imuwēn ām warara'acayū be.

³ — Imēnpit pūḡpūḡ wuy'ajojoyū'ūm'ūm'in oibu'un ip ixē ekawēn taḡ jeku am — i du eyju e'em owebe? — Gasū aco'i Deus je'e ḡu wuywebeam apēn cuk adi o'e'e iap taḡ, cekawēn taḡ oibu'un ip puye — i du eyju e'em owebe?

⁴ — Ja'ō daḡ ma Deus je'e wuywebeam tak — i ōn pit e'em eywebe.

Soat ma napapa'uk. Deus pit napapa'uk ḡu. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Deus, ēn acā icēmān e'em, i. “Cūḡ'ūma ēn ocekuḡ” i napa ma e'em emuy-muy'ukayū, i. Inaka ēn acā cūḡ ma soat kuḡ, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

⁵ — Cūḡ'ūma wuyeku buje bit, Deus acā cūḡ ma jekukum iap ibapuk e'em wuyekukuap cocoayū xe — i aco'i eyju e'em owebe.

Eyxe xipat wuywebe cūg'ūma jeku am warara'acayū mutaybit am Deus acā cūg ma iam. Imēnpuye:

— Cūg gu Deus pe ipiatpi'ajoan wuywebe warēmtaḡ wuyekukuapteim — i te'e ma eyju e'em owebe.

Ijodiat puxim ōn kawēnwēn ḡasū, adeayū icēm gu e'em puye.

⁶— Deus soat em cūg ma wuykuḡ — i ōn pit e'em. — Deus cūg'ūma ibima, iba'ore kuka o'e ixē be cūg ma apēn cuk adi ajekuku iap teida am soat pe wuywebe. Imēnpit ixē cūg ma iboap ideida — i ōn pit e'em.

⁷— Cūg'ūma weku buje, “Deus acā cūg ma jekukum,” i je'e ip ocekukuap cocoayū — i du eyju e'em owebe? — “Soat podi ma Deus cūg ma,” i je'e ip — i du eyju e'em owebe? — Imēnpuye warēmtaḡ cuy ajeku warara'acayū be “Deus acā cūg ma” i'e am — i te'e ma eyju e'em. — Imēnpuye cūg gu Deus pe ipiatpi'ajoan ocewebe warēmtaḡ ocekukuapteim — i te'e ma eyju e'em owebe. ⁸Imēneju:

— Ga'a ikērēat aḡujurūḡ — i'ūmḡu juy ace. — Wuywebe ikērēat mujurūḡ puje, adeayū itabut je'e Deus acā xipat iap kay — i'ūmḡu juy ace. — Ga'a ikērēat aḡujurūḡ Deus acā xipat iam itabut'ūmayū mutaybit am — i'ūmḡu juy ace.

— Imēn e'em Paulo dak — i napa ma e'em omuymuy'ukayū dak. Deus cūg ma ipiat supi'ajoat omuymuy'ukayū be.

⁹Deus xe Judeu'ūmayū podi ma xipat tu wuyju Judeuyū buye? Ka'ūma! Jewewejo'i ma wuyju ikērēat kuḡ Deus xe—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Wuywebe dak ikērēat mujurūḡrūḡap epepe ba'ore. Kuy iboap oḡuwēn eywebe.

¹⁰Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ka'ūmḡu cedaḡ ma jekuku'ukat—pūḡ tak ka'ūma ma, i. ¹¹Soat ip itaybit gu apēn cūg ma Deus xe iam, apēn cūg gu iam tak, i. Ka'ūmḡu Deus a'ō daḡ cekupinat, i. ¹²Wūy ma o'e ip Deus wi oitabidaoat puxim, i. Ka'ūmḡu xipacat mujurūḡrūḡ'ukat—pūḡ tak ka'ūma, i. ¹³Cekawēnkērē jījā ip itaypi koceat puxim, i. Napapa'uk cīcā ip, i. Warara'acat muymuyap cēmceb̄m ikōmbie daḡwi ip puybu tūypiat puxim, i. ¹⁴Warēmtaksuḡ e'em ip warara'acat pe, i. ¹⁵Itadaoado ip warara'acat ekawēn mukērērēnap kay, yaokaap kay dak, i. ¹⁶Soat em jexeat cokcokap mu'ūm ojuy ip, i. Warara'acat mutabibin ip soat em, i. ¹⁷Itaybit gu ip kaba'ūm jedop am warara'acat eju, i. ¹⁸Itaybit gu ip Deus kuk am ibuyxim, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

¹⁹Ibo dup ekawēn icēmān! Imēn Deus Judeuyū awēwēm jekawēn. Wuyetaybit iboam. Imēnpuye te'e ma e'em ip Deus pe: — Ocejū acā ekawēn taḡ jekukum — i. Judeu'ūmayū dak ixē ekawēn taḡ gu jekukum. Imēneju mūḡ ma ip Deus etabutpe soat ip ikērēat kuḡ puye—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak.

²⁰Ka'ūma ma soat ekawēn taḡ jekukum—Deus ekawēn taḡ. Imēnpuye abu be Deus e'em “Cūg ma juy epesop oxe wekawēn taḡ eyekuap tomuju” i? Ka'ūma be ma! Deus ekawēn wuyetaybit puje, wuyetaybit soat wuyju ikērēat kuḡ Deus xe iam.

²¹ḡasū bit apēn ōn ipi watwat mucūḡcūḡ iap Deus o'ḡuwēn wuywebe.

— Eyju cūg ma e'em oxe eyawēwēap ekawēn taḡ eyekukuap tomuju gu — io'e Deus wuywebe.

Imēn Moisés wuymutaybitbin tak. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak iboam wuymutaybitbin.

²²— Eyju bit cūg ma oxe — i'e'em Deus ipi watwat pe Jesus Cristo kay itabut puje acā.

Soat pe itabucat pe: — Ēn cūg ma oxē — i'e'em Deus—Judeu be—Judeu'umat pe dak.

²³ Soat ipi watwat ikērēat o'gugē. Ka'ūma ma ikērēat kuḡ ḡu. Wūy ma o'e ip Deus wi—warara'acat podi ma idipat wi, ikērēat kuḡ puye. ²⁴ Deus pit ikērēat uk'uḡ wuywebewi Jesus Cristo oe'ū wuywebeam puye. Ikērēat muḡēḡēaptei o'teida je'ū ām. Imēnpuye wuyju cūg ma Deus xe ixe oe'ū buye. Deus tei'ūma wuymucūḡucūḡ, ixe soat em xipan wuykuḡ puye. Cristo Jesus kay wuyetabun puje acā, wuymucūḡucūḡ. ²⁵ Deus Jesus Cristo o'gudot ijodi ce'ū ām wuywebeam. Ixe oe'ū ikērēat mujurūḡrūḡapteida am. Ixe kay wuyetabut puje, Deus ikērēat uk'uḡ wuywebewi. Jesus Cristo o'gudot ce'ū ām ōn cūg ma eykuḡ iam wuymutaybit am. Kuyje Deus ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū o'guju ḡu ipiat'ajojoap kay. Yukupiceḡ ḡu osunuyunuy ixeyū kuḡ.

— Guyjom okpot je'ū soat peam — io'e jewebe ma. — Ixe kay itabucayū o'guju ḡu ipiatpi'ajojoap kay — io'e jewebe ma. ²⁶ Gasū bit: — Gebum ōn ipi watwat ikērēat mujurūḡrūḡ iap kay — i'e'em Deus. — Cuḡ ma kuka o'e owebe ipiatpi'ajoan cebe ip, ikērēat ip o'gūjurūḡrūḡ iaptem — i'e'em ixe. — Gasū bit cūg ma kuka o'e owebe ikērēat uk am eywebewi, Cristo oe'ū buye — i'e'em Deus Jesus Cristo kay itabucayū be. — Eyju cūg ma oxē Jesus oe'ū buye — i'e'em itabucayū be.

²⁷ Imēneju “Warara'acat podi ma cūg ma oceju bit,” i'e but tu wuywebe? Ka'ūma. I'e but ḡu wuywebe. Ka'ūma ma cūg ma Deus xe xipacat mujurūḡrūḡap tomuju. Cūg ma wuyju ceḡe Jesus Cristo kay wuyetabut puye acā. Imēnpuye “Warara'acat podi ma cūg ma oceju bit” i'e ba'ore wuywebe.

²⁸ Wuyju cūg ma Deus xe xipacat mujurūḡrūḡap tomuju ḡu—Jesus Cristo kay wuyetabucap tomuju acā. Iboam wuyetaybit kuy. ²⁹ Deus Judeuyū mucūḡ ojuy acā du? Ibu'u du Judeu'ūmayū mucūḡ ām? Ka'ūma! Ibikuy ma. Soat itabucayū mucūḡucūḡ ixe—Judeuyū mucūḡucūḡ, Judeu'ūmayū mucūḡucūḡ tak. ³⁰ Imēnpuye pūḡ taḡ ma Deus soat kuḡ ipi watwat kuḡ. Jesus Cristo kay itabun puje acā Judeuyū mucūḡucūḡ. Cekay itabun puje acā Judeu'ūmayū mucūḡucūḡ tak. ³¹ Imēneju:

— Moisés ekawēn taḡ ḡu ajeku—Deus o'guwēn cebe iap ekawēn taḡ ḡu—Jesus Cristo kay wuyetabut puye — i'ūmḡu juy ace.

Cekay wuyetabut pima dak, kuyjeat ekawēn cuy ibuyxim ajukuk.

4

1—Ajoap tomuju Abraão cūg ma osunuy Deus xe? — i du eyju e'em owebe? Wuydodu'ūm Abraão'ūm Judeuyū dobu'ūm. Apēnpuye “Ēn cūg ma oxē” io'e Deus cebe iam ōn jeymutaybin.

2— Ēn cūg ma oxē — io'e Deus Abraão be. Imēn Deus e'em xipacat muḡēḡēap tomuju ibima: “Warara'acat podi ma ōn cūg ma Deus xe” i kuka juk o'e Abraão. Imēnpit xipacat muḡēḡēap tomuju ḡu “Cūg ma ēn oxē” io'e Deus cebe.

³ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Abraão bit itabut osunuy Deus kay, i. Deus tak o'e cebe “Cūḡ ma ēn oxē” i, cekay itabut puye, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup. ⁴ Wuyekapik puje wuyekapikaptei bubum wuyju. Tei'ūm iūm'ibit pupum ḡu wuyju. Wuyekariwa ceweroap wuyweju iap pupum acā wuyju. ⁵ Imēn ḡu bit Deus wuykuḡ. Deus e'em:

— Ĕn cūg ma oxe — i xipacat muḡēḡē'ukat pe ḡu—jekpot kay itabucac pe acā.

Itabun puje acā:

— Ĕn cūg ma oxe — i'e'em Deus ikērēat mujurūḡrūḡ'uk osunuyiat pe.

Ikērēat mujurūḡrūḡ'uk osunuyiat cūg ma Deus xe xipacat muḡēḡēap tomuju ḡu—Jesus kay itabucap tomuju acā.

6 — Ĕn cūg ma oxe, xipacat muḡēḡēap tomuju ḡu, etabucap tomuju acā — i'e'em Deus.

Imēnpuye cūgat icokcok cīcā e'em. Davi dak iboap cuk adi o'ḡuwēnuwēn. Imēn Davi o'e:

7 Kuy bima kūyjobit'ūm osunuy iat icokcok e'em Deus pe cebewi ikērēat uk puje, i. Ikērēat mujurūḡrūḡ'uk osunuyiat icokcok e'em Deus pe ikērēat mu'ūm puje, i. 8 Cūgat kay ibu'u tūibit icokcok e'em, i. Deus apēn ixe juk adi ikērēat o'ḡujurūḡrūḡ iap kay gebum'ūm pima, icokcok e'em, i.

Imēn Davi o'e kuyje.

9 — Icokcok ip e'em — i mo adi a'ḡu o'e Davi. Abuyū icokcok soat em? Taypu'aḡobixeedakat'ibiyū acā du? Judeuyū acā du? Ka'ūma! Ix-eedakat'ūm'ibiyū dak icokcok ma—Judeu'ūmayū. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Abraão itabut o'e Deus kay, i. Deus o'e cebe “Ĕn cūg ma oxe” i, cekay itabut puye, i.

10 Puje “Cūg ma ěn oxe” io'e Deus Abraão be? Abraão jedaypu'aḡobixeedakacacat puje du? Ka'ūma!

— Cūg ma ěn oxe — io'e ixeedakat'ūm pima.

11 Guyjom acā o'jedaypu'aḡobixeedakacacat Abraão.

— Ĕn cūg ma oxe — io'e Deus Abraão be ixeedakacacat awap ma. — Ĕn cūg ma oxe — io'e Abraão be, jekay itabut puye.

Guyjom o'jedaypu'aḡobixeedakacacat “Ōn cūg ma Deus xe wetabucap tomuju” i'e am soat pe warara'acacat pe. Abraão cūg ma osunuy Deus xe itabut puye. Cūg ma osunuy ixeedakacacat'ūm awap ma. Imēnpuxim Judeu'ūmayū dak cūg ma Deus xe itabun puje. Cūg ma ip cexe ixeedakacacat ḡu ma'ḡu ip. Imēneju Abraão ixeyū ebay jo'i Abraão etabucap co'i ip itabut Deus kay buye.

12 Judeuyū etabun puje, cūg ma ip Deus xe. Cūg ma cexe jexeecupac tomuju ḡu, jetaabucap tomuju acā. Abraão etabucap co'i ma ip itabut. Imēneju Abraão ixeyū ebay buxim Deus xe ixe buxim ixeedakacacat tomuju ḡu—ixe buxim itabucap tomuju acā.

13 — Wa'ōbi soat ka daḡacacat kukan ecesūy — i juk o'e Deus Abraão be. — Enaxeḡebitbit tak soat ka daḡacacat kukan je'e ip — i juk o'e. — Soat eipi oḡūm eywebe — i dak o'e Deus. Iba'ore soat pe wuywebe soat ekawēn taḡ jeku am—wuyawēwēap ekawēn taḡ. Imēnpuye Deus o'e: “Xipacat oḡūm ewebe,” i Abraão be wuyawēwēap ekawēn taḡ cekuap tomuju ḡu—itabucap tomuju acā; cūg ma Deus xe iap tomuju dak. 14 Imēnpuye Deus xipacat ūmūm wuyawēwēap ekawēn taḡ jekuku'ukayū be acā ḡu. Ixeyū be acā iūmūm pima, te'e ma kuka juk ace wuyetabut Jesus Cristo kay; te'e ma dak kuka juk Deus o'e wuywebe “Xipacat oḡūm eywebe” i. 15 Imēn Deus ipiatpi'ajojoan jekawēn kay kūyjobit'ūmayū be.

— Kūyjobit ḡu eyju wekawēn kay — i ḡu bit e'em cekawēn co'ūmayū be, itaybit ḡu ip cekawēn puye.

16 Imēneju Deus tacup ḡu.

— Xipacat ogũm ewebe, okay etabut puye — i juk o'e wuydobu'ũm pe—Abraão'ũm pe.

Deus soat em ja'õ dağ e'em wuywebe. Imēnpuye soat itabucayũ xipacat je'jat Deus xewi Abraão buxim.

— Soat em wekawēn kay kũyjobicayũ be acã xipacat ogũm — i'ũmgu o'e Deus. — Soat pe okay itabucayũ be xipacat ogũm — i acã o'e.

Imēneju Abraão wuyebay buxim Deus xe, ixe etabucap co'i wuyetabut puye.

¹⁷ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Wa'õbi ade ka watwat je'e "Abraão wuyebay jo'i Deus xe, ixe etabucap co'i wuyetabut puye," i, io'e Deus Abraão be, i.

Abraão itabut osunuy Deus kay. Ixe Deus waram ce'ũ'ũay'u mutaicin. Ka'ũmgu osodop iat mubapukpuğ ixe. Ixe Deus ja'õ dağ ma juk adi Abraão kuğ osunuy.

¹⁸— Enaxegebitbit ma jeedop ade jĩjã — i juk o'e Deus Abraão be. — Wa'õbi ade ka watwat kukukan ecesũy — io'e.

Iboap kay itabut osunuy Abraão.

— Deus ja'õ dağ je'e owebe — i juk adi o'e Abraão jewebe ma. Itabut cĩcã osunuy imujurũğ pa'oren ma'gu ipot aypa buye. Owebe jekpot ũmap wiwim osunuy Deus cebe. ¹⁹ Ixe aypa jĩjã osunuy. Ijasũn 100 koatoap wi osunuy.

— Okpotpet put gu ma oce aypa oce buye — io'e jewebe ma. — Otayxi Sara dak i'it'et put gu o'e yabut puye — io'e jewebe ma.

Inaka itabutbũt gu osunuy Deus ekawēn kay—itabut cĩcã ma.

²⁰— Deus okpon je'gũm gu — i'ũmgu o'e Abraão. — Je'gũm paxi? — i'ũmgu dak o'e.

Ixe bit itabut cĩcã osunuy Deus okpon je'gũm iap kay aypa ma'gu. Jawa'õmucanucan osunuy, itabut Deus kay buye. Imēnpuye:

— Ēn soat podi ma xipan okuğ — i'e'e'uk osunuy Deus pe. ²¹— Soat iba'ore gu Deus pe — i'e'e'uk osunuy Abraão. — Ja'õ dağ em owebe — i'e'e'uk osunuy.

— Okpon je'gũm ja'õbacaan i'e'e'uk osunuy jewebe ma. ²² Imēne ju:

— Ēn cũğ ma oxe — i juk o'e Deus cebe.

Imēn Deus o'e Abraão itabut osunuy buye. ²³ Ixe cũğ ma osunuy Deus xe iap ibararak opop Deus ekawēn tup pe. Abraão cũğ ma osunuy jetabucap tomuju iaptup o'tupmubararak kuyjeayũ. Kuyjeayũ mutaybit am acã gu ibodup o'tupmubararak ip. ²⁴ Wuymutaybit am tak ibodup o'tupmubararak ip.

— Eyju cũğ ma oxe — i je'e Deus wuywebe, ixe kay wuyetabun puje.

Ixe Deus Jesus o'gutait ce'ũap tomukadi. Wuykukukat o'gutait waram.

²⁵ Deus Jesus o'gudot ijodi ce'ũ am. Oe'ũ ikērēat uk am wuywebewi. Jesus o'gutait ce'ũap tomukadi Deus pe "Cũğ ma eyju oxe" i'e am wuywebe—o'gutait'iat kay itabucayũ be.

5

¹ Imēneju Deus e'em wuywebe: — Cũğ ma eyju oxe — i, Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Kuy bima kaba'ũm ajop Deus eju wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabut puye.

² Jesus Cristo kay juk o'e jebay be:

— Teyũku itabut okay — i.

Imēnpuye Deus xipan wuykuğ. Wuycokcok cĩcã ixe xipat wuykay buye. Guyjom Deus dipap co'i acesop. Wuycokcok cĩcã iboap wiwim. ³ Iboap

wiwim pima wuyju ipiatpi'ajojom ijodi. Wuyetaybit wuyetaxi acesop ipi-atpi'ajojom puye iam. Imēnpuye ipiatpi'ajojom pima dak wuycockok wuyju e'em. ⁴ Ipiat'ajoam wuyetaxi bima, Deus e'em wuywebe:

— Xipat cīcā eyju oxe — i.

Deus “Eyju xipat cīcā oxe” i'e'em pima, wuycockoꝑ acesop Deus xe acesop soat em iap wiwi am. ⁵ Jewemuꝑuykukukum ꝑu wuyju Deus co'i acesop iap wiwi am. Ixe jebiðꝑbuk o'ꝑuðm wuywebe—xipacat o'ꝑuðm. O'ꝑuðm wuymukūyjo am eykukpin cīcā oxe iam.

⁶ Wuywebe xipacat muꝑē ba'ore bima Cristo oe'ū wuydaxijo am. Wuywebeam ixe oe'ū xipat'ūmayū beam. Deus “Eje'ū juy” i'e buje, oe'ū. ⁷⁻⁸ Deus xe wuykukpin cīcā. Imēnpuye ixe jekpot o'ꝑudot o'ū ãm wuywebeam. Wuyju ma wuybu'u je'ū ãm warara'acat e'ūap puxim, cūꝑ ma'ꝑu ip jekukum, xipacat muꝑēꝑem ma'ꝑu ip. Cristo bit ibu'u ꝑu osunuy je'ū ãm wuywebeam ikērēat mujurūꝑrūꝑ ma'ꝑu wuyju. ⁹ Gasū wuyju cūꝑ ma Deus xe wuywebeam Cristo oe'ū buye—o'jedoyekereren puye. Cristo bureyū ma wuyju bit ꝑasū. Imēnpuye Deus wuymuju ꝑu ipiat'ajoop kay. ¹⁰ Wuyetakoma juk adi ajop Deus kay. Deus pit wuymuwexat jebureyūm wuywebeam ipot oe'ū buye. Gasū bit Cristo waram itait o'e. Deus wuydaxijo Cristo itait puye, wuyju ibureyū buye dak. ¹¹ Wuykukukat Jesus Cristo juk wuymuwexat Deus bureyūm, ixe xe wuykukpin puye, wuywebeam oe'ū buye dak. Imēnpuye:

— Obureyū eyju — i'e'em Deus wuywebe.

Imēnpuye soat podi ma wuycockok, wuyju Deus bureyū buye.

¹²⁻¹⁹ Imēnpit ipi watwat ikērēat mujurūꝑrūꝑ'uk osodop ip Deus jekawēn muwēn awap Moisés pe. Deus pit ipiat'ajoat ꝑu gebe ip jekawēn taꝑ ꝑu juk adi oekuku ip iap teim, Moisés pe wuyawēwēap ekawēn muwēn awap. Adão koap ikērēat o'ꝑujurūꝑ. Soat ipi watwat o'jebapuk ixe Adão bewi. Soat ixe ebekitkiyū ikērēat mujurūꝑrūꝑ'ukayūm o'e Deus xe ixe ikērēat o'ꝑujurūꝑ puye.

— Ikērēat mujurūꝑrūꝑ'ukayū je'ū — i juk o'e Deus Adão be.

Imēnpuye soat ipi watwat je'ū'ūm ꝑasū dak. Soat wuye'ū'ē ace Adão buxim wuyju dak ikērēat mujurūꝑrūꝑ puye. Soat cebekitkiyū ikērēat o'ꝑurūꝑrūꝑ Adão juk ikērēat o'ꝑujurūꝑ iap co'i'ūmꝑu. Inaka oe'ū'ū ip soat—Adão badipyū, Moisés badipyū dak. Oe'ū'ū ip Adão koap ikērēat o'ꝑujurūꝑ puye. Soat Adão ebekitkiyū ikērēat mujurūꝑrūꝑ'ukayūm o'e Deus a'ð kay kūyjobit'ūm ip puye. Adão kūyjobit'ūm pima, soat ixe ebekitkiyū dak kūyjobit'ūmayūm o'e Deus xe. Imēneju soat ipi watwat ikērēat kuꝑ o'e Deus xe pūꝑ aꝑokatkat ikērēat o'ꝑujurūꝑ puye.

Soat Adão ebekitkiyū ixe buxim o'e—ikērēat kuꝑ. Imēnpuxim Jesus Cristo kay itabucayū ixe buxim e'em—ikērēat kuꝑ ꝑu. Ixe Jesus Cristo oe'ū ikērēat uk am ipi watwat pewi—soat uk am. Imēnpuye soat em itait jeedop ip Deus xe cekay itabucayū. Adão kūyjobit'ūm o'e Deus a'ð kay. Imēnpuye soat ixe naxeꝑebitbit je'ū'ūm. Jesus Cristo bit kūyjobit osunuy Deus a'ð kay. Imēnpuye soat em Deus xe itait jeedop ip cekay itabucayū. Pūꝑ aꝑokatkat kūyjobit'ūm osunuy Deus a'ð kay. Imēnpuye adeayū ikērēat mujurūꝑrūꝑ'ukayūm o'e Deus xe. Kūyjobit'ūm cīcā ip osodop Adão buxim. Wara'at pit kūyjobit cīcā osunuy Deus a'ð kay. Imēnpuye Deus je'e adeayū be:

— Eyju cūꝑ ma oxe — i.

Ixe'yū adeayū kūyjobit Jesus Cristo buxim. Jewejojo'i ꝑu bit osodop ip Adão Cristo eju. Jesus xipan wuykuꝑ warara'acat podi ma. Ade Adão ebekitkiyū bit o'ju ipiat'ajoop pe ixe pūꝑ em ma ikērēat o'ꝑujurūꝑ puye. Deus pit

soat podi ma xipan wuykuḡ. Imēnpuye Cristo o'ḡudot ikērēat uk am soat pewi—ijodiacat pewi. Deus tei'ūma adeayū daxijojom ijodiacayū daxijojom, pūḡ em ma Cristo oe'ū buye. Adāo pūḡ ma osunuy. Soat ixe ebekitkiyū ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayūm o'e Deus xe, Adāo ikērēat o'ḡujurūḡ puye.

— Ikērēat kuḡ eyju oxe — i'e'em Deus soat pe Adāo ebekitkiyū be Adāo pūḡ em ikērēat o'ḡujurūḡ puye. Deus e'em taxijo'ibiyū be bit:

— Ikērēat kuḡ ḡu eyju oxe — i, ade em ma'ḡu ip ikērēat o'ḡujurūḡrūḡ. — Webekitkiyū eyju — i'e'em cebe ip, ixe xipat wuykay buye.

Pūḡ aḡokatkat imēn ikērēat o'ḡujurūḡ—Adāo. Imēnpuye soat wuye'ū'ē ace. Wara'acat pit ikērēat kuḡ ḡu oe'ū—Jesus Cristo. Imēnpuye soat podi ma Deus xipan wuykuḡ.

— Cūḡ ma eyju oxe — i'e'em wuywebe—Jesus Cristo kay itabucayū be. Imēneju soat em wuyetait acesop Deus xe. Soat kukukan acesop Cristo eju. Jesus e'eap Adāo e'eap podi ma xipacat kuḡ.

²⁰⁻²¹ Imēntak Deus jekawēn o'ḡuwēn Adāo ebekitkiyū mukūyjo am eyju ikērēat mujurūḡrūḡ cīcā iam. Ipi watwat pit biḡ ma ikērēat o'ḡujurūḡrūḡ. Soat ipi watwat je'ū'ūm ikērēat mujurūḡrūḡ puye. Je'ū buje ip wūy ma dopdom Deus wi. Deus pit warara'acat podi ma xipan wuykuḡ. Ixe Cristo o'ḡudot ce'ū ām ikērēat uk am wuywebewi. Imēnpuye wuye'ū buje soat wuyju Deus xe wuyetait acesop, wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabun puje. Wuykukukat Jesus Cristo xe ma acesop soat em wuyetait

6

¹— Deus pit biḡ ma xipan wuykuḡ biḡ ma'ḡu wuyju ikērēat mujurūḡrūḡ — i ōn e'em eywebe.

Imēnpuye:

— Biḡ ma juy ikērēat aḡujurūḡrūḡ, biḡ ma Deus xipan wuykuk am — i du eyju e'em owebe?

²Imēn ḡu juy e'em! Ce'ūat jepidowatwan ḡu o'e. Imēnpuxim wuyju dak ikērēat mujurūḡ pin ḡu ace'e Cristo kay wuyetabut puye. ³Wuymubatisan puje, ḡasū bit Jesus Cristo eju mūḡ'i ojeku iap mubapukpuḡ wuyju soat pe wuyjojoayū be. Ikērēat muḡēḡēap acepere kuy apēn ce'ūat jepidowatwanap epererem. Kuy eyetaybit iboam. ⁴Jesus eju kuy ip wuykot iap puxim ikērēat muḡē pin ḡu ace'e, ceweju kuy aje'ū iap puxim tak. Iboap mubapukpuḡ wuyju wuymubatisan puje. Cristo oe'ū jebay bikuyap taḡ. Wuyju dak Jesus Cristo bikuyap taḡ ajeku ḡasū bit. Ja'ōbacaan Deus ixe waram o'ḡutait. Soat podi ma Deus ya'ōbaca, idip tak. Jesus puxim wuyju dak acejetait waram. Imēneju ḡasū dak wuyaguy'isum ajeku.

⁵Imēntak Cristo jekpiwatpin ma oe'ū korosa be. Imēnpuxim wuyju dak wuyukpiwatpin ma ikērēat aḡujurūḡ ḡu. Deus ja'ōbacaap o'jomōḡ Cristo be waram imutait puje. Imēnpuxim wuyju dak Cristo a'ōbacaap kuḡ ḡasū. Ikērēm cuk adi ajekuku iap kuyjuk acepere. Wuyaguy'isum wuyju jekukum ḡasū bit ixe a'ōbacaap kuḡ puye. ⁶Kuy bima juk adi ikērēat aḡujurūḡrūḡ. Soat em ikērēat mujurūḡrūḡ'uk cuk adi ajop. Imēn jewemudadaybothon cuk adi ajekuku. Cekariwa be imudadaybotbot'ibit enapōn pa'oreap puxim ikērēat mujurūḡrūḡap epereap pa'ore osunuy wuywebe. ḡasū bit ikērēm cuk adi ajekuku iap acepere Jesus a'ōbacaap kuḡ puye. Korosa be Jesus oe'ū ja'ōbacaap muōm ām wuywebe ikērēat mujurūḡap puxim. Imēnpuye ikērēat aḡujurūḡ ḡu ḡasū bit. ⁷Ikērēat mujurūḡrūḡap epere but wuywebe. Ce'ūat jepidowatwanap epereperem. Imēnpuxim wuyju dak ikērēat mujurūḡrūḡap acepere kuy. Cekariwa be imudadaybotbot'ibiyū buximayū ḡu wuyju ḡasū

bit. ⁸ Cristo jekpiwatpin ma oe'ū. Wuyju dak wuyukpiwatpin ma ikērēm cuk adi ajekukuiap acepere. Imēneju wuyetabut soat em wuyetait acesop Cristo xe iap kay. ⁹ Deus Cristo waram o'gutait ce'ūap tomukadi. Waram pit je'ū gu. Abu-be ixe imuy'ū but? Ka'ūma be ma! Kuy wuyetaybit iboam. ¹⁰ Pūg em ma ixe oe'ū. Oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Waram pit je'ū gu. Gasū bit itabēg omuy soat em Deus bikuyap tag jeku am.

¹¹ — Ikērēm cuk adi ajekukuiap kuy acepere — i juy epe'e'e eyewewebe. — Ikērēat agujurūg gu gasū bit — i juy epe'e'e. — Ce'ūat gebum gu o'e ikērēat muḡēap kay — i. — Wuyju dak cuy gebum gu ace ikērēat muḡēap kay — i juy epe'e'e eyewewebe. — Deus bikuyap tag acā ajeku gasū bit — i juy epe'e'e eyewewebe. — Mūg'i wuykukukat Jesus Cristo eju ajeku gasū bit — i juy epe'e'e eyewewebe.

¹² Imēneju gebum gu juy epesop ikērēat mujurūgrūg ap kay. Ikērēat epeḡugē gu eyjebit tag. Ikērēat epeḡugē gu eybinūnpe. Eybikuyap tag gu juy epeku—Deus bikuyap tag acā. ¹³ Ikērēat mujurūgrūg'ukayū cucum ipiat'ajojoap kay. Yaḡuy'isum jekuku'ukayū bit kabi kay cucum. Kuy bima ikērēat mujurūgrūg'uk cuk adi epesop. Gasū bit eyaḡuy'isum eyju jekukum. Imēnpuye:

— Ēn ocejukan — i'ūmḡu juy epe'e Satanás pe. — Ikērēat oceḡujurūg a'ōbi — i'ūmḡu juy epe'e Satanás pe ma. Deus pe bit:

— Ēn acā ocejukan soat em — i juy epe'e. — A'ōbacaap cuy eḡuōm ocewebe cūg ma oceku am — i juy epe'e cebe.

¹⁴ Gasū bit cūg ma wuyju Deus xe kuyat ekawēn tag wuyju jekukum puye gu—Deus xipan wuykuḡ puye acā. Imēnpuye ikērēat agujurūg gu.

— Ēn ma ocejukan — i'ūmḡu ace'e Satanás pe.

¹⁵ Gasū bit cūg ma wuyju Deus xe kawēn kuyat tag wuyju jekukum puye gu—wuyawēwēap ekawēn tag wuyju jekukum puye gu dak. Deus xipan wuykuḡ puye acā wuyju cūg ma Deus xe. Imēnpuye:

— Aḡuḡē juy waram ikērēat! — i du eyju e'em? Imēn gu juy e'em!

¹⁶ "Ocekariwam cuy ece" i ey'e buje aḡokatkat pe, eyekariwam je'e. Kūyjobin epesop ya'ō kay. Eyekariwa epeyepere gu ikukpin cīcā eyxe buye. Imēnpuxim ikērēat mujurūgrūg'ukayū ikērēat muḡēap epereperem gu, ikērēat kay jījā ip puye. Imēnpuye soat em Deus wi wūy jeedop ip je'ū buje. Deus a'ō kay kūyjobicayū bit cūḡat ekawēn epereperem gu Deus a'ō kay jījā ip puye. Imēnpuye cūg ma ip Deus xe. Deus xe itait jeedop ip je'ū buje. Kuy eyetaybit cīcā iboam. ¹⁷ Kuy bima juk adi Satanás a'ō kay kūyjobit epesop. Kawēn idipat co buje bit, eyetabun epesop iboap ekawēn kay. Iboap ekawēn icēmān. Eycokcoḡ epesop iboap ekawēn kay am. Eybikuy jījā iboap ekawēn tag jeku am. Imēneju:

— Bay, ēn xipat cīcā — i oceju e'em Deus pe.

¹⁸ Deus kuy ja'ōbacaap o'ḡuōm eywebe waram Satanás a'ō kay kūyjobicap puxim. Gasū bit Deus a'ō kayayūm epesop. Eybikuy epesop ikērēat muḡē ām gu—xipacat muḡē ām acā. ¹⁹ Kawēn ibapukan ōn kawēnwēn eywebe, apēn ikērēat acepere wuyyaḡuy'isum wuyeku am iap iba'arēm eyxe buye. Kuy bima juk adi ikērēat kay gebum epesop. Ikērēat mujurūgrūg cuk adi epekuku. Xipat'ūmayū kukukat a'ō kay kūyjobin epesop. Gasū bit cūg ma juy epeku. Xipacat kay juy gebum epesop. Deus a'ō kay juy kūyjobin epesop.

²⁰ Ikērēat mujurūgrūg'uk pima, Deus bikuyap tag gu epeku. ²¹ Xipacat tu epejat ikērēat mujurūgrūg'aptem? Ka'ūma! Eyetaybit ikērēat mujurūgrūg'ukayū soat em Deus wi wūy ma jeedop ip iam. Gasū bit eysūsūn

epe'e ikērēat mujurūgrūg'uk puye. ²² Deus a'ō kay kūyjobicayūm epesop gasū bit. Deus kuy ja'ōbacaap o'guōm eywebe waram ikērēat muḡēap puxim. Soat em eyju ixe mucokcokcoḡ gasū bit. Eye'ū buje soat em Deus xe eyetait epesop. ²³ Kapikpik'ukat jekapikaptei bubum. Imēnpuxim ikērēat mujurūgrūg'ukat Deus wi wūy ma jeenuy je'ū buje. Ixe wi wūy ma jeenuy ikērēat o'gujurūgrūgiap teim.

— Soat em oxe eyetait epesop — i'e'em Deus wuywebe bit, wuykukukat Jesus Cristo eju mūḡ'i wuyju jekukum puye. Soat em ixe xe wuydopap tei'ūmat co'i. Kapikpiḡ ḡu wuyju iboap pu am. Tei'ūma Deus iūmūm wuywebe.

7

¹ Okitpitpiyū, eyetaybin put apēn ōn em iam eyetaybit wuyawēwēap ekawēn puye. Wuyetabēḡ pima acā wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyju jekukum. Wuye'ū buje bit iba'ore e'em. ² Imēnpuxim “Ayacat itoptep pima, jektop xe ma juy jeenuy itop itait pima” i'e'em iboap ekawēn. “Ektop eperem ḡu juy wara'at pu am” i'e'em iboap ekawēn. Itop e'ū buje bit, ite ayacat itoptep'ūmat co'i e'em. Wuyawēwēap ekawēn mupubutbun ḡu wara'at pu buje itop'ūm kuy oe'ū buye. ³ Wara'at pu buje jektom koapat itop itait pima bit, ikērēat muḡēḡēm koapat pe jektop pe. Itop'ūm e'ū buje bit, ayacat ikērēat muḡēḡēm ḡu wara'at pu buje. Wuyawēwēap ekawēn kuka o'ḡupubun ḡu wara'at pu buje. ⁴ Okitpitpiyū, ixe ayacat puxim eyju. Wuyawēwēap ekawēn koapat'ūm itop'ūm puxim—kawēn kuyat. Jektop'ūm e'ū buje jektop eju ḡu e'em ayacat. Imēnpuxim wuyju dak kawēn kuyat taḡ ḡu wuyju jekukum gasū bit, Jesus Cristo ekawēn taḡ acā. Ixe ekawēn taḡ wuyju jekukum wuyju Cristo jebit'in puye. Ixe ebekitkiyūm acesop gasū. Deus waram ixe o'ḡutait. ⁵ Kuy bima wuyekpiwatpin ma juk adi ajekuku. Imēnpit wuyawēwēap ekawēn co buje, wuybikuy juk adi ajop—ikērēat mujurūḡ ām acā. Wuybu'u juk adi ajop kūyjobit am iboap ekawēn kay. Ikērēm wuyekuap epere'ūm pima, wūy ma kuka juk ajop Deus wi. ⁶ Kuy bima wuyawēwēap ekawēn taḡ cuk adi jeku ojuy ajop correntebum taomūnmūnat puxim. Gasū bit Jesus oe'ū wuywebeam. Imēnpuye gasū bit Deus bikuyap taḡ wuyeku but. Ixe bikuyap taḡ wuyju jekukum gasū, “Obikuyap taḡ cuy epeku” iap ibararak opop kawēn kuyatup pe buye ḡu—ixe biōḡbuk wuymuisusun puye acā.

⁷ — Kawēn kuyat pit ikērē — i du ace'e? — Wuyawēwēap ekawēn pit ikērē — i du ace'e?

Imēn ḡu juy ace—pūḡ em tak ka'ūma. Wuyawēwēap ekawēn cuk adi omutaybitbin apēn ikērē Deus xe iam. Wuyawēwēap ekawēn wuymutaybitbin eyetabikukum ḡu juy epesop warara'acat pubut kay iam. Iboap ekawēn co'ūm pima, kuka juk wuyetaybit ḡu ikērē Deus xe wuyetabikukuap iam. ⁸ Iboap ekawēn co buje bit, wuyetaybit cuk ace ikērē Deus xe wuyetabikukuap iam. Imēnpit biḡ ma juk adi wuyetabikukum ace warara'acat pubut kay iboap ekawēn cocom maḡu wuyju. Iboap ekawēn wuyetaybit'ūm pima, wuyetaybit ḡu kuka ace apēn ikērē Deus xe iam. ⁹ Kuy bima ōn tak wetaybit ḡu juk adi oḡuy wuyawēwēap ekawēn. Tūybe xipat cīcā ōn Deus xe iān cuk adi oce. Iboap ekawēn wetaybin puje bit, ikērēat kuḡ ōn Deus xe iam tak wetaybit oce. ¹⁰ Deus ibikuy osunuy soat ipi watwat pe top am ip soat em jexe itait. Imēnpuye jekawēn o'ḡuwēn wuyawē ām. Imēnpit ikērēat kuḡ ōn iam wetaybin puje:

— Iba'ore owebe Deus xe onuy ām ikērēat kuḡ puye — i juk oce owebe ma. — Wūy ma oḡuy Deus wi soat em, ikērēat kuḡ puye — i juk oce owebe ma.

¹¹ Tübye xipat òn Deus xe iân cuk adi oce kuy bima. Imēnpit ikērēat mujurūgrūg'uk cuk adi oğuy. Imēn cuk adi ocevemuğuykuku, ikērēat mujurūg' ojuy buye. Wuyawēwēap ekawēn wetaybin puje bit, “Ikērēat kuğ òn Deus xe” i juk oce owebe ma.

— Wüy ma oğuy cewi — i juk oce owebe ma.

¹² Inaka iboap ekawēn xipat—wuyawēwēap ekawēn. Ikērēat kuğ ğu. Soat ekawēn tağ xipat. Cūğ cīcā iboap ekawēn. Cekawēntip cīcā dak.

¹³ Wuyawēwēap ekawēn wetaybicap tomuju ğu Deus wi wüy ma oğuy. Soat em òn ikērēat kuğ iap tomuju acā cewi wüy ma oğuy. Iboap ekawēn xipat cīcā. Imēnpit iboap ekawēn wuymutaybitbin soat ipi dağacat ikērēat mujurūgrūg' iam. Iboap ekawēn wetaybit'üm pima, tübye xipat òn Deus xe iân cuk adi oce. Iboap ekawēn wetaybin puje bit, “Ikērēat kuğ òn Deus xe,” i juk oce owebe ma.

¹⁴ Wuyetaybit Deus jebiðğbuk a'òbi wuyawēwēap ekawēn o'ğuwēn wuywebe iam. Òn pit ijodiat ma. Obuyxi ğu òn pit. Ikērēat mujurūgrūg'ukat òn pit. ¹⁵ Xipacat mujurūg' pin ma'gu oxe. Òn pit xipacat mujurūgrūg' ğu. Ikērēat mujurūg' pin ğu ma'gu oxe. Òn pit ikērēat mujurūgrūg'. Wetaybit ğu apēnpuye imēn òn jekum iam. ¹⁶ E bu'uap tağ òn jekum obu'u ma'gu jekum.

Imēnpuye wetaybit wuyawēwēap ekawēn cūğ ma iam. Cūğ ğu ma'gu òn pit iam tak wetaybit. ¹⁷ Imēneju okpiwatpi ğu òn ikērēat mujurūgrūg'. Imēnpit ikērēat opop obinūnpe. Imēnpuye obinūn pewi ma òn ikērēat mujurūgrūg'.

¹⁸ Wetaybit ka'ümğü xipacat opop owebe iam. Obikuy jījā xipacat mujurūg' ām. Inaka xipacat mujurūg' pa'ore owebe. ¹⁹ Imēn obikuy jījā xipacat mujurūg' ām. Inaka imujurūgrūg' ğu òn. Obu'u jījā ikērēat mujurūg' ām. Inaka soat em ma imujurūgrūg' òn. ²⁰ E bu'uap tağ acā òn jekum. Okpiwatpi ğu òn ikērēat mujurūgrūg'. Ikērēat mujurūgrūg' òn ikērēat opop obinūnpe buye.

²¹ Xipacat mujurūg' ojuy bima, imujurūg' pa'ore owebe xipat'umat opop obinūn pe buye. Imēğap ibapuk cīcā oxe. ²² Deus ekawēn kay jījā òn—soat ekawēn kay jījā—wuyawēwēap ekawēn kay jījā. ²³ Obikuy jījā ma xipacat mujurūg' ām. Imēnpit:

— Ikērēat oğujurūg' ojebin — i òn e'em owebe ma, ikērēat opop obinūnpe buye.

Taomūnmūnat puxim òn. Taomūnmūnat pe iba'ore ijēm ām daomūnmūnap'a bewi taomūnmūn puye. Imēnpuxim xipacat mujurūgrūg' pa'ore owebe obaca'üm puye. ²⁴ Imēnpuye oğuycūğ cīcā. Abu kuka omubacan owebe ikērēat mujurūg'ap puxim—soat em ipiat'ajojoap pe onuyap puxim? ²⁵ Wuykukukat Jesus Cristo soat podi ma ya'òbacaat. Ixe ma juy omubacan. Imēnpuye:

— Ēn xipat cīcā — i òn e'em Deus pe.

Kūyjobit cīcā òn e ojuy Deus a'ò kay. Òn acā bima bit, kuka juk ikērēat acā oğujurūg'—Jesus Cristo a'òbacaap kuğ'üm pima.

8

¹ Imēneju Deus Jesus Cristo eju mūg'i jekuku'ukayū ğuju ğu ipiat'ajojoap kay. ² Deus cuk ja'òbacaap o'ğūðm wuywebe waram ikērēat muğēap puxim. Imēn Ibiðğbuk xipacat wuymuisusun, wuyju Jesus Cristo eju mūg'i jekukum pima. Imēneju aceju ğu ipiat'ajojoap kay. ³ Iba'ore wuyeku ma wuyawēwēap ekawēn tağ, wuya'òbaca'üm puye. Imēnpuye ka'uma ma cūğ ma Deus xe iboap ekawēn tağ jekuap tomuju. Deus pit jekpot o'ğudot ijodi. Ijodian

o'e. Ikērēat mujurūrūg'ukak co'ian o'e, ikērēat kuḡ ḡu ma'ḡu. Imēn ixe wuywebewi ikērēat ukaptei o'teida je'ū buje. O'teida ja'ōbacaap ūm ām wuywebe ikērēat muḡēap puxim. ⁴ Imēn o'teida wuywebe wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyeku am. Gasū wuya'ōbacaap kuḡ ḡu wuyju jekukum—Deus a'ōbacaap kuḡ acā. Ibiōḡbuk xipacat a'ō daḡ tak wuyju jekukum. Imēnpuye wuyeku but wuyawēwēap ekawēn taḡ. ⁵ Jebikuyap taḡ jekuku'ukayū ma soat em ḡebum jemukaypinput kay acā. Deus biōḡbuk bikuyap taḡ jekuku'ukayū bit Ibiōḡbuk yaḡuydadam ip. ⁶ Imēn soat em jemukaypinput kay ḡebumayū soat em ipiat supi'ajojo. Wūy jeedop ip Deus wi je'ū buje. Ibiōḡbuk yaḡuydada'ukayū bit yaḡuy'isum jeku ijodi. Yaḡuybabi ip jeku ijodi—yaḡuykorereren ḡu. Soat em Deus xe jeedop ip je'ū buje. ⁷ Jemukaypinput kay ḡebumayū bit itakoma e'em Deus kay. Kūyjobit ḡu ip Deus ekawēn kay—wuyawēwēap ekawēn kay. Iba'ore ma dak ixe'yū be kūyjobit am iboap ekawēn kay. ⁸ Iba'ore jebikuyap taḡ jekuku'ukayū be Deus mucokcok am.

⁹ Eyju bit eybikuyap taḡ ḡu jekukum. Deus biōḡbuk bikuyap taḡ eyju bit jekukum gasū ixe biōḡbuk eywebe bima. Cristo biōḡbuk kuḡ'ūmayū cebekitkiyū ḡu. ¹⁰ Cristo biōḡbuk kuḡ pima, Cristo omuy eywebe iap puxim. Inaka eyjebit je'ū'ūm cuk adi ikērēat epeḡujurūrūg' puye. Deus biōḡbuk pit waram jeymutait soat em Deus xe eyetait eydop am eyjebit e'ū ma'ḡu. Ixe waram jeymutait “Eyju cūḡ ma oxe,” i juk o'e Deus eywebe buye. ¹¹ Deus ma waram Jesus Cristo o'ḡutait. Eyju dak Deus biōḡbuk kuḡ pima, Cristo mutaicap puxim waram jeymutait eye'ūap tomukadi. Eyjebit ḡuyu ce'ū'ūayū dopdopap pawi. Iisuat je'ḡūm eyjebin. Deus jebiōḡbuk a'ōbacaan iboap je'ḡūm eywebe—xipacat a'ōbacaan.

¹² Okitpitpiyū, imēn Deus xipan wuykuḡ. Imēnpuye wuybikuyap taḡ ḡu juy ajeku. Wuyemukaypinput kay ḡu juy ḡebum ajop. ¹³ Wuybikuyap taḡ jekukum pima, wuyemukaypinput kay ḡebum pima dak, wūy ma acesop Deus wi. Ipiat'ajojoap kay aceju. Deus biōḡbuk a'ōbacaan ikērēat mujurūrūg'ūm pima bit soat em cexe acesop wuyetait. ¹⁴ Soat Deus biōḡbuk a'ō kay kūyjobicayū Deus ebekitkiyū. ¹⁵ Deus jebiōḡbuk o'ḡuōm wuywebe. Ixe biōḡbuk wuy mudadaybotbon ḡu, wuy muparararan ḡu dak. Ixe wuy muy Deus ipotpoyūm. Imēnpuye:

— Bay — i wuy cokcoḡ wuyju e'em Deus pe, ixe biōḡbuk a'ōbi. ¹⁶ — Bay — i wuyju e'em cebe, wuyetaybit puye Deus ebekitkiyū wuyju iam. Ixe biōḡbuk tak:

— Eyju Deus ebekitkiyū — i'e'em wuywebe.

¹⁷ Imēn Deus ebekitkiyū wuyju. Imēnpuye wuyju dak jebekitkiyū be o'ḡuxipaniat'in ajat. Jekpot pe o'ḡuxipaniat'in wuyju dak ajat Cristo eju. Deus kay'ūmayū bit ipiat supi'ajojoat wuywebe Cristo a'ō kay wuyju buye. Guyjom pit Cristo dipap kuḡ acesop. Cristo soat kukan pima bit wuyju dak soat kukukayūm acesop ixe eju, ipiatpi'ajojom ma'ḡu wuyju ijodi.

¹⁸ Ipiat'ajojom ma'ḡu wuyju ijodi bima. Guyjom pit xipat cīcā acesop. Ka'ūma ma ibo jo'iat xipacat. Imēnpuye wuyḡuykorereren ḡu juy ajop ipiat'ajoap puxim. ¹⁹ “Teyūku webekitkiyū” i Deus eap wiwim cīcā soat cemumugēyū. “Okpot co'i ip gasū bit” i'eap wiwim cīcā ip. ²⁰⁻²¹ Soat Deus emumugē je'ū'ūm. Imēn ixe emumugēyū te'eam ma o'e. Jekpiwatpi ḡu ip te'eam o'e kuy bima. Te'e ma o'e ip Adāo ikērēat o'ḡujurūg' puye.

— Te'eam jeedop ip gasū wemumugēyū — i mo o'e Deus.

Inaka Deus soat ġuisun iap wiwim ċiċā ip. Ixe ebekitkiyū Jesus Cristo jo'i bima, Deus soat jemumuġġe'yū ġuisun. Imuisun puje, je'ū ġu ip. ²² Gasū mabuk soat ma ipi daġayū ipiat'ajojom omuisun'ūm puye. Ipiat'ajojom ip ay-acat je'it piap o'supi'ajo'iat co'i. ²³ Wuyrem. Wuybipurug. Wuyewātaxipim. Xipat'umat jebapukpuġ wuywebe. Imēneju je'ūh'ūm wuyju dak. Imēnpit Deus jebiōġbuk o'ġuōm wuywebe wuymutaybit am Jesus Cristo jo'iyūm epesop iam. “Teyūku okpot co'iyū” i Deus eap wiwim ċiċā wuyju. Wuyjebit ġuisuniap wiwim ċiċā dak wuyju. ²⁴ Wuymuisunap wiwim mabuk wuyju. Wuydaxijo buje, wuyetaybit ajop Deus ġuyjom wuymuisun iam. Wuyemumuwiwi bu buje kuka juk iboap ajowiwi ġu. Abu kuy o'jatiat wiwim? Ka'ūma ma! ²⁵ Imēnpit ijo'ibit'umat wiwim wuyju. Imēnpuye wuyukpiceġem ġu wuymuisunap wiwim.

²⁶ Imēnpuxim Deus biōġbuk kawēnwēn Deus eju wuywebeam. Wuybikuyap muwēnuwēn cebe.

— Apēn xe'e acejekawēn Deus eju? — i wuyju e'em. — Apēn xe'e acejoojuy cexewi? — i dak wuyju e'em.

Ceweju jekawēn ām wuyetaybit'ūm pima, je'ūhu'ūm acā wuyju. Deus biōġbuk pit wuybuywatwan wuywebe jekawēn ām ceweju. Ixe wuya'ōmucanucan wuya'ōbaca'ūm puye. ²⁷ Deus bikuyap taġ ixe biōġbuk kawēnwēn Deus eju cebekitkiyū beam. Deus itaybit wuyaġuyda am. Itaybit ajo-kug ġu wuyju iam. Itaybit tak ajo ūm ojuy jebiōġbuk wuywebe iam. ²⁸ Deus xe wuykukpin ċiċā. Jebikuyap taġ cuk wuynaē jebekitkiyūm. Imēnpuye soat wuywebe je'hapukiap xipat je'e wuywebe ixe a'ōbi. ²⁹ Deus itaybit osunuy abuyje webekitkiyūm je'e iam ipi mujurūġ awap.

— Okpot ixeyū wagōm je'e — io'e kuyje. — Ade okpot kitpitpiyūm je'e — io'e.

Ixeyū ma o'tomuwā jekpot co'iyūm. ³⁰ Imēn tomuwā'ibiyū o'taē jebekitkiyūm.

— Eyju cūġ ma oxe — i'e'em taē'ibiyū be. — Okpot co'iyūm epesop — io'e imucūġ'ibiyū be.

Deus dipap kuġ acesop. Imēneju soat wuywebe jebapukiat xipat je'e wuywebe Deus a'ōbi, Deus ikukpin wuyxe buye.

³¹ Soat xipat je'e wuywebe iap kay ġebum pima apēn xe'e ace'e? Deus wuywebe ja'ōbacaap ūm puje, te'e ma je'e wuykaykay kūyjobit'ūmayū. ³² Deus jekpot o'taxijo ġu yaokaap puxim. O'ġudot ma ijodi ce'ū ām soat peam wuywebeam. Ixe dak tacup xe'e je'e ġasū soat ūm ām wuywebe—xipacat ūm ām? Tacup ġu je'e! ³³ Deus ma e'em wuywebe:

— Ikērēat kuġ ġu eyju oxe — i.

Imēnpuye abu kuka o'e wuywebe: — Ikērēat kuġ eyju Deus xe — i—Deus emunaēyū be? Ka'ūma ma! ³⁴ Jesus Cristo kuy oe'ū ikērēat mujurūġrūġap teida am. Imēnpuye ka'ūma be ma “Ikērēat cuk adi epeġurūġrūġiaptei juy epeteida,” i'e but wuywebe. Ixe dak waram ġuto o'jetait. Deus xe ġasū omuy. Deus a'ōbacaap co'i ixe ya'ōbaca. Ixe dak kawēnwēn Deus eju wuywebeam.

³⁵ Ijodiat pe Cristo mubu'un pa'ore ikukpin wuykuk am. Itabut'ūmayū aco'i ikērēm wuykuk. Ipiat aco'i ip supi'ajoat wuywebe. Wuymunapōn aco'i ip wuyka bewi. Wuyrem aco'i aceku. Wuydadaybot aco'i aceku. Wuyaoka pinap cocom aco'i aceku. Wuyaoka ip aco'i pajam. Ka'ūma be bit Cristo mubu'un put ikukpin wuykuk am. ³⁶ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ocaoka pinap cocom oceju soat kabia, ebekitkit oceju buye, i. Ovelha kukap puxim ip ocekuġ—yaokam pimaap puxim, i.

Ibo dup ekawēn puxim xipat'umat jebapukpuḡ wuywebe. ³⁷ Inaka wuya'ōbacaap mu'um pa'ore ip. Soat em wuycockoḡ acesop ipiat'ajojom maḡu wuyju, Cristo xe wuykukpin puye; ixe wuya'ōmucanucan puye dak. ³⁸ Imēn wuyetaybit cīcā ka'uma be ma Deus mubu'un put ikukpin wuykuk am. Wuye'ū buje, ixe xe wuykukpin acesop, wuyetait pima dak. Deus ekawēn tojtjot'ukayū be ixe mubu'un pa'ore xipan wuykuk am—kūyjobit'ūmayū be. Iecugcugapap pe dak ixe mubu'un pa'ore xipan wuykuk am—ijodiacyū—kūyjobit'ūmayū. Kabi watwat pe dak ixe mubu'un pa'ore xipan wuykuk am—kūyjobit'ūmayū. Ka'uma ma ixe mubu'un ḡasū. Gujjom tak ibu'u ḡu je'e xipan wuykuk am. ³⁹ Ixe ibu'u ḡu xipan wuykuk am wuyju um pima, badi bima dak. Deus xe wuykukpin cīcā, wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Imēnpuye ka'uma be ma, Deus emumuḡē be ma ixe mubu'un put xipan wuykuk am.

9

¹⁻² — Oḡuycūḡ cīcā obadipyū kay—Judeuyū kay — i ōn e'em.

Imu'um pa'ore ma oḡuycūḡap. Icēmān ōn e'em eywebe. Cristo kay wetabut. Imēnpuye napapa'uk ḡu ōn. Ibiōḡbuk xipacat omuy owebe waḡuymucūḡucūḡ. Imēnpuye napa ḡu ōn e'em:

— Oḡuycūḡ cīcā obadipyū kay—Judeuyū kay — i.

³ Obikuy jījā Deus pe okitpitpiyū mutabun am Jesus kay. Obadipyū ip. Pūḡ ma ocedobu bit.

— Bay, wūy ma oḡuy Cristo wi soat em ipiat'ajojom ewebe obadipyū daxijoap teim — i ōn e ojuy aco'i Deus pe.

⁴ Obadipyū Israel naxeḡebitbit. Kuyje:

— Eyju webekitkiyū — io'e Deus cebe ip.

Deus ixeyū o'jomuy jebekitkiyūm. Deus jedipap o'ḡūm cebe ip jewejo'i i'e am.

— Xipan ōn jeykuk — i juk adi o'e'e Deus cebe ip. — Ade jījā je'e ip enaxeḡebitbiyū — i juk adi o'e'e cebe ip. — Ipi oḡūm eyipim — i juk adi o'e'e. Jakawēn o'ḡuwēn Moisés pe ixeyū awē ām. Icēmān ip Deus mubuyxixin.

— Eynaxeḡebit ma otaē ipi daḡayū daxijojo'ukan — i juk adi o'e'e Deus cebe ip.

⁵ Israel ipotpot naxeḡebitbiyū ip—doze beayū naxeḡebitbiyū. Ijodi ikap puje Cristo dak ixeyū badim o'e. Ixe Cristo soat podi ma ya'ōbacaat.

— Soat podi ma ēn a'ōbuyxi — i juy acece cebe.

Soat em ma juy imēn acece.

⁶ Deus ja'ō daḡ ḡu e'em, xepxep ā Judeuyū itabut ḡasū Deus kay buye — i'ūmḡu juy ace.

Soat ḡu Israel naxeḡebitbit Deus emunaēyū—pūḡpūḡ ā. ⁷ Soat ḡu Abraão naxeḡebitbit tak taxeḡebitbitacat Deus xe—pūḡpūḡ ā.

— Pūḡat taxeḡebitbit acā enaxeḡebitbitacat oxe—Isaque naxeḡebitbit acā — i juk o'e Deus Abraão be.

⁸ Imēneju wuyetaybit soat ḡu Abraão naxeḡebitbit Deus o'taē jebekitkiyūm iam. Deus a'ō daḡ o'kapiat taxeḡebitbit acā Deus ebekitkiyū. Wara'at taxeḡebitbit pit ka'uma.

⁹ — Wara'at koato dak oajēm ekay ija ekaxi ma — i mo aḡu o'e Deus. — Ija ekaxi ma Sara i'it'et je'e — i juk o'e Deus Abraão be.

Imēn Deus o'jekawēn Abraão be.

¹⁰ Wara'at ekawēn tak oḡuwēn eymutaybit am soat ḡu Deus o'taē—pūḡpūḡ ā iam. Deus o'jekawēn Rebeca eju xepxepayū yuk pe bima—wuydobu Isaque ipotpoyū yuk pe bima.

11-12 — Iwaḡo kūjyobit jeenuy jekitpit a'ō kay — io'e Deus Rebeca be xepxepayū yuk pe bima.

Xipat'umat o'ḡuḡē ḡu buk ip—xipacat tak ka'ūma. Deus pūḡ ma jebekin o'taē. Wara'at pit ka'ūma. Apēn kuy bima jewaḡuyḡuy osunuy iap taḡ o'taē. Apēn ixeyū juk adi oekuku iap tomuju ḡu o'taē. Jebikuyap taḡ acā o'taē. ¹³ Imēn e'em Deus ekawēn tup: Jacó ikukpin o'e oxe, Esaū bit ikukpin ḡu oxe o'e, i. Imēn o'tupmubararak ip Rebeca iyū muwēnuwēn.

¹⁴ Pūḡ ma o'taē, wara'at pit ka'ūma. Imēnpuye:

— Deus cūḡ ḡu — i du ace'e?

Imēn ḡu juy ace! ¹⁵ Imēnpuye:

— Wetabotaidabotbot pin pima, wetabotaidabotbon oce — io'e Deus Moisés pe. — Obu'u bima bit, wetabotaidabotbon ḡu oce — io'e cebe. Imēnpuye:

— Wemukaypinpucayū kay acā wetabotaidabotbon oce — io'e Deus Moisés pe.

¹⁶ Imēn Deus itabotaidabotbot wuykay “Etabotaidabotbon cuy eḡuy oce kay,” i wuyju e'eap tomuju ḡu, wuyju xipacat mujurūḡrūḡap tomuju ḡu dak. Ixe itabotaidabotbon wuykay, itabotaidabotbot pin puye acā. ¹⁷ Imēn e'em Deus ekawēn tup—Faraó be kuyje o'jekawēn iaptup—Egito eipi kukukat pe o'jekawēn iaptup:

“Ōn ma juk emuy adeayū kukan,” io'e Deus, i. “Ade em wa'ōbacaap oḡubapukpuk etabutpe,” io'e Deus, i. “Imēnpuye soat kaka watwat itaybit je'e obuten. Itaybit ip je'e Deus soat podi ma ya'ōbacaat iam” i'e'em Deus, i. Imēn e'em Deus ekawēn tup. ¹⁸ Imēneju Deus itabotaidabotbot jemukaypinpucayū kay. Kūjyobit'ūmayū mukūjyobit'ūm'ūm tak biḡ ma.

¹⁹ — Deus ma “Āḡ jeenuy itabut'ūmān” i'e'em Judeuyū be bima, cūḡ ḡu Deus pe i'e am cebe ip “Ipiat osupi'ajoat eywebe eyetabut'ūm puye,” i kuka ece te'e ma owebe. — Deus ibu'u bima, itabut pa'ore ip — i te'e ma kuka ece owebe.

²⁰ — Tapu, imēn ḡu juy ece — i ōn pit e'em.

Ecede ḡu juy Deus pe:

— Apēnpuye dak ēn imēn omuḡē? — i'ūmḡu e'em itīḡ'a bit jamuḡēat pe.

²¹ Wuynōm muḡēḡē'ukat jebikuyap taḡ yamuḡēḡēm. Pūḡtōm pewi ma xepxep'a yamuḡēḡēm. Pūḡ'a yadeiboḡat'a yamuḡēḡēm. Wara'at'a bit yadei'icat'a yamuḡēḡēm. Jebikuyap taḡ ma yamuḡēḡēm.

²²⁻²⁴ Wuynōm muḡēḡē'ukat puxim Deus Judeuyū kuḡ. Jebikuyap taḡ ma ip ikuḡ. Jetakomaap mubapuk ojuy osunuy kūjyobit'ūmayū be. Ja'ōbacaap mubapuk ojuy dak osunuy. Guyjom pit ipiat supi'ajoat cebe ip, kūymobit'ūm puye. Inaka toḡa osunuy jetakomaap kuḡ—ade koato. Ipiat o'supi'ajoat ḡu cebe ip. Warara'acayū nomuwāwām jebekitkiyūm pima, ipiat o'supi'ajoat ḡu Judeuyū be—kūjyobit'ūmayū be. Imēn Deus cuk wuynaē jebekitkiyūm. Pūḡpūḡ wuy'in Judeuyū. Warara'acayū Judeu'ūmayū. Deus pit soat wuynaē jebekitkiyūm.

— Gasū bit okpot kay itabucayū acā webekitkiyūm je'e — i juk adi o'e'e Deus jewebe ma.

Imēnpuye ixe juk wuynaē wuyetabut am Jesus kay.

— Wetabotaidabotbot eykay — i juk adi o'e'e jekpot kay itabucayū be. — Ojo'i je'e ip jedipap kuḡ okpot kay itabucayū — i juk adi o'e'e Deus jewebe ma.

Imēḡap soat podi ma odip iam jekayayū mutaybitbin. ²⁵ Imēn Deus e'em Oséias emudupmubararaktup pe:

“Webekitkin'üm topibiyū webekitkiyūm je'e,” io'e Deus, i. “Ikukpin gu ip osodop oxe iayū ikukpin je'e oxe,” io'e, i.

²⁶ “Eyju dak webekitkit gu,” i mo a'gu o'e Deus cebe ip pūḡ ka be ma, i. Guyjom pit: “Webekitkit eyju—soat em itacat ebekitkit,” i je'e Deus ibo ka be ma, i.

Imēn Deus e'em Oséias emudupmubararaktup pe, apēn Judeu'ūmayū dak Deus ebekitkin je'e iap tup pe.

²⁷ Isaías tak Israel naxeḡebitbit muḡēaptup o'tupmubararak:

Israel naxeḡebitbit ade jīā—ka'oririt puxim, i. Xepxep ā bit Deus idaxijo, i. ²⁸ Deus ipiat supi'ajoat soat kūyjobit'ūmayū be, i. Apēn kuy o'e'e iap taḡ ipiat supi'ajoat cebe ip, i. Gaxīn ma ipiat supi'ajoat cebe ip, i. Pūḡ em ma ipiat supi'ajoat cebe ip, i.

Imēn Isaías e'em jemudupmubararaktup pe. ²⁹ Wara'atup pe imēn ibararak—Isaías emudupmubararaktup pe—kuy bima o'tupmubararakiatup pe:

Wuykukukat soat podi ma ya'ōbacaat, i. Ixe pūḡ wuy'inat taxijo'ūm pima, soat kuka juk oap—apēn Sodoma ka watwat'ūm'ūm oap iap puxim—apēn Gomorra ka watwat'ūm'ūm oap iap puxim, i.

Imēn ibararak opop Isaías emudupmubararaktup pe—apēn Deus pūḡpūḡ ā Judeuyū idaxijo iap tup pe.

³⁰ — Apēnpuye ade Judeu'ūmayū itabut Jesus kay xepxep ā Judeuyū itabut pima? — i du eyju e'em owebe?

Apēn cūḡ ma ajeku Deus xe iap o'jokudada gu Judeu'ūmayū. Inaka:

— Eyju cūḡ ma oxe — io'e Deus cebe ip, Jesus Cristo kay itabut ip puye.

³¹ Tūybe cūḡ ma acesop Deus xe wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyekuap tomuju iān o'e ip Judeuyū bit—Deus emunaēyū.

— Cūḡ ma eyju oxe — i'ūmḡu o'e Deus pit cebe ip, iboap ekawēn taḡ ceku ba'ore cebe ip puye.

³²⁻³³ Itabut gu ip osodop cūḡ ma wuyju Deus xe wuyetabucap tomuju iap kay. Imēnpuye:

— Cūḡ ma eyju oxe — i'ūmḡu o'e Deus cebe ip. Tūybe cūḡ ma acesop Deus xe wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyekuap tomuju iān o'e ip. Ibu'u ip o'e jetabut am Jesus Cristo kay. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Pūḡ'a oyamuy Siāo ka be wita'a, i. Iḡo'a be Siāo ka watwat jeweikaka, i. Je'at'at ip ya be, i. Cekay itabucayū bit soat em icokcok jeedop ip jetabucap kuḡ, i.

Iboap tup ekawēn pe Cristo wita'a buxim e'em—Judeuyū jeweikaka'ibiyū buxim.

10

¹ Okitpitpiyū, obikuy jīā Deus pe obadipyū daxijo am.

— Bay, obadipyū juy etaxijo — i ōn e'em Deus pe. — Israel naxeḡebitbit cuy etaxijo — i ōn e'em cebe.

² Ixeyū dak ibikuy jīā Deus bikuyap taḡ jeku am. Kawēn icēmān pit itaybit gu ip. Apēn cūḡ ma aceku Deus xe iam itaybit gu ip. ³ Imēn itaybit gu ip osodop Deus acā weymucūḡucūḡ iam. Imēnpuye jaḡuy daḡ ma ip jewemucūḡ ojuy osodop. Deus wuyumucūḡucūḡ Jesus Cristo kay wuyetabut pima. Imēnpit ip ibu'u osodop jetabut am cekay. ⁴ Cristo oajēm ijodi wuyumucūḡ ām. Wuyumucūḡaptei o'teida je'ūām. Cekay wuyetabut pima acā, cūḡ ma acesop Deus xe. Imēnpit:

— Wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyeku buje cūḡ ma acesop Deus xe — i'e'em ip te'e ma.

⁵ Imēntak: “Cūḡ ma acesop Deus xe wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyeku buje” i te'e ma e'e'ukayū o'yawē Moisés kuyje.

— Soat taḡ cekawēn taḡ ceku buje, kuka juk cūḡ ma o'e ip Deus xe — io'e Moisés cebe ip.

⁶ — Cristo kay eyetabut puje acā cūḡ ma eyju oxē — i'e'em Deus pit. — Ixe eymucūḡucūḡaptei kuy o'teida — i'e'em Deus.

Pūḡpūḡayū bit te'e ma e'em:

— Cristo o'teida ḡu buk — i.

Imēnpuye te'e ma e'em ip:

— Abu paxi jeu kabi kay Cristo mukop am wuymucūḡ ām?” i.

Imēn ip te'e ma e'em itabut'ūm puye ixe kuy o'kop ijodi wuymucūḡ ām iap kay.

⁷ — Abu paxi je'kop ce'ū'ūayū dopdopap pe Cristo muyu am wuymucūḡ ām? — i te'e ma e'em ip.

Imēn te'e ma e'em ip itabut'ūm puye Cristo waram ḡuto o'jetait wuymucūḡ ām iap kay. ⁸ Imēn e'em Deus ekawēn tup pit:

Eyetaybin put cūḡ ma wuyju Deus xe wuyetabun puje iam, i. Iboap ekawēn kuy epejojo, i. Kuy iboap ekawēn epeḡuwēn, i. Kuy ḡebum epesop iboap ekawēn kay, i.

— Cristo kay eyetabun cuy epesop — i ōn e'em pima, iboap ekawēn imuwēnuwēn ōn. ⁹ Imēneju Deus jeydaxijo. “Jesus ocekukukat,” i ey'e buje, Deus jeydaxijo. Deus waram Jesus o'ḡutait ce'ūap tomukadi iap kay eyetabut pima, ixe jeydaxijo. ¹⁰ Jesus kay wuyetabun puje, Deus e'em wuywebe: — Cūḡ ma eyju oxē — i. “Jesus ocekukukat,” i wuy'e buje dak, Deus wuydaxijo.

¹¹ Imēn e'em Deus ekawēn tup: “Cekay itabucat soat em icokcok jeenuy jetabucap kuḡ.” i. ¹² Imēn Judeu Judeu'ūmat co'i Deus xe. Jesus Cristo soat kukukat—Judeu kukukat, Judeu'ūmat kukukat tak. Imēntak ixe soat em xipan soat kuḡ— “Obuywatwan cuy eḡuy” i'e'em cebe iayū kuḡ—Judeuyū kuḡ, Judeu'ūmayū kuḡ tak. ¹³ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Obuywatwan cuy eḡuy, ocekukukat,” i'e'e'ukayū idaxijo—soat ip idaxijo, i.

¹⁴ Ixe kay itabut'ūm pima bit, “Obuywatwan cuy eḡuy” i'e ba'ore je'e cebe ip. Ixe ekawēn co'ūm pima, iba'ore je'e cebe ip jetabut am cekay. Warara'acat ixe ekawēn muwēn'ūm pima, ya'ḷjo ba'ore je'e cebe ip. ¹⁵ Deus pe warara'acat muju'ūm soat ka be bima, ixe ekawēn muwēn pa'ore je'e cebe ip. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Yawēḡtipat muwēnuwēn'ukat ajēmap xipat cīcā ocexe, i.

Imēn e'em kuyatup.

¹⁶ Soat ḡu bit kawēn idipat kay o'e—xepxep ā. Imēn Isaías o'e Deus pe kuyje: — Okukukat, abu xe'e itabut o'e wekawēn kay? Xepxep ā — i.

¹⁷ Imēneju wuyetabut Cristo kay ixe awēḡ tobuxik puje acā. Ayawēḡtobuxik tak wara'acat yawēḡ muwēn puje acā.

¹⁸ — Judeuyū bit kawēn idipat o'ya'ḷjojo — i ōn e'em eywebe.

O'ya'ḷjojo ip. Imēn e'em Deus ekawēn tup—Isaías emudupmubararaktup:

Ixe'yū ekawēn o'ya'ḷjojo ip soat kaka daḡayū, i. Aḡoka'abi daḡ o'yawēḡmupōḡpōḡpōḡ, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

¹⁹ Cristo ekawēn iba'arēm tu osodop Judeuyū xe? Iba'arēm ġu. Imēn e'em Moisés emudupmubararaktup:

Eyju Judeuyū, i. Deus kuka Judeu'ūmayū ġu o'taē jebekitkiyūm, i tete ma eyju e'em, i. Itaybit'ūmayū ġu kuka o'taē jebekitkiyūm i tūybe e'em iān eyju, i. Eyetabutkarey epesop cekay ip, owebe webekitkiyū i xeyū naē buje, i. Eyetakoma epesop cekay ip, owebe webekitkiyū i xeyū naē buje, i. Imēn e'em kuyatup.

²⁰ Isaías iparara ġu osunuy icēmān i'e am. Imēn e'em cemudupmubararaktup:

Īkudadam'umayū Deus o'tobuxik, i. Tomuwāwā'ūmayū kay o'jebapuk, i. Imēn e'em Isaías emudupmubararaktup.

²¹ Imēntak Judeuyū o'ġuwēn Isaías. “Kabia bun ‘Eyetabun cuy epesop okay,’ i juk adi o'e'e Deus kūyjobit'ūmayū be—jekawēn kay'ūmayū be,” io'e Isaías.

11

1 — Deus jebekitkit o'jepere—Judeuyū o'jepere — i du eyju e'em owebe? — Ka'ūma! O'jepere ġu — i ōn pit e'em.

Ōn tak Israel naxeġebit. Abraão naxeġebit ōn. Benjamin diwat ōn. ² Deus Judeuyū o'taē jebekitkiyūm kuyje ma—ipi mujurūġ puje. Ġasū dak ixeyū o'jepere ġu. Elias Israel naxeġebitbit o'ġuwēnuwēn Deus pe. Eyetaybit ġu du iġoap ekawēntum? Imēn e'em iġudup:

³ “Kariwa, ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'yaoka ip,” i. “Etabutpe tōmte'okuatōm mupikupikap'a o'yamukērērēn ip,” i. “Ōn acā ocepoyat ekay itabucayū'in,” i. “Ġasū okudadam ip oaoka am,” io'e Elias Deus pe kuyje.

⁴ Imem Deus o'jede Elias pe:

“Ēn ā ġu etabucat okay,” io'e Deus Elias be, i. “Ade ma osubuywan ixeyū be okay jetabucap epereap puxim—7,000 beayū,” io'e ixex bit, i. “Imēnpuye o'jēġ'aecōġcōġ ġu ip Baal wap—deusbaro wap ‘Ēn acā deus,’ i'e am cebe,” io'e Deus, i.

⁵ Elias itabēġ osunuy bimaayū etabucap puxim ġasū dak pūġuūġ ā itabut Judeuyū. Kuyje 7000 be osodop iayū buxim, ġasū dak Deus pūġpūġ o'taē Israel naxeġebitbiyū'in. Ixeyū o'taē, xipan ip ikuġ puye. ⁶ Idipat o'ġujurūġrūġ ip ibuye ġu o'taē—jexe ikukpin ip puye acā. Idipat mujurūġrūġap tomuju wuynaē bima, jexe ikukpinap tomuju ġu kuka juk wuynaē.

⁷ Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay! Israel naxeġebitbit ibikuy osodop Deus pe jemucūġ ām. Imēnpit cūġ ġu o'e ip cexe. Xepxep ā ixeyū'in cūġ ma o'e cexe—kuy o'taē'iyayū acā. Apēn cūġ ma acesop Deus xe iap iba'arēm osodop warara'acayū xe. Ya'ōpi'ūmayū buxim ip osodop Deus a'ō kay. ⁸ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Deus ixeyū oo'ġubu'un jekay itabucan, i. Deus ekawēn iba'arēm cexe ip cekawēn cocom ma'ġu ip, i. Ixeyū dak itabut ġu cekay kawēn icēmat a'ġojom ma'ġu ip, i.

Ibodup ekawēn puxim ġasū dak itabut ġu ip Israel naxeġebitbiyū. ⁹ Imēn Davi dak o'e:

Jewemuġuykukukum ip jekukum, i. Cedaġ'ūm cīcā ip jewaġuyġuy, i. Imēnpuye cūġ ma Deus pe ipiatpi'ajoan cebe ip, i. Ixeyū juy jewemuġuykuku wuyju wasū muġuykukukum ibu am iap puxim, wuyju puca muġuykukukum ibu am iap puxim tak, i. ¹⁰ Ita'ūmat puxim cuy jeku ip, i. Ipiat kukat puxim cuy ip ipiat supi'ajo, i.

Imēn Davi o'e kūyjobit'ūmayū be.

¹¹ Soat em gu bit jeedop ip cedağ'uma je wağuyğuy Judeuyū—darem ma. Soat kabia gu Deus ipiat supi'ajoat ixeyū be—darem ma. Judeuyū ma kūyjobit'ūm osodop. Deus pit Judeu'ūmayū daxijojom Judeuyū etabutkarey am. Deus ibikuy Judeuyū etabutkarey am Judeu'ūmayū kay taxiyo ip puye.

— “Wuyju dak cuy acetabun Deus kay ixē be wuydaxijo am,” i xe'e je'e Judeuyū io'e Deus jewebe ma.

¹² Judeuyū kūyjobit'ūm osodop. Imēnpuye Deus Judeu'ūmayū daxijojom o'e gasū. Itabut gu ip osodop Judeuyū. Imēnpuye Judeu'ūmayū itabut e'em gasū. Gasū Deus xipacat ūmūm Judeu'ūmayū be Judeuyū kūyjobit'ūm puye. Guyjom pit būrūmaku ip je'e itabut Judeuyū. Deus itaybit būrūku iam. Ixeyū itabun puje, ibodi ma xipacat je'gūm cebe ip.

¹³ Judeu'ūmayū, eywebe ma ōn kawēnwēn gasū. Deus cuk omuju ja'ōbi jekawēn muwēn ām eywebe. Ocokcok cīcā cekawēn muwēnuwēn.

¹⁴ Obadipyū itabutkarey je'e xe'e eykay, ade Judeu'ūmayū itabun puje. Obadipyū dak xe'e itabut je'e Jesus kay—Judeuyū. Imēn Jesus ixeyū'in idaxijo. ¹⁵ Deus Judeuyū kay'ūm pima, xipat o'e Judeu'ūmayū be. Deus bureyūm o'e ip. Deus pe waram Judeuyū kay buje bit, ibodi ma xipat je'e soat peam ijodiat peam. Waram ce'ūat mutaicap puxim xipat je'e.

¹⁶ Pāo'a ya'īn ma xipat pima, soat'a dağ xipat. Imēnpuxim tūmūn'ip'ip tābu xipat pima, soat'ip tağ xipat. Imēnpuxim Deus kuy bima itabucayū kay bima, gasūayū kay dak je'e itabucayū kay. Abraão kuy bima itabucat osunuy. Deus ebekit osunuy. Imēnpuye ixē naxegebitbiyū dak Deus ebekitkiyū.

¹⁷ Wuyju oliveira'ip takū dakatkan tiptağat takū muy am ixē nakū dieğ. Idibi mujujum wuyju iğo dakū kay takū nojēm ām. Imēnpuxim pūğpūğ Judeuyū'in kuy o'takūdakat'iatakū buxim. Ixeyū oibu'un Deus ebekitkiyūm itabut'ūm puye. Eyju bit Deus ebekitkiyūm epesop eyetabut puye. Eyju Judeu'ūmayū. Imēnpuye eyju o'takūmuyiatakū buxim—tiptağatakū buxim. ¹⁸ Tābu tābuetait takūkē buje gu. Takū bit takūetait tābube buje. Imēnpuye:

— Deus Judeuyū kay gu—ocekay acā — i'ūmğu juy epe'e. — Ocejū acā ixē juk ocenaē jebekitkiyūm — i'ūmğu juy epe'e.

¹⁹ — Tiptağatakū muyap co'i Deus ocemuy jebekitkiyūm Judeuyū dieğ — i eyju aco'i e'em.

²⁰ Icēmān eyju e'em. Imēnpit takū dakacap puxim darem Deus Judeuyū kay gu osunuy Cristo kay itabut'ūm puye. Jebekitkiyūm cuk eymuy ixeyū dieğ Cristo kay eyetabut puye. Imēneju:

— Ocejū acā Deus ebekitkiyū — i'ūmğu juy epe'e.

Eyday'em'm ma juy epesop eyetabucap epereap puxim! ²¹ Takūdakacap co'i Deus ipiat o'supi'ajoat Judeuyū be itabut'ūm puye. Ipiat o'supi'ajoat cebe ip takūat puxim ma'gu ip. Eyetabut'ūm pima, eywebe dak ipiat supi'ajoat.

²² Cristo kay itabut'ūm puye Deus ipiatpi'ajoan Judeuyū be ibima, “Cūğ ma Deus,” i wuyju e'em. Cristo kay ip puye, Judeu'ūmayū kay jīā ibima dak, “Xipat cīcā Deus” i wuyju e'em. Eyju bit eyday'em'm cuy epesop Cristo kay eyetabucap epereap puxim. Eyetabucap epere buje, eyju dak takūdakacatakū buxim epesop. ²³ Judeuyū oibu'un Deus ebekitkiyūm. Itabut gu o'e ip cekay. Imēnpuye Deus tak oibu'un cekay ip takū dakat'ibit puxim. Waram ibikuy buje bit, waram Deus ebekitkiyūm jeedop ip waram o'takūdakat'iatakū muyap co'i. Iba'ore gu Deus pe imēğap. ²⁴ Eyju Judeu'ūmayū. Tiptağatakū buxim eyju. Tiptağatakū imēn atakūmuy oliveira'ip pe. Imēnpuxim kuy bima Deus ebekitkiyūm gu epesop. Gasū bit ixē ebekitkiyūm epe'e. Imēnpit Deus pe iba'ore gu waram Judeuyū muy am jebekitkiyūm o'takūdakat'iatakū muyap puxim oliveira'ip pe. Itabun puje, waram ixeyū jomuy jebekitkiyūm.

²⁵ Soat em ɣu Judeuyū ibu'u jeedop jetabut am Cristo kay. Deus Judeu'ūmayū mutabutbun pima acā, ibu'u ip jeedop—Deus jemunaē'ibiyū mutabutbun pima. Deus iboam ibikuy osunuy kuy bima ma. Būrūmaku itabut je'e ip. Wuyxe bit iba'arēm osodop iboap. Gasū acā ōn iboap muwēnuwēn eywebe ibapuk o'e owebe gasū bit puye. Okitpitpiyū, ɣebum cuy epesop iboap kay “Deus oceju acā juk ocenaē jebekitkiyūm” i ey'eap puxim. ²⁶ Deus soat Judeuyū idaxijo. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ipi watwat taxijoyo'ukat jajēm Siāo ka watwat xewi, i. Soat ikērēat ju'uk Jacó naxegebitbit pewi—Judeuyū bewi, i. ²⁷ Ixeyū bewi ikērēat uk puje, apēn kuyje juk adi ocece cebe ip iap taɣ oce, i.

²⁸ Pūɣpūɣ Judeuyū Jesus ekawēn kay ɣu o'e ip. Imēnpuye ip Deus kay itakomaat co'i o'e. Iboap puye eyetabut put Jesus Cristo kay, Judeuyū ɣu ma'ɣu eyju. Kuyje bit Deus Judeuyū o'taē jebekitkiyūm. Kuyje:

— Webekitkiyū eyju — io'e ixeyū ebika be—Abraão be, Isaque be dak, Jacó be dak.

Imēnpuye ikukpin cīcā ip cexe. ²⁹ Deus pit jewaɣuymuwarururun ɣu—pūɣ taɣ ma yaɣuy. “Xipan ixeyū ojukung” i'e buje, xipan ma ixeyū jukung. “Xeyūku otaē webekitkiyūm” i'e buje, ixeyū inaē jebekitkiyūm. ³⁰ Imēneju Deus itabotaidabotbot gasū eykay, Judeuyū kūyjobit'ūm pima. Kuy bima juk adi epesop kūyjobit'ūm ixē a'ō kay. Gasū bit itabotaidabotbot eykay. ³¹ Judeuyū kūyjobit ɣu Deus a'ō kay gasū, Deus itabotaidabotbot eykay buye. Guyjom pit itabotaidabotbon je'e ixeyū kay eykay itabotaidabotbocap co'i. ³² Jewejojo'i ma ip kūyjobit'ūmap kuɣ Deus xe—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Imēnpuxim ma jewejojo'i ma itabotaidabotbon je'e cekay ip.

³³ Soat podi ma Deus xipat wuykay! Ka'ūma ma iba'arēm cexe. Soat podi ma itaybitbit tak. Iba'ore wuywebe bit wuyetaybitbit am apēn ixē jewaɣuyɣuy iam. Iba'arēm wuyxe bit ixē jewaɣuymuɣēɣēmap. ³⁴ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ka'ūma ma itaybit apēn Deus jewaɣuyɣuy iam, i. Ka'ūma ma ixē awēwēm, i. ³⁵ Ka'ūma xe ma ixē eweroap opop, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

³⁶ Soat Deus emumuɣē. Ya'ōbi soat kake. Cebeam tak kake soat. Soat kake “Soat podi ma ēn xipat ocece” i'e am cebe.

— Soat podi ma Deus ya'ōbuyxi, idip tak — i juy ace cebe dak.

Soat em ma juy imēn acece.

12

1 — Okitpitpiyū, epeyeweūm Deus pe soat em kūyjobit am ya'ō kay — i ōn e'em eywebe.

Apēn kuyje wūnca ūmap puxim cuy epeyeweūm cebe. Deus itabotaidabotbot wuykay iap ibapuk cīcā wuyxe. Imēneju kūyjobin cuy epesop ya'ō kay. Eycokcoɣ cuy epeyekapik cebeam. Ibikeyap taɣ cuy epeku imucokcok am. Ixe a'ō kay kūyjobit pima, te'e ɣu kuka epe'e cebe “Ēn xipat ocece” i. Icēmān imēn kuka epe'e. ² Deus kay'ūmat ekukuap puxim ɣu juy epeku. Deus pe juy epeyewaɣuymuɣisunat. Ixe be eyaɣuymuɣisun puje, eyetaybit epe'e apēn Deus ibikuy wuyeku am iam. Iboam eyetaybit pima xipan epeku itabutpe. Ikērēat kuɣ ɣu epesop cexe. Soat em Deus mucokcokcoɣ epeku.

³ Deus kuy ja'ōbacaap o'ɣuōm owebe jekawēn muwēn ām soat pe. Imēnpuye ōn jeymukūyjo Deus bikuyap taɣ eyeku am. Eyaɣuytoɣ cuy epesop jewewekay. Ajo i'e but eywebe iap pe ma juy epeyekapik—wara'at pe bit ka'ūma. Deus ma o'ɣūm eyekapik am. Ajo eyxe ibapuk imuɣē ām iaf Deus

ma o'gūm eywebe. ⁴ Ade opop wuyjebit pe—wuyeta, wuyba dak, wuyi dak. Imēnpit pūgpūgpūg soat muḡēḡēm ip. Soat cewedapdepdapdep. Onejujujun ma. Soat wuyju ikugiāt wara'at puxim ḡu—jexeat puxim ḡu. Wara'at tak imēnpuxim ma ikuḡ. ⁵ Imēnpuxim tak wuyju—Jesus Cristo kay itabucayū. Ade wuyju. Pūgat puxim pit wuyju Cristo eju muḡ'i wuyju jekukum puye. Jewebuywatwan wuyju wuyekapikap kuḡ wuyjebit puxim. ⁶ Deus xipan wuykuḡ. Imēnpuye ixē ja'ōbacaap ūmūm soat pe wuywebe wara'at pe jekapik am jebeam. Pūḡpūḡayū wuy'in ya'ōbacaap kuḡ ixē ekawēn muwēn ām. Ixeyū juy jeedop imuwēnuwēn. ⁷ Warara'acayū wuy'in pit ya'ōbacaap kuḡ warara'acat peam kapik am. Ixeyū juy jeedop warara'acat puywatwan. Warara'acayū wuy'in pit ya'ōbacaap kuḡ warara'acat mutaybit am. Ixeyū juy jeedop warara'acat mutaybitbin. ⁸ Warara'acayū wuy'in ya'ōbacaap kuḡ warara'acat a'ōmucan am. Ixeyū juy jeedop warara'acat a'ōmucanucan. Warara'acayū bit ade kuḡ jebubut kuḡ. Tacum ḡu juy jeedop ip. Ade ma juy jegūmḡūm ip ikuḡ'ūmat pe. Warara'acayū bit ya'ōbacaap kuḡ warara'acat kukan. Ya'ōpuruḡ ḡu juy jeedop ip ikuḡ—ya'ōdidin ma. Warara'acayū bit ya'ōbacaap kuḡ tadaybocayū buywat am. Icockoḡ cuy jeedop ip ixeyū buywatwan.

⁹ Jewexe ḡu ikukpin eyxeat epejukuk—icēmān. Ikērēat kay ḡu juy epesop. Xipacat acā epeḡjurūḡ. ¹⁰ Ikitpitpiyū eyju, Cristo kay eyetabut puye. Imēnpuye xipan cuy epeyewekuk eyduk'a beat kukpinap co'i. Ibuyxim cuy epeyewekuk. ¹¹ Eybu'u'um ḡu juy epesop kapik am. Kapikpik'ukayūm cuy epesop. Wuykuukat peam cuy epesop kapikpiḡ. Eycokcokap kuḡ cuy epesop kapikpiḡ cebeam. ¹² Soat em Deus xe wuyetait acesop iap wiwim wuyju. Imēnpuye eycokcoḡ cuy epesop. Eyukpiceḡēm ḡu juy epesop xipat'ūmat jebapukuyḡ eykay bima dak. Deus eju kawēnwēḡap cuy epeyepeḡu. ¹³ Eyhubut'in cuy epeḡūm ikuḡ'ūmat pe—itabucayū be. Xipan cuy powatwat epeḡūm eyduk'a be.

¹⁴ Itabut'ūmayū eykaykay bima:

— Bay, ipiat cuy esupi'ajoat cebe ip — i'ūmḡu juy epe'e Deus pe. — Xipan cuy ejukuk ip — i acā.

¹⁵ Icockokayū xe bima, eyju dak eycokcoḡ epesop. Waayū xe bima, eyju dak epetōtōn. ¹⁶ Pūḡ taḡ ma juy epeyewaḡuyḡuy.

— Soat podi ma oceju xipat — i'ūmḡu juy epe'e.

Ibuyxi'ūmat ekapikap cuy epejoixik ḡu.

— Soat podi ma ocetaybit cīcā — i'ūmḡu juy epe'e.

¹⁷ Warara'acat pe ikērēm eykuk puje, ikērēm ḡu juy epejukuk ikērēm eykukaptem. Xipan cuy epeku soat etabutpe warara'acat pe eymuymuyap puxim. ¹⁸ Eywebe iba'ore'ūm pima, kaba'um cuy epesop soat eju eyxeat eju.

¹⁹ Okitpitpiyū, Deus acā juy ipiat supi'ajoat ikērēat kukayū be. Imēnpuye epeyeweik ḡu juy—pūḡ em tak ka'ūma. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Ōn ma oceweik,” i'e'em wuykukukat, i. “Ōn ma ipiat osupi'ajoat cebe ip ikērēm eykukaptem,” i.

²⁰ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ekay itakomaat ire bima, eḡuykōn cuy, i. Puybit cuy eḡūm cebe, i. Ibiipuruk pima, idibi juy etiūm cebe, i. Imēn isūsūn cīcā je'e, i. Iḡuycūḡ je'e xipan'um ekuḡ pima, i.

²¹ Ikērēat muḡēḡē'ukayū be juy ikērēat muḡēan ḡu eywebe. Xipacat'in cuy epeḡuḡē ixeyū beam imubu'un am ip ikērēat kay.

13

¹ Kūyjobin cuy ajop iecuḡap ebekitkit a'ō kay. Deus ma ixeyū o'jomuyat ipi watwat kukan. Imēnpuye soat ixeyū opop Deus a'ōbi. ² Imēnpuye iecuḡap ebekitkit a'ō kay ūmat Deus o'jomuyat a'ō kay gu. Ipiat supi'ajoat ip jeweu ma. ³ Xipacat mujurūgrūḡ'ukayū ḡu iparara iecuḡap ebekitkit puxim—ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū acā. Ya'ōbuyxiayū buxim eyparara pin'ūm pima, xipacat cuy epeḡjurūḡ. Xipacat mujurūḡ puje:

— Xipat ma eyju ocexe — i je'e ip eywebe.

⁴ Deus ma ixeyū o'jomuyat eykukan. Xipan eykuk ojuy ip. Eywebe ikērēat mujurūḡ puje bit, eypararam cuy epesop cebuxim ip. Deus ixeyū o'jomuyat ipiatpi'ajoan ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū be. Imēnpuye cūḡ ma cebe ip ipiatpi'ajoan wuywebe. ⁵ Imēneju kūyjobin cuy epesop iecuḡap ebekitkit a'ō kay. “Deus acō'i ipiat supi'ajoat ocewebe kūyjobit'ūm pima,” i wuyju e'em puye ḡu kūyjobin cuy ajop ixeyū a'ō kay. Cedaḡ ma wuywebe kūyjobit am ixeyū a'ō kay buye juy kūyjobin ajop ya'ō kay ip.

⁶ Xipan kapikpiḡ pima, Deus a'ōbi ip kapikpiḡ eykukayū. Deus ma dinheiro bubu'ukayū dak o'jomuyat wuykukan. Imēneju wuyedinheirōm wuyju dak imposto deidadam cebe ip. ⁷ Eyeweroap cuy epeteida cebe ip. Eipi etaxa dak cuy epeteida. Ibuyxim cuy iecuḡap ebekitkit epejukuk. Ixeyū a'ō mupubtun ḡu juy epesop.

⁸ Eyeweroap kuḡ ḡu juy epesop. Eyeweroap cuy epeḡūm. Ikukpin warara'acat kuḡ pima, wuyeweroap ateida iap puxim. Xipan warara'acat kuḡ pima, Deus pe wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyju jekukum. ⁹ Imēn Deus wuyawēwēm:

— Warara'acat tayxi eju epeyepo ḡu juy — i. — Warara'acat epeyaoka ḡu juy — i. — Warara'acat pubut epetujupa'um ḡu juy — i. — Eyetabikukum ḡu juy warara'acat pubut kay — i.
Kanomūm tak imēn wuyawēwēm:

— Xipan cuy eyxeat epejukuk apēn xipan eyju jewekuḡ iap puxim — i. Kanomūm eyawēwēap taḡ eyeku buje, koap eyawēwēap taḡ tak epeku. ¹⁰ Ikukpin wuyxeat kuḡ pima, ikērēm ḡu ixe ajukuk. Imēnpuye ikukpin wuyxeat kuḡ pima, soat ekawēn taḡ wuyju jekukum—Deus ekawēn taḡ—wuyawēwēap ekawēn taḡ.

¹¹ Waram Jesus ajēmap kabia wūy ma osunuy wuyetabun puje. Gasū bit wūy ḡu o'e. Gaxīn ma wuydaxijojoap kabia jajēm. Imēnpuye xetxiat puxim ḡu juy ajop. Wuyawēwēap ekawēn taḡ cuy ajeku. ¹² Wuykukukat ajēmap kabia kabiam wuyju bimān cō'i. Kabiok ajēm pasuḡ pīmān cō'i. Kuy kabia ijasūn, gaxīn ma ixe jajēm puye. Imēnpuye acepere juy ikērēat mujurūḡap! Ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū kabiok taḡ jekuku'ukayū buxim. Ga'a ajeku Deus bikuyap taḡ acā! Sorara icaat kuḡ jekukum jaokaap puxim. Cristo a'ōbacaap kuḡ cuy ajeku waram wuywebe ikērēat kukap puxim. ¹³ Cūḡ ma juy ajeku wuysūsūnap puxim. Cūḡ ma juy ajeku kabiam soat etabutpe jekukum iat puxim. Wuybabitoroḡ ḡu juy ajeku. Wuyka'okērēm ḡu juy ajeku. Warara'acat tayxi kaykay ḡu juy ajeku, warara'acat itop kaykay ḡu dak. Wuysūsūḡap ḡu juy ajeku. Warara'acat a'ōdawutwun ḡu juy ajeku. Wuyetabutkarey ḡu juy ajop. ¹⁴ Wuyaguy daḡ jekukum pima, ikērēat mujurūgrūḡ wuyju. Eyaguy daḡ ḡu juy epeku! Wuykukukat ja'ōbacaap ūmūm wuywebe sorarayū kukat jesorarayū be icaat ūmap cō'i itakomaat yaokaap puxim.

— A'ōbacaap cuy eḡūm ocewebe — i juy epe'e Jesus Cristo be.

14

¹ Eyukpicegēm gu juy epesop “Apēn gu xe'e kuka cūg Deus xe?” i'e'e'ukayū kay—itabucayū kay. Jawa'ōxixiḡ gu juy epesop ceweju ip yaḡuymuwarurun am. ² Pūḡpūḡ itabucayū'in e'em:

— Cūḡ ma wuywebe deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn o am — i.

Imēnpuye soat ēn o'om ip. Warara'acayū bit e'em:

— Cūḡ gu wuywebe ibiat ēn o am — i.

Imēnpuye iēn o'om gu ip—kadai o'om acā ip. ³ Iēn o'o'ukat — Etaybit'ūm cīcā — i je'e gu kadai o'o'ukat pe. Kadai o'o'ukat tak: — Cedaḡ gu ēn jekukum iēn o'o'uk puye — i je'e gu iēn o'o'ukat pe, Deus ixē kay buye. ⁴ Cūḡ gu wuywebe “Cedaḡ gu ēn jekukum” i'e am warara'acat a'ōkayat pe. Deus a'ōkayat ixē. Cūḡ pima, Deus acā je'e cebe “Cūḡ ma ēn jekukum” i. Cūḡ'ūm pima dak, “Cūḡ gu ēn jekukum” i je'e cebe. Wuykukukat ja'ōbacaap jēḡum cebe cūḡ ma jeku am. Imēnpuye cūḡ ma jeku.

⁵ Pūḡpūḡ xe ma pūḡpūḡ kabia kabia'ipi. Warara'acayū xe bit ka'ūmḡu kabia'ipiat. Soat kabia ma ipi gu. Jewejojoi ma soat kabia ma cexe ip. ⁶ Pūḡpūḡayū xe pūḡpūḡ kabia kabia'ipiat wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy ip. Iēn o'o'ukat tak soat ēn o'om wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy. Jekōn pima:

— Bay, ēn xipan ocekuḡ. Iēn ūmūm ocexatēn — i'e'em Deus pe.

Iēn om ibu'uat tak iēn o'om gu wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy. Jekōn pima:

— Bay, ēn xipan ocekuḡ. Soat em kadai ūmūm ocewebe ocezan — i'e'em Deus pe.

⁷ Deus wuyekukuap cocom wuyetabēḡ pima, wuye'ū buje dak, wuyju Cristo a'ō kayayū buye. ⁸ Wuyetabēḡ pima wuykukukat bikuyap taḡ wuyju jekukum. Wuye'ū buje dak cexe acesop—wuykukukat xe. Imēneju wuykukukat a'ōkayat wuyju wuyetabēḡ pima, wuye'ū buje dak. ⁹ Imēneju Cristo oe'ū. Waram ḡuto o'jetait je'ūap tomukadi. Waram o'jetait soat itabucayū kukukan—itabēḡayū kukukan, ce'ū'ūayū kukukan tak. ¹⁰ Pām eyju? Apēnpuye dak eyju eykitpitpiyū muymuy? cūḡ gu eywebe imuymuy am. Guyjom soat wuyju acejebapuk Deus wap. Ixe apēn ijodi bima juk adi ajekuku iaptei ideida wuywebe. Xipacat je'ḡum xipacayū be xipacat murūḡrūḡaptem. Kūyjobit'ūmayū bit ḡuju ipiat'ajojoap pe kūyjobit'ūmaptem. Imēnpuye cūḡ gu eywebe dak “Ikērēat kuḡ eyju Deus xe” i'e am eykitpitpiyū be. ¹¹ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Soat ipi watwat jēḡ'aecōḡcōḡ owap kūyjobit wa'ō kay am, soat em wetait puye,” i'e'em Deus, i. “Soat ip ‘Ēn acā Deusat,’ i je'e owebe,” i'e'em, i.

¹² Imēneju soat wuyju apēn ijodi bima juk adi ajekuku iap aḡuwēn Deus pe.

¹³ Imēnpuye wuykitpitpiyū muymuyap cuy acepere. Cūḡ ma juy ajeku wuykitpitpiyū etabutpe ixeyū be “Teku cedaḡ'ūma jekukum” i'eap puxim. Cedaḡ'ūm ixeyū xe bima juy yaḡuymuwarurun gu. Ḃḡ ip jeedop.

¹⁴ Wuykukukat Jesus eju mūḡ'i ōn jekukum. Imēnpuye wetaybit soat i'opi gu owebe iam. Warara'acat pe bit “Ibo i'opi owebe” i'e buje, i'opi ma o'e cebe. Ixe be i'o buje, cedaḡ gu jekukum, cedaḡ gu cexe buye. ¹⁵ Eykitpitpiyū juy epeḡuḡucūḡ gu soat o'o am. Soat o'oap tomuju eykitpitpiyū muḡuycūḡ pima, ikukpin gu ip eyxe. Cristo oe'ū eykitpitpiyū beam. Epeḡubu'un gu juy ip Jesus kay am soat o'oam. Ibu'u ip pima, soat em Deus wi wūy ma jeedop ip, ixeyū etabutpe ikukpin gu ip epejukuk puye. ¹⁶ Imēnpuye eykitpitpiyū xe xipat'ūm pima:

— Eyetaybit ġu eyju bit — i'ümġu juy epe'e cebe ip. — Xipat ma iën o am ocewebe bit — i'ümġu juy epe'e cebe ip. Ikukpin ġu ip ikuġ pima ip jeymuymuy.

— “Soat ên xipat i'o am,” i te'e ma teyūku e'em — i je'e ip.

¹⁷ Deus ma wuykukukat. Ixe ebekitkiyūm acesop wuyxat o'omap tomuju ġu, wuyxati kōnkōnap tomuju ġu ma dak. Cūġ ma wuyju jekukum pima bit, ixe ebekitkiyūm acesop, kaba'ūm warara'acat kuġ pima dak, wuycokcoġ jekukum pima dak. Deus biōġbuk wuymucokcokcoġat. ¹⁸ Imēn Cristo a'ō daġ jekukum pima, Deus mucokcokcoġ acesop. Ijodiacat tak e'em: — Teyūku cūġ ma jekukum — i.

¹⁹ Imēneju xipan cuy acewewekuk wuyweweju kaba'ūm wuydop am. Jewewa'ōmucanucan cuy ajop biġ ma wuyetabut am Jesus kay. ²⁰ Deus kuy ġuk eykitpitpiyū mutabun Jesus kay. Epeġubu'un ġu juy ip soat ên o'oam. Soat i'opi ġu wuywebe. Inaka wuykitpit pe ikērēat mujurūġat puje, wuyju dak ikērēat mujurūġrūġ soat o'om pima. ²¹ Wuykitpit pe ikērēat aġujurūġat ġu juy! Wuyxe ma xipat soat ên o'oap, uva'abidi kōnkōġap tak. Wuykitpit xe cedaġ'ūm pima bit asuēn'o ġu, atikōn ġu dak. ²² Soat o'oap eyxe xipat pima:

— Soat i'opi ġu ocewebe — i juy epe'e warara'acayū be ġu—Deus pe acā. Cūġ ma juy ajeku wuyaguy daġ. Apēn xipat wuyxe iap taġ wuyju jekukum pima, wuycokcok ace'e. ²³ Itabutbūt xipat ġu xe'e owebe ibiat o am iap kay bima bit, iġuycūġ je'e i'o buje.

— Ikērēat ġu xe'e o'ġujurūġ? — i je'e jewebe ma. — Deus xe'e ipiat supi'ajoat owebe? — i je'e jewebe ma.

Itabutbūt pima o'jo'o. Imēnpuy xipat ġu tūybe osunuy cexe. Iboap xipat Deus xe iap kay wuyetabut'ūm pima, wuyju dak ikērēat mujurūġrūġ, iboap mujurūġ puje.

15

¹ Pūġpūġ wuy'in e'em: — Ocetaybit cedaġ ma jeku am Deus xe iam — i. Wuyukpiceġēm ġu juy ajop “Apēn ġu xe'e kuka cedaġ ajeku Deus xe?” i'e'e'ukayū kay. Itaybitbūcayū buywatwan cuy ajop. Jewekay acā ġu juy ajop ġebum. ² Wuykitpitpiyū kay dak cuy ajop ġebum. Wuykitpitpiyū kay ġebum cuy ajop xipan ip ikuk am, Jesus kay itabut cīcā ip jedop am tak. ³ Cristo dak jewekay ġu ġebum osunuy—warara'acayū kay acā. Cristo ġuk o'e Deus pe:

— Ikērēm ip cuk adi okuk apēn ip ikērēm ekuk iap co'i — i.

Imēn Cristo o'e Deus pe kuyje. ⁴ Kuyjeayū Deus ekawēntup o'tupmubararak wuymutaybit am—soatup. Ibiatup kawēn wuymutaybitbin wuyetaxi'ūmap puxim ipiat kay. Wuya'ōmucanucan tak ibiatup ekawēn. Ibiatup ekawēn kay wuyetabut pima, Deus xe acesop iap acejowiwi jījā. ⁵ Deus ma wuybuywatwan wuyetaxi am ipiat'ajo am. Wuya'ōmucanucan tak. Ixe eju ōn kawēnwēn eywebeam.

— Bay, Roma ka watwat a'ōmucanucan cuy eġuy — i ōn e'em cebe. — Esubuywan cuy ip ixeyū be warara'acat kay ġebum am Jesus Cristo warara'acat kay ġebum osunuy iap co'i — i ōn e'em cebe.

⁶ Imēn ōn kawēnwēn eywebeam Deus eju, pūġ taġ ma eyeku am. Ceweju ōn kawēnwēn “Ka'ümġu ejo'iat xipacat” i'e am Deus pe—wuykukukat eбай be—Jesus Cristo eбай be.

⁷ Imēneju xipan cuy epeyewekuk apēn Cristo xipan eykuk iap co'i. Xipan eyju jewekuġ pima:

— Deus xipat cīcā aco'i, cebekitkiyū xipan jewekuġ puyē — i je'e eyjojoayū.

⁸ Imĕn Cristo oajĕm ijodi. Judeuyũ daxijojo'ukan o'e. Deus soat em ja'õ dag e'em iam ixeyũ mutaybit am oajĕm. Oajĕm ijodi apĕn Deus o'e kuyjeayũ be iap tag—Judeuyũ dobyuyũ'ũm'ũm pe iap tag. ⁹ Judeuyũ daxijojo'ukan o'e, Judeu'ũmayũ be “Ēn xipan cĩcã ocekuĝ, ocekey etabotaidabotbot puye” i'e am Deus pe. Imĕn e'em Deus ekawĕn tup—Davi emudupmubararaktup:

Imĕneju “Soat podi ma ĕn xipat cĩcã,” i oce Deus pe Judeu'ũmayũ a'õpju, i. Jebibododon oce ĕn xipat cĩcã i'e'em ewebe ya'õpju ip, i.

¹⁰ Wara'atup tak imĕn e'em—Moisĕs emudupmubararaktup:

Judeuyũ ĝu eyju, i. Inaka eycokcoĝ cuy epesop soat Deus emunaĕyũ eju, i. Imĕn e'em iĝodup. ¹¹ Wara'atup tak imĕn e'em—Davi emudupmubararaktup:

— “Ēn acã a'õbacaat,” i juy epe'e Deus pe — i õn e'em Judeu'ũmayũ be, i. — Soat eyju “Ēn soat podi ma xipan ocekuĝ,” i juy epe'e cebe — i õn e'em soat taĝacat pe, i.

¹² Wara'atup tak imĕn e'em—Isaías emudupmubararaktup:

Bekicat je'kap—Jessĕ naxeĝebit, i. Ixe bekicat Judeu'ũmayũ kukukan je'e, i. Judeu'ũmayũ dak ixewiwi jedaxijo am, i.

Imĕn Isaías o'tupmubararaktup—Jessĕ naxeĝebit ekawĕntup.

¹³ Imĕn Deus soat em jexe wuyetai acesop iap wiwian wuywebe. Ixe eju õn kawĕnwĕn eywebeam:

— Bay, Roma ka watwat itabut ekay — i õn e'em cebe. — Imucokcokcoĝ cuy ip eĝuy — i õn e'em cebe. — Yaguy mubabibin cuy ip eĝuy — i õn e'em cebe.

Imĕn õn kawĕnwĕn Deus eju eywebe biĝ ma iboap wiwian jebiõĝbuk a'õbacaan—Xipacat piõĝbuk a'õbacaan.

¹⁴ Okitpitpiyũ, õn ma wetaybit eyjum. Soat em eyju xipan warara'acat kuĝ. Soan eyetaybit. Eyetaybit tak Jesus Cristo ekawĕn. Jewawĕwĕ but eyeweweu. ¹⁵ Inaka ijudup pe osũsũn ĝu wa'õbapuĝ eyawĕ ĩm eyaguyba'ũmap puxim icĕmat ekawĕn kay. Osũsũn ĝu Deus a'õbiat õn puye. ¹⁶ Ixe Deus cuk onaĕ Jesus Cristo ekawĕn muwĕn ĩm Judeu'ũmayũ be. Paĩ buxim Deus ekawĕn muwĕnuwĕn õn cebe ip—kawĕn idipat muwĕnuwĕn. “Ēn soat podi ma a'õbuyxi” i ixeyũ e buje, Deus icokcok e'em. Xipacayũm ip je'e Deus xe, Ibiõĝbuk xipacat ixeyũ muisun puje. ¹⁷ Imĕn kapikpiĝ õn Deus peam Jesus Cristo eju muĝ'i õn jekukum puye. Imĕnpuye:

— Ocokcok wekapikap kuĝ — i õn e'em Deus pe.

¹⁸ Cristo ma wa'õmucanucan osunuy owebe Judeu'ũmayũ mutabun am jekay. Cũĝ ma juk adi ocekawĕnuwĕn ceweju ip. Cũĝ ma juk adi ojekukuku cetabutpe ip. Imĕnpuye itabut ip o'e Jesus kay. Deus a'õ kay ip o'jekũyjobin, Cristo bikuyap taĝ õn jekukum puye. Obisũsũn ĝu “Obuye adeayũ itabut o'e” i'e am eywebe. ¹⁹ Deus biõĝbuk cuk adi ja'õbacaap o'jomõĝmõĝ owebe. Imĕnpuye wuywebe i'e ba'oreat oĝubapukpuk Judeu'ũmayũ be. Itabĕĝbĕĝ o'e ip Deus a'õbacaap cocom. Imĕnpuye soat ka daĝ cuk adi ojekukuku.

— Cristo kay eyetabun puje, Deus jeydaxijo — i'e'em cuk adi ojekukuku. Koap Jerusalĕm ka watwat oĝukũyjojo. Ibo ka bewi juk oĝem. Soat kaka daĝ cuk adi ojekukuku adeayũ mukũyjojom, kawĕn idipat muwĕnuwĕn. Wũyat eipi be oajĕm ĝebuĝe—Iliria eipi be. ²⁰ Kawĕn idipat muwĕn ojuy oĝuy Jesus Cristo awĕĝ tobuxikayũ be ĝu—yawĕĝ tobuxik'ũmayũ be acã, itaybit'ũm ip puye. ²¹ Imĕn e'em Deus ekawĕn tup:

Yawĕĝ tobuxik'ũmayũ yawĕĝtobuxik, i. Yawĕĝpa'arĕm ĝu je'e cexe ip, i.

Imēnpuye ibo dup ekawēn tag ōn kawēn idipat muwēnuwēn yawēgtobuxik'ūmayū be acā.

²² Eyjo am omuju'ūm'ūm osunuy soat em ma'gu oju pin, yawēgtobuxik'ūmayū be ōn kawēn idipat muwēnuwēn puye. ²³ Ade koato eyjo pin cuk adi oguy. Imēnpit gasū acā ijop kaka dağ kawēn idipat muwēgap oğu'ūm.

²⁴ Imēnpuye ɣaxīn ma aco'i oju eyjom. Espanha eipi kay cum pima eyjo pin oce. Eyxe dak ibun onuy buje, obuywan cuy epe'e Espanha eipi kay oju am. ²⁵⁻²⁶ Gasū bit ōn cum Jerusalém ka kay. Judeu'ūmayū jedinheiro mu'awero ojuy ip osodop—Macedōnia eipi beayū—Grécia eipi beayū dak. Iboap edinheiro ūm ojuy ip Jerusalém ka beayū be—Judeuyū be—itabucayū be—tadaybotbocayū be. Imēneju iboap edinheiro dujowan ōn iūm ām cebe ip. ²⁷ Ixeyū Macedōnia eipi beayū Judeuyū gu—Grécia eipi beayū dak. Imēnpit itabut ip o'e Jesus kay, Judeuyū kawēn idipat o'guwēn cebe ip puye—Jerusalém ka beayū. Imēnpuye ip jedinheiro ūm ojuy cebe ip. Xipat imēn Judeu'ūmayū be Judeuyū buywat am—jekitpitpiyū buywat am—tadaybotbocayū buywat am. ²⁸ Imēneju ibiat dinheiro oğūm cebe ip. Soat o'ğuxipan'iat oğūm cebe ip. Iūm puje Espanha eipi kay oju. Espanha eipi kay cucum pima eyjom oju. ²⁹ Eyxe wajēm puje, apēn Cristo xipan okuğ iap oğuwēn eywebe. Soat podi ma Cristo xipan okuğ iap oğuwēn eymucokkok am.

³⁰ Okitpitpiyū, eyju dak eyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay. Eyju xipan jewewekug Deus biōğbuk a'ō kay kūyjobit puye. Imēnpuye epeyekawēn cuy Deus eju owebeam. Owebeam Deus eju eyekawēnap ojuyjuy jījā ōn.

³¹ — Paulo kay juy ağ eğuy Judéia eipi watwat pe yaokaap puxim—itabut'ūmayū be yaokaap puxim — i juy epe'e Deus pe. — Jerusalém ka watwat cuy eğubikuy—itabucayū juy eğubikuy Paulo xewi ibo edinheiro bu am — i juy epe'e Deus pe.

³² Imēn cuy epeyekawēn owebeam Deus eju. Imēn kawēnwēn pima, ocokkok cīcā oajēm eykay. Deus ibikuy bima ocokkok cīcā oajēm eykay. Eyju dak omucokkokcoğ epesop. ³³ Okitpitpiyū, Deus wuyaguymubabibin'ukat.

— Roma ka watwat kay juy ağ eğuy — i ōn e'em cebe. Imēn ma ağ jeenuy eykay.

16

¹ Wuyixīg Febe oğuju eykay. Ixe Febe Jesus kay itabucayū buywatwat'ukat—Cencréia ka watwat buywatwat'ukat. ² Imēnpuye ixeyjo eyjo epeğūōm eyduk'a be tūy ām. Wuykukukat kay itabucayū juy ağuōm wuyduk'a be pūğ kay ma wuyetabut puye. Ixe Febe juk adi adeayū buywatwat'uk osunuy. Ōn tak cuk adi xeku obuywatwat'uk osunuy. Imēnpuye eywebe ibuywan put pima, eyju dak cuy epesubuywan!

³ “Kato” i juy epe'e Priscila be, Áquila be dak. Ixeyū juk adi o'jekapikpik oweju Jesus Cristo beam. ⁴ Oe'ū pin ip Áquilyū we'ūap puxim.

— Xipat cīcā eyju — i ōn e'em cebe ip. Imēn tak e'em soat Judeu'ūmayū—Jesus kay itabucayū. ⁵ “Kato,” i juy epe'e Áquilyū duk'a be je'aweroro'ukayū be dak—Jesus kay itabucayū be.

Obure Epēneto be dak, “Kato,” i juy epe'e. Koap ixeyjo oitabun Jesus kay Ásia eipi watwat'in. ⁶ Maria be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe juk adi o'jekapikpik cīcā eywebeam. ⁷ Obadipyū be dak, “Kato,” i juy epe'e—Andrónico be, Júnias pe dak. Daomūnmūnap'a be osodop ip oweju. Doze beayū Jesus emumujuyū itaybit cīcā ixeyūm xepxepayūm. Ixeyū oitabun Cristo kay wetabut awap.

⁸ Ampliato be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe obure ikukpin cīcā oxe wuykukukat kay ixe dak itabut puye. ⁹ Urbano be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe dak oceweju juk adi Cristo muwēnuwēn oeku. Estáquis pe dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe obure ikukpin cīcā oxe. ¹⁰ Apeles pe dak, “Kato,” i juy epe'e. Cristo kay jetabucap kuḡ jekukum ixe soat etabutpe. Aristóbolo badipyū be dak, “Kato,” i juy epe'e—soat pe. ¹¹ Obadip Herodiāo be dak, “Kato,” i. Soat wuykukukat kay itabucayū be dak, “Kato,” i juy epe'e—Narcisco badipyū be.

¹² Wuyixīt Trifena be dak, “Kato,” i juy epe'e, wuyixīt Trifosa be dak. Kapikpiḡ cīcā ip wuykukukat peam. Wuyixīt Perside be dak, “Kato,” i. Wuyxe ixe ikukpin cīcā. Ixe juk adi o'jekapikpik cīcā wuykukukat peam.

¹³ Rufo be dak, “Kato,” i. Ixe dak kapikpiḡ cīcā wuykukukat peam. Ixe xi be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe juk adi xipan okuk je'it kukap co'ī. ¹⁴ Asíncrito be dak, “Kato,” i, Flegonte be dak, Hermes pe dak, Pátrobas pe dak, Hermas pe dak, ixeyū xeyū be dak—wuykitpitpiyū be. ¹⁵ “Kato,” i juy epe'e Filólogo be dak, Júlia be dak, Nereu be dak, ixe ixīt pe dak, Olimpás pe dak, ixeyū xeyū be dak—Deus ebekitkiyū be.

¹⁶ Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe. Soat Cristo ebekitkiyū kato mujujum eywebe—soat ka watwat.

¹⁷ Okitpitpiyū, jeyawē ōn. Eyday'em'um cuy epesop cewejak'um jewewekayayū kay—eymutaybitbinap muwarururun ojuyayū kay—Cristo ekawēn muwarururun ojuyayū kay. Ixeyū burem ḡu juy epesop.

¹⁸ Wuykukukat Cristo mucokcokcoḡ ḡu ip jekukukum—jemucokcokcoḡ acā. Idim cīcā ip kawēnwēn. “Eyju xipac cīcā” i'e'em ip warara'acat pe jekay am. Imēn ip itaybit'um'umayū muḡuykukukum. ¹⁹ Soat kaka dagayū kuy itaybit eyetabut cīcā Jesus kay iam. Imēnpuye ocokcok eykay. Obikuy jījā eyetaybit cīcā ām xipacat mujurūḡ ām. Ikērērēat mujurūḡ ām pit cuy ōn eykay ḡu. ²⁰ Deus ma Satanás a'ōbacaap ḡu'um ḡaxīn ma ixe be waram wuyḡuykukuap puxim. Ixe Deus wuyḡuymubabibin'ukat. Wuykukukat Jesus Cristo xipan cuy jeykuk.

²¹ Wuykitpit Timóteo kato mujujum eywebe. Ixe kapikpiḡ oweju. Wuykitpit Lúcio dak kato mujujum eywebe, Jasão dak, Sosípatro dak. Obadipyū ip.

²²⁻²³ Gaio dak kato mujujum eywebe. Ixe duk'a be ōn ḡasū. Ixe duk'a be Jesus kay itabucayū je'awerom. Erasto dak kato mujujum eywebe. Ixe Corinto ka kukat edinheiro muxipanpan'ukat. Wuykitpit Quarto kato mujujum eywebe.

Ōn tak—Tércio ōn. Ōn tak kato mujujum eywebe, pūḡ kay ma wuyetabut puye wuykukukat kay. Ōn ijudup mubarararag eywebeaptum Paulo a'ōbi.

²⁴ Wuykukukat Jesus Cristo cuy xipan jeykuk—soat jukuk. Imēn cuy jeykuk.

²⁵ — Ēn soat podi ma a'ōbuyxi — i juy ace Deus pe.

Ixe be wuya'ōmubacan put wuybu'uap puxim Jesus kay. Jesus Cristo ekawēn muwēnuwēn cuk adi oḡuy—kawēn idipat muwēnuwēn. Kuyje Deus iboap ekawēn o'ḡuwēn ḡu ipi watwat pe. Kawēn iba'arēm osunuy soat xe ipi watwat xe. Ibun iba'arēm osunuy. ²⁶ Iba'arēm ma juk adi iboap ekawēn muwēnuwēn'uk ip osodop Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kuyjeayū be. Gasū bit ibapuḡ ma Deus a'ōbiayū iboap ekawēn muwēnuwēn soat ka watwat pe. Ixe Deus soat em itait. Ibaapuḡ ma o'ḡuwēnat adeayū be itabut am Cristo kay, kūjjobit am tak ip ya'ō kay.

²⁷ — Soat podi ma edip — i juy acece soat em Deus pe. — Soat podi ma a'ōbuyxi — i dak.

Iměn cuy ace cebe itaybit soan puye; ixe Jesus Cristo o'gudot wuykay buye dak. Iměn cuy acece cebe. Ixe acā Deusat.

CORINTO KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹ Corinto ka watwat, cartadup mubararağ òn eywebeaptum. Òn Paulo. Tupmubararağ òn wuykitpit Sòstenes eju. Jesus Cristo emumuju òn Deus bikuyap tağ. ² Tupmubararağ oceju soat pe Deus ebekitkiyũ be—wuykukukat Jesus Cristo kay itabucayũ be. Deus cuk eynaẽ jebekitkiyũm Cristo eju mũg'i eyju jekukum puye. Soat ixex ebekitkiyũ e'em:

— Ocebuywatwan cuy eguy — i soat ka watwat. Ixe Jesus Cristo wuykukukat—ixeyũ kukukat tak.

³ — Bay, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyũ aguy mubabibin cuy eguy — i òn e'em cebe ip.

⁴ Deus soat em xipan eykuğ, Jesus Cristo eju mũg'i eyju buye. Imẽnpuye:

— Bay, ẽn xipat cĩcã — i òn e'em Deus pe soat em ma.

⁵⁻⁶ Cristo juk adi oceguwẽnuwẽn eywebe. Imẽnpuye ixex a'õ dağ eyju jekukum gasũ. Soat kuğ eyju, Cristo eju mũg'i eyju jekukum puye. Imẽnpuye eyetaybit kawẽn icẽmat muwẽn ẽm. Ka'ũma ma iba'arẽm eyxe, eyetaybit cĩcã buye.

⁷ Imẽnpuye soat kuğ eyju—Deus biõğbuk emumuũm kuğ. Deus waram wuykukukat Jesus Cristo gubapuk soat ijodiakat etabutpe. Ixe mubapukap wiwim eyju. Iwiwim pima soat kuğ eyju. Deus biõğbuk emumuũm kuğ.

⁸ Soat em Deus eya'õmucanucan jeenuy eywebe eyetabucap epereap puxim. Imẽnpuye ikẽrẽat kuğ gu epesop Deus xe wuykukukat Jesus Cristo ajẽmap kabia be. Ixe kabia be abuyũ xipat iap guwẽn. Abuyũ xipat gu iap tak guwẽn.

⁹ Deus soat em e'em ja'õ dağ. Ixe juk eynaẽ eywebe jekpot eju jeburere am—Jesus Cristo eju jeburere am. Ixe Jesus Cristo wuykukukat.

¹⁰⁻¹¹ Okitpitpiyũ, Cloe badipyũ bit cuk o'e owebe:

— Corinto ka watwat jewa'õdawutwun cĩcã jeweweju, Jesus Cristo kay itabut ma'gu ip — i.

Imẽnpuye jeymukũyo òn, okitpitpiyũ. Wuykukukat a'õbi òn jeymukũyo Jesus Cristo a'õbi. Jawa'õxikxiğ gu juy epesop. Wara'at tağtağtağ gu dak cuy epewaguy—pũğ tağ ma. Pũğ tağ ma dak cuy epewakawẽn soat em. Pũğ tağ ma dak cuy eybikuy eyeku am.

¹² Pũğpũğ ey'in e'em: — Paulo kadiayũ oceju bit — i. Warara'acayũ e'em: — Apolo kadiayũ oceju bit — i. Warara'acayũ e'em: — Pedro kadiayũ oceju bit — i. Warara'acayũ e'em: — Cristo kadiayũ oceju bit — i.

Iwarururum ma eyju e'em. ¹³ Wara'at tağtağtağ ma eyju e'em pima, eyju Cristo muweutun iap puxim. Òn gu obamupaya ip korosa be we'ũ ẽm eywebeam—Cristo acã. “Paulo ebekin òn gasũ bit” i'e am gu jewemubatisasan epesop— “Cristo ebekin òn gasũ bit” i'e am acã. Imẽnpuye jewa'õdawutwun gu juy epesop.

¹⁴⁻¹⁵ Imẽnpuye te'e ma eyju e'em:

— Paulo juk omubatisasan jekadian — i.

Òn pit cuk imubatisasan teku okadiat iam gu—pũğ em tak ka'ũma. Imẽnpuye ocokcok oce ade gu ey'in oğubatisasan puye—pũğpũğ ẽ. Crispo oğubatisasan, Gaio dak. Warara'acayũ bit aco'i ka'ũma. ¹⁶ Icẽmãn. Wara'at kay ocegebu gasũ bit. Estẽfanas tak cuk oğubatisasan. Ibadipyũ dak cuk oğubatisasan. Waguyba'ũm warara'acat tak paxi juk oğubatisasan iap kay.

¹⁷ Ijodiat mubatisasan am gu Cristo juk omuju—kawẽn idipat muwẽn ẽm acã.

— Kawēn idipat muwēn puje, itaybit cīcāat ekawēn ġu juy eguwēn—Jesus Cristo juk oe'ūiap ekawēn acā — i juk o'e owebe.

Itaybit cīcāat ekawēn imuwēn puje:

— Teku itaybit cīcā — i kuka o'e ip wa'ṭjojoayū.

— Jesus oe'ū korosa be wuywebeam — i'ūmġu bit kuka o'e ip.

¹⁸ Korosa be Jesus oe'ū wuywebeam iap ekawēn co buje, Deus pe tax-jiyo'ibiyū ma e'em:

— Deus ja'ōbacaam wuydaxijom jekpot oce'ū buye — i.

Ipiat'ajojoap kay cumayū bit e'em:

— Apēnpuye dak oe'ū? — i. — Te'e ma oe'ū — i napa ma e'em ip.

¹⁹ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Itaybit cīcāayū jewexe ip itaybit iap ogubapuk soat pe, i. Itaybit cīcā ip ipi juacat xe, i. Oxe bit itaybit ġu, i.

²⁰ Ya'ōbuyxi ġu ip Deus xe itaybit cīcāat, ibabi jġjāat tak, xipan cekawēnat tak.

— Ipi juayū xe teyūku itaybit cīcā, itabut'ūmayū xe—oxe bit ka'ūma — i'e'em Deus.

— Ocejū cūġ ma Deus xe ocetaybit cīcā buye — i te'e ma ip e'em.

²¹ — Ocetaybit Deus, soat podi ma ocetaybit puye — i'e'em te'e ma itabut'ūmayū.

Deus pit soat podi ma itaybit.

— Eyetaybicap taġ ġu eyetaybit ōn—eyetabucap taġ acā — i'e'em Deus.

“Jesus oe'ū wuywebeam,” i'e'em pima:

— Eybidaodao — i'e'em itabut'ūmayū wuywebe.

Deus pit wuydaxijom wuyetaybit soan puye ġu—jekpot oe'ū iap kay wuyetabut puye acā.

²² — Wuywebe i'e ba'oreat cuy epeġubapuk ocetabun — i'e'em Judeuyū wuywebe. — Wuywebe i'e ba'oreat mubapuk puje acā kuka ocetabut oce'e — i'e'em Judeuyū ma. — Eywebe itaybit cīcāat ekawēn imuwēn puje acā kuka ocetabut oce'e — i'e'em Judeu'ūmayū.

²³ Wuyju bit imēn ġu e'em.

— Cristo o'subamupaya ip korosa be ce'ū ām soat peam wuywebeam — i wuyju bit e'em.

Imēn e'em pima:

— Eybidaodao ocexe — i'e'em Judeu'ūmayū wuywebe. — Eyekawēnkērē jġjā ocexe — i'e'em Judeuyū wuywebe.

²⁴ Deus emunaēyū xe bit Cristo oe'ū korosa be soat peam wuywebeam iap awēġ yawēġtip cīcā—Judeuyū xe, Judeu'ūmayū xe dak. Deus ja'ōbacaap mubapukpuġ wuydaxijo am Cristo oe'ū buye. Jetaybicap mubapukpuġ tak wuydaxijo am.

²⁵ — Deus pit itaybit ġu — i te'e ma e'em itabut'ūmayū.

Ixeyū xe itaybit'ūmat pit, soat ijodiakat etaybitbicap podi ma itaybit.

— Deus pit ya'ōbaca ġu — i te'e ma e'em ip.

Ixeyū xe ya'ōbaca'ūmat pit soat ijodiakat a'ōbacaap podi ma ya'ōbaca.

²⁶ Okitpitpiyū, ġebum cuy epesop apēn kuy bima epesop iap kay, Deus pe eynaē awap iap kay. Ade ġu epesop itaybit cīcāayūm ipi watwat xe. Ya'ōbuyxiayūm tak ka'ūma. Kariwayayūm tak ka'ūma. ²⁷ Deus pit abuyū ipi watwat xe itaybit'ūmayū o'taē jebekitkiyūm itaybit cīcāayū musūsūn ām. Abuyū ijodiakat xe ya'ōbuyxi'ūmayū o'taē jebekitkiyūm ya'ōbuyxiayū musūsūn ām. ²⁸ Deus ijodiat emumuyūm o'taē jebekitkiyūm. Ijodiat emumupub-utbunyū o'taē. Ijodiat xe ka'ūm cīcāayū o'taē. Ixeyū ma o'taē ipi watwat xe yobogāt a'ōbacaap mu'ūm ām. ²⁹ Imēneju abu be xipan jewemuwēn put? Ka'ūma be ma! Xipan wuyewemuwēn pa'ore ġasū dak Deus pe. ³⁰ Deus pit

cuk eywuwedayo Jesus Cristo kay. Imēnpuye jetaybicap mōgmōg wuywebe. Imēnpuye Jesus Cristo eju mūg'i wuyju jekukum gasū. Imēnpuye:

— Cūg ma eyju oxe — i'e'em Deus wuywebe. Deus ebekitkiyūm acesop. Ixe dak wuydaxijom. Wuya'ōmucanucan wuywebe ikērēat kukap puxim.

³¹ Imēnpuye xipan gu acewemuwēn. Imēn e'em Deus ekawēntup:

“Xipat cīcā oceju bit,” i'ūmgu juy ace, i. “Wuykukukat soat em xipat cīcā e'em wuykay,” i acā juy ace, i.

2

¹⁻² — Wara'at gu oḡuwēnuwēn cebe ip—Jesus Cristo acā — i juk adi oce owebe ma eyxe bima. — Korosa be oe'ūiat acā oḡuwēnuwēn cebe ip — i juk adi oce owebe ma. — Itaybit cīcāat puxim gu juy iḡoap ekawēn oḡuwēnuwēn cebe ip — i juk adi oce owebe ma. — Adem gu oḡuwēn cebe ip — i juk adi oce owebe ma.

Imēneju ōn adi oajēm eykay, okitpitpiyū. Oajēm Deus ekawēn muwēn ām eywebe—kawēn icēmat muwēn ām. Iḡoap ekawēn iba'arēm osodop kuy bima soat xe wuyxe. Gasū bit ibapuk o'e. ³ Eyxe bima ōn pit waḡuy'ūm cuk adi oḡuy. Ōn cuk adi oparara oḡuy Deus bikuyap taḡ gu paxi aḡu oḡuwēn iap puxim. ⁴ Kawēn icēmat cuk adi oḡuwēnuwēn eywebe. Itaybit cīcāat emumutaybitbinap taḡ gu juk adi oḡuwēnuwēn—Deus a'ōbacaam acā.

— Wetaibit cīcāap tomuju gu ixeyū oḡutabun Jesus kay — i juk adi oce owebe ma.

Owebe imuwēn puje, Deus biōḡbuk Deus a'ōbacaap o'ḡubapukpuk eywebe. Imēnpuye Jesus kay juk eyetabut epe'e. ⁵ Jesus Cristo kay juk eyetabut epesop itaybit cīcāat ekawēn co buje gu—Deus a'ōbacaap co buje acā.

⁶ Deus biōḡbuk a'ō kay kūyjobicayū be bit itaybit cīcāat ekawēn muwēnuwēn ōn. Itabut'ūmayū ekawēn muwēnuwēn gu bit ōn cebe ip. Ya'ōcam warara'acat kukukayū ekawēn muwēnuwēn gu dak ōn. Gasū acā ya'ōbuyxi jījā ip. Guyjom pit ya'ōbuyxian gu ip je'e. Abuyū kukukan je'e ip guyjom? Ka'ūma kukukan ma ip je'e. Deus ixeyū a'ōbacaap gu'ūm. ⁷ Soat podi ma Deus itaybit. Ixe Deus ekawēn muwēnuwēn acā ōn eywebe eyetaybit am.

— Cekay itabucayū otaxijo korosa be okpot oe'ū buye. Okpot co'iyūm je'e ip — io'e Deus jewebe ma ipi mujurūḡ'ūm awap.

Kuy bima iba'arēm osodop iḡoap ekawēn. Gasū bit ibapuk o'e wuyxe.

⁸ Ijodiat kukukayū itaybit gu osodop iḡoap kawēn. Itaybit pima ip kuka juk wuykukukat o'subamupaya gu korosa be ce'ū ām. Ixe Jesus soat podi ma jedipap kuḡ, ja'ōbuyxiap kuḡ tak. ⁹ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus idip cīcāat o'ḡuxipan i'ūm ām jekayayū be, i. Ajojojoiat podi ma idip, aya'ījojoiat podi ma dak, i. Wuyaguy bodi ma dak idip, i.

¹⁰ Ibiat pit Deus o'ḡubapuk wuywebe. Kuy bima iba'arēm osodop soat xe wuyxe. Gasū bit o'ḡubapuk wuywebe. Jebiōḡbuk o'ḡuōm wuywebe iḡoap mubapuk am wuywebe. Ibiōḡbuk xipacat soat coco'ukat. Imēnpuye itaybit soan. Itaybit apēn Deus ibikuy wuydaxijo am iam, iba'arēm ma'ḡu wuyxe. ¹¹ Warara'acat gu itaybit apēn wuyju jewaḡuyḡuy iam—wuyju acā. Imēnpuxim warara'acat gu itaybit apēn Deus jewaḡuyḡuy iam—ixe biōḡbuk acā. ¹² Wuyju itabut'ūmayū gu—itabucayū ma. Itabut'ūmat biōḡbuk gu juk ajat—Deus biōḡbuk acā. Deus ma jebiōḡbuk muōmōm wuywebe wuymutaybit am ajo kuy o'ḡuxipan iūm ām wuywebe iam.

¹³ Ijodiat gu juk wuymutaybitbin osunuy—Deus biōḡbuk acā. Imēnpuye ijodiat ekawēn muwēnuwēn gu wuyju warara'acayū be—Deus ekawēn acā. Deus biōḡbuk pe wuymutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn wuyju ixē biōḡbuk

kukayū be. ¹⁴ Ibiōgbuk kug'umat pe bit Deus biōgbuk ūmap ibu ba'ore. Itaybit pa'ore dak ip cebe apēnpuye iūmūm wuywebe iam. Iba'arēm cebe ip.

— Apēgām tak kuka iboap ojat? — i te'e ma e'em ip jewebe ma, Deus biōgbuk kug'um puye.

Wuyetaybit Deus biōgbuk emumuūm xipat cīcā iam ibiōgbuk wuywebe bima acā. ¹⁵ Ibiōgbuk xipacat kukat ma soat em itaybit ajo xipat cīcā iam, ajo xipatpūt iam tak, ajo xipat gu iam tak. Ibiōgbuk kug'umat pe bit iboap iba'arēm. Imēnpuye ibiōgbuk kug'umayū te'e ma ibiōgbuk kukat a'ō waywayway ip. ¹⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Abu xe'e itaybit apēn Deus jewaguyguy iam? Ka'ūma ma, i. Abu be ixē awē but? Ka'ūma be ma, i.

Cristo aguy dag wuyju bit jewaguyguy, ixē biōgbuk omuy wuywebe buye. Imēneju te'e ma ibiōgbuk kug'umat wuya'ōxixiğ.

3

¹ Okitpitpiyū, bekicat ikap'isuat puxim epesop Deus biōgbuk a'ō kay kūyjobitbūt puye. Imēnpuye Deus biōgbuk kukat eju wekawēnap puxim gu juk adi ocekawēn eyweju—kūyjobit'umat eju wekawēnap puxim acā. ² Apēn wuyju kūmti ūmūm bekicat pe iap puxim kawēn iba'arēmān gu oğuwēnuwēn eywebe kawēn ibapukan acā Deus ekawēn'in. Kawēn iba'arēmān pit eyetaybit pa'ore epesop. Gasū dak eyetaybit pa'ore ma, ³ itabut'umayū buxim eyju jekukum puye.

Eyetabutkarey eyewewekay. Jawa'ōxixiğ eyju eyewewēju. Imēn eyeku buje, itabut'umayū jo'i eyju jekukum, Deus biōgbuk a'ō kay'umayū jo'i—ibiōgbuk kug'umayū jo'i. Imēneju iba'ore owebe eymutaybit am yaypanat mukūyjoap puxim.

⁴— Paulo kadiayū oceju bit — i'e'em ey'in.

Warara'acayū bit e'em:

— Apolo kadiayū oceju bit — i.
Imēnpuye eyju itabut'umayū jo'i jekukum.

⁵ Apolo bit yoboğat gu. Ōn tak yoboğat gu. Ōn Deus peam kapikpik'ukat acā. Apolo dak ibicat ma. Jesus Cristo muwēnuwēn'ukayū acā oceju. Eyetabut cekay gasū, juk adi ixē ocegūwēn eywebe buye. Wuykukukat kapikap ūmūm soat pe wuywebe. Imēğap pe acā kapikpiğ wuyju. ⁶⁻⁹ Eyju Deus kat puxim. Kat iwat puxim Deus eykuğ xipan. Apolo, ōn tak Deus kat pe kapikpik'ukayū buxim. Oceju eymutaybitbin. Cristo muwēnuwēnap iğo kat pe kadai daidadamap puxim. Koap ōn cuk adi Cristo oğuwēnuwēn eywebe. Imēnpuye eyetabut cekay. Cristo ekawēn imutaybitbinap kadai abibimap puxim. Guyjom Apolo juk adi Cristo ekawēn eymutaybitbin osunuy. Deus pit cuk eymubikay jebiōgbuk a'ō kay am. Deus pe acā kadai muaypan put. Imēnpuxim Deus acā wuymubikuy jebiōgbuk a'ō kay am. Imēnpuye yoboğ gu Cristo muwēnuwēn'ukat, cekawēn imutaybitbin'ukat tak. Deus acā yoboğ, ixē wuymubikuy jebiōgbuk a'ō kay am puye. Cristo muwēnuwēn'ukat cekawēn imutaybitbin'ukat co'i Deus xe. Jewejojo'i ma ip. Deus kapikaptej ideida soat pe kapikpik'ukat pe. Apēn cuk adi o'jekapikpik ip iap tağ ideida ip cebe. Ade xipacat je'gūm cedağ ma o'jekapikpik'iat pe. Warēmtağ ma o'jekapikpik'iat pe bit yopit ma je'gūm.

Deus emuamuy'a buxim eyju. Uk'a iwat puxim Deus eykuğ xipan. ¹⁰ Cristo uk'a muycemucem'iat puxim. Wuyju uk'a muycemucemap mōgmōğ uk'a'abi dag ya'acap puxim. Imēnpuxim cuk adi Cristo oğuwēnuwēn eywebe eyetabut am cekay, ipiat'ajojoap pe eyjuap puxim. Deus ja'ōbacaap

o'jomōg owebe Cristo muwēn ām itabut'ūmayū be. Cristo muwēnuwēnap uk'a muycemucemap mōgmōgap puxim. Warara'acat cekawēn eymutaybitbin gasū odieḡ. Ixe uk'a muymuy'ukat puxim. Ixe cūḡ ma juy jeymutaybin.

¹¹ Deus kuy Jesus Cristo o'ḡudot ijodi.

— Warara'acat kay ḡu juy epesop eyetabun—okpot kay acā — i'e'em Deus ijodiatat pe.

Wuyju uk'a muycemucemap mōgmōg yamuycem am. Imēnpuxim Deus jekpot o'ḡudot ijodi wuywebe wuyetabut am cekay ipiat'ajojoap pe wuyjuap puxim. ¹² Eymutaybitbin'ukayū uk'a muymuy'ukayū buxim. Pūḡpūḡ uk'a muymuy'ukayū yakoroat'a muymuy. Ourom yamuymuy ixeyū, pratam tak, wifa'am tak—yasopsepat'am—yadeibogat'am. Cūḡ ma eymutaybitbin'ukayū buxim ixeyū ma. Warara'acayū bit yakoro'umat'a muymuy. Im yamuymuy ip, kapi'idim tak, uktum tak. Cūḡ'ūma eymutaybitbin'ukayū buxim ip. ¹³ Daxam yamupik puje abuyū yacemat'a o'yamuy iap ibapuk e'em soat xe, abuyū yacem'umat'a o'yamuy iap tak, yakoro'umat'a yamupik puje. Imēn tak je'e Cristo ajēmap kabia, kūyjobit'ūmayū be ipiatpi'ajoan iap kabia. Iapuk je'e abuyū juk adi cūḡ ma eymutaybitbin iap, abuyū cūḡ'ūma juk adi eymutaybitbin iap tak. Cūḡ ma eymutaybitbin pima, eyetabut cīcā epesop yajēm puje. Cūḡ'ūma eymutaybitbin pima bit, kuy juk adi eyetabucap epeyepere yajēm puje. ¹⁴ Yapikpek'umat'a duk'a iwat tuk'a'e mabuk daxa epirēm puje. Imēnpuxim cūḡ ma eymutaybitbin'ukayū xipacat je'jat Deus xewi jekapikapeim. ¹⁵ Yapikpekat'a duk'a iwat pit tuk'a'e ḡu e'em, soat o'yapik puje. Imēnpuxim cūḡ'ūma eymutaybitbin'ukayū xipacat je'jat ḡu jekapikapeim. Imēnpit idaxijo ma ip daxa bewi o'jenapōniat puxim. ¹⁶ Eyju ḡebum ḡu acō'i Deus biōḡbuk nuynuy wuywebe iap kay. Eywebe dak ixe nuynuy ma. Imēnpuye Deus nuynuyap co'i wuyju. ¹⁷ Deus nuynuyap ikērēat kuḡ ḡu. Idip cīcā soat taḡ. Wuyju ma ixe nuynuyap co'i. Imēneju Deus ipiat supi'ajoat cūḡ'ūma eymutaybitbin'ukayū be jenuynuyap mukērērēn'iaiyū buxim ip puje.

¹⁸ Jewemuḡyukukum ḡu bit cuy epesop.

— Itabut'ūmayū xe ocetaybit cīcā — i te'e ma pūḡpūḡ ey'in e'em.

Jewexe eyetaybicap cuy epeyepere icēmān eyetaybit am Deus xe.

¹⁹ Itabut'ūmayū xe itaybit cīcāyū ibidaodao ip Deus xe. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus a'ōbi jewexe itaybicat jewemuḡyukuku jetacokcokap kuḡ, i.

²⁰ Wara'atup e'em:

Deus itaybit jewexe itaybicat te'e ma jewaḡyuyuy iam, i.

²¹ Imēneju:

— Wuyetaybit soan ma — i'ūmḡu juy ace. Soat kukat puxim eyju Cristo eykukat puje. ²² Ōn eybuywatwat'ukat Cristo a'ōbi, Apolo dak, Pedro dak. Deus soat ipi daḡacat o'ḡuḡe xipan eykuk am. Eyetabēḡ pima, xipan eykuḡ. Eye'ū buje dak, xipan jeykuk. Xipan eykuḡ ḡasū. Guyjom tak xipan jeykuk.

²³ Deus Cristo kukat. Cristo dak eykukat. Imēneju soat kukat puxim eyju.

4

¹ Cristo buywatwat'ukayū kukap puxim cuy ocekuḡ epesop, oceju Deus ekawēn muwēnuwēn puje—kuyje iba'arēm osunuy iap ekawēn muwēnuwēn puje—ḡasū ibapuk o'e iap ekawēn muwēnuwēn puje. ² Kariwa e'em jebekitkit pe:

— Wara'acat a'ō kay ḡu bit cuy ece—wa'ō kay acā — i.

Wara'an ġu e'em cebe ip—jebekitkit pe. Imēnpuxim Deus e'em jebuywat-wat'ukat pe:

— Wara'acat a'ō kay ġu bit cuy ece—wa'ō kay acā — i.

Wara'an ġu e'em cebe. ³ Ak'arit'ūma oce eyekawēn kay “Paulo jekariwa a'ō daġ jekukum” i'e buje. Warara'acat pe “Paulo jekariwa a'ō daġ jekukum” i'e buje dak, ak'arit'ūma oce cekawēn kay. Owebe “Wekariwa a'ō daġ ōn jekukum” i'e buje dak, ak'arit'ūma oce wekawēn kay. ⁴ Oweweju bit a'ġu wekariwa a'ō daġ ōn jekukum. Imēnpit wekariwa a'ō daġ ōn jekukum iap ibapuk ġu soat xe ijodiat xe, “Wekariwa a'ō daġ ōn jekukum” i ma'ġu ōn e'em. Wuykukukat Jesus pe “Paulo wa'ō daġ jekukum” i'e buje bit, ibapuk e'em ya'ō daġ ōn jekukum iap. ⁵ Imēnpuye waram wuykukukat ajēm'ūm pima:

— Ikērēat kuġ ēn Deus xe — i'ūmġu juy epe'e warara'acat pe.

Wuykukukat ma apēn cuk adi iba'arēm ma'ġu aġujurūġrūġ iap ġubapuk soat pe. Jajēm puje iboap ġubapuk. Apēn cuk adi wuybikuy i'e am ajop iap tak ġubapuk soat pe. Ixe je'e: — Xipat eyju oxe — i wuywebe, cedaġ ma ajekuku bima.

⁶— Eybureyū ejomuymuy ġu juy wara'at muwēnuwēn xipan pima — i'e'em Deus ekawēntup.

Imēnpuye:

— “Paulo ya'ōbuyxi ġu ocexe—Apolo acā” i'ūmġu juy epe'e — i ōn e'em eywebe, okitpitpiyū.

Eyju pūġ taġ ma ocekuġ pima, kuka ibo dup ekawēn taġ epeku.

— Pūġ taġ ma juy soat epejukuk i ōn e'em waram eywebe.

⁷Ibit wedep ma soat wuyju Deus xe. Kaūmġu iwaruat cexe. Imēnpuye pūġ taġ ma juy soat epeyewekuk. Ajo-kuġ eyju Deus o'ġūm ġu eywebe iat? Ka'ūma kuġ ma! Apēnpuye dak eyju napa ma e'em: — Deus soat ġu o'ġūm ocewebe — i?

⁸Tūybe oceju soat kuġ iān eyju e'em. Tūybe oceju ibubut adeayū iān eyju e'em.

— Deus eju warara'acat kukukayū oceju, Paulo bit ka'ūma, Apolo dak ka'ūma — i eyju e'em te'e ma.

Eyju warara'acat kukukan pima bit, kuka juk ocokcok oce. Eyju warara'acat kukukan pima, wuyju dak kuka juk ixeyū kukukan acesop eyweju. ⁹ Deus aco'i juk ocemuy ka'ūmaayūm ma soat xe, ixē emumujuyū ma'ġu oceju. “Ixeyū juy ayaoka soat etabutpe xipat'ūm cīcā ip puye” i'e'em ip iat puxim aco'i oceju. Soat aco'i ocejojom—kabi beacat, ipi juacat tak. ¹⁰ Itabut'ūmat xe ocadaodao, Cristo kay ocetabut puye. Eyju bit eyetaybit cīcā ceweju mūġ'i eyju jekukum puye. Itabut'ūmat xe oca'ōca ġu. Eyju bit eya'ōca cexe ip. Ocemuybuyxi'ūm'ūm ip. Eybuyxim pit ip eykuġ. ¹¹ Ocereren ma juk adi ocekuġ, ocebipurukruk tak. Iokokat kuġ ma dak cuk adi ocekuġ ocedotim. Warara'acat tak cuk adi ocemupokupok. Pūġ ka be ġu dak cuk adi ocekuġ—soat kaka daġ. Imēn ma oceju jekukum gasū dak. ¹² Kapikpig cīcā ocexat pu am, ocedoti bu am tak. Warara'acat pe ocemuy buje, ocejede ġu cebe ip.

— Deus cuy xipacat je'gūm eywebe — i bit oceju e'em cebe ip.

Ipiat'ajojom pima dak ocetaxi jījā. ¹³ Warara'acat pe ocemuy buje, ikērēm ġu bit ocejede—xipan ma. Kaokok co'i oceju itabut'ūmat xe.

¹⁴ Imēġaptup mubararaġ ōn eymusūsūn ām ġu—eymukūyjo am acā. Eykukpin cīcā oxe. Webekitkiyū jo'i eyju oxe. Imēnpuye ōn eymukūyjo ojuy. ¹⁵ Adeayū kuka eymutaybin Cristo ekawēn—10,000 beayū ma. Pūġ ma eyebay bit. Kuy juk eyetabut epesop Jesus Cristo kay kawēn idipat oġuwēn

eywebe buye. Ceweju mūg'i eyju jekukum gasū. Imēnpuye ōn eyebay jo'i. Imēnpuye ōn eymukūyjo ojuy. ¹⁶ Imēnpuye:

— Obuxim cuy epesop yoboğan pin ġu — i ōn e'em eywebe.

¹⁷ Imēnpuye Timóteo juy oġuju eykay. Ixe Timóteo okpot co'i. Ixe cūg ma kapikpiġ wuykukukat peam. Ikukpin cīcā oxe.

— Paulo yaġuyisu jekukum Jesus Cristo a'ō daġ jekukum puye — i je'e eywebe ixe Timóteo ma. — Imēn Paulo itabun'isuayū mutaybitbin tak soat ka watwat mutaybitbin — i je'e eywebe eyaġuyba'ūmap puxim.

¹⁸ Pūġpūġ ey'in pit jewexe itaybicayūm o'e. Tūybe Paulo omuyku ġu ocejo am iān o'e ip. ¹⁹ Deus ibikuy bima bit, ġaxīn ma oju eyjo am. Wetaŷbit ma'ġu gasū jewexe itaybicayū ekawēn. Eyjo buje bit, wetaŷbit oce Deus a'ōbacaaŷ kuġ ip iam, ikuġ ġu ip iam tak. ²⁰ Deus wuykukukat e'em "Ēn ma oceŷkukukat" i wuyju e'em pima ġu—ya'ōbacaaŷ kuġ wuyju jekukum pima acā. ²¹ Eybu'u du omudon wa'ōpuruġ eymakorēm ām? Eybu'u ġu xe'e owebe eykuk am xipan? Eybikuy owebe eykuk am xipan pima, ikērēat muġēġēap cuy epeyepere.

5

1 — Corinto ka beat jexidaap eju o'jepo itabut ma'ġu Jesus kay — i'e'em owebe yajēm'isuat.

Imēġap ikērē jījā Deus xe. Itabut'ūmayū bit isūsūn kuka o'e imēn i'e am. ² Te'e ma eyju bit e'em:

— Xipat cīcā oceju — i.

Imēn ġu juy epe'e! Eyġuycūġcūġ cuy epesop ixe aġokatkat ikērēat mujurūġrūġ puye. Ixe aġokatkat ikērēat kay iġuycūġ'ūm pima, epeġuōm ġu juy Deus eju ka wēnwēnaŷ'a be je'awero am eyweju. ³ Wūy ma ōn pit eywi. Inaka ġebum cīcā ma ōn eykay soat em.

— Ixe aġokatkat ikērē jījā, Deus xe ikērēat mujurūġrūġ puye — i ōn e'em eywebe Jesus Cristo a'ōbi.

Eyxe bima dak imēn ma kuka oce eywebe. Imēneju awerom ġu juy epesop ixe eju. ⁴ Eye'awero buje wuykukukat Jesus jeenuy eyxe. Soat em ma wuykukukat Jesus jekukum wuyweju wuya'ōmucanucan. Eye'awero buje dak jeenuy eyxe. Ōn tak eyxe bimaap co'i ma oġuy, soat em ōn ġebum eykay buye.

⁵ Eye'awero buje juy epe'e ixe aġokatkat pe:

— Satanás acā juy ekukan — i.

Imēn cuy epe'e ixe mubu'un am ikērēat mujurūġap puxim. Je'ū aco'i zeku. Ikērēat mujurūġap o'jepere bima bit Deus ixe aġokatkat biōġbuk idaxijo. Ibiōġbuk idaxijo wuykukukat ajēm puje, kūyjobit'ūmayū be ipiatpi'ajoan iap kabia be.

⁶ Te'e ma eyju e'em: — Warara'acat podi ma oceju xipat — i, cūġ ġu eyju jekukum puye. Pāo'a muyuhuptōm ikērēat mujurūġrūġap puxim.

— Tōm'īcatōm pāo'a muyuhum—yaboġat'a muyuhum — i wuyju e'em.

Imēnpuxim pūġ ma wuy'inat ikērēat kuġ pima, warara'acayū dak ikērēat mujurūġ ojuy ma e'em ixe buxim. ⁷ Ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyepere—soat eyju! Ikērēat mujurūġ'ūm pima, ikērēat kuġ ġu epesop. Pāo'a buxim epeŷop—yamuyuhuhuptōmtēm'ūmat'a buxim. Kuyje Judeuyū ovelha o'yaoka ip Eġito eipi bewi cēm pima. Ovelha oe'ū uk'a beat e'ūap puxim. Imēnpuxim Cristo oe'ū wuye'ū'ūap puxim. Páscoa epeta bima Judeuyū ġebum wuydobuyū'ūm'ūm e'ūap puxim ovelha'ūm oe'ūiap kay. Wuyju dak cuy aceġebu wuye'ū'ūap puxim Cristo oe'ūiap kay. ⁸ Jesus oe'ū wuye'ū'ūap puxim. Imēnpuye ikērēat mujurūġrūġap cuy acepere. Ikērēat aġujurūġ ġu auy gasū

bit. Cũğ ma juy aceku. Icēmān cuy acekawēn. Imēn jekukum pima, Jesus e'ūap kay juy acegebu apēn Judeuyū ovelha e'ūap kay gebum iap puxim.

⁹ Wara'atup kuy otupmubararak eywebeaptum cartadup. Ixedup pe juk oce eywebe:

— Aoyū kaykayat purem ġu juy epeku, warara'acat itop kaykayat purem ġu dak, jewekpidaodao'ukat purem ġu dak, jenuy'ūnakêkê'ukat purem ġu dak — i.

¹⁰ Itabut'ūmayū warara'acat tayxi kaykay ip, warara'acat itop kaykay dak. Itabikuku jījā dak ip warara'acat pubut kay. Kūyjobit ġu dak ip jeka kukat a'ō kay. Te'e ma dak itabut ip jewexe deus'iyū kay—wita'a muğēğē kay. Itabut'ūmayū xe eydop pin'ūm pima bit, kuka epejēm ipi dagwi. “Ixeyū xe epesop ġu” i'ūmġu juk oce eywebe, “Ixeyū burem ġu juy epeku” acā.

¹¹ Warara'acat pit jewexe itabut Jesus kay. Te'e ma wuyju e'em “Ocekitpit” i ixeyū be. Warara'acat tayxi eju jepopo'uk ip. Warara'acat itop eju dak jepopo'uk ip. Itabikuku dak ip warara'acat pubut kay. Te'e ma dak itabut ip jewexe deus'iyū kay—wita'a muğēğē kay. Jebureyū muymuy'uk tak ip. İka'o'om tak ip jekukum. Ka'ūma am ma ip xipat.

— Jewexe itabucayū burem ġu juy epesop — i ōn e'em eywebe.

Epeyekōn ġu dak cuy ceweju ip—pūğ em tak ka'ūma.

¹²⁻¹³ — İkērēat kuğ eyju Deus xe — i'ūmġu ōn pit e'em itabut'ūmayū be.

Deus pit imēn je'e ce be ip. Ōn pit, ka'ūma. Cũğ ma eywebe bit “İkērēat kuğ ħn Deus xe” i'e am eyxeat pe—Jesus kay itabucat pe—eyweju je'aweroro'ukat pe. Imēn e'em Deus ekawēntup:

İkērēat mujurūğrūğ'ukat cuy epeğujēm eyxewi, i.

6

¹ Eyju ikitpitpiyū Jesus Cristo kay eyetabut puye. Eyeweweju jewa'ōmukorēm'rēm pima, itabut'ūmat kay bit cuy epeju ġu ibimāmāat ekawēn coco'ukat kay ixe be ey mudin am. Eykitpit kay acā juy epeju—itabucat kay acā. İxe kay juy epeju ixe be ey mudin am. ² Wuyju Deus ebekitkit. İpi'ūm puje abuyū ipi dağayū'in ikērē Deus xe iap aceğuwēn. Abuyū ikērē ġu cexe iap tak aceğuwēn. Eyetaybit ġu du iboam? İba'ore xe'e eywebe eykitpitpiyū mudin am? ³ Abuyū Deus ekawēn tojotjot'ukayū'in ikērē Deus xe iap aceğuwēn. Abuyū ixeyū'in ikērē ġu cexe iap tak aceğuwēn. Eyetaybit ġu du iboam? İmēnpuye eybu'um ġu juy epesop eykitpitpiyū mudin am. ⁴ İmēnpuye eyju jewa'ōxikxiğ pima, itabut'ūmat kay ġu juy epeju ixe be ey mudin am—ya'ōbuyxi ġu ip Jesus kay itabucayū xe buye. ⁵ Eysūsūn cuy epesop itabut'ūmat kay eyju cucum pima. Ka'ūmġu du eyparakpeat itaybicat? Kake ma! İba'ore du eywebe jewemudin am? İba'ore ġu ma! ⁶ İnaka eyju eykitpit tujowatwan itabut'ūmat kay imuymuy am. İmēğap pit cūğ ġu!

⁷ Eykitpit tujowatwan itabut'ūmat kay imuymuy am pima, itabut'ūmat ekukuap co'i ma eyju dak jekukum. Deus ekawēn tağ'ūma. Epetujowat ġu juy. Āğ jeenuy ikērēm eykuğ. Ak'arit'ma juy eybubut tujupa'um puje dak. ⁸ Eyju ma warēmtağ warara'acat kuğ jeweik am. Warara'acat pubut tujupa'um'um tak eyju jeweik am. Warēmtağ eykitpit kuğ tak eyju jeweik am. Eykitpit pubut tujupa'um'um tak eyju jeweik am. İmēnpuye cūğ ġu eyju jekukum. ⁹ Deus soat kukukan pima, cūğ'ūma jekuku'ukayū ġu bit jeedop cexe. Gebum cuy epesop iboap kay. Jewemuğuykukukum ġu juy epesop iboap kay. İkērēat mujurūğrūğ'ukayū ġu bit jeedop cexe Deus soat kukukan pima; warara'acat tayxi eju jepopo'ukayū ġu dak; warara'acat

tayxi eju jepopo'ukayū ġu dak, jewexe deus'iat kayayū ġu dak; jewekpi-daodao'ukayū ġu dak; jenuy'ūnakēkē'ukayū ġu dak; ¹⁰ warara'acat pubut tujupa'um'um'ukayū ġu dak; warara'acat pubut kay itabikukuayū ġu dak; ika'o'on'ukayū ġu dak; jebureyū muymuy'ukayū ġu dak; jeka kukat a'ō kay'ūmayū ġu dak. Ixeyū ġu bit jeedop Deus xe ixex soat kukukan pima. ¹¹ Pūġpūġ ey'in tak imēn cuk adi epekuku kuy bima—eyetabut'ūm pima. Gasū bit Deus ikērēat o'ju'uk eywebewi. Ixe kuy juk eynaē jebekitkin soat em ja'ō daġ eyeku am. Ixe e'em eywebe:

— Cūġ ma eyju oxe — i.

Imēn Deus e'em wuywebe, wuyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay buye. Imēn ixex e'em wuywebe, Deus biōġbuk omuy wuywebe buye dak.

¹² Ey'inat pit aco'i je'e owebe: — Ōn pit Cristo ebekit. Imēnpuye soat i'epi ġu owebe — i. Icēmān ixex e'em. Soat i'epi ġu wuywebe. Imēnpit soat ġu xipat wuywebe i'e am. “Soat i'epi ġu ocewebe” i'e but wuywebe. Inaka soat ġu ojoiixik cepere ba'oreap puxim. ¹³ Warara'acat pit aco'i je'e owebe:

— Wuyxaxet wuydadade buye—wuydadade wuyxaxet puye dak — i.

Icēmān ixex e'em. Guyjom pit Deus xepxem ma ġu'ūm—wuyxat, wuydada dak. Deus cuk wuymuġē warara'acat tayxi eju wuyepo am ġu, warara'acat itop eju wuyepo am ġu dak; wuyekpidaodao am ġu dak; wuyenuy'ūnakēkē ām ġu dak. Deus cuk wuymuġē ja'ō kay am akā. Jewebe am kapik am tak cuk wuymuġē. Ya'ō kay'ūm pima, te'e ma kuka ajeku. ¹⁴ Deus pit wuykukukat o'ġutait ce'ūap tomukadi. Imēnpuxim wuyju dak wuymutait wuy'e'ūap tomukadi. Ja'ōbacaan ma wuymutait.

¹⁵ Jesus kay wuyetabun puje wuyjebit Cristo jebit'inat e'em. Imēnpuye ikērē jījā wuywedaodao am yapoat eju. Ikērē jījā Deus xe wuyjebit Cristo jebit'inat puye. Imēnpuye yapoat eju epeyepo ġu juy—pūġ em tak ka'ūma.

¹⁶ Yapoat eju jewedaodao bima pūġat puxim wuyju e'em ceweju. Eyetay-bit iboam. Imēn e'em Deus ekawēntup: Xepxepayū pūġat puxim e'em, i. ¹⁷ Wuykukukat eju mūġ'i jekukum pima bit, pūġat puxim wuyju dak e'em ceweju ibiōġbuk a'ōbi.

¹⁸ Tapupuyū, warara'acat tayxi eju epeyepo ġu. Tū'ū'ūyū, warara'acat itop eju juy epeyepo ġu. Wara'at mujurūġrūġ pima ikērēat kuka wuyjebit aġukērērēn ġu. Yapoat eju jepopom pima bit, kuka wuyjebit aġukērērēn. ¹⁹ Eyaġuyba'ūm ġu juy iboap kay. Wuyjebit Deus biōġbuk tūytūyap—Ibiōġbuk xipacat tūytūyap. Ixe biōġbuk omuy wuyjebit pe—Deus wuywebe o'ġuōmiat. Wuyju ġu jewekukat. Deus acā wuykukat. ²⁰ Deus ma juk ikērēat o'ju'uk eywebewi. Cristo e'ūap eywebe ikērēat muġēġeaptei o'teida. Imēnpuye idipat acā juy aġuġē ijodi. Idipat muġēġem pima bit, “Ka'ūmġu Deus co'i idipat” i je'e itabut'ūmayū eyekukuap co buje.

7

¹ Kuy juk eyemudupmubararaktup otupu cartadup. Ibodup pe juk epe'e owebe “Xipat tu ocewebe jewebumūn ām? Xipat ġu xe'e?” i. Iboam ōn jeymukūyjo ġasū. Aġokatkat ewebumūn'ūm pima, xipat ma jeku. ² Imēnpit adeayū ikērēat mujurūġrūġ cewebumūn'ūm pima. Cewebumūn'ūm pima warara'acat tayxi eju jepopom aġokatkat. Ayacat tak jepopom warara'acat itop eju. Imēnpuye juy epeyewebumūn. Xipat soat pe aġokatkat pe cewetayx-ida am. Xipat soat pe ayacat pe dak ceweitopta am. ³ Tapupuyū, etayxi eju juy ecepo, cepo pin pima. Aoyū, ektop eju juy ecepo, cepo pin pima. Eybu'um ġu juy epesop jepo am eytayxi eju eytop eju dak. ⁴ Aoyū, eybikuy bima acā ġu juy epeyepo eyitop eju, ixex ibikuy bima dak. Tapupuyū, eybikuy bima acā

gu juy epeyepo eytayxi eju—ixe ibikuy bima dak. ⁵ Pũğ em gu aco'i epe'e eyewewebe:

— Gasũ bit acejewedaodao gu dak — i. — Deus eju acã acejekawẽn gasũ bit — i aco'i epe'e eyewewebe.

Ade kabia gu bit epe'e:

— Gasũ bit ocepõ gu eweju — i eytayxi be, eyitop pe dak. Deus eju eyekawẽnap kabia kap puje juy waram guto epeyepo eyitop eju, eytayxi eju dak. Ade kabia “Acepõ gu gasũ bit” i eyju e'em pima, Satanás “Warara'acat eju juy epeyepo” i je'e eywebe. Ade kabia jepopom'ũm pima, kuka Satanás a'õ kayan epeku.

⁶ — Imẽn cuy epeku — i'ũmgu õn pit e'em eywebe. — Oxe bit xipat kuka o'e imẽn eyeku am — i acã õn e'em.

⁷ Otayxixe gu õn pit. Soat eytayxixe'ũm pima, xipat kuka o'e. Deus pũğpũğayũ buywatwan ixeyũ be ikêrêat kukap puxim itayxixe gu ma'gu ip. Warara'acat pe bit iba'ore cũğ ma jeku am itayxixe'ũm pima. Ikêrêat mujurũgrũğ ip itayxixe'ũm pima. Imẽnpuye Deus ibikuy ixeyũ ewebumũn am ikêrêat kukap puxim.

⁸ — Epeyewebumũn gu juy — i õn e'em tak o'jewebumũn gu buk ip iayũ be. — Obuxim cuy epesop — i õn e'em cebe ip. — Waram gu juy epeyewebumũn — i õn e'em itop'ũm e'ũ'ibiyũ be, itayxi e'ũ'ibiyũ be dak.

⁹ Soat em ġebum ayacat kay bima juy epeyewebumũn. Aoyũ kay eyetabikukuap xipat gu. Jewebumũn am acã kuka o'e xipat eywebe.

¹⁰⁻¹¹ Cewebumũn'ibiyũ oğukũyjo gasũ bit. Wa'õbi gu õn jey-mukũyjo—wuykukukat a'õbi acã. Tapupuyũ, eytayxi juy epeyepere gu. Aoyũ, eyitop cuy epeyepere gu. Eyitop epere buje bit cuy waram epeyewetopta gu. Eyepit put koap epesop ikuğ iaf kay eyitop kay.

¹² Warara'acayũ oğukũyjo gasũ bit. Itabut'umat eju cewebumũn'ibiyũ oğukũyjo gasũ—itabucayũ oğukũyjo. Deus a'õbi gu õn jeymukũyjo. Okpi-watpi ma õn e'em eywebe. Okitpitpiyũ, pũğpũğ ey'in cuk epeyewebumũn itabut'umat eju. Eytayxi itabut gu Jesus kay. Eyxe tũy pin cicã bima bit cuy epeyepere gu. ¹³ Wuyĩxĩyũ, pũğpũğ ey'in cuk epeyewebumũn itabut'umat eju. Eyitop itabut gu Jesus kay. Eyxe tũy pin pima bit cuy epeyepere gu.

¹⁴ Ixeyũ epere'ũm pima, Deus xipacat je'ğũm eyitop pe, itabut gu ma'gu ip, itabucacat xe nuynuy'uk puye—jetayxi xe nuynuy'uk puye. Imẽnpuxim Deus xipacat je'ğũm eytayxi be, itabut gu ma'gu ip, itabucacat xe nuynuy'uk puye—jektop xe nuynuy'uk puye. Imẽn'ũm pima, itabut'umayũ ebekitkiyũ jo'i ma kuka o'e eyebekitkiyũ. Deus pit xipacat umũm eywebe, eyebekitkiyũ be dak itabucacat xe nuynuy'uk puye. ¹⁵ Deus cuk wuynaẽ kaba'uma wuydop am wuyitop eju, wuytayxi eju dak. Imẽnpuye itabut'umat jetayxi epere pin pima, itabucacat epere pin pima, xipat kuka o'e jetayxi epere am.

— Operem gu juy ece — i'ũmgu juy je'e itabucacat itabut'umat pe.

Ãğ je'ju ip. ¹⁶ Imẽnpuye eyitop xe juy epesop, wuyĩxĩt! Ixeyũ xe eynuy buje, kuka itabut o'e ip Jesus kay. Imẽnpuye, eytayxi xe juy epesop, okitpitpiyũ. Ixeyũ xe eynuy buje, kuka itabut o'e ip Jesus kay.

¹⁷ Deus ja'õbacaap umũm wuywebe soat tağ wuyekapik am cebeam. Imẽnpuye ibikuyap tağ cuy epekuku. Deus pe eynaẽ buje eyekapikap kuğ cuk adi epesop. Ibeat kuğ cuy epeyekapik gasũ dak. Imẽn soat ka watwat mukũyjojõm õn—itabucayũ mukũyjojõm. ¹⁸ Deus e'em taypu'agõbixeedakat'ibit pe:

— Webekin cuy ece — i.

“Ebekin oce gasū” i'e'em pima, waram pit suxeemōḡ ḡu juy. Imēnpuxim Deus e'em taypu'agobixeedak'ūmat pe:

— Webekin cuy ece — i.

“Ebekin oce gasū” i'e'em pima, jedaypu'agobidakacat ḡu juy.

¹⁹ — Ecededaypu'agobixeedakat tu? — i'ūmḡu Deus e'em wuywebe. — Ecededaypu'agobixeedakat ḡu du? — i'ūmḡu dak. — Wekawēn taḡ tu eyju jekukum? — i acā Deus e'em wuywebe.

²⁰ Deus pe eynaē buje eyekapikap kuḡ epesop. Ibeat kuḡ cuy epyekapik gasū dak. ²¹ Pūḡpūḡ ey'in tei'ūma kapikpik'ukayūm cuk adi epesop Deus pe eynaē buje. Eyaḡuybabi'ūm ḡu bit cuy iboap kay. Kapikpiḡ cuy epesop eyekariwa beam. Eyekariwa xewi eyjēm put pima bit, epejēm cuy teihem kapik am warara'acat peam. ²² Inaka tei'ūma kapikpik'ukayūm jekpiwatpin ḡu jekukum—jekariwa ukpiwatpi acā. Wuykukukat pe ixeyū naē buje bit, wuykukukat ukpiwatpi jeku ip. Teihem kapikpik'ukat pit jekpiwatpi jekukum. Wuykukukat pe ixeyū naē buje bit, jekpiwatpin ḡu jeku ip—wuykukukat ukpiwatpi acā. ²³ Deus cuk teihem wuydaxijo. Imēnpuye ijodiat ukpiwatpin ḡu juy epesop. Cristo ukpiwatpi acā epeku. ²⁴ Okitpitpiyū, Deus pe eynaē buje, eyekapikap kuḡ epesop. Ibeat kuḡ cuy epyekapik gasū dak. Deus tak eybuywatwan jeenuy.

²⁵ Kuyatup pe owebeaptup pe “Apēn xe'e kuka cwebumūn'ūmayū oceḡukuyjo?” i juk epe'e owebe. Wuykukukat pit cuk omukūyjo ḡu iboam. Jeymukūyjo ōn wuykukukat a'ōbi ḡu—waḡuybin ma. Imēnpit wuykukukat Jesus itabotaidabothot cīcā osunuy okay. Imēnpuye ya'ō daḡ ōn jekukum. Imēnpuye eyetabun cuy epesop wekawēn kay.

²⁶ Wuykay itakomaayū ipiat'ajojoan cīcā wuywebe—itabut'ūmayū. Imēnpuye:

— Xipat kuka wuywebe wuyewebumūn'ūm ām — i ōn e'em.

²⁷ Eytayxixe bima bit cuy epewepere ḡu. Eytayxixe'ūm pima bit cuy epewewetayxida ḡu. ²⁸ Eyewebumūn puje bit, ikērēat epeḡuḡē ḡu. Imēnpit eyewebumūn puje, ḡebum cīcā epesop eyxat puap kay, eytayxi esay buap kay dak. Ōn pit obu'u eywebe eyeḡebu am ijodiap kay.

²⁹⁻³¹ Okitpitpiyū, ḡaxīn ma aco'i Cristo jajēm waram. Ijop eipi dao ma jeekop. Apēn gasū dopdom iap i'ūm. Imēnpuye itayxixeat cuy itayxixe'ūmat co'i jeku. Waat tak cuy icokcokat puxim jeku. Jewaywaywayat tak cuy iḡuycūḡat puxim jeku. Tarekrek pupu'ukat tak cuy o'jat ḡu buk'iat puxim jeku. Tarekrek kukuk'ukat tak cuy ikukuk'ūmat puxim jeku.

³² Ōn pit obu'u eywebe soat em ḡebum am ijodiap kay—eybubut puap kay. Itayxixe'ūmat soat em ḡebum Deus kay. Soat em Deus mucokcok pin.

— Apēn xe'e oce Deus mucokcok am? — i'e'em soat em jewebe ma.

³³ Itayxixeat pit soat em ḡebum ijodiap puap kay tarekrek puap kay, jetayxi mucokcok pin puye. Soat em ixē e'em jewebe ma:

— Apēn xe'e oce otayxi mucokcok am? — i.

³⁴ Xepxep a'ō kay pin ma—Deus a'ō kay—jetayxi a'ō kay dak. Itoptep'ūmat pe soat em cekapik put wuykukukat peam. Ixe soat em jekukukat mucokcok pin. Soat em jekukukat kay ḡebum. Itoptepat pit soat em ḡebum jebubut puap kay. Jektop mucokcok pin soat em.

³⁵ Imēḡap pit imuwēnuwēn ōn eywebe eybuywat pin puye. Eyewebumūnap muba'oren pin ḡu bit ōn.

— Epewewebumūn ḡu juy iba'ore jījā ma'ḡu eywebe — i'ūmḡu ōn e'em eywebe. — Cūḡ ma epeku Deus xe — i acā ōn e'em eywebe. — Ixe ekawēn taḡ

cuy epeku — i dak òn e'em eywebe. — Soat em ġebum cuy epesop wara'at kay ġu—wuykukukat kay acā — i dak òn e'em eywebe.

³⁶ Gasū iwadipyū oġukūyjo. “Gasū bit puk wewebumūn pin ġu oce” i kuy juk o'e'e'iaiyū oġukūyjo.

— Wewebumūn'ūm pima bit cedag ġu kuka owadip kuġ oce — i'e'em aġokatkat jewebe bima, juy jewebumūn ip.

Ceweju jewedaodao pin cīcā bima dak, cuy jewebumūn ip. “Ocewewebumūn cuy ġasū bit” i'e buje dak cuy jewebumūn ip. Cewebumūn puje ikērēat o'ġuġē ġu ip. ³⁷ Imēnpit aġokatkat jekpiwatpin ma “Gasū bit wewebumūn pin ġu oce” i'e buje, xipat kuka o'e cewebumūn'ūm ām. Ibu'u jewebumūn ām pima dak, xipat kuka o'e cewebumūn'ūm ām. Jewedaodao pin cīcā'ūm pima dak, xipat kuka o'e cewebumūn'ūm ām. ³⁸ Imēneju xipacan e'em ip jewadip eju cewebumūn puje. Jewebumūn'ūm pima bit, ibodī ma xipacan e'em ip.

³⁹ Itop e'ū'ibiyū oġukūyjo ġasū. Itop itait pima, ayacat jektop xe ma jeenuy. Cūġ ġu jektop epere am. Itop e'ū buje bit, cūġ ma warara'acat eju jewebumūn ām—jemukaypinput eju. Imēnpit cūġ ġu itabut'ūmat eju jewebumūn ām—itabucat eju acā. ⁴⁰ Imēnpit itop e'ū'ibit ibodī ma icokcok kuka o'e waram jewebumūn'ūm pima. Waram pit cewebumūnap ġu oxe ma ibodī ma kuka o'e icokcok. Deus biōġbuk omuy owebe. Imēnpuye eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay.

8

¹ Kuyatup pe juk epe'e owebe: “Xipat tu ocewebe deusbaro wap iēnmōġ'ibitēn o am? Ocesuēn'o ġu xe'e?” i. Iboam òn jeymukūyjo ġasū.

— Icēmān ocetaybit Deusan — i wuyju e'em. “Soat podi ma ocetaybit” i'e'em pima bit, xipat ġu kuka o'e. Warara'acat kuġ xipan pima bit, xipat kuka o'e soat peam. ² Soan ġu wuyetaybit—pūġpūġ ā. Imēnpuye wuyju te'e ma e'em:

— Ocetaybit cīcā — i.

³ Wuyxe Deus ikukpin cīcā bima bit, Deus itaybit wuyjum. Deus burem tak cuy ajop.

⁴ Deusbaroyū wap iēnmōġ'ibitēn jeymukūyjo òn ġasū. Deusbaro ka'ūmaap ma ibiōġbuk. Ade ġu Deus—pūġ ma. Wuyetaybit iboam. ⁵ Ade ipi watwat xe bit ade ma desuyū. Tūybe ade deusyū iān e'em ip. Tūybe ade wuykukuk'ukayū iān e'em ip. Tūybe ipi dag, kabi be dak omuy ip iān e'em ip. ⁶ Wuyxe bit pūġ ma Deusat. Ixe Deus wuyebay. Soat ixē emumūġē. Ixe beam ma soat wuyju dopdom. Pūġ ma wuykukukat—Jesús Cristo acā. Ixe a'ōbi Deus soat o'ġuġē kuyje—Jesús Cristo a'ōbi. Ixe a'ōbi ma wuyju dak dopdom.

⁷ Soat ġu bit itabucayū iboam itaybit. Ikabap cīcā ip deusbaroyū kuġ. Kuy ade kabia ma te'e ma itabut osodop ip ixeyū kay—deusbaroyū kay. Imēnpuye tūybe ijopēn deusbaroyū xatēn iān e'em ip. Gasū dak imēn e'em ip. Itaybit ġu ip deusbaroyū ka'ūma am ma ibiōġbuk ip iam. Tūybe iġo ēn o buje, ikērēat kuġ kuka oce Deus xe iān e'em ip. ⁸ Wuyju bit cūġ ma Deus xe iēn o'ōap tomuju ġu. Iwaru ġu Deus xe. Ibit wedep ma—iēn o'ōap, iēn o'ō'ūmap tak.

⁹ Xipat eyxe iġo ēn o buje, iēn o'ūm pima dak. Eykitpit xe bit, itabutcūcat xe, cūġ ġu iġo ēn o am. Eykitpit pe ikērēat epeġujurūgat ġu juy—itabutcūcat pe. Ixe xe cūġ'ūm pima, iġo ēn o am, epesuēn'o ġu juy. ¹⁰ Eyetaybit deusbaroyū kake ġu iam. Imēnpuye:

— Cūġ ma wuywebe iġo ēn o am — i'e'em eyju.

Imēnpuye deusbaroyū duk'a be eyju ōmōm, ixē xatēn o am. Itabutbūcat eyjojom iḡo ēn o'om pima bit:

— Cūḡ ma owebe dak iḡo ēn o am — i acō'i je'e jewebe ma.

Imēnpit cūḡ ḡu buk ixē xe bit iḡo ēn o am, tūybe deusbaroyū kake iān e'em puye. ¹¹ Ixē dak acō'i iēn o eyjojom iēn o'om puye. Iēn o buje bit iḡuycūḡ cīcā je'e itabutbūcat.

— Oje'ū acō'i ikērēat oḡujurūḡ puye — i te'e ma je'e jewebe ma.

Cristo oe'ū ixē e'ūap puxim. Ixē ekitpit. Imēnpit iḡuycūḡ ma jeku, ēn ma ikērēat eḡujurūḡat cebe buye. ¹² Cūḡ ḡu cexe i'o am pima:

— Ēn tak esuēn'o — i'ūmḡu juy epe'e cebe.

Imēn i'e buje, warēmtaḡ ma eykitpit kuḡ tak eyju. Warēmtaḡ eykitpit kuḡ pima, eyju dak ikērēat kuḡ epesop Cristo xe. ¹³ Imēneju okitpit pe ikērēat oḡujurūḡat ḡu. Okitpit xe iḡo ēn o'oap cūḡ ḡu bima, ōn tak kuka osuēn'o ḡu—pūḡ em tak ka'ūma. Osuēn'o ḡu okitpit pe ikērēat mujurūḡap puxim. Imēnpuxim eyju dak cuy eykitpitpiyū be ikērēat epeḡujurūḡat ḡu.

9

¹ Cūḡ ma owebe wekupinap taḡ weku am. Cristo emumuju ōn. Wuykukukat Jesus cuk ojojojo. Kuy bima juk eyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay ōn ma juk ixē ekawēn oḡuwēn eywebe buye. ² Warara'acayū xe ma Cristo emumuju ḡu ōn. Eyxe bit cemumuju ōn.

— Corinto ka watwat Cristo eju mūḡ'i jekukum o'e ḡasū bit, Paulo cekawēn oḡuwēn cebe ip puye. Imēnpuye ocetaybit Paulo Cristo emumuju iam — i'e'em adeayū.

³ Wara'acat omuyumuy bima, jewedayoyom ōn.

— Ōn tak Cristo emumuju ma — i ōn e'em cebe ip.

⁴ Cūḡ ma owebe oxat pu am, oxati bu am tak kawēn idipat muwēnuwēnapteim.

⁵ Warara'acayū Cristo emumujuyū jetayxi eju jekukum—itabucat eju. Imēn cūḡ ma Deus xe. Wuykukukat kitpitpiyū dak jetayxi eju jekukum ip, Pedro dak. Cūḡ ma kuka o'e owebe dak. ⁶ Warara'acayū Cristo emumujuyū wara'at pe ḡu kapikpiḡ ip—kawēn idipat muwēnuwēn acā. Cūḡ tu eyxe owebe wara'at pe kapik am, Barnabé be dak?

— Cūḡ ḡu — i ōn pit e'em.

⁷ Sorarayū teihem jenopaḡōḡōm. Jenopaḡōḡōaptei bubum ip. Wara'at pe ḡu ip kapikpiḡ jemukaypinput pu am. Kadaidip iwat tak teihem jekat pe kapikpiḡ. Jekat peat'a o'om ip jekapikapteim. Wara'at pe ḡu ip kapikpiḡ jemukaypinput pu am. Ovelha kukuk'ukat tak teihem ovelha kuḡ. Jeōhō kūmti kōnkōn ip ikukapteim.

⁸ Ixeyū buxim wuyju dak cūḡ ma wuyekapikaptei bu am—Deus ekawēn muwēnuwēnapteim. Moisés tak imēn cuk adi wuymutaybitbin osunuy.

⁹ Moisés ekawēntup imēn e'em:

Taixee'uk am kadaida mucakucan pima, juy biopakpi esubimukirik ḡu, i.

Āḡ cuy jekōn kapikpiḡ puye, i.

Iboaptup mubarararaḡ pima biopak kay acā du ḡebum osunuy Deus?

¹⁰ Ka'ūma! Wuykay dak ḡebum ma osunuy. Ōn tak oxat'am cuy oyabu iap kay ḡebum taidada'ukat, ku beat'a bubu'ukat tak. ¹¹ Kawēn idipat muwēnuwēn eywebe juk adi oceku apēn ayacat ku beat taidadam iap puxim. Cūḡ ma ḡasū ocebebe dak ocekapikaptei bu am eyxewi. ¹² Cedaḡ ma warara'acat pe dinheiro ojuyju am eyxewi, kawēn idipat o'ḡuwēn ip eywebe buye. Ixeyū bodi ma oceju bit cuy iojuy eyxewi.

Oceju bit cuk ocejoojuy gu eyxewi. Teihem kawēn idipat muwēnuwēn pima:

— Kawēn idipat a'ŋjo pin gu ōn pit, Paulo dinheiro kay jĳā imuwēnuwēnapteim puye — i kuka o'e itabut'ūmayū.

Imēnpuye tei'ūma juk adi kawēn idipat oceguwēnuwēn. Wara'at pe oce-sop kapikpik'uk ocemukaypinput pu am. ¹³ Deus eju kawēnwēnap'a be kapikpik'ukayū jexat pupum tuk'a be ōmōm'ukayū xewi. Deus etabixe wūnca mupikpik'ukayū ipik'ūmat pupum ip jexan. Kuy eyetaybit iboam.

¹⁴ Imēnpuxim:

— Kawēn idipat muwēnuwēn'ukayū dak cuy imuwēnuwēnaptei je'jat ip jemukaypinput pu am — i juk o'e wuykukukat.

¹⁵ Ōn pit obu'u dinheiro bu am wa'ŋjojo'ukayū xewi kawēn idipat muwēnuwēnapteim. Ijudup mubarararag ōn imuwēnuwēnaptei juy epegūm owebe iaptum gu bit. We'ū ām obu'uap podi ma obu'u imuwēnuwēnaptei bum. Ka'ūma mā juy je'e:

— Paulo kawēn idipat muwēnuwēnaptei kay jĳā — i.

¹⁶ — Ēn pit cuy kawēn idipat eguwēnuwēn — i juk o'e Deus owebe.

Imēnpuye "Wa'ōbuyxi jĳāat ōn kawēn idipat muwēnuwēn puye" i'e ba'ore owebe. Ōn kawēn idipat muwēn'ūm pima bit kuka Deus ipiat o'supi'ajoat owebe. ¹⁷ Okpiwatpin ma kawēn idipat muwēnuwēn pima, cūg ma kuka o'e owebe wekapikapteim bu am. Okpiwatpi gu bit ōn imuwēnuwēn.

— Ēn pit cuy kawēn idipat eguwēnuwēn — i juk o'e Deus owebe.

Deus ma juk o'gūm wekapikam iboap. ¹⁸ Apēgām kuka wekapikapteim ojat? Dinheiro kay gu ōn wekapikapteim.

— Dinheiro'in cuy epegūm owebe imuwēnuwēnapteim — i'ūmgu dak ōn pit e'em wa'ŋjojomayū be.

Ocokcok cĳcā tei'ūma kawēn idipat muwēn ām. Ocokcokap tak wekapikapteim jo'i ma.

¹⁹ Imēneju ijodiat gu bit omujum kapik am. Wukpiwatpin ma ōn kapikpiĳ. Imēnpit wukpiwat pin ma dak ōn soat peam kapikpiĳ kawēn idipat muwēnuwēn adeayū mutabut am Jesus Cristo kay. ²⁰ Imēnpuye Moisés ekawēn tag acā gu ōn jekukum Jesus Cristo ekawēn tag tak ōn jekukum. Judeuyū parakpe kawēn idipat muwēnuwēn pima bit, ixeyū buxim ōn tak Moisés ekawēn tag jekukum ixeyū mubu'unap puxim Jesus ekawēn kay. Judeuyū parakpe ōn imuwēnuwēn pima, ixeyū ekukuap puxim ōn tak jekukum ixeyū mutabut am Jesus Cristo kay. ²¹ Imēnpuxim ōn Judeu'ūmayū parakpe bima, ixeyū buxim ōn tak Moisés ekawēn tag gu jekukum ixeyū mutabut am Jesus Cristo kay. Cristo ekawēn tag ōn jekukum. Imēnpuye Deus ekawēn kay dak kūyjobit ōn. ²² Itabutbūcayū parakpe bima, ixeyū ekukuap puxim ōn tak jekukum ixeyū buywat am biĳ ma itabut am Jesus kay. Soat em oxeacat ekukuap puxim ōn tak jekukum ixeyū mutabut am Jesus Cristo kay. Soan ōn e'em warara'acat mutabut am cekay.

²³ Imēn ma ōn jekukum kawēn idipat muwēn ām soat pe ijodiat pe. Ōn kawēn idipat muwēnuwēn pima, Deus xipacan e'em wa'ŋjojomayū beam, owebeam tak. ²⁴ Adeayū jedaudauap tag daudaum cĳcā. Pūg ma bit jabeatup pupum—koam yajēm'ibit acā—jeburewūn podi ma iwūncaat acā. Wuyedauap puxim wuyju dak jekukum Jesus Cristo ekawēn tag jekukum pima. Cekawēn tag cuy epeku ixe be "Cūg ma juk adi epekuku" i'e am eywebe. Ixe be eywebe imēn i'e buje, jabeatup o'tupu'iat cokcokap podi ma eycokcok epesop. ²⁵ Jedaudau'ukat soat kabia ma jewemuwūncacan

iwūnca jedau am i'e am. Soat em jewemuwūncacan ip jabeatup pu pin cīcā buye. Igodup ade kabia gu tuptip e'em—pūg kabia ma. Dao ma dupkarawraw. Jesus Cristo ekawēn taḡ jekukum pima bit, pūg kabia gu acesop Deus xe—soat kabia ma. ²⁶ Cūg ma jedaudaum jedaudauapu'abi kay ma jedaudau'ukat. Cūg ma jedaudaum warēmtaḡ ma jedauap puxim. Ixe buxim ōn tak cūg ma weku pin. Jesus Cristo ekawēn taḡ weku pin warēmtaḡ ma wekuap puxim. Warara'acat mureure'ukat puxim tak ōn. Warara'acat muy'at ojuy bima te'e gu ip jewemureurem ip—pipim ma. Imēnpuxim owebe dak te'e gu Jesus Cristo ekawēn taḡ wekuap.

²⁷ — Jesus Cristo ekawēn taḡ cuy epeku — i juk adi ocece warara'acat pe. Imēnpuye owebe ikērēat muḡē buje, kuka osūsūn oce soat xe, wekawēn o'jojō'iaiyū xe. Imēnpuye ōn ikērēat muḡē pin pima, waḡuydaḡ gu oce. Waḡuymubu'u'un cīcā ōn ikērēat muḡēap puxim, Jesus owebe “Ekērē oxe” i'eap puxim.

10

¹ Imēnpuye ḡebum cuy epesop wuydobuyū'ūm'ūm kay, okitpit-piyū—Moisés ebekitkiyū'ūm'ūm kay. Uk'a'ūmat taḡ jekukum pima kabikerereat soat pe ixeyū be e mubapukpuḡ oeku. Soat ixeyū iodi o'timudek tibogaṭi. Tipakpukati i iḡodi butet osunuy. ² Kabikerereat cocom pima, timudekdeḡ pima dak, soat ip kūyjobit osodop Moisés a'ō kay.

— Kūyjobin acesop a'ō kay — io'e ip Moisés pe.

Imēnpuxim:

— Kūyjobin acesop a'ō kay — i wuyju e'em Jesus pe wuymubatisasan pima.

³ Soat ip kabi bewiat o'om osodopdop jexan uk'a'ūmat pe. Maná o'om osodopdop ip. ⁴ Soat ip kabi bewiat kōnkōn osodopdop. Tikōnkōn osodopdop ip Cristo idibi o'timujēm puye. Cristo a'ōbi wita'a bewi Moisés o'timujēm ixeyū eim. Imēnpuye:

— Wita'a jekukum wuyweju — io'e ip Cristo muwēnuwēn, Cristo ixeyū eju oeku buye.

⁵ Deus mucocog gu ip osodop ade ixeyū'in. Imēnpuye Deus itakoma o'e cekay ip. Deus a'ōbi ip oe'ū'ū uk'a'ūmat taḡ. O'jokotkot ip uk'a'ūmat pe.

⁶ Deus pit imēn ixeyū o'jukukuk wuyrukūyjo am wuywebe ikērēat murūḡap puxim. Ixeyū ma itabikuku osodop ikērēat kay. Wuyju bit cuy wuyetabikukum gu ajop. ⁷ Oibu'un ip Deus kay. Deusbaroyū kay o'e ip—jemumuḡē kay. O'jekōnkōn ip deusbaroyū wap peta muḡēḡēm “Ocetabut eykay” i'e am cebe ip. Imēn e'em Deus ekawēntup:

O'jekōnkōn ip deusbaroyū wap, o'tikōnkōn tak ip, i. O'jeda'i'in tak ip cewap, i.

Wuyju bit cuy wuyetabun ḡu ajop jewexe deus'iaiyū kay. ⁸ Ixeyū ma o'jepopo warara'acat tayxi eju, warara'acat itop eju dak. Imēnpuye pūḡ kabia be ade oap ip ixeyū'in, 23,000 ma oap ip pūḡ kabia be. Wuyju bit cuy acepo gu warara'acat tayxi eju, warara'acat itop eju dak—pūḡ em tak ka'ūma. ⁹ Ixeyū ma jemamama'uk cīcā oekuku Deus pe. Deus o'jobuyxijo ip itabotaidabotbot paxi wuykay iam.

— Deus ipiat supi'ajoat ḡu aco'i wuywebe ikērēat mujurūḡrūḡ ma'ḡu wuyju — io'e ip te'e ma.

Ikērēat o'ḡujurūḡrūḡ ip. Imēnpuye Deus puybu o'subumudot ixeyū kay tūypiatpu. Ade o'joa ixeyū'in. Ade oap ip puybu nuy pibun. Wuyju bit cuy wuykukukat ajobuyxijo ḡu. ¹⁰ O'jemāmā ip Deus pe. Imēnpuye Deus jekawēn

tojtjot'ukat o'gudot adeayū aoka am ixeyū'in. Deus xewiat ixeyū o'yaoka. Oe'ū'ū ip. Wuyju bit cuy acemāmā ġu Deus pe.

¹¹ Soat iboam pit o'jebapuk wuydobuyū'ūm'ūm pe wuymukūyjo am. Apēn Deus ipiat o'supi'ajoat cebe ip kūyjobit'ūm pima iap ibararak opop Deus ekawēntup pe. Iboaptup co buje, ixeyū'ūm'ūm ekukuap puxim ġu juy ajeku. Gaxin ma soat i'ūm. Imēnpuye ixeyū'ūm'ūm ekukuap puxim ġu juy ajeku.

¹² Imēnpuye:

— Ocejū bit ikērēat oceġujurūġ ġu ocebaca buye — i'ūmġu juy ace. — Ocejūwan cuy eġuy ocewebe ikērēat mujurūġap puxim — i acā juy ace Deus pe.

¹³ Warara'acat ikērēat muġēat ojuy du eywebe? Soat ijodiat pe ikērēat muġēat ojuy ip. Deus pit soat em ja'ō daġ e'em. Wuybaca'ūm pima, Deus wuybuywanwan. Wuybuywatwan jeenuy wuywebe ikērēat mujurūġap puxim.

¹⁴ Imēneju, okitpitpiyū, deusbaroyū buxixim cuy epewatwat. ¹⁵ Eyaġuysat kuy oxe. Wekawēn puyxijom cuy epe'e cedaġ paxi Paulo e'em iam. ¹⁶ Gebum cuy epesop Jesus Cristo e'ūap kay wuyeġebuapti kōn puje. Cristo e'ūap kay wuyeġebuapti kōn puje: — Bay, ēn xipat cīcā — i juy ace.

Wuyju gebum Cristo'ūm toy kay, apēn Cristo wuymuisusunap kay dak. Pāo'a o buje, Cristo'ūm jebit kay wuyju ġebum, apēn Cristo wuymuisusun oe'ū wuywebeam puye iap kay dak. ¹⁷ Pūġ'a bewi ma wuyju ya'o'om Cristo e'ūap kay ġebum am, ade ma'ġu wuyju. Pūġat jebit puxim wuyju, pūġat kay wuyju ġebum puye.

¹⁸ Gebum cuy epesop Judeuyū kay. Ixeyū epaīyū Deus wap o'ġupik ip iat epoyat o'om. Ibiat o'om pima ġebum ip wuyju Deus ebekitkiyū iap kay. ¹⁹ Deusbaroyū bit kake ġu. Eyetaybit iboam. Ōn tak wetaybit iboam. Ka'ūmaap ma deusbaroyū bit.

— Ixeyū wap oceju puybit ēn mōġmōġ ixeyū xatēn — i'e'em te'e ma deusbaroyū kayayū bit.

²⁰ Deusbaroyū wap iēn mōġ puje Deus pe ġu ma ip iūmūm—ibiōġbuk kērēat pe acā, ibiōġbuk kērēayū kukat ebekitkiyū ip puye. Obu'u jīġ eywebe ibiōġbuk kērēayū babim eyeku am. ²¹ Jesus e'ūap kay wuyeġebuapti kōn puje, wuyju Deus ebekitkiyū iap kay wuyju ġebum. Imēnpuye iba'ore wuywebe deusbaroyū wap timōġ'ibiti kōn ām ibiōġbuk kērēayū kukat a'ōbi. Wuykukukat Jesus e'ūap kay wuyeġebuap'a o buje, wuyju Deus ebekitkiyū iap kay wuyju ġebum. Imēnpuye iba'ore wuywebe deusbaroyū wap iēnmōġ'ibitēn o am ibiōġbuk kērēayū kukat a'ōbi. ²² Wuybu'u wuykukukat mutaek am. Cēm ġu du? Wuykukukat podi ma wuya'ōbaca i'e'em pima, kuka ibiōġbuk kērēayū kukat kadiayūm ace'e. Ibiōġbuk kērēayū kukat kadiayū bima bit, kuka itaek o'e wuykukukat. Itaek pima, xipat ġu kuka o'e wuywebeam.

²³ — Cristo ebekitkit oceju. Imēnpuye soan oce'e but — i napa ma e'em pūġpūġayū.

— Soat ġu bit xipat wuywebeam — i ōn pit e'em.

— Soan oce'e but — i napa ma e'em ip.

— Te'e ma kuka pūġpūġ pit ajukuk — i ōn pit e'em.

²⁴ Cūġ ġu wuywebe xipan jewewekuk am warara'acat kay ak'arit'i'ūm pima. Warara'acat tak cuy xipan ajukuk. ²⁵⁻²⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup: Deus ipi kukukat ipi daġacat kukukat tak, i.

Imēneju ka'ūma ma i'opiat eywebe. Soatēn cuy epejat eyxatēn teidada'ukat xewi.

— Ite ên tu deusbaroyũ wap i'enmõg'ibit'en? — i'ũmgu juy epe'e iên pum pima.

²⁷ Jēju jekõn ãm Jesus kay itabut'umat pe eynomuwã buje, epeju juy eyju pin pima. Ajo o'gũm ip iat ên cuy epesuên'o.

— Ite ên tu deusbaroyũ wap iênmõg'ibitên? — i'ũmgu juy epe'e eynomuwãat pe.

²⁸⁻²⁹ Itabutbũcat pe “ite ên deusbaroyũ wap iênmõg'ibitên” i'e buje bit cuy epesuên'o gu ixe muğuycũgap puxim. Xipat eywebe ma ite ên o am. Itabutbũcat xe bit xipat gu ite ên o am. Ite ên o'ũm pima bit, xipat je'e ixe xe, exe dak. Ka'ũma ma i'guycũg je'e. Soat eycokcok werep ma epe'e.

Warara'acat pit aco'i je'e:

— Apênpuye dak ite ên osuên'o gu warara'acat xe cũg'ũm puje? Cũg ma oxe bit iboap — i. ³⁰ — Iên om pima õn e'em Deus pe “Bay, ên xipat,” i — i aco'i je'e owebe. — Apênpuye dak warara'acat kuka o'e owebe, “Cũg gu ewebe ite ên o am,” i? — i aco'i je'e owebe.

³¹ Cũg ma juy epeku soat em warara'acat pe “Deus idip cĩcã, ya'õbaca jĩjã” i'e am. Cũg ma juy epeku jekõnkõn pima, tikõnkõn pima dak, soan e'em pima dak. ³² Cũg ma juy epeku Judeuyũ etabutpe, Judeu'ũmayũ etabutpe dak, Deus kay itabucayũ etabutpe dak. Cũg ma juy epeku warara'acat mubu'unap puxim Jesus Cristo kay. ³³ Wekukuap puxim cuy epeku. Warara'acat mucokcok pinap kuğ õn jekukum soat em. Ajo xipat kuka o'e owebeam iap kay gu õn gebum—ajo xipat kuka o'e warara'acat peam iap kay acã. Imên õn jekukum Deus pe warara'acat taxijoap ojuy.

11

¹ Cristo ekukuap puxim õn tak jekukum. Imênpuye wekukuap puxim cuy epeku.

² Soat kabia eyju gebum okay. Apên cuk adi õn eymutaybitbinap tag tak eyju jekukum—soat tag.

— Xipat cĩcã eyju oxe — i õn e'em eywebe.

³ Imênpit waram jeymukũyjo õn. Ağokatkat jetayxi kukat. Cristo soat ağokatkayũ kukat. Deus Cristo kukat. ⁴ Imêneju ağokatkat cuy jewajuy gu pağõm jebureyũ parakpe Deus eju kawênwên pima, Deus ekawên muwênuwên warara'acat pe bima dak. Jewajuy buje bit ibuyxim gu kuka Cristo kuğ o'e. ⁵ Ayacat pit cuy jewajuy jeenuy jebureyũ parakpe Deus eju kawênwên pima, Deus ekawên muwênuwên warara'acat pe bima dak. Jewajuy'ũm pima bit, ibuyxim gu kuka jektop kuğ o'e. Ayacat yajuy'umat pit yakoekoeat puxim yasũsũn. ⁶ Imênpuye ayacat jewajuy'ũm pima, epeyadap-takat cuy. Wuywebe ayacat isũsũn jakoean, jadaptakacan tak. Imênpuye juy yajuyjuy jeedop ip pağõm jesũsũnap puxim. ⁷ Imêntak ağokatkat pit cuy jewajuyjuy gu, Deus jejo'ian o'guğê buye jedipap kuğ o'guğê buye. Deus ağokatkat o'guğê ja'õ dağ ceku am. Ayacat pit o'guğê jektop a'õ dağ ceku am. ⁸ Deus ağokatkat muğêm pima ayacat pewi gu o'ju'uk. Ayacat muğêm pima bit, ağokatkat pewi o'ju'uk. ⁹ Ağokatkat o'guğê ayacat puje gu. Ayacat pit o'guğê ağokatkat puje. ¹⁰ Imêneju itabucayũ awerom, pima aoyũ juy jaekabek kuğ jeedop ip Deus ekawên tojotjot'ukayũ wuyjojom puje. Jaekabek kuğ cuy jeedop ip jektop a'õ kay kũyjobicap mubapuk am soat pe. ¹¹ Wuykukukat Jesus kay wuyetabut puje bit, wuyagepũğ gu wuyju jekukum—ayacat, ağokatkat tak. Jewemukũyjojom tak wuyju, jewebuywat-wan tak. ¹² Ağokatkat a'õxa bewi Deus ayacat o'ju'uk. Ayacat uk pewi gasũ bit ağokatkat kapkam. Deus xewiat pit soat kake.

13 Cedağ tu eyxe ayacat pe jaekabek kug'ũma kawēn ām Deus eju warara'acat parakpe? Cedağ gu! 14 Wuyukpiwatpin ma wuyetaybit xipat gu ađokatkat pe yadaperean am iam. Ađokatkat yadaperean pima bit, jewemubuyxi'ũm'ũm. 15 Ayacat pit idip cĩcā wuyxe soat xe yadaperean pima. Yadapereanat yaekabekat co'i.

16 — Cedağ gu ayacat peam pit kawēn ām Deus eju yajuy'ũm pima — i ōn e'em.

Imēn e'em soat itabucayũ dak—soat kaka dağayũ. Imēn tak cuy oce'e soat pe oca'ōxik pinat pe.

17 — Cũğ ma eyju je'awerorom — i'ũmgu ōn pit e'em eywebe.

Awerom pima eyju jewebuywatwan gu big ma eyetabut am Jesus kay—jewemubu'u'un acā. Imēğap xipat gu! Jeymukũyjo ōn cũğ ma eye'awero am.

18 — Awerom pima jewa'ōxikxiğ ip Corinto ka watwat, Jesus kay itabucayũ, pũğ kadi gu ip puye — i'e'em owebe pũğpũğayũ.

İcēm xe'e ixeyũ e'em?

19 — Wuyju pũğpũğ kadiayũ bima, ibapuk e'em soat xe abuyũ wuy'in cũğ ma jekukum iap, abuyũ cũğ gu iap tak — i te'e ma eyju e'em.

Xipat gu wuyju Deus xe pũğpũğ kadiayũ bima. 20 Eyju je'awerorom wuykukukat e'ũap kay jegebu am gu—jekōn ām acā. 21 Jekōn pima, soat eyju eyukpiwatpin ma jekōnkōn cĩcā. Imēnpuye koap ajēm'ibit jekōnkōn cĩcā jebureyũ wiwim'ũma. Kanomũm yajēm'ibit pit jekōnkōn gu. Ire mabuk ip e'em wara'acat ibegbeğ pima, wara'acat ika'o bima dak. 22 Apēntak oce eywebe imēn eyju je'awerorom pima?

— Cũğ ma eyju je'awerorom — i du oce eywebe? Ka'ũma! — Cũğ'ũma — i acā oce.

Eyre bima, eyduk'a be ma juy epeyekōn. Deus eju kawēnwēnap'a be bit warēmtağ gu juy epeyekōn. Ibubut'ũmat musũsum gu juy epesop iğo'a be. Cũğ gu oxe eyju je'awerorom.

23 — We'ũap kay eyegebu am cuy epeyekōn eyeweweju — i juk o'e wuykukukat Jesus owebe.

Apēn ixē o'e owebe iam cuk ōn eymutaybitbin. Jekay itakomaayũ be jeũm pimaap exima be pāo'a o'yabu.

24 — Bay, ēn xipat cĩcā — io'e Deus pe.

Pāo'a o'yadakat. Gebuje:

— Korosa be obamupaya ip iap kay juy epegebu ibeat'a o buje — io'e jebekitkiyũ be. — Oje'ũ eywebeam — io'e cebe ip. — Pāo'a juy epeya'o we'ũap kay eyegebu am — io'e.

25 Imēnpuxim kopo dak o'jat jekōn epere buje ip.

— Deus kawēn iisuat guwēn ipi juayũ be oje'ũ buye, odoymukerereren puye — io'e wuykukukat. — Odoymukerereren kay juy epeyegebu uva'abidi kōn puje — io'e. — Tikōn puje, we'ũap kay juy epeyegebu — io'e.

Imēn wuykukukat o'e owebe kuy bima. 26 Imēneju ibeat'a o'om wuyju. Ibeat'a o buje, wuykukukat oe'ũ wuywebeam iap muwēnuwēn wuyju soat pe, ibeati kōn puje dak. Imēn cuy epeyekōnkōn waram wuykukukat ajēmap wiwim pima.

27 Imēneju Deus ipiat supi'ajoat wuywebe warēmtağ ma i'o buje. Warēmtağ ma wuykukukat e'ũap kay wuygebuap'a o buje kuka ce'ũap ajomuymuy, warēmtağ ma ce'ũap kay wuygebuapti kōn puje dak. 28 Imēnpuye:

— Cedağ tu ōn jekukum Deus xe? — i juy ace wuywebe mā pāo'a o awap, uva'abidi kōn awap tak.

Cedaḡ ma jekukum pima acã kuka aya'o. Atikõn tak kuka. Warẽmtaḡ jekukum pima bit, kuka aya'o ḡu, atikõn ḡu dak kuka. ²⁹ Apẽḡãm korosa be wuykukukat oe'ũ iam eyetaybit'ũm pima juy epeya'o ḡu wuyeḡebuap'a. Epetikõn ḡu dak cuy wuyeḡebuapti. Eyetaybit'ũma ya'o buje, eyukpiwat epe'e Deus xe. Imẽnpuye ipiat supi'ajoat eywebe. ³⁰ Ade ey'in warẽmtaḡ ma o'ya'o'o. Imẽnpuye ip iwãtaxipipe o'e. Ibaça ḡu ip o'e. Pũḡpũḡ oe'ũ'ũ kuy. ³¹ Ya'om pima:

— Ikẽrẽat kuḡ tu õn exe? — i juy ace Deus pe.

Ikẽrẽat kuḡ pima, iboap cuy aḡuwẽn ixe be i'uk am wuywebewi. I'uk puje:

— Ikẽrẽat kuḡ eyju oxẽ" i'ũḡu je'e wuywebe.

Ipiat tak supi'ajoat ḡu wuywebe.

³² — Ikẽrẽat kuḡ eyju oxẽ — i'e'em Deus wuywebe ikẽrẽat epereap ojuy.

Ipiatpi'ajojoan tak wuywebe wuymukũyo am waram wuywebe ikẽrẽat kukap puxim. Ixe imẽn wuymukũyjojom ipiat'ajojoap kay wuymujuap puxim kũyjobit'ũmayũ eju.

³³ Imẽneju, okitpitpiyũ, eybureyũ ajẽmap puk cuy epejowiwi. Wuykukukat e'ũap kay wuyeḡebuap'a o am awerom pima, soat ajẽm puje juy epeya'o. ³⁴ Abu ire mabuk iat cuy jeduk'a be ma jekõn. Imẽn'ũm pima Deus ipiat supi'ajoat eywebe awerom pima. Wara'an cuk adi epeyekawẽn owebeaptup pe—kuyatup pe. Eykay oajẽm puje bit iboam õn jeymukũyo.

12

¹ Okitpitpiyũ, "Ajo ãmũm wuywebe Deus biõḡbuk?" i juk epe'e owebe kuyatup pe eyemudupmubararaktup pe. Iboam õn jeymutaybin. ² Jesus kay eyetabut'ũm pima wara'at kaykaykay ma eyetabut epesop—jewexe deusyũ kay—adeayũ kay. Pũḡ tak ixeyũ'in cede ba'ore ma deusparoyũ. Soat em eymuḡuykukuku'uk ip osodop. ³ Gasũ bit "Deus a'õbi oceju e'em" i'e'e'ukayũ jojom eyju. Deus biõḡbuk a'õbi e'e'ukat e'em ḡu:

— Jesus wũy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom — i.

Iba'ore cebe Jesus muymuy am. Deus biõḡbuk kukat acã icẽmãn e'em:

— Jesus acã ocekkukukat — i.

Warara'acat pe bit iba'ore imẽn i'e am. Iboam eyetaybit pima eyetaybit tak abuyũ Deus a'õbi e'em iam, abuyũ napa ma e'em iam tak.

⁴ Ade ma Deus biõḡbuk emumuũm omuy. Pũḡ pit iũmũm wuywebe—Deus biõḡbuk acã. ⁵ Deus peam kapik put wuywebe wara'at taḡtaḡtaḡ ma'ḡu wuyju kapikpiḡ. Pũḡ peam pit wuyju kapikpiḡ—wuykukukat peam acã.

⁶ Soat wuyju wuyetaybit kapik am warẽmtaksuḡ taḡ ma Deus peam. Pũḡ pit wuymutaybitbin wuyekapik am—Deus acã. Ixe be wuymutaybin'ũm pima bit kuka wuyetaybit ḡu. ⁷ Deus ma ja'õbacaap ãmũm soat pe wuywebe wuymutaybit am obiõḡbuk omuy eywebe iam. Soat wuykitpitpiyũ buywat am iũmũm wuywebe—warara'acat itabucat puywat am. ⁸ Imẽn Deus biõḡbuk ja'õbacaap ãmũm pũḡpũḡayũ be kawẽn icẽmat muwẽn ãm. Deus ekawẽn warara'acat mutaybit am ja'õbacaap ãmũm warara'acat pe. ⁹ Jesus kay itabut cĩcãam ja'õbacaap ãmũm warara'acat pe. Iwãtaxipipiyũ mu'ada'ada am ja'õbacaap ãmũm warara'acat pe. ¹⁰ Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk am ja'õbacaap ãmũm warara'acat pe. Deus ekawẽn muwẽnuwẽn ãm ja'õbacaap ãmũm warara'acat pe. Warara'acat pe ja'õbacaap ãmũm ixeyũ be itaybit am abuyũ jekukum Deus biõḡbuk a'õbi iam, abuyũ ja'õbi ma jekukum iam tak. Warara'acat pe ja'õbacaap ãmũm ixeyũ be ya'õba'arẽmat'a'õm kawẽnwẽn ãm. Warara'acat pe ja'õbacaap ãmũm ixeyũ be ya'õba'arẽmat'a'õm kawẽnwẽn'ukat ekawẽn muwẽn ãm wuya'õm ma. ¹¹ Ade ma ibiõḡbuk xipacat emumuũm.

Pūg ma bit ibiōḡbuk xipacat iūmūmat. Jekpiwatpin ma ja'ōbacaap ūmūm wuywebe.

¹² Pūg ma wuyjebit. Ade bit opop wuyjebit pe. Wuyjebit puxim Cristo kay itabucayū dak ade. Pūgat puxim pit wuyju. ¹³ Adeayū itabut Jesus Cristo kay. Judeuyū itabut cekay, Judeu'ūmayū dak. Tei'ūm kapikpik'ukayū itabut cekay, teihem kapikpik'ukayū dak. Soat ip itabut cekay. Deus biōḡbuk kuy juk wuymuwexat Cristo jebit puximayūm pūgan. Deus a'ōbacaap kuḡ wuyju ibiōḡbuk nuynuy wuywebe buye.

¹⁴ Soat wuyjebit taḡat pit jekapikap kuḡ. Pūḡ ḡu opop wuyjebit pe—ade ma—wuyeta, wuyei, wuyba, wuybu. Pūḡ ma wuyjebit pit. Imēnpuxim soat itabucayū jekapikap kuḡ. Pūgat a'ōbi bit wuyju kapikpiḡ. ¹⁵ Wuyjebit taḡat pit jemāmāmām ḡu Deus pe. “Wuyjuyū jebit taḡat ḡu ōn ibu ḡu buye” i'e but ma'ḡu wuyei be. Wuyjebit taḡ ma'ḡu nuynuy. ¹⁶ “Wuyjuyū jebit taḡat ḡu ōn, ita ḡu buye” i'e but ma'ḡu wuyḡuybu be. Wuyjebit taḡ ma'ḡu nuynuy. Jemāmāmām ḡu Deus pe wuyjebit taḡat. Cokcok jekapikap kuḡ. ¹⁷ Wuyjebit wuyeta acā hima, kuka acekūyo ḡu. Wuyjebit wuyḡuybu acā hima, kuka ajoyōn ḡu. ¹⁸ Imēnpit Deus pūḡ ḡu o'jomuy wuyjebit pe. Ade ma o'jomuy. Wuybu o'subumuy. Wuyeta o'sutamuy. Wuyba o'subamuy. Wuydao o'taomuy. Jekpiwatpi ma o'jomuy soat. ¹⁹ Pūḡ ma o'jomuy bima bit, wuyjebithet ḡu kuka adi ace. ²⁰ Imēneju ade ma opop wuyjebit pe. Pūḡ ma wuyjebit pit. Wuyjebit taḡat pūḡ taḡ ma e'em, ade ma'ḡu cebe. Imēnpuxim wuyju dak pūḡ taḡ cuy ajeku pūgat kay wuyetabut puye—Jesus Cristo kay. Pūḡ taḡ cuy ajeku Deus biōḡbuk omuy soat pe wuywebe buye.

²¹ Ajo omuy te'e ma wuyjebit pe? Ka'ūma ma. Soat jekapikap kuḡ wuyjebit taḡat. Jecoatcoan wuyju wuyetam. Cūḡcūḡ wuyju wuyei. Kapikpiḡ wuyju wuybum. Jewebuywatwan soat wuyjebit taḡat. Imēnpuxim wuyju dak cuy acejewebuywan, Jesus Cristo kay wuyetabut puye. ²² Imēn ma Deus wuyjebit o'ḡuḡē. Pūḡpūḡ wuyjebit taḡat ibaca ḡu wuyxe. Imēnpit ixeyū dak ka'ūmḡu bima bit, kuka adi aje'ū. ²³ Imēntak pūḡpūḡ wuyjebit taḡat idip ḡu wuyxe. Imēnpit xipan wuyju ikuḡ. Wuysūsūn pūḡpūḡ wuyjebit taḡat ajuy'ūmām. Imēnpit xipan wuyju ikuḡ. ²⁴ Xipan'ūm'ūm ma wuyju idipat kuḡ—wuyjebit taḡat kuḡ. Wuysūsūn wuyju e'em pūḡpūḡ wuyjebit taḡat kuḡ. Deus pit isūsūn ḡu wuykuḡ. Soat ma o'ḡuḡē wuyjebit taḡan. Imēnpuye juy soat ajukuk xipan wuyjebit taḡat wuysūsūn ma'ḡu ikuḡ. ²⁵ Wara'at taḡtaḡtaḡ ḡu wuyjebit e'em—pūḡ taḡ ma. Soat wuyjebit taḡat pūḡ taḡ ma e'em. Imēnpuxim wuyju dak wara'at taḡtaḡtaḡ ḡu juy ajeku—pūḡ taḡ ma. ²⁶ Pūḡ pe ma'ḡu ipiat pima, soat wuyjebit taḡat itaybit jopku ipi iam. Pūḡ ma wuyjebit taḡat xipat pima dak, soat wuyjebit taḡat itaybit jopku xipat iam. Cristo kay itabucayū wuyjebit puxim. Wuybure ipiat'ajojom pima, soat kuka wuyḡuycūḡ ace cekay. Warara'acat wuybure awēḡmudim pima dak, soat kuka wuycokcok ace cekay, wuybure kay.

²⁷ Imēneju Deus ade ma o'jomuy wuyjebit pe. Jekpiwatpi ma o'jomuy. Imēntak wuyju Jesus Cristo jebit puxim. Soat wuyju ijebit taḡat puxim.

²⁸ Imēnpuye Deus soat jekpot kay itabucayū o'jomuy jekpitpitpiyū buywat am. Koap pima:

— Wemumujuyūm epesop — i juk adi o'e pūḡpūḡayū be.

Gebuje:

— Soat kaka daḡ cuy epeju wekawēn muwēnuwēn ām — i juk adi o'e warara'acayū be.

Gebuje:

— Jesus kay itabucayū juy epeḡutaybitbin — i juk adi o'e warara'acayū be.

— Eywebe i'e ba'oreat cuy epeḡubapukpukpuk wa'ōbi — i'e'em warara'acayū be. — Iwātaxiipiayū juy epeḡu'ada'ada — i'e'em warara'acayū be. — Eykkitpitpiyū buywatwan cuy epesop Jesus kay ibu'uap puxim — i'e'em warara'acayū be. — Eybureyū kukukayūm cuy epesop — i'e'em warara'acayū be. — Ya'ōba'arēmat'a'ōm cuy epeyekawēnwēn — i'e'em warara'acayū be.

²⁹ Soat ḡu ip Deus emumujuyū—pūḡpūḡ ā. Soat ḡu ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū—pūḡpūḡ ā. Soat ḡu ip itabucat mutaybitbin'ukayū—pūḡpūḡ ā. Soat pe ḡu Deus ja'ōbacaap ūmūm wuywebe i'e ba'oreat mubapuk am—pūḡpūḡ pe acā. ³⁰ Soat pe ḡu ja'ōbacaap o'ḡūm iwātaxiipiayū mu'ada am—pūḡpūḡ pe ma. Soat pe ḡu ja'ōbacaap o'ḡūm ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēn ām—pūḡpūḡ pe ma. Soat pe ḡu ja'ōbacaap o'ḡūm ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnuwēn'ukat ekawēn muwēn ām wuya'ōm—pūḡpūḡ pe ma. ³¹ Eyju bit eyetabikukum cuy epesop Deus emumuūm kay—xipat cīcāt kay.

Ajo soat podi ma xipat iam pit ōn jeymutaybin.

13

¹ Wuyetaybit kuka ajop kawēn ām warara'acat'a'ōm, Deus ekawēn tojtjot'ukat a'ōm tak. Wuyxe warara'acat ikukpin'ūm pima bit, te'e ma kuka wuyetaybit ajop warara'acat a'ōm, Deus ekawēn tojtjot'ukat a'ōm tak. Wuyxe ikukpin'ūm pima, wuya'ōkarey acā kuka ace Deus xe—tamaraka'a muydedeap puxim. ² Ixe a'ōbi Deus ekawēn kuka aḡuwēn. Wuyetaybit kuka ajop ajom soat ijodiāt itaybit iam. Wuyetaybit kuka ajop ajo iba'arēm warara'acat xe iam tak. Co'a yamuwede but kuka o'e wuywebe wuyetabut cīcā buye. Imēnpit wuyxe warara'acat ikukpin'ūm pima, ka'ūma ma kuka ace Deus xe. ³ Soat kuka ace itabut'ūmayū be wuymupikan wuyetabucap mubapuk am soat pe. Imēnpit wuyxe warara'acat ikukpin'ūm pima, te'e ma kuka acempukat, te'e ma dak kuka aḡūm wuybubut ikūḡūmayū be.

⁴ Wuyxe warara'acat ikukpin pima bit, wuyukpiceḡēm ḡu kuka ajop cekay ip; xipacat tak kuka aḡūmḡūm cebe ip; wuyetabutkarey ḡu dak kuka ajop cekay ip; yoboḡan pin ḡu dak kuka ajop; — Warara'acat podi ma oca'ōbuyxi — i'ūmḡu dak kuka ace; ⁵⁻⁶ warēmtaḡ ḡu dak kuka ajeku—cedaḡ ma; jewekay acā ḡu dak kuka ajop ḡebum—warara'acat kay dak; dao ḡu dak kuka wuyetakomām ajop; warēmtaḡ ḡu dak kuka warara'acat ajukuk—cedaḡ ma; ḡebum ḡu dak kuka ajop apēn warara'acat cuk adi ikērēm wuykukiap kay; wuyḡuycūḡcūḡ tak kuka ajop ikērēat mujurūḡrūḡ ip iap kay; wuycokoḡ tak kuka ajop cūḡ ma jekukum ip iap kay.

⁷ Wuyxe warara'acat ikukpin pima, wuybu'um ḡu dak kuka ajop warara'acat kay; — Soat ma i'e but Deus xe — i dak kuka acece soat em; warara'acat idipan e'eap wiwim tak kuka ajop; wuyukpiceḡēm ḡu dak kuka warara'acat ajukuk. ⁸ Wuyxe warara'acat ikukpin ijodi bima, soat em ma dak ikukpin jeedop ip wuyxe. Wuyxe ikukpin ip iap i'ūm'ēm ḡu. Darem ma bit ip kawēnwēn Deus a'ōbi kawēnwēn'ukayū. Ijodi bima acā. Darem ma dak ip kawēnwēn ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn'ukayū. Ijodi bima acā. Itaybitbūcayū dak omuy ijodi bima acā. ⁹ Soan ḡu wuyetaybit ḡasū—yopīt ma. Soat ḡu dak wuyju imuwēnuwēn Deus biḡḡbuk a'ōbi—yopīt ma. ¹⁰ Deus xe bima bit, ka'ūmḡu je'e itaybitbūcayū. Soan ma wuyetaybit acesop. Yopīt ma imuwēnuwēn'ukayū dak ka'ūmḡu je'e. Soat ma aceḡuwēnuwēn.

¹¹ Bekin pima bekitkit ekawēnap puxim cuk adi oguy; bekitkit aguy buxim tak; bekitkit ekukuap puxim tak. Agokatkan gasū bit oce. Bekitkit puxim wekukuap pit cuk ocepere. ¹² Gasū wuyetaybitbūt ma Deus e'eam. Waroa itabidiḡ peat cocoap puxim wuyetaybitbūt ā ixem. Ixe xe bima bit, jewejom ace'e. Gasū wuyetaybitbūt ma ixem. Ixe bit itaybit cīcā wuyjum. Guyjom pit wuyetaybit ace'e ixem apēn ixe itaybit wuyjum iap co'i.

¹³ Wuyetabut Deus kay. Ixe xe wuydopap wiwim tak wuyju. Warara'acat tak ikukpin cīcā wuyxe. Deus xe xīpat cīcā wuyetabut pima, ixe xe wuydopap wiwim pima dak. Wuyxe warara'acat ikukpin pima bit, ibodi ma xīpat cexe.

14

¹ Xīpan warara'acat kukam cuy epejokuda. Soan cuy epe'e Deus biōḡbuk emumuūm pu am. Cekawēn muwēnap pit warara'acat podi ma xīpat. Imēnpuye:

— A'ōbacaap cuy eḡūm owebe ekawēn muwēn ām — i juy epe'e cebe—Deus pe. ² Ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnuwēn'ukat ma wuywebe gu kawēnwēn—Deus pe acā, cekawēn pa'arēm wuyxe buye. Ibiōḡbuk xīpacat a'ōbi ixe ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnwēn. Icēmān ixe e'em. Warara'acat xe bit cekawēn pa'arēm. ³ Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pit kawēnwēn soat peam wuywebeam. Ixe wuybuywatwan biḡ ma wuyetabut am. Wuypararaap mu'ūmu'ūm tak ixe. Wuyguycūḡap mukapkam tak ixe. ⁴ Ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnwēn'ukat ma jewebuywatwan acā biḡ ma jetabut am Jesus kay. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pit soat itabyca'yū buywatwan biḡ ma itabut am ip.

⁵ Ocokcoksū ma kuka oce Deus pe ja'ōbacaap ūm puje eywebe ya'ōba'arēmat a'ōm kawēn ām. Ocokcok cīcā ma bit kuka oce ixe be ja'ōbacaap ūm puje eywebe Deus ekawēn muwēn ām. Ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnwēn'ukat xīpan kapikpiḡ Deus peam. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pit ixe bodi ma xīpan kapikpiḡ cebeam. Te'e ma kuka o'jekawēn ya'ōba'arēmat a'ōm wara'acat ceweju'ūm pima wuya'ōm cekawēn muwēn ām ce'awero'ibiyū be. Te'e ma kuka o'jekawēn ya'ōba'arēmat a'ōm Jesus kay itabucat buywatwan'ūm puye. ⁶ Okitpitpiyū, eykay juy oajēm. Ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnwēn pima bit, eybuywan gu kuka ōn, wekawēn pa'arēm eyxe buye. Apēn Deus cuk adi o'ḡuwēnuwēn owebe iap muwēn puje bit, kuka ōn eybuywan, apēn cuk adi ixe omutaybitbiniap muwēn puje dak. Deus biōḡbuk a'ōbi imuwēn puje dak, kuka ōn eybuywan, Deus ekawēn muwēn puje dak.

⁷ Wuya'ō'ē. Yamuydedeap tak ya'ō'ē ma. Tarekrek'uk'uk tak ya'ō'ē ma—flauta'uk tak ya'ō'ē ma, harpa'uk tak. Itaybit'umat cedaḡ'ūm yamuydedem pima bit, ajom i'eyū imuydedem i kuka o'e ip, warēmtaḡ ma yamuydedem puye. ⁸ Kededeg'uk kukat warēmtaḡ ma yukmuydedem pima bit, kuka o'jemuxipan gu ip sorarayū jeju am nopagōḡō ām. ⁹ Imēnpuxim ēn ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnwēn pima, ekawēn cocoayū dak itaybit gu kuka o'e ip ekawēn, ya'ījom ma'gu ip. Kawēnwēn'ūma ēn ceweju ip iat puxim kuka o'e ip. ¹⁰ Pūḡ'ā'ō gu wuyju. Warēmtaksuḡ ma wuya'ō. Wuya'ōwarururu. Ibeat a'ōm kawēnwēn'ukat xe bit ya'ōbapuk. ¹¹ Ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnwēn'ukat pit wūyatka bewiat puxim oxe; ōn tak cexe wūyatka bewiat puxim ma. ¹² Deus biōḡbuk emumuūm kay jījā eyju kuy. Imēnpuye soat podi ma xīpat cīcāat cuy epejoojuy cexewi. Ya'ōbacaap cuy epejoojuy warara'acat puywat am—Jesus kay itabucayū buywat am.

¹³ Imēnpuye ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnuwēn'ukat cuy jekawēn Deus eju.

— A'ôbacaap cuy egũm owebe apẽn cuk adi oceceiap muwẽn ãm wa'ïjojo'ukat a'ôm tak — i juy je'e ip Deus pe.

14 Õn ya'ôba'arêmat'a'ôm kawẽnwẽn Deus eju bima, wağuybi gu õn kawẽnwẽn. Obiôğbuk pe acã õn kawẽnwẽn. 15 Imẽnpuye apẽn paxi oce? Obiôğbuk pe juy ocekawẽn Deus eju, wağuybi dak. Obiôğbuk pe juy ocebibododon tak, wağuybi dak. 16 “Bay, ên xipat cĩcã” i'e'em eyju eybiôğbuk pe acã bima, “Xipat cĩcã ma” i'e ba'ore kuka o'e eyweju je'aweroromayũ be, eyekawẽn cekawẽnpa'arêm cexe ip puye.

— Apẽn xe'e ite e'em? — i acã kuka o'e ip.

17 Eya'ôdip cĩcã ma aco'i eybiôğbuk pe eyju kawẽnwẽn Deus eju. Imẽnpit eyweju je'aweroromayũ buywatwan gu eyju. 18 Eyekawẽnap podi ma õn pit kawẽnwẽn ya'ôba'arêmat'a'ôm. Imẽnpuye:

— Ên xipat cĩcã oxe — i õn e'em Deus pe.

19 Warara'acat eju awerom pima bit cuy ya'ôba'arêmat'a'ôm gu ocekawẽn. Soat ip wa'ïjoom iat'a'ôm acã ocekawẽn ixeyũ mutaybit am. 10.000 palavra ya'ôba'arêmat'a'ôm wekawẽn puje, ka'ũma ma kuka itaybit o'e ip. 5 palavra ixeyũ a'ôm wekawẽn puje bit, kuka itaybit o'e ip. Imẽn kuka ip osubuywan.

20 Okitpitpiyũ, yopĩt ma juy eyetaybin ikêrêat muğê ãm bekikit puxim. Bekikit ağıy buxim gu bit cuy epeyewağuyğuy—yaypanayũ ağıy buxim acã. 21 Imẽn e'em Deus wuyawewêap ekawêntup pe:

“Ocekawẽn puk ijodiat eju,” i'e'em wuykukukat, i. “Ya'ôba'arêmat'a'ôm puk ocekawẽn ceweju ip—wũyatka watwat a'ôm,” i. “Imẽnpit wa'ïjo pin gu juy je'e ip.” i.

Imẽn e'em igodup.

22 Imẽn wuyju ya'ôba'arêmat'a'ôm kawẽnwẽn Deus soat podi ma ya'ôbaca i'e am itabucayũ be gu—itabut'ũmayũ be acã. Deus ekawẽn muwẽnwẽn pit wuyju Deus soat podi ma ya'ôbaca i'e am itabut'ũmayũ be gu—itabucayũ be acã. 23 Jus kay itabucayũ e'awero buje, soat eyju aco'i ya'ôba'arêmat'a'ôm kawẽnwẽn. Gebuje itabut'ũmat aco'i jajêm eykay—o'ya'ïjojo gu bukiat tak.

— Teyũku yadaodaoyũ — i aco'i je'e ip eyekawẽn cekawẽn pa'arêm cexe ip puye.

24 Deus ekawẽn muwẽnwẽn pima bit, itaybit je'e ip ikêrêat kuğ oceju iam—eyekawẽn co buje. Ya'ôba'arêmatã'õ o'ya'ïjojo gu'ibit tak itaybit je'e iboam.

— Deus omuju juy ipiat'ajojoap kay ikêrêat kuğ õn cexe buye — i je'e eyekawẽn co buje. 25 — Ikêrêat kay õn gebum soat em — i dak je'e ixo soat pe eyebe—awerom'ayũ be.

Jêğ'aecôğcôğ Deus wap:

— Bay, ên xipat cĩcã — i dak je'e Deus pe. — Icêmãn Deus omuy eyxe — i dak je'e eyebe.

26 Imêneju, okitpitpiyũ, jeymukũyjo õn cedağ ma eye'awero am. Epeye'awero juy eyewebuywat am big ma eyetabut am. Eye'awero buje, pũğ'in cuy ey'in jebibododon Deus kay; wara'at cuy jebureyũ ma gutaybin; wara'at cuy apẽn Deus o'e cebe iap guwẽn; wara'at cuy jekawẽn ya'ôba'arêmat'a'ôm; wara'at cuy wuya'ôm ma guwẽn apẽn ya'ôba'arêmat'a'ôm kawẽnwẽn'ukat o'e iap. Soan cuy epe'e eyewebuywat am big ma eyetabut am Jesus kay. 27 Pũğ gu ey'in kawẽnwẽn ya'ôba'arêmat'a'ôm. Adedem gu bit cuy jekawẽn pũğ e'awero buje—xepxep ã. Ebağũğ tak xipat ma. Xepxem gu dak cuy jekawẽn ip. Pũğ ma koap jede. Ixe emũğ puje wara'at jede kanomũm. Wara'at tak cuy wuya'ôm ma apẽn ite o'e iap guwẽn. 28 Ka'ũma ma aco'i itaybit apẽn ite o'e iap muwẽn ãm wuya'ôm. Itaybit'ũm pima, muğ ma juy ip jeedop. Ya'ôberen gu juy

jede ip—jewebe acã—Deus pe dak. ²⁹ Xepxep ã juy apên Deus o'ğuwên cebe ip iap guwên püğ e'awero buje. Ebpüğ tak xipat ma. Ixeyü ekawên cocom cîcã juy jeedop ip warara'acat.

— Cedağ xe'e ixeyü e'em? — i juy je'e ip jewewebe.

³⁰ Wara'acat pe Deus ekawên mubapuk puje bit, kawênwênat cuy jemüğ wara'acat ekawên âm. ³¹ Deus ekawên ğubapuk püğ pe ğu—soat pe ma. Soat ip i'e but ajo Deus o'e cebe iap. Püğ ma juy guwên. Ixe emüğ puje juy wara'at guwên. Imên bodinmaku guwên ip. Imên eēm pima, soat cuy eyetaybin. Soat tak eycokcok epesop. Jewebuywatwan tak cuy epesop. ³² Jekpiwatpin ma jede Deus ekawên muwênwên'ukat. Jekpiwatpin ma dak jemüğ. ³³ Deus icokcok ğu warêmtağ wuye'aweroap kay bit. Cedağ ma wuye'awero buje bit, icokcok e'em.

³⁴ Itabucayü e'awero buje juy müğ ma jeedop ip aoyü. Imên je'awerorom soat ka dağ itabucayü. Abu ayacat o'ğuydeat ce'awero buje ip? Ka'üma ma. Ağokatkayü kukukan ğu juy jeedop ip aoyü. Judeuyü awêwêap ekawên tak imên wuymutaybitbin. ³⁵ Wuysüsün kuka ace ayacat ekawên puje aweromayü be. “Apên ite o'e?” i'e pin pima, jektop eju ma juy ekawên jeduk'a be ma—awerom pima bit ka'üma.

³⁶ Eyxewi ğu Deus ekawên o'jebapuk—cexewi ma—Deus xewi. Eywebe ã ğu Deus ekawên o'ğuwên—soat pe ma. Imêneju:

— Ocejü acã cedağ ma je'awerorom Deus eju kawênwênap'a be — i'ümğü juy epe'e.

³⁷ Püğpüğ ey'in Deus ekawên muwênwên'ukayü. Warara'acat ey'in Deus biğbuk emumuüm kuğayü—ya'öbacaap kuğayü.

— Wuykukukat a'öbi Paulo ijudup mubarararağ wuymuküyoaptum — i juy je'e ixeyü ma.

³⁸ Püğat pit wemudupmubararaktup peat ekawên kay'üm pima, ixeye'eap kay ğu juy epesop.

³⁹ Imêneju, okitpitpiyü: — A'öbacaap cuy eğüm owebe ekawên muwên âm — i juy epe'e Deus pe. — Ya'öba'arêmat'a'ôm ğu juy ecekawên — i'ümğü bit cuy epe'e wara'acat pe.

⁴⁰ Awerom pima bit, warêmtağsug ğu juy epesop. Cedağ ma juy epeye'awero.

15

¹ Okitpitpiyü, ğebum cuy epesop kawên idipat kay. Kuy bima juk adi iboap ekawên oğuwênwên eywebe. Iboap ekawên kay eyetabut epesop. Iboap ekawên tağ eyju jekukum ğasü dak. ² Iboap ekawên cekawêntip. Iboap ekawên cuk adi oğuwênwên eywebe. Deus eydaxijojom iboap ekawên kay eyetabut puye. Eybu'u'üm pima, jeydaxijo. Eybu'u bima biñ, te'e ma juk eyetabut epesop.

³ Apên cuk adi oya'ıjojiap cuk oğuwên eywebe. Iboap ekawên podi ma xipat. Cristo oe'ü ikêrêat uk am wuywebe. Oe'ü apên ibararak opop Deus ekawêntup pe iap tağ. ⁴ Ixe'üm o'jomöğ ip witabiküy be. Xepxep xet kap puje dak, Deus ixeye'e'ğuyü ce'ü'ıyayü dopap pewi. Waram ğuto o'jetait apên ibararak opop Deus ekawêntup pe iap tağ. ⁵ Pedro kay o'jebapuk je'üap tomukadi. Ğasü 12 beayü kay o'jebapuk—jemumujuyü kay. ⁶ Ğasü jeweju juk adi oekuku'ıayü kay o'jebapuk adeayü kay—500 beayü kay. Ade ma buk ixeyü'in pit itabêğ ma. Warara'acat kuy oe'ü'ü ixeyü'in. ⁷ Tiago kay o'jebapuk ğuyjom. Soat jemumujuyü kay o'jebapuk ğuyjom.

⁸ Ixeyū kay jebapukap tomukadi okay o'jebapuk. It kapat wa'umat puxim òn, kanomūm okay o'jebapuk puye. ⁹ Imēnpuye obodi ma ip ya'òbuyxi warara'acayū Jesus emumujuyū. Kuy bima Jesus kay itabucayū be ipiatpi'ajojoan cuk adi ojekukuku. Imēnpuye osūsūn “Jesus emumuju òn” i'e am. ¹⁰ Deus pit soat podi ma xipan okuḡ, xipat ḡu ma'ḡu òn. Imēnpuye juk omuy Jesus emumujum. Te'e ḡu juk omuy. Warara'acat ekapikap podi ma juk adi ocekapikpik Jesus emumujuyū ekapikap podi ma. Wa'òbacaam ḡu bit cuk adi ocekapikpik—Deus a'òbacaam acā. Ixe wa'òmucanucan'uk osunuy soat em. ¹¹ Kawēn idipat acā oḡuwēn eywebe. Warara'acayū dak ibeat acā o'ḡuwēn eywebe—Jesus emumujuyū. Abu imuwēnuwēn iat pit yoboḡ ḡu. Cekawēn pit yoboḡ. Iboap ekawēn kay juk eyetabut epesop.

¹² — Deus waram ḡuto Cristo o'ḡutait ce'ūap tomukadi — i wuyju e'em. Imēnpuye:

— Deus waram pit ce'ū'ū'ibiyū ḡutait ḡu — i'e'em te'e ma pūḡpūḡ ey'in.

¹³ Ixeyū e'eap icēm pima bit: — Deus waram ḡuto Cristo o'ḡutait ḡu — i dak e'em ip. 1

¹⁴ Deus pe waram ḡuto Cristo mutait'ūm pima bit, te'e ma kuka kawēn idipat wara'acat pe—te'e ma dak kuka adi eyetabut iboap ekawēn kay.

¹⁵ — Deus waram Cristo o'ḡutait — i wuyju e'em.

Ixeyū e'eap icēm pima bit, napa ma wuyju e'em:

— Deus Cristo o'ḡutait — i.

Deus waram ḡuto ce'ū'ūayū mutaicin ḡu iap ekawēn icēm pima, Cristo dak waram ḡuto o'ḡutait ḡu. ¹⁶ Waram ḡuto ce'ū'ū'ibiyū mutaicit'uk'ūm pima, Cristo dak waram ḡuto o'ḡutait ḡu. ¹⁷ Ixe be waram ḡuto Cristo mutait'ūm pima, te'e ma juk eyetabut cekay. Ikērēat kuḡ mabuk eyju. Ixe be imutait'ūm pima, ipiat'ajojoap kay epeju eye'ū buje. ¹⁸ Ixe be imutait'ūm pima, Cristo kay itabucayū'ūm'ūm wūy ma opop ip Deus wi. Ipiat'ajojoap pe ma ip opop. ¹⁹ Ijodi bima acā du Cristo xipan wuykuḡ? Wuye'ū buje bit wuykay ḡu xe'e? Imēn pima, warara'acat podi ma kuka wuyḡucūḡ ace.

²⁰ Imēnpit ixeyū e'eap icēm ḡu. Deus waram ḡuto Cristo o'ḡutait. O'ḡutait waram ḡuto soat webekitkiyū'ūm'ūm oḡutait iam wuymutaybit am. ²¹ Soat je'ū'ūm ace'e pūḡ ma aḡokatkat ikērēat o'ḡuḡē buye. Imēnpuxim soat acejetait waram wara'at pit idipat o'ḡuḡē buye. ²² Soat je'ū'ūm ace'e wuyju Adāo naxeḡebitbit puye. Imēnpuxim waram acejetait Cristo eju mūḡ'i wuyju buye. ²³ Cristo koap o'jetait waram. Guyjom pit Cristo a'òkayayū waram ḡuto jetait. Waram acejetait ixe ajēm puje. ²⁴ Cristo Deus kay'ūmayū a'òbacaap ḡu'ūm. Soat ḡu'ūm. Soat xipat'ūmayū kukukat a'òbacaap ḡu'ūm. Soat ya'òbuyxiat a'òbacaap tak ḡu'ūm. Soat ya'òcaat a'òbacaap tak ḡu'ūm. Ka'ūma ma kūyjobit jeenuy ixeyū a'ò kay. Deus a'ò kay acā jeedop ip kūyjobit.

— Ēn acā soat kukukat. Soat kūyjobit a'ò kay acā — i soat je'e ip Deus pe.

²⁵ Cristo soat kukukan je'e Deus pe cekay itakomaayū a'òbacaap mu'ūm puje. Soat jeedop ip kūyjobit Cristo a'ò kay. ²⁶ Wuye'ūap wuykay itakomaat puxim. Wuyparara wuykay itakomaat puxim. Wuyparara dak je'ūm. Deus soat kukukan pima bit ace'ū ḡu. ²⁷ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus soat a'òbacaap o'ḡu'ūm, i. Soat jeedop ip kūyjobit ixe a'ò kay, i.

Deus soat a'òbacaap ḡu'ūm. Soat jeedop ip kūyjobit Cristo a'ò kay. Ja'òbacaap pit ḡu'ūm ḡu. ²⁸ Cristo a'ò kay am Deus pe soat mukūyjo buje, Cristo jeenuy kūyjobit Deus a'ò kay—jebay a'ò kay. Koap cebay soat ḡukūyjo ja'ò kay am. Gasū:

— Ōn tak kūyjobin oce a'ò kay — i je'e ipot jebay be.

Deus soat ipi dağacat kukukan jeenuy kabi beacat kukukan tak. Soat em jeenuy ixeyü kukukan. Ixeyü kukukap i'üm'ëm ğu.

²⁹Deus pe ce'ü'ü'ibiyü mutaicit'uk'üm pima, te'e ma püĝpüĝ ey'in jemubatisasanan ce'ü'ibit tieĝ.

— Deus waram ğuto ce'ü'ü'ibiyü mutaicin ğu — i napa ma e'em ixeyü. Ixeyü e'eap icëm pima bit, te'e ma jemubatisasanan ip ce'ü'ibit tieĝ. ³⁰Ixe be ce'ü'ü'ibiyü mutaicit'uk'üm pima, te'e ma soat kabia oaoka ojuyap cocom ðn. Imënpit waram ğuto ip imutaicit'uk. Imënpuye te'e ğu wuyaoka ojuyap cocom wuyju. ³¹Ocokcok eykay, wuykukukat Jesus Cristo eju müĝ'i eyju jekukum puye. Imënpuye:

— Soat kabia oaoka ojuyap cocom ðn, okitpitpiyü — i ðn e'em eywebe. ³²Ijopka be dak cuk adi we'üpinpinap ojojojo wida ika'uat eju ocebacanap puxim. Deus ekawën muwënuwën pima, we'üpinpinap ojojojo ijopka be—Ëfeso ka be. Omucokcok am imuwën puje, te'e ma kajuk we'üpinpinap ojojojo.

— Kuyaje ace'ü. Imënpuye juy jekõnkõn acã ajop, tikõnkõn tak — i te'e ma e'em itabut'ümayü.

Deus pe ce'ü'üayü mutaicit'uk'üm pima, ixeyü e'eap tağ cuy ajeku.

³³Eyday'em'am cuy epesop wara'acat pe eymuğuykukuap puxim. Ikërëat mujurüĝrügxiat purem pima, wuyju dak kuka cüg ma wuyekukuap acepere ma ixeyü buxim ikërëat mujurüg âm. ³⁴Püĝpüĝ ey'in pit eyetaybit ğu Deus e'e am. Imëĝâm ðn e'em eymusüsün âm. Waram pit cuy eyağuyusan epesop. Ikërëat mujurüĝrügap cuy epeyepere!

³⁵Imënpit:

— Apëntak Deus waram ce'ü'ü'ibiyü ğutait? — i je'e aco'i püĝ ey'in owebe. — Apebitak ixeyü jebin je'e iisuat? — i je'e aco'i owebe.

³⁶Eyetaybit ğu eyju. Kadaida dadadam wuyju ipi be. Tamuwexat puje acã kadaim e'em. ³⁷Kadai ğu wuyju taidadam—warëmtaksuğta ma. Trigoda aco'i taidadam wuyju—warëmtaksuğta ma. ³⁸Deus jekpiwatpin ma tamuwexan kadaim. Kadaida taida'ibita buxim ma jedaewexan yaypan puje—wara'atam ğu.

³⁹Soat itabëğayü ên püĝën ğu. Wuyën püĝën. Pucaën pit wara'atën ma. Wasüen tak wara'atën ma. Aximaën tak wara'atën ma.

⁴⁰Imën ma opop kabi be dak warëmtaksuğat ma. Ipi dağ tak imën ma—warëmtaksuğat ma. Kabi beacat idip. Ipi dağacat tak idip. Jewejojo'i ğu bit ip idip. ⁴¹Imëntak kaxie iesop. Kaxiamat pit ğuto iesop warun ma. Kasopta bit ğuto taesop warun ma. Jewejojo'i ğu ip isop. Imëntak püĝpüĝta bit ğuto kasopta wara'atasop co'i ğu—tasop warun ma.

⁴²Imënpuxim Deus waram ğuto wuymutaicin. Wuykot puje wuyjebit ierep e'em. Waram ğuto imutait puje bit, ierep pa'ore je'e. ⁴³Wuykot puje ikërë e'em wuyjebit ibaca ğu dak. Waram ğuto imutait puje bit, idip cıcã je'e. Ibaca jġã dak je'e. ⁴⁴Wuykot puje, ijodiat'üm jebit ma wuyjebit. Waram ğuto wuymutait puje bit, wara'an je'e. Deus biõĝbuk emumuğë jebin je'e wuyjebit. Ijodi bima wuyjebit ijodiat jebit ma. Waram wuymutait puje bit Deus biõĝbuk emumuğë jebit wuyjebin je'e. ⁴⁵Imën e'em Deus ekawëntup:

Deus koapat aĝokatkat o'ğugë—Adão o'ğugë, i. Ijebin o'ğugë cebeam ijodiat jebin ma, i.

Kanomūmat Adão bit ijodiat jebit podi ma. Ixe biõĝbuk pit wuymutaicit'ukat. Kanomūmat Adão i wara'at putet Jesus Cristo butet. ⁴⁶Koapat pit wuyjebit ijodiat jebit ma. Guyjom pit Deus wara'at jebit je'ğüm wuyjebin. Jebiõĝbuk

mugēgē je'gūm—kabi beat jebit. ⁴⁷ Koapat Adão ka'wi mugēgē osunuy. Kanomūmat pit o'kop kabi bewi—wuykukukat Jesus. ⁴⁸ Ijodiat jebit ka'wi mugēgē Adão jebit puxim. Kabi kay cumayū bit wara'at je'jat jejebin je'ū buje—Cristo jebit puxim—kabi beat jebit puxim. ⁴⁹ Gasū ka'wi mugēgē buxim wuyju. Guyjom pit kabi beat puxim acesop.

⁵⁰ Okitpitpiyū, imēn ōn eymutaybin pin. Deus soat kukukan pima ka'ūma ma je'ū. Imēnpuye ijodiat jebit kuḡ pima aceōm ḡu cexe ixē soat kukukan pima—iērep em iat kuḡ pima. Iērep em iat ḡu jeenuy cexe.

⁵¹ Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay. Soat ḡu ace'ū. Dao ma bit Deus soat wuyju wuyмуwexat. Kuy bima iboap iba'arēm osodop soat xe wuyxe. Gasū bit ibapuk o'e. ⁵² Dao ma wuyмуwexat wuyetapokap co'i. Ixe wuyмуwexat amām parasuy jo'iat muyde buje. Parasuy jo'iat ḡuyde kabi be. Imuyde buje, Deus waram ḡuto itabucayū'ūm'ūm jebit ḡuyū ipi bewi. Iisuat je'gūm ijebin. Waram ḡuto itait je'e ip. Waram pit je'ū ḡu ip. Soat em itait ip jeedop. Wuyju wuyetait pima parasuy jo'iat muyde buje, iisuat je'gūm wuywebe dak wuyjebin. ⁵³ Ijodiat jebit je'ū'ūm. Iērep e'em. Deus pit ibeat jebit ḡuwexat kabi beat jebin—iērep ḡuian, je'ū ḡuian. ⁵⁴ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ka'ūmḡu je'e je'ūap Deus soat kukukan pima, i. Soat kūyjobit jeedop ip Deus a'ō kay, i. Deus je'ūiat ḡuwexat je'ū ḡuian, i. Imuwexat puje ibodup peat ekawēn co'i je'e.

⁵⁵ Wuye'ūap dat pe wuyeiduap co'i. Deus pit ce'ūat mutaicin dat tōḡta'ukap puxim. Je'ūaptip'ūm pima, ka'ūma buxim ace'e wuyparara. Ace-supl'ajo ḡu dak ipiat. Pūḡ em tak ka'ūma.

⁵⁶ Soat ace'ū ikērēat kuḡ puye. Ikērēat mujurūḡrūḡap dat tōḡta buxim. Wuyetaybit wuyju ikērēat kuḡ iam Deus ekawēn cocom puye. ⁵⁷ Deus pit wuya'ōmucanucan wuywebe ikērēat mujurūḡap puxim, wuykukukat Jesus Cristo a'ō daḡ wuyju jekukum puye. Imēnpuye:

— Soat podi ma ēn xipan ocekuḡ — i juy ace cebe.

⁵⁸ Imēneju, okitpitpiyū, oxe ikukpinayū, eyaḡuywarururun ḡu juy epesop! Eybu'um ḡu dak cuy epesop eyetabut am Cristo kay. Soat em cuy kapikpiḡ epesop wuykukukat peam. Ixe a'ōbacaam kapikpiḡ pima, te'e ḡu kuka acekapik.

16

1 — Ocedinheiro juy oceḡuxipan imuju am Deus ebekitkit pe—Judéia eipi watwat pe — i juk epe'e owebe eyemudupmubararaktup pe kuyatup pe.

Epeḡuxipanpan cuy! Apēn cuk Galácia eipi watwat pe oceceiap taḡ cuy eyju dak epeḡuxipan—apēn cuk itabucayū be oceceiap taḡ. ² Soat edomingo be eyedinheiro'in cuy epeḡuxipan. Ade ma ikuḡayū adem ma juy ḡuxipan. Ade'ūm ikuḡat pit adem ḡu juy ḡuxipan. Imēn eyju ḡasū imuxipanpan pima:

— Eyedinheiro'in cuy epejat — i ḡu kuka oce eywebe eykay oajēm puje. Oajēm puje at ḡu juy epeḡuxipanpan. Gasū dak cuy epeḡuxipanpan. Soat cuy je'e ixipan oajēm puje. ³ Oajēm puje aḡokatkayū oḡuju Jerusalém ka kay—eyemunaēyū. Cartadup tak otupmubararak eyedinheiro eju tupmujuaptum. Eyedinheiro tujowat ip cartadup tak. ⁴ Oju ba'ore'ūm pima bit ōn tak oju ceweju ip.

⁵ Macedônia eipi daḡ cuy ojeku. Macedônia eipi daḡ weku epere buje bit, eykay juy oajēm. ⁶ Ibut ma aco'i oḡuy eyxe. Ihi bun aco'i oḡuy. Guyjom cuy obuywan epe'e ojuap taḡ weku am. ⁷ Darem ḡu onuy pin eyxe—ibun ma. Wuykukukat ibikuy bima, ibun ma oḡuy eyxe.

⁸ Ijocce bit oꝓuy Pentecostes epeta ajēmap wiwim—Éfeso ka be. ⁹ Adeayū mutaybin puť owebe ijocce. Jesus ekawēn muwēnuwēn ōn adeayū be. Warara'acayū bit itakoma okay, Jesus muwēnuwēn ōn puye.

¹⁰ Obuxim Timóteo dak kapikpig wuykukukat peam kawēn idipat muwēnuwēn. Imēnpuye eykay yajēm puje juy xipan epejukuk ikabap i'e am eyxe. ¹¹ Ixe juy epeꝓpubun ꝓu yaypan'isu ma'ꝓu. Ixe epicap wiwim ōn wuykitpitpiyū eju. Imēnpuye juy ixe epesubuywan icokcoꝓ cepit am okay.

¹² — Ēn tak cuy eju Corinto ka watwat jom wuykitpitpiyū eju — i juk adi oce wuykitpit Apolo be.

Ade em ma imēn cuk adi ocece cebe.

— Gasū ꝓu aco'i oju — io'e owebe.

Iju ba'ore'ūm pima bit, je'ju eykay.

¹³ Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim Cristo kay. Eyetabun cīcā juy epesop cekay. Eya'ōcam cuy epesop. Wara'at kaykayꝓ ꝓu juy eyetabucap epejukuk. ¹⁴ Warara'acat ikukpinap tomuju juy epeyekapikpik.

¹⁵ Kuy eyetaybit Estéfanas—ibadipyūm tak. Ixeyū koap ma itabut o'e Jesus kay Grécia eipi watwat'in. Soat em Deus ebekitkit puywatwan ip Estéfanasyū. Okitpitpiyū, ¹⁶ ixeyū a'ō daꝓ cuy epekuku—ixeyū eju kapikpik'ukayū a'ō dak.

¹⁷ Ocokcok cīcā Estéfanas ajēmap kay, Fortunato ajēmap kay dak, Acaico ajēmap kay dak. Eywebe obuywan pa'ore bima, ixeyū ma obuywatwan.

¹⁸ Ixeyū omucokcokcoꝓ cīcā. Eymucokcokcoꝓ tak cuk adi ip osodop. Xipat cīcā ip oxe. Eyxe dak aco'i xipat ma ip.

¹⁹ Ásia eipi watwat kato mujujum eywebe—itabucayū. Áquila, Priscila dak kato mujujum eywebe, soat ixeyū duk'a be je'aweroro'ukayū dak, wuykukukat kay itabucayū. ²⁰ Soat wuykitpitpiyū dak kato mujujum eywebe—oxeayū.

Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe.

²¹ Obubin ma Paulo dak kato mujujum eywebeiaptup mubarararaꝓ ōn.

²² — Wūy ma jeedop ip Deus wi ipiat'ajojom wuykukukat kay'ūmayū — i ōn e'em. — Ocekukukat, ajēm cuy! — i dak ōn e'em.

²³ — Ocekukukat, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk—ekayayū ejukuk — i ōn e'em Jesus Cristo be.

²⁴ Eykukpin cīcā oxe—soat wuyju Jesus Cristo eju mūꝓ'i jekukum puye.

Ibūrū ma.

CORINTO KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

¹ Corinto ka watwat, cartadup mubarararag òn eywebeaptum—Deus ebekitkiyũ adeayũ beaptum, Grécia eipi watwat beaptum. Òn Paulo. Jesus Cristo emumuju òn Deus bikuyap tag. Tupmubarararag òn wuykitpit Timóteo eju—wuyxe ikukpinat eju.

² — Bay, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyũ aguy mubabibin cuy eguy — i òn e'em cebe ip.

³ — Soat podi ma ên xipat — i juy acece Deus pe. Ixe ma wuykukukat Jesus Cristo ebay. Ixe ma wuyebayat tak. Soat em xipan wuykuĝ. Soat em wuybuywatwan. ⁴ Xipat'umat jebapukpuĝ ocewebe bima, ixe ma oxebuywatwan. Imênpuye warara'acayũ be xipat'umat ebapuk puje, ocetaybit ibuywat am ip, ipiatpi'ajojom ip pima dak. Ocetaybit ixeyũ buywat am, Deus soat em kuy oxebuywatwan puye. ⁵ Apên Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo iap puxim oceju dak ipiatpi'ajojom ocetabut Cristo kay buye. Imênpit big ma oceju ipiatpi'ajojom pima, big ma ixe dak oxebuywatwan oca'òmucanucan.

⁶⁻⁷ — Deus oxebuywatwan e'em — i juk adi oce eywebe kuy bima. — Deus ocedaxijojom ipiat'ajojoap kay ocejuap puxim — i dak cuk adi oce eywebe. Imênpuye Deus kay'umayũ oce kay jijã. Ipiatpi'ajojoan ip ocewebe. Wuyju ipiatpi'ajojom pima bit, Deus wuybuywatwan cĩcã. Kuy eyetaybit iboam. Imênpuye:

— Wuyju dak ipiatpi'ajojom pima, Deus wuybuywatwan jeenuy — i juy epe'e'e eyewewebe a'òmucan am. — Wuykay'umayũ wuykaykay bima dak, ixe wuybuywatwan ma jeenuy — i juy epe'e'e eyewewebe. Ixe ma eya'òmucanucan jeenuy eywebe eyetabucap epereap puxim.

⁸ Okitpitpiyũ, ade jijã xipat'umat o'jebapukpuk ocewebe Ásia eipi be bima. Iboap cuy oĝuwên eywebe eyetaybit'umap puxim. Ipiat ocesupi'ajo jijã. Ipoxi jijãat kuĝ oceweju iap co'i ma juk adi oce kuku. Tũybe aceap iãn cuk adi oce'e. ⁹ Tũybe warara'acat wuyaoka iãn cuk adi oce'e. Imênpuye juk adi ocetaybit ocesop iba'ore ocewebe jewedaxioam iam, Deus pe acã iba'ore ĝu ocedaxioam iam tak. Ixe be acã imutait pit ce'uat tak. ¹⁰ Ixe juk adi ocedaxiojo warara'acat pe ocaokaap puxim. Ixe ma ocedaxijojom jeenuy soat em. Ocedaxijojom jeenuy xipat'umat ebapukpuĝ ma'ĝu ocewebe. Imênpuye ocetabut cĩcã cekay. ¹¹ Eyju dak cuy oxebuywatwan epesop kawênwên pima Deus eju ocewebeam. Deus tak oxebuywatwan jeenuy, ocewebeam eyju kawênwên puye. Xipat cĩcãat je'ĝum ocewebe. Xipan jeenuy ocekuĝ. Imênpuye adeayũ je'e cebe:

— Bay, soat podi ma ên xipat, xipan Pauloyũ ejukuk puye — i. — Ên xipat cĩcãat ùmũm cebe — i dak je'e ip cebe.

¹² Abu buk oceĝuĝyukuku? Ka'ũma ma. Cedaĝ ma juk adi oce kuku. Xipan ma juk adi ocesop warara'acat kuĝ. Eykuĝ pit ibodi ma ocesop xipan eykuĝ. Icêmãn oceju iboam e'em. Apên cedaĝ ocexe iap tag oceju jekukum, ocetaybit cĩcã buye ĝu—Deus oxebuywatwan puye acã; ixe soat em xipat cĩcãat ùmũm ocewebe buye dak. Imênpuye ocecock ocekuap kay cedaĝ ma oceku buye. ¹³ Kawên iba'arêmatup mubararag ĝu òn eywebe—kawên ibapukatup acã. Obu'u ma juk adi oĝuy eymuĝyukuku cartadup pe. Eyetaybitbũt ã òn. Imênpuye juy omuymuy ĝu bit epesop!

14 Guyjom pit aco'i eyetaybit cîcã epe'e ðn. Eycokcoğ epesop okay ġebuġe bit. Òn tak ocokcoğ oce eykay waram wuykukukat Jesus aġemap kabia be.

15-16 Koap pima bit cuk adi a'ġu wa'ò kay ĵĵã epesop. Imēnpuye eyjo pin cuk adi oġuy Macedônia eipi kay cum pima, ibocewi jepin pima dak. Imēn eyjoġo buġe kuka ĵuk xepxep em oġuy eymucokcoğ Deus ekawēn eymutaybitbin. Eyju dak kuka ĵuk obuywan epe'e Judéia eipi kay oġu am. 17 Wetaybit'üm tu oġuy eyxe eykay iġu pin pima?

— Ewekay acã ên êbum — i du eyju e'em owebe? — “Cum ðn eykay,” i ên e'em ocewebe cum'üm pima — i du eyju e'em owebe?

Imēn ġu ðn e'em! 18 Deus pit napa ġu e'em. Soat em ja'ò dağ e'em. Òn tak inapa bit oce ġu. Deus itaybit iboam.

— Hm hm. Cum ðn eykay — i'ümġu ðn e'em, cum'üm pima bit.

19 Òn ma Jesus Cristo ĵuk adi oġuwēnuwēn eywebe. Timóteo dak cuk adi ixē ma o'ġuwēnuwēn eywebe, Silas dak. Ixē Jesus Cristo Deus ipocat.

— Em ðn — i'ümġu ixē e'em em'üm pima.

Ja'ò dağ pit soat em ma e'em.

20 — Xipacat oġüm eywebe — i'e'em Deus wuywebe.

Ibo bubum ma wuyju xipacat pupum, Jesus Cristo Deus a'ò dağ iümüm wuywebe buye. Imēnpuye:

— Imēn cuy je'e, soat em Deus ja'ò dağ e'em puye — i wuyju e'em soat pe. Imēnpuye:

— Warara'acat podi ma Deus idip — i'e'em adeayū dak.

21 Deus ma ja'òbacaap ümüm wuywebe Cristo ekukuap puxim wuyeku am. Ixē ma ĵuk wuynaē ĵebekitkin. 22 Wuybutet mubarararağ wuybubut pe teku ĵuy obubut iap mubapuk am soat pe. Imēnpuxim Deus tak ĵebiðġbuk o'ġuom wuywebe teyüku webekitkit iap mubapuk am soat pe. Ixē biðġbuk wuywebe bima, wuyetaybit soat wuywebe iüm piniat acejat iam.

23 Deus itaybit icēmān ðn e'em eywebe iam. Eykay oġu buġe bit, kuka mo ðn eymukorēm. Imēnpuye oġu ġu eykay eymukorēmap puxim. Obu'u eymuġuycūğ. 24 Ĵeymukūġjo ġu bit oceju eyetabut am, kuy eyetabut cîcã buye. Imēnpit eycokcok cîcã ġu buk—eycokcoksū ma. Imēnpuye ocexe eymucokcok pin.

2

1 Imēnpuye:

— Odaobu'u'u Corinto ka beayū kay imukorēmap puxim ip—imuġuycūğap puxim tak ip — i ĵuk oce owebe ma.

Omucokcokcoğ cuk adi epesop kuy bima. 2 Owebe eymuġuycūğ puġe bit, abu kuka omucokcoğ? Ka'ūma ma! Soat kuka eyġuycūğ epesop. Imēnpuye oġu ġu eykay obu'u eymukorēm puye. 3 Imēnpuye koapatup cuk otupmubararak cartadup eymukorēmaptap. Ikērēat muġēġēap cuy epeyepere oajēm awap. Eywebe omuġuycūğap kay ġu ĵuy ðn oajēm puġe. Eywebe omucokcoğap kay acã ĵuy ðn. Òn ocokcok pima, eyju dak eycokcok ma epesop. 4 Oġuycūğ cîcã eykay bima ibodup cuk otupmubararak eywebeaptup—waġuybabi'üm eykuğ pima. Wetadidetog ma ĵuk adi otupmubararak. Eymuġuycūğap oġuy ġu bit cuk otupmubararak—eymukūġjoap oġuy acã. Eymukūġjo pin cuk adi oġuy eykukpin cîcã oxē iam.

5 Iġo bit cuk adi omuġuycūğ cîcã aġokatkat, eyxeat, ikērēat muġēġē'ukat. Iġo ĵuy epeġukorēm iaptup cuk adi otupmubararak eywebeaptup koapatup. Omuġuycūğap podi ma bit iġo ĵuk adi eymuġuycūğcūğ osunuy pūġpūġpūğ

ey'in. Eya'õpurug̃u bit cuy epegukorēm—eya'õdidim ma. ⁶ Ade ey'in cuk kuy iḡo o'ḡukorēm rēm waram ḡuto cedaḡ ma ceku am. Kuy juy o'e. Waram pit epegukorēm ḡu. ⁷ Gebum ḡu juy epesop ḡasū bit apēn ixe ikērēat o'ḡugē iap kay. Epesubuywan ḡasū bit. Iburem cuy epesop biḡ ma iḡuycūḡap puxim—Deus ikērēat ju'uk ḡu owebewi i'eap puxim. ⁸ Xipan cuy ixe epejukuk ḡasū bit imutaybin am oxece ekukpin cīcā iam. ⁹ Kūyjobit paxi adi ip wa'õ kay iam cuk adi oḡuy wetaybin pin. Imēnpuye juk ibodup otupmubararak eywebeaptup koapatup. ¹⁰ Iḡo aḡokatkat cuk adi omuḡuycūḡ ikērēat muḡēḡē'ukat. Imēnpit eyju ḡebum'ūm pima apēn ikērēat o'ḡugē iap kay, õn tak ḡebum ḡu oce iboap kay. Waḡuyba'ūm iboap kay Cristo etabutpe. Waḡuyba'ūm puje, xipat ma je'e eywebeam tak. ¹¹ Gebum ḡu oce iboap kay Satanás pe wuyaguyba'arēmap puxim. Wuyetaybit apēn Satanás jewaḡuy muḡēḡēm. Ibikuy jījā wuywebe ikērēat muḡēḡēan.

¹² Kuy ma juk oju Trôade ka be kawēn idipat muwēn ām iboka watwat pe—Cristo muwēn ām cebe ip. Iba'ore jījā osunuy iju am. Emukacūḡap puxim wuykukukat pit omuju kawēn idipat muwēn ām cebe ip. ¹³ Waḡuybabi'ūm cīcā juk a'ḡu oḡuy, wuykitpit Tito dobuxik'ūm puye. Imēnpuye ocewemuwēn ibo ka watwat pe. Macedônia eipi kay juk oju ikudadam.

¹⁴ Kuyje ya'õcaat oexe nopagõḡõap taḡwi taomūnmūn'ibiyū kuḡ. Soat etabutpe oexe—jebekitkit etabutpe. Imēnpuxim Deus tak soat em wuya'õmucanucan Cristo eju mūḡ'i wuyeku am soat etabutpe jebekitkit etabutpe. Apēn soat taḡ te'okuat jepõḡpõḡpõḡ iap puxim Deus tak wuy mujum soat kaka daḡ. Wuy mujum Cristo ekawēn muwēn ām soat ka watwat itaybit am ixem. Imēneju:

— Warara'acat podi ma ēn xipat! — i juy ace cebe—Deus pe.

¹⁵ Kuyje paīyū te'okuatõm mupikupik'uk osodop ip tiḡmujū am Deus kay. Wuyekukuap te'okuatiḡ puxim, wuyju Cristo bikuyap taḡ jekukum puye. Cristo iḡoptiḡ tiḡmuyuhum Deus kay. Te'okuatiḡ jediḡepõḡpõḡpõḡ Deus taxijom'iaiyū be te'oyõn ām, ipiat'ajojoap kay cumayū be dak te'oyõn ām. ¹⁶ Ipiat'ajojoap kay cumayū xe wuyju Cristo bikuyap taḡ jekukum iap te'okõõmat puxim e'em—wuye'ū'ēmate'o buxim. Deus taxijom'iaiyū xe bit te'okuat puxim e'em wuyekukuap—wuy mu'ada'adaapte'o buxim. Abu-be Cristo imuwēn put wara'at ka watwat pe? ¹⁷ Deus a'õbiat pe acā! Deus pe wuy mujū buje, cedaḡ ma Cristo aḡuwēnuwēn. Warara'acat muḡuykukuku'uk'ūmayū wuyju. Deus etabutpe wuyju imuwēnuwēn. Warara'acat pit warēmtaḡ ma Cristo muwēnuwēn. Imuwēnuwēnaptei kay jījā dak e'em ip. Tūybe Cristo muwēnuwēn pima wuybuyxi jījāan ace'e iān e'em ip. Ixeyū buxim ḡu oceju bit.

3

¹ Warēmtaḡ ma ey mutaybitbin'ukayū buxim ḡu oceju bit.

— Xipat cīcā oceju — i'ūmḡu oceju bit e'em warara'acayū be.

Iḡoptup kukat xipat iaptup kay xe'e oceju eyxewi cartadup? Ka'ūma. Kuy ocetaybit eyju xipat iam. Iboaptup kay xe'e eyju ocexewi dak? Ka'ūma. Kuy eyetaybit oceju xipat iam. ² Oceju bit cartadup kay ḡu eyxewi Pauloyū xipat iaptup. Eyju ma ocemudupmubararaktup puxim cartadup puxim. Apēn eyju cedaḡ ma jekukum iap co buje soat je'e:

— Paulo xipat. Cedaḡ ma Corinto ka watwat o'gutaybitbin — i.

Imēn je'e ip apēn cuk ikērēat muḡēḡēap epeyepere iap co buje dak. ³ Eyju cartadup puxim—Cristo emudupmubararaktup puxim. Tintadim ḡu

o'tupmubararak. Wita'a erūn'a be ġu dak opop ibararak. Deus biōġbuk pit cuk eyaġuydadam o'e—soat em itabēġat biōġbuk ma. Eyaġuydadam o'e ocewebe kawēn idipat muwēn puje eywebe. Imēnpuye eyekukuap cartadup puxim.

⁴—Oceju xipat — i oceju e'em eywebe, ocetabut cīcā Deus kay buye, Cristo kay dak.

⁵ Deus ocebuywan'ūm pima, iba'ore kuka o'e ocewebe Cristo muwēn ām warara'acat pe. Imuwēn put ocewebe ixē ocebuywatwan pima acā. ⁶ Ixe ma ocebuywatwan kawēn iisuat muwēn ām soat ka watwat pe—apēn ixē soat ijodiakat taxijo pin iap ekawēn muwēn ām.

— Soat ekawēn taġ eyeku'ūm pima Deus pe wuyawēwēap ekawēn taġ, ixē wi wūy ma epesop eye'ū buje — i'ūmġu oceju e'em warara'acayū be. — Ibiōġbuk xipacat eyaġuydadam pima, Deus xe ma epesop eye'ū buje — i acā oceju e'em.

Wuyawēwēap ekawēn taġ jeku ojuy e'em ip adeayū. Jewedaxijo ojuy dak e'em ip. Iba'ore imēnpit cewedaxijo am ip. Imēnpuye wūy ma ip dopdom Deus wi. Ibiōġbuk xipacat wuyāġuydadam pima bit, Deus xe acesop soat em.

⁷ Kawēn kuyat pit ibararak osodop witadopa be—topaerūnatopa be. Deus dipap o'jebapuk iboap ekawēn muwēn puje Moisés pe. Idip cīcāt o'jebapuk. Imēnpuye Moisés osunuy topa jo ba'ore soat pe jebekitkit pe—Israel naxeġebitbit pe. Topa jo ba'ore osunuy topasopsup puye Deus dipap kuġ. Guyjom pit topasopsup ġūġūn ā o'e. Imēnpit iba'ore soat pe wuyawēwēap ekawēn taġ jeku ojuyat wūy ma jeenuy Deus wi je'ū buje.

⁸ Gasū bit Deus jebiōġbuk mođmōm wuywebe soat em wuynuy ām jexe. Iboap idip cīcā wuyxe. Wuyawēwēap ekawēn taġ wuyekuap idip cīcā. Deus jebiōġbuk muđmōm wuywebe iap pit ibodi ma idip wuyxe. ⁹ Iba'ore soat pe wuyawēwēap ekawēn taġ jeku am kawēn kuyat taġ. Imēnpuye:

— Ikērēat kuġ eyju oxē — i'e'em Deus soat pe wuywebe.

Wuyawēwēap ekawēn pit cekawēntip. Ibodi ma kawēn iisuat pit cekawēntip. Kawēn iisuat taġ jekukum pima, cūġ ma acesop Deus xe. ¹⁰ Moisés Deus dipap o'jojjo kawēn kuyat muwēn puje. Cekawēntip osunuy. Gasū bit cūġ ma acesop Deus xe kawēn iisuat taġ jekukum pima. Kawēn kuyat podi ma cekawēntip osunuy kawēn iisuat. ¹¹ Kawēn kuyat cekawēntip osodop. Ibun am ġu bit Deus o'e “Iboap ekawēn taġ cuy epeku,” i. Daream ma. Kawēn iisuat pit kawēn kuyat podi ma cekawēntip. Soat em ma juy iboap ekawēn taġ ajeku.

¹² Soat em Deus xe acesop iap wiwim cīcā wuyju. Imēnpuye wuybisūsūn ġu kawēn iisuat muwēn ām soat pe. ¹³ Moisés buxim ġu wuyju. Ixe Moisés paġo ierūnat kuġ osunuy jedopa ajuy am. Ibu'u osunuy jebekitkiyū be jedopasopsep ġūsūnap coan. ¹⁴ Topa jojjom ip osodop iġūġūn ā Moisés ebekitkit—Israel naxeġebitbit. Itaybit ġūġūn ma dak osodop ip Deus ekawēn jedopa eju paġo kuġap co'i ma. Gasū dak iba'ore jījā ixeyū etaybin am apēnape Deus e'em iam cekawēntup cocom ma'ġu ip. Cekawēn pa'arēm cexe ip kawēn kuyat. Cristo eju jemūġ puje acā itaybit je'e ip cekawēn. ¹⁵ Wuyawēwēap ekawēntup co buje, ġasū dak itaybit ġūġūn ma ip—Moisés pe o'ġuwēn iap ekawēntup co buje. Itaybit ip yopit ma. Jedopa eju paġo kuġat co'ma ip itaybit. ¹⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus paġo o'ju'uk Moisés dopa ejuwi cepit puje wuykukukat kay, i. Imēnpuxim ġasū dak wuywebe ikērēat muġeġēap epere buje Deus ikērēat ju'uk wuywebewi paġo o'ju'ukiap puxim. Ikērēat ju'uk wuywebewi

wuyetabun puje wuykukukat Jesus kay. ¹⁷ Ibodup pe wuykukukat Deus biõgbuk iape. Ixe wuymuisusun soat em Deus xe wuynüy ãm wuye'ü buje. Ixe biõgbuk wuywebe bima, wuyetaybit wuyju cûg ma Deus xe Jesus kay wuyetabun pima acã iam, wuyawẽwẽap ekawên tağ jekukum pima gu iam. ¹⁸ Wuyju bit kuy wuyetabun wuykukukat Jesus kay. Jedopa eju pago kukat puxim gu wuyju. Wuykukukat biõgbuk wuymuwexaxan wuydip am jejo'i i'eap ojuy. Ixe wuymuwexaxan waroa jo'ian. Wuykukukat dipap ip o'jojojo wuyjojo'ukayü waroa jo' buye. Imênpuye biğ ma wuykukukat co'layüm acesop. Imên ace'e biğ ma wuydip.

4

¹ Deus ma ocekapikam o'güm ocewebe, itabotaidabotbot ocekap buye.

— Kawên idipat cuy epeguwẽnuwẽn soat kaka dağ — i juk adi o'e ocewebe. Imênpuye ocebu'u gu ocesop ocekapikap kuğ. ² Iba'arêm ikẽrêat muğẽğẽap pit kuy ocepere. Warêmtağ ma ocekuuap tak kuy ocepere. Warara'acat muğuykuku'uk gu oceju bit imutabun am ip Jesus kay. Deus ekawên muwarururun'uk gu dak oceju. Soat em ma kawên icêmat tağ oceju jekukum Deus etabutpe. Imênpuye:

— Pauloyü cedağ ma jekukum — i'e'em ip soat pe ocekuuap cocoyü.

³ Oceju kawên idipat muwẽnuwẽn. Ixe ekawên pit iba'arêm ipiat'ajojoap kay cumayü xe. ⁴ Kawên idipat kabia buxim. Wuyetaybit Cristo idip cîcã iam kawên idipat cocom puye. Icêmãn Cristo Deus co'i iam tak wuyetaybit ma. Satanãs pit ipiat kay cumayü mubu'u'un Jesus kay itabucap puxixim. Ixeyü ağyumubarêmrêm kabiok pe imunêmunêmap puxim. Imênpuye itabut gu ip kawên idipat kay. Ita'umat puxim ip e'em.

⁵ — Ocekap juy eyetabun epesop — i'ümgu oceju e'em warara'acat pe. — Jesus Cristo kay juy eyetabun epesop — i acã oceju e'em. — Äğ cuy ixeykukan je'e — i oceju e'em.

Jesus Cristo xipat cîcã ocekap. Imênpuye oceju eybuywatwan. ⁶ Kuyje:

— Kabiokat tağwi juy kabiaat je'bapuk — io'e Deus.

Ibo kabiaat wuymukabiahiam iap co'i ixey wuymuküyjojom. Ixe wuymutaybitbin soat podi ma odip iam. Cristo dak ixey jo'i ma jedipap kuğ—Deus co'i ma.

⁷ Deus a'õbacaap kuğ oceju cekawên muwên ãm. Imuwẽnuwẽn oceju ocebaca gu ma'gu. Ka'wi muğẽğẽ'a buxim oceju—yaca'umat'a buxim. Deus acã ya'õbaca. Ixe bit oca'õmucanucan jekawên muwên ã. Imênpuye ocekawên cocoy'ukayü itaybit ja'õbi gu teyüku imuwẽnuwẽn—Deus a'õbi acã ip imuwẽnuwẽn iam. ⁸ Soat em xipat'umat jebapukpuğ ocewebe. Ocebu'u gu ma'gu ocetabut am Jesus kay. Soat em ocağuybabi'üm'üm oceju e'em. Ocetabucap pit ocepere gu imênpit. ⁹ Ade ocekap itakomaayü. Ocebureyü dak ade ma. Soat em ocekap itakomaayü ocemupokupoğ. Ocemuy'ü gu bit ip imênpit. ¹⁰ Soat em ocaoka ojuyap cocom oceju jekukum wuykukukat Jesus puxim. Ixe a'õbacaap kuğ pit oceju soat em ma. Iboap ijo but soat pe ocejojo'ukayü be. ¹¹ Soat em ip ocaoka ojuy jekukum itabut'umayü Jesus kay ocetabut puye. Ocejebit ma i'üm. Oceju bit soat em ma Jesus a'õbacaap kuğ ocesop. Iboap ibapuk cîcã e'em soat xe ocejojo'ukayü xe. ¹² Ocaoka ojuyap cocom oceju jekukum, Jesus Cristo muwẽnuwẽn puye. Eyju bit soat em eyetabêğ epesop Deus xe eye'ü buje, ocekawên kay eyetabut puye.

¹³ Imên ibararak opop Deus ekawëntup pe:

Kuy juk wetabut oce. Imênpuye juk ocekawên, i'e'em Deus ekawëntup.

Oceju dak kuy juk ocetabut ajop. Imēnpuye oceju kawēn idipat muwēnuwēn jekukum warara'acayū bit a'gu ocaoka pin ma. ¹⁴ Deus cuk wuykukukat Jesus o'gutait ce'ūap tomukadi. Ixe buxim oceju dak ocemutait oce'ūap tomukadi Jesus o'gutait puye. Ocedujowat jewekay. Eyju dak jeydujowat jewekay. Ixe xe ma acesop soat em. ¹⁵ Oceju juk adi ipiat ocesupi'ajojo Deus ekawēn muwēn ām eywebe. Imēnpuye big ma Deus xipat cīcāat ūmūm soat pe eywebe. Imēnpuye big ma eyju e'em cebe:

— Xipat cīcā ēn ocekey — i.

Imēnpuye Deus dipap ibapuk e'em adeayū xe.

¹⁶ Apēnpuye kuka wuyguycūg ace'e? Ibaca'ūm e'em wuyjebit. Wuybinūn pit iisu e'em, Deus wuya'ōmucanucan puye. Wuya'ōmucanucan big ma wuyetabut am Jesus kay. ¹⁷ Wuykay'ūmayū wuykaykay jījā. Ipiatpi'ajojoan cīcā dak ip wuywebe. Imēnpit ibun gu iboap acejukuk—darem ma. Guyjom pit Deus jedipap je'gūm wuywebe. Idipap kuḡ acesop. Darem gu iboap kuḡ acesop—soat em ma. Acejepere gu. ¹⁸ Imēneju wuyju soat em ḡbum wuywebe ijo bucat kay gu—wuywebe ijo ba'oreat kay acā. Wuywebe ijo bucat darem ma dopdom. Wuywebe ijo ba'oreat pit soat em ma dopdom.

5

¹ Wuyjebit xijap'a'a buxim. Wuye'ūap xijap'a'a muy'acap puxim. Wuye'ū buje wuyjebit acejepere ijodi ipi be. Wara'at pit acejat wuyjebin iisuat. Kabi be bima bit wara'at ma je'e wuyjebin. Iisuat ijodiat emumugē gu—Deus emumugē acā. Ibiat kuḡ acesop soat em ma. ² Wuyetabikuku jījā wuyjebit iisuat kay, kabi be wuynuy pin cīcā buye. Kabi be bima iisuat acejat wuyjebin. ³ Wara'at acejat wuyjebin iisuat. Wuyjebitbet acesop kabi be bima. ⁴ Ijodi bima, xijap'a'a be iap puxim wuyju e'em. Soat em wuyju ipiat kuḡ e'em. Soat em wuywātaxipi wuyju e'em. Imēnpit wuybu'u je'ū ām. Iisuat pu pin pit wuyxe wuyjebin. Iisuat kuḡ pima wuyjebit kuḡ, soat em ma wuyetabēḡ acesop. Ace'ū gu. ⁵ Deus ma iisuat o'ḡuḡe wuyjebin. Ixe juk jebiōḡbuk o'ḡuōm wuywebe wuymutaybit am wara'at oḡūm eyjebit iisuat iam.

⁶ Ijodi bima bit puk wuykukukat wi wūy ma wuyju nuynuy—wuyjebit kuyat kuḡ pima. Imēnpuye wuycockok cīcā soat em ixe xe acesop iap wiwi am. ⁷ Iboap wiwim wuyju ijojomap tomuju gu—wuyetabucap tomuju acā. ⁸ Wuycockok cīcā wuyetabut am ixe xe acesop iap kay. Kuyat iwat pin wuyju—wuyjebit iwat pin—wuyju am wuykukukat kay. ⁹ Wuykukukat mucokkok pin cīcā wuyju warara'acat mucokkokap podi ma. Imucokkok pin cīcā wuyju ijoce wuyjebit kuyat kuḡ pima, iboma cexe bima dak. ¹⁰ Soat cuy wuyju acejewemubapuk Cristo wap. Acejewemubapuk ixe be “Xipat eyju oxē” i'e am xipacayū be, “Ikērēat kuḡ eyju oxē” i'e am ikērēat kukayū be dak. Cedaḡ ma ixe ideida soat pe wuywebe apēn cuk adi ijodi bima ajekukuku iaptei. Xipacat je'gūm xipacat muḡēḡē'ukayū be xipan cekukuaptei. Ipiat pit supi'ajojoat ikērēat muḡēḡē'ukayū be ikērēm cekukuaptei.

¹¹ Wuyparara wuykukukat puxim ixe soat podi ma ya'ōbaca buye. Imēnpuye oceju kapikpiḡ cīcā warara'acayū mutabut am cekay. Imuḡuykukukum gu bit oceju imutabucap ojuy ip. Cedaḡ ma oceju imutaybitbin ā ip. Deus itaybit iboam. Eyju dak xe'e eyetaybit iboam?

¹² — Eyetabun cuy epesop okay, xipat ōn eykay buye — waram pit i'e pin gu oxe.

Eyju eycockok ocekey iap kay oceju. Warara'acayū bit ocemuymuy acā eywebe. Jewexe ip yoboḡān kacūḡtaḡ idip puye. Badi bit a'gu idip'ūma ip.

Oceju bit cedağ ma jekukum ixeyũ a'õmuyypit am ey mucokcok am tak oce kay. ¹³ Ocadaodao du eyxe “Cedağ ma oceju jekukum” i'e'em puye? Ocadaodao bima, imẽn ma buk oce'e warara'acayũ be “Deus soat podi ma xipat” i'e am. Ocağuy sat tu eyxe iboam e'em puye? Ocağuy sat pima dak, xipat ma kuka o'e eywebeam. ¹⁴ Soan oceju e'em Cristo xe oce kukupin cĩcã buye. Kuy juk ocetaybit ocesop pũğ ağokatkat oe'ũ soat peam ijodiacat peam iam. Imẽnpuye soat ipi juacat yukpiwat ce'ũ am. ¹⁵ Ixe oe'ũ soat peam wuywebeam. Oe'ũ wuywebeam wuybikayap tağ wuyeku am ğu. Jebikayap tağ jeku am acã oe'ũ. Waram ğuto o'jetait xipat wuykay i'e am.

¹⁶ Kacũğ kay acã wuyju ağ. Imẽnpuye wuy'a bewi wuyju e'em:

— Teku xipat i. — Goku xipat ğu — i dak.

Guyjom pit imẽn ğu ace'e. Wuy'a bewi dak cuk adi ğebum ma ajop Cristo kay kuy bima. Imẽnpuye ijodiat co'i osunuy wuyxe. Gasũ bit imẽn ğu wuyju ğebum cekay. ¹⁷ Cristo ejo mũğ'i bima wuyisun ma acesop. Apẽn cuk adi warẽmtağ ma ajekukuku iap kuy oi'ũm. Iisuat acã o'jepoyat. Kuyat pit ka'ũmğũ o'e. ¹⁸ Wuymuisusunap Deus pabi. Ixe wuymuisusun soat tağ Cristo oe'ũ wuywebeam puye. Kuy bima bit cuk adi a'ğũ wuyetakoma ajop Deus kay. Gasũ bit ixe wuyuwexaxan o'e jebureyũm.

— “Deus pe juy epeyewemuxat jebureyũm,” i juy epe'e'e warara'acayũ be — i'e'em Deus wuywebe ğasũ bit.

¹⁹ — Deus pit o'jegebu ğu apẽn cuk adi ikẽrẽat epeğũğẽğẽ iap kay. Cristo oe'ũ ikẽrẽat muğẽğẽap teida am puye — i wuyju e'em soat pe. — Jesus kay eyetabun puje Deus jeymuwexat jebureyũm Cristo oe'ũ wuywebeam puye — i wuyju e'em soat pe ijodiacat pe. Deus ma juk wuymuju iboam i'e am.

²⁰ Imẽnēju oceju kawẽnwẽn eyweju Cristo a'õbi. Deus ma juk ocemuju jekawẽn muwẽn am eywebe.

— Deus ibu'u eywebe jekay'ũmãm — i oceju e'em eywebe. — Eymuwexat pin jebureyũm — i oceju e'em eywebe. — Āğ cuy jeymuwexat jebureyũm — i oceju e'em eywebe.

Deus tak ijoce bima, imẽn ma kuka o'e eywebe. Ixe a'õbi ma iboam oceju e'em eywebe. ²¹ Cristo bit ikẽrẽat o'jukuk ğu. Pũğ em tak ka'ũma ma. Deus pit soat wuyju juk adi ikẽrẽat ağũğẽğẽğẽ iap o'jomõğ Cristo be. O'jomõğ cebe. Imẽnpuye kuğ ğu wuydop am. Imẽnpuye wuyju Cristo eju mũğ'i jekukum pima, ikẽrẽat kuğ ğu acesop Deus xe. Soat tağ wuyisu acesop ce xe. Imẽn ibikuy e'em wuywebe i'e am.

6

¹ Ocebuxim ma eyju dak kapikipiğ Deus peam. Imẽnpuye oceju jeyawẽ. Kuy juk adi a'ğũ xipat cĩcãat epejajat Deus xewi. Waram pit cuy epeyepere ğu xipacap. ² Eya'õpicũğcũğ cuy epesop Deus ekawẽn kay. Imẽn Deus e'em:

“Ocedaxijom cuy ece” i eyju e'em owebe bima, kuy juk oya'ĩjojo ey'eap, i. Eydaxijojoap kabia be ma juk õn eydaxijo, i'e'em Deus.

Eya'õpicũğcũğ cuy epesop. Gasũ juy Deus eydaxijo pin. Āğ cuy ixe ğasũ bit jeydaxijo.

³ Cũğ ma oceku pin warara'acat mubu'unap puxim itabucap kay. Ocebu'u jĩjã warara'acayũ be “Ocetabat ğu juy Jesus kay, ixe a'õkayayũ warẽmtağ ma jekukum puye” i'e am ocekuap cocom puye. ⁴ Cedağ ma oceku pin warara'acat itaybit am teyũku Deus buywatwat'ukayũ iam. Ocepiceğẽ ğu oceju jekukum, itabut'ũmayũ bit adi a'ğũ oce kay kay jĩjã ma, ipiatpi'ajojoan

ma dak adi a'gu ip ocewebe, ka'uma kuḡ ma dak adi a'gu oceju. ⁵ Kuy juk adi a'gu ip ocemupokupok itabut'umayū. Te'e ma ip cuk adi a'gu ocemuōm daomūnmūnap'a be. Ikērēm cīcā juk adi ip ocekuk adeayū e'awero buje ocekūyjoap mubarēmrem ma ip. Kuy juk adi a'gu ocejekapikpikpik cīcā ma. Ocexexet'uma juk adi a'gu, ocejekōnkōn'uma dak. ⁶ Warara'acayū itaybit osodop teyūku Deus peam kapikpik'ukayū iam, cedaḡ ma oceju jekukum puye. Soat taḡ oceisu. Ocekawēnkērē ḡu—ocekawēntip ma. Ocetaybit cīcā dak kawēn idipat muwēn ām. Ocekpiceḡe ḡu dak warara'acat kuḡ. Warara'acat kuḡ tak xipan oceju. Imēn oceju bit jekukum xipat cīcāt biōḡbuk ocekukat puye. Warara'acat kuḡ tak oceju ikukpin. ⁷ Kawēn icēmat muwēnuwēn acā oceju warara'acat pe. Deus a'ōbacaap kuḡ oceju jekukum. Cedaḡ ma oceju jekukum. Imēnpuye:

— Cūḡ ma juy epeku, Deus cūḡ ma wuykuḡ puye — i oceju e'em itaybit'umayū be. — Ocemuymuy ḡu juy epesop, Deus cūḡ ma wuykuḡ puye — i oceju e'em ocemuymuy ojuyayū be dak.

⁸ Pūḡpūḡ ocebuyxim ocekuḡ. Warara'acat ocebuyxim ḡu ocekuḡ. Pūḡpūḡ ocemuymuy. Warara'acat xipan ocekuḡ. Pūḡpūḡ te'e ma e'em:

— Pauloyū napa ma e'em — i.

Icemān pit oceju e'em. ⁹ Pūḡpūḡ itaybit ḡu ocejum. Adeayū bit itaybit cīcā ocejum. Ocetabēḡ mabuk a'gu eyju ocejojom.

— Pauloyū o'yaoka ip — i'e'em ip te'e ma owebe pūḡpūḡ.

Ade em ipiat'ajojom oceju. Ocaoka ḡu ma bit ip. ¹⁰ Pūḡ em ocemuḡuyucūḡcūḡ warara'acat. Soat em pit ocecokok oceju e'em. Pūḡpūḡayū xe ocedadaibot. Adeayū muwexaxan pit oceju ibubut adeat puximayūm kawēn idipat kay itabut ip puye. Adeayū xe oceju ka'uma kuḡ. Deus xe bit soat kuḡ oceju.

¹¹ Oceburereyū, Corinto ka beayū, eykukpin cīcā ocexe. Iba'arēm ḡu juk adi ocejekawēn eyweju—ocekawēn ojuy iap taḡ acā. Eykukpin cīcā ocexe iap kuy oceḡuwēn eywebe. Eykay jījā oceju. ¹² Ocebu'u ḡu juk adi ocesop eykay. Eyju bit cuk adi eybu'u epesop ocejay. ¹³ Okpot eju kawēnwēn pīmān puxim ōn kawēnwēn eyweju. Eybu'um ḡu juy epesop ocejay. Apēn oceju eykay jījā iap puxim cuy eyju dak ocejay epesop.

¹⁴ Jesus kay'umayū eju cīcā ḡu juy epeku. Iba'ore cūḡ ma jekuku'ukat pe jeburere am warēmtaḡ ma jekuku'ukat eju. Iba'ore kabia daḡ jekuku'ukat pe jeburere am kabiok taḡ jekuku'ukat eju. ¹⁵ Iba'ore Cristo ebekit pe pūḡ taḡ ma jewaḡuy am Satanás ebekit eju. Iba'ore itabucat pe itabut'umat aḡuy daḡ jewaḡuy am. ¹⁶ Iba'ore Deus tuk'a be cucu'ukat pe jeweburedam deusbaro duk'a be cucu'ukat eju. Deus nuynuyap'a buxim wuyju, ibiōḡbuk omuy wuywebe buye. Itabēḡat omuy wuywebe. Imēn Deus cuk adi o'e:

Ixeyū eju juy oḡuy, i. Ixeyū binūnpe juy oḡuy, i. “Ēn acā Deusat ocexe,” i je'e ip owebe, i. “Webeitkiyū eyju,” i dak oce cebe ip, i juk adi o'e Deus. ¹⁷ Imēnpuye wuykukukat cuk adi o'e: Ixeyū juy epeyepere, i. Ixeyū xewi juy epeyewede, i. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat ekukuap puxim ḡu juy epekuku, i. Ixeyū buxim ḡu jekukum pima bit, ōn jeymudot okay, i. ¹⁸ Ōn oce eyebay, i. Okpotpoyūm epesop. Odaxiyūm tak epesop, i.

Imēn cuk adi wuykukukat o'e kuyje—soat podi ma ya'ōbacaat o'e.

7

¹ Imēn Deus e'em wuywebe, oburereyū, oxe ikukpinayū. Xipat cīcāt ūm pin wuywebe. Imēnpuye ikērēat mujurūḡrūḡap cuy acepere! Ikērēat kay ḡu

juy gebum ajop! Ibuyxim cuy Deus ajukuk. Ixe be juy acemuisunat soat em ikêrêat kukap puxim.

²Ocekukpin cuy epesop ocekuğ! Ikêrêm gu bit oceju soat knğ—xipan acã. Warara'acat muymuy gu oceju. Warara'acat muğyukukukum gu dak oceju xipacat puap ojuy ocewebeam. ³Iboam òn e'em "Xipat gu eyju ocexe" i'e am gu. Imên ma juk adi ocecece eywebe kuy bima. Soat em eykukpin cîcã ocexe. Eyxe bimaap co'in ma òn wetabêğ pima, we'ũ buje dak, soat em ma òn gebum eykay buye. ⁴Wetabut cîcã eykay. Xipan òn eyawêğmuwênuwên soat em warara'acat pe. Oğyukuku jîjã ade xipat'umat jebapukpuğ ma'gu ocewebe. Yoboğ cîcã òn ococokap kuğ.

⁵Macedônia eipi be ocajêm puje, ocejebodoy'ûma. Xipat'umat o'jebapukpukuk ocewebe soat kaka dağ pima. Oca'õxikxiğ cîcã juk adi osodop ip ocekey'umayũ. Ocepararan ma juk adi a'gu ocekekuku. ⁶Deus pit iğyucũğat mucokcokcok'uk. Ixe juk adi oca'õmucan Tito ajêm puje. ⁷Oca'õca juk adi oce'e yajêm puje. Yajêm puje:

— Xipan ma juk Corinto ka wat okuk — i juk o'e ocewebe. — Gebum cîcã ip eykay — i dak cuk o'e ocewebe. — Iğyucũğ cîcã o'e ip jebure kay—ikêrêat o'ğugê'iat kay — i dak cuk o'e ocewebe. — "Paulo cedağ ma juk adi ocawêwêm" i'e em ip — i dak cuk o'e ocewebe. Iboap awêğ co buje biğ ma ococokcok cîcã oce'e.

⁸Darem ma juk adi eyğyucũğ epesop cartadup co buje, wemudupmubararaktup co buje, eymukorêmaptup co buje.

— Xipat gu o'e owebe iboaptup mubararak am imukorêmaptup — i'ũmğu òn pit e'em owebe ma.

Tupco buje juk eyğyucũğ epesop iam wetaybit pima kuka juk òn tak oğyucũğ oce. ⁹Oğyucũğ gũ òn pit. Eyğyucũğ cuk adi epesop wemudupmubararaktup co buje. Iboap kay gu bit ococok. Imênpit eybu'u juk adi a'gu epesop ikêrêat muğê am òn eymuğyucũğ puye. Ibo buye ococok. Deus ma juk eymuğyucũğcũğ eymubu'unap ojuy ikêrêat kay. Imênpuye cũğ ma osodop owebe iboaptup mubararak am. ¹⁰Deus wuymuğyucũğcũğ wuymubu'unap ojuy ikêrêat kay wuy'eap puxim. Ikêrêat kuk am wuybu'un puje ixe wuydaxijojom. Ixe be wuydaxijo buje wuyğyucũğap acepere. Wuyocokcok ma acesop. Deus kay'umat iğyucũğ puje bit, ibu'u gu ikêrêat kuk am. Jepereap kay gu. Biğ ma cekay. Deus tak ixe idaxijo gu ma. Soat em Deus wi wũy ma jeenuy je'ũ buje. ¹¹Deus pit eyğyucũğap o'ğuwexat xipacat eywebeam. Gebum cuy epesop iboap kay. Itapuruğayũm cuk eymuwexat. Omutaybin pin cuk adi epesop ocekpawatpi gu iam. Eyetakoma jîjã juk adi epesop ixe kay—ikêrêat muğêğê'ukat kay. Eyparara dak cuk epesop ikêrêat muğêap puxixim. Gebum cîcã juk epesop wa'õ kay.

— Ipiat cuy asupi'ajoat ikêrêat o'ğugê'iat pe — i juk epe'e eyewewebe. Imêneju ibapuk e'em soat xe eyukpiwatpi gu iap.

¹²Ibodup cuk otupmubararak ixe ağokatkat awêaptup ojuy ixe be ikêrêat muğêap epereap ojuy. Tupmubararag pima cebay kay dak gebum oğuy, jebay mubuyxi'ũm'ũm o'e buye. Cebay kay gebumap podin ma bit cuk otupmubararak, Deus pe eymuğêbuap ojuy Pauloyũ ikukpin cîcã ocexe iap kay. ¹³Ocokcokcok cîcã juk adi ocekukpin eyxe iam ocetaybin puje.

Tito dak icokcok cîcã osunuy xipan cîcã juk adi ixe epejukuk puye. Icokcok cuk adi osunuy eyxe bima. Ocekay yajêm puje, ocemucokcokcoğ cuk adi osunuy eyawêğmuwênuwên ocewebe. Imênpuye juk adi biğ ma ococokcok oce'e. ¹⁴Eykay cum pima:

— Xipan cuk jukuk ip Corinto ka watwat, xipat cĭcā ip puye — i juk oce cebe.

Wa'ō daḡ ma xipan cuk adi ixē epejukuk. Omudapxin ḡu eyju. Soat em icēmān ōn e'em eywebe:

— Corinto ka watwat xipat cĭcā — i juk adi ocece cebe.
Wa'ō daḡ ma juk adi xipan ixē epejukuk.

¹⁵ — Wa'ō kay kūyjobit osodop ip — i juk adi o'e Tito ocewebe. — Obuyxim cĭcā juk adi okuk ip — i dak o'e. — Yoboḡan pin ḡu osodop ip—obuywan pin acā ip osodop — i dak o'e ocewebe.

Ixe Tito ḡebum cĭcā xipan cĭcā juk adi okuk ip iap kay. Imēnpuye biḡ ma eykukpin cexe. ¹⁶ Ocokcok cĭcā eykay, soat em eya'ō daḡ eyju e'em puye.

8

¹ Okitpitpiyū, Deus cuk adi xipacat o'ḡūmḡūm Jesus kay itabucayū be—Macedōnia eipi watwat pe. Ocejū a'ḡu eymutaybin ojuy iboam. ² Ipiat o'supi'ajojo jĭjā ip jetabucap puyxijom. Icokcokap ip yoboḡ cĭcā ip o'e imēnpit. Ade jĭjā o'ḡūmḡūm ip tadaybotbocayū be, tadaybot cĭcā ḡu ma'ḡu ixeyū dak. ³ Iūm pucat ip o'ḡūm. Ibodi ma dak ip o'ḡūm. Oca'ōbi ḡu ip o'ḡūm—jekpiwatpin ma.

⁴ — Ocejū dak cuy oceḡūm ocedinheiro eywebe tujowat am Judēia eipi watwat peam—itabucayū beam—tadabotbocayū beam — i juk adi o'e ip ocewebe. Biḡ ma — Ocejū dak cuy oceḡūm — io'e ip.

⁵ Tūybe yopīt ma je'ḡūm ip iān oce'e. Yoboḡ ma ip o'ḡūm. Koap ip o'jeweūm wuykukukat pe. Wuykukukat a'ō kay kūyjobit pin cĭcā osodop ip. Oca'ō kay dak kūyjobit pin cĭcā ip osodop. ⁶ Dinheiro ūm pin cĭcā ip osodop ocewebe iap awēḡ cocom pima, eykay juk ocesop ḡebum. Imēnpuye juk ocejekawēn Tito eju. Kuy bima:

— Eyedinheiro juy epeḡuxipan imuju am tadaybotbocayū be — i juk adi o'e ixē Tito eywebe. Imēnpuye: — Corinto ka kay juy eju — i juk oce Tito be. — “Eyedinheiro juy epeḡuxipan apēn cuk adi epe'e iap taḡ eykukpin ocexe i'e am tadaybotbocayū be,” i juy ece cebe ip — i juk oce Tito be.

⁷ Warara'acat podi ma eyju ade ikuḡ. Warara'acat podi ma eyetabut Jesus kay. Warara'acat podi ma dak eyetaybit Deus ekawēn muwēn ām. Ade ey'in tak itaybit cĭcāyū. Warara'acat podi ma dak eyju warara'acat puywatwan. Warara'acat podi ma dak oceukpin eyxe. Imēneju:

— Warara'acat podi ma dak eycokcoḡ cuy epesop eyedinheiro ūm ām tadaybotbocayū be — i ocejū e'em eywebe.

⁸ — Eyedinheiro juy epeḡūm tadaybotbocayū be — i'ūmḡu ōn pit e'em eywebe. Wa'ōbi ḡu juy epeḡūm. Warara'acat pit icokcok cĭcā iūm ām cebe ip. Eywebe iūm puje, itaybit je'e ip icēmān Corinto ka beayū xe oceuk pin cĭcā iam tadaybotbocayū. ⁹ Kuy eyetaybit wuykukukat Jesus soat em xipan wuykuḡ iam. Kuyje soat kuḡ osunuy, kabi be bima. Ijodi ikop puje bit tadaybocan o'e. Tadaybocan o'e eywebe eycokcoḡ eydop am teiboḡat kuḡiat puxim.

¹⁰ Gasū ōn jeyawē eyedinheiro epeḡuxipan iam. Koapat koato bima:

— Ocedinheiro juy oceḡuxipan imuju am tadaybotbocayū be — i juk adi epe'e'e eyewewebe.

Eybu'um ḡu juy epesop ḡasū bit imuxipan am. Warara'acayū iūm ojuy awap, eyju bit cuk adi iūm ojuy epesop. Tadaybotbocayū buywan ojuy juk adi epesop.

¹¹ — Ga'a aḡuxipan wuyedinheiro — i juk adi epe'e'e eyewewebe.

Eycokcok cuk adi epesop eyedinheiro ùm ãm. Gasû bit eybu'um gu juy epesop imuju am. Eycokcoğ cuy epesop imuxipan am. Ade ikug iap wiwim gu juy epesop. Epeğuxipan cuy ajo eyju ikug iat. ¹² Eycokcokap tomuju iùm puje xipat Deus xe—yoboğ pima, yopit pima dak xipat ma. Ajo wuyju ikug iat ojuyju gu Deus wuyxewi.

¹³⁻¹⁴ Obu'u eymudadaybotbocan warara'acayû ibubut ade i'e am. Gasû eyju ade ikug. Ixeyû bit ikug gu. Imênpuye cedağ ma eywebe eyedinheiro'in iùm ãm cebe ip—eybubut mu'ê'ê ãm cebe ip. Eyju gu kuka yopit ikug pima, ixeyû gu kuka o'gu'ê'ê eywebe. Imên imu'ê'ê'em pima, jewejojo'in ma kuka epé'e ikug. Ka'ûma ma kuka tadaybocat o'e. Ka'ûma ma dak kuka ade ikugiat o'e. ¹⁵ Imên e'em Deus ekawêntup:

Ade o'jatiat cepoyat kuğ gu dak o'e, i. Yopit ma o'jatiat tak ikug ma o'e, i. Imên e'em tup imu'ê'ê'ukayû muwêğuwên.

¹⁶ Ocebuxim Tito dak eybuywan pin cîcâ. Imênpuye:

— Bay, ên xipat — i òn e'em Deus pe. ¹⁷ “Edaobu'u du Corinto ka watwat com?” ió'e buje, — Hm hm. Oju juy gaxin ma — ió'e. Iju pin o'e. — Ixeyû juy oyawê cedinheiro ùm ãm — i juk o'e. Taobikuy jîjâ osunuy eyjom. ¹⁸ Wara'at tak wuykitpit oceğuju eykay. Ixe ibuyxiat soat xe itabucayû xe, itaybit cîcâ kawên idipat muwên ãm puye. ¹⁹ Jesus kay itabucayû ixe o'taê oceweju iju am dinheiro dujowat am Jerusalém ka be. Dinheiro juy ocetujowat eykukpin cîcâ ocexe iap mubapuk am tadaybotbocayû be. Ocetujowat cuy jewebuywatwan cîcâ ip wuykukukat kay itabucayû iap mubapuk am soat pe. Imênpuye:

— Ka'ûmgu ejo'iat xipacat — i je'e ip Deus pe dinheiro jeejat'iaiyû.

²⁰ Ade dinheiro juy ocetujowat. Ocebu'un ma'gu warara'acat pe “Pauloyû dinheiro'in ma o'ju'uk jewebeam” i'e an. Imênpuye warara'acayû ocetujowat oceweju ocemuymuyap puxim. ²¹ Cûğ ma oceku pin wuykukukat etabutpe acâ gu. Soat etabutpe ma oceku pin cûğ ma.

²² Imênpuye wara'at wuykitpit cuy oceğuju eykay. Kuy juk adi ixe ocesub-yxijojoyo ade em. Imênpuye ocetaybit cîcâ ixe soat em warara'acat puywat pin iam. Itabut cîcâ eykay. Imênpuye:

— Corinto ka watwat tak jedinheiro jeeğûm ma tadaybotbocayû be — i'e'em ixe.

Imênpuye ixe eyjo pin cîcâ eybuywat am imuju am. Ibûrû ma oceğuju eykay wuykitpitpiyû. ²³ Tito obure jîjâ. Ixe kapikipiğ oweju eybuywatwan. Ixeyû wuykitpitpiyû cum ceweju eykay. Itabucayû a'ôbi cum ip. Ibuyxim ip Cristo kuğ. ²⁴ Eykay yajêm puje juy ikukpin epejukuk ip. Imênpuye soat itabucayû itaybit je'e Corinto ka watwat xe ixeyû ikukpin cîcâ iam.

— Corinto ka watwat xipat cîcâ iap ocetobuxik apên soat em Pauloyû e'em iap tağ — i je'e ip.

9

¹ Obu'u oce warara'acayû bit jedinheiro mujum itabucayû be Judéia eipi beayû be iaptup mubararak am eywebe, ² kuy eyju dak ixeyû buywan pin puye.

— Tadaybotbocayû buywan pin ip wuykitpitpiyû Grécia eipi beayû — i kuy juk oce Macedônia eipi beayû be. — Kuy bima ma juk adi ip osodop ibuywan pin—koopat koato bima ma — i juk adi oce cebe ip.

Ade ixeyû'in ibuywan pin o'e eyju ibuywan pin ip iam itaybin puje.

³ — Corinto ka beayû kuy juk jedinheiro o'guxipanpan ocewebe tujowat am iùm ãm tadaybotbocayû be — i juk adi ocece cebe ip.

Eyedinheiro muxipan'üm pima bit, kuka juk eyju wawëgmukêrêrên. Imuxipan'üm pima:

— Napa ma juk Corinto ka beayü eġuwën ocewebe — i kuka o'e ip owebe. Obu'u wekawën mukêrêrên ân eywebe. Imênpuye wuykitpitpiyü juy oġuju eykay eywebe imuxipan'ümap puxim. ⁴ Oweju Macedônia eipi beayü ajêm puje, ocesüsün kuka oce'e eykay, eyedinheiro muxipan'üm pima. Ocebodi ma eyju dak kuka eysüsün ma epe'e te'e ma ocetaban eykay buye. Ön tak kuka osüsün ma oce “Corinto ka beayü jedinehiro muxipanpan je'güm” i, te'e ma ocece buye. ⁵ Imênpuye ixeyü wuykitpitpiyü oġuju eykay. Oajêm awap ma oġuju ip eybuywat am soat muxipan am. Epeġuxipan cuy apên cuk adi epe'e'e iap taġ. Oajêm puje, kuy ixipan je'e. Ixipan pima, warara'acat itaybit je'e Corinto ka beayü jedinehiro o'güm iüm pin puje iam. Warara'acat a'öbi ġu o'güm ip iam itaybit je'e ip—jekpiwatpin ma ip o'güm iam.

⁶ Ade ġu taidada'ukat yopît ma ibubum. Ade taidada'ukat pit ade ibubum. Gebum cuy epesop iboap kay. ⁷ Eybu'u iüm pima bit cuy epeġüm ġu. “Eġüm cuy” i'e'em pima dak, epeġüm ġu. Eyukpiwatpin ma juy epeġüm. Bûrû poro iüm pin cuy epeġüm. Jecokcog iümüm'ukat kay jġã Deus. ⁸ Deus pe bit iüm put eywebe eyemukaypinput. Soat je'güm eywebe. Soat em epesop eyemukaypinput kuġ. Ajo eyju cekayiat podi ma dak je'güm eywebe. Cepoyat kuġ tak epesop iüm âm warara'acat pe—xipan i'e am ip cebe. ⁹ Imên e'em Deus ekawëntup:

Deus yopît ġu iümüm tadaybotbocayü be yobog ma, i. Soat em xipan ip ikuġ, i.

Imên e'em Deus ekawën tup.

¹⁰ Deus tarekrekata ümüm wuywebe taida am. Kadai muaypapan tak wuywebe i'o am. Imênpuxim eywebe dak ade ma je'güm eyemukaypinput. Soat em epesop cepoyat kuġ tak. Ixe buxim eyju dak yopît ġu epeġüm tadaybotbocayü be—yobog ma. ¹¹ Cepoyat kuġ ma epesop soat em ixe xipan eykuġ puje. Ibubut adeayü buxim epesop warara'acat pe iüm âm. Imênpuye:

— Bay, xipat cġã ên! Corinto ka beayü ade juk o'güm Pauloyü be tojot am ocewebe — i je'e ip Deus pe tadaybotbocayü—Judéia eipi beayü.

¹² Eywebe iüm puje, tadaybotbocayü buywatwan epeseop—Deus ebekitkit puywatwan.

— Bay, soat podi ma ên xipat — i je'e ip Deus pe, epeġüm puje.

¹³ Icokcok cġã je'e ip.

— Bay, ka'ümġu ejo'iat xipacat — i je'e ip Deus pe. — Bay, tacup ġu iümüm ip Corinto ka beayü — i je'e ip cebe. — Soat em tadaybotbocayü buywatwan ip — i je'e ip. — Cristo kay jetabucap mubapukpuġ cġã ip ocebuywatwan pima, warara'acat puywatwan pima dak — i je'e ip Deus pe. — Cristo ekawën taġ cġã ip jekukum — i je'e ip Deus pe.

¹⁴ Imêneju soat em jekawënwën jeedop ip Deus eju eywebeam, eykukpin cexe ip puje.

— Bay, ên xipan cġã ocekuġ — i je'e ip Deus pe. — Tacum ġu juk ocekuġ ip Corinto ka beayü dak. Ocekuġpin cġã juk ip ocekuġ, kuy bima ên ixeyü ikukpin ejukuk puje — i je'e ip Deus pe.

¹⁵ Icêmân Deus warara'acat podi ma wuykukpin wuykuġ. Teimuwegün pa'oreatei iümat puxim jekpot o'ġudot wuykay. Imênpuye:

— Warara'acat podi ma ên xipan ocekuġ — i juy ace cebe.

10

1 Õn Paulo. Deus omudot eymutaybin am. Deus a'õbi õn jeyawē. Apēn Cristo wuyawēwēm iap puxim ma õn tak wa'õkadidim ma jeyawē. Ixe Cristo ya'õkadidim ma wuykuḡ. Xipan ma wuykuḡ. Eyju bit:

— Paulo ya'õpuruḡ ocemukorēm rēm wūy ocewi bima. Ijasūn ocexe bima bit iparara ocebuxim — i te'e ma e'em.

2 Obu'u wa'õpuruḡ eymukorēm ām. Warēm taḡ mabuk eyju jekukum pima bit, wa'õpuruḡ ma õn jeymukorēm.

— Paulo Deus a'õbi ḡu jekukum—ja'õbi acā—jewekay acā ḡebum itabut ūmat puxim — i napa ma eyju e'em eyewewebe pūḡpūḡ ey'in.

Wa'õpuruḡ ma omuymuy'ukayū oḡukorēm eykay wajēm puje. 3 Ijodi wuyju dopdom itabut'ūmayū parakpe. Wuya'õbacaam ḡu bit wuyju jekukum imutabunap ojuy ip. 4 Ijodiat a'õbacaap kuḡ ḡu wuyju bit jekukum, Deus a'õbacaap kuḡ acā. Ixe a'õbacaam acā Satanás a'õkayayū a'õbacaap aceḡu'ūm. Wuyju ya'õbacaap kuḡ pima, wuya'õmuypit pa'ore cebe ip Deus kay'ūmayū be.

5 Yoboḡan pin ip. Wuymubu'u'un ojuy ip jekukum Deus kay wuyetabucap puxixim. Jaḡuybi ma jewa'õxixiḡ ip ceweju imubu'unap ojuy Deus kay. Wuyju Deus a'õbacaap kuḡ pima bit, ixeyū a'õxikap aceḡu'ūm. Aceḡuymūḡ ip. Mūḡ ma jeedop ip. Imuymūḡ puje adeayū itabut je'e Deus kay. Cristo a'õ kay dak kūyjobin jeedop ip. 6 Koap ixe a'õbacaam õn jeymubikuy kūyjobit am Cristo a'õ kay. Eyekūyjobin puje, ipiat acesupi'ajoat soat pe kūyjobit'ūmayū be.

7 Kacūḡ taḡ acā eyju pūḡpūḡpūḡ aḡ. Eyxeat te'e ma e'em eywebe:

— Õn acā Cristo a'õbi jekukum—Pauloyū bit ka'ūma — i. Ixe juy jeenuy jewaḡuyḡuy Cristo a'õ daḡ paxi õn jekukum iap kay. Ixe jo'i oceju dak Cristo a'õbi jekukum.

8 — Wuykukukat cuk onaē eymutaybitbin am — i juk adi ocece eywebe. Obisūsūn ḡu oce iboap muwēn ām ḡuto eywebe. Icēmān õn cemunaē. Ya'õbiat õn. Ixe juk onaē eymukorēm rēm'ukan ḡu—eybuywatwat'ukan acā. Eybuywat am cuk onaē biḡ ma eyju kūyjobit am Deus biḡḡbuk a'õ kay. 9 Eymupararan pin ḡu õn wemudupmubararaktum cartadum. 10 Okay'ūmat pit aco'i je'e:

— Paulo ya'õpuruḡ ocemukorēm rēm jemudupmubararaktum — i. — Ocexe bima bit, ya'õkadidim ocekuḡ — i dak aco'i je'e. — Ya'tjo pin'ūma dak ocexe warēm taḡ kawēnwēn puye — i dak aco'i je'e napa ma.

11 Wūy õn eywi bima wemudupmubararaktup eyweju õn kawēnwēn iap co'i ma je'e. Itaybit je'e ip iboam okay'ūmayū—ocemuymuy'ukayū.

12 Pūḡpūḡ ey'in te'e ma e'em:

— Warara'acat podi ma oceju xipacap kuḡ — i. — Ixeyū bodi ma oceju bit xipacap kuḡ — i'ūmḡu õn pit e'em eywebe.

Ajom itaybit ip? Ka'ūma ma. Jaḡuybin ma ip e'em: — Cedaḡ cīcā oceju jekukum — i.

Deus aḡuy daḡ ḡu ip jewaḡuyḡuy—jaḡuy daḡ acā. 13 Deus ocemujujum'ūm pima:

— Deus a'õbi oceju jekukum — i'ūmḡu bit kuka oce'e.

Poma Deus ocemujujum iap taḡ acā oceju cucum. Eykay bit cuk ocemuju kapik am eyweju—eymutaybit am Deus ekawēn. 14 Deus cuk ocemuju eyka kay. Imēnpuye juk adi Deus a'õ kay kūyjobin ocesop, eykay ocajēm puje. Eykay juk ocajēm kawēn idipat muwēn ām eywebe—Cristo muwēn ām eywebe. 15 Warara'acayū dak cuk adi eymutaybitbin osodop ip Cristo ekawēn. Imēnpuye:

— Oceju acã juk adi ocesop Corinto ka watwat mutaybitbin — i'ümġu oceju e'em.

Big ma jeuru'urum eyetabucap kay oceju. Gasũ ma oceju kapig eyweju big ma Cristo ekawën muwën ãm soat pe. Gasũ ma oceju eymutaybin ojuy. Imēnpit poma Deus ocemujumatka kay acã oceju. ¹⁶Eyka be imuwën epere buje, eyka bodiatka kay oceju imuwën ãm. Ka'ũma ma buk kawën idipat o'ġuwën iatka be oceju. Imēnpuye “Paulo bit kawën idipat muwēnuwën kuy o'ya'ijojo'iyũ be acã” i'e ba'ore je'e soat pe.

¹⁷Imēn e'em Deus ekawēntup:

“Xipat cĩcã oceju bit” i'ümġu juy ace, i. “Ocekukukat acã xipat cĩcã” i acã juy ace, i.

¹⁸“Xipat ma oceju” i wuyju e'em pima, abu xe xe'e wuyju xipat? Ka'ũma xe ma. “Xipat ma eyju” i'e'em Deus wuywebe bima bit, wuyju xipat ma.

11

¹Yadaodaot puxim òn kawēnwēn eyweju. Imēnpit cuy eyukpiceġēm ġu epesop okay. Āġ puk cuy ocekawēn eyweju. ²Apēn Deus yaġuybabi'ũm eykuġ iap puxim òn tak waġuybabi'ũm eykuġ. Eybay buxim òn tak waġuybabi'ũm eykuġ. Aġokatkat eju o'jepo ġu bukiat puxim eyju. Cebay bit kuy ibumũġãm o'tobuxik iwadim iap puxim eyju. Ibumũnmēn'umat soat kay ġu—jewadip kay acã. Imēnpuxim obikuy eywebe Cristo kay jĩjã ãm warara'acat kayap podi ma. Obikuy eywebe soat taġ eyisu eydop am. ³Waġuybabi'ũm eykuġ. Warara'acat kayap podi ma eyju Cristo kay gasũ. Jewexe ġu eyju cekay. Warara'acayũ bit eyaġuymuwarururunap ojuy. Eymuġuykuku ojuy ip. Cristo kay ey'eap epereap ojuy ip. Imēnpuxim Satanás Eva o'ġuġuykuku kuyje. ⁴Oceju juk adi Jesusat oceġuwēnuwēn eywebe. Eymuġuykuku ojuyayũ bit Jesus iwaruat muwēnuwēn eywebe. Te'e ma eycokcok ixeyũ ekawēn kay. Oceju juk adi Deus biōġbuk oceġuwēnuwēn eywebe. Eymuġuykuku ojuyayũ bit ibiōġbuk iwaruat muwēnuwēn eywebe. Inaka te'e ma eycokcok ixeyũ ekawēn kay. Oceju juk adi kawēn idipat acã oceġuwēnuwēn eywebe. Eymuġuykuku ojuyayũ bit kawēn iwaruat muwēnuwēn eywebe.

— Ijop ma kawēn idipat — i napa ma e'em ip eywebe. Inaka te'e ma eyetabut ixeyũ ekawēn kay.

⁵Eyxe bit ixeyũ warara'acat podi ma ya'õbuyxi jewexe ma'ġu ip Deus emumujuyũ. Òn pit ixeyũ jo'i ma wa'õbuyxiap kuġ. ⁶Òn pit wetaybit cĩcã ġu imēnpit kawēn ãm. Wetaybit cĩcã bit apēn òn e'em iam. Soat em cuk adi wetaybicap osodop ibapuk eyxe.

⁷Òn kawēn idipat muwēnuwēn eywebe bima ka'ũma ma ojat eyxewi imuwēnuwēnapteim. Imēnpit:

— Paulo ya'õbuyxiat ġu aco'i teihem'ũma kapikpiġ puye — i'ümġu juy epe'e'e owebe.

Cedag ma osodop teihem ġu imuwēn ãm eywebe. ⁸Òn kawēn idipat muwēnuwēn eywebe bima dinheiro mudodot'uk osodop ip wara'at ka beayũ itabucayũ. Jewexe ma òn cuk adi tujupa'um'um oġuy ixeyũ xewi teihem'ũma imuwēn ãm eywebe. ⁹Wuykitpitpiyũ juk adi oajēm Macedônia eipi bewi. Soat cuk adi o'tojot ip owebeam wemukaypinput. Imēnpuye ka'ũma ma juk adi ojooy eyxewi. Ikuġ'um pima dak “Dinheiro'in puk” i ġu oce eywebe. Pũġ em tak ka'ũma ma. Kuy bima dak juk adi ojooy ġu ma dinheiro eyxewi. Guyjom tak ojooy ġu ma. Puju dinheiro ojooy eyxewi? Ka'ũma em ma. ¹⁰Abu ideidaat owebe? Ka'ũma ma. Teihem ġu òn pit kawēn idipat

muwēnuwēn soat pe Grécia eipi watwat pe. Icēmān ōn e'em. Napapa'ukat ġu ōn, Cristo a'ōkayat puye.

11— Ēn iojuyjuyūk ġu ocexewi ocekukpin ġu exe buye — i te'e ma eyju e'em owebe.

Eykukpin cīcā oxe. Deus itaybit iboam.

12 — Pauloyū jo'i oceju dak kapikpīg — i'e ojuy ip jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Ōn pit teihem ġu kawēn idipat muwēnuwēn. Imēnpuye ibo i'e ba'ore cebe ip, imuwēnuwēnaptei bubum ip puye. Guyjom tak teihem ġu oġuwēnuwēn. ¹³ Ixeyū bit icēmān ġu Deus emumujuyū. Jewexe ip Deus emumujuyū.

— Ya'ōbi oceju dak Deus ekawēn muwēnuwēn — i e'em ip napa ma. Warara'acayū muġuykukukum ip oceju dak Cristo emumujuyū iam.

14 — Apēn kuka itabut o'e ip imuġuykuku'ukayū a'ō kay Corinto kay beayū? — i'Ūmġu ōn pit e'em owebe ma.

Satanás pit cewemuwexat put Deus ekawēn tojtjot'ukat co'ian. Deus ekabia daġwiat co'ian cewemuwexat put wuymuġuykuku ojuy.

¹⁵ Imēnpuxim cebekitkit tak cewemuwexat put xipacat muġēġē'ukat co'iyayūm wuymuġuykuku ojuy. Ipi'ūm puje bit, xipat'ūm cīcāat je'jat ip wuymuġuykukuapteim. Cedaġ ma Deus ideida cebe ip.

16 — “Paulo yadaodao,” i'ūmġu juy epe'e — i ōn e'em waram eywebe.

Wadaodao eyxe bima dak cuy wa'jjom ma epe'e. Jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū buxim ōn tak e'em eywebe “Xipat cīcā ōn” i.

¹⁷ Wuykukukat a'ōbi ġu ōn kawēnwēn eywebe ġasū bit—wukpiwatpi ma. “Xipat cīcā ōn” i'e'em pima yadaodaoat puxim ma ōn tak kawēnwēn.

¹⁸ Warara'acayū e'em — Xipat cīcā ōn — i eywebe, ya'ōbuyxian pin ip eyxe buye.

Imēnpuxim ōn tak: — Xipat cīcā ōn — i oce eywebe. ¹⁹ Jewexe ma eyetaybit cīcā. Yadaodaoayū jo'iyayū kay jījā bit eyju! ²⁰ Eyaguy'ūm cīcā. Ixeyū kay jījā eyju, ya'ōpuruġ cīcā ma'ġu eymujum ip; eymudadaybotbon ma a'ġu ip; eymuġuykukukum ma a'ġu ip; warēmtaġ ma a'ġu ip eykuġ; eyukpiokakakam ma a'ġu ip eykuġ. ²¹ Oceju bit cuk a'ġu ocesūsūn ocesop eykuk am imēn.

Warara'acayū e'em: — Xipat cīcā ōn — i eywebe.

Ixeyū buxim ōn tak jeymukūyjo ōn ġasu ōn xipat cīcā iam. Eyetaybit ōn yadaodaoat puxim kawēnwēn iam.

²² — Hebreuyū bit oceju icēmān — i'e'em ip eywebe jewexe Deus emumujuyū.

Ōn tak ibiat ma.

— Israel naxeġebitbit pit oceju — i'e'em ip eywebe.

Ōn tak ibiat ma.

— Abraão naxeġebitbit pit oceju — i'e'em ip eywebe.

Ōn tak ibiat ma.

²³ — Cristo buywatwat'ukayū bit oceju — i'e'em ip eywebe. Ixeyū bodi ma ōn pit Cristo buywatwat'ukat xipacat. Ixeyū bodi ma juk adi ocekapikpik cīcā Cristo beam, yadaodaoat puxim ma'ġu ōn kawēnwēn ġasū eywebe. Ixeyū muōmōmap podi ma juk adi omuōmōmōm ip daomūnmūnap'a be. Ade em juk adi ip wukxabiokakaka ixee muġēġēbum. Ade em ma oje'ū pinpin. ²⁴ Cinco em Judeuyū kukuk'ukayū wukxabiokakaka ixee muġēġēbum—icaat yabi beatpum. Ade em wukxabiokaka ip—39 em ma. Soat em ip ibūrū em ma wukxabiokaka. ²⁵ Ebaṗūġ em cuk adi wukxabiokaka im Roma ka kukat ebekitkit. Pūġ em cuk adi wabuġbuġ ip wita'am okay itakomaayū.

Ebapũg em cuk adi oakõmkõm tibogati be kobexixi epirig puje—odujawat ojuyat epirig puje. Pũg em pit tibi'adopa dag ojeku—kabiabun, iximabun tak. ²⁶ Soat kaka dag cucum pima ade em cuk adi waoka ojuyap cocom ojekuku. Idibi adi o'tiõm ukã be bima adi oje'ũ pin tibog puje. Ibukurukayũ dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop. Obadiipyũ dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop—Judeuyũ kukuk'ukayũ. Judeu'ũmayũ dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop ade em ma. We'ũ pinap cocom cuk adi ojekukuku ikabogatika dag, uk'a'umat tag tak, tibogcĩcãati dag tak. Jewexe obureyũ dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop. ²⁷ Soat em cuk adi ocekapikpik cĩcã. Soat em odaobire juk adi ojekukuku wekapikap tag. Xexen'ũma juk adi ojekukuku. Ade em cuk adi ojekukuku oxat'ũmgu, odotiũm tak, oxexecap'a'ũmgu dak. ²⁸ Imẽn ma õn jekukum ipiatpi'ajojom. Wağuybabi'ũm tak itabucayũ kuğ—soat ka beacat kuğ—Jesus ekawẽn kayayũ kuğ cedag ma paxi a'gu ip jekukum iam. ²⁹ Itabucat warẽntag ma oeku bima, õn tak ixex buxim ma oğuycũg kuka oce. Ikẽreat muğẽ buje dak, õn tak wağuybabi'ũm cĩcã oce ip ikuğ.

³⁰ Ade em wa'õbaca'ũmap ibapuk e'em soat pe. “Xipat cĩcã õn” i'e ojuy bima, wa'õbaca'ũmap kuka oğuwẽn. ³¹ Deus itaybit õn napa gu e'em eywebe iam. Ixe ma wuykukukat Jesus Cristo ebya.

— Soat podi ma ãn xipat — i wuyju e'em cebe—Deus pe.

³²⁻³³ Õn Damasco ka be bima ibo ka kukukat oaoka ojuy o'e. Imẽnpuje jeka wiwi'ukayũ o'guju jeka ekorara exĩntbi wiwi am odaomũnap ojuy. Obureyũ bit cuk adi odaxijo. Pageiro'abog pe ip omukop ika ekorara tok tagwi. Imẽn ocenapõn waoka ojuyacat xewi—Aretas a'õbi ika kukukat xewi.

12

¹ Te'e ma wuyju e'em:

— Xipat cĩcã õn — i warara'acat pe. Imẽnpit puk jeymukũyjo õn xipat cĩcã õn iam. Ade ma juk adi ojojojo wexey jo'iat pe idip cĩcãat. Wuykukukat tak cuk adi soat ma o'ğubapukpuk owebe omutaybit am. Iboap cuy oğuwẽn xipat cĩcã õn iam eymukũyjo am. ² Kuy bima Deus cuk odujuu jewekay kabi kay—bodiat ka kay. Kuy quartoze koato o'kap pima juk adi odujuu. Õn xe'e odujuu? Wexeybi gu xe'e odujuu? Wetaybit gu toto. Deus acã itaybit. ³ Dao ma juk adi odujuu ikadip cĩcãatkay kay Deus tũytũyapka kay.

Õn xe'e odujuu? Wexeybi gu xe'e odujuu? Wetaybit gu toto. Deus acã itaybit — i õn e'em waram.

⁴ Kawẽn idip cĩcãat cuk adi oya'ĩjojo ibodi. Imuwẽn pa'ore eywebe iboap. Ka'ũmgu wuya'õ kawẽn iboam eymukũyjo am.

⁵ — Xipat cĩcã õn — i kuka oce warara'acat pe, iboap ojojojo buye.

Imẽnpit obu'u imẽn i'e am. Soat xe e'em ibapuk wa'õbaca gu iap.

— Xipat cĩcã õn — i'ũmgu oce warara'acat pe. — Wa'õbuyxi gu õn — i acã oce cebe ip.

⁶ “Xipat cĩcã õn” i'e pin pima bit wadaodao gu kuka oce. Napa gu kuka oce eywebe. Icẽmãn kuka oce. Kuy juk wekukuap epejojojo. Wekawẽn tak cuk kuy epeye'ĩjojojo. Õn xipat gu ma'gu eyxe bima bit, “Xipat cĩcã õn” i gu oce eyağuymuwarurun am okay i'e am.

⁷ Idip cĩcãat cuk adi ojojojo wexey jo'iat pe. Imẽnpuje:

— Jeweweju yobogan pin cĩcã aco'i je'e Paulo — i juk o'e Deus jewebe ma. Imẽnpuje soat em õn jekukum owãtaxipi jewexe obogan o'eap puxim. Ipi-atpi'ajojom õn jekukum. Deus a'õbi acã Satanás cuk omuwãtaxipin. Deus a'õbi ma owãtaxipi õn jekukum jewexe obogan o'eap puxim.

8 — Owātaxipiat eju'uk owebewi — i juk adi ocece wuykukukat pe. Ebaṗūg em cuk a'gu oce cebe imēn.

9 — Oju'uk gu ewātaxipiat — io'e owebe. — Soat em pit ōn xipan jekuk — io'e. — Wa'ōbacaap oḡūm owebe — io'e. — Wara'at kay gu bit eguy — io'e. — A'ōbaca'ūm pima, biḡ ma wa'ōbacaap ejat — i juk o'e owebe. Imēnpuye wa'ōbaca'ūmap kuḡ ma ocokcok.

— Wa'ōbaca ōn pit — i'ūmgu ōn e'em warara'acat pe.

Cristo soat kabia ja'ōbacaap ūmūm owebe wa'ōbaca'ūm puye. Imēnpuye ocokcok cīcā wa'ōbaca gu ma'gu. 10 Soat em ocokcok ōn e'em wa'ōbaca gu ma'gu; okay'ūmayū dak a'gu omuymuy ma; yopīt ma dak a'gu ōn jekukum ikuḡ; itabut'ūmayū dak a'gu ipiatpi'ajojoan owebe; xipat'ūmat tak a'gu jebapukpuḡ owebe. Imēn ma ipiatpi'ajojom ōn jekukum Cristo a'ō daḡ ōn jekukum puye. Inaka soat em ocokcok ōn e'em. Wa'ōbaca'ūm pima, wuykukukat ja'ōbacaap ūmūm owebe buye.

11 Xipan kuka a'gu eyju bit omuwēnuwēn. Imēnpit xipan gu eyju omuwēnuwēn. Imēnpuye yadaodaolat puxim ōn ma xipan jewemuwēnuwēn eywebe. Ka'ūma jo'i ma ōn eyxe. Jewexe Deus emumujuyū bit ijo'i ip eyxe. Ajo muḡēḡēm ip imuḡē ba'ore owebe iat? Ka'ūma ma. 12 Ōn eyxe bima juk adi Deus a'ōbacaap oḡubapukpukpuk eywebe. Ixe a'ōbacaam wuywebe imubapuk pa'oreat tak cuk adi oḡubapukpukpuk soat etabutpe eyetabutpe. Iboap mubapuk puje eyetabēḡbēḡ epesop ijojom idip cīcā eyxe buye. Wukpiceḡe gu juk adi oḡuy iboap mubapuk am eywebe. Iboap coco buje juk eyetaybit epesop ōn Deus emumuju iam Deus emumuju acā iboap mubapukpuḡ puye.

13 Wara'atka be bima juk adi wemumukaypinput ūmūm'uk osodop ip owebe ibo ka watwat—itabucayū. Eyxe bima bit cuk iojuyjuy'uk gu oḡuy eyxewi. Apēnpuye “Paulo jemumukaypinput ojuyjuy'uk gu wuyxewi,” i eyju e'em eyewewebe?

— Wuykay gu xe'e? — i te'e ma eyju e'em.

Imēn gu bit cuy epe'e. Eykay ma'gu ōn.

14 Xepxep em cuk ojeku eyjom. Gasū dak waram oju pin eyjom. Eyju bit cuy ojuapteī epeteida gu. Eyedinheiro kay gu ōn. Eykay acā ōn okay am. Webekītkit puxim eyju. Bekitkiyū ma jedinheiro muxipanpan gu jebay beam, jexi beam tak. Agokatkayū bit jedinheiro muxipanpan jekpotpoyū beam, jedaxiyū beam tak. 15 Ocokcok cīcā soat obubut ūm ām eywebe eybuywat am. Obu'u gu we'ū ām tak eybuywacap ojuy. Biḡ ma ōn eykay e'em. Eyju gu xe'e biḡ ma okay gu e'em?

16 Soat ma aco'i eyju e'em eyewewebe: — Icēmān wuyedinheiro aḡu'ūm gu Paulo beam — i.

Pūḡ pit aco'i je'e napa ma:

— Ixe bit cuk adi ocemuḡuykukuku — i. — Ixe juk adi ade aco'i o'tujupa'um ocexewi napaap tomuju ma — i dak aco'i je'e napa ma.

17 Eymuḡuykukuap ojuy gu dak obureyū juk oḡuju eykay. 18 Tito juk oḡuju eykay. Wara'at tak wuykitpit cuk oḡuju eykay. Ajo dak ip o'tujupa'um eyxewi jebun? Ka'ūma ma! Ōn, Tito dak jewejojo'i ma oceju. Cedaḡ ma oceju jekukum. Warara'acat muḡuykukuku'uk gu oceju.

19 — Pauloyū jewedayoyom ocewebe, yobogan pin puye — i te'e ma eyju e'em.

Jewedayoyom gu oceju bit. Cristo a'ōbi oceju kawēnwēn eywebe Deus etabutpe. Oburereyū, eykukpin ocexe. Soan ma oceju e'em eybuywat am acā. 20 Eykay wajēm puje iwarum ma aco'i ōn jeydobuxik. Apēn ōn cekay iap co'i gu aco'i ōn jeydobuxik. Eyju dak imēn ma odobuxik. Apēn eyju cekay iap co'i gu aco'i eyju odobuxik. Jawa'ōxixiḡ aco'i ōn jeydobuxik, eyetabutkarey

dak eyewewekay, eyetakomāmā dak eyewewekay. Warara'acat kay dak eyju gebum gu—eyewewekay acā. Jewemuymuy aco'i ōn jeydoboxik, eyekawēnkērē dak, yobogan pin tak. Pūḡ tag gu dak aco'i eyju jekukum—wara'at tagtagtag ma. Imēn ōn eydoboxik puje oḡuycūḡ cīcā oce eykay. Jeymukorēm tak ōn. Owebe eymukorēm puje eyju dak eyḡuycūḡcūḡ epe'e. ²¹ Waram eykay wajēm puje oḡuycūḡ cīcā oce eykay. Pūḡ gu ey'in cuk adi ikērēat o'ḡuḡē kuy bima. Warara'acat tayxi eju jepopo'uk osodop ip, warara'acat itop eju dak. Ibu'un pa'ore ma e'em ip ikērēat muḡēḡēap kuḡ. Cepere ba'ore ma cebe ip. Imēnpit iḡuycūḡ'ūma e'em ip ikērēat muḡēḡēap kay. Ibu'u gu o'e ip ikērēat muḡē ām. Imēnpuye oḡuycūḡ cīcā oce Deus etabutpe ikērēat kay acā eyju gebum puye, ade em ma'gu ōn eyawēwēm. Deus omuḡebu ajo gu ōn iap kay.

13

¹ Kuy xepxep em cuk adi eyjom ojeku. Waram ḡuto ōn eyjo ojuy. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Pūḡ pe warara'acat muwara buje wuyetabut ḡu cekay, i. Xepxepayū be, ebapūḡayū be dak imuwara buje bit, wuyetabut cuy ace'e cekay, i.

Imēnpuye koap cuy bit ōn jeymukorēm. Xepxepayū, ebapūḡayū a'ḷjo'ūm pima bit, ōn jeymukorēm gu. ² Xepxep em kuy ojeku eyjom. Waram wajēm puje wa'ōdim ḡu ōn jeymukorēm—wa'ōpuruḡ ma. Abu itabotaaidabotbon je'e eykay? Ka'ūma ma. Kuy bima ade em cuk adi ocece eywebe imēn. Gasū dak ḡuto imēn ma oce. Imēn ma ōn e'em soat kuy bima ikērēat o'ḡuḡē'iyū be. Soat pe dak ey'in imēn ma ōn e'em ikērēat muḡēḡē'ukayū be. ³ Eyetaybit epe'e ōn Cristo a'ōbi e'em iam. Eyetaybit ḡuḡūn ḡu epe'e iboam. Eyetaybit cīcā ma. Cristo ya'ōbaca'ūm ḡu eykuḡ—ya'ōbacam ma. Soat em ja'ōbacaap mubapukpuḡ eywebe. ⁴ Korosa be je'ū buje ya'ōbaca'ūm osunuy. Gasū bit itait ma'ḡuto o'e. Deus ixē'ūm o'ḡutait ja'ōbacaam soat podi ma ixē ya'ōbaca buye. Ipi daḡ pima oceju dak ixē buxim oca'ōbaca ḡu. Ceweju mūḡ'i bima bit, ya'ōbacaap kuḡ oceju e'em. Eybuywat am tak ya'ōbacaap kuḡ oceju.

⁵ Eyekukuap kay juy gebum epesop Cristo ekawēn tag paxi oceju jekukum iap kay.

— Wuyetabucap tag paxi wuyju jekukum? — i juy epe'e'e eyewewebe.

Cristo a'ōbacaap kuḡ tu eyju jekukum? Jewexe da eyju Cristo ebekitkiyū? Eyetabucap epere'ūm pima, eyetaybit cīcā Jesus Cristo wuywebe nuynuy iam. ⁶ Eyetaybit aco'i ocetabucap ocejepere ḡu iam. Icēmān Cristo ekawēn tag oceju jekukum.

⁷ — Bay, soat em cuy Corinto ka beayū buywatwan eḡuy ixeyū be ikērēat muḡēap puxim — i ōn e'em Deus pe.

Imēn ōn e'em cebe warara'acayū be “Pauloyū cedaḡ ma Corinto ka beayū o'ḡutaybitbin” i'e'eap ojuy ḡu—eywebe cedaḡ ma jekukuap ojuy acā. “Pauloyū warēmtaḡ ma Corinto ka beayū o'ḡutaybitbin” i warara'acat e'em pima bit, ak'arit ma oce cekawēn kay. ⁸ Abu kuka kawēn icēmat tak o'ḡu'ūm? Ka'ūma ma. Imu'ūm pa'ore. Iba'ore ḡu bit ocewebe kawēn icēmat tag oceku am. ⁹ Eyju eyetabut cīcā bima, ocecokcok oce'e oca'ōbaca ḡu ma'gu warara'acayū xe. Imēnpuye:

— Bay, a'ōbacaap cuy eḡūm Corinto ka watwat pe ikērēat kay'ūmayūm je'e am — i oceju e'em Deus pe.

¹⁰ Wajēm awap eymukorēmaptup mubarararaḡ ōn wajēm puje dak eymukorēm puxim. Obu'u wa'ōpuruḡ eymukorēm ām wuykukukat a'ōbi. Ixe juk ja'ōbacaap o'ḡūm owebe eymukorēm ām ḡu—eybuywat am acā. Owebe o'ḡūm eybuywat am biḡ ma kūyjobit am jebiōḡbuk a'ō kay am.

¹¹ Ibūrū ma buk, okitpitpiyū. Soat em cuy epesop ġebum ikērēat muġġap puxixim. Eya'ōpicūġcūġ wa'ō kay. Jawaġuycom cuy epesop eyeweweju. Kaba'ūm cuy epesop eyewekuġ. Deus ma wuymutaybitbin warara'acat kug xipan am. Ixe dak wuyaġuymubabibin soat em. Ixe juy soat em je'ku eyweju.

¹² Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe.

— Kato'i juy cebe ip — i'e'em eywebe soat oxeayū itabucayū.

¹³⁻¹⁴ — Xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i ōn e'em wuykukukat Jesus Cristo be. — Eykukpin cuy ixeyū ejukuk — i ōn e'em Deus pe. — Ixeyū burerem cuy eġuy soat em — i ōn e'em Deus biōġbuk pe.

Ibūrū ma.

GALÁCIA EIPI WATWAT PEAPTUP PAULO EMUMUDUPMUBARARAKTUP

1-2 Galácia eipi watwat, cartadup mubararağ òn eywebeaptum—Jesus Cristo kayayū beaptum. Òn Paulo. Ijodiat gu juk onomuwā Jesus Cristo emumujum. Deus warara'acat pe gu onomuwāat Jesus Cristo emumujum.

Jesus Cristo ma juk o'e owebe: — Wekawēn muwēnuwēn'ukan cuy ece — i. Ixe ebay dak imēn o'e owebe—Deus ma. Ixe Deus waram Jesus Cristo o'ğutait ce'ūap tomukadi. Kato mujum òn eywebe ijudup pe. Soat e'em kato'i eywebe oxeacat tak—Jesus kayacat—wuykitpitpiyū.

3 — Bay, xipan cuy Galácia eipi watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyū ağıymubabibin cuy eğıy — i òn e'em cebe ip.

4 Cristo oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Oe'ū wuywebe Deus kay'umat ekukuap tağ wuyekuap puxim. Jeweweju ma oe'ū. Oe'ū Deus bikuyap tağ—wuyebay bikuyap tağ. 5 Imēneju:

— Bay, soat podi ma ēn edipap kuğ — i juy ace Deus pe. — Bay, soat podi ma a'òbaca — i dak cuy ace cebe.

Soat em ma juy imēn acece cebe.

6 Wağuybabi'um'um cīcā eykuğ! Ibum gu eyetabut Deus kay. Gaxīn ma jeyaguyba'um cekay. Kuy gu juk eyetabut epesop cekay. Ixe juk eynaē jebekitkiyūm. Jekpot kukap co'i xipan eykuğ—Cristo kukap co'i. Eyju bit eybu'u ğuto epesop cekay. Warara'acat ekawēn kay dak eyju ğasū bit.

— Ijop ekawēn kawēn idipat ocece — i eyju e'em te'e ma.

7 Warara'acat ekawēn pit kawēn idipat gu—Jesus ekawēn acā. Warara'acayū bit eymu'ukpiceğēn ojuy. Eymubu'un ojuy ip Jesus ekawēn kay. Cristo ekawēn muwarururun ojuy ip. Imēnpuye wağuybabi'um'um cīcā eykuğ.

8 Kuy juk adi kawēn idipat oceğuwēnuwēn eywebe—Jesus ekawēn. Ğasū bit kuka wara'at ekawēn ma oceğuwēn eywebe.

— Ijop ekawēn ma kawēn idipat — i kuka oce'e eywebe napa ma.

Imēn òn e' buje, Deus kuka ocemuju ipiat'ajojoap kay. Ğasū bit kabi bewiat kuka wara'at ekawēn o'ğuwēn eywebe.

— Ijop ekawēn ma kawēn idipat — i kuka o'e eywebe napa ma. Imēn i'e buje, wūy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom. 9 Kuy juk iboap oceğuwēn eywebe. Imēnpit ğuto waram oceğuwēn eywebe. Kuy bima juk adi eyetabut epesop kawēn idipat kay. “Ijop ekawēn ma kawēn idipat” i'e'em napa ma wara'at ekawēn ma imuwēn puje, wūy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom.

10 Òn pit ijodiat mucokcok pin gu oce. Deus mucokcok pin acā òn pit. Warara'acayū be “Paulo xipat cīcā” i'e'eap kudadam gu òn. Ijodiat mucokcok pin pima, kuka Cristo a'ò kay kūyjobican gu oce!

11 Okitpitpiyū, ijodiat ekawēn muwēnuwēn gu bit òn. Ijodiat ekawēn gu ma i ğuto òn e'em eywebe. 12 Ijodiat gu juk kawēn idipat o'ğuwēn owebe. Ka'ūma ma juk omutaybitbin ijodiat pit. Jesus Cristo acā juk adi omutybitbin.

13 Judeuyū etabucap co'i wetabun puje, juk adi ipiat osupi'ajojoat Jesus kay itabucayū be. Kuy eyetaybit apēn cuk adi ojekukuku iam. Wetakoma jījā juk adi oğuy ixeyū kay. Yaoka ojuyjuy ip cuk adi oğuy. Imēn cuk adi ojekukuku Jesus Cristo odopabijuk'um pima. 14 Wağuywağoyū bodi ma juk adi wetabut oğuy Deus kay. Judeuyū babim cuk adi wetabut oğuy. Cebodi ma ip we'ajojoyū'um'um ekawēn tağ cuk adi jeku ojuyjuy oğuy.

¹⁵ Deus pit cuk onaë jekawën muwën ãm, warara'acat podi ma ixé xipan okuğ puye. Okap awap ma juk onaë. ¹⁶ Ixe juk jekpot o'ğubapuk owebe.

— Okpot cuy eğuwënuwën Judeu'umayü be — i juk adi o'e owebe. — Kawën idipat cuy eğuwënuwën cebe ip — i juk adi o'e o webe.

Imën i'e buje, ka'üma kay ma juk oju wawë ãm. ¹⁷ Jerusalém ka be dak cuk oju gu Jesus emumujyü eju kawën ãm—kuy bima Deus o'taë'iyü eju kawën ãm. Ixeyü be wawë ãm gu juk oju. Arábia eipi kay bit cuk oju. Guyjom acã juk ocepit Damasco ka kay. ¹⁸ Ehapüğ koato kap puje juk oju Jerusalém ka kay Pedro jom. Xepxep esemana ma juk adi oğuy cexe. ¹⁹ Warara'acayü bit cuk ojojojo gu Jesus emumujyü. Tiağo acã guto ojojojo—wuykukukat Jesus kitpit acã.

²⁰ Napa gu òn e'em eywebe. Deus ojojom ijudup mubarararag pima.

²¹ Pedro eju wekawën epere buje, Síria eipi dağ cuk adi ojekukuku, Cilícia eipi dağ tak. ²² Imënpuye Cristo kay itabucayü ojojojo gu ip—Judéia eipi watwat—wara'at ka dağ òn jekukum puye. ²³ Warara'acat ekawën pit cuk ip o'jojojo kuy.

— Paulo juk adi ipiat o'supi'ajojoat wuywebe — i'e'em warara'acayü itabucayü jewewebe. — Jesus kay wuyetabucap mu'üm ojuy osunuy — i'e'em ip. — Gasü bit ixé dak Jesus muwënuwën o'e! — i'e'em ip. — “Jesus kay juy eyetabun epesop!” i'e'em ixé ma — i'e'em ip.

²⁴ Wawëğ co buje:

— Bay, ên soat podi ma a'òbaca — io'e ip Deus pe. — A'òbacaam cuk Paulo eğutabun ekpot kay — io'e ip cebe.

2

¹ Catorze koato kap puje, ocepit Jerusalém ka kay. Barnabé eju oju. Tito dak otujowat oweju. ² Ibo ka kay oju “Jerusalém ka kay juy eju” i juk adi Deus o'e owebe buye. Jesus kayayü kukuk'ukayü o'je'awero wa'jo am. Warara'acayü eju gu juk ocekawën—ixeyü eju acã. Apën cuk adi kawën idipat oğuwënuwën Judeu'umayü be iap oğuwën cebe ip. Apën cuk adi ixeyü oğutaybitbin iap tak oğuwën ma. Obu'u juk adi oğuy ixeyü be “Te'e ma juk adi eğutaybitbin ip cedağ'üma ên imutaybitbin puye” i'e am owebe.

³ Wuykitpit Tito juk otujowat owebe. Judeu gu ixé.

— Teku juy ataypu'ağobixeedakacat wuydobuyü'üm'üm pabi dağ—Deus ekawën tağ — i'ümğu o'e ip itabucayü kukuk'ukayü ma—Judeuyü ma.

⁴ Warara'acayü bit oòm oce'aweroroap'a be, o'ğuküyo gu ma'gu ip. “Oceju dak ocetabun Jesus kay” i napa ma e'e'ukayü oòm ip ocekawën co am oca'òxikap ojuy. Jewemukorêm ojuy ip.

— Teku juy ataypu'ağobixeedakacat wuydobuyü'üm'üm ekawën tağ — io'e ixeyü ma. — Apënpuye dak eybu'u wuydobuyü'üm'üm pabi dağ jekum Jesus eju müğ'i eyeku buje? — io'e ip ocewebe. — Imën cüğ gu Deus xe — io'e ip ocewebe. — Wuydobuyü'üm'üm pabi dağ cuy epeku, Jesus kay a'gu eyetabun ma — io'e ip ocewebe.

⁵ Ixeyü ekawën kay gu bit oceju—püğ em tak ka'üma.

— Ha'a wuydobuyü'üm'üm pabi dağ cuy ajeku cüğ ma wuy'e am Deus xe — i'ümğu juk adi oce'e oceju bit.

Imën oce'e buje, kuka juk kawën idipat oceğuarurun. Ijo'i gu kuka juk o'e. Imën oce'e buje, eymuğyuku kuka juk oceju.

⁶ Igo'a be o'je'awero ip itabucayü kukuk'ukayü. Soat xe ya'òbuyxi ip osodop. Yoboğ gu ip oxe bit ijodiat pit. Deus kacüğ kay gu ağ—badi acã. Iisuan gu ixeyü bit omutaybin.

— Wara'an pit cuy egútaybin Judeu'umayũ — i'ũmgu o'e ip owebe. ⁷ — Deus cuk Paulo o'jomuy kawên idipat muwên âm Judeu'umayũ be. Judeuyũ be bit Pedro o'jomuy kawên idipat muwên âm — io'e ip jewewebe.

⁸ Deus ja'õbacaap o'gũm owebe jekawên muwên âm Judeu'umayũ be. Ixe emumuju õn. Judeuyũ be bit jekawên muwên âm ja'õbacaap o'gũm Pedro be.

⁹ — Deus Paulo mujujum jekawên muwên âm Judeu'umayũ be — io'e ip itabucayũ kukuk'ukayũ—Tiago, Pedro dak, João dak.

Imênnpuye juk ip obumukuğ. Barnabé bumukuğ tak ip jeburerexi ip puye.

— Judeu'umayũ be eyju ma juy Jesus ekawên epeğuwênuwên. Ocejũ bit cuy Judeuyũ be oceğuwênuwên — io'e ip. ¹⁰ Pũğ ma ip ocemuğebu. — Gebum cuy epesop tadaybotbocayũ kay—itabucayũ kay—ocexeayũ kay — i juk o'e ip ocewebe. — Dinheiro'in cuy epeğudot cekay ip, ka'ũma kuğ puye — i juk o'e ip ocewebe.

Õn tak ocokcok cĩcã oce imudot am.

¹¹ Guyjom ma Pedro oajêm ocekey, oceju Antioquia ka be bima. Õn pit xeku oğukorêm warara'acayũ etabun ma, warêmtağ ma jekukum puye. ¹² Tiago jebureyũ o'ğudot ocekey. Antioquia ka be ip oajêm. Ixeyũ ajêm'ũm pima, Pedro jekõnkõn'uk osunuy itabucayũ eju—Judeu'umayũ eju—Judeuyũ babi dağ jekuku'uk'umayũ eju—taypu'ağobixeedakatkat'umayũ eju. Tiago bureyũ ajêm puje bit, ibu'u o'e jekõn âm ceweju ip—Judeu'umayũ eju. Iparara osunuy Judeuyũ buxim—“Judeu'umat jedaypu'ağobixeedakacan cuy cũğ ma i'e am Deus xe, itabut ma'gu ip Jesus kay” i'e'e'ukayũ buxim. ¹³ Imênnpuye Pedro buxim o'e ip warara'acayũ Judeuyũ. Pũğ tağ ma oeku ip jebeweju Judeuyũ. Jeparara pibun ibu'u o'e ip Judeu'umayũ eju jekum. Barnabé dak ixeyũ buxim iparara o'e. Pũğ tağ ma oeku Judeuyũ eju. Judeu'umayũ eju bti ibu'u o'e jekum jeparara pibun. ¹⁴ Cũğ gu o'e ip jekukum. Kawên idipat tağ gu ip jekukum o'e. Iboap co buje juk ocekawên Pedro eju warara'acayũ etabutpe.

— Ên Judeu — i juk oce cebe. — Inaka Judeu'umat co'i ên jekukum — i juk oce cebe. — Judeu ekukuap puxim gu ên jekukum — i juk oce cebe. — Apênnpuye dak ên e'em Judeu'umayũ be “Judeuyũ babi dağ cuy epeku!” i? — i juk oce cebe.

¹⁵ Ocejũ bit Judeuyũ ocekapap pin ma.

— Ikêrêat mujurũğrũğ'ukayũ Judeu'umayũ — i oceju e'em, ocedobuyũ'ũm'ũm ekawên tağ gu ip jekukum puye.

¹⁶ Wuyju bit kuy wuyetabut Jesus Cristo kay. Deus xe wuyju cũğ ma wuydobuyũ'ũm'ũm ekawên tağ wuyekuap tomuju gu—wuyetabucap tomuju acã. Deus xe wuyju cũğ ma wuydobuyũ'ũm'ũm ekawên tağ jekukum puye gu—wuyetabut puye acã. Ka'ũma ma cũğ ma Deus xe jedobuyũ'ũm'ũm ekawên tağ jekuap tomuju.

¹⁷ — Cristo kay wuyetabun puje acã cũğ ma acesop Deus xe, wuydobuyũ'ũm'ũm ekawên tağ jekukum gu ma'gu wuyju — i wuyju e'em. Imên i'e buje, ibapuk e'em soat pe Judeu'umayũ jo'i ma wuyju dak ikêrêat muğêğ'e'ukayũ iap. Ibu'u gu paxi Cristo je'e wuywebe ikêrêat muğê âm? Ibu'u ma! Cedag gu cexe. Ijo'i gu cexe.

¹⁸ — Wuydobuyũ'ũm'ũm ekawên tağ wuyekukuap tomuju gu wuyju cũğ ma Deus xe—wuyetabucap tomuju acã — i'e'e'uk cuk adi oguy. Imênnpuye “Wuydobuyũ'ũm'ũm ekawên tağ cuy ajeku cũğ ma wuy'e am Deus xe” o'e buje, kuyat wekawên kuka ocepere, wuydobuyũ'ũm'ũm pabi dak kuka ogupubutbun. ¹⁹ Iba'ore owebe cũğ ma i'e am Deus xe wuydobuyũ'ũm'ũm ekawên tağ wekuap tomuju. Deus ekawên tup cocom cuk wetaybin

iboam. Iba'ore soat pe wuywebe soat iboap ekawën tağ jeku am. Wuydobuyü'üm'üm pabi dağ wuyekuap tomuju wuyju cüğ ma Deus xe ibima apëğâm Cristo oe'ü korosa be? Ka'üma âm ma! ²⁰ Jekpiwan ma Jesus oe'ü korosa be owebeam iap kay wetabut pima, obikuyap tağ gu òn jekukum. Cristo biðgbuk omuy owebe. Kuyje wekukukuap kuy ocepere. Deus ipot kay wetabucap eju òn jekukum gasü bit. Ixe ipot jekpiwan ma oe'ü we'üap puxim, okukpin cîcâ cexe buye. ²¹ Deus ibikuy soat kuk am xipan.

— Okuğ gu juy! — i'ümğu òn pit e'em cebe. Òn pit imën gu e'em. Wuydobuyü'üm'üm pabi dağ wuyekuap tomuju wuyju cüğ ma Deus xe ibima, apëğâm Cristo oe'ü korosa be? Ka'üma âm ma!

3

¹ Galácia eipi watwat, eyağuyba'arëm cîcâ! Abu dak cuk eymuğuykuku? Abu dak cuk eymubu'un kawën icëmat tağ eyekuap puxim? Apën Jesus Cristo oe'ü korosa be iap cuk adi oceğuwën eywebe. Ibaпуğ ma juk adi oceğuwën eywebe. Imënpuye juk adi eyetabut cîcâ epesop cekay. ² Püğ gu buk oğuwën eywebe. Deus jebiðgbuk o'ğüdm eywebe wuydobuyü'üm'üm ekawën tağ eyekuap puye gu! Ibiðgbuk oòm eywebe apën Cristo oe'ü iap ekawën eyetaybit puye; iboap ekawën kay eyetabut puye dak. ³ Eya'òbacaam gu juk epesop Deus ebekitkiyüm—Deus biðgbuk a'òbacaam acâ. Gasü bit:

— Wuya'òbacaam ma ixe a'ò dağ ajeku — i eyju e'em te'e ma.

Eyağuyba'arëm cîcâ dak epesop. ⁴ Kuy bima juk adi eyetabut cîcâ epesop Jesus kay, ipiatpi'ajojoan ma'gu ip eywebe itabut'ümayü. Gasü bit xe'e jeybu'un cekay? Te'e ma du juk adi ipiat epesupi'ajojo? Iba'ore! ⁵ Deus cuk adi jebiðgbuk a'òbacaap o'ğüm eywebe. Ixe a'òbacaam wuywebe i'e ba'oreat cuk adi epegubapukpukpuk soat etabutpe. Ja'òbacaap o'ğüm eywebe wuyawëwëap ekawën tağ eyju jekukum puye gu. O'ğüm eywebe eyju Deus ekawën kay jîjâ buye, cekawën kay eyetabut puye dak.

⁶ Abraão etabucap puxim eyju dak cuk adi eyetabut epesop Deus kay. Imën Deus Abraão o'ğuwën: — Ixe juk adi itabut cîcâ osunuy okay — i. — Imënpuye cüğ ma osunuy oxe i.

⁷ Ixe-buxim itabucayü Abraão naxeğebitbicayü Deus xe, Judeuyü gu ma'gu ip. Iboam cuy eyetaybin. ⁸ Deus cuk adi o'e jewebe ma:

— Guyjom cüğ ma jeedop ip oxe warara'acayü dak—Judeu'ümayü — i. — Itabun puje ip cüğ ma jeedop ip oxe Judeuyü jo'i ma — i juk adi o'e jewebe ma.

Imënpuye imën e'em Deus ekawën tup:

“Òn ma xipacat oğüm soat ka watwat pe, ên etabut okay buye,” i'e'em Deus Abraão be, i.

Imën Deus kawën idipat o'ğuwën Abraão be xipacat üm awap soat ka watwat pe. ⁹ Abraão itabut cîcâ osunuy Deus kay. Imënpuye Deus xipacat o'ğüm cebe. Ixe-buxim soat itabucayü dak xipacat jeejat Deus xewi.

¹⁰ Imën e'em Deus ekawën tup:

Wüy ma jeedop ip Deus wü ipiat'ajojom wuyawëwëap ekawën tağ jekukum'üm pima, soat ekawën tağ jekukum'üm pima, i.

Imënpit iba'ore soat pe wuywebe soat ekawën tağ wuyeku am wuyawëwëap ekawën tağ. Imënpuye:

— Xipat gu eyju oxe — i'e'em Deus soat pe— “Wuyawëwëap ekawën tağ wuyeku buje acâ cüğ ma acesop Deus xe” i'e'e'ukayü be.

¹¹ Deus cuk adi o'e:

— Eyetabut okay bima acâ, cüğ ma epesop oxe — i.

Imēnpuye wuyawēwēap ekawēn tağ wuyekuap puye gu cūğ ma acesop Deus xe. Imēntak e'em Habakuque ekawēn tup—kuyjeat ekawēn tup—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ekawēn tup:

Itabucat ma cūğ ma Deus xe, i. Soat em itait jeenuy Deus xe, i.

¹² Imēnpit itabut'umat tak wuyawēwēap ekawēn tağ jeku ojuy. Imēntak e'em Deus ekawēn tup:

Wuyawēwēap ekawēn tağ jekuku'ukat acā cūğ ma jeenuy Deus xe—soat ekawēn tağ jekuku'ukat, i. Soat em itait jeenuy Deus xe, i.

¹³ — Xipacat gu ēn oxe — i'e'em Deus soat pe—ikēreāt mujurūğrūğ'ukayū be. Cristo bit oe'ū apēn cuk adi ikēreāt ağujurūğrūğiap teida am. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Korosa eju ibamupayaat wūy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom ikēreāt kuğ puye, i.

Korosa eju bima: — Wūy ma juy eğuy owi ipiat'ajojom ikēreāt kuğ ēn puye — io'e Deus Jesus pe.

Wuywebe gu imēn o'e. Jesus pe acā imēn o'e, apēn cuk adi ikēreāt ağujurūğrūğ iap kuğ puye. ¹⁴ Deus o'e Abraão be: — Xipacat oğūm soat ka watwat pe, ēn etabut okay buye — i.

Jesus Cristo kay Judeu'ūmayū itabun puje, Deus xipacat je'ğūm cebe ip. Xipacat je'ğūm cebe ip korosa eju Cristo apēn cuk adi ikēreāt ağujurūğrūğ iap o'tujowat jewebe buye. Imēnpuye Deus jebiōğbuk muōmōm wuywebe wuyetabut puye. Imuōmōm wuywebe apēn cuk adi o'e Abraão be iap tağ.

¹⁵ Okitpitpiyū, apēn jebapukpuğ soat kabia wuywebe iap tağ ōn jeymutaybin. Abu wuybubut je'jat wuye'ū buje iaptup mubararak pin pima, wuyju wuybutet mubarararağ ixedup pe. Wuybure dak jebutet mubarararağ ixedup pe. Xepxep putet mubararak puje, iba'ore warara'acat pe iboaptup ekawēn mupubut am. Iboaptup ekawēn muwarurun am tak iba'ore ma cebe ip.

¹⁶ — Xipacat oğūm ewebe, enaxeğebit pe dak — i juk adi o'e Deus Abraão be.

“Enaxeğebitbiyū be” i'ūmğu e'em ibodup. “Enaxeğebit pe” i acā e'em. Adeayū be gu kuka xipacat o'ğūm. Pūğ pe ma kuka o'ğūm—Cristo be ma.

¹⁷ Imēn ōn e ojuy eywebe. Deus cuk kuy o'e Abraão be:

— Xipacat oğūm soat ka watwat pe, ēn etabut okay buye — i. — Soat em wa'ō dağ ōn e'em — i juk o'e.

Gūyjom acā wuyawēwēap ekawēn o'ğuwēn Moisés pe ixē be imuwēn ām jebekitkit pe—430 koato kap puje ma. Wuyawēwēap ekawēn muwēn puje bit:

— Obu'u oce xipacat ūm ām Abraão be gasū bit — i'ūmğu o'e Deus. — Apēn cuk oce cebe iap tağ gu oce gasū bit — i'ūmğu o'e.

¹⁸ Wuyawēwēap ekawēn tağ wuyekuap puye Deus xipacat ūmūm wuywebe bima, apēn cuk adi o'e Abraão be iap tağ gu kuka o'ğūm wuywebe. Imēnpit Deus xipacat o'ğūm Abraão be “Xipacat oğūm ewebe ēn etabut okay buye” io'e buye. Deus ja'ō dağ e'em soat em.

¹⁹ — Apēnpuye dak Deus wuyawēwēap ekawēn o'ğuwēn Moisés pe? — i du eyju e'em owebe?

Ōn jeymutaybin. Wuyawēwēap ekawēn o'ğuwēn wuymutaybit am ajo Deus bikuyap tağ gu iam. Guyjom kuka Abraão naxeğebit o'kap—Jesus Cristo. Deus xipacat kuka o'ğūm cebe ja'ō dağ. Ikap'um pima bit, kuy juk adi wuyetaybit ajop soat ipi juacat kūyjobit'um ip Deus a'ō kay iam. Deus ma o'jekawēn Abraão be.

— Xipacat ogũm ewebe — i juk o'e cebe. Wuyawewēap ekawēn muwēn pin pima bit, ijodiacat eju gu o'jekawēn. Koap jekawēn tojtjot'ukayū be o'guwēn. Ixeyū o'gudot jekawēn muwēn am ijodiacat pe. Ijodiat ma guwēn iboap wuywebe. ²⁰ Wuyju warara'acat mujujum wuybure kay imukūyjo pin pima. Imēnpuxim Deus ixeyū o'gudot ijodiacat mukūyjo am, ixeyū be “Ha'a, ijop ekawēn tağ cuy ajeku” i'e am. Deus pit pūğ ma. Wuyju imujuap wiwim gu Deus, ja'ōbi ma e'em puye. Wuywebe bit iba'ore imuju am. Iba'ore wuywebe “Ēn imēn ece'e. Ōn tak wara'at tağ oce” i'e am Deus pe, ixē mujujum gu wuyju buye. Ja'ōbi ma: — Xipacat ogũm ewebe — i juk o'e Abraão be.

²¹ — Eyetabun puje acā cūğ ma epesop oxe — i'e'em Deus.

— Cūğ ma epesop oxe eyawewēap ekawēn tağ eyeku buje acā — i dak tu e'em wuywebe?

Xepxep ekawēn tağ tu Deus e'em wuywebe? Ka'ūma! Deus pe wuymucūğ put wuyawewēap ekawēn muwēn am ibima, “Eyawewēap ekawēn tağ eyeku buje acā cūğ ma epesop oxe” i kuka juk o'e Deus wuywebe. ²² Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Soat ipi watwat ikērēat kuğ, i.

Iba'ore soat pe wuywebe wuyawewēap ekawēn tağ wuyeku am—soat ekawēn tağ. Imēnpuye pūğat kay wuyetabun puje acā cūğ ma acesop Deus xe—Jesus Cristo kay wuyetabun puje acā. Soat ixē kay itabucayū xipacat jeejat Deus xewi “Xipacat ogũm soat pe itabucacat pe” io'e Deus puye.

²³ Kuy bima juk adi wuyetaybit gu ajop wuyetabut am. Warara'acat pe wuymutaybicat wiwim cuk adi ajop wuyetabut am Jesus kay. Taomūnmūnat puxim cuk adi ajop wuyawewēap ekawēn tağ jeku ojuy. ²⁴ Bekitkit puxim cuk adi ajop. Bekicat kukat puxim wuyawewēap ekawēn tağ wuykuğ osunuy. Ikukat bekicat mukūyjojom ixē be warēmtağ ma jekuap puxim. Imēnpuxim wuyju dak wuyawewēap ekawēn tağ cuk adi ajekuku warēmtağ ma wuyekuap puxim. Cristo ajēmap wiwim cuk adi ajop. Yajēm'isum cūğ ma acesop Deus xe Cristo kay wuyetabucam acā.

²⁵⁻²⁶ Gasū bit wuyetabut Cristo kay. Mūğ'i wuyju ceweju. Ixē kay wuyetabun puje bekikkit puxim gu ajop. Deus ipotpoyū ma ajop yaypanayū buxim. Imēnpuye wuyawewēap ekawēn tağ gu ajeku gasū bit. Bekicat ikukacecat puxim gu wuyju. ²⁷ Eyetabun puje, kuy juk eymubatisasanat “Jesus eju mūğ'i ojeku gasū bit” i'e am soat pe. Gasū bit Cristo eju mūğ'i eyju jekukum. Cristo buxim epeku. ²⁸ Cristo eju mūğ'i jekukum pima, Judeu, Judeu'ūmat tak wegūğūn ma ip jekukum. Tei'ūma kapikpik'ukat, teibubum kapikpik'ukat tak wegūğūn ma ip jekukum. Ayacat, ağokatkat tak wegūğūn ma ip jekukum, Jesus Cristo eju mūğ'i jekukum pima.

²⁹ — Xipacat ogũm enaxeğebit pe — i juk adi o'e Deus Abraão be.

Cristo eykukat. Imēnpuye Abraão naxeğebitbicat eyju Deus xe. Imēnpuye xipacat epejat Deus xewi apēn ixē juk adi o'e cebe iap tağ.

4

¹ Gebum cuy ajop apēn ipotpoyū jebay bubut pum iap kay.

— Yaypan pima acā okpot soat obubut je'jat jebubun — i'e'em cebay. Yaypan'ūm pima bit, jebay eju kapikpik'ukat co'i ma ipot. Yaypan pima acā soat kuğ jeenuy—jebay bubut kuğ. ² Yaypan'ūm pima, warara'acayū bekicat kuğ imukūyjojom. Warara'acayū cebay bubut kuğ, cebay ekawēn tağ ma. ³ Bekicat yağuy'ūm bekin pima. Bekitkit puxim wuyju dak ajop wuyetabun'isum Jesus kay. Tūybe wuyawewēap ekawēn tağ wuyekuap

tomuju cūḡ ma acesop Deus xe iān cuk adi ajop. ⁴ Imudocap kabia ajēm puje, Deus jekpot o'ḡudot ijodi. Wuyjo'i o'kap ayacat'uk pewi. Wuyawēwēap ekawēn taḡ cuk adi oekukuku Judeu buye.

⁵ — Iba'ore ocewebe soat ekawēn taḡ jeku am ocawēwēap ekawēn taḡ — i'e'e'uk ajop Deus pe. — Apēntak cūḡ ma acesop cexe? — i'e'e'uk ajop wuyewewebe.

Jesus pit e'em wuywebe:

— Wa'ōbacaap oḡūm eywebe—eyawēwēap ekawēn taḡ eyku am ḡu—Deus ebekitkiyūm eye'e am acā! — i.

⁶ Ixe Deus cuk jekpot biōḡbuk o'ḡuōm wuywebe “Eyju dak okpotpoyū” i'e am wuywebe. Imēnpuye:

— Bay! — i wuyju dak e'em cebe Jesus a'ō nomuju. — Bay — i'e'em wuyju ibiōḡbuk a'ōbi.

⁷ Deus eju kapikpik'ukayū ḡu a'ḡu eyju. Ipotpoyū ma eyju. Imēnpuye soat je'ḡūm eywebe jekpotpoyū be iūmūmap.

⁸ Kuy bima juk adi eyetaybit ḡu epesop Deusan. Warara'acayū kay juk adi eyetabut epesop. Tūybe iteyū ma deusyū iān cuk adi epesop. ⁹ Gasū bit eyetaybit Deusan. Ixe dak o'e itaybit eyjum. Apēnpuye dak waram eyetabut pin ma'ḡuto deusbaroyū kay? Te'e ma kuka eyetabut epesop cekay ip. Wuybuywan pa'ore ip cebe itaybit'ūm puye. Te'e ma du ixeyū a'ō kay epe'e ḡuto? Eyaḡuyba'arēm! ¹⁰ Tūybe cūḡ ma acesop Deus xe kabia muxipanpan pima iān eyju e'em, kaxi muxipanpan pima dak iān, koato muxipanpan pima dak i'an eyju e'em. ¹¹ Waḡuybabi'ūm'ūm cīcā eykuḡ. Te'e ma du juk adi ocekapik kawēn idipat muwēnuwēn eywebe? Waḡuybabi'ūm'ūm cīcā eykuḡ.

¹² Okitpitpiyū, Cristo a'ō kay kūyjobin cuy epesop obuxim. Ōn tak eybuxim ya'ō kay. Ōn cuk adi eyburem oḡuy. Eyju dak cuk adi warēmtaḡ ḡu epesop okuḡ. ¹³ Koap weku buje, kawēn idipat epeya'ījojo ḡu buk. Ōn pit cuk oju imuwēn ām eywebe owātaxipi buye. Oju ḡu wara'at ka kay. ¹⁴ Eyaḡuybabi'ūm'ūm cuk adi epesop okuḡ owātaxipi buye. Owātaxiapi waywayway ḡu juk adi epesop.

— Paulo kay ḡu oceju soat em iwātaxipi buye — i'ūmḡu juk adi epe'e'e. Eyduk'a be juk adi eyju okuk. Xipan cuk adi eyju okuk kabi bewiat kukap puxim—Deus ekawēn tojtot'ukat kukap puxim—Jesus Cristo kukap puxim. ¹⁵ Eycokcoḡ cuk adi epesop okuḡ. Okay jījā juk adi epesop. Apēnpuye dak epe'e okay ḡu gasū bit? Iba'ore'ūm pima eyeta kuka juk epesutaūm owebe wetam. ¹⁶ Icēmān acā juk adi ocekawēnwēn eywebe. Apēnpuye eyju gasū okay ḡu?

¹⁷ Jewexe ma ip eykay ixeyū warēmtaḡ ma eymutaybitbin'ukayū. Eymu'aguyba'arēm ojuy ip okay'ūm ām. Ibu'u ip eywebe okay am. Ibikuy ip jewekay i'e am apēn kuy bima okay jījā epesop iap puxim. ¹⁸ Xipat wuywebe warara'acat kay am xipat i'e ojuy bima. Ixeyū mu'aguyba'arēm ojuy bima bit, xipat ḡu kuka o'e cekay am. Iboap icēmān soat em. Eykukpin cīcā oxe, eyxe ḡu ma'ḡu ōn. ¹⁹ Bekitkit, eykukpin cīcā oxe. Ayacat i'itpiat puxim ōn. Waḡuybabi'ūm'ūm cīcā eykuḡ. Cristo ekukuap puxim eyju dak jekukum iap wiwim ōn ayacat je'it kapap wiwim iap puxim. ²⁰ Waḡuybabi'ūm'ūm cīcā eykuḡ. Eyxe pin cīcā oxe. Apēntak ōn jeyawē?

²¹ — Moisés ekawēn taḡ cuy ajeku—wuyawēwēap ekawēn taḡ — i te'e ma eyju e'em.

Eyetaybit tu apēn wuyawēwēap ekawēn e'em iam? ²² Gebum cuy epesop Abraão ipotpoyū kay—xepxepayū kay. Xepxep osodop ip Abraão ipotpoyū.

Pūg ma ixi tei'ūma kapikpik'ukat osunuy Abraão duk'a be. Wara'at xi bit Abraão tayxiat osunuy. ²³ Kapikpik'ukat it o'kap wuykapap puxim. Itayxiat it pit Deus a'ōbi o'kap. O'kap “Ekpon oḡūm ewebe” io'e buye. ²⁴ Xepxep aoyū xepxep em Deus jekawēn o'ḡuwēn jebekitkit pe iap puxim. Jekawēn o'ḡuwēn jebekitkit awēwē ām. Co'a bicūḡpe bima o'ḡuwēn Moisés pe, Sinai'a bicūḡpe bima. Wuyawēwēap ekawēn taḡ jeku ojuyayū tei'ūma kapikpik'ukat it puxim—Agar it puxim. ²⁵ Agar co'a buxim—Sinai'a buxim—Arábia eipi beat'a buxim.

— Wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyekuap tomuju acā cūḡ ma acesop Deus xe — i te'e ma e'em pūḡpūḡayū. Agar it puxim ixeyū—Ismael buxim—tei'ūma kapikpik'ukat it puxim. Jerusalém ka ixeyū Judeuyū ka. Ixeyū a'ō kayayū dak wuyawēwēap ekawēn taḡ jeku ojuy cūḡ ma i'e am Deus xe. ²⁶ Wara'at ka bit opop. Jerusalém ka buxim ibo ka. Kabi bewiatka bit ibo ka. Wuyju ma ibo ka watwat. Itayxiat it puxim wuyju—Isaque buxim.

— Cūḡ ma wuyju Deus xe wuyetabut puye — i wuyju e'em.

²⁷ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Tū'ū, ecokcoḡ cuy eḡuy e'it'et ḡu ma'ḡu ēn, i. Ecokcoḡ cuy eḡuy e'it esupi'ajo ḡu ma'ḡu ēn, i. Ayacat o'jepere iat iyū ade je'e—jektop eju nuyat iyū bodi ma, i.

Imēn e'em Isaías emudupmubararaktup.

²⁸ Okitpitpiyū, Deus a'ōbi Isaque o'kap. Ixe buxim eyju dak ya'ōbi Deus ipotpoyūm epesop. ²⁹ Wuykapap puxim o'kapiat Deus biōḡbuk a'ōbi o'kapiat kaykay jījā osunuynunuy. Ibabiwarere osunuynunuy cekay. Iwaywayway acā osunuynuy. Gasū dak imēn ma jebapukpuḡ iboap. Wuykapap puxim o'kap'iyū Deus biōḡbuk a'ōbiayū kaykay jījā. Iwaywayway jījā ip. Warēmtaḡ ip ikuḡ. ³⁰ Imēnpit, imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Tei'ūma kapikpik'ukat cuy eḡujēm eduk'a bewi,” i juk o'e Deus Abraão be, i. “Eḡujēm cuy i'it eju ma,” i. “Étayxiat it puxim ḡu ixē it,” i. “Jebay bubut je'jat ḡu,” i. “Étayxiat it acā je'jat,” i.

³¹ Imēneju, okitpitpiyū, ḡebum cuy epesop iboap ekawēn kay. Tei'ūma kapikpik'ukat it puxim ḡu wuyju—itayxiat it puxim acā.

5

¹ Cristo juk ja'ōbacaap o'ḡūm wuywebe wuyjupinap taḡ wuyeku am. Ixe a'ōbacaap kuḡ cuy epesop soat em.

— Wuyawēwēap ekawēn taḡ cuy ajeku cūḡ ma wuydop am Deus xe — i waram pit cuy epe'e ḡu.

Tei'ūma kapikpik'ukat puxim ḡu juy epesop waram.

² Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wekawēn kay! Ōn Paulo. Judeu ōn. Jesus kay bit wetabut. Ōn ma jeymukūyjo. Warara'acat pe eydaypu'agobixeedakacan pima, te'e ma kuka juk Cristo oe'ū eywebeam. ³ Imēn ma ōn eymukūyjojom.

— Soat ekawēn taḡ cuy epeku wuyawēwēap ekawēn taḡ—Moisés ekawēn taḡ — i ōn e'em soat pe o'jewedaypu'agobixeedakacat'iyayū be.

⁴ “Cūḡ ma acesop Deus xe wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyju jekukum puye” i'e'e'ukayū wūy ma ip Cristo wi. Jetabucap kuy o'jepere ip. Ibu'u ip Deus pe xipan jekukan. ⁵ Wuyju bit wuyetaybit cūḡ ma acesop Deus xe wuyetabut Jesus Cristo kay buye iam. Cūḡ ma acesop cexe iap wiwim cīcā wuyju. Iboap wiwim cīcā wuyju soat em Deus biōḡbuk wuya'ōmucanucan puye. ⁶ Jesus Cristo eju mūḡ'i wuyju jekukum pima, yoboḡ ḡu Deus xe

wuydaypu'agobixeedakatkan pima, ixeedakatkan'üm pima dak. Yobog̃ pit cexe wuyetabucap acã. Wuyetabut pima xipan tak acejewekuk.

⁷ Kuy juk adi eyetabut cĩcã epesop Jesus Cristo kay. Abu juk kawēn icēmat kay eymubu'un? Apēn cuk eymubu'un? ⁸ Apēn xe'e ixe eyaḡuyumuwarurun? Deus ḡu eyaḡuyumuwarurun. Deus ḡu eymubu'un. Ixe juk eynaē cūḡ ma eyeku am jexe.

⁹ — Tõm'īt ma soat'a muyuhuhum—pão'a muyuhuhuptõm. Yabog̃ e'em — i wuyju e'em.

Imēnpuxim pūḡ ma warēmtaḡ ma eymutaybitbin pima, soat kuka warēmtaḡ ma epeku.

— Wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyekuap tomuju cūḡ ma acesop Deus xe — i kuka o'e soat te'e ma.

¹⁰ Ōn pit wetabut mabuk eykay. Wetaybit waram ḡuto eyaḡuysat epe'e iam. Waram ḡuto kawēn icēmat kay epesop. Wetaybit iboam mūḡ'i wuyju wuykukukat eju buye. Warēmtaḡ ma eymutaybitbin'ukat pe bit Deus ipiat supi'ajoat—ya'õbuyxi'umat pe, ya'õbuyxiat pe dak.

¹¹ Okitpitpiyũ, okay'ũmayũ te'e ma wawēḡmukērērērēn.

— Paulo e'em wuywebe “Jewedaypu'agobixeedakatkan cuy epesop”, i — i napa ma e'em ip soat pe.

Kuy bima juk adi ocece iboam soat pe. Gasũ bit oce ḡu imēn. Imēn ōn e'em pima, itakoma ḡu kuka adi Judeuyũ okay. Ixeyũ ma e'em imēn soat pe. Ōn pit e'em:

— Cūḡ ma epesop Deus xe eyetabut pima Jesus oe'ũ korosa be wuywebeam iap kay — i.

Imēnpuye buk ip itakoma ma okay. ¹² “Jewedaypu'agobixeedakatkan cuy epesop Moisés ekawēn taḡ” i'e'e'ukayũ be bit:

— Epeyewedaxibada'uk cuy pūḡ em ma — i ōn e'em.

¹³ Okitpitpiyũ, Deus cuk wuynaē wuyjupinap taḡ wuyeku am. Imēnpit:

— Obikuyap taḡ cuy ojeku jewemucokcokog̃, Deus onaē ojupinap taḡ weku am puye — i'ũḡu juy epe'e.

Eybikuyap taḡ ḡu juy epeku jewemucokcokog̃. Xipan cuy epeyewekuk. Jewebuywatwan tak cuy epesop! ¹⁴ Imēn e'em wuyawēwēap ekawēn tup: Xipan cuy warara'acat ejukuk ewekukap puxim, i. Eywebe xipan warara'acat kuḡ pima, wuyawēwēap ekawēn taḡ eyju jekukum soat ekawēn taḡ. ¹⁵ Ika'uat puxim jewewekuḡ pima bit, kuka xipan jewewekuap epeyepere, jewemuy-muy bima dak, jewawēḡmukērērērēn pima dak.

¹⁶ Ōn mabuk jeyawē. Eybikuyap taḡ ḡu juy epeku jewemucokcokog̃. Āḡ cuy Deus biõḡbuk jeyaguydada. Ixe eyaḡuydadam pima warēmtaḡ ḡu kuka epekuku ikērēat muḡēḡēm. ¹⁷ Ajo Deus biõḡbuk cekay iap ajo wuyju cekay iap ḡu. Apēn Deus biõḡbuk ibikuy iap puxim ḡu wuyju bit wuybikuy. Apēn wuybikuy iap puxim ḡu dak Deus biõḡbuk pit ibikuy. Deus biõḡbuk bikuyap taḡ jekuku'ukat jebikuyap taḡ ḡu jekukum jewemucokcokog̃. Imēnpuye ixe biõḡbuk bikuyap taḡ jekuy pin pima, wuybikuyap taḡ ḡu kuka ajekuku—ixe bikuyap taḡ acã. ¹⁸ Deus biõḡbuk wuyaguydadam pima, wuyawēwēap ekawēn taḡ ḡu kuka ajeku cūḡ ma wuydop am Deus xe—kawēn kuyat taḡ ḡu.

¹⁹ Wuybikuyap taḡ jekukum pima, ikērēat acã kuka aḡuḡē. Soat wuyetaybit iboam. Wuybikuyap taḡ jekukum pima, warara'acat itop kaykay kuka ajop, warara'acat tayxi dak; ikērēat kay acã dak kuka ajop ḡebum; wuyekawēnkērēm tak kuka ajop; ²⁰ deusbaroyũ kay dak kuka ajop wuyetabun; wuybukaypan tak kuka ajop; warara'acat aoka pin tak kuka ajop; jewa'õxixiḡ tak kuka ajop; wuyetakomãmãm tak kuka ajop warara'acat

kay; wuyetabikukum tak kuka ajop soat kay; wuya'öbuxian pin tak kuka ajop; wuyewejak'üm tak kuka ajop wuybureyü kay; ²¹ wuyetabutkarey dak kuka ajop; wuyka'o'om tak kuka ajop; jewetabutpe ma kuka ajop aoyü dabi'o'om peta muğëğëm pima. Wuybikuyap tağ jekukum pima, warëmtağ ma kuka ajop. Deus soat kukukan pima, jeöm gu ip kabi be imën jekuku'ukayü. Imën cuk oce eywebe. Gasü dak imën ma öñ e'em eywebe.

²² Deus biöğbuk wuyağuydadam pima bit, ikukpin kuka warara'acat ajukukuk; wuycockoğ tak kuka ajop soat em; wuyağuybabibim tak kuka ajop; wuyukpiceğëm gu dak kuka ajop; wuya'ödidim tak kuka warara'acat ajukukuk; xipan tak kuka warara'acat ajukukuk; wuya'ö dağ tak kuka ajekuku soat em; ²³ wuya'öbuxian pin gu dak kuka ajop; jewawëwëm tak kuka ajop ikërëat muğëap puxim. Imën wuyju jekukum pima, wuyawëwëap ekawën tağ kuka ajeku—kawën kuyat tağ. ²⁴ Jesus Cristo ebekitkiyü wuyju. Imën wuyju jewawëwëm.

— Cristo oe'ü korosa be owebeam — i'e'em wuyju jewebe ma. — Ixe buxim oe'üiat puxim cuy ojeku. Jewemukkokcoğ obikuyap tağ gu juy ojeku — i'e'em wuyju jewebe ma.

Imën wuyju jewawëwëm. ²⁵ Kuy bima Deus biöğbuk wuymutabun Jesus Cristo kay. Ağ cuy gasü bit ixe wuyağuydada. ²⁶ Wuya'öbuxian pin gu juy ajop. Warara'acat ağutakomãn gu dak cuy. Wuyetabutkarey gu dak cuy ajop warara'acat kay.

6

¹ Okitpitpiyü, wuybure be ikërëat muğë buje, ixe juy epeyawë. Deus biöğbuk a'ö kay küyjobicat cuy ixe yawë. Eywebe dak xipat'umat imuğë güğün ixe buxim. Imënpuye eyday'em'um cuy epesop eywebe ikërëat kukap puxim.

² Jewebuywatwan cuy epesop. Jewebuywatwan pima, küyjobit epesop Cristo a'ö kay. ³ Ya'öbuxi'umat “Öñ pit wa'öbuxi. Osubuywan gu warara'acat” i'e'em pima, jeweguykukukum. Te'e ma e'em — Cristo ebekit öñ — i. ⁴ Gebum cuy ajop wuyekukuap kay wuyetaybit am cüğ ma oceju jekukum iam, cüğ gu iam tak. Cüğ ma jekukum pima, wuycockok ace'e wuyekukuap kay.

— Ibo ekukuap co'i du wekukuap xipat Deus xe? — i gu kuka ace'e.

⁵ Soat ma juy wuyekapikap ajukuk.

⁶ Warara'acat pe Cristo ekawën wuymutaybitbin pima, wuybubut'in cuy agu'ë'ë cebe wuymutaybitbinapteim. ⁷ Jewemuğuykukukum gu juy epesop. Deus ya'ömpubutpun pa'ore soat pe wuywebe. Ajo ataida iat tak kuka ajat ma. ⁸ Imënpuxim jewemukkokcoğ wuybikuyap tağ jekukum pima, ikërëat kuka ağujurüğ. Wuye'ü buje Deus wi wüy ma acesop. Deus biöğbuk mucokcoğ ixe bikuyap tağ jekukum pima bit, idipat kuka ağujurüğ ixe a'öbacaan, ibiöğbuk wuyağuydadam pima dak. Wuye'ü buje, waram acejetait. Deus xe acesop soat em. ⁹ Wuybu'u'um gu juy ajop xipacat muğë am. Xipacat puap kabia be xipacat acejat wuybu'u'u'üm pima. ¹⁰ Imënpuye xipan warara'acat kukap cuy acejepere gu. Warara'acat podi ma itabucayü ajukuk xipan.

¹¹ Obum ma ijudup mubarararağ öñ. Yoboğ cïcä wemumubararak.

¹² Xipan jewemuwënuwënyü ma e'em eywebe:

— Jewedaypu'agöbixeedakatkcacn cuy epesop cüğ ma Deus xe eydop am — i.

Yobogan pin ip. Jesus Cristo oe'ü korosa be iap muwën pu'u jijä ip. Iparara ip Jesus Cristo kay'ümayü ipiat supi'ajoat cebe ip iap puxim.

¹³ Jedaypu'agöbixeedakatkcacn ip. Soat tağ gu bit ip jekukum wuyawëwëap

ekawēn taḡ ḡu. Eywebe jewedaypu'aḡobixeedakatkatcat ojuy ip, “Ade ma oca'ō kay kūyjobit” i'e ojuy ip puye.

¹⁴ — Mēnku xipat wuywebe cūḡ ma wuydop am Deus xe, ḡoku ḡuto — i'ūmḡu ōn pit e'em. — Wuykukukat Jesus Cristo oe'ū korosa be wuywebe cūḡ ma wuydop am Deus xe — i acā ōn e'em.

Jesus kay'ūmat ekukuap puxim ḡu weku pin ḡasū bit. Idip ḡu o'e oxe iboap pit. Jesus kay'ūmayū dak jeku pin ḡu wekukuap puxim. Idip ḡu cexe ip iboap.

¹⁵ Wuyḡuy'isu bīma, yoboḡ ḡu Deus xe wuydaypu'aḡobixeedakatkat pima, ixeedakatkat'ūm pima dak. Ibitbit ma. Yoboḡ pit cexe wuy'isum wuyeku am.

¹⁶ Ōn kawēnwēn Deus eju yaḡuy'isum jekuku'ukayū beam—Deus ebekitkit peam.

— Bay, ebekitkit aḡuymubabibin cuy eḡuy — i ōn e'em cebe. — Etabotaid-abotbon cuy eḡuy cekay ip — i ōn e'em cebe.

¹⁷ Okaykay ḡu juy ip jeedop. Wa'ōmukorēm ḡu juy jeedop ip jewedaypu'aḡobixeedakatkacan iam. Kuy werowero opop wukxabi daḡ ade. Iboap coco buje, itaybit je'e ip Paulo kapikpiḡ cīcā wuykukukat Jesus peam iam.

¹⁸ Okitpitpiyū, “Xipan cuy Galácia eipi watwat ejukuk” i ōn e'em wuykukukat Jesus Cristo be. Xipan cuy jeykuk. Ibūrūn ma.

ÉFESO KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDŪPMUBARARAKTUP

¹Éfeso ka watwat, cartadup mubararaḡ òn eywebeaptum. Deus ebekitkiyū eyju. Soat em eyju kūyjobit Jesus Cristo a'ò kay, ceweju eyju mūḡ'i buye. Òn Paulo. Jesus Cristo emumuju òn Deus a'òbi.

²Deus wuyebay. Jesus Cristo wuykukukat.

— Bay, Éfeso ka watwat cuy ejukuk xipan — i òn e'em Deus pe. — Ixeyū aḡuymubabibin cuy eguy — i òn e'em cebe.

³Kabi beacat pe xipacat ūmūmap co'i ma soat em Deus xipacat ūmūm wuywebe dak. Kabi beayū buxim wuyju, Cristo eju mūḡ'i wuyju buye. Imēnpuye:

— Èn xipat cīcā — i juy ace Deus pe soat em ma—wuykukukat Jesus Cristo ebay be.

⁴Ipi muḡē'ūm pima ma, Deus kuy wuynaē jebekitkiyūm. Cebekitkiyū wuyju Cristo eju mūḡ'i wuyju buye.

— Soat taḡ iisu jeedop ip oxe webekitkiyū — i juk o'e jewebe ma Deus. — Ikērēat kuḡ ḡu ip jeedop oxe — i juk o'e jewebe ma.

Imēn cuk wuynaē ixē xe wuykukpin puye.

⁵— Jesus Cristo kay itabun puje, webekitkiyūm ip je'e — io'e Deus jewebe ma.

Imēn Deus o'e, jexe wuykukpin puye. Ibikuy osunuy wuynaē ām. Jemucok-cok am cuk wuynaē. ⁶Ipot ikukpin cīcā osunuy cexe. Imēnpit jekpot o'ḡudot wuykay wuydaxijo am tei'umat ūmūmap puxim. Imēneju:

— Ka'ūma ma ejo'iat xipacat — i juy ace cebe soat em. — Soat podi ma ēn xipacat ūmūm ocewebe — i dak cuy ace cebe.

⁷Deus ikērēat o'ju'uk wuywebewi Cristo oe'ū wuywebeam puye. Gasū bit ixē ḡebum ḡu apēn cuk adi ikērēat aḡuḡēḡē iap kay. Soat podi ma ixē xipan wuykuḡ. ⁸Ibu'u ḡu xipan wuykuk am. Soat em wuykuḡ xipan. Soat podi ma itaybitbit ixē. Soan ma itaybit. ⁹⁻¹⁰— Imu'awero pin pima, soat webekitkiyū oḡu'awero—soat ipi juacat, soat kabi beacat tak — i juk o'e Deus jewebe ma. — Cristo soat kukan je'e ḡejuje bit — i juk o'e jewebe ma. — Kūyjobit jeedop ip ya'ò kay — io'e.

Kuy hima apēn imu'awero ojuy ip osunuy iap iba'arēm osodop soat xe wuyxe. Gasū bit iboap o'ḡuwēn wuywebe.

— Cristo soat kukan je'e — i juk o'e wuywebe. — Soat ma kūyjobin jeedop ip ya'ò kay — i juk o'e wuywebe.

¹¹Soat ma jebapukpuḡ wuywebe Deus bikuyap taḡ—apēn ixē juk adi o'e'eiap taḡ. Ixē juk wuynaē jebekitkiyūm Cristo eju wuyju mūḡ'i buye. Jebikuyap taḡ wuynaē.

— Teyūku otaē webekitkiyūm — io'e ipi muḡē awap.

Imēnpuye juk wuynaē. ¹²Oceju juk koam ocetabut oce'e Cristo kay. Imēnpuye:

— Ka'ūma ma ejo'iat ya'òbacaat — i oceju e'em Deus pe.

¹³Eyju dak cuk eyetabut Cristo kay. Kawēn icēmat co buje Cristo kay juk eyetabut epesop—kawēn idipat co buje, Deus wuydaxijojomap ekawēn co buje. Wuyju mā wuybutet mubarararaḡ wuybut pe ijop cuy obubut i'e am soat pe. Imēnpuxim Deus tak jebiōḡbuk muōmōm wuywebe “Teyūku webekitkiyū” i'e am soat pe. Jebiōḡbuk muōmōm wuywebe apēn cuk adi o'e'e iap taḡ. ¹⁴Wuyetaybit ajo Deus je'ḡūm jebekitkiyū be iap acejat iam ibiōḡbuk

kuḡ puye. Ixe ja'ōbacaap ūmūm wuywebe ikērēat muḡēap puxim. Imēnpuye wuyetaybit ixe xe acesop ikērēat kuḡ ḡu iam. Imēneju:

— Ka'ūma ma ejo'iat xipacat — i juy ace cebe—Deus pe.

¹⁵ — Éfeso ka watwat itabut cīcā wuykukukat kay—Jesus kay — i juk o'e warara'acayū ocewebe. — Ikukpin warara'acayū kuḡ ip—itabucayū kuḡ — i juk o'e ip ocewebe.

¹⁶ Iboap awēḡ tobuxik puje:

— Bay, ēn xipat cīcā. Éfeso ka watwat buywatwan ēn ixeyū be warara'acayū kuk am xipan — i ōn e'em Deus pe.

Obu'un pa'ore ma imēn i'e'e am cebe. Soat em eywebeam ōn kawēnwēn Deus eju. ¹⁷ Kawēnwēn ōn Deus eju—wuykukukat Jesus Cristo ebay eju. Ka'ūma ma ixe jo'iat idipat.

— Ebiōḡbuk cuy eḡuōm Éfeso ka watwat pe — i ōn e'em cebe.

Ibiōḡbuk jeymutaybin cūḡ ma eyeku am Deus etabutpe iam. Deus tak ḡubapuk eywebe ibiōḡbuk. Eyetaybit epesop ixem apēn ixe ibikuy eywebe eyetaybit am ixem.

¹⁸ — Bay, ixeyū juy eḡutaybin soat em exe jeedop ip iam — i ōn e'em Deus pe.

Ixe juk eynaē soat em jexe eydop am. Cexe eydopap wiwim eyju ḡasū dak.

— Ixeyū juy eḡutaybin xipat cīcāat eḡuxipan iūm ām ebekitkiyū be iam — i ōn e'em Deus pe. ¹⁹ — Soat podi ma a'ōbaca iam cuy dak ixeyū eḡutaybin — i ōn e'em. — A'ōbacaap ūmūm soat pe ebekitkiyū be—itabucayū be iam tak cuy ixeyū eḡutaybin — i ōn e'em.

²⁰ Iboap a'ōbacaan ma Deus Cristo o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Waram o'ḡutait. O'ḡuyu kabi kay.

— Soat kukan cuy eḡuy oweju — io'e cebe—Cristo be. — Waḡuywaḡōm cuy eḡuy — io'e cebe.

²¹ Kabi be omuy ḡasū Cristo. Soat podi ma ya'ōbaca ixe. Soat kabi beayū kukayū kūyjobit ixe a'ō kay acā—ya'ōbuyxiayū, ya'ōcaayū dak, kariwaayū dak. Soat ip kūyjobit Cristo a'ō kay. ḡasū ka'ūma ma ixe jo'iat ya'ōbuyxi. Gujjom tak ka'ūma ma je'e ixe jo'ian. ²² Deus soat a'ōbacaap o'ḡu'ūm ixeyū be kūyjobit am Cristo a'ō kay.

— Soat kukat okpot — i juk o'e Jesus kay itabucayū be. — Ka'ūma ma ixe jo'iat — i juk o'e cebe ip.

²³ Wuya'a wuyjebit kukat. Wuya'a buxim Cristo dak itabucayū kukat. Imēnpuye itabucayū Cristo jebit puxim. Ixe Cristo soat em jebekitkiyū kuḡ xipan—jekay itabucayū kuḡ. Ixe-buxim wuyju dak soat kuḡ xipan itabucayū kuḡ soat kaka beayū kuḡ, ixe wuykukat puye.

2

¹ Kuy bima bit juk adi eybu'u epesop Deus bikuyap taḡ jeku am Deus a'ō kay kūyjobit'ūm puye, ikērēat mujurūḡrūḡ puye dak. ² Itabut'ūmat ekukuap puxim cuk adi epekukuku ikērēat muḡēḡēm acā. Deus a'ō kay kūyjobit'ūmayū kukat a'ō kay epesop kūyjobit kabido daḡayū kukat a'ō kay, ya'ōbacaayū kukat a'ō kay. ³ Soat wuyju dak itabut'ūmayū ekukuap co'i ma juk adi ajekukuku. Wuyukpiwatpin ma juk adi ajekukuku ikērēat mujurūḡrūḡ. Ajo-muḡē pin wuyxe iak muḡēḡēm cuk adi ajekukuku. Ajo-kay wuyju jewaḡuy pin iap kay dak iak ad acēgebububu. Wuykap isu ma wuycokcok ikērēat mujurūḡrūḡ ām ijodiat puye. Imēneju Deus itakoma osunuy wuykay ikērēat mujurūḡrūḡ puye. Ipiat kuka o'supī'ajoat soat pe wuywebe. ⁴ Deus pit soat podi ma itabotaidabotbot wuykay. Imēnpuye ipiat o'supī'ajoat ḡu wuywebe.

Soat podi ma wuykukpin cexe. ⁵ Imēnpuye ixe juk adi wuymuisun. Ce'ūat puxim cuk adi acesop. Ikērēat mujurūgrūg cuk adi ajekukuku. Ixe bit cuk wuymuisun. Kuy bima Deus waram guto Jesus o'gutait ce'ūap tomukadi. Ja'ōbacaam o'gutait. Iboap a'ōbacaam wuymuisusun tak Cristo eju wuyju mūg'i buje. Deus kuy juk wuydaxijo warara'acat podi ma xipan wuykuḡ puye. ⁶ Ixe juk wuymuisun ce'ūat mutaicap puxim. Wuymuyu jexe wuydop am Jesus Cristo eju mūg'i wuyju jekukum puye.

— Kabi be soat kukayūm je'e ip webekitkiyū Cristo eju — i juk o'e Deus jewebe ma.

⁷ Ixe juk wuymuyu jexe wuydop am. Imēnpuye ḡuyjomayū je'e:

— Deus soat podi ma xipan wuykuḡ, ikērēat aḡujurūgrūg ma'ḡu wuyju — i. — Ixeyū o'ḡuyu jexe jedop am Jesus Cristo oe'ū cebeam ip puye — i je'e ip.

⁸ Deus wuydaxijojom xipan wuykuḡ puye. Ixe wuydaxijojom Jesus Cristo kay wuyetabun puje. Tei'ūma wuydaxijojop. Deus emumuūm puxim wuydaxijojop teihe ḡu buye. ⁹ Deus wuydaxijojom cūḡ ma wuyekukuap tomuju ḡu. Imēnpuye:

— Deus cuk ocedaxijo cūḡ ma oceju jekukum puye — i'e ba'ore wuywebe. ¹⁰ Deus cuk wuymuḡē. Gasū bit cuk wuymuwexat xipacat mujurūgrūg'ukayūm Jesus Cristo eju mūg'i wuyju buye.

— Xipacat mujurūgrūg'ukayūm ip jeedop Cristo eju mūg'iyayū — i juk o'e Deus jewebe ma kuyje.

¹¹ Gebum cuy epesop apēn cuk adi warēmtaḡ ma epekukuku iap kay. Judeuyū ḡu eyju.

— Eyju jewedaypu'aḡobixeedakatkacan ḡu—oceju acā — i'e'em ip Judeuyū eywebe.

Jejebit pe ip takatkacap kuḡ oceju Judeuyū iap mubapuk am soat pe. Judeuyū xe eyokok epesop. ¹² Wūy ma juk adi epekukuku Cristo wi kuy bima. Powatwat puxim cuk adi epesop, Judeuyū'ūm puye—Deus emunaē'ūm puye dak.

— Ōn xipan jeykuk — i juk o'e Deus jebekitkiyū be—Judeuyū be.

Eywebe bit imēn ḡu o'e. Deus xe soat em wuyetait acesop iap wiwim ḡu juk adi epesop. Eyetabut ḡu juk adi epesop Deus kay. ¹³ Kuy bima Deus wi wūy iḡā juk adi epesop eyetaybit'ūm ixem puye. Gasū bit cuk eydojot jetēḡ Cristo oe'ū korosa be eywebeam puye. Ixe xe ma eyju dopdom gasū Jesus Cristo eju mūg'i eyju buye. ¹⁴ Cristo wuymudinudin. Judeuyū itakoma osodop Judeu'ūmayū kay. Wuyparakpe korara opop iap puxim cewaḡōn'ūm ip osodop jewewekay. Cristo bit itakomaap o'ḡu'ūm korara muduap puxim. O'ḡu'ūm je'ū buje. Gasū bit pūḡ kadian ma o'e ip Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Pūḡ pe ma ip jewewekuḡ o'e itakomaap oi'ūm puye. ¹⁵ Judeuyū itakoma osodop ip Judeu'ūmayū kay Moisés ekawēn taḡ ḡu ip oekuku buye—wuyawēwēap ekawēn taḡ ḡu.

— Moisés ekawēn taḡ eyekukuap tomuju ḡu eyju cūḡ ma oxe — i juk o'e Cristo bit soat pe wuywebe.

Imēn cuk o'e je'ū buje. Kuy bima Judeuyū pūḡ kadi ḡu osodop ip Judeu'ūmayū eju—xepxep kadi. Cristo eju mūg'i jeku buje bit, pūḡ kadian ma ip o'e. Yaḡuyis ip o'e Cristo ip o'ḡudin puye. Itakoma ip jewewekay iap o'ḡu'ūm. ¹⁶ Wuyewewekay wuyetakomaap o'ḡu'ūm, korosa be oe'ū buye. Pūḡ kadian ma ixe juk wuymuwexat korosa be je'ūap tomuju—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Ixe juk wuymubikuy Deus a'ō kay kūyjobit am. ¹⁷ Ipi ju jekop puje:

— Deus itakoma ḡu eykay! Eykukpin cīcā cexe — i juk o'e Cristo.

Imên ixé juk o'e eywebe—Judeu'umayũ be—Deus wi wũyayũ be. Ocewebe dak imên cuk o'e Judeuyũ be—Deus xeayũ be. ¹⁸ Soat wuyajêm put wuyebay xe—Deus xe—Judeuyũ, Judeu'umayũ dak, Cristo kay wuyetabun puje. Wuyajêm put cexe pũgat a'õbi—Deus biõggbuk a'õbi, Deus biõggbuk wuywebe buye.

¹⁹ Eyju Judeu'umayũ. Gasũ bit eyju wũyatka watwat puxim gu—powatwat puxim gu dak. Ocebuxim eyju dak Deus ebekitkiyũm epesop gasũ—Deus badipyũm, Deus ka watwan. ²⁰ Deus nuynuyap'a buxim wuyju. Uk'a muy pin pima, tuk'a diotpeat muymuy wuyju koap. Imênpuxim Jesus Cristo emumujuyũ cekawên o'gũwênuwên koap, Deus ekawên muwênuwên'ukayũ dak. Uk'a muy bima, wita'a muymuy wuyju wara'at'a muycemucemap'a. Jesus Cristo igo'a buxim. ²¹ Igo'a wara'at'a muycemucem uk'a yacem i'e am. Imênpuxim wuykukukat Jesus itabucayũ a'õmucanucan. Imênpuye big ma wuyetabut cekay. Big ma wuyju xipan jewewekuğ. Big ma wuyju kũyjobit ya'õ kay. Uk'a buxim wuyju yadipat'a buxim. ²² Eyju dak Cristo eju mũg'i jekukum, Judeuyũ gu ma'gu eyju. Imênpuye ocebuxim eyju dak Deus nuynuyap'a buxim epesop. Deus nuynuy eywebe, ibiõggbuk nuynuy eywebe buye.

3

¹ Paulo õn—Jesus Cristo emunaẽ.

— Deus Judeuyũ daxijojom acã gu. Judeu'umayũ daxijojom tak — i õn e'em. Iboap puye õn daomũnmũnap'a be. ² Deus soat podi ma xipan okuğ. Imênpuye juk omuju jekawên muwên ãm eywebe—Deus xe soat ikukpin cĩcã iap ekawên muwên ãm eywebe. Kuy eyetaybit apên cuk ixé omuju eykay iam. ³⁻⁶ Kuyje Deus o'jekawên jewebe ma.

— Kawên idipat oguju Judeu'umayũ be dak — i juk o'e jewebe ma. — Jesus Cristo kay ixeyũ etabun puje, ajo-ũmũm õn webekitkiyũ be iap je'jat ip — i juk o'e jewebe ma. — Pũg pe ma ip jewebot. Judeuyũ eju jewebot ip — i juk o'e. — Wa'õ dağ oce Judeu'umayũ be dak apên cuk adi ocece Judeuyũ be iap tağ — i juk o'e jewebe ma.

Kuyje apên pũg kadian je'e ip iap ekawên o'gũwên gu warara'acat pe. Iba'arêm osodop soat xe iboap ekawên. Gasũ bit jemumujuyũ o'gutaybin iboap ekawên—soat tağ iisuayũ. Jemunaeyũ o'gutaybin jekawên muwênuwên'ukayũ dak. Jebiõggbuğ ip o'gutaybin. Owebe dak Deus kuy bima iba'arêm osodop iap ekawên o'gũwên. Kuy iboap ekawêntup o'tupmubararak yopĩtpĩt. Wemudupmubararakup co buje, eyetaybit epe'e Paulo itaybit kuy bima iba'arêm osodop iap ekawên Cristo ekawên iam.

⁷— Kawên idipat cuy egũwênuwên itaybit'umayũ be — i juk o'e Deus owebe. Tel'umat puxim ja'õbacaap o'gũm owebe kawên idipat muwên ãm. Ja'õbacaap o'gũm owebe imuwên ãm. O'gũm owebe yobogat gu ma'gu õn. Ixe xipan okuğ puye acã o'gũm owebe. ⁸ Soat podi ma õn yopĩt ma Deus kayayũ bodi ma. Owebe bit Deus o'e:

— Kawên idipat cuy egũwênuwên Judeu'umayũ be — i. Imênpuye:

— Soat podi ma Cristo xipan wuykuğ — i õn e'em cebe ip. — Soat podi ma xipacat ùmũm wuywebe — i dak. ⁹— “Kuyje Deus ibikuy osunuy soat kay jebekitkin—Judeuyũ kay, Judeu'umayũ kay dak,” i juy ece soat pe — i juk o'e Deus owebe, soat muğegẽ'ukat cuk o'e. — “Jebikuyap tağ Judeuyũ daxijojom gasũ, Judeu'umayũ daxijojom tak,” i juy ece soat pe — i juk o'e Deus owebe. Apên Deus ibikuy osunuy iap iba'arêm osodop soat xe kuy bima. Gasũ acã ibapuk o'e. ¹⁰ Iba'arêm osodop kuy bima. Gasũ bit ade

taxiyojo'ibiyū—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak—soat kaka daḡayū. Ixeyū jojom pima, kabi beayū itaybit je'e soat podi ma Deus itaybit iam.

— Deus acā itaybit soat kaka daḡayū daxiyo am — i je'e ip kabi beayū—ya'ōbuyxiayū, Deus ekawēn tojotjot'ukayū kukukayū dak.

¹¹ Ipi muḡē awap Deus ḡebum osunuy jebekitkiyū kay. Soat ka watwat mutabun ojuy osunuy. Deus ebekitkiyūm o'e ip wuykukukat Jesus Cristo kay itabut ip o'e buye. ¹² Ixe Jesus Cristo eju mūḡ'i wuyju, cekay wuyetabut puye.

Imēnpuye wuyekawēnpi ḡu Deus eju. Wuybisūsūn ḡu kawēn ām ceweju.

¹³ Imēnpuye eyḡuycūḡ ḡu epesop ipiat'ajojom ma'ḡu ōn daomūnmūnap'a be. Ōn ipiat'ajojom cuk adi kawēn idipat oḡuwēnuwēn eywebe buye. Ōn kawēn idipat muwēnuwēnap xipat osodop eywebeam. Ōn daomūnmūnap'a be iap tak xipat eywebeam.

¹⁴ Apēn Deus soat kaka watwat o'taxiyo jebekitkiyūm iap kay ōn ḡebum pima, ocēḡ'aecōḡcōḡ wuyebay wap “Ēn soat podi ma xipat ocekey” i'e am cebe. ¹⁵ Deus xipan wuykuḡ iap puxim soat wuyebayū jebekitkiyū kuḡ xipan—kabi beayū, ipi daḡayū dak. ¹⁶ Eywebeam ōn kawēnwēn Deus eju. Ixe soat podi ma idip, ya'ōbaca dak. Imēnpuye:

— Bay, a'ōbacaap cuy eḡūm Ēfeso ka watwat pe — i ōn e'em cebe. — Ebiōḡbuk cuy ip eya'ōmucan kūyjobit am ip a'ō kay — i ōn e'em cebe. ¹⁷— Cristo juy jeeku ceweju ip itabut puye ip cekay — i ōn e'em cebe.

Kanabū badi nabū ōmōmat puxim cuy epesop. Darem ḡu warara'acat kuḡ epesop xipan—soat em ma.

— Bay, ibuywatwan cuy ip eḡuy xipan ip jewekuk am, ya'ōbacaam tak ip — i ōn e'em Deus pe. ¹⁸— Ixeyū juy eḡutaybin apēn Cristo xe ocekuḡpin iam — i ōn e'em cebe. — Soat ebekitkit cuy eḡutaybin iboam — i ōn e'em cebe. — Soat podi ma ocekuḡpin exe — i ōn e'em.

Apēn Cristo xe ocekuḡpin iap imuwegūn pa'ore ocewebe, yobog cīcā buye.

— Apēn ocekuḡpin cexe iam cuy eḡutaybin ip — i ōn e'em Deus pe. ¹⁹— Itaybit ḡu ip ikukpin cīcā ip exe iam — i ōn e'em cebe. — Apēn ocekuḡpin exe iam ocetaybitbūt ā — i ōn e'em cebe. — Iboam cuy ip eḡutaybin — i ōn e'em cebe. — Iboam ip itaybin puje, ka'ūma kay je'e ip. Icoḡcok cīcā je'e ip soat kukat puxim — i ōn e'em Deus pe.

²⁰ Deus pe soat i'e but. Wuyemuojuy bodi ma ixe iūmūm wuywebe. Wuyaguyḡebuap podi ma dak iūmūm wuywebe. Ixe a'ōbacaap kuḡ wuyju. Ixe ja'ōbacaam soan e'em wuywebeam. Imēnpuye:

— Ka'ūma ma ejo'iat xipacat, idipat tak — i juy ace cebe.

²¹ Soat em ma: — Ka'ūma ma ejo'iat xipacat — i'e'em jeedop ip Deus pe Jesus kay itabucayū.

Imēn i'e'em jeedop ip, soat em Jesus Cristo a'ō kay ip jekuku'ukayū. Ibu'u ḡu ma ip je'e imēn je'e am.

4

¹ Deus warara'acat podi ma xipan wuykuḡ. Imēnpuye ōn jeyawē. Daomūnmūnap'a be ōn wuykukukat Jesus Cristo beam kapikpiḡ puye. Deus kuy juk eynaē jebekitkiyūm cedaḡ ma eyeku am. Ixe bikuyap taḡ cuy epeku.

² Yobogan pin ḡu juy epesop warara'acat muḡuykukuap ojuy. Eya'ōtareḡ ḡu juy warara'acat epejukuk. Eyukpiceḡēm ḡu juy epesop warara'acat kuḡ. Jewebuywatwan cuy epesop. Ikukpin cuy warara'acat epejukuk.

³ Deus biōḡbuk bikuyap taḡ jekukum pima, pūḡ taḡ ma kuka acewaguyḡuy. Kaba'ūm cuy epeyewekuk pūḡ taḡ ma eyewaguy am. ⁴ Jesus kay itabucayū pūḡ tiwatwat ma. Pūḡ ma omuy wuywebe ibiōḡbuk—Deus biōḡbuk. Pūḡat

wiwim soat wuyju—Deus xe acesop iap wiwim. Deus kuy juk wuynaë iboap wiwi am. ⁵ Pūg ma wuykukukat. Pūgat kay wuyetabut. Pūgat ebekitkiyū oceju iap mubapuk am wuymubatisasanan. ⁶ Pūg ma Deus. Pūg ma soat ebay. Ixe soat kukat. Soat kake ixe a'ōbi. Soat tag ixe kake.

⁷ Jekpiwatpin ma Cristo ja'ōbacaap ūmūm soat pe wuywebe. Iūmūm wuywebe wara'at taḡtagṡa ma kapik am cebeam. ⁸ Imēn e'em Deus ekawēntup: Jekay itakomaayū o'ḡu'ūmat puxim o'jeu kabi kay, i. Ya'ōbaca topibiyū o'tujuu jeweju taomūnmūnayū buxim, i. Ja'ōbacaap o'ḡūm ijodiatat pe, i.

⁹⁻¹⁰ Koap ixe o'kop. Ijodi ma o'kop. Ipi tēgat pe o'kop. O'kop'iat ma waram ḡuto o'jeu. O'jeu kabi kay soat kukan—ipi watwat kukan, kabi beecat kukan tak. Deus iboam wuymutaybin pin osunuy “Ixe o'jeu” i'e buje. ¹¹ Ixe ma ja'ōbacaap o'ḡūm soat ijodiatat pe. Pūḡpūḡ o'taē jemumu-juyūm. Warara'acayū o'taē jekawēn muwēnuwēn'ukayūm. Warara'acayū o'taē itabut'ūmayū mutabun am. Warara'acayū o'taē itabucayū kukayūm. Warara'acayū o'taē itabucayū mutaybitbit'ukayūm. ¹² Deus ja'ōbacaap ūmūm soat pe jebekitkiyū be jewebeam ip kapik am. Ja'ōbacaap ūmūm cebe ip warara'acayū mutabut am Cristo kay. ¹³ Ixe a'ōbacaap kuḡ pima; wara'at kaykaykay ḡu acesop wuyetabun—Cristo kay acā. Jewewejo'i ma acesop wuyetabut cekay. Jewewejo'i ma acesop wuyetaybit Deus ipon. Itabun'isuat ekukuap puxim ḡu ajeku—Cristo ekukuap puxim acā. ¹⁴ Bekitkit dao ma yaḡuymuwarururun. Wara'at kaykaykay ma ip itabut. Kabidoxixi bima kobe soat tag jedekudekum tipodoyat tag puye. Bekitkit puxim ḡu juy ajop—kobe edekudekuap puxim ḡu dak. Jawaḡuymuwarururun ḡu juy ajop. Wuyetabun ḡu juy ajop wuymuḡuykukuku'ukayū a'ō kay. Cedaḡ ḡu wuymutaybin ojuy ip. Wuymutabun ojuy ip napaap kay. Wuymuḡuykuku ojuy ip kawēn cūḡ'umat kay. ¹⁵ Icēmān cuy ace. Wuyewekupin cuy acewewekuk. Cristo bikuyap tag tak cuy ajeku soat em. Ixe wuya'a buxim. ¹⁶ Wuya'a wuyaḡuymucūḡucūḡ. Wuyewedap wuyjebit mucanucan. Wuyjebit tag soat xipat pima, xipat ma acesop. Xipan tak wuyju aypapan. Imēnpuxim Cristo wuykukukat. Wuyju ixe jebit tagat puxim. Cristo a'ōbacaap kuḡ pima, ikukpin jewewekuḡ pima dak, biḡ ma acesop wuyetabun Jesus kay; biḡ ma ixe ekukuap puxim tak ajeku.

¹⁷ Imēnpuye ōn jeyawē wuykukukat a'ōbi. Deus itaybit'umat ekukuap puxim ḡu juy epeku ḡasū bit. Te'e ma ip jewaḡuyḡuy itabut'ūmayū. ¹⁸ Itaybit ḡu ip Deus ekawēn. Kabiok taḡtag'ukayū buxim ip. Itaybit'ūm cīcā ip. Kūyjobit'ūm cīcā dak ip. Imēnpuye ibu'u ip Deus pe jaḡuymuisunan. ¹⁹ Isūsūn ḡu ip e'em. Icocok cīcā ip ikērēat mujurūḡrūḡap kay. Ibiḡuy jījā ip ikērēat mujurūḡ ām. Wuysūsūnap mujurūḡrūḡxi jījā ip.

²⁰ Eyju bit imēn ḡu jekukum, Cristo ekukuam eyetaybit puye. ²¹ Cedaḡ ma ixe juk adi oekuku iam kuy epeyekūjo. Ixe eju mūḡ'i wuyju jekukum. Soat em Jesus icēmān e'em iam kuy eyetaybit. ²² Kuy bima eymucokcok am acā soat pupum cuk adi epekukuku eyemumukaypinput pupum. Jewemuḡuykukukum cuk adi epekukuku ikērēat mujurūḡrūḡ. Imēn jekuku'ukayū ikērē jījā Deus xe. Iisuat pu buje wuyju iokokat xixxiḡ. Imēnpuxim ikērēm eyekukuap cuy epeyepere. ²³ Eyaḡuyisum cuy epeku ḡasū bit. Āḡ cuy Deus jeyaḡuymuisun. Āḡ cuy ixe jeyaḡuyda.

²⁴ — Ocaḡuymuisun cuy ece — i juy epe'e Deus pe. Eyaḡuyisum jekukum pima Deus ekukuap puxim epeku. Kawēn icēmat tag epeku. Cūḡ ma dak epeku. Ikērēat tak epeḡuḡē ḡu.

²⁵ Imēnpuye napa ḡu juy epe'e'e. Soat wuyju ikitpitpiyū Cristo jebit'in wuyju buye. Imēnpuye icēm acā epe'e'e eyewewebe. ²⁶ Ikērēat epeḡujurūḡ

gu juy eyetakomaap pibun. Kabiabun gu juy eyetakomaap epejukuk. Dao ma juy epedidin. ²⁷ Ibiögbuk kërēayū kukukat pe juy jeymuguykukuan gu ikērēat mujurūg ām. ²⁸ Ibukuruk tūibit ibukuruḡ gu juy jeenuy gasū bit. Jekapik cuy gasū bit jebubut pu am, cedag ma jeku am. Ibukapig cuy jeenuy ikuḡ ūmat puywat am tak. ²⁹ Eyekawēnkērēm gu juy epesop—eyekawēntim acā. Eyekawēntim pima xipat je'e eyekawēn coco'ukayū be. Big ma ip jeedop itabut Cristo kay. Jemumukaypinput ip jeejat Deus xewi. ³⁰ Deus biögbuk ikērēat kuḡ gu. Soat taḡ iisu. Ixe juy epeḡuguycūḡ gu. Soat eyju eyetaybit oceju Deus ebekitkiyū iam, Deus biögbuk omuy eywebe buye. Ixe wuywebe buye, wuyetaybit guyjom ikērēat kuḡ gu acesop iam, Deus co'iyūm acesop iam. ³¹ Eya'öpuruḡ warara'acat kuḡap cuy epeyepere. Eysapka'orem gu dak cuy epesop. Eyetakomām gu dak cuy epesop. Eya'öberen gu dak cuy epeyewekawēnwēn warara'acat kay. Warara'acat epejomuyemuy gu dak cuy. Ikērēm gu dak cuy warara'acat epejukuk. ³² Xipan cuy warara'acat epejukuk. Eya'ödidin cuy warara'acat epejukuk. Deus ḡebum gu apēn cuk adi ikērēat aḡujurūḡrūḡiap kay, Cristo wuywebewi ikērēat uk am oe'ū buye. Ixe buxim cuy epeyeḡebu gu apēn wara'acat cuk adi ikērēm eykuk iap kay.

5

¹ Deus ebekitkiyū eyju. Eykukpin cīcā cexe. Imēnpuye ixe ekukuap co'i juy epeku. Xipan cuy epeyewekuk. ² Wūnca ūmūm'uk osodop ip kuyjeayū paī be Deus mucokcok am; Deus pe ikērēat uk'ukapteim tak. Imēnpuxim Cristo jekpiwatpin ma oe'ū ikērēat uk am wuywebewi. Deus icokcok osunuy ixe e'ūap kay. Ixe e'ūap te'okuap puxim osunuy Deus xe. Apēn ixe wuykuḡ iap puxim cuy epeyewekuk xipan.

³ Deus ebekitkiyū eyju. Imēnpuye warara'acat tayxi kaykay guu juy epe-sop—pūḡ em tak ka'ūma, warara'acat itop kaykay gu dak. Wuysūsūnap cuy epeḡuḡe gu—pūḡ em tak ka'ūma. Eyetabikukum gu juy epesop warara'acat pubut kay. Iboam tak cuy epeyewekawēn gu. ⁴ Eyekawēnkērēm gu juy epesop. Te'em gu dak cuy epeyewekawēnwēn. Eyekawēnwēn. Eyekawēnxim gu dak cuy epesop.

— Bay, soat podi ma ēn xipat — i bit cuy epe'e Deus pe soat em.

⁵ Cristo ebekitkiyūm gu bit je'e ip aoyū xiayū, aḡokatkayū xiayū dak; wuysūsūnap muḡḡe'ukayū dak; itabikukuayū dak. Deus ka be ip jeōm gu. Wuyetabikukuap deusbaroyū kay wuyetabucap co'i ikērē Deus xe.

⁶ Deus jetakomaap ḡubapuk ja'ō kay kūyjobit'ūmayū be. Ipiat supi'ajoat cebe ip kūyjobit'ūm puye. Imēneju eyday'em'um cuy epesop te'e ma kawēnwēn'ukayū be eymuguykukuap puxim.

— Deus ipiat supi'ajoat gu wuywebe ikērēat muḡḡḡem ma'gu wuyju — i te'e ma e'em ip.

⁷ Ixeyū kay gu juy eybureyūm. ⁸ Ikērēat mujurūḡrūḡ cuk adi epekuku kuy bima kabiok taḡtaḡ'ukat puxim. Gasū bit wuykukukat ebekitkiyūm epesop. Kabia daḡ jekuku'ukat puxim eyju gasū bit. Kabia daḡ jekuku'ukat ekukuap taḡ cuy epeku. ⁹ Kabia daḡ jekuku'ukat xipacat mujurūḡrūḡ. Cūḡ ma ip jekukum. Icēmān ip kawēnwēn. ¹⁰ Eyetaybin cuy epesop wuykukukat mucokcok am. ¹¹ Warēmtaḡ jekuku'ukayū burem gu juy epesop—kabiok taḡtaḡxiayū burem gu. Ixeyū juy epeyawē cedad ma jeku am kabia daḡ jekuku'ukat puxim. ¹² Wuybisūsūn cīcā apēn ip iba'arēm ikērēat mujurūḡrūḡ iap muwēn ām. ¹³ Kabia kay warēmtaksuḡat tojot puje wuyetaybit ajo ijop iam. Imēnpuxim Cristo kay ixeyū dojot puje wuyetaybit ikērēat kuḡ joyūku

iam. ¹⁴ Cristo kay wuyetabut pima kabia dağ jekuku'ukayū puximayūm acesop. Imēnpuye kuyjeayū e'em:

Ixecat, ecewurūğ cuy, i. Ce'ū'ūayū dopdopap pewi juy eceu, i. Cristo jeymukabia, i.

Cristo wuymukabiaham Cristo wuymuisusun iape.

¹⁵ Imēneju ġebum cuy epesop eyekukuap kay warēmtağ eyekuap puxim. Eyağuy'ūm ġu juy epesop. Eyağuybabim ma juy epesop. ¹⁶ Kabia mupa'um'um ġu juy epesop, ġasūacat ikērēat mujurūğrūğ cīcā buye. ¹⁷ Eybidaodao ġu juy epesop. Eyetaybin pit cuy epesop apēn wuykukukat ibikuy eyekuum iam.

¹⁸ Jewemuka'o'on ġu juy epesop. Eyka'o'o bima itabidaaoayū buxim eyju. Āğ cuy Deus biōğbuk pit jeyağuydada. ¹⁹ Davi pibodo juy jebibododon epesop awerom pima. Jebibododon tak cuy epesop “Cristo soat podi ma xipat” i'e pin pima wuykukukat pe; “Ocekokkok cīcā oceju ebekitkit puye” i'e pin pima dak cebe; “Cristo acā ocekokukat” i'e pin pima dak; eycokkok pima dak Cristo kay eyetabut puye; “Ēn xipat cīcā” i'e pin pima dak cebe. Jebibododon juy epesop eycokkokap mubapuk am wuykukat pe.

²⁰ — Soat em ēn xipan ocekuğ, ocekokukat Jesus Cristo xe oceku-pin puye — i juy epe'e Deus pe—wuyebay be. Imēn cuy epe'e cebe, xipacat jebapukpuğ eywebe bima, xipat'umat jebapukpuğ pima dak. ²¹ Soat eyju ibuyxim Cristo kuğ. Imēnpuye kūjjobin cuy epesop eyewa'o kay.

²² Tū'ū'ūyū, kūjjobin cuy epesop eyitopyū a'o kay wuykukukat a'o kayap puxim. ²³ Apēn Cristo itabucayū kukat iap puxim ağokatkat tak jetayxi kuğ. Cristo itabucayū daxijojo'ukat. Itabucayū ixē jebit puxim. ²⁴ Imēneju juy itabucayū kūjjobit Cristo a'o kay. Imēnpuxim aoyū dak cuy jeedop jektop a'o kay.

²⁵ Tapupuyū, xipan cuy eytayxiyū epejukuk apēn Cristo xipan itabucayū kuğ iap puxim. Jekpiwatpin ma oe'ū cebeam ip. ²⁶ Oe'ū itabucayū be Deus bikuyap tağ jeku am. Itabucayū o'ğuisun jekawēn kay kūjjobit am. O'ğuisun ip apēn wuyju idibim jewebuwywuy iap puxim. ²⁷ O'ğuisun ip “Eyju eydip cīcā oxē” i'e am cebe ip. Cristo imēn je'e cebe ip jexe yajēm puje. Soat tağ iisu je'e ip ixē xe yajēm puje. Ikērēat kuğ ġu ip je'e. Iokokat kuğ ġu dak je'e ip—idipat kuğ acā. Soat tağ xipat je'e ip. Xipat'umat kuğ ġu dak je'e ip—pūğ tak ka'ūma. ²⁸ Ağokatkat cuy xipan jetayxi jukuk xipan jewekukap puxim. Xipan jetayxi kuğat xipan tak jewekug. ²⁹ Ka'ūma ma xipan'um jejebit kuğ. Jewemuykōnkōn wuyju. Xipan wuyju wuyjebit kuğ. Imēnpuxim Cristo xipan itabucayū kuğ. ³⁰ Wuyju Cristo jebit puxim. Apēn xipan wuyjebit kuğ iap puxim xipan cuy acewewekuk. ³¹ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Imēneju ağokatkat jebay iwaciwan, jexi iwaciwan tak jetayxi xe jeenuy am, i. Pūğ tağ ma ip o'e xepxepayū, i.

³² Iboaptup ekawēn icēmān wuymutaybitbin. Wuymutaybitbin apēn Cristo xipan itabucayū kuğ iam. Iboap iba'arēm osodop wuyxe kuyje. ġasū bit ibapuk o'e wuywebe. Imēnpuye juy iboap ekawēn tağ cuy aceku. ³³ Iboaptup ekawēn wuymutaybitbin apēn cuy ajeku iam tak. Ağokatkat cuy xipan jetayxi jukuk xipan jewekukap puxim. Ayacat tak cuy ibuyxim jektop jukuk.

6

¹ Bekitkit, kūjjobin cuy epesop eyebay a'o kay, eyxi a'o kay dak. Cedağ ma eywebe ixeyū a'o kay am, wuykukukat Jesus ikukpin eyxe buye. ² “Ibuyxim

cuy eyebay epejukuk, eyxi dak” i'e buje, “Xipan òn tak jeykuk apèn cuk adi oceceiap tag” i dak o'e Deus. Wara'an yawewēm pima:

— Xipan òn tak jeykuk — i'umgu o'e. ³ — Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak xipan eydop am, ibun eydop am ipi ju — io'e Deus wuyawewēm.

⁴ Cebayū, eya'òpuruğ gu juy eyekpotpoyū epejukuk ixeyū mubu'unap puxim eya'ò kay. Ixeyū bit cuy epeğutaybitbin wuykukukat Jesus bikuyap tag ceku am iam. Warēmtag ip ceku buje juy epegukorēm.

⁵ Tei'um kapikpik'ukayū, kūyjobin cuy epesop eyekariwa a'ò kay—ijodiat a'ò kay. Eypararam cuy epesop “Ap” i'e am cebe ip. Eyekariwa a'òmupubutbun gu juy epesop. Jewexe gu juy kūyjobin epesop ya'ò kay ip—icēmān. Ixeyū a'ò kay kūyjobin pima, Cristo a'ò kay dak eyju kūyjobit.

⁶ Eyekariwa eyjojom pima acā gu juy xipan epeyekapik—eyjojom'um pima dak. Eyekariwa be “Ēn xipat” i'eap kudadam gu juy xipan epeyekapik. Eycokcokap kuğ cuy epeyekapik cebeam ip. Deus bikuyap tag cuy epeku wuykukukat Jesus peam kapikpik'ukat puxim. ⁷ Eycokcoğ cuy epeyekapik.

— Ijodiat peam acā gu òn kapikpiğ—okukukat peam tak—kabi beat peam tak — i juy epe'e'e eywebe ma.

⁸ Wuykukukat xipacat je'ğum soat pe xipan kapikpik'ukayū be xipan kapikpikapteim—kariwayū be, tei'um kapikpik'ukayū be dak. Warēmtag kapikpik'ukayū bit warēmtag ma je'jat. Gbum cuy epesop iboap kay.

⁹ Kariwayayū, xipan cuy eywebeam kapikpik'ukayū epejukuk. Imuparararan gu juy ip epejukuk. Eyju, eywebeam kapikpik'ukayū dak wuykukukat ebekitkiyū—kabi beat ebekitkiyū. Wuykukukat pūğ pe ma soat kuğ xipan. Eyağuyba'um gu juy iboap kay.

¹⁰ Wuykukukat soat podi ma ya'òbaca. Ka'uma ma ixē jo'iat ya'òbacaat. Ixe a'òbacaap cuy epejat. Ikuğ pima ceweju mūğ'i epeku. ¹¹ Sorarayū kukat icaat umum jebekitkiyū be yaokaap puxim. Cesay icaat umum cebe ip. Payao buximat umum tak. Imēnpuxim Deus ja'òbacaap umum wuywebe xipan wuyekum am. Imēnpuye: — A'òbacaap cuy eğum owebe — i juy epe'e Deus pe. Ixe a'òbacaap kuğ cuy epeku ibiòğbuk kērēayū kukukat a'ò kayap puxim.

¹² Sorarayū ma jenopağōğōm ijodiat eju ya'òbacaap mu'um ojuy. Wuyju bit Deus kay'umayū a'òbacaap mu'um ojuy jekukum. Kabiokboğ tag jekuku'ukayū a'òbacaap mu'umap ojuy wuyju jekukum. Ipi dag gu ip jekukum—kabi be ma. Ade jījā ip. Itakoma jījā ip wuykay. Wuyumyū pin ip. Ixeyū a'òbacaap mu'umap ojuy wuyju jekukum. ¹³ Imēneju, Deus a'òbacaap cuy epejat sorarayū be icaat puap puxim. Deus a'òbacaap kuğ pima, ikērēat muğēğē'ukayū je'e gu wuywebe. Wuykay itakomaayū dak kuka wuyaoka gu. Wuypararam gu dak kuka ace cebuxim ip. Wuyetabucap kuka acepere gu dak.

¹⁴ Sorara buxim cuy epeku soat icaat kukat puxim. Icaat muom pin pima, sorara jesay mukirikiriğ jekpumūnpum. Imukirik'um pima, iba'ore kuka o'e icaat muom am. Icēmān cuy epeyekawēn. Icēmān kawēnwēn pima, jekpumūnpu kukat puxim kuka ajop. Icēmān cuy acekawēn warara'acat pe wuyumuyap puxim. Cedağ ma juy epeku. Cedağ ma jekukum pima, jekum'a eju icaat kukat puxim kuka ajop. Cedağ ma juy ajeku warara'acat pe wuykukukat Jesus muymuyap puxim. ¹⁵ Eycokcoğ cuy epesop kawēn idipat muwēn am warara'acat pe. Imuwēn pu'u'um pima, jei be icaat kukat puxim kuka ajop. ¹⁶ Eyetabun cuy epesop Jesus kay. Cekay wuyetabut pima, jewap icaat kukat puxim kuka ajop. Sorarayū isopat kuğ osodop jedop'abi be wara'at kadiacat wūywūy am. Imēnpuxim ikērēat mujuruğrūğ'ukayū kukukat wuykaykay jījā wuymubu'unap ojuy Jesus kay. Jesus kay wuyetabut pima

bit, wuymubu'un pa'ore kuka o'e cebe. ¹⁷ Guyjom Jesus co'iyāüm acesop Deus wuydaxijojom puye. Iboap cuy epejowiwi jījā. Iboap wiwim pima, jabe icaat kukat puxim kuka ajop. Sorara jepayao kuḡ osunuy jaokaap puxim. Deus ekawēn payao buxim. Deus biōḡbuk jekawēn ūmūm wuywebe ikērēat kukap puxim. Cekawēn kay ḡebum pima, payao kukat puxim kuka ajop. ¹⁸ Kawēnwēn'uḡ cuy epesop Deus eju. Wuybuywatwacap cuy epejoojuy cexewi. Soat em cuy epeyekawēnwēn ceweju. Kawēnwēn pima, āḡ cuy Deus biōḡbuk jeyaḡuydada. Ceweju kawēnwēn pima, xexen ḡu juy epesop, eyetabēḡ ma. Eybu'um ḡu juy epesop kawēn ām ceweju. Soat em cuy epeyekawēnwēn Deus eju. Soat peam cuy epeyekawēn cebekitkiyū beam. ¹⁹ Owebeam tak cuy epeyekawēn ceweju.

— Bay, Paulo juy eḡutaybin kawēn muwēn ām — i juy epe'e'e Deus pe. — Ixe juy eya'ōmucanucan iparara'ūma kawēn idipat muwēn ām — i dak cuy epe'e'e cebe.

Iboap ekawēn iba'arēm osodop kuy bima. Gasū bit ibapuk o'e. ²⁰ Wuykukukat Jesus a'ōbuywatwat'ukat ōn. Gasū bit ōn daomūnmūnap'a be, kawēn idipat muwēnuwēn ojekuku buye. Imēnpuye owebeam cuy epeyekawēnwēn Deus eju.

— Bay, a'ōbacaap cuy eḡūm Paulo be ya'ōcam ekawēn muwēn ām — i juy epe'e'e cebe.

²¹ Wuykitpit Tícico wawēḡ ḡuwēn eywebe. Eyetaybin cuy epesop apēn ōn e'em iam. Ixe Tícico ikukpin cīcā wuyxe. Soat em kapikpiḡ wuykukukat peam. Wara'at kaykaykay ḡu itabut—wuykukukat kay acā. ²² Imēnpuye ixe oḡuju eykay. Ixe apēn oceju iap ḡuwēn eywebe. Ocawēḡ tobuxik puje eycokcok epesop.

²³ Deus eju ōn kawēnwēn eywebeam—wuyebayat eju.

— Éfeso ka watwat aḡuymubabibin cuy eḡuy — i ōn e'em cebe. — Esubuywan cuy ip xipan jewekuk am — i ōn e'em cebe. — Esubuywan cuy ip biḡ ma itabut am Jesús kay — i ōn e'em cebe.

Imēn ōn e'em Deus pe, wuykukukat Jesus Cristo be dak.

²⁴ — Bay, xipan cuy soat epejukuk wuykukukat kayayū, Jesus Cristo kayayū—soat em Jesús kay ḡebumayū — i ōn e'em Deus pe. Ibūrū ma.

FILIPOS KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹ Filipos ka watwat, cartadup mubarararağ òn eywebeaptum—Jesus kayayũ beaptum. Òn Paulo. Tupmubarararağ òn Timóteo eju. Jesus peam kapikpik'ukayũ oceju. Eyju Deus ebekitkiyũ, Jesus Cristo eju mũg'i eyju jekukum puye. Cartadup mubarararağ òn eywebeaptum, eykukuk'ukayũ beaptum tak, eybuywatwat'ukayũ beaptum tak, eybuywatwat'ukayũ beap-tum tak.

² — Bay, xipan cuy Filipos ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyũ ağıymubabibin cuy eguy — i òn e'em cebe ip.

³ Òn gebum eykay bima soat em:

— Bay, ên xipat cîcâ, soat em ên xipan Filipos ka watwat kuğ puye — i òn e'em Deus pe.

⁴⁻⁵ Òn kawênwên Deus eju eywebeam—soat peam. Òn eyka be bima juk adi obuywatwan cîcâ epesop owebe kawên idipat muwên âm. Imênpuye ocokkok cîcâ kawên âm Deus eju eywebeam. Koap pima juk adi obuywatwan epesop—òn kawên idipan eymukũyjojom pima. Soat em cuk adi obuywatwan epesop owebe kawên idipat muwên âm. ⁶ Jesus kay eyetabut pima Deus adi eydaxijojom o'e. Gasũ dak soat kabia ma eydaxijojom. Waram Jesus Cristo ajêmap kabia be bit eydaxijojoap jepere. Wetaybit cîcâ iboam. ⁷ Apên ixexipan okug iap co'i ma eyju dak Deus xipan eykuğ. Eyju juk adi obuywatwan epesop “Kawên idipat icêmân” i òn e'em pima itabut pin'ũmayũ be, “Kawên idipat kay eyetabun cuy epesop” i òn e'em pima dak itaybit'ũmayũ be. Gasũ dak eyju obuywatwat daomũnmũnap'a be ma'gu òn. Imêneju soat em òn gebum eykay. Eykukpin cîcâ dak oxe. ⁸ Apên Jesus Cristo xe eykukpin iap co'i oxe dak eykukpin cîcâ. Eykukpin cîcâ oxe Jesus Cristo juk omutaybitbitbin owebe eykukpin am puye. Deus itaybit icêmân òn e'em iam.

⁹ Òn kawênwên Deus eju eywebeam big ma xipan eywekek am, big ma eyetaybit am tak apên Deus e'em wuywebe iam, big ma eyetaybit am tak apên xipat Deus xe iam, apên xipat gu cexe iam tak. ¹⁰ Deus pe imên eymukũyjo buje, soat podi ma xipacap ibapuk je'e eyxe. Iboap acâ epejukuk. Imênpuye waram Cristo ajêm puje ikêreat kuğ gu epesop. Soat tag eyisu epesop. Eysũn gu epe'e Deus kay eybapuk am. ¹¹ Idipat acâ epejukuk eyweju, Jesus Cristo ja'òbacaap ùmũm eywebe buye. Ixe a'òbi acâ eyju xipacat mujurũgrũğ. Imên eyeku buje:

— Ên xipat cîcâ ocexe, ebekitkit cũğ ma jekukum puye — i je'e ip Deus pe eyjojo'ukayũ.

— Ka'ũma ma ejo'iat xipacat — i je'e ip cebe.

¹² Okitpitpiyũ, warêmtag ma juk adi ip okuk itabut'ũmayũ. Inaka oparara gu ma juk adi oce kawên idipat muwên âm. Big ma òn imuwênuwên soat pe. Imênpuye warara'acayũ itabucayũ dak big ma imuwênuwên o'e. Imênpuye adeayũ dak oitaybitbitbin kawên idipan. Gasũ òn iboam jeymukũyjo. ¹³ Te'e ma juk ip omuòm daomũnmũnap'a be Cristo eju kapikpik'ukat òn puye. Soat ma juk a'gu ip itaybit osodop iboam iecuğap tuk'a wiwi'ukayũ. Warara'acayũ dak cuk a'gu itaybit osodop iboam ijopka beayũ. ¹⁴ Obisũn gu kawên idipat muwênuwên daomũnmũnap'a be ma'gu òn. Imênpuye ade wuykitpitpiyũ big ma itabut o'e wuykukukat kay. Iparara gu o'e ip kawên idipat muwên

ãm. Ibisüsün gu o'e ip Jesus ekawên muwên ãm. Big ma ip imuwênuwên o'e. ¹⁵⁻¹⁸ Pügüpüg ixeyü'in Cristo muwênuwên itabutkarey ip okay buye; wa'õxik ojuy ip puye dak. Cristo muwênuwên ip xipacap kayap tomuju gu. Warara'acat kay gu ip gebum. Jewekay acã ip gebum. Imuwênuwên ip wa'õbacaap podi ma e ojuy.

— Cristo muwênuwên pima, kuka Paulo bodi ma oca'õbacaap kuğ oce'e — i te'e ma e'em ip.

Tübye Paulo iğuycüg je'e daomünmünap'a be ocawëğ cocom pima iãn o'e ip. Imênpit omuguycüg pa'ore cebe ip imên e'em pima.

Warara'acayü bit Cristo muwênuwên xipacap tomuju. Ixeyü xe okukpin. Itaybit ip Deus a'õbi õn kawên idipat muwênuwên iam. Õn pit ocokcok soat ip Cristo muwênuwên puye—xipat'ümap kayap tomuju ma, xipacap kayap tomuju dak. Big ma je'e ocokcokap tak. ¹⁹ Jesus Cristo biõğbuk nuynuy owebe obuywatwan. Eyju dak kawênwên Deus eju owebeam. Imêneju wetaybit daomünmünap'a bewi omujëm ip iam. Imênpuye ocokcokap i'üm gu. Bodinmaku ocokcokap jeku yoboğ ma. ²⁰ Obikuy ijã Cristo bikuyap tağ weku am. Weku pin ixë bikuyap tağ acã soat em. Gasü bit a'gu oce wa'õca pin ixë ekawên tağ weku am soat em. Soat tağ i'e pin õn ibuyxim Cristo kuk am wetabëğ pima, we'ü buje dak. ²¹ Ajo xipat ijodi bima oxe? Cristo acã xipat oxe. We'ü buje dak soat podi ma xipacap ojukuk ixë xe acã soat em ma oğuy buye. ²² Wetabëğ pima bit kuka wekapik put oce Cristo beam. Wetait pima kuka o'e itabut warara'acayü Cristo kay wekawên co buje. Apëğap xe'e xipat oxe? Wetabëğap? Pãm guto we'üap i xe'e? Wetaybit gu oweweju bit. ²³ Wetaybit gu buk apëğap gu paxi xipat iam. We'ü buje dak xipat ma owebe soat em Cristo xe oğuy buye. Ixë xe bima soat podi ma idipat kuğ oğuy. ²⁴ Wetait pima bit xipat kuka o'e eywebeam. Wetait pima eybuywan mabuk kuka õn. ²⁵ Wetaybit eyxe oğuy eybuywat am big ma eyetabut am Jesus kay iam. Õn eyxe bima, big ma eycokcok epe'e küyjobit am ixë a'õ kay. ²⁶ Waram eykay oajëm puje, eycokcok epe'e okay xipat cãcã õn eywebeam puye. Eycokcok cãcã epe'e okay, Jesus Cristo eju müğ'i eyju jekukum puye. ²⁷ Cristo ekawên tağ cuy epeku—kawên idipat tağ. Ixë ekawên tağ eyeku buje, wetaybit oce eyetabut cãcã püğat kay—Jesus kay iam. Wetaybit oce iboam waram eyjom oajëm puje, oajëm'üm pima dak. Wetaybit oce soat eyju püğ tağ ma soat kay jewağuyap muwebotbon iam, soat eyju jwebuywatwan kawên idipat muwên pin cãcã buye itaybit'ümayü be iam tak. Kawên idipat co buje acã kuka wuyetabut ajop Jesus kay. ²⁸ Eypararam gu juy epesop eykay itakomaayü buxim. Deus ixeyü bodi ma ya'õbaca. Imênpuye eya'õcam cuy epesop soat em. Eyparara'üm pima bit itaybit je'e ip itabut'ümayü Deus ocemuju ipiat'ajojoap kay iam. Ya'õkayayü bit taxiyo iam tak itaybit je'e ip. Deus acã eydaxijojom soat em tüy ãm cexe. ²⁹ Deus cuk eynaë Cristo be kapikpik'ukayüm. Ixë beam kapikpiğ eyju ixë kay eyetabut puye. Inaka ixë beam kapikpiğ pima dak ipiat cuy epesupi'ajo ma Deus a'õbi. ³⁰ Kuy bima itabut'ümayü juk adi ipiat o'supi'ajojoat owebe, õn Cristo muwênuwên puye. Kuy eyetaybit iboam. Gasü dak ipiatpi'ajojoan ip owebe. Apên owebe juk adi ipiat o'supi'ajoat ip iap puxim eywebe dak ipiat supi'ajoat ip eyju Cristo muwênuwên pima.

2

¹ Eyju eya'õca Cristo eju müğ'i eyju jekukum puye. Eycokcok eyju e'em ixë xe eykukpin puye. Deus biõğbuk nuynuy soat pe eywebe eymuküyjojom. Xi-

pan ma eyju e'em eyewewekug. Eyetabotaidabotbot eyewewekay. ² Imēneju jewaḡuycocom cuy epesop eyeweweju. Ikukpin tak cuy epeyewekuk. Pūḡ kay dak cuy epesop ḡebum. Imēn ma juy ōn eyawēwēm. Imēn eyeku buje ocokcok cīcā oce eykay. ³ Jewewekay at ḡu juy epesop ḡebum—warara'acat kay dak. Warara'acayū be “Xipat cīcā eyju” i'e'eap epejokudada ḡu dak cuy. Yobogan pin ḡu dak cuy epesop.

— Warara'acat obodi ma xipat — i dak cuy epe'e'e eywebe ma.

⁴ Ajo kuka o'e xipat ocewebeam iap kay at ḡu juy epesop ḡebum. Ajo kuka o'e xipat warara'acat peam iap kay dak cuy epesop ḡebum.

⁵ Jesus Cristo ekukuap puxim cuy epekuku.

⁶ Ixe Jesus Cristo soat em Deus co'ian osunuyunuy. Inaka “Soat em cuy ejo'ian oḡuy. Ipi juan ḡu juy oce,” i'ūmḡu o'e jebay be.

⁷ Jekpiwatpin ma bit ixē soat o'suiwat ikuḡ osunuyiat ipi juan am. Warara'acat puywatwat'ukan o'jewexat. Aḡokatkat puximan o'jewexat. Ipi juan o'jewexat.

⁸ Ya'ōca pin ḡu oekukuku. Soat em Deus a'ō kay kūyjobit osunuyunuy. Kūyjobit osunuy je'ū ām tak. Korosa be ma oe'ū ikērēat muḡēḡē'ukat puxim.

⁹ Imēneju Deus ixē o'ḡuyu jewekay. O'ḡuyu jaḡuywaḡōm soat kukuk'ukan. Ixe o'jomuy warara'acat podi ma ya'ōbacaan.

¹⁰ Imēnpuye soat ma jēḡ'aecōḡcōḡ ip Jesus wap—kabi beacayū, ipi juacayū dak, ce'ū'ū'ibiyū dak. Jēḡ'aecōḡcōḡ ip kūyjobit am ya'ō kay.

¹¹ “Jesus Cristo acā ocekukukat” i je'e ip soat pe. Imēnpuye Deus soat podi ma ya'ōbaca iap ibapuk cīcā je'e soat xe—wuyebayat soat podi ma ya'ōbaca iap.

¹²⁻¹³ Oburereyū, eykukpin cīcā oxe. Ōn eyxe bima soat em cuk adi kūyjobit epesop wa'ō kay. Wūy ōn pima dak cuy wa'ō kay epesop kūyjobin. Deus soat em ja'ōbacaap ūmūm wuywebe wuyumbikuy am ixē bikuyap taḡ wuyeku am. Ja'ōbacaap ūmūm wuywebe ixē aḡuy daḡ wuyāḡuy am. Imēnpuye ya'ōbacaap cuy epejoojuy cexewi ixē be eydaxijojoap eperē am. Kūyjobin cuy epesop ya'ō kay. Eypararam cuy epesop “Ap” i'e am cebe.

¹⁴ Māmāmām ḡu juy epesop Deus kay. Jawa'ōxikxiḡ ḡu dak cuy epesop.

¹⁵ Ikērēat muḡēḡē'ukayū parakpe eyju nuynuy—warēmtaḡ ma jekuku'ukayū parakpe—Deus a'ōmpubutbun'ukayū parakpe. Eyju bit Deus ebekitkit. Ikērēat kuḡ ḡu eyju. Imēnpuye Deus ebekitkit ekukuap puxim cuy epekuku. Soat etabutpe cedaḡ cuy epekuku ixeyū be eyumuyap puxim. Kasop tabapuk cīcā kabiok pima. Imēnpuxim eyju dak Jesus Cristo bikuyap taḡ jekukum pima, cūḡ ma eyju jekukumap ibapuk cīcā je'e itabut'ūmayū xe. ¹⁶ Wuymutacinap ekawēn cuy epeḡuwēnuwēn ixeyū be. Cedaḡ eyju jekukum pima, ocokcok cīcā oce eykay waram Cristo ajēmap kabia be. Wetaybit tak oce te'e ḡu juk adi ōn oḡuy eymutaybitbitbin iam.

¹⁷ Gaḡin ma acō'i itabut'ūmayū oaoka. Odoymukereren ip. Deus pit icokcok je'e we'ūap kay apēn kuyjeayū wūnca o'ḡūmḡūm cebe iap kay icokcok osunuy iap puxim. We'ū buje ōn tak ocokcok oce.

— Ōn tak ocokcok oce — i ōn waram e'em eywebe.

¹⁸ We'ū buje eyju dak eycokoḡ cuy epesop we'ū ma'ḡu. Eyaḡuy'ūm ḡu juy epesop we'ūap kay. Eycokoḡ tak cuy epe'e we'ū buje.

¹⁹ Wuykukukat Jesus ibikuy bima, Timóteo oḡuju eykay. Ixe muju ojuy ōn ixē be eyawēḡ tojot am okay. Eyawēḡ tobuxik puje, ocokcok oce. ²⁰ Ixe Timóteo acā obuxim soat em ma ḡebum eykay. Eykukpin cīcā ocexe. ²¹ Soat

warara'acayū bit ġebum Jesus Cristo kay ġu—jewekay acā. Ibu'u ip jekapik am Jesus Cristo beam. Jewebeam acā ip kapikpiġ. ²² Ixe Timóteo bit soat em ja'ō dag e'em. Xipat cīcā ixe. Jebay eju kapikpiġ'ukat puxim oweju ixe juk adi o'jekapikpiġkawēn idipat muwēnuwēn. Eyju dak kuy eyetaybit iboam. ²³ Gaxīn ma ōn ixe muju ojuy eykayy. Wetarybit apēn je'e ip owebe iam pima, ixe oġuju eyka. ²⁴ Wetabut wuykukukat kay. Gaxīn ma acō'i ixe omuju eykay.

²⁵ Wuykitpit Epafrodito muypit ojuy dak ōn eykay. Ixe juk epegudot kuy okay obuywatwat'ukan. Oweju juk adi o'jekapikpiġkawēn idipat muwēnuwēn. Oburem cuk adi osunuy. ²⁶ Ixe eyjo pin cīcā. Yaġuybabi'ūm o'e iwātaxipi opop iap awēġ epejojo buye. ²⁷ Iwātaxipi jījā osunuy. Oe'ū pin. Deus pit itabotaidabotbot osunuy cekay. Okay dak itabotaidabotbot ma osunuy. Ce'ū buje bit kuka adi oġuycūġ cīcā oce. ²⁸ Imēnpuye ixe muypit pin cīcā ōn eykay waram eywebe ijo am eycokkok ey'e am. Oġuycūġap tak kuka o'jepa'ūm ma. ²⁹ Eycokkoġ cuy ixe epeġuōm eyduk'a be wuykitpit muōmap puxim, pūġ ma wuykukukat puye. Ibuyxim cuy epejukuk. ³⁰ Ixe Epafrodito iparara ġu osunuy je'ū ām. Eywebe obuywat pa'ore bima ixe juk adi obuywatwan osunuy. Ce'ū ġūġūn cīcā osodop Cristo beam kapikpiġ oweju buye.

3

¹ Obureyū, būrūdupaku o'e tupmubararak am eywebeaptum. Wuykukukat cuy jeymucokoġ. Ōbu'u ġu waram apēn kuy bima otupmubararakiatup peap ekawēn muwēn ām eywebe eyaġuyba'ūmap puxim. Owebe eyawēap taġ eyeku buje, soat em ma xipat je'e eywebeam. ² Eyday'em'um cuy epesop ikēreat mujurūġrūġukayū be eymuġuykukuap puxim—akurice buximayū be—“Epedaypu'agobixeedakacat cuy” i'e'e'ukayū be.

³ — Oeju acā Deus ebekitkit ocedaypu'agobixeedakatkak puye — i napa ma e'em ixeyū ma.

Wuyju bit icēmān Deus ebekitkit. Soat em wuyju ġebum cekay ixe biōġbuk pe wuymutaybitbinap taġ. Wuyju ma wuykokkok cīcā Jesus Cristo aġuy dag wuyju jewaġuyġuy buye. Kacūġkadiwi jewewuywuy bima bit wuy-mucūġ pa'ore Deus xe. Wuyetaybit cīcā iboam. ⁴ Te'e ma wuyetabut put kacūġkadiwi jewewuywuy bima, cūġ ma acesop Deus xe iap kay. Adeayū ma te'e ma e'em:

— Wuy-mucūġ put Deus xe kacūġkadiwi jewewuywuy bima — i.

Ōn tak i'e but imēn owebe, bekin pin ma kacūġkadiwi oisu buye. ⁵ Oito kabia bima wuybabim ma odaypu'agobixeedakacat ip “Deus ebekit teku” iap mubapuk am soat pe. Judeu dak ōn, Israel naxeġebit puye. Benjamim diwat tak ōn. Hebreu a'ōm kawēnwēn'uk tak oġuy bekin pima. Judeuyū awēwēap ekawēn taġ cīcā dak cuk adi ojekukuku Fariseu adi ōn ġebuje.

⁶ Judeuyū awēwēap ekawēn taġ cīcā juk adi ojekukuku—soat ekawēn taġ ma. Iboap ekawēn oġupubutbun ġu—pūġ em tak ka'ūma. Tūybe cūġ ma ōn Deus xe Judeuyū awēwēap taġ jekukum puye iān cuk adi oce. Jesus kay itabucayū be juk adi ipiat osupi'ajojoat, Judeuyū awēwēap ekawēn taġ ġu ip jekukum puye. Tūybe xipat ġu ip iān cuk adi oce. ⁷ Gasū bit Cristo ikukpin cīcā oxe o'e. Imēnpuye ajo kuy bima juk adi xipat oxe iap xipat ġu oxe o'e gasū bit. ⁸ Gasū bit wara'at ma otobuxik. Ocewēum Jesus Cristo be. Okukukan o'e. Ixe a'ō dag weku pin cīcā oce. Soat podi ma xipacap kuġ ōn ixe obure buye. Wara'at pit kaokokap co'i o'e oxe. Soat ma ocepere ixe a'ō dag weku am. Ka'ūma kuġ tak weku but ma. ⁹ Cristo eju ōn mūġ'i. Kuy bima tūybe ōn cūġ ma Deus xe

wuyawewēap ekawēn tag jekukum puye iān cuk adi oce. Gasū bit wetaybit oce cūg ma ōn cexe Cristo kay wetabut puye iam.

— Ēn cūg ma oxe okpot kay etabut puye — i'e'em Deus owebe.

¹⁰ Obikuy jījā soat em weku am Cristo a'ō dağ acā. Ixe ya'ōbaca jījā, waram guto o'jetait je'ūap tomukadi buye. Obikuy jījā iğo a'ōbacaap kuk am. Obu'u gu ōn tak ipiat'ajo am apēn ixe juk adi o'supī'ajojo iap puxim. Ixe oe'ū jebay a'ō kay kūyjobit puye. Ōn tak cebuxim ya'ō kay we'ū ma'ğu. ¹¹ Ōn tak Deus waram omu'ada we'ūap tomukadi. Soat em ma wetabēğ oğuy ixe xe. Iboap wiwim cīcā ōn.

¹²— Soat em ma ōn pit ixe a'ō kay kūyjobit — i'ūmğu ōn pit e'em warara'acat pe. — Ikēēat kuğ gu ōn pit—pūğ em tak ka'ūma — i'ūmğu dak ōn pit e'em. Imēnpit Cristo kuy juk omuwedayo jewekay. Imēnpuye kūyjobit pin cīcā ōn soat em ya'ō kay. ¹³ Obureyū, “Soat em ma ōn pit ixe a'ō dağ jekukum, ixe ebekit puye” i'ūmğu ōn pit e'em eywebe. Gebum gu ōn pit e'em kuyap kay ikērēat kukukap kay. Wağuyba'ūm ōn pit iboap kay. Gebuje bit idipat ojukuk. Idipat kukap kay acā ōn gebum. Imēnpuye soan ma ōn e'em soat em weku am ixe bikuyap tag. ¹⁴ Jedaudau'ukat cūg ma jedaudam tupteiboğatup pu am—jadağaptup pu am. Ixe-buxim ōn tak soan ma e'em Deus emumuūm pu am. Deus kuy juk onaē soat em jexe onuy am, Jesus Cristo kay wetabut puye.

— Soat em cuy eğuy oxe kabi be — i mo adi a'ğu o'e owebe.

¹⁵ Kuy wuyetaybit Cristo bikuyap tag wuyeku am. Imēnpuye juy soat em ixe bikuyap tag ajeku! Pūğpūğ ey'in ibu'u bima bit, Deus cuy ixe gutaybin xipat cīcā webe wa'ō dağ eku am iam. ¹⁶ Ixe a'ō dağ cuy ajeku! Apēn kuy bima ya'ō dağ ajekukuku iap co'i ma juy ajeku gasū dak. ¹⁷ Obureyū, kuy bima cūg ma juk adi ojekukuku eyetabutpe. Gasū bit eyju dak wekukuap puxim cuy epeku. Ağ cuy epesop obuxim jekuku'ukayū kay ixeyū ekukuap puxim eyeku am. ¹⁸ Cristo korosa be oe'ū iap kay'ūm cīcā adeayū. Kuy soat em iboap o'guwēnuwēn eywebe. Gasū dak iboap muwēn ōn eywebe wetadidim. ¹⁹ Wuyju ma soat em gebum Deus kay. Ixeyū bit soat em gebum apēn ace'e iap kay acā. Soat em ip gebum jecokcokap kay acā. Isūsūn kuka a'ğu o'e ip warēntağ jekukuap kay. Inaka isūsūn gu ip. Xipat'umat muğēğēm ip warara'acayū etabun ma. Jeweweju bit ip xipat. Gebum gu ip kabi kay. Soat em gebum ip ijodiap kay acā. Imēneju wūy ma jeedop ip Deus wi je'ū buje. Soat em ipiat supī'ajojo ixeyū ma. ²⁰ Wuyju bit kabi watwan acesop. Wuydaxijojo'ukat kabi kadiwi jeekop—wuykukukat Jesus Cristo. Waram jajēm ijodi. Ixe ajēmap wiwim cīcā wuyju. ²¹ Ixe Jesus Cristo warara'acat a'ōbacaap gu'ūm ixe soat podi ma ya'ōbaca buye. Soat ip jeedop kūyjobin ixe a'ō kay. Ixe ja'ōbacaan wuyjebit guwexat. Ijodi bima wuybaca gu wuyju e'em. Ixe bit wuyjebit guwexat jejebit co'ian idipan. Imēneju waram ace'ū gu gebuje bit.

4

¹ Okitpitpiyū, eykukpin cīcā oxe. Oğuykit eykay. Omucokcoğ cīcā eyju. Xipat eyju oxe. Imēneju eybu'um gu juy epesop wuykukukat bikuyap tag eyeku am, okitpitpiyū.

² Evódia, jemukūyjo ōn gasū. Síntique, ēn tak jemukūyjo ōn. Tū'ū'üyū, eyju ikibiyū, xepxem ma wuykukukat kay eyetabut puye. Imēnpuye eyetakomām gu juy epesop eyewewekay. Eyetakomaap cuy epewayere. ³ Ēn pit, obure, ixeyū aoyū juy egudin—xepxepayū. Xipan cīcā kapikpik'uk eğuy oweju, obure. Ixeyū aoyū dak cuk adi obuyatwan oekuku ip ōn soat kaka dağ kawēn idipat muwēnuwēn pima. Clemente dak cuk adi o'jekapikpik oweju.

Warara'acayū dak cuk adi o'jekapikrik oweju. Iboyū butet ibararak opop Deus pubutup pe—obuywatwat'ukayū butet. Ibararak opop abuyū soat em itait jeedop ip Deus xe iaptup pe.

⁴ Wuykukukat kuy wuymuwedayo jewekay. Imēnpuye eycockoḡ cuy epesop.

— Soat em cuy eycockoḡ epesop — i waram ōn e'em eywebe.

⁵ Gaxīn ma xeku omuyku wuykukukat! Imēnpuye soat cuy xipan epejukuk ijodiayū. ⁶ Ka'ūma kay ma juy epeyaḡuyḡebu. Soat pit cuy epeḡuwēnuwēn Deus pe. Ajo ka'ūmḡu eyxe iat cuy epejoojuyjuy cexewi. Iojuy buje, ajo Deus kuy juk o'ḡūmḡūm eywebe iap kay juy ḡebum epesop. ⁷ Wuyetaybit ḡu apēn Deus wuyḡuyḡumubabibin iam. Inaka ixē itaybit cīcā wuyḡuyḡumubabibin am. Jesus Cristo eju mūḡ'i bima, ixē wuyḡuyḡumubabibin jeenuy. Imēnpuye warara'acat a'ō kay ḡu ace'e—ixē a'ō kay acā. Warara'acat kay ḡu dak acesop ḡebum—ixē kay acā.

⁸ Oburereyū, ḡasū mabuk ōn jeyawē. Soat em ma juy epesop ḡebum ajo xipat iap kay, ajo ibuyxi iap kay dak, ajo icēmat iap kay dak, ajo warēmtaḡ ḡu iap kay dak, ajo cedaḡ iap kay dak, ajo iisu iap kay dak, ajo Deus xe ikukpin iap kay dak, ajo inapa ḡu iap kay dak. Iboap kay juy epesop ḡebum soat em. ⁹ Apēn cuk adi ōn eymutaybitbitbin iap taḡ cuy epekuku, apēn cuk adi ōn eymūkūyjojojo iap taḡ tak. Wekukuap puxim cuy epekuku. Wekawēn puxim tak cuy epeyekawēnwēn. Obuxim eyju jekukum pima, Deus soat em eybuywatwan jeenuy. Ixe ma wuyḡuyḡumubabibin'ukat.

¹⁰ Ocokcokap yobog cīcā wuykukukat eju mūḡ'i ōn puye. Ade kaxi kap puje waram ḡuto iba'ore ḡu o'e eywebe obuywat am oceju ḡebum cīcā ekay iap mubapuk am owebe.

— Kuy juk adi eybu'u epesop xipan oiuk am i'ūmḡu ōn pit e'em eywebe.

Imēnpit iba'ore osunuy eywebe obuywat am, ēn ekukpin cīcā ocexe iap mabapuk am owebe. ¹¹ Imēn ōn e'em eywebe. Inaka:

— Eyju juk opere — i'ūmḡu ōn pit e'em eywebe.

Kuy wetaybit oce ocokcok am ajo-kuḡ ōn iap kay. ¹² Kuy juk adi ojeku yopīt ma ikuḡ. Ade dak ikuḡ kuy juk adi ojeku. Ocokcok ma ōn e'em obeḡbeḡ pima, ore bima dak; odadaybot pima, soat-kuḡ pima dak. Warara'acayū be iba'ore jewemucokcok am soat taḡ. Ōn pit cuk wetaybit oce jewemucokcok am soat em. Soat kaka daḡ ma ojekukuku ocokcok. ¹³ Soat em Cristo ja'ōbacaap ūmūm owebe. Imēnpuye ixē a'ōbacaap kuḡ ōn xipacat jebapukpuḡ owebe bima, xipat'ūmat ebapuk puje dak.

¹⁴ Filipos ka watwat, eyju ma juk adi obuywatwan epesop ōn ipiatpi'ajojom pima. Iboap xipat cīcā osodop. ¹⁵ Macedōnia eipi bewi ojēm puje, eyju acā juk adi obuywatwan epesop. Obuywatwan cuk adi epesop koapat kabia ōn kawēn idipat muwēnuwēn pima. Eyju ma juk adi eyemumuūm epeḡudot okay. Eyju ma juk adi ḡebum epesop okay ōn ade ikuḡ pima, yopīt ma ikuḡ pima dak. Warara'acayū bit ḡebum ḡu osodop ip okay Jesus kay itabucayū. ¹⁶ Pūḡ em ḡu juk adi eyemumuūm epeḡudodot okay ōn Tesalōnica ka be bima, yopīt ma ikuḡ pima. ¹⁷ Waram paxi ip jeḡūm owebe iap wiwim ḡu cuk oḡuy. Deus xipacat jeḡūm eywebe eydacup ḡu epesop okuḡ iaptem. ¹⁸ Kuy Epafrodito eyemumuūm o'tojot okay. Soat ma o'tojot. Cartadup mubarararaḡ ōn eywebeaptum—kuy soat ojat eyemumudodot iaptum—eyju xipan cīcā okuḡ iaptum. O'e jījā ma kuy. Kuy ōn ade ikuḡ. Kuyjeayū be wūnca mupik puje, Deus icokcok osunuy cekay ip. Te'oku osunuy cekay. O'ḡupik ip iap xipat osodop cexe. Imēnpuxim ma okay eyemumudodot tak te'okuat puxim okay. Deus tak icokcok eyemumudodot

cocom pima, eydacup ġu epeġm owebe buye. ¹⁹ Wetabut cĭcā ixe kay—Deus kay. Soat kuġ ma Deus—idipat kuġ. Soat je'ġm eywebe dak, eyju Jesus Cristo a'ō dag jekukum puye. Tacup ġu Deus. Imūmūm pin cĭcā cexe wuywebe. Ajo ka'ūmġu eyxe iat je'ġm eywebe. Soat je'ġm eywebe. ²⁰ Ixe Deus wuyetayat. Soat kabia ma:

— Soat podi ma ēn a'ōbuyxi — i juy acece cebe.

Imēn cuy acece cebe soat em ma. Imēn cuy je'e'e.

²¹ Ocejū kato mujujum cebe ip soat pe—Deus ebekitkit pe—Jesus Cristo kayayū be. Wuykitpitpiyū dak kato mujujum eywebe—ocexeayū—ijoceayū.

²² Soat Deus ebekitkit kato mujujum eywebe. Wuyeipi kukat peam kapikpik'ukayū dak kato mujujum eywebe.

²³ — Soat cuy ip xipan ejukuk Filipos ka watwat — i ōn e'em wuykukukat Jesus Cristo be.

Būrūdupku otupmuju eywebe. Kuy cartadup mubararakapi ocepere.

COLOSSOS KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUMUBARARAKTUP

1-2 Colossos ka watwat, cartadup mubarararağ òn eywebeaptum. Òn Paulo. Ijudup mubarararağ òn wuykitpit Timóteo eju. Eyju wuykitpitpiyũ Colossos ka be. Cristo a'ò dağ eyju jekukum soat em. Jesus Cristo emumuju òn Deus bikuyap tağ.

— Bay, xipan cuy Colossos ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyũ ağıymubabibin cuy eğıy — i òn e'em cebe ip.

3-4 — Itabut cĩcã ip Jesus Cristo kay Colossos ka watwat — i juk o'e Epafro ocewebe. — Xipan Deus ebekitkiyũ kuğ ip — i juk o'e. — Xipan soat kuğ ip, Deus xe acesop iap wiwim puye — i juk o'e ocewebe. Imēnpuye:

— Bay, ēn xipat cĩcã — i oceju e'em soat em Deus eju eywebeam kawēnwēn pima—Jesus Cristo ebay eju.

5 Soat em Deus xe acesop iap ekawēn kuy epejojojo kawēn icēmat co buje—kawēn idipat co buje. Iboap wiwim eyju ġasũ. Icēmān epesop ixe xe, “Oxe ma epesop” io'e Deus puye—kabi beat o'e buye. Imēnpuye Jesus kay eyetabut cĩcã. Xipan soat kuğ tak eyju. 6 Deus xipan wuykuğ—soat kuğ iap ekawēn kuy epeya'ıjojo. Eyetaybit epesop iboap ekawēn icēmān iam koap em cekawēn co'isum. Soat eipi dağacat kawēn idipat cocom ġasũ. Ixeyũ dak itabut Jesus kay. Xipan soat kuğ tak ip itabucayũ kuğ. Wuye'ũ buje soat em Deus xe acesop iap wiwim tak ip. 7 Epafras kawēn idipat o'guwēn eywebe. Ixe Epafras wuybure ikukpin cĩcãat wuyxe. Cũğ me ixe kapikpiğ Cristo muwēnuwēn warara'acat pe. Ixe eybuyawatwan ocedieğ ġasũ bit.

8 — Colossos ka watwat jewewekuğ ip cewekukpin cĩcã, Deus jebiğbuk o'guõm cebe ip puye — i juk o'e ixe Epafras ocewebe.

9 Imēneju soat em oceju kawēn Deus eju eywebeam. Eyawēğ tobuxik puje ocebu'u ġu ocesop jekawēn ām eywebeam. Imēn oceju e'em Deus pe:

— Bay, ocekitpitpiyũ juy eğutaybin apēn ebikuy ixeyũ be jeku am iam — i. — Ixeyũ juy eğutaybin apēn xipat exe iam, apēn ikērē exe iam tak — i oceju e'em. — Iboam itaybit cĩcã je'e ip ebiğbuk ixeyũ mutaybitbin puye — i oceju e'em cebe.

10 Iboam eyetaybit pima, cũğ ma epeku; soat em wuykukukat bikuyap tağ epeku; soat em ixe mucokcokoğ epesop; xipacat epeğujurũğrũğ soat em; biğ ma eyetaybit epesop Deus e'e iam.

11 — Bay, ēn soat podi ma a'òbaca — i òn e'em Deus pe. — Soat podi ma ēn edipap kuğ — i òn e'em. — A'òbacaap cuy eğũm Colossos ka watwat pe Jesus kay ip jebu'up puxim ipiatpi'ajojom ma'ğũ ip — i òn e'em Deus pe.

12 Deus kabiaat kukat. Ixe ebekitkit xipacat mujurũğrũğ'ukayũ. Ixe xipacat muxipanpan iũm ām jebekitkit pe.

— Cũğ ma eyju oxe webekitkiyũm — i juk o'e Deus wuywebe. Imēnpuye wuyju dak xipacat acejat. Iboap wiwim cĩcã wuyju. Imēnpuye eyju dak eycokoğ cuy epesop.

— Xipat cĩcã ēn — i juy epe'e'e wuyebay be.

13 Satanás kabiokat kukat. Ixe ebekitkit ikērēat mujurũğrũğ'ukayũ. Deus pit wuy'uk kabiokat kukat pui bewi. Imēnpuye Satanás ġu wuykukukat ġasũ—Deus ipot acã. Deus ipot ikukpin cĩcã cexe. 14 Ixe ipot wuy'uk kabiokat

kukat pui bewi. Ikērēat muḡēaptei o'teida, oe'ū buye. Imēnpuye ikērēat kuḡ ḡu wuyju ixē xe.

¹⁵ Deus ijo ba'ore wuywebe. Wuyetaybit bitku poro omuyku Cristo joom, Cristo dak ijo'i buye. Ixe Cristo Deus ipot koapat. Soat Deus emumugē bodi ma ya'ōbuyxi ixē. Deus pe ipi mujurūḡ'ūm pima ipot itait osunuy.

¹⁶ Deus soat o'ḡubapukpukpuk Cristo eju. Kabi beecat o'ḡubapukpukpuk soat ceweju, ipi daḡacat tak. Wuywebe ijobucat o'ḡubapuk soat, wuywebe ijo ba'oreat tak. Ya'ōbuyxiayū kabi watwat o'ḡubapuk Cristo eju, ya'ōbacaayū dak, warara'acayū mujuju'ukayū dak, warara'acat kukukayū dak. Deus ixē eju soat o'ḡubapuk. Soat o'ḡubapuk cebeam. Soat o'ḡubapuk ijodiakat pe Cristo kook am ibuyxi am. ¹⁷ Kabi, ipi ka'ūm pima, Cristo kuy osunuy itabēḡ. Ipi daḡacat jedopap pe ma dopdom Cristo a'ōbi. Kabi beecat tak dopdom jedopap pe ixē a'ōbi. ¹⁸ Wuya'a wuyjebit kukat iap puxim Cristo jekay itabucayū kukat. Apēn wuya'a wuyaḡuydadam iap puxim Cristo dak itabut jekayayū aḡuydadam. Ixe Deus ipot koapat. Ce'ūap tomukadi Deus ixē Cristo waram o'ḡutait. Soat podi ma ya'ōbuyxian o'ḡutait. Wuyju dak waram acejetait wuye'ū buje Deus ixē o'ḡutait puye. ¹⁹ Deus o'e jewebe ma:

— Okpot ojo'ian je'e — i.

Imēnpuye jewa'ōbaca jojo'i ma ip. ²⁰ Ipi watwat itakoma osodop Deus kay, kabi beecat tak. Deus o'e jewebe ma:

— Soat ip o'ḡudin bureyūm—ipi daḡacat, kabi beecat tak — i. — Kūyjobin jeedop ip wa'ō kay korosa be okpot e'ū buje — io'e jewebe ma. Imēn Deus ip o'ḡudin jekeway. Itakomaap ip o'ḡu'ūm korosa be jekpot oe'ū ibuye.

²¹ Eyju dak Deus bureyūm ḡu epesop kuy bima. Cekay'ūm cīcā juk adi epesop. Imēnpuye ikērēat kay acā juk adi ḡebum epesop. Ikērēat mujurūḡrūḡ uk tak adi epesop. ²² Gasū bit Deus eymuwexat jebureyūm ipot oe'ū buye. Kuy eymuwexat eymodot am jekeway. Imēnpuye cūḡ ma epesop ixē wap eyajēm puje. Ikērēat kuḡ ḡu epesop. Abu je'e eywebe:

— Xipat ḡu eyju! — i?

Ka'ūma ma! ²³ Imēneju eyetabun cīcā juy epesop Jesus kay. Eybu'um ḡu juy epesop cekay! Koap em kawēn idipat co ebikam Deus xe acesop wuye'ū buje iap wiwim cuk epesop. Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim iboap wiwi am. Ibo muwēnuwēn'ukat ōn—kawēn idipat muwēnuwēn'ukat. Kawēn idipat muwēnuwēn ōn soat kaka daḡ.

²⁴ Ocokek cīcā, ōn ipiat osupi'ajo eywebeam puye. Cristo ipiatpi'ajojom mabuk jekay itabucayū beam—jebibit puximayū beam. Imēnpuxim ōn tak ipiatpi'ajojom Cristo be o'supi'ajojo iap mu'ūm ām. ²⁵ Deus o'e owebe:

— Itabucayū buywatwan cuy eḡuy — i. — Imēn ma kapikpiḡ cuy eḡuy wa'ōbi — io'e owebe.

Ijop ekapikap o'ḡūm owebe eybuywat am.

— Wekawēn muwēnuwēn cuy eḡuy soat ka watwat pe — io'e owebe.

²⁶ Kuyje Deus soat ka watwat pe ḡu jekawēn o'ḡuwēnuwēn. Gasū bit o'ḡuwēn jekay itabucayū be. Ibo ekawēn muwēnuwēn'ukat ōn. ²⁷ Cristo omuy eywebe Judeuyū ḡu maḡu eyju. Imēnpuye Deus jedipap mubapuk puje, eyju dak idipap kuḡ epesop. Iboap wiwim cīcā eyju. Kuy bima iboap iba'arēm osodop soat xe ijodiakat xe. Gasū bit Deus soat jebekitkit mutaybit pin iboam. Iboap idip cīcā. Xipat cīcā dak. ²⁸ Imēneju Cristo muwēnuwēn oceju soat ka watwat pe.

— Teyūku soat em Jesus kay e'em — i oceju e ojuy Deus pe ixē dopabe ixeyū dojot puje. — Soat em teyūku Cristo eju mūḡ'i jekukum — i oceju e ojuy cebe.

Imēneju Cristo muwēnuwēn oceju soat pe ijodiacat pe. Soat awēwēm oceju. Soat jetaybitbicap eju oceju ip imutaybitbin. ²⁹ Imēneju kapikpiḡ cīcā ōn. Cristo ja'ōbacaap ūmūm owebe cebe wekapik am. Ixe Cristo soat podi ma ya'ōbaca. Ixe Cristo ja'ōbacaap ūmūm owebe. Imēnpuye ijodiacat mutaybin put owebe.

2

¹ Kapikpiḡ cīcā juk adi oḡuy eywebeam—ojojo'uk'ūmayū beam, Laodicéia ka watwat peam tak. Ōn jeymukūyjo iboam. ² Cebeam ip cuk adi kapikpiḡ cīcā oḡuy ixeyū be biḡ ma jewewa'ōmucan am Jesus ekawēn taḡ jeku am; biḡ ma jewewekukpin am tak; warara'acat podi ma itaybit am tak kawēn icēmān. Iboam itaybit pima, soat em Cristo kay jeedop ip. Jewaḡuyumuwarururun ḡu jeedop ip Jesus ekawēn taḡ xe'e oceku iam. Kuy bima itaybit ḡu ip osodop Cristom. Gasū bit ip oitaybit ixem. ³ Soat ḡu wuyetaybit Deus emumutaybitbin iam. Wuyetaybit ḡūḡūn ā. Cristo bit xīntabi o'tomudip'uk iap puxim. Cristo eju mūḡ'i wuyju jekukum pima, wuyetaybit put Deus emumutaybitbin iam, apēn cūḡ ma Deus xe iam tak, apēn cūḡ ḡu cexe iam tak.

⁴ Imēneju jeymukūyjo ōn. Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe ey-muḡuykukuap puxim. Adeayū xe cekawēntip ip. Imēnpit cūḡ ḡu ip. Napa ma ip kawēnwēn eyweju eymutabucap ojuy napaap kay. ⁵ Imēneju soat em ḡebum ōn eykay, eyxe ḡu ma'ḡu ōn. Pūḡ taḡ ma eyju e'em. Soat em eyetabut Jesus kay. Ococok cīcā ma iboap cocom puye.

⁶ — Ocekukukan cuy ece — i juk adi epe'e Jesus Cristo be, eyetabut puye cekay.

Gasū bit mūḡ'i juy epeku ixey eju. ⁷ Kadai nābu muycemap puxim Cristo wuya'ōmucanucan wuyetabucap epereap puxim. Imēnpuye biḡ ma juy eyetabun epesop cekay. Gebum cekayap tomuju juy soan e'em epesop. Kuy juk adi ocewebe eymutaybitbinap taḡ cuy epeku. Soat em cuy epe'e'e Deus pe:

— Bay, ēn xīpat cīcā — i. — Soat em ēn xīpan ocekuḡ — i juy epe'e'e cebe.

⁸ Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim Jesus kay apēn wuyju taomūn ām ibubum iap puxim. Ixeyū Cristo ekawēn ḡu eymutaybitbin. Ijodiacat ekawēn acā eymutaybitbin ip—Deus kay'ūmayū ekawēn—ipi juacat aḡuymubarēm'rēm'ukayū ekawēn. Eymuḡuykuku ojuy ip. Te'e ma eymutaybitbin ip. Eyetabun ḡu juy epesop ixeyū a'ō kay. ⁹ Cristo jewa'ōbaca jojo'i ma ip Deus eju. Cristo ijodiat co'ian o'jewexat wuymutaybit am Deus e'e am. Wuyetaybit Deus e'e am Cristo e'eap co buje. Imēneju eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim eyetabut am Jesus kay. ¹⁰ Cristo eju mūḡ'i jekukum pima, wuyju dak Deus a'ōbacaap kuḡ acesop. Ixe Cristo soat podi ma ya'ōbuyxiat—Deus ekawēn tojtot'ot'ukayū kukukayū bodi ma, ibiōḡbuk itabidaoiayū kukukayū bodi ma dak.

¹¹ Imēntak Cristo ja'ōbacaap o'ḡūm eywebe ikērēat kukap puxim ixey eju eyju mūḡ'i buye. Aḡokatkat't'it'it taypu'aḡobixeedakatkat'uk osodop ip kuyjeayū teku iisu Deus xe i'eap ojuy. Deus pit soat taḡ wuymuisu sum wuyxeedakatkat puye ḡu—Cristo eju wuyju mūḡ'i buye acā. ¹² Wuymubatisasan puje Cristo a'ōbi wuyaḡuyokokat oi'ūm wuye'ūap puxim. Ixe a'ōbi oi'ūm wuykocap puxim. Kuy bima Deus waram ḡuto Jesus o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Imēnpuxim ijodi bima dak wuyaḡuy'isum wuyju jekukum waram ḡuto wuyetaicap puxim wuye'ūap tomukadi. Wuyaḡuy'isum wuyju jekukum ḡasū Deus soat podi ma ya'ōbaca iap kay wuyetabut puye. ¹³ Imēnpuxim eyju ma ikērēat mujurūḡrūḡ cīcā juk adi epekukuku eyaḡuyokok puye. Ce'ūat

puxim cuk adi epesop Deus xe ikērēat kay acā ġebum puye. Judeu'umat puxim tak cuk adi epesop—Deus pe wuyawēwēap ekawēn tag jekukum'umat puxim. Deus pit kuy eyağuymuisun eywebe Cristo ağıy dağ jewağuy am. Wuyayağuy muisun puje, ixē ikērēat o'ju'uk wuywebewi. Soat o'ju'uk.
¹⁴ Iba'ore wuywebe Deus pe wuyawēwēap ekawēn tag jeku am—soat ekawēn tag. Deus itaybit soat em teyūku wekawēn mupubutbun iam. Korosa be ixē e'ū buje bit, Cristo apēn cuk adi iboap ekawēn ağıpubutbuniaptei o'teida. O'teida wuyekariwa be wuyeweroap teidaap puxim. Imēnpuye Deus ikērēat o'ju'uk wuywebewi. ¹⁵ Imēnpit Cristo Satanás a'ōbacaap o'ğū'um korosa be je'ū buje. Deus kay'ūmayū kukukayū a'ōbacaap o'ğū'um. Soat etabun ya'ōbacaap o'ğū'umiayū mubapukpuğ oeku imusūsūn ām. Imubapukpuğ oeku kuyjeayū be o'yaokaiat aririt'a mubapukap puxim.

¹⁶ Imēneju warara'acat a'ō kay ġu juy epesop eywebe te'e ma ixeyū e'em pima “Beku i'opi eywebe” i, “Ibiati tikōnpi eywebe” i dak, “Ibeat kabia be epeyekapikpik ġu juy” i dak, “Kaxiaat ijēm'isu bima, peta juy epeğugē” i dak, “Sábado bima epeyekapikpik ġu juy” i dak. Ya'ō kay ġu juy epesop.
¹⁷ Ixeyū ekawēn tag cuk adi jekuku'uk ajop Cristo ajēm'um pima. Kabicuk jewurūğwurūğ iap puxim jekawēn muwarururun ip soat em. Gasū bit Cristo oajēm. Ixe ekawēn soat em ma ibit. Imēnpuye ixeyū ekawēn tag ġu wuyju jekukum gasū—Cristo ekawēn tag acā. ¹⁸ Warēmtağ eymutaybitbin'ukayū:

— Deus ipiat supi'ajoat eywebe, cūğ ġu eyju cexe buye — i napa ma e'em ip eywebe.
 Ixeyū ekawēn kay bit eyetabun ġu juy epesop. Jewexe ya'ōbuyxi ip.

— Warara'acat podi ma oceju xipat Deus xe, soat em Deus ocemuyxeyxey buye — i'e'em ip te'e ma. — Ka'uma ma oceju bit — i'e'em ip warara'acayū be, “Warara'acat podi ma xipat oceju” i'e'em pima jewebe ma. — Deus kukap co'i juy cekawēn tojtjt'ukayū ajukuk — i'e'em ip ocewebe te'e ma. — Warara'acat podi ma oceju xipat Deus xe — i'e'em ip te'e ma.
 Warēmtağ ma ip jewağuydadam. Deus ağıy dağ ġu ip jewağuyğuy—jağuy dağ acā. ¹⁹ Cristo eju mūğ'i ġu ip warēmtağ jewağuyğuy buye. Cristo wuya'a buxim. Cekay itabucayū ijebit puxim. Deus bikuyap tag wuyju aypapan. Wuyekururukpu ibuboğatpu wuykukatpu wuywedap tagatpu wuywedap mucūğucūğatpu. Ibobu buxim Deus wuya'ōmucanucan Cristo eju mūğ'i wuyeku am. Jewexe ya'ōbuyxiayū bit mūğ'i ġu ceweju.

²⁰ Cristo a'ōbi eyağuyokokat oi'um eye'ūap puxim. Deus ja'ōbacaap o'ğūm eywebe ibiōğbuk kērēat kukukayū a'ō kayap puxim—Deus kay'ūmayū kukukayū a'ō kayap puxim. Imēneju Deus kay'umat ekukuap cuy epeyepere. Warēmtağ eymutaybitbin'ukayū a'ō kay ġu juy epesop.

²¹ — Boku juy epejukuk ġu — i'e'em ip te'e ma. — Beku juy epejo'o ġu — i dak. — Imēnmēn ġu bit epeku — i dak e'em ip te'e ma.

²² Soat ixeyū xe ikukpiat, i'opiat, tikōnpiati darem ma kuy kapkam. Ijodiacat ekawēn acā imuwēnuwēn ip—Deus ekawēn ġu bit. Ijodiacat ağıy dağ acā ip kawēnwēn—Deus ağıy dağ ġu bit. ²³ Jewexe ip itaybitbit.

— Deus kukap co'a juy cekawēn tojtjt'ukayū ajukuk — i'e'e ip te'e ma. — Ka'uma ma oceju bit — i'e'em ip warara'acat pe, “Warara'acat podi ma xipat oceju Deus xe” i'e'em pima jewebe ma. Ade cexe ip ikukpiat, i'opiat tak, tikōnpiati dak. Xipan ġu ip jejebit kuğ. Tūybe ikērēat acejukuk'uma iān e'em ip. Ibo bit ka'uma jo'i ma. Wuybuywat pa'ore ikērēat kukap puxim.

3

¹ Waram o'jetatiat puxim eyju Cristo eju mūğ'i jekukum puye. Imēnpuye eyetabikum cuy epesop kabī beat kay. Iboce Cristo omuy Deus xe xik'i

ya'õbuyxiat tūyap pe, Deus co'i ya'õbuyxi buye. ²⁻³ Ijodiacat eju gu mūg'i eyju jekukum—Cristo eju acā mūg'i eyju jekukum. Imēnpuye ijoceap kay gu juy epewaguyguy—kabi beat kay acā. Pūg tag ma jewaguyguy ip Deus, Cristo dak. Ixeyū aguy dag eyju dak jewaguyguy gasū bit, Cristo eju mūg'i eyju jekukum puye. Iboap ibapuk gu itabut'ūmayū xe. Iba'arēm iboap cexe ip. ⁴ Eyağuy'isum eyju jekukum Cristo eju mūg'i buye. Waram yajēm puje, wuyju dak acejewemubapuk ceweju. Ixe dipap acejat. Wuydip ace'e ixe jo'i.

⁵ Imēneju ikērēat epeğugē gu juy. Ikērēat muğēğē pin eyju Deus kay'umat puxim. Epeğugē gu bit. Warara'acat tayxi eju epewepo gu juy. Warara'acat itop eju epewepo gu juy. Ikērēan cuy epewekaypatpan gu. Ikērēat epeğujurūğ gu juy eyemumukaypin pu am. Aoyū kaykay gu juy epesop. Eyetabikukum gu juy epesop warara'acat pubut kay. Wuyetabikukuap ikērēat Deus xe deusbaroyū kay wuyetabucap puxim. ⁶ Deus ipiat supi'ajojoat imēn jekuku'ukayū be—kūyjobit'ūmayū be—ja'õ kay'ūmayū be. ⁷ Eyju dak cuk adi kuy bima warēmtağ ma epekukuku. Eycokcok epesop ikērēat muğēğē'ukap kuğ.

⁸ Gasū bit ijop epewepere. Eyetakomām gu juy epesop warara'acat kay. Aoyū kaykay gu juy. Eysapka'orerem gu juy epesop. Warara'acat epomuyumuy gu juy. Eyekawēnkērēm gu juy epesop—pūğ em tak ka'uma. ⁹⁻¹⁰ Cristo kay eyetabut puje, yağuy'suayūm epesop. Kuy bima eyağuyokok cuk adi epekuku. Eyağuyokok gu juy epekuku gasū bit. Deus soat em wuyaguymuisusun wuywebe jejo'i i'e am. Guyjom Deus ağıy dag acā gebum acesop. Biğ ma wuyetaybit ace'e Deus e'e am. Napa gu juy epe'e eyewewebe. ¹¹ Wuyaguy'isu bima, gebum gu acesop teku Judeu iap kay, teku Judeu gu iap kay dak. Gebum gu acesop teku taypu'agobixeecekuk iap kay dak, teku taypu'agobixeecekuk'umat iap kay dak. Gebum gu acesop teku pariwat iap kay, teku wuyjuyū iap kay dak. Gebum gu acesop teku tei'uma kapikpik'ukat iap kay, teku teibubum kapikpik'ukat iap kay dak. Cristo kay acā gebum acesop. Iteyū be soat pe Cristo muymuy iap kay gebum acesop.

¹² Deus ebekitkit eyju. Deus xe eykukpin cīcā epesop. Ixe juk eynaē jewekay am. Imēneju eyetabotaidabotbon cuy epesop eyewewekay. Xipan cuy epewewekuk. Yobogan pin gu juy epesop Eyekawēnkērēm gu juy epesop—eyekawēntim ma. Eyuypiceğēm gu juy epesop eyewewekay. ¹³ Epewewebuywatwan cuy soat em. Eyxeat warēmtağ eykuğ pima, ixe epejomuyumuy gu juy. Gebum gu juy epesop apēn cuk adi warēmtağ eykuk iap kay. Wuykukukat Jesus gebum gu apēn cuk adi ikērēat ağıjurūğrūğ iap kay. Ixe buxim cuy eyju dak gebum gu epesop apēn cuk adi warēmtağ eykuk iap kay. ¹⁴ Xipan eyekukuap xipat Deus xe. Ibodi ma bit xipat eywebe xipan eyewewekuk am. Xipan jewewekuğ pima, wara'at tagtağtağ gu epekuku—pūğ tag ma. ¹⁵ Cristo juk wuyumuwxat jebekitkiyūm pūğ tag ma wuyeku am. Ixe wuyaguymubabibin wuyaguymbabi'umat puxim. Ağ cuy ixe jeyaguymubabibin. Ixe be eyaguymubabibin puje xipan epewewekuk. Pūğ tak ma dak epewewaguy. Soat em:

— Bay, ēn xipan cīcā ocekuğ — i juy epe'e'e Deus pe.

¹⁶ Soat em Cristo ekawēn tag cuy epekuku. Xipat cekawēn tag wuyeku am wuyju idip cīcāt kuğat puxim. Soan cuy jewemutaybitbin epesop. Soan cuy jewemukūyjobitbin tak epesop. Soat em cuy pibododon epesop Deus kay. “Cristo soat podi ma ya'õbuyxi” i'e pin pima, epewebibododon cuy, “Cristo acā wuykukukat” i'e pin pima dak, eycokcok pima dak Cristo kay eyetabut puye, “Ēn xipat cīcā” i'e pin pima dak Deus pe. Deus biğğbuk a'õbi juy pibododon

epesop. ¹⁷ Imēneju soat em cuy epekuku wuykukukat Jesus a'ō daḡ. Soat em cuy epeyekawēnwēn ixe a'ō daḡ. Soat em:

— Ēn xipat cīcā — i juy epe'e'e wuyebay be—Deus pe, wuykukukat Jesus oe'ū buye.

¹⁸ Tū'ū'ūyū, kūyjobin cuy epesop eyitopyū a'ō kay. Kūyjobin cuy epesop ya'ō kay ip wuykukukat Jesus kay eyetabut puye.

¹⁹ Tapupuyū, ikukpin cuy eytayxiyū epejukuk. Xipan cuy ip epejukuk.

²⁰ Bekitkit, kūyjobin cuy epesop eyebay a'ō kay soat em, eyxi a'ō kay dak. Wuykukukat icokkok e'em eyebay a'ō kay bima.

²¹ Cebayū, imuparararan ḡu juy eyebekitkiyū epejukuk ixeyū mubu'unap puxim kūyjobit am eya'ō kay.

²² Tei'ūma kapikpik'ukayū, soat em cuy kūyjobin epesop eyekariwa a'ō kay ixeyū eyjom pima, eyjom'ūm pima dak. Ixeyū a'ō kay kūyjobin cuy epesop ixeyū be “Ēn xipat” i'eap ojuy ḡu. Kūyjobin cuy epesop kūyjobit pin puye. Kūyjobin cuy epesop wuykukukat Jesus ya'ōbuyxi eyxe buye. ²³ Eycokcoḡ cuy eyekapikap epejukuk. Gebum cuy epesop ijodiacat peam acā ḡu ōn kapikpiḡ iap kay. Wuykukukat peam tak ōn kapikpiḡ iap kay ḡebum cuy epesop.

²⁴ Cristo ma wuykukukat. Ixe beam ma wuyju kapikpiḡ. Wuykukukat jebekitkit peam xipacat o'ḡuxipan. Ibo juy epejat. Gebum cuy epesop iboap kay. Cūḡ ma wuyeku buje, cūḡ ma jekuaptei je'ḡūm wuywebe. ²⁵ Warēmtaḡ wuyeku buje bit, warēmtaḡ jekuaptei dak je'ḡūm wuywebe. Ipiat supi'ajoat wuywebe. Ixe Deus cūḡ ma wuykuḡ. Cedaḡ ma wuyekapikaptei je'ḡūm wuywebe. Wegūḡūn ma wuykuḡ.

4

¹ Kariwayayū, cūḡ ma juy eywebeam tei'ūma kapikpik'ukayū epejukuk. Imuḡuykukukum ḡu ip epejukuk. Eyju dak kapikpiḡ eyekariwa beam—kabi beat peam. Gebum cuy epesop iboap kay.

² Eybu'um ḡu juy epesop Deus eju kawēn ām. Xexen ḡu juy epesop kawēnwēn pima ceweju—eyetabēḡbēḡ ma.

— Ēn xipat cīcā — i juy epe'e'e cebe.

³ Ocewebeam tak cuy epeyekawēn Deus eju.

— Pauloyū buywatwan cuy eḡuy ixeyū be ekawēn muwēn ām soat ka watwat pe — i juy epe'e'e cebe. — Ixeyū buywatwan cuy eḡuy Cristo muwēn ām soat pe—kuy bima o'ḡuwēn ḡu iat ekawēn muwēn ām — i juy epe'e'e cebe. Daomūnmūnap'a be ōn ḡasū iboap ekawēn muwēnuwēn cuk adi ojekuku buye. ⁴ Iba puḡ ma juy iboap ekawēn oḡuwēn. Imēnpuye:

— Pauloyū juy esubuywatwan ixeyū be ibapuḡ ma kawēn idipat muwēn ām adeayū be — i juy epe'e'e cebe.

⁵ Eysūsūn ḡu juy epesop Jesus muwēn ām itabut'ūmayū be imuwēn put pima. Eyaḡuysan cuy epeku ixeyū mu'ukpiceḡēḡēnap puxim Cristo kay.

⁶ Te'e ḡu juy epeyekawēn itabut'ūmayū eju. Eyekawēnkum cuy epeyekawēn ceweju ip eyekawēn kay ip ibu'unap puxim. Eyetaybin cuy epesop cedaḡ ma ya'ōbu am ip.

⁷ Wuykitpit Tícico wawēḡ ḡuwēn eywebe—soat awēḡ ḡuwēn. Ixe Tícico ikukpin cīcā wuyxe. Ixe cūḡ ma kapikpiḡ warara'acayū beam—itabucayū beam. Wuyweju ixe dak kapikpiḡ wuykukukat peam. ⁸ Ixe oḡuju eykay eymucokkok am, oceju xipat iap muwēn ām eywebe. ⁹ Wuykitpit Onésimo oḡuju eykay Tícico eju. Ixe Onésimo cūḡ ma jekukum. Ikukpin cīcā wuyxe. Eyka bewiat ixe. Apēnpēn ijopka watwat iap ḡuwēn ip eywebe.

¹⁰ Aristarco kato mujujum eywebe. Oweju ixē dak omuy daomūnmūnmūnap'a be. Marcos tak kato mujujum eywebe—Barnabé kipitaap. Ixē Marcos eykay jajēm iap awēg kuy epeyawēgtobuxik. Ixē ajēm puje xipan cuy epeguajēm eyduk'a be. ¹¹ Josué Justo kato mujujum eywebe. Ixeyū acā Judeuyū kapikpiḡ oweju—ebapūḡayū: Aristarco, Marcos, Josué Justo. Ibūrū ma. Kapikpiḡ ip oweju warara'acayū mutabut am Jesus kay, Deus pe jekuk am. Obuywatwan cīcā osodop ip omucokcokcoḡ.

¹² Epafra tak kato mujujum eywebe—eyka bewiat—Jesus Cristo beam kapikpik'ukat. Soat em ixē kawēnwēn Deus eju eywebeam.

— Colossos ka watwat a'ōmucanucan cuy eguy ixeyū be jetabucap epereap puxim — i'e'em ixē Deus pe eymuwēnuwēn. — Ixeyū a'ōmucanucan cuy eguy ixeyū be Jesus eju mūḡ'i jeku am — i'e'em ixē cebe. — Ixeyū a'ōmucanucan cuy eguy ixeyū be soat em ma ebikuyap taḡ jeku am — i'e'em ixē Deus pe eymuwēnuwēn.

¹³ Kapikap iba'ore jījāat kukap puxim ixē Epafro kawēnwēn cīcā Deus eju eywebeam, Laodicéia ka watwat peam tak, Hieríapolis ka watwat peam tak. Ōn ma iboap muwēnuwēn eymukūyjojom. ¹⁴ Lucas kato mujujum eywebe—ocexe ikukpin cīcāat—wuyanūḡtata'ukat. Demas tak kato mujujum eywebe.

¹⁵ Ocejū kato mujujum warara'acayū be Jesus kay itabucayū be—Laodicéia ka watwat pe. Ninfa be dak kato mujujum oceju, ixē duk'a be je'aweroro'ukayū be dak—itabucayū be. ¹⁶ Eywebe ijudup co buje juy epetupmuju Laodicéia ka watwat pe ixeyū be tup co am. Kuy juk wara'atup otupmuju ixeyū beaptum. Ixedup ixeyū tupmuju eywebe tupco bujē. Ixedup tak epetupcoat.

¹⁷ — Wuykukukat ewebe o'ḡūmiap ekapikap kuḡ cuy ejeku — i juy epe'e Arquipo be. — Ekapikap cuy eḡūm — i juy epe'e cebe.

¹⁸ Ōn ma obubin ma Paulo kato mujujum eywebe iaptup mubarararaḡ. Eyaḡuyba'ūm ḡu juy epesop kawēn ām Deus eju owebeam, ōn daomūnmūnap'a be bima.

— Bay, xipan cuy Colossos ka watwat ejukuk — i ōn e'em Deus pe. Wemudupmubararaktup pe bit kuy oi'ūm.

TESSALÔNICA KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP KOAPATUP

¹ Tessalônica ka watwat, cartadup mubarararağ òn soat peaptum eywebeaptum—Jesus kay itabucayū beaptum. Òn Paulo. Ijudup mubarararağ òn Timóteo eju, Silas eju dak. Eyju Deus ebekitkiyū—wuyebay ebekitkiyū. Wuykukukat ebekitkiyū eyju—Jesus Cristo ebekitkiyū.

— Bay, xipan cuy Tessalônica ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe. — Ixeyū ağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe.

² Eywebeam oceju kawēnwēn Deus eju soat em ma.

— Bay, ēn xipat — i oceju e'em cebe, eyetabut cekay buye.

³ Deus wuyebayat. Ocetabut ixekay. Eyju dak eyetabut ixekay. Imēnpuyekay soat em eyju warara'acat puywatwan ixekay a'òbi. Deus ikukpin eyxekay. Ijodiakat tak ikukpin. Imēnpuyekay eyju kapikpiğ cīcā ixekay ekawēn muwēnuwēn itabut'ūmayū be. Eyetaybit wuykukukat Jesus Cristo jajēm waram iam. Imēnpuyekay eybu'u ġu ixekay ajēmap wiwi am. Imēn eyju jekukum, eyju wuykukukat a'ò kay buye—Jesus Cristo a'ò kay. Cūğ ma eyekukuap kay oceju ġebum Deus eju kawēnwēn pima. ⁴ Ocekpitpiyū, Deus xekay eykukpin cīcā. Ixekay juk eynaē jebekitkiyūm. Ocetaybit iboam. ⁵ Kawēn idipat cuk adi oceğuwēnuwēn eywebe—ijodiat ekawēn ġu—Deus ekawēn acā. Deus a'òbacaan ma juk adi oceğuwēnuwēn eywebe. Ibiōğbuk xipacat a'òbi oceğuwēnuwēn. Wuyetaybit kawēn idipat icēmān iam. Eyetabutpe cūğ ma juk adi ocekukuyekay eywebe dak cūğ ma eyekum am. Eyetaybit iboam. ⁶ Imēneju ocekukuap co'i juk adi epekuku. Wuykukukat ekukuap co'i dak epekuku. Kawēn idipat kay juk adi eyetabun cīcā epesop. Eyetabut pima, ipiatpi'ajojom cuk adi epesop. Inaka Deus biōğbuk cuk adi eymucokcokcoğ osunuy—Ibiōğbuk xipacat. ⁷ Cūğ ma Tessalônica ka watwat jekukum iap awēğ o'yawēğcoco ip soat itabucayū—Macedônia eipi watwat, Grécia eipi watwat tak. Imēnpuyekay eyekukuap co'i juk ip oekuku. ⁸ Wuykukukat ekawēn cuk adi epeğuwēnuwēn Macedônia eipi watwat pe, Grécia eipi watwat pe dak. Tessalônica ka watwat itabut cīcā Deus kay iap awēğ o'yawēğtobuxik ip soat kaka dağayū. Oceju bit eyetabucap muwēnuwēn ġu ġasū bit kuy ip itaybit puyekay. ⁹ Soat em eyetabucap muwēnuwēn ip jewewebe.

— Tessalônica ka watwat te'e ma itabut osodop ip deusbaroyū kay — i'e'em ip jewewebe. — Pauloyū bit cuk Deus ekawēn o'ğuwēn cebe ip — i'e'em ip. — Imēnpuyekay oibu'un ip deusbaroyū kay — i'e'em ip. — Deusat a'ò kay acā ġasū ip—soat em itaicat a'ò kay — i'e'em ip jewewebe. — Deus peam ip kapikpiğ ġasū bit — i'e'em ip jewewebe. ¹⁰ — Kabi kadiwi waram Deus ipot jekop iap wiwim ip — i'e'em ip. — Jesus jajēm iap wiwim ip — i. Deus jekpot o'ğutaif ce'ūap tomukadi. Ixekay Jesus wuydaxijojom Deus pe wuykay itakomaap puxim. Imēnpuyekay Deus wuyumuju ġu ipiat'ajojop kay.

2

¹ Ocekpitpiyū, eyetaybit te'e ġu juk adi eyjom oceku iam. ² Eykay ocajēm awap Filipos ka be juk adi ocekuku. Ibo ka watwat cuk adi xipan ġu ocekuk. Warēmtağ cuk adi ip ocekuku. Ocekay'um cīcā ip osodop. Ocekawēn kay'um cīcā dak ip osodop. Eyetaybit iboam. Inaka Deus cuk adi oca'òmucanucan osunuy. Imēnpuyekay ocebu'u ġu ocesop kawēn idipat muwēn am eywebe.

³ Kawēn cūgāt cuk adi oceḡuwēnuwēn. Ikērēat kayap tomuju ḡu juk adi oceḡuwēnuwēn eywebe. Eymuḡuykuku ojuy ḡu dak juk adi ocesop.

⁴— Oxe cūg ma eywebe kawēn idipat muwēn ām itabut'ūmayū be — i juk adi o'e'e Deus ocewebe.

Imēnpuye kawēn idipat muwēnuwēn cuk adi ocekekuku. Imuwēnuwēn oceju ijodiat mucokcokap ojuy ḡu—Deus mucokcokap ojuy acā. Deus wuybuyxi-jojom wa'ō daḡ paxi je'e ip iam.

⁵— Eyju xipat cīcā — i'ūmḡu juk adi oce'e'e eywebe eybikuy ocekey am. — Oceju eykay jījā — i'ūmḡu juk adi oce'e'e eywebe eyedinheiro ūmap ojuy.

Deus itaybit iboam. ⁶ Eywebe xipan ocemuwēnuwēnap kudadam ḡu oceju—warara'acat pe xipan ocemuwēnuwēnap kudadam ḡu dak. ⁷ Cūg ma kuka o'e ocewebe “Kūyjobin cuy epesop oca'ō kay, oceju Cristo emumujuyū buye” i'e am eywebe. Imēn ḡu bit oceju e'em warara'acayū be. Eywebe dak ka'ūma. Imēnpit eyxe bima oca'ōtareḡ ḡu juk adi eykuk. Xipan cuk adi oceju eykuk ayacat xipan je'it kugat puxim. ⁸ Eykukpin cīcā ocexe. Imēnpuye kawēn idipat cuk adi oceḡuwēnuwēn eywebe Deus ekawēn. Oceparara ḡu juk adi ocesop warara'acat pe ocaokaap puxim, Jesus kay eyetabucap ojuy jījā buye, eykukpin cīcā ocexe buye dak. ⁹ Ocekitpitpiyū, ḡebum cuy epesop apēn cedaḡ ma juk adi ocekekuku iap kay. Apēn cuk adi ocejekapikpik eywebeam iap kay dak cuy ḡebum epesop. Kabiam cuk adi kapikpīg cīcā ocesop. Ixima be dak kapikpīg ma ocesop. Eyxewi ocemukaypinput ojuyap puxim cuk adi kapikpīg cīcā ocesop. Kapikpīg cīcā juk adi ocesop eywebe Deus ekawēn muwēnuwēn pima—kawēn idipat muwēnuwēn pima.

¹⁰ Eyxe bima warēmtaḡ ḡu juk adi ocekekuku. Cūg ma juk adi ocekekuku eyetabutpe. Ocekawēnkērē ḡu juk adi ocesop eyweju. Eyetaybit cūg ma juk adi ocekekuku iam. Deus tak itaybit iboam. ¹¹ Xipan cuk adi oceju eykuk aḡokatkat xipan jekpot kukap puxim. Eyetaybit iboam. ¹² Oceju juk adi eymucokcokcog Jesus kay eye'e am. Eyḡuycūḡap mu'ūmu'ūm cuk adi ocesop. Eyawēwēm cuk adi ocesop eywebe Deus mucokcok am. Deus cuk eynaē soat em ja'ō daḡ eyeku am. Ixe soat kukukan je'e. Soat kukukan i'e buje, eyju dak warara'acat kukuk'ukayūm epesop ceweju. Ixe soat podi ma jedipap kuḡ. Eyju dak ixe dipap kuḡ epesop.

¹³ Ocewebe Deus ekawēn muwēn puje, cuk adi kūyjobit epesop cekawēn kay.

— Iboap ekawēn ijodiat ekawēn ḡu—Deus ekawēn acā — i juk adi epe'e'e. Imēneju soat em oceju e'em:

— Ēn xipat cīcā — i Deus pe.

Kawēn idipat Deus ekawēn ma. Ixe dak ja'ōbacaap ūmūm soat pe ja'ō kay itabucayū be. ¹⁴ Ocekitpitpiyū, eybadipyū ma juk adi ipiat o'supi'ajojoat eywebe—eyka watwat ma. Apēn Judéia eipi watwat ipiat'ajojom iap puxim eyju dak ipiat'ajojom. Deus kayayū ixeyū Judéia eipi watwat. Jesus Cristo ebekitkiyū ixeyū. Judeuyū kukuk'ukayū ixeyū be juk adi ipiat o'supi'ajojoat. ¹⁵ Judeuyū kukukayū wuykukukat Jesus o'yaokaat. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm aokaka'uk tak ip osodop ibadipyū ma'ḡu ip. Ocekeykay dak cuk adi ip osodop. Xipat ḡu ip Deus xe. Ijodiat kay dak ip itakoma. ¹⁶ Ibu'u'u jījā ip Deus pe Judeu'ūmayū daxijo am. Deus wuydaxijo pinap ekawēn muwēn pin oceju Judeu'ūmayū be. Imuwēḡap muba'orerem pit ip. Kuy bima ikērēat muḡēḡ'uk ip osodop. Biḡ ma ikērēat muḡēḡem ip ḡasū dak. Imēnpit Deus itakoma jījā o'e cekay ip.

— Ikērēat kuḡ cīcā oxe — io'e Deus cebe ip.

Ipiat o'supi'ajojoat cebe ip—ikērēat muḡēḡēxiayū be.

¹⁷ Ocekitpitpiyū, eyxewi ocejēm'isum ma ocepit pin cīcā ocesop waram eyjom. Soat em oceḡuykitkit cuk adi ocesop eykay. Eykay ocepicap kudadam cuk adi ocesop ḡebum cīcā eykay buye. ¹⁸ Waram eyjo pin ma'ḡu ocesop. Pūḡ em ḡu wepit pin ma'ḡu oḡuy eykay—soat em. Soat em ma:

— Ga'a acepti — i juk adi ocece obureyū be.

Satanás pit ocemuypit'ūm'ūm cuk adi onunuy. Imēnpuye ocepit pa'ore juk adi ocesop. ¹⁹ Waram wuykukukat Jesus ajēm puje soat wuyju acejewemubapuk cewap. Wuycoḡcoḡ acesop cewap pima. Warara'acat kayap podi ma ocecokcok oce'e eykay cewap pima. Xīpan oceju jeymuwēn Jesus pe.

— Teyūku juk adi ipiat o'supī'ajojo jījā. Inaka oibu'un ḡu ip ekay — i oce'e cebe eymuwēnuwēn.

Ocekawēn coco buje, Jesus je'e ocewebe: — Eyju xipat cīcā oxe — i.

Iboap wiwim cīcā oceju. ²⁰ Xīpan oceju eymuwēnuwēn warara'acayū be. Eyju ocemucokcokcok eyetabut cīcā buye.

3

¹ Imēneju oceḡuykitkit cīcā juk adi ocesop eyawēḡ tobuxik'ūm puye.

— Xipat ma waḡepūḡ ma onuy am ijopka be—Atenas ka be — i juk oce obureyū be.

— Ha'a — i juk o'e ip owebe. — Ijopka be ma eḡuy — i.

² Wuykitpit Timóteo bit cuk ḡuju eykay. Deus cuk ixē o'taē kawēn idipat muwēn ām oceju. Ixe Cristo ekawēn muwēnuwēn soat ka daḡ. Ixe juk oceḡuju eykay eymucokcok am. Eya'ōmucan am tak oceḡuju biḡ ma Cristo kay eyetabut am. ³ Ixe juk oceḡuju eykay eywebe eyetabucap epereap puxim ipiat'ajojomap tomuju. Deus kay'ūmayū ipiatpi'ajojoan wuywebe. Inaka iboap cūḡ ma Deus xe. Deus ibikuy jebekitkit pe ipiat'ajo am ixeyū etabucap puyxijo am. Eyju dak eyetaybit iboam. ⁴ Eyxe bima:

— Itabut'ūmayū ipiat supī'ajojoat wuywebe Jesus Cristo kay wuyetabut puye — i juk adi oce'e'e eywebe.

Gasū dak ipiat o'supī'ajojoat ip soat pe ocewebe apēn cuk adi ocece eywebe iap taḡ. ⁵ Oceḡuykitkit cuk adi ocesop eyawēḡ tobuxik'ūm pima.

— Ibiōḡbuk kērēayū kukukat paxi ikērēat o'ḡuḡēat cebe ip? — i juk adi oce owebe ma. — Wuymuḡuykukuku'ukat ekawēn kay paxi ip o'e? — i juk adi oce owebe ma. — Te'e ma paxi juk kawēn idipat oḡuwēn cebe ip? — i juk adi oce. — Oibu'un paxi ip Jesus Cristo kay jetabut am? — i juk adi oce owebe ma.

Imēneju Timóteo juk oḡuju eykay ḡasū dak paxi Jesus Cristo kay itabut ip iam wetaybit am.

⁶ Gasū bit Timóteo oajēm eyxewi. Eyawēḡ o'yawēḡtojoj ocekay—yawēḡtipatawēḡ.

— Deus kay itabut cīcā ip — i juk o'e ocewebe. — Soat ikukpin cīcā cexe ip — i juk o'e ocewebe. — Soat em ḡebum ip wuykay, wuykukpin cexe ip puye — i juk o'e ocewebe. — Ixeyū wuyjo pin cīcā wuywebe ixeyū jo pinap co'i — i juk o'e ocewebe.

⁷ Ocekitpitpiyū, ocaḡuybabi'ūm cīcā juk adi ocesop eykuḡ. Jesus Cristo kay eyetabut cīcā mabuk iap awēḡ tobuxik puje bit, ocaḡuykuku oce'e eykay, ipiat'ajojom ma'ḡu oceju. ⁸ Wuykukukat Jesus kay eyetabut cīcā bima, ocecokcok cīcā oce'e—ixē kay eybu'u'ūm pima. ⁹ Deus eju kawēnuwēn pima, ocecokcok cīcā Cristo kay eyetabut puye. Imēnpuye soat em oceju e'em Deus pe: — Bay, ēn xipat cīcā — i. — Tessalōnia ka watwat itabut cīcā ekay — i oceju e'em cebe.

¹⁰ Kabia bun oceju kawēnwēn Deus eju eywebeam, ixima bun tak.

— Bay, āg ocejepit Tessalōnica ka watwat com — i oceju e'em cebe. — Āg ocejepit ixeyū mutaybit am ajom itaybit gu ip iam, biḡ ma itabut am ip ekay — i oceju e'em cebe.

¹¹ — Bay, ocedujupin cuy ece ixeyū jom — i oceju e'em Deus pe. Imēn oceju e'em Deus pe wuyebayat pe, wuykukukat Jesus pe dak.

¹² — Bay, kuy xipan jewewekuḡ ip soat — i oceju e'em. — Xipan tak ip warara'acat kuḡ — i oceju e'em. — Ixeyū juy esubuywan biḡ ma ip xipan jewewekuk am, biḡ ma warara'acat kuk am tak ocexe ikukpin ip iap puxim — i oceju e'em Deus pe.

¹³ Imēn Deus pe eybuywan pima, ka'ūma ma kuka o'e eywebe:

— Ikērēat kuḡ eyju Deus xe — i.

Ikērēat kuḡ gu epesop cexe wuykukukat Jesus ajēm puje. Ixe jajēm soat jebekitkit eju—ja'ōkayayū eju.

4

¹ Ocekpitpiyū, eymukūyjom cuk adi ocekukuku.

— Kūyjobin cuy epesop Deus a'ō kay — i juk adi oce'e'e eywebe.

Eyju kūyjobit ḡasū ya'ō kay. Imēnpit:

— Biḡ ma juy kūyjobin epesop ya'ō kay ixē mucokcok am — i ōn e'em eywebe wuykukukat Jesus a'ōbi.

² Deus pe ocawēwē ām eymutaybitbin cuk adi ocekukukat Jesus a'ōbi. Eytaybit iboam. ³ Deus ibikuy wuyekawēntim wuyeku am soat em. Ibu'u jījā wuywebe ikērēat kukan. Imēneju eytayxi'ūmat eju gu juy epēyepo—eytayxi eju acā. Eyektop'ūmat eju gu juy epēyepo—eyektop eju acā. ⁴⁻⁵ Itabut'ūmayū ma jewebumūnmūn ayacat tabi o pin cīcā buye—Deus itaybit'ūmayū. Eyju bit epēyewebumūn cuy ayacat ikukpin cīcā buye acā. Ibuyxim cuy eytayxi epejukuk cūḡ ma jeku am Deus etabutpe, ijodiat etabutpe dak. ⁶⁻⁷ Deus cuk wuynaē ikērēm wuyeku am gu—cūḡ ma wuyeku am acā. Soat taḡ wuyisum wuydop am cuk wuynaē. Eytabut Jesus kay. Imēneju warara'acat tayxi kaykay gu juy epesop, warara'acat itop kaykay gu dak. Ixeyū kaykay bima biḡ, wuykukukat ipiat supi'ajoat eywebe. Kuy bima oca'ōpuruḡ cuk adi iboap oceḡwēnuwēn eywebe. ⁸ Deus jebiōḡbuk muōmōm wuywebe—xipacat muōmōm. Ijudup mubarararaḡ ōn ijodiat a'ōbi gu—Deus a'ōbi acā. Imēnpuye wekawēn kay'ūmat Deus ekawēn kay gu dak.

⁹ Deus ma juk adi eymutaybitbin osunuy xipan cuy epēyewekuk eyju ikitpitpiyū buye iam. Ōn pit iboam gu jeymutaybin ijudup pe. ¹⁰ Macedōnia eipi watwat kuḡ cuk adi epesop xipan. Ocekpitpiyū:

— Biḡ ma juy xipan ip epejukuk — i oceju e'em eywebe.

¹¹ — Kaba'ūm cuy epesop eyeweweju — i oceju e'em eywebe.

Warara'acat ekapikap kay gu juy epesop aḡ—eyekapikap kay acā. Eyekapikap kuḡ ma juy epesop eyemukaypinput pu am. Imēn ma juk adi eyawēwēm ocesop kuy bima dak. ¹² Imēn eyju kapikpiḡ pima, ibuyxim jeykuk itabut'ūmayū. Warara'acat xewi epejoojuy gu dak eyemukaypinput.

¹³ Ocekpitpiyū, eyju jeymukūyo apēn je'apuk Jesus kay itabucat pe ce'ū buje iam. Iboam eyetaybit pima, eyḡuycūḡsū ma epesop itabucat e'ū buje. Itabut'ūmat e'ū buje bit ibureyū iḡuycūḡ cīcā e'em, soat em Deus xe acesop wuye'ū buje iap wiwim'ūm puye. ¹⁴ Wuyetabut Jesus oe'ū iap kay, waram ḡuto o'jetait iap kay dak. Imēnpuye icēmān Deus itabucayū'ūm'ūm ḡutait ḡuto.

Jesus o'gutait'iyäü idojot ceweju waram jedot puje. Wuyetabut iboap kay dak.

¹⁵ Ijodi wuyetait pima, acejeu wuykukukat topabe waram ixë ajëm puje. Acejeu itabucayü'üm'üm eu awap gu. Ixeyü eju ma acejeu—waram cemumutaityü eju. Iboap muwënuwëñ oceju eywebe wuykukukat a'öbi.

¹⁶ Wuykukukat Jesus je'kop kabi kadiwi. Deus ekawën tojtjot'ukayü kukukat ewäwä buje je'kop—ya'öbuyxiat ewäwä buje. Deus eparasuy jo'iat ede buje je'kop. Deus koam Cristo kay itabucayü'üm'üm jebit guyu. Soat em itait jeedop ip cexe. ¹⁷ Wuymuyu gebuje. Itabëgayü guyu. Ijodiat guyu. Wuymuyu koam o'guyu'iyü nomuxik am kabikerereat pe. Ixeyü eju acejeu wuykukukat topabe. Imën soat em acesop cexe—wuykukukat Jesus xe. ¹⁸ Imëneju jewemucokcokcoğ cuy epesop gebum ibo ekawën kay—apën je'hapuk itabucayü'üm'üm pe iap ekawën kay.

5

¹ Kuy eyetaybit wuykukukat jajëm iam. Apën je'hapuk ixë ajëm awap iam tak eyetaybit. Imënpuye iboaptup otupmubararak gu eywebeaptum.

² Eyetaybit apën wuykukukat waram jajëm iam. Ixima be ibukurukat ajëmjëmap puxim jajëm uk'a iwat ag'üma pima iap puxim. Adeayü ag'üm pima jajëm. ³ Yukrëgat te'e ma e'em:

— Obu'u o'it pi'ajom — i.

Je'itpi bima, cenapön pa'ore e'em je'it pibun. Jopi'ajo ma. Imënpuxim adeayü te'e ma e'em:

— Kaba'üm wuyju wuyeweweju — i. — Ka'üma ma ipiat supi'ajoat wuywebe — i'e'em ip te'e ma.

Jesus ajëm puje bit, Deus dao ma ipiat supi'ajoat cebe ip—küyjobit'ümayü be. Cenapön pa'ore je'e ip ipiat puxixim. ⁴ Kabiok tag ibukurukat ajëmjëm wuymukuy am. Ocekitpitpiyü, kabiok tag jekuku'ukat puxim gu wuyju bit. Imëneju wuykukukat ajëmap cuy ajowiwi yajëm puje wuyekuyap puxim. Ibukurukat pe wuymukuyap puxim gu juy ace.

⁵ — Kabiaat ebekitkit oceju — i wuyju e'em, Jesus ekawën tag wuyju jekukum puye. — Kabiokat ebekitkit gu oceju — i wuyju e'em, ikërëat muğëğëm gu wuyju e'em puye.

Imënpuye wuykukukat ajëm puje acejekuy gu. ⁶ Jesus kay itabut'ümat ixecat puxim—ag'ümat puxim. Ixecat puxim gu juy ajekuku. Ag cuy ajekuku. Wuykukukat ajëmap cuy ajowiwi. ⁷ Kabiokat ebekitkiyü yağuyba'arëm jekukum soat em ika'oaat puxim. Ikërëat muğëğëm ip soat em.

⁸ Wuyju bit kabiaat ebekitkiyü. Ikërëat muğëğëm gu wuyju e'em. Imënpuye wuyayba'arëm gu juy ajeku—wuyayğuyan acä. Jesus Cristo kay wuyetabun cica juy ajop wuyjuap puxim ipiat'ajojoap kay. Xipan cuy soat ajukuk. Imën jekukum pima sorara buxim acesop, xipan warara'acat kuğ pima dak. Sorara ja'öxa dağ icaat kuğ jaokaap puxim. Soat em Deus xe acesop iap wiwim cuy acesop. Iboap wiwim pima ja be icaat kukat puxim ace'e.

⁹ Ipiat'ajojoap kay wuymuju am gu Deus cuk wuynaë—wuydaxijo am acä. Ixe wuydaxijjom wuykukukat Jesus Cristo oe'ü wuywebeam puye.

¹⁰ Ixe Cristo oe'ü wuywebeam. Oe'ü wuywebe soat em jexe wuydop am. Ixe ajëm puje aceju cekay wuyetait pima, wuye'ü bima dak. ¹¹ Imëneju juy epeyewemucokcoğ. Jewebuywatwan tak cuy epesop big ma eyetabut am Jesus kay. Gasü dak eyju jewemucokcokcoğ, jewebuywatwan tak. Imënpit big ma juy: — Imën epesop — i ön e'em eywebe.

¹² Ocekitpitpiyü: — Ibuyxim cuy eymutaybitbin'ukayü epejukuk — i oceju e'em eywebe. Wuykukukat cuk ixeyü o'taë jekawën eymutaybitbin am,

eymukũyjojo am tak. ¹³ Kapikgpiḡ ip eywebeam. Imēnpuye xipan cuy ixeyũ epejukuk. Ibuyxim cuy epejukuk ip.

¹⁴ Imēn cuy jeyawē oceju. Eya'õpuruḡ cuy ibukapik'umat epeyawē. Iguycũḡcũḡayũ juy epeḡucokcoḡ. Itabutbũcayũ juy epesubuywan big ma itabut am ip Jesus kay. Eyukpiceḡēm ḡu juy epejukuk warara'acat—eya'õdim ma. ¹⁵ Ikērēm ḡu juy warara'acat epejukuk, ikērēm ma'ḡu ip eykuḡ. Soat em xipan cuy epeyewekuk. Warara'acayũ dak cuy epejukuk xipan.

¹⁶ Soat em cuy eycokcoḡ epesop. ¹⁷ Soat em cuy kawēnwēn epesop Deus eju. ¹⁸ Soat em cuy epe'e'e Deus pe:

— Bay, ēn xipat cĩcā — i.

Imēn cuy epe'e'e cebe xipacat jebapukpuḡ eywebe bima, xipat'umat jebapukpuḡ pima dak. Deus ibikuy eywebe imēn eyeku am Jesus Cristo ejo mũḡ'i jekukum pima. ¹⁹ Ibiõḡbuk xipacat e ojuyaap muba'arēmrem ḡu juy epesop. ²⁰ Deus biõḡbuk a'õbi warara'acat ekawēn puje juy epejowayway ḡu.

²¹ Ijodiat ekawēn co buje juy epe'e'e eyewewebe:

— Icēm tu ite e'em? — i.

Warara'acat ekawēn kay ḡu juy epesop eyetabun—xipacat ekawēn kay ã.

²² Ade opop iwarururuat xipat'umat. Epejukuk ḡu—pũḡ tak ka'ũma.

²³ Deus eju õn kawēnwēn eywebeam. Ixe Deus wuyaḡuymubabibin'ukat.

— Bay, Tessalõnica ka watwat cuy eḡuisun soat taḡ ikērēat kukap puxim ip — i õn e'em Deus pe. — Ixeyũ juy eya'õmucanucan ikērēat muḡēap puxim — i õn e'em cebe. — Ixeyũ jebit cuy eḡuisun — i õn e'em cebe. — Eyaḡuymuisun tak cuy ip — i dak. — Esubiõḡbukmuisun tak cuy ip — i dak õn e'em cebe. — Ixeyũ a'õmucanucan pima, ikērēat kuḡ ḡu je'e ip exe, ocejukukat Jesus Cristo ajēm puje — i õn e'em Deus pe. — Soat taḡ idip je'e ip exe — i õn e'em cebe.

²⁴ Deus wuynaēhēm ikērēat kuḡ'ũmayũm. Ixe ma wuymuisun soat taḡ, soat em ja'õ daḡ e'em puye.

²⁵ Ocekpitpitpiyũ, ocewebeam tak cuy epeyekawēnwēn Deus eju.

²⁶ Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe.

²⁷ — Ijudup cuy epetupcoat soat pe—wuykitpitpiyũ be — i õn e'em eywebe. Imēn õn e'em wuykukukat a'õbi.

²⁸ — Xipan cuy Tessalõnica ka watwat ejukuk — i õn e'em wuykukukat Jesus Cristo be. Ibürũ ma.

TESSALÔNICA KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

¹ Tesselônica ka watwat, cartadup mubararag òn Silas eju. Timóteo eju dak. Ijudup mubarararag òn eywebeaptum—Jesus kay itabucayū beaptum. Òn Paulo. Eyju Deus ebekitkit—wuyebay ebekitkit. Wuykukukat ebekitkit eyju—Jesus Cristo ebekitkit.

² — Bay, xipan cuy Tesselônica ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, wuykukukat Jesus Cristo be dak. — Ixeyū aḡymubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe.

³ Ocekītpīpiyū, oceju e'em Deus pe:

— Bay, ên xīpat cīcā — i.

Soat em biḡ ma eyetabut Jesus Cristo kay. Soat em eyju biḡ ma xipan jowewekug. Imēnpuye cedaḡ ocewebe “Ên xīpat cīcā” i'e am Deus pe.

⁴ Itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supī'ajojoat eywebe. Inaka eybu'u ḡu epesop eyetabut am Jesus kay ipiatpi'ajojom ma'ḡu eyju. Eyetabut cīcā Jesus kay. Eyetaxi jījā ipiatpi'ajo am. Imēnpuye:

— Tesselônica ka watwat xīpat cīcā. Ibu'u ḡu ip jetabut am Jesus kay ipiat'ajojom ma'ḡu ip — i oceju e'em wara'at ka watwat pe—Jesus kay itabucayū be. — Itaxi jījā ip ipiatpi'ajo am — i oceju e'em cebe ip.

⁵ Ipiatpi'ajojom eyju Deus ebekitkit puye. Imēnpuye Deus je'e eywebe:

— Cedaḡ ma eywebe soat em oxe eydop am — i. — On soat kukukan pima, oxe ma epesop, cuk adi eyetaxi epesop ipiatpi'ajo am puye — i je'e Deus eywebe.

Ixe cūḡ ma e'em soat em ma. ⁶ Deus soat em cūḡ ma e'em. Imēnpuye ixe ipiat supī'ajoat eykay'ūmayū be—ipiatpi'ajojoan eywebe'iyū be. ⁷ Deus jeybuywan ipiat'ajojom pima. Ocebūywan tak ipiatpi'ajojom pima. Imēn ixe wuybuywan waram ḡuto wuykukukat Jesus aḡēm puje dak. Kabi kadiwi ixe jajēm. Jekawēn tojtjot'ukayū eju jajēm—ya'òbacaayū eju. ⁸ Daxa kuḡ jajēm. Ixe jajēm ipiatpi'ajoan Deus itaybit'ūmayū be. Ipiat supī'ajojoat wuykukukat Jesus a'ò kay'ūmayū be—kawēn idipat kay'ūmayū be.

⁹⁻¹⁰ — Jesus soat podi ma ya'òbaca — i je'e ip ixe ebekitkit wuykukukat aḡēm puje.

Eyju dak imēn ma epe'e.

— Soat podi ma a'òbuyxi ên — i je'e ip soat itabucayū.

Eyju dak ixeyū eju epesop ocewebe eymukūyjojoap kay juk eyetabut puye. Cekay itabut'ūmayū bit ipiat'ajojom jeedop ip soat em. Soat em wūy ma jeedop ip wuykukukat wī.

— Soat podi ma Jesus idip—ya'òbaca dak — i je'e ip adeayū.

Itabut'ūmayū bit ixe a'òbacaap jojo ḡu ip wūy buye. I dipap coco ḡu ip wūy buye.

¹¹ Imēneju soat em oceju kawēnwēn Deus eju eywebeam.

— Bay, Tesselônica ka watwat puywatwan cuy eḡuy cūḡ ma ceku am ip — i oceju e'em cebe. — Bay, ên cuk ixeyū etaē cūḡ ma ceku am ip — i oceju e'em. — Bay, kūyjobit pin ip a'ò kay — i oceju e'em. — A'òbacaap cuy eḡūm cebe ip warara'acat kuy am ip xipan — i oceju e'em. — Bay, Jesus kay itabut ip — i oceju e'em. — Imēnpuye ixeyū buywatwan cuy eḡuy ebikuyap taḡ ceku am ip — i oceju e'em Deus pe.

¹² Imēn oceju kawēnwēn Deus eju eywebeam.

— Soat podi ma Jesus Cristo xipat — i je'e ip adeayū, wuyju Deus bikuyap tağ jekukūm puye.

— Tessionalōnica ka watwat xipat cīcā oxe — i je'e Deus. Ixe imēn je'e soat em xipacat ūmūm wuywebe buye. Wuykukukat Jesus Cristo dak soat em xipacat ūmūm wuywebe.

2

1 — Wuykukukat Jesus Cristo waram jajēm — i juk adi oce'e'e eywebe, ocekitpitpiyū. — Ixe dopabe juy aceje'awero — i dak cuk adi oce'e'e eywebe. — Ixe xe acesop soat em — i dak cuk adi oce'e'e.

Iboam eyemukūyjom cuk adi oceku. ² Pūgpūgayū bit napa ma e'em eywebe:

— Wuykukukat Jesus Cristo kuy oajēm waram — i. — Paulo iboap cuk adi o'ğuwēnuwēn wuywebe Deus biōğbuk a'ōbi — i napa ma e'em ip. — Paulo wuykukukat kuy oajēm waram iaptup cuk o'tupmubararak wuywebeaptum — i napa ma e'em ip eywebe.

Ocekitpitpiyū, wekawēn co'isum ma eyağuybabi'ūma epesop! Eyağuybabi'ūm ġu juy epesop ixeyū ekawēn kay—napaap ekawēn kay. ³ Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymuğuykukuap puxim. Wara'at cuy koap je'bapuk wuykukukat ajēm awap. Koap cuy Deus kay'ūmayū je'bapuk wuyparakpe. Deus a'ō kay kūyjobit'ūm cīcā jeku ip. Ikērēat mujurūğrūğxiat tak cuy je'bapuk. Kuyje:

— Ōn ma ikērēat mujurūğrūğxiat cuy oğuju ipiat'ajojoap kay — io'e Deus. — Wūy ma jeenuy oxewi soat em ipiat'ajojom — io'e Deus.

Imēnpuye iba'ore warara'acat pe ixe muju'ūm ām. Je'ju ma Deus a'ōbi ipiat'ajojoap kay. ⁴ Ixe ikērēat mujurūğrūğxiat itakoma jījā je'e jewexe deusyū kay—deusbaroyū kay. Ijodiat ibuyxim ikuğ iayū kay itakoma jījā je'e.

— Iteyū bodi ma wa'ōbuyxi — i napa ma je'e ixe. — Ixeyū a'ō kay ġu juy epesop—wa'ō kay acā — i je'e ixe soat pe ijodiat pe. Ixe jabik Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboğat'a be. Deus jomuymuy soat pe ijodiat pe.

— Ōn acā Deus — i napa ma je'e. Imēğap ebapuk puje, Jesus Cristo jajēm.

⁵ Ade em iboap cuk adi oğuwēnuwēn eywebe eyxe bima. Gebum ġu du eyju wekawēn kay. ⁶ Gasū ma warara'acat ikērēat mujurūğrūğxiat ajēmap muba'oreren. Eyetaybit iboam. Ixe ajēmap ekabia be bit jajēm. ⁷ Iba'arēm ma ikērēat mujurūğrūğ ġasū ikērēat mujurūğrūğxiat. Guyjom pit Deus ixe ajēmap muba'oreren'ukat ju'uk. I'uk puje, ibapuğ ma ikērēat ġujurūğrūğ soat etabutpe. ⁸ I'uk puje, ikērēat mujurūğrūğxiat je'bapuk. Wuykukukat Jesus ajēm puje bit, ixe ġu'ūm. Puw! Jebidom ixe ġu'ūm. 'ūm. Ixe a'ōbacaap ġu'ūm. 'ūm. Ixe a'ōbacaap ġu'ūm jajēm ām idipan. ⁹ Ikērēat mujurūğrūğxiat jajēm. Satanás a'ōbacaap kuğ. Napa ma ja'ōbacaap ġubapuk adeayū etabutpe. Wuywebe i'e ba'oreat ġubapuk adeayū muğuykuku ojuy. Itabēğbēğ jeedop ip ixe a'ōbacaap cocom, jewemuğuykukukum ip puye. ¹⁰ Ipiat'ajojoap kay cumayū ġuğuykuku. Ipiat'ajojoap kay je'ju ip kawēn icēmat kay kūyjobit'ūm puye. Ibu'u jījā ip osodop jetabut am kawēn icēmat kay. Deus pe jedaxijo an ibu'u ip osodop. ¹¹ Imēnejtu Deus wuymuğuykuku'ukat ġuju ixeyū kay ixeyū mutabut am napaap kay. ¹² Imēnpuye soat ip yukpiwat jeedop Deus xe. Wūy ma jeedop ip Deus wi kawēn icēmat kay kūyjobit'ūm puye—napa ma i'e am icokcok puye dak.

¹³ Ocekitpitpiyū, eykukpin cīcā wuykukukat xe. Ipi mujurūg'isum Deus cuk eynaē eydaxijo am. Ibiōgbuk xipacat ja'ōbacaap ūmūm eywebe xipacat mujurūgrūg'ukayūm. Kawēn icēmat kay eyetabut. Imēneju Deus ebekitkiyū eyju. Imēnpuye soat em:

— Bay, ēn xipat cīcā, Tessalōnica ka watwat etaxijo buye — i oceju e'em Deus pe.

¹⁴ Ixe juk eynaē wuykukukat Jesus Cristo dipap co'i ey'e am. Ixe ekawēn kay eyetabut, kawēn idipat oceguwēn eywebe buye.

— Ka'ūma ma wuykukukat Jesus Cristo jo'iat idipat — i je'e adeayū. Deus cuk wuynaē Jesus Cristo jo'iyūm wuy'e am. ¹⁵ Imēneju, ocekitpitpiyū, kawēn icēmat kay jījā juy epesop. Eybu'um gu juy epesop kawēn icēmat tağ eyeku am—pūg em tak ka'ūma. Kawēn icēmat cuk adi oceguwēnuwēn eywebe ocekawēn tağ, ocemudupmubararaktup pe dak—eywebeaptup pe.

¹⁶ Jesus Cristo wuykukukat. Deus wuyebay. Ixeyū xe juk adi wuykukpin cīcā ajop. Wuya'ōmucanucan'uk ip osodop. Wuybuywatwat'uk ip osodop wuywebe soat em Jesus xe acesop iap wiwi am. Warara'acat podi mā xipan wuykuğ ip, xipat gu ma'gu wuyju. ¹⁷ Imēneju Deus eju ōn kawēnwēn eywebeam.

— Tessalōnica ka watwat a'ōmucanucan cuy eguy — i ōn e'em cebe. — Ixeyū buywatwan cuy eguy ixeyū be soat em xipacat mujurūgrūg ām; soat em cekawēntip i'e am tak — i ōn e'em Deus pe.

3

¹ Ocekitpitpiyū, gāsū ōn wara'at ekawēn jeymukūyjo. Ocewebeam cuy epeyekawēn Deus eju.

— Pauloyū juy esubuywan ixeyū be dao ma ekawēn muwēn ām soat ka watwat pe — i juy epe'e cebe. — Ya'ījojo'ibiyū juy egutabun ekawēn kay apēn cuk adi ēn ocemutabun iap puxim — i juy epe'e cebe.

² Soat gu itabut Jesus ekawēn kay. Ixeyū itabut'ūmayū ikērēat mujurūgrūg soat ka dağ. Warēmtağ ip jekukum. Imēnpuye:

— Pauloyū juy etaxijo ikērēat mujurūgrūg'ukayū be yaokaap puxim — i juy epe'e Deus pe.

³ Imēnpit soat em wuykukukat e'em apēn cuk adi o'e'e iap tağ. Ixe jeya'ōmucan. Ixe jeydaxijo ikērēat mujurūgrūg'ukayū kukukat pui bewi—Satanás pui bewi. ⁴ Apēn cuk adi oce eywebe iap tağ eyju jekukum. Guyjom tak iboap tağ epeku soat em. Ocetaybit iboam. Imēnpuye wuykukukat ocemucokcokcoğ eykay.

⁵ Eywebeam ōn kawēnwēn Deus eju.

— Bay, exe ocekukpin cīcā juk adi ocesop — i ōn e'em cebe. — Tessalōnica ka watwat cuy esubuywan ixeyū be xipan warara'acat kuk am — i ōn e'em. — Bay, Cristo juk adi itaxi jījā osunuy ipiat'ajo am — i ōn e'em. — Tessalōnica ka watwat cuy esubuywan itaxi am ip ipiat'ajo am — i ōn e'em.

⁶ Ocekitpitpiyū, pūgpūg wuykitpitpiyū'in ibu'u jījā kapiğ. Apēn cuk adi oceju eymutaybitbinap tağ gu ip jekukum. Ixeyū burem cīcā gu juy epeku. Iboam oceju e'em eywebe wuykukukat Jesus Cristo a'ōbi. ⁷ Eyju eyetaybit apēn cuk adi ocekukuku iam. Imēnpuye ocekukuap puxim cuy epekuku. Eyxe bima juk adi ocebu'u'u gu ocesop kapiğ. ⁸ Tei'um gu juk adi ocejajat ocexan eyxewi—teihem acā. Kabiam cuk adi ocejekapikpik, ixima dağ tak eyxewi ocexat ojuyap puxim, ocemukaypinput ojuyap puxim tak. ⁹ Cedag kuka o'e ocewebe ocexat ojuy am eyxewi, Deus ekawēn eymutaybitbin puye.

Imēnpit eyxewi juk adi ocejoojuyjuy ġu. Ocebu'u'u ġu juk adi ocesop kapiġ eyju dak eybu'uap puxim.

¹⁰ — Ibukapik'ūmat jekōn ġu juy — i juk adi oce'e'e eywebe eyxe bima.

¹¹ Ijudup mubarararaġ oceju kuy juk eyawēġ oceyawēġtobuxik puye.

— Ibu'u'u ip kapiġ pūġpūġ Tessalōnica ka watwat — i juk adi o'e'e ip ocewebe. — Jebureyū muymuy acā ip e'em — i juk adi o'e'e ip ocewebe.

¹² — Eybu'um ġu juy epesop kapiġ eyxat pu am, eydoti bu am tak — i oceju e'em ibukapik'ūmayū be. — Ēybureyū epejomuymuy ġu juy — i oceju e'em cebe ip. — Eyekawēntim cuy epesop — i oceju e'em cebe ip wuykukukat a'ōbi—Jesus Cristo a'ōbi.

¹³ Ocekitpitpiyū, eyju bit xipacat mujurūġrūġap epeyepere ġu juy. ¹⁴ Ijudup ekawēn kay kūyjobit'ūmat eju ġu juy epekuku ixē musūsūn ām. Waram aco'i kūyjobin je'e isūsūn puye. ¹⁵ Eykay itakomaat kukap puxim cuy ixē epejukuk. Ixē bit cuy epeyawē eykitpit puye.

¹⁶ Wuykukukat wuyaguymucūġucūġ.

— Okukukat, Tessalōnica ka watwat aġuymubabibin cuy eġuy soat em—xipacat cebe ip jebapukpuġ pima, xipat'ūmat jebapukpuġ pima dak — i ōn e'em cebe. — Soat em cuy aġ eġuy ixeyū kay — i ōn e'em cebe.

¹⁷ Paulo kato mujujum eywebe iaptup mubarararaġ ōn obubin ma. Imēn cuk adi otupmubararak soatup—wemudupmubararaktup. Imēn ma ijudup tak otupmuju eykay.

¹⁸ — Xipan cuy Tessalōnica ka watwat ejukuk — i ōn e'em wuykukukat pe—Jesus Cristo be. Ibūrūdup ma.

TIMÓTEO BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP KOAPATUP

¹ Timóteo, ijudup mubarararağ òn ewebeaptum kato muju am ewebeaptup. Paulo òn. Deus wuydaxijojo'ukat. Soat em Deus xe acesop wuyetaít Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Iboap wiwim cîcâ wuyju. Ixe Jesus Cristo emumuju òn. Ixe a'òbi òn jekukum kawên idipat muwênuwên, Deus a'òbi dak. ² Èn okpot co'i jewağuyjojo'i ma wuyetabut Jesus Cristo kay buye.

— Bay, xipan cuy Timóteo ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be. — Etabotaidabotbon cuy eguy Timóteo kay — i òn e'em Deus pe, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Yağuy mubabibin cuy eguy — i òn e'em cebe.

³ — Éfeso ka be juy eguy ibo ka watwat mutaybit am — i juk oce ewebe Macedônia eipi kay oju pin pima.

Gasû dak obikuy ewebe Éfeso ka be enuy am. Pûğpûğayû warêmtağ ibo ka watwat mutaybitbin. Deus ekawên gu ip imutaybitbin—jekawên acâ.

— Warêmtağ gu juy epeğutaybin — i juy ece ixeyû ağokat kayû be. — Epeyepere juy warêmtağ ma imutaybitbinap — i. ⁴ — Epeyekawênwên gu juy apên wuydobuyû'üm'üm cuk adi o'e'e iam — i juy ece cebe ip. — Epeğuwênwên gu juy wuydobuyû'üm'üm putet — i juy ece cebe ip. — Jewa'òxikxiğ acâ epesop iboap muwênuwên pima — i juy ece cebe ip. — Iboam eyju kawênwên pima, warara'acat epeğubikuy gu Deus ekawên tağ jeku am — i juy ece.

Wuyetabut pima acâ wuyetaybit Deusan.

⁵ — “Wuydobuyû'üm'üm ekawên gu juy epeyekawên—Deus ekawên acâ,” i juy ece cebe ip — i òn e'em ewebe.

Imên òn eyawêwêm eywebe biğ ma xipan eyewewekuk am. Apên cedağ wuyxe iap tağ jekukum pima xipan wuyju jewewekug, wuyyağuyisu bima dak; icêmân wuyetabut Jesus Cristo kay bima dak. ⁶ Pûğpûğayû bit cûğ ma jekukuap o'jepere. Cûğat e dağwi oitabidao'iyû buxim ip. Warêmtağ ma ip jemâmâmâm o'e. ⁷ Deus ekawên imutaybitbin'ukayûm pin ip—Moisés pe o'ğuwên'iat ekawên imutaybitbin'ukayûm pin. Imên pit itaybitbût ã ip ixe ekawên. Iboap ekawên iba'arêm cexe ip. Imên puye te'e ma e'em ip:

— Ocejû ma juy Deus ekawên jeymutaybin — i.

⁸ Wuyetaybit Deus ekawên kawêntip cîcâ iam—Moisés pe o'ğuwên iap ekawên—wuyawêwêap ekawên. Ixe ekawên tağ jekukum pima xipat cîcâ kuka o'e wuyxe. ⁹ Deus jekawên o'ğuwên cûğ ma jekuku'ukayû awê âm gu—warêmtağ jekuku'ukayû awê âm acâ. Wuyetaybit iboam. Ibûrû ma juk jekawên o'ğuwên: ika'umayû be, iecugap a'ò kay kûyjobit'umayû be dak, jekay itabut'umayû be dak, ikêrêat mujurûğrûğ'ukayû be dak, jekay'umayû be dak, jebiðğbuk a'ò kay'umayû be dak, cebay o'yaoka'iyû be dak, warara'acat o'yaoka'iyû be dak, ¹⁰ warara'acat tayxi kaykay'ukayû be dak, warara'acat itop kaykay'ukayû be dak, jewekpidaodao'ukayû be dak, jenuy'ünakeke'ukayû be dak, dinheiro bu am warara'acayû dujupa'um'um'ukayû be dak, napapa'ukayû be dak, warara'acat awêğ mukêrêrêrên'ukayû be dak, jemumutaybitbinap muwarurun'ukayû be dak. Ibûrû be ma jekawên o'ğuwên. Ixeyû awê âm Deus jekawên o'ğuwên.

¹¹ — Wekawên acâ juy eguwênuwên soat kaka watwat pe — i juk o'e owebe Deus.

Ibiat ekawēn acā ōn imuwēnuwēn. Iboap acā icēmat. Ixe Deus soat podi ma xipat. Ka'ūma ma omuy ixe jo'iat ya'ōbuyxiat, idipat tak.

12 — Ēn xipat cīcā oxe — i juk o'e owebe wuykukukat Jesus Cristo. — Owebeam cuy kapikpig eguy kawēn idipat muwēn ām soat ka daḡacat pe — i juk o'e owebe.

Ixe soat em wa'ōmucanucan owebe kawēn idipat muwēn ām soat ka daḡacat pe. Imēnpuye soat em ōn e'em cebe:

Ēn xipan cīcā okuḡ — i.

13 Jesus cuk adi ojomuymuy. Ixe butet cuk osubutetmukērērērēn kuy bima. Warēmtaḡ ma juk adi Jesus kayayū ojukukuk. Imēnpit Deus itabotaidabotbot cīcā osunuy okay, Jesus kay wetabut ḡu oguy buye. Wetaybit'ūma ojekukuku wetabut'ūm puye. 14 Wuykukukat warara'acayū bodi ma xipan cuk adi okuk. Ixe juk omutabun jewekay. Ixe juk omutaybin ikukpin warara'acayū kuk am. Imēn wuyju jekukum Jesus Cristo eju mūḡ'i bima.

15 — Jesus Cristo osodot ipi kay ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū daxijo am — i wuyju e'em.

Icēmān wuyju iboam e'em. Cedaḡ cīcā wuywebe wuyetabut am iboap ekawēn kay. Warara'acat ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat podi ma ōn ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat. 16 Imēnpit Deus itabotaidabotbot cīcā osunuy okay. Jesus Cristo yukpiceḡēm ḡu o'e okay. Gasū ixe e'em warara'acayū be:

— Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop — i. — Paulo ma ikērēat mujurūḡrūḡxi osunuy. Ōn pit ikērēm ḡu ixe ojukuk—xipan acā ixe ojukuk — i'e'em Deus warara'acayū be.

Itabut je'e ip cekay itabut'ūmayū, xipan okuḡ puye, yukpiceḡēm ḡu o'e okay buye dak. Soat em Deus xe jeedop ip itait.

17 — Ēn pit soat podi ma xipat — i juy ace ixe Deus pe.

Ibuyxim cuy ixe ajukuk. Kuyje ixe Deus soat kukukat osunuy. Gasū dak e'em ijodiakat kukukat. Guyjom tak soat kukukan jeenuy. Ixe acā je'ū ḡu. Soat em itait jeenuy. Ixe ijo ba'ore wuywebe. Ixe acā Deusat. Ka'ūmḡu wara'at—ixe acā. Imēneju:

— Soat podi ma ēn edip — i juy ace cebe soat em.

Imēn cuy ace!

18 Timóteo, ēn okpot co'i. Imēnpuye jawēwē juy ōn. Kuy bima Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e owebe:

— Deus cuk enaē jekawēn muwēn ām soat ka watwat pe — i.

Gebum cuy eguy ixeyū ekawēn kay! Sorarayū icaat kuḡ jaokaap puxim. Imēnpuxim gebum cuy eguy apēn cuk o'e'e ip ewebe iap kay a'ōbaca'ūmap puxim. 19 Jesus Cristo kay etabucap ecepere ḡu juy. Apēn cūḡ ma exe iap taḡ cuy ejeku, Timóteo. Pūḡpūḡayū bit apēn cūḡ ma jexe iap taḡ ḡu ip jekukum. Jesus Cristo kay jetabucap o'jepere ip ixeyū aḡokatayū. Itabucap ip oi'ūm apēn kobexixi epiriḡ puje soat i'ūmap puxim. 20 Himeneu ixeyū'in, Alexandre dak. Imēnpuye ixeyū xepxepayū oḡukorēm.

— Satanás eykukan cuy je'e — i juk oce cebe ip ixeyū mukūyjo am.

Ixeyū oḡukorēm itaybit am Deus muymuy'ūm ām.

2

1 Koap ōn jawē Deus eju kawēn ām. Acekawēn cuy Deus eju soat peam ijodiak peam.

— Bay, xipan cuy ixeyū ejukuk — i dak cuy ace cebe. — Ixeyū juy esubuywan — i juy ace cebe.

Ajoojuy Deus xewi soat peam. Wuyetaybit ixē soat em xipan wuykuḡ iam. Imēnpuye soat em:

— Bay, ēn xipāt cīcā — i juy ace cebe.

²Deus eju juy acekawēn soat eipi kukukayū beam, soat ka watwat kukukayū beam tak. Deus eju juy acekawēn ixeyū be xipan wuykuk am, wuywebe kaba'ūm wuydop am tak, wuywebe Deus bikuyap taḡ wuyeku am tak, cedaḡ ma wuyeku am tak. ³Xipan wuyekukuap xipāt Deus xe—wuydaxijō'ukat xe. Xipan wuyju jekukum pima, Deus mucokcokcoḡ acesop. ⁴Ixe Deus ibikuy soat taxijō am ipiat'ajojoap kay ijuap puxim. Ibikuy ijodiacayū be itaybit am kawēn icēmān. ⁵⁻⁶Pūḡ ma Deusat omuy. Ixe itakoma jījā ikērēat mujurūḡrūḡap kay. Ijodi bima Jesus Cristo aḡokatkan o'e. Jekpiwan ma oe'ū soat pewi ikērēat uk am. Imēneju Jesus Deus etakomaap o'ḡu'ūm. Ixe Jesus jebay o'ḡudin ijodiat kay. Yawēḡ muwēn pin pima, Deus Jesus e'ūap awēḡ o'yawēḡmuwēn ijodiacayū be. Yawēḡtobuxik puje itaybit ip o'e Deus ibikuy soat taxijō am wuydaxijō am iam. ⁷Imēneju Deus cuk onaē jekawēn muwēnuwēn'ukan. Ixe juk onaē Judeu'ūmayū mutaybitbin'ukan. Napa ḡu ōn e'em. Icēmān ōn e'em ewebe.

— “Eyetabun cuy epesop Jesus Cristo kay” i juy ece cebe ip — io'e owebe.

⁸Jawē ōn ḡasū apēn cūḡ ma wuyeku am Deus eju kawēnwēnap'a be iam. Soat ka be bima juy acejekawēn Deus eju. Deus ekawēn taḡ wuyeku pin pima juy acejekawēn ceweju, warara'acat kay wuyetakoma'ūm pima dak, jewa'ōxikxiḡ'ūm pima dak.

⁹Cūḡ ma juy jeedop ip aoyū Deus eju kawēnwēnap'a be. Cūḡ ma juy jeedop ip jesay kuḡ. Warara'acat pe jejojoan ḡu juy ip jeedop. Yaḡuysan cuy ip jeedop. Iwarum ḡu jadapmuḡḡēm cuy jeedop ip warara'acat pe jejojoan. Ouro muḡḡḡēbu kuḡ ḡu juy jeedop ip, pérola'a muḡḡḡē'a kuḡ ḡu dak. Ibusopsupatpu kuḡ ḡu dak jeedop ip, teiboḡat kuḡ ḡu dak jesay kuḡ. Warara'acat pe jejojoan ḡu juy jeedop ip aoyū. ¹⁰Xipacat mujurūḡrūḡ cuy ip jeedop aoyū— “Jesus ebekitkit oceju” i'e'e'ukayū. ¹¹Deus eju kawēnwēnap'a be jemutaybitbin pima, mūḡ cuy jeedop ip aoyū.

— Kuy wetaybit soan iboam — i'ūmḡu juy je'e ip jewebe ma.

¹²Obu'u ayacat pe aḡokatkat mutaybit am. Cūḡ ḡu ayacat pe warara'acat kukan—aḡokatkat pe acā. Mūḡ cuy jeedop ip aoyū. ¹³Koap Adāo o'ḡuḡḡē Deus—aḡokatkat o'ḡuḡḡē. Kanomūm Eva o'ḡuḡḡē—ayacat o'ḡuḡḡē. ¹⁴Adāo ḡu o'ḡuḡuykuku Satanás—Eva acā. Eva koap Deus ekawēn mubuyxi'ūm'ūm o'e. ¹⁵Imēneju aoyū je'itpi'ajojom o'e. Imēnpit Jesus kay ip itabut pima Deus ixeyū idaxijō, xipan warara'acat kuḡ pima dak, warara'acat pe jejojoan'ūm jekukum pima dak, ikērēat mujurūḡrūḡ'ūm pima dak.

3

¹Timóteo, ḡasū ōn jawē itabucayū kukukayū naē ām.

— Aḡokatkat itabucayū kukukat ojuy bima, xipacan e ojuy — i wuyju e'em. Iboap e'eap icēmān. ²Imēn cuy ip jeku Jesus kay itabucayū kukukayū. Cūḡ ma juy jeku ip. Pūḡ ma dak cuy jetayxim jukuk ip. Yaḡuysan tak cuy jeedop ip. Jewawē tujy ip ikērēat kukap puxim. Warēmtaḡ ḡu ma dak cuy jeku ip. Powatwat tujyōmōm'uḡ tak cuy jeku ip jeduk'a be. Deus ekawēn warara'acat mutaybitbin'uḡ tak cuy jeedop ip. ³Ika'om ḡu dak cuy jeedop ip. Warara'acat aokakam ḡu dak cuy jeedop ip. Ya'ōtareḡ ḡu dak cuy jeedop ip. Itabotaidabotbon tak cuy jeedop ip warara'acat kay. Itabikukum ḡu dak cuy jeedop ip warara'acat edinheiro kay. ⁴Jeduk'a beayū kuḡ tak cuy

jeedop ip xipan. Jebekitkiyū mukūyjobitbin tak cuy jeedop ip. Jebekitkiyū be jemubuyxinam tak cuy jeedop ip. ⁵ Itaybit'ūm xipan jeduk'a beacat kuḡ iam pima, kuka Deus kay itabucayū ikuk pa'ore o'e cebe ip. ⁶ Jesus kay itabun'isuat ḡu juy epejomuy warara'acayū kukukan—itabucayū kukukan. Itabun'isuat muy buje:

— Warara'acat podi ma wa'ōbuyxi — i kuka o'e te'e ma.

Kuyje Satanás:

— Warara'acat podi ma wa'ōbuyxi — io'e te'e ma—ibiōḡbuk kērēayū kukukat.

Tūybe Deus podi ma wa'ōbuyxi iān kuka o'e. Imēnpuye dak Deus ipiat o'supi'ajoat cebe—Satanás pe kuyje. Imēnpuxim itabun'isuat jewexe ya'ōbuyxi bima, Deus ipiat kuka o'supi'ajoat cebe. ⁷ Itabut'ūmayū emumubuyxin cuy epejomuy itabucayū kukukan ikukukat pe jemuḡuycūḡap puxim. Ixeyū xe ya'ōbuyxi'ūm pima, kuka o'jewemuḡuycūḡ ikukukat ip.

— Warēmtaḡ ma cuk ip emuy itabucayū kukukan — i kuka o'e ip cebe. Satanás enobano'abibubu be kuka o'at. Satanás kuka o'ḡuḡuykuku ikērēat mujurūḡ ām.

⁸ Gasū ōn jawē itabucayū buywatwat'ukayū naē ām. Imēn cuy jeku ip ibuywatwat'ukayū. Ya'ōbuyxim cuy jeedop ip. Wara'at taḡtaḡtaḡ ḡu dak cuy jekawēn ip—pūḡ taḡ ma. Kawēdi kōnkōnxi ḡu dak cuy jeedop ip. Itabikukum ḡu dak cuy jeedop ip soat kay jebubun. ⁹ Kawēn icēmān osodop ip itaybit ḡu kuyje—pūḡpūḡ ā. Gasū bit ade itaybicayū o'e. Itabut cīcā jeedop ip kawēn icēmat kay. Apēn cedaḡ ma jexe ip iap taḡ tak cuy jeku ip. ¹⁰ Koam puk itabucayū buywatwat'ukat ojuyat cuy esubuyxijo. Epeye'awero juy teku xe'e xipat kuka o'e iam. Ibuyxijoap tomukadi soat xe xipat pima juy epejomuy ibuywatwat'ukan. ¹¹ Ixeyū tayxi dak cuy xipat ipjeedop. Cekawēnxim ḡu juy jeedop ip. Warara'acat muymuy ḡu dak cuy jeku ip. Yaḡuysan tak cuy ip jeedop. Soat em ip jeedop icēmat e'em. Imēn cuy jeedop ip itayxiyū. ¹² Itabucayū buywatwat'ukayū jetayxim pūḡ ma ip jukuk. Jekpotpoyū mukūyjobitbin tak cuy jeedop ip, jedaxiyū dak, jeduk'a beayū dak soat. ¹³ Xipan itabucayū buywatwan pima, soat ip ibuyxim jukuk. Ya'ōcam ip jetabucap ḡuwēn warara'acat pe.

— Jesus Cristo kay wuyetabut pima, mūḡ'i aceku ceweju — i je'e ip soat pe.

¹⁴ Timóteo, ijudup mubararaḡ ōn eywebeaptum. Gaḡin ma'ḡu ōn cu ojuy ejom. ¹⁵ Ojuap ibun pima bit, etaybit ece cūḡ ma jeku am warara'acayū eju—Deus ebekitkit eju iam ijudup cocom pima. Wuyju Deus kay itabucayū—soat em itacat kay itabucayū. Wuyetaybit kawēn icēmān.

— Uk'a muycemucemap'ip puxim wuyju — i'e'em itabut'ūmayū cūḡ ma wuyekukuap cocom pima, kawēn icēmat taḡ wuyju jekukum puye.

¹⁶ Iba'arēm itabut'ūmayū xe apēn wuyetabut Deus kay iap, itaybit'ūm ip puye. Gasū bit iba'arēm ḡu o'e cebe ip, Jesus Cristo ixeyū mukūyjom puye.

Ixe Jesus Cristo ijodian o'jebapuk. Deus biōḡbuk cuk adi o'e ixe be: “Ēn cūḡ cīcā oxe,” i. Ixe o'jojojo Deus ekawēn tojtjt'ukayū. Itabucayū ixe o'ḡuwēnuwēn ijodi. Ade ijodiat itabut o'e ixe kay. Deus waram ixe o'ḡuyu kabi kay.

4

¹ Gasū ōn jawē ibiōḡbuk kērēat a'ō kay kūyjobicayū be eymuḡuykukuap puxim. Amap kabia be Jesus kay jetabucap jepere ip pūḡpūḡpūḡ. Ibiōḡbuk kērēat ekawēn kay ma itabut jeedop ip—wuymuḡuykukuku'ukayū a'ō kay dak. ² Soat em napa ma e'em ip. Wuymuḡuykukukuxi ip. Itaybit ḡu ip ajo

xipat iam ajo xipat gu iam tak. Cewawē ba'ore ip. Ipikat puxim ip xidig mupikupikap puxim.

3 — Cūg gu wuywebe jewebumūn ām — i'e'em ip wuywebe napa ma. — Ibiat i'opi wuywebe — i dak e'em ip napa ma.

Deus pit soat xat o'gubapuk itabucayū xan—kawēn icēmān itaybicayū xan.

4 Soat Deus emumugē xipat.

Imēnpuye ka'ūmgu i'opiat wuywebe.

Imēnpuye jekōn pima:

— Bay, xipat cīcā ēn, soat em ēn ocexan iūmūm ocewebe — i wuyju e'em Deus pe.

5 — Soat wemumugē xipat ipi watwat xan — i juk o'e Deus.

Jekōn pima wuyju dak kawēnwēn Deus eju.

— Ēn xipat cīcā — i'e'em wuyju cebe.

Imēneju ka'ūmgu i'opiat wuywebe.

6 Timóteo, owebe awēap cuy eguwēn wuykitpitpiyū be itabucayū be. Iboam ixeyū mukūyjojom pima, xipacan ecesūy Jesus Cristo be kapikpik'ukan. Kuy bima etabun cuy eguy Jesus Cristo kay iap ekawēn icēmān. Kūyjobin cuy eguy iboap ekawēn kay bekicat jetitinap puxim. Iboap ekawēn taḡ cuk adi ejekuku.

— Gasū dak imēn cuy ejeku — i ōn e'em ewebe.

7 Itabut'ūmayū dobyū'ūm'ūm ekawēn kay gu juy eguy. Te'e ma kuka eguy ixeyū ekawēn kay etabut. Ixeyū'ūm'ūm ekawēn kay bima, wuybu'u kuka ace wuyetabut am Jesus kay. Ēn pit soat em kūyjobin cuy eguy Deus biōḡbuk a'ō kay biḡ ma etabut cīcā am Cristo kay. 8 Xipat wuywebe wuyjebit mubacacan am. Ibodi ma bit xipat wuywebe soat em kūyjobit am Deus biōḡbuk a'ō kay. Ixe a'ō daḡ jekukum pima, wuyaguy'isum kuka ajeku ijodi bima. Wuye'ū buje dak soat em Deus xe acesop waram wuyetait puje.

9 Icēmān ōn emutaybitbin iboam. Wuyetabun cuy ajop iboap ekawēn kay. 10 Wuyetabut cīcā Deus kay—soat em itaicat kay. Imēnpuye wuyju kapikpiḡ cīcā warara'acat mutabut am cekay. Ixe soat taxijo ojuy. Ixe soat jekay itabucayū daxijojom.

11 Timóteo, wawēwēap cuy eguwēn wuykitpitpiyū be.

— Paulo ekawēn taḡ cuy epekuku — i juy ece cebe ip.

12 — Aypa gu buk ēn. Ocetabut gu ekawēn kay — i'ūmgu juy je'e ewebe warara'acayū. Cūg cīcā juy ejeku. Ekawēntim cuy eguy. Xipan tak cuy itabucayū ejekuk, itabut'ūmayū dak. Etabun cīcā dak cuy eguy Deus kay. Aguy'isum tak cuy eguy. Cūg ma juy ejeku warara'acayū be ekuap co'i jeku am. 13 Wajēmap wiwim pima Deus ekawēntup cocom cuy eguy je'awerorom'ukayū be ya'ijo am. Deus ekawēn muwēnuwēn cuy eguy cebe ip. Ixeyū mutaybitbin cuy eguy Cristo ekawēn. 14 Deus cuk ja'ōbacaap o'gūm ewebe kapik am cebeam. Ixe juk ja'ōbacaap o'gūm ewebe jekawēn muwēnuwēn'ukayū eweju kawēn puje—itabucayū kukukayū eweju kawēn puje. O'jewebumōḡ ip abi jeje Deus ekapikap pe emuy ām. Imēn cuk o'e ip Deus biōḡbuk a'ōbi. Ixe a'ōbacaap taḡ cuy epeku. 15 Gebum cuy eguy owebe awēwēap kay. Iboap taḡ cuy ejeku. Imēn eku buje, “Big ma Jesus Cristo ekawēn taḡ ēn jekukum” i je'e ip ewebe ejojoayū. 16 Eday'em'mum cuy eguy warēmtaḡ ekuap puxim, warēmtaḡ ma warara'acat mutaybinap puxim tak. Cūg ma eku buje, aguy'isum ejeku ijodi. Deus xe eguy e'ū buje dak. Ekawēn cocoyū dak ixexeedop ip soat em.

5

¹ Ikērēat mujurūg puje, aypaat egukorēm gu juy. Eyawē acā juy. Ixe juy eyawē ebure awēap puxim. Aypapat eyawē juy ekitpit awēap puxim.

² Yabubut cuy eyawē eixit awēap puxim. Warara'acayū aoyū dak cuy eyawē eixit awēap puxim. Aoyū eju kawēnwēn pima jaejubuku ocepo iap kay juy gebum gu eguy.

³ Gasū òn jemukūyo apēn itop'e'ū'ibiyū buywan—ibadip'ūmayū iam.

⁴ Itop'e'ū'ibit i't'et pima, i'iyū juy xipan jexi jukuk. Yuktaxitxet pima, yuktaxit cuy xipan jeawa jukuk. Deus xe cūg ma warara'acayū be gu ixeyū xi kuk am, ixeyū eawa kuk am tak—ibadipyū be acā. Ixeyū itaybit cuy cūg ma Deus xe wuybadip kuk am iam kuy bima xipan ip jekukap teim. Irem gu juy jexi jukuk ip. Ixeyū juy ixat je'gūmgūm cebe ip, cesay dak. Imēn xipat Deus xe. ⁵ Pūg̃pūg̃ itop'e'ū'ibiyū tadaybot ma. I't'et gu ip. Yuktaxitxet gu dak. Ixeyū itabut warara'acat kay gu—Deus kay acā. Kabiam, ixima dag tak ka'umat ojuyjuy ip Deus xewi acā—warara'acat xewi gu—ixeyū itop'e'ū'ibiyū. Deus eju kawēnwēn ip warara'acat peam, warara'acat kay gebum puye. Ixeyū be acā itabucayū juy ixat je'gūm, cesay dak, ibadipyū'um puye. ⁶ Warara'acayū bit imēn gu jekukum itop'e'ū'ibiyū. Jewemucokcokcog ā jekukum ip. Itabēg ip. Inaka Deus xe ce'uat co'i ip warēmtağ ma jekukum puye. Ixeyū juy esubuywan gu. ⁷ Owebe awēwēap cuy eguwēn wuykitpitpiyū be warara'acayū be ixeyū ekukuap muymuyap puxim. ⁸ Xipan wuybadip kuğ'um pima, wuyetabucap epereap co'i aceku. Itabut'umat ekukuap podi ma ikērēm aceku.

⁹ Soat gu juy esubutetmōg ip itop'e'ū'ibiyū butet itabucayū e'aweroroap'a beatup pe. Itop'e'ū'ibit yabut pima—60 koato kuğ pima; ceweitopta ebikamat itom pima dak; ¹⁰ warara'acayū “Teku xipacan e'em soat em” i'e'em pima dak; xipan je'iyū o'guypan pima dak; jeduk'a be powatwat tujuōmōm pima dak, soat em Deus ebekitkiyū buywatwan pima dak; iba'oreat kukayū buywatwan pima dak; warara'acat pe idipat mujurūgrūg pima dak—ixeyū butet acā esubutetmubararak taperadup pe—teyūku kapikpiğ Deus peam iaptup pe.

¹¹ Yaypan'isuat putet pit esubutetmōg gu juy igodup pe—itop'e'ū'ibit putetup pe. Waram jewebumūn pin je'e ip. Ibu'u je'e ip kapik am Cristo beam. ¹² Koap pima:

— Waram pit ocewebumūn gu. Cristo beam acā kapiğ òn — i juk o'e ip. Ibu'u ip pima bit:

— Te'e ma “Cristo beam acā kapiğ òn,” i juk ece — i je'e warara'acayū cebe ip.

¹³ Ixeyū itop'e'ū'ibiyū te'e ma ip kabiabun kapkam uk'a kapkam. Ibukapik'ūmayū ip. Cekawēnxi ip. Kawēn mukērērēn tak ip. Imuwēnpiat muwēnuwēn ip. ¹⁴ Imēneju:

— Waram jewebumūn cuy ip itop'e'ū'ibiyū yaypan'isuayū — i òn e'em. — Waram jewe'ita juy ip — i òn e'em. — Xipan cuy ip jeedop je'iyū kuğ — i òn e'em.

Waram ip jewebumūn puje, wuyuy ba'ore je'e wuykay'ūmayū be. ¹⁵ Pūg̃pūg̃ itop'e'ū'ibiyū'in o'jēm Deus e dagwi. Satanás aō kay kūyjobit am ip o'jēm.

¹⁶ Itabacat padip itop'e'ū buje, ibadipyū juy ixē subuywan.

— Ocebadip cuy epesubuywan — i'ūmgu juy je'e warara'acayū be, itabucayū be.

Ibadip'ūmayū buywatwan pit ip jeedop itabucayū.

¹⁷ Xipan cuy itabucayū kukukayū ajukuk. Eykukayū xipan itabucayū kuḡ pima, xepxem cuy cekapikaptei epeteida cebe ip. Kapikpiḡ cīcā bima, xepxem cuy cekapikaptei epeteida cebe ip Jesus ekawēn muwēnuwēn'ukayū be—Deus ekawēn eymutaybitbin'ukayū be dak. ¹⁸ Imēn e'em Deus ekawēn tup—Moisés emudupmubararaktup: Imukapikpiḡ pima, eōhōbi epesubimukirik ḡu juy jexat'oap puxim—āḡ jekōn, i. Imēn e'em Lucas emudupmubararaktup: Cekapikaptei juy epeḡūm kapikpik'ukat pe, i. Imēneju cekapikaptei juy epeteida itabucayū kukukayū be. ¹⁹ Pūḡ pe itabucayū kukukat muymuy buje, eyetabun ḡu juy epesop ixe ekawēn kay. Xepxepayū bit, ebapūḡayū dak pūḡ taḡ ma ixe muymuy buje, eyetabun cuy epesop ixeyū ekawēn kay. Wara'at tagtagtag pima bit, eyetabun ḡu juy epesop ixeyū ekawēn kay. ²⁰ Itabucayū kukukat ikērēat mujurūḡrūḡap epere am ibu'u bima juy epeḡukorēm soat etabutpe. Epeḡukorēm cuy warara'acat pe iparara am ikērēat mujurūḡap puxim.

²¹ Timóteo, owebe awēwēap taḡ cuy ejeku. Pūḡ taḡ ma juy ejukuk soat itabucayū. Ebu'um ḡu juy eḡuy imukorēm ām ip ebureyū maḡu ip. Iboap muwēnuwēn ōn ewebe Deus a'ōpiju, Jesus Cristo a'ōpiju dak, Deus ekawēn tojtōt'ukayū a'ōpiju dak—ikērēat kuḡ'ūmayū a'ōpiju. ²² Dao ḡu juy ecewewebumōḡ aḡokatkat abi jeje imuy ām itabucayū kukukan. Warara'acayū ikērēat mujurūḡrūḡ pima, eju ḡu juy ceweju ip. Aḡuy'isum cuy eḡuy. Ikērēat cuy eḡuḡē ḡu—pūḡ em tak ka'ūma.

²³ Idibi at ḡu juy etikōnkōn. Uva'abidi dak etikōnkōn, edada muxere am.

²⁴ Pūḡpūḡayū soat etabutpe ikērēat mujurūḡrūḡ. Soat itaybit ikērēat mujurūḡrūḡ ip iam. Itaybit ip ḡaxīn ma Deus ipiat supi'ajoat cebe ip iam. Warara'acayū bit iba'arēm ma ikērēat mujurūḡrūḡ. Guyjom pit soat itaybit je'e ikērēat o'ḡujurūḡrūḡ ip iam. ²⁵ Imēnpxim pūḡpūḡayū ma soat etabutpe ma xipacat mujurūḡrūḡ. Soat itaybit xipacat mujurūḡrūḡ ip iam. Warara'acayū bit iba'arēm ma xipacat mujurūḡrūḡ. Gasū ka'ūma ma itaybit apēn ixeyū e'em iam. Guyjom pit itaybit je'e ip.

6

¹ Tei'ūm kapikpik'ukayū be ecekawēn cuy—Jesus kay itabucayū be.

— Ibuyxim cuy eyekariwa epejukuk — i juy ece cebe ip. — Ibuyxim ip ikuḡ pima kuka Deus o'jomuymuy ḡu ip itabut'ūmayū — i juy ece cebe ip. — “Pauloyū warēmtaḡ ma itabucayū mutaybitbin,” i'ūmḡu kuka dak o'e ip — i juy ece cebe ip.

² Pūḡpūḡ ixeyū 'in kapikpiḡ itabucayū beam, jekitpitpiyū beam.

— “Kūyjobin ḡu oce wekariwa a'ō kay, ixe dak itabut Jesus kay buye,” i'ūmḡu juy epe'e — i juy ece cebe ip. — Xipan cīcā juy epeyekapik cebeam ixeyū dak itabut puye, Jesus xe ikukpin ip puye dak — i juy ece cebe ip.

Timóteo, iboam cuy itabucayū eḡutaybin

— Xipan cuy epeku — i juy ece cebe ip—tei'ūm kapikpik'ukayū be.

³ Wuykukukat ekawēn icēmān—Jesus Cristo ekawēn. Ixe ekawēn taḡ jekuku'ukat Deus bikuyap taḡ tak jekukum. Ade'ūmayū bit cekawēn kay ḡu. Cekawēn ḡu imutaybitbin ip. Warēmtaḡ ma imutaybitbin ip.

⁴ — Warara'acat podi ma ocetaybit — i'e'em ip te'e ma.

Imēnpit itaybit ḡu ma ip. Soat em jewa'ōxikxiḡ ip. Jawa'ōdawutwutxi ip. Itabikuku e'em ip jewewekay, imēn jekukum puye. Wara'at tagtagtag ma ip kawēnwēn. Itabutkarey ip jewewekay. ⁵ Soat em ip jewa'ōxikxiḡ jewewēju. Yaḡuyba'arēm ip o'e. Oibu'un ip kawēn icēmat kay. Tūybe Deus

kay wuyetabut pima acejekariwan iân e'em ip. ⁶ Deus kay itabucat ibubut adeat puxim e'em icokcok, Deus kay wuyetabucap wuybubut kuḡ iap podi ma xipat puye. ⁷ Ajo-kuḡ wuybui be wuykap'isum? Ka'ûma kuḡ! Imênpuxim ajo'in acetujowat ijodiwi wuye'û buje? Ka'ûma ma! ⁸ Wara'at kuḡ'ûm pima, wuycockoḡ mabuk acesop wuydotite bima, wuyxaxet pima dak. ⁹ Ibubut ade pinayû ikêrêat mujurûgrûḡ dinheiro buap ojuy. Warêmtaḡ e'em ip itabikuku soat kay jebubun puye. Xipat ḡu ip soat xe ijodiat xe. Soat em ipiat supî'ajojo ip. Deus wi wûy ma jeedop ip. ¹⁰ Ikêrêat mujurûgrûḡ ip soan dinheiro kay itabikukuap tomuju. Pûḡpûḡayû oibu'un ip Jesus kay. Jetabucap o'jepere ip dinheiro kay jîjâ buye. Ade o'jat ip dinheiro. Inaka iḡuycûḡ cîcâ ip jekukum jetabucap o'jepere buye.

¹¹ Ên pit, Timóteo, Deus a'ôbuyawatwat'ukat ên. Imênpuye ikêrêat pewi juy ecenapôn. Cûḡ ma juy ejeku. Ikukpin cîcâ juy Deus ejukuk. Etabun cîcâ juy eguy cekay. Ikukpin cuy warara'acat tak ejukuk. Etaxim cuy ipiat esupi'ajo. Yobogan pin ḡu juy eguy. ¹² Jedaudau'ukat soan jewûncaan jedaudaum koap jedauap epere am jabeatup pu ojuy adeayû etabutpe. Ixe buxim ên tak soan a'ôbacaan cuy etabut eguy Jesus kay. Ebu'u'ûm pima, soat em Deus xe eguy e'û buje. Adeayû etabutpe:

— Wetabun oḡuy Jesus kay ḡe buje bit — i juk ece kuy bima.

Imên i'e buje, Deus cuk enaê soat em enuy am jexe. ¹³⁻¹⁴ Jesus ekawên taḡ cuy ejeku ewebe ikêrêat muḡêap puxim; Jesus pe “Ikêrêat kuḡ ên” i'eap puxim ewebe. Wara'at taḡ ḡu juy ejeku—Jesus ekawên taḡ acâ—soat ekawênwênap taḡ acâ. Ixe ekawên taḡ cuy ejeku wuykukukat ajêmap wiwim pima—Jesus Cristo ajêmap wiwim pima. Iboam ôn awêwêwê Deus etabutpe, Jesus Cristo etabutpe dak. Ixe Deus soat mutaicin. Ixe Jesus Cristo iparara'ûma kawên icêmât o'ḡuwên iecugap pe—Pôncio Pilatos pe. ¹⁵ Imudot pin pima, Deus waram ixe Jesus Cristo ḡudot wuykay. Ixe Deus xipat cîcâ. Wara'at ḡu omuy ijodiat kukukat—Deus acâ. Ixe ijodiat kukukayû kukukat. Ixe ijodiat ekariwayayû ekariwa. ¹⁶ Soat pit ace'û. Ixe bit je'û ḡu. Ka'ûmḡu xipat'umat cebe. Daxadiae beat co'i. Wuyajêw pa'ore cetêḡ. Abu ixe o'jojojo? Ka'ûma ma. Iba'ore wuywebe ijo am.

— Kûyjobin ocesop a'ô kay acâ — i juy ace cebe. — Soat podi ma ên a'ôbaca — i juy ace cebe. Imên cuy ace.

¹⁷ Timóteo, ibubut adeayû juy eyawêwê.

— Eya'ôbuyxian pin ḡu juy epesop — i juy ece cebe ip. — Dao ma kuka eybubut oi'ûm — i juy ece cebe ip. — Imênpuye eyetabun ḡu juy epesop eybubut kay—Deus kay acâ eyetabun — i juy ece cebe ip. — Deus ade iûmûm wuywebe wuy mucokcok am — i juy ece cebe ip. — Soat wuyemumukayp-input iûmûm wuywebe — i juy ece cebe ip. ¹⁸ — Xipan cuy warara'acat epejukuk — i juy ece cebe ip. — Xipacat cuy epeḡujurûgrûḡ — i juy ece cebe ip. — Eydacum ḡu juy epesop warara'acat pe — i juy ece cebe ip. — Ibubut'umat pe juy eybubut'in epeḡûm — i juy ece cebe ip. ¹⁹ — Eybubut'in iûmûm pima ade epejukuk eybubun kabi be — i juy ece cebe ip. — I'ûm ḡu eybubut — i juy ece cebe ip. — Icêmân Deus xe epesop eyetaît — i juy ece cebe ip.

²⁰ Timóteo, apên Deus o'e ewebe iap taḡ cuy ejeku. Ade'ûmayû warêmtaḡ ma kawênwên ip. Jewa'ôxixi'g ip. Deus muymuy ip. Cekawênxiayû ip.

— Warara'acat podi ma ocetaybit — i'e'em ip napa ma. Ecekawên ḡu juy ceweju ip.

²¹ — Warara'acat podi ma ocetaybit — i'e'em ip napa ma.

Jetabucap ip o'jepere e bewi oitabidao'ibit puxim.

— Bay, xipan cuy Timóteo ejukuk — i òn e'em Deus pe. — Xipan cuy soat Jesus kay itabucayũ ejukuk — i òn e'em cebe.
Ibũrũ ma.

¹² Itabut'ūmayū ipiatpi'ajojoan owebe, òn kawèn idipat muwēnuwèn puye. Obu'u gu ma'gu ogyu wetabut am Jesus kay. Wetabut cuk adi ogyu cekay. Gasū dak wetabut ma cekay, wetaybit cīcā ixem puye. Wetaybit soat podi ma ixē ya'òbaca iam. Soat oğūm cebe iap muxipanpan jeenuy jajēmap kabia wiwim pima. ¹³ Kawèn icēmān cuk adi òn emutaybitbin. Iboap ekawèn tag cuy ejeku. Wekukuap puxim cuy ejeku. Etabun cīcā juy egyu Jesus Cristo kay. Xipan cuy warara'acayū ejukuk. Imèn cuy ajeku Jesus Cristo eju mūğ'i wuyju jekukum pima. ¹⁴ Kawèn idipat o'ğuwèn ip ewebe kuy bima. Gebum cuy egyu iboap ekawèn kay. Ibiōğbuk xipacat omuy wuywebe—Deus biōğbuk. Ixe biōğbuk wuybuywatwan ixe ekawèn kay gebum am.

¹⁵ Ade Ásia eipi watwat'in cuk opere iap awēğ kuy eyawēğtobuxik. Fígele ma ixeyū'in osunuy, Hermógenes tak. ¹⁶ Onesíforo bit obuywatwat'uk osunuy. — Xipan cīcā juy Onesíforo ejukuk, ibadipyū dak — i òn e'em wuykukukat pe.

Ixe isūsūn gu osunuy jajēm ām daomūnmūnap'a be ojo am. Pūğ em gu ixē Onesíforo omucokcokcoğ—ade em ma. ¹⁷ Roma ka be jajēm'isum okudadam oeku. Odobuxik puje acā oibu'un okudadam. ¹⁸ Etaybit Éfeso ka be bima soat em ixē obuywatwat'uk osunuy iam. Imēneju:

— Wetabotaidabotbon cuy ogyu ekay kūyjobit'ūmayū be ipiat'ajoap kabia be iam cuy Onesíforo eğutaybin — i òn e'em wuykukukat pe.

2

¹ Timóteo, ēn okpot co'i. Deus soat em xipan wuykuğ Jesus Cristo eju mūğ'i wuyju jekukum puye. Imēnpuye a'òbacaam cuy egyu! ² Adeayū mutaybitbin cuk adi ogyu—emutaybitbin tak. Ēn pukto iboam cuy cūğ ma jekuku'ukayū mutaybitbin egyu ixeyū be warara'acayū mutaybin am.

³ Ade itabucayū ipiatpi'ajojom. Ēn tak sorara buxim ebu'um gu juy egyu ipiatpi'ajo am. Jesus Cristo esoraram cuy egyu. Sorara buxim ixē a'ò kay acā juy kūyjobin egyu. ⁴ Nopagōğōm pima jeduk'a beat co'i'ūmgu jekukum sorarayū. Ja'òbi gu ip jekukum—jekukukat a'òbi acā. Imēnpuxim Jesus Cristo a'òbi acā ejeku. ⁵ Cedağ ma o'jedau bima acā kuka o'jat jedauaptei warara'acat podi ma iwūncaat. Cedağ'ūm o'jedau bima bit, kuka o'jat gu. Imēnpuxim ēn tak cuy cedağ ma ejeku. ⁶ Ku be ibukapik cīcāat cuy koam jexat'am yabu. Imēnpuxim ēn tak cuy ecekapik cīcā Jesus Cristo beam. ⁷ Timóteo, gebum cuy egyu wekawèn kay. Wuykukukat cuy jemutaybin apēğape wekawèn iam.

⁸ Gebum cuy egyu Jesus Cristo kay. Deus ixē Jesus Cristo o'ğutait ce'ūap to-mukadi. O'ğuyu kabi kay. Davi naxeğebit o'ğuyu. Iboap cuk adi oğuwēnuwèn kawèn idipat muwēnuwèn pima. ⁹ Itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supi'ajojoat owebe, kawèn idipat oğuwēnuwèn puye. Ikērēat mujurūğrūğ'ukat puxim ip odaomūn owebe kawèn idipat muwēğap puxim. Imēnpit iba'ore cebe ip kawèn idipat muwēğap mu'ūm ām. Kawèn idipat muwēnuwēnap i'ūm gu. ¹⁰ Imēneju wetaxi jījā ipiatpi'ajo am Deus emunaēhēyū be kawèn idipat a'ījo am. Wetaxi jījā ixeyū mutabut am Jesus Cristo kay. Deus ixeyū dak idaxijo wuydaxijoap co'i. Deus dipap kuğ jeedop ip. Ixeyū dak Deus xe jeedop wuyweju. Soat em wuyetait acesop cexe. ¹¹ Apēn cuk adi oğuwēnuwèn ewebe iap waram guto oğuwèn ewebe gasū dak. Iboap ekawèn icēmān.

Wuybu'u'ūm pima wuye'ū ām Cristo bikuyap tag wuykuap oju, ixē xe acesop wuyetait, i.

¹² Ipiatpi'ajo am wuyetaxi bima, ijodiacat kukukayūm acesop Cristo eju, i.

“Ōn pit Cristo ebekit ġu,” i wuyju e'em pima, “Eyju dak webekitkiyū ġu,” i je'e wuywebe ixē dak, i.

¹³ Wuyju ixē ekawēn epereperem. Cristo bit ja'ōmuwarururun ġu. Ixē soat em e'em apēn cuk adi o'e'e iap tag, i.

¹⁴ Owebe awēwēap cuy eġuwēn ebekitkiyū be ġebum ip top am. Eġutaybitbin cuy ip.

— “Epeyewa'ōxikxiġ ġu juy,” i ōn e'em eywebe Deus topabe — i juy ece cebe ip.

Jewa'ōxikxiġ pima ip ya'ġojomayū buywatwan ġu ip—ixeyū mubu'u'un acā jetabut am Jesus Cristo kay. ¹⁵ Soan ma ece Deus pe “Cūġ ma ēn jekukum oxē” i'e am ewebe. Cūġ ma juy kapikpiġ eġuy ešūsūnap puxim Deus pe ekapikap coan. Kawēn icēmat cuy eġutaybitbin—Deus ekawēn. ¹⁶ Te'e ma jewa'ōxikxiġ ip adeayū. Deus pit cekawēn kay ġu ip. Ixeyū ekawēn coco'ukayū biġ ma Deus kay ġu e'em. Jawa'ōxikxiġ ġu juy eġuy ixeyū eju. ¹⁷ Ot'ū'ū wuyēn mu'ūmu'ūm. Imēnpuxim ixeyū wuymutaybitbin pima wuyetabucap kuka o'ġu'Ūm ip. Wuymubu'un kuka ip Cristo kay wuyetabut am. Himeneu ixeyū'in Fileto dak. ¹⁸ Pūġpūġ itabucayū'in ixeyū ekawēn kay itabut o'e. Imēnpuye oibu'un ip Jesus kay. Jetabucap o'jepere ip e bewi itabidaoat puxim.

— Deus kuy itabucayū'ūm'ūm o'ġuyū kabi kay — i napa ma e'em ip itabucayū be. — Wuyiwat xeku — i napa ma e'em ip.

Imēn ip itabucayū mu'ukpiceġēġēn Jesus kay. ¹⁹ Wuyju bit acejepere ġu wuyetabucap, kawēn cūġat kay wuyetabut puye. Cem ma uk'a muy buje, ya'at'et ġu. Imēnpuxim kawēn cūġat kay wuyetabun puje, acejere ġu dak. Deus ebekitkiyū wuyju. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Wuykukukat itaybit abuyū webekitkiyū iam, i.

Wara'atup e'em:

“Deus ebekit ōn” i'e'e'ukat ikērēat mujurūġrūġap cuy jepere, i dak e'em Deus ekawēntup.

²⁰ Ya'ade opop ibubut mūn'a'a yabo'gat'a be—ibubut adeat tuk'a be. Ouro muġēġē'a opop, prata muġēġē'a dak, ip muġēġē'a dak, wuyñōm muġēġē'a dak. Pūġpūġ'a kuġ ip soat kabia. Wara'at'a kuġ pit ip xipacat ebapuk puje acā, ya'ōbuyiat ajēm puje acā. ²¹ Ikērēat mujurūġrūġap eperē buje wuyju dak xipat acesop wuykukukat Jesus xe.

— Obuywatwan cuy eġuy, xipat ēn oxē buye — i je'e wuywebe. — Ocokcok cīcā ekay — i je'e wuywebe, wuyaġuyisu buye, ikērēat mujurūġrūġap kuy acepere buye dak.

²² Yaypan'isuayū etabikukuap kay ġu juy eġuy. Cūġ ma juy ejeku Deus etabūpe. Etabun cuy eġuy Jesus Cristo kay. Ikukpin cuy soat ejukuk. Kaba'ūm cuy eġuy warara'acat eju. Imēn ma jekukum ip— “Ocekukukat, ocebuywatwan cuy eġuy” i'e'e'ukayū—Deus emumuisunyū. ²³ Ecekawēn ġu juy jewa'ōdawutwut'ukayū eju, warēmtaġ ma kawēnwēn'ukayū eju dak. Jawa'ōxikxiġ acā ip. ²⁴ Wuykukukat buywatwat'ukat pit jewa'ōxikxiġ ġu juy. Xipan cuy soat jukuk. Xipan ma juy soat mutaybitbin jeenuy. Yukupiceġēm ġu juy warara'acat jukuk. ²⁵ Wuymuymuy'ukayū mukūyjobitbin pima, wuya'ōpuruġ ġu juy acekawēn ceweju ip. Imuyxim cuy ip ajukuk. ġuyjom paxi Deus ixeyū ġubu'un ikērēat kay am. Ixeyū aco'i ġutabun kawēn icēmat kay. ²⁶ Kuy bima ibiōġbuk kērēayū kukukat ixeyū o'jat puca buap puxim. Ibiōġbuk kērēayū kukukat bikuyap tag ip jekukum ġasū. Gaxīn ma aco'i

guto ip yağuyusan. Ibu'un aco'i kuka ip ibiðögbuk kërëayũ kukukat a'ð kay nobano'abibubu bewi puca o'kap iat puxim.

3

¹ Amap kabia iba'ore jĩjã je'e itabucayũ be Deus ekawën tağ jeku am adeayũ ikërëat ğujurũrũğ puye. Gebum cuy eguy iboap kay. ² Jewekay acã gebum jeedop ip ijodiacat. Itabikuku jĩjã jeedop ip dinheiro kay.

— Soat podi ma oca'ðbuyxi — i je'e ip napa ma. — Ka'ũmğũ ocejo'iat ya'ðbuyxiat — i napa ma je'e ip.

Warara'acat ekawën mukërërërën jeedop ip.

— Ên xipat cĩcã — i'ũmğũ je'e ip, warara'acat xipacat ùmũm ma'ğũ cebe ip. Kũyjobit ğũ jeedop ip jebay a'ð kay, jexi a'ð kay dak. Ibuyxim ğũ ip Deus jukuk. Ixe kay itabucayũ dak jukuk ip ibuyxim ğũ. ³ Abu jukuk ikukpin? Ka'ũma ma. Ya'ðpuruğ ip soat jukuk. Warara'acat muymuyxi jeedop ip. Jewawëwëm ğũ jeedop ip ikërëat kukap puxim. Dao ma ip etakomamãn. Xipacat kay ğũ jĩjã jeedop ip. ⁴ Jebureyũ tujowat ip cekay itakomaayũ be yaoka am. Warëmtağ ma jeku ip. Jewexe yobog cĩcãayũm jeedop ip. Deus mucokcok pin ğũ jeedop ip—jewemucokcok pin acã.

⁵ — Ocejũ dak Deus ebekitkiyũ — i napa ma je'e ip warara'acat pe. Inaka itaybit ğũ jeedop ip Deus a'ðbacaap kuk am. Deus bikuyap tağ ğũ jeku ip—jebikuyap tağ acã. Ixeyũ burem ğũ juy eguy, ên pit. ⁶⁻⁷ Ixeyũ'in aoyũ muğuykukukum—yağuy'ũmayũ muğuykukukum. Ixeyũ aoyũ ikërëat mujurũrũğ soat em.

— Ikërëat kuğ oceju — i'e'em ip ixeyũ aoyũ. Inaka ikërëat mujurũrũğap epereperem ğũ ip. Iparara ip Deus ipiat supi'ajoat ocewebe iap puxim. Inaka kũyjobit pin ğũ ip Deus pe jedaxijoan. Jewexe ip kawën icëmat kudadam. Jewexe jewemutaybitbin ip. Inaka itaybit pa'ore cebe ip kawën icëmat. Imënpuye imuğuykuku'ukayũ òmòm ixeyũ aoyũ duk'a be. Warëmtağ imutaybitbin ip.

— Ocekawën tağ cuy epeku eyejuap puxim ipiat'ajojoap kay — i'e'em ip cebe ip napa ma.

Imën aoyũ muğuykukukum ip kawën icëmat tobuxikap puxim. ⁸ Moisés kawën icëmat muwënuwën'uk osunuy Deus a'ðbi kuyje. Janes Moisés a'ð kayğũ jĩjã osunuy, Jambres tak. Kawën icëmat kay ğũ jĩjã osodop ip. Imënpuxim ixeyũ ağokatkayũ warara'acayũ muğuykukukum ixeyũ be kawën icëmat kayap puxim. Yağuy'ũm ip. Jesus kay jetabucap ip o'jepere. Itabut'umat co'i ip Deus xe. ⁹ Soat em ğũ bit ijodiacat ğuğuykuku ip—xepxep kabia ã. Guyjom soat ijodiacat je'e cebe ip:

— Ajo am eyetaybit? Ka'ũma am ma! — i.

Imënpuxim kuyjeayũ'ũm'ũm o'e Janes pe, Jambres pe dak.

¹⁰ Bekit, etaybit cĩcã apën òn jekukum iam, apën òn warara'acat mutaybitbin iam tak, apën obikuy Deus bikuyap tağ weku am iam tak. Etaybit apën wetabut Jesus Cristo kay iam, apën wuypiceğëm ğũ òn warara'acat kuğ iam tak, apën ikukpin warara'acat kuğ òn iam tak, apën wetaxi ipiat'ajo am iam tak. ¹¹ Itabut'ũmayũ juk adi ikërëm okuk. Ipiat cuk adi o'supi'ajoat ip owebe. Ikërëm cĩcã juk adi ip okuk Antioquia ka be bima, Icônio ka be bima dak, Listra ka be bima dak. Ade em cuk adi ipiat osupi'ajojo. Wuykukukat Jesus pit odaxijo ixeyũ bui bewi. Etaybit iboam. ¹² Jesus Cristo eju mũğ'i wuyeku am wuybikuy bima, itabut'ũmayũ ipiat supi'ajoat wuywebe, Deus ekawën tağ wuyeku am wuybikuy bima. ¹³ Big ma ip ikërëat ğujurũğ xipat'ũmayũ—warëmtağ ijodiacat mutaybitbin'ukayũ.

Warara'acat muḡyukukukukum ip jeku. Jewemuḡyukuku dak ip. ¹⁴ Ēn pit apēn ōn cuk adi emutaybitbin iap taḡ cuy ejeku—apēn wuybadipyū juk adi emutaybitbin iap taḡ tak. Etaybit cīcā icēmān oceju juk adi emutaybitbin iam. Imēnpuye ocekawēn kay etabun cīcā juy eguy. ¹⁵ Bekin pin ma Deus ekawēntup coco'uk eguy. Etaybit oxe ekawēn. Ibodup cocom pima wuyetaybit acesop apēn Deus wuydaxijojom Jesus Cristo kay wuyetabun puje iam. ¹⁶ Deus a'ōbi kuyjeayū'ūm'ūm ixe ekawēntup o'tupmubararak—soatup. Iboaptup ekawēn xīpat cīcā kawēn icēmān wuymutaybit am. Xīpat cīcā ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū muḡyucūḡ ām ikērēat kay. Xīpat cīcā ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū mubikuy am ikērēat mujurūgrūḡap epere am. Xīpat cīcā itabucayū mukūyjo am Deus bikuyap taḡ jeku am. ¹⁷ Ibodupkuḡ pima wara'at kay ḡu je'e ip itabikuku Deus buywatwat'ukayū. Soat kuḡ kuy ip. Ibodup kuḡ pima, iba'ore ḡu je'e ixeyū be xīpacat muḡē ām—iwarururuat muḡē ām.

4

¹ Deus etabun ḡasū ōn awēm, Timóteo, Jesus Cristo etabun tak. Ixe Jesus Cristo apēn cuk adi oekuku ip iaptei ideida soat pe—itabēḡayū be, ce'ū'ūayū be dak. Ixe Cristo waram jajēm. Ipiat supi'ajoat ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū be ikērēat ip o'ḡujurūgrūḡ iapteim. Xīpacat pit je'ḡūm jebekitkiyū be—xīpacat mujurūgrūḡ'ukayū be xīpacat ip o'ḡujurūgrūḡ iapteim. ² Soat kukukan je'e ixeyū eju—jebekitkiyū eju. Imēneju Deus ekawēn cuy eguwēnuwēn soat pe. Cekawēn cuy eguwēnuwēn imuwēn pa'ore ewebe bima, imuwēn pa'ore'ūm pima dak. Warēmtaḡ ma ceku'ibiyū juy egukorēmrmēm.

— Ikērēat mujurūgrūḡap cuy epeyepere — i juy ece cebe ip. — Eyetabun cuy Jesus kay — i juy ece cebe ip.

Eya'ōmucanucan cuy ip ixeyū be cūḡ ma jeku am. Ekpicēḡē ḡu juy ixeyū egutaybitbin. ³ Guyjom kawēn icēmat com ip ibu'un adeayū. Jekpiwan ma ip jewemucocḡ. Warēmtaḡ ma imutaybitbin'ukayū tomuwā ip jemutaybit am. Ya'tjo pinap acā ip ḡuwēn cebe ip. ⁴ Kawēn icēmat a'tjojoap jepere ip. Warēmtaḡ e'e'ukayū ekawēn kay acā je'e ip—aypapayū'ūm'ūm ekawēn kay acā. ⁵ Ēn pit, Timóteo, aḡuysan cuy eguy warēmtaḡ ekuap puxim. Etaxim cuy eguy ipiatpi'ajojom pima. Kawēn idipat cuy eguwēnuwēn soat pe. Deus cuk enaē kapik am cebeam. Imēnpuye soat em cuy ixe beam kapikpiḡ eguy.

⁶ Ōn pit ḡaxīn ma oaoka ip. Apēn kuyje Deus etabutpe wūnca aokakakaap puxim ip oaoka. ḡaxīn ma ojēm ijodiwi kobe o'jenapōn iap puxim. ⁷ Sorara xīpacat puxim ōn kapikpiḡ Jesus Cristo beam. Pūḡpūḡ daudau'ukayū'in cedaḡ ḡu jedaudaum ip. Ixeyū buxim ḡu ōn pit. Cedaḡ ma ojekuku—Deus ekawēn taḡ. Pūḡpūḡ ixeyū'in taobu'u'e'm ip jedau am. Ixeyū buxim ḡu ōn pit. Obu'u ḡu oḡuy Jesus kay wetabut am. ⁸ Daudauat iwat tumūntuptup mōḡmōḡ iwūncaat a be soat etabutpe. Soat etabutpe dak wuykukukat Jesus je'e owebe:

— Ēn xīpat Deus xe ixe emucūḡ kuy buye — i. Imēn ixe je'e waram jajēm puje—kūyjobit'ūmayū be ipiat'ajoap kabia be. Wuykukukat cūḡ cīcā. Ixe wuyekukuap cocom—soat cocom.

— Eyju xīpat Deus xe ixe eymucūḡ kuy buye — i je'e warara'acayū be dak—ixē ajēmap wiwi'ukayū be—jekayayū be.

⁹ Bekit, ḡaxīn ma juy ejot ojom. ¹⁰ Kuy ip o'jēm oxewi oxe osodop'iyayū. Demas itabiku o'e ijodiat kay jebubun. Imēnpuye opere. O'ju Tessalōnica ka kay. Crescente o'ju Galácia eipi kay. Tito o'ju Dalmácia eipi kay. ¹¹ Lucas acā

oxe jeenuy. Marcos cuy etakoy. Ixe juy etojot eweju okay don pima. Ixe xipat cĩcã je'e obuywat am Deus ekapikap pe. ¹² Kuy Tíquico oġuju Éfeso ka kay. ¹³ Weekabek cuk osuiwat Tróade ka be. Carpo duk'a be juk osuiwat. Ibo juy etojot don pima. Obubutup tak cuy etuptojot okay ixee muġēġēdup.

¹⁴ Alexandre juk adi ikērēm cĩcã okuk—icaat muġēġē'ukat—ferro muġēġē'ukat. Wuykukukat cuy ideida cebe warēmtaġ okukapteim. ¹⁵ Ixe wuya'ōxikxikxi jĩjã osunuy. Imēnpuye eday'em'um cuy eġuy cekay ixe be ikērēm ekukap puxim.

¹⁶ César ebekitkit wap ōn jewedayoyom pima, ka'ūma ma o'e:

— Teku xipat cĩcã—ikērēat o'ġuġē ġu — i.

Soat ma ip oiwat. Ōn pit obu'u Deus pe “Ikērēat kuġ cĩcã eyju oxe, Palo epesuiwat puye” i'e am cebe ip. Imēnpuye:

— Bay, etakomãm ġu juy cekay oiwat ma'ġu ip — i ōn e'em Deus pe.

¹⁷ Ixeyũ ma juk opere. Wuykukukat pit oiwat ġu. Oxe ma osunuy. Ixe obuywatwat'uk osunuy owebe Judeu'ūmayũ mukũyjo am kawēn idipan—soat em imukũyjo am. Ixe juk odaxijo leão buximayũ bui bewi—ika'uat puximayũ bui bewi. ¹⁸ Wuykukukat odaxijo ikērēat mujurũġrũġ'ukayũ bui bewi—soat pui bewi waokaap puxim. Ġuyjom odujuu soat em jexe onuy am kabi be. Ixe soat ka watwak kukukan je'e.

— Ēn soat podi ma edipap kuġ — i juy ace cebe—wuykukukat pe. Imēn cuy ace cebe.

¹⁹ Kato i juy ece soat pe—Priscila be, Áquila be dak, Onesíforo badipyũ be dak. ²⁰ Erasto Corinto ka be omuy. Trófimo juk osuiwat Mileto ka be iwātaxipi buye. ²¹ Ejot cuy okay ihi wap. Ēubolo e'em: — Kato — i juy ewebe, Prudente dak, Lino dak, Cláudia dak, soat warara'acayũ dak—wuykitpitpiyũ.

²² Ōn kawēnwēn wuykukukat eju ewebeam.

— Bay, Timóteo a'ōmucanucan cuy eġuy soat em — i ōn e'em cebe. — Bay, xipan cuy soat itabucayũ ejukuk — i ōn e'em Deus pe. Ibũrũ ma.

TITO BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹ Tito, ijidup mubararaġ òn ewebeaptum. Òn Paulo. Deus buywatwat'ukat òn. Jesus Cristo emumuju òn. Ixe omujujum Deus emunaëyü mutaybitbit am big ma ip itabut am Jesus kay. Big ma itaybit je'e ip kawën icëmân. Big ma Deus bikuyap taġ jeku ip. ² Ixe bikuyap taġ wuyju jekukum, soat em acesop wuyetait cexe iap wiwim puye.

— Soat em ma ip jeedop oxe itait — io'e Deus ipi muġë'üm awap. Deus napapa'uk ġu. ³ Imuwëġat pin pima Deus kawën idipat o'ġuwëġat soat pe ijodiat pe. Okpot kayayü soat em itait ip jeedop oxe iap ekawën o'ġuwëġat. Òn tak ixe juk omuju iboap ekawën muwën âm ijodiat pe. Iboap ekawën muwënuwën òn Deus a'òbi. Ixe Deus wuydaxijojo'ukat.

⁴ Tito, ijidup mubararaġ òn ewebeaptum. Ēn okpot co'i Jesus Cristo kay wuyetabut puye.

— Bay, xipan cuy Tito ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe.

— Yaġuymubabibin cuy eġuy — i òn e'em cebe ip.

⁵ Òn exe bima wuyekapikap cuk aġu'üm ġu. Imënpuye juk òn eiwat Creta be—tip'aweroro be wuyekapikap mu'üm âm. Itabucayü kukukayü juy etaë soat ka be aġokaka be. Ixeyü juy etaë apën cuk ocece ewebe iap taġ.

⁶ Itabucayü kukukat cüġ ma juy jeku soat etabutpe. Püġ kuġ ma jetayxi kuġ jeenuy. Ixe ipotpoyü dak cuy Jesus kay itabun jeedop ip. “Teipotpoyüku warëmtaġ acä jekukum soat em” i wuyjuyü e'em pima, ixe juy etaë ġu itabucayü kukukan. “Teipotpoyüku küyjobit ġu jebay a'ò kay” i'e'em pima juy ixe etaë ġu. Imën cuy itabucayü kukukat jeenuy. ⁷ Itabucayü kukukat Deus ekapikap kuġ. Imënpuye cüġ ma juy jeku ip soat etabutpe jemuymuyap puxim.

— Warara'acat podi ma wa'òbuyxi — i'ümġu juy je'e.

Soat em ġu juy itapurüġ jeku. Ika'o'on ġu juy jeenuy. Dao ġu juy itakomâ je'e. Warara'acat muġuykukukum ġu juy jeenuy dinheiro bu am. ⁸ Powatwat cuy tujuðmðm jeduk'a be. Xipacat kay juy jeenuy. Jewawëwëm cuy jeenuy soat em cüġ ma jeku am. Cüġ ma juy warara'acayü jukuk. Deus ekawën taġ cuy jeku—soat ekawën taġ. Warëmtaġ ġu juy ip jewekuk. ⁹ Kawën icëmat kay jġjâ juy jeenuy. Cüġ cġcâ ma wuywebe iboap ekawën taġ wuyeku am. Iboap ekawën taġ jekukum pima, Jesus emumutaybitbinap taġ tak wuyju jekukum. Iboap ekawën taġ jekukum pima kawën icëmân warara'acat mutaybitbin jeenuy. Ixeyü mucokcoġ jeenuy jetabucap epereap puxim cebe ip. Kawën icëmat kay'ümayü dak imuküyjobitbin jeenuy ixeyü aġuymuwarurun am.

¹⁰ Cüġ ma juy jeku ip itabucayü kukukayü, ade opop puye Jesus ekawën kay ibu'u'uayü. Püġpüġ Judeuyü'in itabut o'e Jesus kay. Imënpit:

— Wuyajojoyü'üm'üm ekawën taġ cuy ajeku — i te'e ma e'em ip.

Warara'acat muġuykukukum ip ibiwarëmtaġ ma ip kawënwën puye. ¹¹ Ade jebadipyü mubu'u'un ip Jesus kay am, warëmtaġ ma ip imutaybitbin puye. Ibisüsün ġu ip warëmtaġ ma imutaybit am. Dinheiro bu ojuy am acä ip imutaybitbin. Imënpuye juy ip eġuymüġ.

¹² — Creta eipi watwat dapxiyü — i juk o'e Creta eipi wat ma—Deus ekawën muwënuwën'ukat. — Wuyjuyüm ġu ip o'e—ika'üayüm acä Creta eipi

watwat — i juk o'e warara'acayū a'ŋjo. — Ibukapik'ūm ip — i juk o'e. — Jexat o am acā ip itaybit — i juk o'e.

Imēn Creta eipi wat jebadipyū o'ḡuwēn. ¹³ Icēmān ixē juk o'e. Napa ḡu juk o'e. Imēneju a'ōpuruḡ cuy ip eḡukorem—imuḡuykuku'ukayū ekawēn kayayū. Jetabucap epereap puxim ip eḡukorēm. Ewebe ip imukorēm puje, big ma ip je'e itabut Jesus kay. ¹⁴ Ibu'u je'e ip jetabut am wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn kay—ijodiat ekawēn kay—kawēn icēmat kay'ūmayū ekawēn kay. ¹⁵ Xipacat mujurūḡrūḡ'ukayū be xipacat tobuxik put soat pe. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat pe bit xipacat tobuxik pa'ore soat pe—itabut'ūmayū. Itaybit ḡu ip apēn cedaḡ Deus xe iam, apēn cedaḡ ḡu iam tak. Ikērēat kay acā ip ḡebum.

¹⁶— Ocetaybit Deus — i'e'em ip napa ma. Imēnpit Deus ebekitkit ekukuap taḡ ḡu ip jekukum. Soat kay ip itakoma. Kūyjobit'ūm cīcā ip Deus ekawēn kay. Iba'ore cebe ip xipacat mujurūḡ ḡm—pūḡ em tak ka'ūma.

2

¹ Ēn pit, bekit, ixeyū ekukuap taḡ ḡu juy ejeku. Kawēn cūḡān cuy Jesus ebekitkiyū eḡutaybitbin. Deus ekawēn cuy ixeyū eḡutaybitbin. ² Aypapayū juy eḡukūyjo.

— Eyetabikukum ḡu juy epesop — i juy ece cebe ip. — Eyetapurūḡ cuy epesop — i juy ece cebe ip. — Jewawēwēm cuy epesop cūḡ ma eyeku am soat em — i juy ece cebe ip. — Eyetabun cīcā juy epesop Jesus kay — i juy ece cebe ip. — Ikukpin cuy warara'acat epejukuk — i juy ece cebe ip. — Eybu'am ḡu juy epesop Jesus ekawēn taḡ eyeku am — i juy ece cebe ip.

³ Imēntak yabutbucayū juy eḡukūyjo, bekit.

— Deus kay jījāayū ekukuap taḡ cuy epeku — i juy ece cebe ip. — Eybureyū muymuy ḡu juy — i juy ece cebe ip. — Kawēdi kay ḡu juy epesop eyka'o'onap puxim — i juy ece cebe ip. — Yaypan'isuayū juy epeḡutaybin ixeyū be cūḡ ma jeku am — i juy ece yabutbucayū be. ⁴— Xipan cuy eyitop epejukuk — i juy je'e ip. — Xipan cuy ey'iyū epejukuk — i dak. Imēn yaypan'isuayū awēwēm cuy jeedop ip yabutbucayū.

⁵— Jewawēwēm cuy epesop cūḡ ma eyeku am — i juy je'e ip yaypan'isuayū be. — Xipacat mujurūḡrūḡ'ukayūm cuy epesop — i juy je'e ip. — Xipan cuy eyduk'a beayū epejukuk — i juy je'e ip. — Kūyjobin cuy epesop eyitop a'ō kay — i dak je'e ip.

Imēn cuy yaypan'isuayū ḡukūyjo ip yabutbucayū. Imēn ip imukūyjo buje, warara'acayū je'e ḡu:

— Deus ekawēn xipat ḡu aco'i, cekawēn kayayū cūḡ ḡu jekukum puye — i.

⁶ Imēntak tapupuyū juy eḡukūyjo—yaypan'isuayū.

— Jewawēwēm cuy epesop cūḡ ma eyeku am — i juy ece cebe ip.

⁷ Ēn tak, bekit, xipacat mujurūḡrūḡ'ukan cuy eḡuy warara'acat pe ekukuap co'i jeku am. Warara'acat mutaybitbin pima juy aḡuysan eḡuy. Kaypatpan ḡu juy eḡuy. Deus ekawēn eḡuwarururun ḡu juy. Cūḡ ma juy cekawēn eḡutaybitbin. ⁸ Cūḡ ma juy kawēnwēn'uk eḡuy ekay'ūmayū be ekawēn mukērērēnap puxim. Cūḡ ma ēn kawēnwēn pima, isūsūn jeedop ip wuymuy-muy ḡm, ekawēnkērē'ūm puye.

⁹ Tei'ūma kapik'ukayū dak cuy eḡukūyjo, bekit.

— Kūyjobin cuy epesop eyekariwa a'ō kay — i juy ece cebe ip. — Eyekariwa bikuyap taḡ cuy epeku soat em — i juy ece cebe ip. — Jedede'ukayūm ḡu juy epesop eyekariwa kay — i juy ece cebe ip. ¹⁰— Eyekariwa bubut cuy epetujupa'am ḡu—pūḡ em tak ka'ūma — i juy ece cebe ip. — Xipan

cuy eyekapikap kuḡ epesop — i juy ece cebe ip. — Xipan cuy epeyekapik eyekariwa beam — i juy ece cebe ip. — “Deus ekawēn xipat cīcā ixeyū daxijojo'ukat ekawēn,” i je'e warara'acayū xipan eyekapikap co buje — i juy ece cebe ip.

¹¹ Gasū bit: — Soat kuḡ ōn xipan soat taxijo am—eydaxijo am — io'e Deus wuywebe.

Imēnpuye, Tito, imēn cuy Jesus ebekitkit eyawēwē.

¹² — Okpot oe'ū ipiat'ajoap kay eyejuap puxim — i'e'em Deus wuywebe. — Imēnpuye eyetabut'ūmap cuy epeyepere — i'e'em. — Deus kay'ūmayū emumutabikukunap cuy epeyepere — i'e'em. — Jewawēwēm cuy epesop soat em cūḡ ma eyeku am — i dak. — Cedaḡ cuy epesop ijodiat etabixe — i dak. — Wekawēn taḡ cuy epeku soat em — i dak.

¹³ Imēn cuy ajeku Jesus Cristo ajēmap wiwim pima—wuydaxijojo'ukat ajēmap wiwim pima. Wuycockok cīcā yajēmap wiwi am. Ixe ajēm puje soat ijodiadat je'e:

— Soat podi ma Deus ya'ōbuyxi — i. — Ka'ūmḡu ixe jo'iat idipat — i je'e ip. Ka'ūmḡu yajēmap kabia jo'iat idipat. Idip cīcā je'e. ¹⁴ Ixe Jesus Cristo jekpiwatpin ma oe'ū wuywebeam. Wuya'ōmucan am oe'ū wuywebe ikērēat muḡēap puxim. Wuymuisun am soat taḡ oe'ū. Jebekitkin wuy'e am oe'ū. Wuywebe xipacat mujurūḡrūḡ'ukayūm oe'ū.

¹⁵ Bekit, iboam cuy itabucayū eḡutaybin. Yawēwēm cuy ip eguy. Ikērēat mujurūḡrūḡ pima juy ip eḡukorēm. Jemupubutbunat ḡu juy cebe ip.

— Wa'ōbi ḡu ōn eyawēwēm—Jesus Cristo a'ōbi acā — i juy ece cebe ip.

3

¹ Tito, Jesus ebekitkiyū juy eḡukūyjo—exeayū.

— Kūyjobin cuy epesop wuyajecugaḡ a'ō kay—ixe beam kapikpik'ukayū a'ō kay dak — i juy ece cebe ip. — Xipacat muḡē ām ixeyū be eydakoy buje, epeyekapik cuy cebeam ip — i juy ece cebe ip. ² — Warara'acat epejomuymuy ḡu juy — i juy ece cebe ip. — Kaba'ūm cuy epesop eyeweweju — i dak. — Xipan cuy soat epejukuk — i dak. — Ēya'ōpuruḡ ḡu juy epesop—eya'ōdidim ma — i dak.

³ — Warara'acat podi ma ocejū bit xipat — i'ūmḡu juy ace'e, kuy bima wuyju dak cuk adi wuyaguy'ūm ajop puye.

Kūyjobit'ūm cuk adi ajop warara'acayū a'ō kay—Deus a'ō kay dak. Ikērēat cuk adi aḡujurūḡrūḡ. Ajo wuyju imuḡē pin cīcā iat muḡēḡēm cuk adi ajop. Wuymucokkok am acā juk adi ajekuku. Ikērēm cuk adi warara'acat ajukuk. Warara'acat ekawēn mukērērēnxi ajop. Wuyetabikuku ajop warara'acat kay. Wuykay itakomama juk adi osodop ip warara'ayū. Wuyju dak ixeyū kay wuyetakomama juk adi ajop. ⁴ Deus pit wuydaxijojo'ukat. Apēn wuykukpin cexe iap o'ḡubapuk wuywebe. Apēn xipan wuykukpin iap tak o'ḡubapuk wuywebe. ⁵ Iboap mubapuk puje juk wuydaxijo. Ixe juk wuydaxijo xipacat aḡujurūḡrūḡ puye ḡu, cūḡ ma ajekuku buye ḡu dak. Ixe juk wuydaxijo, wuykay itabotaidabotbot puye acā. Ibiōḡbuk cuk wuymuisun soat taḡ. Kuy bima wuyebay ebekitkin ajop. Gasū bit waram wuykapap puxim Deus ebekitkin acesop. Kuy bima ikērēat kuḡ ajekuku. Gasū bit Deus biōḡbuk wuymuisusun. Wuybinūnisiu ḡasū. ⁶ Deus jebiōḡbuk o'ḡuōm wuywebe. Tacup ḡu osunuy iūm ām wuywebe. O'ḡuōm wuywebe Jesus Cristo oe'ū wuywebeam puye—wuydaxijojo'ukat oe'ū buye. ⁷ Ixe jebiōḡbuk o'ḡuōm wuywebe cūḡ ma jexe wuyeku am. Deus soat podi ma wuykuḡ xipan. Ixe wuymucūḡucūḡ.

— Cūḡ ma eyju oxe — i'e'em ixe wuywebe. — Soat em epesop oxe eyetai — i'e'em wuywebe.

Iboap wiwim cīcā wuyju. ⁸Icēmān ōn eymutaybitbin.

Kuy ōn awēwē iap cuy eḡuwēnuwēn wuykitpitpiyū be—Deus kay itabun'ibiyū be. Xipacat mujurūḡrūḡ cuy jeedop ip soat em. Xipacat mujurūḡrūḡ pima, warara'acayū buywatwan jeedop ip. Xipat tak je'e Deus xe. ⁹Warara'acayū te'e ma jewa'ōxikxiḡ. Te'e ma ip wuydobuyū'ūm'ūm putet muwēnuwēn. Jewa'ōdawutwun e'em ip. Moisés ekawēn a'ōxikxiḡ e'em ip. Te'e ma wuyju ixeyū ekawēn cocom. Te'e ma ip kawēnwēn. Ecekawēn ḡu juy ixeyū eju. ¹⁰Warara'acayū warēmtaḡ itabucayū mutaybitbin. Itabucayū mubu'u'un ojuy ip ixeyū be wara'at taḡtaḡtaḡ ma jekawēn ām. Ixeyū juy eḡukorēm.

— Warēmtaḡ imutaybitbinap cuy epeyepere — i juy ece cebe ip.

Warēmtaḡ imutaybitbinap eperē'ūm pima, waram cuy ixeyū eḡukorēm. Xepxep em ixeyū eḡukorēm. Warēmtaḡ imutaybitbinap eperē'ūm pima, ceweju ḡu juy ip ejeku. ¹¹Etaybit ikērēat mujurūḡrūḡxi ip iam. Deus ekawēn kay ḡu jījā ip. Ikērēat mujurūḡrūḡ acā ip. Ixeyū dak itaybit iboam.

¹²Ártemas cuy oḡuju ekay. Ixe mujum'ūm pima, Títiquo juy oḡuju. Ekay yajēm puje, dao juy eju Nicópolis ka kay odopabijuk am. Ibo ka be ihi oḡukap. ¹³Warara'acat a'ōbuywatwat'ukat Zenas je'jēm exewi ḡuyjom, Apolo dak. Ibuipug ḡu juy ixeyū eḡujēm. Iūm pucat cuy eḡūm cebe ip cum pima.

¹⁴Itabucayū mukūyjojom cuy eḡuy.

— Xipacat mujurūḡrūḡ cuy epesop — i juy ece cebe ip. — Eybubut'in cuy epeḡūm ikuḡ'ūmayū be — i dak. — Warēmtaḡ ḡu juy epeku — i dak. — Eybu'um ḡu juy epeyekapik — i juy ece cebe ip.

¹⁵Soat oxeayū kato mujujum ekay. Ōn tak kato mujujum soat pe itabucayū be—wuybureyū be.

— Bay, xipan cuy Titoyū ejukuk — i ōn e'em Deus pe.

Ibūrū ma.

FILEMOM BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

1-2 Filemom, ijudup mubarararağ òn ewebeaptum. Òn Paulo. Daomünmūnap'a be òn, Jesus Cristo muwēnuwēn cuk adi ojekuku buye. Wuykitpit Timóteo omuy oxe. Otupmuju ewebeaptum, Filemom, eduk'a be je'aweroro'ukayū beaptum tak—ítabucayū beaptum. Otupmuju wuyixīt Áfia beaptum tak. Arquipo beaptum tak otupmuju—oweju Jesus Cristo beam kapikpik'ukat peaptum. Ekukpin cīcā ocexe. Ēn kapikpiğ oceweju kawēn idipat muwēnuwēn.

3 Deus wuyebayat. Jesus Cristo wuykukukat. Ixeyū eju òn kawēnwēn ewebeam.

— Bay, xipan cuy Filemom ejukuk — i òn e'em cebe. — Yağuy mubabibin cuy eğuy yağuybabi'ūmap puxim — i òn e'em cebe.

4-5 Filemom, soat em warara'acayū e'em owebe: Ixe Filemom itabut cīcā wuykukukat Jesus kay — i. — Ixe xipan Jesus ebekitkit kuğ — i dak. Imēnpuye òn kawēnwēn Deus eju ewebeam.

— Bay, ēn xipat cīcā — i òn e'em. — Filemom buywatwan cuy eğuy — i òn e'em. — Ibadipyū buywatwan tak cuy eğuy — i òn e'em cebe.

6 Wuyyağuywağōm wuyju e'em, pūğ kay wuyetabut puye—Jesus Cristo kay. Imēnpuye:

— Bay, ocemutaybin cuy ece ade jījā xipacat pupum eyju Cristo eju mūğ'i eyju buye iam — i òn e'em Deus pe.

Big ma juy iboam wuyetaybin ace'e. 7 Okitpit, ocokcok cīcā. Wa'ōca jījā dak oce, Deus ebekitkit ikukpin exe buye, ēn xipat oxeyū kuğ puye dak. Ēn soat Deus ebekitkit mucokcokçog.

8 Obure, cūğ ma kuka o'e owebe “Kūyjobin cuy eğuy wa'ō kay” i'e am ewebe, Cristo kay wuyetabut puye.

— Kūyjobin cuy eğuy wa'ō kay — i'ümğü òn pit e'em ewebe, 9 wuyewewekuğ wuykukpin puye. — Ekpiwan ma ecekūyjobin wa'ō kay, kūyjobit pin pima acā — i òn pit e'em ewebe.

Imēn òn e'em ewebe Cristo a'ōbi ma'gu òn. Daomünmūnap'a be òn gasū, Jesus Cristo muwēnuwēn cuk adi ojekuku buye. 10 Onésimo awēğ muwēn òn gasū ewebe. Òn daomünmūnap'a be bima, ixe Onésimo itabut o'e Jesus kay, Jesus oğuwēn cebe buye. Imēnpuye ixe okpot co'i. 11 Kuy bima ixe Onésimo xipat gu osunuy exe. Kūyjobit'üm osunuy a'ō kay. Gasū bit xipacan o'e wuyxe.

12 Ixe ikukpin cīcā oxe. Inaka oğuyypit ekay. 13 Obikuy oce oxe ma jeenuy am obuywacan edieğ, òn daomünmūnap'a be bima.

14 — “Āğ jeenuy exe ebuywatwat'ukan,” i juy ece owebe — i'ümğü òn pit e'em ewebe.

Obu'u ewebe ixe be obuywacan ebu'u bima. Ebikuy bima acā ixe be obuywacan ece. Ebikuy bima acā oxe jeenuy.

15 Ixe Onésimo ade kabia gu osunuy wūy ma ewi. Gasū bit aco'i soat em jeenuy exe ekay cepit puje. 16 Ewebe tei'ūma kapikpik'ukat osunuy kuy bima. Gasū bit ekipit ma ixe, Cristo kay itabut puye. Ikukpin oxe ma. Exe bit ibodi ma ikukpin je'e ewebe kapikpiğ puye, wuykukukat kay itabut puye dak.

17 — Paulo obure jījā — i ēn e'em pima, ixe Onésimo juy etujuōm edukā be ewebe odujuōmap puxim. 18 Ixe juk adi ebutut'in o'tujupa'um pima,

exe cewero bima dak, iboap cuy eḡubararak taperadup pe. Ceweroam ḡu je'e—weweroam acā. ¹⁹ Guyjom ðn ma ixē eweroap oteida ewebe. Paulo ðn. ðn ma oteida iaptup mubarararaḡ ðn ewebeaptum. Jesus Cristo kay mo etabut eguy kawēn idipat oḡuwēn ewebe buye. Imuwēn'ūm pima kajuk etabut ḡu eguy. Soat em etabēḡ eguy Deus xe iap oweju eweroap co'i. Gebum cuy eguy iboap kay. ²⁰ Imēnpuye, okitpit, xipan cuy Onésimo ejukuk wuyetabut wuykukukat kay buye. Xipan cuy etujuðm eduk'a be omucokcok am.

²¹ — Xipan cuy Onésimo ejukuk — i juk oce ewebe, Filemom. — Imēnpit wekawēn podi ma xipan ixē jukuk — i ðn e'em owebe ma ijudup mubarararaḡ pima.

²² Gaxīn ma aco'i Deus omudot eykay, “Paulo juy eḡudot ocekey,” i'e'em eyju cebe buye. Imēneju:

— Eduk'a juy eyamuxipan owebeap'am oxecap'am — i ðn e'em ewebe.

²³ Epafraſ kato mujujum ewebe. Ixe Epafraſ tak taomūnmūn, oweju Jesus Cristo muwēnuwēn cuk adi oeku buye. ²⁴ Obureyū kato io'e ip eywebe soat pe—Marcos, Aristarco dak, Demas tak, Lucas tak.

²⁵ — Ocekukukat, xipan cuy Filemom ejukuk — i ðn e'em Jesus Cristo be. Ibūrū ma.

JUDEUYŪ BEAPTUP CARTADUP

¹ Kuy bima juk adi Deus jekawēn muwēnuwēn'ukayū o'gudodot ipi kay jekawēn muwēn ām wuydobuyū'ūm'ūm pe—Judeuyū be—kuyje itabucayū be. Soat pucet ġu o'guwēn jekawēn—i'in ā. Ade em ma juk adi o'guwēnuwēn cebe ip. Wara'at taġtaġtaġ ma o'guwēnuwēn cebe ip. ² Gasū bit jekpot ma o'gudot wuykay jekawēn muwēn ām wuywebe. Jekpot eju Deus soat o'ġuġē—ipi, kabi dak. Jekpot eju dak koato o'ġuwegūn, ihi dak. Ixe juk jekpot o'taē soat kukukan—ipi juayū kukukan, kabi beayū kukukan tak. ³ Deus idipap co'i ipot tak idip. Deus a'ōbuyxi jo'i ma ixe dak ya'ōbuyxi. Deus co'i ma ipot tak. Ixe a'ōbi soat opop jemuyumuyap pe—kabi daġat, ipi daġat tak, ixe ya'ōbaca buye. Ikērēat o'ju'uk soat pēwi ipi juayū bewi. Soat taġ ip o'ġuisun. Imuisun ip puje, oabik Deus xe kabi be. Oabik Deus aġuywaġōm soat kukukan. Ixe Deus soat podi ma ja'ōbacaap kuġ.

⁴ Deus jekpot o'jomuy jekawēn tojtjtjot'ukayū bodiam ya'ōbacaam. O'jomuy ya'ōbuyxiam kabi bewi aġēmġemayū bodi ma. Jesus Deus ipot. Imēnpuye:

— Jesus putet soat putet podi ma ibutetpuyxi — i'e'em Deus soat pe wuywebe.

⁵ — Ēn okpot. Ōn ma ebay oce ġasū — i juk o'e Deus jekawēn tojtjtjot'ukayū be ġu—jekpot pe acā.

Waram pima:

— Ōn ma ebay oce, okpot ece'e — i juk o'e Deus jekawēn tojtjtjot'ukayū be ġu—jekpot pe acā.

⁶ Deus jekpot mudon pima ipi kay, koapat osunuyiat mudon pima:

— Soat wekawēn tojtjtjot'ukayū juy je'e okpot pe “Ēn xipat cīcā ocewebe,” i — io'e Deus soat pe.

⁷ Jekawēn tojtjtjot'ukayū muwēnuwēn pima:

— Wekawēn tojtjtjot'ukayū mujujum ōn kabido jo'i. Wa'ōbuywatwat'ukayū mujujum ōn daxae jo'i — i'e'em Deus.

⁸ Imēnpit:

— Deus, ēn ma soat taġacat kukukan ecesūy — i'e'em Deus jekpot pe.

— Ēn soat kukukat iap i'ūm ġu. Cūġ ma ixeyū kukukan ecesūy — i'e'em cebe—jekpot pe. ⁹ Ajo cūġ ma iap kay jġjā ēn, i. Ajo ikērēat iap kay bit etakoma, i. Imēneju kuy juk ōn enaē soat taġacayū kukukan, i. Deus ōn, i. Ebay ōn, i. Kuy juk ōn emuy ebureyū bodi ma a'ōbuyxian, i.

Imēnpuye ecokcok cīcā, i.

Imēn Deus jekpot muwēnuwēn o'e.

¹⁰ Imēntak jekpot o'guwēn: Kariwa, ka'ūmġu bima ēn cuk adi ipi eġuġē, i.

Ebum ma juk adi kabi eġuġē, i. ¹¹ Ipi i'ūm, kabi dak i'ūm ma, i. Ēn pit ece'ūm ġu, i. Soat em ma ēn pit etabēġ ecesūy, io'e Deus jekpot pe, i. Ipi iokok je'e, kabi dak. Wuydoti iokokat puxim je'e ip, i. ¹² Wuydoti mu'adabocap puxim ipi eceġu'adabot, kabi dak, i. Wuyju wuydoti iokokat xikxiġ iisuat pu am, i. Imēnpuxim wara'at eipi eceġuġē ijop eipi dieġ, i. Kabi dak wara'at ma eceġuġē ijop tieġ kabī dieġ, i. Jajoren ġu ēn pit. Ibit ma ecesūy soat em ma, i.

Imēn Deus o'e jekpot muwēnuwēn.

¹³ Ekay itakomaayū a'ōbacaap o'gu'ūm, i. Kūyjobin jeedop ip a'ō kay, i. Ēn ixeyū kukukan e'emap wiwim pima oxe mabuk ecesūy, i. Xik'i juy eguy oxe, i.

Imēn Deus o'e jekawēn tojtot'ukayū be ǵu—jekpot pe acā. Pūǵ em tak o'e ǵu ma jekawēn tojtot'ukayū be. ¹⁴ Cekawēn tojtot'ukayū ibiōǵbuk acā—kabi bewi ajēmǵemayū. Soat ip kapikiǵ Deus peam. Deus ixeyū mujum ǵuyjom taxijo'iyū buywacam.

2

¹ Imēneju wuyetabun cīcā juy ajop iboap ekawēn kay wuyetabucap epereap puxim. Kuy bima juk adi kawēn icēmat aya'ǵjojo. Iboap ekawēn kay wuyetabucap epere buje bit, warēmtaǵ ma kuka ajeku kobe o'jenapōniat puxim—uhuiat puxim. ² Deus ekawēn tojtot'ukayū juk adi cekawēn o'ǵuwēnuwēn kuyje—kabi bewi ajēmǵemayū. Ixeyū ekawēn icēmat.

— Kūyjobin cuy epesop ixeyū ekawēn kay — i juk o'e Deus kuyjeayū be.

Imēnpuye Deus ipiat o'supi'ajojoat jekawēn kay kūyjobit'ūmayū be kūyjobit'ūmapteim. Ipiat o'supi'ajojoat jekawēn mupubutbut'ukayū be dak jekawēn mupubutbucapteim. ³ Apēn Deus wuydaxijojom iap soat podi ma idip. Wuybu'u ixe be wuydaxijojan pima bit, wuyenapōn pa'ore ace'e ipiatpi'ajoap puxim. Wuykukukat Jesus koap ma o'e:

— Eyetabun pima, Deus jeydaxijo — i.

Ǵuyjom ixe ekawēn coco'ukayū kuy juk cekawēn o'ǵuwēn wuywebe.

— Icēmān xeku e'em eywebe — i juk o'e ip wuywebe. ⁴ Deus tak o'e wuywebe:

— Icēmān ip wekawēn muwēnuwēn eywebe — i.

Ixe ja'ōbacaap o'jomōǵmōǵ cebe ip—jekawēn coco'ukayū be. Imēnpuye Deus a'ōbacaap o'ǵubapukpuk ip adeayū etabun. Wuywebe i'e ba'reat o'ǵubapukpuk ip adeayū etabun. Ka'ūma ma buk ajojojoiat tak o'ǵubapukpuk ip Deus a'ōbi. Deus jekpiwatpi ma jebiōǵbuk emumuūm o'ǵu'ē'ē'ē cebe ip. Ibiōǵbuk xipacat emumuūm o'ǵu'ē'ē'ē.

⁵ Ǵuyjom Deus wara'at ma ipi ǵuǵē iisuat. Ibo eipim omuyku iap muwēnuwēn oceju eywebe.

— Eyju ma ipi iisuat kukayūm epesop — io'e Deus jekawēn tojtot'ukayū be ǵu—jebekitkit pe acā. ⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus, soat em ēn ǵebum ijodiacat kay, yopīt ma'ǵu ip, i. Ya'ōbuyxi ǵu ip, i. Inaka ēn cekay ip aǵ, i. ⁷ Deus, kuy juk ipi juacayū ejomuy ekawēn tojtot'ukayū josū'iyūm, i. Darem ma ip jeedop ixeyū josū'iyūm, i. Kuy juk ixeyū ejomuy idipap kukayūm ipi kukukat puxim, ya'ōbuyxiayūm tak, i. ⁸ Ixeyū be juk a'ōbacaap eǵūm soat taǵacat kukayūm, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup.

— Soat taǵacat kukayūm jeedop ip webekitkit — io'e Deus ibodup pe.

Gasū bit ijodiat soat ǵu ikukukan—Deus emumuǵē kukukan. Ixeyū soat kukukan iap ma ajojojo ǵu buk. ⁹ Jesus pit kuy ajojojo. Deus xe ikukpin cīcā osodop ip ipi juacayū. Imēnpuye Deus Jesus o'jomuy jekawēn tojtot'ukayū josū'ian. Darem ma osunuy ixeyū josū'ian ǵuyjom je'ū ām soat peam ipi juayū beam. Gasū bit ka'ūmǵu Jesus co'iat ya'ōbuyxiat. Ka'ūmǵu ixe jo'iat idipat. Ka'ūmǵu ixe jo'iat, ixe oe'ū soat peam puye. ¹⁰ Deus a'ōbi soat kake ipi daǵacat, kabi daǵacat tak. Soat kake ixe dipap mubapuk am soat pe. Ixe ibikuy jījā soat jebekitkit pe jedipap kuk am.

— Okpot pe ipiat'ajo buje acā ipi juacat taxijo but je'e — io'e Deus jewebe ma.

Imēnpuye ibikuy osunuy ipiatpi'ajoan jekpot pe. E mukacūgčūgāt puxim Jesus cucum koap kabi kay jemudaxijojoyū wap. Ipi juacayū kukukayūm jeedop ip Jesus eju ixē emudaxijojoyū.

¹¹ Ixe Jesus ikērēat uk'ug ijodiacaat pewi. Imuisusun ip. Ixe ebay cemu-muisunuyū ebay dak. Pūg ma ixeyū ebayat. Imēnpuye Jesus isūsūn gu “Eyju okitpitpiyū” i'e am ijodiacaat be, jemumuisunuyū be. ¹² Imēn e'em Deus ekawēntup:

Bay, jemuwēn ōn okitpitpiyū be, i'e'em Deus pe. Ēn soat podi ma a'ōbaca iam jebibododon oce a'ōkayayū be wa'ijo am, i.

¹³ Wara'atup e'em:

Ōn pit wetabut oce cekay, i'e'em ixē. Ijoce ma ōn webekitkit kuḡēn ma juk eḡūm owebeiayū kuḡ, i dak e'em ixē Deus pe.

¹⁴ Deus ebekitkiyū ijodiacaat ijabat taḡ toyteyayū. Imēnpuye Jesus tak ijodian o'e cebuxim ip. Ipi juaan o'e guyjom je'ū ām. Oe'ū ibiōḡbuk kērēayū kukukat a'ōbacaap mu'ūm ām. Ibiōḡbuk kērēayū kukukat wuy'ūap mupararurun. ¹⁵ Tei'ūma kapikpik'ukat iparara ijā jekariwa buxim iap puxim wuyju dak wuyparara wuy'e'ūap puxim. Jesus pit oe'ū wuypararap mu'ūm ām. ¹⁶ Jesus ipi juaan o'e Deus ekawēn tojotot'ukat taxiyo am gu—Abraão naxeḡebitbit taxiyo am acā. Imēntak e'em Deus ekawēntup. ¹⁷ Jesus kuy juk jekitpitpiyū buximan o'e Deus bikuyap taḡ. Ixeyū buximan o'e cekay ip aḡ am paī yobogat puxim. Ixeyū buximan o'e xipan ixeyū kuk am, cedaḡ ma kapik am Deus peam tak. Ixeyū buximan o'e Deus pe ikērēat'ukan ixeyū bewi. ¹⁸ Jesus ipiat o'supi'ajojo wuybuxim. Satanás te'e ma ikērēat muḡēap ojuy osunuy Jesus pe, wuywebe ikērēat muḡēap ojuy buxim. Imēnpuye ixē itaybit wuybuywat am Satanás ikērēat muḡēap ojuy wuywebe bima.

3

¹ Okitpitpiyū, ḡebum cuy epesop Jesus kay. Eyju okitpitpiyū wuyetabut Jesus kay buye. Wuyetabucap muwēnuwēn wuyju warara'acayū be. Deus cuk wuynaē jebekitkiyūm. Deus Jesus cuk o'taē wuyepaī yoboḡan. Imēneju Jesus kay juy ḡebum epesop. ² Deus cuk ixē o'taē jebekitkiyū kay aḡ am. O'taē jebekitkiyū epaīm yoboḡan. Jesus cedaḡ ma jekapikap kuḡ osunuy ixeyū kay aḡ. Ixe buxim Moisés dak cedaḡ ma jekapikap kuḡ osunuy Deus ebekitkiyū kay aḡ. ³ Uk'a muymuyat uk'a beayū bodi ma ya'ōbuyxi. Imēnpuxim Jesus ya'ōbuyxi Moisés bodi ma. Imēnpuye cedaḡ cīcā wuywebe kūyjobit am Jesus a'ō kay Moisés a'ō kayap podi ma. ⁴ Soat uk'a ijodiat emuamuy'a. Soat pit Deus emumugē. ⁵ Moisés cedaḡ ma osunuy jekapikap kuḡ. Cedaḡ ma osunuy Deus ebekitkiyū kuḡ. Jekpiwan ma kapikpik'uk osunuy. Apēn Deus je'e guyjom iap muwēnuwēn'uk osunuy cebe ip Moisés ma. ⁶ Cristo bit Deus ipot. Deus ebekitkit kukukat ixē—wuykukukat. Ixe cedaḡ ma wuykuḡ. Wuya'ōca e'em pima, cebekitkiyūm acesop. Wuycokcoḡ ma soat em Deus xe acesop iap wiwim pima dak.

⁷ Imēn kuyjeat e'em Deus biōḡbuk a'ōbi: Gasū eywebe Deus a'ijo buje,

⁸ Kūyjobin cuy epesop ixē a'ō kay, i. Kūyjobit'ūm cīcā osodop ip Deus a'ō kay eydobyū'ūm'ūm, i. Ya'ō kay gu ip o'e, i. Uk'a'ūmat taḡ jekukum pima, “Wuyju ikērēat muḡēḡēm pima dak, Deus ideida gu wuywebe,” i te'e ma o'e ip Deus puyxijojom, i.

⁹ Quarenta koato bun wa'ōbacaap mubapukpuk'uk oḡuy itabutpe ip, i'e'em Deus, i.

Imēnpit “Xipan gu ēn ocekuḡ,” i napa ma e'e'uk osodop ip owebe eydobyū'ūm'ūm, i.

“Oceju ikērēat muḡēḡēm pima dak ēn ideida ḡu ocewebe,” i napa ma e'e'uk osodop ip owebe obuyxijojom, i'e'em Deus, i. ¹⁰ Imēneju wetakoma jījā juk adi oce cekay ip, io'e Deus, i. Ikērēat kay acā ip osodop jewaḡuyguy, i'e'em Deus, i. Itaybit ḡu ip osodop oem, i. ¹¹ Imēneju wetakoma jījā juk adi oce cekay ip, i. “Jeōm ḡu ip okay jebodoy am—pūḡ tak ka'ūma ma,” i juk oce owebe ma wetakomaap pibun, i.

Imēn Deus e'em.

¹² Okitpitpiyū, eyday'em'um cuy epesop eyewewekay eywebe eyetabucap epereap puxim! Deus kay eybu'u bima soat em itaicat kay, ikērēat kay acā juy epesop ḡebum. Eyetabut ḡu epesop cekay. Warara'acat a'ō kay acā epesop kūyjobit. Ixe a'ō kay bit kūyjobit ḡu epesop. ¹³ Soat kabia jewa'ōmucanucan cuy epesop eyewemuḡuykukuap puxim ikērēat muḡēap puxim tak; eyetabuf'ūmap puxim tak; eybu'uap puxim tak Deus kay.

— Gasū ma kūyjobin cuy epesop — i juk o'e Deus wuydobuyū'ūm'ūm pe.

— Gasū — i'e'em Deus wuywebe dak.

Wuywebe “gasū” i'e'em pima, jewa'ōmucanucan cuy epesop eywebe eyetabucap epereap puxim. ¹⁴ Wuyetabun'isum cuk adi wuyetabut cīcā ajop Cristo kay. Ixe kay wuyetabucap epere'ūm pima ixe bureyūm acesop.

¹⁵ Imēn e'em Deus ekawēntup: Gasū eywebe Deus a'ījo buje, kūyjobin cuy epesop ixe a'ō kay, i. Eydobuyū'ūm'ūm puxim ḡu juy epesop kūyjobit'ūmap kuḡ, i.

¹⁶ Deus a'ō o'ya'ījojo ip Egito eipi bewi Moisés emumujēmū. Inaka kūyjobit'ūm cīcā osodop ip ya'ō kay. Oibu'un ip cekay. ¹⁷ Ibun cīcā Deus itakoma osunuy cekay ip—40 koato bun. Itakoma osunuy ikērēat murūḡrūḡ'ukayū kay, uk'a'ūmat taḡ oe'ū'ū'iyū kay.

¹⁸ — Ka'ūma'in ma ey'in jeōm okay jebodoy am — i juk o'e Deus cebe ip—kūyjobit'ūmayū be.

¹⁹ Imēneju wuyetaybit iōm pa'ore o'e cebe ip Deus o'ḡuwēn ipi iat eipi be, itabut'ūm ip puye iam.

4

¹ Deus kuy juk o'jewa'ōmudot wuykay.

— Epeōm cuy okay jebodoy am — i juk o'e wuywebe.

Wuyday'em'um cuy ajop wuyewewekay kūyjobit'ūmap puxim—wuyōm'ūmap puxim cekay. ² Wuyju dak kuy kawēn idipat aya'ījojojo apēn wuydobuyū'ūm'ūm o'ya'ījojo iap puxim. Deus ekawēn o'ya'ījojo ip. Imēnpit te'e ma o'ya'ījojo ip itabut'ūm puye. ³ Wuyju bit wuyetabut. Imēnpuye aceōm Deus kay jebodoy am. Imēn cuk Deus o'e:

Wetakoma juk adi oḡuy cekay ip, i “Jeōm ḡu ip jebodoy am oxe,” i juk oce owebe ma wetakomaap pibun, i.

Ipi muḡē buje, Deus jekapikap o'jepere. Inaka:

— Jeōm ḡu ip jebodoy am oxe — i juk o'e ixeyū muwēnuwēn—kūyjobit'ūmayū muwēnuwēn.

⁴ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Seis kabia kap puje, Deus o'jebodoy jekapikap epere buje, i.

⁵ Waram pima dak imēn ma o'e: — Jeōm ḡu ip jebodoy am oxe—pūḡ tak jeōm ḡu — i.

⁶ Koap kawēn idipat o'ya'ījojo'iyū oōm ḡu jebodoy am Deus xe itabut'ūm ip puye. Imēnpuye warara'acayū jeōm jebodoy am cexe.

⁷ — Gasū ma kūyjobin cuy epesop — i juk o'e Deus Moisés ebekitkiyū be—uk'a'ūmat taḡ jekuku'ukayū be.

Imēnpit kūyjobit'ūm osodop ip. Imēnpuye ade koato kap puje Deus wara'at kabia o'guwēgūn warara'acat mukūyjobinap ojuy.

— Gasū bit cuy kūyjobin epesop — i guto o'e waram warara'acayū be—Davi ebekitkiyū be.

Davi dak iboap ma o'guwēn Deus a'ōbi jebekitkit pe. Imēn e'em Davi emudupmubararaktup:

Deus a'ījo buje, kūyjobin cuy epesop ya'ō kay, i.

⁸ Josué Deus ebekitkit o'tujuōm gu jebodoy am Deus xe. Josué be ixeyū dujuōm puje, Deus kuka juk wara'at kabia o'guwēgūn gu ixeyū ōmap kabiam.

⁹ Imēneju:

— Epeōm cuy jebodoy am oxe — i mabuk e'em Deus jebekitkit pe.

Cebodoy but cebe ip apēn seis kabia kap puje Deus o'jebodoy iap puxim.

¹⁰ Jebodoy am Deus xe wuyōm puje, wuyju dak wuyekapikap acejepere apēn Deus jekapikap o'jepere iap puxim.

¹¹⁻¹³ Ga'a juy aōm cekay. Soan cuy ace wuyebodoy am Deus xe! Deus ekawēn itaicat puxim, ya'ōbacaat puxim tak. Pajam soat takatkan wuyju—xepxep kadi tūybibian. Pajam wuyju iēn'uk'uğ tao bewi. Taobapuk e'em wuyxe iēn'uk puje. Deus ekawēn paja buxim—xepxep kadi tūybibat puxim. Deus ekawēn co buje, apēn wuyju jewağuyguy iap ibapuk e'em wuyxe, apēn wuybikuy iap tak. Soat imunēm pa'ore bit Deus pe ijo'ūmap puxim. Soat ibapuk cīcā cexe cemumuğēğēyū. Ixe soat cocom. Ixe wuyekukuap cocom, wuyağuy jojom tak. Ixe be acā apēn cuk adi ajekukukuap aceğuwēn. Imēneju wuydobuyū'um'um puxim gu juy ajop! Kūyjobin cuy ajop Deus xe wuyōm'ūmap puxim.

¹⁴ Imēneju wuybu'um gu juy ajop wuyetabut am Jesus kay. Wuyetabucap muwēnuwēn wuyju warara'acayū be. Jesus ma ağ wuykay paī yobogat puxim. Ixe wuyepaī paīyū kukukat puxim—Judeuyū epaīyū kukukat puxim. Ixe Deus ipot. Warara'acayū paīyūbodi ma ixē ya'ōbuyxi. Ixe kuy oajēm Deus topabe kabi be. Ixe kawēnwēn Deus eju wuywebeam. Imēneju wuybu'um gu juy ajop wuyetabut am ixē kay. Wuyetabun cīcā ma juy ajop! ¹⁵ Wuyepaī ya'ōpuruğ gu wuykuğ, wuya'ōbaca gu ma'gu wuyju. Ya'ōdidin ma wuykuğ. Itabotaidabotbot wuykay, wuya'ōbaca gu ma'gu. Satanās wuywebe ikērēat muğēat ojuy soat em. Te'e ma Jesus pe dak ikērēat muğēat ojuy osunuy. Ixe bit ikērēat o'guğē gu—pūğ em tak ka'ūma ma. ¹⁶ Imēnpuye wuysūsūn gu juy ajop kawēn am Jesus eju. Soat cuy ağuwēn cebe. Ixe wuykay jījā. Ixe soat em wuykuğ xipan. Itabotaidabotbot wuykay. Wuya'ōbaca'um pima, ixē soat em ma wuybuywatwan jeenuy.

5

¹ Wuyju paī yobogat taēhēm ijodiacat parakpewi. Deus a'ōbi kapikipiğ ip jebekitkiyū buywatwan. Ijodiacat emumuūm ūmūm ip Deus pe. Deus etabutpe wūnca ēn mupikupiğ tak ip Deus pe ikērēat uk am wūnca iwat pe wi. ² Ya'ōbaca gu paīyū dak. Imēnpuye ya'ōpuruğ gu ip jebekitkiyū kuğ—jetaybit'ūmap tomuju ikērēat mujuruğrūğ'ukayū kuğ—warēmtağ jekuku'ukayū kuğ. Yukupiceğē gu ip ikuğ. Ya'ōdidin ma ip ikuğ. ³ Ya'ōbaca gu paīyū dak. Imēnpuye Deus etabutpe ip wūnca mupikupiğ Deus pe ikērēat uk am jebekitkiyū bewi ā gu—jewebewi dak. ⁴ Ijodiat jewenaēhēm gu paī yobogan e'em ip. Imēn kuyje Deus Arāo o'taē paī yobogan.

⁵ Imēnpuxim Cristo dak jekpiwatpi gu o'jewenaē paī yobogan je'e am. Deus ma ixē o'taē.

— Ēn okpot. Ōn ma ebay oce gasū — i juk o'e Deus cebe.

⁶ Imēnpuxim wara'atup e'em Deus ekawēntup:

Ēn cuy soat em paīm eguy apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim, i.

⁷ Ipi ju bima Jesus kawēnwēn'uk osunuy nuy Deus eju.

— Odaxijom cuy ece — i juk o'e cebe.

Ya'ōberen o'jewāwā cekay jetadi eju. Ibikuy bima iba'ore gu kuka juk o'e Deus pe Jesus daxijo am ce'ūap puxim. Jesus yoboğan pin gu osunuy. Jemucokcok pin gu osunuy nuy—jebay mucokcok pin acā. Kūyjobit osunuy nuy Deus a'ō kay. Imēneju soat em Deus ixē ekawēn o'jojo. ⁸ Jesus Deus ipot osunuy. Inaka ipiat'ajojoap tag ma oitaybitbin kūyjobit am Deus a'ō kay iam. ⁹ Jesus ikērēat kuḡ gu. Iisu soat tag. Imēnpuye:

— Ewebe acā ipi watwat daxijo but — i juk o'e Deus cebe. Imēnpuye Jesus acā kūyjobicayū daxijojom—ipi juacat taxijojom. Soat em Deus xe jeedop ip itait cemudaxijojoyū.

¹⁰ — Ēn acā paī yoboğan eguy—ipi juacat kay aḡ am — i juk o'e Deus Jesus pe. — Apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim ēn tak eguy paī yoboğan — io'e Deus cebe.

¹¹ Soat ma'gu oceju eymutaybin ojuy apēn Jesus Cristo wuyepaī e'em iam. Imēnpit iba'ore ocewebe soan eymutaybit am eyetaybin wa'ūm cicā buye kawēn iba'arēmān. ¹² Kuy bima ma juk eyetabut epesop Cristo kay. Imēnpuye cūḡ ma kuka o'e eywebe ma itabun'isuayū mutaybin am Deus ekawēn. Imēnpit warara'acayū ma eymutaybitbin Deus ekawēn—kawēn ibapukan. Eyetaybit gu buk cekawēn pa'arēmān. Itabun'isuayū itaybit kawēn ibapukan acā, ikap'isuat kūmti kōnkōnap puxim. Kūmti kōnkōn acā iat puxim eyju dak. Iēn o ba'oreat puxim eyju, kawēn ibapukan acā eyetaybit puye. ¹³ Ikap'isuayū itaybit gu apēn cedaḡ Deus xe iam, apēn cedaḡ gu iam tak. Ikap'isuayū buxim eyju dak. ¹⁴ Deus bikuyap tag jekuku'ukayū bit itaybit Deus ekawēn—kawēn iba'arēmān. Iēn o'o'ukat puxim ip. Itaybit ip ajo xipat Deus xe iam, ajo xipat gu iam tak, jewemukūyjobitbin ip puye, jewawēwēm puye dak.

6

¹⁻² Cristo ekawēn'in pit cuy acepere—kawēn ibapukat'in. Kawēn iba'arēmān pit cuy acejekawēn wuyewemutaybit am. Kuy bima juk adi kawēn ibapukan kawēnwēn'uk ajop. Warēmtag wuyekukuap cuy acepere iam kuy juk adi kawēnwēn ajop. Wuyetabun cuy ajop Deus kay iam tak cuk adi kawēnwēn ajop. Acewemubatisasaan cuy iam tak cuk adi kawēnwēn ajop. Warara'acayū jewebumōḡmōḡ wuy'abi jeje Deus pe jebiōḡbuk muōm am wuywebe iam tak cuk adi kawēnwēn ajop. Deus ce'ū'ūayū gutait iam tak cuk adi kawēnwēn'uk ajop. Soat em Deus ipiat supi'ajojoat kūyjobit'ūmayū be iam tak cuk adi kawēnwēn ajop. Imēn ma juk adi kawēnwēn'uk ajop kawēn ibapukan. Kawēn iba'arēmān cuy acejekawēn gasū bit wuyewemutaybit am. ³ Acekawēn cuy kawēn iba'arēmān wuywebebe—Cristo ekawēn'in. Deus pe wuymutaybin puje iboam ma acejekawēn.

⁴ Jetabucap o'jepere ip pūḡpūḡayū. Iba'ore wuywebe waram ixeyū mutabut am Cristo kay. Kuy juk kawēn icēmat o'ya'ījojo ip. Kabi beat emumuūm kuy ip o'jat xipacat. Kuy juk Deus biōḡbuk kuḡ o'e ip jewebe. ⁵ Itaybit o'e ip Deus ekawēn xipat cicā iam, Deus cuk adi xipan ixeyū o'jukucap puye. Deus ja'ōbacaap o'gubapukpukpak ixeyū etabun. Imēnpuxim ja'ōbacaap gubapuk ipi iisuat muḡēm pima. ⁶ Guyjom pit jetabucap ip o'jepere. Korosa eju waram guto Deus ipot pamupaya ojuyayū buxim ip. Ixe ipot waywayway ip soat a'ōpiju. Iba'ore wuywebe waram imutabun ip Jesus kay.

⁷Deus xipan wuykuḡ. Soat em muba'at muajēmjēm kadai mu'aypapan am ku iwat xan. Itabut pinayū iḡo ku buxim—kadai ya'a'e iap puxim. ⁸Wara'at ku be bit kadai ḡu aypapan—widaoho'ip acā. Wao'ip tak aypapan. Xipat ḡu kadaim. Wu yan ḡu aypapan. Imēnpuye:

— Ojokot ḡu oku xipat'ūm puye — i'e'em ku iwat.

Jeku epereperem, xipat'ūm puye. Jetabucap o'jepere'iyū iḡo ku buxim—wao'ip'epat puxim. Xipat ḡu ip Deus xe. Imēnpuye ipiat supi'ajojoat cebe ip. Wūy ma jeedop ip Deus wi ipiat'ajojom.

⁹Oburereyū, wa'ōpuruḡsū ma ōn kawēnwēn eywebe, eykay jījā ōn puye. Eybu'u ḡu juk adi epesop eyetabut am Jesus kay. Gaṡū dak biḡ ma juy epesop eyetabun cekay. Ōcetaḡbit Deus xipacat ūmūm eywebe warara'acat pe iūmūmap podi ma, kuy juk ixe eydaxijo buye iam. ¹⁰Ade em cuk adi eykitpitpiyū buywatwat'uk epesop—itabucayū buywatwat'uk epesop, eyxe ip ikukpin puye. Gaṡū dak ixe'yū buywatwan eyju. Deus yaḡuyba'ūm ḡu je'e eyju ip ibuywatwan iap kay, ixe cūḡ ma buye. Biḡ ma xipacat je'ḡūm eywebe ixe'yū buywatwacaptēim.

¹¹— Waram Jesus ajēmap wiwim pima, biḡ ma juy xipan epewewekuk — i oceju e'em eywebe. — Biḡ ma juy jewebuywatwan epesop — i oceju e'em eywebe.

Imēn cuy epeku eyemumuwiwi bu am.

¹²— Soat em oxe epesop — i juk o'e Deus wuywebe.

Iboap cuy epejowiwi. Itabucayū buxim cuy eyju dak eyetabun epesop. Eyukpiceḡēm ḡu juy epesop. Xipacat epejat Deus xewi apēn ixe juk o'e iap taḡ.

¹³⁻¹⁴— Icēmān ōn e'em ewebe — i juk o'e Deus Abraão be. — Xipacat oḡūm ewebe — i juk o'e cebe. — Ekpon oḡūm ewebe — i. — Enaxeḡebitbit ade jījā ecesūy — i juk o'e.

Imēn i'e buje: — Ja'ōmuwarurun ḡu ōn — i dak o'e Abraão be. — Wa'ō dag ma oce ewebe — i juk o'e. Ka'ūmḡu Deus podi ya'ōbacaat. Imēnpuye:

— Apēn kuy juk oce iap taḡ oce wara'acat a'ōbi ḡu—wa'ōbi ma — io'e Deus.

¹⁵Abraão yukpiceḡē ḡu osunuy jetabucap kuḡ.

— Deus okpon je'ḡūm owebe — i juk adi o'e'e jewebe ma.

Imēnpuye ipot o'kap Deus ekawēn taḡ. Deus ja'ō dag o'ḡūm cebe. ¹⁶Ijodiat “Ja'ōmuwarurun ḡu ōn” i'e ojuy bima, jebodi ma ya'ōbuyxiat nomuwāwām ibutet mubararak am taperadup pe.

— Ja'ōmuwarurun ḡu ōn Deus aḡ wuykay buye — i'e'em ijodiat.

Imēn i'e buje, ya'ōxik pa'ore ya'ījojmayū be.

¹⁷— Soat em oxe epesop — i juk o'e Deus jebekitkiyū be.

Ixe'yū be ma “Ja'ōmuwarurun ḡu ōn” i'e ojuy osunuy Deus—ḡuyjom jexe dopayū be. Imēnpuye o'jekawēn cebe ip.

— Wa'ō dag ma oce eywebeam, ōn soat em wetait puye — io'e cebe ip. ¹⁸—

Wa'ō dag ma oce eywebeam — i'e'em Deus.

Ja'ō dag ma e'em soat em. “Apēn cuk adi kuy ma ocece iap taḡ oce, ōn soat em aḡ puye” i'e buje, ja'ō dag ma je'e. Deus ja'ōmu'ipi'ūm ḡu. Nāpapa'uk ḡu. Wuy-muḡuykukukum ḡu—pūḡ em tak ka'ūma. Cepiriḡ puje, oakōm'iyū jedokdoḡ kobexixi baḡbaḡ kay je'ūap puxim. Ixe'yū buxim wuyju dak wuyetabut Jesus kay wuye'ūap puxim. Soat em ixe wuya'ōmucanucan. Imēnpuye soat em Deus xe wuyetait acesop iap ajowiwi jījā. ¹⁹Soat em Deus xe acesop iap wiwim cīcā wuyju. Imēnpuye wuyetabucap kobexixi muycūcūap puxim. Imuycūcūap muakōm puje, wara'at taḡtaḡtaḡ ḡu cumum. Jecūap pe ma dopdom. Imēnpuxim wuyju dak wara'at kaykaykay ḡu wuyetabut—pūḡ kay acā—Jesus Cristo kay acā. Soat em wuyju ḡebum cekay. Paī yoboḡat ōmōm'uk

osunuy Deus eju kawēnwēnap'a beat epaḡo dagwi badiat'a be. Ōmōm'uk osunuy kawēn ām Deus eju jebekitkiyū beam. Kabi be bit Jesus oōm. Deus xe nuynuy gasū kawēnwēn wuywebeam. ²⁰ Jesus o'jeu kabi kay wuyeu'ūm awap. Koap o'jeu. Kaomūm acejeu cekay. Wuyepaīm o'e yobogan. Soat em wuyepaīm jeenuy apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim.

7

¹ Ixe Melquisedeque Salēm ka kukukat osunuy. Deus epaī osunuy—soat podi ma ya'ōbacaat epaī. Abraão jepitpin osunuy nopagōḡōap tagwi—warara'acat ka kukukayū aokakaap tagwi. Melquisedeque Abraão o'topabijuk e dag' jepin pima.

— Deus cuy xipacat je'gūm ewebe — io'e Melquisedeque Abraão be.

² Abraão jebubut'in o'gūm Melquisedeque be. Ade ma o'gūm cebe. Pūḡ ma o'gūm cebe 10 beat'in. Nopagōḡōap pewiat pupu o'gūm cebe—yaokaka'ibiyū bubutpupu. Ibutet Melquisedeque cedaḡ ma jebekitkit kuḡ iape. Ixe Salēm ka kukukat osunuy. Ika butet Salēm kaba'ūm jebekitkit kuḡ iape.

³ Wuyetaybit ḡu Melquisedeque ebay buten, ixī buten tak, idobuyū'ūm'ūm puten tak. Puju ixē o'kap iam tak wuyetaybit ḡu, puju oe'ū iam tak.

— Soat em cuy paīm eḡuy — i juk o'e Deus cebe—Melquisedeque be. Imēn o'e jekpot pe dak.

⁴ Gebum cuy epesop Melquisedeque ya'ōbuyxi jījā osunuy iap kay. Abraão Judeuyū ebapuk ebika osunuy. Imēnpit jebubut'in o'gūm cebe. Nopagōḡōap tagwīat pupu o'gūm cebe—idip cīcāat. ⁵ Kuyje Moisés o'e Levi ipotpot pe:

— Judeuyū juy jebubut'in je'gūm eywebe, eyju ixeyū epaīyū buy — i. — Pūḡ ma juy je'gūm ip eywebe 10 beat'in — i.

Imēntak ibararak opop wuyawēwēap ekawēntup pe. Jebadipyū xewi ibubu'uk osodop ip jebubun, ixeyū dak Abraão naxeḡebitbit ma'ḡu osodop.

⁶ Melquisedeque bit Levi diwat ḡu osunuy. Abraão bit jebubut'in o'gūm cebe. Pūḡ ma o'gūm cebe 10 beat'in. Nopagōḡōap tagwīat pupu o'gūm cebe. Kuyje:

— Ijop eipi oḡūm eipim — i juk o'e Deus Abraão be. — Enaxeḡebitbit ade jījā ecesūy — i juk o'e cebe. Melquisedeque bit:

— Deus cuy xipan jekuk — io'e cebe—Abraão be.

⁷ Ya'ōbuyxiat jēḡ'aecōḡcōḡ ḡu ya'ōbuyxi'ūmat topabe “Deus cuy xipan jekuk” i'e am cebe. Ya'ōbuyxi'ūmat pit jēḡ'aecōḡcōḡ ya'ōbuyxiat pe “Deus cuy xipan jekuk” i'e am cebe. ⁸ Ijodiayū jebubut'in iūmūm paīyū be—je'ū'iyū be.”

Imēnpit Deus ekawēntup e'em: “Melquisedeque je'ū ḡu—itabēḡ ma jeenuy,” i. Imēnpuyē jebubut'in o'gūm cebe. ⁹⁻¹⁰ Melquisedeque be Abraão dopabijuk puje, Levi o'kap ḡu buk. Inaka:

— Kuy Abraão jebit pe bit osodop kake — i wuyju e'em.

Melquisedeque be Abraão be jebubut'in iūm puje, “Levi dak jebubut'in o'gūm,” i wuyje e'em, ixē Levi Abraão jebit pe buye. Gasū dak Levi naxeḡebitbit ibubut pupum jebadipyū xewi Moisés a'ōbi. 10 beat pewi pūḡ ma ibubum ip.

¹¹ Paīyū kake wuyawēwē ām cedaḡ ma wuyeku am Deus bikuyap tag. Levi ipotpoyū be bit ya'ōmucan pa'ore osodop ip Deus bikuyap tag ceku am ip. Imēnpuyē Deus wara'acat o'jomuy wuyepaīm ixeyū dieḡ. Cristo ma o'jomuy. Ixe Cristo paīm o'e apēn Arão paī osunuy iap puxim ḡu—apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim acā. Cristo ja'ōbacaap mōḡmōḡ wuywebe Deus bikuyap tag wuyeku am. ¹² Moisés ekawēn tag paīyūm osodop ip Levi ipotpoyū. Gasū bit wara'at Deus ebekitkit epaīm o'e Arão naxeḡebitbit tieḡ. Imēnpuyē kawēn

kuyat taḡ ḡu wuyju jekukum ḡasū—Moisés ekawēn taḡ ḡu. Kawēn iisuat taḡ acā wuyju jekukum ḡasū—Jesus ekawēn taḡ.

13-14 — Ēn ḡasū webekitkiyū epaīm ecesūy yoboḡan — i juk o'e Deus wuykukukat Jesus pe.

Ixe Jesus Levi naxeḡebit ḡu. Wara'at tiwat ma wuykukukat. Judá naxeḡebit ixe. Paīyūm ḡu osodop ip Judá naxeḡebitbit. Judá naxeḡebitbit ḡu wūnca mupikupik'uk osodop ip Deus etabutpeap ceje—mesa jeje—Levi naxeḡebitbit acā. Moisés Judá naxeḡebitbit ḡu o'taē paīyūm. Levi naxeḡebitbit acā o'taē paīyūm.

15 Apēn cuk adi ocece iap biḡ ma ibapuk e'em ḡasū. Wara'at o'jebapuk paīm—Melquisedeque buximat. 16 Ijodiat a'ōbi ḡu ixe Jesus paīm o'e ijodiat pabi daḡ ḡu dak. Ixe Deus ebekitkit epaīm o'e ḡasū soat podi ma ya'ōbaca buye; soat em itait jeenuy buye dak. 17 Imēn e'em Deus ekawēntup:

Soat em webekitkit epaīm cuy eḡuy apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim, i. Ēn ixeyū epaīm iap i'ūm ḡu, i.

18 Ibaca'ūm osodop ip kawēn kuyat taḡ jekuku'ukayū—wuyawēwēap ekawēn taḡ jekuku'ukayū. Ixeyū be iba'ore osodop cedaḡ ma jeku am Deus etabutpe ibaca'ūm puye. Imēnpuye “Kawēn kuyat taḡ cuy epeku” i'ūmḡu e'em Deus ḡasū bit—“Kawēn iisuat taḡ cuy epeku” i acā. 19 Ka'ūma ma soat taḡ iisuan o'e Moisés ekawēn taḡ jekukuap tomuju. Imēnpuye soat em Deus xe acesop iap wiwimsū ma osodop ip Moisés ekawēn taḡ jeku ojuyayū. Deus pit wara'at o'jomuy wuyepaīm. Warara'acat emumuwiwi bodi ma wuyemumuwiwi xipat. Imēnpuye soat em ixe xe acesop iap wiwimsū ḡu wuyju. Iwiwim cīcā ma. Wuyparara ḡu kawēn ām Deus eju, Jesus wuyepaī buye.

20-21 Jebekitkit epaīm Cristo muy buje:

— Apēn cuk adi ocece iap taḡ cuy oce, soat em wetait puye — io'e Deus. Jebekitkit epaīm Levi naxeḡebitbit mōḡ puje bit, imēn ḡu o'e cebe ip. Jesus muy buje acā “Wa'ō daḡ cuy oce, soat em wetait puye” io'e Deus. Imēn e'em Deus ekawēntup:

“Webekitkit epaīm cuy eḡuy soat em,” io'e Deus, i. “Ēn ixeyū epaīm iap i'ūmḡu,” io'e, i. Deus ja'ō o'jewa'ōpepere cexe ip, i. Ja'ōmuwarurun ḡu Deus pit, i.

Imēn Deus o'e Jesus muwēnuwēn.

22 — Apēn cuk oce iap taḡ cuy oce — io'e Deus warara'acayū be ḡu—Jesus pe acā.

Imēnpuye wuyetaybit kawēn iisuat kawēn kuyat podi ma xipat iam. Deus jekawēn o'ḡuwēn Moisés pe. Xipat osunuy ibo ekawēn—kawēn kuyat. Kawēn iisuat pit kawēn kuyat podi ma xipat.

23 Ade ip osodop Levi naxeḡebitbit. Oe'ū'ū ip. Ixeyū'inat e'ū buje wara'at ma paīm o'e oe'ūiat tieḡ. 24 Jesus pit soat em itait nuynuy. Warara'acat ḡu wuyepaīm je'e ixe dieḡ. Jesus acā soat em jeenuy wuyepaīm. 25 Ixe Jesus soat em itait. Soat em ixe kawēnwēn Deus eju jekay itabucayū beam.

— Okayayū buywatwan cuy eḡuy — i'e'em Deus pe.

Wuywebe cekawēn put Deus eju Jesus kay wuyetabut puye. Imēnpuye Jesus pe wuydaxijo but—itabucayū taxijo but. ḡasū ja'ōkayayū taxijo but cebe. Guyjom tak taxijo but cebe. Soat em ma ja'ōkayayū taxijo but je'e cebe.

26 Jesus ma wuyepaī yoboḡat. Soat i'e ba'ore wuywebe wuya'ōca'ūm puye. Ajo wuywebe i'e ba'ore iap Jesus pe bit i'e but. Ixe be wuya'ōmucan put soat em. Ixe soat taḡ iisu. Ka'ūmḡu xipat'ūmat cebe. Ikērēat kuḡ ḡu ixe. Ikērēat o'ḡuḡē ḡu—pūḡ em tak ka'ūma ma. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat puxim ḡu ixe.

Deus ixe o'guyu kabi be soat em tūy ām jexe. ²⁷ Warara'acayū paī yoboğayū soat kabia wūnca ēn mupikupik'uk osodop ip Deus etabutpe. Iēn mupig pima:

— Ikērēat cuy eju'uk owebewi — io'e ip Deus pe.

Jewebewi i'ukap ojuy bima acā “Ikērēat cuy eju'uk ebekitkiyū bewi” io'e ip Deus pe ixeyū ma. Jesus pit ixeyū buxim ġu. Pūğ em ma o'jeweūm Deus pe. Pūğ em ma ixe oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Jekpiwan ma o'jaokaat. Waram pit je'ū ġu. ²⁸ Moisés ekawēn tağ jeku ojuyayū ijodiat muymuy'uk osodop jepaīm yoboğan. Arāo naxeğebitbit muymuy'uk osodop ip jepaīm yoboğan. Soat tağ osodop icēmāyū ġu ixeyū dak. Deus pit o'jekawēn jekpot pe Moisés pe jekawēğap tomukadi.

— Ēn acā icēmat soat tağ — io'e jekpot pe. — Imēnpuye ēn acā eğuy webekitkit epaīm yoboğan — io'e Jesus pe. — Ēn ixeyū epaīm iap i'ūm ġu — io'e cebe.

8

¹ Jesus wuyepaī yoboğat. Ixe Jesus xik'i omuy Deus ba'at kadi kabi be—soat podi ma ya'ōbacaat xe. Deus co'i ixe ya'ōbaca. Ibom acā oceju eymutaybin ojuy. ² Kuyje badiat'a be Deus nūnūyap'a ibuyxi jġāat'a be ōmōm'uk osunuy torojo'a be paī yoboğat. Jekawēn ām Deus eju jebekitkit peam ōmōm'uk osunuy. Ijodiat emuamuy'a be ōmōm'uk osunuy Deus eju kawēnwēnap'a be. Jesus pit ijodiat emuamuy'a be ġu omuy—Deus tūytūyap pe acā. Iboce ma ixe kawēnwēn Deus eju wuywebeam.

³ Kuyjeayū ijodiat muymuy'uk osodop jemumuūm ūm ām Deus pe wūnca ēn mupik am tak cetabixe. Imēnpuxim cuy wuyepaī dak je'ğūm Deus pe.

⁴ Jesus ġasū dak ijodi bima, paīdip ġu kuka adi o'e warara'acat kuy paīyūm o'e buye. Levi naxeğebitbit kuy paīyūm o'e. Jedobuyū'ūm'ūm ekawēn tağ ip jebekitkiyū emumuūm ūmūm Deus pe—Judeuyū'ūm'ūm ekawēn tağ—kawēn kuyat tağ. ⁵ Co'a bicūğpe bima Deus Moisés o'ğukūyjo torojo'a muy ām. Torojo'a muğēap piōğbuk o'ğugē imubapuk am cebe mēnku juy eyamuy iam.

— Cedağ cuy eğugē apēn cuk oce ewebe iap tağ — io'e Deus cebe.

Jesus jebekitkiyū buywatwan kabi kadiwi. Ijodi dak paīyū ixe buxim jebekitkiyū buywatwan e'em. Jesus pit ixeyū bodi ma wuybuywatwan. ⁶ Jekpot pe bit Deus kapikap o'ğūm xipāt cīcāap Levi naxeğebitbit pe iūm'ibit podi ma. Kuyje Deus jekawēn o'ğuwēn Moisés pe. Ibo ekawēn kawēn idip osodop. Guyjom pit jekawēn o'ğuwēn jekpot pe. Ibo ekawēn kawēn kuyat podi ma kawēn idip osodop. Ibo ekawēn kay wuyetabun puje, Deus wuymuisusun soat tağ. Wuyetaybit soat em Deus xe acesop iam ibo ekawēn kay wuyetabut puye. Imēneju kuyjeayū bodi ma wuyockkok.

⁷ Deus koap jekawēn o'ğuwēn Moisés pe. Kawēn kuyat soat ekawēn podi ma idip pima, kuka juk wara'at ġu o'ğuwēn kawēn iisuat. ⁸ Deus pit jebekitkit o'tobuxik jekawēn mupubutbun. Imēn ma ixe e'em cebe ip:

Gaxīn ma juy kawēn iisuat oğuwen Israel naxeğebitbit pe—Judá naxeğebitbit pe, i. ⁹ Kuyje juk adi wekawēn oğuwēnuwēn eydobuyū'ūm'ūm pe, i. Iboap ekawēn co'i ġu ġasū bit oğuwēn webekitkit pe—wara'at ekawēn acā, i. Egito eipi bewi eydobuyū'ūm'ūm mujēm puje, wekawēn oğuwēn cebe ip imukūyjoap ojuy, i. Imēnpit ip oibu'un wekawēn kay, i. Imēnpuye ōn tak obu'un ma oce cekay ip ağ am, i. Imēn Deus e'em, i.

¹⁰ Gaxīn ma juy wara'at kawēn oğuwēn Israel naxeğebitbit pe—kawēn iisuat, i. Oğugebu ip wekawēn kay, i. Soat em ġebum jeedop ip wekawēn kay, i. Icockkok jeedop ip wekawēn tağ jeku am, i. “Deus acā ocekkukat,”

i je'e ip soat pe, i. "Teyūku webekitkiyū" i òn tak oce soat pe, i. ¹¹ Soat je'e itaybit òn—ya'òbuyxiayū, ya'òbuyxi'ùmāyū dak—yobogayū, yopīcayū dak, i'e'em Deus, i. Jewemutaybitbin gu jeedop ip Deus e'e am, kuy itaybit ip puye, i. "Ocemutaybin cuy epe'e Deus ekawēn," i'ūmgū je'e ip jebureyū be, soat itaybit je'e buye, i. ¹² Ġebum ġu oce apēn cuk adi warēmtaġ oekukuku ip iap kay, i. "Ikērēat kuġ eyju oxe," i'ūmgū oce cebe ip—pūġ em tak ka'ūma, ġebum ġu oce iboap kay buye, i. Deus imēn e'em jebekitkit pe—kuy o'ġuisun'iaiyū be.

¹³ Iokokat dao ma i'ūm. Iisuat pu buje, iokokat kuġ ġu ace'e. Imēnpuxim:

— Kawēn kuyat cuy epeyepere — i'e'em Deus ġasū bit. — Kawēn iisuat taġ cuy epeku ġasū bit — i'e'em wuywebe.

9

¹ Kawēn kuyat taġ jeku ojuyayū "Ēn xipat cīcā" i'e'e'uk osodop ip Deus pe ceweju kawēnwēnap'a be—ijodiat emuamuy'a be. ² Torojo'a o'yamuy ip wuydobuyū'ūm'ūm—koopat'a. Kacūġkadiat'a be lâmpada'a o'yanuy jemūn ceje—ouro muġēġē'a. Mesa dak osunuy iġo'abi be ourom yajuyjuyat. Iġo emesa jeje pāo'a mōġmōġ'uk osodop ip Deus etabixe yamōġmōġ'ibit'a. Kacūġkadiat'a be "Deus tūytūyap'a" io'e wuydobuyū'ūm'ūm. ³⁻⁴ Paġo toro'i oeku badiat'a exīntabi nomudim—idip cīcāat—iarixigat. Tōmte'okuatōm mupikupikap osunuy ixē paġo xe—toro'iat xe. Badiat'a be "Deus tūytūyap'a ibuyxiat'a" io'e ip wuydobuyū'ūm'ūm. Caixa'a o'yanuy badiat'a be. Iġo'a ourom yajuyjuyat'a o'yanuy. Deus ekawēn kukatopa mūn'a o'yanuy iġo'a be—witatodpa be ibararak iat mūn'a. Iġo'a be itīġ'a'it'it'a buximat'a dak o'yanuy—ouro muġēġē'a'a. Manada dak o'tanuy iġo'a be—pāo'anōmnōm puximata. Arāo ba'ip tak o'yoptūy iġo'a be caixa'a be—kuyje o'yopkobinōjēm'iat'ip. Witadopa dak o'topadop iġo'a be caixa'a be xepxētopa—yaerūnatopa. Deus ekawēn ibararak osodop iġodopa be—kawēn kuyat. ⁵ Caixa'a jeje xepxep idip cīcāat piōġbuk osodop. Ceġeba abiwebotbot osodop ip caixa'a ase. Deus nuynuy jebekitkit parake iap kay ġebumiap'a o'yanuy. Iġo caixa'a jo buje wuyju ġebum Deus ikērēat ūk'ūġ wuywebewi iap kay. ġasū bit o'e ġu ocewebe soan eymutaybin am apēġape soat iboap osodop torojo'a be iam.

⁶ Soat ixipan pima, paīyū òmōm'uk osodop ip kacūġkadiat'a be. Soat kabia òmōm'uk ip osodop jekapik am Deus etabutpe. ⁷ Badiat'a be bit paī yobogať acā òmōm. Pūġ kabia ma òmōm pūġ koato dukupak pujejeje ma. Wūnca doy dujuòmōm'uk osunuy hadi toymubapuk am Deus pe.

— Ikērēat cuy eju'uk owebewi ite'ūm oe'ū buye ikērēat muġēġēap teida am — i'e'em Deus pe. — Ebekitkit pewi dak ikērēat cuy eju'uk ite'ūm oe'ū buye ikērēat muġēġēap teida am — I'e'em Deus pe. — Itaybit'ūm pima ip ikērēat o'ġuġēġē — i'e'em cebe.

⁸ Badiat'a be paī yobogať acā oōm iap kay wuyju ġebum pima, xipat cīcāat piōġbuk wuymutaybitbin koopat'a torojo'a kake bima iōmpi osodop ip ijodiat badiat'a be—Deus tūytūyap'a ibuyxi jījāap'a be iam. ⁹ Iōmpi osodop ip iap kay ġebum pima, wuyetaybit tak apēn ġasū bit wuyōmpi ġu o'e iam. Kuyje ade wūnca mupikupik'uk osodop ip Deus etabutpe. Ade ma ip iūmūm'uk osodop cebe. Imēnpit soat taġ ġu iisu o'e ip, ade ma'ġu ip iūmūm. Wuyetaybit iboam.

¹⁰ Pūġpūġ xat i'opi osodop kuyjeayū be. Pūġpūġ xati dak tikōnpi osodop cebe ip. Jewewuywuy'uk osodop ip jebabim—Deus ekawēn taġ—kawēn kuyat taġ. Jebacia'abi wuywuy'uk tak osodop ip jebabim. Imēnpit kacūġkadwi acā

ip jewesusup'uk osodop. Deus badiat muisusun'üm pima jeweweju acã ip iisu. Deus pe jemuisunap wiwim ip osodop.

¹¹ Gasû bit Cristo kuy osodot. Wuyepaim o'e yobogan. Gasû:

— Xipacat ogûm eywebe — i'e'em ixewuywebe.

Ijodiat emuamuy'a be gu ixewawenwên Deus eju wuywebeam—ipi juat'a be gu. Kuyat'a bodi ma ixewunuyap'a xipat. Kuyat'a bodi ma ixewunuyap'a yadip. ¹² Cristo bode doy gu o'toydujuôm toymubapuk am Deus etabutpe, biopak toy dak ka'üma. Ixewojedoyekereren korosa be apên cuk adi ikêrêat agugêgê iap teida am. Ixewoôm Deus tüytüyap pe apên kuyje paï yobogat oôm badiat'a be iap puxim. Deus xewoat em acesop iaptei o'teida o'jedoyekereren puye. ¹³ Bode doy mubapukpuk'uk osodop ip Deus etabutpe, biopak toy dak kuyjeayü païyü. Jebabi dag ip toymubapukpuk'uk osodop Deus ekawên tag—kawên kuyat tag. Jebabi dag tak ip biopak'it'it ên pik muwekoykoy'uk osodop ip idibi be. Ibiati sügsügsüg'i o'e ip jebekitkit'abi dag. Igo ekawên tag iisuan o'e ip ibiati sügsügsüg'i buje. Inaka kacügkadiwi acã ip iisu o'e. Badi bit ka'üma. ¹⁴ Bode doy, biopak toy dak kacügkadiwi acã wuymuisusun. Cristo doy bit bode doy bodi ma xipat. Biopak toy bodi ma xipat. Ixewodoy badi dak wuymuisusun. Cristo o'jedoyekereren wuywebeam iap kay wuyetabun puye, kacügkadiwi ã gu wuyisu ace'e. Badi dak wuyisu ace'e. Ixewoôm ikêrêat kug gu osunuy. Püg em tak ikêrêat o'gugê gu. Deus biögbug a'öbacaap kug osunuy—soat em itaicat biögbug a'öbacaap kug. O'jewewum Deus pe je'ü am wuywebeam. Deus bikuyap tag oe'ü.

— Bay — io'e Deus pe. — Apên kuyjeayü muisusun'uk eguy wunca e'üap tomuju iap podi ma ipi juayü eguisun we'ü buje — io'e Deus pe—jebay be. Ixewojedoyekereren wuywebeam oe'ü iap kay wuyetabun puye. Deus wuymuisusun waram warêmtag ma wuyekuap puxim. Soat tag wuymuisusun wuywebe kapik am Deus peam—soat em itaicat peam.

¹⁵ Ikêrêat mujurügrüg'uk ip osodop kawên kuyat tag jeku ojuyayü. Cristo bit oe'ü ikêrêat uk am ixeyü bewi. Ikêrêat mugêgêaptei o'teida je'ü am. Imênpuje:

— Waram guto Deus jekawên o'güwên eywebe—kawên iisuat — i'e'em Cristo ijodiatat pe.

— Soat em epesop oxewuxipacap kug eyewü buje — io'e Deus kuyje. Soat em jeedop ip cexewuxipacap Deus emunaeyü, Cristo oe'ü buye. Soat em jeedop ip cexewapên ixewujuk adi o'e'e iap tag.

¹⁶ “Obubut'in epejat we'ü buje” i'e buje ijodiatat, ce'ü buje acã ibubum ip. Ce'ü'üm pima bit ibubum gu ip. ¹⁷ Itabêg pima ibubum gu ip. Ce'ü buje acã ip ibubum. ¹⁸ Imênpuxim wuydobuyü'üm'üm pe wunca aoka buje acã, kawên kuyat tag jekuku'uk ip osodop wuyawewêap ekawên tag. ¹⁹ Koap Moisés Deus pe jawewêap ekawên o'güwên jebekitkiyü be. Biopak'it'it o'yaoka. Bode dak o'yaoka. O'toymuwekoy idibi be. Kadaidup o'tupu hissupodup. O'tupmukirik läbum—böröbu buximatpum—ibupakpukatpum. O'toymusügsügsüg tugararakatup tag—Deus ekawêntup tag. Jebekitkiyü abi dag tak o'toymusügsügsüg Deus ekawên tag—kawên kuyat tag.

²⁰ — Deus jekawên o'güwên wuywebe — io'e Moisés jebekitkiyü be. — “Wekawên tag cuy epeku,” i juk o'e wuywebe — io'e Moisés. — Ite doy musügsügsüg ön ey'abi dag eywebe küyjobit am Deus a'ö kay — io'e Moisés jebekitkiyü be.

²¹ Imênpuxim torojo'a jeje dak o'toymusügsügsüg Moisés. Igo'a beat tag tak o'toymusügsügsüg soat tag. “Ën xipat cîcã ocewebe” i'e'em pima jebui be ikug iat tag o'toymusügsügsüg. ²² Wuyawewêap ekawên tag jeku ojuyayü wunca

doy mukereren'uk ip osodop Deus pe jemuisun am. Toymukereren'um pima kuka juk Deus ikêrêat o'ju'uk gu cebewi ip. Deus ekawên tag toymukereren ip osodop soat muisun am kawên kuyat tag.

²³ Imên jebekitkiyû muisusun'uk osodop ip païyû apên kabi beacat jewemuisusunap puxim. Wûnca aokaka'uk ip osodop ijodiatat muisun am. Kabi kay cumayû muisusunap pit wûnca bodi ma xipat. ²⁴ Imênpuye torojo'a be gu Cristo oôm—ijodiat emuamuy'a be gu—kabi beat'a buximat'a be gu. Kabi be ma oôm—Deus tÿtÿyap pe ma. Ibocewi ma gasû ixê kawênwên Deus eju wuywebeam. ²⁵ Judeuyû epaï yoboğat ma soat koato ômôm'uk osunuy badiat'abi be, Deus tÿtÿyap'a ibuyxiap'a be. Ômôm'uk osunuy wara'at toy kuğ—wûnca doy kuğ. Deus tÿtÿyap'a be ômôm'uk osunuy Deus pe ikêrêat ukap ojuy. ²⁶ Cristo bit soat em gu oôm jeweuim âm Deus pe je'û âm. Soat koato gu oe'û—pÿğ em ma. Pÿğ em ma o'jedoyekereren ikêrêat mujurûgrûğap teida am. Jesus e'ûap wûnca e'ûap co'i bima, ipi muğê ebika ma kuka juk adi je'û'û'uk o'e. Ade em kuka adi oe'û'û. Poğ. Poğ. Poğ. Poğ. Bodimaku kuka adi je'û'û'uk o'e. Pÿğ em pit o'jebapuk ipi oi'um pin pima. Waram tak gu je'hapuk ikêrêat uk am ipi juacat pewi. ²⁷ Soat ace'û pÿğ em ma. Wuye'û buje Deus apên ijodi bima juk adi ajekukuku iaptei ideida wuywebe soat pe. Ipiat supi'ajoat kÿyjobit'um topibiyû be kÿyjobit'umapteim. Xipacat pit je'gum kÿyjobicayû be. ²⁸ Imênpuxim Cristo jekpiwan ma oe'û apên paï wûnca o'yaoka iap puxim. Oe'û soat pewi ipi watwat pewi ikêrêat uk am. Pÿğ em ma oe'û. Waram pit jajêm ijodi. Ikêrêat uk am gu jajêm. Jajêmap wiwimayû daxijo am acâ jajêm.

10

¹ Judeuyû awêwêap ekawên tag jeku ojuyayû itaybitbût â ip osodop kawên icêmân. Itaybitbût â ip osodop xipacat ajat iam. Soat tag gu iisu ip osodop iboap ekawên tag jeku ojuyayû. Soat koato païyû wûnca aokaka'uk ip osodop Deus pe ikêrêat uk ojuy jebekitkiyû bewi. Deus pit soat tag gu ixeyû ja'okayayû o'ğuisun. ² Soat tag iisu bima waram kuka adi o'e ip iguycûğ gu oceju ikêrêat kuğ iap kay. Soat tag iisu bima, kuka adi wûnca aokakaap ip o'jepere. ³ Imênpit soat koato wûnca aokaka'uk ip osodop ikêrêat eju'uk ebekitkiyû bewi i'e ojuy Deus pe. Yaoka buje:

— Oceisu Deus xe gasû bit; ikêrêat kuğ gu oce'e — i'umğu o'e ip. — Gasû bit guto oceju ikêrêat kuğ — i acâ ip o'e.

⁴ Biopak toy bit ikêrêat uk'uğ gu wuywebewi, bode doy dak.

⁵ Imênpuye Cristo osodot ijodi. Ixe don pima, o'jekawên jebay eju—Deus eju.

Ijodiat pe wûnca aokaat pin gu ên, io'e Deus pe. Cebe ip wûnca ûmat pin gu dak ên, io'e. Ojebin pit egugê owebe ipi juan, io'e Deus pe. ⁶ Etabun wûnca mupik ip puje, ecokcoğ gu eguy, io'e. Ijodiat pe wûnca aoka buje ikêrêat uk am, ecokcoğ gu eguy, io'e. ⁷ Imênpuye, “Bay, ijoce ôn oajêm ebikuyap tag weku am—emucokcok am,” i juk oce ewebe. “Apên Judeuyû awêwêap ekawêntup omuwênuwên iap tag weku pin,” i juk oce ewebe.

Imên Cristo o'e jebay be—Deus pe.

⁸ — Ijodiat pe wûnca aokaat pin gu ên, wûnca ûmat pin gu dak — i juk o'e Jesus Deus pe. — Wûnca aoka buje ikêrêat uk am, ecokcoğ gu eguy, etabun wûnca mupik ip puje dak — i juk o'e. Imên Jesus o'e kawên kuyat tag ma'gu ip imupikupig—Judeuyû awêwêap ekawên tag.

9 — Bay, ijoce ðn oajëm ebikuyap tağ weku am—emucokcok am — i juk o'e gebuje bit.

— Kuyjeat puxim wũnca juy epeyaoka owebe ikêrëat uk am eywebewi — i'ũmgu e'em Deus gasũ bit. — Ikêrëat oju'uk eywebewi Cristo oe'ũ buye — i acã e'em Deus wuywebe.

Kuyat pit wũnca aokakaap Deus o'gu'ũm. Ikêrëat uk'uğ wuywebewi Cristo oe'ũ buye. 10 Deus bikuyap tağ jekuku'uk osunuy Jesus Cristo. O'jeweũm Deus pe je'ũ ãm. Jekpiwatpin ma oe'ũ. Pũğ em ma oe'ũ ikêrëat uk am soat pewi wuywebewi. Imênpuye Deus wuymuisusun soat tağ.

11 Judeuyũ epaĩ ma soat kabia cũğ'i osunuy jekapikap kuğ. Soat kabia wũnca mupikipuk'uk ip osodop. Iboap kuğ osunuyunuy soat em. Imênpit wũnca mupikipikap ikêrëat uk ojuy gu. Imênpuye Deus ikêrëat o'ju'uk gu wũnca mupik puje dak. 12 Jesus Cristo bit pũğ em ma oe'ũ wũnca e'ũap puxim gu. Oe'ũ ikêrëat uk am soat pewi wuywebewi. Waram pit je'ũ gu. O'jeu Deus kay. Oabik jebay xe—Deus xe. Iba'at kadi oabik. Soat kukukan o'e ixe eju. 13 Deus jekpot kay itakomaayũ a'õbacaap gu'ũm. Kũyjobin jeedop ip Deus a'õ kay. Cristo omuy jebay xe iboap wiwim. 14 Pũğ em ma oe'ũ ikêrëat uk am soat pewi wuywebewi. Soat ikêrëat kuğ'ũmayũ o'guisun soat tağ. Soat tağ iisu jeedop ip soat em ma.

15 Imên Deus biõğbuk tak wuymutaybitbin. Imên koap o'e:

16 “Ixeuyũ kabia kap puje wara'at ekawën oğuwën webekitkiyũ be kawën iisuat,” i'e'em Deus, i. Soat em gebum jeedop ip wekawën kay, i. Icockok jeedop ip wekawën tağ jeku am, i.

17 Guyjom imên o'e:

“Gebum gu oce apên cuk adi ikêrëat o'guğëğë ip iap kay, apên cuk adi warëmtağ ma oekuku ip iap kay dak,” i'e'em, i.

18 Deus pe wuywebewi ikêrëat uk puje, waram pit wũnca aceyaoka gu ikêrëat uk an. Jesus e'ũap kuy o'e ikêrëat ukap teida am.

19 Imênpuye, okitpitpiyũ, wuyparara gu jekawën ãm Deus eju, korosa be Jesus oe'ũ wuywebeam puye. Apên kuyjeayũ Deus tũytũyap'a ibuyxi jĩjãap'a be õmõmap puxim wuyekawën put ceweju. 20 Paĩ yobogat acã pago dagwi õmõm'uk osunuy badiat'abi be kawën ãm Deus eju. Wuyju bit kawënwën Deus eju Jesus e'ũap puje. Ixe Jesus soat em itait. Jesus e isuat e buxim—Deus kayat e buxim. Imênpuye soat em wuyekawën put ceweju. 21 Jesus wuyepaĩ yobogat. Ixe soat itabucayũ kukukat. 22 Imênpuye juy acekawën ceweju. Jewexe gu juy acekawën ceweju. Wuyetabun cĩcã ma juy acekawën ceweju.

— Ikêrëat kuğ mabuk ðn — i'ũmgu juy ace wuywebe ma.

Ixe wuymuisusun soat tağ idibim jewewuywuyap puxim. Imênpuye juy acekawën ceweju. 23 Deus ja'õ dag e'em soat em. Te'e gu wuyetabut cekay. Wuyetabucap muwënuwën warara'acayũ be. Imênpuye Deus xe acesop soat em iap cuy ajowiwi jĩjã. 24 Gebum cuy ajop wuyewekay wuyewebuywat am, wuykukpin wuyewewekuk am tak, xipan wuyewewekuk am tak. 25 Pũğpũğpũğ oibu'un je'awerom aweromayũ xe Deus eju kawënwën'ap'a be. Ixeuyũ buxim gu juy wuyju bit wuybu'un gu ajop je'awerom. Jewemucokcokcoğ pit cuy ajop. Gaxĩn ma wuykukukat jajëm. Ipiat supi'ajoat kũyjobit'ũmayũ be. Xipacat pit je'gũm ja'õ kayayũ be. Imênpuye big ma juy jewemucokcokcoğ ajop.

26 Kawën icëmãn wuyetaybit tomukadi wuykpiwatpin ma wuyju ikêrëat muğëğëm. Imên ibima, apên kuka ace ikêrëat muğëap teida am? Ka'ũma ma. Wuywebewi ikêrëat uk pa'ore soat pe wuywebe. 27 Imênpuye wuypararam

cuy ajop apĕn paxi Deus je'e wuywebe iap puxim. Deus ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be. Ipiat'ajojom ip jeedop daxa isopat pe—ipararuat pe Deus kay itakomaayū. ²⁸ Moisés a'ō kay kūyjobit'ūmayū o'yaoka ip kuyjeayū. Xepxepayū be, ebapūğayū be dak “Teku ikērĕat muğĕğĕm” i'e buje, pūğ tağ ma ip i'e buje, o'yaoka ip. Itabotaidabotbot ġu o'e ip ixeyū kay, Moisés a'ō kay'ūm puye. ²⁹ Ixeyū buxim ġasū dak pūğpūğpūğ Deus ipot muymuy. Deus kuy juk jekawĕn o'ğuwĕn cebe ip.

— Okpot o'jedoyekereren eywebeam. Oe'ū eymuisun ojuy — i juk o'e cebe ip.

Inaka cekawĕn wayway ip.

— Apĕğām oe'ū? Ekpot tak ikērĕat mujurūğrūğ'ukayū jo'i osunuy — i napa ma e'em ip Deus pe.

Deus biōğbuk xe ikukpin ip. Inaka ibiōğbuk muymuy ip. Moisés muym'ukat podi ma Deus muymuy'ukat ipiat supi'ajojo, ixeyū bodi ma ikērĕat mujurūğrūğ puye. Karĕm ip ipiat supi'ajojo.

³⁰ — Ōn ma oceweik — i juk o'e Deus. — Ōn ma apĕn cuk adi oekuku ip iaptei oteida webekitkiyū be — i juk o'e. — Xipacat oğūm xipacat mujurūğrūğ'ukayū be — io'e. — Kūyjobit'ūm ip pima, ipiat osupi'ajoat cebe ip imukūyjo am — io'e Deus. — Kūyjobit pima bit ip, ōn ma ipiat osupi'ajoat cekay itakomaayū be — io'e.

Wuyetaybit imĕn Deus cuk o'e iam. ³¹ Deus soat em itait. Ixe be ipiat'ajoat puje, iparara jġā je'e ip cekay ixe muymuy'ukayū.

³² Gebum pit cuy epesop apĕn cuk adi kuy bima epekukuku iap kay. Kuy bima juk Deus ekawĕn epeya'ġojo. Ixe biōğbuk kuy oōm eywebe. Ade em itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supi'ajojoat eywebe. Inaka eybu'u gu epesop Jesus kay ipiat'ajojom ma'gu eyju. ³³ Pūğpūğpūğ eyju'in eymuymuy'uk ip osodop. Adeayū etabun cuk adi ikērĕm eykuk ip. Ade em cuk adi ipiat o'supi'ajojoat ip eywebe. Eybu'u gu a'gu epesop eybureyū hadipta am. Eyparara ġu juk adi epesop eyaokaap puxim. ³⁴ Daomūnmūnap'a beayū jom tak cuk adi epeku ibuywat am ip. Itabut'ūmayū be eybubut tujupa'am puje, eybu'u gu a'gu epesop eyetabut am Cristo kay. Eycokcok acā a'gu epesop.

— Ijodiap podi ma xipacat opop ocewebeam — i a'gu epe'e. — Ibo ĩkoro jeedop soat em — i a'gu epe'e. — Soat em ibo kuğ ajop — i a'gu epe'e.

³⁵ ġasū dak cuy eya'ōcam epesop. Eya'ōca bima, xipacat cuy epejat.

³⁶ Eyukpiceğĕm ġu juy epesop Deus bikuyap tağ eyeku am. Ixe bikuyap tağ eyeku buje, xipacat epejat apĕn ixe juk adi o'e'e iap tağ. ³⁷ Imĕn e'em Deus ekawĕntup:

ġaxġn ma omuykuiat jajĕm, i. Ibun ġu jajĕm, i. ³⁸ Webekitkiyū bit itabut jeedop cūğayū, i. Imĕnpuye soat em itait jeedop ip oxe, i. Jetabucap epere buje bit, ocokcok ġu oce cekay, i.

Imĕn e'em Deus ekawĕntup. ³⁹ Wuyju bit wuyetabucap acepere ġu. Ipiat'ajojoap kay ġu wuyju bit cum. Oitabidaoiat puxim ġu wuyju—jetabun o'jepereiāt puxim ġu. Wuyetabut ma. Deus tak wuydaxijojom.

11

¹ Deus kay wuyetabut pima wuyetaybit cġcā wuyemumuwiwi acejat iam. Deus kay wuyetabut pima: — ġasū wuyju ijojom ġu iap ġuyjom acejojo — i wuyju e'em wuyewewebe.

² — Xipat cġcā eyju oxe — io'e Deus kuyjeayū be, itabut ip cekay buye.

³ Wuyetabut cekay bima wuyetaybit Deus ja'ōbi ipi o'ğujurūğ iam. Wuywebe ijo but iap o'ğugĕ Deus. Wuywebe ijo ba'orean soat o'ğugĕ.

⁴Deus kay itabut osunuy Abel. Imēnpuye ixē emumuūm Caim emumuūm podi ma xipat osunuy Deus xe.

— Cūg ma ēn oxe — i juk o'e Deus cebe, itabut jekay buye. — Emumuūm xipat oxe — i juk o'e.

Wuyju gēbum pima apēn Abel itabut osunuy iap kay, “Itabucat cūg ma Deus xe” i wuyju e'em. Imēnpuye Abel e'ū buje dak puk wuymutaybitbin ma itabucat cūg ma Deus xe iam.

⁵Deus kay itabut osunuy Enoque. Imēnpuye oe'ū gu. Deus ixē ita'in ma o'tujuu jewekay. Ibureyū ixē o'tobuxik gu, Deus kuy o'tujuu buye. Deus icokcok osunuy ixē ekukuap kay i'e'em Deus ekawēntup. ⁶Wuyetabūt'ūm pima, Deus imucokcok pa'ore wuywebe. Wuyju Deus kay bima, wuyetabun cuy ajop Deus kake iap kay; Deus xipacat ūmūm jebikuyap tağ jeku pin cīcāayū be iap kay dak.

⁷Deus kay itabut osunuy Noé. “Ipi juayū oğu'ūm idibim soat” i'e buje, Deus ekawēn kay itabut osunuy. Mubā'at puk o'jojojo gu. Inaka itabut osunuy Deus ekawēn kay. Kobexixi o'gugē jebekitkiyū daxijo am. Kūyjobit gu osodop ip warara'acayū ipi juacayū Deus a'ō kay iap ibapuk cīcā o'e, Noé kūyjobit puye. Imēneju:

— Cūg ma ēn oxe, etabut okay buye — io'e Deus cebe.

⁸Deus kay itabut osunuy Abraão. Deus pe jenaē buje, kūyjobit osunuy ya'ō kay. Deus a'ōbi jeka bewi o'jēm itaybit gu ma'gu apoma oju iam.

— Ijop eipi ocepīūm ewebe — i juk o'e Deus cebe.

Ibo eipi kay o'ju. Guyjom je'gūm cebe iap eipi kay o'ju.

⁹— Ijop eipi oğūm eipim — io'e Deus cebe.

Ibo eipi dağ oeku powatwat puxim. Pağō muğēğē'a be osunuy tūyap gu buk puye. Torojo'a be osunuy jekpot eju—Isaque eju. Jenaxegebit eju dak osunuy—Jacó eju.

— Ijop eipi oğūm eyipim — io'e Deus cebe ip—Abraão be, Isaque be dak, Jacó be dak. ¹⁰Deus emukamuweğūnka wiwim osunuy Abraão—Deus emukamuğēka wiwim—ika'ūm'ēm'ūmatka wiwim.

¹¹⁻¹²Itabut osunuy Abraão Deus kay. Aypa o'e. Ce'ūat puxim jetayxi mu'ukreg pa'ore osunuy. Je'ū ojuy kuy osunuy. Sara dak yabut o'e—Abraão tayxi. I'ita ba'oreat osunuy. Inaka Abraão itabut osunuy Deus a'ō kay.

— Soat em Deus ja'ō dağ e'em — io'e jewebe ma.

Imēnpuye itayxi o'gu'ukreg yabut ma'gu. Ipotpet o'e Abraão. Ade jījā ip osodop ixē naxegebitbit. Imuweğūn pa'ore osodop ip kasopta buxim, ka'oririt puxim tak.

¹³Jetabut cīcāap kuğ ma ip oe'ū'ū—Abraão, Isaque dak, Jacó dak.

— Ijop eipi oğūm eyipim — i mo a'gu o'e Deus cebe ip.

Inaka ibo eipi o'jat gu ip. Imēnpit:

— Ijop eipi Deus je'gūm ocenaxegebitbit pe apēn ixē o'e iap tağ — io'e ip jewebe ma.

Ipi o'jat gu ip. Inaka icokcok ip osodop jetabucap kuğ.

— Powatwat acā oceju — io'e ip ibo eipi watwat pe.

Wara'at ka kaykaykay ma ip osodop.

— Eykadujukapkam acā oceju — io'e ip cebe ip. Ibo eipi bit o'jat gu ip. ¹⁴“Eykadujukapkam acā oceju” i'e'e'ukayū jeka kudadam mabuk ip.

¹⁵Yağuyepit gu osodop ip kuy bima o'jēm ip iatka kay. Yağuyepit pima kuka juk iba'ore gu o'e cepit am ip. ¹⁶Wara'atka kay bit ip osodop yağuygebu. Kuy o'jēm ip iatka bodi ma xipat iboka. Kabi beatka kay ip osodop yağuygebu. Imēneju Deus isūsūn gu o'e cebuxim ip, “Deus ebekitkiyū oceju cekay oc-etabut puye” io'e ip cebe buye. Deus o'sukamubapuk ikam ip.

17-18 Deus kay itabut osunuy Abraão.

— Ekpon ogūm ewebe — i mo a'gu o'e Deus cebe. O'kap Abraão ipot. Isaque i ipot putet osunuy.

— Isaque ipotpoyū acā enaxegebitbiyū oxe—warara'acayū bit ka'ūma — i mo adi a'gu o'e Deus Abraão be. Inaka:

— Ekpot cuy eyaoka impik am wetabun — i mo adi a'gu o'e Deus Abraão be okukpin cīcā paxi iap co am.

“Ekpot cuy eyaoka” i'e buje, Abraão kūyjobit o'e Deus a'ō kay. Isaque aoka ojuy o'e.

19 — Iba'ore gu Deus pe waram Isaque'ūm mutait am — io'e jewebe ma Abraão.

Inaka Isaque o'tujupit jeduk'a be, “Eyaoka gu juy” io'e Deus puye. O'tujupit jeduk'a be ce'ūap tomukadi waram o'jetait'iat puxim.

20 Deus kay itabut osunuy Isaque. Imēnpuye:

— Guyjom Deus xipacat je'gūm eywebe — io'e Jacó be, Esaú be dak.

21 Itabut osunuy Jacó dak Deus kay. Je'ū pinpin puje: — Deus cuy xipacat je'gūm eywebe — io'e José ipotpoyū be.

— Soat podi ma ēn xipat — io'e Deus pe jektokta'ip kuḡ.

22 Itabut osunuy José dak Deus kay. Je'ū pinpin puje: — Israel naxegebitbit jeejēm Egito eipi bewi — i mo adi a'gu o'e. — We'ūap tomukadi ojebit cuy epetujawat oka be imōḡ ām witabikūy be — i mo adi a'gu o'e jekpotpoyū be.

23 Itabut osodop ip Deus kay Moisés ebay, ixi dak.

— Judeuyū ipotpoyū juy epeyaoka ikap'isum ma — i juk o'e Egito eipi kukukat—Faraó o'e.

Imēnpit iparara gu osodop ip ipi kukukat puxim—Faraó buxim. Kūyjobit'ūm osodop ip ixe a'ō kay Moisés ebayū. Ebaḡḡ kaxi ikap'isuat munēmnēm'uk ip osodop yaokaap puxim. O'gunēm ip idip cīcā cexe ip puye.

24 Itabut osunuy Deus kay Moisés tak. Yaypan puje ibu'u o'e Faraó daxit'in. Jebadipyū kay pin o'e.

— “Faraó daxit'it ēn”, i'ūmḡu juy epe'e owebe, i juk adi o'e Egito eipi watwat pe.

25 Ibu'u osunuy ikērēat muḡē ām jemucokcok am—pūḡ kabia dak ka'ūma. Ibu'u gu bit osunuy ipiatpi'ajo am jebadipyū eju—Deus ebekitkiyū eju. Ibu'u gu osunuy ipiatpi'ajo am Deus mucokcok am.

26— Soat tarekrek kuḡ pima kuka ocokcok oce—Egito eipi beat kuḡ pima — i juk o'e jeweweju ma. — Deus emunaē mucokcokap ojuy owebe ipiatpi'ajoat puje bit, ibodi ma kuka ocokcok oce — i mo adi a'gu o'e jewebe ma. — Guyjom Deus kūyjobicapte je'gūm owebe — i juk o'e jewebe ma.

Ibodei buap wiwim cīcā osunuy soat em ma.

27 Itabut osunuy Moisés Deus kay. Imēnpuye o'jēm Egito eipi bewi. Ipi kukukat etakomaap puxim jeparara pibun gu o'jēm Egito eipi bewi. O'jēm Deus kay itabut cīcā buye. Deus cocomap puxim oekukuku ijōjom gu ma'gu.

28 Itabut osunuy Moisés. Imēnpuye apēn kūyjobit'ūmayū muy'ū'ū'ukat o'kap iap epeta o'ḡubapuk Deus a'ōbi. Páscoa i peta butet.

— Ovelha doy juy epetoymōḡ eyduk'a esūḡtabi daḡ kūyjobit'ūmayū muy'ū'ū'ukat pe eyekpot muy'ūap puxim—koapat muy'ūap puxim — i juk o'e Israel naxegebitbit pe.

29 Itabut ip osodop Deus kay Israel naxegebitbit Moisés ixeyū kukukan pima. Imēnpuye iodi o'timudek ip ipipurukat taḡ. Ixe di butet “Tīapakpukati” i osunuy. Egito eipi watwat pit timudek ojuy bima, soat ip oap. Oakōm ip. Ka'ūma ma o'jepoyat.

³⁰ Itabut osodop ip Deus kay Israel naxegebithbit Josué ixeyū kukukan pima. Imēnpuye Jericó ka ekorara o'jedu. Duuuuo. O'jedu 7 kabia ika koreren ceku buje ip. ³¹ Itabut osunuy Deus kay Raabe dak yapoan ma'gu osunuy. Josué ebekitkit o'guōm jeduk'a be imunēm ān yaokaap puxim. Jericó ka jom oajēm'iyū o'gunēm. Imēnpuye Deus pe ja'ō kay kūyjobit'ūmayū aokaat puje, Raabe o'yaoka gu ip Josué ebekitkiyū.

³² Deus kay itabut ip osodop warara'acayū dak. Inaka o'e gu owebe itabucayū muwēn ām eywebe: Gideão muwēn ām eywebe, Baraque dak, Sansão dak, Jefeť dak, Davi dak, Samuel dak, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak.

³³ Itabut cīcā osodop ip Deus kay. Imēnpuye wara'at tiwatwat eju nopagōgōm ip o'e. Ade jījā o'yaoka ip. Cūg ma oekuku ip Deus etabutpe. Imēnpuye Deus cebe iūm ojuy iap o'jat ip. Deus leão o'tūmyumūg jekay itabucat oap puxim. ³⁴ Waram pima Deus daxa yobogat o'gupirēm jekay itabucayū aokaap puxim. O'jenapōn ip pajam jaokaap puxim. Ya'ōbaca'ūm ip osodop. Ya'ōbacaan pit o'e ip Deus a'ōbi. Ade jījā o'yaoka ip itakomaayū nopagōgōm pima. Ade ma dak o'guyppōgōpōgōg ip powatwat esorarayū. Soat kaka dağ owatwatwat ip. ³⁵ Itabut Deus kay osodop ip aoyū. Imēnpuye Deus waram ixeyū ipotpoyū'ūm'ūm o'gutait.

Warara'acayū be itakomaayū ipiat o'supi'ajojoat. Oe'ū'ū'ū ip ipiat pibun. Inaka Deus o'jomuyumuy gu ip jaokaap puxim.

— Oce'ūpi gu — io'e ip. — Oceparara gu oce'ūap puxim — io'e ip.

Waram acejetait iap wiwim osodop ip. Soat em wuyetait acesop Deus xe iap wiwim osodop ip. ³⁶ Warara'acayū itabucayū o'jowaywayway ip adedeayū etabutpe. Warara'acayū o'yukxabiokaka ip ixemuğēgēbum yabi be icaat pum. Warēmtağ ma o'guōmōm ip daomūnmūnap'a be. ³⁷⁻³⁸ O'yabugbuğ ip wita'am. Ipidase o'guweka ip kede'am. Pajam tak o'yaoka ip. Tadaybot ma oekuku ip. Mēmē xee kuğ oekuku ip jedotim, cabra xee kuğ tak. Itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supi'ajojoat ixeyū be. Warēmtağ cīcā juk adi ixeyū o'jukukuk ip. Kaokokat puxim osodop ip itabut'ūmayū xe. Deus xe bit soat podi ma xipat osodop ip itabucayū.

— Teyūku ikērē jījā — io'e ip itabut'ūmayū ma.

— Eyju soat podi ma xipat oxe — io'e Deus pit cebe ip.

Cenapōnat puxim uk'a'ūmat tağ oekuku ip, co'a dağ tak. Jeduk'a be gu osodopdop ip—witabikūy be acā.

³⁹ — Xipat eyju oxe eyetabut cīcā okay buye — io'e Deus soat pe ixeyū be. Inaka ijodi bima Deus cebe ip iūm ojuy iap o'jat gu ip. ⁴⁰ Deus kuyayū kay ā gu osunuy gebum. Wuykay dak osunuy gebum—ixeyū'ūm'ūm nomujuacayū kay dak. Soat gu o'gūm ja'ō dağ kuyayū be. Soat pit je'gūm ja'ō dağ jekay itabucayū be—kuyje itabucayū be—gasū itabucayū be dak, guyjom itabut je'e iayū be dak. Soat je'gūm pūgpūg pepepe ma. Soat tağ wuymuisun je'e kuyjeayū muisunap puxim.

12

1 — Ocejū ma juk adi ocetabut cīcā ocesop Deus kay — i'e'em wuywebe soat ixeyū kuyjeayū. — Eyju dak eyetabun cīcā juy epesop cekay — i'e'em ip wuywebe.

Daudau'ukayū buxim wuyju. Daudau'ukat ipoxiat epereperem jewūnca i'e am. Imēnpuxim ikērēat mujurūgrūğap cuy acepere Jesus a'ō kay am. Pa'orem gu wuyju ikērēat mujurūgrūğ. Ikērēat mujurūgrūğ pima wuybu'u wuyetabun am Jesus a'ō kay. Daudau'ukat taobu'u gu jedaudauap epere am. Ixe buxim wuyju dak wuybu'um gu juy ajop Jesus a'ō kay am. ² Gebum cuy ajop

Jesus kay! Ixe ma juk adi wuymutabun. Ixe dak wuybuywatwan jeenuy wuyetabucap epereap puxim.

— Korosa be ġu juy oje'ū — i'ūmġu juk o'e. — Warēmtaġ cīcā ip okuk — i juk o'e jewebe ma. — Inaka korosa be dak obu'u ġu we'ū ām — i juk o'e. — Guyjom ocokcok oġuy webay xe bima, ixe bikuyap taġ cuk adi ojekuk buye — i juk o'e jewebe ma.

Oibu'un ġu je'ū ām korosa be warēmtaksuġ ma'ġu ip o'jukuk. Imēneju ġasū xik'i omuy Deus xe. Deus eju nuynuy soat kukukan.

³ Gebum cuy epesop apēn cuk adi ixe Jesus ipiat o'supi'ajojo iap kay. Itakoma jījā ip osodop cekay ikērēat mujurūġrūġ'ukayū. Iboap kāy juy ġebum epesop eyetabut am eybu'u'up puxim, eyetabucap epereap puxim tak. ⁴ Ikērēat muġēġē'ukayū mukorēmrēm cīcā juk adi epesop. Imēnpuye juk adi ipiat o'supi'ajoat ip eywebe. Inaka eyaoka ġu buk ip. ⁵ Deus kawēnwēn eywebe apēn cebayū kawēnwēn jekpotpoyū eju iap puxim. Kawēnwēn eywebe eya'ōmucan am. Imēn ixe e'em:

Okpot, emukūyjobit am wuykukukat ipiatpi'ajoan ewebe bima, eya'ōpicūġ cuy eġuy ya'ō kay, i. Emukūyjo am ixe be emukorēm puje dak, eġuycūġ ġu juy eġuy, i. ⁶ Wuykukukat ipiatpi'ajoan jewe ikukpinayū be cūġ ma jekuap ojuy, i. Jekpotpoyū mukorēmrēm imukūyjo am ip, i.

Eyaġuyba'ūm tu iboap ekawēn kay? ⁷ Eyetaxim cuy epesop ipiat'ajojom pima. Ipiatpi'ajojom pima:

— Wuyebayat ipiatpi'ajojoan ocewebe ocemūkūyjo am cūġ ma wuyekuap ojuy — i juy epe'e eyewewebe.

Deus wuyukorēmrēm pima, wuyetaybit Deus wuykuġ jekpotpoyū kukap puxim iam. Soat wuyju ipiatpi'ajojoan wuy'ipotpoyū be cūġ ma ip cekuap ojuy. ⁸ Imukorēmrēm'ūm pima wuyetabi kuka ace ite ipocat iap kay.

— Ekpotat tu ite? — i kuka ace cebay be.

Deus tak ipiatpi'ajojoan soat pe jebekitkiyū be imukūyjobit am ip. Imēneju eydukūyjo am eywebe ipiatpi'ajojoan'ūm pima, Deus ipotpocayū ġu eyju.

⁹ Ijodi ixeyū be wuyukorēmrēm puje dak, ibuyxim ma wuyebayū ajukuk. Ixeyū a'ō kayap podi ma juy kūyjobin ajop wuyebayat a'ō kay—kabi beat a'ō kay, wuykay aġat a'ō kay. Ixe a'ō kay kūyjobit pima, soat em acesop cexe wuyetai.

¹⁰ Wuyebayū ma ipiatpi'ajojoan wuywebe wuyukūyjobit am. Ipiatpi'ajojoan ip wuywebe ipiatpi'ajoat pin osodop ip puye. Darem ma ip wuyukorēmrēm. Deus pit ipiatpi'ajojoan wuywebe xipan wuykuġap to-muju. Ixe ipiatpi'ajojoan wuywebe soat taġ wuymuisun am. Ipiatpi'ajojoan wuywebe soat taġ wuyisu jejo'i am. ¹¹ Wuywebe ipiatpi'ajojoan pima, wuycok-cok ġu wuyju—wuyġuycūġ acā. Guyjom pit cebay be imukorēmrēm'ibiyū cedaġ ma jekukum, kaba'ūm tak ip warara'acayū eju.

¹² Imēneju iġuycūġayū juy epesubuywan. Jetabucap kay ibu'u'uyū juy epeya'ōmucan waram icokcok i'e am ip. ¹³ Cūġat e daġ cuy epeku warēmtaġ ma eyekuap puxim.

¹⁴ Kaba'ūm cuy epesop soat eyxeayū kuġ. Soat taġ eyisum cuy epesop. Soat taġ wuyisu'ūm pima, wuykukukat acejojo ġu. ¹⁵ Deus ibikuy xipan wuykuk am. Imēnpuye jewebuywatwan cuy epesop eybu'up puxim Deus pe emumuūm pu am. Kadai icupat jexeat muy'ū'ūm. Imēnpuxim pūġ ma ey'inat jetabut am ibu'u bima, jebureyū dak kuka o'ġubu'un. Imēnpuye jewebuywatwan cuy epesop eybu'up puxim, eyetabucap epereap puxim.

¹⁶ Jewebuywatwan cuy epesop Deus a'ō kay kūyjobit'ūmap puxim, aoyū kaykayap puxim tak. Esaú ekuap puxim ġu juy epeku. Esaú kūyjobit'ūm

o'e Deus a'õ kay. Jecokcokap kay acã o'e gebum. Koapat osunuy cebay ipot. Cebay e'ũ buje, soat ma kajuk o'jat jebay'ũm pubut, ixe koapat puye. Inaka:

— Pũg pratom exat'in egũm owebe — io'e jekitpit pe. — Ën ma juy soat ejat wuyebay e'ũ buje oxat teim — io'e jekitpit pe. — Odieg Deus xipan jekuk koapat kukap puxim oxat teim — io'e cebe.

¹⁷ Koapat peam tak cebayũ kawẽnwẽn'uk osodop Deus eju kuyjeayũ.

— Xipan cuy okpot ejukuk — i'e'e'uk osodop ip Deus pe.

— Owebeam tak cuy ecekawẽn Deus eju — io'e Esaũ jebay be. — “Xipan cuy okpot ejukuk—koapat ejukuk,” i juy ece cebe — io'e Esaũ.

— Iba'ore owebe gasũ bit — io'e cebay bit. — Ekitpit peam kuy juk iboam oce Deus pe — io'e.

Jewa'õmuwarurun pa'ore o'e Esaũ be cedağ ma jeku am. Cũğat e dağ jepit ojuy jĩjã o'e. O'tõn iguycũğ puye. Inaka cepit pa'ore o'e cebe cũğat e kay, kuy kũyjobit'ũm o'e buye.

¹⁸ Co'a jeje Deus jekawẽn muwẽnuwẽn pima, iparara jĩjã osodop ip Judeuyũ—kuyjeayũ. Oajẽm ip co'a ikibi be. Sinai'a ikibi be oajẽm ip—wuyecoanpuat'a ikibi be. Daxa isop iğo'a akokoreren. Kabidaudau dak oeku. Kabiok tak oeku diğ. Kabidoxixi dak oeku iğo'a dağ. ¹⁹ Parasuy jo'iat a'õ o'ya'ĩjojo ip. Deus a'õ dak o'ya'ĩjojo ip. Ixe a'ĩjojo buye, “Ecekawẽn ğu juy ocewebe” io'e kuyjeayũ jeparara pibun.

²⁰ — Epeyeu ğu juy co'a kay — io'e. — Eyõhõyũ dak cuy epeğuyuat ğu — io'e. — Ceu pinat cuy epeyabuğbuğ wita'am — io'e. — Ojopi eywebe soat pe — io'e cebe ip.

Imẽnpuye iparara jĩjã ip o'e Deus a'ĩjojoayũ. ²¹ Ipararuat o'jojojo Moisés.

— Õn ma okarabakbak oce oparara pibun — io'e co'a dağ pima.

²² Eywebe Deus jekawẽn muwẽn puje bit, eypararam ğu epesop. Kuy epesot wara'at'a kay co'a kay. Sião'a kay epesot Jerusalém ka beat'a kay. Kuy epesot Deus ka be—soat em itaicat ka be—Jerusalém ka be—kabi beatka be. Tak ğu ip Deus ekawẽn tojtõt'ukayũ dopdom iğo ka be—ade jĩjã ip. Imuweğũn pa'ore wuywebe ade jĩjã ip puye. ²³ Kuy epesot Deus ebekitkiyũ kay—koop itabucayũ kay. Awerom ip dopdom Deus ka be. Icockok cĩcã ip ibutet ibararak opop kabi beatup pe buye. Kuy epesot Deus kay. Ixe apẽn cuk adi oekuku ip ipi ju bima iap ideida soat pe ipi juacayũ be. Xipacat je'ğũm cũğayũ be. Ipiat supi'ajoat kũyjobit'ũmayũ be. Kuy epesot cedağ ma jekuku'ukayũ'ũm'ũm piõğbuk kay—soat tağ o'ğuisun'iyayũ'ũm'ũm piõğbuk kay. ²⁴ Kuy epesot Jesus kay. Ixe juk kawẽn iisuat o'ğuwẽn wuywebe. Ixe o'jedoyekereren wuywebeam. Apẽn Abel o'jedoyekerereniap kay gebum pima “Eğuweik cuy iwağo be yaokaap tei” i wuyju e'em Deus pe. Apẽn Jesus o'jedoyekerereniap kay gebum pima bit, “Gasũ bit ãn ikẽrãt uk'uğ ocewebewi soat pewi” i wuyju e'em Deus pe.

²⁵ Imẽneju:

— Kũyjobin ğu ace Deus a'õ kay — i'ũmğũ juy epe'e.

Ijodi Moisés Deus ekawẽn o'ğuwẽnuwẽn kuyjeayũ be. Kũyjobit'ũm ip osodop. Imẽnpuye Deus ipiat o'supi'ajojoat cebe ip. Gasũ bit kabi bewi ma Deus jekawẽn muwẽnuwẽn wuywebe. Kũyjobit'ũm pima kuyjeayũ bodi ma kuka ipiat acesupi'ajo. ²⁶ Sinai'a jejewi cekawẽn puje, ixe ja'õbi ipi o'ğuyxixixi. Gasũ bit waram o'jekawẽn wuywebe.

— Waram puko ipi oğuyxixixi — i'e'em wuywebe. — Kabi dak oğuyxixixi — i'e'em. ²⁷ — Waram puko — i juk adi o'e.

Imẽnpuye wuyetaybit jemumuğẽ ma ğuyxixixi iam. I'uk'uk je'e ip Deus emumuğẽ soat. Imuyxixixi'ũmayũ acã jeedop ip jenuyap pe ma.

²⁸ Deus soat kukukan pima, wuykukukan tak jeenuy. Ixe a'õbacaap mu'üm pa'ore soat pe. Imëneju:

— Soat podi ma ên xipat — i juy ace Deus pe. — Soat podi ma ên a'õbaca — i juy ace cebe.

Ixe bikuyap tağ cuy ajeku. Ibuyxim cuy ajukuk. Wuypararam cuy ajop ixebuxim. ²⁹ Ixe kay acã wuyetabut—Deus kay acã. Daxa soat mu'ümap puxim ixedak ja'õ kay küyjobit'ümayü ġu'üm.

13

¹ Eybu'um ġu juy epesop ikukpin eykitpitpiyü kuk am—Cristo ebekitkiyü. ² Powatwat cuy epeġuõm eyduk'a be. Xipan cuy ip epejukuk. Püġpüġpüġ kuyjuk powatwat o'ġuõm jeduk'a be. Tüybe teyüku powatwat iãn o'e ip. Imënpit Deus ekawën tojotjot'ukayü ma juk o'ġuõm ip—kabi watwat. ³ Gebum cuy epesop daomünmünap'a beayü kay eyju dak cexe epesop iap puxim. Gebum cuy epesop ipiat'ajojomayü kay eyju dak cexe ip epesop iap puxim.

⁴ Ibuyxim cuy ibumünmënat ajukuk. Warara'acat ewebumün puje juy ibuyxim cuy ip epejukuk. Eytayxi'ümat eju ġu juy epeyepo—eytayxi eju acã. Eyektop'ümat eju ġu juy epeyepo—eyektop eju acã. Deus ipiat supi'ajoat warara'acat itop eju jepopo'ukat pe warara'acat tayxi eju jupopo'ukat pedak.

⁵ Dinheiro kay jÿjã ġu juy epesop.

— Õn pit jeyiwat ġu—püġ em tak ka'üma — i'e'em Deus wuywebe. — Õn pit jeyepere ġu—püġ em tak ka'üma — i'e'em wuywebe.

Imënpuye eycokcoğ cuy epesop ajo eyju ikuġiat kay. ⁶ Imënpuye wuya'õcam cuy ajop.

— Wuykukukat wuybuywatwan soat em — i juy ace warara'acat pe ipararaayü be. — Wuypararam ġu juy ajeku — i juy ace cebe ip. — Ijodiat o'e ġu kuka wuywebe — i juy ace cebe ip.

⁷ Gebum cuy epesop kuy bima eykukukayü'üm'üm kay. Deus ekawën cuk adi o'ġuwënuwën ip eywebe. Gebum cuy epesop apën cüġ ma ip oekuku iap kay, apën ip jetabucap kuġ oe'ü'ü iap kay dak. Ixeyü'üm'üm puxim eyetabun cĩcã juy epesop. ⁸ Soat em Jesus Cristo iwaruru ġu e'em. Ibit ma. Kuy bimaap co'i ma ġasü dak omuy. Guyjom tak imën ma je'e. ⁹ Eybu'um ġu juy epesop kawën icëmat tağ jeku am. Iwarum eymutaybitbin'ukayü a'õ kay ġu juy epesop cüġat e daġwi eyjëmap puxim. Püġpüġ jewaġuyġuy ip i'opi paxi sujop owebe iap kay. Ibuywatwan ġu ibo bit biġ ma itabut am ip Jesus kay. Wuyju bit cuy gebum ajop Deus soat em xipan wuykuġ wuya'õmucanucan iap kay. Iboap kay gebum pima, biġ ma wuyetabut acesop Jesus kay.

¹⁰⁻¹¹ Paÿyü wünca ên'in i'o'o'uk osodop ip o'suënmpikupik ip ien'in torojo'a be kapikpik'ukayü. ġasü bit i'opi o'e cebe ip wuyju Deus pe iümümat'in. Püġ kabia be bit paÿ yobogat õmõm badiat'abi be—Deus tüytüyap ibuyxi jÿjãat'abi be. Wünca doy dujuõmõm toy mubapuk am Deus etabun Deus pe ikërëat ukap ojuy. Ibiat ên pit i'opi paÿ yobogat pe. Ibiat ên tujowatwan ip jedopdopap etakobe imupik am. ¹² Imënpuxim Jesus o'jedoyekereren wuywebewi ikërëat uk am. O'jedoyekereren jekay itabucayü muisun am soat tağ. Itabut'ümayü juk adi warëmtağ ma ixedak ajukuk. Ixe oe'ü ikabogatka etakobe. ¹³ Ixe oibu'un ġu je'ü am korosa be warëmtağ ma'ġu ip o'jukuk. Ixe buxim wuyju dak wuybu'un ġu juy ajop ixebikuyap tağ jeku am warëmtağ ma'ġu ip wuykuġ itabut'ümayü. ¹⁴ Wuydopdopapka ijodi ġu. Ikakoro ġu ijodiatka. Guyjom jeedotka wiwim wuyju. ¹⁵ Imënpuye:

— Ên soat podi ma xipat cĩcã — i wuyju e'em soat em Deus pe.

Wūnca mupikupik'uk'ūm ma'gu wuyju Deus etabun. Jesus tak kawēnwēn Deus eju wuywebeam.

— Ēn ma soat podi ma xipat cīcā — i wuyju e'em soat em cebe. — Ēn acā ocekekukat — i dak wuyju e'em cebe soat em.

¹⁶ Xipacat muḡēḡēap cuy epeyepere ḡu. Jewebuywatwacap tak cuy epeyepere ḡu. Imēn Deus epeḡucokcoḡ wūnca ūmūm cebe iap puxim.

¹⁷ Kūyjobin cuy epesop eykukukayū a'ō kay. Ixeyū a'ō epeya'ōxik ḡu juy. Apēn cuk adi eykuk ip iap cuy ḡuwēn ip Deus pe. Imēnpuye ibu'u ḡu ip eybuywat am. Aḡ ip eykay eyetabucap epereap puxim. Eyju ixeyū a'ō kay bima, icokcok ip jeybuywatwan. Eyju kūyjobit'ūm pima bit, iḡuycūḡcūḡ je'e ip. Ibo bit jeybuywan ḡu.

¹⁸ Epeyepere ḡu kawēḡap Deus eju ocewebeam. Soat em oceju cedaḡ ma oceku pin Deuse tabun. Imēnpuye:

— Xipat paxi oceju Deus xe? — i'ūmḡu oceju e'em.

Ocetaybit ocebinūnpe ma oceju cūḡ ma cexe iam. ¹⁹ Biḡ ma juy epeyekawēn Deus eju ḡaxīn ma ixē be waram omuyypit am eyjo am.

²⁰ Wuykukukat Jesus itabucayū kukukat yoboḡat ovelha kukuk'ukat puxim. Deus ixē Jesus o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Waram ḡuto o'jetait. Imutait puje:

— Kawēn iisuat taḡ cuy epeku ḡasū bit, okpot o'jedoyekereren eywebeam puye — i juk o'e wuywebe. — Kawēn iisuat taḡ eyeku buje, soat em oxe epesop eyetait — i juk o'e Deus wuywebe.

²¹ Deus wuyaḡuymubabibin'ukat. Ya'ōbacaap kuḡ'ūm pima, ibikuyap taḡ wuyeku ba'ōre wuywebe. Imēnpuye ixē soat xipacat cuy je'ḡūm wuywebe. Ja'ōbacaap cuy je'ḡūm wuywebe ibikuyap taḡ wuyeku am soat em. Jesus Cristo a'ōbi soan cuy je'e wuywebeam jebikuyap taḡ.

— Ēn ma soat podi ma edipap kuḡ — i juy acece soat em Jesus Cristo be. Imēn cuy acece cebe.

²² Okitpitpiyū, itedup otupmubararak eymucokcoḡaptum. Tup ade ḡu otupmubararak. Imēnpuye eyukpiceḡēm ḡu juy epetupco. ²³ Wuykitpit Timóteo o'ḡujēm ip daomūnmūnap'a bewi iam eyetaybit pin ōn. ḡaxīn ma okay yajēm puje, otujowat cuy oweju, eyjom oju buje.

²⁴ Oceju kato mujujum eykukukayū be—soat pe—Jesus a'ōkayayū be. Eykitpitpiyū dak kato mujujum eywebe—Itália eipi watwat.

²⁵ — Bay, xipan cuy ebekitkiyū ejukuk — i ōn e'em Deus pe.

Ibūrū ma.

TIAGO EMUDUPMUBARARAKTUP CARTADUP

¹ Bekitkit, cartadup mubarararağ òn kato i'e am eywebe—Deus ebekitkiyù be—soat ka dağacat pe. Òn Tiago. Deus peam kapikpiğ òn. Wuykukukat peam tak òn kapikpiğ—Jesus Cristo beam.

² Okitpitpiyù, eycockoğ cuy epesop ipiatpi'ajomom ma'gu eyju. ³ Deus eybuyxijomom big ma eyetabut am cekay. Gebum cuy epesop iboap kay. Ixe kay eyetabut cìcā bima, eyetaxim epesop ipiatpi'ajo am. ⁴ Ibun ipiatpi'ajom pima dak cuy eyetaxim epesop. Eyetaxi bima cùğ ma epesop Deus xe. Ikèrèat kuğ gu dak epesop cexe. Soat kukat puxim epesop cexe. ⁵ Cùğ ma eyeku am cexe iam eyetaybit'ùm pima, eymutaybinap cuy epejoojuy Deus xewi. Ixe jeymutaybin. Ixe ibu'u gu wuymutaybit am. Tacup gu ixe. Soat em wuyemumuojuy ùmùm wuywebe. ⁶ “Omutaybin cuy ece” i'e buje, eyetabun cuy epesop Deus kay.

— Wemumuojuy je'gùm xe'e owebe? — i'ùmgu juy epe'e cebe. “Wemumuojuy je'gùm xe'e owebe?” i'e'e'ukat tipodoyat puxim—soat tağ kabido tímupodoyodoyiap puxim, itabutbüt puye. ⁷⁻⁸ Wara'at tağtağtağ ma tipodoyat e'em. Imènpuxim wara'at tağtağtağ ma ip jewağuygu itabutbücayù. Warara'acat ixeyù ağuyumababi'ùm'ùm. Soat em jewağuyumuwarururun ip— “Wuykukukat wemumuojuy je'gùm xe'e owebe?” i'e'e'ukayù—itabutbücayù. Itabut cìcā gu ip—itabut'ùm'ùm ma. Imènpuye jemumuojuy je'jat gu ip Deus xewi.

⁹⁻¹¹ Itabucat ibubut kuğ ùm pima, icockok cuy jeenuy ade ibubut kukat co'i Deus xe buye. Guyjom Deus wara'at je'gùm cebe ibubun. Ibubut adeat pit dao ma i'ùm kadai'ip e'ùap co'i. Kaxi cèmçèm. Kaxiepi bima jeditedudum kaxie pibun. Dit at'an. Titip gu e'em. Imènpuxim ibubut adeat je'ù wara'at pu ojuy kapikpiğ cìcā bima. Imèneju itabucat ibubut ade bima, icockok cuy jeenuy ka'ùma kukat co'i Deus xe buye.

¹² Ipiatpi'ajo am wuyetaxi bima wuycockoğ acesop—Jesus kay wuyetabucap eperè'ùm pima dak. Wuybuyxijo eperè buje:

— Soat em eyetait epesop oxe ma — i je'e Deus wuywebe. Imèn Deus e'em soat pe—ikukpin jekukayù be—jekay itabuoyù be. Imèneju wuycockok wuyju e'em, ipiatpi'ajomom ma'gu wuyju. ¹³ Deus ikèrèat muğèğèan gu wuywebe. Imènpuye:

— Deus ikèrèat muğèan owebe — i'ùmgu juy epe'e. Warara'acayù ikèrèat muğèğèan wuywebe. Deus pit ka'ùma. ¹⁴ Wuyju ma wuybikuy ikèrèat muğè ãm. Wuyukpiwatpin ma wuyju ikèrèat mujurùgrùğ, ikèrèat muğè pin puye. Imèn wuyju jewemuğuykukukum ikèrèat muğè ãm. ¹⁵ Wuyju ikèrèat muğè pin wuybikuy ikèrèat muğè ãm puye. Soat em wuyju ikèrèat mujurùgrùğ. Ikèrèat mujurùgrùğxian acesop. Ikèrèat mujurùgrùğxian pima bit, “Soat em wũy ma juy epesop owi eye'ù buje” i'e'em Deus wuywebe.

¹⁶ Okitpitpiyù, eykukpin cìcā oxe. Jewemuğuykukukum gu juy epesop. ¹⁷ Wuyebay kaxiaat o'gubapuk, kaxiepiat tak. Kasopta dak o'tamubapuk. Kaxiepiat jewarururun, kaxiaat tak: Deus pit jewarururun gu. Soat em ma ixe xipacat ùmùm wuywebe. Cemumuùm ikèrèat kuğ gu. Xipat soat tağ. Soat wuyju ikuğiat ixe emumubapukpuk ma. Soat em ma xipan wuykuğ. Xipat'umat gu iùmùm wuywebe—xipacat acā. ¹⁸ Jekpiwatpin ma ixe wuynaè jebekitkiyùm kawèn icèmat kay wuyetabun puje. Ixe juk wuynaè warara'acat kukap podi ma wuykukam xipan.

¹⁹ Okitpitpiyū, dao gu juy epeyekawēn. Dao gu dak cuy eyetakomān. Dao ma bit cuy epekūyjo. Gebum cuy epesop iboap kay. ²⁰ Wuyetakoma bima cūg gu wuyju jekukum—Deus bikuyap tağ gu dak. Imēnpuye eyetakomān gu juy epesop. ²¹ Imēneju ikērēat muğēğēap cuy epeyepere. Warēmtağ eyekuap tak cuy epeyepere. Yoboğan pin gu juy epesop. Deus bikuyap tağ cuy epeku. Ixe wuymukūyjojom jekawēn. Imēnpuye eyetabun cuy epesop cekawēn kay. Ixe wuydaxijojom jekawēn kay wuyetabut pima.

²² Ixe ekawēn cocomat gu juy epesop. Cekawēn tağ cuy epeku. Ya'ijojom acā bima bit eyju jewemuğuykukukum. ²³ Pūğpūğpūğ Deus ekawēn cocom ā. Inaka cekawēn tağ gu ip jekukum. Ixeyū waroa kukat puxim. ²⁴ Dao ma ip jewejojom waroa be. Jewejo buje waroa muxipanpan ip. Akiju ip cēmēm. Dao ma ip yağuyba'üm'üm jedopa kay. Imēnpuxim Deus ekawēn coco'ukayū'in. Dao ma ip cekawēn cocom. Cekawēn co'isum pit yağuyba'üm'üm ip cekawēn kay. Cekawēn tağ gu dak jekukum ixeyū ma. ²⁵ Warara'acayū bit daodaodao gu Deus ekawēn cocom. Jewağuyğuy ip dopdom cekawēn kay. Yağuyba'üm'üm gu ip cekawēn co'isum. Soat kabia cekawēn cocom ip. Kūyjobit cīcā ip cekawēn kay. Ixe ekawēn cedag ma wuymutaybitbin. Soat tağ xipat ixekawēn. Wuya'ōmucanucan wuywebe ikērēat muğēap puxim. Deus ixeyū gucokoğ soat tağ ja'ō dağ ip jekukum puye.

²⁶ Kawēnkērēat epere'üm pima, te'e ma wuyju e'em "Ocetabut Deus kay" i. Kawēnkērēat epere'üm pima, jewemuğuykukukum wuyju. ²⁷ Deus wuyebay. Ixe wuymutaybitbin apēn itabucat cuy jeku iam. Deus kay wuyetabut pima, cebay'umat asubuywan. Itop'üm e'übit tak asubuywan—mudiuat. Itabut'umat puxim gu juy ajeku. Ikērēat tak cuy ağujurūğ gu—pūğ em tak ka'üma. Wuyağuyisum cuy ajeku. Imēn jekukum pima, cūg ma wuyju jekukum Deus xe. Imēn jekukum pima:

— Icēmān eyetabut okay — i'e'em Deus wuywebe.

2

¹ Okitpitpiyū, iwarum gu juy soat epejukuk—totidipat, totiokokat tak. Eyetabut wuykukukat kay—Jesus Cristó kay. Ka'üma ma ixekawēn jedipap kuğat. Imēneju pūğ pe ma juy soat epejukuk—totidipat, totiokokat tak.

² Ibubut adeat aco'i jajēm eykay eyju awerom pima. Cekaxima idipat kuğ ip. Pümün kuğ ip—teibogat kuğ. Ibubut'umat tak aco'i jajēm. Cekamixa teibog gu—idip gu. ³ Xipan aco'i epejukuk ibubut adeat. Xipan gu bit aco'i ibubut'umat epejukuk.

— Xik'i juy abik ya'ōbuyxiat tūyap pe — i aco'i epe'e ibubut adeat pe.

— Cūğ'i juy eğuy — i aco'i epe'e ibubut'umat pe. — Xik'i abik ipi ju ma — i aco'i epe'e cebe.

⁴ Imēn ey'e buje iwarum ma eyju ip ikuğ. Iwarum ip ikuğ pima, cūğ gu Deus xe.

— Teku ikērēat kuğ Deus xe — i eyju e'em cekamixa jojoap tomuju ma. Imēn xipat gu Deus xe.

⁵ Okitpitpiyū, eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wa'ō kay. Ibubut'ümayū o'taē Deus itabut am Jesus kay. Itabut cīcā ip ceckay. Imēnpuye ixeyū o'taē soat em top am ip jexe, ixekawēn soat kukukan pima.

— Okayayū acā jeedop oxekawēn soat kukukan pima — i juk adi o'e Deus kuyje.

Imēn Deus ma ibubut'ümayū o'taē top am ip jexe. ⁶ Eyju bit imubuyxi'üm'üm ip. Ibubut'ümayū gu ey mudadaybotbon—ibubut adeayū acā. Ixeyū ma

eymukurururug ibimãmãmãayũ ekawẽn coco'ukat topabe ixeyũ ipiat'ajoan eywebe.

7 — Ka'ũmũgu Jesus co'iat xipacat — i wuyju e'em.

— Jesus ebekitkiyũ eyju — i'e'em Deus wuywebe.

Ibubut adeayũ bit Jesus muymuy.

8 — Xipan cuy eyxeat epejukuk xipan eyewekukap puxim — i juk o'e wuykukukat.

Imẽn e'em Deus ekawẽntup. Soat em iboap ekawẽn tag jekukum pima, xipan eyju jekukum. Soat ka kukukayũ kukukat a'õ dağ eyju jekukum.

9 Cekamixa jojoap tomuju iwarum ijodiacat kuğ pima bit, ikêrêat kuğ eyju Deus xe. Iwarum ip ikuğ pima, Deus pe wuyawêwêap ekawẽn tag gu eyju jekukum. 10 Ade opop Deus pe wuyawêwêap ekawẽn. Pũğ ekawẽn mupubun puje, wuyukpiwat ma kuka ace Deus xe soat ekawẽn mupubutbun'ukat puxim.

11 “Warara'acat tayxi kaykay gu juy epesop” io'e iat “Warara'acat epeyaoka gu juy” i dak o'e. Wara'acat aoka buje yukpiwat ma je'e Deus xe warara'acat tayxi eju cepo'ibit gu ma'gu. Ixe ikêrêat kuğ Deus xe, pũğ ekawẽn mupubut puje. 12 Deus ekawẽn tag cuy ajeku. Ixe ekawẽn tag wuyeku buje, Deus wuya'õmucanucan wuywebe ikêrêat muğêap puxim. Soat em wuya'õmucanucan “Eyju ikêrêat kuğ oxo” i'eap puxim wuywebe. Imẽnpuye eyekawẽntim cuy epeku. Xipan cuy epesop. 13 Warara'acat kay wuyetabotaidabotbot'um pima, Deus tak itabotaidabotbot gu je'e wuykay. Cekay ip wuyetabotaidabotbot pima bit, “Eyju ikêrêat kuğ oxo,” i'ũmũgu Deus je'e wuywebe— “Wetabotaidabotbot eykay,” i acã.

14 Okitpitpiyũ, “Ocetabut Jesus kay” i'eap tomuju acã gu Deus wuydaxi-jojom. Itabut'umat ekukuap co'i wuyju jekukum pima, te'e ma wuyju e'em “Ocetabut Jesus kay” i. 15 Toti'um pima, ixaxet'um pima dak, apẽn xe'e kuka wuykitpitpiyũ ajukuk? Cesaysey'um pima, ixaxet'um pima dak, apẽn xe'e kuka wuyixityũ ajukuk? 16 Say'um'um pima, doti'um'um pima dak, te'e ma kuka ace cebe ip:

— Deus cuy xipan jeykuk — i. — Xipan cuy eyesaysum epeku — i dak. — Xipan cuy epeyekõn — i dak.

17 Xipan'um warara'acat kuğ pima, te'e ma wuyju e'em “Ocetabut Jesus kay” i—jewexe wuyetabut Deus kay.

18 Warara'acat aco'i e'em wuywebe: — Ën ma etabut — i. — On pit xipan warara'acat kuğ — i.

19 Xipan'um warara'acat kuğ pima, te'e ma wuyju e'em “Ocetabut Jesus kay” i—jewexe wuyetabut Deus kay.

18 Warara'acat aco'i e'em wuywebe: — Ën ma etabut — i. — On pit xipan warara'acat kuğ — i.

Õn pit e'em eywebe:

— Warara'acat itaybit gu wuyetabut Jesus kay iam, wuyju xipan warara'acat kuğ'um pima bit — i. — Itaybit je'e ip wuyetabut cekay iam wuyju xipan warara'acat kuğ pima — i õn e'em eywebe.

19 Eyetabut pũğ ma Deus kake iap kay. Imẽn xipat cĩcã. Ibiõğbuk kêrêayũ dak itabut pũğ ma Deus kake iap kay. Imẽnpuye ip ikarabakbak jeparara pibun. 20 Eyağuyba'arêm cĩcã. Te'e ma wuyju e'em: — Ocetabut Jesus kay — i, xipan warara'acat kuğ'um pima. Iboap iba'arêm aco'i eyxe. Imẽnpuye Abraão oğuwẽn eywebe eymukũyjo am. 21 Ixe Abraão jekpot o'jomõğ yawajeat'a jeje—wita'a jeje. Isaque o'jomõğ. Daxa jeje o'jomõğ Deus etabutpe yaoka am.

— Abraão cũğ ma oxo — i juk adi o'e Deus Abraão ekũyjobicap co buje.

22 Apẽn cuk adi itabut osunuy iap tag oeku. Biğ ma Deus kay itabucap yoboğ o'e jetabucap tag oeku buye. 23 Deus ekawẽntup e'em: Abraão itabut osunuy Deus kay, i. Imẽnpuye:

— Cũğ ma ãn oxo — io'e Deus cebe, i.

Jekpot aoka ojuy bima itabut osunuy Deus ekawẽn kay. Imẽnpuye:

— Abraão obure — i juk adi o'e Deus.

²⁴ — Ēn cūg ma oxe — i'e'em Deus wuywebe wuyetabut puje acā gu. Wuyetabucap tag wuyeku buje bit: — Cūg ma ěn oxe — i'e'em wuywebe.

²⁵ Imēnpuxim Raabe jetabucap tag oeku kuyje yapoan ma'gu. Ixe Raabe Josué emumujuyū o'gunēm jeduk'a be. Guyjom ip o'guju wara'at e dag yaokaap puxim. Imēnpuye:

— Cūg ma ěn oxe — io'e Deus Raabe be.

²⁶ Wuybiōgbukbek'ūm pima, te'e ma kuka wuyjebit kuḡ ace. Ace'ū kuka. Imēnpuxim wuyetabucap tag jekukum'ūm pima, te'e ma kuka ace: — Oc-etabut Jesus kay — i.

3

¹ Okitpitpiyū, warēmtaḡ ma wuyju jekukum pima, xipat gu Deus xe. Itabucayū mutaybitbin'ukat warēmtaḡ ma jekukum pima bit, ibodi ma xipat gu cexe. Imēneju ade gu juy ey'in itabucayū mutaybitbin'ukan je'e. ² Soat wuyju imudopatpan soat kabia. Soat em wuyekawēntip pima bit kuka ikērēat kuḡ gu ajop Deus xe. Ka'ūma em wuyekawēnkērē bima wuya'ōbaca kuka ajop ikērēat mujurūḡap puxim. ³ Cavarō bige asubigemuōm wuyōhō bi be ixe'yū be kūyjobit am wuya'ō kay. Wuyju pinap tag cucum ip, ibige yopīt ma'gu. ⁴ Imēnpuxim kobexixi yobog cīcāat. Imu'abicūcūḡap'ip pit yop'īt ma. Kabidoxixi kobexixi mujujum. Imēnpit iboap'im acā kobexixi mu'abicūcūḡ wuyju pinap tag, yop'īt ma'gu. ⁵ Imēnpuxim wuykō dak ikō'īt ma. Inaka wuykōm ma soat em xipat jewemuwēnuwēn wuyju.

Daxae ie'īt ma. Inaka yopmupik put yop'ade. Wūy jījā imupikupig yopīt ma'gu o'jesop. ⁶ Wuykō ikō'īt ma. Inaka wuykōm ma wuyju ikērēat mubapukupḡ soat em. Wuyekawēnkērē bima, wuyaguyemukērērērēn apēn daxae yopmukērērēnap puxim. Bekin pin ma wuyekawēnkērē. Aypān pima bin ma dak wuyekawēnkērē. Daxa boḡ tagwiat e buxim wuykō. ⁷ Wuykō muwaḡōn pa'ore wuywebe wuyekawēnkērēap puxim. Awaydip tagat'īt'it imuwaḡōn put wuywebe. Wasū dak imuwaḡōn put wuywebe, ka'oririt tag wururug'ukat tak. Axima dak ibu but wuywebe wuyōhōm. ⁸ Wuykō bit imuwaḡōn pa'ore wuywebe. Wuykō xipat gu. Wuyekawēnkērēap cepere ba'ore wuywebe. Wuybu'u bima dak acede ma. Wuyekawēnkērēap xipat gu puybu nūydi buxim. ⁹ Wuykōm: — Ēn xipat cīcā — i wuyju e'em wuykukukat pe—wuyebay be—kabi beat pe. Wuykōm: — Wūy ma juy eguy Deus wi ipiat'ajojom — i wuyju e'em warara'acat pe—jebuxim Deus emumuḡ be. ¹⁰⁻¹² Xepxepi gu diajēmjēm idi'a bewi—pūḡti acā. Tikōjōjēkati diajēmjēm pima, tikuati gu kuka o'tiajēm. Wuykō bit idi'a buxim gu. Okitpitpiyū, murusu'ip tagwi asāo'a bubum gu wuyju. Gudup'ip tagwi keḡebii't'a bubum gu dak. Tikuati atibu gu tiyuati bewi. “Ēn xipat cīcā” i'e'eap cēm cēm wuybi bewi. “Wūy ma juy eguy Deus wi ipiat'ajojom” i'e'eap tak cēm cēm wuybi bewi. Okitpitpiyū, imēn xipat gu jījā.

¹³ Okitpitpiyū, xipacat cuy aḡujurūḡ. Cūg ma juy ajeku warara'acat etabutpe. Yobogān pin gu juy ajeku. Wuyju cedaḡ jekukum pima, warara'acat je'e “Teyūku itaybit cīcā” i. ¹⁴ Wuya'ōtarek pima, te'e ma kuka ace “Ocetaybit cīcā” i, yobogān pin pima dak, jewekay acā ḡebum pima dak, wuyetabatkarey warara'acat kay bima dak.

— Dapxi ěn — i'ūmḡu juy ace icēmān e'e'ukat pe.

¹⁵ Wuyetabatkarey warara'acat kay bima, jewekay acā ḡebum pima dak, Deus pe wuymutaybitbinap tag gu wuyju jekukum—Deus kay'umat pe

wuymutaybitbinap tag acā. Imēn jekukum pima awaydip tag omuyku iat puxim wuyju—ibiōgbuk kērēayū kukukat pe wuymutaybitbinap tag acā. ¹⁶ Wuyetabutkarey bima, jewekay acā gebum pima dak, soat pabin ma dak kuka ikērēat agujurūrūg, jewewa'ōxikxiḡ tak kuka ajop. ¹⁷ Deus pe wuy-mutaybitbinap tag jekukum pima bit, ikērēat acegujurūḡ ḡu. Wuyaguyisum cuy ajeku. Kaba'ūm acesop wuyewewēju; wuya'ōpuruḡ ḡu dak warara'acat ajukuk; wuy mucokcokap kay acā ḡu gebum acesop—warara'acat mucok-cokap kay dak; warara'acat kay wuyetabotaidabotbon tak ajop; xipacat tak acegujurūḡ; jewexe xipacat kuḡ ḡu ajop warara'acat muḡuykuku ojuy. ¹⁸ Itakomaat mudinudin'ukat kadai daidada'ukat puxim. Taidada'ukat kadai daidadam jeku be guyjom kake i'e am jexan. Imēnpuxim itakomaat mudinudin'ukat itakomaayū mudinudin ixeyū be i'e am cūḡayūm Deus xe.

4

¹ Apēnpuye eyju jewewa'ōxikxiḡ? Soat eyju ikērēat kay. Soat em ikērēat kay gebum eyju. Imēnpuye eyju jewewa'ōxikxiḡ, jewewa'ōdawutwun tak. ² Eybutut ade pin. Ikuḡ ḡu bit. Imēnpuye eyju warara'acat aoka pin ibubut pu ojuy. Eyetabikuku j̄jā warara'acat pubut kay. Imēnpit epejat ḡu. Imēnpuye eyju jewewa'ōxikxiḡ, jewewa'ōdawutwun tak. Eyemukaypinput kuḡ ḡu eyju, Deus xewi iojuyju'ūm puye. ³ Deus xewi iojuy buje dak, epejat ḡu ikērēat muḡē am epejoojuy buye. Eyju iojuyju Deus ekukuap tag ḡu jeku am—eyekupinap tag acā. Eyetabikukuap tomuju ma eyju iojuyju Deus xewi. ⁴ Deus cuk epeyepere apēn ayacat jektop o'jepere wara'acat eju jepo am iat puxim. Deus kay'umat purem pima, Deus kay wuyetakomām tak ajop. Eyetaybit ḡu aco'i iboam. Deus kay'umat purem pin pima, Deus kay ḡu dak epesop. ⁵ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus jebiōgbuk o'ḡuōm wuywebē, i. Wuykukpin cīcā cexe, i. Ibikuy j̄jā wuywebē kūyjobit am jebiōgbuk a'ō kay, i. Wuyju kūyjobit'ūm pima, Deus itabutkarey wuykay, i.

Te'e ma aco'i eyxe bit iboap ekawēn ibararak. ⁶ Warara'acat podi ma Deus pit wuybuywatwan. Imēnpuye Deus ekawēntup e'em:

“Soat podi ma wa'ōbuyxi” i'e'e'ukat kay ḡu Deus, i. “Obuywan cuy ece wa'ōbaca'ūm puye” i'e'e'ukat puywatwan pit, i.

⁷ Imēneju kūyjobin cuy epesop Deus a'ō kay.

— A'ō kay bit oceju kūyjobit ḡu — i juy epe'e Satanás pe—ibiōgbuk kērēayū kukukat pe.

Imēn i'e buje, jenapōn eyxewi. ⁸ Deus kay juy epesop. Eyju ixe kay bima, ixe dak eykay je'e. Epeyewemuisun cuy Deus etabutpe. Ikērēat muḡēḡēap cuy epeyepere cūḡ ma eyeku am. Eyekawēnkērēap tak cuy epeyepere soat em ma eyetabut am Deus kay. ⁹ Eyju ikērēat kuḡ—ade. Imēnpuye eyḡuycūḡcūḡ cuy epesop. Epetōtōn cuy. Eybidewayap cuy epeyepere wa am. Eycokcokap tak cuy epeyepere eyḡuycūḡ ey'e am. ¹⁰ “Bay, obuywan cuy ece, wa'ōbaca'ūm puye” i ey'e buje, Deus jeybuywan. Jeymuisun tak.

¹¹ Okitpitpiyū, epeyewemuymuy ḡu juy. Ekyitpit muymuy bima, wuyawēwēap ekawēn mupubutbun tak eyju. “Okitpit ikērēat kuḡ Deus xe” i'e buje, “Wuyawēwēap ekawēn kawēn ikērē” i dak eyju e'em. “Wuyawēwēap ekawēn kawēn ikērē” i'e buje, iboap ekawēn tag ḡu eyju jekukum—iboap ekawēn mupubutbun acā. ¹² Deus ekawēn acā cūḡ ma wuyawēwēm. Ixe be acā wuydaxijo but. Ixe be acā wuymu'ūm put. Imēneju:

— Teku ikērēat kuḡ Deus xe — i'ūmḡu juy ace.

Deus acā itaybit abuyū ikērēat kuḡ iam—wuyju bit ka'ūma.

¹³ Okitpitpiyũ, eya'õpicũgçũg puk wekawẽn kay. Te'e ma eyju kawẽnwẽn eyeweweju.

— Gasũ, kuyaje aco'i aceju wara'atka kay — i aco'i eyju e'em eyewewebe. — Ihibun iboka be acesop tarekrek teidadam — i aco'i eyju e'em. — Ade jĩã acejat wuyedinheiro — i aco'i eyju e'em.

Imẽn te'e ma eyju kawẽnwẽn eyeweweju. ¹⁴ Wuyetaybit gu xipat tu je'hapuk wuywebe kuyaje iam, xipat gu xe'e je'hapuk wuywebe iam. Wuyetaybit gu puğũn ace'ũ iam. Kabidiğ puxim wuyju. Tig'ajẽm'isum dao ma diğ'ũm'ũm. Dao ma diğwatwan. Kabidiğwacap puxim wuyju dak. Dao ma ace'ũ.

¹⁵ Imẽneju:

— Deus ibikuy bima acã iboam ace'e kuyaje — i juy epe'e eyewewebe. — Deus ibikuy bima acã, kuyaje buk wuyekapikap kuğ acesop — i juy epe'e eyewewebe. ¹⁶ — Kuyaje juy iboka be acesop wuyekapikap kuğ — i te'e ma eyju bit e'em.

Yoboğan pin eyju. Te'en ma eyju xipan jewemuwẽnwẽn. Xipat gu iboap. ¹⁷ Xipacat mujurũğ am wuyetaybit pima, ikẽrẽat kuğ acesop imujurũğ'ũm pima.

5

¹ Ibutut adeayũ, eya'õpicũgçũg cuy epesop wa'õ kay. Gasũ eybutut ade. Guyjom pit ka'ũma kuğ epesop. Ipiatpi'ajojom ã epesop. Imẽnpuye epeyewãwã juy. Wawa juy epesop. ² Eybutut oioroğ—teibogať. Ixiwa'abĩĩt eydoti o'jo'o'o—idip cĩcaat. ³ Yoptite opop kuy soat tağ eyedinhoiro dağ—isorũğat tağ. Eyeouro dağ tak yoptite opop. Te'e ma eyju ikuğ. Yoptiteat cocom pima warara'acat je'e:

— Tacup ma poro teku osunuy — i. — Teku jebubut o'guwaje jemucokcok am acã — i je'e ip. — Ajo xe'e o'ğũm tadaybotbocayũ be? Ka'ũma ma — i je'e ip.

Daxa be wuymupikupikap puxim ipiat epesupi'ajojo. Eybutut muwajeje'uk epesop. Gasũ bit Deus je'e eywebe:

— Ikẽrẽat kuğ eyju oxo — i.

⁴ Teidada'uk gu epesop eykat pe kapikpik'ukayũ be cekapikaptei ip. Eya'õpicũgçũg cuy epesop. Deus pe jemãmãmãm ip eywebe kapikpik'ukayũ jekapikaptei kuğ'ũm puye. Imẽnpuye eymuymuy ip Deus pe. Deus ixeyũ emãmãap cocom.

— Ocekariwa ocemudadaybotbon cĩcã — i'e'em ip Deus pe. — Ipiat cuy esupi'ajoat ocekariwa be teidadam'ũm puye — i'e'em ip cebe—Deus pe.

Ixe Deus soat podi ma ya'õbacaat. ⁵ Ijodi bima eybutut ade juk adi epesop. Eycokcoğ cuk adi epesop soat kuğ puye eybutut kuğ. Eybeğbeğ cuk adi epesop ikuat o'o am. Gasũ bit Deus jeymuju ipiat'ajojoap kay.

⁶ — Ikẽrẽat kuğ eyju Deus xe — i napa ma juk adi epe'e'e ikẽrẽat kuğ'ũmat pe.

Ikẽrẽat kuğ'ũmayũ aokaka'uk epesop. Ceweikek gu ip osodop.

— Deus pit ipiat supi'ajojoat eywebe — i õn e'em jebubut kay itabucayũ be.

⁷ Imẽneju eyukpiceğẽm gu juy epesop wuykukukat Jesus ajẽmap wiwi am, okitpitpiyũ. Ixe ajẽmap wiwim cuy epesop apẽn kat iwat jekat peat'a wiwim iat puxim. Kat iwat muba'at ajẽmap wiwim. Muba'at ajẽmjẽm taida buje. Jekat'a op puje waram ajẽmjẽm. Yukpiceğẽ gu kat iwat muba'at ajẽmap wiwi am. ⁸ Ixe buxim eyju dak eyukpiceğẽm gu juy epesop wuykukukat Jesus ajẽmap wiwi am. Epejowiwi juy. Gaxĩn ma jajẽm. Imẽneju eycokcoğ cuy epesop ixe wiwi am.

⁹ Okitpitpiyū, jemāmāmām gu juy epesop eyeweweju Deus pe “Ikērēat kuḡ eyju oxē” i’eap puxim eywebe. Gaxin ma ixe jajēm. Ixe acā itaybit abuyū ikērēat kuḡ iam. Wuyju bit ka’ūma. ¹⁰ Okitpitpiyū, ḡebum cuy epesop Deus ekawēn muwēnuwēn’ukayū’ūm’ūm kay—kuyjeayū’ūm’ūm kay. Wuykukukat a’ōbi imuwēnuwēn ip oekuku. Itaxi osodop ip ipiatpi’ajo am. Deus kay jetabucap o’jepere gu ip ipiatpi’ajojom ma’gu ip. Ixeyū’ūm’ūm ekukuap puxim cuy epekukuku.

¹¹ — Icockok cīcā ip osodop ipiat kay itaxiayū’ūm’ūm — i wuyju e'em. Gebum cuy epesop iboap kay. Jó itaxi osunuy ipiatpi’ajojo am. Deus kay jetabucap o’jepere gu ipiatpi’ajojom ma’gu. Eyetaybit wuykukukat cuk adi ixe o’jukukuk xipan. Soat ibubut oi’ūm. Inaka Deus wara’at o’ḡūm cebe oi’ūmiat tieḡ. Wuykukukat itabotaidabotbot cīcā wuykay. Ixe xipan wuykuḡ wuykukpin cīcā cebe buye.

¹² Okitpitpiyū, eya’ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa’ō kay. “Wa’ō daḡ oce” i’e'em pima, “Deus etabutpe icēmān ōn e'em” i’ūmḡu juy epe'e.

— Kabi beat etabutpe icēmān ōn e'em — i’ūmḡu dak cuy epe'e. — Ipi o’ḡuḡēiat etabutpe icēmān ōn e'em — i’ūmḡu dak cuy epe'e.

— Oce gu juy — i juy epe'e'e em'ūm pima. — Oce juy — i bit cuy epe'e'e em pima.

icēmān acā juy epeyewawēn eyeweweju. Eya’ō daḡ cuy epe'e'e soat em. Imēn e'em pima, Deus ipiat supi’ajoat gu eywebe.

¹³ Wuyju ipiatpi’ajojom pima, Deus eju juy acekawēn. Wuycockok pima dak cuy acebibododon cebe “Soat podi ma ēn xipan ocekuḡ” i'e am cebe.

¹⁴ Wuyewātaxipipi bima itabucayū kukukayū juy atakoy yajēm ām wuydukā be. Iwātaxipiat mu’adaap jooyuy ip Deus xewi. Ixepi juy timōḡ ip iwātaxipiat a be Deus pe imu'ada am.

— Wuykukukat Jesus a’ōbi oceju timōḡmōḡ a be — i juy je'e ip cebe—iwātaxipiat pe.

¹⁵ Imēn iojuy buje, Deus iwātaxipiat gu'ada wuykukukat Jesus kay itabut ip puye. Wuykukukat Jesus iwātaxipiat gu'ada. Apēn cuk adi ikērēat o’ḡujurūḡrūḡ iap ju'uk cebewi—soat ju'uk. ¹⁶ Imēneju apēn cuk adi ikērēat aḡujurūḡrūḡ iap cuy aḡuwēn wuyewewebe. Wuyewebeam cuy acekawēn Deus eju ixe be wuyumu'adam. Deus ja’ōbacaap ḡubapuk wuywebe wuyju iboap ojuyjuy cexewi bima, ixe bikuyap taḡ wuyju jekukum pima dak.

¹⁷ Wuybuxim Elias tak ijodian osunuy—Deus ekawēn muwēnuwēn’ukat kuy-jeat. Ixe o’jekawēn Deus eju.

— Muba’at cuy eḡudot gu ocekey — io'e Deus pe. Muba’at oajēm gu Deus ixe ekawēn o’ya’ḡojo buye. Ibun cīcā muba’at’ūmap. Muba’at ajēmjēm gu oeku ebapūḡ koato. 6 kaxi dak ka’ū gu. ¹⁸ O’jekawēn ma’guto Deus eju Elias.

— Muba’at cuy waram eḡudot ocekey — io'e cebe. Waram ḡuto kabi beat muba’at o’ḡudot. Kadai waram o’yaypan. Elias puxim wuyju dak cuy wuyemuojuyjuy ajowiwi Deus xewi.

¹⁹ Okitpitpiyū, pūḡ’in ey’in kawēn icēmat kayap eperē buje juy ixe epeyawē waram ḡuto kūyjobit am kawēn icēmat kay. ²⁰ Ikērēat mujurūḡrūḡ’ukat cuy epeḡuypit cedaḡ ḡuiat e daḡwi. Imuyjit puje, Deus idaxijo. Iḡuju gu ipiat’ajojoap kay. Ikērēat ju'uk cebewi. Ade jījā ju'uk cebewi. Gebum cuy epesop iboap kay.

Ibūrū ma.

PEDRO EMUDUPMUBARARAKTUP—KOAPATUP

¹ Õn Pedro. Jesus Cristo emumuju òn. Ixe onaē owebe Deus a'òbi kawēn idipat muwēn ām soat ka watwat pe. Eyju dak Deus ebekitkit. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum. Eyipi be gu eyju dopdom. Soat eipi dağ eyju jepōğpōğpōğ—Ponto eipi dağ, Galácia eipi dağ tak, Capadócia eipi dağ tak, Asia eipi dağ tak, Bitínia eipi dağ tak. ² Deus wuyebayat. Ixe juk eynaē soat tag eyisu eydop am.

— Teyüku webekitkiyūm je'e — io'e Deus jewebe ma. — Okpot a'ò kay küyjobin jeedop ip—Jesus Cristo a'ò kay — i juk o'e jewebe ma kuyje ma. — Obiōğbuk ixeyü guisun soat tağ, okpot o'jedoyekereren puye — i juk o'e jewebe ma Deus.

— Bay, xipan cuy ebekitkit ejukuk—soat ka dağ cepōğpōğ'ibiyü — i òn e'em Deus pe. — Ixeyü ağuymubabibin cuy eguy — i òn e'em cebe.

³ — Èn soat podi ma xipat — i juy ace Deus pe—wuykukukat ebay be—Jesus Cristo ebay be.

Ixe Deus waram gufo Jesus Cristo o'gutait ce'ūap tomukadi. Ixe ja'òbacaap o'guòm wuywebe wuyaguuyisum jeku am, ixe itabotaidabotbot cîcā wuykay buye. Imēneju soat em ixe xe wuyetaıt acesop iap wiwim cîcā wuyju, Deus ja'ò dağ e'em soat em puye. ⁴ Deus xipacat muxipanpan jebekitkit pe iūm ām. Kabi be ma Deus iboap muxipanpan wuywebeam. Deus emumuūm pit cekērēn pa'ore ma. Iokoğ gu ma dak. İerep gu dak. Iboap ma acejat. Imēneju iboap cuy ajowiwi jîjā. ⁵ Eywebe iūmap kuy ixipan oppop Deus xe. Eyetabut pima, Deus soat em ağ eykay. Ixe dak ja'òbacaap muòmôm eywebe. Guyjom Deus apēn ixe wuydaxijojom soat em jexe wuydop am iap ğubapuk soat ipi juayü be. Iboap wiwim cîcā eyju.

⁶ Iboap kay juy ğebum epesop eycokcok am. Imēnpit ijodi bima darem ma eyguycüğ epesop ipiatpi'ajojom puye. Soat tağwi xipat'umat jebapukpug eywebe. ⁷ Ouro kay jîjā wuyju. Wuyetabut cîcā Jesus kay bima bit, ouro kaypinap podi ma wuyju cekay. Wuyju ouro mudaxixim wuyetaybit am teku imuwekoykeyat gu ouro ma iam. Ouro buyxijojoop puxim Deus ipiatpi'ajojoan eywebe eyetabucap puyxijo am. Ouro imu'ūm püt wuywebe. Eybu'u'ūm pima bit Jesus kay ipiatpi'ajojom ma'gu eyju, eyetabucap imu'ūm pa'ore je'e. Eybu'u'ūm pima:

— Xipat eyju oce — i je'e Deus eywebe.

Imēn je'e eywebe Jesus Cristo muajēm puje. Jesus co'i eydip epesop. Cejo'i eya'òbuyxi epesop. ⁸ Ixe Jesus Cristo juk adi epejojojo gu. Inaka ixe ikukpin cîcā eyxe. Gasū dak ixe jojom gu eyju. Inaka eyetabut cîcā cekay. Imēneju eycokcok cîcā ma. Kabi beacat cokcokap co'i eyju dak eycokcok. Eycokcokap imuwēn pa'ore eywebe yoboğ cîcā eycokcokap puye. ⁹ Eyju juk adi eyetabut epesop Jesus kay. Imēnpuye Deus cuk eydaxijo. Gasū eycokcok cîcā eyetaybit Deus kuy juk ocedaxijo iam puye. Jemudaxijoyü bit pūğ em tak je'pere gu ma.

¹⁰ ğebum cîcā osodop ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayü apēn Deus ipi juacat idaxijo iap kay—kuyjeayü. İtaybit pin cîcā osodop ip iboam.

— Apēn xe'e Deus xipan jebekitkit jukuk? — i'e'e'uk osodop ip. — Deus ipi juacayü idaxijo — i'e'e'uk ip osodop taxijo awap.

¹¹ Cristo biōğbuk osunuy cebe ip—jewemuwēnuwēn ma cebe ip Cristo ma.

— Deus emunaë juy ipiat supi'ajojo — i juk adi o'e cebe ip. — Ipiatpi'ajojo epere buje bit soat xe warara'acat podi ma ya'öbuyxian je'e — i juk adi o'e cebe ip.

Iboap ekawën co buje:

— Abu muwënuwën xe'e Cristo biögbuk wuywebe? — io'e ip jewebe ma. — Puğün xe'e imëğap je'bapuk? — io'e ip jewebe ma.

12 — Eyetabëğ pima gu ipiat supi'ajoat ip wemunaë be—guyjom acā — i juk adi o'e Deus jekawën muwënuwën'ukayū be.

Imën jekpot o'ğuwën cebe ip. Kuyjeayū iboap ekawën muwënuwën'uk ip osodop Deus ekawën muwënuwën'ukayū. Gasū dak kawën idipat muwënuwën'ukayū iboap ekawën ma juk adi o'ğuwënuwën eywebe Ibiögbuk xipacat a'öbi—kabi kadiwi Deus o'ğudot'iat a'öbi. Kabi beacayū dak itaybin ojuy osodop ip iboap ekawën—Deus ekawën tojtjot'ukayū.

13 Imëneju eyağuykerem cuy epesop. Deus xipat cīcāat je'gūm eywebe waram Jesus Cristo ajēm puje. Yajēmap wiwim cīcā juy epesop. Wara'at kay gu juy ġebum epesop—ixe kay acā. 14 Kūyjobin cuy epesop Deus a'ö kay. Deus e'eam eyetaybit'üm pima, juk adi ikērēat muğëğem acā epesop. Imën gu juy epeku gasū bit. 15 Deus ikērēat kuğ gu. Soat tağ iisu. Ixe juk eynaë soat tağ eyisuan jebuximayūm. Imēnpuye juy eyağuyisum epeku. Eyekawënkērēm gu dak cuy epesop. 16 Imën e'em Deus ekawëntup:

Ön ma ikērēat ojukuk gu—pūğ em tak ka'ūma ma, i. Imēnpuye eyju dak ikērēat epejukuk gu, i.

17 — Bay — i wuyju e'em cebe, Deus eju oceju kawënwën pima. Ixe Deus pūğ tağ ma soat kuğ ipi juacat kuğ. Apën ijodi bima juk adi ajeku iaptei ideida soat pe wuywebe. Xipacat je'gūm cedağ ma jekuku'ukayū be cedağ ma cekukuapteim. Ipiat supi'ajojoat ikērēat mujurūğrūğ'ukat pe bit ikērēat mujurūğrūğapteim. Imëneju ibuyxim cuy ixe epejukuk ijodi bima. 18 Kuy bima warēmtağ ma juk adi epekukuku eydobuyū'üm'üm ekukuap puxim. Ikērēat mujurūğrūğ cuk adi epekukuku. Deus pit eydaxijoaptei o'teida waram warēmtağ ma eyekup puxim. Ourom gu o'teida, pratam gu dak. Ouro ikoro gu. Prata dak ikoro gu. Soat em gu teibog ip. 19 Wuydaxijoaptei bit teibog cīcā osodop. Wuydaxijoaptei Cristo e'ūap osunuy. Cedoyekererenap osodop. Kuyjeayū ovelha aokaka'uk osodop ip Deus pe ikērēat ukapteim. Idip cīcāat aokaka'uk osodop ip. Iwātaxipi'ūmat acā yaokaka'uk ip osodop. Ikērēat kuğ'ūmat acā. Imēnpuxim Cristo dak oe'ū, ikērēat kuğ gu ma'gu. 20 Ipi muğē awap Deus jekpot muy ojuy osunuy ipi juacayū daxijojo'ukan. Kuyje gu bit ixe o'ğudot ijodi—ğaxīsūn ma. Ibapuğ ma ixe o'ğudot ijodi eydaxijo am. 21 Deus ixe o'ğutait ce'ūap tomukadi. Ixe dak o'jomuy soat podi ma ya'öbuyxiam, soat podi ma idipam tak. Imëneju eyetabut cīcā Deus kay. Ixe jojoap wiwim cīcā eyju.

22 Kawën icēmat kay juk adi epesop kūyjobin. Imēnpuye soat tağ eyisu Deus xe—ikērēat kuğ gu ma. Eykitpitpiyū dak ikukpin cīcā eyxe—itabucayū. Jewexe gu juy xipan epeyewekuk—icēmān. 23 Koap cuk akap wuyebay wuyujurūğ puje. Wuyebay bit je'ū'üm ijodiat. Wuyju dak je'ū'üm ma. Imën ma koap wuykapap. Gasū bit waram akap Deus ebekitkiyūm. Deus pit je'ū'üm gu. Wuyju bit guto waram kapkam Deus ebekitkiyūm ixe ekawën kay wuyetabun pima. Ixe ekawën itaitacat puxim, Deus soat em itait puye. Ixe ekawën pit i'üm gu. 24 Imën e'em Deus ekawëntup:

Ipi juacayū warēmtaksūğtit puxim, i. Ibut gu titip, i. Warēmtaksūğtit dao ma jedite'ū'üm, i. Dao ma jeditedudum tak e'em, i. 25 Deus ekawën pit i'ümgu—soat em dopdom, i.

Ixe ekawēn cuk adi epeya'ījojo kawēn idipat co buje.

2

¹ Ikērēat muḡēḡēap cuy epeyepere. Napa ḡu dak cuy epe'e. Jewexe ḡu dak cuy epekuku warara'acat muḡuykukuap ojoy. Eyetabutkarey ḡu dak cuy epesop warara'acat kay. Warara'acat muymuy ḡu dak cuy epesop. Wuyetabut'ūm pima iboap kuḡ ma juk adi ajeku—ikērēat kuḡ. Gasū bit soat iboap acepere juy. ²⁻³ Kuy eyetaybit wuykukukat soat em xipan cīcā wuykuḡ iam. Imēn e'em tak Deus ekawēntup. Imēnpuye ixe ekawēn kay juy epesop ikap'isuat jexi kūmti kayap puxim. Ka'ūmḡu xipat'ūmap opop ixe ekawēn taḡ pit. Apēn wuyxi kūmti wuymuaypapanap puxim ixe ekawēn wuymuusun soat taḡ. Ixe ekawēn kay juy epesop biḡ ma eyetabut am Jesus kay, Deus pe eydaxijo am tak.

⁴ Kuy eyetabut wuykukukat kay. Ixe wita'a buxim. Inaka wita'a buxim ḡu ma ixe bit soat em itait. Itabut'ūmayū itakoma ixe kay. Xipat ḡu cexe ip. Deus xe bit ixe soat podi ma xipat. Deus cuk ixe o'taē soat ipi juacayū daxijo am. ⁵ Jesus Cristo kay eyetabut pima, Deus eykukukat e'em apēn uk'a beat'a wita'a jexeat'a muycemucem iap puxim. Inaka eyetait. Deus eju kawēnwēnap'a ma wita'a muḡēḡē. Cekay itabucayū bit ixe nūynūyap wita'a muḡēḡē buxim, ixe biōḡbuk omuy wuywebe buye. Eyju paīyū. Soat taḡ eyisu ikērēat kuḡ ḡu buye. Paīyū buxim eyju dak kapikpiḡ Deus peam, ixe biōḡbuk a'ōbacaap kuḡ. Ixeyū emumuūmap puxim eyemumuūmap tak Deus mucokcoḡ, Jesus Cristo kay eyetabut puye. ⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ixe juk otaē uk'a muymuy'ukayū wita'a naēap puxim—yadeiboḡ cīcāat'a naēap puxim—wara'at'a muycemucemap'a naēap puxim, i. Ixe oḡuju Sīao ka jo'iatka be, i. Ixe ojomuy soat kukukan warara'acat podi ma ya'ōbuyxian, i. Iḡuycūḡ ḡu jeedop ip jetabucap kuḡ ixe kay itabucayū—icokcoḡ ma, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup.

⁷ Eyju eyetabut Jesus kay. Itabut'ūmayū bit ka'ūma. Jesus yadeiboḡ cīcāat'a buxim eyxe—wita'a buxim. Itabut'ūmayū xe bit, ka'ūma. Cekay ḡu ip. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Uk'a muymuy'ukayū ibo'a kay ḡu osodop ip—wita'a kay ḡu, i. Ibo'a bit wara'at'a muycemucemap'am o'e, i.

⁸ Wara'atup e'em imēn—Deus ekawēntup:

Ibo'a be jepenpenpen ip adeayū, i. Ibo'a bit ixeyū ḡuy'at—itabut'ūmayū ḡuy'at, i.

Imēnpuxim Cristo soat kukukan je'e adeayū itabut ḡu ma'ḡu cekay. Jepenpenpen ip iap puxim itabut'ūmayū ibu'u kūyjobit am Deus a'ō kay. Deus imēn ibikuy osunuy kūyjobit'ūmayū beam.

⁹ Eyju bit Deus emunaēyū apēn kuyje ixe pūḡ tiwatwat o'taē iap puxim. Paīyū eyju—soat kukukat pe kapikpiḡ'ukayū. Soat taḡ eyisu. Deus ebekitkiyū eyju. Ixe juk eynaē, eywebe “Deus idip cīcāat e'em” i'e am soat pe, “Ka'ūmḡu i'e ba'oreat Deus pe” i'e am tak. Ixe juk eynaē eywebe kabiok taḡ eyekuap epere am kabia daḡ eyeku am, idip cīcāat taḡ eyeku am. ¹⁰ Kuy bima Deus ebekitkin ḡu epesop. Gasū bit ixe ebekitkit eyju. Kuy bima eydadaybot ma juk adi epekuku eybu'u Deus pe jeykukan puye. Gasū bit Deus xipan eykuḡ.

¹¹ Okitpitpiyū, ōn jeyawē, eykukpin oxe buye. Ijodi bima powatwat puxim eyju jeka be'ūmayū buxim. Iḡun ḡu ijodi epesop—darem ma. Nopaḡōḡōm pima, aḡ'ūm pima, cekay itakomaat kuka sorara o'yaoka. Imēnpuxim wuyju dak wuyaḡuybin ma jekukum pima kuka ikērēat muḡēḡē'ukan ace.

Ikêrêat cuy agugê ãu i'e'em ðn pit.

¹² Eymuymuy ojuy jĩã ip itabut'ũmayũ.

— Itabucayũ ikêrêat mujurũgrũg — i napa ma e'em ip.

Ixe yũ etabutpe bit cuy cedaã epekuku. Cedaã ma eyekukuap co buje: — Eyju cedaã ma jekukum — i je'e eymuymuy ojuyayũ. — Soat podi ma ên xipac — i dak je'a ip Deus pe ixe ajẽmap kabia be.

¹³ Wuykukukat ebekitkit eyju—Jesus ebekitkit. Kũyjobin cuy epesop ijodiacaat kukukayũ a'õ kay itabut'ũmayũ be Jesus muymuyap puxim. Kũyjobin cuy epesop Cêsar a'õ kay. Ixe Cêsar soat kaka wat kukukayũ kukat. ¹⁴ Kũyjobin cuy epesop iecuãap a'õ kay dak. Deus a'õbi Cêsar juk ixeyũ o'jomuy eykukan. Cêsar a'õbi ipiatpi'ajojoan ip ikêrêat mujurũgrũg'ukayũ be. Xipacat mujurũgrũg'ukayũ be bit — Xipac icã eyju ocex — i'e'em ip.

¹⁵ Eymuymuy ojuy ip kawẽn icẽmãn itaybit'ũmayũ. Eyju xipacat mujurũgrũg pima bit, eymuymuy ba'ore epe'e cebe ip. Imẽneju Deus ibikuy eywebe xipacat mujurũg ãm. ¹⁶ Kariwa jebekitkit mujẽmjẽm jetabixewi yukpiwatpin ma jekupinap taã jeku am. Wuyju dak ixeyũ buxim ma Jesus kay wuyetabun puje wuyukpiwatpin ma wuyeku but. “Ocekpiwatpin ma oceku but” i'ũmãu juy epe'e ikêrêat muãẽap ojuy. Eyukpiwatpi ãu juy epeku—Deus ukpiwatpi acã. ¹⁷ Soat ma ibuyxin cuy epejukuk. Ikuopin cuy itabucayũ epejukuk—eykitpitpiyũ. Icẽmãn cuy eypararam epesop Deus buxim. Ibuyxim cuy epejukuk soat kaka wat kukayũ kukat.

¹⁸ Kapikpiã eyekariwa beam pima, kũyjobin cuy epesop ya'õ kay. Soat em cuy kũyjobin epesop eyekariwa a'õ kay—ixeyũ xipan eykuã pima, warẽmtaã eykuã pima dak—ya'õdidim eykuã pima, ya'õpuruã pima dak. ¹⁹ Warara'acayũ te'e ma ipiat supi'ajojoat eywebe eyju Deus bikuyap taã jekukum puye. Eyju bit eyetaybit imẽn Deus cekay iam. Ipiat kuã eyetaxi bima bit, Deus xipacat je'gũm eywebe. ²⁰ Ikêrêat muãẽãẽapteim eyekariwa be eymupokupok puje, xipacat je'gũm ãu Deus eywebe, eyetaxim ma'ãu ipiatpi'ajojom. Xipacat muãẽãẽapteim pit eyekariwa be eymupokupok puje, xipacat je'gũm Deus eywebe, eyetaxi ma'ãu ipiatpi'ajojom. ²¹ Deus cuk eynaẽ ipiatpi'ajoam. Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo eywebeam. Ipiat o'supi'ajojo eywebe daxaboã pe eyjuap puxim. Ixe juk adi ipiat o'supi'ajojo ikêrêat kuã ãu ma'ãu. Deus cuk eynaẽ ixe ekukuap puxim eyeku am. ²² Ixe Cristo ikêrêat o'jukuk ãu—pũã em tak ka'ũma. Napapa'uk ãu dak osunuy. ²³ Warara'acayũ be ixe muymuy buje, ixe bit ip o'jomuymuy ãu. Ixe ipiatpi'ajojom pima:

— Deus cuy ipiat supi'ajojo eywebe owebe ipiat'ajojoapteim — i'ũmãu o'e jekay itakomaayũ be. — Deus soat em aã okay — i bit o'e jewebe ma. — Deus ma ideida soat pe apẽn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei — io'e jewebe ma. Te'em pit ideida ãu—cũã ma. ²⁴ Cristo apẽn cuk adi ikêrêat agugẽãẽ iap o'guymũã jewekay korosa be bima. Oe'ũ ikêrêat uk am wuywebewi. Oe'ũ ja'õbacaap ãm ãm wuywebe ikêrêat muãẽap puxim. Oe'ũ wuywebe cũã ma wuyeku am Deus etabutpe. Ixe juk wuymu'ada tapoa kũybut pibun, ipiat o'supi'ajojo buye. Imẽnpuje waram ãuto wuyetait ace'e wuye'ũap tomukadi. ²⁵ Ovelha buxim cuk adi epesop—e bidasewi oitabidaoiat puxim. Gasũ bit Deus kuy juk eydujupit eykukukat kay ixe nomuju eyeku am—eykay aãat kay juk eydujupit.

3

¹ Itoptepayũ awẽm ðn ãasũ. Tũ'ũ'ũyũ, kũyjobin cuy epesop eyitopyũ a'õ kay. Ibu'un mabuk ip kũyjobit am Deus ekawẽn kay—kawẽn icẽmat kay. Eyju

cedag ma jekukum pima bit itabut je'e ip, e'em gu ma'gu cebe ip. Eyju cūg ma jekukum pima, eyitopyū je'e jewebe ma:

² — Otayxi warēmtağ gu jekukum — i. — Ibuyxi soat xe cūg ma jekukum puye — i je'e ip jewebe ma.

Imēnpuye itabut je'e ip Jesus Cristo kay. ³ Jewemudimudim gu bit cuy epesop soat pe eyjo am. Iwarum gu dak cuy epeyawamusēm soat pe eyjo am. Ouro mugēgēbu kug gu dak cuy epeku ibusopsepap kug gu dak, teibogat kug gu dak eyesay kug soat pe eyjo am. ⁴ Wuyesay dao ma i'ūm, ouro mugēgēbu dak. Soat em gu ikoro ip. Kacūgtağ eydipap ma yoboğ gu Deus xe. Eyekawēntip pit yoboğ cexe. Kacūgtağ gu bit cuy epeyewemudim—badi acā. Eya'ō'ūm'ūm pima bit eydip cīcā epesop Deus xe, eykukput pima dak. ⁵ Imēn ma oekuku ip kuyjeayū aoyū—Deus kay itabucayū—Deus xewi xipacat wiwi'ukayū. Xipat osodop Deus xe, jektopyū a'ō kay kūyjobit ip puye. ⁶ Imēn ma juk adi oeku Sara dak. Jektop a'ō kay juk adi kūyjobit osunuy—Abraão a'ō kay.

— Okukukat — i juk adi o'e cebe—jektop pe. Eyju xipacat mujurūgrūg pima, Sara iyū buxim epesop eyparara'ūm pima dak soat puxim.

⁷ Itayxixeyū awēm ōn gasū. Tapupuyū, gēbum cuy epesop eybuxim gu eytayxiyū ibaca gu iap kay. Imēnpuye ibuyxim cuy ixeyū epejukuk. Apēn Deus jeydujuu jewekay iap co'i ma ixē eytayxi dak idujuu jewekay. Eytayxi dak idujuu jewekay, eyekukuap co'i eytayxi dak Deus bikuyap tağ jekukum pima. Imēnpuye ibuyxim cuy ixeyū epejukuk eybu'up puxim jekawēn ām Deus eju.

⁸ Amām ōn eyawēm gasū. Pūg tağ ma juy epeyewağuy. Jawağuyccocom cuy epesop. Eykukpin cuy epeyewekuk. Eyewekukpin tak cuy epesop eyeweweju. Yoboğan pin gu juy epesop eyewewekay. ⁹ Deus pe eynaē buje: — Xipat cīcāt oğūm eywebe — i juk o'e eywebe.

Imēnpuye wara'acat ikērēm eykuğ pima, ikērēm gu eyju bit epejukuk, xipap acā. Eymuymuy bima dak, eyju bit epejomuymuy gu—xipap acā ixē epeğuwēnuwēn. ¹⁰ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Soat em wuycokkok pin pima, ikērēm gu juy acekawēn; napa gu dak ace, i.

¹¹ Ikērēat mujurūgrūgap tak cuy acepere, i. Xipacat acā juy ağujurūg, i. Acewa'ōdawut gu juy, i. Kaba'ūm cuy ajop soat eju, i.

¹² Wuykukukat soat em ağ cūğayū kay xipap ikuk am ip, i. Jeweju ip kawēnwēnap cocom soat em ma, i. Ikērēat mujurūgrūg'ukayū kay bit itakoma, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup.

¹³ Eyju xipacat mujurūg pin pima, abu kuka ipiat o'supi'ajoat eywebe?

¹⁴ Itabut'ūmayū ma ipiat supi'ajojoat eywebe cūg ma'gu jekukum eyju. Deus pit gaxīn ma xipat cīcāt je'gūm eywebe. Imēnpuye eycokkoğ cuy epesop. Eypararam gu juy epesop soat puxim. Epeyekuy gu dak cuy eywebe ipiat'ajoanayū buxim. ¹⁵ Ibuyxim cuy Cristo epejukuk. Ixe be juy epeyewekukat. “Apēnpuye dak eyetabut Jesus kay?” i'e buje eywebe, eybisūsūn gu juy epesop imuwēgām cebe ip. ¹⁶ Eya'ōpuruğ gu bit cuy ixeyū epeğukūyo iboam—eya'ōdidin ma. Ibuyxim ma epeğukūyo ip. Apēn cūg ma eyxe iap tağ cuy epeku eymuymuy ojuyayū musūsūn ām. “Cristo ebekitkit tak ikērēat mujurūgrūg” i'e ojuy ip napa ma. Cūg ma eyju jekukum pima bit, ibisūsūn je'e ip eymuymuy ām. ¹⁷ Warara'acayū ipiatpi'ajojoan wuywebe bima, xipacat mujurūgrūg ma'gu wuyju, xipat je'e wuywebe, Deus tak ibikuy ma osunuy wuywebe ipiat'ajoan puye. Ikērēat mujurūgrūgapteim ipiatpi'ajojoan ip wuywebe bima bit, xipat gu je'e wuywebe. ¹⁸ Gēbum

cuy epesop apĕn Cristo oe'ũ iap kay. Ixe ma oe'ũ soat peam wuywebeam. Oe'ũ ikĕrĕat uk am soat pewi wuywebewi. Pũg em ma oe'ũ. Waram pit je'ũ gu. Xipacat oe'ũ xipat'ũmayũ beam. Oe'ũ wuydujowat am Deus kay. Itakomaayũ ixe'ũm o'yaoka ijodi bima—ijebitbet pima. Inaka waram guo ibiõgbuk oõm cebe imutait am ce'ũap tomukadi. Waram o'jetait. ¹⁹Jebiõgbuk õm puje, o'kop ipiat'ajojoap kay. Kawĕn idipat o'guwĕn ipiatpi'ajojoayũ be—ibiõgbuk taomũnmũnayũ be. ²⁰Deus a'õ kay kũyjobit'ũm osodop ip Noé kobexixi muğĕğĕm pima. Deus ipi juayũ muy'ũ pin gu osunuy. Yukupiceğĕm ikuğ ip osunuy. Kũyjobin i'eap wiwim osunuy. Tũybe ip jekũyjobin iãn o'e. Imĕnpit ade gu kũyjobit osodop ip—8 be ma. 8 be ma oõm kobexixi be. 8 be ma Deus o'taxijo idibi be yakõmap puxim. Oõm ip kobexixi be. Uhum oekuku ip kobexixi be idibi adopa dağ. ²¹Jemubatisasanan pima wuyju gebum ibiati kay—Noé o'taxijo iati kay. Wuyjubatisasanan wuyju wuyewewuy am gu. Wuyju jemubatisasanan “Deus cuk ocedaxijo” i'e am soat pe. Jemubatisasanan pima:

— Cũg ma õn Deus xe gasũ bit — i wuyju e'em soat pe. — Deus bikuyap tağ oeku gasũ bit — i wuyju e'em jemubatisasanan pima. Deus wuydaxijojom wuyjubatisasanan pima, ixe waram Jesus Cristo o'gutait puye. ²²Ixe Jesus Cristo juk o'jeu kabi kay. Gasũ omuy Deus xe ibaati kadi. Soat ip kũyjobit gasũ bit ixe Jesus Cristo a'õ kay—Deus ekawĕn tojotjot'ukayũ, kabi beayũ dak ya'õbuyxiayũ, Deus a'õbacaap kukayũ dak.

4

¹Gebum cuy epesop apĕn Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo iap kay. Ixe'ũm oe'ũ wuywebeam.

— Obu'u ipiat'ajoam — i'ũmgu juk ixe bit o'e. Imĕnpuye eyju dak: — Ocebu'u ipiat'ajo am — i'ũmgu juy epe'e. Apĕn ixe juk adi ipiat o'supi'ajojo iap kay gebum pima, wuybu'u acesop ikĕrĕat kuk am. ²Ijodi eyju bima eybikuyap tağ cuk adi epekuku ikĕrĕat muğĕğĕm. Deus bikuyap tağ acã juy epeku gasũ bit. ³Kuy bima itabut'ũmayũ buxim cuk adi epekuku. Ikĕrĕat acã juk adi epeğũğĕğĕ. Aoyũ kaykay jĩã juk adi epesop. Eyewemucokcok am acã juk adi epekuku. Eyetabikuku jĩã dak cuk adi epesop ikĕrĕat kay. Eya'okĕrĕ dak cuk adi epekuku. Ayacat muwadaiwadai acã dak cuk adi epesop. Jeweka'oap puyxijojom tak cuk adi epekuku. Ibuyxim tak cuk adi epejukuk jewexe deusayũ. Iboap ikĕrĕ jĩã Deus xe. ⁴Gasũ bit itabut'ũmayũ xe eywaru jĩã, eybu'u ikĕrĕat mujurũğ ãm ceweju ip puye. Eybu'u je'awero am ceweju ip ikĕrĕm jeku am. Eybu'u yadaodaoat puxim jeku am ceweju ip. Imĕnpuye soat em ip eymuymuy. ⁵Ixeyũ bit apĕn ijodi bima juk adi oekuku ip iap guwĕn Deus pe. Deus ideida soat ekukuaptei. Xipacat je'gũm cedağ jekuku'ukayũ be. Ipiat pit supi'ajoat warĕmtağ jekuku'ukayũ be. Imĕn ideida cebe ip. Itabĕğayũ be ideida, ce'ũ'ũayũ be dak. ⁶Kuyjeayũ'ũm'ũm oe'ũ'ũ. Apĕn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei Deus o'teida ixeyũ be apĕn soat pe teidadam iap puxim. Inaka Cristo kawĕn idipat cuk adi o'guwĕn cebe ip itabĕğ ip pima. O'guwĕn ixeyũ be jebuxim waram guo itait top am ip Deus xe ce'ũap tomukadi.

⁷Soat gağĩn ma i'ũm. Imĕnpuye jewawĕwĕm cuy epesop. Xetpin gu juy epesop soat em kawĕn ãm Deus eju. ⁸Eyukupin cĩcã juy epeyewekuk. Wuykupin jewewekug iap soat podi ma xipat Deus xe. Wuykupin jewewekug pima, gebum gu acesop apĕn wuybure juk adi ikĕrĕat o'gujurũğ iap kay. ⁹Xipan cuy powatwat epejukuk eyduk'a be yajĕm puje. Mãmãmãm gu juy ip epejukuk. ¹⁰Deus xipacat ùmũm wuywebe iwaruruat ùmũm. Soat

wuyju kuy iboap ajat Deus xewi. Wuybu'um gu juy ajop gasū bit ikuk am. Iboap kuḡ cuy warara'acat asubuywan. ¹¹ Warara'acat mukūyjojom pima, Deus ekawēn cuy aḡuwēn cebe ip. Warara'acat puywatwan pima dak, Deus a'ōbacaan ma asubuywan. Imēn wuyju Deus xewiat kuḡ pima:

— Ka'ūmḡu Deus jo'iat xipacat — i je'e ip—soat wuyjojoayū. — Jesus Cristo xipat cīcā, cebekitkit tak xipat — i je'e ip.

— Ēn soat podi ma dipap kuḡ — i juy acece ixē Jesus Cristo be. — Ēn soat podi ma a'ōbuyxi — i dak cuy acece cebe.

Soat em ma juy ace imēn.

¹² Oburereyū, oxe ikukpinayū, ipiatpi'ajojom cīcā eyetabucap puyxijo am pima, eyaḡuybabi'ūm gu juy epesop.

— Apēnpuye dak oceju ipiatpi'ajojom? Warara'acat ipiatpi'ajojom gu! — i'ūmḡu juy epe'e eyewewebe.

¹³ Gasū eyju Cristo aḡuywaḡōm ipiat kuḡ. Guyjom pit ixē jedipap ḡubapuk. Imubapuk puje eyju dak ixē dipap kuḡ epesop. Eycokcokap yoboḡ cīcā je'e ḡebuje. ¹⁴ Itabut'ūmayū eymuymuy Cristo ebekitkit eyju buye. Eymuymuy bima juy eycokcoḡ epesop. Ixeyū eymuymuy bima, ḡebum cuy epesop Deus biḡḡbuk nuynuy wuywebe iap kay. Warara'acat podi ma idipat nuynuy wuywebe iap kay ḡebum cuy epesop. ¹⁵ Wara'acat cuy epeyaoka gu. Warara'acat pubut tak cuy epetujupa'um gu. Wuyeipi kukat epeya'ōmutorok gu dak cuy. Warara'acat ekawēn mukērēren gu dak cuy. Imēn eyeku buje bit, cedaḡ ma kuka warara'acat ipiat o'supi'ajoat eywebe. ¹⁶ Eyju Cristo ebekitkit puye acā ipiatpi'ajojom pima bit, eysūsūn gu juy epesop.

— Bay, ocekokcok cīcā Cristo ebekitkit puye, ipiatpi'ajojom ma'gu oceju — i bit cuy epe'e Deus pe.

¹⁷ Gaḡin ma Deus ideida soat pe apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iapteim. Xipacat je'ḡūm cedaḡ ma oekuku'īayū be cekukuapteim. Ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be warēm taḡ cekukuapteim. Koap jebekitkit pe ideida. Wuywebe ipiatpi'ajoan pima, ibodi ma ipiat supi'ajoat ja'ō kay kūyjobit'ūmayū be—kawēn idipat kay'ūmayū be. ¹⁸ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Iba'ore xipacat mujurūḡrūḡ'ukat taxijo am, i. Ja'ō kay'umat pit Deus idaxijo gu, i. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat idaxijo gu, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup.

¹⁹ Wuyju Deus bikuyap taḡ ipiatpi'ajojom pima, ixē juy wuykuk. Wuyetabun cīcā juy ajop cekay—wuymuḡēat kay. Xipacat mujurūḡrūḡ cuy ajeku. Ixē soat em ja'ō daḡ e'em wuywebeam. Ixē soat em xipan wuykuḡ.

5

¹ Aypapayū, jeyawē ōn gasū, eyju itabucayū kukukayū buye. Eybuxim ōn tak itabucayū kukukat. Apēn Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo iap muwēnuwēn ōn, wetabun cuk adi o'supi'ajojo buye. Wetam cuk adi ojojō. Guyjom pit Deus Cristo soat podi ma idip iap ḡubapuk soat pe. Iboap mubapuk puje, ōn tak ixē jo'i oce odip. ² Deus cuk eynaē jebekitkit kukukayūm. Imēnpuye xipan cuy ixeyū epejukuk ovelha kukuk'ukat puxim. Eybu'up tomuju gu juy ixeyū epejukuk—eybikuyap tomuju acā juy epejukuk ip. Deus bikuyap taḡ cuy ixeyū epejukuk. Dinheiro buap ojuy gu ixeyū epejukuk—ixeyū buywat am acā. ³ Imuohom cīcā gu juy ixeyū epejukuk. Cūḡ ma juy epeku ixeyū dak eyekuap puxim ceku am. ⁴ Cristo wuykukukat yobogat ovelhayū kukuk'ukayū kukat puxim. Ijodi waram ixē ebapuk puje, soat em ixē aḡuywaḡōm epesop soat kukukayūm. Imēn ma cūḡ ma eyekukuaptei epejat

apĕn ijodiayū kukukayū ouro muḡēḡēbu bubum ja beam iap puxim. Soat ihoap kuḡ epesop idip cīcāat kuḡ.

⁵ Yaypan'isuayū, ōn jeyawē ḡasū. Kūyjobin cuy epesop aypapuyū a'ō kay. Yobogan pin ḡu juy epesop. Jewebuywatwan pit cuy epesop. Eybuyxim tak cuy epeyewekuk. Imĕn e'em Deus ekawĕntup:

Deus itakoma yobogan pinayū kay, i. Yobogan pin'ūmayū buywatwan pit soat em, i.

⁶ Imĕnpuye yoboḡan pin ḡu juy epesop. Deus soat podi ma ya'ōbaca. Eyju yoboḡan pin'ūm pīma, Deus jeymuwexat ya'ōbuyxiayūm. Ixe ibikuy bima, ixe jeymuy ya'ōbuyxiayūm—yoboḡayūm. ⁷ Soat kay eyaḡuybabi'ūm pīma:

— Bay, waḡuymubabin cuy ece waḡuybabi'ūm cīcā buye — i juy epe'e Deus pe.

Imĕn cuy epe'e cebe, ixe soat em xipan wuykuḡ puye.

⁸ Eyaḡuysan cuy epeku. Apĕn wida jededem puybit pu ojuy iap puxim Satanás tak wuydobatban jekukum wuyetabucap mu'ūm ojuy. Imĕnpuye aḡ cuy epesop ixe be eymubu'unap puxim Jesus kay. ⁹ Eya'ōpicūḡcūḡ ḡu juy Satanás a'ō kay—ibiōḡbuk kĕrĕayū kukukat a'ō kay.

— Ap! A'ō kay ḡu oce — i epe'e'e cebe soat em.

Eybu'ūm ḡu juy epesop eyetabut am Jesus Cristo kay. Eybuxim eykitpit-piyū dak ipiatpi'ajojum—soat ka watwat—itabucayū. Kuy eyetaybit ihoām.

¹⁰ Darem ma eyju ipiatpi'ajojom. Warara'acat podi ma Deus xe wuykukpin. Ixe juk eynaē jejo'ian eydip am, Cristo eju mūḡ'ī eyju jekukum puye. Soat em Deus soat taḡ jeymuisun. Ixe eybuywatwan eybu'uap puxim eyetabut am Jesus Cristo kay. Ixe soat em eya'ōmucanucan. Apĕn ixe soat podi ma jedipap kuḡ iap ebapuk puje ixe jo'ian epesop eydip. Ixe dipap i'ūm'ēm ḡu. ¹¹ Ixe ma soat kukukan jeenuy soat em. Soat kaka daḡayū jewaḡuycom jeedop ip kūyjobit ixe a'ō kay. Ka'ūma ma kūyjobit'ūmat jeenuy. Imĕn cuy jeenuy.

¹² Tup'ade ḡu ōn tupmubarararaḡ eywebeaptum. Ijudup otupmuju Silas bui be eywebeaptum. Wuykitpit Silas soat em ma ja'ō daḡ e'em. Eymucokcoḡ ojuy ōn. Soat em Deus xipan wuykuḡ Napapa'uk ḡu ixe bit. Icĕmān acā e'em wuywebe. Imĕnpuye ixe ekawĕn taḡ cuy epeku.

¹³ Oxeayū kato mujujum eywebe—eykitpitpiyū, itabucayū, Deus emunaēyū, Babilōnia ka watwat. Okpot co'iat Marcos tak kato mujujum eywebe.

¹⁴ Epeyewakobot cuy eyewewēju eykukpinap mubapuk am soat pe.

Ōn kawĕnwĕn Deus eju eywebeam, Cristo ebekitkit eyju buye.

— Bay, ebekitkit cuy eyaḡuymubababin — i ōn e'em cebe.

Ibūrū ma.

PEDRO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

¹ Simão Pedro òn. Jesus buywatwat'ukat òn. Deus emumuju òn. Cartadup mubarararag òn soat peaptum—Jesus Cristo kay itabucayū beaptum. Jesus Cristo wuydaxijojo'ukat. Deus co'i ma ixē dak cūg ma e'em. Ixē juk eymutabun ocemutabunap puxim. Ixē kay wuyetabut pima, teibog cīcāat wuyju ikuḡ iap puxim. ² Eyju kūyjobit e'em Deus a'ò kay, wuykukukat Jesus a'ò kay dak.

— Bay, soat em ebekitkit agūymubabibin cuy eguy — i òn e'em Deus pe. — Soat em xipan cuy ixeyū ejukuk — i òn e'em cebe.

³ Deus cuk wuynaē jejo'i wuywebe idipat kuk am, jejo'i xipacat muḡē ām tak. Ixē dak cuk ja'òbacaap o'ḡuòm wuywebe. Imēnpuye soat em ixē a'ò dag wuyeku but ijodi bima. Ya'ò dag jeku am iba'ore ḡu wuywebe, wuyetaybit wuynaēan puye.

⁴ — Ojo'i eyju dak epesop xipacat muḡēḡē'ukayūm — i juk adi o'e Deus wuywebe. — Ojo'i eyju dak epesop eydipap kuḡ — i dak cuk adi o'e wuywebe.

Iboap ekawēn kay wuyetabut pima, wuycokkok cīcā acesop teibog cīcāat kukat puxim. Xipat cīcāat tak cuk o'ḡūm wuywebe. Ixē emumuūm kuḡ pima, ikērēat kay ḡu ace'e, ixē ekawēn kay wuyetabut pima dak. Itabut'umat buxim ḡu aceku. Deus kay'umat aguy dag ḡu dak acesop jewaḡuyḡuy—Deus aguy dag acā. ⁵ Imēneju eyetabut pima, xipacat tak cuy epeḡuḡēḡē. Xipacat muḡēḡēm pima, eyetaybin tak cuy epesop Deus e'e am. ⁶ Eyetaybit Deus e'e am pima, jewawēwēm tak cuy epesop eywebe ikērēat muḡēap puxim. Jewawēwēm pima, eybu'um ḡu dak cuy epesop Jesus kay, ipiatpi'ajojoan ma'ḡu ip eywebe. Eyetabut am eybu'u'um pima, Deus aguy dag tak cuy epeyewaḡuyḡuy. ⁷ Deus aguy dag jewaḡuyḡuy bima, eykukpin tak cuy eykitpitpiyū epejukuk. Eykukpin eykitpitpiyū kuḡ pima, warara'acat tak cuy eykukpin epejukuk. ⁸ Imēn cuy epekuku. Imēn jekukum pima, eyjojoayū je'e:

— Teyūku cedaḡ ma jekukum itabut wuykukukat Jesus Cristo kay buye — i. — Warēmtaḡ ḡu ip jekukum itabut cekay buye — i je'e ip.

⁹ Iboap ekawēn taḡ jekuku'uk'ūmayū bit itabibacoyat puxim. Ita'umat puxim tak ip. Yaḡuyba'um ip Deus cuk ikērēat o'ju'uk ocewebewi iap kay.

¹⁰ Okitpitpiyū, biḡ ma juy Deus a'ò dag epeku. Biḡ ma juy ixē bikuyap taḡ epeku. Ixē juk wuynaē, wuynomuwā dak imēn ma wuyeku am. Imēn eyeku buje, epeyepere ḡu eyetabucap. ¹¹ Ixē bikuyap taḡ eyeku buje: — Epesop cuy okay — i je'e wuykukukat Jesus Cristo eywebe. Wuydaxijojo'ukat imēn je'e eywebe.

— Soat em soat kukukayūm epesop oweju — i dak je'e eywebe. — Xipat oxe eywebe ixeyū kukuk'ukayūm oweju — i dak je'e eywebe.

¹² Kuy juk eyetaybit epesop kawēn icēmān. Eyetabut cīcā iboap ekawēn kay. Inaka soat em iboap ekawēn oḡuwēn eywebe eyaḡuyba'ūmap puxim. Epeyepere ḡu juy ixē ekawēn. ¹³ Wetabēḡ pima, cūḡ ma owebe waram ixē ekawēn muwēn ām eywebe eyaḡuyba'ūmap puxim. ¹⁴ Wetaybit ḡaxīn ma o'je'ū iam, wuykukukat Jesus Cristo kuy juk ibapuḡ ma omukūyjo buye. ¹⁵ Imēnpuye wa'òbu'u ḡu soat em ixē ekawēn muwēn ām eywebe eyaḡuyba'ūmap puxim we'ū buje.

16 — Wuykukukat Jesus Cristo waram jajēm — i juk adi ocece eywebe. — Guyjom ixe ja'ōbacaap ġubapuk soat pe ijo am — i juk adi ocece eywebe. Ocekpiwatpi ġu juk adi iboap oceġuwēnuwēn eywebe. Ocetam ixe soat podi ma ya'ōbaca iap ocejojo. 17 Deu soat podi ma ya'ōbuyxiat—wuyebayat. Soat podi ma ixe idip. Imēnpit:

— Ojo'i ma ēn tak soat podi ma a'ōbuyxi — i juk adi o'e Deu jekpot pe. — Ojo'i ma ēn tak soat podi ma edip — i juk adi o'e cebe. Imēn e'em pima, ixe xe juk ocesop cekawēn cocom. Kabi kadiwi juk o'jekawēn.

— Ite okpot ikukpinat — i juk adi o'e ocewebe. — Ocokcok cīcā cekay — i juk adi o'e.

18 Ocejū ma kabi kadiwiat oceya'ījojo wuykukukat Jesus xe bima, co'a jeje bima, Jesus ebapukap'a jeje bima.

19 Kuy juk ocetabut Deu ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm ekawēn kay. Kabi kadiwiat a'ījojo buje bit, big ma juk ocetabut ocesop. Gebum cuy epesop ixeyū'ūm'ūm ekawēn kay. Ixeyū'ūm'ūm ekawēn lāmpada buxim—kabiok peat puxim. Kabiām pima kabiada jedaebapukpug. Igoda buxim Jesus Cristo jajēm waram. Ixe ajēmap wiwim pima, ġebum cuy epesop cekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm ekawēn kay. 20 Deu ekawēn muwēnuwēn'ukayū jekpiwatpi ġu apēn guyjom je'bapuk wuywebe iap o'ġuwēnuwēn—pūġ em tak ka'ūma. Wuywebe dak wuyukpiwatpi ġu iboap ekawēn muwēn put. Gebum cuy epesop iboap kay. 21 Jekpiwatpi ġu juk adi apēn ġeyjom je'bapuk wuywebe iap o'ġuwēnuwēn ip. Deu biōġbuk a'ōbi ma o'ġuwēnuwēn ip—Xīpat cīcāat a'ōbi.

2

1 Kuyje Judeuyū parakpe osodop ip jewexe Deu ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Imēnpuxim ġasū dak warēmtaġ ma eymutaybitbin'ukayū jajēm eykay. Napa ma jeymutaybin ip. Xīpat'ūmān ip jeymutaybin. Ja'ījojo'ukayū ġubu'un ip Jesus kay itabut am. Wuykukukat kuy ikērēat o'ju'uk cebewi ip. Inaka ibu'u je'e ip Deu pe ikērēat 'uk an jewebewi. Imēnpuye Deu dao ma ixeyū ġuju ipiatpi'ajojoap kay. Soat em jeedop ip ipiat'ajojom. 2 Adeayū bit ixeyū buxim jekpiwatpi ma jekuku ip ikērēat muġġēm. Ixeyū ekukuap co buje, warara'acayū dak napa ma je'e: — Jesus e icēmat e ġu — i. — Jesus ebekitkit tak ikērēat muġġēm itabut'ūmat co'i — i dak je'e ip napa ma. 3 Jaġuybi ma ip jekawēn eyweju warēmtaġ ma eymutaybin am, eyedinheiro kay jetabikuap tomuju ma. Napa ma je'e ip eywebe.

— Ikērēat kuġ ip oxe — i juk adi o'e Deu kuyje ma ixeyū muwēnuwēn. Deu itanomudipdip ġu cekay ip. Aġ ma. Soat cocom. Ixeyū ġuju ipiat'ajojoap pe.

4 Jekawēn tojtjot'ukayū be ikērēat muġē buje, Deu ibu'u ġu osunuy ipiatpi'ajoan cebe ip. Itabotaidabotbot ġu o'e cekay ip. Ipiat'ajojoap kay ip o'ġuju. Iboce ma ip taomūnmūn correntebum kabioġboġ pe. Guyjom Deu soat ideida apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iapetim. Xīpacat je'ġūm cedaġ oekuku'iaiyū be. Ipiat supi'ajoat warēmtaġ oekuku'iaiyū be bit. Teidadaap kabia wiwim ip. 5 Kuyjeayū be ikērēat muġē buje dak, ibu'u ġu osunuy ipiatpi'ajoan cebe ip. Itabotaidabotbot ġu o'e cekay ip. Muba'atxiri o'ġuaġēm ikērēat mujurūġrūġ'ukayū mua pam. Noé acā o'taxijo yakōmap puxim. Ixe Noé xīpat'ūmayū mukūyjojom oekukuku muba'at ajēm awap.

— Ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyepere Deu pe ey mucūġ ām — i'e'em oekukuku.

Ixe badipyū dak o'taxijo. 7 beayū o'taxijo.

6 — Eyju ikērēat kuḡ oxe — i juk adi o'e Deus. Sodoma ka watwat pe, Gomorra ka watwat pe dak.

Daxam ip o'ḡuap. O'ḡuap ip ikērēat mujurūrūḡ'ukayū mutaybit am eyju dak ōn jeymuap ma iam. ⁷Ló bit o'tujujēm Sodoma ka bewi ce'ūap puxim. Ixe Ló cūḡ ma osunuy Deus xe. Yaḡuybabi'ūm osunuy Sodoma ka watwat ikērēat muḡēḡēap cocom puye, ibo ka watwat ikērēat kay acā ḡebumap cocom puye dak. ⁸Ixe Ló xipat osunuy. Soat kabia yukpiceḡē osunuy jeka watwat ikērēat muḡēḡēap cocom puye, cekawēnkērēap cocom puye dak. ⁹Wuykukukat itaybit cīcā ja'ōkayayū daxijo am ipiatpi'ajoap puxim. Ja'ō kay'ūm cīcāyū be bit ipiat supi'ajoat. Ixe yaḡuyba'ūm ḡu ixeyū muju am ipiat'ajoap kay warēmtaḡ ma oekuku ip iap teidadaap kabia be. ¹⁰Warara'acat podi ma ipiat supi'ajoat jekpiwatpi ikērēat muḡēḡē'ukayū be—ja'ō kay'ūmayū be dak.

Ixeyū warēmtaḡ ma wuymutaybitbin'ukayū isūsūn ḡu ikērēat mujurūḡ ām. Jewexe ip ya'ōbuyxi. Ibuyxin ḡu ip Deus ekawēn tojtjtot'ukayū kuḡ. Imuymuy acā ip. ¹¹Warēmtaḡ wuymutaybitbin'ukayū bodi ma ya'ōbaca Deus ekawēn tojtjtot'ukayū. Ixeyū bodi ma ya'ōbuyxi dak ip. Inaka warēmtaḡ wuymutaybitbin'ukayū muymuy ḡu ip Deus etabutpe.

— Teyūku xipat ḡu ocexe — i'ūmḡu e'em ip Deus pe. — Deus cuy ipiat supi'ajoat cebe ip — i bit e'em ip.

¹²Puca kake yaokaam acā—wuyxan acā. Ixeyū warēmtaḡ ma wuymutaybitbin'ukayū puca buxim jekpiwan ma jekukum. Itaekat puxim ip jekukum. Jetaybit ūmap waywayway ip. Puca aokaap puxim Deus ixeyū ḡu'ūm. ¹³Apēn cuk adi ipiat o'supi'ajoat ip warara'acat pe iapte ideida ip. Ipiat'ajojo am ip ideida. Deus ipiat supi'ajoat cebe ip. Ikērēat muḡēḡēm ip kabiabun soat etabun. Jemucokcok am ip ikērēat muḡēḡēm soat em. Isūsūn ḡu ip ikērēat mujurūḡ ām soat tabutpe. Iokokat puxim ip ikērēat mujurūrūḡ xi ip puye. Eyju Jesus oe'ū wuywebeam iap kay wuyeḡebuap'a o'om pima, te'e ma ip jekōnkōn eyweju, ikērēat muḡēḡē ip jemucokcok am puye. Icokcok cīcā ip warara'acat muḡuykuku am oceju xipat iam. ¹⁴Ayacat co'isum ip itabiku cekay. Taobireren'ūma ip xipat'ūmap muḡēḡēm. Itabutbūcayū muḡuykukukum ip. Dinheiro buap kay acā ip ḡebum.

— Ipiat osupi'ajoat eywebe — i juk adi o'e Deus ixeyū be.

Cemunēm ām je'e ip iba'ore ipiat'ajoap puxim. ¹⁵Kawēn cūḡat kay ip oibu'un cūḡat e dagwi itabidaoat puxim. Balaão ekukuap puxim ip jekukum—Beor ipot ekukuap puxim. Ixe Balaão dinheiro bu ojuy oekukuku xipat'ūmap muḡēḡēapteim. ¹⁶Deus pit jumento o'ḡuydeat Balaão mukorēm ām, kūyjobit'ūm puye.

— Kūyjobin cuy eguy Deus a'ō kay — i juk o'e jumento jekukat pe.

Jekukat a'ōm o'jekawēn Deus a'ōbi. Imēn Deus jumento be Balaão o'ḡukorēmat. Jekawēn muwēnuwēn'ukat o'ḡukorēmat ikērēat kay imubu'unap ojuy.

¹⁷Idi'a ti'ūmat puxim warēmtaḡ wuymutaybitbin'ukayū. Kabikerereat puxim tak ip—kabido ixixiḡiat puxim. Te'e ma idibi wiwim iap puxim te'e ma dak eyju ixeyū bi bewi icēmat cēmcēmap wiwim. Deus kabiok cīcāatka o'sukanaē tibra jījāat puxim cebeam ip soat em top am ip. ¹⁸Cedaḡ ḡu ip kawēnwēn eyweju, yoboḡan pin ip puye, yakpidapi ip e'em puye dak.

— Xipat ma wuyju Deus xe ikērēat muḡēḡēm wuyucokcok am ma'ḡu wuyju, aoyū kaykay ma'ḡu wuyju — i napa ma e'em ip eywebe. Imēn ikērēat muḡēḡē'ukayū xewi pu'un ojuyacyayū muḡuykukukum ip waram ḡuto warēmtaḡ ceku am.

19 — Warēmtaḡ ma juy ajeku—wuyekupinap taḡ. Deus wuydaxijo ma — i napa ma ip e'em.

Iba'ore cebe ip cedaḡ ma jeku am. Xipacat kay bima, xipacat acā juy aceḡuḡē. Xipat'umat kay bima bit, xipat'umat acā aceḡuḡē. Iba'ore cebe ip cūḡ ma jeku am xipat'umat kay buye. ²⁰ Pūḡpūḡpūḡ ikērēat muḡēḡēap epereperem o'e. Xipacat mu'um ojuyayū ekukuap epereperem ip o'e wuykukukat a'ō kay kūyjobit am—wuydaxijojoukat Jesus Cristo a'ō kay. Itabut ip o'e cekay. Imēnpit waram ḡuto oibu'un ya'ō kay. Imēnpuye waram ḡuto ikērēat muḡēḡēm ip o'e. Waram ḡuto itabut'umat ekukuap puxim ip jekukum o'e. Tadaybot ip osodop kuy bima jetabut awap. Waram ḡuto ikērēat mujurūḡ puje bit, ibodi ma ip tadaybot o'e. ²¹ Kawēn cūḡan itaybit'um pima, Deus yopit ma kuka juk ipiat o'supi'ajoat cebe ip ce'ū buje, itaybit'um puye. Imēnpit itaybit ip osodop kawēn cūḡan, kuy ip o'ya'ijojo buye. Darem ma ixē ekawēn taḡ oekuku ip—Deus ekawēn taḡ. Ibo ekawēn ikērē ḡu—soat taḡ xipat. Inaka waram ip oibu'un. Deus yobog ma ipiat supi'ajoat cebe ip ce'ū buje, cūḡat a'ō kay ip oibu'un puye. ²² Imēn wuyju e'em:

— Cedadat puje akurice waram jedat o'om — i. — Idibi be dajebaro akōm epere buje, jepitpin kaerep kay waram jewemukotektekteḡ kaerep pe — i. Icēmat a'ō kay oibu'un'iaiyū ixeyū buxim.

3

¹ Oburereyū ikukpinayū, ijudup xepxepatup cartadup wemudup-mubararaktup eywebeaptup. Ijoptuyū otupmubararak eywebe eyaḡuyba'ūmap puxim waram Jesus Cristo jajēm iap kay. ² Kuyje ma juk adi Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'um'um ixē waram jajēm iap o'ḡukūyjojo—soat taḡ iisuayū'um'um. Gebum cuy epesop ixeyū'um'um ekawēn kay. Gasū dak wuykukukat warara'acayū o'ḡudot jekawēn muwēn ām eywebe. Wuydaxijojoukat o'ḡudot ip. Gebum cuy epesop ixeyū ekawēn kay dak. ³ Āmap kabia bima ikērēat muḡēḡēxiayū jajēm eykay jemucokcok am ikērēat muḡēḡē'ukayū. Iboam cuy ōn eymukūyjom. Cristo waram jajēm iap ip jowayway.

⁴ —“Waram ḡuto oajēm eykay,” i te'e ma Cristo juk adi o'e eywebe — i napa ma ip je'e eywebe. — Pu iḡuje? — i je'e ip. — Wuyebayū'um'um pit kuy oe'ū'ū. Inaka oajēm ḡu buk — i je'e ip iwayway am. — Gasū soat ibit ma apēn ipi muḡē buje osodop iap co'i ma — i je'e ip Cristo waram jajēm iap wayway am.

⁵ Ja'om acā Deus kabi o'ḡujurūḡ, ipi dak. Idibi ma o'timuwexat ipim. Idibi parakpewi ma ipi o'ḡubapuk. ⁶ Idibim tak kuyjeayū o'ḡuap—ipi juayū o'ḡuap. Muba'atxiri o'ḡuajēm soat muap am. ⁷ Gasū dak Deus a'ōbi ma kabi jemōḡap pe opop Deus a'ōbi. Deus a'ōbi ipi dak opop jemōḡap pe ma. Guyjom pit ja'om ma ḡuto idibi ḡu'um daxam. Ja'om ma ipi dak ḡu'um. Imu'um puje, ipiat supi'ajoat kūyjobit'umayū be—ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be. Waram Cristo jajēm iap waywayway'ukayū jekpiwan ma yaḡuyba'um iboap ekawēn kay.

⁸ Wuykukukat xe bit pūḡ kabia mil koato jo'i. Mil koato dak pūḡ kabia jo'i cexe. Eyaḡuyba'um ḡu juy cuy epesop iboap kay, oburereyū.

⁹ — Ocepit ma eykay — i juk adi a'ḡu o'e wuykukukat.

— Ibun cīcā omuyku — i te'e ma e'em yajēmap waywayway'ukayū bit. Ixe ibu'u kūyjobit'umayū mu'um ām. Ibkuy soat pe ikērēat mujurūḡrūḡap epere am. Imēnpuye ibun omuyku. Yukpiceḡē ḡu wuykuḡ.

¹⁰ Imēnpit wuykukukat jajēm. Uk'a iwat ag'ūm pima ibukurukat ajēmjēm. Imēnpuxim itabut'ūmayū ag'ūm pima, wuykukukat jajēm. Yajēmap kabia be kabi i'ūm. Ya'ōkareyat ipararu jījāat pibun ma i'ūm. Soat kabi beat tak ipik ma. I'ūm. Ipi dak i'ūm—soat ipi daḡat tak. ¹¹ Deus imēn soat ḡu'ūm. Eyetaybit iboam. Imēnpuye ikērēat epeḡuḡē ḡu juy—pūḡ em tak ka'ūma. Deus a'ō daḡ acā juy epekuku soat kabia. ¹² Deus pe waram Jesus Cristo mudocap kabia juy epejowiwi. Eywebe i'e but iap cuy epe'e'e. Dao ma kuka a'ḡu oajēm. Ixe ajēm puje, kabi ipik. I'ūm. Kabi beat iero je'e taxipap pibun.

¹³ — Kabi iisuat oḡuḡē — i juk adi a'ḡu o'e Deus pit. — Ipi dak wara'at oḡuḡē iisuat — i juk adi a'ḡu o'e. — Cedaḡ ma jekuku'ukayū acā jeedop ipi iisuat pe — i juk adi a'ḡu o'e.

Iisuat wiwim cīcā wuyju.

¹⁴ Oburereyū ikukpinayū, ixe ajēmap kabia wiwim wuyju. Imēnpuye ikērēat epeḡujurūḡ ḡu. Deus a'ō daḡ cuy epekuku soat kabia. Imēn eyeku buje, ikērēat kuḡ ḡu epesop Deus etabun. Eyisun ma epesop itabun. Kaba'ūm cuy epesop ixe eju. ¹⁵ Wuykukukat ibun ma omuyku warara'acat taxijo pin puye. Yukupiceḡē ḡu wuykuḡ. Gebum cuy epesop iboap kay. Wuykitpit ikukpinat Paulo dak cuk imēḡaptup o'tupmubararak eywebeaptum Deus kuy ixe o'ḡutaybin puye. Imēn ixe dak cuk adi eymutaybitbin osunuy. ¹⁶ Ixe juk adi wuykukukat jajēm iaptup o'tupmubararak. Pūḡpūḡ ixe emudupmubararaktup peat ekawēn cekawēn pa'arēm. Iba'ore wuywebe wuyekūyjo am. Imēnpuye warēmtaḡ ma itaybit'ūmayū wuymutaybitbin ixe emudupmubararaktup peat ekawēn—itabutbūcayū dak. Wara'atup peat ekawēn warēmtaḡ ma ip wuymutaybitbin Deus ekawēntup peat ekawēn. Imēneju ixeyū ma jemujuat ipiat'ajojoap pe. Soat em ipiat'ajojom jeedop ip je'ū buje.

¹⁷ Oburereyū, eyju bit eyetabutbūt ḡu. Eyetabut cīcā ma. Yoboḡ cīcā eyju eyetabucap kuḡ. Kuy eyetaybit cedaḡ ḡu wuymutaybitbin'ukayū omuyku iam. Imēnpuye eyday'em'um cuy epesop ixeyū be eymubu'unap puxim kawēn icēmat kay. Deus a'ō kay'ūm cīcā ip. ¹⁸ Biḡ ma juy Jesus Cristo ekawēn taḡ epeku—wuydaxijojoukat ekawēn taḡ. Biḡ ma juy cekawēn taḡ epeku biḡ ma ixe be xipan eykuk am. Biḡ ma juy eyetabun cekay.

— Soat podi ma ēn edipap kuḡ — i juy ace wuydaxijojoukat pe—wuykukukat Jesus Cristo be.

Imēn ma wuyju e'em cebe ḡasū. Imēn cuy acece soat em cebe.

Ibūrū ma.

JOÃO EMUDUPMUBARARAKTUP KOAPATUP

¹ João yū oceju. Cartadup mubarararağ oceju Jesus Cristo muwēn ām eywebe. Ixe ekawēn kay wuyetabut pima, wuyagu yisum ajeku ijodi bima. Ixe xe wuyetait acesop wuye'ū buje dak. Ixe itait osunuy ipi mujurūğ awap. Ixe ekawēn cuk adi oceya'İjojo ijodi bima. Ocetam cuk adi ocejojojo ixe. Icēmān ixe ocejojojo ocetam. Ixe eju ma juk adi ocekkuku. ² O'jebapuk ocekey. Cebapuk puje, ocejojojo. Imēneju ixe ma oceğuwēn eywebe. Ixe kay itabucayū yağuyisum jekukum gasū. Deus xe itait jeedop ip je'ū buje dak. Ixe wuymuissusun soat em Deus xe wuydop am wuye'ū buje. Wuyebay xe osunuy kuyje. Gasū bit o'jebapuk ocekey. ³ Apēn cuk adi ocejojojo iap muwēnuwēn oceju eywebe. Apēn cuk adi oceya'İjojo iap tak imuwēnuwēn oceju eywebe. Iboap muwēnuwēn oceju eywebe dak ocebuxim Deus eju jeburerem am. Ocejū Deus eju jeburerem. Ixe ipot eju dak oceju jeburerem ma—Jesus Cristo eju. Iboap muwēnuwēn oceju eywebe dak ocebuxim ixeyū eju jeburerem am. ⁴ İjudup mubarararağ oceju eywebe aptum eymucokkok am. Wuycokkoksū ğu ace'e—wuycokkok cīcā ma. Darem ğu dak wuycokkoğ acesop—soat em ma.

⁵ Deus kabia buxim e'em. İkērēat kuğ ğu ixe. Ka'umğū kabiok Deus xe. İkērēat o'jukuk ğu—pūğ em tak ka'ūma. Jesus Cristo juk adi iboap o'ğuwēnuwēn ocewebe. Iboap ekawēn muwēnuwēn ma oceju dak eywebe. ⁶ “Deus eju jeburerem oceju” i wuyju e'em pima ikērēat mujurūğrūğ ma'ğū wuyju, napa ma wuyju e'em. Cūğ ğu dak wuyju jekukum. ⁷ Deus pit ikērēat mujurūğrūğ ğu. Ixe kabia dağ jekuku'ukat puxim. Cedağ ma jekukum. Ixe ekukuap puxim wuyju jekukum pima, jeburerem kuka ajeku wuyweweju. Pūğ tağ ma kuka ajeku. Deus ikērēat uk ũğ wuywebewi—soat uk'ug. I'uk'ug wuywebewi korosa be ipot o'jedoyekereren puye. Jesus Deus ipot. Ixe wuymuissusun soat tağ.

⁸ “İkērēat kuğ ğu ōn pit” i'e'em pima, jewemuğuykukukum wuyju. Napa ma wuyju e'em:

— İkērēat kuğ ğu ōn pit — i.

⁹ Apēn cuk adi ikērēat ağujurūğrūğiap cuy ağuwēn Deus pe. İmuwēn puje, ixe ikērēat ju'uk wuywebewi. Soat ju'uk ikērēat, ixe soat em apēn cuk adi o'e'e iap tağ e'em puye. Cūğ ma ixe wuykuğ. Ixe wuymuissusun soat tağ wuywebe waram ikērēat kukap puxim.

¹⁰ — Soat ipi juacat ikērēat mujurūğrūğ — i'e'em Deus.

Wuyju e'em pima:

— Ōn pit ikērēat mujurūğrūğ ğu — i; — Deus napa ma e'em — i dak wuyju e'em.

İmēn e'em pima, wuybinūnpe ğu Deus ekawēn ōmōm.

2

¹ Bekitkit, cartadup mubarararağ ōn eywebe aptum eywebe ikērēat mujurūğrūğap puxim. Wuywebe ikērēat mujurūğ puje bit, wuywebeam Jesus Cristo kawēnwēn wuyebayat eju. Ixe Jesus Cristo soat podi ma cūğ ma. ² Ixe ma oe'ū ikērēat muğēğēap teida am. İmēnpuye Deus ikērēat uk'ug wuywebewi.

— Wuywebewi acā — i'umğū ōn pit e'em. — Soat pewi ipi juacayū bewi ixe ikērēat uk'ug — i ōn e'em.

³ Deus ekawên kay kÿjjobit pima dak, wuyetaybit ma wuyju Deus bureyÿ iam. ⁴ Ixe ekawên kay kÿjjobit'ûmat pit napa ma e'em:

— Deus bure òn — i.

Icêm ãu e'em kÿjjobit'ûm puye. ⁵⁻⁶ Ixe ekawên kay kÿjjobicayÿ bit warara'acat kayap podi ma Deus kay ip. Cekawên kay kÿjjobin pima, wuyetaybit acesop Deus eju mÿg'i wuyju jekukum iam. “Deus eju mÿg'i oceju jekukum” i wuyju e'em pima, Jesus Cristo ekukuap puxim cuy ajeku. Ixe ekukuap puxim jekukum pima, wuyetaybit acesop Deus eju mÿg'i wuyju jekukum iam.

⁷ Oburereyÿ ikukpinayÿ, apên cuk adi ocece eywebe iaptup mubarararağ òn eywebeaptum. Iboap ekawên kawên iisuat ãu. Kuy bima juk adi iboap ekawên epeya'Ijojo—xipan cuy epeyewekuk iap ekawên. ⁸ Iboap ekawên kawên iisuat puxim o'e Jesus ekukuap co buje. Ixe ekukuap kay gebum pima, wuyetaybit ace'e iboap ekawên. Iboap ekawên icêmân. Jesus Cristo iboap ekawên tag oekukuku—xipan soat kuğ ijodiadat kuğ. Jesus kabia buxim. Ixe ekawên tag jekuku'ukayÿ kabia dağ jekuku'ukayÿ buxim. Ixe ajêm puje, kabiokat kapkam iap puxim, ixe ekawên tag jekuku'ukayÿ ade buye.

⁹ Jekitpit kay itakomaat napa ma e'em: — Deus ekawên tag òn jekukum — i, ikêrêat mujurÿgrÿğ'uk puye. Kabiok tag jekuku'ukat puxim ixe. ¹⁰ Wuyxe wuykitpit ikukpin pima, Deus ekawên tag wuyju jekukum. Soat ekawên tag jekuku'ukat kabia dağ jekuku'ukat puxim. Imênpuye ikêrêat mujurÿgrÿğ'an gu warara'acat pe. ¹¹ Jekitpit kay itakomaat pit kabiok tag jekuku'ukat puxim. Kabiok tag jekuku'ukat itaybit gu poma oju iam. Imênpuxim jekitpit kay itakomaat warêmtağ jekukum Deus kay kÿjjobit'ûm puye.

¹² Bekitkiyÿ, eyju'in gaxin ma juk eyetabut Jesus kay. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum gasÿ eywebewi Deus ikêrêat o'ju'uk puye. O'ju'uk Jesus Cristo oe'ÿ buye. ¹³ Baybayÿ, eyju'in cuk kujje ma eyetabut Jesus kay. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum eyju Jesus Cristo bureyÿ buye. Ixe Jesus Cristo ipi mujurÿğ'isum itabêğ osunuy. Tapupuyÿ, eyju'in gasÿ ma eyetabut Jesus kay. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum kuy juk ikêrêat mujurÿgrÿğ'ukayÿ kukukat a'òbacaap epeğu'um puye—soat podi ma ikêrêat kukukat a'òbacaap epeğu'um.

¹⁴ Warara'acayÿ ey'in kuy ma eyetabun. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum eyju Jesus Cristo bureyÿ buye. Ipi mujurÿğ'awap ixe itabêğ osunuy. Warara'acayÿ ey'in kapusukuruy eyetabun. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum eya'òbaca buye. Soat em eyju gebum Deus ekawên kay. Soat podi ma ikêrêat kukukat a'òbacaap epeğu'um—ikêrêat mujurÿgrÿğ'ukayÿ kukukat a'òbacaap epeğu'um.

¹⁵⁻¹⁶ Deus kay itakomaayÿ ibikuy jÿjã ikêrêat mujurÿğ'ãm. Jeakağ cîcã ip ikêrêat kay. Imênpuye itabikuku jÿjã ip ikêrêat kay. Yoboğan pin ip adeayÿ xe. Imên jekukum pima wuyebayat bikuyap tag ãu epeku—itabut'ûmat ekukuaptağ acã. Imêneju eyetabikukum ãu juy epesop Deus kay'umayÿ emutabikukunap kay. Ixeyÿ ekukuap puxim gu juy epeku. Ixeyÿ ekukuap puxim eyeku pin pima, wuyebayat ikukpin gu eyxe. ¹⁷ Itabut'umayÿ e'eap i'um. Iteyÿ emumutabikukunap tak i'um. Deus bikuyap tag jekuku'ukayÿ bit i'um ãu. Soat em itabêğ jeedop ip Deus xe.

¹⁸ Bekitkit, gaxin ma soat i'um. Cristo kay itakoma jÿjãat omuyku iap awêğ kuy epeyawêğcoco. Cristo kay'umayÿ kuy o'jebapuk ijodi—ade. Imênpuye wuyetaybit gaxin ma ipi i'um iam. Cristo soat kukukan iap kabia omuyku. ¹⁹ Ixeyÿ Cristo kay'umayÿ o'jêm wuyxewi. Wuykadiayÿ gu ip osodop—wuykadi'umayÿ ma. Imênpuye o'jêm ip wuyxewi. Wuykadiayÿ bima kuka adi oibu'un gu ip wuyxe. Ibu'un'um pima wuyxe ma kuka adi ip

osodop. Imēnpit o'jēm ip wuyxewi. Imēnpuye wuyetaybit wuykadi ɣu teyūku iam.

²⁰ Deus Ibiōḡbuk xipacat cuk o'ḡuōm eywebe Cristo kay eyetabucap to-muju. Imēnpuye soat eyju eyetaybit kawēn icēmān. ²¹ Kawēn icēmān itay-bit'ūmayū ɣu eyju. Ijudup mubarararaḡ ōn eywebeaptum eyetaybit puye kawēn icēmān. Napa e'e'ukat pi bewi ɣu kawēn icēmān cēm̄cēm̄. Eyetaybit iboam.

²² Abuyū dapxiyū iap oḡuwēn eywebe. “Jesus Deus emunaē ɣu” i'e'e'ukayū dapxiyū. “Deus Jesus ebay ɣu” i'e'e'ukayū dapxiyū, “Jesus Deus ipot ɣu” i'e'e'ukayū dak. Ixeyū Cristo kay itakoma jīāayū. ²³ Adeayū etabutpe “Wetabut ɣu Jesus Deus ipot iap kay” i'e'e'ukayū Deus bureyū ɣu. Adeayū etabutpe “Wetabut Jesus Deus ipot iap kay” i'e'e'ukayū bit Deus burem e'em.

²⁴ Kawēn idipat cuk epeya'ḡojo eyetabut'isum. Iboap ekawēn taḡ cuy epeku. Iboap ekawēn tāḡ jekukum pima, Cristo eju mūḡ'i epekuku soat em—cebay bikuyap taḡ tak.

²⁵ — Eyaḡuyisum eyju jekukum ijodi bima — i juk adi o'e Cristo wuywebe. — Soat em Deus xe eyetait epesop eye'ū buje dak — i juk adi o'e Cristo wuywebe.

²⁶ Itabut'ūmayū ma eymuḡuykukuku ojuy jekukum. Imēnpuye ijudup mubarararaḡ ōn eymukūyjoaptum. ²⁷ Eyju bit Deus biōḡbuk kukayū Cristo Deus biōḡbuk o'ḡuōm eywebe buye. Ixe biōḡbuk nuynuy eywebe. Imēnpuye:

— Ocemutaybitbin'ukat cuy eḡudot ocekey — i'ūmḡu juy epe'e'e.

Eywebe dopdop'ukat acā eymutaybitbin soan. Napa ɣu xeku eymutaybitbin—icēmān.

— Deus biōḡbuk pe eymutaybitbinap taḡ cuy epekuku — i ōn e'em eywebe. Cristo eju mūḡ'i dak cuy epekuku.

²⁸ Bekitkit, soat em cuy Cristo eju mūḡ'i epekuku. Ixe waram je'bpuk ijodi. Ixe eju mūḡ'i jekukum pima, wuya'ōcam acesop ixe ajēm puje. Wuysūsūn ɣu acesop ixe ajēm puje. Acejemunēm ɣu cebuxim. ²⁹ Eyetaybit Deus cūḡ ma iam. Imēnpuye eyetaybit cūḡ ma jekuku'ukayū ixe ebekitkiyū iam.

3

¹ Gebum cuy epesop wuyebayat xe wuykukpin cīcā iap kay. Deus e'em wuywebe:

— Webekitkit eyju — i.

Icēmān Deus ebekitkit wuyju. Deus kay'ūmayū bit itaybit ɣu Deus ebekitkit wuyju iam, Jesus Deus ipot iam itaybit'ūm ip puye. ² Oburereyū ikukpinayū, ḡasū wuyju Deus ebekitkit. Wuyetaybit ḡūḡūn ma apēn ḡuyjom acesop iam. Waram Cristo ebapuk puje bit, ixe jo'iaiyūm acesop. Wuyetaybit ace'e apēn ixe omuyku iam, ixe ajojojo buye. Ixe jo'iaiyūm acesop ixe ajojojo buye.

³ Cristo jo'i acesop iap wiwim cīcā wuyju. Cristo ikērēat kuḡ ɣu. Ikērēat o'jukuk ɣu—pūḡ em tak ka'ūma. Soat taḡ iisu. Imēnpuye wuyju dak wuybu'u ikērēat mujurūḡ ām. Wuyaḡuyisum cuy ajeku.

⁴ Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat kūyjobit ɣu Deus a'ō kay. Ikērēat mujurūḡrūḡap Deus a'ō kay kūyjobit'ūmap co'i. ⁵ Cristo o'jebapuk wuykay ikērēat uk am soat pewi ijodiacat pewi. Eyetaybit iboam. Ixe bit ikērēat kuḡ ɣu. Ka'ūmḡu ikērēat cebe. ⁶ Cristo eju mūḡ'i jekuku'ukatibun ɣu jekukum ikērēat mujurūḡrūḡ. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat pit itabut ɣu o'e Cristo kay. Ibu'u jījā mabuk Cristo a'ō daḡ jeku am.

⁷ Bekitkit, eyday'em'um cuy epesop itabut'ūmayū be eymuḡuykukuap puxim. Cūḡ ma jekuku'ukayū ma cūḡ ma Deus xe Cristo buxim. ⁸ Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū bit Satanás ebekitkit—ibiōḡbuk kērēayū kukukat ebekitkit. Ixe Satanás ikērēat mujurūḡrūḡ'uk osunuy ipi mujurūḡ'isum. Deus ipot osodot ijodi ixē e'eap mu'ūm ām.

⁹ Deus ebekitkit ibun ḡu jekukum ikērēat mujurūḡrūḡ, Deus biōḡbuk nuynuy cebe ip puye. Iba'ore cebe ip ibun ikērēat kuk am Deus ixeyū ebay buye. ¹⁰ Iḡapuk cīcā wuyxe abuyū Deus ebekitkit iap, abuyū Satanás ebekitkit iap tak. Cūḡ ḡu jekuku'ukayū Deus ebekitkit ḡu. Warara'acat kay itakomaayū dak Deus ebekitkit ḡu ip.

¹¹ — Xipan cuy epeyewekuk — i ōn e'em eywebe.

Jesus Cristo kay eyetabut'isum cuk iboap ekawēn epeya'ḡjojo. ¹² Caim ekukuap puxim ḡu juy ajeku. Ixe Caim ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū kukukat ebekit osunuy—Satanás ebekit. Ixe jekitpit'ūm o'yaoka. Caim ma cekawēnkērē osunuy. Ikitpit pit cekawēntip osunuy. Imēnpuye Caim itabutkarey o'e jekitpit kay. Imēnpuye o'yaoka.

¹³ Okitpitpiyū, itabut'ūmayū itakoma eykay bima, “Pēnpuye xe'e itakoma ip wuykay?” i'ūmḡu juy epe'e eyewewebe. ¹⁴ Ipiat'ajojoap kay cumayū ekukuap puxim ḡu wuyju jekukum. Wuyayuyisum ma wuyju jekukum. Wuyxe warara'acat ikukpin—itabucat. Imēnpuye wuyetaybit aceju ḡu ipiat'ajojoap kay iam. Ikērēm warara'acat kukuk'ukat pit yaḡuyisum ḡu jekukum. Imēnpuye ixē je'ju ipiat'ajojoap kay. ¹⁵ Jekitpit kay itakomaat ikērēat kuḡ Deus xe wara'acat o'yaokaiat co'i. Ikērēat mujurūḡap epere'ūm pima, warara'acat o'yaokaiat yaḡuyisum ḡu jekukum ijodi. Eyetaybit iboam. Deus xe ḡu jeenuy je'ū buje dak. ¹⁶ Cristo oe'ū wuye'ūap puxim. Imēnpuye wuyetaybit Cristo xe wuykukpin cīcā iam. Wuyju dak wuybu'un ḡu juy ajop wuye'ū ām warara'acat e'ūap puxim—itabucat e'ūap puxim ixeyū ikukpin wuyxe buye. ¹⁷ Wuyju dak wuyetabotaidabotbon cuy ajop ibubut'ūmayū kay—itabucayū kay—wuykitpitpiyū kay. Wuybubut ade bima, i'in cuy aḡūm ixeyū be. Iūm ām wuybu'u bima bit, te'e ma wuyju e'em “Deus ikukpin ocexe” i. ¹⁸ Bekitkit, warara'acat puywan'ūm pima, te'e ma kuka ace cebe ip “Eyukpin oxe” i. Icēmān warara'acat ikukpin wuyxe bima, xipan cuy ixeyū ajukuk, wuybubut'in tak cuy aḡūm cebe ip.

¹⁹ Xipan warara'acat kuḡ pima, wuyetaybit kawēn icēmat taḡ wuyju jekukum iam. Imēnpuye:

— Kawēn icēmat taḡ paxi juk adi oceku? — i'ūmḡu ace'e Deus pe cetabutpe bima.

Imēnpuye wuypararam ḡu ajop ixē etabixe bima. ²⁰ Ikērēat mujurūḡ puje dak, “Oceju ikērēat kuḡ Deus xe” i wuyju e'em wuywebe ma. Deus pit wuyetaybicap podi ma itaybit. Ixe itaybit teyūku ibu'u o'e ip ikērēat mujurūḡ ām iam. Imēnpuye:

— Oceju ikērēat kuḡ Deus xe,” i'ūmḡu juy ace. Wuypararam ḡu juy ajop Deus etabutpe. ²¹ Oburereyū ikukpinayū, ikērēat kuḡ paxi wuyju iap kay wuyayuykorereren'ūm pima, wuya'ōcam cuy ajop Deus etabixe. ²² Ixe xewi wuyemukaypinput acejat. Ixe ekawēn kay kūyjobit pima, kuka wuyemuoyuyju acejat cexewi ixē bikuyap taḡ jekukum pima dak.

²³ — Eyetabun cuy epesop okpot kay—Jesus Cristo kay — i'e'em Deus wuywebe. — Ikukpin cuy epeyewekuk — i dak. Imēn Deus e'em wuywebe. Imēn Cristo dak cuk adi o'e wuywebe. ²⁴ Deus ekawēn kay kūyjobicat Deus eju mūḡ'i jekukum. Deus tak jekukum mūḡ'i ceweju ip—jebekitkiyū eju.

Ixe jebiōgbuk o'guōm wuywebe. Wuyetaybit Deus soat em jekukum mūg'i wuyweju iam ibiōgbuk nuynuy wuywebe buye.

4

¹ Oburereyū ikukpinayū, wuymuḡuykukuku'ukayū omuy soat kaka daḡ—ade. Imēnpuye soat ekawēn kay bit eyetabun ḡu juy epesop— “Deus biōgbuk omuy ocewebe” i'e'e'ukayū ekawēn kay. Koap eya'ōpicūḡcūḡ cīcā juy epesop ixeyū ekawēn kay.

— Deus ekawēn taḡ paxi ite wuymutaybitbin—cekawēn taḡ ḡu xe'e? — i juy epe'e eyewewebe.

— Deus biōgbuk omuy ocewebe — i'e'em ip napa ma.

² Eyetaybit put abuyū ixeyū'in Deus a'ōbi wuymutaybitbin iam, abuyū ixeyū'in jekpiwatpi wuymutaybitbin iam tak. “Jesus Deus emunaē” i'e'e'ukayū Deus a'ōbi wuymutaybitbit'ukayū, “Jesus ijodian o'e” i'e'e'ukayū dak. Deus biōgbuk omuy ixeyū be. ³ “Jesus ijodian ḡu o'e” i'e'e'ukayū bit Deus a'ōbi gu wuymutaybitbin—ja'ōbi acā. Deus biōgbuk nuynuy ḡu cebe ip. Cristo kay itakoma jījāat a'ōbi ixeyū wuymutaybitbin. “Gaxīn ma Cristo kay'ūm cīcāat omuyku” iap awēḡ kuy juk epeyawēḡcoco. Kuy ijodi ma omuy.

⁴ Bekitkit, Deus ebekitkiyū eyju bit. Cristo kay'ūm cīcāat itabut'ūmayū kukat. Ixe ya'ōbaca. Deus biōgbuk pit ixē bodi ma ya'ōbaca—eywebeat. Imēneju jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū a'ōbacaap kuy epeḡū'ūm.

⁵ Apēn itabut'ūmayū e'e am ma ip kawēnwēn soat em jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Itabut'ūmayū ixeyū ekawēn kay jījā, itabut'ūmayū kukukat kadi ip puye. ⁶ Wuyju bit Deus kadiayū. Deus bureyū wuyekawēn coco'uk. Deus bure'ūmayū bit wuyekawēn coco'uk ḡu. Imēneju wuyetaybit abuyū Deus biōgbuk a'ōbi icēmān wuymutaybitbin iam, abuyū cedaḡ ḡu wuymutaybitbin iam tak.

⁷ Oburereyū ikukpinayū, Deus ibikuy wuywebe xipan jewekuk am. Imēnpuye xipan cuy acewekuk. Xipan warara'acat kukuk'ukayū Deus ebekitkit. Deus bureyū ixeyū. ⁸ Deus xe soat ijodiat ikukpin. Jekpiwatpi ma wuykay. Imēnpuye ikukpin warara'acat kuḡ'ūm pima Deus burem ḡu kuka ace. ⁹ Wuykay jekpot mudot puje, Deus jexe wuykukpinap o'ḡubapak wuywebe. Pūḡ ma Deus ipot. O'ḡudot ijodi wuykay soat em wuyetait wuydop am cexe wuye'ū buje. Imēneju wuyetaybit wuykukpin cīcā Deus xe iam. ¹⁰ Wuyxe Deus ikukpin ḡu osunuy kuyje. Ixe xe bit wuykukpin cīcā ajop. Imēnpuye jekpot o'ḡudot wuykay. O'ḡudot ikērēat uk am wuywebewi. Deus ikērēat uk'uḡ wuywebewi ipot oe'ū buye. Oe'ū ikērēat muḡēḡēap teida am.

¹¹ Oburereyū ikukpinayū, Deus xe wuykukpin cīcā ajop. Imēnpuye wuyju dak xipan cuy acewekuk. ¹² Wuywebe Deus ijo ba'ore. Xipan jewekuḡ pima, Deus wuyweju mūg'i jekukum. Deus wuyweju mūg'i jekukum pima, xipan warara'acat ajukuk apēn Deus xipan wuykuḡ iap puxim. ¹³ Deus cuk jebiōgbuk o'guōm wuywebe. Imēnpuye wuyetaybit Deus eju mūg'i wuyju jekukum iam, ixē wuyweju mūg'i jekukum iam tak. ¹⁴ Deus ipot e'eap cuk adi ocejojojo. Imēnpuye:

Deus jekpot o'ḡudot wuydaxijo am—soat taxijo am ipi watwat taxijo am — i oceju e'em soat pe.

¹⁵ Wuybisūn'ūm pima “Jesus Deus ipot” i'e am warara'acayū be, soat em Deus jekukum wuyweju; wuyju dak soat em jekukum ceweju—Deus eju. ¹⁶ Deus jekpot o'ḡudot wuydaxijo am. Imēnpuye wuyetaybit Deus xe wuykukpin cīcā iam. Wuyetabut tak Deus xe wuykukpin cīcā iap kay.

Soat ipi watwat ikukpin Deus xe. Xipan warara'acat kuġat Deus eju mūġ'i jekukum. Deus tak jekukum mūġ'i ceweju. ¹⁷ Deus eju mūġ'i jekukum pima ixe buxim wuyju dak xipan warara'acat ajukuk. Deus ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be ikērēat muju rūġrūġ'ukayū be. Ipiat'ajoan pima wuypararam ġu acesop ixe etabixe. Wuya'ōcam acesop cetabixe. Ijodi bima Cristo ekukuap puxim wuyju dak jekukum puye, wuya'ōcam acesop cetabixe. ¹⁸ Wuyxe warara'acat ikukpin pima, wuypararam ġu kuka ace Deus etabixe. Deus buxim ikukpin warara'acat kuġ pima bit, wuypararaap ajukuk ġu wuyweju. Wuyparara bima bit:

— Ipiat supi'ajoat xe'e Deus wuywebe? — i kuka ace wuywebe ma. Wuyparara bima, iba'ore wuywebe Deus puxim warara'acat kuk am ikukpin.

¹⁹ Kuyje Deus xe wuykukpin cīcā ajop. Imēnpuye wuyju dak ġasū wuyxe Deus ikukpin cīcā, warara'acayū dak ikukpin wuyxe. ²⁰ Warara'acat kay itabucat kay wuyetakoma bima, napa ma wuyju e'em:

— Deus ikukpin oxe — i.

Ka'ūma ma Deus o'jojjo buk. Deus ma ijojjo ġu wuyju. Wuyxeacat pit ijojjo soat em. Wuyxe wuyemumujoyū ikukpin'um pima, iba'ore wuywebe ikukpin wuyemumujoyū'um kuk am.

²¹ — Deus ikukpin eyxe bima, xipan cuy eykitpitpiyū dak epejukuk — i juk adi o'e'e Cristo wuywebe.

5

¹ Jesus Deus emunaē iap kay itabucayū Deus ebekitkiyū. Wuyxe bekitkiyū ebay ikukpin pima, ixe ebekitkiyū dak ikukpin ma wuyxe. ² Wuyxe Deus ikukpin pima, ixe ekawēn taġ jekukum pima dak, wuyetaybit acesop wuyxe Deus ebekitkiyū ikukpin iam. ³⁻⁴ Soat pe Deus ebekitkit pe Deus kay'ūmayū a'ōbacaap mu'um put. Wuyju itabut'ūmayū a'ōbacaap mu'umu'um Jesus kay wuyetabut puye. Iba'ore ġu wuywebe kūyjobit am ya'ō kay, ixe a'ōbacaap kuġ puye. Deus wuyxe ikukpin pima, cekawēn taġ ajeku. Deus ikukpin wuyxe bima, “Ocebu'u ixe ekawēn kay kūyjobit am,” i'ūmġu kuka ace. ⁵ Abu be Deus kay'ūmayū a'ōbacaap mu'um put? Jesus Deus ipot iap kay itabucayū be acā.

⁶ Jesus Deus emunaē ma. Ixe Jesus oajēm Deus bikuyap taġ jeku am. Imēnpuye soat em kūyjobit osunuy Deus a'ō kay. Imēnpuye idibi be o'jewemubatisanat. Oe'ū korosa be. O'jedoyekereren korosa be soat em wuydop am Deus xe. Soat em ma Deus emunaē osunuy. Je'ū buje dak Deus emunaē osunuy. Gasū dak Deus emunaē. ⁷⁻⁸ Ixe Jesus oajēm wuymutaybit am “Ōn Deus ipot” iam. Wuyetaybit ixe Deus ipot iam apēn ixe idibi be o'jewemubatisanat iap kay ġebum pima, apēn ixe o'jedoyekereren iap kay dak. Cewemubatisanat acā ġu wuymutaybitbin icēmān Jesus Deus ipot iam. Cedoyekererenap tak iboam wuymutaybitbin. Deus biōġbuk tak wuymutaybitbin Jesus Deus ipot iam. Ixe biōġbuk icēmān e'em wuywebe.

⁹ Ijodiacat Jesus Deus ipot iap muwēnuwēn wuywebe. Wuyetabut ixeyū ekawēn kay. Deus tak Jesus okpot iap o'ġuwēnuwēn wuywebe. Ijodiacayū e'eap podi ma icēmān Deus e'em. Imēnpuye wuyetabun cuy ajop ixe ekawēn kay. ¹⁰ Deus o'e:

— Jesus okpot icēmat — i.

Ixe ipot kay itabucat e'em jewebe ma:

— Cūġ ma o'e owebe wetabut am Deus ipot kay — i.

Deus kay itabut'umat pit napa ma e'em: — Deus dapxi — i. Tūibe Deus dapxi iān e'em itabut'umat, Deus e'eap kay itabut'um puye — “Jesus okpot” i'e'eap kay itabut'um puye.

11 — Eyağuyisum epeku ijodi bima okpot oe'ü eywebeam puye — i'e'em Deus soat pe wuywebe. — Soat em eyetaif epesop oxo eye'ü buje dak — i'e'em wuywebe.

12 Ipot kay itabucayü ma yağuyisum jekukum ijodi. Soat em Deus xe itait jeedop ip je'ü buje dak. Itabut'ümayü bit yağuyisum gu jekukum ijodi. Soat em Deus wi wüy ma jeedop ip ce'ü buje dak.

13 Eyetabut Deus ipot kay. Imēnpuye eyağuyisum eyju jekukum ijodi bima. Eye'ü buje dak soat em eyetaif epesop Deus xe. Ijudup mubarararağ òn iboam eymutaybit am. 14 Deus eju wuyju kawēnwēn. Ixe bikuyap tağ cexewi iojuyju bima, ixe wuyekawēn cocom. Wuyetaybit iboam. Imēnpuye wuy-parara gu kawēn ām ceweju. Ijudup mubarararağ òn eymutaybit am iboam. 15 Wuyetaybit ixe soat em wuyekawēn cocom iam. Wuyekawēn cocom cexewi wuyju iojuyju bima. Imēnpuye wuyetaybit ixe xewi wuyemukaypin ajat iam.

16-17 Wuykitpit pe ikērēat mujurūğ puje, acekawēn cuy Deus eju ixe beam. Deus iboap ju'uk cebewi ikērēat. Ixe soat em itait jeenuy Deus xe ce'ü buje. Cūğ gu wuyju jekukum pima ikērēat mujurūğrūğ wuyju Deus xe. Pūğ pit ikērēat jījā Deus xe ikērēat mujurūğrūğap. Wara'at podi ma ikērē cexe. Wuybure iboap muğēğēm pima, ikērēat muğēğēm pima, “Epeyekawēn cuy Deus eju ixe beam,” i'ümgu òn e'em eywebe. Iboap muğēğēxiat soat em ipiatpi'ajojom jeenuy. Deus wi wüy ma jeenuy ce'ü buje dak.

18 Deus ebekitkiyüibun gu ikērēat mujurūğrūğ Deus ipot ağ ip cekay buye. Ikērēat mujurūğrūğ'ukayü kukukat pe Deus ebekitkit kuk pa'ore, Deus ipot ağ ip cekay buye.

19 Wuyetaybit Deus a'õ kay wuyju iam. Warara'acayü bit ikērēat mujurūğrūğ'ukayü kukukat a'õ kay acā—itabut'ümayü.

20 Wuyju acā wuyetaybit Deus ipot kuy oajēm ijodi iam. Ixe juk adi wuy-mutaybitbin oeku apēn Deus omuyku iam. Imēnpuye wuyetaybit apēn Deus omuyku iam. Ixe acā Deusat. Soat em Deus eju mūğ'i wuyju jekukum—cūğat eju. Ixe ipot eju dak mūğ'i wuyju jekukum—Jesus Cristo eju. Ixe acā Deusat. Ixe eju mūğ'i jekuku'ukayü yağuyisum jekukum ijodi. Soat em itait jeedop ip Deus xe ce'ü buje dak.

21 Bekitkiyü, eyetabun gu juy epesop Deus pabi kuğ ojuyacat kay! Ibürü ma.

JOÃO EMUDUPMUBARARAKTUP IPIDASEATUP

¹ Tũũ, ijidup mubarararağ òn ewebeaptum, e'ÿyũ beaptum tak. Jesus kay itabucayũ kukukat òn. Eykukpin oxe. Warara'acayũ xe dak eykukpin—soat xe. ² Eykukpin ocexe, wuyju kawẽn icēmat kay buye. Soat em wuyju gebum iboap ekawẽn kay. Wuyağuyba'ũm ğu iboap ekawẽn kay. Soat em iboap ekawẽn tag ajeku.

³ — Bay, xipan cuy wuykuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—Deus ipot pe. — Etabotaidabothon cuy eğuy wuykay — i òn e'em cebe. — Wuyağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe. Wuyju kawẽn icēmat tag jekukum pima, imẽn ip wuykuğ, xipan warara'acat kuğ pima dak.

⁴ E'iyũ ekukuap awēğ oyawēğtobuxik. Pũğ ğu ixeyũ'in kawẽn icēmat tag jekukum—wuyebay be wuyawewēap ekawẽn tag. Ococok cĩcã oce ixeyũ awēğtobuxik puje.

⁵ — Tũ'ũ ikukpinat, xipan cuy epeyewekuk — i òn e'em ewebe. Iboap ekawẽn kawẽn iisuat ğu—kawẽn kuyat. Kuy bima xipan cuy epeyewekuk iap ekawẽn aya'ÿjojo—Jesus kay wuyetabun'isum. ⁶ Xipan cuy epeyewekuk iap ekawẽn kuy epeya'ÿjojo Jesus Cristo kay eyetabun'isum. Xipan jewekuğ pima Deus ekawẽn tag tak kuka ajeku.

⁷ Wuymuğuykuku'ukayũ o'jepõğpõğpõğ soat kaka dağ.

— Jesus Cristo ijodian ğu o'e — i'e'em ip.

Imẽn e'e'ukat wuymuğuykukuku'ukat. Cristo kay itakoma jĩjã ip. ⁸ Imẽnēju eyday'em'um cuy epesop ixeyũ be eymuğuykukuap puxim. Ixeyũ be eymuğuykuku buje, eyekapikaptei epejat ğu Deus xewi. Eymuğuykuku'ũm pima bit, Deus jeymucokcoğ cĩcã eywebe eyekapikaptei ũm puje—soatei ũm puje.

⁹ Cristo be wuymutaybitbinap kay'ũmayũ ma Deus bikuyap tag ğu jekukum—wara'at tag acã. Deus bure ğu ip. Itabut ğu ip Deus kay. Cristo be wuymutaybitbinap tag jekuku'ukat pit pũğ tag ma jekukum Deus eju. Deus tak pũğ tag ma jekukum ixeyũ eju. Deus ixeyũ bure e'em. ¹⁰ Cristo ekawẽn imutaybitbin'ũmat a'õ kay ğu juy epesop. Ixeyũ juy epeğũõm ğu eyduk'a be, eykay yajēm puje ip.

— Deus xipan cuy jeykuk — i'ũmğũ dak cuy epe'e cebe ip eyxewi ijēm puje.

¹¹ Wuyduk'a be ixeyũ muõm puje, wuyju dak ixeyũ bureyũm kuka acesop ikērēat muğēğēm.

¹² Soat muwẽn pin puk òn eywebe. Imēnpit obu'u oce soat muwẽn âm eywebe taperadup pe. Cu ojuy bit a'ğũ òn eyka be eyjom kawẽn âm eyweju. Kawẽnwẽn pima, wuycocokap yoboğ je'e.

¹³ Ekibit iyũ kato mujujum eywebe. Ekibit tak Deus emunaē. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum.

Ibũrũ ma.

JOÃO EMUDUPMUBARARAKTUP KANOMŪMATUP

¹ Gaio, ijudup mubarararag òn ewebeaptum. Jesus kay itabucayā kukukat òn. Ekukpin oxe icēmat a'ò kay wuyetabut puye.

² Obure ikukpinat, ewebeam òn kawēnwēn Deus eju.

— Bay, xipan cuy Gaio ejukuk iwātaxipinap puxim — i òn e'em cebe. Wetaybit e'abut cīcā Jesus kay iam, kuy juk awēg oyawēgtobuxik puye.

³ Wuykitpitpiyū'in oajēm okay—exewiyū. Awēg ip o'yawēgmuwēn owebe. — Gaio soat em kawēn icēmat tag jekukum — i juk o'e ip owebe. — Cūg ma ixe jekukum — i juk o'e ip owebe.

Ocokkok cīcā oce awēgtobuxik puje. ⁴ Ebekitkiyū kawēn icēmat tag jekukum iap awēg tobuxik puje, soat podi ma ocokkok oce.

⁵ Obure, ekukpin oxe. Ēn xipan wuykitpitpiyū kuḡ wara'at ka watwat ma'ḡu ip. Cūg ma ewebe xipan i'xeyū kuk am.

⁶ — Gaio juk adi xipan cīcā ocekek — i juk o'e ip itabucayū—exewi oajēmiayū.

Exewi waram ijēm pin pima wara'atka kay iju am, ibuibibuḡ ḡu juy ip eḡuju. Imēn cūg ma Deus xe, Deus peam kapikpiḡ ip puye. ⁷ Cēmcēm ip Cristo muwēn ām acā. Itabut'ūmayū ḡu iūmūm cebe ip ibubun—itabucayū acā. ⁸ Imēneju i'xeyū buywan cuy ace—wuyju ma, itabucayū. Kawēn icēmat muwēn ām ip cum. Ibuywatwan pima, Deus xe wuyju dak kawēn icēmat muwēnuwēnat puxim cum ḡu ma'ḡu wuyju i'xeyū eju.

⁹ Carta yopicat kuy otupmuju ekay exe itabucayū beaptum. Diótrefes pit itabucayū kukat ojuy o'e warara'acayū xe—itabucayū xe. Ixe Diótrefes kūyjobit'ūm wa'ò kay. ¹⁰ Imēnpuye apēn ixe Diótrefes cuk adi xipan ḡu wawēg o'ḡuwēnuwēn iap oḡuwēn eywebe eykay wajēm puje, apēn ixe juk adi ocemuymuy iap tak oḡuwēn eywebe. Omuyumuy ā ḡu ixe bit. Warara'acayū kuḡ tak xipan ḡu. Wuykitpiyū ajēm puje, ḡuōm ḡu jedukā be. Guōmat ḡu dak ip Deus eju kawēnwēnap'a be. Gujēmjēm tak ip ya bewi.

¹¹ Obure ikukpinat, xipāt'ūmat ekukuap puxim ḡu juy ejeku—xipacat ekukuap puxim acā. Xipacat mujurūḡrūḡ'ukayū Deus ebekitkiyū e'em. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū bit cebekitkiyū ḡu.

¹² Soat wuyjuyū e'em:

— Demétrio xipāt cīcā — i.

— Kawēn icēmat tag ixe jekukum soat em — i'e'em ip.

— Ixe xipāt cīcā — i oceju dak e'em.

Eyetaybit icēmān oceju e'em iam.

¹³ Soat muwēn pin puk òn eywebe. Imēnpit obu'u soat muwēn ām taperadup pe. ¹⁴ Gaxīn ma a'ḡu òn cu ojuy eyka be eyjom. Acejekawēn cuy wuyeweweju.

¹⁵ — Gaio juy eyaḡuymubabin yaḡuybabi'ūmap puxim — i òn e'em Deus pe. Kato'i o'e ewebe ebureyū. Kato'i juy ece wuybureyū be—iboceayū be—exeyū be. Ijudup mubarararag òn eywebeaptum.

Ibūrū ma.

JUDAS EMUDUPMUBARARAKTUP CARTADUP

¹ Õn Judas. Jesus Cristo buywatwat'ukat òn. Tiago kitpit òn. Cartadup mubarararağ òn eywebeaptum. Deus cuk eynaë jebekitkiyùm. Ixe Deus wuyebayat. Ixe xe eykukpin cîcâ. Jesus Cristo dak soat em ağ eykay xipan eykuk am.

² Kawēnwēn òn Deus eju eywebeam.

— Bay — i òn e'em cebe. — Etabotaaidabotbon cuy eğuy ebekitkit kay — i òn e'em cebe. — Ixeyü ağıymubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe. — İkukpin cuy ixeyü ejukuk — i òn e'em cebe.

Kuy ağı ixe xipan eykuğ. Inaka kawēnwēn òn ceweju biğ ma ixe be xipan eykuk am.

³⁻⁴ Oburereyü ikukpinayü, kuy juk cartadup mubararak ojuy oğuy eywebeaptum—Deus eydaxijojom apēn cuk odaxijo iap puxim iaptup. Imēnpit Deus kay itabut'ūmayü oajēm wuykay. Ajojojo'ūma ip yajēm puje. Iba'arēm ma ip oajēm. Cekawēnwarun ma ip.

— Deus xipacat je'ğüm wuywebe soat em ikērēat mujurügrüğ ma'ğu wuyju — i napa ma e'em ip wuywebe.

Imēn ip Deus xipacat ūmüm wuywebe iap ekawēn muwarururun, ikērēat mujurügrüğxi ip puye. Jesus Cristo acâ wuykukukat. Soat podi ma ixe itaybit wuymutaybin am.

— Eykukukat ğu ocekukukat pit — i'e'em ip, Jesus Cristo kay'üm ip puye.

Imēn e'em Deus ekawēntup;

Deus ixeyü ğuju ipiat'ajojoap kay ikērēat kuğ puye, i. “Xipat ğu eyju oxo” i je'e Deus cebe ip, i.

Iboap kuyje ma ibararak osodop Deus ekawēntup pe. Deus cuk adi eymutabun Jesus Cristo kay. Ixe ebekitkiyü eyju ğasü. Ipi'üm puje dak ixe ebekitkiyüm epesop. Imēneju apēn Deus wuydaxijojom iaptup ğu otupmubararak eywebeaptum. Eybu'üm ğu juy epesop eyetabut am Jesus kay iaptup acâ otupmubararak. Eyday'em'am cuy epesop Deus kay'ūmayü be eymubu'unap puxim iaptup otupmubararak.

⁵ Kuyje Deus Israel naxeğebitbit o'taxijo. O'tujujēm ip Egito eipi bewi. Itabut'ūmayü bit o'ğuy'ü'ü. Warara'acayü dujujēm puje o'ğuy'ü'ü. Kuy eyetaybit iboam. Inaka xipat eywebe soat em ma ğebum am iboap kay. Imēnpuye waram iboap oğuwēn eywebe. ⁶ Püğpüğ Deus ekawēn tojtot'ukayü'in Deus co'i i'e pin ip o'e.

— Deus co'i oca'öbuyxi — i napa ma ip o'e.

Jewexe ip Deus co'i osodop ya'öbuyxi. Imēneju Deus ixeyü o'ğuju ipiat'ajojoap kay. Kabiokboğ pe ip o'ğuju. Taomünmün ip dopdom kabiokboğ pe. İjēm pa'ore ip. Jesus Cristo ajēm puje ipiat supi'ajo cebe ip. Ğebum cuy epesop ixeyü kay—jewexe Deus co'i ya'öbuyxiayü kay. ⁷ Sodoma ka watwat ikērēat mujurügrüğxi ip osodop, Gomorra ka watwat tak, ibo ka xeatka watwat tak. Jewenün'o'o'uk ip osodop ağokatkiyü. Powatwat kay dak osodop ip tün'o am. Nün'o'oxi ip osodop. Deus ipiat o'supi'ajojoat Sodoma ka watwat pe apēn cuk adi ipiat o'supi'ajojoat jekawēn tojtot'ukayü xipat'ūmayü be iap puxim. Daxabog pe ip o'ğuju soat em ipiat'ajo am. O'ğuju warara'acat mutaybit am ipiat osupi'ajoat soat ikērēat mujurügrüğ'ukayü be iam. Ğebum cuy epesop iboap kay.

⁸ Gaxın ma eykay oajēmiayü kuyjeayü buxim soat em ikērēat mujurügrüğ—Deus kay'ūmayü. Jebinünpe ip ikērēat muğēğēm warēmtaksuğat

cocom jexey jo'iat pe buye. Deus soat podi ma ya'ōbaca iap waywayway acā ip, ya'ō kay'ūm puye ip. Kabi becat muymuy dak ip—idip cīcāyū muymuy. ⁹ Imēn ġu juk adi oeku Miguel. Deus ekawēn tojtjtot'ukayū kukukat putet Miguel i omuy. Ibiōġbuk kērēayū kukukat jewa'ōxixiġ o'e Miguel eju abu wuy'in Moisés'ūm jebit jokot iam. Jewa'ōxixiġ pima:

— Ōn pit jemukorēm ġu — io'e Miguel. — Okukukat cuy jemukorēm — i acā o'e Miguel.

Ibiōġbuk kērēayū kukukat o'jomuymuy ġu Miguel. ¹⁰ Ixeyū Deus kay'ūmayū bit jetaybit'ūmap muymuy ip. Jekpiwatpi ma itaybit ip soan itaekat puxim. Jetaybicap ġu'ūmat ip. ¹¹ Karem ġu ipiat supi'ajojo ip. Caim e daġ ip jekukum. Balaāo buxim xipacap o'ġudopat ip ikērēat kay jġā ip dinheiro bu pinap tomuju ma. Kūyjobit'ūm cīcā ip Deus a'ō kay Coré buxim. Imēnpuye Deus o'ġu'ūm ip. ¹² Te'e ma ip je'awerorom eyweju Jesus oe'ū iap kay ġebumiat'a o am. Iokokat puxim ip eyparakpe. Isūsūn ġu ip pūġxirim ma jeka'on ma soat etabutpe. Warara'acat kay ġu ip ġebum—jewekay acā. Warara'acat kuġ ġu ip xipan—jewekuġ acā. Kabikerereat puxim ip—muba'at'ūmat puxim—kabido emumukap puxim. Ya'a'e'ūmat'ip puxim tak ip—ya'a'eat ekaxi be ya'a'e ġu iat'ip puxim. Yop'uk'ukat'ip puxim tak ip. Tūybi'uk'ukat puxim ip—yope'ūat puxim. ¹³ Tipodoyboġat puxim ip. Tipodoy iokokat muymūġmūġ ka'oririt eju. Imēnpuxim isūsūn'ūma ikērēat mujurūġrūġ ip soat etabutpe. Te'e ma ip jekukum kasopta te'e ma jedaekuku'ukata buxim. Deus kabiokat o'ġuxipan ixeyū dopdop am. Kabiokbog pe ma jeedop ip soat em.

¹⁴⁻¹⁵ Kuyje ma Enoque ixeyū o'ġuwēn—Deus kay'ūmayū o'ġuwēn. Kuy ma ixeyū o'ġuwēn ixeyū kap awap ma. Ixe Enoque Adāo naxeġebit osunuy. Adāo ipotpet o'e. Ixe ipot ipotpet o'e. Ixe ipotpet o'e. 6 be ipotpet ibima, Enoque o'jebapuk.

— Xeyūku Deus kay'ūm cīcāyū — i juk adi o'e Enoque kuyje ixeyū muwēnuwēn. — Isūsūn ġu ip ikērēat mujurūġ am Deus etabutpe — i juk adi o'e. — Cekawēnkērē jġā ip — i juk adi o'e. — Deus muymuyxi ip — i juk adi o'e. — Imēneju wuykukukat omuyku jekawēn tojtjtot'ukayū eju—adeayū eju—soat taġ iisuayū eju — i juk adi o'e. — Yajēm puje, “Eyju ikērēat kuġ oxe,” i je'e Deus jekay'ūmayū be — i juk adi o'e. — Deus jekay'ūmayū ġuju ipiat'ajojoap pe — i juk adi o'e Enoque.

¹⁶ Ixeyū Deus kay'ūmayū jetakomaap pibun ma jenuycaw ma ip kawēnwēn. Soat em ip warara'acat muymuy. Jewemukocokcoġ ma ip jekukum. Jeweweju ma e'em ip:

— Xīpat ōn — i.

— Xīpat ēn — i'e'em ip warara'acat pe jebubut ūmap ojuy.

¹⁷⁻¹⁸ Wuykukukat a'ōbi jekuku'ukayū kay juk eymukūyjojo Jesus Cristo emumujuyū.

— Amap kabia bima itabut'ūmayū jebapuk eykay—jewemukocok'ukayū — i juk adi o'e ip eywebe eymukūyjojom eywaywayway'ukayū.

Imēn o'e ip eywebe kuy bima—ixeyū ajēm awap ma. ġebum cuy epesop ixeyū ekawēn kay, oburereyū. ¹⁹ Ixeyū Deus kay'ūmayū Jesus kayayū mubu'u'un jebureyū kay cewejak'ūm ām. Deus bikuyap taġ ġu ip jekukum—jebikuyap taġ acā. Deus biōġbuk kuġ ġu ip. ²⁰ Oburereyū, kuy juk eyetabut Jesus Cristo kay. Biġ ma juy eyetabun epesop cekay ġasū bit. Ixe kay wuyetabucap soat podi ma xīpat. Kawēnwēn cuy epesop Deus eju ixe biōġbuk a'ōbacaan. ²¹ Eybu'um ġu juy epesop Deus pe eykukan xipan. Wuykukukat Jesus Cristo itabotaidobotbot wuykay. Ixe wuydujuu jewekay. Soat em ixe xe acesop. Iboap cuy epejowiwi jġā.

²² Pūḡpūḡayū soat em jewaḡuymuwarururun, itabutbūt ā buye. Eya'ōpuruḡ ḡu juy ip epejukuk—eya'ōdidim ma. ²³ Ixeyū juy epetaxijo daxaboḡ pe ijuap puxim. Warara'acayū isūsūn ḡu ikērēat mujurūḡ ām. Iokokat puxim ip. Te'e ma ip jewemucokcokcoḡ. Ixeyū dak cuy eya'ōpuruḡ ḡu epejukuk—eya'ōdidim ma. Eyetakomām cuy epesop ixeyū emuḡēḡē kay eywebe dak ixeyū buxim ikērēat muḡēap puxim.

²⁴ Deus itaybit cīcā wuya'ōmubacan am wuywebe ikērēat muḡēap puxim. Ixe wuydujuu jeka kay soat em wuynuy ām jexe. Ikērēat kuḡ ḡu ajop ḡebuḡe bit. Soat taḡ wuyisu acesop. Soat em wuycokcok acesop ixē xe. Ixe xe acesop iap soat podi ma idip.

²⁵ — Ēn acā Deusat — i juy acece cebe. — Ka'ūmḡu wara'at — i dak cuy acece cebe. — Ēn acā wuydaxijojo'ukat, Jesus Cristo kay ocetabut puye, ocejukukat kay — i juy acece cebe. — Soat podi ma Ēn xipat ocexe — i dak. — Soat podi ma Ēn a'ōbuyxi jījā — i dak. — Soat podi ma Ēn a'ōbacaap kuḡ — i dak. — Soat podi ma Ēn soat kukukat — i dak cuy acece cebe—Deus pe. Imēn ma o'e'e ip kuyje, ipi muḡē awap. Gasū dak imēn ma wuyju e'em. Soat em ma juy imēn acece cebe.

Ibūrū ma.

JOÃO BE DEUS O'GUBAPUKIAPTUP

¹ Deus apên gaxîn ma juy je' bapuk iap o'guwên Jesus Cristo be ixé be iboap muwên âm jebuywatwat'ukat pe—João be. Deus a'ôbi Jesus Cristo iboap o'gubapuk João be cexey jo'iat pe. Ibocewi jekawên totojot'ukat o'guju João kay. Kabi bewiat o'guju cekay. O'guju imukûyjo am apênape cexey jo'ian ixé be warara'acayû mukûyjo am iboam. ² Deus jekawên o'guwên ixé João be. Jesus Cristo kawên icêmat o'guwên cebe. João soat o'jojoiap o'guwênuwên, soat o'ya'ïjojoiap tak o'guwênuwên. Iboap ekawên ibararak opop ijudup pe. ³ Ijudup coco'ukayû icokcok je'e. Apên gaxîn ma je' bapukiaptup peat ekawên a'ïjojo'ukayû dak icokcok je'e. Ijudup peat ekawên kay kûyjobicayû dak icokcok je'e. Gaxîn ma je' bapuk apên ibararak ijudup pe iap tag.

⁴ Õn João. Õn ijudup mubarararag Ásia eipi watwat peaptum—7 beatka watwat peaptum—Jesus kay itabucayû beaptum.

— Bay, xipan cuy ebekitkiyû ejukuk — i òn e'em cebe. — Ebekitkiyû ağıymubabibin cuy eguy — i òn e'em cebe.

Ixe Deus itait gasû. Kuyje dak itait osunuy. Gaxîn ma jeedot guto wuykay. 7 be omuy ibiôgbuk Deus abikbikap topabe. Ixeyû juy xipan jeykuk. Eyağıymubabibin cuy jeedop ip. ⁵⁻⁶ Jesus Cristo dak xipan jeykuk. Ixe eyağıymubabibin cuy jeenuy. Ixe soat em icêman e'em. Ixe koam o'jetait je'ûap tomukadi. Ixe Jesus Cristo ya'ôbuyxi soat ka kukat a'ôbuyxiap podi ma.

Ixe xe wuykukpin cîcâ. Korosa be o'jedoyekerereren. Oe'û ikêrêat uk am wuywebewî.

— Paıyû buxim Deus peam epeyekapikpik—webay beam — i juk adi o'e wuywebe.

Ixe soat em ma soat ipi juayû kukan jeenuy. Imênpuye:

— Ka'ûmğu omuy ejo'iat idipat — i juy acece ixé Jesus Cristo be soat em ma.

— Ka'ûma ma ejo'iat omuy ya'ôbacaat — i dak cuy acece cebe.

Imên cuy acece soat em ma.

⁷ Ağ cuy epesop. Kabikererreat tag ixé Jesus omuyku. Soat ma ixé jojo. O'ya'ôxamutok'iaıyû dak ixé jojo ma. Soat tiwatwat jeetôtôn ixé dobuyik puje. Jeetôtôn ip jeguycûğap pibun. Imên ma juy jeedop ip. Imên je'e.

⁸ — Soat ka'ûm pima òn kuy kake — i'e'em wuykukukat Deus. — Soat i'ûm puje dak òn pit kake. Ka'ûma kake bimaat òn. Soat'ûm pimaat tak òn ma — i'e'em wuykukukat Deus.

Ixe Deus soat podi ma ya'ôbaca. Itait gasû. Kuyje dak itait osunuy. Gaxîn ma jeedot guto wuykay.

⁹ Õn João—eywağo. Eybuxim òn tak Jesus eju mûgi jekukum. Eybuxim òn tak ipiat'ajomun. Õn tak soat kukukan oguy Jesus eju ixé soat kukukan pima. Õn tak eybuxim wukpiceğê gu wetabucap kuğ. Tip'aweroro be juk adi oguy. Patmos i osunuy tip'aweroro butet. Iboce ip omuju Deus ekawên cuk adi o'guwênuwên puye—Jesus ekawên cuk adi o'guwênuwên puye—kawên icêmat. ¹⁰ Muto'o bima wukpiwan gu juk adi ocewağuy—wuykukukat ekabia be. Deus biôgbuk cuk adi wağyda. Ya'ôberenat'a'ô oya'ïjojo onôğpikadiwi jededem—parasuy jo'iat'a'ô.

¹¹ — Gaxîn ma ejojoiaptup cuy etupmubararak — io'e owebe parasuy jo'iat'a'ô. — Ibodup cuy etupmuju Jesus kay itabucayû beaptum—7 beat ka watwat peaptum — i juk o'e owebe. — Etupmuju juy Ásia eipi watwat peaptum—Éfeso ka watwat peaptum, Esmirna ka watwat peaptum tak,

Pérgamo ka watwat peaptum tak, Tiatira ka watwat peaptum tak, Sardes ka watwat peaptum tak, Filadélfia ka watwat peaptum tak, Laodicéia ka watwat peaptum tak — i juk o'e owebe.

¹² Korepēn'i oce abu paxi kawēnwēn oweju iam. 7 be lamparina'a mūn ojojojo—ouro muḡēḡē. ¹³ Cepidase ip ijodiat co'iat cūḡ'i osunuy. Jesay kuḡ osunuy iberenat kuḡ. Ouro muḡēḡēbu kuḡ osunuy jekūmpi daḡ. ¹⁴ Yaoparut o'yanuy lā buxim—kabidiḡpu buxim—aopaopu buxim. Itasop o'sutanuy daxae buxim. ¹⁵ Suisopsep o'suinuy bronze buxim—icaat puxim—daxa be o'jeieerotiat puxim—o'ḡusopsupiat puxim. Ixe a'ō ya'ōboḡ osunuy ti'acap'a'ō buxim. Jororoh. Cororogiat puxim. ¹⁶ Kasopta kuḡ osunuy jeba'at kadi—7 beata kuḡ. Ibi bewi jekawēn cēmcēm osunuy. Payao buxim osodop cekawēn—xepxep kadi ma tūybibiati puxim. Topasop o'topanuy kaxicuḡat kaxi jo'i.

¹⁷ Ixe dobuxik puje o'at cewap ce'uat puxim. I'at puje o'jewebumōḡ wabi jeje iba'at kadi.

— Epararam ḡu juy eḡuy — io'e owebe. — Ka'ūma kake bimaat ōn. Soat i'ūm puje dak ōn acā ocepoyat — io'e owebe. ¹⁸ — Soat em ma ōn wetabēḡ. Kuy juk adi we'ū ojop. Gasū bit ocetai't waram. Waram pit oje'ū ḡu. Wa'ōbi ma ijodiacaat je'ū'ūm. Wa'ōbi ma ce'ū'ūayū dopdopap pe jeedop ip — io'e owebe. ¹⁹ — Gaḡin ma ejojojoiaptup cuy etupmubararak, ḡasū jebapukpuḡ ewebe iaptup tak, ḡuyjom je'apuk ewebe iaptup tak — io'e owebe. ²⁰ — Kasopta kuḡ ōn oba'at kadi—7 beata — io'e owebe. — Lamparina mūn tak 7 be opop. Iboam ejojojo kuy — io'e owebe. — Apēḡap ibo iam pit etaybit ḡu. Iboam pit ōn jemutaybin — io'e owebe. — Lamparina mūn Jesus kay itabucayū buxim—7 beatka watwat puxim—Deus ekawēn tojtjot'ukayū buxim — io'e.

Imēn onōḡpikadiat o'jekawēn owebe—Jesus o'jekawēn owebe.

2

¹ — Cartadup cuy etupmubararak Éfeso ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — io'e owebe onōḡpikadiat.

Ōn ma kasopta kuḡ oba'at kadi. 7 beata kuḡ ōn. Lamparina'a mūn pidase ōn cūḡcūḡ—7 beayū pidase—ouro muḡēḡēyū pidase. Jeyawē ōn. ² Wetaybit cūḡ ma juk adi epekuku iam. Wetaybit cuk adi epeyekapikḡ cīcā iam. Eyetaxi dak cuk adi epesop ipiat'ajojom. Xipat'ūmayū kay ḡu jījā dak eyju. Jewexe Jesus emumujūyū dak cuk adi epesubuyxijojo — “Jesus a'ōbi oceju kawēn idipat muwēnuwēn eywebe” i napa ma e'e'ukayū. Eyetaybit napa ma e'em ip iam. ³ Itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supi'ajojoat eywebe, eyetabut okay buye. Eyetaxi bit epesop ipiat'ajojom. Eybu'u ḡu juk adi epesop eyetabut am okay. ⁴ Imēnpit soat ḡu eyekukuap xipat oxe. Koap pima okukpin cīcā oḡuy eyxe. Gasū bit ka'ūma. Okukpinsū ma eyxe ḡasū bit. Imēn xipat ḡu. ⁵ Ebeum cuy epesop apēn koap pima okukpin cīcā eyju okuk iap kay—apēn ḡasū bit eyju okukpin ḡu iap kay dak. Warēmtaḡ ma okukap cuy epeyepere. Waram ḡuto okukpin cīcā juy epesop okuḡ. Eywebe warēmtaḡ ma okukap eperē'ūm pima bit, ōn ma ojot eykay. Apēn wuyju lamparina'a mūn muwedewedem wara'at muy ām tūyap pe iap puxim eyju ḡu webekitkiyūm epesop. Jeymuwedewede ōn. Warara'acayū ma ojomuy webekitkiyūm eydieḡ. ⁶ Obuxim eyju dak Nicolai a'ōkayayū ekawēn kay'ūm cīcā. Iboam xipat oxe.

⁷ Deus biõgbuk imēn Jesus a'õkayayũ awēwēm. Eyetaybin pin eyawēwē ām pima, eya'õpicũgũg cuy epesop.

Imēn ma õn Éfeso ka watwat kukukat awēwēm — i juk o'e owebe onõgpikadiat—Jesus. — Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak ixe beaptum — i juk o'e owebe.

⁸ — Cartadup cuy etupmubararak Esmirna ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayũ kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe Jesus.

Ka'umgu bimaat õn. Soat i'ũm puje dak õn ma ogyu. Kuy juk ade we'ũ ojop. Gasũ bit ocetait waram. Jeyawē õn. ⁹ Wetaybit eyju ipiat'ajojom iam. Wetaybit eydadaybot iam tak. Deus xe bit soat kuḡ eyju. Jewexe Judeuyũ eymuy. “Judeuyũ oceju—Deus ebekitiyũ” i napa ma e'em ip. Satanás a'õ kayayũ ixeyũ bit. ¹⁰ Eypararam gu epesop ipiat'ajoap puxim. Ibiõgbuk kērēayũ kukukat ipiat supi'ajojoat eywebe eyetabucap puyxijom. Ixe a'õ kayayũ warēmtaḡ ma jeymuõm daomũnmũnap'a be. Inakaibun gu ipiat epesupi'ajojo—10 kabia ma. Wa'õ daḡ cuy epeku soat em. Eye'ũ buje dak, wa'õ daḡ cuy epeku. Wa'õ daḡ eyeku buje, soat em epesop oxe eyetai. Soat em eyetai oxe iap idip cicā ipi kukukat a daḡat puxim—coroa buxim.

¹¹ Deus biõgbuk imēn Jesus a'õ kayayũ kukukat awēwēm. Eyetaybin pin eyawēwēām pima, eya'õpicũgũg cuy epesop.

Wa'õ kay jĩjāyũ bit waram je'ũ gu. Waram warara'acayũ e'ũ buje, je'ũ gu ip.

Imēn ma õn Esmirna ka watwat kukukat awēwēm — i juk o'e owebe onõgpikadiwiat—Jesus. — Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak ixe beaptum — i juk o'e owebe.

¹² — Cartadup cuy etupmubararak Pérgamo ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayũ kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe onõgpikadiwiat—Jesus.

Õn ma payao kuḡ—xepxep kadi tũybibiak kuḡ. Jeyawē õn. ¹³ Wetaybit poce eyju dopdom iam. Satanás a'õ kayayũ parakpe eyju. Wa'õ kay acā eyju bit kũyjobit. Itakomaayũ Antipas o'yaoka eyka be—Satanás a'õ kayayũ dopdopap ka be. Ixe Antipas cedaḡ ma juk adi omuwēnuwēn. Eyju bit cuk adi eybu'u gu epesop eyetabut am okay ixe a'gu ip o'yaoka ma. ¹⁴ Imēnpit soat gu eyekukuap xipat oxe. Pũḡpũḡ ey'in Balaão emumutaybitbinap taḡ jekukum. Ixe Balaão o'jekawēn Balaque be. “Warēmtaḡ cuy Israel naxegebithit egutaybin ixeyũ be ikērēat muḡē ām,” io'e Balaãp Balaque be. Imēnpuye “Xipat eywebe deusbaroyũ wap iēnmõḡ'ibitēn o am,” i napa ma o'e cebe ip. “Xipat eywebe warara'acat tayxi eju jepo am—warara'acat itop eju dak,” i napa ma o'e cebe ip. ¹⁵ Ixe buxim pũḡpũḡ ey'in Nicolai a'õ kayayũ emumutaybitbinap taḡ jekukum, warēmtaḡ ma'gu ip imutaybitbin. ¹⁶ Ikērēat mujurũḡrũḡap cuy epēyepere. Cepere'ũm pima bit, ḡaxĩn ma ojet eykay ipiat'ajoan eywebe. Ixeyũ eju nopagõḡõm oce—warēmtaḡ imutaybitbinayũ eju. Yaokakam ip oce wekawēn—payao buximan—xepxep kadi tũyan.

¹⁷ Deus biõgbuk imēn Jesus kay itabucayũ kukukat awēwēm. Eyetaybit pin eyawēwēām pima, eya'õpicũgũg cuy epesop.

Wa'õ kay jĩjāyũ be manada otaũm ixatam ip tamunēm'ibita. Karatũḡ'a buximat'a dak oyaũm soat pe ixeyũ be yarucat'a—yadeiboḡat'a. Ibutet iisuat ibararak opop igo'a be. Ka'ũma ma itaybit ixe buten. Yabuat acā itaybit je'e ixe buten.

Imên ma òn Pérgamo ka watwat kukukat awēwēm — io'e Jesus owebe—onōḡpikadiwiat. — Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak ixē beaptum — i juk o'e owebe.

¹⁸ — Cartadup cuy etupmubararak Tiatira ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e onōḡpikadiwiat owebe—Jesus.

Deus ipot òn. Wetasop daxae buxim. Wui suisopsep bronze buxim—o'ḡusopsep ip iat puxim. Jeyawē òn. ¹⁹ Wetaybit cūḡ ma eyju jekukum iam. Deus ikukpin cīcā eyxe. Eyetabut cīcā ixē kay. Kapikpiḡ eyju. Eyetaxi dak ipiat'ajoom ma'ḡu. Koap pimaap podi ma ḡasū dak eyju xipacat mujurūḡrūḡ. ²⁰ Imēnpit soat ḡu eyekukuap xipat oxe. Jezebel warēmtaḡ ma obuywatwat'ukayū mutaybitbin. E iekērēat taḡ webekitkit muykukum. Ixē napa ma e'em "Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat òn," i. Webekitkit muḡuykukukum ixē ayacat. "Xipat eywebe warara'acat tayxi eju jepo am, warara'acat itop eju dak," i napa ma e'em cebe ip. "Xipat eywebe deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn o am," i napa ma e'em cebe ip. Eyju bit epeḡujēm ḡu eyxewi. Ḃḡ jeenuy jekpiwan. ²¹ Ibut ma ipiat osupi'ajoat ḡu cebe. Tūybe ḡasū paxi ikērēat mujurūḡrūḡḡap jepere iān oce. Ixē bit ibu'u jeperem. ²² Imēneju ixē ayacat òn ma ojoxik kama jo'iat pe. Ijocē ipiat supi'ajojo jījā ceweju o'jepo'iaiyū dak. Ixeyū be ikērēat mujurūḡrūḡḡap epere'ūm pima, ipiat'ajoom cīcā jeedop ip. ²³ I'iyū dak oyaokaka—ya'òkayayū. Ixeyū aoka buje, Jesus a'ò kayayū itaybit je'e Deus itaybti apēn ijodiadat jewaḡuyḡuy iam. Apēn ip ibikuy iam tak itaybit je'e ip. Apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei bit òn ma oteida soat pe.

²⁴ Warara'acat'in ey'in pit warēmtaḡ ma eymutaybitbin'ukayū a'ò kay ḡu juk adi epesop—Tiratira ka watwat'in. Satanás pabi kuḡ ḡu buk eyju. Ixē babi kukayū soat ḡu Satanás babim itaybit. Eyju bit eybu'u ixē babi kuk am. ²⁵ Wajēmap wiwim pima kuy eyetaybicap ekawēn taḡ cuy epeku. Wara'at ekawēn ḡu bit oḡuwēn eywebe iḡoap ekawēn taḡ eyeku am. ²⁶⁻²⁸ "Ēn ma soat ka watwat kukukan cuy ece," i juk o'e webay owebe. "Eyju soat ka watwat kukayūm epesop oweju," i oce wa'ò kay jījāyū be. Ya'òca ip jeedop ixeyū kukukan yopcaat'ip kukat puxim. Pipim'ūm kūyjobit'ūmayū a'òbacaap ḡu'ūm ip itīḡ'a kakaap puxim. "Eyju ma soat ka watwat kukukayūm cuy epesop oweju," i oce wa'ò kay jījāyū be—amap kabia wiwim pima wa'ò dag jekuku'ukayū be. Kabiada dak otaūm cebe ip—kasopta—wa'ò kay jījāyū be. ²⁹ Deus biōḡbuk imēn Jesus a'ò kayayū awēwēm. Eyetaybin pin yawēwēam pima, eya'òpicūḡcūḡ cuy epesop.

Imên ma òn Tiatira ka watwat kukukat awēwēm — io'e onōḡpikadiwiat owebe—Jesus. — Iboaptup cuy etupmubararak ixē awēwēaptum — i juk o'e owebe.

3

¹ Cartadup cuy etupmubararak Sardes ka watwat kukukat peaptum—Jesus kay itabucayū kukukat peaptum — i juk o'e owebe onōḡpikadiwiat—Jesus.

Òn ma Deus biōḡbuk kuḡ—7 beayū kuḡ. Kasopta kuḡ tak òn—7 beata kuḡ. Jeyawē òn. Òn wetaybit warēmtaḡ ma eyju jekukum iam. Adeayū napa ma e'em "Sardes ka watwat itabut cīcā Jesus kay," i. Òn pit wetaybit eyetabutsū ma cekay iam. Ce'ūat puxim eyju cexe. ² Ce'ūat puxim ḡu

juy epesop. Eyetabun cuy epesop cekay kuyjeap puxim. Eyağuyusan cuy epeku. Eybu'um ğu juy epesop cekawēn tağ eyeku am. Soat ğu bit xipat Deus xe apēn cuk adi epekukuiap. Wetaybit iboam. ³ Gebum cuy epesop kuy eyetaybicap kay, kuy epeya'ļjoioiap kay dak. Kawēn icēmat cuk adi epeya'ļjoio. Gebum cuy epesop iboap ekawēn kay. Kūyjobin cuy epesop iboap ekawēn kay. Ikērēat mujurūğrūğap pit cūy epeyepere. Ixecat puxim eyju. Eyju ağ'ūm pima ojot eykay. İbukurukat puxim ojot eykay. Eyetaybit ğu epe'e puju paxi oajēm iam. ⁴ Pūğpūğ pit ey'in ikērēat o'jukuk ğu Sardes ka watwat'in. İxeyū bit yağuyisuayū. Cesay isuayū buxim ip. İxeyū ma oweju ma jeku jesay irucat kuğ—iisuat kuğ, “Cedağ ip oxē” i'e em Deus cebe ip puye. ⁵ Wa'ō kay jīāayū jesay irucat kuğ jeku. İxeyū butet oju'uk ğu soat em itait jeedop ip Deus xe iaptup pewi. Soat em ibararak jeedop ixeyū butet iğodup pē. “Teyūku webekitkit,” i oce webay be, ixe ekawēn totojot'ukayū be dak.

⁶ Deus biğbuk imēn Jesus a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybin pin yawēwēām pima, eya'ōpicūğcūğ cuy epesop.

İmēn ma ōn Sardes ka watwat kukukat awēwēm — io'e onōğpikadiwiat owebe—Jesus. — İboaptup cuy etupmubararak ixe awēwēaptum — i juk o'e owebe.

⁷ — Cartadup cuy etupmubararak Filadēlfia ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe.

Ōn pit ikērēat kuğ ğu. Ōn soat em icēmān e'em. Chave kuğ ōn—Davi bubun osunuyiat kuğ. İju chavem owebe tomudip puje, kuka ip o'tomodip'uk ğu. Owebe tomudip'uk puje dak, kuka ip o'tomodip ğu. Jeyawē ōn.

⁸ Wetaybit apēn eyju jekukum iam. Eya'ōbaca'um'ūm ma. Owebe ey-mutaybitbinap tağ pit cuk adi epekuku. Soat em epesop kūyjobit wa'ō kay. Ōn xīntabi o'ğukoce eywap. Soat pe bit tomudip pa'ore. Owebe acā tomudip put. ⁹ Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wa'ō kay. Satanás a'ō kayayū napa ma e'em “Judeuyū oceju—Deus ebekitkit,” i. Napa ma e'em ip. Wa'ōbi ip jēğ'aecōğcōğ eywap. İtaybit je'e ip eykukpin cīcā oxē iam. ¹⁰ “Eyukpiceğēğēm ğu juy epesop okay eyetabucap kuğ ipiat'ajojom ma'ğuy eyju,” i juk oce eywebe. Eyukpiceğēğēm ğu okay juk adi epesop.

İmēnpuye ipiat osupi'ajoat soat ipi dağacat pe ixeyū etabucap puyxijom. Eyju bit ōn jeydaxijo ixeyū ipiatpi'ajojom pima. ¹¹ Gaxın ma oajēm eykay. Xipat cīcāat kuğ eyju—wa'ō kay jīāapteı kuğ. İboap cuy epeğuxipan cīcā warara'acat pe tujupa'umap puxim. ¹² Wa'ō kay jīāayū a'ōmucanucan cuy oğuy. Deus eju kawēnwēnap'a beat'ip puxim jeedop ip—warara'acat'ip muycemucemap'ip puxim. Waram pit jejēm ğu ip Deus xewi. Deus putēt osubutetmubararak cebe, Deus ka butet tak. İerusalēm i ika butet—ika isuatka butet. İboka sukakop Deus xewi. Obutet iisuat tak osubutet-mubararak cebe.

¹³ Deus biğbuk imēn Jesus a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybit pin yawēwēām pima, eya'ōpicūğcūğ cuy epesop.

İmēn ōn Filadēlfia ka watwat kukukat awēwēm. Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak cebeaptum — i juk o'e onōğpikadiwiat owebe—Jesus o'e owebe.

¹⁴ — Cartadup cuy etupmubararak Laodicēia ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe onōğpikadiwiat—Jesus.

“İmēn cuy jeenuy” i ōn e'em. İmēnpuye “Amēm” i obutet. Soat em wa'ō dağ ōn e'em. Soat em icēmān ōn e'em. Deus pe soat muğēap awap kuy

juk kake oğuy. Jeyawē òn. ¹⁵⁻¹⁶ Wetarybit warēmtağ cîcā eyju jekukum iam. Taxipat puxim ġu eyju—icukat puxim ġu dak. Taxiptoktokat puxim eyju, icukğūğūnat puxim tak. Okukpin ġu eyju okuğ. Warēmtağ ġu dak eyju okuğ. Xipat ma kuka juk o'e warēmtağ okuğ pima, ikukpin okuğ pima dak. Imēnpuyat okukpin ġu eyju okuğ. Imēnpuyey ġaxin ma ipiat osupi'ajocat eywebe, iko'omat o buje jedadacap puxim. ¹⁷ “Soat kuğ oceju bit,” i te'e ma eyju e'em. “Ocebubut ade oceju bit,” i te'e ma eyju e'em, “Xipat cîcā oceju,” i dak, “Soat kake ocexe,” i'e'em eyju te'e ma. Eyetaybit ġu eyju tadaybocat puxim iam. Iokokat puxim eyju—iğēmat puxim—ibisōat puxim. Tadaybocat puxim eyju, toti'umat puxim tak. Ita'umat puxim tak eyju. ¹⁸ Òn pit jeyawē. Ouro juy epejat oxewi—iwekoykey'umat. Iboap kuğ pima icēmān ibubut adeayūm epe'e. Eyesay irucat tak cuy epejat oxewi eywebe imuōm ām eyesay'ūmap puxim, eysūsūnap puxim. Posūğ tak cuy epejat oxewi itapiatkayat eyeta be imōğ ām xipan eyecoat am. ¹⁹ Oxe ikukpinayū bit oğukorēm cedağ'um jekukum pima. Ipiat osupi'ajocat cebe ip waram ġuto cūğ ma ceku am ip. Imēnpuyey juy wa'ō kay epe'e waram. İkērēat mujurūğrūğap cuy epewepere. ²⁰ Ya'ōpicūğcūğ cuy epesop wa'ō kay. Tağtağtağ' i òn e'em xıntabi be. Wa'ıjojoat pe tomudip'uk puje, oōm tuk'a be. Jekōnkōn'uk oğuy ixe eju. Ixe dak jekōnkōn'uk jeenuy oweju. ²¹ “Epabik cuy oxe—wabikbikap pe” i oce wa'ō kay jıjāayū be. İxeyū buxim òn tak cuk adi oğuy webay a'ō kay küyjobit. Imēnpuyey ġasū òn xik'ı webay xe—yabikbikap pe.

²² Deus biōğbuk imēn Jesus a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybin pin yawēwēam pima, xipan cuy epeya'ōpicūğ.

Imēn òn Laodicéia ka watwat kukukat awēwēm. Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak cebeaptum — i juk o'e onōğpikadiwiat owebe—Jesus o'e owebe.

4

¹ Gebuje wara'at ma ojojojo wexey jo'iat. Kabi beat exıntabi ojojojo ikoce. Waram parasuy jo'iat a'ō oya'ıjojo—kuy oya'ıjojoiat'a'ō ma. Waram ġuto o'jekawēn owebe.

— Eceu juy ijoce — io'e owebe. — Apēn ġuyjom jebapuk iap oğubapuk ewebe etaybit am — io'e owebe.

² Deus biōğbuk wağuyda ġebuje bit. Iboce yabikbikap osunuy—idip cîcāat kabi be. Pūğ xik'ı osunuy cebe. ³ Ixe dopa topasopsep o'topanyu wita'a buxim—yadip cîcāat'a buxim—jaspe'a buxim, sardōnio'a buxim tak. Ixe abikbikap akokoreren konopsanobu o'jebueku. İbusopsep o'jebueku esmeralda'a buxim. ⁴ İdip cîcāat akokoreren warara'acat abikbikap osodop 24 be. Ya'ōbuyxiayū osodop ixeyū jeje kaxikxik'ı—24 beat ceje. Jesay irucat kuğayū osodop ip. Ouro muğēğē kuğ tak ip osodop jabi jeje—idip cîcāat kuğ. ⁵ Yabikbikap pewi xiririkiat cēmēm'uk osunuy, tūmūn'a'ō dak, poroğiat tak. Wexiktak puximat tak osunuy yabikbikap wap isopat, 7 be. İxeyū jojom pima wuyju ġebum Deus biōğbuk kay—7 beayū kay. ⁶ İodi buximati o'tinuy yabikbikap wap—vidro muğēğē. Tixiriruk o'tinuy cristal'a buxim.

Ebadipdip tak osodop ip itabēğayū yabikbikap akokoreren—idip cîcāat akokoreren. Soat kadi osodop ip. Ita'ade osodop ip. Soat kadi osodop ita ip—cewap, yakpidakadi. ⁷ Pūğ ixeyū'in leāo buxim osunuy. Wara'at ixeyū'in biopak puxim osunuy—ağokatkat yoboğat puxim. Wara'at ixeyū'inat topa ağokatkat topa buxim o'topanyu. Wara'at ixeyū'in dace buxim osunuy—pupumat puxim. ⁸ Soat ip ceğebabe osodop. 6 be o'ceğebadop

ip. Soat tag itate ip osodop—badi, kacūḡkadi dak. Soat em ip jebibododon. Ixima dag tak ibu'u em gu ip jebibododon, kabiam tak. Imēn ip ibibodo:

Wuykukukat Deus soat podi ma ya'ōbaca, i'e'em ip jebibododon. Soat tag iisu, i. Soat tag iisu, i. Soat tag iisu, i jebibododon ip. Ipi ka'ūm pima itait osunuy, i. Gaxi dak itait, i. Gaxin ma jeedot waram wuykay, i.

Imēn ip ibibodo.

⁹ — Ēn pit soat podi ma edip — i'e'em ip Deus pe jebibododon ebadipdip itabēgayū. — Ēn pit soat podi ma a'ōbuyxi — i dak e'em ip jebibododon. — Ēn pit soat podi ma xipan ocekuḡ — i dak e'em ip jebibododon.

Yabikbikap cejeat peam cebibododon ip puje soat em itabēgat peam, ¹⁰ 24 beayū aypapayū pig'i at'an ip cewap—yabikbikap cejeat wap.

— Ēn pit soat podi ma xipat — i'e'em ip cebe. Jabi jejeat mōḡmōḡ ip yabikbikap cejeat wap—idip cīcāat—ouro muḡēḡē. Imōḡmōḡ ip cewap “Ēn acā ocekuukukat” i'e am cebe.

¹¹ Imēn ip jebibododon cebe:

Ēn acā soat kukukat, i. Ēn acā Deusat, i. Ēn cuk soat eḡuḡē, i. Soat kake a'ōbin ma, i. Ēn ipi juacat mutaicin, i. Ēn soat podi ma edipap kuḡ, i. Soat podi ma a'ōbuyxi, i. Ēn acā soat podi ma a'ōbacaap kuḡ, i.

Imēn ip jebibododon cebe—yabikbikap cejeat pe.

5

¹ Gebuje taperadup otupcoco tup'amūnmūnatup. Yabikbikap cejeat pui beatup otupcoco—iba'at kadiat pui beatup. Tupararak o'tuptop xepxep kadi ma. Tupmuyḡmūḡap osodop serabu jo'ian. 7 em o'tupmuyḡmūḡ ip.

² Deus ekawēn tojtot'ukat tak ojojoho ya'ōbacaat.

— Abu itaybit tupmuywut am? Ka'ūma ma — io'e ixe ya'ōberen.

³ Imēnpit itaybicat ka'ūmḡu osunuy. Kabi be ka'ūmḡu. Ipi ju dak ka'ūmḡu. Ipi diotpe dak ka'ūmḡu. Ka'ūma ma itaybit tupmuywut am tup co am. ⁴ Otōn cīcā ka'ūmḡu buye itaybicat tupmuywut am tup co am. ⁵ Imēnpuye aypaat o'e owebe:

— Wa ḡu! Ak'i juy ece. Judá diwat pe iba'ore ḡu tupmuywut am — io'e. — Ixe acā itaybit tupmuywut am. Ixe be ma tup co but — io'e. — 7 beat imuywut put ixe be — io'e owebe. — Ixe leāo buxim ya'ōca. Ya'ōbuyxi jīā ixe Davi naxeḡebit — io'e owebe.

⁶ Gebuje mēmē ojojoho—ovelha. Cūḡ'i osunuy yabikbikap pidase. Ebadipdip itabēgayū ixe akokoreren osodop ya'ōbuyxiayū dak. Kuy hima ce'ū osunuyiat puxim osunuy. 7 be osodop yakanasūyū. Ita dak 7 be ma o'sutanuy. 7 be itateat puxim Deus biōḡbuk—soat ka kay imujumayū.

⁷ Mēmē o'ju yabikbikap cejat topabe. Ibodup o'tupu ibui bewi iba'at kadiatup. ⁸ Tupu buje ebadipdip itabēgayū pig'i o'at ipi ju mēmē wap. Ya'ōbuyxiayū dak pig'i o'at ip cewap ya'ōbuyxi jīā cexe ip puye. Soat ip harpa'a kuḡ osodop yamuye am. Wa'e buximat kuḡ tak ip osodop—ouro muḡēḡē kuḡ. Topapūn osodop tide'okuatim. Deus ebekitkit kawēnwēn ceweju iap tide'okuati buxim. ⁹ Pibodo iisuan o'jebibododon ip. Imēn ibibodo ip:

Kuy juk e'ū eḡuy, i. Pūḡ ḡu juk etaxijo e'ūap puye soat tiwatwayū'in, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak, soat iwarururuayū'in tak, soat kaka daḡayū'in tak, i. Imēnpuye etaybit tupu am, i. Etaybit tupmuywut am tak, i. ¹⁰ A'ōbi ma soat eipi juayū kukukayūm jeedop ip Deus eju, i. Paiyū buxim kapikpig jeedop ip Deus peam—ocekuukukat peam, i.

Imēn ip ibibodo.

11 Waram ġuto oceak. Deus ekawën tojtjot'ukayū oya'ġojo. De'at ġu ip osodop—kiiii iän. Imuweġün pa'ore osodop io. Ade ġjã ma ip. Kacũġcũġ'i ip osodop yabikbikap akokoreren. Ebadipdip itabëġayū akokoreren tak, ya'öbuyxiayū akokoreren tak. 12 Ya'öberen o'jebibododon ip. Imën ibibodo ip: Ovelha buxim oe'üiat soat podi ma jedipap kuġ, i. Soat podi ma ja'öbacaap kuġ, i. Soat podi ma xipacap kuġ, i. Soat podi ma jetaybitbicap kuġ, i. Soat podi ma ja'öcaap kuġ, i. Soat podi ma ja'öbuyxiap kuġ, i. Soat podi ma jedipap kuġ, i. Soat kayap podi ma ocecockok Cekay, io'e ip jebibodo be. Imën ibibodo ip.

13 Soat ma ip jebibododon o'e ġebuġe bit wa'öpiju—kabi beacayū, ipi juacayū dak, ipi diotpeacayū dak, tibog cġcāti dagacayū dak—soat kakeayū. Imën ibibodo ip:

Soat podi ma ħn pit xipat, i. Soat podi ma ħn pit a'öbuyxi, i. Soat podi ma ħn pit edip, i. Soat podi ma ħn pit a'öbaca, i. Imën cuy acece ewebe soat em, i. Soat em tak wuybu'um ġu acesop imën i'e am ewebe, io'e ip jebibodo be xik'i yabikbikap peat pe—mēmē—ovelha buxim oe'üiat pe.

14 — Imën cuy ace — i o'jede ebadipdip itabëġayū.

Ya'öbuyxiayū dak pig'i o'at'at ip topabe—aypapayū. Pig'i o'at'at ip “Soat podi ma ħn xipat” i'e am cebe.

6

1 Mēmē tupmuymũġmũġap o'ġuywut wetabutpe. Koapat o'ġuywut. 7 be osodop ip tupmuymũġmũġap.

— Ejot cuy — io'e ya'öberen ebadipdipayū'in—itabëġayū'in.

Nobano a'ö buxim o'ya'önuŷ ya'öpuruġ.

2 Waram ġuto oceak. Cavaru oġoġo irucat. Yakpi jeġeat daruk kuġ oeku. Ixe xeat ouro muġëġë o'jomöġ ya be—ipi kukukat abeat—idip cġcāt. O'jēm soat a'öbacaap mu'ümü'üm. Soat a'öbacaap mu'üm äm o'jēm.

3 ġebuġe mēmē wara'at o'ġuywut tupmuymũġmũġap. Xepxep o'ġuywut kuy.

— Ejot cuy — io'e wara'at itabëġayū'in ebadipdipayū'in.

4 Wara'at osodot cavaru ipakpukat. Ixe xeat ja'öbacaap o'ġüm yakpi jeġeat pe. — A'öbi nopagöġöm je'e ip jeweweju ipi dagacayū — io'e cexeat yakpi jeġeat pe. Ka'üma ip kaba'üm je'e wara'at eju. — A'öbi jenopagöġöm je'e ip soat — io'e cebe.

Payao o'ġüm cebe yobogät.

5 ġebuġe mēmē wara'at o'ġuywut tupmuymũġmũġap. Ebaþũġ kuy o'ġuywut.

— Ejot cuy — io'e wara'at ebadipdipayū'in itabëġayū'in.

Waram ġuto oceak. Wara'at oġoġo cavaru iokat. Yakpi jeġeat imupe-sarurunap kuġ oeku jebui be. 6 Wuya'ġioat oya'ġojo. Ebadipdip itabëġayū parakpewi oya'ġojo.

— Þũġ litrom trigodadei tadeiboġ cġcã je'e—þũġ kabia ekapikapteim je'e — io'e. — Ebaþũġ litrom cevadadei dak tadeiboġ cġcã je'e—þũġ kabia ekapikapteim je'e — io'e. — Oliveira'a xepti bit etimukërërën ġu juy — io'e. — Üva'abidi dak etimukërërën ġu juy — io'e.

7 ġebuġe mēmē wara'at o'ġuywut tupmuymũġmũġap. Ebadipdip o'ġuywut kuy. Ebaþũġ mabuk opop imuywut'umat.

— Ejot cuy — io'e wara'at ebadipdipayū'in itabëġayū'in.

⁸ Gebuje waram ġuto oceak. Cavaro ipekpukat ojojajo. Yakpi jejeat putet Ce'ūap i osunuy. Ixe dobatban oekuku ip ce'ū'ūayū dopdopap pewiayū. Cexeat o'jekawēn ce be ip.

— Adeayū juy epeyaoka ipi juayū — io'e cebe ip. — Ebadipdip tobuxik puje, pūġ cuy epeyaoka — io'e cebe ip. — Nopagōġōm ip epeġuap, repibun tak — io'e. — Wātaxipi pibun tak epeġuap ip, awaydip taġan tak, ika'uan — io'e cebe ip.

⁹ Gebuje mēmē wara'at o'ġuywut tupmuymūġmūġap. Ebadipdip o'ġuywut kuy. Xepxep mabuk o'jepoyat imuywut'ūmat. O'yaokaka ip iayū'ūm'ūm biōġbuk ojojajo wūnca mupikupikap'a diotpe caixa'a diotpe. Itakomaayū juk ixeyū o'yaoka Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn ip puye, cekawēn taġ oekuku ip puye dak. ¹⁰ Ya'ōberen o'jewāwā ip:

— Ocekukukat, ēn soat podi ma a'ōbaca — io'e ip. — Soat taġ eisu — io'e ip ya'ōberen. — Icēmān e'e'ukat ēn. Puġūn xe'e ipiat ecesupi'ajojoat kūyjobit'ūmayū be? — io'e ip. — Puġūn xe'e ipiat ecesupi'ajojoat ocaokaayū be? — io'e ip ya'ōberen.

¹¹ Iboceat cesay o'ġūm cebe ip soat pe—irucat.

— Epeyebodoy buk yopūt — io'e cebe ip. — Itakomaayū buk eykitpitpiyū yaoka ma — io'e cebe ip. — Eybure kapikpik'ukayū'in yaoka mabuk ip apēn cuk adi ip eyaoka iap puxim — io'e cebe ip. — Ixeyū aoka'ūm pima bit cuy epeyebodoy — io'e cebe ip.

¹² Gebuje mēmē wara'at o'ġuywut tupmuymūġmūġap. 6 be o'ġuywut kuy. Pūġ ma omuy imuywut'ūmat. Imuywut puje ipi o'jexixi jġā ma. Kaxiepiat iok o'e paġo iokat puxim—mudiuhu doti buxim. Kaxiaat tak ipakpuk o'e doy buxim. ¹³ Kasopta dak o'ta'at'at kabi bewi. O'ta'at'at ipi ju. O'ta'at'at figo'a muy'at'acap puxim—yakicat'a muy'at'acap puxim—kabidoxixi be yamuy'at'acap puxim. ¹⁴ Kabi dak o'je'arabot apēn wuyju taperadup mu'arabotboniap puxim. Co'a dak o'jeawede jenuyap pewi soat'a. Tip'aweroro dak o'jedipewede jediptūyap pewi soat.

¹⁵ Gebuje soat ipi juayū kukukayū o'jewemunēm—iecuġapyū dak, so-rarayū kukukayū dak, ibubut adeayū dak, ya'ōcayū dak. Soat ipi juayū o'jewemunēm: jekpiwatpi ma kapikpik'ukayū, tei'ūm kapikpik'ukayū dak. Soat ip o'jewemunēm co'a kūy daġ, co'a binūnpe dak. ¹⁶ Te'e ma ip o'jewāwā ya'ōberen wita'a be, co'a be dak.

— A'a'at cuy ocejeje ocemunēm ām — i te'e ma o'e ip co'a be, wita'a be dak. — Ocemunēm cuy epe'e xik'i yabikbikap pe iat pe ocedobuxikap puxim — i te'e ma o'e ip. — Ocemunēm cuy epe'e mēmē itakoma ocekey buye — i te'e ma o'e ip. ¹⁷ — Mēmē itakoma jġā ocekey, ya'ō kayayū dak — io'e ip. — Ixeyū etakomaap ebapukap kabia ajēm puje, ka'ūma ma jepoyat. Soat i'ūm — io'e ip.

7

¹ Gebuje Deus ekawēn tojtot'ukayū ojojajo ebadipdipayū. Kacūġcūġ'i osodop ip ipi'abi daġ. Kabido ixikixik'uk osodop ip ebadipdip kadiwiatpido. Kabido ixikixik'uk ip osodop ipi kay ibido kopap puxim, tiboġcāati kay dak, tūmūn'ip'ip kay dak. ² Wara'at ojojajo ġebuje bit Deus ekawēn tojtot'ukat. Kaxi jēmjemap kadiwi oajēm. Oajēm teku Deus ebekit iam imubararakap kuġ jebui be—teku soat em itaicat ebekit iam imubararakap kuġ. Ya'ōberen o'jewāwā jebadipū be—Deus ekawēn tojtot'ukayū be—ebadipdipayū be. Deus kuy juk ja'ōbacaap o'ġūm ixeyū be. Ja'ōbi ixeyū o'ġuju ipi mukērērēn ām, tiboġcāati mukērērēn ām tak.

³ — Deus buywatwat'ukayū dopa'a osetopa'amubararak teku Deus ebekit iam — io'e cebe ip. — Ocewebe ixeyū dopa'a mubararak'ūm pima bit, ipi epeḡukērērēn ḡu, tibogčicāati dak epetimukērērēn ḡu, tūmūn'ip'ip tak epeyomukērērēn ḡu — io'e cebe ip.

— Ha'a — io'e ip.

⁴ Pebūrū iteyū Deus ebekitkiyū iap o'ḡuwēn owebe—o'topa'amubararak ip iap. Tak ḡu o'topa'amubararak ip—ade jĵā ma—144,000 be. Kiiiān. Soati watwat'in o'topa'amubararak ip—Israel naxegebitbiyū'in. ⁵⁻⁸ 12,000 be o'topa'amubararak ip Judá diwatwat'in; 12,000 be Rubem diwatwat'in tak; 12,000 be Gade diwatwat'in tak; 12,000 be Aser diwatwat'in tak; 12,000 Nafali diwatwat'in tak; 12,000 be Manassés diwatwat'in tak; 12,000 be Simeão diwatwat'in tak; 12,000 be Levi diwatwat'in tak; 12,000 be Issacar diwatwat'in tak; 12,000 be Zebulom diwatwat'in tak; 12,000 be José diwatwat'in tak; 12,000 be Benjamim diwatwat'in tak. Ibūrū ma ip o'topa'amubararak teyūku Deus ebekitkiyū iam.

⁹ Waram ḡuto oceak. Tak ḡu wuyjuyū io'e kiiii. Ade jĵā osodop ip. Imuwegūn pa'ore ma osodop ip, ade jĵā buye. Soat eipi watwat'in osodop ip, soat tiwatwat'in tak, soat iwarururuyū'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak. Mēmē abikbikap wap osodop ip jesay kuḡ—irucat kuḡ. Kosunano kuḡ osodop ip jebui be.

¹⁰ — Deus acā wuydaxijojom — io'e ip ya'ōberen. — Mēmē dak wuydaxijojom — io'e ip. Ixe ma xik'ī jabikbikap pe — io'e ip ya'ōberen.

¹¹ Deus ekawēn tojtjot'ukayū dak kacūḡcūḡ'i osodop ip yabikbikap akokoreren—ya'ōbuyxiayū dak, ebadipdip itabēḡayū dak. Pig'i o'at ip yabikbikap wap “Ēn soat podi ma xipat” i'e am Deus pe.

¹² O'jebibododon ip Deus pe. Imēn ibibodo:

Imēn cuy jeenuy, i. Deus ma soat podi ma xipat, i. Ixe ma soat podi ma jedipap kuḡ, i. Ixe ma soat podi ma itaybitbit, i. “Xipat cīcā ēn ocexe” i juy ace cebe, i. Soat podi ma ja'ōbuyxiap kuḡ, i. Soat podi ma ja'ōbacaap kuḡ, i. Soat podi ma jebacaap kuḡ tak, i. Imēn ma ixē ḡasū. Kuyaje dak imēn jeenuy. Soat i'ūm puje dak, imēn ma jeenuy, i. Imēn cuy jeenuy, io'e ip jebibododon.

¹³ — Abuyū suteyū cesayruruca'yū? — i juk o'e owebe ya'ōbuyxiat, aypaat. — Pomawi ip osodot? — io'e owebe.

¹⁴ — Bay'a, ōn ma wetaybit ḡu. Ēn acā etaybit — i juk oce cebe.

— Ixeyū ipiat'ajojom cīcā juk adi osodop — io'e owebe. — Inaka ibu'u ḡu o'e ip kūyjobit am Jesus a'ō kay — io'e. — Mēmē o'jedoyekereren wuywebeam iap kay itabat ip. Imēnpuye soat tag iisu ip doti iwuy'isuat puxim. Soat tag ip ikērēat kuḡ ḡu — io'e owebe. ¹⁵ — Imēnpuye ip kacūḡcūḡ'i Deus abikbikap wap ḡasū — io'e owebe. — Deus buywatwan ip kabiam, kabioḡ tak — io'e. — Deus xe ip nuynuy ḡasū. Yabikbikap peat soat em ag cekay ip xipat'umat ebapukap puxim — io'e. ¹⁶ — Waram pit irem ḡu ip. Soat em ibeḡbeḡ ma. Ibi'puruḡ ḡu dak ip jeedop. Kajepi kuḡ cīcā ḡu dak ip jeedop — io'e owebe. ¹⁷ — Mēmē ma ixeyū kukukan jeenuy apēn ōhō iwat xipan jeōhōyū kukap puxim. Ixeyū idujowat wuymutaicinapti kay tikōn ām. Deus itadisup ip. Waram pit ip jeetōn ḡu — io'e owebe.

8

¹ Gebuje mēmē wara'at o'ḡuywut tupmuymūḡmūḡap. Amap o'ḡuywut. 7 be o'ḡuywut kuy. Ka'ūmḡu wara'at o'e. Kuy oi'ūm. Darem ma ip osodop mūḡ kabi beacayū—meia hora ma. ² Deus ekawēn tojtjot'ukayū ojojjo

gebuje—7 beayū—Deus xe kacūg̃cūg̃'iyāyū. Jexeat parasuy jo'iat o'g̃ūm cebe ip. Pūg̃ pepepe ma o'g̃ūm cebe ip.

³ Wara'at oajēm tōmte'okuatōm mupikupikap'a kay Deus ekawēn tojtjot'ukat—caixa'a kay. Cūg̃'i osunuy iboce. Tōmte'okuatōm mūn'a kuḡ oajēm—ouro muḡēḡē'a'a kuḡ. Iboceat tōmte'okuatōm o'tōmūm cebe tōm'ade.

— Deus ebekitkit kawēnwēn ceweju soat ip — io'e cebe iboceat. Ixeyū ekawēn cuy eḡuwekoy tōmte'okuatōm eju tōmupikupikap'a be ouro muḡēḡē'a'a be Deus abikbikap wap — io'e cebe.

⁴ O'tōmuwekoy Deus ebekitkit ekawēn eju. O'tōmupik. Tōmte'okuatōmtiḡ o'jedigeu Deus kay cekawēn tojtjot'ukat pui bewi—Deus wap cūg̃'iat pui bewi. Deus ebekitkit ekawēn tak o'jeu cekay tiḡ eju. ⁵ Deus ekawēn tojtjot'ukat daxa o'jat tōmte'okuatōm mupikupikap'a bewi. Tōmte'okuatōm mūn'a o'yamunopapūn daxam. O'yaxik ipi kay. Yaxik puje, poroḡiat o'e soat taḡ ipi daḡ. Poroḡiat o'e soat taḡ ya'ōpararu, xiririkiat tak. Nobano dak o'e soat taḡ ipi daḡ. Ipi dak o'jexixi jījā. Tūmūn'a'ō o'jedede soat taḡ ipi daḡ.

⁶ Gebuje Deus ekawēn tojtjot'ukayū parasuy jo'iat o'jat imuyde am—7 beayū.

⁷ Koapat jeparasuy jo'iat o'ḡuyde. Akadadada o'jedaedu daxa eju—ade. Doy eju iwekoykey o'e. Kabi beat iwekoykeyat o'ḡuy'at ipi kay. Ade o'ḡupik ipi'in. Pūḡ eipi o'ḡupik ebapūḡ eipiayū'in. Xepxep pit o'jeipiepyoyat ipi'ūmat eipi. Tūmūn'ip'ip tak o'yopmupik yop'ade. Pūḡ'ip'ip'ip o'yopmupik ebapūḡayū'ip'in. Xepxep pit o'jeipepyoyat ipik'ūmat'ip. Kapī'idip tak o'tipik soatip. Ka'ūma ma o'jedipepyoyat.

⁸ Gebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'ḡuyde Deus ekawēn tojtjot'ukat. Xepxep o'e ip imuydedem kuy. Kabi beat co'a jo'iat'a o'yamuakōm tiboḡcīcāati be. Apikpiḡ pima o'yamuakōm. Ti'ade o'jediewexaxat toy. Pūḡti o'jediewexat toy. Xepxepi bit idibi mabuk o'tinuy. O'jediewexat ḡu toy. ⁹ Tiboḡcīcāati daḡayū oap ade—idibi tiyuati daḡacayū. Pūḡ'ūm oe'ū ebapūḡayū'in. Tak ḡu kobexixi dak o'ḡuyubag̃bag̃baḡ. Ade jījā. Kiīiān. Pūḡ ma o'ḡuybag̃bag̃baḡ ebapūḡayū'in—tiboḡcīcāati adopa daḡat.

¹⁰ Gebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'ḡuyde Deus ekawēn tojtjot'ukat. Ebapūḡ o'e ip imuydedem kuy. Kasopta o'ta'at kabi kadiwi taboḡata. Tasop o'tanuy wexiktak puxim. Idibi be o'taakōm. Pūḡti be o'taakōm ebapūḡtiayūdi be. Idi'a'a be dak o'taakōm. Pūḡti'a be o'taakōm ebapūḡtiayūdi'a be. ¹¹ Tacupata i iḡoda butet omuy—kasopta butet. Ixeda akōm puje idibi dak ticup o'e pūḡ kadi. Pūḡti ticup o'e ebapūḡayūdi'in. Ade oap ipi watwat tikōn puje. Oap ip ticup pibun.

¹² Gebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'ḡuyde Deus ekawēn tojtjot'ukat. Ebadipdip o'e ip imuydedem kuy. Pūḡ kadi kaxiepiat o'sutamukērērēn. Kaxiaat tak o'sutamukērērēn ip pūḡ kadi. Kasopta dak o'sutamukērērēn ip pūḡ kadi. Imēnpuyē kaxiepipū ma o'e kaxi takērē buye. Kaxiamat tak yopīt ma kabiam o'e. Kasopta dak yopīt ma kabiam o'e. Kabiok oeku ebadipdip hora bima kabia bun. Kabiok oeku ebadipdip hora bima ixima bun.

¹³ Waram ḡuto oceak. Dace oceḡebaa'ījojo. Um cīcā jepupupum oeku. Ya'ōberen ixē dace o'jewāwā.

— Karem ḡu ipi juayū! — io'e ya'ōberen. — Ipiatpi'ajojom cīcā jeedop ip — io'e ya'ōberen. — Karem ḡu ipi juayū — io'e. — Ipiat'ajojom cīcā jeedop ip — io'e. — Warara'acat ḡasū jeparasuy jo'iat ḡuyde Deus ekawēn tojtjot'ukayū — io'e. — Ebapūḡayū mabuk jeparasuy jo'iat ḡuyde — io'e. — Ixeyū be imuyde buje, ipiat supi'ajo jījā ipi juayū — io'e ixē dace.

9

1 Gebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'guyde Deus ekawên tojtjot'ukat. Pügöpögi o'e ip imuydedem kuy. Kasopta jo'iat ojojojo—kabi kadiwi o'takopiata jo'iat. Kabi beat chawe o'güm ixé be iküybioreg cîcâatküy domudip'ukap echave. ²Kasopta jo'iat iço küy o'suküynomudip'uk ibo echavem. Iküynomudip'uk puje, o'tigcém iküy bewi. Waên yobogat peatig puxim o'tigcém. Igodiğ kaxi o'gupiném tigbog cîcâ buye. Soat tağ o'e kabiok. ³Arôxêkxêk co'iyü o'kop ixé diğ eju. Ipi kay ip o'kop. Dat puxim ip tögtaipi osodop Deus a'öbi.

⁴— Kapî'idip cuy epetimukêrêrên gu — io'e kabi beat cebe ip—arôxêkxêk co'iyü be. — Tümün'ip'ip tak cuy epeyopmukêrêrên gu — io'e. — Wara'at tak cuy epe'gukêrêrên gu kadaî — io'e. — Teku Deus ebekit iam topa'a bararuk'umayü kay acâ juy epeju — io'e. — Ixeyü be acâ juy ipiat epe-supi'ajoat — io'e cebe ip—arôxêkxêk co'iyü be. ⁵— Gasü bit puk yaoka pi ma eywebe — io'e cebe ip. — Ipiat pit epesupi'ajojoat cebe ip 5 kaxi bun ma — io'e cebe ip.

Ixeyü arôxêkxêk co'iyü tögtaipi osodop ip dat puxim. ⁶Deus ebek-itkit'umayü be ipiat o'supi'ajojoat ip dat tögtaipi jo'i 5 kaxi bima—topa'a bararuk'umayü be. Imênpuje je'üap kudadam ip jeeku. Inaka je'üap ip tobuxik gu. Je'ü ojuy ma'gu ip jeeku. Inaka ce'ü ba'ore je'e ip.

⁷Ixeyü arôxêkxêk co'iyü cavaroyü buxim osodop ip—jenopağöğöm cumayü buxim—icaat kuğ ip jewebe. Jadağat kuğ ip oeku ouro muğêgê jo'iat kuğ. Ağokatkat topa buxim ip o'topadop. ⁸Ayacat'adap puxim ip o'yadaptop. Leão nüy buxim o'tüydrop ip. ⁹Icaat kuğ oeku ip jeküm'a eju—ferro muğêgê kuğ. Carro jenopağöğöap kay daodaodao ma cucum iap a'ö buxim o'cegeba'a'önuy—cavaroyü imupuxikpuxigiap a'ö buxim. ¹⁰Dat puxim ip oeku tögtaipiat kuğ jekpu be. Jenöğtapian ma juk adi oekuku ip ipiatpi'ajojoan topa'a bararuk'umayü be. 5 kaxi bima juk adi oekuku ip ipiatpi'ajojoan cebe ip. ¹¹Ixeyü kukukat iküybioreg cîcâatküy beayü kukukat osunuy. Ixe butet Abadam i omuy Judeuyü a'öm—Hebreu a'öm. Apolião i omuy İbutet Grego a'öm. İbutet wuymu'üm'üm'ukat iape wuya'öm.

¹²Kuy püğ o'kap ipararu jîjâat. Xepxep mabuk omuyku.

¹³Gebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'guyde Deus ekawên tojtjot'ukat. 6 be o'e ip imuydedem kuy. Tömte'okuatöm mupikupikap'a bewiat'a'ö oya'ïjojo—ouro muğêgê'a bewiat'a'ö—Deus abikbikap wapat'a'ö. ¹⁴Ixe a'ö o'jekawên ixé Deus ekawên tojtjot'ukat pe—imuyde isuat pe.

— Ebureyü juy eguwekap — io'e. — Ebadipdip omuy ip taomünmün — io'e. — Taomünmün ip omuy Eufratesdi xe—tibogati xe — io'e.

¹⁵Kabi beat a'öbi ixeyü Deus ekawên tojtjot'ukayü soat kuğ ip osodop jebui be. Soat kuğ ip osodop püğ yaoka am ebapüğayü'in—ipi watwat'in. Deus epeju i'eap wiwim ip osodop. Wara'at koato be gu jeeju ip ixeyü aoka am, wara'at kaxi be gu dak, wara'at kabia be gu dak, wara'at ehora be gu dak. Deus pe “Epeju” i'e buje acâ jeeju ip ixeyü aoka am. Ixeyü ebadipdi-payü o'guwekap. ¹⁶Pebürü ixeyü esorarayü iap awêg oyawêgtobuxik kuy. Tak'üm ip osodop—ade jîjâ. Kiiiän. 200,000,000 be ip osodop—cavaro akpi jejeayü—nopağöğö'ukayü. ¹⁷Sorarayü öhõyü ojojojo wexey jo'iat pe cavaroyü. Ixeyü akpi jejeayü dak ojojojo. Soat yakpi jejeayü icaat kuğ ip osodop jeküm'a eju. Pügüpüg iküm'a ejuat ipakpuk osunuy daxa buxim. Warara'acat iremrum osunuy wita'a buxim—yadeibogat'a buxim—safira'a buxim. Warara'acat ipekpu osunuy enxofrenöm puxim. Cavaro'a leão'a

buxim o'yanuy. Ibi dagwi dig cēmcēm o'e daxadiḡ, enxofrenōmtiḡ tak. Daxa dak cēmcēm o'e ibi bewi. ¹⁸ Ade jījā ipi watwat oap ip cavaro bi dagwi ijēm'ibit pibun—daxae pibun, daxadiḡ pibun tak, enxofrenōmtiḡ pibun tak. Pūḡ'ūm oe'ū ebapūḡayū'in. Xepxep o'jepoyat. Imēn ma ip oap. Xere'ūma ipi watwat oap. Ade jījā. ¹⁹ Cavaroyū ipi watwat o'yaoka jebi bewi o'jēm ian, jedoaybu bean tak. Ipiat o'supi'ajojoat ip ipi watwat pe puybu nuypi jo'i.

²⁰ Cavaroyū ipiatpi'ajojoanap epere buje, jemumuḡē kay jetabucap o'jepere ḡu ip—o'jepoyat'iyāyū. Wuyju Deus kay iap co'i ip osodop jemumuḡē kay jījā. Jemumuḡē kay jījā ip osodop—ouro muḡēḡē kay, prata muḡēḡē kay dak, bronze muḡēḡē kay dak, wita'a muḡēḡē kay dak, ip muḡēḡē kay dak. Ibiōḡbuk kērēayū kay dak ip osodop. Ixeyū emumuḡēḡē be ijo ba'ore, cekūyjo ba'ore dak ip, cexīḡxīḡ pa'ore dak ip. Inaka tūybe iteyū deusyū iān o'e ip. Oe'ū'ū ḡu ip arōxēkxēk co'iyāyū nūy pibun, cavaro nūy pibun tak. Imēnpit jetabucap o'jepere ḡu ip jemumuḡēḡē kay. Deusat kay ḡu ip o'e. ²¹ Wara'acat aokakaap ip o'jepere ḡu. Jebukaypacap tak o'jepere ḡu ip. Warara'acat tayxi kaykayap tak o'jepere ḡu ip. Warara'acat itop kaykayap tak o'jepere ḡu ip. Warara'acat pubut tujupa'um'umap tak o'jepere ḡu ip. Oibu'un ḡu ip ikērēat muḡēḡēm.

10

¹ Gebuje wara'at ojojoho Deus ekawēn tojtjot'ukat—ya'ōbacaat. Kabi kadiwi kom pima ojojoho. Ixe esay kabikerereat co'i osunuy. Koropsanobu o'jebueku yakokorenen. Ixe dopa kaxiepiat puxim o'topanuy. Ixe dao daxae iecūḡat puxim o'taonuy—isopat puxim. ² Livrodup kuḡ osunuy jebui be—tup'īcatup kuḡ—tupayaatup kuḡ. Jei o'suimōḡ tiboḡ cīcāati be jedaoat kadiat i. Jedao'ūḡat kadiat i bit o'suimōḡ ipi be. ³ Ya'ōberen o'jewāwā leāo ewāwāap puxim. Cewāwā buje 7 be xiririkpaw'iat o'ya'ōbu ya'ōberen. O'jepaw ya'ōberen. ⁴ Cepaw isum apēn cuk ip o'e iaptup kuka otupmubararak. Kabi beat pit o'jekawēn owebe.

— Apēn 7 be xiririkpaw'iat o'e owebe iaptup ḡu juy etupmubararak — io'e owebe. — Etupmubararak ḡu juy warara'acat pe itaybicap puxim — io'e owebe.

⁵ Gebuje o'jebaepacūḡ kabi kay Deus ekawēn tojtjot'ukat jeba'at kadi—tiboḡ cīcāati be cūḡ'iat—ipi be cūḡ'iat—kuy ojojoiat. ⁶ O'jekawēn Deus a'ōpiju. Ixe Deus soat em itait. Je'ū ḡu ixe bit. Ixe juk kabi o'ḡuḡē, soat kabi beacat tak. Ipi dak cuk o'ḡuḡē, soat ipi juacat tak. Tiboḡ cīcāati dak o'timūḡē, soat tidaḡacat tak.

— Gasū bitibun ḡu jeku — io'e Deus a'ōpiju. ⁷ — “Soat je'bapuk obikuyap tag,” i juk o'e Deus jebuywatwat'ukayū be—jekawēn muwēnuwēn'ukayū be — io'e owebe. — Apēn Deus ibikuy osunuy iap iba'arēm osunuy soat pe kuy bima — io'e. — Ixe ekawēn tojtjot'ukat pe jeparasuy jo'iat muyde buje bit, soat je'bapuk apēn ibikuy osunuy iap tag—kanomūmat pe jeparasuy jo'iat muyde buje — io'e owebe.

⁸ Kabi kadiwiat a'ō waram oya'ījojo. Waram o'jekawēn owebe.

— Tupayaatup cuy etupu—tup'īcatup—Deus ekawēn tojtjot'ukat pui bewi—ipi be cūḡ'iat pui bewi—tiboḡ cīcāati be cūḡ'iat pui bewi — io'e owebe.

⁹ Oju cekay.

— Ma — i oce cebe. — Etupūm owebe, — i oce cebe.

— Juku — io'e. — Etupu — io'e owebe. — Etup'o — io'e. — Ebi be bima tupkurukuru je'e eit puxim — io'e. — Edada be bit, tupsak je'e — io'e.

¹⁰ Otupu ibui bewi tup'icatup, tupayaatup. Otupkūn. Otup'o. Tupkurukuru o'e obi be bima. Tupkūn puje bit o'e tupsak odada be.

¹¹ — Waram tak cuy apēn Deus adeayū idaxijo iap ekawēn cuy eguwēnuwēn soat pe — io'e owebe. — “Ixe soat tiwatwayū'in idaxijo pin,” i juy ece, “soat ka watwayū'in tak, soat eipi watwayū'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak,” i juy ece soat pe — io'e owebe.

11

¹ Gebuje kabi beat imuwegūngūnap'ip o'yopūm owebe.

— Deus eju kawēnwēnap'a juy eyamuwegūn—yaboğat'a — io'e owebe. — Wūnca mupikupikap'a dak cuy eyamuwegūn—caixa'a — io'e. — Pebūrū paxi e'em “Ēn xipat cīcā,” i Deus pe ceweju kawēnwēnap'a be? Ixeyū dak cuy eguwegūn — io'e owebe. ² — Kacūgkadiat pit cuy eguwegūn gu—yakokorerenayū yanaxinōm — io'e. — “Wekawēn kay'ūmayū jeōm oweju kawēnwēnap'a naxinōm pe,” i juk o'e Deus — io'e owebe. — 42 kaxi bun warēmtağ ma jeku ip Deus ka dağ—ikērēat kuğ guiat ka dağ — io'e owebe. ³ — Xepxepayū oğuju wekawēn muwēn ām — io'e. — Ikurususucat kuğ jeku ip jesay kuğ oceğuycūğ eykay eyju warēmtağ ma jekukum puye iap mubapuk am soat pe. Ibun cīcā jeedop ip Deus ekawēn muwēnuwēn—1,260 kabia bun — io'e.

⁴ Ixeyū xepxepayū oliveira'ip puxim wekawēn muwēnuwēn'ukayū. Lam-parina'a mūn puxim tak ip—ipi juacat kukat etabun anuynuyat'a buxim.

⁵ Warara'acayū warēmtağ ixeyū xepxepayū kuk ojuy bima, daxa cēmcēm ikōmbie dağwi yaoka am. Imēnpuye je'ū ip warēmtağ ikuk ojuyayū. ⁶ Ixeyū a'ōbi muba'at ajēmjem gu Deus ekawēn muwēnuwēn ip pima. Deus a'ōbacaap kuğ ip xepxepayū. Idi'a dak ip idimuwxat toy ja'ōbi. Ja'ōbi ip warēmtaksuğat gudot ipi juayū mu'ūm ām, ku beecat mu'ūm ām tak, ku muypi'ūm ām. Imudot pima, ip gudot.

⁷ Deus ekawēn muwēn epere isum yoboğ cīcāt jajēm ipararu jījāat. Jajēm ikūybioreğ cīcāt kūy bewi. Jebacacan je'e xepxepayū eju. Xepxepayū a'ōbacaap gu'um ipararu jījāat. Yaoka ip. ⁸ Ixeyū'um'um jebit po'i jeedop akidağ ikaboğatka be—korosa be ixeyū kukukat o'subamupaya ip iatka be. Po'i jeedop ip uk'a ukpibubu be soat pe ijo am. Ibo ka watwat kay ġebum pima:

— Sodoma ka watwat co'i ip ikērēat kuğ — i wuyju e'em. — Egito eipi watwat co'i ip ikērēat kuğ — i dak.

⁹ Ibun'uma jeak ip adeayū ixeyū'um'um jebit kay—ebapūğ kabia bun ma, ipidaseat kabia dak. Adeayū jeak ixeyū'um'um kay—soat eipi watwat'in, soati watwat'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak, soat iwarururuayū'in tak. Ikot an gu ip.

— Ixeyū'um'um cuy epejokot gu — i je'e ip soat.

¹⁰ Icokcok cīcā je'e ip ipi juacayū xepxepayū'um'um oe'ū iap kay—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'um'um oe'ū iap kay. Peta guğē ip jecokcokap pibun ma. Iūmūmap je'gūm ip jewewebe jecokcokap pibun. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū ipiat o'supī'ajoat ipi watwat kay—ixeyū xepxepayū. Imēnpuye icokcok je'e ip xepxepayū'um'um e'ūap kay. ¹¹ Xet. Xet. Xet. Kabiam. Kaxicuğ pima, puw, Deus o'jepuw cekay ip jebidom. Waram ip o'jetait. Kirik'ay. O'āy'ay ip. Imēnpuye iparara jījā ip o'e waram ip o'jetait iap o'tobuxik puye. ¹² Kabi beat ya'ōberen o'jewāwā xepxepayū be—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū be—waram o'jetait'iyayū be.

— Epeyeu juy ijodi — io'e cebe ip.

Jekay itakomaayū etabun ma ip o'jeu kabi kay gebuje bit. Kabikererereat tag ip o'jeu.

¹³ Ceu isum ip ipi o'jexixi jījā. Pūg kadi o'sukamu'ūm 10 beatka'in. Tak gu oap ip ipi exixi buje. Ade jījā oap ip. 7,000 beayū'ūm'ūm oap ip. Iparara jījā o'e ip o'jepoyat'iaiyū.

— Deus soat podi ma ya'ōbaca — io'e ip jeparara pibun. — Kabi beacayū kukukat soat podi ma ya'ōbaca — io'e ip jeparara pibun.

¹⁴ Kuy xepxep o'kap ipararu jījāat. Aḡ cuy epesop imēnpit. Wara'at cuy omuyku ipararu jījāat. Ebapūg jeedop ip.

¹⁵ Gebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'guyde Deus ekawēn tojtjot'ukat. 7 be kuy imuydedem o'e. Ka'ūmḡu wara'at. O'e kuy.

— Gasū Deus soat kukukan o'e — io'e kabi beayū ya'ōberen. — Ixe emunaē dak soat kukukan o'e ḡasū — io'e ip. — Soat em ixe soat kukukan jeenuy. Puḡūn xe'e ixe soat kukukan iap i'ūm? Ka'ūma em ma — io'e ip.

¹⁶ Ya'ōbuyxiayū dak pig'i o'at'at ip jedop am ipi ju Deus wap “Ēn xipat” i'e am cebe—24 beayū, Deus xeayū, jabikbikap ceje kaxixik'iaiyū.

¹⁷ — Ocekukukat, ēn acā Deusat — io'e ip. — Ēn soat podi ma a'ōbaca — io'e ip. — Gasū ēn etabēg — i. — Kuyje dak cuk adi etabēg eguy — i. — Kuy jak a'ōbacaap egubapuk soat pe — i. — Imēnpuye “Ēn xipat cīcā,” i oceju e'em ewebe — i. — Soat kukukan ece ḡasū — io'e ip. ¹⁸ — Ekay itabut'ūmayū itakoma jījā ekay, etakomaap mubapukap ehora oajēm puye — i. — Gasū ipiat esupi'ajojoat a'ōkay'ūmayū be — i. — Imēnpuye itakoma jījā ip ekay — i. — Apēn cuk adi oekuku ip ipi ju bima iaptei eteida soat pe ce'ū'ūayū be — i. Cedaḡ ma juk adi oekuku ip iaptei eteida ebuywatwat'ukayū be—ekawēn muwēnuwēn'ukayū be dak, soat ebekitkit pe dak, ibuyxim ekukuk'ukayū be dak — i. — Soat pe cedaḡ ma eteida—yobogayū be, ka'ūmaayū be dak — i. — Gasū dak ipi mu'ūmu'ūm'ukayū eḡu'ūm—a'ōkay'ūmayū — io'e.

Imēn o'e ip ya'ōbuyxiayū Deus pe.

¹⁹ Deus nuynuyap'a exīntabi o'jekoce gebuje—kabi beat'a. Deus ekawēn kukatopa mūn'a yabapuk o'e soat pe—witadopa be ibararak iat mūn'a—caixa'a—ouro muḡēḡē'a. Iḡo'a jo isum xiririkiat o'jepaw ya'ōpuruḡ. Kōnēkōnēk io'e. Xiririk xiririk io'e. Ipi o'jexixi jījā. Akadadada o'ta'at ipi be ta'ade.

12

¹ Gebuje wara'at ipararuat ojojjo kabi be yobogāt. O'jebapuk omukūyjo am apēn guyjom jebapuk iam. Koam ayacat ojojjo. Tekabek oeku kaxiepiat kuḡ. Kaxiaat ixe i diotpe osunuy. Ouro muḡēḡē osunuy ya be—12 be kasopta kuḡ. ² Yukreḡ osunuy. It kam pasuḡ osunuy. Ya'ōberen o'jewāw je'it pibun.

³ Gebuje wara'acat o'jebapuk kabi be omukūyjo am apēn guyjom jebapuk iam. Seḡemoxixi jo'iat ojojjo ipakpukat. 7 be ya'a o'yanuy. Soat'a be ouro muḡēḡē kukukuḡ osunuy. 10 be yakanasū. ⁴ Ta'adeata kuḡ oeku jenomuju jedoaybu eju kasopta. Pūḡta o'ta'uk kasopta ebapūḡayūda'in. Tamuy'at'an oeku ipi kay. Cū. O'jecūḡ yukregat tobuxik puje. Ixe wap cūḡi osunuy i'it oap ojuy. Ikap isum i'it o ojuy osunuy. ⁵ Ayacat o'su'itkap aḡokatkat. Ixe aḡokatkat soat ka kukukan jeenuy guyjom. Ya'ōpuruḡ ip jukuk jebui be icaat kukat puxim. Ka'ūma ma kūyjobit'ūm jeenuy ixe a'ō kay. Soat ya'ō kay jeedop ip kūyjobit. Bekicat kap isum Deus pit o'takoy. Kabi kay o'tujuu soat em jeenuy ām jexe. O'tujuu seḡemoxixi be i'oap puxim. ⁶ Ayacat tak o'jenapōn

uk'a'ūmat kay. Iboce kuy juk Deus soat o'gumuxipan tūy ām. Deus xipan jukuk iboce. 1,260 kabia bun xipan jukuk.

⁷ Gebuje nopagōgōm o'e ip jeweweju ma kabi beacayū. Miguel a'ōkayayū nopagōgōm o'e segemoxixi a'ōkayayū eju. Miguel a'ōkayayū Deus ekawēn tojotjot'ukayū. Segemoxixi a'ōkayayū Deus ekawēn tojotjot'uk osodop ip kuy bima. Gasū bit oibu'un ip Deus ekawēn tojotjon. ⁸ Miguel a'ōkayayū segemoxixi a'ōkayayū a'ōbacaap o'gū'ūm. Top pa'ore o'e ip kabi be. Deus oibu'un ip ikug. ⁹ Segemoxixi o'gūjēm ip kabi bewi. Kuyje segemoxixi puybum osunuy—Deus ekadai be osunuyiat. Ibiōgbuk kērēayū kukukat ixē. Satanás i ibutet. Ibutet ade. Soat ipi watwat muḡuykukuku'ukat ixē. Ixē ma o'joxik ip kabi bewi. Ipi kay o'joxik ip ya'ōkayayū eju.

¹⁰ Gebuje kabi beat oya'ĵjojo. Ya'ōberen o'jekawēn. Imēn ixē o'e:

— Gasū bit Deus ipi juacayū daxijojoapi oibu'un — io'e. — Kuy juk ja'ōbacaap o'gubapukpuk soat pe — io'e. — Ixē acā soat kukukan o'e — io'e. — Deus emunaē dak ja'ōbacaap o'gubapukpuk soat pe—Cristo — io'e. — “Soat podi ma wa'ōbaca,” io'e soat pe — io'e. — Wuykitpitpiyū muymuy'ukat o'joxik kabi bewi — io'e. — Ixē te'e ma imuymuy'uk ip osunuyunuy Deus pe — io'e. — “Ikērēat kuḡ eyju Deus xe,” i te'e ma e'e'uk osunuyunuy. Soat em wuykitpitpiyū muymuy'uk osunuyunuy—kabiabun, iximabun tak — io'e. — Deus ixē bit o'joxik kabi bewi — io'e. ¹¹ — Iparara ḡu ip osodop warara'acat pe jaokaap puxim wuykitpitpiyū Jesus kayayū — io'e. — Jetabucap o'jeperē ḡu ip jaokaap puxim. Itabut osodop ip mēmē buxim o'jedoyekereren je'ū ām wuywebeam iap kay — io'e. — Ibu'u ḡu o'e ip kawēn icēmat muwēn ām — io'e. — Imēnpuye jemuymuy'ukat a'ōbacaap o'gū'ūm ip — io'e. ¹² — Imēneju: “Kabi icokcok cuy jeenuy,” i ōn e'em. “Kabi beacayū dak icokcok cīcā juy jeedop ip,” i ōn e'em — io'e. — Karem ipi juacat, tibog cīcāti beacat tak — io'e. — Ipiat'ajojom cīcā ip jeedop, ibiōgbuk kērēayū kukukat kuy o'kop cekay ip puye — io'e. — Itaybit darem ma ipiat osupi'ajojoat Jesus kay itabucayū be iam — io'e. — Imēnpuye itakoma jĵā o'e — io'e.

¹³ Ipi be juk oxik ip iam itaybit pima, ayacat tobatban oeku—agokatkat'it'it kukat tobatban—ikap'isuat kukat tobatban. Tobatban oeku yaoka ojuy.

¹⁴ Inaka Deus dace buximat egeba o'cegebaūm ayacat pe. O'cegebaūm cebe pupupum jenapōn ām jaka kay—uk'a'ūmatka kay. Ibo ka be Deus xipan ixē jukuk. Ebaḡūḡ koato bun xipan jukuk, ipidaseat koato dak. Cekaykay ba'ore jeenuy puybu jo'iat pe. ¹⁵ Segemoxixi bit idibi o'timujēm jekōmbie dagwi. Idixidi buxim o'timujēm. O'timujēm wūy jĵā ayacat tujowacap ojuy. ¹⁶ Ipi bit ayacat o'taxijo. O'jedeg idibi ōm ām segemoxixi kōmbie dagwiati ōm ām.

¹⁷ Imēnpuye segemoxixi itakoma jĵā o'e ayacat kay. O'ju nopagōgō ām ixē uktakyū eju—soat eju—Deus ekawēn kay kūyjobicayū eju—Jesus ekawēn taḡ jekuku'ukayū eju—kawēn icēmat taḡ jekuku'ukayū eju. ¹⁸ Segemoxixi bit ka'oririt pe osunuy. Cūḡ' i osunuy ka'ūma kuḡ ma—ibuipuk ma.

13

¹ Gebuje ipararu jĵāat ojojoko. Tibog cīcāti bewi jeuhum o'e kapurūḡ kay. 7 be ya'a. 10 be yakanasūyū. Ouro muḡēḡē kukukuḡ osunuy soat akanasū dag warara'acat kukuk'ukat adaḡat puxim. Deus muymuyap ibararak osodop soat'a dag. ² Ixē ipararu jĵāat leopardo buxim osunuy—wida buxim. Ixē i urso i buxim—widabaro i buxim. Leāo bi buxim o'subinuy. Segemoxixi ja'ōbacaap o'gūm ipararu jĵāat pe. Jabikbikap tak o'gūm cebe. Imēnpuye segemoxixi jo' i o'e ya'ōca. Kūyjobit o'e ip segemoxixi a'ōkayayū ipararu jĵāat

a'ō kay dak. ³ Pūg'a werowero kuḡ o'yanuy ipararu jījāat'a. Ce'ūat'a jo'i o'yanuy. Weroweroḡ pit kuy oiyo. Imēnpuye:

— Apēnpuye xe'e oe'ū gu werowero pibun? — io'e ip jewewebe ipi daḡacat. Itabēḡbēḡ o'e ip yajojom. Kūyjobit ip o'e ya'ō kay oe'ū gu buye. ⁴ Segemoxixi ja'ōbacaap o'ḡūm ipararu jījāat pe. Imēnpuye soat ipi juacat itabut cīcā osodop segemoxixi kay. Ipararu jījāat a'ō kay dak ip osodop.

— Soat podi ma ipararu jījāat ja'ōbacaap kuḡ — i te'e ma o'e ip. — Ka'ūma be ma ixe a'ōbacaap mu'ūm put — i te'e ma o'e ip. Tūybe segemoxixi Deus iān o'e ip.

⁵ Segemoxixi o'jekawēn ipararu jījāat pe.

— Deus cuy ejomuymuy — io'e cebe. — Ekawēnkērēm cuy eguy — io'e cebe — Quarenta e dois kaxi bun cuy ejeku ipi daḡayū paraktaḡ — io'e cebe.

⁶ Imēnpuye ipararu jījāat Deus o'jomuymuy jījā. Deus o'subutetmuymuy. Deus nuynuyap tak o'jomuymuy jījā. Kabi beayū dak o'jomuymuy jījā.

⁷ — Deus ebekitkit eju juy nopagōḡḡm eguy — io'e segemoxixi cebe. — Eḡubu'un cuy ip Deus kay — io'e ipararu jījāat pe.

Segemoxixi ja'ōbacaap o'ḡūm cebe soat tiwatwat'in ya'ō kay i'e am, soat eipi watwat'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak, soat iwarururuayū'in tak. Soat ip kūyjobit o'e ya'ō kay. ⁸ Imēnpuye jewemuḡuykukukum ip je'e ipi juacayū. Tūybe Deus iān je'e ip ipararu jījāat pe.

— Ēn acā Deusat — i te'e ma je'e ip.

Ixe kay ip itabut je'e apēn wuyju wuyetabut Deus kay iap puxim. Mēmē buxim oe'ūiat pubutup pe ibutetet ḡu ip—abuyū Deus xe itait jeedop iaptup pe. Iḡodup pe osodop ḡu ibutet ip ipi muḡē'isum ma.

⁹ Iboam eyetaybit pin pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop. ¹⁰ Taomūnmūn ijuibit taomūn ma ip. Payaom yaoka'ibit yaokan ma ip payaom. Imēnpuye yukpiceḡēm ḡu juy jeedop ip Deus ebekitkit jetabucap kuḡ ipiat'ajojom ma'ḡu ip. Itabut cīcā juy jeedop ip cekay.

¹¹ Gebuje wara'at ojojoko ipararu jījāat. Xepxep osodop ip ḡasū. Ipi bewi o'jēm badiwi. Xepxep akanasū o'yakanasūnuy. Cordeiro'it'it akanasū jo'i. Segemoxixi ekawēn co'i o'jekawēn kawēnkērē. ¹² Ya'ōbaca jījā osunuy koapat ipararu jījāat a'ōbacaap co'i. Ja'ōbacaap mubapukpuḡ osunuy koapat ipararu jījāat etabutpe.

— Koapat ipararu jījāat a'ō kay juy epesop — io'e soat ipi juayū be. — Werowero pibun oe'ū pin iat a'ō kay juy epesop — io'e cebe ip. — Kuy oiyo iat a'ō kay juy epesop — io'e cebe ip.

Imēnpuye ya'ō kay o'e ip ipararu jījāat a'ōbi. ¹³ Wuywebe imuḡē ba'oreap mubapukpuḡ oekuku koapat ipararu jījāat. Ja'ōbacaan daxa o'ḡukopkop kabi bewi. Ipi kay o'ḡukopkop soat etabutpe ixeyū mutabut am jewekay. ¹⁴ Soat ipi juayū o'ḡuḡuykukuku iba'oreap o'ḡubapuk puye. Wuywebe i'e'ba'oreat mubapukpuḡ osunuy koapat ipararu jījāat etabutpe.

— Koapat ipararu jījāat puximat cuy epeḡuḡē wita'am — io'e soat ka watwat pe. — Payaom werowero ip o'ḡuḡēiat puximat cuy epeḡuḡē — io'e. — Oe'ū ḡuiat puximat cuy epeḡuḡē — io'e.

Imēnpuye ixe buximat o'ḡuḡē ip wita'am. ¹⁵ Kanomūmat ipararu jījāat ya'ōbacaap o'jat koapat pewi ja'ōbacaan. Ya'ōbacaap o'jat koapat puximat mutait am. Imēnpuye o'jetait koapat puximat—wita'a muḡēḡē. Cekawēn put o'e. Jekay itabut'ūmayū dak yaoka but o'e cebe.

16-17 — Obutet cuy epebutetmubararak eybūnū'a be eyba'at kadi, eydopa'a be dak — io'e. — Obutet mubararak'ūm pima, wenúmero ma epeġubararak eydopa'a be, eybūnū'a be dak — io'e.

Imēn ixē o'e soat pe ipi juayū be—ya'ōbuyxiayū be, ya'ōbuyxi'ūmayū be dak; yopīcayū be, kariwayū be dak; jekpiwatpin ma kapikpik'ukayū be, tei'ūma kapikpik'ukayū be dak. Cewebubut pu ba'ore osodop ip topa'a bararak'ūm pima, ibūnū'a bararak'ūm pima dak. Tarekrek tak teida ba'ore ip osodop ixē butet ibararak'ūm pima, ibutet enúmero ibararak'ūm pima dak.

18 Wuyetaybitbicap cuy ajat wuyetaybit am iboam. Wuyetaybit pima bit ixē enúmero imuwēgūn put kuka o'e wuywebe. Aġokatkat putet co'i ixē enúmero. Ixē enúmero 666.

14

1 Deus omukūyjojom mabuk osunuy apēn jebapuk āmap kabia be iam. Apēn jebapuk āmap kabia bima iap cocom mabuk oġuy wexey jo'iat pe. Mēmē buxim oe'ūiat ojojojo. Cūġ'i osunuy co'a bicūġpe—Siāo'a bicūġpe—Jerusalēm ka beat'a bicūġpe. Adexiri osodop ixē eju—144,000 beayū. Mēmē butet ibararak osodop topa'a be ip. Ixē eby butet tak ibararak osodop topa'a be ip. 2 Kabi kadiwiat'a'ō dak oya'ījojo. Ya'ōboġ o'ya'ōnuy ti'acap'a'ō jo'i. Ya'ōpuruġ tak o'ya'ōnuy xiririkiat'a'ō jo'i. Ya'ōdip cīcā dak o'ya'ōnuy adedeayū jebubut'uk muydedem pimaap a'ō buxim—harpa muydedem ip pimaap a'ō buxim. 3 Ixeyū 144,000 beayū pibodo iisuan ip o'jebibododon. Deus abikbikap wap kacūġcūġ'i osodop ip jebibododon, ebadipdip itabēġayū wap tak, 24 beayū ya'ōbuyxiayū wap tak. Ka'ūma be ma itaybit put ibo pibodom. 144,000 beayū be acā itaybit put—Deus emudaxijojoyū be acā—ipi ju oekuku'iyayū be acā. 4 Ixeyū 144,000 beayū o'jewemukērērēn ġu—pūġ em tak ka'ūma. Soat taġ iisu ip osodop ayacat eju o'jepo ġu bukiat puxim. Mēmē badiptatam oekuku ip soat taġ. Deus ixeyū o'taxijo kūyjobit'ūmayū parakpewi—ipi juacayū parakpewi. Ixeyū ma koam o'jewejak Deus kay soat em jedop am cexe. Mēmē kay dak o'jewejak ip soat em jedop am cexe. 5 Napapa'uk ġu ip osodop. Soat taġ ip iisu.

6 Gebuje wara'at ojojojo Deus ekawēn tojtjt'ukat. Um oeku eium. Kopkom oeku kawēn idipat muwēn ām soat pe ipi juayū be—soat iwarururuayū be, soat tiwatwat pe dak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū be dak, soat eipi watwat pe dak. Kawēn idipat i'ūm ġu. Soat em itabucayū ibo muwēnuwēn jeedop. I'ūm ġu cekawēn—kawēn idipat.

7 — Ibuyxim cuy Deus epejukuk — io'e ya'ōberen um cīcāat. — “Deus soat podi ma ya'ōbaca,” i juy epe'e'e — io'e. — Gaxīn ma ixē Deus ideida soat pe apēn ipi daġ pima juk adi oekuku ip iaptei — io'e. — Xipacat je'ġūm xipacayū be. Ipiat supi'ajoat ikērēat mujurūġrūġ'ukayū be bit — io'e. — “Warara'acat podi ma ēn xipat,” i juy epe'e Deus pe — io'e. — Ixē Deus kabi o'ġujurūġ, ipi dak — io'e. — Tiboġ cīcāati dak o'timujurūġ — io'e. — Idi'a dak o'ti'amujurūġ — io'e.

8 Wara'at Deus ekawēn tojtjt'ukat koapat nomuju oeku. Um oeku eium. — Babilōnia ka watwat puximayū a'ōbacaap oi'ūm — io'e. — Ikērēat muġēġe'uk osodop ip soat ka watwat eju — io'e. — Warara'acat taxyi eju jepopo'ukap puxim ikērēat muġēġe'uk ip osodop, warara'acat itop eju jepopo'ukap puxim tak — io'e. — Gasū bit ixeyū a'ōbacaap oi'ūm — io'e.

9-10 Wara'at Deus ekawēn tojtjt'ukat ojojojo—soat taġ iisuayū. Ebapūġ ip um oekuku eium.

— Ipararu jĵāat pe “Ēn xipat cĭcā” i'e'e'ukayū ipiat supi'ajojo jĵā—ixe jo'iat pe “Ēn xipat cĭcā” i'e'e'ukayū dak — io'e. — Ibutet pararak topa'a beayū dak ipiat supi'ajojo jĵā—ibutet pararak ibūnū'a beayū dak — io'e. — Deus itakoma jĵā je'e ixeyū kay. Itabotaidabotbot ġu je'e ixeyū kay—pūġ kay dak ka'ūma. Iba'ore je'e cebe ip jenapōn ām ipiat'ajojoap puxim — io'e. — Ipiat supi'ajojo jĵā ma ip. Daxa be ipiat supi'ajojo ip, enxofre isopat pe dak — io'e. — Deus ekawēn tojotjot'ukayū etabutpe ipiat supi'ajojo ip, soat tag iisuayū etabutpe. Mēmē etabutpe dak ipiat supi'ajojo ip — io'e. ¹¹ — Ixeyū beaptiġ jediġeuhum soat em daxadiġ. Ka'ūmġu kabi daġ tiġ'ūmat. Soat em ma tiġteġ e'em. Iximabun, kabiabun tiġteġ e'em — io'e. — Ixeyū be ipiatpi'ajojoap tak i'ūm ġu. Cebodoy ba'ore cebe ip. Kabiabun ipiat'ajojom ip jeedop, iximabun tak—ipararu jĵāat pe “Ēn xipat” i'e'e'ukayū, ixe jo'iat pe imēn i'e'e'ukayū dak—topa'a be ibutet pararakayū — io'e.

¹² Apēn ibutet pararak ibūnū'a beayū ipiat supi'ajojo jĵā iap kay ġebum pima, yuġpiceġēm ġu juy jeedop ip jetabucap kuġ Deus ebekitkiyū—Deus a'ō kay kūyjobicayū—Jesus kay jetabucap kukayū.

¹³ Gebuje kabi kadiwiat'a'ō oya'ĵojo.

— Pūġpūġ xipacayū'in mabuk yaoka ip ġasū itakomaayū jetabucap eperē'ūmayū, ipararu jĵāat putet mubararakan ibu'u'uayū — io'e. — Icokcok ip jeedop o'yaoka ma'ġu ip — io'e. — Iboap cuy eġubararak taperadup pe — io'e.

— Icēmān ēn e'em — i Deus biōġbuk o'jede. — Icokcok cĭcā ma ip jeedop — io'e. — Ipi ju bima o'jekapikpik cĭcā ip wuykukukat peam — io'e cebe—kabi beat pe. — Ce'ū buje bit ip cebodoy — io'e. — Kapikap kay ġu ip je'e — io'e cebe. — Jekaba'ūm ip — io'e. — Xīpan cĭcā ip o'jekapikpik iaptem tak ip idujuu jeweju — io'e cebe.

Imēn Deus biōġbuk o'jede kabi kadiwiat'a'ō wa'ōpju.

¹⁴ Apēn jebapuk āmap kabia bima iap cocom mabuk oġuy wexey jo'iat pe. Aġokatkat co'iat ojojojo. Xik'i osunuy kabikerereat ceje. Ouro muġēġē kuġ jabe osunuy. Pēġap kuġ osunuy jebui be—tūybibiat kuġ.

¹⁵ Deus ekawēn tojotjot'ukat o'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi. O'jewāwā ya'ōberen kabikerereat cejeat pe.

— Epēġām cuy etiptakat soat eipi daġatip, kuy o'taop puye — io'e ya'ōberen. — ġasū ma juy etiptakat — io'e.

¹⁶ Imēnpuye cococo'i o'e. Tiptatkan o'e jepēġām kabikerereat cejeat. Jepēġap o'ġuyco. Soat eipi daġatip takatkan o'e. Pere. Soat o'tiptakat. Kuy o'jepere.

¹⁷ Gebuje wara'at ojojojo Deus ekawēn tojotjot'ukat. Ixe dak o'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi—kabi beat'a bewi. Ixe dak pēġap kuġ osunuy tūybibiat kuġ.

¹⁸ Ibocewi wara'at Deus ekawēn tojotjot'ukat o'jēm tōmte'okuatōm mupikupikap'a xewi. Ixe daxa kukuk'ukat osunuy tōmte'okuatōm mupikupikap'a beat taxa kukuk'ukat. Ixe o'jewāwā ya'ōberen jebure be—pēġap kukat pe.

— Epēġām cuy uva'adot eyadot'aġobidakat — io'e. — Soat eipi daġatip pe juy eyadot'aġobidakat — io'e. — Kuy o'yaop — io'e ya'ōberen.

¹⁹ Imēnpuye cococo'i o'e. Yaġobidatkan oeku soat eipi daġ uvadip tag. Perēh. O'jepere. O'yamōġ yamucakcakkap'a be yabidi'uk am. Deus ipiat supi'ajojoat kūyjobit'ūmayū be apēn ip uva'a mucakcakcaġ iap puxim.

²⁰ Ikabogatka etakobe yamucakcakcaġ ip osodop. Xere ġu o'yabidijēm

uva'abidi. Yamucakcakcakap'a bewiapti kŭyjobit'ũmayũ'ũm'ũm toy buxim. Xere ġu toy o'toyjẽm. Kiiii iãn toy. 3000 quilometrom o'toyjẽm. Toydibida pũġ metro ipidase dak o'jedoyeku—Deus ekawẽn kay kŭyjobit'ũmayũ'ũm'ũm toy.

15

¹ Gebuje wara'at ipararuat ojojoho kabi be yoboġat. O'jebapuk omukũyjo am apẽn ġuyjom jebapuk iam. ⁷ be ojojoho Deus ekawẽn tojtotjot'ukayũ. Omukũyjoap iba'arẽm mabuk osunuy oxe. Yoboġ osunuy. Ipararu jĩĩaat osunuy. Warẽmtaksuġat kuġ ip oekuku—ãmap kuġ. Ipi kay ixik puje Deus jetakomaap ġu'ũm.

— Eju ma warẽmtaksuġat epejoxik kŭyjobit'ũmayũ be — io'e Deus cebe ip. — Wa'õbi ma ipiat cuy epesupi'ajojoat cebe ip — io'e. — Ixeyũ acã ojojoket wetakoma eykay iap mubapuk am soat pe kŭyjobit'ũmayũ be — io'e Deus cebe ip—⁷ beayũ be.

² Gebuje iodi buximat ojojoho—vidro muġẽġẽ. Vidro iwekoykey osunuy daxa eju. Ixiriruk osunuy. Ipararu jĩĩaat a'õ kay'ũmayũ dak ojojoho—ixe jo'iat a'õ kay'ũmayũ dak—jebutet enũmero kukat kukat a'õ kay'ũmayũ. Kacũġcũġ'i ip osodop iodi buximat xe—vidro muġẽġẽ xe. Harpa'a muydedem ip osodop—Deus emuaũm muydedem. ³ Moisés bibodom ip o'jebibododon—wuykukukat puywatwat'ukat pibodom. Mẽmẽ buxim oẽ'ũiat pibodom tak ip o'jebibododon. Ibom o'jebibododon ip:

Ocekukukat, ẽn acã Deusat, i. Ẽn soat podi ma a'õbacaap kuġ, i. Yoboġ cĩcã eguġẽġẽiat, i. Ocecokkok cĩcã ġebum am emumuġẽ kay, i. Ẽn soat tiwatwat kukukat, i. Soat em cũġ ma ẽn ocekuġ, i. Icẽmãn acã ẽn e'em, i. ⁴ Abu ibuyxim ġu ekuġ? Soat ma ibuyxim ekuġ, i. Abu kuka i'e pin ġu “Ẽn soat podi ma a'õbaca” i? Soat ma imẽn i'e pin, i. Ẽn acã ikẽrẽat kuġ ġu, i. Soat taġ eis, i. Soat tiwatwat jajẽm “Ẽn xipat cĩcã” i'e am ewebe, i. Soat em cũġ ma ẽn wuykuġ iap cocom soat ipi juacayũ, i.

Ibom o'jebibododon ip. ⁵ Cebibododon epere buje, Deus eju kawẽnwẽnap'a oyajojo. Xĩntabi ekoce buje oyajojo. Torojo'a o'yanuy ibo'a be—Deus nuyuyap cĩcãap'a. ^{6,7} beayũ o'jẽm Deus eju kawẽnwẽnap'a bewi Deus ekawẽn tojtotjot'ukayũ. Warẽmtaksuġat kuġ ip osodop ipiat'ajoan kŭyjobit'ũmayũ be. Cesaysopsepat kuġ ip osodop irucat kuġ, iarixiġsũġat kuġ. Ouro muġẽġẽ kuġ ip osodop jekũm'a eju. ⁷ Pũġ ebadipdip itabẽġayũ'in bacia'a jo'iat'a o'yaũmũm soat pe ⁷ beayũ be—ouro muġẽġẽ'a. Soat ip yakuġ pũġpũġpũġ jebui wedim. Yanopapũn ip o'yadop Deus etakomaap kuġ—soat em itaicat etakomaap kuġ. ⁸ Deus soat podi ma jedipap kuġ iaptiġ o'jedigepeõġpõġ soat'abi daġ Deus eju kawẽnwẽnap'abi daġ, Deus soat podi ma ja'õbacaap kuġ iaptiġ tak. Soat iõm pa'ore ip osodop badiat'abi be ⁷ be Deus ekawẽn tojtotjot'ukayũ be warẽmtaksuġat xikap epere'ũm pima—ipiatpi'ajojoan epere'ũm pima.

16

¹ Gebuje Deus eju kawẽnwẽnap'abi oya'ĩjojo. O'jekawẽn ya'õberen ⁷ be Deus ekawẽn tojtotjot'ukayũ be.

— Epeju juy — io'e cebe ip. — Bacia'a buximat'a beati juy epetixik ipi kay—Deus etakomaapti — io'e. — Deus etakomaapti juy epetidi soat kŭyjobit'ũmayũ be — io'e. — Epeju — io'e.

² Koapat o'ju Deus ekawẽn tojtotjot'ukat. Jebacia'a buximat beati o'tidi ipi watwat kay. Imẽnpuje weroweropi o'jebak cebe ip—topa'a be ipararu jĩĩaat

putet kukayū be—ixe jo'iat a'ō kayayū be dak. Ipi jījā osodop, ierep cīcā dak, iohe gu dak. Kuy pūg ma jebacia'a buximat beati o'tixik.

³ Gebuje wara'at o'tidi jebacia'a buximat peati. O'tidi tibog cīcāati be tiyuati be. Imēnpuye o'jediewexat. Ce'ūatoy buxim o'e. Imēnpuye idibi daḡacat oap soat. Soat ip oap idibi daḡayū'ūm'ūm. Kuy xepxepayū jebacia'a buximat peati o'tidi.

⁴ Gebuje wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi idibi kay—tiyu'ūmati kay. Idi'a daḡ tak o'tidi. Imēnpuye o'jediewexat. Toy o'jediewexat. ⁵ Wara'at Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jekawēn Deus eju ḡebuje bit. Ixe idibi kukukat osunuy—soati kukukat. Ixe ekawēn oya'ḡjojo.

— Ēn ikērēat kuḡ ḡu—pūg em tak ka'ūma — io'e Deus pe. — Cūḡ ma ēn ipiat'ajon kūyjobit'ūmayū be soat pe — io'e. — Soat em ma etait. Kuyje dak cuk adi etait eḡy — io'e. ⁶ — Kūyjobit'ūmayū ma juk adi ebekitkiyū'ūm'ūm o'yaoka. O'toymukereren ip. Ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm tak o'yaoka ip — io'e. — Gasū bit cuy etoykōnat cebe ip toymukererenapeim — io'e. — Ikērēm cuk adi ip oekuku iaptei bubum ip ḡasū exewi — io'e Deus pe.

⁷ Tōmte'okuatōm mupikupikap'a xeat'a'ō dak o'jekawēn wa'ōpiju.

— Ocekukukat, ēn acā Deusat — io'e. — Ēn soat podi ma a'ōbaca — io'e. — Ēn cedaḡ ma ipiat'ajojan kūyjobit'ūmayū be — io'e. — Cūḡ cīcā ewebe ipiat'ajon cebe ip kūyjobit'ūm cīcā ip puye — io'e.

Kuy ebapūḡayū jebacia'a buximat peati o'tidi Deus ekawēn tojtjt'ukatayū.

⁸ Gebuje wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi kaxiepiat etabe. Imēnpuye adedeayū oipik ipi watwat. ⁹ Kūyjobit'ūmayū oipik cīcā kaxie pibun. Imēnpuye ip Deus o'jomuymuy jījā, ixe warēmtaksuḡati o'tidiat cebe ip puye. Imēnpit ikērēat muḡḡēḡap o'jepere ḡu ip. “Ēn soat podi ma a'ōbaca,” i'e bu'u'u jījā ip osodop Deus pe.

Kuy ebadipipayū jebacia'a buximat peati o'tidi Deus ekawēn tojtjt'ukatayū.

¹⁰ Gebuje wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi ipararu jījāat abikbikap pe—idip cīcāat pe. Imēnpuye kabiokboḡ o'e cekay. Soat ya'ō kayayū kay dak kabiokboḡ o'e. Jekō ip o'sukōaha ipibun ma. ¹¹ Deus tak o'jomuymuy jījā ip kūyjobit'ūmayū. Kabi becat kukukat o'jomuymuy jījā ip ipiat o'supi'ajo ip puye, werowero kuḡ ip puye dak—soat taḡ ipi jījāat kuḡ puye. Inaka oibu'un'ūma ip ikērēat muḡḡēm. O'jēm'ūma ip e iekērēate daḡwi.

Kuy 5 be jebacia'a buximat peati o'tidi.

¹² Gebuje wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi. O'tidi idibi be—tibogati be—Eufrestesti be. Imēnpuye o'tiap. Idibi o'tiapat taḡ e o'jeeebapuk. O'tiap ipi juayū kukukayū beapem—kaxi jēmap pewiacat peapem. ¹³ Ebapūḡ ibiōḡbuk kērēayū dak ojojojo. Muo buxim ip osodop. Pūḡ o'jēm seḡemoxixi kōmbie daḡwi. Wara'at o'jēm ipararu jījāat kōmbie daḡwi. Wara'at o'jēm jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat kōmbie daḡwi. ¹⁴ Ixeyū ibiōḡbuk kērēayū wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuḡ. Ixeyū ebapūḡayū cucum soat ka kay ika kukukayū mu'awero am nopagōḡō ām. Nopagōḡōm ip je'e. Nopagōḡōm pima Deus soat podi ma wa'ōbaca iap ḡubapuk soat pe.

¹⁵ — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop — i'e'em Cristo wuywebe. — Ibukurukat puxim oajēm — i'e'em. — Adeayū aḡ'ūm pima oajēmtojupa'um'um'ukat puxim — i'e'em. — Icockok ip je'e wajēmmap wiwi'ukayū—jewemukērērērēn'ūmayū — i'e'em. — Totiteayū buxim ip je'e wajēm puje — i'e'em. — Isūsūn ḡu ip je'e — i'e'em Cristo.

¹⁶ Ixeyū ibiōḡbuk kērēayū soat ka kukukayū o'ḡu'awero ip pūḡka be ma. Ixe ka butet Armagedom i omuy Hebreu a'ōm—Judeuyū a'ōm.

Kuy seis beayū jebacia'a buximat peati o'tidi.

¹⁷ Gebuje kanomūmat jebacia'a buximat peati o'tidi eiumwi. Deus eju kawēnwēnap'a bewiat o'jewāwā ya'ōberen—Deus abikbikap xeat.

— Kuy o'e, io'e.

¹⁸ Imēn i'e buje, xiririk. Paw. O'jepaw. Xiririkpawiat o'jepaw ya'ōpuruḡ cīcā. Tūmūn'a'ō dak o'jede ya'ōberen. Porogiat tak o'jede ya'ōpuruḡ. Ipi dak o'jexixi jījā. Puje buk a'ḡu o'jebapuk iboap? Ka'ūma ma. Gasū acā. Ipi mubapuk pujeap a'ḡu iboap ka'ūmḡu. Soat podi ma ipararuat o'jebapuk gebuje. ¹⁹ Babilōnia ka dak o'sukamuwe'ut'ut ipi exixi buje. Ebaḡḡkam o'jekaewexat. Deus soat eipi daḡatka dak o'sukamu'um. Deus o'jegebu Babilōnia ka watwat kay. Ikērēat mujurūḡrūḡxiayū kay o'jegebu. Warara'acat peap podi ma ipiat o'supi'ajoat cebe ip. Jetakomaap mu'um puje acā oibu'un ipiat'ajoan cebe ip kūyjobit'ūmayū be. ²⁰ Pa'um. O'jepa'um soat tip'aweroro. Pa'um. Co'a dak o'jeapa'um. ²¹ Akadadada dak o'ta'at'at kabi bewi tapoxiata. Pūḡpūḡta tapoxi jījā o'tadop—40 kiloata. O'ta'at'at ipi juacayū be—kūyjobit'ūmayū be. Itakoma o'e ip Deus kay ipiat'ajojom puye, warēmtaksuḡat puye dak, akadadada buye dak. Deus o'jomuyumuy jījā ip.

17

¹ Gebuje 7 beayū'in oajēm okay—Deus ekawēn tojtjot'ukayū'in—bacia'a buximat kukayū'in.

— Ejot — io'e owebe. — Apēn Deus iboka sukamu'um cīcā iap cuy oḡubapuk owebe — io'e. — Ibo ka omuy idibi xe—ti'adeati xe — io'e. — Ikērēat muḡēḡēm cīcā ip ibo ka watwat — io'e. — Apēn yapoat wara'at kaykaykay ma jepo am iap puxim wara'at kaykaykay ma e'em ip itabut. Tūybe Deusat iān e'em ip — io'e. — Imēnpuye Deus ibo ka sukamu'um cīcā — io'e owebe. ² — Ikērē jījāat o'ḡuḡē ip ibo ka watwat eju soat ka kukukayū—yapoat co'iyayū eju — io'e. — Ixe adeayū be ikērēat o'ḡujurūḡat apēn itabut'ūmayū jebureyū muka'o'on iap puxim — io'e. — Imēnpuxim ibo ka watwat tak ade kūyjobit'ūmayū be ikērēat o'ḡujurūḡat — io'e owebe.

³ Gebuje okpiwan ḡu juk ocewaḡuy. Deus biōḡbuk cuk waḡuyda. Deus ekawēn tojtjot'ukat oduḡway uk'a'umat pe. Ayacat ojojojo iboce. Xik'i osunuy wara'at ipararu jījāat akpi jeje—ipakpakat akpi jeje. Deus muy-muyap ekawēn ibararak osunuy ixe daḡ soat taḡ. 7 be ya'a o'yanuy. 10 be yakanasū o'yakanasūnūy. ⁴ Ayacat esay ipakpusk osunuy. Ouro muḡēḡēbu kuḡ osunuy soat taḡ jesay daḡ. Wita'a kuḡ tak osunuy—yadeiboḡ cīcāat'a kuḡ. Pérola'a kuḡ tak osunuy yadeiboḡ cīcāat'a kuḡ. Bacia'a buximat'a kuḡ osunuy jebui be—ouro muḡēḡē'a kuḡ. Yanopapūn o'yanuy xipat'ūmap kuḡ, wuy-musūsūnap kuḡ tak, ixe aḡokatkayūxi jījā buye. ⁵ Topa'a be ibutet ibararak osunuy. Ka'ūma ma itaybit apēnape ibutet iam. Babilōnia ka ikabogaḡatka i ikabutet osunuy. Aḡokatkayū xiayū kukat i dak ibutet osunuy. Xipat'ūmayū kukat i dak ibutet osunuy. Jekpiwatpin ma jewaḡuymukērērēn'ukat i dak ibutet osunuy. Ebaḡḡḡputet ibutet. ⁶ Ayacat ika'oat puxim icokcok osunuy ade Deus ebekitkiyū'um'um o'toymukereren puye. Ixe ayacat ojojojo. Ayacat ixeyū'um'um o'yaoka, Jesus kay jījā ip puye, jetabucap o'jepere ḡu ip puye. Oparara jījā ojeku ixe jo buje.

⁷ — Pēnpuye eparara ixe buxim? — io'e owebe Deus ekawēn tojtjot'ukat. — Ajo iba'arēm exe iam cuy ōn jemukūyjo — io'e owebe. — Abu-buxim ixe

ayacat iam tak ðn jemukũyjo — io'e. — Abu-buxim ipararu jĩjãat iam tak ðn jemukũyjo — io'e. — Apēnape subo iam tak ðn jemukũyjo—ayacat kuğ jekpi jeje iam — io'e. — Apēnape 7 be ya'aat iam tak ðn jemukũyjo — io'e. — Apēnape 10 be yakanasũat iam tak ðn jemukũyjo — io'e owebe. ⁸ — Ixe ipararu jĩjãat kuy bima itait osunuy. Gasũ bit itait gu o'e. Gaxĩn ma ixe jeejẽm ikũybioreğ cĩcãatkũy bewi. Imēnpit Deus ixẽ gu'ũm — io'e. — Abuyũ soat em itait jeedop Deus xe iaptup be ibutet pararak'ũmayũ iparara jĩjã je'e ipararu jĩjãat co buje — io'e. — Ibutetpararak gu ip ipi muğẽ'isum ma — io'e. — Ixe ipararu jĩjãat itait osunuy kuy bima. Gasũ bit itait gu o'e. Waram gu to jebapuk — io'e.

⁹ — Itaybit cĩcãat acã itaybit e'em apēnape ojojojo iam—yağuybabiati acã — io'e owebe. — 7 be ya'aat puxim 7 be ma co'a dak. Ayacat xik'i iğo'a jeje—7 beat'a jeje. Ika kukayũ buxim tak ip ya'a — io'e owebe. ¹⁰ — 5 be ixeyũ'in ibaca'ũm o'e ip. Ka'ũma ma kũyjobit ixeyũ a'õ kay gasũ bit — io'e. — Pũğ ma ixeyũ'in ya'õbacaat gasũ — io'e. — Adeayũ ixẽ a'õ kay o'e kũyjobit — io'e. — Wara'at ixeyũ'in oajẽm gu buk adeayũ kukukan. Ixe ajẽm puje bit, darem ma adeayũ kukukan jeenuy — io'e owebe. ¹¹ — Ipararu jĩjãat kanomũm adeayũ kukukan je'e—kuy bima itait osunuyiat—gasũ itait gu iat — io'e. — 7 beayũ nomukadi ixẽ dak adeayũ kukukan je'e. Deus ixẽ dak gu'ũm — io'e owebe.

¹² — 10 beat yakanasũ eyakanasũjojo — io'e. — Ixeyũ yakanasũyũ 10 beayũ buxim ika kukukayũ buxim. Adeayũ kukukayũm gu buk o'e ip. Guyjom acã je'e ip — io'e. — Darem ma ikukukayũm ip jeedop ipararu jĩjãat eju—pũğ hora ma — io'e owebe. ¹³ — Jewağuyccom ip 10 beayũ. Imēnpuye ja'õbacaap ũmũm ip ipararu jĩjãat pe. Imēnpuye ixeyũ a'õbi jeku ipararu jĩjãat — io'e owebe. ¹⁴ — Ixeyũ 10 beayũ nopagõğõm ip je'e mēmẽ buxim oe'ũiat eju. Mēmẽ nopagõğõm je'e ixeyũ a'õbacaap mu'ũm ãm — io'e. — Nopagõğõm je'e jemunomuwayũ eju, jemunaeyũ eju—ja'õkayayũ eju. Ixeyũ a'õbacaap gu'ũm mēmẽ. Ixe soat podi ma ya'õbacaat. Adeayũ kukayũ kukat ixẽ. Imēnpuye ixeyũ a'õbacaap gu'ũm — io'e owebe.

¹⁵ — Idibi dak cuk etijojo — io'e owebe Deus ekawēn tojtjot'ukat. — Ayacat xik'i osunuy ixedi adopa dağ — io'e. — Ixedi soat tiwatwat puxim, soat eipi watwat puxim tak, soat iwarururuayũ buxim tak, soat a'õm kawēnwēn'ukayũ buxim tak — io'e owebe. ¹⁶ — 10 be yakanasũat tak cuk ojojojo — io'e owebe. — Ixeyũ yakanasũyũ itakoma jeedop ip ayacaw kay—ağokatkayũxi kay. Ipararu jĩjãat tak itakoma je'e cekay — io'e. — Soat ibubut ju'uk ip cexewi. Cesay'ũm suiwat ip. Ixe aokam ip. Ixe'ũm ēn suēn'o ip. Cepoyat ip ġupik daxa be — io'e. ¹⁷ — Deus ixeyũ o'ğubikuy jebikuyap tağ jeku am. Ixeyũ o'ğubikuy jewağuyco am jeweweju. Imēnpuye Deus bikuyap tağ yaoka ip. Imēnpuye “Wuya'õbacaap cuy ağũm ipararu jĩjãat pe,” i je'e ip jewewebe ika kukukayũ. “Wuya'õbi juy ixẽ je'ku” i je'e ip jewewebe ma. Imēn ma soat jebapuk apēn cuk adi Deus o'e'e iap tağ — io'e owebe.

¹⁸ — Ixe ayacat—ejojojoiat—ikabogatka buxim — io'e owebe. — Adeayũ kukukayũ emukakukpinputka buxim — io'e owebe. — Adeayũ kukukayũ cucum ibo ka be ikērẽat muğẽ ãm — io'e owebe Deus ekawēn tojtjot'ukat.

18

¹ Iboap co buje, wara'at ojojojo Deus ekawēn tojtjot'ukat. Kopkom o'e kabi kadiwi. Ya'õbacaat osunuy. Isopsep osunuy. Imēnpuye jesopsepap kabiam soat eipi o'ğukabia.

² — O'suka'üm cĩcã ma — io'e ya'õberen. — Babilônia ka o'suka'üm cĩcã ma — io'e. — Kuy bima ya'õbacaayũ cucu'uk ip oosodop ibo ka be — io'e. — Gasũ bit ibiõg̃buk k̃er̃eayũ acã o'jepoyat ibo ka be, axikyũ ik̃er̃e j̃j̃ayũ dak — io'e. — Wasũyũ dak o'jepoyat ibo ka be—i'oibit'umat — io'e. ³ — Ibo ka watwat ik̃er̃eat o'g̃ujurũgrũgat soat ka watwat pe wuybureyũ muka'o'onap puxim, — io'e. — Jekpiwatpin ma ik̃er̃eat mug̃eg̃e'uk ip osodop ibo ka watwat eju. Ika kukukayũ dak ik̃er̃eat mujurũgrũg'uk ip osodop ibo ka watwat eju. Tarekrek kukukayũ dak jewemukariwawan'uk ip osodop ixeyũ ik̃er̃eat mug̃eg̃eaptei bubum — io'e.

⁴ Wara'at'a'õ dak oya'ĩjojo kabi kadiwiat'a'õ.

— Bekitkit, epewat cuy ite ka bewi — io'e. — Epejẽm cuy ite ka watwat xewi — io'e. — Ixeyũ buxim g̃u juy epesop — io'e. — Ixeyũ burem g̃u juy epesop ik̃er̃eat mujurũgrũg — io'e. — Ixeyũ eju ik̃er̃eat mujurũgrũg pima, Deus ipiat supi'ajoat eywebe ap̃en ipiat supi'ajoat ixeyũ be iap co'i — io'e.

⁵ — Ibo ka watwat xipat'umap mug̃eg̃exi. Imu'awero buje, kabi tẽg kuka o'e xipat'umap — io'e. — Deus o'jegebu ap̃en cuk adi ik̃er̃eat o'g̃ujurũgrũg ip iap kay — io'e. ⁶ — Ap̃en ip cuk adi warẽmtağ eykukaptei juy epeteida cebe ip — io'e. — Xepxepetim pit cuy epeteida cebe ip — io'e cebe. — Tipiati juk ip o'timug̃e eywebe tikõgaptim. Tipi j̃j̃aati juy epetimug̃e cebe ip tikõgaptim — io'e. — Ibodim cuy bacia'a epeyamunopapũn ixeyũ muka'onaptim — io'e.

⁷ — Ipiat cuy epesupi'ajoat cebe ip, idip cĩcã ip osodop jewexe iaptem — io'e. — Epegug̃yũcũg̃cũg̃ cuy ip telbog̃ cĩcãat kam pupu'uk ip osodop iaptem — io'e. — “Soat kug̃ õn ika kukukat co'i,” i te'e ma o'e ip jewebe ma. “Itayxibuk g̃u õn,” i te'e ma o'e. “Ipiat osupi'ajo g̃u—pũg em tak ka'ũma ma,” i te'e ma o'e jewebe ma. “Oguycũg̃ g̃u juy oce,” i te'e ma juk adi o'e'e. ⁸ Te'e ma im̃en cuk adi o'e'e — io'e. — Im̃enpuye pũg kabiam ma soat ipiat je'bapuk cebe—warẽmtaksug̃pi. Iwãtaxipi dak je'e. Ipiat tak supi'ajo. Re dak supi'ajo — io'e. — Daxa be ipik — io'e. — Soat iboap je'bapuk cebe wuykukukat ya'õca buye. Ixe wuykukukat Deusat—soat podi ma ya'õbacaat. Wuykukukat ap̃en ipi ju bima juk adi oekuku ip iaptei ideida soat pe — io'e. Im̃en Deus ekaw̃en tojtjot'ukat ya'õberen o'e owebe.

⁹ Babilônia ka pikpiğaptiğ co buje, iğuycũg̃ cĩcã je'e ika kukukayũ—iğo ka watwat puxim jemucokcok am ik̃er̃eat mujurũgrũg'ukayũ—yapoat eju jepopo'ukayũ buximayũ. Jeetõn ip ibo ka pikpiğaptiğ co buje. ¹⁰ Wũy ma ip jeedop kacũg̃cũg̃ i ikapikap cocom. Wuywebe dak xe'e je'e im̃en iap puxim iparara ip.

— Tadaybot cĩcã opop ip pikpiğ! — i je'e ip tiğcocoayũ. — Karem ip ipiat'ajojom — i je'e ip. — Kuy bima ikabog̃ cĩcãatkam o'sukadop — i je'e ip. — Soat pe bit ibo ka ikamu'um pa'ore o'sukadop — i je'e ip. — Deus pe bit pũg hora ma o'sukamu'um — i je'e ip.

¹¹ Ibo ka pikpiğaptiğ cocom pima, iğuycũg̃ cĩcã je'e ip tarekrek kug̃ topibiyũ dak. Ka'um̃g̃u o'e tarekrek pupu'ukayũ, oipik ip puye. Im̃enpuye cewebubut pu ba'ore o'e ip. Ka'um̃g̃u ip o'e ibubut pupuayũ. Im̃enpuye jeetõn ip. ¹² Im̃en je'e ip tõtõn:

— Abu xe'e gasũ je'jat wuyeouro, wuyepрата dak? — io'e ip jewewebe. — Abu xe'e gasũ yadeibog̃at'a yabu wuyxewi, pérola'a dak? — io'e ip jewewebe. — Abu xe'e pago je'jat wuyxewi—iarixiğat, ipakpukat tak, lã ipakpukat tak? — io'e jewewebe. — Abu xe'e gasũ soat'ip yopu wuyxewi—ip warẽmtaksug̃at'ip? — io'e. — Abu xe'e gasũ marfim mug̃eg̃e je'jat wuyxewi? — io'e. — Abu xe'e yopteibog̃ cĩcãat'ip mug̃eg̃e je'jat wuyxewi? — io'e. — Abu xe'e gasũ icaat mug̃eg̃e je'jat wuyxewi—bronze mug̃eg̃e, ferro mug̃eg̃e

dak, mármore mugēgē dak? — i'e'em ip tōtōn. ¹³ — Abu xe'e wuyxat mukunukunap je'jat wuyxewi—canela? — io'e ip. — Abu xe'e gasū tibu wuyxewi tide'oati, mirradi dak? — i. — Abu xe'e tōmpu wuyxewi pāo'anōm? — i. — Abu xe'e tibu wuyxewi uva'abidi, oliveira xepti dak? — i. — Abu xe'e tōmpu wuyxewi trigonōm? — i. — Abu xe'e tabu wuyxewi trigoda? — i. — Abu xe'e gasū gado je'jat wuyxewi, ovelha dak, cavalo dak? — i. — Abu xe'e carro je'jat wuyxewi cawaro imupuxikpuxigat? i. — Abu xe'e wuyjuyū je'jat wuyxewi jebuywatwat'ukan? — i.

Imēn je'e ip tarekrek kuḡ topibiyū jewewebe. Imēn je'e ip tōtōn pima jebubut pupu'ukayū'ūm'ūm oipik puye. ¹⁴ Imēn je'e ip ibo ka watwat pe:

— Soat eyetabikukuap kuy oi'ūm — i je'e ip ibo ka watwat pe. — Soat eybubut oi'ūm — i je'e. — Kuy bima ade idipat kuḡ epesop, ade ouro dak — i je'e ip. — Gasū bit soat oi'ūm — i je'e ip. — Waram pit epetobuxik ḡu — i je'e ip ibo ka watwat pe.

¹⁵ Ibo ka be ip o'jekariwawan. Gasū bit wūy wi ma ip o'e ikadiḡ cocom. Wuyju dak xe'e acepik iap ip imuparararan. Jewāwā ip. Jeetōn tak ip.

¹⁶ — Tadaybotbot cīcā ip opop pikpiḡ ibo ka watwat'ūm'ūm — i je'e ip. — Karem ip oipik — i je'e ip. — Kuy bima teibog cīcāat kuḡ oekuku ip, jesyay kuḡ—paḡo iadixigat kuḡ — i. — Ipakpukḡūḡūnat kuḡ tak oekuku ip, ipakpukat kuḡ tak, lā mugēgē kuḡ tak — i je'e ip. — Ouro mugēgē kuḡ tak ip oekuku jemujoipin am — i je'e ip. — Wita'a'it'it'a mugēgē kuḡ tak ip oekuku jemujoipin am, pérola'a mugēgē kuḡ tak — i je'e ip. ¹⁷⁻¹⁸ — Soat o'jepa'ūm pūḡ hora ma — i je'e ip. — Soat jekariwaap oi'ūm — i je'e ip.

Ibo ka wi wūy ma dak ip osodop ibo ka pikpiḡaptiḡ cocom kobexixi kukuk'ukayū, kobexixi daḡ cucu'ukayū dak, kobexixi mudidimiyū dak, kobexixi bewi yajēm'ibiyū be tarekrek ūmūm'ukayū dak.

— Ibo ka soat ka podi ma ikadip o'sukadop — io'e ip tig cocom pima. — Ka'ūmḡu aḡoka iboka jo'iatka ikadip cīcāatka — io'e ip.

¹⁹ Jebabim ip o'jewā'amudididiḡ ka'winōm jeḡuycūḡap mubapuk am. O'tōn cīcā ip iḡuycūḡ cīcā buye.

— Tadaybot cīcā ip opop pikpiḡ ibo ka watwat'ūm'ūm — io'e ip. — Karem ip oipik — io'e ip. — Kuy bima o'jekariwawan ip soat kobexixi kukuk'ukayū ibo ka watwat cedinheirobog cīcā buye — io'e ip. — Pūḡ hora ma oi'ūm soat. Soat ibo ka watwat pubut oipik pūḡ hora ma — io'e ip.

²⁰ — “Eyju bit eycockoḡ cuy epesop,” i ōn pit e'em kabi beacat pe — io'e kabi beat owebe. — “Eycokcoḡ cuy epesop,” i ōn e'em Deus ebekitkiyū be, Deus emumujuyū be dak, Deus ekawēn mawēnuwēn'ukayū be dak. “Eycokcoḡ cuy epesop, Deus ipiat o'supi'ajoat ibo ka watwat pe ikērēm cīcā ip osodopdopdopiapfeim,” i ōn e'em. “Apēn ip cuk adi ikērēm eykukapteim ipiat o'supi'ajoat cebe ip,” i ōn e'em — io'e owebe kabi beat.

²¹ Gebuje Deus ekawēn tojtot'ukat wita'a o'yabu ya'ōbacaat. Yaboḡ cīcāat'a o'yabu—tūmūntata mucakcakapak'a jo'iat'a. O'yaxik idibi be tiyuati be.

— Apēn iḡo'a oyaxik iap co'i Deus tak Babilōnia ka sukaxik — io'e. — Waram pit acesukajo ḡu ibo ka — io'e. ²² — Waram pit harpa muydede'ukat'a'ō aceya'tjo ḡu ibo ka be — io'e. — Wara'at pubut'uk muydede'ukat'a'ō dak aceya'tjo ḡu — io'e. — Tūmūn'uk'uk muydede'ukat'a'ō aceya'tjo ḡu, parasuy jo'iat muydede'ukat'a'ō dak — io'e. — Warēmtaksuḡ pikpik'ukat acetobuxik ḡu ibo ka be — io'e. — Waram aceya'tjo ḡu tūmūntata mucakcakapak'a'ō dak ibo ka be — io'e. ²³ — Waram acejojo ḡu lamparina'ae ibo ka be — io'e. — Waram aceya'tjo ḡu jewebumūn'isuayū icokcokapak'a'ō ibo ka be — io'e. — Ibo

ka beayū kariwawayū warara'acat podi ma ibubut ade ip osodop — io'e. — Soat kaka dagayū muḡuykukuku'uk ip osodop jebukaypacam ma — io'e. ²⁴ — Deus pit ipiat o'supi'ajoat Babilōnia ka watwat pe jekawēn muwēnuwēn'ukayū'um'um aokakaapteim—jebekitkiyū'um'um aokakaapteim—soat kaka watwat'um'um aokakaapteim — io'e.

19

¹ Iboap tomukadi, ya'oberenat'a'ō oya'ījojo ade jījā kabi beacayū a'ō.

— “Deus xipat cīcā,” i juy ace — io'e ip. — Deus acā wuydaxijjo'ukat — io'e ip. — Soat podi ma jedipap kuḡ ixē — io'e ip. — Soat podi ma ja'ōbacaap kuḡ — io'e ip. ² — Ixe cūḡ ma ipiat'ajojoan kūyjobit'ūmayū be — io'e ip. — Cedaḡ ma ipiat'ajojoan cebe ip — io'e ip. — Ipiat o'supi'ajoat aḡokatkiyūxiat pe, soat ipi juayū be ikērēat o'ḡujurūḡrūḡat puyē—ikērēat mujurūḡrūḡxi ma jewaḡuy mukērērērēnat puyē dak — io'e ip. — Deus ipiat o'supi'ajoat cebe, jebuywatwat'ukayū'um'um o'yaokaat puyē — io'e ip.

³ Waram guto o'jewāwā ip ya'ōberen.

— “Deus xipat cīcā,” i juy ace! — io'e ip ya'ōberen. — Apēn soat em kapiktḡ jediḡeuhum iap puxim, soat em cuy ipiat'ajojom tak jeedop ip Babilōnia ka watwat puximayū — io'e ip.

⁴ — Imēn cuy jeedop ip — i dak o'e 24 be aypapayū—ya'ōbuyxiayū.

— “Deus xipat cīcā,” i juy ace — io'e ip ebadipdip itabēḡayū dak.

O'jēḡ'aecōḡcōḡ ip Deus wap: — Ocecokkok cīcā ekay — i'e'em cebe. Jabikbikap ceje xik'iat wap o'jēḡ'aecōḡcōḡ ip.

⁵ Deus abikbikap pewi o'ya'ōajēm.

— “ ‘Deus xipat cīcā,’ i juy epe'e,” i ōn e'em soat ixē buywatwat'ukayū be, soat kaka dagayū be dak — io'e Deus xeat. — “ ‘Deus xipat cīcā,’ i juy epe'e,” i ōn e'em soat pe ibuyxim Deus kukayū be—ya'ōbuyxiayū be, ya'ōbuyxi'ūmayū be dak — io'e.

⁶ Gebuje wara'at'a'ō oya'ījojo. Adeayū e'awero buje iap'a'ō buxim o'ya'ōnuy. Ti'acap'a'ō buxim tak o'ya'ōnuy—ya'ōboḡ cīcāat'a'ō buxim. Konēkonēk'iat'a'ō buxim tak o'ya'ōnuy ya'ōpuraḡ.

— Gasū bit ocekukukat soat ipi juacat kukukan o'e — io'e ip. — Ixe acā Deusat ocexe — io'e ip. — Ixe soat podi ma ya'ōbacaat — io'e ip. — Imēnpuyē: “Deus xipat cīcā,” i juy ace! — io'e ip. ⁷⁻⁸ Mēmē buxim oe'ūiat ḡaxīn ma jewebumūn — io'e ip. — Ixe wadip kuy o'jewemuxipan jewebumūn am ceweju — io'e ip. — Imēnpuyē wuycōckcōḡ cīcā juy ajop — io'e ip. — Iwadip kuy jesay o'jat jewebumūnap esay—paḡo iarixiḡat muḡēḡē, isopsupat muḡēḡē, iwekoykey'ūmat muḡēḡē — io'e ip. — Imēnpuyē juy acewemucōckcōḡ! — io'e ip.

(Iwadip paḡo iarixiḡat kuḡ soat Deus ebekitkiyū idipat muḡēḡēm iape).

⁹ — Deus emunomuwayū icōckcōḡ cīcā — io'e waram Deus ekawēn tojotjot'ukat owebe. — Ixe juk o'tomuwā ip jekōn am mēmē buxim oe'ūiat ewebumūnap epeta be — io'e. — Icōckcōḡ cīcā ip iaptup cuy etupmubararak — io'e owebe. — Deus ma imēn cuk omukūyjojo — io'e owebe Deus ekawēn tojotjot'ukat.

¹⁰ Ixe be omukūyjo buje ocēḡ'aecōḡcōḡ cewap soat podi ma a'ōbuyxi ēn i'e am cebe.

— Owap pit cuy ecēḡ'aecōḡcōḡ ḡu — io'e owebe. — Ebuxim ma ōn tak Deus buywatwat'ukat, wuykitpitpiyū buxim tak — io'e. — Jesus ekawēn kay jījāyū buxim ōn tak kawēn icēmat kay jījāyū buxim — io'e owebe. —

Deus wap acã juy ecëg'aecöcöcög "Soat podi ma a'öbuyi ën" i'e am cebe — io'e owebe.

Jesus kawën icëmat muwënuwën oekukuku. Gasü dak Deus ekawën muwënuwën'ukayü icocok cîcã iboap ekawën muwën ãm, kawën icëmat cexe ip puye.

¹¹ Gebuje kabi ikoce otobuxik. Cavararo ojojoro irucat. Cavararo akpi jejeat ojojoro irucat akpi jejeat. Ixe butet soat em ja'ö dag jekuku'ukat i osunuy. Icëmat e'e'ukat i dak ibutet osunuy. Xepxeputet osunuy. Ixe cüg ma ipiat'ajoan küyjobit'ümayü be. Cedağ ma nopagöğöm jekay itakomaayü eju. ¹² Ixe eta itasop o'sutanuy daxanaböe buxim. Ade ouro muğëğë kuğ osunuy ya dag ika kukukat puxim. Ibutet ibararak osunuy topa'a be. Ixe acã itaybit jebuten. Warara'acayü bit itaybit gu. ¹³ Iekabek kuğ osunuy. Toy kuğ osunuy iekabek soat tağ. Ixe butet Deus ekawën i osunuy. ¹⁴ Ixe nomuju oekuku ip sorarayü kabi beayü. Cavaroyü akpi jeje ip oekuku ixeyü dak—irucayü akpi jeje. Cesay kuğ ip osodop irucat kuğ—iarixigat muğëğë kuğ—xipat cîcãat kuğ. ¹⁵ Ibi bewi payao cëmcëm osunuy yoboğat, tÿybibiat. Ixem payaom Deus a'ökay'ümayü a'öbacaap o'gu'üm. Ya'öpuruğ ixeyü kukukan jeenuy—icaat kukat puxim. Soat podi ma ya'öbaca ixe. Küyjobit'ümayü aokam jetakomaap mubapuk puje. Ixeyü'üm'üm toy toy'ade je'e uva'a mucakcakcakap'a bewiati buxim. ¹⁶ Ixe butet ibararak opop jeekabek tağ jedao dag tak. Ika kukukayü kukukat i ibutet. Ya'öbuyxiayü kukukat i dak ibutet. Xepxeputet osunuy.

¹⁷ Gebuje Deus ekawën tojtjt'ukat ojojoro. Cüg' i osunuy kaxiepiat eta be. Ya'öberen o'jewãwã soat wasüyü kay—umayü kay—igëmat'o'o'ukayü kay.

— Epesot cuy — io'e ya'öberen cebe ip, wasüyü be. — Epeye'awero juy peta be—Deus emumuğu be—yoboğat pe — io'e cebe ip—igëmat'o'o'ukayü be. ¹⁸ — Epesot cuy ika kukukayü'üm'üm ën o am, sorarayü kukukayü'üm'üm ën o am tak, sorarayü'üm'üm ën o am tak, cavaroyü'üm'üm ën o am tak, cavaroyü akpi jeje oekuku'iyü'üm'üm ën o am tak — io'e cebe ip—wasüyü be. — Epesot cuy soat'üm'üm ën o am—tei'üm kapikpik'ukayü'üm'üm ën o am, ja'öbi kapikpik'ukayü'üm'üm ën o am tak; ya'öbuyxiayü'üm'üm ën o am, yopicyayü'üm'üm ën o am tak — io'e cebe ip—wasüyü be.

¹⁹ Ibocewi waram guto ipararu jÿjãat ojojoro. Ixe ipararu jÿjãat o'je'awero ika kukukayü eju, ixeyü a'ökayayü eju dak. Kuy juk ip o'jewemu'awero nopagöğö ãm cavararo irucat akpi jejeat eju, ixe a'ökayayü eju dak. O'jenopagöğöm cîcã ip. ²⁰ Cavararo akpi jejeat o'e jÿjã ipararu jÿjãat pe. O'taomün. Jewexe Deus ekawën muwënuwën'ukat tak o'taomün. Ipararu jÿjãat etabutpe wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk'ukat o'taomün. Jedopa'a dag ipararu jÿjãat putet kukayü o'guguykukuku wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ puye. Ipararu jÿjãat pe "Ën xipat cîcã" i te'e ma i'e'e'ukayü o'guguykukuku. Ipararu jÿjãat o'joxik daxabog pe, enxofre nöm sop pe. Jewexe Deus ekawën muwënuwën'ukat tak o'joxik ibo be. Itabëğ ma ip o'joxik ibo be. ²¹ Cavararo irucat akpi jejeat ixik'ibiyü a'ökayayü dak o'yaoka. Payaom ip o'yaoka jebi bewi ijëm'ibin. Wasüyü o'subibu'u'un iën.

20

¹ Gebuje Deus ekawën tojtjt'uk ojojoro wara'at. Kopkom o'e kabi kadiwi. Chaveboğ kuğ osunuy jebui be—iküybioreğ cîcãatküy nomudip'ukap kuğ. Correntebu kuğ tak osunuy ibupoxi jÿjãatpu kuğ. ² Ixe Deus ekawën tojtjt'ukat seğemoxixi o'gukirik—ibiöğbuk kërëayü kukukat o'gukirik. Satanás i ibutet. Ixe o'gukirik ade koato tÿy ãm—1000 be

koato tūy ām. ³ Imukirik puje o'joxik ikūybioreg cīcāatkūy be. Chavem tak o'sukūynomudip. O'sukūymuymūgmūg tak ijēmap puxim waram soat ka daḡayū muḡuykukukuap puxim. Jeejēm ḡu 1000 be koato dak. 1000 be koato kap puje bit waram ixe ḡujēm darem ma tūy ām.

⁴ Gebuje yabikbikapyū ojojoo idip cīcāayū. Ixeyū jeje kaxikxik'iaiyū dak ojojoo. Deus ja'ōbacaap o'ḡūm cebe ip.

— Apēn ipi juayū juk adi oekuku ip iaptei juy epeteida wa'ōbi — io'e Deus cebe ip. — Xipacat cuy epeḡūm cedaḡ ma jekuku'ukayū be, — io'e. — Ipiat pit cuy epesupi'ajoat warēmtaḡ jekuku'ukayū be — io'e Deus.

Jesus kay jījā osodop iayū'ūm'ūm piōḡbuk tak ojojoo. Kuy juk itakomaayū ixeyū'ūm'ūm o'yaoka. O'ya'uk'uk ip Jesus ekawēn muwēnuwēn osodop puye—kawēn icēmat muwēnuwēn osodop puye—Deus ekawēn muwēnuwēn osodop puye. Ipararu jījāat wap tak o'jēḡ'aecōḡcōḡ ḡu ip—pūḡ em tak ka'ūma. Ixe buximat wap tak o'jēḡ'aecōḡcōḡ ḡu ip. Ibutet tak o'subutetmubararakat ḡu jedopa'a be, jebūnū'a be dak ka'ūma. Waram ip o'jetait. Soat em itait jeedop ip Cristo xe. Ixe eju dak adeayū kukukayūm jeedop ip 100 koato bun. ⁵ Imēn Deus Jesus kay jījā osodop iayū'ūm'ūm ḡutait waram. Warara'acayū'ūm'ūm pit waram ḡutait 1000 koato kap puje acā—kūyjobit'ūmayū'ūm'ūm. ⁶ Icockok jeedop ip Deus emumutaityū—koam o'ḡutait'iaiyū. Xipat cīcāat kuḡ ip jeedop—Deus xewiat kuḡ. Waram kūyjobit'ūmayū e'ū buje, ixeyū bit je'ū ḡu. Deus buywatwat'ukayūm ip jeedop paī buxim—Cristo buywatwat'ukayūm tak. Cristo eju adeayū kukukayūm ip jeedop 1000 koato bun.

⁷ 1000 koato kap puje Deus Satnaās ḡujēmat daomūnmūnap'a bewi—ikūybioreg cīcāatkūy bewi. ⁸ Ixe Satanās jeeju soat ka daḡayū muḡuykukukum. Gogue a'ōkayayū ḡuḡuykukuku. Magogue a'ōkayayū dak ḡuḡuykukuku. Soat ka watwat ḡu'awero. Nopaḡōḡō ām Deus a'ōkayayū eju ip ḡu'awero. Tak ḡu ma jeedop ip. Ka'oririt co'ian ip jeedop adeap kuḡ. Imuwēḡūn pa'ore ma ip jeedop ade jījā buye. ⁹ Jepōḡpōḡ ip soat ka daḡ Satanās a'ōkayayū. Deus ebekitkiyū ip yakodip yaokaap ojuy. Deus xe ikakukpinatka dak ip ikaakodip ika watwat aokaap ojuy. Imēnpit daxe jeekop kabi kadiwi yaoka ojuyayū mupik am. Soat ixeyū ḡu'ūm Satanās a'ōkayayū. ¹⁰ Deus ibiōḡbuk kērēayū kukukat joxik daxaboḡ pe—iodi jo'iat pe—enxofre nōm sop pe. Adeayū muḡuykukuku'uk osunuyiat joxik ibo be. Kuy bima juk ipararu jījāat o'joxik ibo be, jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tak. Ipiat'ajojom cīcā ip jeedop ibo be. Kabia bun ipiat'ajojom ip jeedop, ixima bun tak. Soat em ma ipiat'ajojom ip jeedop. Ipiat'ajojoap i'ūm ḡu cebe ip.

¹¹ Gebuje yabikbikap ojojoo idip cīcāat, yobogat, irucat. Ixe jeje xik'iat tak ojojoo. Ipi o'jenapōn itabixewi, kabi dak. Ijojom ḡu ip osodop ḡebu je bit. ¹² Oe'ū'ū'iaiyū ojojoo ḡebu je—yoboḡayū'ūm'ūm, ka'ūmaayū'ūm'ūm tak. Kacūḡcūḡ'i ip osodop yabikbikap wap. Deus jebubutupyū o'tupmupaya livrodupyū. Wara'atup o'tupmupaya ḡebu je. Soat em itait jeedop ip Deus xe iayū butet kukatup o'tupmupaya. Apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iap ibararak osunuy ibodup pe. Deus o'teida soat pe oe'ū'ū'iaiyū be apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei. Xipacat o'ḡūm cedaḡ ma oekuku'iaiyū be. Ipiat pit o'supi'ajoat ikērēm oekuku'iaiyū be. ¹³ Kuy juk tiyuati be oakōm'iaiyū'ūmm'ūm tak o'jebapuk kabi beat wap—yabikbikap ceje xik'iat wap. Kuy juk ipi be o'jokot ip'iaiyū'ūm'ūm tak o'jebapuk cewap—kuy juk ipiat'ajojoap pe o'joxik ip iayū'ūm'ūm tak. Xipacat o'ḡūm cedaḡ ma oekuku'iaiyū be. Ipiat pit o'supi'ajoat ikērēm oekuku'iaiyū be. ¹⁴ Deus wuymuy'ū'ūap

o'joxik daxaboğ pe—iodi jo'iat pe. Ce'ũ'ũayũ dak o'joxik ibo be. Daxaboğ pe ixeyũ xikap xepxep em wuye'ũap co'i. ¹⁵ Soat em itait jeedop ip Deus xe iaptup pe ibutet pararak'ũmayũ bit o'joxik daxaboğ pe—iodi jo'iat pe.

21

¹ Gebuje kabi iisuat ojojojo, ipi iisuat tak. Kuyat kuy o'jepa'ũm—kabi, ipi dak. Tiyuati dak o'jediepa'ũm. ² Ikaisuatka dak osukajojo—Jerusalém ka. Ōn, João, osukajojo. Kakopkom o'e kabi kadiwi—Deus xewi. Ikadip cĩcã o'sukadop apên ayacat jewemudipudim jewebumũn âm iap co'i. ³ Yabikbikap cejeat o'jekawên ya'õberen.

— Gasũ bit Deus jemumuğẽğẽyũ xe jeenuy — io'e. — Cebekitkiyũm je'e ip — io'e. — Deus tak ixeyũ xe jeenuy soat em — io'e. — “Ekay acã ocetabut ên acã Deusat puye,” i je'e ip cebe — io'e. ⁴ — Itadisup ip itõnap etadi. Ka'ũmğũ je'e wuye'ũ'ũap — io'e. — Wuyguycũğap tak ka'ũmğũ je'e. Wuytõnap tak ka'ũmğũ je'e. Ipiat'ajojoap tak ka'ũmğũ je'e wuywebe — io'e. — Kuyatokok pit o'ũm kuy — io'e.

⁵ — Gasũ bit õn soat oğuisun — io'e yabikbikap cejeat. — Apên cuk adi eya'ĩjoiaptup cuy etupmubararak iboap ekawên icẽmãn puye — io'e owebe. — Soat je'babuk iboap ekawên tağ. Imẽnpuye cũğ ma eywebe eyetabut am iboap ekawên kay — io'e owebe. ⁶ — Soat kuy oğugẽ — io'e. — Soat ka'ũm pima õn kuy kake. Soat i'ũm puje dak õn pit kake — io'e. — Ka'ũma kake bimaat õn. Soat'ũm pimaat tak õn ma — io'e owebe. — Tideihem gu idibi otiũm ibipurukayũ be—wuymutaicinapti'a bewiati — io'e. ⁷ — Xipat cĩcãat oğũm wa'õkay jĩjãayũ be — io'e. — Ōn acã Deusat oğuy cexe ip. Okpotpoyũm ip jeedop — io'e. ⁸ — Wa'õ kay'ũmayũ kũyjobit'ũmayũ bit daxaboğ pe ip jeedop iodi jo'iat pe—ikẽrẽat muğẽğẽap epere'ũmayũ—jetabucap o'jepere'iyayũ dak, kawên icẽmat muwarururun'ukayũ dak, warara'acat aokaka'ukayũ dak, aoyũxiayũ dak, ibukaypacayũ dak, deusbaroyũ kay itabucayũ dak, dapxiyũ dak — io'e. — Daxaboğ pe ip jeedop soat em—enxfre nõm sop pe — io'e. — Deus pe ixeyũ xik puje ibo be waram je'ũ'ũap je'e cebe ip — io'e.

⁹ Gebuje wara'at oajêm okay Deus ekawên tojtõt'ukayũ'in—7 beayũ'in—bacia'a jo'iat kukayũ'in—warẽmtaksuğat kukayũ'in—ãmãm o'joxik iat kukayũ'in.

— Ejot — io'e owebe. — Iwadip oğubapuk ewebe—mẽmẽ buxim oe'ũiat eju jewebumũnat — io'e.

¹⁰ Waram ġuto Deus biõğbuk wağuyda. Deus ekawên tojtõt'ukat odujuu co'a jeje—um cĩcãat'a jeje. Jerusalém ka o'sukamubapuk owebe—ikaisuatka—soat tağ ikaisuatka—Deus xewi ikakop'ibitka.

¹¹ — Deus soat podi ma ja'õbacaap kuğ — i'e'em ibo ka jojo'ukayũ. Ikasop-sup o'sukadop Deus dipap kuğ.

Ikasop-sup o'sukadop wita'it'it'a buxim—yadeiboğ cĩcãat'a buxim—jaspe'a buxim. Ikaxiriruk tak o'sukadop cristal'a buxim. ¹² Korara osodop ika akokoreren—yoboğat—um cĩcãat. ¹² be osodop ip korara exĩntabi. ¹² beayũ iğo exĩntabi wiwi'ukayũ osodop—Deus ekawên tojtõt'ukayũ. Israel ipotpoyũ butet ibararak osodop xĩntabi be ¹² beayũ butet. ¹³ Ebapũğ osodop ip pũğ kadi xĩntabi. Ebapũğ osodop ip kaxi jẽmap kadi. Kaxi'at'acat kadi dak ebapũğ. Kaxi'at'acap joreğat kadi dak ebapũğ ma. Kaxijẽmap joreğat kadi dak ebapũğ ma. ¹⁴ Ibo ka ekorara o'ğugẽ ip ¹² beat'a jeje wita'a jeje. Ibo'a be mẽmẽ buxim oe'ũiat emumujuyũ butet ibararak osodop—¹² beayũ butet.

15 Deus ekawēn tojtjt'ukat imuwegūgūnap'ip kuḡ osunuy jebui be—oweju kuy o'jekawēniat. Ouro muḡēḡē'ip kuḡ osunuy. Ibo'ip kuḡ osunuy ika muwegūn ām, ika exīntabi muwegūn ām tak, cekorara muwegūn ām tak. 16 Ibo ka soat kadi jeweka'abiwegūgūn o'sukadop. Ixe'im Deus ekawēn tojtjt'ukat o'sukamuwegūn. Pūḡ kadi 2,200 quilometro o'sukadop. Ika'a bicūḡkadi ika'a'ōxakadiwi dak ibugūn ma o'sukadop. 17 Korara dak o'ḡuwegūn. 64 metro yabijodekadi osunuy. Ixe'im o'ḡuwegūn. Pebūrū metro osunuy iap o'ḡuwēn owebe Deus ekawēn tojtjt'ukat. 18-20 Ibo ka soat taḡ ikaisu o'sukadop. Ouro muḡēḡēka o'sukadop—iwekoykey'ūmat muḡēḡēka. Ikaxiriruk o'sukadop vidro buxim. Ixe ekorara jaspe'a muḡēḡē osunuy. Korara o'jomuyuy ip wita'a daḡ—12 beat'a daḡ. Iḡo'a daḡ yadeibog cīcāat'a o'yamuyuy ip ya'īcat'a yamudim am. Koam jaspe'a o'yamuy ip. Jaspe'a nomuju safira'a o'yamuy ip. Safira'a nomuju ágata'a o'yamuy ip. Ágata'a nomuju esmeralda'a o'yamuy ip. Esmeralda'a nomuju sardônio'a o'yamuy ip. Sardônio'a nomuju sárdio'a o'yamuy ip. Sárdio'a nomuju cristólito'a o'yamuy ip. Crisólito'a nomuju berilo'a o'yamuy ip. Berilo'a nomuju topázio'a o'yamuy ip. Topázio'a nomuju crisópraso'a o'yamuy ip. Crisópraso'a nomuju jacinto'a o'yamuy ip. Jacinto'a nomuju amestista'a o'yamuy ip. Ibūrū'a ip o'yamuy ya'īcat'a 12 beat'a. Idip cīcā korara osodop yamuy buje. 21 Xīntabi pérola'a muḡēḡē osodop 12 be. Pūḡpūḡpūḡ xīntabi pūḡ'a ma imuḡēḡē osunuy pérola'a ma. Ika ukpibu ouro muḡēḡē osunuy—iaḡuat. Ixiriruk osunuy vidro buxim.

22 Deus eju kawēnwēnap'a dobuxik ḡu ibo ka be, wuykukukat Deus ibo ka be nuynuy buye. Ixe soat podi ma ya'ōbaca. Mēmē buxim oe'ūiat tak iḡo ka be nuynuy. Imēnpuye ya'ūmḡu Deus eju kawēnwēnap'a. 23 Kaxi ḡu iḡo ka mukabiahām. Kaxiaat tak ka'ūma. Deus jedipam ma ikamukabiahām, mēmē dak. Lāmpada'a bodi ma idip Deus dipap, mēmē dipap tak. 24 Jekukum ip je'e ibo kabia daḡ soat ka daḡayū. Ibo ka ekabia soat ipi juayū ḡukabia.

— Deus ocebodi ma ya'ōbuyxiat—mēmē buxim oe'ūiat tak — i je'e ip ijodi bima ya'ōbuyxi osodop'iaiyū. — Deus ocebodi ma ya'ōbacaat mēmē buxim oe'ūiat tak — i je'e ip ijodi bima ya'ōca osodop'iaiyū.

25 Kabia bun ibo ka exīntabi ikoce. Soat em ikoce. Nomudip ḡu ma ip, kabiok ḡu buye. Soat em kabia. 26 Ja'ōbuyxiap ip idojot ibo ka be soat ka watwat.

— Ēn ocebodi ma a'ōbuyxi, mēmē buxim oe'ūiat tak — i je'e ip Deus pe. — Ēn ocebodi ma a'ōbacaat — i dak je'e ip cebe.

Soat jebubut ip idojot teibogat. Soat je'ḡūm ip Deus pe, mēmē buxim oe'ūiat pe dak. 27 Soat taḡ iisu'ūmat pit jeōm ḡu ibo ka be. Wuysūsūgat muḡēḡē'ukat tak ka'ūma ma. Napapa'ukat tak ka'ūma ma. Mēmē buxim oe'ūiat pubutup pe ibutet pararakayū acā jeōm—soat em itait jeedop ip Deus xe iatup pe ibutet pararakayū acā.

22

1 Wuymutaicinapti dak o'timubapuk owebe Deus ekawēn tojtjt'ukat. Tixiriruk o'tinuy cristal buxim. Deus abikbikap pewi dijēmjem, mēmē buxim oe'ūiat abikbikap pewi dak. 2 Ixedi jediekukum ika ukpibu daḡ. Wuymutaicinap'ip opop tiwābu daḡ, jodiwinābudaku. 12 em pūḡ koato be ya'a'e nuynuy. Soat kaxi ya'a'e nuynuy. Iboyūdup soat ka daḡayū mu'ada'adaaptup. 3 Deus xe ikērēat pit opop ḡu ibo ka be—pūḡ tak ka'ūma.

Deus abikbikap jeedop ibo ka be, mēmē buxim oe'ūiat abikbikap tak. Cebeam kapikpik'ukayū soat em je'e cebe: — Ēn soat podi ma xipat — i.

⁴ Mēmē buxim oe'ūiat topajo ip. Ixe butet je'e ibararak topa'a be ip. ⁵ Kabiok gu je'e ibo ka be. Lamparina'a kug gu dak jeedop ip ibo ka watwat. Kaxie dak ka'ūma ma. Wuykukukat Deus ma ibo ka watwat mukabiah'a'ukan jeenuy. Ixe eju adeayū kukukayūm jeedop ip soat em.

⁶⁻⁷ Gebuje Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jekawēn oweju.

— “Gaxīn ma guto waram oajēm,” i'e'em Jesus — io'e owebe. — Iboap ekawēn pit icēmān — io'e. — Xipat ewebe etabut am iboap ekawēn kay — io'e. — Deus jekawēn muwēnuwēn'ukayū mutaybitbin apēn gūyjom je' bapuk iam — io'e owebe. — Ixe juk jekawēn tojtjt'ukat o'gudot emutaybit am apēn gaxīn ma je' bapuk iam — io'e. — Icockok jeedop ip iju dup peat ekawēn kay kūyjobicayū dak — io'e.

⁸ Ōn Joāo. Ōn ma juk soat iboap ojojajo. Soat iboap oya'ījojo. Soat co epere buje, ocēg'aecōgōcōg pin cuk Deus ekawēn tojtjt'ukat wap—soat cuk adi iboap o'gubapuk owebe iat wap. “Ēn xipat cīcā” i'e am cebe ocēg'aecōgōcōg.

⁹ — Owap pit cuy ecēg'aecōgōcōg gu! — i bit o'e owebe. — Ōn tak ebure ma, wuykitpitpiyū bure dak — io'e. — Deus ekawēn muwēnuwēn ōn eybuxim — io'e. — Pūg tag ma wuyju kūyjobit ijudup peat ekawēn kay — io'e owebe. — Deus wap acā ecēg'aecōgōcōg “Ēn xipat cīcā” i'e am cebe — io'e. ¹⁰ — Gaxīn ma soat je' bapuk ijudup peat ekawēn tag ma — io'e. — Imēnpuye ebu'um gu juy eguy apēn gūyjom je' bapuk iap muwēn am itaybit'ūmayū be — io'e. ¹¹ — Apēn ip jekukom gasū iap puxim jeeku ip ipi juayū. Ikērēat mujurūgrūg ma jeedop ip ikērēat mujurūgrūg'ukayū. Ikērēat kay acā jeedop ip gēbum ikērēat kay gēbumayū. Xipacat muḡēgēm pit jeedop ip xipacat muḡēgē'ukayū. Soat tag iisu jeedop ip soat tag iisuayū — io'e owebe.

¹² — “Eya'ōpicūgōcūg cuy epesop,” i'e'em Jesus. “Gaxīn ma guto oajēm,” i'e'em. “Wetaybit cīcā eyekukuam,” i'e'em. “Apēn ipi dag pima juk adi oekuku ip iaptei ōn ma oteida soat pe ipi juayū be,” i'e'em Jesus. “Xipacat oḡūm xipacayū be,” i'e'em. “Ipiat pit osupi'ajoat xipat'ūmayū be,” i'e'em Jesus — io'e owebe. ¹³ — Soat ka'ūm pima ōn kuy kake. Soat i'ūm puje dak ōn pit kake,” i'e'em Jesus — io'e. — Ka'ūma kake bimaat ōn. Soat'ūm pimaat tak ōn ma. Koapat ōn. Kanomūmat tak ōn ma,” i'e'em Jesus — io'e.

¹⁴ Icockok jeedop ip jesay iwuywuyat kukayū—iisuat kukayū.

— Eyesay iisuat pima, “Eymutaicinap'a epeya'o juy. Ya'o pi gu eywebe,” i je'e Deus eywebe. “Epeōm cuy okay ikaboḡatka exīntabi dagwī,” i je'e eywebe. ¹⁵ Wūy ma ikaboḡatka wi jeedop ip ikērēat muḡēgēap epere'ūmayū bit, ibukaypacayū dak, ikērēat muḡēgē'ukayū dak, wara'acat o'yaoka'ibiyū dak, deusbaroyū kay itabucayū dak, napapa'ukayū dak, warara'acat muḡuykukuku'ukayū dak — io'e.

¹⁶ — Jesus ōn — i'e'em. — Ōn cuk wekawēn tojtjt'ukat oḡudot eyrukūyjo am apēn gūyjom je' bapuk iam — i'e'em. — Okay itabucayū mukūyjo am oḡudot — i'e'em. — Ipi kukat Davi naxeḡebit ōn — i'e'em. — Kasopta buxim ōn—tasopata buxim—kabiada buxim — i'e'em Jesus.

¹⁷ — Ejot cuy! — i'e'em Deus biōḡbuk, iwadip tak.

— Ejot cuy! — i juy je'e ip ijop ekawēntup coco'ukayū dak.

Ibipurukat cuy jeedot. Tikōn pinayū wuymutaicinapti idikōn. Tidei'ūma idikōn ip.

¹⁸ João òn. Ijoptup ekawën coco'ukayũ oyawë g̃aşũ. Kaypatpan g̃u òn e'em. Icēmān òn e'em. Apën Deus warëmtaksuğpi supi'ajoat kũyjobit'ũmayũ be iap ibararak opop ijudup pe.

— Eyabewiat ekawën iboap ekawën muacokcoğ pima, Deus imën ma ipiat supi'ajoat eywebe — i òn e'em eywebe.

¹⁹ Ijudup ekawën'in imuwën pu'u bima bit ya'opi je'e eywebe wuymutaic-inap'a. Epeõm g̃u ikaisuatka be—Deus ka be. Apën ibo ka ikadip cĩcã iap ibararak opop ijudup pe.

²⁰ — Gaxĩn ma g̃uto oajëm waram — i'e'em soat iboap o'g̃uwëniat. — Oajëm ma — i'e'em ixë—Jesus e'em.

— Imën cuy jajëm — i òn tak e'em.

— Ejot cuy! — i òn e'em wuykukukat Jesus pe.

²¹ — Jesus, xipan cuy soat ebekitkiyũ ejukuk — i òn e'em wuykukukat Jesus pe.

Ibũrũ ma.